R. GRAFFIN — F. NAU

PATROLOGIA ORIENTALIS

TOMUS PRIMUS

LIBRAIRIE DE PARIS
FIRMIN-DIDOT ET CIE, IMPRIMEURS-ÉDITEURS
56, RUE JACOB, PARIS
1907

ONT DÉJA PARU :

TOME I. — Gr. in-8° (format de Migne), XII et 706 pages. Prix net : 43 fr.

I. **Le Livre des mystères du ciel et de la terre** (éthiopien et français), par J. PERRUCHON et I. GUIDI, 6 fr. 50. — II et IV. **History of the Patriarchs of the coptic Church of Alexandria** (arabe et anglais), par B. EVETTS, 7 fr., et 8 fr. 35.— III. **Le Synaxaire arabe jacobite** (arabe et français), par René BASSET, 10 fr. — V. **Le Synaxaire éthiopien** (éthiopien et français), par I. GUIDI, 11 fr. 20
Ce volume a coûté seulement 26 fr. 95 (port en sus) aux souscripteurs.

TOME II, 690 pages, Prix net, 41 fr.

I. **Vie de Sévère par Zacharie le Scholastique** (syriaque et français), par M.-A. KUGENER, 7 fr. — II. **Les Évangiles des douze apôtres et de saint Barthélemy** (copte et français), par le Dr E. REVILLOUT, 5 fr. — III. **Vie de Sévère par Jean, supérieur du monastère de Beith Aphthonia,** suivie d'un recueil de fragments historiques syriaques, grecs, latins et arabes relatifs à Sévère, par M.-A. KUGENER, 11 fr. 90. — IV. **Les versions grecques des Actes des martyrs persans sous Sapor II** (grec et latin), par H. DELEHAYE, S. J., Bollandiste, 9 fr. 50. — V. **Le Livre de Job** (éthiopien et français), par E. PEREIRA, 7 fr. 70.
Ce volume a coûté seulement 25 fr. 90 (port en sus), aux souscripteurs.

TOME III. — Fasc. 1. — **Recueil de monographies.** — I. **Les histoires d'Ahoudemmeh et de Marouta,** primats jacobites de Tagrit et de l'Orient (VIe-VIIe siècles), suivies du traité d'Ahoudemmeh sur l'homme, texte syriaque inédit, traduction française par F. NAU. Prix : 7 fr. 15, *franco*, 7 fr. 65 (pour les Souscripteurs : 4 fr. 50, *franco*, 5 fr.).

Fasc. 2. — **Réfutation de Sa'îd Ibn Batriq (Eutychius), par Sévère Ibn-al-Moqaffa', évêque d'Aschmounaïn,** texte arabe, traduction française par P. CHÉBLI, prêtre maronite. Prix : 7 fr. 40 ; *franco,* 7 fr. 95 (pour les souscripteurs : 4 fr. 65 ; *franco,* 5 fr. 20).

TOME IV. — Fasc. 1. — **Les Homélies de Sévère d'Antioche,** texte syriaque inédit, traduction française, par R. DUVAL et M.-A. KUGENER, avec le concours de E.-W. BROOKS. Fasc. 1, par Rubens DUVAL. Prix : 5 fr. 70; *franco,* 6 fr. 10 (pour les souscripteurs : 3 fr. 60; *franco,* 4 fr.).

Fasc. 2. — **Papyrus grecs relatifs à l'antiquité chrétienne**, publiés et traduits en français par le Dr C. WESSELY, conservateur de la Bibliothèque impériale de Vienne. Prix : 7 fr. 90; *franco*, 8 fr. 45 (pour les souscripteurs : 5 fr.; *franco*, 5 fr. 55). Les planches sont comptées pour 1 fr. (pour les souscripteurs : 0 fr. 65).

VONT PARAITRE :

TOME III. — Fasc. 3. — **Le Synaxaire arabe jacobite** (*suite*), par René BASSET.

Fasc. 4. — **La cause de la fondation des écoles**, par MAR HADBESCHABBA ARBAIA, évêque de Halwan, texte syriaque, publié, traduit et annoté par Mgr ADDAÏ SCHER, archevêque chaldéen de Séert.

Fasc. 5. — **The Life of Severus, patriarch of Antioch, by Athanasius,** texte éthiopien inédit, traduction anglaise, par E.-J. GOODSPEED.

Tome IV. — Fasc. 3. — **Histoire nestorienne inédite** (chronique de Séert), texte arabe publié par Mgr ADDAÏ SCHER et traduit en français par plusieurs orientalistes. Prix : 6 fr. 20, *franco*, 6 fr. 70 (pour les souscripteurs 3 fr. 90, *franco*, 4 fr. 40).

Fasc. 4. — **Recueil de monographies.** — II. **Histoire de saint Pacôme,** texte grec inédit des ms. de Paris 881 et suppl. 480, avec une traduction française de la version syriaque et une nouvelle classification des sources grecques. — III. **Histoire de S. Jean-Baptiste et miracle de S. Michel à Colosses**, d'après un palimpseste du VIIIe siècle, par MM. J. BOUSQUET, vice-recteur et professeur de grec à l'Institut catholique de Paris, et F. NAU.

(*Voir la suite à la page 3 de la couverture.*)

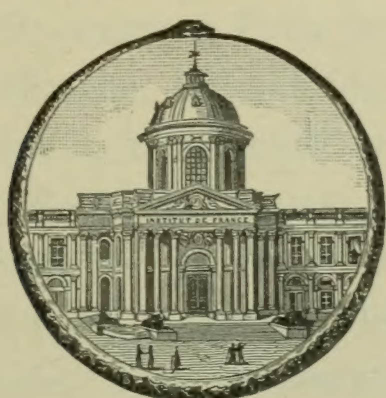
PATROLOGIA ORIENTALIS

TOMUS PRIMUS

R. GRAFFIN — F. NAU

PATROLOGIA ORIENTALIS

TOMUS PRIMUS

LIBRAIRIE DE PARIS

FIRMIN-DIDOT ET Cie, IMPRIMEURS-ÉDITEURS

56, RUE JACOB, PARIS

1907

AU LECTEUR

Comme nous l'avons déjà annoncé, c'est au Congrès des Orientalistes tenu à Paris en 1897, qu'encouragé par le bienveillant concours d'un certain nombre de nos amis, nous avons entrepris de publier, sous le titre de *Patrologia Orientalis*, un ensemble de textes écrits en arabe, en copte, en éthiopien, aussi bien qu'en syriaque et en grec. Nous avons pensé que la publication de ces textes, si intéressants pour la littérature chrétienne, compléterait, au même titre que la *Patrologie Syriaque*, les éditions, indispensables à tous les travailleurs, des *Patrologies Grecque* et *Latine* de l'Abbé Migne.

C'est pour nous un devoir de placer en tête de ce volume les noms des savants qui ont bien voulu nous apporter leur précieuse collaboration : MM. Asin y Palacios, à Madrid (*arabe*); René Basset, à Alger (*arabe* et *éthiopien*); E. Blochet, à Paris (*arabe* et *persan*); J. Bousquet, à Paris (*grec*); C. Butler, à Cambridge (*grec*); E.-W. Brooks, à Londres (*syriaque*); P. Chebli, à Beyrouth (*arabe*); L. Clugnet, à Paris (*grec*); Conti-Rossini, à Rome (*éthiopien*); W.-E. Crum, à Londres (*copte*); F. Cumont, à Bruxelles (*grec*); R. P. Delehaye, à Bruxelles (*grec*); H. Derenbourg, à Paris (*arabe*); R. Duval, à Paris (*syriaque*); B. Evetts, à Oxford (*arabe*); E.-J. Goodspeed, à Chicago (*éthiopien*); H. Goussen, à Dusseldorf (*arménien* et *géorgien*); I. Guidi, à Rome (*arabe, copte, éthiopien*); L. Hackspill, à Toulouse (*éthiopien*); J. Halévy, à Paris (*éthiopien*); G. Horner, à Londres (*copte*); Kmosko, à Presbourg (*syriaque*); M.-A. Kugener, à Bruxelles (*syriaque*); H. Lange, à Copenhague (*copte*); O. de Lemm, à Saint-Pétersbourg (*copte*); F. Macler, à Paris (*arménien*); C.-A. Nallino, à Palerme (*arabe*);

E. PEREIRA, à Lisbonne (*éthiopien*); J. PERRUCHON, à Paris (*éthiopien*); E. PREUSCHEN, à Darmstadt (*grec* et *arménien*); E. REVILLOUT, à Paris (*copte*); D. SERRUYS, à Paris (*grec*); P. THEILLET, à Paris (*arménien*); A. VASILIEV, à Dorpat (*grec* et *arabe*); C. WESSELY, à Vienne (*grec*).

On nous permettra de mentionner ici d'une façon toute spéciale notre excellent collègue F. Nau, Docteur ès sciences mathématiques : tous ceux qui s'occupent de littérature syriaque connaissent ses publications déjà si nombreuses. Il nous a généreusement offert de joindre son nom au nôtre en tête de cette publication, et, par sa collaboration assidue de tous les jours, il nous a permis de mener à bien une publication aussi considérable et qui devait naturellement rencontrer à son début des difficultés qui eussent pu, tout d'abord, paraître insurmontables.

Cette publication de textes inédits suppose la collaboration de savants de tous pays, et il n'a pas été possible d'imposer une langue qui eût pu gêner les savants pour traduire leur pensée. Nous avons donc admis que la traduction pouvait être donnée aussi bien en latin qu'en allemand, en anglais, en français, en italien; c'est ainsi que dans ce premier volume on trouvera une partie traduite en français et une autre en anglais.

Nous tenons encore à remercier ici d'une façon toute spéciale M. Charles Beaudoire, directeur de la Fonderie Générale à Paris, qui a fait graver et fondre spécialement pour nous la plupart des caractères orientaux que le lecteur rencontrera dans la suite de ces volumes.

Enfin M. Maurice Firmin-Didot, qui dirige avec tant de distinction la maison que lui ont léguée ses illustres ancêtres, nous permettra de joindre à son nom, afin de leur adresser nos sincères remerciements pour tant de difficultés vaincues au cours de l'impression de ces textes orientaux, les noms de MM. Théotiste Lefevre et Martial Boudet, dignes petits-fils du célèbre auteur du *Guide pratique du Compositeur et de l'Imprimeur typographes*.

R. GRAFFIN.

Paris, 21 décembre 1906.

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩ አምላክ ።

ወዝውእቱ ፡ መጽሐፈ ፡ ምስጢረ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ ዘይነግር ፡ ምስጢረ ፡ ደብተራ ፡ Ms. 117 fol. 1 r° a.
ቀዳሚት ፡ ወዳኅሪት ፡ ዘያየድዕ ፡ ምስጢረ ፡ ኵሉ ፡ ፍጥረት ፡ ዘከመ ፡ ተፈጥሩ ፡ በበ ፡
ጽታሁ ፤ ዘተምህረ ፡ አባ ፡ በኀይለ ፡ ሚካኤል ፡ ወለበወ ፡ እ * ምኀበ ፡ ተምሃን ፡ ሰማ * fol. 1 r° b.
ይ ።

ወመልአክኒ ፡ ዘተፈነወ ፡ ኀቤሁ ፡ ገብርኤል ፡ ብርሃናዊ ፡ ወይቤሎ ፤ ስማዕ ፡ እንግር
ከ ፡ እምጥንቱ ፡ ወአጠይቅከ [1] ፡ ኵሎ ፡ በበ ፡ መትልው ።

1. Ms. አጤይተተ ፡ (*sic*), corrigé par M. Zotenberg en አጤይቅከ (?), *Cat. des Mss. Ethiop. de la Bibl. Nat. de Paris*, 1877, p. 137.

LE LIVRE

DES MYSTÈRES DU CIEL ET DE LA TERRE

Au nom du Père, du Fils et du Saint-Esprit, un seul Dieu. Ms. 117. fol. 1 r° a

Ceci est le livre des mystères du ciel et de la terre, qui expose les mystères du premier et du dernier tabernacle, qui fait connaître les mystères de toute la création et comment toute chose fut créée à son tour, *mystères* dont a été instruit Abba Baḥayla-Mikâ'êl[1] et dont l'intelligence lui a été donnée *par Tamhâna-Samây[2]. * fol. 1 r° b.

L'ange qui lui fut envoyé, l'étincelant Gabriel, lui dit : Écoute, que je te parle de l'origine de toutes choses et que je te renseigne exactement sur chacune d'elles à son rang[3].

1. Ce nom signifie : Par la puissance de Mikâ'êl (Saint Michel).
2. Je traduis comme Ludolf : *Quae didicit Abba Bahaila-Michael et intellexit ex Tamhana-Samai* (*Comment. ad Historiam aethiopicam*, Francofurti ad Moenum, MDCXCI, p. 347). Toutefois je me demande si ce dernier mot composé est un nom propre. Le mot ተምሃን me paraît dérivé d'une racine ተምሀ. Or, cette racine ne se trouve pas en éthiopien, mais elle existe en hébreu, תמה, et en syriaque, ܬܡܗ, avec le sens de *miratus est*, de sorte que l'expression ተምሃን ፡ ሰማይ, « tamhâna-Samây », pourrait signifier « les merveilles du ciel ».
3. Ou *successivement*.

ነገር ፡ በእንተ ፡ ምስጢረ[1] ፡ መለኮት ፤ ኢሀሎ ፡ አብ ፡ እምቅድመ ፡ ወልድ ፡ ወ
ኢሀሎ ፡ ወልድ ፡ እምቅድመ ፡ አብ ፤ ወኢሀሎ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅድመ ፡ አብ ፡ ወ
* fol. 1 v° a. *ወልድ ። ህልዎቶሙ ፡ እምቅድመ ፡ ፍጥረተ ፡ ዓለም ። ወአሐዱ ፡ ውእቱ ፡ ህልዎቶሙ ፡
እምድኅረ ፡ ፍጥረተ ፡ ዓለም ። ፫ ስመ ፡ ሠለስቲሆሙ ፡ ብሂል ፡ እግዚአብሔር ፡ ዕሩይ ፡
መለኮቶሙ ፤ ወ ፩ ውእቱ ፡ ህልዎቶሙ ፡ እምቅድመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ። አልቦ ፡ አመ ፡
ኢሀለዉ ፤ ወአልቦ ፡ ቅድመተ ፡ ለህልዎቶመ ፤ ወአልቦ ፡ ማኅለቅተ ፡ ለህልዎቶሙ ። ያ
* fol. 1 v° b. ሌብውዎ ፡ ለኵሉ ፡ ወአልቦ ፡ ዘ*ያሌብዎሙ ፤ ያአምርዎ ፡ ለኵሉ ፡ ወአልቦ ፡ ዘያአምሮ
ሙ ፤ ይሬእይዎ ፡ ለኵሉ ፡ ወአልቦ ፡ ዘይሬእዮሙ ፤ አኃዝያን ፡ እሙንቱ ፡ ወአልቦ ፡
ዘይእኅዞሙ ። ሚመጠነ ፡ እዜኑ ፡ ዕበየ ፡ ኂሩቱ ፡ ለፈጣሪ ። ወሚመጠነ ፡ ፍጥረተ ፡ ዘ
ፈጠረ ፤ እስመ ፡ ኢይትከሀል ፡ ከመ ፡ ይትበሀል ፡ መጠነዝ ፡ ይከውን ፡ ወመጠነዝ ፡ የ
አክል ።

* fol. 2 r° a. ስብሐት ፡ ለከ ፡ አባሕረ ፡ ምሕረት ፡ ወትሕትና ፡ ለዘ ፡ ፈቀ*ደ ፡ ይምሕሮ ፡ ወለዘ ፡ ፈቀ
ደ ፡ ይኴንኖ ፤ አባሕረ ፡ ጸጋ ፡ ወግርማ ፡ ለዘ ፡ ፈቀደ ፡ ይሁብ ፡ ጸጋ ፡ ወግርማ ፡ ወሞገሰ ። አ
ባሕረ ፡ ጥበብ ፡ ወአእምሮ ፡ ለዘ ፡ ፈቀደ ፡ ይሁቦ ፡ ጥበበ ፡ ወአእምሮ ። አባሕረ ፡ የውሀ ፡
ወተራኅርኆ ፡ ወለዘ ፡ ፈቀደ ፡ ይሁቦ ፡ ንጽሐ ፡ ልብ ፤ አባሕረ ፡ ክብር ፡ ወብዕል ፡ ወለዘ ፡ ፈቀ

1. Ms. ምሥጢር ፡

Chapitre concernant le mystère de la divinité. Le Père n'existait pas avant
* fol. 1 v° a. le Fils, ni le Fils avant le Père, ni le Saint-Esprit avant le Père et* le Fils.
Ils existaient avant la création du monde[1] et une a été leur existence après
la création du monde. Les trois noms de leurs trois (personnes) signifient un
Dieu[2] égal dans leur divinité et une était leur existence avant le ciel et la terre.
Il n'y a pas (de moment) où ils n'existaient pas; il n'y a pas eu de commence-
ment à leur existence, qui n'aura pas de fin. Ils expliquent toutes choses, et
* fol. 1 v° b. personne ne peut les * expliquer; ils connaissent tout, et personne ne les
connaît; ils voient tout, et personne ne les voit; ils embrassent tout, et per-
sonne ne les saisit[3]. Comment raconterai-je la grande bonté du Créateur?
Comment *exposerai-je* la création qu'il a faite! Car il n'est pas possible de
dire combien il est grand et quelle est sa grandeur.

* fol. 2 r° a. Louange à toi, ô mer de miséricorde et d'humilité; tu * pardonnes à qui tu
veux et tu punis qui tu veux; ô mer de grâce et de majesté, tu donnes à qui tu
veux la grâce, la majesté et la beauté; ô mer de sagesse et de savoir, tu
donnes à qui tu veux la sagesse et la science. O mer de douceur et de com-
passion, tu donnes à qui tu veux la pureté de cœur. O mer de gloire et de
richesse, tu enrichis et tu honores qui tu veux, et tu révèles *tes secrets à qui*

1. Peut-être faudrait-il lire : አሐዱ ፡ ውእቱ ፡ ህልዎቶሙ ፡ እምቅድመ ፡ ፍጥረተ ፡ ዓለም ፡ ወአሐዱ ፡ ውእቱ ፡ ህልዎቶሙ ፡ etc. « Une était leur existence avant la création du monde et une elle a été après la création. »
2. Ces trois personnes désignent un Dieu.
3. Ils possèdent tout et personne ne les possède.

ደ ፡ ያብዕሎ ፡ ወያከብሮ ፡ ወይከሥት ፡ ሎቱ ። እምቅድመ ፡ ዓለም ፡ ሶበ ፡ ይብለከ* ፡ መጻሕፍት ፡ እምቅድመ ፡ አዳም ፡ ውእቱ ፡ አልቦኬ ፡ ዓለም ፡ እንበለ ፡ አዳም ። ወሶበ ፡ ተፈጥረ ፡ አዳም ፡ ትብለከ ፡ ኦሪት ፡ ወተፈጸመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ ወኵሉ ፡ ዓለመ ፡ ፈጸመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ገቢረ ፡ ግብሮ ። ወበዝ ፡ ነገር ፡ ኅብሩ ፡ መጻሕፍት ። ወርስቶሙ ፡ ለጻድቃን ፡ ወደይኖሙ ፡ ለከሓድያን ፡ ተፈጥረ ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ። ከመ ፡ ይቤ ፤ አመ ፡ ገብሮ ፡ ለሰማይ ፡ ወለምድር ፡ ለዓለም* ፡ ዘውእቱ ፡ አዳም ፡ ቀደመ ፡ ገቢረ ፡ ደይን ፡ ወኵነኔሁ ። ወገነትኒ ፡ ተፈጥረ ፡ በዕለተ ፡ ሠሉስ ፡ ወዝኒ ፡ ዘተፈጥረ ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ፡ ርስቶሙ ፡ ለጻድቃን ።

ወዑቅኬ ፡ ከመ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ተፈጥረት ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ፤ ወመንግሥተ ፡ ሰማያትሰ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሰማያዊት ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ ትሰፍሕ ፡ ድኅረ ፡ ለጻድቃን ። ወጴጥሮስኒ ፡ ይቤሎ ፡ ለእግዚእነ ፡ እምቅድመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ አልቦ ፡ * ዘተፈጥረ ። ወሶበ ፡ ይብለከ ፡ ወንጌል ፡ ንዑ ፡ ቡሩካኑ ፡ ለአቡየ ፤ ትረሱ ፡ መንግሥተ ፡ ዘድልው ፡ እምቅድመ ፡ ይትፈጠር ፡ ዓለም ፡ ኢይምሰልከኬ ፡ ቅድመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ አልቦኬ ፡ ዘሀሎ ፡ እምቅድመ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ እንበለ ፡ ፫ አስማት ፡ ዘውእቶሙ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ።

ወበቀዳሚት ፡ ዕለት ፡ ፈጠረ ፡ አምላክነ ፡ ሰማየ ፡ ዘውእቱ ፡ ጌርጌል ። ወከመሰ ፡ ሰማይ ፡ መን*በሩ ፡ ስማዕ ፡ ዘይቤ ፡ ኢሳይያስ ፤ ሰማይ ፡ መንበሩ ፡ ወምድር ፡ መከየደ ፡ እገሪሁ ። ወ

tu veux. * Puisque les Écritures te mentionnent avant le monde, c'est-à-dire avant Adam, il n'y avait donc pas de monde avant Adam. La Genèse te cite lorsque fut créé Adam, le ciel et la terre furent achevés et Dieu termina tout l'univers, accomplissant son œuvre. Sur ce point concordent les Écritures. L'héritage des justes et le châtiment des impies furent créés le dimanche; comme il le dit : Lorsqu'il créa le ciel et la terre, il fit auparavant pour le monde, * c'est-à-dire pour Adam, le jugement et le châtiment. Le paradis terrestre fut créé le mardi; mais ce qui fut créé le dimanche, ce fut l'héritage des justes.

Remarque bien que le royaume des cieux a été créé le dimanche, et le royaume des cieux est la Jérusalem céleste, qui sera plus tard ouverte aux justes. Et Pierre dit à Notre-Seigneur : « Avant le ciel et la terre, rien * n'a été créé. » Lorsque l'Évangile te dit : « Venez, les bénis de mon Père, hériter le royaume qui a été préparé avant que fût créé le monde [1] », ne crois pas que ce soit avant le ciel et la terre, car rien n'existait avant le ciel et la terre, excepté les trois noms (personnes) qui sont le Père, le Fils et le Saint-Esprit.

Le premier jour, notre Dieu créa le ciel qui est *appelé* Gèrgêl. Et comme preuve que le ciel, est * son siège, écoute ce qu'a dit Isaïe : « Le ciel est son

* fol. 2 r° b. — * fol. 2 v° a. — * fol. 2 v° b. — * fol. 3 r° a.

1. Matth., xxv, 34.

ለውእቱ ፡ ሰማይ ፡ ፈጠሮ ፡ በበረድ ፡ ጸዐዳ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሕዝቅኤል ፤ ወርኢኩ ፡ ሰማ
የ ፡ ዘሕብረ ፡ በረድ ፡ ዲበ ፡ ርእሰ ፡ እንስሳ ፡ ስፉሕ ። ወለበረድኒ ፡ እምአይቴ ፡ ፈጠሮ ፡
ለሊሁ ፡ ያአምር ፡ ኅቡኣቲሁ ፤ ንበል ፡ ኵልነ ፡ አልቦ ፡ ነገር ፡ ዘይሰአኖ ፡ ለእግዚአብሔር ።
* fol. 3 r° b. ወኢይምሰልከ ፡ ዘቀደመ ፡ ፈጠ*ረ ፡ እምታሕቱ ፡ አላ ፡ እምላዕሉ ። ሙሴኒ ፡ ይቤ ፡ በ
ርእሰ ፡ ኦሪት ፤ በቀዳሚ ፡ ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰማየ ፡ ወምድረ ፡ [ወምድር]ሰ ፡ ሀለወ
ት ፡ እምትካት ፡ ወመንፈሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይጼልል ፡ መልዕልተ ፡ ማይ ።
ርኢኬ ፡ ከመ ፡ ሥላሴ ፡ ተዐውቀ ፡ በርእሰ ፡ ኦሪት ፤ በቀዳሚ ፡ ዘይቤ ፡ በእንተ ፡ ወ
ልድ ፤ እስመ ፡ ቀዳማዊ ፡ ይሰምይዎ ፡ መጻሕፍት ፡ ለወልድ ። ወእግዚአብሔር ፡ ዘይቤሂ ፡
* fol. 3 v° a. በእንተ ፡ *አብ ፡ ወምድርኒ ፡ አዳም ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ ሕሊና ፡ እግዚአብሔር ፡ እምትካ
ት ፤ ወበእንተሂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ገሃደ ፡ ይብለከ ፡ ወመንፈሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይጼል
ል ፡ መልዕልተ ፡ ማይ ። ወኵሉ ፡ ግብረ ፡ ኦሪት ፡ ወነገሩ ፡ ለኦሪት ፡ በሥላሴ ። ወዝውእ
ቱ ፡ ቃል ፡ ትቤ ፡ ኦሪት ፤ ንግበር ፡ ሰብአ ፡ በአርአያነ ፤ ርኢኬ ፡ ከመ ፡ በሥላሴ ፡ ያርኢ ፡
* fol. 3 v° b. በዝኒ ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ንዑ ፡ ንርአይ ፡ ዘገብሩ ፡ እጓለ ፡ እመ*ሕያው ፤ ርኢኬ ፡ ከመ ፡
ሥላሴ ፡ ያርኢ ፡ በዝኒ ። ርኢኬ ፡ ከመ ፡ ሥላሴ ፡ ያርኢ ፡ እምቀዳሚ ።

trône et la terre l'escabeau de ses pieds[1]. » Ce ciel, il le forma de cristal[2] blanc,
ainsi que le dit Ḥezeq'êl (Ézéchiel) : « J'ai vu le ciel couleur de cristal, étendu
au-dessus de la tête des animaux[3]. » Quant au cristal, d'où le tira-t-il? Lui
seul connaît ses secrets. Disons tous : Il n'y a rien qui soit impossible à Dieu.
* fol. 3 r° b. Et ne crois pas qu'il commença à le *créer par le bas, mais par le haut. Moïse
a dit au début de la Genèse[4] : « Au commencement Dieu créa le ciel et la terre,
et la terre exista à l'origine, et l'esprit de Dieu s'agitait au-dessus de l'eau[5]. »

Remarque donc bien comme la Trinité apparaît au commencement de la Ge-
nèse. Elle dit : « En premier lieu » à cause du Fils, car les Écritures appellent
* fol. 3 v° a. le Fils « le premier »[6], et elle dit Dieu *à cause du Père, et la terre est Adam,
qui était dans la pensée de Dieu auparavant; quant à l'Esprit-Saint, elle te dit
clairement : « L'esprit de Dieu s'agitait sur l'eau. » Toute l'œuvre de la Ge-
nèse, tout le récit de la Genèse *repose* sur la Trinité. Elle dit encore cette
parole : « Faisons l'homme à notre image[7]. » Remarque bien qu'elle indique
* fol. 3 v° b. ainsi la Trinité. Elle dit aussi : « Venez, voyons ce qu'ont fait les fils * des
hommes[8]. » Remarque encore qu'elle indique la Trinité et vois ainsi qu'elle
montre la Trinité dès l'origine.

1. Esaïe, LXVI, 1.
2. Le mot በረድ signifie proprement *grêle*. Je le traduis par *cristal*, dont il a aussi le sens, pour le mettre en harmonie avec le passage d'Ézéchiel cité par l'auteur d'après la version des Septante (voyez *Revue Sémitique*, 1898, p. 196-198).
3. Ézéchiel, I, 12.
4. Le mot ኦሪት désigne en réalité toute la loi de Moïse et non la Genèse seule.
5. Gen., I, 1 et 2. — Le verbe ጸለለ employé ici signifie plutôt « ombrager ».
6. Ou « *le mot* በቀዳሚ *qu'elle emploie ici, est au sujet du* Fils désigne le *Fils, car les Écritures* ».
7. Gen., I, 26.
8. Gen., XI, 7.

ንግበእኬ ፡ መንገለ ፡ ነገሮሙ ፡ ለፍጥረት ፤ ለዳግሚትኒ ፡ ሰማይ ፡ እምነ ፡ ጊሜ ፡ [ፈጠ
ረ ፡] ወሰመያ ፡ ኤራር ፤ ወእምአይቴ ፡ ፈጠሮ ፡ ለጊሜ ፤ ለሊሁ ፡ ያአምር ፡ ኅቡኣቲሁ ።
ወሣልሲት ፡ ሰማይ ፡ እምነድ ፡ ተፈጥረት ፡ ወሰመያ ፡ ሬማ ፡ ወቀደሳ ።
ወራብዕኒ ፡ ሰማይ ፡ እምነ ፡ ነድ ፡ ለይእቲኒ ፡ ገብራ ፤ ወሕበሪሃ ፡ *ከመ ፡ ዕንቈ ፡ ባ * fol. 4 rº a.
ሕርይ ፤ ወሕንጸታ ፡ በከርከዴን ፡ ወበ፲ወ፪አዕናቍ ፡ ወ፩ኆኅት ፡ እምኔሃ ፡ ይርሕብ ፡ ም
እልፌተ ፡ እምዝ ፡ ዓለም ። ወሶበ ፡ ፩ኆኅት ፡ ይርሕብ ፡ እምዝ ፡ ዓለም ፡ ምንተ ፡ ይከውን ፡
ኵለንታሁ ። ወይቤለኒ ፡ ዘተፈነወ ፡ ኀቤየ ፤ እግዚአብሔር ፡ ያአምር ፡ መጠና ፤ ወ፲ወ፪መላ
እክት ፡ የዐቅብዋ ፤ ወአንቀጽ[1] ፡ እምአናቅጽ ፡ ውሉጥ ፡ ሕብራ ፤ ወመሳክዊሃ ፡ *ዘእግረ ፡ * fol. 4 rº b.
አሚር ፡ ወስቅሎሃ ፡ ልዑል ፡ ወቀመራ ፡ በሕብረ ፡ ቀይሕ ፡ ሥዑል ። ወመራብዕታ ፡ ይ
መስል ፡ ዕፀ ፡ ፍርም ፡ ዘውእቱ ፡ ሕብረ ፡ ሰማይ ፡ ወገበላቲሃ ፡ ከመ ፡ ወርኅ ፡ ሶበ ፡ ይመል
እ ፡ አምጣና ። ወሥዕለ ፡ ፍጥረት ፡ ሀሎ ፡ ውስቴታ ፡ በከመ ፡ ፯ፀሐይ ፡ አው ፡ ከመ ፡
፲ወ፪ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ፬ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ከዋክብት ።
ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ መልክአ ፡ ገጽ ፡ ብሩህ ። ወእምቅድመ ፡ ይፍጥሮ ፡ *ለአዳም ፡ ህየ ፡ ተሥዐ * fol. 4 vº a.
ሉ ፡ ኅሩያን ፡ በከመ ፡ ይቤ[2] ፡ ጥበብ ፤ እሉሰ ፡ ዕደው ፡ ሥዑላን ፡ ወኢተረስዐት ፡ ሎሙ ፡
ጽድቆሙ ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ መሥዋዕት ፡ ዘእሳት ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ ታቦት ፡ ዘእሳት ፤ ወሀየ ፡
ሀሎ ፡ ደብተራ ፡ ዘእሳት ፡ ፯ ፡ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ ባሕረ ፡ ብርሃን ፡ ፯ ፡ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ ልብሰ ፡
ብርሃን ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ አክሊለ ፡ ብርሃን ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ ቀጸላ ፡ ሥን ፤ ወበሀየ ፡ ሀለዉ ፡

1. Ms. አናቅጽ ፡ — 2. Ms. ይብል ፡

Revenons donc au récit de la création. Il fit le second ciel de brouillard et le nomma 'Èrâr. D'où tira-t-il le brouillard? Lui seul connaît ses secrets.

Le troisième ciel fut créé de feu. Il l'appela Rêmâ et le sanctifia.

Quant au quatrième ciel, il le fit aussi de feu. Ses couleurs * sont celles d'une perle marine. (* fol. 4 rº a.) Il est construit en calcédoine, avec douze perles, et une de ses portes est dix mille fois plus grande que ce monde. Et si une seule de ses portes est plus grande que ce monde, que doit-il être tout entier! Celui qui avait été envoyé vers moi me dit : Dieu seul en connaît les dimensions. Douze anges le gardent. La porte principale est de diverses couleurs; ses fenêtres * (* fol. 4 rº b.) [sont de la] couleur des rayons du soleil, son plafond (?) élevé, et son toit peint en rouge. Sa quadrature (Les quatre murs ?) ressemble à l'arbre *ferem* qui est couleur du ciel et ses créneaux (?) à la lune lorsqu'elle est dans son plein. Une représentation de la création est à l'intérieur, [grande] comme sept soleils, ou comme douze, ou comme quatre, ou comme les étoiles.

Là se trouve l'image du visage lumineux. Avant qu'il créât * Adam, les élus (* fol. 4 vº a.) y ont été représentés, comme le dit la sagesse : « Quant à ces hommes qui y sont figurés, leur justice ne sera pas oubliée. » Là se trouve l'autel de feu, ainsi que l'arche de feu. On y voit sept tabernacles de feu, sept mers de lumière, des vêtements de lumière, des couronnes de lumière, des diadèmes de beauté. Là

* fol. 4 v° b. መናብርት ፡ ሱሩራት ፤ ወበሀየ ፡ ሀለዉ ፡ አፍራስ ፡ ጸዓድው ፡ *ወቀይሓን ፤ ወሀየ ፡ ሀለዉ ፡
አርማሐ ፡ ብርሃን ፤ ወሀየ ፡ ሀለዉ ፡ አስይፍት[1] ፡ ብርሃን ፡ ወአድርዓ ፡ ብርሃን ፤ ወሀየ ፡
ሀለዉ ፡ ወላትው ፡ ብርሃን ፡ ወሀየ ፡ ሀለዉ ፡ ኵያንው ፡ ወሰዋትል ፡ ዘእሳት ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡
ሐጸ ፡ ወወረዋት[2] ፡ ዘእሳት ፤ ወሀየ ፡ ሀሎ ፡ መስቀለ ፡ ብርሃን ፡ ወማዕጠንተ ፡ ብርሃን ፡ ወዕፀ
ወ ፡ ብርሃን ፤ ወዝኵሉ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ራብዕ ፡ ሰማይ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ኢየሩሳሌም ።
* fol. 5 r. a. ወካዕበ*መ ፡ ለመላእክቲኒ ፡ ኢያርአዮሙ ፡ ኪያሃ ፤ እምድኅረ ፡ ልደቱ ፡ በሥጋ ፤ ወለሰብእ
ኒ ፡ ኢያብአሙ ፡ እንበለ ፡ ይልበስ ፡ ሥጋ ፤ ስብሐት ፡ ሎቱ ፡ ለዘይከሥት ፡ ዘሰማዕነ ፡ መ
ንክራቲሁ ፡ ወመንፈስኒ ፡ ቀዳሴ ፡ ኵሉ ።

ወለኃምሲትኒ ፡ ሰማይ ፡ እምነ ፡ ማይ ፡ ፈጠራ ፡ ወሰመያ ፡ ሌዌን ፤

ወለሳድሲትኒ ፡ ከመሁ ፡ እምነ ፡ ማይ ፡ ፈጠራ ፡ ወሰመያ ፡ ዲሪቆን ። ወለዝ ፡ ሰማይ ፡
* fol. 5 r° b. ዘይሬእዮ ፡ አዕይንተ ፡ ሰብእ ፡ እምነ ፡ ማይ ፡ ው*እቱኒ ። ሠለስቱ ፡ ሰማያት ፡ ተፈጥሩ ፡
እምነ ፡ ማይ ፡ በከመ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚእነ ፡ ለጴጥሮስ ፤ ወነሣእነ ፡ ማየ ፡ ጽሩየ ፡ ወፈጠር
ነ ፡ ፫ሰማያተ ፡ ወባሕቱ ፡ መጻሕፍትሰ ፡ ይብሉነ[3] ፤ በቀዳሚ ፡ ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰማ
የ ፡ ወምድረ ፡ ወእሳተ ፡ ወነፋሰ ፡ ወብርሃነ ፡ ወዘመደ ፡ መላእክት ፡ ቅዱሳን ፤ እሎንተ ፡ ፮
ገብረ ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ።

* fol. 5 v° a. ወከመ ፡ ምንትመ ፡ ይብል ፡ ነሣእነ ፡ ማየ ፡ ወፈጠርነ ፡ ሰማ*ያተ ፤ ማይኑ ፡ ቀደመ ፡ ተ
ፈጥሮ ፡ ቅድመ ፡ ሰማይ ። ወኢይብሉ[4] ፡ መጻሕፍት ፡ ማይ ፡ ቀደመ ፡ ተፈጥሮ ፡ ቅድ

1. Ms. ሀሎ ፡ አሲፍተ ፡ — 2. Ms. ወረማት ፡ — 3. Ms. ይብለነ ፡ — 4. Ms. ኢይበሉ ፡

* fol. 4 v° b. sont les trônes solides[1] et des chevaux blancs* et rouges. Il y a aussi des lances flamboyantes, des épées lumineuses, des cuirasses et des boucliers étincelants, des javelots et des coutelas de feu, ainsi que des flèches et des lances incandescentes. Là aussi sont la croix lumineuse, les encensoirs lumineux, les arbres
* fol. 5 r° a. lumineux. Tout cela est dans le quatrième ciel, qui est la Jérusalem.* Il ne le montra pas aux anges depuis sa naissance dans la chair et il n'y introduisit pas l'homme avant qu'il eût revêtu la chair. Gloire à lui qui nous a révélé ce que nous avons appris de ses merveilles, ainsi qu'à l'Esprit qui sanctifie tout.

Dieu créa le cinquième ciel avec l'eau et le nomma Lêwên.

Il forma également avec de l'eau le sixième ciel et l'appela Dirigon. Ce ciel
* fol. 5 r° b. que voient les yeux de l'homme *[est tiré] de l'eau. Trois cieux ont été faits avec de l'eau, ainsi que l'a dit Notre-Seigneur à Pierre : « Nous avons pris de l'eau pure et nous avons créé trois cieux. » Mais les Écritures nous disent : « Au commencement Dieu créa le ciel et la terre, le feu, le vent et la lumière, et les familles des saints anges. » Ces six choses il les fit le dimanche.

* fol. 5 v° a. Puisqu'il dit : Nous avons pris de l'eau et nous avons créé les cieux,* l'eau a-t-elle donc été créée avant le ciel? Les Écritures ne disent pas que l'eau a été formée avant le ciel. Et nous, que pouvons-nous ajouter! Lui seul connaît ses secrets.

1. M. à m. *établis sur fondations.*

መ ፡ ሰማይ ፤ ወምንትኑመ ፡ ንብል ፡ ለሊሁ ፡ ያአምር ፡ ኀቡአቲሁ ።

ወመላእክትሰ ፡ ተፈጥሩ ፡ እምነ ፡ ነደ ፡ እሳት ፡ ወልሳናቲሆሙ ፡ ዘዘዚአሆሙ ፤ ወበከ
መ ፡ በዝኀ ፡ ልሳኖሙ ፡ ለውሉደ ፡ አዳም ፡ ወብሔሮሙ ፤ ለመላእክትኒ ፡ ዘዘዚአሆሙ ፡
ብዙኀ ፡ ልሳናቲሆሙ ፡ በከመ ፡ ብዙኀ ፡ ብሔረ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፤ ወያቤይ*ኖ ፡ ፩መልአ * fol. 5 v° b.
ክ ፡ ለካልኡ ፡ ወይቤሎ ፡ እምአይቴ ፡ መጻእከ ፤ ወይቤሎ ፡ እምእገሌ ።

ወበከመ ፡ ውሉጥ ፡ ልሳኖሙ ፡ ከማሁ ፡ ውሉጥ ፡ ስብሐቲሁ ፤ ፫ዘይብሉ ፡ ቅዱስ ፡ ወ
፫ዘይብሉ ፡ ስቡሕ ፡ ወ፫እኵት ፡ ወ፫ዘይብሉ ፡ ኢይክል ፡ ይስምዖ ፡ እዝነ ፡ መዋቲ ። ወ
ፍጥረቶሙ ፡ ለመላእክት ፡ ኢይምሰልከ ፡ ዘተፈጥሩ ፡ በ፩ጊዜ ። በቀዳሚት ፡ ሰዓተ ፡ መ
ዓልት ፡ ተፈጥሩ ፡ መላእክተ ፡ ገጽ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ነገደ ፡ ሚካኤል ፤ ወከመሰ ፡ እሙ*ን ፡ * fol. 6 r° a.
ሚካኤል ፡ መልአከ ፡ እመላእክት ፡ ቀደምት ፡ መጽአ ፡ ይርድአነ ።

ወበዳግሚት ፡ ሰዓት ፡ ተፈጥሩ ፡ መላእክተ ፡ ቅዳሴ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ካህናት ።

ወበሣልስ ፡ ሰዓት ፡ ተፈጥሩ ፡ መናብርት ፤ ወበራብዕ ፡ ሥልጣናት ፤ ወበኃምስ ፡ አጋእ
ዝት ፤ ወበሳድስ ፡ ኀይላት ፤ ወበሳብዕ ፡ ረበዋት ፤ ወበሳምን ፡ መኳንንት ፤ ወበታስዕ ፡ አ
ርባብ ።[1]

ወቅድመ ፡ ኵሉ ፡ መላእክት ፡ መምልአ ፡ ዓሥር ፡ ፈጠረ ፡ ዘመደ ፡ ስጥናኤል ።

1. Ms. አርባበ ፡

Les anges furent créés de la flamme du feu. Ils avaient chacun sa langue. De même que les enfants d'Adam ont plusieurs langues et plusieurs pays, de même les anges ont plusieurs langues, chacun la sienne, comme les fils des hommes ont diverses contrées. Un ange se faisait comprendre* d'un autre. Il lui disait : D'où viens-tu? — Celui-ci répondait : De chez un tel. * fol. 5 v° b.

Mais de même que leurs langues sont de diverses sortes, de même leurs louanges sont différentes. Il y en a trois qui disent : « Saint », trois qui disent : « Loué », trois qui disent : « Béni » et trois qui disent ce que ne peut entendre l'oreille d'un mortel. Ne crois pas que les anges aient été créés au même moment, à la première heure du jour furent créés les anges de la face qui sont de la famille de Michel, et comme Michel, le prince des premiers anges, est* fidèle, il est venu nous secourir. * fol. 6 r° a.

A la deuxième heure furent créés les anges du service divin, qui sont les prêtres.

A la troisième heure furent formés les trônes; à la quatrième les dominations; à la cinquième les seigneurs; à la sixième les puissances; à la septième les myriades; à la huitième les princes; à la neuvième les archanges[1].

Mais avant tous les anges, qui forment le dixième ordre(?), il créa la famille de Setnâ'êl.

1. Sur les anges et leur représentation, voy. un travail intéressant de M. l'abbé Van Drival intitulé : *L'Iconographie des anges* (Extrait de la *Revue de l'art chrétien*), Paris, Putois-Cretté, 1866.

ወኵሉ ፡ ግብሩ ፡ ለአምላክነ ፡ በጥበብ ፡ ወበኪን ። ወዘንተ ፡ ሰሚዐነ ፡ ንበል ፡ ኵልነ ፡ ኵ
* fol. 6 r° b. ሉ ፡ ይትከሀለከ ፤ ወአልቦ ፡ ዘይሰአነከ ፡ *ለከ ። ወግብሩሰ ፡ ለመንክረ ፡ ኪን ፡ ይበዝኅ ፡
ዘኢተጽሕፈ ፡ እምዘ ፡ ተጽሕፈ ፤ ወባሕቱ ፡ ኈልቈ ፡ ፹ወ፩መጻሕፍትሰ ፡ ነገሩነ ፡ በአምጣ
ነ ፡ ንክል ፡ ሰሚዐ ፤ ወነፍስነ ፡ ይኄይል ፡ እምኵሉ ፡ ፍጡራን ፡ ወእሱር ፡ ውእቱ ፡ በቃ
ለ ፡ እግዚአብሔር ።

ንትመየጥ ፡ ካዕበ ፡ መንገለ ፡ ፍጥረቶሙ ፡ ዘምድር ፤ በከመ ፡ ፯ሰማያት ፡ ከማሁ ፡ ምድር
ኒ ፡ እንተ ፡ ተፈጥረት ፡ በማይ ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሐዋርያ ፤ ወለምድርኒ ፡ እም
* fol. 6 v° a. ነ ፡ ማይ ፡ ፈጠራ ፡ ወአጽንዓ ፡ በቃለ ፡ እ*ግዚአብሔር ። ወመትሕቴሃ ፡ ፈጠረ ፡ ባሕረ ፡ ዐ
ቢየ ፡ አንስቲያዊተ ፡ ክፍሉ ፤ ለተባዕታይ ፡ ማይ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ። ወዛቲ ፡ ም
ድር ፡ ላዕለ ፡ ማይ ፤ ወመትሕቴሁ ፡ ለውቅያኖስ ፡ ሀሎ ፡ ቀላየ ፡ ማይ ፡ ግሩም ። ወመትሕ
ተ ፡ ቀላይ ፡ ኰኵሕ ፤ ወመትሕተ ፡ ኰኵሕ ፡ ሲኦል ፡ ወመትሕተ ፡ ሲኦል ፡ ነፋስ ፤ ወ
መትሕተ ፡ ነፋስ ፡ ጸናፌ ፡ ጽልመት ።

ወእምድኅረዝ ፡ ምንት ፡ ሀሎ ፡ ለሊሁ ፡ ያአምር ፡ ኅቡኣቲሁ ፤ ወባሕቱ ፡ ለእሉሂ ፡ ቀ
* fol. 6 v° b. ደሰሙ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ። *ኅድግሰ ፡ ለባዕድ ። ለሲኦልኒ ፡ ቀደሳ ፡ በከመ ፡ ግዕዛ ፤ ወሶ
በ ፡ ኢቀደሶ ፡ መንፈስ ፡ ለኵሉ ፡ ባሕቱ ፡ ምድርኒ ፡ እመ ፡ ኢክህለት ፡ ጸዊረ ፡ ኵሉ ፡
ፍጥረት ። ወኑኖንሰ ፡ ለሰማያት ፡ ፮እምዝ ፡ ሰማይ ፡ ወእምዝ ፡ ምድር ፡ ዘንሬኢ ፡ ም
ክዕቢተ ፡ ይነውኅ[1] ። ወካዕበሰ ፡ ሰማይ ፡ ይነውኅ ፡ እም፯ሰማያት ፡ ወእም፯ምድር ። ኵሎ

1. Ms. ይነውሃ ፡

* fol. 6 r° b. Toute l'œuvre de notre Dieu est faite avec sagesse et avec art; après avoir appris tout ceci, disons tous : « Tu peux tout, rien n'est impossible *pour toi. » Son œuvre est un prodige d'art; ce qui n'est pas décrit surpasse encore ce qui l'a été; mais les quatre-vingt-un livres nous ont raconté ce que nous pouvons comprendre; notre âme l'emporte sur toutes les créatures, car elle est attachée à la parole de Dieu.

Revenons maintenant à la création de la terre. De même que les sept cieux,
* fol. 6 v° a. la terre a été formée de l'eau, ainsi que le dit l'apôtre Pierre : « Il créa la terre avec de l'eau et l'affermit par la voix *de Dieu ». Au-dessous d'elle, il créa une grande mer femelle, division de la mer mâle qui est dans le ciel. Cette terre est au-dessus de l'eau et, au-dessous de l'Océan (*Wqyânos*), est un abîme d'eau effrayant, sous l'abîme une roche, sous la roche le séol, sous le séol le vent et sous le vent les confins des ténèbres.

* fol. 6 v° b. Et au delà, qu'y a-t-il? Lui seul connaît ses secrets. Toutes ces choses, l'Esprit-Saint les a sanctifiées (?). *Laisse cela à un autre. Il a sanctifié le séol selon sa nature, car s'il n'avait pas tout sanctifié, la terre elle-même ne pourrait porter toutes les créatures. Quant à la hauteur des cieux, elle est six fois plus élevée que celle de notre ciel et le double de celle de la terre que nous voyons(?). Et encore le ciel est plus haut que sept cieux et que sept terres.

ን ፡ መንክራቲከ ፡ እግዚኦ ፡ ኀያላን ፡ ሰማዕነ ።

ወኢይምሰልከ ፡ ኦብእሲ ፡ ዕለተ ፡ ቀዳሚት ፡ ዘ*ከመ ፡ ይእዜ ፡ መዋዕል ፤ አላ ፡ ፩ዕለት ፡ * fol. 7 rº a.
የአክል ፡ ከመ ፡ መጠነ ፡ ፯ዓመት ። ወበዝኒ ፡ ናነክር ፡ እንዘ ፡ ንብል ፡ መንክራቲከ ፡ መ
ንክር ፡ ኪን ፤ እስመ ፡ መልዕልተ ፡ ፯ሰማያት ፡ አንተ ፡ ወመትሕተ ፡ ፯ምድር ፡ አንተ ፤
እስመ ፡ አልቦ ፡ መከን ፡ ኀበ ፡ ኢሀሎከ ፡ በመለኮትከ ፡ ወአልቦ ፡ ጽንፈ ፡ ለእኂዞትከ ።
ወአልቦ ፡ ወሰነ ፡ ለግዝአትከ ፡ ወአልቦ ፡ ኍልቄ[1] ፡ ብዕለ ፡ ጥበብከ ፡ ወአልቦ ፡ መስፈርተ ፡
ብዝኀ ፡ ምሕረትከ ፤ *ወባሕቱ ፡ ምሕረትከ ፡ ይቄርሮ ፡ ለመዓትከ ፡ ወሣህልከ ፡ ያርሕቆ ፡ * fol. 7 rº b.
ለኰነኔከ ፤ ኢትኰንኖ ፡ ለሰብእ ፡ በአምጣነ ፡ ጌጋዩ ፡ ዳእሙ ፡ በከመ ፡ ብዝኀ ፡ ምሕረት
ከ ፤ ወመኑ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበሌከ ። ስብሐት ፡ ለከ ፡ ወዕበይ ፡ ለመንግሥትከ ፤ እምቅድ
መ ፡ ዓለም ፡ አንተ ፡ ወእስከ ፡ ለዓለም ፡ አንተ ፡ ወይእዜኒ ፡ አንተ ።

ወበሰኑይ ፡ ፈጠረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፩ምጽናዕ ፡ ወዐምደ ፡ ለነፋስ ። ወእንተ ፡ ምድር ፡
በታሕቱ ፡ ፈጠረ ፡ ፬መዛግ*ብተ ፡ ነፋሳት ። ወንኡሳን ፡ መሳክው ፡ ወ፻በየማኑ ፡ ወ፻በጸጋ * fol. 7 vº a.
ሙ ፡ ወ፩ኆኅት ፡ እምኵሉ ፡ ወእምኵሉ ፡ ኆኅው ፡ መንክራቲከ ፡ እግዚኦ ፡ ሰማዕነ ።

ወበሠሉስ ፡ ፈጠረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ባሕረ ፡ ወየብሰ ፡ ወገነተ ፡ ኤዶም ፡ በኤዶም ፡
ወኵሎ ፡ ዕፀወ ፡ ዘይፈሪ ፡ ወዘኢይፈሪ ፤ ወብዙኀ ፡ ገነታተ ፡ ፈጠረ ፡ ድኅረ ፡ ምሥራቅ ፡
ወምዕራብ ።

1. Ms. ኖልቄ ፡

O Dieu des forts, nous avons appris toutes tes merveilles.

Ne crois pas, ô homme, que le premier jour* fut (un jour) comme ceux de maintenant; ce fut un jour embrassant l'espace de sept années. Nous admirons cela et nous nous écrions : « Tes prodiges sont des merveilles d'art. » Car au-dessus des sept cieux, tu te trouves, et au-dessous des sept terres, tu es encore[1]. Il n'y a pas un endroit où tu ne sois pas dans ta divinité; il n'y a pas de bornes à ta puissance, il n'y a pas de limite à ta domination, pas de nombre pour exprimer la richesse de ta sagesse, pas de mesure à ta grande miséricorde,* car ta miséricorde apaise ta colère, et ta pitié éloigne le châtiment. Tu ne punis pas l'homme à proportion de sa faute, mais d'après ta grande clémence. Qui est Dieu, excepté toi? Louange à toi, gloire à ta royauté. Avant le monde, tu existais, et tu existeras jusqu'à la fin des siècles; de même encore tu existes.

* fol. 7 rº a.

* fol. 7 rº b.

Le second jour, Dieu créa un firmament et la colonne du vent. Puis au-dessous de la terre il fit (un ou) quatre réceptacles* pour les vents, (avec) de petites fenêtres, cent à droite et cent à gauche, et une porte. Par tout ceci et par toutes ces ouvertures, nous avons connu tes prodiges, ô Seigneur.

* fol. 7 vº a.

Le troisième jour, Dieu créa la mer et la terre ferme, ainsi que le jardin d'Edom à Edom, et tout arbre qui fructifie et ne fructifie pas; il créa plusieurs jardins au delà de l'orient et de l'occident.

1. Cf. Ps. CXXXVIII, 8 : « Si ascendero in coelum, tu illic es; si descendero in infernum, ades. »

* fol. 7 v° b. ወቦ ፡ እምዕፀዊሃ ፡ ለገነት ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ በረደ ፡ ጸዐዳ ፤ ወቦ ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ *ነ
ደ ፡ እሳት ። ወቦ ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ ፀሐየ ፡ ወያንጸበርቁ ። ወዕፀዊሃኒ ፡ ለገነት ፡ ኢኮኑ[1] ፡ ከ
መ ፡ ዕፀወ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፤ ወልዕ[ል]ት ፡ ይእቲ ፡ እምኵሉ ፡ አድባር ፡ ነዋኃት[2] ፤ ከመ ፡
መጠነ ፡ ፲ወ፭በእመት ፡ በእመተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወሀሎ ፡ ውስቴቱ ፡ ኵሉ ፡ ሠናያት ፡
ዘዐይን ፡ ኢርእየ ፡ ወእዝን ፡ ኢሰምዐ ፡ [ወ]ውስተ ፡ ልበ ፡ ሰብእ ፡ ዘኢተኀለየ ፡ ዘአስተ
* fol. 8 r° a. ዳለወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለእለ ፡ ያፈቅር*ዎ ።

ወበረቡዕ ፡ ፈጠረ ፡ ፀሐየ ፡ ወወርኀ ፡ ወከዋክብተ ፤ ወብርሃነ ፡ ፀሐይ ፡ ኢይምሰልከ ፡
ከመ ፡ ይእዜ ፡ ዘትሬእዮ ፤ አላ ፡ አሜሃሰ ፡ ፲ወ፪እደ ፤ ይቤሉ ፡ መላእክት ፡ ስእነ ፡ አንሶስዎ ፡
ኀበ ፡ ፈኖውከነ ፤ አሰስል ፡ ንስቲተ ። ወአሰሰለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ንስቲተ ፡ መንፈቀ ፡ ፮
ክፍል ፡ ወ፮አትረፈ ፤ ወ፬እደ ፡ እምኔሃ ፡ ገብረ ፡ ለወርኅ ፡ ወ፩እደ ፡ ቶስሐ ፡ ዲበ ፡ ከዋ
* fol. 8 r° b. ክብት ፡ ወ፩ውስተ ፡ ማያት ፡ ወ፩ውስተ ፡ ደመናት ፡ ወ፩ውስተ ፡ *መብረቅ ፤ ወሶበ ፡ ዘን
ተ ፡ ትሰምዕ ፡ ኢትትዋከሕ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ በእፎኬ ፤ ይብል ፡ መጽሐፍ ፤ በረቡዕ ፡ ገ
ብረ ፡ ፀሐየ ፡ ወወርኀ ፡ ወከዋክብተ ፤ ወአማንኬ ፡ ከማሁ ።

ወአሜሃ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ስጥናኤል ፡ ሥነ ፡ ፀሐይ ፡ ወወርኅ ፤ ወድቀ ፡ በኀሊናሁ ፡ እን
ዘ ፡ ይብል ፤ አነብር ፡ መንበርየ ፡ መልዕልተ ፡ ከዋክብት ፡ ወእትሜሰሎ ፡ ለልዑል ፡ ወ
ለኀያል ። ወወዲቀሰ ፡ ዘወድቀ ፡ ፍጹመ ፡ ኢይምሰልከ ፡ በረቡዕ ፡ አላ ፡ በዓርብ ፡ ወድቀ ፡

1. Ms. ኢኮነ ፡ — 2. Ms. ነውኃት ፡

Parmi les arbres du jardin, il y en avait qui ressemblaient à la grêle transparente, d'autres qui ressemblaient* à une flamme de feu; d'autres étaient semblables au soleil et scintillaient. Les arbres du jardin n'étaient pas comme ceux de cette terre; il était plus haut que les plus hautes montagnes d'environ quinze coudées, en coudées de l'Esprit-Saint. On y trouvait toutes sortes de belles choses, que l'œil n'a jamais vues et que l'oreille n'a point entendues, qui ne montent pas au cœur de l'homme, et que Dieu a préparées pour ceux qui l'aiment[1]*.

* fol. 7 v° b.

* fol. 8 r° a.

Le quatrième jour, il créa le soleil, la lune et les étoiles. Ne crois pas que la lumière du soleil était comme celle que tu vois maintenant; elle était douze fois plus forte(?). Les anges lui dirent : Nous ne pouvons aller où tu nous envoies; retires-en un peu. Et Dieu en retira un peu, [en le divisant]. Il en prit six parties et en laissa six. De quatre parties il fit la lune; il en mélangea une aux étoiles, une autre aux eaux, une aux nuages et une à la *foudre. Et lorsque tu entends raconter cela, ne discute pas en t'écriant : « Comment donc? » Les Écritures disent que le quatrième jour il fit le soleil, la lune et les étoiles. En vérité, il en est ainsi.

* fol. 8 r° b.

Mais alors, lorsque Setnâ'êl vit l'éclat du soleil et de la lune, une pensée frappa son esprit, et il dit : « J'établirai mon trône au-dessus des étoiles et je deviendrai semblable au Très-Haut et au Tout-Puissant. » Mais cette pensée qui l'envahit, ne t'imagine pas que ce fut le quatrième jour qu'elle

1. I Corinth., II, 9.

በዳግም ፡ ሰ*ንበት ። * fol. 8 v° a.

ወአሜሃ ፡ ዐቢይ ፡ ጼብእ ፡ ኮነ ፡ በሰማይ ። ወተደለወ ፡ ሚካኤል ፡ ለጸብእ ፡ ወተካወሰ ፡ ኃይለ ፡ ሰማይ ፡ ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፤ ንዑ ፡ ንርአይ ፡ እንዘ ፡ ረአዮ ፡ ኵልሄ ፡ ይቤ ፡ ከመዝ ።

ወስጥናኤልሂ ፡ ኀዩል ፡ ፍጥረቱ ፡ እመላእክት ፡ ወተንሥአ ፡ ለተጻብኦ ። ወልዑልኒ ፡ አዘዞ ፡ ለሚካ[ኤ]ል ፤ ወአሆ ፡ ይቤ ፡ ወተንሥአ ፤ ወሐራ·ሁ·ሰ ፡ ሰብ[አ] ፡ አፍራስ ፡ ወኮኑ ፡ ፲ወ፪፼ ፡ ወሰብአ ፡ ወልታ ፡ ፷፼ ፡ ወአፍራስ ፡ እለ ፡ ቦሙ ፡ ድር[ዕ] ፡ አፍራስ ፡ ዘእሳት ፡ ፸፼ ፡ ወ*ሰብአ ፡ ሞጻፍ ፡ ዘእሳት ፡ ፸፼ ፡ ወሰብአ ፡ ሰዋትል ፡ ዘእሳት ፡ ፹፼ ፡ ወእለ ፡ ያሀይጱ ፡ በእብን ፡ ፻፼ ፡ ወእለ ፡ ቦሙ ፡ ጕድብ ፡ ዘእሳት ፡ ፶፼ ፡ ወእለ ፡ ቦሙ ፡ መስቀለ ፡ ብርሃን ፡ ፴፼ ፡ ወእለ ፡ ቦሙ ፡ ማኅቶተ ፡ ብርሃን ፡ ፵፼ ፡ ወዝ ፡ መንክር ፡ ኮነ ፡ በሰማይ ። * fol. 8 v° b.

ወ[ወ]ውዑ ፡ ኵሎሙ ፡ ትጉሃን ፡ ወአኀዙ ፡ ይትቃተሉ ፡ ወሰዐሮሙ ፡ ስጥና ፡ ወጕዩ ። ወካዕበ ፡ ተጻብኡ[1] ፡ ወሰዐሮሙ ፡ ወጕዩ ። ወበሣልስ ፡ ወሀቦ ፡ እግዚእነ ፡ መስቀለ ፡ ብርሃን ፡ *ወጽሑፍ ፡ ውስቴቱ ፡ ስም ፡ ዘይብል ፡ በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ስጥና ፡ ለይእቲ ፡ ጽሕፈት[2] ፡ ወተነጽሐ ፡ ወአውደቆ ፡ ሚካኤል ፡ ወነተዐ ፡ ውእቱ ፡ ወኵሉ ፡ ሰራዊቱ ፡ እለ ፡ ኀብሩ ፡ ምስሌሁ ። * fol. 9 r° a.

ወከመዝ ፡ ፍጥረቱ ፡ ለስጥና ፡ ፲፻ወ፯፻ ፡ በእመተ ፡ መልአክ ፡ ቆሙ ፤ ወርእሱ ፡ መጠነ ፡

1. Ms. ወተፃብኡ ፡ — 2. Ms. ጽሕፍት ፡

l'assaillit. Ce fut le vendredi, dans la seconde* semaine. * fol. 8 v° a.

Alors il y eut dans le ciel une grande bataille. Mikâ'êl se prépara au combat, et l'armée du ciel se mit en mouvement. Dieu dit alors : « Allons voir, » et il inspecta de tous côtés, en parlant ainsi.

Quant à Setnâ'êl, sa plus vaillante créature parmi les anges, il se dressa contre lui et l'attaqua. Mais le Très-Haut donna des ordres à Mikâ'êl et celui-ci lui obéit. Il se lança en avant, ainsi que son armée [composée] de cavaliers au nombre de 120.000, de 600.000 guerriers munis de boucliers, 700.000 cavaliers cuirassés montés sur des chevaux de feu*, 700.000 guerriers armés de frondes de feu, 800.000 pourvus de glaives de feu, 1.000.000 qui lançaient des pierres, 500.000 avec la hache, 300.000 portant la croix de lumière et 400.000 avec des torches enflammées. Cette armée admirable était dans le ciel. * fol. 8 v° b.

Tous les anges poussaient des cris, et vivement ils commencèrent l'attaque, mais Setnâ rompit leurs rangs et ils prirent la fuite. Ils revinrent à la charge, mais ils furent encore repoussés et mis en fuite par Setnâ. La troisième fois Dieu lui donna (*à Mikâ'êl*) la croix de lumière* sur laquelle était une inscription ainsi conçue : « Au nom du Père, du Fils et du Saint-Esprit. » Lorsque Setnâ vit cette inscription, il fut anéanti, et Mikâ'êl le renversa; il s'enfuit avec toute la troupe qu'il avait avec lui. * fol. 9 r° a.

Or telle était la conformation de Setnâ : sa taille était de 1.700 coudées

ደብር ፡ ዐቢይ ፡ ወአፉሁ ፡ መጠነ ፡ ፵ ፡ በእመት ፤ ወቀራንብተ ፡ ዐይኑ ፡ ምሕዋረ ፡ ሠሉስ ፡ ዕለት ፤ ወሶበ ፡ ፈቀደ ፡ ያስተጋብእ ፡ ብንተ ፡ ዐይኑ ፡ በ፯ዕለት ፡ እምዕጹብ ፡ ያስተጋብእ ፤ ወእዴሁ ፡ ፸ ፡ በእመት ፤ ወእገሪሁ ፡ ፸፻ ፡ በእመት ፡ ወገጹኒ ፡ መጠነ ፡ ምሕዋረ ፡ ዕለት ፡፡
* fol. 9 rº b. ወነ*ፍስቱሂ ፡ ፻ ፡ በእመት ፡፡

ወከመሰ ፡ ቦሙ ፡ ነፍስተ ፡ ለመላእክት ፡ ስምዖ ፡ ለሕዝቅኤል ፡ ነቢይ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ በ፪ክነፊሆሙ ፡ ይከድኑ ፡ ገጾሙ ፡ ወበ፪ ፡ ይከድኑ ፡ እገሪሆሙ ፡ ወበ፪ ፡ ይከድኑ ፡ እደዊሆሙ ፡ ወበ፪ ፡ ይከድኑ ፡ ነፍስቶሙ ፡፡ አእምርኬ ፡ ከመ ፡ ቦሙ ፡ ነፍስተ ፡ ለመላእክት ፤ ወአልቦ ፡ እምውስቴቶሙ ፡ ከመ ፡ ተባዕት ፡ ወአንስት ፡፡ ወኢይወልዱ ፡ ወኢይትዋለዱ ፡፡ ወስጥናሰ ፡ ዘይገሥሥዕ ፡ ክምረ ፡ እምአፉሁ ፡ መጠነ ፡ ደብር ፡ ዘያውዕል ፡ እምነግህ ፡ እስከ ፡ ፯ሰዓት ፡ ምሕዋሩ ፡፡ ወምራቅ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምአፉሁ ፡ መጠነ ፡ ዮርዳኖስ ፡፡ ወከመዝ ፡
* fol. 9 vº a. አግረሞ ፡ ፈጠሮ ፡ ለ*ስጥና ፡ ወኢዮብሂ ፡ ይብለከ ፡ በእንቲአሁ ፤ ወአልቦ ፡ ወኢምንተኒ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፤ ወከማሁ ፡ ዘያንሰዐሰዐ ፡ ለሲኦል ፡ ከመ ፡ ጽሕርት ፡፡

ወብዙኀ ፡ መበሉ ፡ አጋንንት ፡ እምቅድመ ፡ ምጽአቱ ፡ ለእግዚእነ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ አዕወ

d'anges, sa tête comme une grosse montagne, sa bouche de 40 coudées, les sourcils de ses yeux de la longueur de trois jours de marche, et lorsqu'il voulait recouvrir la pupille de ses yeux, il y arrivait avec peine en sept jours, sa main avait 70 coudées, ses pieds 7.000 coudées, son visage la longueur
* fol. 9 rº b. d'un jour de marche et son pénis* 100 coudées.

Et comme preuve que les anges ont un pénis, écoute ce que dit le prophète Hezeq'êl (Ézéchiel) : « Avec deux de leurs ailes, ils couvrent leur visage; avec deux autres, ils couvrent leurs pieds; avec deux autres, ils cachent leurs mains; et avec deux autres, ils cachent leur pénis. » Sache donc que les anges ont un pénis et qu'il n'y a pas parmi eux de mâles et de femelles. Ils n'enfantent pas et ne sont pas enfantés. Quant à Setnâ, la matière qu'il rejetait de sa bouche était semblable à une montagne dont le tour exigerait une marche depuis le matin jusqu'à sept heures et son crachat était comme le Jourdain[1]. C'est
* fol. 9 vº a. ainsi que pour le rendre terrifiant, Dieu avait créé* Setnâ. Job te dit à son sujet : « Il n'y a rien sur la terre qui soit comme lui, ni qui, comme lui, fasse bouillir le séol comme une chaudière[2]. »

Les démons avaient une grande puissance avant la venue de Notre-Seigneur; il y avait des gens dont ils frappaient les yeux de cécité, d'autres

1. Ludolf s'élève contre cette description dont il donne le texte éthiopien, avec une traduction partielle. Il ajoute : « Quanta fuerint reliqua membra omnia portione tanti corporis atque capitis lectori arbitrio aestimanda non relinquere voluit vecordissimus auctor, sed ipse ineptissimè mensuravit, etiam turpissimum, quod centum cubitis longum fuisse fabulatur. Latinè reddere nolui. Æthiopicus lector intelliget, et multum ridebit; multo magis vero indignabitur, cùm Ezechielem allegari cognoverit, quasi ille testetur : *Esse angelis octo alas* (non sex ut Seraphinis apud Esaiam) *quibus non tantum modo faciem, et manus pedesque, sed et verenda contegant*, etc. » (Iobi Ludolfi, *Ad suam Hist. Æthiop. Comment.*, Francofurti ad Moenum, 1791, p. 348).

2. Job, XLI, 22 et 24 (Description du léviathan). V. 24 : « Non est super terram potestas, quae comparetur ei; » v. 22 : « Fervescere faciet quasi ollam profundum mare. » — Nous avons vu plus haut que l'auteur place le séol au-dessous de l'océan.

ሩ ፡ ዐይኖ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ አጽመሙ ፡ እዝኖ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ ሰበሩ ፡ እግሮ ፡ ወቦ ፡ ለዘ ፡ አ
ይበሱ ፡ እደዊሁ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ ርእሶ ፡ አሕመሙ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ አድፈኑ ፤ ወቦ ፡ ለዘ ፡ ወ
ርኃ ፡ ረሰይዎ ፤ ወዝውእቱ ፡ እንዘ ፡ ይኔጽሩ ፡ ኀቤከ ፡ ይኔጽር ፡ ማዕዶ ፡ ይመ
ስል ፡ ወኵሉ ፡ ይመስል ፡ ሕማማተ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰዐሮ ፡ በመስቀሉ ።

ወኢ.ይምሰልከ ፡ ዘረሳዕኩ ፡ ለከ ፡ በእንተ ፡ ስጥ*ና ፤ ወጽንሐኒኬ ፡ እስከ ፡ እነግር ፡ * fol. 9 v° b.
በእንተ ፡ ፍጥረት ፡ ዘተፈጥረ ፡ በዕለተ ፡ ኀሙስ ። ወአሜሃ ፡ ተፈጥሩ ፡ አዕዋፍ ፡ ወዓ
ሣት ፡ ወዐናብርት ፡ ወእንስሳ ፤ ዘውእቶሙ ፡ ብሔሞት ። ወሌውያታን ፡ ይነብር ፡ ውስ
ተ ፡ ማይ ፤ ወበእንተዝ ፡ ይብለከ ፡ ኢዮብ ፤ ወእምኔሆሙ ፡ ተቀጽዐ ፡ መንበሮሙ ፡ ለዐ
ናብርት ፡ እለ ፡ መትሕተ ፡ ሰማይ ። ወሄኖክኒ ፡ ይብል ፤ ሀለወት ፡ ዕለት ፡ ወሀለወ ፡ መ
ሐሪ ፡ ርሑቀ ፡ መዓት ፤ ወይትከፈሉ ፡ ፪ዐናብርት ፡ ዐበይት ፤ ወይከወን ፡ በይእቲ ፡ ዕለ
ት ፡ ለኅሩያን ፡ መሐላ ፡ ወለ፡ኃጥአን ፡ ሐተታ ። ርኢኬ ፡ ከመ ፡ ሰመይዎሙ ፡ እንስሳ ፡
ዘፈጠርከ ።

ኦሪትኒ ፡ *ትቤ ፤ ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያውፅእ ፡ ባሕር ፡ እንስሳ ፡ ወአዕዋፈ ። ወርኢ * fol. 10 r° a.
ኬ ፡ ወስማዕ ፡ እንግርከ ፡ መንክረ ፡ ዜናሆን ፡ ለሰሚዕ ፡ ዕፁብ ፤ ዘከመ ፡ ይፀንሳ ፡ ወይ
ወልዳ ፤ ወንኩር ፡ ፍጥረቶን ፡ እምነ ፡ አዕዋፍ ፤ ወአልቦ ፡ አምሳሊሆን ፡ በታሕተ ፡ ሰማ
ይ ፡ ወንብረቶን ፡ ጠቃ ፡ ገነት ፤ ወእምአመ ፡ ተፈጥራ ፡ አልቦን ፡ ተባዕተ ፡ እምኔሆን ፡
ለእማንቱ ፡ አዕዋፍ ፡ ዳእሙ ፡ አንስት ፡ ኵሎን ። ወእምዘ ፡ ተወልዳ ፡ በሳድስ ፡ ዓም ፡
ይትለዐላ[1] ፡ ውስተ ፡ ኑኀ ፡ ሰማይ ፤ ወተልዕሎቶንሂ ፡ በእሉ ፡ ፫አውራኅ ፡ በቀዳሚ ፡ ወ

1. Ms. ይቴላዓላ ፡

dont ils privaient les oreilles de la faculté d'entendre, d'autres à qui ils brisaient les pieds ou dont ils séchaient les mains, d'autres à qui ils donnaient le mal de tête, d'autres qu'ils cachaient, et d'autres qu'ils rendaient lunatiques (?). Et cela, en te regardant; il regarde vers toi, il regarde..... tout cela et toutes les souffrances semblables (?), le Christ les a supprimées par sa croix.

Mais ne crois pas que j'ai oublié de te dire [quelque chose] touchant Setnâ*. Attends un peu et je vais reprendre la création, [par les créatures] qui furent créées le cinquième jour. Alors furent créés les oiseaux, les poissons, les cétacés et les reptiles, qui sont les béhémoth. Et le léviatan habite dans l'eau[3]; c'est pourquoi Job te dit : « C'est par eux que le siège des cétacés qui sont sous le ciel a été tordu. » Et Hénoch dit aussi : » Il y eut un jour où il fut miséricordieux, éloigné de toute colère. » Les grands cétacés se diviseront en deux groupes; il y aura en ce jour un serment pour les élus et un interrogatoire pour les pécheurs. Vois donc comment on a appelé les animaux que tu as créés. * fol. 9 v° b.

La Genèse dit encore* : Dieu dit : « Que la mer produise des reptiles et des oiseaux. » Vois donc bien, et écoute, que je te raconte leur merveilleuse histoire, admirable à entendre; comment ils conçoivent et se reproduisent, leur création plus surprenante que celle des oiseaux. Il n'y en a pas de pareils sous le ciel, et leur demeure est près du jardin. Depuis qu'ils ont été créés, il n'y a * fol. 10 r° a.

* fol. 10 r° b. ርኀ ፡ ወበሣልስ ፡ ወርኀ ፡ ወበሣድስ ፡ ወርኀ ። ወበእሉ ፡ አውራኅ ፡ ፅንሶ*ን ፡ ለእማን
ቱ ፡ አዕዋፍ ፡ ወበምንት ፡ ይፀንሳ ፡ ለፀሓ[ይ] ፡ ይፀንሳ ። መንክር ፡ ነገር ፡ ሰማዕነ ።

ወሶበ ፤ ፀንሰት ፡ ለፀሓይ ፡ ይእቲ ፡ ዖፍ ፡ ትፈነቅል ፡ ልጐተ ፡ ወትበውእ ፡ ውስተ ፡
ባሕር ፡ ዕሙቅ ፡ ወነቢራ ፡ ህየ ፡ ፯አውርኀ ፡ ትወልድ ፡ በመንፈቀ ፡ ወርኀ ፡ ሳምን ፤ ወ
ሶበ ፡ ትወልድ ፡ ታቀድም ፡ አውፅአ ፡ አዕዋፍ ፡ ዘሀለዉ ፡ በገቦ ፡ ከርሣ ፡ ዘፀጋም ፤ እስ
መ ፡ ክልኤ ፡ ጾታ ፡ ትጸውር ፡ በከርሣ ፤ በዘየማን ፡ ትጸውር ፡ እንቊ ፡ ባሕርይ ፡ ክቡር ፡
መንክራዊ ፡ ዕንቍ ፤ ወበከርሣ ፡ ዘፀጋም ፡ ትጸውር ፡ ደቂቃ ፤ ወስማ ፡ ለይእቲ ፡ ዖፍ ፡
ከርቤ ፡ ዲንል ። ወዝኒ ፡ ብሂል ፡ ንጽሕት ፡ እምአዕዋፍ ። ወሶበ ፡ ትወልድ ፡ ታቀድም ፡
* fol. 10 v° a. አውፅአ ፡ አ*ዕዋፍ ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ በከርሣ ፡ ዘፀጋም ፤ ወበቀዳሚ ፡ ልደታ ፡ ትወልድ ፡
፭ ፡ ወበዳግም ፡ ፫ ፡ ወበሣልስ ፡ ፵፱ ፡ ወካዕበ ፡ ትዌጥን ፡ ትለድ ፡ ዕንቊ ፡ ባሕርይ ፡ እለ ፡
በየማነ ፡ ከርሣ ፤ ወበቀዳሚ ፡ ትወልድ ፡ ፲ወ፪ ፡ ወበዳግም ፡ ትወልድ ፡ ፸ ፡ ወበሣልስ ፡
፩ ፡ ዕንቍ ፡ ሠናይ ። ወበዝኒ ፡ ታስተዐጽብ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ዐፀቢ[1] ፡ ግብሩ ፡ ለኬን
ያ ፡ ለወልደ ፡ እግዚአብሔር ፤

ወ[በእንተ ፡] ብርሃኑ ፡ ለዕንቊ ፡ ባሕርይ ፡ ይመጽእ ፡ ዐቢይ ፡ አርዌ ፡ ወይውሕጥ ፡ ዕ
ንቊ ፡ ባሕርይ ፡ ወይወፅእ ፡ ውስተ ፡ ባ[ሕ]ር ፡ በሌሊት ፡ ወይዷርፍ ፡ አራዊተ ፡ እለ ፡
ውስተ ፡ የብስ ፤ ወአዕዋፍኒ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ በገቦ ፡ ከርሣ ፡ እንተ ፡ ፀጋም ፡ እምድኅ

1. Ms. አፀቢኒ ፡ W. አፀበኒ ፡

pas de mâles parmi ces oiseaux, mais tous sont femelles. Dans la sixième année après leur naissance, ils s'élèvent au plus haut des cieux. Ils montent ainsi dans le ciel pendant trois mois, le premier mois, le troisième mois et le sixième. Et
* fol. 10 r° b. c'est pendant ces mois qu'a lieu leur fécondation.* — Par quoi sont-ils fécondés? — Par le soleil. — C'est une chose merveilleuse que nous avons apprise.

Lorsque cet oiseau a été fécondé par le soleil, il plonge dans l'abîme de la mer, y pénètre jusqu'au fond et, après y être resté durant sept mois, il enfante au milieu du huitième mois. Lorsqu'il enfante, il commence par faire sortir les oiseaux qui sont dans le flanc gauche, car il porte *dans ses flancs* deux choses différentes; dans le flanc droit, il a des perles précieuses, des perles admirables, et dans le flanc gauche, il porte ses petits. Le nom de cet oiseau est Karbê-Dinel, ce qui signifie le plus pur des oiseaux. Lorsqu'il enfante, il
* fol. 10 v° a. donne d'abord le jour* aux oiseaux qui sont dans le flanc gauche. Dans le premier enfantement, il produit 5 petits, dans le second 3 et dans le troisième 49. Puis il se met à faire sortir les perles qu'il a dans le flanc droit; la première fois, il en donne 12, la seconde fois 70, et la troisième fois, il produit une perle magnifique. Et en apprenant cette chose, tu seras étonné et tu t'écrieras : Admirable est l'œuvre de cet artisan qui est le Fils de Dieu.

Attirée par l'éclat des perles précieuses, il arrive une grande bête qui les absorbe et qui va dans la mer pendant la nuit; puis elle déchire les autres bêtes qui sont sur le sol. Quant aux oiseaux qui sont sortis du flanc gauche, lors-

ረ ፡ ነበሩ ፡ ው*ስተ ፡ ባሕር ፡ ፵መዓልተ ፡ ወ፵ሌሊተ ፡ ይወፅኡ ፡ እምባሕር ፡ ወይሰርሩ ፡ አሥሪጸሙ ፡ አክናፊ ። ወመንክር ፡ ዝኒ ፡ ዘበ፵ዕለት ፡ ያሠርጹ ፡ አክናፊ ፡ ወበእንተሰ ፡ ዕንቈ ፡ ባሕርይ ፡ ይመጽኡ ፡ ሰብእ ፡ ነጋድያን ፡ ወይትቃተልዎ ፡ ለዓሣ ፡ ወያወፅእዎ ፡ ወያወፅኡ ፡ ዕንቈ ፡ ባሕርይ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሡ ። ወዝነገር ፡ እሙን ፡ ወይከውን ፡ ዝንቱ ፡ በብሔረ[1] ፡ ጽባሕ ፡ ሰብአ ፡ ሰገል ።

ወዝኒ ፡ ዖፍ ፡ ይትረገም[2] ፡ በወልድ ። አንሃብስ[3] ፡ ይፀንሳ ፡ በምዕር ፡ ሶበ ፡ ዐንዘረት[4] ፡ ንግሥቶን ፡ በዝኒ ፡ ናንክር[5] ፡ ወንበል ፡ መንክራቲከ ፡ እሙን ፡ ነገር ። ወዝሰ ፡ ዖፍ ፡ ዘፅንሱ[6] ፡ በፀሓይ ፡ ፀሓይ*ኬ ፡ ዘይነብር ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፤ ወዕንቈ ፡ ባሕርይ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ እምዖፍ ፡ ሕዝበ ፡ አሚን ፡ እሙንቱ ፤ ወ፲ወ፪እለ ፡ ተወልዱ ፡ ፲ወ፪ሐዋርያት ፤ ወ፸ዘይቤ ፡ ፸አርድእት ፡ ወ፩ዘይቤ ፡ ፩ሃይማኖት ፤ ወዓሣኒ ፡ ዓለም ፡ ውእቱ ፤ ወ፭አዕዋፍ ፡ ፭አሪት ፡ ውእቱ ፤ ወ፫ዘይቤ ፡ ፫መጻሕፍት ፡ ዘኢያሱ ፡ ዘመስፍን ፡ ዘሩት ፤ ወ፴፱ወ፴ወ፱መጻሕፍተ ፡ ነቢያት ።

ወበሣድስ ፡ ዕለት ፡ ፈጠረ ፡ አምላክነ ፡ አራዊተ ፡ ወእንስሳ ፡ ወኵሎ ፡ ዘይትሐወስ ።

ወፈጢሮ ፡ ዘንተ ፡ ይቤሎሙ ፡ ለመላእክቲሁ ፤ አምጽኡ ፡ መሬተ ፤ ወ[ለ]መላእክተ ፡ እሳትኒ ፡ ይቤሎሙ ፡ አምጽኡ ፡ መሬብ ፡ ዘውእቱ ፡ እሳት ፡*በነገረ ፡ ሱርስት ፡ ወአምጽኡ ፤ ወለመላእክተ ፡ ማያት ፡ ወይቤሎሙ ፡ አምጽኡ ፡ ንስቲተ ፡ ማየ ፡ ወአምጽኡ ፤

1. Ms. ለብሔረ ፡ — 2. Ms. ይተረጐም ፡ — 3. Ms. አንሐብስ ፡ — 4. Ms. አንዘረት ፡ — 5. Ms. ናነክር ፡ — 6. Ms. ፀንሱ ፡

qu'ils sont restés* dans la mer pendant 40 jours et 40 nuits, ils sortent de l'eau et se mettent à voler, après avoir laissé pousser leurs ailes. Il est étonnant qu'en 40 jours, ils produisent des ailes. Des marchands viennent ensuite pour chercher les perles; ils attaquent le poisson, le font sortir *de l'eau* et lui enlèvent les perles qu'il a dans le ventre. Cette chose est très exacte; elle existe dans le pays de l'Orient, des mages. * fol. 10 v° b.

Cet oiseau s'explique par le Fils. Du reste les abeilles conçoivent une fois lorsque leur reine chante. Admirons cela et disons : Tes merveilles sont authentiques. Ces oiseaux qui sont fécondés par le soleil *le sont par le soleil qui demeure dans les cieux; les perles de la mer qui sont enfantées par l'oiseau, sont les peuples fidèles; les 12 perles qui sont enfantées les premières sont les douze apôtres, les 70 qui sont mentionnées ensuite sont les 70 disciples et la perle unique est la foi unique. Le poisson est le monde; les cinq oiseaux sont les cinq livres du Pentateuque, les trois, sont les trois livres de 'Iyasu (Josué), des Juges et de Ruth, et les 39 sont les 39 livres des prophètes. * fol. 11 r° a.

Le sixième jour notre Dieu créa les animaux, les quadrupèdes et tout ce qui se meut.

Après avoir créé tout cela, il dit à ses anges : « Apportez-moi de la terre, et aux anges de lumière, il dit : Apportez-moi du *marêb,* qui est le feu* en langue syriaque, et ils lui en apportèrent. Aux anges des eaux, il dit : Apportez- * fol. 11 r° b.

ወለመላእክተ ፡ ነፋሳትኒ ፡ ይቤሎሙ ፡ አምጽኡ ፡ ንስቲተ ፡ ነፋስ ፡ ወአምጽኡ ፤ ወቶስ
ሐ ፡ ለዝንቱ ፡ ጠባይዕ ፡ ፬ወገብሮሙ ፡ ሰብአ ፡ ፍጹመ ፡ ወመንፈሰ ፡ ሕይወተ ፡ እንተ ፡
ውስተ ፡ አፉሁ ፡ ነፍኀ ፡ ላዕለ ፡ ገጹ ፡ ለአዳም ፤ ወሶበ ፡ ፈጠሮ ፡ ሰመዮ ፡ አዳም ፡ አ
ደምከኒ ፡ ብሂል ፤

ወለመላእክቲሁኒ ፡ ይቤሎሙ ፤ ዝንቱ ፡ አምሳልየ ፡ ወወሀብክዎ ፡ ኵሎ ፡ ዘመትሕትየ ፡
ወሤምክዎ ፡ እንዘ ፡ እብል ፤ ንሣእ ፡ ፬በግዐ ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ወሕርድ ፡
* fol. 11 v° a. ወተቀ*ብእ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡ በደሙ ፡ እዝነከ ፡ ዘየማን ፡ ወአጽባዕተ ፡ እዴከ ፡ ዘየማ
ን ፡ ወእግረከ ፡ ዘየማን ፡ ወዝክረ ፡ ይከውን ፡ ለውሉድከ ፤ ወምስለ ፡ ሱራፌል ፡ ተሳተ
ፍ ፡ ምስጢረ ። ወአልበሶ ፡ ልብሰ ፡ ብርሃን ፡ ዘይመስል ፡ ጽጌ ፡ ረዳ ። ወአስተቀጸሎ ፡
ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ቀጸለ ፡ ሥን ፡ ዘሕብረ ፡ ነድ ፡ ወመንፈቁ ፡ ሕብረ ፡ ፀሓይ ። ወገብረ ፡
ሎቱ ፡ በጌደነ ፡ ብርሃን ፡ ወአዕጠቆ ፡ ውስተ ፡ ሐቌሁ ፤ ወጌራ ፡ ዘኀጺን ፡ ገብረ ፡ ለፍጽ
ሙ ። ወአምጽአ ፡ ፈልፈል ፡ ወአጽዐኖ ፡ ወወሀቦ ፡ ረምሐ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወአሣእ
ነ ፡ ወርቅ ፡ ገብረ ፡ ለእገሪሁ ፨

* fol. 11 v° b. ወነገደ ፡ ሚካኤል ፡ ተጽዕኑ ፡ አፍራሰ ፡ ጸዓድወ ፡ *ወአንፈርዐጹ ፤ ወሱራፌላዊያን ፡
ነሥኡ ፡ መስቀለ ፡ ብርሃን ፡ ወሐለዩ ፤ ወአኀዙ ፡ ማዕጠንተ ፡ ፭፻፸ ፡ ዘወርቅ ፡ ፭፻፸ ፡ ዘ
ብሩር ፡ ፭፻፸ ፡ ዘኀጺን ፡ ፭፻፸ ፡ [ዘ]ሰንፔር ፡ ፭፻፸ ፡ ዘኢያስጲስ ፡ ፭፻፸ ፡ [ዘ]ሕብረ ፡ ሰ

moi un peu d'eau, et ils obéirent. Aux anges des vents, il dit : Apportez-moi un peu de souffle, et ils le lui apportèrent. Il mélangea ces quatre éléments et il en fit un homme parfait. Puis il souffla sur le visage d'Adam le souffle de vie qui était dans sa bouche. Lorsqu'il l'eut créé, il le nomma Adam, ce qui signifie « *tu me plais*[1] ».

Puis il dit à ses anges : « *Celui-ci est ma ressemblance, je lui donne tout ce qui est au-dessous de moi, et je l'en constitue le possesseur en ces termes* » :
* fol. 11 v° a. Prends quatre brebis qui sont dans le jardin, immole-les et *oins-toi la main de leur sang, ainsi que l'oreille droite, les doigts de la main droite et le pied droit. Ce sera un souvenir pour tes enfants et tu participeras aux mystères avec les séraphins. Puis il le revêtit d'un vêtement lumineux, qui ressemblait à la rose, lui couronna la tête d'une belle couronne partie couleur de flamme et partie couleur du soleil. Il lui fit aussi des vêtements lumineux, lui ceignit les reins et lui mit un casque de fer sur le front. Puis il fit venir l'éléphant, sur lequel il fit monter Adam, lui mit une lance dans la main et des souliers d'or aux pieds.

* fol. 11 v° b. Les compagnons de Mikâ'êl montaient des chevaux blancs* qui caracolaient; les séraphins portaient la croix de lumière et chantaient; ils avaient 570 encensoirs d'or, 570 d'argent, 570 de fer, 570 de saphir, 570 de jaspe, 570 couleur de sardyon, 570 couleur de calcédoine, 570 de topaze, 570 de

1. M. à m. *tu m'as plu*. Étymologie purement éthiopienne : le verbe **አደመ ፡** signifie en effet *plaire, être agréable*.

ርድዮን ፡ ፭፻፸ ፡ ዘሕብረ ፡ ክርክዴን ፡ ፭፻፸ ፡ ዘወራውሬ ፡ ፭፻፸ ፡ ዘብረሌ ፡ ፭፻፸ ፡ ዘአ
መቴስጢኖስ ፤ ወዝኵሉ ፡ ለክብረ ፡ አዳም ፡ ተገህደ ፤ ወበኀብረተ ፡ ቃል ፡ ይቤሉ[1] ፡ ፩አ
ብ ፡ ቅዱስ ፡ ፩ወልድ ፡ ቅዱስ ፡ ፩ውእቱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፤ ወእገሪሁ ፡ ይመስል ፡ ከመ ፡
እብነ ፡ ሰንፔር ። ለአምላክነ ፡ ኄር ። ወበእንተ ፡ ኪኑ ፡ ለአምላክነ ፡ መንክር ፡ ሰማዕነ ።

ወይቤ ፡ ብእሴ ፡ እግዚአብሔ*ር ፡ ወነገረኒ ፡ ወይቤለኒ ፡ ለእመ ፡ ገብረ ፡ ብእሲ ፡ ተዝካ * fol. 12 r° a.
ረ ፡ መላእክት ፡ ይምሕሮኑ ፡ እግዚአብሔር ፤ ወይቤ ፡ እወ ፤ ለእመኒ ፡ ገብረ ፡ ተዝካረ ፡
ነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፤ ወተሰጥወ ፡ መልአክ ፡ ወይቤለኒ ፤ ስማዕ ፡ እንግርከ ፡ ዘከመ ፡ ተ
ውህቦሙ ፡ ስልጣን ፡ ለመላእክት ፤ ሀሎ ፡ ፩[2]እምደቂቀ ፡ አዳም ፡ ወግሙራ ፡ አልቦ ፡ አመ ፡
ገብረ ፡ ሠናየ ፡ አሐዱኒ ፡ ዕለተ ፡ ዳእሙ ፡ ሐይወ ፡ በእኪት ፡ እምአመ ፡ ተወልደ ፤ ወቦ ፡
ላዕሌሁ ፡ ፩ኒሩተ ፡ ወለለ ፡ ወርኁ ፡ ያብዕል ፡ በዓለ ፡ ሚካኤል ፡ ወይምሕር ፡ ነዳየ ፤ ወእ
ምዝ ፡ ሞተ ፡ [ወ]ወውዑ ፡ አጋንንት ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይቤሉ ፡ ዚአነ ፡ ነፍስ ፡ *ወአብጽሑ ፡ * fol. 12 r° b.
ቃለ ፡ ለአምላክ ። ወይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኅርዩ ፡ ለክሙ ፡ እምክልኤ ፡ ግብር ፡ ለእመ ፡
አኮ ፡ ሚካኤል ፡ ይኅብኦ ፡ ወአንትሙ ፡ ኅሥዎ ፤ ወእመ ፡ አኮ ፡ አንትሙ ፡ ኅብእዎ ፡
ወሚካኤል ፡ ይኅሥሦ[3] ። ወእመ ፡ ረከቦ ፡ ይንሥኦ ። ወይቤሉ ፡ እልኩ ፡ አጋንንት ፡ ም
ንተ ፡ ንሬሲ ፡ ለእመ ፡ ሚካኤል ፡ ኀብኦ ፡ ኢንረክቦ ፡ ወያበጽሖ ፡ ኀበ ፡ መንበረ ፡ መለ
ኮት ፡ ወበአይቴ ፡ ንረክቦ ። [ወ]ሶቤሃ ፡ ይቤሉ ፡ ንሕነ ፡ ንኅብኦ[4] ፤ ወኀብእዎ ፡ እልኩ[5] ፡

1. W. ይበሉ ፡ — 2. W. አሐዱ ፡ — 3. Ms. ይኅሥሥ ፡ — 4. Ms. ንኅብኦ ፡ — 5. Ms. እልኰ ፡

cristal et 570 d'améthyste. Tout cet appareil était exhibé en l'honneur d'Adam et d'une voix unanime ils disaient : Un est le Père saint; un est le Fils saint; un est l'Esprit-Saint. Le pied de notre Dieu excellent ressemble à une pierre de saphir, et en ce qui concerne son art, nous avons appris qu'il est admirable.

Et l'homme de Dieu prit la parole *et me dit[1] : Si un homme célèbre la commémoration des anges, Dieu aura-t-il pitié de lui? — Et il répondit : Oui, s'il célèbre aussi la fête des prophètes et des apôtres. — Et l'ange reprit et me dit : Écoute que je te raconte quel pouvoir a été donné aux anges. Il y avait un des fils des hommes qui n'avait jamais fait le bien un seul jour, mais qui vivait dans le mal depuis sa naissance; il n'avait qu'une seule qualité : chaque mois, il célébrait la fête de Mikâ'èl et avait pitié des pauvres. Cet homme mourut; les démons poussèrent à son sujet des cris de joie et dirent : C'est une âme qui nous appartient, * et ils vinrent la réclamer à Dieu. Dieu leur dit : Choisissez entre ces deux choses : Mikâ'êl cachera cet homme et vous le chercherez, ou vous le cacherez et Mikâ'èl le cherchera, mais s'il le trouve, il le gardera. Ces démons dirent : Que ferons-nous? Si Mikâ'êl le cache, nous ne le trouverons pas, car il le placera près du trône de la Divinité et où le trouverons-nous? Alors ils répondirent : Nous le cacherons nous-mêmes. Et ces démons impurs cachèrent cet homme dans un coin de la géhenne, à l'endroit

* fol. 12 r° a.
* fol. 12 r° b.

1. La phrase est très correcte, mais paraît avoir été mal rédigée. L'expression *homme de Dieu* semble désigner Abba Bahayla Mikâ'èl, qui poserait à l'ange la question relative au culte des anges.

ርኆሳን ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ውስተ ፡ ልገተ ፡ ገሃነም ፡ መትሕተ ፡ ታሕቲት ፡ ወይቤሉ ፡
* fol. 12 v° a. ይእዜ ፡ ይኅሥሦ ፡ ሚካኤል ፡ እመ ፡ ይረክቦ ፡ ወይ*ስዐሮ(?)[1] ፡ ወይረክቦ ፡ ሚካኤል ።

ወይቤ ፡ ሚካኤል ፡ ኅድጉ ፡ ወገሕሡ ፡ እምዝ ፡ መካን ። ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ወጠነየ ፡ ወኢረከቦ ፡ ለዘ ፡ ኀሠሠ ። ወበ፩ጊዜ ፡ ወአውፅአ ፡ በክንፊሁ ፡ ፮፻፻ ፡ ወከማሁ ፡ በ፮ክንፊሁ ፡ አውፅአ ፡ በበ፮፻፻ ፡ ወካዕበ ፡ በዳግም ፡ አውፅአ ፡ ወኢረከቦ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወጠነየ ፡ ሥልሰ ፡ እምዕፁብ ፡ ወሆከ ፡ ለገሃነም ፡ ወአውፅአ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ውኆልቆሙ ፡ ለእሉ[2] ፡ በበይነ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘወፅኡ ፡ ፶፻፻ወ፬፻፻፮፻፻ ፡ በእምኔሆሙ ፡ አረሚ ፡ ወመላእክተ ፡ ሰማይ ፡ ይቤሉ ፡ ድንግዛ ፡ ዝነገር ።

* fol. 12 v° b. ወእግዚአብሔርኒ ፡ ይቤ ፡ በወንጌል ፡ ዘአምነ ፡ ወዘተጠም*ቀ ፡ ይድኅን ፡ ወዘሰ ፡ ኢአምነ ፡ ይደየን ፡ ወእፎ ፡ ወፅኡ ፡ እሉ ፡ ወአንተኒ ፡ ወልደ ፡ ብእሲ ፡ ቦኑ ፡ ዘሰማዕከ ፡ ዘድኅነ ፡ እምአረሚ ፡ ወኢቦኡ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ እንበለ ፡ ይጠመቁ ፡ ወሚካኤል ፡ አጥመቆሙ ፡ ወበርሁ ፡ከመ ፡ ፀሐይ ፡ ወአንከረ ፡ አባ ፡ ቅዱስ ፡ ወይቤ ፡ ገቢረ ፡ ኵሉ ፡ ይክል ፡ አማኑኤል ። ወካዕበ ፡ አውሥአ ፡ ገብርኤል ፡ ወይቤ ፡ አነክር ፡ በእንተ ፡ ውሉደ ፡ ሰብእ ፡ ኢይኤስዩ ፡ ለዘገብረ ፡ ሎሙ ፡ ሠናየ ፡ ዳእሙ ፡ ፩፩እመ ፡ ተረክቡ ።

ወበእንተኒ ፡ ስጥና ፡ ኢይምሰልከ ፡ ዘረሳዕኩ ፡ ለከ ፡ ተናግሮ ፡ ወቀዳሚሁሰ ፡ ተመየ

1. W. ይሠዐሮ ፡ (?) — 2. Ms. ለእለ ፡

le plus profond. — Puis ils dirent : Que Mikâ'êl le cherche maintenant et
* fol. 12 v° a. s'il le trouve,* qu'il le renvoie. Et Mikâ'êl le découvrit.

Mikâ'êl dit : « Allez-vous-en, éloignez-vous de ce lieu. » Puis il entra dans le Séol et plongea, mais il ne trouva pas celui qu'il cherchait. Une première fois, il fit sortir avec ses ailes 60.000 damnés(?), et ainsi avec ses six ailes, il fit sortir chaque fois 60.000 damnés(?), une seconde fois il en fit encore sortir, et ne trouva pas cet homme. Il fouilla une troisième fois minutieusement, bouleversa la géhenne et fit sortir cet homme. Le nombre de ceux qui sortirent à cause de lui fut de 546.000. Parmi eux se trouvaient des païens, et les anges du ciel disaient : Cette chose est étonnante(?)[1].

* fol. 12 v° b. Dieu dit dans l'Évangile : « Celui qui croit et qui a été baptisé* sera sauvé, mais celui qui ne croit pas sera damné. » Comment sont donc sortis ceux-ci? — Et toi, fils de l'homme, as-tu entendu dire que des païens aient été sauvés? Mais ils ne sont pas entrés dans le paradis sans être baptisés, car Mikâ'êl les baptisa et ils furent resplendissants comme le soleil. — Le saint Abba tomba en admiration et s'écria : « Il est possible à Amanuel de tout faire. » — De nouveau Gabriel reprit et dit : « Je suis surpris à cause des enfants des hommes; ils ne récompensent pas celui qui leur a fait du bien, c'est à peine si l'on en rencontre quelques-uns(?). »

Quant à Setnâ, ne crois pas que j'oublie de te parler de lui. Tout d'abord

1. Texte ድንግዛ ?

ነ ፡ ወመጽአ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ከመ ፡ ያስሕቶ ፡ ለአ*ዳም ፡ ወቅድመ ፡ ኵሉ ፡ ረከበ ፡ ዖ * fol. 13 r° a.
ፊ[1] ፡ ጸዓዳ ፡ ወስሙ ፡ አርዝል ፡ ወይቤሎ ፡ ስጥና ፡ ግበር ፡ ዘእቤለከ ፡ ወይቤ ፡ ምንተ ፡
ወይቤሎ ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋ ፡ ወይቤሎ ፡ እንቢ ። ወሖረ ፡ እምኔሁ ፡ ወኀለ
ፈ ፡ ወረከበ ፡ ዖፈ ፡ ሐመልሚለ ፡ ወስሙ ፡ ብርል ፡ ወይቤሎ ፡ ስጥና ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽ
ሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋን ፡ ወእንቢ ፡ ይቤ ፡ ወአበየ ። ወካዕበ ፡ ረከበ ፡ ዖፈ ፡ ቀይሐ[2] ፡ ኵልን
ታሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋ ፡ ወአበዩ ፡ ወአበይዎ ፡ ኵሎሙ ፡
አዕዋፍ ፡ በበ ፡ ዘመዶሙ ።

ወሖረ ፡ ኀበ ፡ አራዊት ፡ ወቅድመ ፡ ኵሉ ፡ ረከበ ፡ አርዌ ፡ ዐቢየ ፡ ዘስሙ ፡ ፈልፈል ፡
ዘውእቱ ፡ በሐበሲ ፡ ሐርማዝ ፡ ብ*ሂል ፡ ወካዕበ ፡ ምስሌሁ ፡ ዐንበሳ[3] ፡ ወ[ይቤ ፡ ለ]ከ * fol. 13 r° b.
ልኤሆሙ ፡ ጹሩኒ ፡ ወአብጽሑኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋን ፡ ወእንቢ ፡ ይቤልዎ ፡ ወአበይዎ ፡ ወካዕ
በ ፡ ረከበ ፡ አርዌ ፡ ፀዋግ ፡ ወስሙ ፡ ይቤርድ ፡ ዘውእቱ ፡ በሐበሲ ፡ ነምር ፡ ብሂል ፡ ወይ
ቤሎ ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋን ፡ ወአበየ ፡ ወኀለፈ ፡ ካዕበ ፡ ወረከበ ፡ አርዌ ፡
ርኩሰ ፡ ወስሙ ፡ ፍንፍንት ፡ ወበነገረ ፡ ሐበሲ ፡ ዝእብ ፡ ብሂል ፡ ወአበዩ ፡ ወከማሁ ፡
ረከበ ፡ አርዌ ፡ ጸሊመ ፡ ዘስሙ ፡ መግደል ፡ ዘውእቱ ፡ ድብ ፡ [ወ][4] ውእቱኒ ፡ አበዩ ፡

1. Ms. ዖፍ ፡ — 2. Ms. ቀይሕ ፡ — 3. Ms. አንበሰ ፡ — 4. Correct. de W.

il usa de ruse et vint dans le jardin pour faire succomber* Adam. Il rencontra, avant tout autre, un oiseau blanc dont le nom est *'Arzel*. Setnâ lui dit : Fais ce que je vais te commander. — L'oiseau répondit : Quoi ? — Setnâ reprit : Porte-moi vers Ève. — L'oiseau répliqua : Je ne veux pas. Setnâ partit, alla plus loin et trouva un oiseau vert appelé *Berel*. Il lui dit : Transporte-moi vers Ève. — L'oiseau répondit non et refusa. Setnâ rencontra ensuite un oiseau entièrement rouge et lui fit la même demande. Celui-ci refusa également, et il en fut ainsi de tous les oiseaux de tout genre. * fol. 13 r° a.

Il se dirigea alors vers les animaux et rencontra d'abord un grand animal dont le nom est *Falfal*, ce qui signifie en éthiopien *Harmaz**[1]; avec lui était aussi un lion. Setnâ leur dit : transportez-moi vers Ève. — Ils répondirent : Non, nous ne voulons pas, et refusèrent. Il trouva ensuite un animal méchant nommé *Yeberd*, ce qui veut dire en éthiopien *Namer*[2], et lui dit : Porte-moi vers Ève. Il refusa aussi. Setnâ alla plus loin et trouva un animal impur nommé *Fenfenet* et dans la langue des Abyssins *Zeeb*[3], qui refusa également. Puis il rencontra un animal noir appelé *Magdel*, qui est le *Deb*[4]. Celui-ci refusa encore. Il trouva ensuite le *Harâweyâ*[5], qui est le *Mafeles*, dont les * fol. 13 r° b.

1. Harmaz est le nom de l'éléphant en Tigriña, langue parlée dans le Tigré, province située au nord de l'Éthiopie. Sur l'éléphant d'Éthiopie, voyez une intéressante étude publiée par M. F. M. Esteves Pereira, en 1898, et intitulée : *O elephante em Ethiopia*.
2. Namer est le nom du tigre ou du léopard en éthiopien et en amharique.
3. Zeeb désigne l'hyène en éthiopien; en amharique Djèb ou Jèb.
4. Deb signifie l'ours.
5. Harâweyâ est le porc ou sanglier.

ወከዐበ ፡ ረከበ ፡ ሐራውያ[1] ፡ ዘውእቱ ፡ መፍልስ ፡ ወጥረሲሁ ፡ እኩይ ፡ ወጐረጸ ፡ ለስጥ
* fol. 13 v° a. ና ፡ ወጐየ ፡ ወረከበ ፡ አርዌ ፡ ዘይብልዎ ፡ ስርግ ፡ ወሕበሪሁ ፡ ብጋ ፡ ዘስሙ ፡ ከረ*ዮ ፡
መቃብር ፡ ዘይእዜ ፡ ይነብር ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡ ወይቤሎ[2] ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡
ሔዋን ፡ ወአበዮ ፡ ወከዐበ ፡ ረከበ ፡ አርዌ ፡ ዘስሙ ፡ ተመን ፡ በነገረ ፡ ሐበሲ ፡ ወቀዳ
ሙሰ ፡ ይመስል ፡ ዕዋለ ፡ ገመል ፡ ወይቤሎ ፡ ስጥና ፡ ጹረኒ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሔዋ
ን ፡ ወይቤሎ ፡ አሆ ፡፡

ወመጽአ ፡ ስጥና ፡ ተጸዊሮ[3] ፡ በከርሠ ፡ አርዌ ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ ሔዋን ፡ ወይቤላ ፡
ምንተ ፡ አዘዘክሙ ፡ አምላክክሙ ፡ ወትቤሎ ፡ ኵሎ ፡ ዕፀ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ ይ
ቤለነ ፡ ብልዑ ፡ ወእምነ ፡ ፩ዕፅ ፡ ኢትብልዑ ፡ ወትቤላ ፡ አርዌ ፡ በአፈ ፡ ስጥና ፡ ዘይቤለ
ክሙሰ ፡ ከመዝ ፡ ከመ ፡ ኢትኩኑ ፡ አምላከ ፡ ከማሁ ፡፡ ወነሥአት[4] ፡ ሔዋን ፡ ወበልዐት ፡
ወወሀበቶ ፡ ለምታ ፡ ወበልዑ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኅቡረ ፡፡

* fol. 13 v° b. ወስሙ ፡ ለ*ውእቱ ፡ ዕፅ ፡ ዘበልዑ ፡ አዳም ፡ ወሔዋን ፡ ስዝን ፡ ዘውእቱ ፡ ስንዳሌ ፡
ብሂል ፡ በነገረ ፡ አግዓዚ ፡ ወኢይምሰልከ ፡ ከመ ፡ ዕፀ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ወከመ ፡ ሰብ
ል ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ አላ ፡ ግሩም ፡ አርአያሁ ፡ ወ፩ሰብል ፡ ፲ወ፭፼ ፡ ሕንባቡ ፡ ወእለ ፡ ያ
ዐውድዎ ፡ ዕፀው ፡ ለውእቱ ፡ ዕፅ ፡ ፩መንገለ ፡ ሠርቅ ፡ ወ፩መንገለ ፡ ዐረብ ፡ ወ፩መንገለ ፡
መስዕ ፡ ወ፩መንገለ ፡ ሰሜን ፡፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ፡ እግዚእነ ፡ ለኪሩቤል ፡ ወለሱራፌ

1. Ms. ኅራዊያ ፡ — 2. W. ajoute ስጥና ፡ — 3. Ms. ተጸዊረ ፡ — 4. Ms. ወንሥአት ፡

dents sont méchantes. Il se jeta(?) sur Setnâ, qui s'enfuit. Puis il rencontra un animal qu'on appelle *Serg*, de couleur....., dont le nom est « *le fossoyeur* »
* fol. 13 v° a. et * qui habite maintenant au milieu de la mer. Il lui dit : Transporte-moi vers Ève, et cet animal refusa. Il rencontra ensuite un animal appelé *Taman* dans la langue des Abyssins et qui, au premier aspect, ressemble à un jeune chameau. Setnâ lui fit la même demande et il accepta.

Setnâ monta sur le corps de l'animal et vint ainsi se placer devant Ève et lui dit : « Que vous a commandé votre Dieu? » — Elle lui répondit : Il nous a dit : Mangez du fruit de tout arbre qui est dans le jardin, excepté d'un seul dont vous ne mangerez pas. — Et le serpent, par la bouche de Setnâ, lui dit : S'il vous a parlé ainsi, c'est afin que vous ne soyez pas Dieu comme lui. — Et Ève prit [du fruit de cet arbre], elle en mangea et en donna à son mari. Ils en mangèrent tous les deux ensemble.

* fol. 13 v° b. Le nom * de cet arbre que mangèrent Adam et Ève est *sezen*, qui signifie *sendâlê*[1] dans la langue des Éthiopiens. Mais ne t'imagine pas qu'il était semblable à un arbre de ce monde, à un épi de ce monde. L'aspect en était imposant; l'épi avait 150.000 grains. Et les arbres qui l'entouraient étaient [au nombre de quatre], un du côté de l'orient, un vers l'occident, un vers le nord et un vers le sud, ainsi que Notre-Seigneur l'a dit aux chérubins et aux

1. Sendâlê est la *fleur de farine* en éthiopien et je trouve dans le *Dict. de la langue amariñña* de M. A. d'Abbadie, col. 190 : *sandal* = *Sezen*, sandale, figuier, cannelle.

ል ፡ ዕቀቡ ፡ ዕፀ ፡ ሕይወት ፡ እንተ ፡ ትትመየጥ ፤ ወዝውእቱ ፡ እንተ ፡ ትገብእ ፡ ኀበ ፡ አዳም ፡ ብሂል ። ወይቤ ፡ ካዕበ ፤ አዳም ፡ ኮነ ፡ ከመ ፡ ፩እምኔነ ፡ ዮጊ ፡ ይነሥእ ፡ ወይበል ዕ ፡ እምዕፀ ፡ ገነት ፡ ወያሐዩ ፡ ለዓለም ።

ወዝውእቱ ፡ ሥጋሁ ፡ ለክርስቶ*ስ ፡ ዘለሊሆሙ ፡ ሱራፌላዊያን ፡ ኢይለክፍዎ ፡ ዘእን በለ ፡ ጕጠት ። ወሶበ ፡ ስሕተ ፡ አዳም ፡ ወበልዐ ፡ እምዕፅ ፡ በጊዜ ፡ ፫ሰዓት ፤ ወበከመ ፡ አሕመማ ፡ አዳም ፡ ለዕፅ ፡ ከማሁ ፡ እግዚእነሂ ፡ ሐመ ፡ በዲበ ፡ መስቀል ፤ ወቅድመ ፡ ይሰቀል ፡ ቀሰፎ ፡ ጲላጦስ ፡ ፵ ፡ ጥብጣቤ ። * fol. 14 r° a.

ንትመየጥ ፡ ካዕበ ፡ ኀበ ፡ ነገሮሙ ፡ ለሰብአ ፡ አይኅ ፤ ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ወረዱ ፡ ትጉሃን ፡ እምሰማይ ፡ ወእምድኅረ ፡ ለብሱ ፡ ሥጋ ፡ ሰብእ ፡ አኀዘሙ ፡ እበደ ፡ ኀጢአ ት ፤ ወእሙንቱሰ ፡ ምኑናን ፡ ምስጢር ፡ ዘርእዩ ፡ በሰማይ ።

ወዝአኀዝ ፡ ሌ ፡ ሌ[1] ፡ የየ ፡ ብሂል ፤ ወደቂቆሙ ፡ ንኡሳን ፡ ሮሮ ፡ ብሂል ።

ቀዳሚ ፡ አካሬ ፡ ዘይጸው*ር ፡ በአዕይንቲሁ ፡ ፬እንተላም ፤ ወዝአኀዝ ፡ ፬ወፒፒሮ ስ ፡ ይረውጽ ፡ ምስለ ፡ ፀሐይ ፡ ወሩሪዴ ፡ ያደቅሙ ፡ ለአድባር ፤ ወሰረሬ ፡ ዘውር ፡ ዘ ርኤል ፡ ዘውእቱ ፡ ወርኅ ፤ ወፒኔኔ ፡ አርአየ ፡ ሩጻተ ፡ ፈረስ ፤ ወጋሌ ፡ አርአየ ፡ እኂ ዘ[2] ፡ ገደብ ፡ ዘውእቱ ፡ ገለብ ፡ ብሂል ፡ በነገረ ፡ ሐበሲ ፡ ጢጋን ፡ አርአየ ፡ ሰሪሐ ፡ ወል ታ ፡ ወሆሬሪ ፡ አርአየ ፡ መሰንቆ ፤ ወዩቤ ፡ አርአየ ፡ ሰሪሐ ፡ ኀጺን ፤ ወሜጌድ ፡ አርአ * fol. 14 r° b.

1. Le ms. emploie ici un caractère qui n'existe pas en éthiopien ; il est formé des signes ል et ሌ réunis. Nous le rendons par le signe ሌ, comme M. Zotenberg, *Cat. des Mss. Ethiop. de la Bibl. nat. de Paris*, p. 138.

2. Ms. et W. እኂዚ ፡

séraphins : Gardez l'arbre de vie qui se détourne, c'est-à-dire qui revient vers Adam. Il dit encore : Adam est devenu comme l'un de nous ; peut-être prendra-t-il et mangera-t-il [du fruit] de l'arbre du jardin et il vivra éternellement.

Et c'est le corps du Christ *que les séraphins eux-mêmes ne touchent qu'avec respect[1]. Lorsque Adam succomba et mangea du fruit de l'arbre, il était trois heures[2]. Et de même que l'arbre souffrit par Adam, de même Notre-Seigneur souffrit sur la croix, et avant d'être crucifié, Pilate lui fit donner quarante coups de fouet. * fol. 14 r° a.

Passons à l'histoire des gens du déluge. A cette époque, des anges descendirent du ciel et lorsqu'ils eurent pris le corps de l'homme, la folie du péché s'empara d'eux ; ils furent exclus des mystères qu'ils avaient vus dans le ciel.

Ce chiffre ሌሌ signifie የየ (10.000 ?), et leurs jeunes enfants signifient ሮሮ (4.900 ?).

D'abord 'Akârê qui porte* dans ses yeux 4 'entalâm — c'est le chiffre 4 —, et Pipiros court avec le soleil ; Ruridê brise les montagnes ; Zar'êl, le fondateur du cycle, qui est le mois(?) ; Pinênê apprit à faire courir les chevaux ; Gâlê enseigna l'usage du gadab, qui est le hameçon en langue abyssine ; * fol. 14 r° b.

1. M. à m. « avec des pinces » (Isaïe, VI, 6).

2. Neuf heures du matin, les Éthiopiens commençant la journée à six heures du matin.

የ ፡ ተጽዕኖ ፡ ፈረስ ፡ ወንጎዲ ፡ አርአየ ፡ ትእምርተ[1] ፡ ሙፃአ ፡ ማይ ፡ ወፈውሶ ፡ ለሕሙ
ማን ፡ ወሰዓተ ፡ በዘ ፡ ያሐዩ ፡ ሕሙም ፡ ወ፩እምኔሆሙ ፡ ፈቀደ ፡ ይምሥጥ ፡ ኵሎ ፡
* fol. 14 v° a. ዘኄዱ ፡ ደቂቀ ፡ ቃየል ፡ ፶ሳዳለ ፡ ነሥአ ፡ በ፩ጊዜ ፡ ዘውእቱ ፡ ፶እ*ንተለም[2] ፡ ጾረ ፡ በእዴ
ሁ ፡ ዘየማን ።

አዝነገር ፡ ዕፁብ ፡ ጋዶ ፡ ለዘፈጠረ ፡ ድኩመ ፡ ወኀያለ ።

ወገርጌ ፡ አምሳለ ፡ ማሕረፅ ፡ ወሴቴር ፡ አምሳለ ፡ ለዊስ ፡ አርአየ ፡ ወጊሜር ፡ አው
ፅአ ፡ ሲሲት ፡ እምውስተ ፡ ልሕኵት ፡ ወዛሬ ፡ አርአየ ፡ ሐሊበ ፡ እንስሳ ፡ ወሕግጌ ፡ አር
አየ ፡ ጸሪበ ፡ ዕፅ ፡ ቀስታ ፡ ቤት ፡ ወጥንጦርብ ፡ አርብ ፡ አርአየ ፡ ድዳት[3] ፡ ወሴፔር ፡ አ
ርአየ ፡ ሰሪሐ ፡ አይብት ፡ ወሀሌጌ ፡ አርአየ ፡ ገሊፈ ፡ ሄድር ፡ አርአየ ፡ አስምሮ ፡ ዕፅ ፡
ወሲኖ ፡ አርአየ ፡ ነዲቀ ፡ ወጦፍ ፡ አርአየ ፡ ስሪሐ ፡ ልሕኵት ። ወአርጦርብጋስ ፡ አርአ
* fol. 14 v° b. የ ፡ ንዋየ ፡ ስፌ ፡ ወጌቤዴጓዝ ፡ አርአየ ፡ ኵሕለ ፡ ወዛሬ ፡ አር*አየ ፡ ወዲየ ፡ ሜስ ፡
ወቤቴኔላዳስ ፡ አርአየ ፡ እቶነ ፡ ኅብስት ፡ ወናፊል ፡ አርአየ ፡ ተክል ፡ ወያርብሕ ፡ አር
አየ ፡ ሠጽሮ ፡ ዕፀው ። ወኤልዮ ፡ አርአየ ፡ ዘፈነ ። ወፔኔሙስ ፡ አርአየ ፡ ሕንጻተ ፡ ወ
ጽሕፈተ ። ወአጋሌሙን ፡ አርአየ ፡ አርዑተ ፡ ብዕራ ፡ ወጸሪበ ፡ ድጕር ። ወኵርስ ፡ አር
አየ ፡ ጸሪበ ፡ እርፍ ፡ ወሰሪሐ ፡ ጽጉራፍ ፡ ወከርፈስ ። ወአኮር ፡ አርአየ ፡ ገቢረ ፡ ናሕክ ።[4]

ወቦእምኔሆሙ ፡ እለ ፡ አርአዩ ፡ ጸሪበ ፡ ጽኅድ ፡ ወኵሓ ። ወዝኵሉ ፡ አርአዩ ፡ ወሰ

1. Ms. ትእምርት ፡ — 2. Ms. እንተ ፡ ላም ፡ — 3. A lire ዴዳት ፡ (?) — 4. Ms. ናሕክ ፡ ገቢራ ፡

Tigâna montra à fabriquer le bouclier; Horêri à jouer de la cithare; Ybê, à travailler le fer; Mêgêd, à monter à cheval. Negodi apprit les signes qui indiquent les sources d'eaux thermales, à guérir ainsi les malades et l'heure convenable pour les guérir(?). L'un d'eux voulut ravir tout ce qu'avaient pris les enfants de Caïn (Qâyal), et prit en un instant 50 sâdâla, c'est-à-dire 50 'en-
* fol. 14 v° a. talam*, qu'il porta dans sa main droite.

O quelle chose étonnante, don de celui qui a créé le faible et le fort!

Gargê leur apprit à moudre; Sêtêr leur montra à pétrir[1]; Gimêr, à tirer leur nourriture de la pâte (?)[2]; Zârê, à traire les animaux; Hegegê, à travailler le bois et à construire les toitures des maisons; Tentorab,.... à faire les portes; Sêper, à faire le lait caillé[3]; Halègê leur enseigna la sculpture; Hèder, à faire fructifier les arbres; Sinò, à construire; Tof, à fabriquer la poterie; Artorbegâs, à faire les outils de couture; Çèbêdèguâz, à confectionner le collyre; Zârê, à
* fol. 14 v° b. préparer* la cervoise; Bètènèlàdas, à construire les fours pour le pain; Nâfil, à planter les arbres; Yàrbeh, à diviser le bois; 'Èlyo leur enseigna la danse; Pènèmus, l'architecture et l'écriture; Agàlèmun, à mettre un joug aux bœufs et à faire le manche de la charrue; Kuers, à fabriquer la charrue et le fouet. Akor, à travailler l'airain.

D'autres parmi eux enseignèrent à travailler le cèdre et le saule; tout

1. M. à m. : « Gargê [leur fit voir] l'image de la meule; Sètèr, l'image (la manière) de pétrir ».
2. Du vase où l'on cuit le pain(?).
3. Ou « le fromage ».

ግ ፡ ወአቤርግያ ፡ እለ ፡ ተበርሁ ፡ ርእሶሙ ፡ በደመና ፡ ወመሀሩ ፡ ለሰብእ ፡ ተላህዮ ፡ ጣበት ፤ ወ*ኔር ፡ ምስለ ፡ ዘቤሬኒጌድ ፡ መሀሩ ፡ ተላህዮ ፡ አታውማ ፡ ወአኪስ ፡ መሀ * fol. 15 r° a.
ሩ ፡ ቀርቂስ ።

ወበእንቲአሆሙ ፡ መጽአ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወ፯ ፡ እምሰማይ ፡ ወ ፡ ፸እ ምድር ፤ ወዝኒ ፡ አስራብ ፡ ዘተርኅወ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ በዝኅ ፡ ወተመልአ ፡ እኩይ ፡ ላዕለ ፡ ምድር ፡ ወዐቢየ ፡ ዝሙት ፡ ኮነ ፡ እስከ ፡ እንስሳ ፡ አብዱ ። ወኢአብ ፡ ወልዶ ፡ ወ አልቦ ፡ ወልድኒ ፡ ዘያአምር ፡ አቡሁ ፡ ወኢአብ ፡ ወልዶ ፤ ወኀበ ፡ አራዊት ፡ ሰብእ ፡ ተ ዐደዉ ፤ ወሰከየት ፡ ምድር ፡ ወአውየወት ።

ወይቤላ ፡ ፈጣሪ ፡ አርምሚ ፡ ዐይንየ ፡ ይሬእዮሙ ፡ ወእዝንየ ፡ ይሰምዖሙ ፤ ወትእግ ሥትየ ፡ ያ*ረም[ም] ፡ ሎሙ ፤ ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ በዝኅ ፡ ዝሙት ፡ በበቅል ፡ ዘኢ * fol. 15 r° b.
አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ። ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ተበቀሎሙ ፡ ለረዓይት ፤ ወወፅአ ፡ ቃ ል ፡ ዘይብል ፤ ተቀትሉ ፡ በበይናቲክሙ ፡ በሰይፍ ። ወውኅጠቶሙ ፡ ማይ ፡ እስከ ፡ እንግ ድእቲሆሙ ፤ ወተመትሩ ፡ ርእሶሙ ፡ በሰይፍ ። ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ኖኅ ፡ ምስለ ፡ ደቂቁ ፡ ዐቀባ ፡ ለጽድቅ ፡ ወድኅነ ፡ እሙስና ።

ወእለ ፡ በመትልው ፡ ኢዐቀብዋ ፡ ለጽድቅ ፤ ወአኀዙ ፡ ይሕንጹ ፡ ማኅፈደ ፤ ወእን ዘ ፡ ይነድቁ ፡ በጽሑ ፡ ኀበ ፡ ይሰምዑ ፡ ድምፀ ፡ መላእክት ። ወይቤ ፡ እግዚእ ፤ ንዑ ፡ ንረድ ፡ ወንርአይ ፡ ደቂቀ ፡ እጓለ ፡ እመሕያ*ው ፡ ዘገብሩ ፤ እስመ ፡ ኵሉ ፡ ግብሮሙ ፡ * fol. 15 v° a.

cela fut enseigné par Wasag et Abêrgya dont les têtes brillent dans les nuages; ils apprirent aux hommes à jouer au tabat;* Nèr et Zabèrènigued leur montrèrent le jeu Atawma, et Akis, le jeu de cirque. * fol. 15 r° a.

C'est à cause d'eux que le déluge vint sur la terre. Sept dans le ciel et soixante-dix sur la terre, telles sont les cataractes qui furent ouvertes en ces jours. La malice était grande et avait rempli la terre[1]. Une grande impureté y régnait; les animaux eux-mêmes étaient égarés. Le père ne reconnaissait plus son fils ni le fils son père; les hommes péchaient avec les animaux (?). La terre en fut émue et gémit.

Le créateur lui dit : Silence! Mon œil les voit et mon oreille les entend. Ma patience a été grande* pour eux, mais aujourd'hui l'impureté est suffisante pour la vengeance que Dieu n'a pas encore ordonnée[2]. Alors il se vengea des géants; on entendit une voix qui disait : Tuez-vous les uns les autres par l'épée. Puis l'eau les engloutit jusqu'à la poitrine et ils se coupaient la tête avec leur épée. En ce temps-là Noé (Noh) et ses fils avaient gardé la justice et furent sauvés de la destruction. * fol. 15 r° b.

Plus tard leurs descendants n'observèrent pas la justice, ils se mirent à construire une tour. Pendant qu'ils la bâtissaient, ils arrivèrent [à un endroit] où ils entendaient le bruit des anges. Et le Seigneur dit : Descendons et voyons ce que font les enfants des hommes*. Car tout leur travail est vain et oiseux, * fol. 15 v° a.

1. Cf. Genèse, VI, 5 et suiv.
2. Ou : « l'impureté est trop grande pour que Dieu n'ordonne pas la vengeance ».

በከ ፡ ወዕሩዐ ፡ ወነገሮሙ፡ኒ ፡ በከ ፡ ወዕሩዐ ። ወገፍትአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለማኅፈድ ፡ ወሞቱ ፡ በንጥረ ፡ መሬት ፡ ወሐመድ ፡ ፸፻፻ ፡ ዘእንበለ ፡ አንስት ፡ ወደቅ ፡ ወእንዘ ፡ ፩ ነገሩ ፡ ለኵሉ ፡ ተወለጠ ፡ አሜሃ ፡ ወስእኑ ፡ ተዋሥኦተ ፡ ነገር ፡ ወተዘርዉ ፡ ለለ ፡ ብሔሮሙ ፡ ወተዘርዉ ።

ዝንቱ[1] ፡ አስማተ ፡ ልሳናቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ሴም ፡ አሪ ፡ አዚ ፡ ሶሪ ፡ ዕብሪ ፡ ፊሊ ፡ ኬሊ ፡ ሄኒ ፡ ሴኒ ፡ አኤዩ ፡ ተኬሊ ፡ ኖጊ ፡ ቄኒ ፡ ሜልያሪ ፡ ከክሊ ፡ ማቲ ፡ ሌሚ ፡ ሕሕኒ ፡ ሴሜዶ ፡ ዩዩኒ ፡ ኬጤጠ ፡ ሌሜሚ ። አሴሪ ፡ ቶሪ ። ሞዲ ። ወፊደሊሆሙ ፡ ፰ ።

* fol. 15 v° b. ወኦሪ ፡ አረብ ፡ ብሂል ። በከመ ፡ ትቤ ፡ ኦሪት ፡ ሕዝብ ፡ እለ ፡ ይነ*ብሩ ፡ ሴሪ ፡ ዘሚን ፡ ይብልዎሙ ፡ ወዖሪ ፡ ዕብራዊያን ፡ ይብልዎሙ ። ፊሪ ፡ ፋርስ ፡ ብሂል ። ወኬሊ ፡ ከለዳዊያን ፡ ወሄኒ ፡ ሄኖሳውያን ፡ ብሂል ፨ ወሴሪ ፡ አሴራዊያን ፡ ብሂል ፡ ዘውእቱ ፡ ወልዱ ፡ ለሴም ። ወትኩሊ ፡ ትኩን ፡ ብሂል ፡ ኖጊ ፡ ናጌባዊያን ፡ ብሂል ፡ ወቀኔ ፡ ቀናዊያን ፡ ብሂል ፡ ሜሊ ፡ ሜላዊያን ፡ ብሂል ፡ ያሬ ፡ ያሬማዊያን ፡ ብ ፡ ክክኒ ፡ ከናናዊያን ፡ ብሂል ፡ ማቲ ፡ ማቴናን ፡ ብሂል ፡ ሌማ ፡ ሌማዊያን ፡ ብሂል ፡ ሕንኒ ፡ ኄኖታዊያን ፡ ብሂል ፡ ስምዲ ፡ ስምዳዊያን ፡ ብሂል ፡ ዩዩኒ ፡ ዮናናዊያን ፡ ብሂል ፡ ኬጤጠ ፡ ኬጤዎን ፡ ብሂል ፡ ወሌሜሚ ፡ ሌማዊያን ፡ ብሂል ፡ ሶሪ ፡ ሶርያዊያን ፡ ብሂል ፡ ወሞጺ ፡ ሞጻዊያ

* fol. 16 r° a. ን ፡ ብሂል ። እሉ ፡ ሕዝብ ፡ በበ ፡ ነገዶሙ ፡ *ዘሴም ፡ ወበበ ፡ ልሳኖሙ ።

1. Ms. ለዝንቱ ፡

et leurs paroles sont également vaines et inutiles. Puis il renversa la tour, beaucoup périrent par la foudre de la terre[1] et la poussière; il y en eut 70.000 sans compter les femmes et les enfants. Ils n'avaient alors qu'une seule langue; elle fut frappée de confusion et ils ne purent plus se parler. Ils s'en allèrent chacun dans un pays et furent dispersés.

Voici les noms des langues des enfants de Sèm : 'Ari, 'Azi, Sori, 'Ebri, Fili, Kèli, Hèni, Sèni, 'A'èyi, Takèli, Nogi, Qèni, Mèleyâri, Kakeli, Mâti, Lèmi, Heheni, Sèmèdè, Yèyêni, Kètêti, Lèmèmi, 'Asèri, Tori, Môdi. — Leurs noms[2] sont au nombre de huit.

'Ori signifie 'Arab, de même que tu appelles peuple 'Orit ceux qui sont
* fol. 15 v° b. restés*. Par Sèri on désigne Zamin et par 'Ori ('Ebri?), les Hébreux. Fìri signifie Fars. Kèli veut dire Kalâdâwiens et Hèni les Hènosâwiens; et Sèri signifie Asèrâwiens, c'est un fils de Sèm. Tekuli signifie Tekun; Nogi, les Nagèbâwiens; Qanè, les Qanâwiens; Mèli, les Mèlâwiens; Yarê, les Yarèmawiens; Kekeni, les Kanânâwiens; Mâti, les Matênân; Lèma, les Lèmawiens; Heneni, les Hènotawiens; Semdi, les Sèmadâwiens; Yèyèni, les Yonânâwiens; Kèṭèṭi, les Kètèwon; Lèmèmi, les Lêmâwiens; Sori, les Soryâwiens, et Moṣi,
* fol. 16 r° a. les Moṣâviens. Ce sont les peuples issus de Sèm, selon leurs familles* et leurs langues.

1. Les flammes qui sortaient de la terre(?).
2. M. à m. : « Leurs lettres de l'alphabet ».

ወደቂቁኒ ፤ ለካም ፡ ከመዝ ፡ ልሳናቲሆሙ ፤ ቅብጢ ፡ ግብጽ ፡ ሐበሲ ፡ ኖዛዚ ፡ ዴንኪል ፡ ዴሜሳዊ ፡ እንዚ ፡ እንድሪ ፡ ሱሊ ፡ ዲዱቢ ፡ ካኒ ፡ መንበሪ ፡ ተሪብኒ ፡ ቶሪ ፡ ዱሪ ፡ ሚኪ ፡ ኰዕዚ ፡ ሄሚ ፡ ሌቢ ፡ ሴሬዊ ፡ ሌዚ ።

ቅብጢ ፡ ቅብጥ ፡ ብሂል ፤ ወግብጽ ፡ ግብጽ ፡ ብሂል ፤ ወሐበሲ ፤ ዘውእቶሙ ፡ ትግሬይ ፤ ወኖቢ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ኖባዊያን ፡ ብሂል ፤ ፌሲ ፡ ኤሎፍሊ ፡ ብሂል ፤ ወዛሪ ፡ ዘራዊያን ፡ብሂል ፤ ሕዝብ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ መንገለ ፡ አድባረ ፡ እሳት ፤ ወሊባ ፡ ዐረቢሆሙ ፡ ለእሉ ፤ ወባሊ ፡ ይነብሩ ፡ ኀበ ፡ ትነግሥ ፡ ብእሲት ፡ መንገለ ፡ ሠርቁ ፡ ለያፌት ፤ ወለይእቲ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ትነግሥ ፡ ሶበ ፡ ቀርበ ፡ *መዋዕሊሃ ፡ ይእኀዝዋ ፡ ሰያጥን ፡ ወያነግሡ ፡ ፪ሀየንቴሃ ፡ ከመዝ ፡ ያነግሡ ፡ ለውእቱ ፡ ብሔር ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፤ ወዜዚ ፡ ዛጓ ፡ ብሂል ፤ ዛሂ ፡ ሴሆ ፡ ብሂል ፤ ምሲ ፡ ሜስ ፡ ብሂል ፤ ሐዚ ፡ ሐዞ ፡ ብሂል ፤ ወናኪ ፡ ደንኬልን ፡ ብሂል ፤ ወሴሚ ፡ ዐረቢሆሙ ፤ ወሴዊ ፡ ሴዋ ፡ ብሂል ፤ ወእንዚ ፡ አንጎት ፡ ብሂል ፤ ወእንድሪ ፡ ዘውእቱ ፡ ስልዕዳን ። ወሶሪ ፡ ሰራዊቱ ፡ ለስልዕድን ፤ ወዴዱቢ ፡ አኀዊሆሙ ፤ ወኮኒ ፡ ከናአን ፤ ወመንበሪ ፡ መንበርታ ፤ ወዴሪ ፡ እንድርታ ፡ ብሂል ፤ ወቡኒ ፡ ብጕና ፡ ብሂል ፤ ወአኮ ፡ ኵሎሙ ፡ ደቂ ፡ ካም ። ወእሉ ፡ ዘካም ፡ ዱሪ ፡ ደብር ፡ ብሂል ፤ ማኪ ፡ መለኪ ፡ ወኰዕዝ ፡ ኰዔን ፡ ብሂል ፤ ሃሚ ፡ ሐም ፡ ብ*ሂል ፤ ሌቢ ፡ ሊባን ፡ ብሂ

* fol. 16 r° b.

* fol. 16 v° a.

Quant aux enfants de Kâm, telles sont leurs langues : Qebṭi, Gebeṣ, Habasi, Nozâzi, Dènkil, Dêmêsâwi, 'Enzi, 'Enderi, Suli, Didubi, Kani, Manbari, Taribni, Tori, Duri, Miki, Kueᶜezi, Hêmi, Lêbi, Sêrêwi, Lêzi.

Qebṭi signifie Copte, Gebeṣ signifie Égyptien; les Habasi sont les Tigréens; les Nobi sont les Nubiens; Fèsi signifie Philistin(?); Zàri signifie Zàràwiens, peuple qui habite vers les montagnes de feu; les Libà sont à l'ouest de ceux-ci[1]. Les Bâli habitent (le pays) où règne une femme, à l'orient de Yâfèt. Quant à cette femme qui règne, lorsque approchent* ses jours, les démons la saisissent et en font régner une autre à sa place[2]. C'est ainsi qu'ils feront gouverner cette contrée jusqu'à la fin du monde. Zèzi signifie Zaguà; Zàhi signifie Sèhô; Mesi signifie Mès; Hazi signifie Hazo; Nàki signifie Dankèlen; et à l'ouest de ceux-ci sont les Sèmi. Sèwi signifie Sèwa (Shoa); 'Enzi signifie 'Angòt et 'Enderi est Selᶜedan, Sôri, l'armée de Selᶜedan et Dèdubi (sont) leurs frères. Kòni est Kâna'ân; Manbari, Manbartà; Dèri, Enderta; Buni signifie Beguenâ. Et ce ne sont pas tous les fils de Kâm; ceux de Kàm (sont) Duri (qui) signifie Dabr; Mâki, Malaki, et Kueᶜez signifie Kueᶜèn. Hami signifie Ham*; Lèbi veut dire Libân; Sôri, Sirê; Lêgi, Lago, les envieux(?)[3];

* fol. 16 r° b.

* fol. 16 v° a.

1. M. à m. *Leurs occidentaux.* ዐረቢ ፡ signifie, en effet, tout d'abord *occidental;* mais ici ce mot parait avoir le sens de *tribu nomade;* dans ce cas, il faudrait traduire : *Les Libâ sont les nomades de ceux-ci,... et leurs nomades sont les Sêmi,* au lieu de la traduction donnée. (Voy. *Revue Sémitique,* avril 1899, p. 156-1577.)

2. Le texte donne le chiffre ፪, 2; je le regarde comme une abréviation de ካልእት ፡, « autre », qui se rapproche de ክልኤ ፡, « deux ».

3. Le mot መደንጽው ፡ ne se trouve pas dans les dictionnaires éthiopiens. Je le considère comme un participe formé de ደነጸወ ፡, « invidus et avarus fuit »(?).

ል ። ሶሪ ፡ ሲሬ ፡ ብሂል ። ሌጊ ፡ ለጎ ፡ ብሂል ። መደንጽዋን ፡ ወቁሪ ፡ ወቀርት ፡ ብሂ
ል ፡ ወቀርተ ፡ እብን ፡ ክቡራን ፡ አመ ፡ ገብረ ፡ መቅደሰ ፡ ሰሎሞን ። ወከመዝ ፡ ንብረ
ቶሙ ፡ ወልሳናቲሆሙ ፡ ለውሉደ ፡ ካም ፡ ውናልቄ ፡ ልሳናቲሆሙ ፡ ፴ ።

ወዝውእቱ ፡ ልሳናቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ያፌት ፡ ሮሜን ፡ አፍንጌን ፡ አጥርኒ ፡ አፍል
ክኒ ፡ ናኒ ፡ ካለኒ ፡ አሪ ፡ ይሲ ፡ ይኒ ፡ ዲቢኵሪ ፡ ያዲ ፡ ፒሪ ፡ ማሪ ፡ ሴጢ ፡ በሪ ፡ ና
ሪ ፡ ወእሉ ፡ ደቂቀ ፡ ያፌት ፡ በበነገዶሙ ።

ወእምድኅረዝ ፡ ተረክበ ፡ አብርሃም ፡ ምእመን ፡ ወበዕለተ ፡ ልደቱ ፡ በርሀ ፡ ቤት ፡
* fol. 16 v° b. ወድቁ ፡ ብዙኃን ፡ ወኮነ ፡ *ጽራኅ ፡ በዐቢይ ፡ ቃል ፡ ወይቤ ፡ ወይልየ ፡ ወይልየ ፡ ተ
ወልደ ፡ ዘይዴድቃ ፡ ለመንግሥትየ ፡ ወበከየ ፡ ወአስተማሰለ ፡ ወይቤ ፡ ዘይውዕያ ፡ ለ
ቤተ ፡ ማኅደርየ ።

ወቦእ ለ ፡ ይቤሉ ፡ እምነ ፡ ይእዜ ፡ ቅትልዎ ፡ ለዝ ፡ ሕፃን ። ወዘንተ ፡ ዘይቤሉ ፡
አእሚሮሙ[1] ፡ ዘተውህበ ፡ ጸጋ ፡ ለአብርሃም ፡ ወእግዚእ ፡ ወደየ ፡ ውስተ ፡ ልበ ፡ አቡ
ሁ ፡ ለአብርሃም ፡ ምሕረተ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ለሰያጥን ፡ እምአይቴ ፡ አንትሙ ፡ እለ ፡ ት
ብሉኒ ፡ ቅትል ፡ ወልድየ ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአልሐቆ ፡ ለሕፃን ፡ ወበሠርቀ ፡ ሳ
ብዕ ፡ ወርኅ ፡ ወፅአ ፡ በሌሊት ፡ ወርእየ ፡ ወርኀ ፡ ወከዋክብተ ፡ ወይቤ ፡ አምላክ ፡ ለ
* fol. 17 r° a. ዘ ፡ *ፈጠረ ፡ እሎንተ ።

1. Ms. ወአእሚሮሙ ፡

Waquri signifie Waqart (tailleurs), les tailleurs de pierres précieuses lorsque Salomon construisit le temple. Telles sont les contrées et les langues des enfants de Kâm. Elles sont au nombre de 30[1].

Et voici les langues des enfants de Japhet : Romên, 'Afengên, 'Aterni, 'Aflekni, Nâni, Kâlani, 'Ari, Yesi, Yeni, Dibikueri, Yadi, Piri, Mâri, Sêti, Bari, Nâri. Ce sont les enfants de Japhet selon leurs familles.

Plus tard Abraham fut trouvé croyant. Le jour de sa naissance sa maison
* fol. 16 v° b. resplendit, beaucoup furent renversés et l'on entendit *un grand cri, poussé par une voix forte, qui disait : « Malheur à moi, malheur à moi! Celui qui renversera ma royauté vient de naître ». Et [celui qui parlait ainsi] pleura, prononça des énigmes (?) et s'écria : « [c'est] celui qui brûlera ma demeure ».

Certains dirent : Dès maintenant, tuez cet enfant. Et ceux qui donnaient ce conseil, [le donnaient] après avoir connu la grâce qui avait été accordée à Abraham. Mais le Seigneur avait mis la pitié dans le cœur de son père; celui-ci dit aux démons : D'où venez-vous, vous qui me conseillez de tuer mon fils, qui est un don de Dieu, et il éleva l'enfant. Au commencement du septième mois, il sortit pendant la nuit, vit la lune et les étoiles, et s'écria :
* fol. 17 r° a. Dieu qui * as créé ces astres![2]

1. Sur une tentative d'identification de ces noms, voyez un article que j'ai publié et des observations qui ont été présentées par M. J. Halévy dans la *Revue Sémitique*, juillet 1897, p. 275 et suiv. Cf. aussi Conti Rossini, *Sulla dinastia Zaguê*, Roma, Casa editrice italiana, 1897, p. 11 et 12.

2. Il faut sans doute corriger **አምላክ ፡** en **አመልክ ፡** et traduire : J'adorerai celui qui a créé.

ወሶቤሃ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፤ አነ ፡ አምላከ ፡ አበዊከ ፡ አጸድቀከ ፡ ወአዐቢየከ ፡ ወወሀቦ ፡ ኪዳነ ፡ ሕግ ፡ ወሥርዓት ።

ወተገዝረ ፡ አብርሃም ፡ በእደ ፡ ገብርኤል ፡ ወሚካኤል ፡ ዘተሐበዮ ። ወይቤ ፡ ብእሴ ፡ እግዚአብሐር ፡ መድምም ፡ ዝነገር ፡ ዘምስጢር ፤ ወአልቦ ፡ ዘረከበ ፡ እምሰብእ ። ወይቤለኒ ፡ መልአክ ፤ ወዝኒ ፡ ኢነገሮ ፡ ለሙሴ ፡ ከመ ፡ ተገዝረ ፡ አብርሃም ፡ በእደ ፡ መላእክት[1] ፡ ወዝኒ ፡ ኢነገሮሙ ፡ ለነቢያቲሁ ፡ ወለሐዋርያቲሁ ።

ወስብሐት ፡ ሎቱ ፡ ለዘፈቀደ[2] ፡ ይክሥት ፡ ሎቱ ፡ ኅቡአቲሁ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ለሊሁ ፤ ወርቅ*የ ፡ ለዘ ፡ ፈቀድኩ ፡ እሁቦ ፤ ወአልቦ ፡ ዘይብለኒ ፤ ዘንተ ፡ አሕሠምከ ፡ ወ * fol. 17 r° b.
ዘንተ ፡ አሠነይከ ፤ ለዝ ፡ አብዐልከ ፡ ወለዝ ፡ አ[ን]ድይከ ።

ወኵሉ ፡ ሥርዐተ ፡ ጽድቅ ፡ ዘአርአየ ፡ በአብርሃም ፡ አሚን ፡ በአብርሃም ፡ ወሥርዐት ፡ በአብርሃም ። ወበዝኒ ፡ ናነክር ፡ እስከ ፡ ኵሉ ፡ ሕጉ ፡ ለአምላክነ ፡ ይጸንሕ ፡ ለዝሉፉ ፡ ወኢይስዐር ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሄኖክ ፤ ርኢኩ ፡ ፲ወ፬ዕፀወ ፡ እለ ፡ ኢይነግፉ ፡ አቍጽሊሆሙ ። ወኵሉ ፡ ዕፀው ፡ ይቡስ ፡ ወንጉፍ ፡ አቍጽሊሆሙ ። ወእሉ ፡ ፲ወ፬ዘይቤ ፡ ሄኖክ ፡ ምንት ፡ ውእቱ ። ወይቤ ፡ አባ ፡ በኀይለ ፡ ሚካኤል ። ወ[ይ](?)ቤ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፲ቃላት ፡ ዘኦሪት ፡ ኪዳነ ፡ ኖኅ ፡ ወግዝረተ ፡ አበው ፡ ወክህነተ ፡ መልከ ፡ ጼዴቅ ፡ ወጥምቀተ ፡ ዮሐንስ ።

1. Ms. መልእክት ፡

2. Ms. ለዘፈቅደ ፡

Alors Dieu lui répondit : C'est moi, le Dieu de tes pères; je te sanctifierai et te grandirai, et il lui donna un code de loi et d'institution.

Abraham fut circoncis par la main de Gabriel, et de Mikâ'êl qui l'assista. — Et l'homme de Dieu dit : Elle est surprenante cette révélation de mystère; il n'y a personne parmi les hommes qui le connaisse. — L'ange me répondit : Dieu n'a pas dit à Moïse qu'Abraham avait été circoncis par la main des anges; il ne l'a dit ni à ses prophètes, ni à ses apôtres.

Louanges à lui, qui découvre ses secrets à qui il veut. Comme il le dit lui-même : Je donne mon* or à qui je veux et personne ne peut me dire : Tu as * fol. 17 r° b.
fait du mal à celui-ci et du bien à celui-là; tu as enrichi celui-ci ou tu l'as appauvri.

Ce qu'il montra par Abraham fut toute l'œuvre de justice; la foi [fut montrée] par Abraham, la loi [fut montrée] par Abraham. Et en cela nous admirons même toute la loi de notre Dieu qui demeure toujours, sans être abolie. Ainsi que le dit Hénoch : J'ai vu quatorze arbres non privés de leurs feuilles, et tous les autres arbres secs et dont les feuilles sont tombées. — Et ces quatorze arbres dont parle Hénoch, qui signifient-ils? Demanda Abba Bahayla-Mikâ'êl. — L'Esprit saint dit : Ce sont les dix paroles de la loi, le pacte de Noé, la circoncision des patriarches, le sacerdoce de Melchisédech (Malka Sêdêq) et le baptême de Jean.

* fol. 17 v° a. ወባሕቱ ፡ ይቤ ፡ እ*ግዚአብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ አመ ፡ ገብረ ፡ መሥዋዕተ ፡ አእመ
ር ፡ ከመ ፡ ወረደ ፡ ግብጽ ፡ ፈላሲ ፡ ይኩን ፡ በምድረ ፡ ነኪር ፡ ወይቀንይዎሙ ፡ ፲ወ
፪ዓመተ ። ወባሕቱ ፡ ዝሰ ፡ ዘኮነ ፡ በእንተ ፡ ዘሰሐቀት ፡ ሳራ ፡ ኢአሚና ፡ ቃለ ፡ እግዚ
አብሔር ። ወሶበ ፡ ኢድኅነ ፡ ሙሴ ፡ እመ ፡ ኢወጽኡ ፡ ዕብራዊያን ፡ እምባሕር ። ወበ
ሐዲስሂ ፡ ሕግ ፡ ይብል ፡ ሶበ ፡ ኢድኅነ ፡ እግዚእነ ፡ እምእደ ፡ ሄሮድስ ፡ እመ ፡ ኢወ
ፅኡ ፡ ሕዝብ ፡ እምባሕረ ፡ ኀጢአት ።

ወባሕቱ ፡ ኢይምሰልከ ፡ ዘመጽኡ ፡ ሰብአ ፡ ሰገል ፡ እምድኅረ ፡ ተወልደ ፡ ወዘተል
* fol. 17 v° b. ዕሉሰ ፡ እምብሔሮሙ ፡ እምቅድመ ፡ ፪ዓም ፡ እምቅድ*መ ፡ ይትወለድ ፡ እግዚእነ ። በ
አምሳሊሁ ፡ ለኮከብ ፡ መርሐሙ ፡ ሚካኤል ፡ ወውእቱ ፡ አውፅአሙ ፡ ለዕብራዊያን ።
ወሶበ ፡ ዘበጠ ፡ ለደመና ፡ ኮነ ፡ ዝናም ፡ ወመላእክተ ፡ ደመናት ፡ ሐቡ ፡ ወአውረዱ ፡
ወበዝናም ፡ ሞቱ ፡ ፲፻ሰራዊት ፡ ወ፫ዕለት ፡ ወ፫ሌያልይ ፡ ኮነ ፡ ቍር ፡ ወበቍር ፡ ሞቱ ፡
፲፻ዕደው ፡ ወዕብራዊያንሰ ፡ ነበሩ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ፫ዕለተ ፡ ወ፫ሌያልየ ። ወእምዝ ፡
ወፅኡ ፡ አራዊተ ፡ ማይ ፡ ወቀተልዎሙ ፡ ለግብጽ ፡ ወቦእለ ፡ ይመስሉ ፡ ዐንበሳ ፡ ወ
ቦ ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ ነምረ ፡ ወቦ ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ ድበ ፡ ወቦ ፡ እለ ፡ ይመስሉ ፡ ተ
* fol. 18 r° a. መነ ፡ ወኵሎሙ ፡ *ይኔቅዉ ፡ ኅቡረ ፡ ወደንገፁ ፡ ጥቀ ፡ ግብጽ ፡ ወዘእንበለ ፡ ይብጽ
ሑ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ተቀበልዎሙ ፡ እሉ ፡ አራዊት ።

* fol. 17 v° a. *Dieu dit à Abraham[1], lorsque celui-ci lui offrit un sacrifice : Sache que [tes enfants] descendront en Égypte, qu'ils seront étrangers dans un pays qui ne sera pas le leur, et que [les Égyptiens] les opprimeront pendant douze ans. Cela arriva parce que Sarà avait ri, n'ayant pas confiance dans la parole de Dieu. Si Moïse n'avait pas été sauvé, les Hébreux ne seraient pas sortis de la mer. Dans la nouvelle loi, il est dit : Si Notre-Seigneur n'avait pas échappé à la main d'Hérode (Hèrodes), les nations ne seraient pas sorties de la mer du péché.

Mais ne crois pas que les mages soient venus après sa naissance ni qu'ils
* fol. 17 v° b. soient montés de leur pays auparavant, deux ans* avant que naquit Notre-Seigneur(?). Sous la forme d'une étoile, Mikà'èl les conduisit. C'est lui aussi qui fit sortir les Hébreux; lorsqu'il frappa la nue, il y eut de la pluie; les anges des nuages puisèrent de l'eau et la firent tomber. Par la pluie moururent 1.000 guerriers; puis pendant trois jours et trois nuits, il fit froid et par le froid moururent 1.000 hommes. Quant aux Hébreux, ils restèrent dans l'eau trois jours et trois nuits; puis il en sortit des bêtes aquatiques qui tuèrent les Égyptiens. Les unes ressemblaient à des lions, d'autres à des léopards, d'autres
* fol. 18 r° a. à des ours, d'autres enfin étaient semblables à des dragons. Toutes* hurlaient en même temps et les Égyptiens étaient très effrayés. Avant d'arriver à l'eau, ils rencontraient ces animaux.

1. La phrase n'est pas correcte, il semble qu'elle s'applique uniquement à Abraham, mais elle reproduit, sauf à la fin, le v. 13 du ch. XV de la Genèse. M. à m. : sache qu'un étranger descendra en Égypte pour rester dans un pays qui ne sera pas le sien.

ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ መምህሮሙ ፡ ለጠቢባን ፡ እምነ ፡ አራዊት ፡ እለ ፡ የሐውሩ ፡ በጥርአ ፡ በቃል ፡ ደንገፁ ፡ ግብጽ ። ወፈረሱሰ ፡ ለፈርዓን ፡ ፈቀደ ፡ ወፂአ ፡ ውስተ ፡ የብስ ። ወሙሴኒ ፡ ይቤ ፡ ንሴብሖ ፡ ይሴባሕ ፡ ስቡሕ ። ወፈረሰ ፡ ፋርዖን ፡ ሰረረ ፡ ፲ወ ፭በእመት ፡ ወደንገፁ ፡ ሕዝብ ፡ ሶበ ፡ ርእዩ ፡ ስረተ ፡ ፈረሶ ፡ ለፈርዖን ። ወረገሞ ፡ ሙሴ ፡ ወእምአሜሃ ፡ ኀይሎ ፡ ለፈረስ ፡ እም፱እድ[1] ፡ ተረፈ ፡ ፫እድ ፡ ወኵሉ ፡ ዘዚአሁ ፡ ለፈርዖን ፡ ተሰጥሙ ፡ ውስተ ፡ ማይ ፡ ወወረደ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ።

ወ*በእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ሕዝቅኤል ፡ ላሐወት ፡ ቀላይ ፡ ወወረደ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ወላ * fol. 18 r° b.
ሐወት ፡ ቀላይ ፡ ይእቲ ፡ ባሕር ፡ ሰቡዐ ፡ ዕለተ ፡ ወሰቡዐ ፡ ለያልየ ፡ እንዘ ፡ ትበኪ ፡ ከመ ፡ ሕፃን ።

መንክራቲከ ፡ እግዚኦ ፡ ወናሁ ፡ ኵሉ ፡ በእዘኒነ ፡ ሰማዕነ ። መንክራቲከ ፡ እግዚኦ ፡ ዕፁብ ፡ ወናሁ ፡ ቃል ፡ ቅዱስ ፡ ለሊከ ፡ ወመንበርከ ፡ ሕኑጽ ፡ በርትዕ ፡ ወጠፈሩኒ ፡ በጽድቅ ፡ ወቅድመ ፡ መንበር ፡ ሀሎ ፡ ውልውል ፡ ነፋስ ፡ ወአህለለ ፡ እሳት ፡ እንተ ፡ ዐውዱ ፡ ይእኅዝ ፡ ለነፋስ ። ወእንተ፬ ፡ ገበዋቲሁ ፡ ለነፋስ ፡ በበ፲፻፻ ፡ ወነድ ፡ ይመስል ፡ ውእቱ ፡ ነ
ፋስ ፡ ወአልቦ ፡ ዘይሬእዮ ፡ ዘእንበለ ፡ ዐይነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወለሰረገላ ፡ ኪሩ*ቤል ፡ * fol. 18 v° a.
ይመስጦ ፡ ውእቱ ፡ ነፋስ ። ወህየ ፡ ሀሎ ፡ ባሕረ ፡ እሳት ፡ ውኖላቍሁ[2] ፡ ወቀላያተ ፡ ብር

1. Ms. ዕድ ፡
2. W. ajoute : ፯ ፡

C'est pour cela que le prince des sages dit : Par la voix des bêtes qui marchent en criant, les Égyptiens ont été effrayés. Le cheval de Pharaon voulut passer sur terre, mais Moïse dit : *Nesêbeho, yesêbah sebuh* (Nous le glorifions, qu'il soit glorifié le glorieux) et le cheval de Pharaon sauta à la hauteur de 15 coudées. Lorsque le peuple vit le saut du cheval de Pharaon, il eut peur. Moïse le maudit et à partir de ce moment, la vigueur du cheval fut réduite de deux tiers[1]. Tout ce qui appartenait à Pharaon fut englouti dans la mer et descendit dans le séol*. * fol. 18 r° b.

C'est à ce propos qu'Ézéchiel dit : « L'abîme a gémi et il est descendu dans le Séol. » L'abîme qui a gémi, c'est la mer qui pendant sept jours et sept nuits pleure comme un enfant.

Ce sont tes prodiges, ô Seigneur, et voici, nous les avons tous entendu raconter de nos oreilles[2]. Tes prodiges, ô Seigneur, sont admirables; tu es un verbe saint, ton trône est édifié sur la droiture et son toit repose sur la justice. Devant le trône est un vent ondoyant et un feu ardent, qui tout autour saisit le vent, des quatre côtés, sur [une longueur] de 10.000 coudées. Ce vent ressemble à une flamme, et personne ne le voit que Dieu. Ce vent emporte* les chars des chérubins (Kirubêl). Là est la mer de feu et son nombre est [sept][3], là sont les sept abîmes de lumière, les sept étoiles resplendissantes, les sept * fol. 18 v° a.

1. M. à m. : de 9 fois il resta 3 fois.
2. Psaume XLIII, 1-2.
3. D'après W. qui ajoute le chiffre 7.

ሃን ፡ ፯ ፡ ወከዋክብተ ፡ ብርሃን ፡ ፯ ፡ ወዕጣናተ ፡ ብርሃናት ፡ ፯ ፡ ወደመናተ ፡ ብርሃን ፡ ፯ ፡ ወአሕሩጋተ ፡ ማያት ፡ ፯ ፡ ወአዕባነ ፡ በረድ ፡ ፯ ፡ ወደብረ ፡ ብርሃን ፡ ፯ ፡ እለ ፡ ር እየ ፡ ሄኖክ ፡ ወልደ ፡ ያሬድ ፡ ወሰምዐ ፡ ነገረ ፡ መላእክት ፡ ወከመዝ ፡ መሀርዎ ፡ መላእ ክት ።

ወዝውእቱ ፡ ልደቶሙ ፡ ለአበው ። አብርሃም ፡ ወለደ ፡ ይስሐቅ ፡ ወይስሐቅ ፡ ወለደ ፡ ያዕቆብ ፡ ወያዕቆብኒ ፡ ወለደ ፡ ፲ወ፪አበው ።

ወእሙንቱ ፡ ቀንዑ ፡ ላዕለ ፡ ዮሴፍ ፡ ወሤጥዎ ፡ ወዘእንበለ ፡ ይሢጥዎ ፡ ይቤሉ ፡ ንቅ
* fol. 18 v° b. ትሎ ፡ ወከልኦሙ ፡ ሮቤል ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሐሳ ፡ ለነ ፡ *ኢንቅትሎ ፡ ወአድኅኖ ፡ ወበእ ንተዝ ፡ አድኅኖ ፡ ለዮሴፍ ፡ ተሰርየ ፡ ኃጢአቱ ።

ወእንዘ ፡ ዮሴፍ ፡ ያጸልል ፡ ታሕተ ፡ ዕፅ ፡ ትቤሎ ፡ ተማከሩ ፡ አኃዊከ ፡ ይቅትሉከ ፡ ወ ፈርሀ ፡ ጕየ ፡ ወወዐለ ፡ ገዳመ ፡ ሠሉሰ ፡ ለያልየ ፡ ወሠሉሰ ፡ መዋዕለ ፡ ወርሕበ ፡ ወት ቤሎ ፡ ዕብን ፡ ብልዐኒ ፡ እስመ ፡ ኮንኩ ፡ ኅብስተ ፡ ወበልዓ ፡ ወአእኰተ ፡ ፈጣሪሁ ፡ ወ ማይኒ ፡ ወፅአ ፡ እምውእቱ ፡ ኅብስት ፡ ወተዐደወ ፡ ሕቀ ፡ እምህየ ፡ ወረከበ ፡ ፩እሥጋ ሬ ፡ ቆቃሕ ፡ ወይቤሎ ፡ እምአይቴ ፡ መጻእከ ። ወይቤሎ ፡ እምገጸ ፡ አኀውየ ፡ ተኀባእ ኩ ፡ በፍርሃት ፡ ወወሀቦ ፡ ፩ቆቅሐ ፡ እምዘ ፡ አሥገረ ። ወበሳብዕት ፡ ዕለት ፡ ረከብዎ ፡ አ
* fol. 19 r° a. ኀዊሁ ፡ ወሤጥዎ ፡ ለብሔረ ፡ ባዕ*ድ ።

ወበህየኒ ፡ ኢኀደጎ ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ። ምንተ ፡ እንከ ፡ ንብል[1] ፡ ሰብእ ፡ ለእመ ፡

1. Peut-être à corriger en ይክል ፡

ostensoirs de lumière, les sept nuages lumineux, les sept grappes des eaux, les sept pierres de la grêle, les sept montagnes de lumière que vit Hénoch (Hênok), fils de Yârêd; car il entendit la parole des anges et c'est ainsi que les anges l'instruisirent.

Ceci est la généalogie des patriarches : Abraham engendra Isaac (Yeshaq); Isaac engendra Jacob (Yâ'eqob); Jacob engendra douze patriarches.

Ceux-ci furent jaloux de Joseph et le vendirent. Mais avant de le vendre, ils dirent : Tuons-le. Rôbêl (Ruben) les en empêcha et leur dit : Loin de nous
* fol. 18 v° b. cette pensée* de le tuer, et il le sauva. Et parce qu'il avait sauvé Joseph, son péché lui fut remis.

Pendant que Joseph prenait l'ombre sous un arbre, cet arbre lui dit : Tes frères ont le dessein de te faire mourir. Joseph eut peur et s'enfuit; il resta dans le désert trois jours et trois nuits et il eut faim. Une pierre lui dit : Mange-moi, car je suis du pain; il la mangea et rendit grâces à son Créateur. De l'eau sortit aussi de ce pain. Il s'éloigna un peu de cet endroit et rencontra un chasseur de perdrix qui lui demanda : D'où viens-tu? — Il répondit : Je me suis caché de mes frères par crainte. Le chasseur lui donna une des perdrix qu'il avait prises dans ses filets. Le septième jour ses frères le retrouvèrent
* fol. 19 r° a. et le vendirent pour [qu'il allât dans] un autre pays*.

Là encore la grâce de Dieu ne l'abandonna pas. Que disons-nous donc[1], ô

1. Ou, avec la correction indiquée plus haut : que peut l'homme?

ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌሁ ፤ ወበውዴት ፡ ተሞቅሐ ፡ ወበህየኒ ፡ ኢኀደጎ ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌሁ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ ወውስተ ፡ ሞቅሕኒ ፡ ኢኀደገቶ ። ወሚሞ ፡ ንጉሥ ፡ በኤል ፡ ኤል ፡ ወበአብሪር ፡ ዘውእቱ ፡ ብሂል ፡ ስማዕ ፡ ስማዕ ። ወባዕድሰ ፡ በእንተ ፡ ነገሩ ፡ ለዮሴፍ ፡ ሀሎ ፡ ጽሑፍ ፡ በኦሪት ።

ወእስራኤልሰ ፡ ወረዱ ፡ ግብጽ ፡ ወአጽሐብዎሙ ፡ ግብጽ ። ወሀሎ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ወልደ ፡ ዘፋኒከ ፡ ዘስሙ ፡ ፊናሐስ ፡ ወስመ ፡ ብእሲቱ ፡ ራሔል ፡ ወእንዘ ፡ ይሰርሑ ፡ ግንፋለ ፡ እምብዝኀ ፡ ጻዕር ፡ ወወገረት ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ በውስተ ፡ ከርሣ ፡ መንታ ፡ ወፀውየወት ፡ ወትቤ ፡ ረሳዕከኑ ፡ ሕዝ*በከ ፡ ከምላከ ፡ እስራኤል ። ወአሜሃ ፡ ወ * fol. 19 r° b.
ረደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ ወይቤ ፡ ርእየ ፡ ርኢኩ ፡ ሕማሞሙ ፡ ለሕዝብየ ፡ ወሰማዕኩ ፡ ገዐሮሙ ፡ ወወረድኩ ፡ አድኅኖሙ ።

ወሙሴ ፡ ተአዘዘ ፡ ለእግዚኡ ፤ ወዝውእቱ ፡ ሥርዐት ፡ ዘሠርዖሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ይንሣእ ፡ ብእሲ ፡ በግዐ ፡ በወርኅ[1] ፡ ቀዳማይ ፡ አመ ፡ ዐሡሩ ። ወዕቀቡ ፡ ይኩንክሙ ፡ እስከ ፡ ዐሡር ፡ ወረቡዕ ። ወዝኒ ፡ ዘይቤ ፡ በእንተ ፡ ትንቢት ፡ አርአየ ፡ ለደኃሪ ፡ መዋዕል ፡ ምጽአተ ፡ እግዚእነ ። ወርእሱኒ ፡ ለበግዕ ፡ ቃለ ፡ መለኮት ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወእደዊሁ ፡ ነቢያት ፡

1. Ms. በወርኃ ፡

hommes, si la grâce de Dieu fut avec lui? Sur une accusation, il fut emprisonné et là aussi la grâce de Dieu l'assista. Ainsi que le dit Salomon : Même dans la prison, elle ne le quitta pas. Le roi le nomma 'El,'El et 'Abrir[1], ce qui veut dire : Écoute, écoute! D'autres faits concernant l'histoire de Joseph sont rapportés dans la Genèse (la loi).

Les Isrâ'êlites descendirent en Égypte, et les Égyptiens les opprimèrent. A cette époque vivait le fils de Fânika, dont le nom était Finâhas et le nom de sa femme Râhêl. Pendant qu'ils travaillaient aux briques, avec une grande fatigue, sa femme qui portait deux jumeaux dans son sein avorta et s'écria : As-tu oublié ton peuple*, Dieu d'Israël! Alors Dieu descendit sur le mont * fol. 19 r° b.
Sinâ et dit : J'ai vu les souffrances de mon peuple, j'ai entendu ses cris d'angoisse et je suis descendu pour le sauver[2].

Moïse obéit à son Seigneur et ceci est la loi que Dieu imposa aux enfants d'Israël dans le pays d'Égypte. Il leur dit : Prenez[3] un agneau dans le premier mois, le dixième jour, et conservez-le jusqu'au quatorzième jour[4]. Et ce qu'il dit ainsi est une prophétie qui annonce pour les derniers jours la venue de Notre-Seigneur, car la tête de l'agneau est le Verbe divin, Notre-Seigneur Jésus-Christ; ses mains sont les prophètes depuis Adam jusqu'Abraham; ses

1. Peut-être faut-il traduire : [Pharaon] le proclama roi par la formule 'El,'El et 'Abrir. — Cf. Genèse, XLI, 40 et suiv.
2. Cf. Exode, II, 7.
3. M. à m. : que (chaque) homme prenne.
4. Cf. Exode, XII, 3, 6.

* fol. 19 v° a. እምአዳም ፡ እስከ ፡ አብርሃም ፡ ወእገሪሁ ፡ *በፀጋም ፡ ዘይቤ ፡ ነቢያት ፡ እሙሴ ፡ እስከ ፡ ኤልያስ ። ወእደዊሁኒ ፡ ዘየማን ፡ ዘይቤ ፡ ነቢያት ፡ እምሳሙኤል ፡ እስከ ፡ ኤርምያስ ። ወአጽብዐ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ ደቂቀ ፡ ነቢያት ፡ ወአንዳሁ ፡ ሀብተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዘያስተማውቆሙ ፡ ለአሕዛብ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ እመ ፡ ኖሙ ፡ ፪ ፡ ይትማወቁ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ብሉይ ፡ ወሐዲስ ፡ ሕግ ። ወአዕይንቲሁ ፡ ሐዋርያት ፡ እስመ ፡ ዐይነ ፡ ብርሃኖሙ ፡ ውእቱ ፡ ለኵሉ ፡ ዓለም ፡ ወምስምዐ ፡ እዘኒሁ ፡ ፪ጴጥሮስ ፡ ወጳውሎስ ፡ ወእስትንፋሰ ፡ ፪እእናፊሁ ፡ ሙቀተ ፡ ሃይማኖቶሙ ፡ ለሰማዕት ፡ ወንዋየ ፡ ውስጡ ፡ ቃለ ፡
* fol. 19 v° b. መጻሕፍት ፡ ወከርሡ ፡ ካህናት ፡ አሚን ፡ ፍቅር ፡ *ጥምቀትኒ ፡ ወቍርባንኒ ፡ ይሰመዩ ። ወ፪አቅርንቲሁ ፡ ለበግዕ ፡ ወዐፅሙኒ ፡ ዘኢተሰብረ ፡ ሥጋሃ ፡ ለማርያም ፡ ዘኢቀረባ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ።

ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ብርዐ ፡ ቅጥቁጥ ፡ ኢይሰብር[1] ፡ ወሡዕኒ ፡ ዘይጠይስ ፡ ኢይጠፍእ ። ብርዐ ፡ ቅጥቁጥ ፡ ዘይቤ ፡ ሥጋ ፡ አዳም ፡ ውእቱ ፡ ዘኢተሰብረ ፡ በዲበ ፡ መስቀል ። ወሡዕኒ ፡ ዘይቤ ፡ መሥዋዕተ ፡ አሕዛብ ፡ ውእቱ ፡ ዘኢይጠፍእ ፡ ሕጉ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ።

ወለሙሴኒ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሶበ ፡ ፈጸምካሃ ፡ ለደብተራ ፡ ከመዝ ፡ ትሰይሞሙ ፡ በከመ ፡ አነኒ ፡ ለከ ፡ ሢምኩከ ። ወይቤሎ ፡ ንሣእ ፡ ላህመ ፡ በውስተ ፡ አልህምት ፡ አባግዐ ፡ ስቡሐተ ፡ ወናእተ ፡ ልውሰ ፡ በቅብእ ፡ ዘስንዳሌ ፡ ወታነብሮ ፡ ዲበ ፡ ገሐፍት ።
* fol. 20 r° a. *ወታቀርበሙ ፡ ለአሮን ፡ ወ፪ደቂቁ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ደብተራ ፡ ዘመርጡል ፡ ወተኀፅበ

* fol. 19 v° a. pieds* de gauche les prophètes depuis Moïse jusqu'à Élie et ses mains de droite les prophètes depuis Samuel jusqu'à Jérémie (Èrmeyâs). Les doigts de ses mains et de ses pieds sont les enfants des prophètes; sa peau le don de l'Esprit-Saint qui réchauffe les peuples, ainsi que le dit Salomon : Si deux personnes dorment ensemble, elles se réchaufferont, ce qui signifie la vieille et la nouvelle loi. Ses yeux sont les apôtres, car leurs yeux sont une lumière pour le monde entier. Ses deux oreilles sont les apôtres Pierre et Paul; le souffle de ses deux narines est l'ardeur de la foi chez les martyrs; et ses viscères
* fol. 19 v° b. intérieurs la voix des Écritures; son ventre les prêtres, la foi, l'amour*, le baptême et le saint Sacrifice. Les deux cornes de l'agneau et son os qui n'est pas brisé (représentent) le corps de Marie que n'a pas approché un homme.

C'est pour cela qu'Isaïe dit : Un roseau froissé qui n'est pas brisé et un tison qui fume, et qui ne s'éteint pas[1]. Le roseau froissé dont il parle est le corps de l'homme (ou [du vrai] Adam) qui n'a pas été brisé sur la croix et le tison qui fume est le sacrifice des nations dont le rite ne disparaîtra jamais.

Dieu dit à Moïse : Lorsque tu auras achevé le tabernacle, tu les y préposeras comme je t'ai préposé. Puis il ajouta : Prends un veau parmi les veaux, des brebis grasses, des pains sans levain pétris avec de l'huile et de la fleur
* fol. 20 r° a. de farine, et tu les placeras sur une corbeille*. Tu feras ensuite approcher

1. Cf. Isaïe, XLII, 3 : « Calamum quassatum non conteret et linum fumigans non extinguet ».

ሙ ፡ በማይ ፤ ወልብሱ ፡ ለአሮን ፡ ጶዴሬ ፡ ወላዕለ ፡ ቆብአ ፡ ቀጸላ ፡ ወርቅ ፤ ወዝውእቱ ፡ ሥርዐቶሙ ፤ ወቅናትኒ ፡ ይቀንቱ ፡ ወማዕፊርትኒ ።

ወዝውእቱ ፡ ትርጓሜ ፡ መንፈሳዊ ፡ ላህም ፡ ሶበ ፡ ይቤ ፡ አዳም ፡ ውእቱ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሄኖክ ፤ ወፅአ ፡ ላህም ፡ ጸዐዳ ፡ እምነ ፡ ገቦሁ ፡ ወፅአ ፡ ጣዕዋ ፡ ዘይቤለከ ፡ ሄኖክ ፡ በእንተ ፡ ሔዋን ። ወአቅርንተ ፡ ምሥዋዕኒ ፡ እለ ፡ ይትነዝኑ ፡ በደመ ፡ ላህም ፡ ነቢያት ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ ነሥኡ ፡ ትንቢተ ፡ ወሥብሐ ፡ ከርሡ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ካህናት ፡ እሙንቱ ፡ ወከዳኑሂ ፡ ወክልኤ ፡ ኵልያቲሁ ፡ አብርሃም ፡ ይስሐቅ ፡ ወያዕቆ*ብ ። * fol. 20 r° b.

ወላህም ፡ ታውዕዮ ፡ አፍአ ፡ አውፂአከ ፡ እምትዕይንት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፤ ላህምሰ ፡ አዳም ፡ ዳግማዊ ፡ ዘውእቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘሞተ ፡ በአፍአ ፡ እምትዕይንት ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ ወንጌል ፡ አውዕእዎ ፡ አፍአ ፡ እምትዕይንት ፡ ወወሰድዎ ፡ ይስቅልዎ ። ወአዳምኒ ፡ አበ ፡ ዓለም ፡ ወፅአ ፡ አፍአ ፡ እምገነት ፡ ወውዕየ ፡ በእሳት ፤ ኢይምሰልከ ፡ ፍጹመ ፡ ዘውዕየ ፡ ከመ ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ረሲዓነ ፡ እምውሉዱ ፡ ወደቂቁ ፤ ነቢያት ፡ ነበሩ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ወኢያውዐዮሙ ፡ ሲኦል ፤ ወከመ ፡ ቀላየ ፡ ማይ ፡ በኀቤሆሙ ፡ እስመ ፡ ለዘአልቦ ፡ አበሳ[1] ፡ ሲኦልኒ ፡ ትከውኖ ፡ ቀላየ ፡ ምሕረት ፤ ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፡ ወእምቀላየ ፡ ምድር ፡ ካዕበ ፡ አውፃእከ*ኒ ። * fol. 20 v° a.

1. Ms. አባሰ ፡

Aaron (Aron) et ses deux fils à l'entrée du tabernacle du témoignage, et tu les laveras avec de l'eau. Le vêtement d'Aaron sera la tunique et sur la tiare il y aura une couronne (lame) d'or. Tel sera leur costume : ils seront ceints d'une ceinture et porteront le bandeau (turban)[1].

Et voici l'explication symbolique (spirituelle) [de ce passage]. Lorsqu'il dit : le veau, il indique Adam, ainsi que le dit Hénoch : Un veau blanc sortit et de son flanc sortit la génisse; ce que t'a dit Hénoch, se rapporte à (la création d')Ève. Les cornes de l'autel qui sont arrosées du sang du veau sont les prophètes qui ont reçu le don de prophétie. Lorsqu'il parle de la graisse des intestins du veau, cela signifie les prêtres; son enveloppe adipeuse et ses deux reins sont Abraham, Isaac et Jacob.

Lorsqu'il dit : Tu brûleras le veau dehors, après l'avoir fait sortir du camp, le veau est le second Adam, c'est-à-dire le Christ, qui est mort hors de la ville, ainsi que le raconte l'Évangile : « Ils l'ont fait sortir de la ville et l'ont emmené pour le crucifier[2]. » Adam lui-même, le père du genre humain, sortit du paradis terrestre et fut brûlé par le feu. Mais ne t'imagine pas qu'il fut brûlé absolument comme ceux qui furent pervers parmi ses enfants; des prophètes sont restés dans le séol et le séol ne les a pas consumés, il a été pour eux aussi frais que les abîmes d'eau, car pour celui qui n'a pas péché, le séol est un abîme de miséricorde. C'est pour cela que David dit : « Des profondeurs de la terre, tu m'as fait sortir de nouveau. » * fol. 20 r° b. / * fol. 20 v° a.

1. Cf. Lévitique, ch. VIII, 1-10.
2. Cf. Jean, ch. XIX, 20; Hebr., ch. XIII, 12.

ወከልእ ፡ በግዕ ፡ ዘይቤ ፡ ሙሴ ፡ ውእቱ ፡ ወዝ ፡ በግዕ ፡ ዘኢተረክበ ፡ ፍጻሜ ፡ በላዕ
ሌሁ ፡ መሥዋዕተ ፡ እስራኤል ፡ ውእቱ ፡ ወመሥዋዕቶሙኒ ፡ ወነቢያቶሙኒ ፡ ወአልቦ ፡
ዘአስለጠ ፡ ዳዕሙ ፡ ኵሉ ፡ ተፈጸመ ፡ በወንጌል ።

ወበግዕኒ ፡ ሣልስ ፡ ዘፍጻሜ ፡ እግዚእነ ፡ ውእቱ ፡ ፍጻሜ ፡ ንቱግ ።

ወተላእ ፡ ለበግዕ ፡ ዘይቤሂ ፡ ይእቲኬ ፡ እንተ ፡ በላዕሌሃ ፡ ይበቍል ፡ አጥባት ፡ እን
ተ ፡ ይብልዋ ፡ ሰምሰም ።

ዘከመ ፡ ይትቀባእ ፡ ሌዋዊ ፡ እነግር ፤ ወይቤ ፡ መልአክ ፡ በከመ ፡ ይትቀብኡ ፡ ሌዋውያ
* fol. 20 v° b. ን ፡ ኅብስተ ፡ ከማሁ ፡ ካህናትኒ ፡ ሶበ ፡ ይሠይሞሙ ፡ ጳጳስ ፤ ኅብስተ ፡ ሶበ ፡ ይትሜጠ*
ዉ ፡ ያገብኡ ፡ ውስተ ፡ ጻሕል ፡ ወይፌጽሙ ፡ ሢመታቲሆሙ ፤ ወአሜሃ ፡ በብዙኅ ፡ ሕ
ብር ፡ ርእይዎ ፡ ለምስጢር ፤ ቦእለ ፡ ርእይዎ ፡ በፍጹም ፡ ኅብስት ፤ ወቦ ፡ በአምሳለ ፡ ነ
ድ ፤ ወቦ ፡ በአምሳለ ፡ ሰብለ ፡ ሥርናይ ።

ወዝነገረ ፡ ምስጢር ፡ ሰሚዖ ፡ ሰብእ ፡ ይብል ፡ ኵሎ ፡ ትክል ፡ ወአልቦ ፡ ዘይሰአነ
ከ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ ትካትኒ ፡ እንዘ ፡ በኵሉ ፡ ትትሜሰል ። ካህናትኒ ፡
እንዘ ፡ በኵሉ ፡ ይሠየሙ ፡ አኮ ፡ ኵሎሙ ፡ ዘይጠነቅቁ ፡ ለነጽሮ ፡ ምስጢር ። ወቦ ፡
እምካህናት ፡ እለ ፡ እንዘ ፡ ኵሎ ፡ አሚረ ፡ ይሠውዑ ፡ ወይሬእዩ ፡ በግዐ ፡ እን
* fol. 21 r° a. ዘ ፡ ይጠባሕ ፡ ዲበ ፡ ጻሕል ። ወቦ ፡ በከመ ፡ ልማድ ፡ እንዘ ፡ *ኢይሬእዩ ፡ በግዐ ፡
ይሠውዑ ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ፡ ይዴመሩ ፡ ሢመታተ ፡ ወኢያኀብሩ ፡ መ

L'autre bélier dont il parle est Moïse, et ce bélier, sur lequel la perfection n'a pas été trouvée, est le sacrifice d'Israël : leurs sacrifices et leurs prophètes, rien n'était parfait, mais tout a été rendu parfait par l'Évangile.

Le troisième bélier qui est parfait est Notre-Seigneur, la perfection de ce qui est imparfait.

Lorsqu'il parle de la poitrine du bélier, c'est la partie sur laquelle croissent les seins et que l'on appelle *samsam*.

Je dirai maintenant comment sont consacrés les lévites. Et l'ange me dit : De même que les lévites, les prêtres sont consacrés avec du pain, lorsque
* fol. 20 v° b. l'évêque les ordonne. Lorsqu'ils reçoivent le pain, *ils le rapportent sur la patène et accomplissent leurs fonctions [sacerdotales]. Et alors, sous divers aspects, ils voient le mystère; les uns le voient sous l'apparence d'un pain parfait, d'autres sous l'aspect du feu, d'autres sous la forme d'un épi de blé.

En entendant cette révélation touchant le mystère, l'homme s'écriera : Tu peux tout; il n'y a rien qui te soit impossible. Ainsi que le dit Salomon : Depuis les temps anciens, tu ressembles à toutes sortes de choses. Mais les prêtres, bien qu'ils soient ordonnés sur toutes choses, ne s'appliquent pas tous à considérer les mystères. Parmi eux, il y en a qui durant tout le jour offrent le sacrifice et voient la brebis pendant qu'elle est immolée sur le plat, d'autres
* fol. 21 r° a. qui, comme d'habitude*, offrent le saint sacrifice sans voir la brebis. Ainsi que le disent les apôtres, ils ont la même dignité (sacerdotale), mais leurs portions

ክፈልታተ ፡ ወሕዝበ ፡ ክርስቲያንሂ ፡ እንዘ ፡ ፩ይነሥኡ ፡ መንፈስ ፡ ወ፩ሃይማኖተ ።

ወእለሰ ፡ ይብሉ ፡ በትሕትና ፡ ልብ ፡ ኢይደልወነ ፡ ለቢሰ ፡ ክህነት ፡ ሎሙሰ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ይኔጽር ፡ እግዚአብሔር ፡ ወርቱዕሰ ፡ ይደልዎ ፡ ለሰብእ ፡ ያጥሪ ፡ ትሕትና ። ወቦ ፡ እምድኅረ ፡ ጥምቀትኒ ፡ እለ ፡ ኢከሠቶሙ ፡ ልቦሙ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ።

ወበከመ ፡ ይትቀብኡ ፡ አሮን ፡ ወውሉዱ ፡ ከተማ ፡ ኵሉ ፡ አጽባዕቶሙ ። ወካህናትኒ ፡ ሶበ ፡ ይሠይምዎሙ ፡ ይቀብአሙ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከተማ ፡ እዝኖሙ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ወከተማ ፡ እዶሙ ፡ እንተ ፡ የማን ፡ ወዝ ፡ ይከውን ፡ በትእምርት ፡ መንክር ፡ ዘኢይትረአይ[1] ፡ ለዐይን ።

*ወለዲቆናት ፡ ከተማ ፡ አጽባዕት ፡ እዶሙ ፡ ለጸጋም ። ወኢትክሥት ፡ ዘንተ ፡ ለሰብእ ፡ * fol. 21 rº b.
ዘእንበለ ፡ ለጠቢባን ፡ ወለማእምራን ፡ እሎንቱ ፡ ቃል ፡ ለእመ ፡ ከሠትከ ፡ ለኵሉ ፡ አልብከ ፡ መክፈልተ ፡ ውስተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ይቤለኒ ፡ መልአክ ፡ ኀቤየ ፡ ዘተፈነወ ።

ወበእንተኒ ፡ ነፍስ ፡ ስእንት ፡ በእንተ ፡ ምንት ፡ ዘኢያአምር ፡ ሰብእ ፡ እስመ ፡ ሕሊና ፡ መዋቲ ፡ ጽሉም ። (sic.)

ወባሕቱ ፡ ገሐፍትሰ ፡ ትትረጐም ፡ በክርስቲያን ፡ እስመ ፡ ሥጋሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ ውስቴትነ ፡ ይትቀበር ። ወአመ ፡ ሞትነ ፡ ውእቱ ፡ ይጸርኅ ፡ ወይብል ፡ አባ ፡ ወአቡየ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወይብል ፡ አነፍስ ፡ መሐርኩኪ ፡ በእንተ ፡ ዘበላዕኪ ፡ ሥጋ ፡ ወልድየ ።

1. Ms. — ሬአይ ፡

(de la grâce = μερίς) ne sont pas égales; tandis que le peuple chrétien doit recevoir (les mystères) dans un seul esprit et une seule foi.

Quant à ceux qui disent dans l'humilité de leur cœur : « Je ne suis pas digne d'être prêtre[1] », Dieu regarde vers eux. Il convient et il est juste que l'homme acquière l'humilité; il y en a auxquels l'Esprit-Saint n'a pas ouvert l'intelligence après leur baptême.

De même que furent ointes les extrémités de tous les doigts d'Aaron et de ses fils, de même l'Esprit-Saint oint l'extrémité de la main droite et l'extrémité de l'oreille droite des prêtres, lorsqu'ils sont consacrés. Et ceci arrive par un signe surprenant invisible* à l'œil. * fol. 21 rº b.

Pour les diacres, c'est l'extrémité des doigts de la main gauche [qui est ointe]. Ne révèle pas cela à tous les hommes, mais seulement aux sages et aux docteurs. Si tu révèles ces paroles à tous, tu n'auras pas de part dans le royaume des cieux, me dit l'ange qui m'avait été envoyé.

Quant à l'âme, elle est impuissante à cause de ce que l'homme ne sait pas(?), car la pensée du mortel est ténébreuse.

La corbeille signifie les chrétiens, car le corps de Notre-Seigneur est enseveli en nous. Et lorsque nous mourons, il s'écrie : « Abbā, mon Père par l'Esprit-Saint! » — Le Père répond : « O âme! j'ai pitié de toi parce que tu as mangé le corps de mon fils. »

1. M. à m. « de vêtir le sacerdoce ».

* fol. 21 vº a. ወሥጋኒ ፡ ዘይ*ከውን ፡ ሐመደ ፡ በውስተ ፡ መቃብር ፡ ያዐቅብዎ ፡ መላእክት ፤ ወይብ
ል ፡ መጽሐፍ ፡ ብዙኃን ፡ ይትነሥኡ ፡ እምጸበለ ፡ ምድር ፡ እምነ ፡ ውዕየታ ፡ ለምድር ፤
ወለሊሁ ፡ እግዚእነ ፡ ያዐቅብ ፡ አዕጽምቲሆሙ ፡ ለጻድቃን ። ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ዳንኤ
ል ፤ ይትነሣእ ፡ ሚካኤል ፡ መልአክ ፡ ዐቢይ ፡ ዘይቀውም ፡ ለደቂቀ ፡ ሕዝብ ፤ ወይከው
ን ፡ ዐቢይ ፡ ሕማም ፡ እምኔሁ ፡ ዘኢኮነ ፡ ከማሁ ፡ እምአመ ፡ ተፈጥረ ፡ ዓለም ። ሚካኤ
ል ፡ ብሂል ፡ ዕፁብ ፡ ነገር ። ወዝኒ ፡ ዘቆመ ፡ ዘይቤ ፡ ወልድ ፡ ዘቆመ ፡ ዲበ ፡ መስቀል ።
ወበከመ ፡ ሐመ ፡ እግዚእ ፡ አልቦ ፡ ዘሐመ ፡ እምሰብእ ፡ ኢቀደምት ፡ ወኢደኃርት ። ወ
በእሪና ፡ ናመልክ ፡ ምስለ ፡ አቡሁ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ።

* fol. 21 vº b. ንግ*ባእኬ ፡ በእንተ ፡ ነገሩ ፡ ለቅድስት ፡ ደብተራ ፡ ወዝውእቱ ፡ ቃል ፡ ዘአዘዞሙ ፡
ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወይቤሎሙ ፤ ያምጽኡ ፡ እምንዋየ ፡ ብሩር ፡ ወልብስ ፡ ወያክንት ፡
ወፐፒራ ፡ ለይ ፡ ወከዐብ ፡ ወሜላት ፡ ወጸጕረ ፡ ጠሊ ፡ ወማእሰ ፡ በግዕ ፡ ሕሱይ ፡ ወ
ማሐን[1] ። ወማእሰ ፡ በግዕ ፡ ዘመሃን ፡ ብሂል ፡ አዲም ፡ ቀይሕ ። ወመጸጺትሂ ፡ ብሂል ፡
ሳራክ ፡ ብሂል ፡ ዘይበውእ ፡ ውስተ ፡ እግረ ፡ ሌዋዊያን ፡ ወአማን ፡ ተገብረ ፡ ዘአዘዘ ፡ ለ
ሙሴ ።

ወዕፅ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ዘስሙ ፡ ሶም ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዕፅ ፡ ጸሊም ፡ ዘውእቱ ፡ ዘይብል
ዋ ፡ ዞጴ ፡ በግዕዝ ። ወጶዴሬ ፡ ትተረጐም ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወጶዴሬ ፡ ብሂል ፡ ል
* fol. 22 rº a. ብስ ፡ ጻዐዳ ። ወፐፒረ ፡ ብሂል ፡ ዘነበ ፡ ላህም ፡ ጻዐ*ዳ ፡ ዘይሰድድ ፡ አራዊተ ፡ ደቃው

1. Lire መሃን ፡

* fol. 21 vº a. Le corps lui-même qui *est en poussière dans le tombeau est gardé par les anges. L'Écriture dit : Beaucoup se lèveront de la poussière de la terre, de la conflagration de la terre. Notre-Seigneur lui-même garde les ossements des justes. C'est pour cela que Daniel dit : Mikâ'êl se lèvera, le grand ange, qui est préposé aux enfants du peuple. Il y aura de son fait une grande souffrance, telle qu'il n'y en a pas eu depuis que le monde a été créé. Mikâ'êl signifie une chose admirable. Et lorsqu'il dit qu'il s'est levé, il indique le Fils qui s'est élevé sur la croix; et les souffrances qu'a endurées Notre-Seigneur, il n'y a personne qui puisse les supporter parmi ceux qui ont vécu ou qui vivront. Nous l'adorons également avec le Père et l'Esprit-Saint.

* fol. 21 vº b. *Revenons à la description du saint tabernacle[1]. Voici la parole que [Moïse] adressa aux enfants d'Israël. Il leur dit : Apportez-moi, parmi ce que vous possédez, de l'argent, des étoffes, de l'hyacinthe, de la pourpre, de l'écarlate, du byssus, du milet, du poil de bouc, des peaux de mouton préparées, et du *mahan*. La peau de mouton qu'on appelle mahan est du cuir rouge, et *maṣaṣit* signifie *sârâk*, c'est-à-dire ce que les lévites mettent à leurs pieds. Ce qu'il avait commandé à Moïse fut exécuté ponctuellement.

Lorsqu'il parle de l'arbre imputrescible et dont le nom est *sôm*, il s'agit d'un arbre noir qu'on appelle *zopê* en geez; *podêrê* fait allusion à l'Esprit-Saint, *podêrê* signifie un vêtement blanc; *papira* une queue de taureau blanche * pour
* fol. 22 rº a.

1. Cf. Exode, ch. xxv.

ቀ ፡ ወሜላት ፡ ጸዐዳ ፡ ሕብሩ ፤ ወዝንቱ ፡ ይትረጐም[1] ፡ በአዳም ፡ ሜላት ፡ ይነጽሕ ፡ እ
ምኵሉ ፡ ልብስ ።

ወአዕማዲሆን ፡ ለደብተራ ፡ ወርቅ ፡ ዘይቤሂ ፡ ሐዋርያት ። ወብሩርሂ ፡ ነቢያት ። ወሰቅ
ሰቅሂ ፡ ዘአሞጽ[2] ፡ ቀራንብቲሆን ፡ ወስክተቶንሂ ፡ ማዕበል ፤ ምንባሪሆን ፡ ለአዕማድ ፡ እ
ንተ ፡ ላዕሉ ፡ ወእንተ ፡ ታሕቱ ፡ ወስክተቲሆን ፡ ብርት ፡ ወገብሩ ፡ ዘወርቅ ፡ ዘገብር
ዎ ፡ ውስተ ፡ ልብሰ ፡ አሮን ። ወገብርዎ ፡ ውስተ ፡ ጸታ ፡ ፬አእባን[3] ፡ ወገለፉ ፡ አስማቲሆ
ሙ ፡ ለውሉደ ፡ እስራኤል ፤ ወኃተሙ ፡ በበአስማቲሆሙ ።

ወዝውእቱ ፡ ትርጓሜ ፡ መንፈሳዊ ፡ ፬አእባን ፡ ይተረጐም[1] ፡ በ፬ወንጌል ። ወ፲ወ፪አስማ
ተ ፡ እስራኤል ፡ ይተረ*ጐም[1] ፡ በ፲ወ፪ሐዋርያት ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፤ ክብረ ፡ አበ * fol. 22 rº b.
ው ፡ ውስተ ፡ ጸታ ፡ ፬አእባን[3] ፡ ግሉፍ[4] ። ውስተ ፡ ልብሰ ፡ ካህን ፡ ኵሉ ፡ ዓለም ። ወዘን
ተ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ሰሎሞን ፡ እስመ ፡ ካህን ፡ ይዜክር ፡ ኵሎ ፡ ዓለም ። ሶበ ፡ የዐጥን ።

ወልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ ባዕ ፡ አውዱ ፡ ወ[ባዕ] ፡ ወርዱ ፡ ዘይቤሂ ፡ ልብሰ ፡ ሎግዮን ፡ ሕብ
ሩ ፡ ይመስል ፡ ከመ ፡ ባሕርይ[5] ፤ ወእሪት ፡ ይእቲ ፡ ወርዳ ፡ ወእዳ ፡ ወክብርት ፡ እምኵሉ ፡
ልብስ ። ወኢይለብስዋ ፡ አሮን ፡ ወደቂቁ ፡ ዘእንበ[ለ] ፡ በበዓላት ፡ ክቡራት ። ወልብሰ ፡
ቃስ ፡ ወልብሰ ፡ ሜጥራ ፡ ወልብሰ ፡ አጌ ፡ ጸሊም ፡ እንተ ፡ ይለብስዋ ፡ በጊዜ ፡ ኵስትር ፡
ወበጊዜ ፡ አብስሎ ፡ ሥጋ ፡ ወልብሰ ፡ ሜጥራ ፡ ወትረ ፡ ለሥርዐት ፡ *ዚአሃ ፤ * fol. 22 vº a.

1. Lire ይተረጐም ፡ 2. Lire ዘአዕማድ ፡ 3. Lire ፬ጸታ ፡ አእባን ፡ 4. Ms. ግለፍ ፡ 5. Lire ባሕር ፡

chasser les insectes; la *mêlât* est de couleur blanche et s'interprète par Adam, la *mêlât* est la plus pure des étoffes.

Lorsqu'il est dit que les colonnes du tabernacle sont en or, l'or désigne les apôtres, l'argent les prophètes. Les barreaux des grilles des colonnes, leurs pointes et leurs bases, les ustensiles, les supports (?) des colonnes qui sont en haut et en bas, et leurs fûts étaient en airain. Et ils firent en or ce qu'ils posèrent sur le vêtement d'Aaron. Ils y mirent quatre rangées de pierres, y gravèrent les noms des enfants d'Israël, et le scellèrent de chacun de ces noms.

Voici l'explication symbolique de ce passage : Les quatre (rangées de) pierres signifient les quatre évangiles. Les douze noms d'Israël s'expliquent* * fol. 22 rº b.
par les douze apôtres, ainsi que le dit Salomon : « La gloire des pères est gravée sur quatre rangées de pierres; sur le vêtement du grand prêtre est tout le monde. » Et si Salomon dit cela, c'est parce que le grand prêtre mentionne tout le monde lorsqu'il brûle les parfums.

Le vêtement *logyon* est aussi long que large et la couleur de ce vêtement qu'il appelle *logyon* ressemble à celle de la mer[1]; il est égal en longueur et en largeur, c'est le plus précieux des vêtements. Aaron et ses fils ne le mettaient que les jours de grandes fêtes; mais le vêtement de *Qâs*, la mitre et le vêtement '*Agê* (coton) qui était noir, ils le prenaient au moment du balayage et lorsqu'ils faisaient cuire la chair. La mitre était toujours portée pour cette cérémonie.

1. C.-à-d. bleu.

ወአዕጻድሂ ፡ ወለለ ፡ ዐጸድ ፡ ኍኍ ፡ ርብዕ ፡ ወስዝር ፤ ወገብሩ ፡ መንጦላዕት ፡ ዘዳርከ ኖ ፡ ወዘሕብረ ፡ ከብድ ። ወመሰሉ ፡ ውስቴቱ ፡ ኪሩቤን ፡ ወወደይዎ ፡ ውስተ ፡ ፬አዕማ ድ ፡ ዘኢይነቅዝ ፡ ቅፍሎ ፡ ወርቅ ፤ ወመከይዲሆን ፡ ወርቅ ፤ ወኆኅተ ፡ ደብተራሂ ፡ በ ደርከኖ ፡ ግቡር ፡ ወውስቴታ ፡ ኪሩቤን ፡ መሰሉ ፡ ዘፍጥረት ።

ወፍጥረት ፡ ዘይቤሂ ፡ ክልኤ ፡ ጾታ ፡ ምንባሪሁ ፡ እንተ ፡ ፬ገበዋቲሁ ፡ ወእንተ ፡ ፬ገጸ ፡ ሰብእ ፡ ወገጸ ፡ እንስሳ ፡ ገጸ ፡ ላህም ፡ ወገጸ ፡ ዐንበሳ ፤ ወገጸ ፡ ሰብእ ፡ ይሥዕል ፡ ለሰብ እ ፤ ወገጸ ፡ ዐንበሳ ፡ ለዐናብስት ፤ ወንስርሂ ፡ ዘገጹ ፡ ይሥዕል ፡ ለአዕዋፍ ፤ ወገጸ ፡ እንስ
* fol. 22 vº b. ሳ ፡ ለእንስሳ ። ወእምክንፊሆሙ ፡ ይወርድ ፡ ጠለ ፡ ምሕ*ረት ፡ ላዕለ ፡ ዘሰአሉ ።

ወነዋ ፡ ፍካሬሁ ፡ ለነገር ፡ ይቤ ፡ ብርሃናዊ ፡ ለ ፡ ለህልው ፡ ቃል ፡ ከመዝ ፡ ንብል ፡ በትርጓ ሜ ፡ መንፈሳዊ ። ዐጸድሰ ፡ ዘይቤ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ወማርያም ፡ ይእቲ ፤ ወከመሰ ፡ ዐጸድ ፡ ውእቱ ፡ ይቤ ፡ ለሊሁ ፤ አነ ፡ ውእቱ ፡ ዐጸደ ፡ ወይን ፡ ዘጽድቅ ። ወተኀፅቦ ፡ በ ማይሰ ፡ ዘይቤሂ ፡ ጥምቀት ፡ እንተ ፡ ኀቤነ ። ተኀፅቦሙ ፡ በማይ ፡ ሶበ ፡ ታለብሶሙ ፡ ክህነ ተ ፡ ሌዋዊያን ። ዘይቤሂ ፡ እምድኅረ ፡ ተጠምቀ ፡ ይትከህን ፡ በብሉይሂ ፡ ወበሐዲስሂ ፡ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፤ ሶበ ፡ ብእሲ ፡ ነፍሐ[1] ፡ ፫ጊዜ ፡ ይከውን ፡ ከመ ፡ ሕፃን ፡ ዘኢለከፎ ፡ ር ስሐተ ፡ ኀጢአት ።

1. Lire ነጽሐ ፡ (?)

* fol. 22 vº a. *Quant aux enceintes, chacune avait quatre coudées et une palme de largeur; ils y mirent un voile couleur de jacinthe et couleur de foie, ils représentèrent à l'intérieur un chérubin et le placèrent entre quatre colonnes de bois imputrescible couvert d'or, les bases étaient en or, la porte du tabernacle était faite en pourpre jaune, et à l'intérieur ils représentèrent des chérubins de *feṭerat* (de la création).

Ce qu'il appelle *feṭerat,* ce sont deux séries de trônes vers les quatre côtés et dont l'un [porte] un visage d'homme, le second une face d'animal, le troisième une face de bœuf et le quatrième une face de lion. Le visage d'homme représente l'homme; la face de lion les lions; l'aigle aussi, dont la face est représentée, figure les oiseaux et le visage de l'animal les animaux. De leurs
* fol. 22 vº b. ailes (des chérubins) tombe une pluie de miséricorde* sur ceux qui les implorent.

Et voici l'explication du passage relatif à l'enceinte, dit l'(ange?) lumineux; chaque parole véritable nous l'interprétons ainsi allégoriquement : L'enceinte dont il parle est le Christ et Marie. Le Christ lui-même dit qu'il est une vigne puisqu'il a dit : Je suis la vigne véritable[1]. Lorsqu'il dit : Tu les laveras avec de l'eau, il désigne le baptême qui existe chez nous. — Tu les laveras avec de l'eau lorsque tu les vêtiras du sacerdoce des lévites, dit-il aussi, car après qu'un homme a été baptisé, il est consacré selon l'ancienne et la nouvelle loi. Au milieu de la nuit, lorsqu'un homme a été purifié (par l'immersion du baptême) trois fois, il devient comme un enfant que la malice du péché n'a pas atteint.

1. Jeu de mots purement éthiopien, **ዐጸድ**, *'aṣad,* signifie champ, cour, enceinte, enclos, et **ዐጸደ ወይን**, *'aṣada wayn,* champ de vin ou de vigne, enclos planté de vigne, une vigne. En rapprochant

ወከመሰ ፡ እሙን ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ፤ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፡ *ሶበ ፡ ተ * fol. 23 rº a.
ጠምቀ ፡ ብእሲ ፡ ይከውን ፡ ንጹሐ ፡ እምርእሱ ፡ እስከ ፡ እግሩ ። ወሶበ ፡ ኢተኀፅበ ፡ ይ
ቴክዝ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፤ ወመልአክኒ ፡ ዘጽሙር ፡ ምስሌሁ ፡ ይቴክዝ ፡ ወናሁ ፡ ዕፁብ ፡
ነገር ፡ ዝኒ ።

ወቅድስት ፡ ልብሱ ፡ ለአሮን ፡ ይትረጎም ፡ በደናግል ፡ ንጹሓን ፤ ወዐይነ ፡ ማኅተምሂ ፡
ይትረጎም ፡ በማኅተመ ፡ ሥጋሁ ፡ ለወልድ ። ወደርከኖ ፡ እንተ ፡ ጸገየት ፡ ይትረጎም ፡
በትስብእተ ፡ ሥጋሁ ፡ ለእግዚእነ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ አስካል ፡ ዘጸገየ ፡ ዘወልድ ፡
እኁየ ፡ ሊተ ፡ ጽጌ ፡ ትስብእቱ ፡ ለእግዚእነ ።

ወበእንተኒ ፡ ዐጸድ ፡ ዘመንገለ ፡ አዜብ ፡ ፻በእመት ፡ ወዐውዶ ፡ ዐጸድኒ ፡ ዘመንገለ ፡
ደቡብ ፡ ፳ ወዐአ*ማዲሆን ፡ ወመከየዲሆን ፡ ዘብርት ፡ ወመንገለ ፡ መስዕኒ ፡ ፳በእመት ፡ * fol. 23 rº b.
ወዐጸድኒ ፡ ዘመንገለ ፡ ባሕር ፡ ፯(?)በእመት ፡ ወአዕማዲሆን ፡ ወአዕጻድኒ ፡ ዘመንገለ ፡ ጽብ
ሕ ፡ ፳በእመት ፡ ውእቱ ፡ ግድሙ ። ወመጣቅዕት ፡ ዘብሩር ፡ ወልብሰ ፡ ዐስቅ ።

ወእሉ ፡ አዕማድ ፡ ወአዕጻድ ፡ ይትረጎሙ ፡ በነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡ እስመ ፡ ይቤ ፡
አዕማድ ፡ የማኖሙ ፡ ወአዕማድ ፡ ጸጋሞሙ ፡ እለ ፡ በየማን ፡ ሐዋርያት ፡ ወእለ ፡ በፀጋ
ም ፡ ነቢያት ፡ ወእለ ፡ በመስዕ ፡ ሰማዕታት ፡ ወእለ ፡ በሰሜን ፡ ካህናት ። ወታቦታኒ ፡ እን
ተ ፡ በወርቅ ፡ ቍልፍት ፡ ማርያም ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ በንጽሕ ፡ ኀትምት ።

Comme preuve de la véracité de cette parole, les apôtres disent : Au milieu de la nuit*, lorsqu'un homme est baptisé, il est purifié de la tête aux pieds. S'il n'avait pas été lavé, le Saint-Esprit en serait affligé et l'ange qui lui est adjoint en serait également attristé. Et voilà certes une chose surprenante.

* fol. 23 rº a.

Le costume saint d'Aaron s'interprète par les hommes chastes et purs; la gravure du sceau signifie le sceau du corps du Fils; la pourpre d'hyacinthe qui fleurit figure l'incarnation de Notre-Seigneur, ainsi que le dit Salomon : « Le raisin fleuri du fils de mon frère est à moi », c'est la fleur de l'incarnation de Notre-Seigneur.

Quant à l'enceinte qui est vers le midi, elle est de 100 coudées; autour d'elle est une autre enceinte vers le nord de 20 coudées*, ses colonnes et leurs soubassements sont en airain, et vers le nord-ouest est aussi une enceinte de 20 coudées. Celle qui est du côté de la mer a sept(?) coudées et les colonnes et les enceintes qui sont vers l'orient ont 20 coudées de largeur, des trompettes en argent et des vêtements en étoffes précieuses.

* fol. 23 rº b.

Ces colonnes et ces enceintes signifient les prophètes et les apôtres, car il dit qu'il y a des colonnes à leur droite et à leur gauche; celles de droite, sont les apôtres, celles de gauche, les prophètes; celles qui sont au nord sont les martyrs et celles qui sont au sud, les prêtres. L'arche qui était fermée avec une serrure d'or est Marie, qui a été scellée dans la chasteté.

ces deux expressions, l'auteur dit l'ʿaṣad, enceinte, signifie le Christ et Marie, puisque le Christ lui-même a dit : Je suis l'ʿaṣada wayn, l'enclos de vigne, la vigne.

* fol. 23 v° a. ወገብሩ ፡ ምሥሃለ ፡ መልዕልተ ፡ ታቦት ፡ ወ፬ኪሩቤን ፡ ይጼ*ልልዋ ፡ ወ፬ኪሩብ ፡ በከመ ፡ ጸለሉ ፡ ምሥሃለ ፡ ከማሁ ፡ ፬ወንጌላዊያን ፡ አሰርገውዋ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በጽላሌ ፡ ትምህርቶሙ ። ወዐሥሩ ፡ ቃል ፡ በከመ ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ ታቦት ፡ ከማሁ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀደረ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ፡ ለድንግል ።

ወማእዳኒ ፡ እንተ ፡ ቅድሜሃ ፡ ትነብር ፡ ወእስርት ፡ ይእቲ ፡ በሕልቀት ፡ ዘወርቅ ፤ ማእዳኒ ፡ አስተማሰሎ ፡ ለእግዚአ ፡ ስብሐት ፡ ሕይወት ፡ እስመ ፡ ማእደ ፡ ሰመይዎ ፡ መጻሕፍት ፡ ለእግዚእነ ። ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ሥርዑ ፡ ማእደ ፡ ወብልዑ ። ወኢዮብኒ ፡ ይቤ ፡ ማእድከ ፡ ጥሉል ። ወዳዊትኒ ፡ ይቤ ፡ ወሠራዕከ ፡ ማእደ ፡ በቅድሜየ ።

ወ፬ሕልቀት ፡ ዘወርቅ ፡ ዘይቤሂ ፡ ፬ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ።

* fol. 23 v° b. ወገብሩ ፡ ተቅዋመ ፡ መሕቶት[1] ፡ *ወአዕፁቅ ፡ በየማና ፡ ወበፀጋማ ፤ ወተቅዋም ፡ ዘወርቅ ፡ ዘይቤሂ ፡ ወርቅሰ ፡ ሃይማኖት ፡ ወማኅቶትኒ ፡ ዘላዕሌሃ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ። ወአዕጹቅኒ ፡ እለ ፡ በየማና ፡ ወበፀጋማ ፡ ኦሪት ፡ ወነቢያት ፡ ውእቶሙ ፡ ወይቤ ፡ ሠርፅ ፡ ይወፅእ ፡ እምነ ፡ አዕጹቂሃ ፡ ሠርፅ ፡ ፫ወሠርፅኒ ፡ ፫ወአዕፁቅኒ ፡ አበዊነ ፡ ሐዋርያት ፡ እሙንቱ ፡ ሰብአ ፡ ሥላሴ ።

ወገብሩ ፡ ማዕከክ ፡ ዘብርት ፡ በዘ ፡ ይትኀፀቡ ፡ እደዊሆሙ ፡ ማዕከክሰ ፡ ዮርዳኖስ ፡ ውእቱ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ ሕንብርትከ ፡ ከመ ፡ ማእከክ ፡ ዘኢየዐርቅ ፡ እምቱስሕቱ ፡

1. Lire ማኅቶት ፡

* fol. 23 v° a. Ils firent un propitiatoire au-dessus de l'arche et quatre chérubins* le couvraient de leurs ailes (l'ombrageaient). De même que quatre chérubins étendaient leurs ailes sur le propitiatoire, de même quatre évangélistes ont orné l'église chrétienne par l'ombre de leur doctrine. De même que le décalogue était placé dans l'arche, de même le verbe de Dieu résidait dans le corps de la Vierge.

La table qui est posée devant l'arche et qui y est attachée par [quatre] anneaux d'or, cette table représente le Seigneur à la vie glorieuse, car les Écritures appellent Notre-Seigneur une table. Isaïe (Isâyeyâs) dit : « Dressez la table et mangez ». Job (Iyob) dit aussi : « Ta table est bien garnie. » Et David (Dâwit) s'écrie : « Tu as dressé la table devant moi. »

Les quatre anneaux d'or dont il est parlé sont les quatre patriarches [des églises].

* fol. 23 v° b. Et ils firent un support de lampes *avec des branches [qui s'étendaient] à droite et à gauche. Les mots qu'il a dits : Le support était en or, mais l'or est la foi, et la lampe qui était superposée est le Christ. Les branches qui s'étendaient à droite et à gauche représentent la loi et les prophètes. Or il est dit : « Un rejeton sortira de ses branches; trois rejetons, plus trois branches ». Les branches sont nos pères les apôtres, les hommes de la Trinité.

Et ils firent un bassin d'airain pour s'y laver les mains. Le bassin est le Jourdain (Yordânos), ainsi que le dit Salomon : « Ton nombril est comme une

እምቱስሕት ፡ ብሂል ፡ እመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወሜሬኤቤል ፡ ዘይብል ፡ ስም ፡ ሀሎ ፡ ውስ
ተ ፡ ደብተራ ፡ ጽሑፍ ። ወዝውእቱ ፡ ብሂል ፡ ስቡሕ ፡ በስም ፡ ወስቡሕ ፡ በምክር ፤ ዘ
ኢይፈቅድ ፡ ምክረ ፡ እኁለ ፡ እመሕ[ያው] ፡ ልሱሕ ።

ወነበቦ ፡ እግዚአብሔ*ር ፡ ለሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ ትተክላ ፡ ለደብተራ ፡ በርእሰ ፡ ቀዳሚ ፡ * fol. 24 r° a.
ወርኅ ፡ እስመ ፡ ኖኅኒ ፡ አመ ፡ ርእሰ ፡ ሠርቀ ፡ ቀዳሚ ፡ ወርኅ ፡ አቀመ ፡ ታቦተ ፡ ወፈጸ
ማ ፡ ለፀሪብ ፡ ወፈጸማ ፡ በ ወ አሚሩ (sic) ፡ በቀዳሚ ፡ ወርኅ ፡ እስከ ፡ ዐሡሩ ፡ ወሰዱስ ። ነ
በረ ፡ እንዘ ፡ ያበውእ ፡ ወአመ ፡ ዐሡሩ ፡ ወሰብዑ ፡ ዐጸዋ ፡ ለታቦት ፡ ወአመ ፡ ፈነዎ ፡ ለ
ቋዕ ፡ ወሖረ ፡ ወኢገብአ ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገረኒ ፡ መልአክ ፡ ወይቤለኒ ፡ ቋዕሰ ፡ ሰይጣን ፡ ውእቱ ፡ ዘኢገብአ ፡ ኀ
በ ፡ መንበሩ ፡ እምድኅረ ፡ ወፅአ ። ወርግብኒ ፡ ቀዳሚት ፡ ትተረጎም ፡ በኦሪት ፡ ወነቢያ
ት ፡ ወበደብተራሆሙ ።[1]

ወተዐጊሦ ፡ ከዕበ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ ፡ ፈነዋ ፡ ለርግብ ፤ ዘይቤሂ ፡ ርግብሰ ፡ ቅድስት ፡
ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወእለ ፡ ተዐገሠ ፡ ሰቡዐ ፡ መዋዕለ[2] ፡ በ፯መዋ*ዕል ፡ እምሰኑየ ፡ ሕማማ * fol. 24 r° b.
ት ፡ እስከ ፡ ትንሣኤሁ ።

ወገብረ ፡ ኖኅ ፡ መሥዋዕተ ፡ በመሐስዐ ፡ ጠሊ ፡ ወአስተስረየ ፡ ኀጢአተ ፡ ኵሉ ፡ ዓለም ።
ወታቦተ ፡ ኖኅኒ ፡ አኮ ፡ እምዕፀወ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ። አላ ፡ በቈለት ፡ እምነ ፡ ዕፅ ፡ ዘወገ

1. Ms. — ታ — 2. A suppl. ትተረጎም ፡

coupe qui ne manque pas de breuvage. » De breuvage veut dire de l'Esprit-Saint. Et Mêrê'êbêl, qu'il dit, est le nom qui est écrit sur le tabernacle; il signifie : loué dans le nom et loué dans le conseil. L'homme qui ne veut pas de conseil est un insensé.

Et Dieu parla* à Moïse et lui dit : Au commencement du premier mois, tu dresseras le tabernacle, car c'est le premier jour du premier mois que Noé (Noh) a dressé l'arche et en a terminé la construction. Il l'acheva le premier jour du premier mois et jusqu'au seize il y fit entrer. Le 17, il ferma l'arche. Lorsqu'il lâcha le corbeau, celui-ci partit et ne revint pas. * fol. 24 r° a.

L'ange me donna l'explication de ceci et me dit : Le corbeau, c'est Satan qui n'est plus rentré dans sa demeure après en être sorti. Et la première colombe signifie la loi, les prophètes et leurs tabernacles.

Puis ayant attendu pendant sept jours, Noé lâcha la colombe. La colombe dont il s'agit, c'est la sainte Église. Les sept jours pendant lesquels Noé attendit, sont les sept jours [pendant lesquels le Christ a enduré] des souffrances, *depuis le lundi jusqu'à sa résurrection. * fol. 24 r° b.

Noé offrit en sacrifice un jeune bélier et implora le pardon des péchés de tout le monde. L'arche de Noé n'était pas faite avec du bois de ce monde, mais elle provenait d'un arbre qu'avait jeté un aigle. — Et l'autel de Melchi-

ራ ፡ ንስር ። ወታቦተ ፡ መልከ ፡ ጼዴቅኒ ፡ እምነ ፡ እብን ፡ ቅዱስ ፡ ዘቀደሱ ፡ መላእክት ፤ ወአንበርዋ ፡ ማእከለ ፡ ሕንብርታ ፡ ለምድር ።

ወበእንተዝ ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ፡ ሀየ ፡ ታቦተ ፡ መልከጼዴቅ ፡ ወሀየ ፡ ርእሰ ፡ ከይሲ ፤ ከይሲሰ ፡ ዘይቤ ፡ ሰይጣን ፡ ውእቱ ፡ ወሀየ ፡ ዘይቤሂ ፡ እስመ ፡ በሀየ ፡ መተሮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሰይጣን ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ጳውሎስ ፡ ቀተሎ ፡ ለጸላኢ ፡ በመስቀሉ ።

* fol. 24 v° a. ወበግዕኒ ፡ ዘተሦዐ ፡ ህየንተ ፡ ይስሐቅ ፡ ወእምነ ፡ ዘመ*ደ ፡ ውእቱ ፡ በግዕ ፡ ሦዑ ፡ እስራኤል ፡ ወእምዘመደ ፡ ውእቱ ፡ በግዕ ፡ ሦዐ ፡ አቤል ። ወውእቱ ፡ በግዕ ፡ አምሳሊሁ ፡ ለክርስቶስ ። ወእሉ ፡ አባግዐ ፡ ገነት ።

ወአቀመ ፡ ሙሴ ፡ መንበረ ፡ መንጦላዕት ፡ ዘወርቅ ፡ ወሠርዐ ፤ ማእዳ ፡ ወትርሲታ ፡ ወተቅዋማ ፡ ወመራናታ ፤ ወፈጸመ ፡ ሙሴ ፡ ኵሉ ፡ ግብሩ[1] ፤ ወስብሐተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተመልአ ፡ ደመና ፤ ወፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ስብሐቶ ፡ ወላዕሌሃ ፡ ደመና ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ወትርሲታ ፡ ወልድ ፡ ወመራናታ ፡ መጽንዒሁ ፡ አብ ፡ ውእቱ ፡ ወዕጣንኒ ፡ ጸሎተ ፡ ቅዱሳን ፡ ወቅብእኒ ፡ ጥምቀት ፡ ውእቱ ፡ ሕጋ ፡ ለቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡
* fol. 24 v° b. ዚአሆሙ ፡ ለክርስቲያን ፡ ዘተገብረ ፡ ሎሙ ፤ *ወክርስቶስ ፡ ኮነ ፡ ፍጻሜሁ ፡ ለኵሉ ። ወኵሉ ፡ ግብሩ ፡ ለደብተሩ ።

ወዘበእንተ ፡ መድቅሕኒ ፡ አብኡ ፡ በበ ፡ ኆልቆሙ ፡ መጽብሐ ፡ ፩ዘ፴ወ፻ሐሳቡ ፡ ፍያል ፡ ፩ዘ፯በሰቅሎን ፡ በሰቅል ፡ ዘቅዱስ ፡ ጻሕል ፡ ፩ዘዐስሩ ፡ ወርቁ ፡ ወምሉእ ፡ ዕጣን ፡

1. Lire ኵሎ ፡ ግብሮ ፡

sédech (Malka-Sêdeq) était faite d'une pierre sainte qu'avaient consacrée les anges et ils l'avaient placée au centre de la terre.

C'est pourquoi les apôtres disent : Où est l'autel de Melchisedech, là se trouve la tête du dragon. Le dragon, c'est Satan, et si l'on dit là, c'est parce que, à ce même endroit, Dieu a coupé le serpent. Ainsi que le dit Paul : « Il a tué l'ennemi par sa croix ».

* fol. 24 v° a. Le bélier qui était offert en sacrifice à la place d'Isaac, appartenait à la* race de ceux qu'offrait Israël et à la race de celui qu'immola Abel. Ce bélier est l'image du Christ, et ce sont des béliers du paradis.

Et Moïse dressa le pavillon(?) entouré d'un voile d'or. il dressa aussi la table, avec sa garniture, le chandelier, le luminaire; il acheva toute son œuvre. La gloire de Dieu remplit la nuée; Dieu envoya sa gloire. La nuée qui planait au-dessus est l'Esprit-Saint; sa garniture, le Fils, et le luminaire, le Père qui le fortifie; l'encens, la prière des saints; l'huile, le baptême, la loi de
* fol. 24 v° b. la sainte Église, la propriété des chrétiens, qui a été faite pour eux, *car le Christ a été le complément de tout et c'est toute l'œuvre du tabernacle(?).

Et pour la dédicace, ils apportèrent selon leur dénombrement un cratère[1] de la valeur de 130 (sicles), un de soixante-dix sicles en sicles sacrés, un vase de dix (sicles) en or et plein d'encens, un veau, un bélier et 5 veaux, 5 brebis,

1. Lire : ፻ወ፴ሐሰቡ ፡ ፍያል ፡ ፩ዘ፸በሰቅሎን ፡ — Nombres, ch. VII.

ላህም ፡ ወ፩በግዕ ፡ ወ፭፭አልህምት ፡ ወ፭አባግዕ ፡ ወ፭አጣሊ ፡ አንስተ ፡ ዘዘዓመት ፡ ለ
ዘመድኀኒት ፡ መሥዋዕተ ። ዝንቱ ፡ መሥዋ[ዕ]ቶሙ ፡ ዘአብኡ ።

ወነዋ ፡ ፍካሬሁ ፤ ነገረኒ ፡ መልአክ ፡ ወይቤለኒ ፤ ፲ወ፪እለ ፡ አብኡ ፡ መድቅሐ ፡ በህየ ፡
ወበዝየ ፡ በቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሐዋርያት ፡ አብኡ ፡ ኵሎ ፡ ዓለመ ፡ ኀበ ፡ እ
ግዚአሙ ፤ ወህየንተ ፡ መጽብሐ ፡ ዘብሩር ፡ ብሂ ፡ ለሐዳስ ፡ ሕግ ፡ ደናግል ፡ ንጹሓን ፡ ወ
ህየን*ተ ፡ ፍያል ፡ ፈልፈለ ፡ ርባሕ ፡ ኅድገተ ፡ ዘይከውን ፡ በአፈ ፡ ክህን ። ወህየንተ ፡ ፸ * fol. 25. r° a.
ሰቅል ፡ ፸አርድእት ፤ ወህየንተ ፡ ላህም ፡ ክርስቶስ ፤ ወህየንተ ፡ በግዕኒ ፡ ማርያም ። ወ
ህየንተ ፡ በሐኵ ፡ መምህራን ፤ ወህየንተ ፡ ፭አልህምት ፡ ፭ደናግል ፡ ጠባባት ፤ ወህየንተ ፡
፭አባግዕ ፡ ፭ኅብስት ። ወህየንተ ፡ ፪እጐልት ፡ ፪ዓሣ ፡ እለ ፡ አጽገበ[1] ፡ ፶፻ ፤ ወህየንተ ፡ ፭
ጠሊ ፡ ፭ሕዝብ ፡ ኤሎፍሊ ፡ እለ ፡ አምኑ ፡ ወተጠምቁ ። ወህየንተ ፡ አባግዕ ፡ ክዕበ ፡ እ
ንተ ፡ ተልእከሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ በንዋዮን ። ወዝ ፡ አስማቲሆን ፡ ሰሎሜ ፡ ወመግደላዊት ፡
ወሳራ ፡ ወዮሐና ፡ ብእሲተ ፡ ኮዛ ፡ ወማርያም ፡ እንተ ፡ ቀብአቶ ፡ ለእግዚእነ ፡ ዕፍረተ ።
ወህየንተ ፡ ሙሴ ፡ ክርስቶስ ። *ወህየንተ ፡ አሮን ፡ ጴጥሮስ ፡ ሊቅ ። ወህየንተ ፡ ኢያሱ ፡ * fol. 25 r° b.
ዮሐንስ ፡ ድንግል ።

ወባሕቱ ፡ ለኵሉ ፡ ግብረ ፡ ደብተራ ፡ ኢይትከሀል ፡ ይንግርዋ ፡ በበገጹ ። በከመ ፡ ይ
ቤ ፡ ጳውሎስ ። ወለከሰ ፡ ነገርኩከ ፡ ብዙኀ ፡ በአምጣነ ፡ ትክል ፡ አጽንዖ ፡ ወነዋ ፡ ነገረ ፡

1. Lire — ቡ

5 chèvres, chacun d'une année, pour le sacrifice de paix. Tels étaient les sacrifices qu'ils offraient.

Et voici l'explication que m'en a donnée l'ange. Les douze qui apportent pour la dédicace de côté et d'autre dans la sainte Église sont les douze apôtres qui amènent tout le monde à leur Seigneur. Au lieu du plateau d'argent la loi nouvelle a des hommes chastes; au lieu* du cratère, une source d'avantages, la rémission [des péchés] qui est dans la bouche du prêtre; au lieu des soixante-dix sicles, les soixante-dix disciples : au lieu du bœuf, le Christ; à la place de la brebis, Marie; à la place des béliers, les docteurs; à la place des 5 veaux, les 5 vierges sages; à la place des 5 brebis, les 5 pains; à la place des deux génisses, les deux poissons qui ont rassasié 5.000 personnes; au lieu des 5 boucs, 5 peuples étrangers[1] qui ont cru et ont été baptisés. Et encore à la place des brebis, les femmes qui ont mis leurs biens[2] au service de Notre-Seigneur, et dont voici les noms : Salomé, Magdalâwit (Magdeleine), Sarâ, Yohanna (Jeanne), femme de Kozâ, et Marie qui oignit Notre-Seigneur de parfums; à la place de Moïse, le Christ*; à la place d'Aaron, Pierre, le chef; à la place de Josué (Iyâsu), le chaste Jean.

* fol. 25 r° a.

* fol. 25 r° b.

Mais il n'est pas possible d'expliquer l'œuvre du tabernacle dans toutes ses parties, ainsi que le dit Paul (Pawlos) : « Je t'ai raconté beaucoup de choses,

1. ኢሎፍሊ est le grec ἀλλόφυλος, étranger: qui traduit le mot « Philistin » dans les Septante.
2. Luc, VIII, 3.

ሥናየ ፡ ዝንቱ[1] ፡ ወህየንተ ፡ ጻሕል ፡ ዘወርቅ ፡ ክርስቶስ ። ወጻሕል ፡ ዐሥሩ ፡ ወርቁ ፡ ዘ
ይቤኒ ፡ ዐሥሩ ፡ አጻብዒሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ እለ ፡ ሰፍሖን ፡ በዲበ ፡ መስቀል ፡ ወምሉእ ፡
ዕጣን ፡ ውስቴቱ ፡ ዘይቤሂ ፡ ዘውእቱ ፡ ጸለየ ፡ እግዚእነ ፡ በዲበ ፡ መስቀል ፡ ወአሜሃ ፡
ደምሰሶ ፡ ኀጢአተ ፡ ዓለም ። ወሙሴሂ ፡ ዘአንሥአ ፡ እደዊሁ ፡ ይተረጐም ፡ በእደዊሁ ፡
* fol. 25 v° a. ለእግዚእነ ፡ ወአማሌቅኒ ፡ በአጋ*ንንት ፡ ወኢየሱስኒ ፡ ዘወፅአ ፡ ለጸብእ ፡ ይተረጐም ፡ በ
መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዘወፅአ ፡ ለጸቢአ ፡ ዐላዊያን ። ወአሮን ፡ ወሖር[2] ፡ እለ ፡ ይእኅዙ ፡ እ
ደወ ፡ ሙሴ ፡ ይተረጐም ፡ በክ፪ፈያት ፡ እለ ፡ ተሰቅሉ ፡ ምስለ ፡ እግዚእነ ።

ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ዘይከውን ፡ ለልቡባን ፤ ነገሮ ፡ መልአክ ፡ ለብፁዕ ፡ በኀይለ ፡
ሚካኤል ፤ ወተፈጸመ ፡ ነገረ ፡ ደብተራ ፤ ወኵሉ ፡ ዘዚአሃ ፡ ዘቦ ፡ ጥበበ ፡ ወልበ ፡ [ወ]
አእምሮተ ፤ ዝንቱ (sic) ፡ ዘንተ ፡ እምከመ ፡ ሰምዐ ፡ ጠቢብ ፡ ጥበበ ፡ ይዌስክ ፤ ይቤ ፡
ዘቦ ፤ እዝነ ፡ ሰሚዐ ፡ ይስማዕ ። ቀዳሜ[3] ፡ ይነግር ፡ በእንተ ፡ ደኃሪ ፤ ወደኃሪ ፡ ይፌጽም ፡
* fol. 25 v° b. ለቀዳማዊ ፤ ፩ቃል ፡ እምአ፩ንባብ ፤ ወ፩ማኅተም ፡ ገብሩ ፡ ዘይቤሂ ፡ ወንጌል ፡ ማኅ*ተሞ
ን ፡ ለኵሎን ፡ መጻሕፍት ። ፈጸምኩ[4] ፡ ለከ ፡ ተናግሮ ፡ ምስጢር ፡ ዘደብተራ ።

ወበእንተ ፡ ደብተራሂ ፡ ርእየ ፡ ነቢይ ፡ ነገረ ፡ ሕዝቅኤል ፡ ዘርእየ ፡ በእንተ ፡ ኢየሩሳሌ
ም ፡ እለ ፡ ይትፈለጡ ፡ በበነገዶሙ ፡ ሕዝብ ፡ ዘኢየሩሰላም ፡ በከመ ፡ ፲ወ፪ሕዝበ ፡ እስራኤ
ል ፡ ዘውእቶሙ ፡ ፲ወ፪ሐዋርያት ፤ ወዝውእቶሙ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ፪፼ወ፶፻ርእስተ ፡ ጻ

1. Ms. ዝዝቱ ፡ — 2. Ms. ሐረ. — 3. Lire ቀዳሚ ፡ — 4. Ms. ፈጸምኩ.

autant que tu peux en saisir ». Voici maintenant une belle parole (allégorie). — Au lieu du plateau d'or, [nous avons] le Christ, et le plateau qui contenait dix sicles d'or, représente les dix doigts de Notre-Seigneur qu'il étendit sur la croix; lorsque l'on dit qu'il est plein d'encens, cela signifie que Notre-Seigneur pria sur la croix et effaça alors les péchés du monde. Les mains que
* fol. 25 v° a. Moïse élève figurent aussi les mains du Christ et Amâlêk les démons*. Josué (Iyâsus) qui part pour faire la guerre, s'interprète par l'Esprit-Saint qui est sorti pour combattre les méchants. Aaron et Hor qui saisissent les mains de Moïse signifient les deux larrons qui furent crucifiés avec Notre-Seigneur.

Voilà la parole qui a été écrite pour les sages et que l'ange a dite au bienheureux Baḥayla-Mikâ'êl. Et maintenant nous avons terminé la description du tabernacle et de tout ce qui le concerne, description dans laquelle se trouvent sagesse, intelligence et science. Après l'avoir entendue, le sage augmente sa sagesse. Il (l'Évangile?) dit : que celui qui a des oreilles pour entendre entende. Le premier parle au sujet du dernier et le dernier complète le premier. Une seule parole provenant d'un seul discours. Et lorsqu'il dit
* fol. 25 v° b. qu'ils firent un seul sceau, cela signifie que l'Évangile est le sceau* de toutes les Écritures. J'ai terminé pour toi l'explication du mystère du tabernacle.

Et au sujet du tabernacle, le prophète a vu; Ézéchiel (Hezeq'êl) a dit la vision concernant Jérusalem (Iyarusâlêm). Le peuple de Jérusalem y était divisé selon ses familles, comme les douze tribus d'Israël. Ce sont les douze apôtres. Et voici ceux qui y étaient : 25.000 têtes de justes à une porte;

ድቃን ፡ ውስተ ፡ አሐቲ ፡ እንቀጽ ፡ ፼ወውስተ ፡ ሣልስት ፡ ፳(?)ወውስተ ፡ ራብዕት ፡ ፹ወ፶፻ወውስተ ፡ ኃምስት ፡ ፪፼ወ፶፻ወውስተ ፡ ሳድስት ፡ ፼ወበሳብዕት ፡ ፼ወውስተ ፡ ሳምንት ፡ ፪፼፶፻ወ፭ወበታስዕ ፡ ፵፻ወ፭፻ወበዐሥርቱ ፡ ፬፼ወ፭፻*ወዐሥር ፡ ወ፬፻ወ፭ወእለ ፡ ይነብሩ ፡ በ(?)ጠቃ ፡ ዐጸድ ፡ ፬፻ወ፭፻ለዐረብ ፡ ወእንተ ፡ ባሕር ፡ ወእንተ ፡ ዐረብ ፡ ፼ወእንተ ፡ ሠርቅሰ ፡ ኢየኀልፉ ፡ ወኢይነብሩ ፡ ጥቃ ፡ ዐጸድ ፤ ወእንተ ፡ ሰሜን ፡ ፼ወ፹፻ ። * fol. 26 r° a.

ወውስተ ፡ ኵሉ ፡ ኆዋኅዊሁ ፡ ይብለከ ፡ ቴሔ ፡ ወበኀበ ፡ ውእቱ ፡ ቴሔ ፡ ፴እምለፌ ፡ ወ፴እምለፌ ፡ ወበኀበ ፡ ይብል ፡ ቴሔ ፡ ፮እምለፌ ፡ ወ፮እምለፌ ፡ ፴እምለፌ ፡ ወ፴እለ ፡ በለፌ ፡ ፷ልደተ ፡ አበው ፡ ውእቶሙ ፤ ወትሔ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ስዕል ፡ ብሂል ። እምትሔ ፡ እስከ ፡ ቴሔ ፡ እምሥዕል ፡ እስከ ፡ ሥዕል ፡ ብሂል ። በለፌ ፡ ፮ወበለፌ ፡ ፮ሶበ ፡ ይብል ፡ ዘውእቶሙ ፡ ፲ወ፪ሐዋርያት ።

ወቦ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ዐጥቀ[1] ፡ ዐጸደ ፡ ፫ጾታ ፡ ዘውእቶሙ ፡ እንዘ ፡ ጽድቀ ፡ ቦሙ ፡ መስተ*ቀይማን ። ወውስተ ፡ ቀዳሚት ፡ ወውስተ ፡ ኵሉ ፡ ኆዋኅወ ፡ እለ ፡ ዘከረ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ጻድቃን ፡ ወመላእክቲሆሙኒ ፡ ካዕበ ፡ ኆላቍሆሙ[1] ፤ ወእምትሔ ፡ እስከ ፡ ትሔ ፡ ቦእለ ፡ ይትቃረቡ ፡ ወቦ ፡ እለ ፡ ይትራሐቁ ፡ ወበከመ ፡ መዓርጊሆሙ ፡ በጽድቅ ፡ እለ ፡ ይትመሰሉ ፡ በዘውገ ፡ ምንባሪሆሙ ። * fol. 26 r° b.

ወይቤለኒ ፡ ካዕበ ፡ ጻድቃን ፡ ኢይትዐደዉ ፡ ፯መዓርግ ፡ እስመ ፡ ኵሉ ፡ ሢመተ ፡ ክህነት ፡ ይትፌጸም ፡ በሊቃነ ፡ ጳጳሳት ። ወመዓርገ ፡ ጻድቃን ፡ ይትፌጸም ፡ በ፯ወአሐዱ ፡ አ

1. Sic ms.

[à une autre] 10.000; dans la troisième 20; dans la quatrième 85.000; dans la cinquième 25.000; dans la sixième 10.000; dans la septième 10.000; dans la huitième 25.000; dans la neuvième 4.500; dans la dixième 40.500* et un dixième 4005(?). Ceux qui étaient restés dans l'enceinte obscure [étaient au nombre de] 400, et 500 à l'occident, et du côté de la mer, et vers le couchant 10.000, et ils ne passaient pas du côté de l'orient et ne restaient pas près de cette enceinte obscure. Vers le sud [il y en avait] 18.000. * fol. 26 r° a.

A toutes les entrées, il te dit qu'il y a un *têhê*, et à l'endroit où est ce *têhê*, [il y en a aussi] 30 d'un côté et 30 de l'autre. Et là où il dit qu'il y a un *têhê*, 6 d'un côté et 6 de l'autre; 30 d'un côté et 30 de l'autre, ce sont les 60 naissances des patriarches. Et lorsqu'il dit *têhê*, il veut dire *dessin*. D'un *têhê* à l'autre signifie d'un portrait à l'autre. Lorsqu'il dit six d'un côté et six de l'autre, ce sont les douze apôtres.

Il y en a trois groupes qui restent près de l'enceinte, ce sont les vengeurs qui possèdent la justice* et dans la première ainsi que dans toutes les entrées ceux dont on a mentionné les têtes, c'est-à-dire les justes et leurs anges et de nouveau leur nombre(?). D'un *têhê* à l'autre, il y en a qui s'approchent, d'autres qui s'éloignent les uns des autres selon leurs grades en sainteté et ceux qui sont égaux [se reconnaissent à] l'égalité de leurs sièges. * fol. 26 r° b.

Il me dit encore : Les justes ne dépassent pas sept grades, car toute l'ordination du sacerdoce est accomplie par les patriarches et les grades des justes

ንቀጽ ፡ ይርሕቅ ፡ እም፩ወለአሐቲ ፡ ዴዴ ፡ ይነውኅ ፡ መጠነ ፡ ለአሐዱ ፡ ጻድቅ ፡ እ
* fol. 26 vº a. ምክዕበተ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ወእምነ ፡ አንቀጽኒ ፡ በዘ ፡ ያጸድል ፡ *ወቦ ፡ ዘያበርህ ፡ ፩
እምካልኡ ። ወቦ ፡ እለ ፡ ወርቅ ፡ አናቅጺን ፡ ወቦ ፡ እለ ፡ በብሩር ፡ ወቦ ፡ በባሕርይ ፡ ወ
ቦእለ ፡ በበረድ ፡ ወ፫አናቅጽ ፡ በወርቅ ፤ ወ፫በብሩር ፤ ወ፩እምካልኡ ፡ ይትሌዐል ፤ በከመ ፡
ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፤ መርፈቀ ፡ ኆኅት ፡ ይትሌዐል ፡ እምቃል ፡ ዘይኬልሑ ፤ ወውስተ ፡ ኵ
ሉ ፡ ኅዋኅዊሃ ፡ ውሉጥ ፡ መዓዕዊሃ ። ወነፍሳተ ፡ ጻድቃንሂ ፡ ይበውኡ ፡ ውስቴታ ፡ ወ
ይወፅኡ ፡ እንተ ፡ መሳክዊሃ ፡ ለኢየሩሳሌም ። ወህየ ፡ ሀለዋ ፡ አጥባት ፡ ወይውሕዛ ፡ ው
ስተ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ዘመዓር ፡ ወዘሐሊብ ፡ ወዘወይን ፡ ወዘቅብዕ ፤ ወይወርዳ ፡ ውስተ ፡ ገ
ነት ፡ ወይሰቅያ ፡ ኵሉ ፡ ምድር[1] ።

* fol. 26 vº b. ወከዕበ ፡ ይብለከ ፡ ለለስፍሩ ፡ ቶሂ ፡ ወኤላም ። ወ፮ኤክሴድሬ ፡ ለሠርቅ ፡ ወለ*ዐረብ ፡
እለ ፡ ይኔጽሩ ፡ ወ፪ለደቡብ ፡ ወለሰሜን ፤ ወኤላሙኒ ፡ ኀምስ ፡ በእመት ። ወኤጴሜዴ ፡
ዘኤላም ። ወ፫ኆኅት ፡ ወኤላም ፡ ፳ወግድመ ፡ ኤላም ፡ መዓርጊሁ ፡ ወርእሰ ፡ ኤላም ፡
፮ ፡ ፮ወኤጴሜዴስ ፡ ኆኅቱ ፡ ፭ወኑኁሰ ፡ በእመት ፡ ወኤጴሜዴስ ፡ ፮፮ወውስቴቱ ፡ ፮ወ
ገቦሁ ፡ ፬ወ፴ወ፫ተሥላስ ፡ ዕሩይ ። ወዲዮርዝን ፡ ወቅድመ ፡ አጶሊጹ ፡ ከመ ፡ ባሕር ፡ ፸
በእምት ፡ ወግድሙ ፡ ፭በእመት ፡ አጶሊጹ ፡ ፻መሳክዊሁ ፡ ወምሕዋጻቲሁ ፡ በ፪ወ፫ኪሩ

1. Lire ኵሎ ፡ ምድረ ፡

sont complets au nombre de sept. — Une porte est plus éloignée que l'autre et pour une ouverture, l'espace d'un juste est plus grand que le double de ce
* fol. 26 vº a. monde et que la porte par laquelle brille la lumière*. Et l'une éclaire plus que l'autre; il y en a dont les portes sont en or, d'autres en argent, d'autres en perles, d'autres en cristal. Trois portes sont en or; trois sont en argent, l'une est plus élevée que l'autre, comme dit Isaïe[1] : « Le linteau de la porte a été soulevé par la voix de ceux qui criaient. » Dans toutes ces ouvertures, les portes sont différentes, et les âmes des justes y entrent et en sortent par les fenêtres de Jérusalem. Là sont les seins d'où découlent dans Jérusalem le miel, le lait, le vin et l'huile qui descendent dans le jardin et arrosent toute la terre.

Puis il (Ézéchiel) te dit[2] : A chacun de ses bords, il y avait un *tohi* et un *Èlâm*
* fol. 26 vº b. (vestibule), et six salles qui regardaient vers l'orient* et vers l'occident, deux vers le nord et vers le sud. Le vestibule était de cinq coudées avec l'*èpèmèdè* de l'*Èlâm* et trois portes. L'*Èlâm* avait 20 coudées et la largeur de l'*èlâm*, ses degrés et son sommet, chacun six; la porte de l'*èpèmèdès*, cinq et sa longueur une (?) coudée, et l'*èpèmèdès* six de chaque côté (?); à l'intérieur six, aux côtés quatre et trente-trois étages égaux, et une séparation. Et devant l'*apolisu* [était] comme une mer de 70 coudées [de long (?)] et 5 coudées de large. L'*Apolisu* a cent fenêtres et ses ouvertures avec 2 et 3 chérubins vers une seule *sabart* qui

1. Isaïe, vi, 4. — 2. Ezech. xl sqq. [d'après les LXX, d'où les mots défigurés = αἰλάμ, αἰλ, αἰλεύ, θεέ, ἐξέδραι, ἐπωμίδες, διορίζον(τος) ἀπόλοιπον etc.].

ብ ፡ ኅበ ፡ አሐቲ ፡ ጸበርት ፡ እንት ፡ ፩ጸበርት ። ወዕፀ ፡ መሥዋዕኒ ፡ ዘ፫በእመት ፤ ኑኁ ፡ ወ
ማእዳተ ፡ ውቅሮ ፡ ዘእብን ፡ ኑኁ ፡ በእመት ፡ ወመንፈቅ ፡ ግድሙ ፡ ወቆሙ ፡ በእመት ።
ወዝውእቱ ፡ ፍካሬሁ ፤ ኤላመ ፡ *መራብዕ[1] ፡ ብሂል ፤ ወ፪ኤክስድሬ ፡ ዘውእቱ ፡ ፪መሶ * fol. 27 r° a.
በ ፡ መሥዋዕ ፡ ወበመንገላ ፡ ፪ክሩብ ፤ ወኤላምኒ ፡ ዐምድ ፡ ብሂል ፤ ወኤጴሜድ ፡ አጎበር ፡
ብሂል ። ወአጶሊጹ ፡ ብሂል ፡ መቅደስ ፡ ብሂል ። ወኢያዝኃ ፡ ቀመር ፡ ብሂል ።
ወትርጓሜ ፡ መንፈሳዊ ፡ ፪ኤክስድሬ ፡ ብሂል ፡ ሰብእ ፡ ብሂል ፤ ወ፪ዘይቤሂ ፡ ዘውእቱ ፡
ጠባይዑ ፡ ለሰብእ ። ወኤክስድሩ ፡ ለባሴ ፡ ሰብእ ፡ ዘውእቱ ፡ የማነ ፡ አብ ፡ ብሂል ፤ ወኤጴሜ
ድ ፡ ይትረጎም ፡ ኅበ ፡ ዮርዳኖስ ፤ ወ፫ንዋኅዊሁ ፡ በሥላሴ ፤ ወኤላም ፡ በወንጌል ፡ ይትረ
ጎም ፤ ወእ፲ወ፪ዘይቤሂ ፡ በ፲ወ፪ሐዋርያት ፡ ይትረጎም ። ወተፍጻሜቱ ፡ ፮፮ዘይቤ ፡ ሂ ፡ ፮
ቃል ፡ ዘይጼውዑ ፡ ቅዱሳን ። ወበ፮ቃል ፡ ዘይትወቀሱ ፡ ርጉማን ፤ ወእ*ለ ፡ ይቀውሙ ፡ መ * fol. 27 r° b.
ንገለ ፡ የማን ፡ ክርስቲያን ፡ ወእሉ ፡ ርቱዓን ፡ በሃይማኖት ። ወእሉ ፡ ይብሉ ፡ ክርስቲያን ፡ ወ
ኢኮኑ ፡ ርቱዓን ፡ ሎሙሰ ፡ ቁመቶሙ ፡ መንገለ ፡ ፀጋም ፤ ወለረሲዓንሰ ፡ ኢያስተዋቅስዎሙ ፡
እስመ ፡ አልቦ ፡ ፍዳ ፡ በዘ ፡ ይትፋረዱ ፤ ወይመጽኡ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ እንዘ ፡ ከመ ፡ ማ
የ ፡ ይውሕዙ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፤ እሳት ፡ የሐውር ፡ ቅድሜሁ ፡ ወነድ ፡ የዐግቶሙ ፡
ለጸላእቱ ። ወእግዚእነሂ ፡ ይቤ ፡ በወንጌል ፡ ይትጋብኡ ፡ አሕዛብ ፡ ቅድሜሁ ።
ወዕዝራኒ ፡ ይቤ ፡ በእንተ ፡ ዕለተ ፡ ደይን ። እምለፌኒ ፡ ይመጽእ ፡ ትፍሥሕት ፤ ወ

1. Ms. ኤላዉ ፡

est un palmier. Le bois de l'autel était haut de trois coudées et les tables de pierre taillée longues d'une coudée et demie et larges et hautes d'une coudée.

Et voici l'explication de ce passage : l'*élâm* * veut dire divisé en quatre parties; et les deux *èksédèrè* sont les deux paniers du sacrifice où sont les deux chérubins. *Élâm* signifie aussi colonne et *épèmèd* signifie estrade. *Apolișu* veut dire sanctuaire et *iyâzeḥâ*, chambre. * fol. 27 r° a.

Et voici l'explication symbolique : Les deux *èksèdèrè* signifient les hommes, et en disant deux, il indique les deux natures de l'homme. L'èksèdèrè qui enveloppe l'homme (?) signifie la droite du Père; et l'*épèmèd* s'interprète par le Jourdain (Yordânôs); les trois portes par la Trinité; l'èlâm par l'Évangile. Lorsqu'il dit douze, ce sont les douze apôtres. S'il dit qu'il fut achevé en 6 jours(?) les 6 dont il parle, sont les 6 paroles qu'invoquent les saints et aussi parce que les damnés plaident par 6 paroles. —* Ceux qui se tiennent vers la droite sont les chrétiens, qui sont orthodoxes. Quant à ceux qui s'appellent chrétiens, mais qui ne sont pas orthodoxes, leur place est à la gauche. Mais les impies ne sont pas cités à comparaître, car il n'y a pas de rançon par laquelle ils puissent être rachetés. Ils viennent dans le séol, en coulant comme de l'eau, ainsi que le dit David : « Le feu marche devant lui; la flamme entoure ses ennemis. » Notre-Seigneur dit aussi dans l'Évangile : « Que les peuples se rassemblent devant lui. » * fol. 27 r° b.

Au sujet du jour du châtiment, Esdras (ʿEzrâ) dit : « D'un côté viendra la

እምለፌኒ ፡ ይመጽእ ፡ ደይን ፡ ወኵነኔ ፤ ወ፭አስማቲሁ ፡ ሲኦል ፡ ጽልመት ፡ ኵነኔ ፡ ዘ
* fol. 27 vº a. ውእቱ ፡ ጢስ ፡ እኩይ ፡ ዘውእቱ ፡ *ገሃነም ፡ ወይተርፍ ፡ ደይን ፡ ወኢይውሕጦ ፡ ገሃነ
ም ። ወደይን ፡ ኵነኔሆሙ ፡ ለመስልማን ፡ ወአይሁድ ፡ ወአጋንንት ፡ ይትወሐጡ ፡ በገሃነ
ም ።

ንግበእኬ ፡ ኀበ ፡ ጥንተ ፡ ነገር ፤ ወለኤጴሜዳስሂ ፡ ውእቱ ፡ ፸ዘይቤሂ ፡ ፸አርድእት ፡
፸ [1]ወ፬ገበዋቲሁ ፡ ዘይቤሂ ፡ ፬ወንጌላዊያን ፡ ይኤርዩ ፡ ቃል ። ወአጰሊጹ ፡ ፸በእመት ፡ ዘይቤ
ሂ ፡ ዝዓለም ፡ ውእቱ ። ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ሕዝቅኤል ። ወውእተ ፡ አሚረ ፡ እምድኅረ ፡
ፄዋዌ ፡ ርኢኩ ፡ ራእየ ፡ ወወሰደኒ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ነዋኅ ፡ ወውስቴታ ፡ ሀገር ፡ ሕንጽት ፡
ወቦእኩ ፡ ወረከብኩ ፡ ብእሴ ፡ ወርእየቱ ፡ ከመ ፡ ብርት ፡ ርሱን ፡ ወሐብለ ፡ መስፈርት ፡
* fol. 27 vº b. ውስተ* ፡ እዴሁ ፡ ወኅለት ፡ ዘዐቅም ፡ ይእኅዝ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወውእቱ ፡ ኅለት ፡ ይቀው
ም ፡ ውስተ ፡ አንቀጽ ፡ ወቆሙ ፡ ስድስ ፡ በእመት ፡ ወግድሙኒ ፡ ከማሁ ፡ ዕሩይ ። ወ
፮መዓርጊሁ ፡ ጠንቀቀ ፡ በኅልት ፡ ወትሔ ፡ ወካልእ ፡ ጠንቀቀ ፡ ቴሔ ፡ ወ፫ቴሔ ፡ በቀዳ
ሚ ፡ ቴሔ ፡ ወኤላው ፡ ወአኅሊ[1] ፡ ተፍጻሜተ ፡ ኆዋኢው ። ወኵሎ ፡ ርእየ ፡ በአምጣነ ፡
ይትከሀሎ ።

ወብእሲ ፡ ዘርእየ ፡ ወልድ ፡ ውእቱ ፡ ወኅለትሂ ፡ ዘርእየ ፡ ቃለ ፡ ወንጌል ፡ ወቆሙ ፡
፮በእመት ፡ ዘይቤሂ ፡ ፮ቃለ ፡ ቦቱን ፡ ይከውን ፡ ቅስት ፡፡ ወ፯መዐርጊሁ ፡ ዘይቤሂ ፡ ፯
መዓርገ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወይቀውም ፡ [ውስተ ፡ አንቀጽ ፡] ዘይቤሂ ፡ አንቀጽሰ ፡ ጥ

1. Sic ms.

joie, de l'autre le jugement et le châtiment. » Il a cinq noms : le séol, les ténèbres, le châtiment, celui qui est une fumée mauvaise*, qui est la gé-
* fol. 27 vº a. henne; reste, *cinquième*, le jugement; la géhenne ne le comprend (dévore) pas. Le jugement est le châtiment des musulmans et des juifs; les démons sont engloutis dans la géhenne.

Reprenons notre récit. Lorsqu'il dit 70 pour l'*êpêmêdês*, il indique les 70 disciples; les quatre côtés sont les quatre évangélistes qui sont égaux dans leurs paroles(?); lorsqu'il dit que l'*apolişu* a 70 coudées, il parle de ce monde. C'est pour cela qu'Ézéchiel a dit : « Ce jour-là, après la captivité, je vis une vision; il me conduisit sur une montagne élevée; il s'y trouvait une ville bâtie. J'y entrai et je rencontrai un homme; son visage était d'airain chauffé
* fol. 27 vº b. au feu; il avait dans une main une corde à mesurer* et dans l'autre une canne de métreur. Cette canne se tenait droite dans l'entrée dont la hauteur était de six coudées et la largeur égale. Il mesura exactement les six marches avec la canne, puis le *têhê*, ensuite il mesura un second *têhê*, puis trois *têhê* par rapport au premier, puis l'*êlâu* et le *'aêlî*, couronnement des portes(?). Il inspecta tout autant qu'il pouvait le faire.

L'homme qu'il vit est le Fils; la canne qu'il aperçut est la parole de l'Évangile, lorsqu'il dit que sa hauteur était de 6 coudées, il indique les 6 paroles, par lesquelles on présente sa défense; les sept marches sont les sept grades de l'Église; lorsqu'il dit qu'il se tenait à la porte, la porte est le bap-

ምቀት ፡ ውእቱ ፡ ቆሙ ፡ *ወግድሙ ፡ ዕሩይ ፡ ዘይቤሂ ፡ ኵሎን ፡ ቃል ፡ ዘነበበ ፡ እግዚአብሔር ፤ ፩እም፩አልቦ ፡ ሕጸተ ፡ ወኢምንተኒ ፤ ወጠንቀቀ ፤ ወቴሔ ፡ ዘይቤሂ ፡ በወንጌል ፡ ተፈጸመ ፡ ኵሉ ። * fol. 28 r° a.

ወቴሔ ፡ ዘይቤሂ ፡ ህየ ፡ ተሥዕሉ ፡ ኅሩያን ። ወኵሉ ፡ ዘኢተሥዕለ ፡ ይወድይዎ ፡ ውስተ ፡ እሳት ፡ እንተ ፡ ገሃነም ። ወኵሉ ፡ ዘኢተዐትበ ፡ ፍጽሙ ፡ አልቦቱ ፡ ተስፋ ፡ ለድኂን ፡ ወኵሉ ፡ ዘዕቱብ ፡ ፍጽሙ ፡ ወልድ ፡ መሐለ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ኢይትኀተም[1] ። እስመ ፡ ይቤ ፡ አብ ፡ ለወልድ ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ ተኀትሙ ፡ በደመ ፡ ገቦከ (?) ፡ ኢይትሐጐሉ ፡ ወኢይትሐሙ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ። ወሞትሂ ፡ ዘውእቱ ፡ ሰይጣን ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ጳውሎስ ፡ ጸብአ ፡ ለውእቱ ፡ መልአከ ፡ ሞት ፡ ዘውእቱ ፡ ሰይጣን ። ውስተ ፡ ክር*ስቲያን ፡ ሀሎ ፡ ዐቢይ ፡ ምስጢር ፡ ኅድግሰ ፡ ኵሉ ፡ ግብር ፡ እለኒ ፡ መጽወቱ ፡ ንስቲተ ፡ በእንተ ፡ ማርያም ፡ ኢይትሐጐሉ ። * fol. 28 r° b.

ወበእንተኒ ፡ ሥርዐቶሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ስማዕ ፡ እንግርከ ። ወሶበ ፡ ይብል ፡ አሮን ፡ ንሴብሖ ፡ ይትሜጠዋ ፡ ቃሎ ፡ አዕዋፈ ፡ ይሁዳ ፡ ወይኔቅዋ ፡ በመንክር ፡ ጸታ ፡ ወጣዕመ ፡ ቃሎን ፡ ይመይጥ ፡ ልበ ፡ ወየዐርግ ፡ ሕዝብ ፡ ለአጽምኦቶን ፡ ወአዕዋፈ ፡ ይሁዳ ፡ እለ ፡ ይትዐየና ፡ ምስሌሁ ፡ የአክላ ፡ ፲፻አርጋብ ፡ ወአዕዋፈ ፡ ባቢል ፡ ዘውእቱ ፡ አጎርጋናት ፡ ፫፻ወአዕዋፈ ፡ መንጤጤ[2] ፡ ፪፻ ።

1. Lire ይት — 2. Sic.

tème; lorsqu'il dit que sa hauteur* et sa largeur étaient égales, ce sont toutes les paroles que Dieu a prononcées et dont l'une n'est pas moindre que l'autre en quoi que ce soit; il mesura soigneusement le *tèhê*, dit-il, cela signifie que tout a été achevé par l'Évangile. * fol. 28 r° a.

Le *tèhê* dont il parle est l'endroit où sont représentés les élus; et tous ceux qui ne sont pas représentés, on les jette dans le feu de la géhenne; pour celui qui n'a pas été marqué d'un signe au front, il n'y a pas de salut; quant à celui qui est marqué d'un signe au front, le Christ lui a promis qu'il sera scellé. Car le Père a dit au Fils : « Tous ceux qui seront scellés du sang de tes côtes(?) ne périront pas et ne souffriront pas dans le séol. » La mort elle-même, qui est Satan, ainsi que le dit Paul : « Il a combattu cet ange de la mort, qui est Satan » parmi les chrétiens, *est un grand mystère, plus que toute chose, ceux qui auront fait une petite aumône pour l'amour de Marie ne périront pas. * fol. 28 r° b.

Au sujet des ordonnances d'Israël, écoute ce que je vais te raconter. Lorsqu'Aaron dit : *Nous le louons,* les oiseaux de Juda (Yehudâ) lui répondent en criant dans un ordre admirable. La douceur de leur voix retourne le cœur, et le peuple monte pour les entendre. Les oiseaux de Juda qui sont dans son camp sont au nombre de 1.000 colombes, 300 oiseaux de bâbil, qui sont les *agorgânât,* et 200 tourterelles.

ወሶበ ፡ ይብል ፡ አጽምእ ፡ ሰማይ ፡ ወእንግርከ ፡ ይትሜጠዋ ፡ አዕዋፍ ፡ እለ ፡ ሮቤል ፡
* fol. 28 v° a. ውኖልቆን ፡ ፲፻ ወ፫፻ አዕዋፈ ፡ ባቢል ፡ ወአዕዋፈ ፡ ዮሴፍ ፡ ከማሁ ፡ ኍልቆ*ን ።

ከማሁ ፡ ካዕበ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ እሳት ፡ ትነድድ ፡ እመዓትየ ፡ እለ ፡ ዮሴፍ ፡ አዕዋፍ ፡ ይትሜጠዋ ፡ ቃሎ ።

ወሶበ ፡ ይብል ፡ አሮን ፡ ለይባርከ[1] ፡ እግዚአብሔር ፡ ይትሜጠዋ ፡ ቃሎ ፡ አዕዋፍ ፡ እለ ፡ ዳን ፡ ወንፍታሌም ፡ ወአሴር ፨ መንክር ፡ ግብር ፡ ተገብረ ፡ በውስተ ፡ ደብተራ ፡ እስራኤል ፨ ወበዕዳንሂ ፡ መዋዕል ፡ አኮ ፡ ኵሎን ፡ ዘይነቅዋ ፡ ዘእንበለ ፡ ፲እምጸታ ፡ ጸታሆን ፡ ወበበዓላትሂ ፡ ይኔቅዋ ፡ ኵሎን ። ወሲሲቶንሂ ፡ እም፩ነገድ ፡ በበ፲መስፈርት ። ወመጠነ ፡ ሐሞርሂ ፡ በበ ፡ መስፈርተ ፡ አግዓዚ ፡ ወበሐበሲ[2] ፡ ፪እንተ ፡ ለም ፡ መጠና ፨ ወኢፍኒ ፡ ካዕበ ፡ ወምዕሮ ፡ መንፈቃ ፡ ለነግህ ፡ ወመንፈቃ ፡ ለሰርከ ።

* fol. 28 v° b. ወዕፀወ ፡ ኮሞን ፡ ትክል ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ወየሐውር ፡ ካህን ፡ ወ*ይቤሎ ፡ ጌሰም ፡ ናስትየከ ፡ ማየ ፡ ወይልሕቅ ፡ ውእቱ ፡ በተስፋ ፡ ወሶበ ፡ ኢይብልዎ ፡ ከመዝ ፡ ኢይሤኒ ፨ ወሶበ ፡ የሐርዱ ፡ በግዐ ፡ በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ያበስልዎ ፡ በውእቱ ፡ ዕፅ ፡ ወለባዕድሰ ፡ መሥዋዕት ፡ በባዕድ ፡ ዕፀው ፨

ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ነገረኒ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎኒ[3] ፡ ወከመ ፡ ኢይትረሰዐከ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወከመ ፡ ትለቡ ፡ ወከመ ፡ ይትከሠት ፡ ልብከ ፡ በቃለ ፡ እግዚአብሔ

1. Le ለ est ajouté sur la ligne. — 2. Sic. — 3. Lire — ለኒ ፡

Lorsqu'il dit : *Prête l'oreille, ô ciel, car je vais parler,* ce sont les oiseaux de Ruben (Robêl), qui lui répondent; leur nombre est de 1.000 et 300 oiseaux de Babil et les oiseaux de Joseph (Yosêf) sont aussi nombreux.

* fol. 28 v° a. Puis* lorsqu'il dit : « *Car le feu de ma colère est enflammé* », les oiseaux de Joseph lui répondent.

Lorsque Aaron dit : « *Que Dieu te bénisse!* », les oiseaux de Dan, de Nephtali et d'Asèr lui répondent. Une œuvre admirable a été faite dans le tabernacle d'Israël. D'autres jours, ce ne sont pas tous les oiseaux qui crient à la fois, mais seulement dix tour à tour; les jours de fête, ils poussent des cris tous ensemble. Leur nourriture est fournie par une tribu, ils reçoivent chacun dix mesures. La mesure est le *Hamor,* selon la mesure des Éthiopiens, et chez les Abyssins sa mesure est 2 *entalam.* Et encore un épha (*rempli*) une seule fois, la moitié à l'aurore et la moitié au crépuscule.

* fol. 28 v° b. L'arbre Komon est planté dans le tabernacle; chaque matin le prêtre vient* et lui dit : « Nous t'arrosons avec de l'eau », et il pousse dans l'espérance; lorsque si on ne lui parlait pas ainsi, il ne serait pas aussi beau. — Lorsqu'on immole un agneau pour les péchés, on le fait cuire avec cet arbre; pour d'autres sacrifices, on se sert d'autres arbres.

Voilà ce que m'a raconté l'ange de Dieu, et il ajouta : Pour que tu n'oublies pas la parole de Dieu, pour que tu comprennes, pour que ton cœur s'ouvre à la

ር ፡ ወከመ ፡ ትለቡ ፡ ድግም ፡ ዘንተ ፡ አስማተ ፡ ወበል ፡ አዳም ፡ ዘሩዳኤል ፡ በዘነደቃኤ
ል ፡ ናትናው ፡ ደፍላ ፡ አውላላኤል ፡ ከቢካ ፡ ጠጣ ፡ ኤላዳኤል ፡ ወዘንተ ፡ አንቢቦ ፡ ያ
ንብ ፡ ዳዊተ ፡ ዘያመጽእ ፡ ውሑደ ፡ ማየ ፡ ወይስተይ ፡ ወይጸልጥ ፡ ዘእንበለ ፡ እስትንፋ
ስ ፤ ወዝነገ*ርኩከ ፡ ወአለበውኩከ ። * fol. 29 r° a.

ወስማዕ ፡ እንግርከ ፡ ዕጹብ ፡ ምስጢር ፡ በእንተ ፡ ደብተራ ፡ ወመሥዋዕታ ፡ ይትገበር ፡
በሳብዕ ፡ ዐጸድ ፡ ወበከመ ፡ ነገርኩከ ፡ ከማሁ ፡ ቦሰማሰይ (በሰማይ?) ፡ ሀሎ ፡ መሥዋዕት ፡
ዘእሳት ። ወለምሥዋዕኒ ፡ ወለዐጸድኒ ፡ ከመዝ ፡ ነገሮን ፡ ወከመዝ ፡ ሥርዐቶን ።

ወለደብተራሂ ፡ ሳብዕ ፡ ወዝውእቱ ፡ ከራ ። ወባቲ ፡ ፱አዕማድ ፡ ወ፲ወ፰አሕባል ፡ ወባ
ቲ ፡ እቶነ ፡ ምሥዋዕ ፡ ግሩም ፡ ወኑኁ [፲፻] ፡ መልዕልቴሁ ፡ ርቡብ ፡ ዐራተ ፡ ዘብርት ፡
ወኑኁ ፡ ከማሁ ፡ ወስቍረታቲሁ ፡ ፲ወ፰ወመትሕቴሁ ፡ ርቡብ ፡ ጻሕል ፡ ዘብርት ፡ ወኑኁ ፡
፲፻ ፡ ወሀየ ፡ ሀለዋ ፡ ፫መቅጹታት ፡ ወ፩ዘወርቅ ፡ ወካልኡ ፡ ዘብሩር ፡ ወሣልስ ፡ ዘብርት ፡
ወበዝ ፡ ደብተራ ፡ ስምዕ ፡ ይትፌጸም ፡ ምሥዋዓቲሆመ ።

ወፍከሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ስማዕ ። ዐጸድ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡
ቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲ*ያን ፡ ይእቲ ፤ በከመ ፡ ዮሐንስ ፡ አቡ ፡ ቀለምሲስ ፡ ርኢኩ ፡ * fol. 29 r° b.
አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፤ ወ፱አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ፱ሕዝብ ፡ ተፄወዉ ፡ በመዋዕሊሁ ፡
ለስልምናሶር ።

፲ወ፰አሕባል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ቀዳሚት ፡ ሐብል ፡ ከመ ፡ ኢታምልክ ፡ ባዕዳ ፡ ወካልእ

parole de Dieu, pour que tu saisisses, répète ces noms et dis : Adâm, Zarudâ'èl, Bazanadaqâ'èl, Nâtnâw, Daflâ, 'Awlâlâ'èl, Kabikâ, Tâtâ, 'Elâdâ'èl. Après avoir prononcé cela, qu'il lise le psautier; celui qui lui apportera un peu d'eau, qu'il boive et l'absorbe sans respirer. Voilà ce que* je t'ai raconté et expliqué. * fol. 29 r° a.

Laisse-moi maintenant t'exposer un mystère surprenant concernant le tabernacle. Le sacrifice était offert dans la septième enceinte, et, ainsi que je te l'ai dit, là où est le *samâsaye*(?), se trouve le sacrifice du feu. Quant à l'autel et à l'enceinte, telle est leur description et leur ordonnance.

Le septième tabernacle, qui est Karâ, a neuf colonnes et dix-huit poutres; il contient un four d'autel terrifiant et sa longueur [1.000]; au-dessus de lui un lit d'airain étendu, de la même longueur, percé de dix-huit trous. Au-dessous un plat d'airain est étendu, sa longueur de 1.000 [coudées]. Là sont trois marmites, l'une d'or, l'autre d'argent, la troisième d'airain; c'est dans ce tabernacle de témoignage que s'accomplissent leurs sacrifices.

Et l'explication m'en fut donnée par Moïse et Aaron. Ils me dirent : Écoute bien. Lorsqu'on te parle de l'enceinte, c'est la sainte Église*, ainsi que [le dit] Jean abu-qalamsis (Apocalypse) : « J'ai vu des églises. » Les neuf colonnes dont il est question sont les neuf peuples qui ont été emmenés en captivité au temps de Selmanâsor. * fol. 29 r° b.

Les dix-huit poutres signifient : la première, *tu n'en adoreras pas un autre*, la

ታ : ፍቅር ። ወሣልስታ : ትሕትና ። ወራብዕታ : ፍሥሓ ። ወኃምስት : የውሃት ። ወሣ
ድስታ ፤ ትዕግሥት ። ወሳብዕት : ሰላም ። ወሳምንት : ሃይማኖት ። ወታስዕት : ምጽዋት ።
ወዓሥርት : አስተሐምሞ : ለመቄዓ(?) : ነገር ። ወ፲ወ፩ጾም ። ወ፲ወ፪ኢትስርቅ ። ወ፲ወ፫
ኢትዕቢት ። ወ፲ወ፬ኢዘምዎ : ወ፲ወ፭ኢመሐላ : በሐሰት ። ወ፲ወ፮ዘትጸልእ : ለርእስከ :
ኢትግበር : ዲበ : ቢጽከ ። ወ፲ወ፯ክመ : ታክብር : አባከ : ወእመከ ። ወ፲ወ፰ክመ : ኢ
* fol. 29 v° a. ትፍቱ : ኵሎ : ዘ*ርኢከ ። እሎንተ : አሕባለ : ዘዐቀበ : ይወርስ : መንግሥተ : ሰማያት ።

ወበተ : እቶን : ምሥዋዕ : ግሩም : ሶበ : ይብል : እቶንሰ : አዳም : ውእቱ : ወእሳትኒ :
ዘውእቱ : እግዚአብሔር : ናር : ዘኅደረ : ኀበ : ወለቱ ። ወ፲፻ኑኁ : ሶበ : ይብል : ፲፻ት
ውልድ : ወመልዕልቴሁ : ርቡብ : ዐራት : ዘብርት : ሶበ : ይብል : ዐራትሰ : መስቀል : ው
እቱ : ዐራተ : ሕማሙ : ለመድኅኒን ። በከመ : ይረድአኒ : በውስተ : ዐራተ : ሕማም
የ ። ወካዕበ : ይቤ : ወረሰየ : ቀስተ : ብርት : ለመዝራዕትየ ።

ወ፲ወ፪ስቍረታቲሁ : ሶበ : ይብል : ፲ወ፪ኆኀዋ : ሰማይ : በከመ : ይቤሉ : ነቢያት :
፬አንቀጸ : ሰማይ : ደብረ : ጽዮን : ትፈሪ : ፲፻፻ወደብረ : ሲና : ትፈሪ : ፲፻፻ወደብረ : ታ
* fol. 29 v° b. ቦር : ትፈሪ : ፬፻፻ ፤ ወዘመትሕቴሁ : ጻሕል : ህየንተ : ኪ*ዳን : አው : ከርሦሙ : ለመ
ሃይምናን ።

ወ፫መቅጹታት : ዘይቤ : አሐቲ : ዘወርቅ : ዘሐዋርያት ። ወካልእ : ዘብሩር : ነቢያት ።
ወሣልስኒ : ዘብርት ፤ ክርስቲያን ። ወበእንተዝ : ይትፌጸም : ደብተራ : ስምዕ : ኵሎ : መ

seconde, *l'amour,* la troisième, *l'humilité,* la quatrième, *la joie,* la cinquième, *la douceur,* la sixième, *la patience,* la septième, *la paix,* la huitième, *la foi,* la neuvième, *la charité,* la dixième, *le soin d'éviter les paroles* (?), la onzième, *le jeûne,* la douzième, *tu ne voleras pas,* la treizième, *l'absence d'orgueil,* la quatorzième, *la chasteté,* la quinzième, *l'abstention du faux serment,* la seizième, *ce que tu détestes pour toi-même, tu ne le feras pas à ton prochain,* la dix-septième, *tu honoreras ton père et ta mère* et la dix-huitième, *tu ne désireras pas*
* fol. 29 v° a. *tout ce que *tu verras.* Celui qui observera ces prescriptions héritera le royaume des cieux.

Il y a un four d'autel terrifiant, dit-il, le four est Adam, et le feu est le Dieu Nar qui demeurait près de sa fille. — Lorsqu'il dit que la hauteur était de 1.000 coudées, ce sont les 1.000 générations. — Et au-dessus est étendu un lit d'airain, le lit est la croix, le lit de souffrance de Notre Sauveur, ainsi que [le dit] : « Il m'a secouru sur mon lit de souffrance. » Il dit encore : « Il a mis un arc d'airain à mon bras. »

Les douze trous dont il parle sont les douze portes du ciel, comme disent les prophètes. Les quatre portes du ciel, *savoir* Dabra-Seyon qui fructifie au 100.000[me], Dabra-Sina au 100.000[me] et Dabra-Tabor au 400.000[me]. — Le plat
* fol. 29 v° b. qui est au-dessous est à la place du pacte* ou du ventre des croyants.

Des trois marmites dont il parle, l'une qui est en or représente les apôtres, la seconde en argent, les prophètes, et la troisième en airain, les chrétiens.

ሥዋዕቲሆሙ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ በመዓርገ ፡ ክህናት ፡ ይፌጽም[1] ፡ ሢመታ ፡ ለቤተ ፡ ክርስ
ቲያን ። ወአኮ ፡ ኵሎሙ ፡ ዘይገብሩ ፡ መሥዋዕተ ። ወሐዋርያሃ ፡ ለዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ታዴ
ዎስ ፡ ውእቱ ፡ እኁሁ ፡ ለያዕቆብ ። ወመልአክኒ ፡ ሰላትያል ፡ ዐቃቤ ፡ ምሥዋዕ ።

ወሳምን ፡ ዐጸድ ፡ እንተ ፡ ፰አዕማዲሃ ፡ ወ፰አሕባሊሃ ፡ ወ፰ሶበ ፡ ይብል ፡ ፯ሢመተ[2] ፡
ክህነት ፡ ወሳምን ፡ ሕዝበ ፡ ክርስቲያን ። ወ፰አሕባሊሃ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ፯መጻሕፍተ ፡
ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወሳምንቶንሂ ፡ ለሊሃ ።

*ከመዝ ፡ ውእቱ ፡ ሥርዐቶሙ ፡ ለሌዋውያን ፤ እስመ ፡ ይነሥእ ፡ ካህን ፡ መኑሥሰ ፡ ስ * fol. 30 r° a.
ያወፅእ ፡ ሥጋ ፡ ወይወግሮ ፡ ውስተ ፡ ዐራት ፡ ዘብርት ። ወያንጸፈጽፍ ፡ ሥብሕ ፡ እን
ተ ፡ ስቍረት ፡ ወይወግሮ ፡ ታሕተ ፡ ወይመልእ ፡ ፫መቅጹታተ ፡ ወያመጽእ ፡ ፫አርጋ
በ ፡ በበ ፡ ሰንበት ፡ ለለሰሙን ፡ ወያጼንዋ ፡ ማዐዛሁ[1] ፡ ለምሥዋዕ ፨ ቀዳሚት ፡ ርግብ ፡
ቀይሕ ፨ ወካልእት ፡ ኅብራተ ። ወሣልስ ፡ ጸዐዳ ፨ ወይትመዐዕ ፡ ካህን ፡ ላዕለ ፡ ይእቲ ፡
ርግብ ፡ ጸዐዳ ፡ ወይዘብጣ ፡ ወይቀትላ ፡ ወይብላ ፡ አማሰነት ፡ መሥዋዕየ ፡ ወኵሎ ፡ ፊት
ለ ፡ ደብተራየ ፡ ነሰተት ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ሌዋውያንሰ ፡ ካህናት ፡ ወካህንኒ ፡ ወልደ ፡
*እግዚአብሔር ፡ ወመኑሥስኒ ፡ ቃለ ፡ ወንጌል ፡ ዘየኀሥሥ ፡ ሰብአ ፡ ለአሚን ። ወጽሕር * fol. 30 r° b.
ትኒ ፡ ዓለም ፡ ውእቱ ፡ ወሥጋኒ ፡ አሕዛብ ፡ ውእቱ ፡ እለ ፡ ይጼውዑ ፡ ኀቤሁ ። ወሥብሕ

1. Sic. — 2. Le ms. — ሚተ ፡

C'est pourquoi lorsqu'il te dit que tous leurs sacrifices s'accomplissaient dans ce tabernacle de témoignage, il indique que les fonctions de l'Église s'accomplissent par les prêtres de tous grades; mais ils n'offrent pas tous le sacrifice. — L'apôtre de cette enceinte est Thadée (Tâdêwos), frère de Jacques (Yâ'eqob) et l'ange est Salâtyâl, le gardien de l'autel.

La huitième enceinte a huit colonnes et huit chevrons. — Lorsqu'il dit huit [colonnes], il veut dire les sept ordres du sacerdoce, la huitième est le peuple chrétien; les huit chevrons sont les sept écrits de l'Église[1] et le huitième l'Église elle-même. * * fol. 30 r° a.

Or tel est l'ordre des lévites : le grand prêtre tire avec une fourchette la viande du chaudron et la jette sur le lit d'airain. La graisse découle par les trous; il la fait tomber en dessous et en emplit trois marmites; puis il apporte trois colombes les jours de sabbat de chaque semaine et elles flairent le parfum de l'autel. La première est rouge, la seconde de plusieurs couleurs et la troisième blanche. Le prêtre s'emporte contre cette colombe blanche, la frappe et la tue en lui disant : « Elle a corrompu mon autel et a détruit tous les fils de mon tabernacle. »

L'explication de ce passage [m'a été donnée] par Moïse et Aaron; ils m'ont dit : Les lévites sont les prêtres, et le prêtre est le fils* de Dieu; la fourchette * fol. 30 r° b.
est la voix de l'Évangile qui cherche l'homme pour la foi; le chaudron est le

1. Apoc. I, 12.

ኒ ፡ ዘወረደ ፡ ታሕተ ፡ ሃይማኖት ፡ ዘተሰብከ ፡ በታሕተ ፡ ሰማይ ። ወ፫አርጋብ ፡ ሶበ ፡ ይ
ብል ፡ ፫ጸታ ፡ ዘነቢያት ። ወእምአዳም ፡ እስከ ፡ ሙሴ ፡ ወእሙሴ ፡ እስከ ፡ እግዚእ ፡ ወ
[እም] እግዚእ ፡ እስከ ፡ ኀልቀተ ፡ ዓለም ።

ወቀዳሚት ፡ ርግብ ፡ ቀይሕ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ መሥዋዕቶሙ ፡ ለእስራኤል ። በከመ ፡
ይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ በራእዩ ፡ ወፅአ ፡ ፈረስ ፡ ሐመልሚል ፡ ወዘይጼዐኖ ፡ ሞት ፡ ስሙ ፡ ወ
* fol. 30 vº a. ሲኦል ፡ ትተልዎ ፡ ፈረስኬ ፡ ሐመልሚል ፡ ዘኢበጽሐ ፡ ለዐጸድ ፡ ኦሪት ፡ ይእቲ ፡ *ወከ
ልእት ፡ ርግብ ፡ ኰሣኵስ ፡ ነቢያት ፡ እሙንቱ ፡ ወደቂቀ ፡ ነቢያት ፡ እለ ፡ ኢረከቡ ፡ ጥምቀ
ተ ፡ ሕይወት ፡ ፍጹመ ፡ ወበእንተዝ ፡ ኢጻዕደወ ፡ ፍጹመ ። ወሣልስት ፡ ርግብ ፡ ጸዓዳ ፡
ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘንጹሕ ፡ እምኀጢአት ። ወእለ ፡ ተምዕዑኒ ፡ ካህናት ፡ ሰቃልያ
ን ፡ ቤተ ፡ ሌዊ ፡ ወይቤላ ፡ አማሰነት ፡ መሥዋዕየ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ይብሉ ፡ አይሁድ ፡ ነ
ሰተ ፡ ሕገነ ፡ ወትምህርተነ ፡ ወኵሉ ፡ ፈትሉ ፡ ፈትለ ፡ ደብተራየ ፡ ነሰተት ፡ ሶበ ፡ ይብ
ል ፡ አማን ፡ ተነሥተ ፡ ኦሪቶሙ ፡ ወትንቢቶሙ ፡ ወክህነቶሙ ፡ ወመንግሥቶሙ ፡ በከ
መ ፡ ይቤ ፡ ላእክ ፡ ፈለሰት ፡ ኦሪቶመ ፡ ወትንቢቶሙ ፡ ወክህነቶሙ ።

* fol. 30 vº b. ወተንሢኦ ፡ እምውታን ፡ ቃለ ፡ ሕይወት ፡ ዘለዓለም ፡ *ሐደሰ ፡ ለነ ፡ ሥርዐተ ፡ ወን
ሕነኒ ፡ አማንያን ፡ ርኢነ ፡ መንክረ ። ወካህናትኒ ፡ በዕለተ ፡ ሢመቶሙ ፡ ይሬእዩ ፡ ምስጢ
ረ ፡ ኅቡአ ፡ ቦእለ ፡ ይሬእዩ ፡ በአምሳለ ፡ ነደ ፡ እሳት ፡ ወቦ ፡ በአምሳለ ፡ ሕፃን ፡ ወቦ ፡ በ

monde; la chair représente les peuples qui crient à lui; la graisse qui coule au-dessous est la foi qui est prêchée sous le ciel; les trois colombes dont il parle sont les trois séries de prophètes depuis Adam jusqu'à Moïse, depuis Moïse jusqu'au Seigneur et depuis Notre-Seigneur jusqu'à la fin du monde.

Lorsqu'il dit que la première colombe est rouge, ce sont les sacrifices d'Israël. Ainsi que le dit Jean dans sa vision : « Il sortit un cheval livide; celui qui le montait s'appelait la mort et le séol le suivait. » Donc le cheval
* fol. 30 vº a. livide qui ne parvint pas à l'enceinte est la loi mosaïque*. La seconde colombe, qui est bariolée, représente les prophètes et les enfants des prophètes qui n'ont pas reçu complètement le baptême de vie; c'est pour cela qu'elle n'est pas complètement blanche. La troisième colombe, qui est blanche, est le Fils de Dieu qui est pur de tout péché. Les prêtres qui s'emportent contre elle sont les gens qui crucifient, la maison de Lévi. — Lorsqu'il dit qu'ils lui disent (à la colombe) : « Elle a corrompu mon autel », ce sont les Juifs qui disent : « Il a détruit notre loi et notre doctrine. » — Et lorsqu'ils ajoutent : Elle a détruit tous les fils de mon tabernacle, c'est qu'en vérité leur loi a été détruite, ainsi que leurs prophéties, leur sacerdoce et leur royaume, ainsi que le dit le ministre : « Leur loi est passée, ainsi que leurs prophéties et leur sacerdoce. »

Étant ressuscité d'entre les morts, le verbe de vie éternelle a renouvelé
* fol. 30 vº b. *la loi pour nous. Nous qui sommes croyants, nous avons vu un prodige, et les prêtres, le jour de leur ordination, voient le mystère caché; il en est qui

አምሳለ ፡ ኅብስት ፡ ዘስንዳሌ ፡ ወመብዝኅቶሙ ፡ ወይሬእይዎ[1] ፡ በአምሳለ ፡ ኅብስት ፡ ወዝኒ ፡ መንክር ፡ መስጢር ። ወበእንተዝ ፡ አርጋብ ፡ ፪ጸታ ፡ ዘነቢያት ፡ ወየዐርጋ ፡ እምሲኦል ፡ ወያዐርፋ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ወዝኒ ፡ በሰንበታት ። ወከማሁ ፡ እምክርስቲያንኒ ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ኃጥአን ፡ እለ ፡ ቦሙ ፡ ንስቲተ ፡ አስካለ ፡ ኢይትገደፉ ፡ ንስቲተ ፡ አስካለ ፡ እለ ፡ ነሥኡ ፡ ሃይ*ማኖተ ፡ እለ ፡ ነሥኡ ፡ ብሂል ፡ ማኅተመ ፡ ጥምቀት ፡ ኢይትሐጐሉ ። * fol. 31 r° a.

ወበእንተዝ ፡ ሳምንት ፡ ዐጸድ ፡ ይብለከ ፡ ሄኖክ ፡ ሰንበት ፡ እንተ ፡ ጽድቅ ። ይእቲኬ ፡ ሰንበታት ፡ ትስብእቱ ፡ ለወልድ ፡ ወባቲ ፡ ይወርድ ፡ ብእሴ[1] ፡ ዘይቤ ፡ ወልድ ። ወዝኒ ፡ ወባቲ ፡ ይተክል ፡ ደብር ፡ ርቱዕ ፡ ዘይቤሂ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ። ወሐዋርያሃኒ ፡ ለዛቲ ፡ ናትናኤል[2] ፡ ወልደ ፡ ቀለዮጳ ። ወመልአካኒ ፡ ሱራፌል ። እስመ ፡ በሳምንት ፡ ዕለት ፡ በውስተ ፡ ሳምንት ፡ ዐጸድ ፡ መሐሮሙ ፡ ለሱራፌል ።

ወዝውእቱ ፡ ነገሩ ፡ ለታስዕት ፡ ወባቲ ፡ ፭አዕማድ ፡ ወ፮አሕባል ።

ወዝየ ፡ ይቀውም ፡ ሞአብ ፡ ካህን ። ወህየ ፡ ትኩል ፡ ዕፀ ፡ *ከሞን[1] ፡ ወየአክል ፡ ፍሬሁ ፡ መጠነ ፡ ዐተር ፤ ወኢይበቍዕ ፡ ዘእንበለ ፡ ለጸብሕ ። ወህየ ፡ ሀሎ ፡ ሮሞን ፡ ወእምኔሁ ፡ ይወፅእ ፡ ማይ ፡ ዘይመስል ፡ ደመ ፡ ወሶበ ፡ ሰትዩ ፡ እምኔሁ ፡ እለ ፡ አኃዞሙ ፡ ጋኔን ፡ ይ * fol. 31 r° b.

1. Sic. — 2. Le ms. ናቲ ፡ ናትናኤል

le voient sous forme de flamme de feu, d'autres sous l'apparence d'un enfant, d'autres sous l'aspect d'un pain de pure farine. La plupart le voient sous l'aspect du pain et ceci est un mystère admirable. Et au sujet des colombes, ce sont deux séries de prophètes; elles montent du séol et se posent sur le tabernacle. Cela a lieu les jours de sabbat. — De même parmi les chrétiens, ceux qui sont pécheurs, mais qui ont un peu de raisin, ne seront pas repoussés. Ceux qui ont un peu de raisin sont ceux qui ont reçu la* foi, c'est-à-dire ceux qui ont reçu le sceau du baptême; ils ne périront pas. * fol. 31 r° a.

Et au sujet de la huitième enceinte, Hénoch te dit le sabbat qui est la justice. Ce sont les sabbats de l'Incarnation du Fils; lorsqu'il dit : Dans cette enceinte descend un homme, c'est le Fils, et lorsqu'il dit qu'il y place une montagne droite, c'est l'Église, dans laquelle est la foi droite (orthodoxe). — Et l'apôtre de cette enceinte est Nâtnâ'èl, fils de Qalayopâ (Clopas), et l'ange est un séraphin (Surâfêl), parce que le huitième jour, dans la huitième enceinte, il eut pitié des séraphins.

Voici la description de la neuvième enceinte : elle contient 5 colonnes et 6 chevrons.

Là se tient Mo'ab, le grand prêtre; là est planté l'arbre *Kamon; son fruit est de la grosseur d'une fève et il ne peut servir que comme condiment. Là se voit aussi l'arbre à grenades, d'où sort un suc qui ressemble à du sang. Lorsque ceux qui étaient possédés du démon buvaient de ce suc, ils étaient guéris * fol. 31 r° b.

ትፈውሱ ፡ እምደዌ ፡ ኀጢአቶሙ ። ውኀልቀ ፡ ውእቱ ፡ ማይ ፡ ወኢተረክበ ፡ እምአመ ፡ ሙሴ ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ታስዕት ፡ ዐጺድ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ይእቲ ፡ ወባቲ ፡ ጾታ ፡ ፯ መዓርገ ፡ ክህናት ፡ ወዕድ ፡ ወአንስት ፡ እለ ፡ ተአመኑ ፡ ወ፭ አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ጴጥሮ[ስ] ፡ ወዮሐንስ ፡ ወያዕቆብ ፡ ወያዕቆብ ፡ እኁሁ ፡ ለእግዚእነ ። ወ፮ አሕባል ፡ ፮ ቃለ ፡ ወንጌል ፡ እለ ፡ በን ፡ ይትወቀሱ ፡ ፍጥ[sic] ።

* fol. 31 v° a. *ወሞአብኒ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ እግዚእ ፡ አበ ፡ ኵሉ ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፤ ወሞአብ ፡ ካህን ፡ ተስፋየ ። ወካዕበ ፡ ሞአባዊያን ፡ ይተረጐሙ ፡ በአጋንንት ፡ ወአኮ ፡ ዘናስተማስሎሙ ፡ በእግዚእ ፡ ዳእሙ ፡ ይሰደዱ ፡ ሶበ ፡ ተሰየመ[1] ፡ ስሞ ፡ ለእግዚ[እ]ነ ። ወሞአብኒ ፡ እሳት ፡ ብሂል ። ወሕብረ ፡ ቀይሕ ፡ አምሳለ ፡ ፍጥረቶሙ ፡ ለመላእክት ፨ ወከመሰ ፡ ሞአባዊያን ፡ አጋንንት ፡ ስምዓ ፡ ለኦሪት ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ይጠፍኡ ፡ መላእክት ፡ እለ ፡ ስሞሙ ፡ ሞአብ ፨ ወኢሳይያስኒ ፡ ይቤ ፡ በሌሊት ፡ ያጠፍእዋ ፡ ለሞአብ ፨ ወዝኒ ፡ ብሂል ፡ አመ ፡ ይሰቀልዎ ፡ ለእግዚእነ ፡ ቀትረ ፡ መዓልት ፡ ሌሊተ ፡ ኮነ ፡ ወአሜሃ ፡ ጠፍአት ፡ ሲኦል ፡

* fol. 31 v° b. ወተፀብጠ ፡ ዲያብሎ*ስ ፡ ከመ ፡ ዖፍ ፡ ወበሌሊት ፡ ያንኀልዋ ፡ ለጥቅመ ፡ ሞአብ ።

አማን ፡ ንኀለት ፡ ደብተራኒ ፡ ወጥቅማኒ ፡ ኦሪት ፡ ወበከመ ፡ ተብህለ ፡ አእትት ፡ ጥቅሞ ፨ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ሞአብ ፧ ተከዘ ፡ ለርእስከሙ ፡ ወአማን ፡ ተከዘ ፡ አ

1. Sic (ተሰምየ?)

de la maladie de leur péché. Ce suc a été perdu et n'a pas été retrouvé depuis Moïse.

Et l'explication suivante [me fut donnée] par Moïse et Aaron ; ils me dirent : Lorsqu'on te dit la neuvième enceinte, c'est la sainte Église qui comporte sept grades du clergé, et des hommes et des femmes qui ont la foi. — Lorsqu'il mentionne 5 colonnes, ce sont Pierre, Jean, Jacques (Yâ'eqob) et Jacques, frère de Notre-Seigneur. Les six chevrons sont les six paroles de l'Évangile

* fol. 31 v° a. par lesquelles on conteste(?)*....

Lorsqu'il te parle de Moab, c'est le seigneur, Père de toutes choses, ainsi que le dit David : « Moab, le prêtre, est mon espérance. » Et encore, les moabites (Mo'abawiyân) s'interprètent par les démons. Ce n'est pas que nous voulions les assimiler au Seigneur, au contraire ils sont chassés lorsqu'on prononce le nom de Notre-Seigneur. Moab signifie aussi feu ; et la couleur rouge est l'emblème de la création des anges. Et comme preuve que les Moabites sont des démons, écoute le Pentateuque qui dit : « Les anges dont le nom est Moab seront détruits. » Et Isaïe dit aussi : « Dans la nuit, on exterminera Moab. » Cela signifie : Lorsque Notre-Seigneur sera crucifié, le midi

* fol. 31 v° b. sera nuit et alors disparaîtra le séol, le diable *sera pris comme un oiseau et, dans la nuit, ils renverseront le mur de Moab.

En vérité le tabernacle a été renversé, ainsi que sa muraille qui est la loi, ainsi qu'il a été dit : « Recule sa muraille », et de nouveau Isaïe s'écrie :

ጋንንት ፡ ወሰቃልያን ፨ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይ[ያ]ስ ፡ ተሀጕለት ፡ ለዴባን ፨ ወዝኒ ፡ ብሂ
ል ፡ ተሀጕለት ፡ ምኵራብ ፡ ብዙኀ ፡ ርዴ ፡ እንተ ፡ ወለደት ፡ ኦሪት ፡ ወነቢያት ፨ ወሀየ ፡ ት
ኩል ፡ ዕፀ ፡ ከሞን ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዕፀ ፡ ትንቢት ፡ ብሂል ፨ ወኢይበቍዕ ፡ እንበለ ፡ ጸብ
ኀ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ኦሪት ፡ ወነቢያት ፡ አልቦ ፡ ዘበቍዕዎ ፡ ለአዳም ፡ ወኢከሀልዎ ፡ አድኅኖ
ቶ ፡ ወጸብኀ ፡ ሂ ፡ ተሰምዩ ፡ እስመ ፡ ኢኮኑ ፡ ፍጹማነ ፡ መብልዐ ፡ ወ*ክርስቶስሰ ፡ ባሕቱ ፡ * fol. 32 r° a.
ኅብስተ ፡ ሕይወት ፡ ፍጹመ ፡ መብልዕ ። ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ወለከሜንሂ ፡
ይበልዕዎ ፡ በእክል ፨ ወአማን ፡ ተበልዐ ፡ ትንቢተ ፡ ነቢያት ፡ በእክለ ፡ ሕይወት ፡ ክርስ
ቶስ ፨

ወሀየ ፡ ትኩል ፡ ዕፀ ፡ ርሞን ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዕፀ ፡ አርያም ፡ ብሂል ፡ ወሶበ ፡ ሰትዩ ፡
እምኔሁ ፡ እለ ፡ አኀዞሙ ፡ አጋንንት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ይትፌወሱ ፡ ወሶበ ፡ ሰትይዎ ፡ በአ
ሚን ፡ አሕዛብ ፡ በአሚን[1] ፡ ለደሙ ፨ ለክቡር ፡ ተፈወሱ ፡ እምኀጢአቶሙ ። ወጋኔንኒ ፡
ዘአኀዞሙ ፡ ወዘ ፡ ቀነዮሙ ፡ ሰይጣን ፡ ውእቱ ፨

ወኀልቀ ፤ ውእቱ ፡ ወኢተረክበ ፡ እምአመ ፡ ሞተ ፡ ሙሴ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ኀልቆሙ ፡
ማየ ፡ ሕይወት ፡ ለሰቃልያን ፡ ወፈልፈለ ፡ *ሎሙ ፡ ለአማንያን ፡ ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ * fol. 32 r° b.
ይነፅፍ ፡ ማየ ፡ ኔምሬም ፡ ዝኒ ፡ ማየ ፡ ምስጢር ፡ ብሂል ፨ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ የዐር
ጉ ፡ ፍኖተ ፡ አሮሚን ፨ ወአማን ፡ ዐርጉ ፡ ጻድቃን ፡ ፍኖተ ፡ አርያም ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡

1. Supprimer ce mot.

« Moab, attriste-toi sur toi-même. » En vérité les démons ont été affligés, ainsi que ceux qui crucifient. Isaïe dit encore : Ladèbân (*Dibon?* Is. xv, 2) a péri, cela signifie que la synagogue, pleine d'avantages qu'ont créés la loi et les prophètes, a été détruite. — Lorsqu'il dit que là était planté l'arbre Kamon, il indique l'arbre de la prophétie; et lorsqu'il dit qu'il ne sert que comme condiment, cela signifie la loi et les prophètes qui n'ont été d'aucune utilité à Adam et qui n'ont pu le sauver. Ils sont appelés du nom de condiments; parce que ce ne sont pas des nourritures complètes*, car le Christ seul est un pain de vie, un aliment parfait. C'est pourquoi Isaïe dit : « Ils mangent le cumin avec le froment. » En vérité, la prophétie des prophètes a été dévorée par le froment de vie, qui est le Christ. * fol. 32 r° a.

Lorsqu'il dit que là est planté l'arbre *remon*, il veut dire l'arbre de l'*Aryâm* (les cieux), et lorsqu'il raconte que si ceux qui sont possédés de démons boivent du suc du fruit de cet arbre, guérissent de leur maladie, cela signifie que lorsque les peuples ont bu avec foi le sang du [*Christ*] glorieux, ils sont guéris de leurs péchés. Le démon qui les a saisis et possédés est Satan.

Lorsqu'il dit que cet arbre a péri et ne se trouve plus depuis la mort de Moïse, il indique que l'eau de vie s'est tarie pour ceux qui ont crucifié [*le Christ; pour les Juifs*] et qu'elle a jailli* pour les croyants. C'est pour cela que le prophète dit : « L'eau de Nêmrêm a tari », ce qui signifie l'eau du mystère. Puis le prophète dit aussi : « Ils ont monté la route d'Aromin. » En vérité, * fol. 32 r° b.

ኢሳይያስ ፡ ይከውን ፡ ድልቅልቅ ፡ ወአማን ፡ ይቤ ፡ ወንጌል ፡ አድለቅለቀት ፡ ምድር ፡ ወተንሥኡ ፡ ብዙኃን ፡ አብድንቲሆሙ ፡ ለጻድቃን ፡ ወቦኡ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ቅድስት ፡ ላዕለ ፡ ፍኖት ፡፡ ወሐዋርያሃኒ ፡ ለዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ በርተሎሜዎስ ፡ ኀሣሤ ፡ ኅቡኣት ፡ ወመልአክኒ ፡ ኅብርያኖስ ፡ ኪሩብ ፡ ዐቢይ ።

ወዝውእቱ ፡ ዘ፲ዐጸድ ፡ ፬አዕማዲሁ ፡ ውብሩህ ። ኵልንታሁ ፡ ፈድፋደ ፡ ወእምኔሁ ፡
* fol. 32 v° a. ይወፅእ ፡ ጢስ ፡ *ዘይመስል ፡ ነድ ፡ ወዝ ፡ ዘይከውን ፡ በበዓመት ፡ በበዓለ ፡ ሠዊት ፡ ወበ፯አሕባል ፡ ወ፯መኃትው ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ወ፬ዐምድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፬አብ ፡ ቅዱስ ፡ ወብርሃኑ ፡ ወልድ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ ፈኑ ፡ ብርሃነከ ፡ ወጽድቀከ ፡፡ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ የማንከ ፡ ወመዝራዕትከ ፡ ወብርሃነ ፡ ገጽከ ፡፡ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ይምጻእ ፡ ብርሃን ፡ እምጽርሕከ ፡፡ ወጢስኒ ፡ አምሳለ ፡ ብርሃን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ ወመልአ ፡ ጢስ ፡ ቤተ ፡ ስብሐቲሁ ፡ ወዮሐንስ ፡ ወመልአ ፡ መቅደስ ፡ ስብሐተ ፡ ወኀይለ ፡፡ ወሕዝቅኤልኒ ፡ ይቤ ፡ ወመልአ ፡ መሥዋዕ ፡ ጢሰ ፡፡ ወጴጥሮስኒ ፡ ይቤ ፡ ተፈነወ ፡
* fol. 32 v° b. ስብሐት ፡ ምስለ ፡ ጢስ ፡፡ ወ*ኤርምያስኒ ፡ ይቤ ፡ ተገልበ ፡ አዳም ፡ በተነ ፡ ጢስ ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ እምደቡብ ፡ ይወፅእ ፡ ጢስ ፡ ወምንተ ፡ ይብሉ ፡ ነገሥተ ፡ አሕዛብ ፡ ዘእንበለ ፡ ዘይጌምኑ ፡ ኪያሁ ።

les justes ont monté le chemin des cieux. Isaïe dit encore : « Il y aura un tremblement de terre »; et vraiment il est rapporté dans l'Évangile que la terre s'est agitée et que plusieurs corps de justes sont ressuscités et sont entrés dans la ville sainte au haut du chemin. — L'apôtre de cette enceinte est Barthélemy (Bartolomêwos), le chercheur de secrets, et l'ange est *Heberyânos*, le grand chérubin.

Voici la description de la dixième enceinte. Ses colonnes sont au nombre de quatre; elle est extrêmement éclairée de tous côtés; il en sort une fumée
* fol. 32 v° a. *semblable à une flamme, et cela a lieu chaque année à la fête des épis; elle a sept chevrons et sept flambeaux.

Et l'explication m'en fut donnée par Moïse et Aaron; ils me dirent : Les quatre colonnes dont il parle sont le Père saint, et sa lumière, le Fils, comme dit le prophète : « Envoie ta lumière et ta justice. » Il dit encore : « Ta droite, ton bras et la lumière de ta face. » Puis il dit de nouveau : « Que la lumière vienne de ta demeure. » Et la fumée semblable à la lumière est l'Esprit-Saint. Ainsi que le dit le prophète : « La fumée a rempli la maison [destinée] à ses louanges. » Et Jean [dit] : « Le temple a été plein de [*fumée de*] louanges et de puissance. » Ézéchiel dit : « L'autel fut rempli de fumée. » Pierre
* fol. 32 v° b. dit aussi : « La gloire a été envoyée avec la fumée. »* Et Jérémie dit : « Adam fut enveloppé par une vapeur de fumée. » Le prophète dit encore : « Du nord sortira une fumée. Et que diront les rois des nations », sinon qu'ils l'ont contaminé?

ወበበዓለ ፡ ሠዊት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ከማሁ ፡ በሐዳስኒ ፡ ሕግ ፡ በበዓለ ፡ ፶ወረደ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዜ ፡ ፫ሰዓት ፡ ጊዜ ፡ ዕርገተ ፡ ቍርባን ።

፫ሐብል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፫ሰማያት ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ አኃዝያነ ፡ ዓለም ፡ ነሣእነ ፡ ማየ ፡ ጽሩየ ፡ ወፈጠርነ ፡ ፫ሰማያተ ፡ ወባዕዳነሂ ፡ ሰማያተ ፡ በነደ ፡ እሳት ፨

ወማኅትወ ፡ ፯ሶበ ፡ ይብል ፡ ፯ደብተራ ፡ እሳት ፡ መንጦላዕቶሙ ፡ ለሥላሴ ፡ ወዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ወምቅዋሞሙ ፡ ለጻድቃን ፡ ወለደቂቀ ፡ ቃዓት ፡ ወቃዓት ፡ ወለደ ፡ ሌዊ ፡ ወእንበራም ፡ ወለደ ፡ ሙሴ ፡ *ወአሮን ፡ ወማርያም ፡ ወሙሴ ፡ ወለደ ፡ ጌርሰም ፡ ወኤልየዛር ። * fol. 33 r° a.
ወአሮን ፡ ወለደ ፡ ናዳብ ፡ ወአብድዩ ፡ ወአልዓዛር ፡ ወለደ ፡ ፊናሐስ ። ወፊናሐስ ፡ ወለደ ፡ አብሴ ፡ ወአብሴ ፡ ወለደ ፡ ባቃ ፡ ወባቃ ፡ ታምርን ፡ ወታምርን ፡ ወለደ ፡ አኪ ፡ ሜሌከ ፡ ወእሉ ፡ ካህናተ ፡ ደቂቀ ፡ ሕግ ፡ ወሥርዐት ፡ ወእሉ ፡ ወባዕዳንሂ ፡ ጽሑፋን ፡ ውስተ ፡ መጽሐፍ ፡ ዘሕፀፃን ፡ ወሐዋርያሃኒ ፡ ለዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ፊልጶስ ፡ ለባዊ ፡ ወሬዛ ፡ ብሂል ፡ ወመልአክኒ ፡ ሰዳኪያል ፡ ናዛዜ ፡ ሕዙናን ፨

ወዝንቱ፲ወ፩ዐጸድ ፡ ወባቲ ፡ ፰አዕማድ ፡ ወ፵ወ፱አሕባል ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ፰አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፭እምኔሆሙ ፡ ኦሪተ ፡ ሙሴ ፡ ወ፫ኒ ፡ ፩ዘኢያ*ሱ ፡ ወ፩ዘመሳፍንት ፡ ወ፩ዘሩት ። * fol. 33 r° b.

፵ወ፱አሕባል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፵ወ፱መጻሕፍት ፡ ነቢያት ፡ ወመልአ ፡ ፵ወ፱ ፡ እሉ ፡ ፰ነቢያ

Lorsqu'il parle de la fête de l'épi, il veut dire que pareillement dans la nouvelle loi, le jour de la fête des 50 (Pentecôte), l'Esprit-Saint est descendu à trois heures, au moment de l'offrande du sacrifice (ou de l'élévation).

Lorsqu'il mentionne trois chevrons, ce sont trois cieux, ainsi que le disent les maîtres du monde : « Nous avons pris de l'eau pure et nous avons créé trois cieux; nous en avons créé d'autres avec la flamme du feu. »

Lorsqu'il dit sept flambeaux, ce sont les sept tabernacles de feu, les voiles de la Trinité.

Cette enceinte est le séjour des justes et des enfants de Qa'ât, et Qa'ât engendra Lêwi, et Enbarâm engendra Moïse* et Aaron et Marie, Moïse engendra Gersom et 'Êlyâzâr; Aaron engendra Nâdâb et 'Abdyu; 'Al'âzar engendra Finâhas; Finâhas engendra 'Absê; Absê engendra Bâqâ, et Bâqâ, Tâmren; Tâmren engendra 'Aki-Mêlêk. Ce sont les prêtres, serviteurs (fils) de la loi et des rites; eux et d'autres sont mentionnés dans le livre des Chroniques. — L'apôtre de cette enceinte est Philippe (Filpos), ce qui signifie jeune homme sage, et l'ange est Sadâkyâl, le consolateur des affligés. * fol. 33 r° a.

Ceci est la onzième enceinte; elle a 8 colonnes et 49 chevrons.

Et l'explication m'en a été donnée par Moïse et Aaron; ils me dirent : Lorsqu'il mentionne huit colonnes, cinq d'entre elles sont la loi de Moïse, les trois autres sont l'une [le livre de] Josué*, l'autre celui des Juges et le troisième celui de Ruth. * fol. 33 r° b.

Les 49 chevrons dont il parle sont les 49 livres des prophètes; (ce nombre

ት ፡ ያእምሩ ፡ ዘኮነ ፡ ወዘይከውን ፡ ይቤ ፡ ፩እምኔሆሙ ፡ ይበውእ ፡ ውስተ[1] ፡ ንጉሥ[1] ፡ አ
ዜብ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ መስዕ ፡ ወትትወሰብ ፡ ቦቱ ፡ ወ፪ነገሥት ፡ ይትናገሩ ፡ ሐሰተ ፡ በ፩መ
ብልዕ ፡ ወበእንተዝ ፡ ይከውን ፡ ቀትለ ፡ ዐቢየ ፡ ማእከሌሆሙ ።

ወፍከሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ንጉሥ ፡ አዜብሰ ፡ ሮማዊ ፡ ዘይነብ
ር ፡ መንገለ ፡ አዜብ ፡ ለሰማይ ፡ ወዐረቢሁ ፡ ወይእዜ ፡ ገብሩ ፡ ውእቱ ፡ ወያዐልዎ ፡ ፮ዓመ
ት ፡ ወ፭እንብብ[1] ፡ ይመጽእ ፡ ሐሳዊ ፡ ስም ፡ ወ፪እምድኅረ ፡ መጽአ ፡ ወንጉሥ ፡ መስዕ ፡
* fol. 33 v° a. ሂ ፡ ሐሴዊ[1] ፡ ስሙ ፡ ወፀአቱኒ ፡ እምያፌት ፡ *በከመ ፡ ይቤ ፡ ሕዝቅኤል ፡ ሕገ ፡ መልአ
ክ ፡ ሬስ ፡ ይወፅእ ፡ እምያፌት ።

ወክልኤሆሙ ፡ ይትናገሩ ፡ ሐሰተ ፡ በ፩ማእድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ይቤሎ ፡ አዜባዊ ፡ እኂዝ
የ ፡ ንጉሥ ፡ ኢትዮጵያ ፡ እሁበከ ፡ ወውእቱሂ ፡ ይቤሎ ፡ እሁበከ ፡ ፸፻አፍራስ ። ወጠለ
ሙ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወበእንተዝ ፡ ወይከወን ፡ ቀትለ ፡ ዐቢየ ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ወይእቲ ፡
ትሰርር ፡ በፈረስ ፡ ወትገብእ ፡ ኀበ ፡ አቡሃ ፡ ወይስዕሮ ፡ አዜባዊ ፡ ምስለ ፡ ንጉሥ ፡ ኢት
ዮጵያ ፡ ተዓሪቆሙ ፡ እስመ ፡ ቦሙ ፡ አርምሐ ፡ መስቀል ፡ ውስተ ፡ እዴሆሙ ። ወሶበ ፡
ርእየ ፡ ዝንቱ[1] ፡ ትእምርት[1] ፡ ይጕይይ ፡ እምኔሆሙ ፡ ሐሳዊ ፡ ስም ፡ ወእምዝ ፡ ያስተጋብ
እ ፡ መዓተ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛበ ፡ ወአሜሃ ፡ ይመጽእ ፡ እግዚእ ፡ ወምስሌሁ ፡ ሐራሁ ፡ ወ
* fol. 33 v° b. ይጸብኡ ፡ ም*ስሌሁ ፡ ወይስዕሮ ፡ ለሐሳዊ ፡ ስም ፡ መንግሥቶ ፡ ወይጠፍኡ ፡ ሰራዊቱ ፡
ወውእቱ ፡ ኒ ፡ ይትወደይ ፡ በእሳት ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ። ወእምድኅረዝ ፡ ይከው

1. Sic.

de) 49 est complété par ces huit prophètes qui ont connu le passé et l'avenir. L'un d'eux dit : Le roi du midi (Azêb) ira chez le roi du nord; elle se mariera là; les deux rois se raconteront des faussetés dans un repas, et à cause de cela il y aura un grand massacre entre eux deux.

Et l'explication de ce passage me fut donnée par Moïse et Aaron en ces termes : « Le roi du midi est le Romain qui demeure au midi et à l'ouest du ciel. » Et maintenant il est son serviteur et ils l'ont perverti durant 6 ans et 5.....; il viendra un imposteur (porteur de faux nom) et deux ans après qu'il sera venu, [viendra aussi] le roi du nord portant un faux nom, et celui-ci sera
* fol. 33 v° a. issu de Japhet*. Ainsi que le dit Ézéchiel : Un prince(?) sortira de Japhet.

Lorsqu'il dit : ils s'entretiendront tous les deux de mensonges à la même table, cela signifie que le roi du midi lui dit : Après que je me serai emparé du roi d'Éthiopie, je te le remettrai, et l'autre lui dit : Je te donnerai 7.000 chevaux. Ils ont agi avec perfidie l'un envers l'autre; c'est pourquoi il y aura entre eux un grand massacre. — Elle s'enfuira sur un cheval et retournera chez son père. Le roi du midi la chassera après avoir fait alliance avec le roi d'Éthiopie, car ils auront dans leurs mains la lance de la croix; lorsqu'il verra ce signe, l'imposteur fuira loin d'eux, puis il accumulera la colère de tous les peuples. Alors viendra le seigneur avec son armée; il lui fera la guerre
* fol. 33 v° b. *et le renversera de son trône. Ses troupes seront exterminées et lui-même

ን ፡ ሰማይ ፡ ሐዲስ ፡ ወምድር ፡ ሐዲስ ፡ ወአማን ። ወዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ምቅዋሞሙ ፡ ለደቂ
ቀ ፡ ይሰኮር ። ወይሰዐር[1] ፡ ወልደ ፡ ቃዓት ። ወቃዓት ፡ ወልደ ፡ ሌዊ ፡ ወይሰዐር ፡ ወልደ ፡
ፋቁራ ፡ ወቆሬ ፧ ወቆሬ ፡ ወልደ ፡ ፋሬግ ፡ ወፋሬግ ፡ ታሙዝ ፡ ወታሙዝ ፡ ፌሌቶ ፡ ወእ
ሉ ፡ ውእዩ ፡ በእሳት ፡ ወኢተርፉ ፡ ዘእንበለ ፡ ደቂቀ ፡ ናሙኤል ። ወናሙኤል ፡ ወለደ ፡
ኤልፋሳፊ ፡ ወውእቱ ፡ አቡሆሙ ፡ ለብዙኃን ፨

ወዝውእቱ ፡ ዘ፲ወ፪ዐጸድ ፡ ወበ፬አዕማድ ፡ ወ፲ወ፪አሕባል ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ዘውእቱ ፡ ፬አዕ*ማዱ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ወህየንተ ፡ ፬እንስ * fol. 34 r° a.
ሳ ፡ ፬መናብርት ፡ ወህየንተ ፡ ፬አፍላግ ፡ ፬ወሐይዝተ ፡ ወንጌል ። ወህየንተ ፡ ፬ነፋሰተ ፡
ሰማይ ፡ ፬ርባሕቱ[1] ፡ ማዕዝኒሃ ፡ ለምድር ፡ ወህየንተ ፡ ፬ሰረገላ ፡ ኪሩቤል ፡ ፬ማዕዝኒሁ ፡
ለመስቀል ፡ ወህየንተ ፡ ፬መዳልወ ፡ ፀሐይ ፡ ፬ማዕዝኒሃ ፡ ለታቦት ፡ ወህየንተ ፡ ፬አብሕር
ተ ፡ እሳት ፡ ፬ማእዝኒሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወህየንተ ፡ ፬አዕማዲሃ ፡ ለወርኅ ፡ ፬አእባን ፡
ዘውስተ ፡ ልብሱ ፡ ለአሮን ፡ ወህየንተ ፡ ፬ትዕይንት ፡ ዘሰማይ ፧ ፬ጾታ ፡ ትእይንተ ፡ ምግዓዘ
ሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ፬አቅርንት ፡ ፬ሕማማተ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ ወህየን
ተ ፡ ፬አንቀጸ ፡ ሰማይ ፡ ፬ገጸ ፡ ሰማይ ፡ ወህየ*ንተ ፡ ፬ዕፀወ ፡ ገነት ፡ ፬ቀስፋ (?) ፡ እለ ፡ ይ * fol. 34 r° b.
ትወሀቡ ፡ በዕለተ ፡ ጥምቀት ፡ ሐሊበ ፡ ወመዓረ ፡ ወሥጋኒ ፡ ወደም ። ወህየንተ ፡ ፬መሳክወ ፡
ማህው ፡ ፻ቀናዲለ ፡ ዘቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወህየንተ ፡ ፬መላእክት ፡ እለ ፡ ይቀውሙ ፡ ፬ገ

1. Sic.

sera jeté dans le feu, ainsi que le disent les apôtres. — Ensuite il y aura un ciel nouveau et une terre nouvelle. — Cette enceinte est le séjour des enfants d'Issachar (Yesakor); le fils de Qâ'ât sera renversé (?), de Qa'ât fils de Lêwi; le fils de Fâqurâ sera déposé (?) ainsi que Qorê, fils de Farēg; et Farēg Tâmoûz, et Tâmoûz Fêlêto. Ceux-ci ont été brûlés par le feu et il ne resta que les enfants de Nâmu'êl. Nâmu'êl engendra 'Èlfâsāfi qui fut le père de nombreux enfants.

Et ceci est la douzième enceinte, avec 4 colonnes et 12 chevrons.

En voici l'explication : Les quatre colonnes* dont il parle sont les patriarches de l'Église. A la place des quatre animaux sont les quatre sièges; à la place des quatre fleuves, les quatre rivières de l'Évangile; à la place des quatre vents du ciel, les quatre coins de la terre, au lieu des quatre chars des chérubins, les quatre (angles) bras de la croix; au lieu des quatre balances (?) du soleil, les quatre coins de l'autel; au lieu des quatre mers de feu, les quatre angles de l'Église; à la place des quatre piliers de la lune, les quatre pierres qui sont sur le vêtement d'Aaron; au lieu des quatre camps du ciel, les quatre séries du campement d'Israël au moment de sa migration; [au lieu] des quatre cornes, les quatre douleurs des mains et des pieds de Notre-Seigneur; au lieu des quatre portes du ciel, les quatre faces du ciel*; à la place des quatre arbres du jardin, les quatre signes extérieurs (?) qui sont donnés le jour du baptême, le lait, le miel, la chair et le sang; au lieu des quatre fenêtres vitrées, les cent flambeaux de l'Église; au lieu des quatre anges qui se tiennent debout, aux quatre côtés du Seigneur des esprits, les quatre éléments

* fol. 34 r° a.

* fol. 34 r° b.

በዋቲሁ ፡ ለእግዚእ ፡ መናፍስት ፡ ፬ጠባይዐ ፡ ፍጥረተ ፡ ለአም[1] ፡ ወእሉ ፡ ተፈጥሩ ፡ በበ ፡
፭ወስብሐት ፡ ለኬንያ ፡ ለዘፈጠረ ፡ ዘንተ ፡ ወኵሉ ፡ ይቀውም ፡ በሥላሴ ።

ወ፲ወ፪አሕባል ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ፲ወ፪ሐዋርያት ፡ ወዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ምቅዋሞሙ ፡ ለደቂ
ቀ ፡ አዛሔል ፡ ወልደ ፡ ቀዓት ፡ ወልደ ፡ ሌዊ ፡ ወአዛሔል ፡ ወልደ[2] ፡ ኔስ ፡ እንዘ ፡ ተወል
ደ ፡ በወርኀ ፡ ኔሳን ፡ ወኔሳን ፡ ወልደ[2] ፡ አያብ ፡ ወአያብ ፡ ጳኮን ፡ ወጳኮን ፡ ወልደ[2] ፡ ደ
* fol. 34 v° a. ብር ፡ ወደብ*ር ፡ ወልደ[2] ፡ ናር ፡ ወናር ፡ ዌልስ ፡ ወሐዋርያሃኒ ፡ ለዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ያዕቆ
ብ ፡ ወልደ ፡ እልፍዮስ ፡ ወመልአክኒ ፡ አቃምያል[3] ፡ ዐቃቤ ፡ ገነት ።

ወዝውእቱ ፡ ዘ፲ወ፫ዐጸድ ፡ ወ፫፻፲ወ፰ ፡ አሕባል ። ወሕበሪሆን ፡ ጸዓዳ ፡ ከመ ፡ ጽጌ ፡
ረዳ ፡ ወአሐቲ ፡ ሐብል ፡ እምኔሆን ፡ በአመ ፡ ታስተርኢ ፡ እማእከሌሆን ፡

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ኦሪት ፡
ወነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡ ፫፻፲ወ፰አሕባል ፡ ዘይቤ ፡ ፫፻፲ወ፰ርቱዓነ ፡ ሃይማኖት ፡ ወሕበሪ
ሆን ፡ ከመ ፡ ጽጌ ፡ ረዳ ፤ ሶበ ፡ ይብል ፡ ጽጌ ፡ ረዳሰ ፡ ጸዓዳ ፡ ወትምህርቶሙኒ ፡ ለ፫፻፲ወ
* fol. 34 v° b. ፰ብሩህ ፡ ከመ ፡ ፀሐይ ። ወአሐቲሰ ፡ ሐብል ፡ በአመ ፡ ታስተርኢ ፡ ማእከሌሆን ፡ ወ*በ ፡
አመ ፡ ኢታስተርኢ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ እግዚእነ ፡ ወአምላክነ ፡ ወበአመ ፡ ያስተርኢ ፡ ማ
እከሌሆሙ ፡ ወበአመ ፡ ይትኀብአሙ ፡ በአመ ፡ ይከውኑ ፡ ፫፻፲ወ፰ ። ወዝ ፡ ዘይከው
ን ፡ ከመ ፡ ይትአመሮሙ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ። ወዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ምቅዋሞሙ ፡ ለ

1. Sic : lire ዓለም — 2. Sic : lire ወለደ — 3. Le ቃ est affecté en même temps de la voyelle ĕ

de la création du monde et de ceux qui ont été créés de chacun [*de ces éléments*]. Gloire à l'artisan qui a créé cela et tout subsiste par la Trinité.

Les douze chevrons dont il te parle sont les douze apôtres. — Cette enceinte est le séjour des enfants d'Azâhêl, fils de Qa'ât, fils de Lêwi. Et Azâhêl était fils de Nès, qui naquit dans le mois de Nêsân, et Nèsân engendra Ayâb, (* fol. 34 v° a.) Ayâb engendra Pâkon, Pàkon engendra Dabr, Dabr* [engendra] Nâr et Nâr, Wêles. — Et l'apôtre de cette enceinte est Jacques (Ya'eqob), fils d'Alphée (Alfeyos), et l'ange est 'Aqâmyâl, le gardien du paradis.

Et ceci est la treizième enceinte, qui a 318 chevrons, dont la couleur est blanche comme la fleur de la rose, et il y a une époque où l'un d'eux apparaît au milieu d'eux.

L'explication m'en fut donnée par Moïse et Aaron; ils me dirent : Lorsqu'on te parle de colonnes, ce sont la loi, les prophètes et les apôtres; les 318 chevrons dont il est question sont les 318 pères orthodoxes (*de Nicée*); lorsqu'on dit que leur couleur est semblable à la fleur de rose c'est que la fleur de rose est blanche et la doctrine des 318 pères est brillante comme le soleil; lorsqu'on te dit qu'il y a un chevron qui apparaît parfois au milieu (* fol. 34 v° b.) d'eux et qui* parfois disparaît, c'est Notre-Seigneur et notre Dieu : tantôt il se montre au milieu d'eux et tantôt il se dérobe, tantôt ils sont 318. Il en est ainsi afin qu'ils sachent qu'il est le Seigneur. — Cette enceinte est le séjour des enfants de Kêbron, fils de 'Orên, et Orên d'Amhân, et Amhân de Têgrân,

ደቂቀ ፡ ኬብሮን ፡ ወልደ ፡ ዖሬን ፡ አምሐን ፡ ወአምሐን ፡ ትግራን ፡ ወአልሂዝ ፡ ወሴዌ
ን ፡ ወልደ ፡ ዋክር ፡ ወሐዋርያሃኒ ፡ ጳውሎስ ፡ ወመልአክኒ ፡ አክያል ፡ መልአክ ፨

ወዝውእቱ ፡ ፲ወ፬ዐጸድ ፡ ወባቲ ፡ ፪አዕማድ ፡ ወ፩ዐምድ ፡ ዐቢይ ፡ ወ፩ንኡስ ፡ ወቦቱ ፡
ለአሕባሊሆን ፡ ከመ ፡ ቅርፍተ ፡ ሮማን ፡ ወባቲ ፡ ፫አሕባል ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወይቤሉኒ ፡ ፪አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብሉ ፡ *፪ሰማ
ዕት ፡ እለ ፡ አንጾኪያ ፡ ወበኢየሩሳሌም ፨ ፩ዓምድ ፡ ዐቢይ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ሰማዕተ ፡ አ
ንጾኪያ ፨ ፩ዐምድ ፡ ንኡስ ፡ ሶበ ፡ ይብለከ ፡ ንኡስ ፡ ሕፃናት ፡ ሰማዕት ፡ ዘኢየሩሳሌም ፡
ወሕበሪሆሙ ፡ ለአዕማድ ፡ ከመ ፡ ቅርፍተ ፡ ሮማን ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ አምሳለ ፡ ክዕወተ ፡ ደ
ሞሙ ፡ ለሰማዕት ፡ ወ፫አሕባል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ አምሳለ ፡ ሥላሴ ፡ ዘየዐቅብዎ ፡ ሰማዕ
ት ፡ ወባሕቱ ፡ ሰማዕተ ፡ አንጾኪ ፡ የዐቢዩ[1] ፡ እምሰማዕተ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወበኀቤነ[2] ፡ ወበ
ኀበ ፡ ልዑል ፡ ለሊሁ ፡ ያአምር ፡ ዘየዐቢ ፡ ወብዙኃን ፡ እምደቂቅ ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕተ ፡
ወዐቀቡ ፡ ድንግልናሆሙ ፡ ወፈድፋደ ፡ ይቤሉ ፡ በእንተ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ግሙራ ፡ አልቦ ፡
አመ ፡ ሰከበ ፡ ም*ስለ ፡ አንስት ፡ ወኢያውዕአ ፡ ዘርአ ፡ ላዕለ ፡ አንስት ፡ ዘእንበለ ፡ በሕል
መ ፡ ሌሊት ፡ አው ፡ ሶበ ፡ ቀደምዎ ፡ አብያጺሁ ፡ እንዘ ፡ ይትሜሀር ፡ መጽሐፈ ፡ እንዘ ፡
ይበኪ ፡ ወይሬኢ ፡ ሀብተ ፡ ሰማይ ፡ ወዝንቱ ፡ አስማት ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ዘይ
ብል ፡ ጸባኦት ፡ ሰዳይ ፡ ወይቤ ፡ ሳሙኤል ፨

(Marginal notes: * fol. 35 r° a. ; * fol. 35 r° b.)

1. Pour. — ብዩ ፡ — 2. Sic.

et 'Alhiz et Sêwên fils de Wâker. — Et l'apôtre [de cette enceinte] est Paul (Pawlos) et l'ange est l'ange 'Akyâl.

Et celle-ci est la quatorzième enceinte; elle comporte deux colonnes, une grande et une petite, et les chevrons ont comme une écorce de grenade; il y en a trois.

Et l'explication suivante me fut donnée par Moïse et Aaron. Ils me dirent : Lorsqu'on mentionne deux colonnes*, ce sont les deux [sortes de] martyrs, ceux d'Antioche et ceux de Jérusalem. Lorsqu'il cite une grande colonne, ce sont les martyrs d'Antioche, et la petite les enfants martyrs de Jérusalem. La couleur des colonnes est semblable à l'écorce de grenade, dit-il, c'est l'image de l'effusion du sang des martyrs. — Lorsqu'il dit trois chevrons, c'est l'image de la Trinité que vénéraient les martyrs, mais les martyrs d'Antioche sont plus grands que ceux de Jérusalem pour nous, et pour le Très-Haut Lui-même connaît ce qui est plus grand. Parmi les enfants plusieurs ont été martyrs, et ont conservé leur chasteté; on cite surtout Théodore (Têwoderos), *qui nunquam concubuit* cum muliere, neque semen effudit super mulierem nisi in somnis noctis;* lorsque ses camarades le surpassaient, pendant qu'il s'instruisait dans l'Écriture, en pleurant il voyait les dons du ciel. Dans le tabernacle sont écrits les mots : Sabâot, Saddây et Samuel a dit.

(Marginal notes: * fol. 35 r° a. ; * fol. 35 r° b.)

ዘ፲ወ፭ ፡ ዐጸድ ፡ ወቦቱ ፡ ፪አዕማድ ፡ ፩ዐምድ ፡ ይመስል ፡ ሕብረ ፡ ማይ ፡ ወካልኡ ፡ ይነድድ ፡ ከመ ፡ እሳት ፡ ወ፩ሐብሎን ፡ ለክልኤሆን ፡ አዕማድ ።

ወፍከሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ሙሴ ፡ አሮን[1] ፡ ወይቤሉኒ ፡ ክልኤ ፡ አዕማድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ኤልያስ ፡ ወዮሐንስ ፡ ወ፩ዐምድ ፡ ይነድ[ድ] ፡ ከመ ፡ እሳት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ኤልያስ ፡
* fol. 35 v° a. ውእቱ ፡ ዘንዱድ ፡ ልቡ ፡ በእንተ ፡ ቅንአተ ፡ እግዚአብሔር ። ወዝኒ ፡ ዘይቤ ፡ ፩*ዘሕብረ ፡ ማይ ፡ ዮሐንስ ፡ ዘአጥመቀ ፡ በማይ ፡ አሕዛበ ፡ ወለሐብለ ፡ ክልኤሆን ፡ አሐቲ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ አዲም ፡ ይቀንቱ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ወዛቲ ፡ ዐጸድ ፡ ደቂቀ ፡ ሚራሪ ። ወሚራሪ ፡ ወለደ ፡ ኃሙሲ ፡ ወሎቢኒ ፡ ወለደ ፡ ስምይ ፡ ከመዝ ፡ ዘይብል ፡ ሀሎ ፡ ደብተራ ፡ ያኤል ፡ ሰማዔ ፡ ስእለታት ፡ ብሂል ።

ወለ፲ወ፮ዐጸድ ፡ ከመዝ ፡ ነገራቲሃ ፡ ወቦቱ ፡ ፬አዕማድ ፡ ወ፭፻አርጋብ ፡ ወ፬፻ጸዓድው ፡ ወ፩፻ጸሊማን ፡ ወቦቱ ፡ ፪አሕባል ።

ወፍከሬሁኒ[ነገሩኒ] ፡ ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወ፬ዐምድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፬መምህራን ፡ ወእሉ ፡ መቃርስ ፡ ወእንጦንስ ፡ ወሲኖዳ ፡ ወጳኵሚስ ፨ ወ፬፻ጸዓድው ፡ ደቂቀ ፡ እሉ ፡ ፬መ
* fol. 35 v° b. ምህራን ፡ ፩፻ጸሊማን ፡ መነከ*ሳት ፡ ደኀርት ፡ ወ፪አሕባል ፡ ጾሞሙ ፡ ወጸሎቶሙ ፡ ለቅዱሳን ።

ወውስቴቱ ፡ ስዑል ፡ ስዕሎሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ለአበው ፡ ቀደምት ፨ ቀዳሚ ፡ አዳም ፡

1. Sic.

[Description] de la quinzième enceinte : Elle a deux colonnes, dont l'une ressemble à la couleur de l'eau et l'autre brille comme un feu flambant, et il y a un seul chevron pour ces deux colonnes.

L'explication m'en fut donnée par Moïse et Aaron; ils me dirent : Les deux colonnes dont il parle sont Élie ('Èlyas) et Jean, et lorsqu'il mentionne une colonne qui brûle comme le feu, c'est Élie dont le cœur était enflammé
* fol. 35 v° a. de zèle pour Dieu. Lorsqu'il dit que l'une* était couleur de l'eau, c'est Jean qui baptise les nations (peuples) dans l'eau. Lorsqu'il dit que le chevron est unique pour les deux, il indique le cuir qu'ils ceignirent tous les deux. — Cette enceinte est celle des enfants de Mirâri, Mirâri engendra Hâmusi et Lobini engendra Semey[1]. Ainsi ce qui est dit c'est le tabernacle de Yâ'êl, veut dire celui qui écoute les prières(?).

La description de la seizième enceinte est telle : Elle renferme quatre colonnes et 500 colombes, dont 400 blanches et 100 noires, plus deux chevrons.

Et Moïse et Aaron me donnèrent cette explication : Lorsqu'il dit quatre colonnes, ce sont les quatre hégoumènes, savoir Macaire (Maqares), Antoine (Antons), Senuti (Sinodâ, Σινούθιος) et Pacôme (Pakuemis). Les 400 colombes blanches, sont les enfants de ces quatre prieurs et les 100 noires sont les
* fol. 35 v° b. moines* postérieurs. Les deux chevrons sont les jeûnes et les prières des saints.

A l'intérieur sont représentés les portraits des premiers pères saints.

1. Cf. II Paral. vi. 29.

ሴት : ሄኖክ[1] ። ቃይናን ። መላልኤል : ያሬድ : ሄኖክ : ማቱሰላ : ላሜኅ : ኖኅ : ሴም : አልፋክስድ : ወቃይናም : ሳላ : እቤር : ፋሌክ : ራግው ። ሴሮኅ : ናኮር : ታራ : አብርሃም : ይስሐቅ : ወያዕቆብ ። ወተዓፀው : ወበጽሐ : ዕፃ : ወሰዐልዎ : ማእከለ : ደብተራ : ወለአበውሂ : ሰዐሎሙ : መልአከ : ገጽ : ወድኅረ : ይሁዳ : ፋሬስ ። ኤስሮም : አራም : አሚናዳብ : አሶን : ሰሎሞን ። በዔዝ : ኢየቤድ : እሴይ : ዳዊት : ሰሎሞን : ሮብአም : አብያ : አስፍ : ኢዮሳፍጥ : ኢዮራም : ኢዮ*አስ : አሜስ : አዘርያስ : ዖዝያን : ኢዮአታም : አካዝ : ወሕዝቅያስ : ምናሴ : አሞጽ : ኢዮስያስ : ኢኮንያን : ሰላትያል : ዘሩባቤል : አብዩዳ : ኤልየቄም : አዘር : ሰዶቅ : ዓልዓዘር : ኤልዩድ : አኪም : አልዓዘር ። ማታን : ያዕቆብ : ወዮሴፍ ። ወእሉ : ጽሑፋን : ውስተ : ወንጌል : ወበእንተዝ : ዘመደ : ማርያም : ድንግል : ዘኮኑ : ድኅኑ ። * fol. 36 r° a.

ለ፲ወ፯ዐጸድ : ከመዝ : ነገራቲሃ : ወባቲ፫ : አዕማድ : ለቀዳሚትሰ : ዐምድ : ፰አሕባሊሃ : ወለካልእሰ : ዐምድ : ፪ወለሳልስት : ፲ወ፪ ።

ወፍካሬሁ : ከመዝ : ፫አዕማድ : ሶበ : ይብል : አብርሃም : ይስሐቅ : ወያዕቆብ : ወለቀዳሚት : ዐምድ : ፰አሕባሊሃ : *ሶበ : ይብል : ደቂ : አብርሃም : ፮ዘወለደ : እምኬጡራ : ወ፩እምሰራ : ወ፩ኒ : እምአጋር : ወአስማቲሆሙ ። ዘንበር : ወያክንስ : ማዳይ : ወማዳን : ኢያዝበቅ ። ወሴሕያ : ወይስማዔል : ወይስሐቅ ። ወለካልእት : ዐምድ : ፪አ * fol. 36 r° b.

1. Sic.

D'abord Adam, Seth, Enos[1], Qâynân, Malâl'êl, Yâred, Hénoch, Matusalâ, Lamech, Noé, Sem, Alfâksad, Qâynâm, Sâlâ, 'Ebèr, Fâlèk, Râgw, Sêroh, Nâkor (*Arphaxad, Caïnan, Heber, Phaleg, Reu, Sarug, Nachor*), Abraham, Isaac et Jacob[2]. — Ils ont tiré au sort, et celui que le sort a désigné, a été représenté au milieu du tabernacle. Quant aux pères, c'est un ange de la face qui les a représentés. — Puis Juda, Pharès, 'Èsrom, 'Arâm, 'Aminâdab, 'Ason, Salomon, Ba'èz, Iyabêd, 'Esêy, David, Salomon, Robeam, 'Abyâ, 'Asef, 'Iyosâfet, 'Iyorâm*, Iyoas, 'Amès, Azaryâs, 'Ozyân, 'Iyo'atâm, 'Akâz et Hezeqyâs, Menâsê, 'Amos, 'Iyosyâs, 'Ikonyân, Salâtyâl, Zarubâbêl, 'Abyudâ, 'Èlyaqêm, 'Azar, Sadoq, 'Al'âzar, 'Èlyud, 'Akim, 'Al'âzar, Mâtân, Yâ'eqob et Joseph (Yosêf). Ceux-là sont inscrits dans l'Évangile[3] — et étant parents de Marie, la Vierge — c'est pour cela qu'ils ont été sauvés. * fol. 36 r° a.

Et voici la description de la dix-septième enceinte : elle a trois colonnes, la première a huit chevrons, la seconde deux et la troisième douze.

L'explication est celle-ci : lorsqu'il dit trois colonnes, ce sont Abraham, Isaac et Jacob; lorsqu'il dit que la première a huit chevrons, ce sont* les enfants d'Abraham, six qu'il eut de Ketura[4], un de Sara et un autre d'Agar. — Et voici leurs noms : Zanbar, Yâkens, Mâdây et Mâdân, 'Iyâzebaq, Sêhya, Yesmâ'êl et Yeshaq. — Lorsqu'il dit que la seconde colonne avait deux chevrons, ce * fol. 36 r° b

1. Le ms. : Énoch. — 2. Cf. Luc III, 34-38. — 3. Cf. Matth. I, 3-16. — 4. Cf. Gen. XXV, 2.

ሕባሊሃ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዳቂቀ ፡ ይስሐቅ ፡ ያዕቆብ ፡ ወዔሳው ፡ ወለሣልሲት ፡ ዐምድ ፡ ፲ወ፪አሕባሊሃ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዳቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ እሉ ፡

ወዝኵሉ ፡ ምስጢራ ፡ ለደብተራ ፡ ከመዝ ፡ ነገረ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሕዝብኒ ፡ ይቀውሙ ፤ በበ ፡ ነገዶሙ ፡ እንተ ፡ መንገለ ፡ ምሥራቅ ፡ ይቀውሙ ፡ ነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ወእለ ፡ ይትዐየኑ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወነገደ ፡ ሮቤል ፡ መንገለ ፡ የማን ፡ ይቀውሙ ፡
* fol. 36 vº a. ወእለ ፡ ይትዐየ*ኑ ፡ በበ ፡ ነገዶሙ ፡ ወነገደ ፡ ዮሴፍ ፡ ይቀውሙ ፡ መንገለ ፡ ባሕር ፡ ወእለ ፡ ይትዐየኑ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወነገደ ፡ ዳን ፡ ይቀውሙ ፡ ድኅረ ፡ ዓረቢሁ ፡ ለደብተራ ፡ ወእለ ፡ ይትዐየኑ ፡ ኀቡረ ፡ በከመ ፡ ይግዕዙ ፡ በጾታ ፡ ወከማሁ ፡ ይቀውሙ ፡ ወኢይትዐደዉ ፡ ውስተ ፡ ሳብዕ ፡ ኀበ ፡ ምሥዋዕ ፡

ወእሉ ፡ አበው ፡ ስዑላን ፡ ውስተ ፡ ልብሱ ፡ ለአሮን ፡ ለይሁዳ ፡ ሰርድዮን ፡ ወለይሳኮር ፡ ጳዝዮን ፡ ለዛብሎን ፡ መረግድ ፡ ለኢታ ፡ ወለሮቤል ፡ ኢያስጲስ ፡ ለስምዖን ፡ ወለሌዊ ፡ ከመ ፡ ፍሕም ፡ ለጋድ ፡ ሰንፔር ፡ ፩ጾታ ፡ ወለዮሴፍ ፡ አሜቴስጢኖስ ፡ ወለብንያም ፡ አቀጠቀማጡስ ፡ ወለምናሴ ፡ ጥልም ፡ ለጋድ ፡ አቅጻ ፡ ቤተሜኔስ ፡ ወለንፍታሌም ፡ ሶበው
* fol. 36 vº b. ም ። ወለአሴር ፡ በ*ረሌ ፨

ወፍካሬሁኒ ፡ ከመዝ ። ሰርድዮን ፡ ብሂል ፡ ተመሥረተ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ጳዝዮን ፡ ብሂል ፡ ዜነወት ፡ ሕማማተ ፡ ዋሕድ ፡ ብሂል ፡ መረግድ ፡ ብሂል ፡ መረግደ ፡ ሕዝብ ፡ በእሳ

sont les enfants d'Isaac, Jacob et 'Esaü. — Et lorsqu'il dit que la troisième avait douze chevrons, ce sont les fils de Jacob.

Ce sont tous les mystères du tabernacle, tels que me les a exposés l'ange de Dieu. Et le peuple est réparti selon ses tribus[1] : vers l'orient est placée la tribu de Juda, avec ceux qui campèrent avec lui; la tribu de Ruben (Robêl) est vers la droite, ainsi que ceux qui campèrent* avec lui selon leurs familles;
* fol. 36 vº a.
la tribu de Joseph se range vers la mer (l'ouest), avec ceux qui campèrent avec lui; la tribu de Dan se place derrière, à l'ouest du tabernacle, ainsi que ceux qui étaient campés avec lui. Avec le même ordre selon lequel ils marchent, ils se rangent en s'arrêtant, et ils ne passent pas dans le septième [tabernacle] où est l'autel.

Les pères des tribus étaient représentés sur le costume d'Aaron[2], Juda par la sardoine, Issachar (Yesâkor) par la topaze, Zabulon (Zabelon) par l'émeraude, 'Atâ et Ruben (Robêl) par le jaspe, Simon et Lévi par l'escarboucle, Gad par le saphir, en une rangée; Joseph par l'améthyste, Benjamin (Benyâm) par l'agathe; Manassé (Menasê) par le Telem, Gad par la chrysolithe, Nephtali par l'onyx, Aser par le béril*.
* fol. 36 vº b.

Voici l'explication de ces pierres : la sardoine signifie : il a été fondé par Dieu; la topaze, elle a annoncé les souffrances du Fils unique; l'émeraude...... le peuple(?) par le feu; le jaspe, elle a violemment juré[3];

1. Cf. Nombres II, 3, 10, 18, 25. — 2. Cf. Ex. XXVIII, 17-20. — 3. Cf. Matth. XXVI, 74.

ት ፡ ብሂል ፡ ኢያስጲስ ፡ ብሂል ፡ አፊድሬድት ፡ ተሐልፎተ ፡ ቃል ፡ ብሂል ፨ ከመ ፡ ፍሕም ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ከመ ፡ ፍሕም ፡ ቅንአቶሙ ፡ ለካህናት ፡ ብሂል ። ሰንፔር ፡ ብሂል ፡ ንሰግድ ፡ ኀበ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ቆመ ፡ እግረ ፡ እግዚእነ ፡ ብሂል ፡ አሜቴስጢኖስ ፡ ብሂል ፡ እንበለ ፡ ዕድሜሁ ፡ አፍረየት ፡ ሠዊተ ፡ ብሂል ፡ አክጥስ ፡ ብሂል ፡ አቀጥቀጠቶሙ ፡ ለአማንያን ፡ ወድኅረ ፡ አምነት ፡ ለሊሃ ፡ ጥልም ፡ ብሂል ፡ ጠለዋ[2] ፡ ከመ ፡ እንተ ፡ ገለብ ፡ ውስተ ፡ ኖልቄ ፡ እለ ፡ ከማሃ ፡ ብሂል ። አቅትማ ፡ ብሂል ፡ አ*ቅተለቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ትቤ ፡ አርእዩነመ ፡ ኪኖ ፡ ብሂል ፡ ወዝ ፡ ፍካሬሁ ። ወዝኒ ፡ ምስጢር ፡ ወመንክር ፡ ውእቱ ። ወሐዋርያሃኒ ፡ ለዛታ ፡ ዓጸድ ፡ እስጢፋኖስ ፡ ወመልአከኒ ፡ ዘነገረኒ ። * fol. 37 r° a.

ወቀዳሚ ፡ ዐምድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ብርስባሔ ፡ ፒልሎስ ። ወካልእ ፡ ዐምድ ፡ ይብል ፡ ኤሴዴሬስ ፡ ወቀዋሚሆሙ ፡ ለካህናተ ፡ እስራኤል ፡ ወሣልስ ፡ ዐምድ ፡ ይብል ፡ ወናጢኤ ፡ አአቅ ፡ ለበጤር[1] ፡ ወፍካሬሁኒ ፡ ብርስባሔ ፡ ብሂል ፡ አብ ፡ ዘይሴባሕ ፡ በወልድ ፡ ብሂል ፡ ወፒሎስኒ ፡ ብሂል ፡ ወስብሐቲሆሙኒ ፡ እምኀቤሆሙ ፡ ብሂል ፡ ወኤሴዲሮስሂ ፡ ብሂል ፡ አብ ፡ ኢይቀድም ፡ እምወልድ ። ወኤሲዲሮስኒ ፡ የማነ ፡ አብ ፡ ብሂል ፡ ወልድ ፡ ዝኒ ፡ ወቀዋሚሆሙ ፡ ለሊ*ቃናተ ፡ እስራኤል ፤ ሶበ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ቆመ ፡ ማእከሎሙ ፡ ለሐዋርያት ፡ እንዘ ፡ እዕፅው[2] ፡ ኆዋኅው ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፡ እግዚአብሔር ፡ ቆመ ፡ ውስተ ፡ ማኅበረ ፡ አማልክት ፡ ወጢኖጢኪ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ርጢን ፡ ዘኮነነ ። መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወአክለቤፔርሂ ፡ ቀዳሴ ፡ ሥጋ ፡ ወነፍስ ፡ ብሂል ። * fol. 37 r° b.

1. Peu après; lignes, 12, 13, 17, ces mêmes mots sont écrits différemment. — 2. Sic.

l'escarboucle est l'emblème du zèle des prêtres; le saphir signifie : nous nous prosternons à l'endroit où ont été les pieds de Notre-Seigneur; l'améthyste signifie : avant l'époque elle a produit des épis; l'agathe, elle a brisé les croyants, puis elle a été croyante elle-même; telem signifie : elles ont été perfides(?) comme un hameçon parmi celles qui étaient comme elles. 'Aqtema signifie* elle a fait tuer Dieu et *tebê* signifie : montrez-nous son art. Telle est l'explication [de ces pierres] et tel est le mystère admirable. — L'apôtre de cette enceinte est Étienne ('Estifânos) et l'ange, celui qui m'a parlé. * fol. 37 r° a.

Lorsqu'il dit la première colonne, c'est Bersebâhê Pilelos; la seconde colonne se nomme 'Èsêdêrês, et le chef des prêtres d'Israël; la troisième s'appelle Naṭiê-A'aq-labatêr. Voici l'explication de ces noms : Bersebâhê signifie le Père qui est loué par le Fils; Pilos signifie : leurs louanges proviennent d'eux; 'Èsêdiros signifie : le Père n'a pas précédé le Fils. 'Èsidiros signifie encore la droite du Père ce qui est le Fils. S'il dit qu'il est le chef des princes d'Israël*, c'est parce que celui-ci (le Fils) apparut au milieu des apôtres, bien qu'ils eussent fermé les portes, comme le dit David : « Dieu se tient dans la réunion des Dieux[1] », et lorsqu'il dit : tinotiki, c'est le baume que l'Esprit-Saint a été pour nous; Aklabêpêr signifie celui qui sanctifie le corps et l'esprit. * fol. 37 r° b.

1. Ps. LXXXI, 1.

አዓትብ ፡ ወአግህድ ፡ ሥላሴ ፡ ወአአምን ፡ ዘንተ ፡ ሥላሴ ፡ እንዘ ፡ ፫፩ወ፩መለኮት ፡ ወ፩መንግሥት ፡ ወ፩ስልጣን ፡ ወ፩ግዝአት ፡ ወአ፩ፈቃድ ፡ ወ፩ስምረት ፡ ወሠለስቱ ፡ ራእይ ፡ ወ፩ንጻሬ ፡ ወ፫አካል ፡ ወ፩ስም ፡ ወ፩እሪና ፡ ወ፩መክብብ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ፀሐይ ፡
* fol. 37 v° a. ይነብር ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወብርሃኑ ፡ ይነብር ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወ*ዋዕዩ ፡ ያውዒ ፡ በዝ ፡ ይትአመር ፡ ሥላሴ ።

ወባቲ ፡ ፬አሕባል ፡ ወታቦትኒ ፡ እንተ ፡ ውስቴታ ፡ ኦሪት ፡ ወመሶብ ፡ ወርቅ ፡ እንተ ፡ መና ፡ ወበትረ ፡ አሮን ፡ እንተ ፡ ሠረጸት ፡ ወማዕጠንት ፡ ዘወርቅ ፡ ፬ጥብጣቤ ፡ ዘሐብል ፡ ወህየ ፡ ስዑላን ፡ ፬ኪሩብ ፡ ወደብርኒ ፡ ዘሕብረ ፡ በረድ ፡ ጸዐዳ ፡ መልዕልተ ፡ ታቦት ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ነዋ ፡ ፬አሕባል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ፬መጻሕፍት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ እለ ፡ ጸሐፈ ፡ ዕዝራ ፡ ወታቦትኒ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ታቦት ፡ ሐዳስ ፡ ንጽሕት ፡ ማርያም ፡ በህየ ፡ ታቦተ ፡ ሙሴ ፡ ወበዝየ ፡ ንሕነ ፡ ታቦታ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ጳውሎስ ፡ አንትሙ ፡ ታቦቱ ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በህየ ፡ ዐሥሩ ፡ ቃላት ፡ ባሕቲቱ ፡ ውስ
* fol. 37 v° b. ተ ፡ ከርሣ ፡ ለታቦት ፡ ወበ*ዝየ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ወልድ ፡ ዋህድ ፡ ባሕቲቱ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ፡ ማርያም ። በከመ ፡ ትቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ነገሥት ፡ አልቦ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ፡ ለታቦት ፡ ዘእንበለ ፡ ዐሥሩ ፡ ቃላት ፡

ወጎሞርኒ ፡ አምሳለ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወመናሂ ፡ ዘውስቴታ ፡ ሥጋሁ ፡ ለወልድ ፡

Je fais le signe de la croix et je proclame la Trinité, et je crois à cette trinité qui comporte trois personnes et une seule divinité, un seul règne, un seul pouvoir, une seule domination, une seule volonté, un seul désir; trois aspects et une seule apparence, trois personnes et un seul nom, une complète égalité, une seule totalité, ainsi qu'il est dit : « Le soleil demeure dans le ciel et sa
* fol. 37 v° a. lumière demeure sur la terre* et son feu embrase. » Par cet exemple se connaît la Trinité.

Il y a quatre chevrons, l'arche dans laquelle est la loi de Moïse, la boîte d'or de la Manne, le bâton d'Aaron qui poussa, l'encensoir d'or, les quatre fouets de cordes. Là sont représentés quatre chérubins et une montagne couleur de cristal transparent au-dessus de l'arche.

Et voici l'explication : lorsqu'il mentionne quatre chevrons, ce sont les quatre livres qu'a écrits Esdras ('Ezrâ); lorsqu'il parle de l'arche, c'est la nouvelle arche, la pure Marie. Là était l'arche de Moïse et ici nous sommes, nous-mêmes, l'arche de l'Esprit-Saint, comme le dit Paul : « Vous êtes l'arche (le temple) de l'Esprit-Saint, le Christ. » Là était seulement le décalogue
* fol. 37 v° b. placé dans l'arche et* ici le Verbe du Père, le Fils unique seul dans le sein de Marie. Ainsi que le dit le livre des rois : « Il n'y a à l'intérieur de l'arche que le décalogue[1]. »

L'Omer est l'image de l'Église; la manne qui s'y trouve figure le corps du

1. III Rois VIII, 9.

ያርኢ ፡ ወግልወታሂ ፡ በወርቅ ፡ ሐዋርያት ፡ ወበትረ ፡ አሮን ፡ እንተ ፡ ሠረጸት ፡ ትትረጐ
ም ፡ በርሆ[1] ፡ ጴጥሮስ ፡ ወበትረ ፡ ሙሴ ፡ ትትረጐም ፡ በመስቀለ ፡ ክርስቶስ ። በትረ ፡
ሙሴ ፡ ዘቢጣ ፡ ባሕረ ፡ አዕደወቶሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ወመስቀለ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘቢጣ ፡ ርእ
ሰ ፡ ከይሲ ፡ ዘውእቱ ፡ ሰይጣን ፡ አዕደወቶሙ ፡ ለሕዝብ ፡ እሞት ፡ ውስተ ፡ ሕይወት ፡
በህየ ፡ በትረ ፡ ሙሴ ፡ ገብረት ፡ ፲ተአምራተ ፡ ወበዝ*የ ፡ መስቀለ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰበረት ፡ * fol. 38 r° a.
ርእሰ ፡ ፲ ፡ አጋንንት ፡

ወጥብጣቤሂ ፡ ዘሐብል ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ በህየ ፡ ለዘአበሰ ፡ ይቀሥፍዎ ፡ ፵ጥብጣቤ ፡ በከ
መ ፡ ትቤ ፡ ኦሪት ፡ እመበ ፡ ዘደፈረ ፡ ሜሮን ፡ ይቀሥፍዎ ፡ ፻፵ወ፫ ፡ ጥብጣቤ ፡ ወለእመበ ፡
በእንተ ፡ ፈውስ ፡ ሰትዮ ፡ እምኔሁ ፡ ይስድድዎ ፡ ኀበ ፡ ኢይገብእ ፡ ወበኀበ ፡ አብኡ ፡ ከ
መ ፡ ይቅትልዎ ።

ወ፬ኪሩብ ፡ ፬ወንጌላውያን ። ወመልዕልታ ፡ ለታቦት ፡ ደብር ፡ ዘሕብረ ፡ በረድ ፡ ጸ
ዓዳ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ደብርሰ ፡ ደመና ፡ ብሂል ፡ ወዘሕብረ ፡ በረድ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ውሉ
ደ ፡ ጥምቀት ፡ ወአመ ፡ ይጠመቅ ፡ መድኀኒነ ፡ ጸለለ ፡ መልዕልተ ፡ ርእሱ ፡ ዳመና ፡ ብ
ሩህ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ወንጌላዊ ፡ መጽአ ፡ ደመና ፡ ብሩህ ፡ ወጸ*ለሎሙ ። ወጳውሎስኒ ፡ * fol. 38 r° b.
ይቤ ፡ ወንሕነኒ ፡ ብነ ፡ ሰማዕተ ፡ ዘዐውዱነ[2] ፡ ከመ ፡ ደመና ። ወኦሪትኒ ፡ ትቤ ፡ ተከድነት ፡
ደብተራ ፡ በደመና ። ወኢዮብኒ ፡ ይቤ ፡ ደመናት ፡ ብሩህ ፡ ጥቀ ፡ ምዕረ ። ወዘካርያስኒ ፡

1. Sic; lire በመርኆ — 2. Sic.

Fils; le couvercle en or les apôtres; le bâton d'Aaron qui bourgeonna s'interprète par la clef de Pierre et le bâton de Moïse par la croix du Christ. Le bâton de Moïse, en frappant la mer, a fait traverser Israël et la croix du Christ, ayant frappé la tête du dragon qui est le diable, a fait passer les peuples de la mort à la vie. Là le bâton de Moïse a accompli dix miracles et ici* la croix du Christ a brisé la tête de dix démons. * fol. 38 r° a.

Lorsqu'il parle du fouet de cordes, cela signifie que là ils punissent de quarante coups de fouet celui qui a péché, comme le dit la Loi : « Si quelqu'un a profané le chrême, on le frappera de 143 coups, et si c'est pour guérir [d'une maladie] qu'il en a bu, qu'on le mène à un endroit d'où il ne reviendra pas et où on le conduira pour le faire mourir. »

Les quatre chérubins sont les quatre évangélistes. Lorsqu'il dit que sur l'arche il y a une montagne couleur de cristal transparent, la montagne signifie un nuage et lorsqu'il dit qu'il était couleur de cristal, ce sont les enfants du baptême (les chrétiens), car lorsque Notre-Seigneur fut baptisé, un nuage lumineux couvrit sa tête, comme le dit l'Évangéliste : « Il apparut un nuage brillant, qui les ombragea[1]. » *Paul dit aussi : « Nous-mêmes avons des témoins qui nous environnent comme un nuage[2]. » L'Exode (la Loi) dit aussi : « Le tabernacle fut couvert par un nuage[3]. » Job dit de son côté : « Un nuage * fol. 38 r° b.

1. Matth. XVII, 5. — 2. Hébr. XII, 1. — 3. Ex. XL, 32.

ይቤ ፡ እስመ ፡ ተንሥአ ፡ እምደመና ፡ ቅዱሳኒሁ ፡ ወዳዊትኒ ፡ ይቤ ፡ መርሖሙ ፡ መዓልተ ፡ በደመና ፡ ወሰሎሞንኒ ፡ ይቤ ፡ ደመና ፡ አውሐዘ ፡ ጠለ ። ወኢሳይያስኒ ፡ ይቤ ፡ እጼልል ፡ ሕዝብየ ፡ በደመና ።

ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ዐጸደ ፡ ወይን ፡ ኮነ ፡ ለፍቁር ፡ በብሔር ፡ ጥሉል ። ውስተ ፡ ማዕዘንት ፡ ጸቈንኰ ፡ ጸቈንኩ[1] ፡ ወአግዘገዝኩ ። ወተከልኩ ፡ ውስቴቱ ፡ ወይነ ፡ ኅሩየ ፡ ዘሰሬቅ ፡ ወሐነጽኩ ፡ ውስቴቱ ፡ ማኅፈደ ፡ ማእከሎ ። ወእምዝ ፡ ጸናሕክዎ ፡ ይፍረይ ፡ አስካለ ፡
* fol. 38 v° a.
*ወፈረየ ፡ አስዋክ ። ፍትሑ ፡ ማእከሌየ ፡ ወማእከለ ፡ ዐጸደ ፡ ወይንየ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ። ወፍካሬሁኒ ፡ ከመዝ ፡ ዐጸደ ፡ ወይኑሰ ፡ ዘይቤ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ። ወብሔር ፡ ጥሉል ፡ ኢየሩሳሌም ። እንተ ፡ ወረደ ፡ ላዕሌሃ ፡ ጠለ ፡ ሕይወት ፡ እምአርያም ፡ ውስተ ፡ ማእዘንት ፡ ጸቈንኰ ፡ ጸቈነ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ገብሩ ፡ እስራኤል ፡ በገዳም ፡ ጻሕለ ፡ ዘብርት ፡ ዘኑኑ ፡ ፸በእመት ፡ ወነስነሱ ፡ ውስቴቱ ፡ ሐመደ ። ወህየ ፡ ተከሉ ፡ ወይነ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፡ ተከሉ ፡ ወይነ ፡ ወዘርኡ ፡ ገራውሀ ። ወሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ መዋዕለ ፡ ይሰቅይዎ ፡ ማየ ፡ ወሶበ ፡ ግዕዙ ፡ ይግዕዝ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወ
* fol. 38 v° b.
ይትነሣእ ፡ በትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወዝ ፡ ሥርዐ*ት ፡ ነበረ ። እስከ ፡ አመ ፡ ሞተ ፡ ሙሴ ።

ወኮሉ ፡ ኑብሬሆሙ ፡ ለእስራኤል ፡ በሥርዐት ። ወዝንቱ ፡ በዓላቲሆሙ ፡ ፋሲካ ፡ ና

1. Sic; lire ጸቈነ ፡

très brillant en une seule fois. » Zacharie dit encore : « Car il a surgi de la nuée de ses saints. » Et David dit : « Il les a guidé pendant le jour par la nuée[1]. » — Salomon dit aussi : « La nuée a fait tomber la rosée[2]. » Isaïe dit d'autre part : « Je couvrirai mon peuple par une nuée[3]. »

Isaïe dit encore : « Une vigne était au bien-aimé dans un pays fertile; je l'ai enfermée dans une clôture de pierres solides, je l'ai entourée d'une haie et j'y ai planté de la vigne choisie parmi la vigne sauvage; j'y ai construit une tour
* fol. 38 v° a.
au milieu, puis j'ai attendu qu'elle produisît du raisin*, et elle a produit des ronces. Jugez entre ma vigne et moi, dit Dieu[4]. » — Voici l'explication de ce passage : la vigne dont il est question est Israël comme le dit ce prophète; la contrée fertile est Jérusalem sur laquelle est descendue la rosée vivifiante du haut des cieux. Lorsqu'il dit : Je l'entourai d'un mur, cela signifie qu'Israël a fait dans le désert un plateau d'airain long de 70 coudées, qu'ils l'ont garni de terre et qu'ils y ont planté une vigne, ainsi que le dit David : « Ils ont planté la vigne et ensemencé les champs[5]. » Lorsque arrivait le moment ils l'arrosaient d'eau; lorsqu'ils se mettaient en marche, il marchait avec eux
* fol. 38 v° b.
et s'élevait par l'ordre de Dieu le Saint-Esprit. Cette ordonnance* subsista jusqu'à la mort de Moïse.

Toute la condition d'Israël était réglée par des ordonnances. Voici quelles étaient leurs fêtes : la pâque des azymes, la fête de l'épi, le sophar, le bader,

1. Ps. LXXVII, 14. — 2. Prov. III, 20. — 3. Cf. Isaïe IV, 5-6. — 4. Isaïe V, 1-3. — 5. Ps. CVI, 37.

ዕት ፡ በዓለ ፡ ሡዊት ፡ መጥቅዕ ፡ በድሮሙ ፡ መጸለት ፡ ሰንበት ፡ እሉ ። ወበበ ፡ በዓላቲሆ
ሙ ፡ ይትጋብኡ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ወይትማሐሉ ፡ ኵሉ ፡ ውስተ ፡ ደብተራ ፡ ወበይእቲ ፡
ዕለት ፡ ይነሥእ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ እጐልተ ፡ ቀይሐ ፡ ዘኢሰሐበት ፡ አርዑተ ፡ ወይብል ፡
ዛቲ ፡ ላህም ፡ ቤዛ ፡ ኀጢአቶሙ ፡ ለኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ወየሐርዳኒ ፡ ርኩስ ፡ ወእለ ፡ አኀዝ
ዋኒ ፡ ርኩሳን ፡ ወዘገሰሳኒ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ፡ ወዘሦዐኒ ፡ ርኩስ ፡ ወዘከዐወ ፡ ደማኒ ፡ ርኩ
ስ ፡ ውእቱ ፡ ወዘነዝኃኒ ፡ ለሕዝብ ፡ ደማ[1] ፡ ርኩስ ፡ ወሕዝብሰ[2] ፡ እለ ፡ ተነዝኁ ፡ በደ
ማ ፡ *ቅዱሳን ፡ አመንክር ፡ ዝነገር ፡ * fol. 39 r° a.

ወፍካሬሁኒ ፡ ከመዝ ፡ እጐልት ፡ ቀይሕ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ማርያም ፡ ዘኢሰሐበት ፡ አር
ዑተ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ዘኢያእመረት ፡ ብእሴ ፡ ብሂል ፡ ወበከመ ፡ ማርያም ፡ እጐልት ፡ ቀ
ይሕ ፡ ወከማሁ ፡ እግዚእነኒ ፡ ተመስለ ፡ በእጐልት ፡ ቀይሕ ፡ እስመ ፡ ለብሰ ፡ ሥጋሃ ፡ ለ
ማርያም ፡ ወእለ ፡ ሦዑኒ ፡ ሰቃልያን ፡ ማኅበረ ፡ አይሁድ ። ወሕዝብኒ ፡ እለ ፡ ተነዝኁ ፡
በደሙ ፡ ሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ ቅዱሳን ፡ እሙንቱ ።

ወበይእቲ ፡ ዕለት ፡ ይበውእ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ውስተ ፡ ቅድስተ ፡ ቅዱሳን ፡ ወይበው
እ ፡ ምስሌሁ ፡ አሐዱ ፡ ካህን ፡ ዘኀረየ ፡ ወአሐቲ ፡ ወለት ፡ ድንግል ፡ ኅሪት ። ወይ*ሜ * fol. 39 r° b.
ጥዋ ፡ ውስተ ፡ እደዊሃ ፡ አጽቀ ፡ ወይን ፡ ወሰብለ ፡ ስርናይ ፡ ወስበኒአ[3] ፡ ይትናገር ፡ ት
ሁብ ፡ ትእምርተ ፡ ቃሉ ፡ ለሕዝብ ።

1. Ms. ለማ (ለደማ?) — 2. Ms. ወሕብሰ — 3. Sic.

les tabernacles, le sabbat[1]. Aux jours de fête, tout le peuple se rassemblait et tous prêtaient serment dans le tabernacle. Ce jour-là, le grand prêtre prenait une génisse rouge qui n'avait pas encore porté le joug[2] et disait : « Cette génisse est [offerte pour] le rachat des péchés du peuple », et il l'égorgeait comme impure. Ceux qui s'en étaient emparés étaient impurs, même celui qui la touchait; celui qui l'offrait en sacrifice et celui qui versait son sang étaient également impurs; celui qui aspergeait le peuple de son sang était aussi impur, mais ceux qui en étaient arrosés* étaient saints. O prodige admirable! * fol. 39 r° a.

En voici l'explication : lorsqu'il dit : Une génisse rouge, c'est Marie. Lorsqu'il ajoute qu'elle n'a pas subi le joug, cela signifie qu'elle n'a pas connu l'homme; et, de même que Marie est la génisse rouge, de même Notre-Seigneur est assimilé à cette même génisse, car il a revêtu la chair de Marie. Ceux qui immolent la génisse sont les *crucificateurs*, l'assemblée (*la synagogue*) des Juifs, et le peuple qui est arrosé de son sang est le peuple des chrétiens, qui sont saints.

Ce même jour de fête, le grand prêtre entrait dans le saint des saints, accompagné d'un prêtre et d'une vierge qu'il avait choisis. On mettait *dans les mains de celle-ci une branche de vigne et un épi de blé. Puis, après avoir pris le turban (?), il disait : « Tu donneras un signe, telle est sa parole au peuple[3]. » * fol. 39 r° b.

1. Cf. Lévit. XXII. — 2. Cf. Nombres XIX. — 3. V. ci-après, p. 72, l. 5.

ወፍካሬሁኒ ፡ ከመዝ ፡ ሊቀ ፡ ካህናትሰ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ወቅድስተ ፡ ቅዱሳንኒ ፡ አምሳለ ፡ ጥምቀት ፡ ቅድስት ። ወካህንኒ ፡ ዘይቀውም ፡ በየማን ፡ አምሳለ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወድንግልኒ ፡ ኅሪት ፡ አምሳለ ፡ መልከ ፡ ጼዴቅ ፡ ካህን ፡ ወአጽቀ ፡ ወይን ፡ ወሰብለ ፡ ስርናይ ፡ አምሳለ ፡ ኅብስት ፡ ወወይን ፡ ወመልከ ፡ ጺዴቅ ፡ ሶበ ፡ ይትናገር ፡ ነገረ ፡ ለሕዝብ ፡ ወትሁብ ፡ ትእምርተ ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ትእምርተ ፡ ሥጋሁ ፡ ወደሙ ፡
* fol. 39 v° a. ዘወሀበ ፡ መልከ ፡ ጼዴቅ ፡ ለአብርሃም ። ወ*በእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፡ አንተ ፡ ካህኑ ፡ ለዓለም ፡ በከመ ፡ ሢመቱ ፡ ለመልከ ፡ ጼዴቅ ።

ወኢሳይያስኒ ፡ ይቤ ፡ ይመጽእ ፡ እንተ ፡ ሀገረ ፡ ሐጌ ፡ ወየኀልፍ ፡ እንተ ፡ መጌዶን ። ወያነብር ፡ ንዋዮ ፡ ውስተ ፡ ምክማስ ፡ ወየኀልፍ ፡ ቈላ ። ወያስተርኢ ፡ እምአዳብር ፡ ወይትሌዐል ፡ እምአውግር ፡ ወበጺሖ ፡ ሐጌ ፡ ይፈርሁ ፡ ሬማ ፡ ሀገረ ፡ ሰሙኤል ። ወትጕይይ ፡ ወለተ ፡ ጋለን ፡ ወይሰማዕ ፡ በኤሶን ፡ ወአናቶት ፡ ወይደነግፁ ፡ ሜዴናዊያን ።

ወፍካሬሁኒ ፡ ከመዝ ፡ ውእቱ ። ሐጌሰ ፡ መልአከ ፡ ሐይወት ፡ ብሂል ፡ ወሀገርኒ ፡ ዓለም ። ወመጌዶንኒ ፡ ሕንብርተ ፡ ምድር ፡ ብሂል ፡ ወያነብር ፡ ንዋዮ ፡ ውስተ ፡ ምክማስ ፡
* fol. 39 v° b. ሶበ ፡ ይብል ፡ ወንዋዩሰ ፡ ለወልድ ፡ *ሥጋሁ ፡ ለወልድ ፡ ወደሙ ፡ እለ ፡ አርአየ ፡ አንቢሮ ፡ ኀበ ፡ መልከ ፡ ጼዴቅ ። ወቈላኒ ፡ ሕዝብ ። ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ዳዊት ፡ ወቈ

Ce passage s'explique ainsi : Le grand prêtre est le Christ; le saint des saints est l'image du saint baptême; le prêtre qui se tient à droite représente Jean le baptiste; la vierge choisie, Melchisédech (Malka-Sèdèq) le pontife. La branche de vigne et l'épi de blé sont les symboles du vin et du pain (*de l'Eucharistie*); lorsque Melchisédech parle au peuple, et lorsqu'il dit : « Tu donneras un signe », il fait allusion au signe du corps et du sang (*du Christ*) que
* fol. 39 v° a. Melchisédech donna à Abraham, et *c'est pour cela que David dit : « Tu es prêtre à jamais selon l'ordre de Melchisédech[1]. »

Isaïe dit aussi : « Il viendra vers la ville de Hagê, passera à Magêdon, il établira ses richesses à Mekmâs et traversera la vallée; il sera vu des montagnes, s'élèvera au-dessus des collines et à son arrivée à Hagê, Rêma, la ville de Samuel, sera frappée de crainte. La fille de Gâlan s'enfuira; elle sera entendue à 'Èson et à 'Anâtot, et les Mēdēnāwī (*les habitants de Madmēnā*)[2] trembleront. »

Voici l'explication de ce passage : Hagê signifie l'ange de la vie; la ville est le monde; Magêdon est le nombril de la terre. Lorsqu'il dit qu'il placera
* fol. 39 v° b. ses richesses à Mekmâs, ce sont les richesses du Fils, c'est-à-dire* son corps et son sang, qu'il a montrées après les avoir déposées auprès de Melchisédech. La vallée est le peuple; c'est pour cela que David dit[3] : « Les vallées seront pleines de blé. » Le blé est la parole de Dieu; les montagnes sont les prophètes et les collines les apôtres. — Lorsqu'il dit

1. Ps. CIX, 4. — 2. Cf. Isaïe X, 28 sq. Naturellement la forme de ces noms propres répond plus ou moins exactement aux Septante. — 3. Ps. LXIV, 14.

ላትኒ ፡ ይመልእ ፡ ስርናይ ፡ ወስርናይሰ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአድባርኒ ፡ ነቢያት ፡
ወአውግርኒ ፡ ሐዋርያት ። ወበጺሖ ፡ ሐጌ ፡ ይፈርህ ፡ ሬማ ፡ ሀገረ ፡ ሳሙኤል ፡ ሶበ ፡
ይብል ፡ በጺሖ ፡ እግዚእ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ፈርሁ ፡ ዘመዶ ፡ ሰጥናኤል ፡ እለ ፡ ወረ
ዱ ፡ እምሬማ ። ወሳሙኤልኒ ፡ አዳም ፡ ብሂል ፡ ወትጐይይ ፡ ወለተ ፡ ጋላን ፡ ሶበ ፡ ይ
ብል ፡ ሲኦል ፡ ይእቲ ፡ ወጋላንሂ ፡ ወሬዛ ፡ ብሂል ፡ ወወሬዛሂ ፡ ኀጢአት ፡ ዘውእቱ ፡
ሰይጣን ። ተሰምየ ፡ ወሬዛ ፡ *ይቤ ፡ ኢዮብ ፡ ወይቀውም ፡ ከመ ፡ ወሬዛ ፡ ንኡስ ። ወ * fol. 40 rº a.
ሰሎሞንኒ ፡ ይቤ ፡ አሌ ፡ ለኪ ፡ ሀገር ፡ ዘወሬዛ ፡ ንጉሥኪ ። ወይሰማዕ ፡ በኤንሶን ።
ወአናቶት ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ በኦሪት ፡ ተየድዐ ፡ ምጽአተ ፡ ወልድ ፡ ወይደነግፁ ፡ መንዴ
ናዊያን ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ አጋንንት ፡ ወሰቃልያን ፡ ደንገፁ ፡ ሶበ ፡ ተንሥአ ፡ ወልድ ።

ወበትንሣኤሁ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ይእዜ ፡ እትነሣእ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይእ
ዜ ፡ እሴባሕ ፡ ወይእዜ ፡ እትሌዐል ፡ ወይእዜ ፡ ትሬእዩ ፡ ወይእዜ ፡ ታአምሩ ። ወበእንተ
ሂ ፡ ሕማማቲሁ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ መጽአ ፡ ከመ ፡ በግዕ ፡ ይጠባሕ ፡ ወከመ ፡ በግዕ ፡
ዘኢይነብብ ፡ በቅድመ ፡ ዘይቀርጾ ፡ ከማሁ ፡ ኢከሠ*ተ ፡ አፉሁ ፡ በሕማሙ ፡ ወካዕበ ፡ * fol. 40 rº b.
ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ በእንተ ፡ ሕማሙ ፡ ለወልድ ፡ አንስት ፡ ብዑላት ፡ ተንሥኣ ፡ ወስምዓ
ኒ ፡ ቃልየ ። አዋልድ ፡ ምእመናት ፡ አፅምኣኒ ፡ ነገርየ ። ወለለ ፡ በዓል ፡ በበዓመት ፡ ግ
በሩ ፡ ተዝካርየ ። ለዕለተ ፡ ሕማምየ ፡ እንዘ ፡ ትትነዘባ ።

qu'à son arrivée à Hagê, Rêma, la ville de Samuel, sera frappée de crainte, cela signifie qu'à l'arrivée du Seigneur dans le séol, les tribus de Satnâ'êl, qui sont descendues de Rêma, furent frappées de terreur. Samuel signifie Adam. — Lorsqu'il ajoute que la fille de Gâlân s'enfuira, c'est le séol; Gâlàn signifie un jeune homme et un jeune homme signifie le péché, c'est-à-dire Satan. — On l'appelle un jeune homme *; Job dit : « Et il a le port d'un adolescent. » Salomon dit aussi : « Malheur à toi, ô ville, dont le roi est un jeune homme[1]. » — Et lorsqu'il dit qu'il sera entendu à 'Ènson et à 'Anâtot, cela signifie que la venue du Fils a été connue par la loi. — Lorsqu'il dit que les Mandênâwi seront effrayés, cela veut dire que les démons et les crucificateurs ont été effrayés lorsque le Fils est ressuscité. * fol. 40 rº a.

Et au sujet de sa résurrection. Isaïe dit : « Maintenant je me lève, dit le Seigneur; maintenant je suis glorifié, je suis exalté, et maintenant vous verrez et vous connaîtrez[2]. » En vue de ses souffrances (de sa passion) Isaïe dit aussi : « Il est venu comme une brebis qui va être égorgée, comme une brebis qui ne bêle pas devant celui qui la tond, il n'a pas ouvert * la bouche dans sa douleur[3]. » — Isaïe dit encore à propos de la passion du Fils : « Femmes riches, levez-vous et écoutez ma voix; filles croyantes, prêtez l'oreille à ma parole[4]. Et à chaque fête, chaque année, célébrez ma commémoration, en commémorant le jour de ma passion. » * fol. 40 rº b.

1. Ecclés. x, 16. — 2. Cf. Isaïe xxxiii, 10. — 3. Isaïe liii, 7. — 4. Isaïe xxxii, 9.

ወፍካሬሁኒ ፡ ነገሩኒ ፡ ከመዝ ፡ አንስት ፡ ብዑላት ፡ ሰበ ፡ ይብል ፡ ቅዱሳት ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ እለ ፡ ብዕላ ፡ በክ፪ሕግ ፡ በብሉይ ፡ ወበሐዲስ ፡ ወበስብሐተ ፡ እግዚአብሔር ። ወስምዓነ ፡ ቃልየ ፡ ሰበ ፡ ይብል ፡ ዝኒ ፡ ቃለ ፡ ወንጌል ፡ አዋልድ ፡ ሰበ ፡ ይብል ፡ ነፍሳቲሆሙ ፡ ለጻድቃን ። ወለለ ፡ ዓመት ፡ ግበሩ ፡ ተዝካርየ ፡ ሰበ ፡ ይብል ፡ ዝኒ ፡ ፋሲ
*fol. 40 v° a. ካ ፡ ውእቱ ፡ ተዝካረ ፡ ትንሣኤሁ ። ዕለተ ፡ ሕማምየ ፡ እንዘ ፡ *ትትሐዘባ ፡ ዘይቤሂ ፡ እግዚእነሂ ፡ ይቤ ፡ ሞትየ ፡ ትዜንው ፡ እስከ ፡ አመ ፡ እመጽእ ፡ ብሂል ።

ወገሃደመ ፡ ይብለከ ፡ ኢሳይያስ ፡ ይእኅዛሁ ፡ ሰብዑ ፡ አንስት ፡ ፩ብእሴ ፡ እክለ ፡ ዘዚአነሂ ፡ ንሴሰይ ፡ ወልብሰነ ፡ ዘዚአነ ፡ ንትዔረዝ ። ወጻእሙ ፡ ስመ ፡ ዚአከ ፡ ይሰመይ ፡ ላዕሌነ ፡ ወአኅድገነ ፡ ጽእለተ ። ወይእተ ፡ አሚረ ፡ ይበርሁ ፡ በምክረ ፡ ስብሐቲሁ ።

ወነዋ ፡ ፍካሬሁኒ ፡ ዘሰብዑ ፡ አንስት ፡ ዘይቤ ፡ ፯መዓርጊሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወእክልሂ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ጳውሎስ ፡ እለ ፡ በክርስቶስ ፡ ተጠመቅሙ ፡ ወክርስቶስሃ ፡ ለበስክሙ ፡ አኅድገነ ፡ ጽእለተ ፡ ዘይቤሂ ፡ ኢታስተጋድለነ ፡ ምስለ ፡ ጠሊ ፡ ወላህም ፡ ብሂል ፡ ወብርሃንሂ ፡ ሐዋርያት ። በከመ ፡ ይቤሎ
*fol. 40 v° b. ሙ ፡ *ለሊሁ ፡ አንትሙ ፡ ውእቱ ፡ ብርሃኑ ፡ ለዓለም ። ወተረፈ ፡ ጽዮንሂ ፡ ክርስቲያን ፡ እለ ፡ ተርፉ ፡ ብሂል ፡ እለ ፡ ድኅኑ ፡ ብሂል ።

ወገሃደመ ፡ ይብለከ ፡ ኢሳይያስ ፡ አሥርጹ ፡ ክንፈ ፡ ከመ ፡ ንስር ። ወበእንተ ፡ ንስ

Et voici l'explication que l'on m'a donnée de ce passage. — Lorsqu'il dit : femmes riches, ce sont les églises chrétiennes, qui sont riches par les deux lois, l'ancienne et la nouvelle, ainsi que par la gloire de Dieu. — Lorsqu'il dit : Écoutez ma voix, c'est la voix de l'Évangile. — Les jeunes filles sont les âmes des justes. — Lorsqu'il dit : Chaque année, célébrez ma mémoire, c'est la pâque, la commémoration de sa résurrection. — Lorsqu'il dit : « En
fol. 40 v° a. pensant au jour de ma souffrance »; cela signifie que Notre-Seigneur a dit : « Annoncez ma mort jusqu'à ce que je revienne. »

Et Isaïe te dit clairement : « Sept femmes prendront-elles un mari? [Elles lui diront] : Nous mangerons notre pain et nous nous vêtirons de nos habits; que l'on nous appelle seulement de ton nom et enlève-nous l'opprobre[1]. » — Ce jour-là, ils brilleront dans le conseil de ses louanges.

Voici l'explication de ce passage : Lorsqu'il dit sept femmes, ce sont les sept gardes de l'Église, et le pain est la parole de Dieu, ainsi que le dit Paul : « Vous qui avez été baptisés par le Christ, vous avez revêtu le Christ. » — Lorsqu'il dit : « Enlève-nous l'opprobre, » cela signifie : Ne nous laisse pas combattre avec les boucs et les taureaux. La lumière est les Apôtres;
fol. 40 v° b. ainsi qu'il le leur a dit lui-même : « Vous êtes la lumière du monde[2]. » — Le reste de Sion signifie les chrétiens qui sont restés, c'est-à-dire qui ont été sauvés.

Isaïe te dit clairement : « Produisez des ailes comme l'aigle[3]. » De son

1. Isaïe IV, 1. — 2. Matth. V, 14. — 3. Cf. Isaïe XL, 31.

ርሂ ፡ ይቤ ፡ ሕዝቅኤል ። ዝኩ ፡ ንስር ፡ ዘዐቢይ ፡ ክነፊሁ ፡ ወምሉእ ፡ ጽፈሪሁ ፡ ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ሊባኖስ ፡ ወነሥአ ፡ ኅሩየ ፡ ቄድሮስ ፡ ወመተሮ ፡ ማእከሎ ፡ ኀበ ፡ ለምለሙ ።

ወነዋ ፡ ንስርሂ ፡ መንፈስ ፡ ውእቱ ፡ ወክነፊሁኒ ፡ ነቢያት ፡ ወጽፈሪሁኒ ፡ ሐዋርያት ፡ ወቀዲሙኒ ፡ በበድሮሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ይጼልል ፡ በ፪ሰዓት ። ወይወፅ[እ] ፡ ሰጢጦ ፡ መንጦላዕቶሙ ፡ ወእምአመ ፡ ሰቀልዎ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢገብአ ፡ ኀቤሆሙ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ መንፈስ ፡ እምከመ ፡ ወፅአ ፡ ኢይገብእ ፡ ወነቢያ*ትሂ ፡ ተነበዩ ፡ በእንተ ፡ ምጽአቱ ፡ ለወልድ ። ወይቤ ፡ ሙሴ ፡ ሀለወክሙ ፡ ትርአይዎ ፡ በአዕይንቲክሙ ፡ ዘኢርእየ ፡ ትእምርተ ፡ አርዌ ፡ ይመውት ፡ ወዘሰ ፡ ርኢየ[1] ፡ ኢይመውት ። ይቤ ፡ ወንጌላዊ ፡ ዘርእዮ ፡ ለወልድ ፡ ወአምነ ፡ ቦቱ ፡ የሐዩ ፡ ለዓለም ። ወዘሰ ፡ ኢአምነ ፡ ቦቱ ፡ ወኢርእዮ ፡ ይመውት ፡ ወገሃደመ ፡ ይብለከ ፡ ወንጌላዊ ፡ ወበከመ ፡ ሙሴ ፡ ሰቀሎ ፡ ለአርዌ ፡ ምድር ፡ በገዳም ፡ ከማሁ ፡ ወልደ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ፡ ይሰቀል ። ወኢሳይያስ ፡ ይቤ ፡ መጽአ ፡ ይጠባሕ ፡ ከመ ፡ በግዕ ፡ ወዝኒ ፡ በእንተ ፡ ስቅለቱ ፡ ለእግዚእነ ። ወኤርምያስኒ ፡ ይቤ ፡ አንሰ ፡ ከመ ፡ በግዕ ፡ የዋህ ፡ ወተማከሩ ፡ ላዕሌየ ፡ ምክረ ፡ እኩየ ፡ ወይቤሉ ፡ ነደይ ፡ ዕፀ ፡ ውስተ ፡ ኅብስቱ ፡ ዕፅሰ ፡ መስቀል ፡ ወኅብስትኒ ፡ ክርስቶስ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ለሊሁ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ኅብስተ ፡ ሕይወ*ት ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማያት ፡ ቀናኢ ፡ ወመስተብቅል ፡ ዘ

* fol. 41 rº a.

* fol. 41 rº b.

1. Sic.

côté, Ézéchiel s'exprime ainsi au sujet de l'aigle : « Cet aigle aux grandes ailes, pleine de serres, est entré dans le Liban et a enlevé la partie plus choisie du cèdre; il l'a coupé au milieu, à la partie la plus tendre[1]. »

Et voici [l'explication] : l'aigle est l'Esprit, ses ailes sont les prophètes et ses serres les apôtres. Autrefois, au jour de la fête de Bader d'Israël, il planait pendant deux heures et sortait après avoir déchiré leur voile, mais depuis qu'ils ont crucifié Notre-Seigneur, il n'est pas revenu chez eux, ainsi que le dit le prophète : Lorsque l'esprit est parti, il ne revient pas. Les prophètes aussi* ont annoncé la venue du Fils; Moïse dit : « Vous allez voir de vos yeux. Celui qui n'aura pas vu le signe du serpent, mourra, mais celui qui l'aura vu ne mourra pas. » L'évangéliste dit aussi : « Celui qui aura vu le Fils et aura cru en lui, vivra éternellement; mais celui qui n'aura pas cru en lui et qui ne l'aura pas vu mourra[2]. » L'évangéliste te dit clairement : « De même que Moïse a élevé le serpent dans le désert, de même le Fils de l'homme sera suspendu (crucifié)[3]. » Et lorsque Isaïe dit : « Il viendra pour être égorgé comme un agneau[4] », il parle du crucifiement de Notre-Seigneur. — Jérémie dit : « Je suis semblable à la douce brebis; ils ont tramé contre moi un mauvais projet et ils ont dit : Nous mettrons un morceau de bois dans son pain[5]. » Le bois est la croix et le pain est le Christ, comme il l'a dit lui-même : « Je suis le pain de vie* qui est descendu des cieux[6], jaloux et

* fol. 41 rº a.

* fol. 41 rº b.

1. Ez. XVII, 3. — 2. Cf. Jean VI, 40. — 3. Jean III, 14. — 4. Cf. Isaïe LIII, 7. — 5. Jérémie XI, 19. — 6. Jean VI, 51.

ተበቀለ ፡ ህየንተ ፡ አቤል ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኵሎ [1] ፡ ዘተበቀሎ ፡ ለቃየል ፡ ፯በቀለ ፡ ያበቅል ፡ ወበለሜኅሰ ፡ ፸ለለስብዑ ፨

ወነዋ ፡ ፍካሬሁ ፡ ወለሜኅስ ፡ ዕውር ፡ ወአምሳለ ፡ ሰይጣን ፡ ወቃየልኒ ፡ አምሳለ ፡ አዳም ፡ አቡሁ ። ለቃየል ፡ ቀተሎ ፡ ለሜኅ ፡ ለአዳም ፡ ቀተሎ ፡ ሰይጣን ፡ በበሊዐ ፡ ዕፅ ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለለሜኅ ፡ መጽአ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ፯አስራብ ፡ እምሰማይ ፡ ወሰብዕ ፡ እምድር ፡ ወበከመ ፡ ለሜኅ ፡ ስብዕ ፡ እምአዳም ። ወከማሁ ፡ ሰይጣንኒ ፡ ስብዕ ፡ እምግብር ፡ ዘተገብር [1] ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ። ወበከመ ፡ በቀለ ፡ ለሜኅ ፡ መጽአ ፡ ክርስቶስ ፡ ልደተ ፡ አበው ፡ በ፸ወ፯ዕንቊ ፡ ባሕርይ ፡ ተፀዊሮ ፡ ተበቀሎ ፡ ለሰይጣን ፡ ወ፸ወ፯ ፡ እለ ፡ ዘከረ ፡ ሉቃስ ፡ ወንጌላዊ ፡ *ወ፪አንስትያሁ ፡ ይተረጐም ፡ በክ፪ሕዝብ ፡ ዘካም ፡ ወዘያፌት ፡ ወብእሲ ፡ ዘቀተለ ፡ አዳም ፡ ውእቱ ፡ ወወሬዛሂ ፡ አቤል ፡ ውእቱ ፡ ዘቦቱ ፡ ልበ ፡ ለይለቡ ፡ ይቤ ፡ አባ ፡ በጸሎተ ፡ ሚካኤል ፡

ወእምድኅረ ፡ ዝ ፡ ተፈነወ ፡ ኀቤየ ፡ ጴጥሮስሂ ፡ ወይቤለኒ ፡ አነሂ ፡ አሌብወከ ፡ በእንተ ፡ ትስብእቱ ፡ ለዋሕድ ፡ ይቤሉ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ንፈጥሮ ፡ ለኵሉ ፡ በፍቅር ፡ ወሶበ ፡ ስሕተ ፡ አዳም ፡ ወረደ ፡ ወልድ ፡ ተአዚዞ ፡ በክነፈ ፡ ገብርኤል ፡ ወበእንተ ፡ ማርያም ፡ ተፈጥረ ፡ ኵሉ ፡ ፍጥረት ፡ ወዘይቤ ፡ በእንተ ፡ ማርያም ፡ እስከ ፡ ንስቲት ፡ ኢይትሐጐል ፡ በሰማያት ፡ ወማርያምሰ ፡ ጾረቶ ፡ በከርሣ ፡ ለፀሐየ ፡ ጽድ

* fol. 41 v° a.

1. Sic.

vengeur, qui se vengera à la place d'Abel. » Dieu a dit : « Quiconque punira Caïn, sera puni sept fois et pour Lamech soixante-dix-sept fois [1]. »

Et voici l'explication de ce passage : Lamech était aveugle et c'est l'image de Satan, de même que Caïn est l'image de son père Adam. Lamech a tué Caïn et Satan a tué Adam en lui faisant manger du fruit de l'arbre. Au temps de Lamech arriva le déluge; [par] sept cataractes du ciel et sept de la terre, et de même que Lamech [est puni] sept fois plus qu'Adam, de même Satan, [sera puni] sept fois plus que l'œuvre accomplie le jour du dimanche. Et comme pour la punition de Lamech, le Christ, le rejeton des patriarches, est venu, porté sur soixante-dix-sept perles, pour punir Satan. Et les soixante-dix-sept perles sont celles dont parle Luc, l'évangéliste*. Ses deux femmes s'expliquent par les deux peuples de Cham (Kâm) et de Japhet (Yâfêt). L'homme qui a tué est Adam et le jeune homme est Abel. Que celui qui est intelligent comprenne, dit Abba-Basalota-Mikâ'êl.

* fol. 41 v° a.

Ensuite Pierre fut envoyé vers moi et il me dit : Je vais t'expliquer l'incarnation du Fils unique. Le Père, le Fils et le Saint-Esprit dirent : « Nous avons tout créé par agrément et lorsque Adam a péché, le Fils est descendu par obéissance sur l'aile de Gabriel. C'est à cause de Marie qu'a été faite toute la création » et s'il dit : à cause de Marie, c'est que la plus petite chose ne sera pas perdue dans les cieux(?). Marie porta dans son sein

1. Genèse IV, 24.

ቅ ፡ ወወለደቶ ። ወሶበ ፡ ተወልደ ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ ተገዝረ ፡ በሰሙን ፡ ዕለት ፡ ወበ፵ ፡
*ዕለት ፡ ስምዖን ፡ ተወክፎ ። * fol. 41 v° b.

ወነበረ ፡ ስምዖን ፡ ካህን ፡ ብዙኀ ፡ ዐመታተ ፡ እንዘ ፡ ይሴፎ ፡ ምጽአቶ ፡ ለእግዚእ ።
ወቀዲሙሰ ፡ እንዘ ፡ ይጽሕፍ ፡ መጽሐፈ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ ረከበ ፡ ዘይብል ፡ ናሁ ፡
ድንግል ፡ ትፀንስ ፡ ወትወልድ ፡ ወልድ[1] ፡ ወይቤ ፡ ወይከውንሁ ፡ ከመዝ ። ወገደፈ ፡ ብ
ርዐ ፡ ወይቤ ፡ በአይቴ ፡ ይትረከብ ፡ ልደት ፡ ዘእንበለ ፡ ምት ፡ ወዘእንበለ ፡ ዘርእ ፡ ሥዊት ።
ወነገሮ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከመ ፡ ኢይመውት ፡ ዘእንበለ ፡ ይርአዮ ፡ ለመሲሕ ፡

ወእስከ ፡ ይርኢ ፡ መሲሕ[1] ፡ ነበረ ፡ ፫፻ ፡ ዓመተ ፡ ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ለሕፃን ፡ ይቤ ፡ ይእ
ዜ ፡ ሰዐሮ ፡ ለገብርከ ፡ ወዘንተ ፡ ይቤ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜሁ ፡ ወይቤሎ ። እግዚእ ፡ በሎሙ ፡
ለእለ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ቀረበ ፡ መድኀኒትክሙ ፡ ለልየ ፡ በእዴየ ፡ አኀዝክዎ ፡ በጽሐ ፡
መድኀኔ ፡ ዓለም ። ወነቢያት*ኒ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእ ፡ እምነቢያት ፡ ኮነ ፡ ፍሥሓ ፨ * fol. 42 r° a.
ወተከውሱ ፡ ኵሎመ ፡ ከመ ፡ ይብጻሕ ፡ ቃለ ፡ ነቢይ ፡ ዘይቤ ፡ ወያድለቀልቁ ፡ አድባር ፡
በታሕቱ ፨ ወሶቤሃ ፡ አዳም ፡ የበበ ፡ ወኖኅ ፡ አንፈርዐፀ ፡ ወአብርሃም ፡ ይስሐቅ ፡ ወያዕ
ቆብ ፡ ወተፈሥሑ ። ሙሴ ፡ ወአሮን ፡ ወኢያሱ ፡ አእኰቱ ፡ ወዳዊት ፡ ሰንቀወ ፡ ወኢ
ዮብ ፡ ተደመ ፡ ወሰሎሞን ፡ ሐለየ ፡ ወኢሳይያስ ፡ ቀነጸ ፡ ወኤርምያስ ፡ ዘፈነ ፨ ሕዝቅኤ
ል ፡ ወዳንኤል ፡ እደወ ፡ ጠፍሑ ፡ ወጦቢት ፡ እግረ ፡ አፅሐሰ ፡ ወዕዝራ ፡ አስተዐጸበ ፡

1. Sic.

le soleil de justice et l'enfanta. Après sa naissance, il fut, selon la loi de Moïse, circoncis le huitième *jour. Puis le quarantième jour Siméon le reçut. * fol. 41 v° b.

Siméon, le prêtre, vivait depuis longtemps dans l'espérance de la venue du Seigneur. Autrefois, lorsqu'il étudiait le livre d'Isaïe, le prophète, il avait trouvé cette parole : « Voici qu'une vierge concevra et enfantera un fils. » Il avait dit : « En sera-t-il donc ainsi? » et il jeta sa plume (calame), en disant : « Comment se fera cette naissance sans homme, de même que le grain sans semence? » — Mais l'Esprit-Saint lui annonça qu'il ne mourrait pas avant d'avoir vu le Messie.

Or avant de voir le Messie, il attendit 300 ans, et lorsqu'il aperçut l'enfant, il s'écria : « Maintenant, renvoie ton serviteur. » Il prononça ces mots (et les mots suivants) jusqu'à la fin (du *Nunc dimittis*, Luc II, 29) et Dieu lui dit : Dis à ceux qui sont dans le séol : « Votre salut approche; moi-même je l'ai tenu dans mes mains; il est arrivé le Sauveur du monde. » Les prophètes aussi* [furent dans la joie], ainsi que le dit le Seigneur : « La joie est venue des prophètes ». Tous s'agitèrent, afin que s'accomplît la parole du prophète : « Les montagnes seront ébranlées dans leurs fondements. » Adam alors poussa des cris d'allégresse, Noé sauta de joie, Abraham, Isaac et Jacob se réjouirent; Moïse, Aaron et Josué firent des actions de grâces; David joua de la cithare, Job fut stupéfait, Salomon chanta, Isaïe bondit, Jérémie dansa, Ézéchiel et Daniel battirent des mains; Tobie frappa du pied, * fol. 42 r° a.

ወሆሴዕ ፡ ወደሰ ፨ ወአሞጽ ፡ አዕበየ ፡ ወኢዩኤል ፡ ልዑለ ፡ ሰመየ ፡ ወሚክያስ ፡ መሓሬ ፡ ሰመየ ፨

ወባዕዳንሂ ፡ ነቢያት ፡ አእኰቱ ፡ ዘዘዚአሆሙ ፡ ወገብኡ ፡ ውስተ ፡ ማኅደሪሆሙ[1] ፨
* fol. 42 r° b. ቦዘገብአ ፡ ለምሥራቅ ፡ ወቦዘገ*ብአ ፡ ለምዕራብ ። ወለደቡብ ፡ ወለሰሜን ፨ ወከማሁ ፡ በውስተ ፡ ዕፀውሂ ፡ ኀበ ፡ ገነት ፡ ፬ጾታ ፡ ሀለው ፡ ለእንተ ፡ ምዕራብ ፡ ይብልዋ ፡ ነቢያት ፡ ወለእንተ ፡ ምሥራቅ ፡ ሐዋርያት ፡ ለእንተ ፡ ደቡብ ፡ ካህናት ፡ ወመነኮሳት ፡ ወሰማዕታት ፡ ወለእንተ ፡ ሰሜን ፨ አብርሃም ፡ ይስሐቅ ፡ ወያዕቆብ ፡ ሙሴ ፡ ወዳዊት ፡ ወሕፃናትሂ ፡ ምስሌሆሙ ፡

ወዕፅሂ ፡ በዘ ፡ ሰቀልዎ ፡ ለእግዚእነ ፡ እምአይቴ ፡ መጽአ ፡ ትብል ፡ አኮኑ ፡ እምውስተ ፡ ገነት ፡ አምጽአ ፡ ንስር ፡ ወወገሮ ፡ ውስተ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወይእቲሰ ፡ ዕፅ ፡ እትዔሪ[2] ፡ ምስለ ፡ ዕፀው ፡ ወፈቀዱ ፡ ይስቅሉ ፡ ባቲ ፡ እለ ፡ እምውስተ ፡ ነዊኃን ፡ ወእምውስተ ፡ ኀጺራንሂ ፡ ተኀፅረ ፡ ወኢዐረየት ፡ ቅድመ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ በስቅለተ ፡ እግዚእነ ፡ ወለእግ*ዚእነሂ ፡ አብጽሕዎ ፡ ኀበ ፡ ስቅለት ፡ ይሁዳ ፡ አስቆሮታዊ ፡ ወውእቱሂ ፡ ስሕተ ፡ ኀበ ፡ እሙ ፡ በዝሙት ፡ ወአቡሁኒ ፡ ቀተለ ፡ በእዴሁ ፡ ወእኅቱሂ[1] ፡ ወገረ ፡ በእብን ፡ ወእምሔውሂ ፡ አበየ ፡ በረከተ ፡ ይብልዎ ፡ ስሙ[1] ። ወሶበ ፡ መጽአ ፡ ነቢይ ፡ ውስተ ፡ ደወሎሙ ፡ ተባረኩ ፡ ኵሉ ፡ እስራኤል ፡ ወውእቱሰ ፡ ኢተባረከ ፡ ከመ ፡ ይብጻሕ ፡ ቃ

* fol. 42 v° a.

1. Sic. — 2. Sic; lire ኢት —

Esdras fut émerveillé, Hosée composa des louanges, Amos glorifia [Dieu], Joël appela le Très-Haut, et Michée appela le Miséricordieux.

Les autres prophètes rendaient chacun des actions de grâces et retournaient à leurs demeures. L'un revenait à l'est, l'autre * à l'ouest, l'autre au nord, l'autre au sud. De même parmi les arbres du paradis, il y avait quatre groupes : on appelle prophètes ceux qui étaient au couchant; apôtres ceux qui étaient au levant; prêtres, moines et martyrs ceux qui étaient au septentrion et ceux qui étaient au midi (s'appelaient) Abraham, Isaac, Jacob, Moïse, David, et les enfants étaient avec eux.

* fol. 42 r° b.

« L'arbre sur lequel on crucifia Notre-Seigneur, d'où vint-il »? diras-tu. N'est-ce pas du paradis que l'apporta un aigle qui le jeta dans Jérusalem? Et cet arbre n'était pas égal aux autres arbres. Les arbres qui étaient parmi les plus élevés ont voulu qu'on crucifiât [N.-S.] sur cet arbre, de sorte qu'il a été raccourci plus que les plus petits. Il ne leur était pas égal auparavant, mais il l'a été seulement par la crucifixion de Notre-Seigneur. * Il fut apporté à Notre-Seigneur pour son crucifiement (?) par Judas Iscariote (Yehudâ Asqorotawi). Celui-ci avait commis avec sa mère le péché d'impureté; il avait fait mourir son père de sa main et avait lapidé sa sœur; son aïeul aussi avait refusé la bénédiction, ils lui disaient son nom (?). Lorsqu'un prophète venait dans leur contrée tout Israël en tirait bénédiction, lui seul ne le fut pas, afin que s'accomplît la parole de David : « Il a refusé la bénédiction qui s'éloi-

* fol. 42 v° a.

ለ ፡ ዳዊት ፡ ዘይቤ ፡ ወአበየ ፡ ለበረከት ፡ ወትርሕቅ ፡ እምኔሁ ፡ ወረገምዎ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እስመ ፡ አልቦቱ ፡ መባአ ፡ በረከት ።

ወመዊቶ ፡ እግዚእ ፡ ተንሥአ ፡ በስልጣኑ ፡ ወአመ ፡ ዕርገቱ ፡ ሤሞሙ ፡ ክህናተ ፡ ለሐዋርያት ፡ ወሠርዐ ፡ ሎሙ ፡ ምስጢራተ ። ወለጴጥሮስ ፡ ተርእየ ፡ በአምሳለ ፡ ምስጢር ። ወጐየ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ነበልባለ ፡ ወወድቀ ፡ ላዕለ ፡ ዮሐንስ ። ወለዮሐንስ*ኒ ፡ በአምሳለ ፡ በረድ ፡ ጸዐዳ ፡ እስመ ፡ ድንግል ፡ ውእቱ ። ወለያዕቆብኒ ፡ በአምሳለ ፡ ስይፍ ፡ እስም ፡ ባቲ ፡ ይፌጽም ፡ ስምዖ ። ወፊልጶስኒ ፡ በአምሳለ ፡ ባሕር ። ወበርተሎሜዎስኒ ፡ በአምሳለ ፡ ዐጸደ ፡ ወይን ። ወለቶማስኒ ፡ በአምሳለ ፡ ላህም ፡ ወከመ ፡ ብርት ፡ ጽኑዕ ፡ ሃይማኖቱ ፡ ለቶማስ ። ወለማቴዎስኒ ፡ በአምሳለ ፡ ሕፃን ። ወለታዴዎስ ፡ በአምሳለ ፡ ሰብለ ፡ ሥርናይ ፡ ወለናትናኤል ፡ በአምሳለ ፡ ርግብ ፡ ጸዐዳ ። ወለያዕቆብኒ ፡ ዘእልፍዮስ ፡ በአምሳለ ፡ መብረቅ ።

ወእምድኅረዝ ፡ ኮሉ ፡ ተናገሮሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ኢትፍርሁ ፡ አነ ፡ ውእቱ ። አእመርክሙኑ ፡ ዕበሰክሙ ፡ ይእዜ ። ወደንገጹ ፡ ወስእኑ ፡ ተናግሮ ፡ ወኮኑ ፡ ኮሎሙ ፡ ከመ ፡ አብድንት ።

ወአውሥአሙ ፡ ወ*ይቤሎሙ ፡ አኮኑ ፡ ሰርከ ፡ ኀሙስ ፡ ወሀብኩክሙ ፡ ሥጋየ ፡ ወደምየ ፡ ወአሜሃሰ ፡ ኢተርኢኩክሙ ፡ በዝራእይ ፡ ወባሕቱ ፡ ጠይቁ ፡ ወአእምሩ ፡ ከመ ፡ ሥጋ ፡ ወደም ፡ አንትሙ ። ወይቤሎ ፡ ለጴጥሮስ ፡ ለእመ ፡ ኢያስተርአየ ፡ ሥጋየ ፡ በአ

gnera de lui », et les enfants d'Israël le maudirent parce qu'il n'avait pas le don de la bénédiction.

Notre-Seigneur étant mort, ressuscita dans sa puissance et, au moment de son ascension, il ordonna prêtres les apôtres, et leur établit les mystères. A Pierre, il apparut sous la forme du mystère, et lorsqu'il vit la flamme, Pierre s'enfuit en tombant sur Jean. A Jean il se montra sous *l'aspect du cristal blanc, car il était vierge. A Jacques, il apparut sous l'aspect d'une épée, car c'est par l'épée qu'il devait accomplir son martyre; à Philippe, sous l'aspect de la mer; à Barthélemi, sous l'apparence d'une vigne, à Thomas, sous la forme d'un bœuf, car la foi de Thomas fut robuste comme l'airain; à Matthieu, sous l'aspect d'un enfant; à Thaddée sous la forme d'un épi; à Nâtnà'êl, sous l'apparence d'une colombe blanche; à Jacques, fils d'Alphée, sous l'aspect de l'éclair. * fol. 42 v° b.

Puis il se mit à leur parler et il leur dit : « Ne craignez rien, c'est moi; n'avez-vous pas connu maintenant votre faiblesse? » Ils étaient terrifiés, ne pouvant pas parler; ils étaient tous comme des cadavres.

Il reprit la parole* et leur dit : N'est-ce pas jeudi soir (le soir du cinquième jour) que je vous ai donné mon corps et mon sang? cette fois-là je n'apparus pas à vous dans cette apparition; mais considérez bien et sachez que vous êtes corps et sang (?). Et il dit à Pierre; si mon corps n'avait pas * fol. 43 r° a.

ምሳለ ፡ ኅብስተ ፡ ሥርናይ ፡ አልቦ ፡ ዘእምክህለ ፡ ተመጥዎቶ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ተመ
ጠወ ፡ ኅብስተ ፡ ሥጋሁ ፡ ቅዱስ ፡ ወውእቱኒ ፡ እግዚእ ፡ ኵሉ ፡ ዐርገ ፡ ሰማያተ ። ወይቤ
ሎ ፡ እግዚእ ፡ ለጴጥሮስ ፡ ወእምኵሉ ፡ ኀጢአት ፡ የዐቢ ፡ ናፍቆ ፡ ወጕህሉት ፡ ወምክ
ረ ፡ ዐመፃ ፡ አሕሥሞ ፡ ወብእሲኒ ፡ ለእመ ፡ ገብረ ፡ ጽድቀ ፡ አው ፡ ሰገደ ፡ አው ፡ ተሐ
ርሞ ፡ በኵሉ ። ወለእመኒ ፡ አልቦ ፡ ትእምርተ ፡ ፍቅር ፡ ውስተ ፡ ገጹ ፡ ይከልእዎ ፡ ትጉሃ
* fol. 43 r° b. ን ፡ በዊአ ፡ ውስተ ፡ *አንቀጸ ፡ ሰማይ ።

ወነፍሳትኒ ፡ ሶበ ፡ ይወፅአ ፡ እምሥጋሆን ፡ አይቴኑ ፡ ይነብራ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ፍጥ
ረቶን ። በከመ ፡ ይቤ ፡ ሄኖክ ፡ ወርኢኩ ፡ ነፍሳተ ፡ ወ፬መካናተ ፡ እስመ ፡ ፬አናቅጺሁ ፡
ለሰማይ ፡ ዘውእቶን ፡ ደብረ ፡ ጽዮን ፡ ወደብረ ፡ ጽባሕ ፡ ዘውእቱ ፡ ደብረ ፡ ዘይት ፡ ወ
ደብረ ፡ ሲና ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ወእሉ ፡ ይነብሩ ፡ ህየ ፡ እስከ ፡ ፩ዕለት ። ወአሚሃ ፡ ይቀው
ማ ፡ ቅድመ ፡ ፈጣሪ ። በከመ ፡ ሰዐት ፡ ዘወፅአ ፡ ይቀውማ ፡ ባቲ ፡ ነፍሶሙ ፡ ለክርስቲያ
ን ። ወእለ ፡ ፍቅረ ፡ ቦሙ ፡ ሕኑጽ ፡ ሀገሮሙ ፡ በፍቅር ። ዘንተኒ ፡ ነገረ ፡ እነግረከ ፡ ይ
ቤ ፡ መልአክ ፡ ዘተፈነወ ፡ ኀቤየ ፡ ወእምኵሉ ፡ የዐቢ ፡ ሕማማተ ፡ እግዚእ ፡ በዲበ ፡ መ
* fol. 43 v° a. ስቀል ፡ ዘአምጽአ ፡ ዓለመ ፡ እምኀበ ፡ አልቦ ። ወአምጽእዎ ፡ ቅድመ ፡ ዐ*ውድ ፡ ይስቅ
ልዎ ። ወዘእም ፡ አስጠሞሙ ፡ በምዕር ፡ ለእለ ፡ ሰቀልዎ ፡ ተዐገሰ ፡ ስቅለተ ፡ ወወረቁ ፡
ውስተ ፡ አፉሁ ። ወሰረሩ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወጸፍዕዋ ፡ ወረገዝዎ ፡ ገቦሁ ፡ ዘየማን ፡ በኵናት ፡

pris la forme d'un pain de froment, personne n'aurait pu le recevoir. Ayant dit ceci, il reçut le pain de son corps saint et le Seigneur de l'Univers monta aux cieux. Le Seigneur dit encore à Pierre : De tous les péchés le plus grand est l'incrédulité et la perfidie, les conseils d'injustice et d'iniquité. Si un homme accomplit les œuvres de justice et adore (Dieu) et mène une vie tout à fait sainte, s'il n'a pas sur son visage le signe de la charité,
* fol. 43 r° b. les anges qui veillent (ἐγρήγοροι) l'empêcheront d'entrer par* la porte du ciel.

Et les âmes, lorsqu'elles sortent du corps, où vont-elles demeurer? dans la terre de leur création. Ainsi que le dit Hénoch : J'ai vu les âmes en quatre endroits, car il y a quatre portes du ciel, ce sont : Dabra Syon, Dabra Sebâh (de l'Orient) qui est Dabra Zayt, Dabra Sinâ et Dabra Tabor. Les âmes restent là pendant un jour, puis elles se présentent devant le créateur. Selon l'heure où elles sont sorties [*du corps*], les âmes des chrétiens se tiennent là (*pendant un jour*). Ceux qui ont la charité ont une ville bâtie de charité. Je te raconte cela, me dit l'ange qui m'avait été envoyé; mais ce qui est plus grand que tout, ce sont les souffrances qu'a souffertes sur la croix Notre-Seigneur : Celui qui a tiré le monde d'où il n'était pas [*du néant*] a été amené devant
* fol. 43 v° a. le tribunal* pour qu'on le crucifiât. Lui qui aurait pu en un instant submerger ceux qui le crucifiaient, a souffert la crucifixion; ils lui crachèrent au visage, se ruèrent sur lui, le souffletèrent, lui percèrent de la lance le côté droit et lui clouèrent les mains et les pieds. Lorsque les anges du ciel virent

ወቀነዉ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ። ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ መላእክተ ፡ ሰማይ ፡ ዕርቃነ ፡ እግዚእ ፡
በከዩ ፡ ወዐውየዉ ፡ ወወረዱ ፡ ነሢኦሙ ፡ አሲፍተ[1] ፡ ወፈቀዱ ፡ ይቅትልዎ ፡ ለኵሉ ፡
ዓለም ። ወከልኦሙ ፡ ልዑሉ ፡ ምሉአ ፡ ትዕግሥት ፡ ወብዙኅ ፡ ምሕረት ፡ እንዘ ፡ ይብ
ል ፡ ኢታማስኑ ፡ ፍጥረተ ፡ ወአኮኑ ፡ በእንተ ፡ ፍጥረትየ ፡ ዘአሐምም ።

ወሰሚዖሙ ፡ ይብሉ ፡ ስብሐት ፡ ለከ ፡ ነዊኅ ፡ ምሕረት ፡ ወመንፈስ ። ወአውረዱ ፡
አክሊላቲሆሙ ፡ ነገደ ፡ ሚካኤል ፡ ወከደኑ ፡ ቅንዋ*ተ[2] ፡ እዴ ፡ ዘየማን ። ወነገደ ፡ ገብርኤ　* fol. 43 v° b.
ል ፡ ከደኑ ፡ ቅንዋተ ፡ እግሩ ፡ ዘፀጋም ። ነገደ ፡ ኡራኤል ፡ ከደኑ ፡ ርግዘተ ፡ ገቦሁ ።
ወሱራፌል ፡ ጸለሉ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ወኪሩቤሉ ፡ ከደኑ ፡ ገጾ ። ወኡራኤል ፡ ወሩፋኤ
ል ፡ ውእቶሙኒ ፡ ከደኑ ፡ ገጾ ። ወአኮ ፡ ዘይክል ፡ ከዲኖቶ ፡ ለዘ ፡ ኵልሄ ፡ ምሉእ ፡ መ
ለኮቶ ፡ ወውእቱ ፡ ይከድን ፡ ዕርቃነ ፡ ገጸ ፡ ኵሉ ፡ ፍጥረት ፡ ስብሐት ፡ ሎቱ ።

ወበዕለተ ፡ ሕሙሙ[2] ፡ ተሰርቀ ፡ መልአከ ፡ ሞት ። ወቅደመ ፡ አሜሃ ፡ ተሰርቀ ፡ ስ
ልጣኑ ፡ አመ ፡ አሚሩ ፡ ለጥቅምት ፡ ሶበ ፡ ይቤ ፡ ኢትረስዩ ፡ ቤተ ፡ አቡየ ፡ ቤተ ፡ ምሥ
ያጥ ። ወአሜሃ ፡ ተሰርቀ ፡ ስልጣኑ ፡ ወአሜሄ[2] ፡ እስከ ፡ ስቅለቱ ፡ ነበረ ፡ ፭፻፵ወ፭መዋዕ
ለ ፡ ወዝሰ ፡ አኮ ፡ በዕለት ፡ ዘትኌልቆ ፡ አላ ፡ ዐጺፊከ ።

ወመዊቶ ፡ ተንሥአ ፡ እግዚእ ፡ *በስልጣኑ ። ወኢያርኀወ ፡ ዘኅተሙ ፡ እብነ ፡ ወሶበ　* fol. 44 r° a.

1. Sic : lire አስይ —. – 2. Sic.

la nudité du Seigneur, ils pleurèrent, sanglotèrent, descendirent après avoir pris leurs épées et voulurent tuer tout le monde. Le Très-Haut les en empêcha, plein de patience et de longanimité, en disant : « Ne détruisez pas ma créature. N'est-ce pas pour elle que je souffre? »

Et [les anges], ayant entendu ces paroles, s'écrièrent : Louanges à toi, ô clément et longanime! Puis les anges de Mikâ'êl ôtèrent leurs couronnes et couvrirent les clous de sa * main droite; ceux de Gabriel couvrirent les　* fol. 43 v° b.
clous de son pied gauche; ceux de 'Urâ'êl couvrirent la blessure faite par le coup de lance qu'il avait reçu au côté; les séraphins (Surâfêl) ombragèrent sa tête et les chérubins (Kirubêl) couvrirent son visage; 'Urâ'êl et Rufâ'êl couvrirent aussi son visage, mais personne ne peut cacher entièrement celui dont la divinité remplit tout; c'est lui qui couvre la nudité de la face de toute créature. Louange à lui!

Le jour de sa passion, l'ange de la mort fut renversé, mais auparavant son pouvoir lui fut ravi, le premier jour de teqemt, lorsque (le Christ) dit : « Ne faites pas de la maison de mon père une maison de commerce[1]. » C'est alors que son pouvoir lui fut retiré et, depuis ce jour jusqu'à son crucifiement, il s'écoula 545 jours, non pas comme ceux que l'on compte, mais doubles.

Et Notre-Seigneur étant mort, ressuscita * par sa puissance, sans sou-　* fol. 44 r° a.
lever la pierre qu'on avait scellée, de même qu'à sa naissance il n'avait

1. Jean, II, 16.

ኒ ፡ ተወልደ ፡ ኢያርኀወ ፡ ድንግልናሃ ፡ ለድንግል ። ስብሐት ፡ ሎቱ ፡ ኵሉ ፡ ይክል ፡ ወአልቦ ፡ ዘይስእኖ ። ወሬእዩሰ ፡ ርእዩ ፡ ቅዱሳን ፡ ዘበበ ፡ ዘመኑ ፡ እስመ ፡ ኢይፀሬዕ ፡ ራእዩ ፡ እስከ ፡ ኅልቀተ ፡ ዓለም ፡ ቀደምትሂ ፡ ወደኀርትሂ ፡ ርእዩ ፡ ራእየ ፡ እምነቢያት ።

ወአራዊትሂ ፡ ርእየ ፡ ዳንኤል ፡ እለ ፡ ዐርጉ ፡ እምባሕር ፡ በንፍኀተ ፡ ነፋስ ። ይቤ ፡ ቀዳሚት ፡ ከመ ፡ ዐንበሳዊት ፡ ወባቲ ፡ ክንፍ ፡ ወክነፊሃ ፡ ከመ ፡ ዘንስር ፡ ወርኢኩ ፡ እስከ ፡ ተመልኁ ፡ ክነፊሃ ። ወተንሥአት ፡ ወቆመት ፡ በእግረ ፡ ሰብእ ፡ ወልበ ፡ ሰብእ ፡ ተውህበ ፡ ላቲ ፡ ወከመዝ ፡ እቤላ ፡ ተንሥኢ ፡ ውብልዒ ፡ ሥጋ ፡ ብዙኀ ።

* fol. 44 r° b. ወነዋ ፡ ፍከሬሁ ፡ ዝአርዌ ፡ ይተረጐም ፡ በናቡከደ*ነጾር ። ወዐንበሳኒ ፡ ዘይብለከ ፡ እስመ ፡ ዐናብስት ፡ ተሰምዩ ፡ ነገሥተ ፡ አሕዛብ ፡ ይብለከ ፡ ኤርምያስ ፡ በግዕ ፡ እንተ ፡ ተገድፈት ፡ ዐናብስት ፡ በልዕዋ ፡ አባግዕኬ ፡ ቤተ ፡ እስራኤል ። ወርኢኩ ፡ እስከ ፡ ተመልኁ ፡ ክነፊሃ ፡ ዘይቤ ፡ ሂ ፡ እስመ ፡ ተመልኀ ፡ መንግሥቱ ፡ እምኔሁ ። ወበእግረ ፡ ሰብእ ፡ ቆመት ፡ ዘይቤሂ ፡ እስመ ፡ ትዕቢቱ ፡ ኮነ ፡ አርዌ ፡ ወካዕበ ፡ ኮነ ፡ ሰብአ ፡ ወልበ ፡ ሰብእ ፡ ተውህበ ። ወዘበልዐ ፡ ሥጋሂ ፡ ዘኰነነ ፡ ብዙኀ ።

ወካልእ ፡ አርዌ ፡ ከመ ፡ ነምር ፡ ዘይቤ ፡ እስክንድር ፡ ውእቱ ፡ ወልደ ፡ ፊልጶስ ፡ ዘእምዘርአ ፡ ያፌት ። ወ፬ክንፈ ፡ ዖፍ ፡ ዘይቤሂ ፡ ፬ለእስክንድር[1] ። ወ፬አርእስቲሁ ፡ ዘይቤሂ ፡

1. Ici manque un mot.

pas brisé la virginité de la Vierge. Gloire à lui! Il peut tout et rien ne lui est impossible. Les saints ont vu sa vision, dans les divers temps, car sa vision ne cessera pas jusqu'à la fin du monde. Les premiers et les derniers des prophètes ont vu sa vision.

Daniel a vu aussi des bêtes qui montaient de la mer au souffle du vent. Il dit[1] : « La première était comme une lionne, et elle avait des ailes, et ses ailes étaient comme celles de l'aigle. Je la regardai jusqu'à ce que les plumes de ses ailes fussent arrachées; elle se leva et se tint sur un pied d'homme et un cœur d'homme lui fut donné. Et je lui dis : Lève-toi et mange beaucoup de chair. »

Voici l'explication de ce passage : Cette bête signifie Nabuchodonosor
* fol. 44 r° b. (Nâbukadanasor),* ainsi que le lion dont il parle, car les rois des peuples sont appelés des lions, dit Jérémie[2] : « La brebis qui était perdue, les lions l'ont mangée. » Les brebis, c'est la maison d'Israël. — S'il dit : Je la regardai jusqu'à ce que ses ailes fussent arrachées, c'est parce que son royaume (de Nabuchodonosor) lui fut enlevé. — Et elle se tenait sur un pied d'homme, dit-il, cela signifie que son orgueil en fit une bête et qu'il redevint ensuite un homme et qu'un cœur d'homme lui fut donné. — La viande qu'il mangea, c'est qu'il gouverna beaucoup.

[Daniel] parla aussi d'une autre bête semblable au léopard. C'est 'Eskender, fils de Philippe, de la race de Japhet. — Lorsqu'il dit qu'elle avait quatre

1. Daniel, VII, 4-7. — 2. XXVII, 17 (Septante).

፬መንግሥት ፡ ዘነግሡ ፡ ዘመደ ፡ እስክንድር ። ወአርዌ ፡ ዘይመስል ፡ ድብ ፡ ዘይቤሂ ፡ ዳርዮስ ፡ ውእቱ ፡ ወይመስል ፡ * ድብ ፡ ዘይቤ ፡ እስመ ፡ ድብ ፡ ይትወለድ ፡ እም፪አበው ፡ ነምር ፡ ወእሙ ፡ ዝእብ ። ወዳርዮስ ፡ ሂ ፡ ምንዴናዌ[1] ፡ አቡሁ ፡ እምነገሥተ ፡ ያፌት ፡ ወእሙ ፡ እምነገሥተ ፡ ግብጽ ። * fol. 44 v° a.

ወድኅሬዊ[1] ፡ ርኢኩ ፡ አርዌ ፡ ግሩም ፡ ዘይቤሂ ፡ መንግሥተ ፡ ደቂቀ ፡ ዔሳው ፡ ውእቱ ። እንተ ፡ ይቤሎ ፡ መልአክ ፡ ለዕዝራ ፡ ራብዕ ፡ መንግሥት ፡ እንተ ፡ አስተርአየቶ ፡ ለዳንኤል ፡ እኁከ ። ወደቂቀ ፡ ዔሳው ፡ ይነግሡ ፡ በሮሜሂ ፡ ወበዘቢድሂ ፡ በስልድንሂ ፡ ዐበምስርሂ ፡ ወአኮ ፡ ወትረ ፡ ዘይነግሡ ፡ መብዝኅቶሙ ፡ ዘይነግሡ ፡ በበ ፡ እብሬቶሙ ። ወ፭እምድኅረ ፡ ፭ይነግሥ ፡ ዘመድ ። ወበእንተዝ ፡ ይቤ ፡ ዳንኤል ፡ ቱሱሓን ፡ በዘርአ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ።

ወንስርሂ ፡ ዘርእየ ፡ ዕዝራ ፡ ከመዝ ፡ ፍካሬሁ ፡ * ንስርሰ ፡ መንግሥቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ዔሳው ። ወካዕበ ፡ ይተረጐም ፡ በሐሳቂ ፡ መሲሕ ። እስመ ፡ ለሐሳዌ ፡ መሲሕ ፡ እሙ ፡ እምቤተ ፡ ዔሳው ፡ ወበእንተዝ ፡ ይትኄሎለቍ ፡ ኀበ ፡ እሙ ። ወርኢኬ ፡ ባሕርኒ ፡ ዓለም ። ወ፫አቅርንቲሁ ፡ ፫ነገሥት ፡ እለ ፡ ነግሡ ፡ በቅድሜሁ ፡ ወእሉ ፡ ይትፌጸሙ ፡ በዓሥር ፡ ቀመር ። ወከመዝ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ያዲን ፡ ከመዲን ፡ ለፈዲን ። * fol. 44 v° b.

ወዘይቤሂ ፡ ፲ወ፪ክነፊሁ ፡ ፲ወ፪ነገሥት ፡ እሙንቱ ፡ ወአስማቲሆሙኒ ፡ ከመዝ ። ያቢ

1. Sic.

ailes d'oiseau, ce sont les quatre... d'Eskender; ses quatre têtes, sont les quatre royaumes que gouvernaient les parents d'Eskender. — La bête qui ressemble à un ours est Darius, qu'il dit semblable à l'ours, * car l'ours est procréé par deux animaux (différents) : son père est le léopard et sa mère l'hyène, et Darius avait pour père un Mède (mendènâwi), descendant des rois de Japhet, et sa mère était de la famille des rois d'Égypte. * fol. 44 v° a.

Enfin, dit Daniel, je vis une bête épouvantable; c'est le royaume des enfants d'Ésaü (Èsâw), au sujet duquel l'ange a dit à Esdras : c'est le quatrième royaume qui est apparu à ton frère Daniel; et les descendants d'Ésaü régneront à Rome, à Zabid, à Selden et en Égypte. Mais ils ne régneront pas toujours, la plupart régneront à leur tour. Une famille régnera après l'autre. C'est pour cela que Daniel dit : « Ils seront mêlés à la postérité des humains[1]. »

L'aigle que vit Esdras[2] s'explique ainsi : * L'aigle est le royaume des descendants d'Ésaü; il s'interprète aussi par le faux messie, car la mère du faux messie sera de la maison d'Ésaü et c'est pour cela qu'il sera imputé à sa mère. Et vois maintenant : La mer est le monde; les trois cornes sont les trois rois qui ont régné avant lui et ces choses s'accompliront dans le dixième cycle. — Voici leurs noms : Yâdin, Kamadin, Lafadin. * fol. 44 v° b.

Les douze ailes dont il parle sont douze rois, dont voici les noms : Yâbi-

1. Daniel, VII, 43. — 2. IV Esdras, XI, 1-8.

ቢን ፡ ካቲ ፡ ሰዓዲ ፡ ሆዲ ፡ ማዲ ፡ ሐዲ ፡ ዳዲ ፡ ጋዲ ፡ ሳዲ ፡ ኒዲ ፡ አዲ ፡ ለውዲ ። ወእሉሂ ፡ ይትፌጸሙ ፡ በ፲ወ፪አቅማር ። ወይሰርር ፡ በክነፊሁ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ዘይቤሂ ፡ ዘይብል ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ስግዱ ፡ ለ* አምሳልየ ። ወደመናት ፡ ይትጋብእ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘይቤሂ ፡ ሄኖክ ፡ ወኤልያስ ፡ እሙንቱ ፡ ወነፋሳት ፡ ዘይቤ ፡ ጻድቃን ፡ ወአርእስትሂ ፡ ወክንፍ ፡ ደቃቅት ፡ ዘይቤ ፡ ነገሥት ፡ እሉኒ ፡ እለ ፡ ይትነሥኡ ፡ በበ ፡ ዘመኖሙ ፡ ወአግረረ ፡ ሎቱ ፡ ዘታሕተ ፡ ሰማይ ፡ ዘይቤሂ ፡ ኵሎ ፡ ይሁብ ፡ ለስልጣኑ ፡ በከመ ፡ ነገሩ ፡ መጻሕፍት ፡ ኵልክሙ ፡ ኢትትግሁ ፡ ዘይቤሂ ፡ ኵልክሙ ፡ ኢትግበሩ ፡ ጽድቀ ፡ ብሂል ። ወከመዝ ፡ ይብሎሙ ፡ ለመኳንንቲሁ ፡ ኵልክሙ ፡ ትነግሡ ፡ ወትመከንኑ ፡ በድኅሬየ ፡ ፩፩ብእሲ ፡ በበ፲፻ዓመት ።

* fol. 45 r° a.

ኦሐሳዊ ፡ ስም ፡ መኑ ፡ መሀረከ ፡ ዘከመዝ ፡ ሐሰተ ፡ ቀዲሙኒ ፡ ዘከማከ ፡ መሐመድ ፡ ይቤ ፡ እምድኅረ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ ያወስብ ፡ ብእሲ ፡ በበ፲፻አንስት ፡ ወዘይቤሂ ፡ ትነግሡ ፡ ፩፩ብእ* ሲ ፡ በበ፲፻ዓመት ፡ ከንቶ ፡ ሐሰወ ። ወዘይቤሂ ፡ ያወስብ ፡ ፩ብእሲ ፡ ፲፻አንስት ፡ ከንቶ ፡ ሐሰወ ፡ ውእቱኒ ።

* fol. 45 r° b.

አከ ፡ እምርእሱ ፡ ዘይወፅእ ፡ አላ ፡ እማእከለ ፡ ሥጋሁ ። ዘይቤሂ ፡ እስመ ፡ እምዘመደ ፡ ብእሲት ፡ ይትወለድ ፡ በቤተ ፡ ዔሳው ። ወዘይቤሂ ፡ ፳ነገሥት ፡ እለ ፡ እኩይ ፡ ክራማቲሆሙ ። ወዝውእቱ ፡ አስማቲሆሙ ። ናዲ ፡ ጻዲ ። ሐልቃዲ ፡ ሳሕወዲ ። አባዲ ፡ አስራዲ ፡ ሐመዲ ፡ አሮዲ ፡ ወውእቱ ፡ ዘይመውት ፡ ብእደ[1] ፡ ንጉሥ ፡ ሮቱዓ ፡ ሃይማኖት ። ወአመ ፡ ሞተ ፡ ውእቱ ፡ ይተርፍ ፡ እምነ ፡ ፲ወ፫ቀመር ፡ ፪ዓመት ፡ ዘእንበለ ፡ ፫ወ

1. Sic.

bin, Kâti, Sa'adi, Hodi, Mâdi, Hadi, Dâdi, Gâdi, Sâdi, Nidi, 'Adi, Lawdi; ceux-ci s'accompliront dans douze cycles. — Et lorsqu'il dit qu'il volera avec ses ailes sur toute la terre, cela indique qu'il dit : « Prosternez-vous devant mon * image. » — Lorsqu'il dit : que les nuages s'accumulent sur lui, ce sont Hénoch et Élie ('Èlyâs); les vents dont il parle sont les justes; les têtes et les petites ailes sont les rois qui se lèveront chacun en son temps. — Et il a soumis tout ce qui est sous le ciel, dit-il, cela signifie qu'il livrera tout à son pouvoir, comme le racontent les Écritures. — Lorsqu'il dit : Ne veillez pas tous, il veut dire : « Ne faites pas tous la justice. » C'est ainsi qu'il parla à ses gouverneurs : « Vous tous, vous régnerez et vous gouvernerez après moi, chacun pendant mille ans. »

* fol. 45 r° a.

O imposteur! qui t'a appris de tels mensonges? Autrefois, comme toi, Mahamad (Mahomet) a dit : « Après la résurrection des morts, un homme épousera mille femmes. » Celui qui a dit : « Vous régnerez chacun * mille ans », a menti; et celui qui a dit : « Un homme épousera mille femmes », a menti également.

* fol. 45 r° b.

Lorsqu'il dit : Ce n'est pas de sa tête, mais du milieu de son corps qu'il sortira[1], cela signifie qu'il naîtra de la lignée d'une femme de la maison d'Ésaü.

1. *Ibid.*, 10.

፫ሱባዔ ፡ እለ ፡ ይትወሰክ[1] ፡ ዲቤሆን ። ወእሉሰ ፡ ነግሠ ፡ በበዕድሜሆሙ ። ወእምድኅሬ ሆሙ፡ ፡ ነገሥት ፡ ይትነሥኡ ፡ በበዘመኖሙ ፡ በሮሜሂ ፡ ወበ*ብሔረ ፡ ሰዓለዲንሂ ፡ ዘይ ብልዎ ፡ መምዕላይ ። ወባሕቱ ፡ ይመውእዎ ፡ ርቱዓነ ፡ ሃይማኖት ፡ እለ ፡ ይትፈጠሩ ፡ ነገ ሥት ፡ በኢትዮጵያ ፡ * fol. 45 v° a.

ወዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ነገሮ ፡ መልአክ ፡ ዘእንበለ ፡ ይኩን ፡ ለብጹዕ ፡ በጸሎተ ፡ ሚካኤል ። ወበእንተሂ ፡ ፫ነገሥት ፡ እለ ፡ ይቤ ፡ በሙ ፡ ፻ክረማተ ፡ ቀዳሚ ፡ ማኅለቅተ ፡ ነገሥት ፡ እ ለ ፡ ይትነሥኡ ፡ ምስሌሁ ፡ ለሐሳዊ ፡ መሲሕ ፡ ወሣልሶሙ ፡ ውእቱ ። ዘገሃደመ ፡ ይብለከ ፡ ይመውቱ ፡ በኲናት ፡ እምኔከ ፡ በውስተ ፡ ጸብእ ። ወ፩ይመውት ፡ በውስተ ፡ ምስካቡ ። ተጽዒሮ ፡ ዘይቤ ፡ ሂ ፡ ሐሳዊ ፡ መሲሕ ፡ ውእቱ ፡ ዘይጼዐር ፡ በመጥባሕተ ፡ እግዚአብሔ ር ። ወዐንበሳሂ ፡ ዘተንሥአ ፡ እምገዳም ፡ ወልድ ፡ ውእቱ ። እምአሕዛብ ፡ ብሂል ። በከ *መ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ወይዌውዑ ፡ አሕዛብ ፡ ዕፀወ ፡ ገዳም ። ወሰሎሞንኒ ፡ ይቤላ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ተንሥኢ ፡ ወዕርጊ ፡ እምገዳም ፡ እምአሕዛብ ፡ ብሂል ። ወዳዊትኒ ፡ ይቤ ፡ ትትሐሠይ ፡ ገዳም ፡ ወኵሉ ፡ ዘውስቴታ ፡ ወዝኒ ፡ ብሂል ፡ ይትሐሠዩ ፡ አሕዛብ ፡ ብሂል ። ወለእለ ፡ ተርፉ ፡ ሕዝብየ ፡ አስተፌሥሖሙ ፡ ዝኒ ፡ እስከ ፡ ትፌጽም ፡ ዕለተ ፡ ደይን ። * fol. 45 v° b.

1. Sic.

— Lorsqu'il dit encore : huit rois dont les années seront mauvaises[1], et voici leurs noms : Nâdi, Sadi, Halqâdi, Sâhwadi, 'Abâdi, Asrâdi, Hamadi, 'Arodi — et celui-ci mourra de la main d'un roi orthodoxe, et lorsqu'il mourra, il restera de treize cycles cent années moins trois et trois semaines qui s'y ajouteront. — Et ceux-ci régneront aux époques qui leur ont été fixées. Après eux, des rois se lèveront, en leur temps, à Rome* et dans le pays de * fol. 45 v° a. Sa'aladin, qu'on appellera un tyran. Mais il sera vaincu par les orthodoxes qui auront été créés rois en Éthiopie.

Voilà tout ce que raconta, avant sa réalisation, l'ange au bienheureux Basalota-Mikâ'êl. — Quant aux trois rois dont il est parlé, ils régneront cent ans, avant la disparition des rois qui se lèveront avec le faux messie, lequel sera le troisième. Et il te dit clairement : « Ils mourront d'un coup de javelot de ta main dans une guerre et un mourra dans son lit. » — Lorsqu'il dit : « Après qu'il aura souffert », c'est le faux messie qui souffrira par le glaive de Dieu; et le lion qui surgit du désert, est le Fils, [qui se lèvera] du milieu des peuples. Ainsi que* le dit Isaïe[2] : Et les peuples crieront, (les * fol. 45 v° b. peuples qui sont) les arbres de la plaine. Et Salomon dit à l'Église chrétienne : « Lève-toi et monte de la plaine », c'est-à-dire des peuples. David dit aussi : « La plaine se réjouira, avec tout ce qu'elle renferme[3] », ce qui signifie : les peuples se réjouiront. — Et je réjouirai ceux qui resteront de mon peuple jusqu'à ce que soit terminé le jour du jugement.

1. Cf. *Ibid.*, 11. — 2. Isaïe, LV, 12. — 3. Psaume XCV, 12.

ዘይቤሂ ፡ እስመ ፡ ለዕለተ ፡ ደይን ፡ ኮነ ፡ ፲፻ዓመት ፡ ወለኅሩያን ፡ አሜሃ ፡ ፍሥሐሆ
ሙ ፡ ወእንዘ ፡ እሙንቱ ፡ ይትፌሥሑ ። ኃጥአን ፡ አሜሃ ፡ ይትወቀሱ ፡ ብፁዕኬ ፡ አማ
ኒ ፡ በክርስቶስ ። ኀጢአተ ፡ አማኒ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ መጠነ ፡ ደብር ፡ ወእመ ፡ በዝኁ ፡ ወ
* fol. 46 r° a. ለእመ ፡ ኮነ ፡ ጽድቁ ፡ መጣነ ፡ ቀለምጽጽ ፡ ይእቲ ፡ ጽድቅ ፡ ን*ስቲት ፡ ትመውእ ፡ ወት
ስዕሮ ፡ ለኵሉ ፡ ኀጢአት ፡ ወስብሐት ፡ ለዘይሁብ ፡ አሚነ ፡ ለዘ ፡ አፍቀረ ፡ ወኢአሚነ ፡
ለዘ ፡ ጸልአ ። ኵሉ ፡ ዘይብሉ ፡ ይትሀጐሉ ፡ ክርስቲያን ፡ ርቱዓን ፡ ሃይማኖት ፡ ውእቱኬ ፡
ውፁእ ፡ እምክርስቶስ ። ወእመሰ ፡ ይሰመዩ ፡ ክርስቲያን ፡ ወዐቀቡ ፡ ሥርዐተ ፡ ጽድቅ ፡
ለሙሰ ፡ ኢይክል ፡ ደይን ፡ ርእዮቶሙ ።

ወሐዋርያትኒ ፡ ሶበ ፡ ተካፈሉ ፡ አህጉረ ፡ ዓለም ። ይቤ ፡ ጴጥሮስ ፡ ዘኢኮነ ፡ ኵሉ ፡ ሰ
ብእ ፡ ምእመነ ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወእንድርያስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢኮነ ፡ መሃ
ሬ ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወያዕቆብኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢተመትረ ፡ በእንተ ፡ እግዚ
* fol. 46 r° b. አብሔር ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እ*ሜህር ። ወዮሐንስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ በድ
ንግልና ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ፡ ወፊልጶስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘመሐለ ፡ በሐሰት ፡ ኢ
ይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወበርተሎሜዎስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢያክበረ ፡ አበሁ ፡ ወእሙ ፡
ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወቶማስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢተጠብሐ ፡ ከመ ፡ ላህም ፡ ኢይ
ጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወማቴዎስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢኮነ ፡ የውሀ ፡ ከመ ፡ ርግብ ፡ ኢ

S'il parle ainsi, c'est parce que le jour du jugement aura une longueur de mille ans. Ce sera alors la joie des élus et pendant que ceux-ci se réjouiront, les pécheurs contesteront. Bienheureux donc celui qui aura cru au Christ. Quand bien même les péchés du croyant seraient gros comme des montagnes et nombreux, si sa justice est semblable à une étincelle, ce peu de justice
* fol. 46 r° a. * l'emportera et effacera tous ses péchés. Gloire à celui qui a donné la foi à celui qu'il aime et l'incrédulité à celui qu'il déteste. Tous ceux qui disent : « Les chrétiens orthodoxes seront damnés », ceux-là sont en dehors du Christ, car s'ils sont appelés chrétiens et s'ils observent les préceptes de la justice, le jugement (la damnation) ne peut les atteindre.

Lorsque les apôtres furent sur le point de se partager les pays du monde, Pierre dit : Tout homme qui n'est pas croyant ne sera pas justifié (*ne sauvera pas son âme*), voilà ma doctrine et ce que j'enseignerai. — André dit : Celui qui n'est pas compatissant ne sera pas justifié, voilà ce que je dis et ce que j'enseignerai. — Jacques dit : Celui qui ne sera pas décapité (?) pour
* fol. 46 r° b. Dieu ne sera pas justifié, voilà la parole que j'enseignerai. — * Jean dit : Celui qui n'est pas chaste dans la virginité, ne sera pas justifié, voilà la doctrine que j'enseignerai. — Philippe dit : Celui qui a juré en vain, ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. — Barthélemi dit : Celui qui n'honore pas son père et sa mère ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. — Thomas dit : Celui qui n'a pas été égorgé comme un veau, ne sera pas justifié, voilà mon enseigne-

ይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ታዴዎስኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢኮነ ፡ ቀናኤ ፡ ለሕግ ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወናትናኤልኒ ፡ ይቤ ፡ ዘኢያሕመመ ፡ ሥጋሁ ፡ በዲበ ፡ ዕፀ ፡ መስቀል ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወያዕቆብኒ ፡ ወልደ ፡ እልፍዮስ ፡ ይቤ ፡ ዘኢሐመ ፡ በው*ግረተ ፡ እብን ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። ወማቴያስኒ ፡ ይቤ ፡ ኵሉ ፡ ዘኢያንደየ ፡ ርእሶ ፡ ኢይጸድቅ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ። * fol. 46 v° a.

ወኵሎሙ ፡ ሐዋርያት ፡ እምድኅረ ፡ ተናገሩ ፡ ዘንተ ፡ አውሥአ ፡ ጳውሎስ ፡ ውይቤሎሙ ፡ ስምዑኒኬ ፡ አኣኀውየ ፡ አንሰ ፡ ከመዝ ፡ ብሂልየ ፡ እሜህር ፡ ዘአምነ ፡ ወተጠምቀ ፡ ይድኅን ፡ ወዘሰ ፡ ኢአምነ ፡ ይደየን ። ወዘኢያፈቅር ፡ ቢጾ ፡ ኢይጸድቅ ። ወዘይጸልእ ፡ ቢጾ ፡ ይትኴነን ። ከመዝ ፡ ብሂል ፡ እሰብክ ።

ወዘንተ ፡ ከመዝ ፡ እምድኅረ ፡ ተባህሉ ፡ ሐዋርያት ። መጽአ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወይቤሎሙ ፡ ሰላም ፡ ለክሙ ፡ አርዳእየ ። ወተንሥኡ ፡ ወሰገዱ ፡ ሎቱ ፡ ወአእመርዎ ፡ ከመ ፡ እግዚእነ ፡ ውእቱ ። *ወይቤሎሙ ፡ ምንተ ፡ ብሂለ ፡ ትቤሉ ፡ ትማልም ። ወባሕቱ ፡ ሠመርኩ ፡ ኀበ ፡ ነገረ ፡ ጳውሎስ ፡ ኅሩይየ ፡ ወእምነገረ ፡ ኵልክሙ ፡ አደመኒ ፡ ነገሩ ። አኮኑ ፡ እቤ ፡ በወንጌል ፡ ዘአምነ ፡ ወተጠምቀ ፡ ይድኅን ፡ ወዘሰ ፡ ኢአምነ ፡ ይደየን ። ወበአይ ፡ ግብር ፡ ይድኅን ፡ ሰብእ ፡ ለእመ ፡ አልቦሙ ፡ አሚነ ፡ ወፍቅረ ፡ ወሃይማኖተ ፡ ወእምከዊነ ፡ ስምዐኒ ፡ ዝንቱ ፡ ይኄይስ ። ወአልቦ ፡ ሰብእ ፡ ዘአልቦ * fol. 46 v° b.

ment. — Matthieu dit : Celui qui n'est pas doux comme la colombe ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. — Thaddée dit : Celui qui n'est pas zélé pour la loi ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. — Nâtnâ'êl dit : Celui qui ne fait pas souffrir son corps sur la croix ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. — Jacques, fils d'Alphée, dit : Celui qui n'a pas souffert la lapidation* ne sera pas justifié, voilà ce que je prêcherai. — Mathias dit : Quiconque ne s'est pas appauvri ne sera pas justifié, voilà ce que j'enseignerai. * fol. 46 v° a.

Quand tous les apôtres eurent ainsi parlé, Paul prit la parole et leur dit : Écoutez-moi, mes frères, voici la doctrine que j'enseignerai : Celui qui croira et qui aura été baptisé sera sauvé, mais celui qui ne croira pas sera condamné. Celui qui n'aime pas son prochain ne sera pas justifié; celui qui hait son prochain sera damné. Ainsi, disait-il, je prêcherai.

Lorsque les apôtres eurent ainsi discouru, arriva Notre-Seigneur Jésus-Christ qui leur dit : Que la paix soit sur vous, mes disciples. Et ils se levèrent et l'adorèrent et connurent que c'était Notre-Seigneur. * Il leur dit : Que racontiez-vous donc hier? Certes je me suis plu à la parole de Paul, mon élu, sa parole m'a été plus agréable que toutes les vôtres. Ne vous ai-je pas dit dans l'Évangile : Celui qui croit et qui a été baptisé sera sauvé et celui qui ne croit pas sera condamné. Et par quelle œuvre l'homme sera-t-il sauvé, s'il n'a pas la foi et l'amour [du prochain](?) et la foi? Cela vaut mieux que d'être martyr. Il n'y a pas d'homme qui soit absolument sans tache : * fol. 46 v° b.

ቱ ፡ ነውር ፡ ፍጹም ፡ ወፍጹምሰ ፡ አምላክ ፡ ባሕቲቱ ። ወአንትሙኒ ፡ አኮኑ ፡ ሰብእ ፡ አ
ንትሙ ፡ ርእዩ ፡ ሰማየ ፡ ከመ ፡ ኢኮነ ፡ ንጹሐ ፡ በቅድሜየ ።

አንተ ፡ ጴጥሮስ ፡ ክሕድከኒ[1] ፡ በሌሊት ፡ ሥልሰ ፡ ጊዜ ፡ ወሰረይኩ ፡ ለከ ፡ ኀጢአተከ ።
* fol. 47 r° a. ወአልቦ ፡ ዘየዐቢ ፡ ኀጢአ*ተ ፡ እምክሕደተ ፡ ፈጣሪ ። ወአንተኒ ፡ ዮሐንስ ፡ እንዘ ፡ ስ
ቁል ፡ አነ ፡ ትትፌሣሕ ፡ ምስለ ፡ ሊቃነ ፡ ካህናት ። ወአንተኒ ፡ እንድርያስ ፡ እንተ ፡ ሕጓ ፡
ወፃእከ ። ወአንተኒ ፡ ያዕቆብ ፡ ኀዲገከ ፡ ልብሰከ ፡ ጐየይከ ። ወአንተኒ ፡ ፊልጶስ ፡ እንተ ፡
ማእከለ ፡ ሀገር ፡ ወፃእከ ። ወአንተኒ ፡ በርተሎሜዎስ ፡ ምስለ ፡ ራኩብ ፡ ወልደ ፡ እኅት
ከ ፡ ተኀጣእከ ፡ ወአንተኒ ፡ ቶማስ ፡ በሰረገላ ፡ ሖርከ ፡ ተኀጣእከ ። ወአንተኒ ፡ ማቴዎስ ፡
ማእከለ ፡ ሀገር ፡ ተኀባእከ ፡ ወበሌሊት ፡ ጽሚተ ፡ ወፃእከ ። ወአንተኒ ፡ ታዴዎስ ፡ ተገል
ቢበከ ፡ ወፃእከ ። ወአንተኒ ፡ ናትናኤል ፡ ታሕተ ፡ ዱር ፡ ተኀባእከ ። ወአንተኒ ፡ ያዕቆብ ፡
* fol. 47 r° b. ወልደ ፡ እልፍዮስ ፡ ታሕተ ፡ ሐቅል ፡ ተኀባእከ ። ወከመዝ ፡ ገበርክሙ ፡ ወኢ*ኀደጉክ
ሙ ፡ አላ ፡ አነ ፡ ኀረይኩክሙ ፡ ወረሰይኩክሙ ፡ መዋርስትየ ፨

ወእምድኅረ ፡ ዕርገቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ፡ ይደልወነ ፡ ከመ ፡ ንሙት ፡
በእንተ ፡ ስሙ ፡ ለክርስቶስ ፡ አምላክነ ።

ወበ ፡ መትልው ፡ መጽኡ ፡ ሰማዕታት ፡ ወይቤሉ ፡ ንመጡ ፡ ነፍሰነ ፡ በእንተ ፡ ስመ ፡
ክርስቶስ ፡ አምላክነ ፨ ወድኅረ ፡ ኵሎሙ ፡ መጽኡ ፡ መነከሳት ፡ እስመ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ተ
ተክለ ፡ ተፍጻሜተ ፡ ዐስብ ፨ ወዝውእቱ ፡ ግብሩ ፡ ወኂሩቱ ፡ ለእንጦንስ ፡ ርእሰ ፡ መነከ

1. Sic.

Dieu seul est parfait. Et vous, n'êtes-vous pas des hommes? Voyez le ciel;
il n'a même pas été pur devant moi.

Toi, Pierre, tu m'as renié trois fois pendant la nuit et je t'ai pardonné ton
* fol. 47 r° a. péché. Cependant il n'y en a pas de plus grand * que de renier le créateur. —
Toi, Jean, pendant que j'étais attaché à la croix, tu t'es réjoui avec les princes
des prêtres. — Toi, André, tu es sorti pour Hêguâ(?). — Toi, Jacques,
après avoir laissé tes vêtements, tu as pris la fuite. — Toi, Philippe, tu es
sorti au milieu de la ville. — Toi, Barthélemi, tu as fui avec Râkub, le
fils de ta sœur. — Toi, Thomas, tu as disparu, monté dans un char. — Toi,
Matthieu, tu t'es caché dans la ville et tu es sorti, la nuit, en secret. — Toi,
Thaddée, tu sortis enveloppé dans un voile. — Toi, Nâtnâ'êl, tu t'es caché
dans un bois. — Toi, Jacques, fils d'Alphée, tu t'es caché dans un champ.
* fol. 47 r° b. — Voilà ce que vous avez fait, pourtant * je ne vous ai pas quittés, mais je
vous ai choisis pour faire de vous mes héritiers.

Après l'ascension de Notre-Seigneur, les apôtres dirent : Il convient
que nous mourions pour le nom du Christ, notre Dieu.

Et les martyrs vinrent successivement, en disant : livrons nos âmes pour
le nom du Christ, notre Dieu. Après eux tous, vinrent les moines, car c'est
chez eux qu'a été placée la récompense parfaite. Voici les œuvre et la sainteté
d'Antoine, le premier des moines, car personne au monde n'a lutté (*n'a*

ሳት ፡ አልቦ ፡ እምሰብእ ፡ ዘተጋደለ ፡ከመ ፡ እንጦንስ ። ወአቡሁ ፡ በውስተ ፡ ዓለም ፡ በ
ዕል ፡ ጥቀ ፡ ብእሲሁ ፡ ወዕምደ ፡ አባዕሪሁ ፡ ፭፻ወእንዘ ፡ ከመዝ ፡ ይነብር ፡ አቡሁ ፡ ሞተ ፡
ከመ ፡ ኵሉ ፡ ሰብ*እ ፡ ወእንጦንስኒ ፡ ይቤ ፡ ምንተ ፡ ኮንከ ፡ አባ ፡ ወአይቴ ፡ ሀሎ ፡ ቃ * fol. 47 v° a.
ልከ ፡ ዘትኤዝዞሙ ፡ ለአግብርቲከ ፡ ወአልቦ ፡ ዘነከየከ ፡ ዘእንበለ ፡ ንስቲት ፡ እስትንፋስ ፡
ዘአልቦ ፡ ወኢሀሎ ፡ ኀቤከ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ወፅአ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ። ወአሜሃ ፡ ኮኖ ፡
፲፰ዓመተ ፡ ወተመከረ ፡ እንጦኒ ፡ ፲ወ፪መከራ ። ወባዕዳንሰ ፡ መከራ ፡ አልቦ ፡ ኍልቈ ።
ወበርሀ ፡ እንጦኒ ፡ ከመ ፡ ፲ወ፪መጠና ፡ ለፀሐይ ። ወጻድቃንሰ ፡ ይበርሁ ፡ ከመ ፡ ፯ፀሐ
ይ ። ወቦከመ ፡ ወርኅ ፤ ወቦከመ ፡ ከዋክብት ።

ወዝውእቱ ፡ ትዕግሥታቲሁ ፡ ለእንጦንስ ። ቀዳሚ ፡ በብእሲት ፡ ወዳግም ፡ በዐረብ ።
ወሣልስ ፡ በአጋንንት ፡ አመ ፡ አውረድዎ ፡ እምደብር ፡ ፴ጊዜ ። ወራብዕ ፡ በራኅብ[1] ። ወ
ኃምስ ፡ በጽምእ ፡ ማይ ፡ ወ*ሣድስ ፡ በአርዌ ፡ ወሳብዕ ፡ በሰይፍ ፡ ወሳምን ፡ ርግዘተ ፡ * fol. 47 v° b.
በኲናት ፡ ወዝኒ ፡ በርግዘት ፡ በኀበ ፡ ዐላዊያን ፡ ወታስዕ ፡ በአንቃል ፡ ዘውእቱ ፡ ቍማል ፡
ብሂል ፡ ወዓሥር ፡ በብሂል ፡ ግባእ ፡ ውስተ ፡ ዓለም ፡ ወ፲ወ፩በጽፍዐተ ፡ ሰብእ ፡ ወ፲ወ
፪በሐለስትዮታት ። ወእሉ ፡ ቅዱሳን ፡ ሞእዎ ፡ ለሰይጣን ፡ ተዘኪሮሙ ፡ ዓለመ ፡ ኀላፌ ።

ወተስእለ ፡ ብእሴ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለመልአክ ፡ ዘተፈነወ ፡ ኀቤሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ምን
ተ ፡ እንከ ፡ ይከውን ፡ በኅልቀተ ፡ ዓለም ። ወይቤሎ ፡ መልአክ ፤ ይነግሥ ፡ ንጉሠ ፡ ዐመ

1. Sic; lire ሬ —.

mené une vie ascétique) comme Antoine. Son père était, dans le monde, très riche, possédant 500 paires de bœufs. Et en étant dans cette situation, il mourut comme tout homme.* Et Antoine s'écria : Qu'es-tu devenu? ô mon père, où est ta voix qui commandait à tes serviteurs? Et cet accident ne t'a été causé que par un léger souffle qui n'est plus et que tu n'as plus. Après avoir prononcé ces paroles, Antoine sortit dans le désert; il avait alors dix-huit ans. Antoine eut douze tentations principales, mais il en eut beaucoup d'autres; il brilla comme douze fois la mesure (de la lumière) du soleil, tandis que les saints ne brillent que comme sept; il en est qui brillent comme la lune, il en est qui brillent comme les étoiles. * fol. 47 v° a.

Et voici quelle fut la constance d'Antoine. [Il fut éprouvé] premièrement par une femme, deuxièmement par les Arabes, troisièmement par les démons qui le firent descendre trente fois de la montagne, quatrièmement par la faim, cinquièmement par la soif, sixièmement* par les animaux, septièmement par l'épée, huitièmement par un coup de lance, et ce coup de lance [il le reçut] chez les infidèles(?); neuvièmement par les « 'anqâl » c'est-à-dire par les poux, dixièmement par la voix qui lui disait : retourne dans le monde; onzièmement par les soufflets que lui donnèrent les hommes; douzièmement par les onagres. — Et ces saints (moines) vainquirent le démon, en se souvenant que ce monde est passager. * fol. 47 v° b.

Et l'homme de Dieu interrogea l'ange qui lui avait été envoyé et lui dit : Qu'y aura-t-il donc à la fin du monde? — L'ange lui répondit : Il régnera

ፃ ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ መጻሕፍት ። ወዮሐንስኒ ፡ አቡቀለምሲስ ፡ ይቤ ፡ ይመጽእ ፡ እግዚአ ፡ ተጽዒኖ ፡ በፈረስ ፡ ጸዐዳ ።

* fol. 48 r° a. ወበእንተ ፡ ሐሳዊኒ ፡ ከመዝ ፡ ግብሩ ፡ ይወፅእ ፡ *ሠጢጦ ፡ ከርሠ ፡ እሙ ፡ ወይቀትል ፡ አቡሁ ፡ ወይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበር ፡ ወይነግሥ ። ወሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ መዋዕለ ፡ ንግሡ ፡ ይፀብኦ ፡ እግዚእነ ፡ ምስለ ፡ ሐራሁ ። ወቅድመ ፡ ኵሉ ፡ ይወግኦ ፡ ኤልያስ ፡ ትስብያዊ ፡ ውስተ ፡ እንግድዓሁ ። ወኢያሱ ፡ ወልደ ፡ ነዌ ፡ ውስተ ፡ ፍጽሙ ። ወዳዊት ፡ ሰንቃዊ ፡ ይረግዞ ፡ ውስተ ፡ ኵልያቱ ። ወጴጥሮስኒ ፡ ይረግዝ ፡ ፈረሶ ። ወቴዎድሮስ ፡ ወገላውድዮስ ፡ ይቀንጥቡ ፡ ድርዖ ፡ መቲሮሙ ፡ ርእሶ ። ወዮሐንስኒ ፡ ይደግም ፡ ወጊአ ፡ ፈረሱ ።

ወዐቢዩ ፡ ነገረ ፡ ይከውን ፡ በብሂል ፡ አነ ፡ ቀተልኩ ፡ ወአነ ፡ በጸሕኩ ። ወእሳተ ፡ መዓት ፡ ትቀትሎ ፡ ወፃአ[1] ፡ እምአፈ ፡ እግዚእ ። ወሰራዊቱኒ ፡ ይመውቱ ፡ ምስሌሁ ። ወቀጸላ ፡ ወርቅ ፡ ይትዐነቅ ፡ *ኤልያስ ። ወኢያሱ ፡ በሐመልሚል ፡ ልብስ ፡ ዘወርቅ ፡ ይትረሰይ ። ወጴጥሮስኒ ፡ ሽፍሽፍት ፡ ዘወርቅ ። ወለዮሐንስ ፡ ገማ ፡ ጸዐዳ ። ወለቴዎድሮስ ፡ ወገላውዴዎስ ፡ አክሊል[2] ፡ ቀያሓን ። ለዳዊት ፡ ወለባዕዳን ፡ ጻድቃን ፡ ወገሪት ፡ ዘወርቅ ። ወእምድኅረዝ ፡ ይከውን ፡ ትንሣኤ ፡ ወቅሥት ። ትሰፋሕ ፡ ለኅሩያን ፡ ሰማይ ። እንተ ፡ ሀለወት ፡ ጥብልልተ ፡ ከመ ፡ ፊደል ፡ እንተ ፡ ኀብአ ፡ አምላክ ፡ ዐውደ ፡ መንበሩ ። ወዛ ፡ ምድር ፡ ይከውን ፡ መጠነ ፡ አሐቲ ፡ ኪዳት[2] ፡ እግሩ ፡ ለጻድቅ ።

* fol. 48 r° b.

ወይከውን ፡ አሜሃ ፡ ሰማይ ፡ ሐዲስ ፡ ወምድርኒ ፡ ሐዲስ ፡ ወገነትኒ ፡ ይትረአይ ። ወ

1. Sic. lire ወፂአ ; — 2. Sic.

un roi inique, comme le disent les Écritures. Et Jean de l'Apocalypse dit : Le Seigneur viendra, monté sur un cheval blanc[1].

* fol. 48 r° a. Quant à l'imposteur, telle sera son œuvre : Il naîtra * après avoir déchiré le sein de sa mère et tuera son père; il s'assiéra sur un trône et régnera. Et lorsque les jours de son règne seront terminés, notre Seigneur le combattra avec son armée. — Mais Élie, de Tisbe (Tesbeyâwi), le frappera le premier à la poitrine; Josué, fils de Nâwē, au front; David, le musicien, le percera de la lance aux reins; Pierre frappera son cheval de la lance, et Théodore et Claudius, après lui avoir coupé la tête, perceront sa cuirasse; Jean portera un nouveau coup à son cheval.

Puis on entendra une voix forte crier : C'est moi qui l'ai tué, c'est moi qui suis arrivé le premier (à le tuer). — Et le feu de la colère, sortant de la bouche du Seigneur, le tuera et son armée périra avec lui. Élie se passera au cou une couronne d'or,* Josué prendra un vêtement vert d'or; Pierre un frontal(?) d'or; Jean son collier(?) blanc, Théodore et Claudius les couronnes rouges; David et d'autres justes ses bandelettes(?) d'or. Puis aura lieu la résurrection, ainsi que le jugement : le ciel, qui est enroulé autour de son trône, comme une lettre que Dieu a cachée, se déroulera aux élus. Cette terre sera comme une terre foulée par le pied du juste.

* fol. 48 r° b.

Il y aura alors un ciel nouveau et une terre nouvelle et le paradis se

1. Ap., XIX, 11.

ዕፀዊሃኒ ፡ ለገነት ፡ ሶበ ፡ ይፊርዩ ፡ ሰብእ[1] ፡ ይፊርያ[1] ። ወሶበ ፡ ይፊርዩ ፡ ዘይቤ ፡ ሶበ ፡ ይገ
ብሩ ፡ ም*ግባረ ፡ ሠናይ ። ለዘ ፡ ይሜህር ፡ በመዝሙር ፡ ዘዳዊት ፡ አሐተ ፡ ቃለ ፡ ለለዕለ * fol. 48 v° a.
ቱ ፡ ትፈሪ ፡ ፼ወዘንተ ፡ ነገረ ፡ ምስጢር ፡ ኢትክሥት ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ እንበለ ፡ ለማእ
ምራን ። ወኅባእ ፡ ወኢትክሥት ፡ ዘእምኅበ ፡ እግዚአብሔር ። ወባሕቱ ፡ እምወርቅ ፡ ወ
እምብሩር ፡ ይኄይስ ፡ ዘዘገበ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ። እስመ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ከመ ፡ ሣ
ዕር ፡ ወኵሉ ፡ ክብሩ ፡ ከመ ፡ ፍሬ ፡ ሣዕር ፡ ወቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይነብር ፡ ለዓለመ ፡
ዓለም ።

ተፈጸመ ፡ ነገረ ፡ ምስጢር ፡ ወይትነበብ ፡ ለአንክሮ ፡ ሰሚዖቱ ፡ መድምም ፡ ለዝን
ቱ ፡ መጽሐፍ ። ወያበርህ ፡ ልበ ፡ ሰብእ ፡ ከመ ፡ ፀሐይ ፡ ብርህት ።

1. Sic.

montrera. — Lorsque les arbres du paradis produiront des fruits, ces fruits seront des hommes. Et quand il dit lorsqu'ils produiront des fruits, cela signifie lorsqu'ils feront des bonnes œuvres. * Pour celui qui enseigne une parole * fol. 48 v° a. dans les psaumes de David, elle produit chaque jour 10.000 fruits. Ne révèle pas ce mystère sinon aux docteurs, cache et ne révèle pas un secret qui vient de Dieu. Celui qui conserve la parole de Dieu, vaut mieux que l'or et l'argent, car tout ce qui touche à la chair (au corps) est comme l'herbe et tout honneur comme le fruit de l'herbe[1], mais la parole de Dieu demeure éternellement.

Le livre du mystère est terminé; on le lit pour émerveiller celui qui entendra la lecture admirable de ce livre et il éclaire, comme le soleil resplendissant, le cœur de l'homme.

1. Cf. Isaïe, XL, 6.

ERRATA

1° Dans le texte :

Page	5.	ligne	6,	*au lieu de*	ኖኀት ፡	*lire* :	ኖኅት ፡
—	8,	—	3.	—	፲፫ወ፱	—	፲፫ወ፩
—	18,	—	7,	—	፯፻፻	—	፶፻፻
—	21.	—	14,	—	ሬረስ ፡	—	ፊረስ ፡
—	27,	—	11-12,	—	ለገዘሉፋ ፡	—	ለገዘሉፉ ፡
—	29,	—	2,	—	ለፊርዓን ፡	—	ለፊርዖን ፡
—	29,	—	3.	—	ፋርዖን ፡	—	ፊርዖን ፡
—	31,	—	8,	—	ክምላክ ፡	—	አምላክ ፡
—	32,	—	18,	—	ጸብተራ ፡	—	ደብተራ ፡
—	39,	—	10,	—	ወዐአ*ማዲሆን ፡	—	ወአዕ*ማዲሆን ፡
—	42.	—	10-11.	—	ተመልአ ፡	—	ተመልአ ፡
—	50,	—	10,	—	ለሰርከ ፡	—	ለሰርከ ፡
—	61.	—	6,	—	ዘ፲ወ፩ ፡	—	ዘ፲ወ፪ ፡
—	69,	—	12-13,	—	ውሎደ ፡	—	ውሉደ ፡
—	74,	—	3,	—	ወስምዓነ ፡	—	ወስምዓኒ ፡
—	75,	—	15,	—	ወመስቱበቅል ፡	—	ወመስተበቅል ፡
—	78,	—	4 et 7,	—	ስሜን ፡	—	ሰሜን ፡
—	79.	—	7,	—	ስይፍ ፡	—	ሰይፍ ፡

De plus, p. 64, l. 12, ajouter les deux points ፡ avant le crochet.

2° Dans la traduction :

Page	30.	ligne	1.	*au lieu de*	ostensoirs	*lire*	encensoirs.
—	39	—	13	—	20 coudées	—	7 coudées.
—	42	—	18	—	soixante-dix	—	sept.
—	49	—	7	—	pas de salut	—	pas d'espoir de salut.
—	50	—	16	—	lorsque si	—	si.
—	63	—	13	—	Lui-même connait	—	Lui-même qui connait.
—	74	—	14	—	gardes	—	grades.

N. B. — 1. Dans quelques passages (p. 45, l. 9; p. 46, l. 13; p. 47, l. 9 et 10; p. 48, l. 16; p. 60, l. 5), le manuscrit semble exprimer le nombre 6 par le signe ፯. Cf. Dillmann, *Gram. der äth. Sprache*, 1re édit., p. XIV.

2. Le texte offre de nombreux exemples de permutation entre sifflantes (ሠ et ሰ; ጸ et ፀ) et entre gutturales (ሀ, ሐ et ኀ; አ et ዐ). On rencontre ኵ pour ኩ dans quelques adjectifs de la forme qetûl (p. 18, l. 1; p. 19, l. 13; p. 50, l. 11; p. 71, l. 5 et 6), et à la première personne sing. du parfait (p. 44, l. 17; (p. 51, l. 4; p. 70, l. 5). La quantité attribuée aux voyelles est parfois fautive (cf. Introduction).

TABLE DES MOTS ÉTHIOPIENS

PEU USITÉS ET D'ORIGINE ÉTRANGÈRE

(Les chiffres renvoient à la page et à la ligne)

TABLE DES NOMS PROPRES

(Les chiffres renvoient à la page correspondante)

LE LIVRE DES MYSTÈRES

DU CIEL ET DE LA TERRE

TEXTE ÉTHIOPIEN PUBLIÉ ET TRADUIT

PAR

J. PERRUCHON

AVEC LE CONCOURS DE M. I. GUIDI

PERMIS D'IMPRIMER

Paris, le 13 juillet 1903.

P. FAGES, v. g.

LE LIVRE DES MYSTÈRES

DU CIEL ET DE LA TERRE

AVERTISSEMENT

La publication de cet ouvrage a été commencée il y a plusieurs années, lorsque, à la suite du congrès des Orientalistes tenu à Paris en 1897, Mgr Graffin me fit part de son intention d'éditer une patrologie orientale, c'est-à-dire une collection d'ouvrages d'écrivains chrétiens des églises d'Orient.

Je m'associai de tout cœur à cette entreprise. Je résolus avec la collaboration de savants éthiopisants : MM. Guidi, Basset et Conti Rossini, de publier le *Synaxaire éthiopien*, et en attendant je fis choix, pour débuter, du *Livre des Mystères du ciel et de la terre*.

Diverses causes, que je ne puis énumérer ici, en ont retardé l'impression; en dernier lieu, des troubles de la vue qui m'ont enlevé la possibilité de lire et d'écrire, m'ont obligé, pour terminer cette publication, à recourir à mon savant et excellent ami, M. Guidi, professeur à l'Université de Rome, qui avait eu déjà l'amabilité de revoir les premières feuilles. Avec beaucoup d'empressement, il a bien voulu accepter d'en corriger les dernières épreuves et d'y ajouter une courte introduction que moi-même je ne pouvais plus faire. Je tiens à le remercier publiquement de son précieux concours et à dire que j'ai trouvé auprès de lui le meilleur accueil en toutes circonstances. Je le remercie en mon nom et pour la Patrologie orientale[1].

Je dois aussi adresser des remerciements à mon cher maître M. Joseph Halévy, qui a bien voulu me donner des conseils pour la traduction de plusieurs passages difficiles du Livre des Mystères.

J. PERRUCHON.

[1] Je remercie aussi M. l'abbé Desnoyers, élève de M. Guidi, qui a fait la table des noms propres et celle des mots éthiopiens peu usités, ainsi que M. l'abbé Nau qui a ajouté une note sur l'histoire et le contenu du manuscrit.

INTRODUCTION

Le « Livre des Mystères du ciel et de la terre » ne nous a été conservé que dans un seul manuscrit, dans le nº 117 de la Bibliothèque Nationale de Paris, car le nº 118 n'est qu'une copie du précédent faite par le P. Vansleb. Dans les grandes collections des mss. éthiopiens rapportées en Europe au siècle dernier et qui sont allées enrichir les bibliothèques de Berlin, de Tubingue, de Francfort s. M. et surtout celles de Paris et de Londres, on chercherait en vain un second exemplaire de ce singulier ouvrage.

Rien ne nous est connu sur son auteur Ba-Hayla Mikâ'êl ou Zosime. M. Zotenberg, dans son catalogue [1], assigne le ms. au seizième siècle, mais, vu surtout la forme de la lettre ሉ, on pourrait en reculer la date jusqu'au quinzième siècle. En ce cas et même en admettant, ce qui n'est pas invraisemblable, que ce ms. est l'autographe de l'auteur, celui-ci ne serait pas postérieur au quinzième siècle et son ouvrage devrait être classé parmi les nombreuses et variées productions de la littérature éthiopienne qui caractérisent le règne de Zar'a Yâ'qob et de ses successeurs immédiats. Comme M. Zotenberg l'a remarqué, l'auteur a dû se servir de l'Apocalypse de Saint Pierre, et du livre d'Hénoch, d'autres ouvrages aussi ont peut-être été mis à contribution par lui [2], mais seule une étude approfondie de toute cette littérature cabbalistique et apocalyptique pourrait préciser les sources de ce livre et déterminer dans quelle mesure il est original.

Dans le manuscrit de Paris que nous avons mentionné, trois autres écrits suivent celui que nous publions, à savoir : 1º l'explication sous forme d'Apocalypse de l'Apocalypse canonique de Saint Jean par Abbâ

[1] *Catalogue des mss. éthiopiens de la Bibl. Nationale*, Paris, 1877, p. 140.

[2] V. Conti Rossini, *Note per la storia letter. abissina*, 31.

Zosime (ou Ba-Hayla Mikâ'èl); 2° une dissertation sur le mystère de la Divinité; 3° une dissertation sur la naissance d'Hénoch. Les quatre traités, dit M. Zotenberg[1]..., paraissent, dans la pensée de l'auteur, n'avoir dù former qu'un seul et même ouvrage, auquel s'appliquerait le titre de « Mystères du ciel et de la terre ».

Le « Livre des Mystères » est un des rares ouvrages éthiopiens déjà connus en Europe au dix-septième siècle; on crut d'abord que ce ms. contenait le livre d'Hénoch, mais Ludolf montra quel était le véritable titre et son auteur[2]. Il en donna aussi des extraits dans le *Commentarius ad hist. aeth.*[3]; les idées bizarres développées dans ce livre furent sévèrement jugées par Ludolf qui les qualifie de « futiles et absurdissimae narrationes, crassae ac putidae fabulae, etc. ». La critique moderne juge autrement ces compositions qui se rattachent à la grande littérature apocalyptique et cabbalistique et qu'il importe de connaître dans ses origines et dans son développement pour étudier l'histoire de la pensée humaine sous toutes ses formes.

Au point de vue de la lexicographie, M. Dillmann, n'ayant pas pu consulter ce manuscrit, n'a fait que répéter des données de Ludolf; on sera content de pouvoir maintenant contrôler ces données, au moins pour la première partie, grâce à notre édition.

Le manuscrit malheureusement n'est pas correct; plusieurs fois des mots ont été omis et en partie seulement rétablis, sur la ligne et de la même main. Le manque d'exactitude grammaticale, dans les différentes formes des verbes et des noms, est aussi fréquent; nous nous sommes attachés à donner le texte tel qu'il est dans le ms., en n'ajoutant en note que les corrections les plus nécessaires; quant à l'orthographe, très incertaine dans le ms., nous avons suivi celle de M. Dillmann.

I. Guidi.

[1] *Loc. cit.*

[2] Cf. *Jobi Ludolfi, alias Leut-holf dicti, Historia Æthiopica*, Francf. ad Mœnum, 1681, l. III, ch. IV.

[3] Francofurti ad Mœnum, 1691, p. 347.

NOTE ADDITIONNELLE

PAR F. NAU

1. Histoire du manuscrit éthiopien 117. — Ce manuscrit offre déjà un certain intérêt parce qu'il fut recherché, acheté et relié par Peiresc[1], de 1633 à 1637, dans des circonstances que nous allons relater, au lieu et place du célèbre *Livre d'Hénoch*[2].

« En 1633, raconte Gassendi[3], le capucin Gilles de Loches[4] vint à Aix faire visite à Peiresc dont il avait déjà reçu maints secours. Il lui indiqua les manuscrits rares qu'il avait vus dans les monastères[5]. En particulier il déclara avoir remarqué un manuscrit intitulé *Mazhafahat Einok*, ou *Prophétie d'Énoch*, contenant ce qui devait arriver jusqu'à la fin du monde. Peiresc résolut de l'acquérir à quelque prix que ce fût, il n'épargna aucuns frais et put enfin l'obtenir[6]. »

Il reçut du moins un manuscrit sur parchemin, de 85 feuillets, formé de cahiers de 16 pages[7], écrit sur deux colonnes, avec 17 lignes à la page pour le premier cahier (fol. 1-8) et de 21 à 23 lignes à la page (en général 23 lignes) pour les cahiers suivants. Ce manuscrit relié solidement entre deux planchettes, à la manière éthiopienne, lui fut adressé au lieu et place des Prophéties d'Énoch et il lui fit ajouter une seconde couverture richement dorée avec l'inscription : *Revelationes Henochi aethiopice*.

1. Nicolas-Claude Fabri, seigneur de Peiresc, conseiller au parlement d'Aix (1580-1637), subventionna de nombreux savants, et réunit en particulier une belle bibliothèque qui fut achetée, après sa mort, par le cardinal Mazarin. Sa Vie fut écrite par Gassendi, professeur de mathématiques au Collège de France. Nous citerons la troisième édition : *Viri illustris Nicolai Claudii Fabricii de Peiresc senatoris Aquisextiensis vita*, Hagae comitum (La Haye), 1655.

2. Le *Livre d'Hénoch* devait être découvert au XVIIIe siècle seulement dans une version éthiopienne, et publié pour la premier fois à Oxford, en 1821.

3. *Loc. cit.*, p. 168.

4. Des manuscrits de ce capucin sont conservés dans le fonds copte (n°s 148, 150) de la Bibliothèque Nationale de Paris.

5. Gilles de Loches affirma avoir vu une bibliothèque de huit mille volumes « quorum pars non exigua prae se ferret aevi Antonii notas ».

6. Quandoquidem vero inter caetera animadvertisse se dixit *Mazhafahat Einok* seu *Prophetiam Enochi* declarantem ea quae ad finem usque saeculi eventura sunt, librum Europae pridem invisum illeic autem charactere ac idiomate Æthiopico, seu Abyssinorum, apud quos is fuerat servatus; ideo Peireskius sic fuit accensus ejus, quoquo pretio comparandi studio, ut nullis parcens sumptibus, ipsum denique sui fecerit juris, p. 168.

7. Les feuillets 81-82 forment un cahier. Item les feuillets 83-85 qui portent seulement une note de Vansleb (fol. 83) et quelques notes éthiopiennes.

Nous n'avons pu découvrir dans quelles conditions cet ouvrage fut adressé à Peiresc, mais un incident, raconté dans sa Vie sous l'année suivante (1634), va nous permettre de faire à ce sujet une conjecture plausible :

« Un habitant de Montpellier, nommé Vermellius, après avoir été bijoutier, puis soldat, se rendit ensuite en Égypte et de là en Abyssinie avec une pacotille. Les ornements européens plurent beaucoup à la reine des Abyssins et ce Vermellius jouit bientôt d'un grand crédit à la cour. A un moment où le roi d'Abyssinie allait se mettre en campagne à la tête de 50.000 soldats, Vermellius se fit fort de vaincre les ennemis avec 8.000 hommes seulement, dressés à l'européenne. Il réussit, fut nommé général en chef et écrivit alors à ses amis de Marseille de lui envoyer quelques livres — surtout des ouvrages militaires — et des gravures. Peiresc en entendit parler et, sachant que les amis de Vermellius ne se préoccupaient pas de cet envoi, il lui adressa en 1634 un grand nombre de livres et surtout des ouvrages de mathématiques, d'architecture militaire et civile, de perspective etc.[1]. *Il lui demanda en retour quelques livres éthiopiens*, les inscriptions qu'il rencontrerait, la description de la montagne d'Amara etc.[2]. »

D'après ce récit, il nous est permis de supposer avec grande vraisemblance que parmi « les quelques livres éthiopiens » réclamés par Peiresc en 1634, figurait en première ligne la « Prophétie d'Énoch » que Gilles de Loches lui avait dit l'année précédente exister encore en éthiopien. Ce serait donc Vermellius, citoyen de Montpellier et général en chef de l'empereur d'Éthiopie, qui aurait recherché cet ouvrage et aurait adressé enfin à Peiresc le manuscrit du *Livre des Mystères du ciel et de la terre* où Hénoch est souvent nommé et qui se termine par une dissertation sur la naissance d'Hénoch. Ce n'était pas l'ouvrage signalé par Gilles de Loches, mais on comprend que Vermellius ait pu s'y tromper[3].

Ce manuscrit passa ensuite dans la Bibliothèque du cardinal Mazarin, puis dans celle du roi où le dominicain Vansleb le trouva, le lut et le jugea assez intéressant pour le transcrire tout entier de sa propre main, l'an 1670. Cette transcription de Vansleb (Wansleben) forme le n° 118 du fonds éthiopien de la Bibliothèque Nationale et M. Perruchon, dans les deux premières feuilles ci-après, lui a fait quelques emprunts que l'on trouvera notés aux variantes sous la lettre W (cf. pages 14, 17, 18, 19, 20, 21, 29).

Plus tard, Ludolf, trompé par le passage de la Vie de Peiresc qui mention-

1. Il lui adressa aussi des parfums de tout genre et des portraits de rois, de reines et de personnages célèbres.

2. Cum confidisset autem illum gratissime id accepturum, licere opinatus est petere ab eo libros aliquot Æthiopicos, inscriptiones obvias, descriptionem Amarae montis, itemque rituum, religionis, vasorum et similium quae Europaeis sciret ignota. Gassendi, *loc. cit.*, p. 171.

3. Ce ms. dut arriver en France peu avant la mort de Peiresc qui mourut en 1637. On comprend donc qu'il n'ait pas eu le temps de le faire étudier et qu'il ait pu croire avec son biographe qu'il possédait « les Prophéties d'Énoch ».

nait le Livre des Mystères du ciel et de la terre, sous le titre de « Prophétie d'Énoch », résolut, dit-il, de n'épargner aucune peine pour consulter un ouvrage aussi célèbre. Il se rendit donc de Francfort sur le Mein à Aix en Provence, ancienne résidence de Peiresc, et y apprit que le manuscrit cherché était à Paris [1]. Il pria l'un de ses amis de lui en transcrire quelques pages au commencement, au milieu et à la fin, et il reconnut facilement, comme Vansleb l'avait sans doute fait auparavant, que le titre était inexact et que ce manuscrit ne renfermait pas « les Révélations d'Hénoch », mais bien « le Livre des Mystères du ciel et de la terre » écrit par Ba-Hayla-Mikâ'êl. Il dut — on le conçoit — regretter la peine qu'il avait prise et il exhala sa mauvaise humeur dans son *Hist. Æth.* en 1681 [2], puis dans une notice écrite de sa main, placée en tête du manuscrit 117 et datée des calendes de février 1684 [3], enfin dans son *Comm. ad Hist. Æth.* en 1691 [4]. Il nia l'existence du Livre d'Hénoch en éthiopien [5], ce qui est inexact puisqu'on l'a trouvé depuis; Gilles de Loches pouvait donc l'avoir vu. Il reprocha à Gilles de n'avoir pas examiné ou du moins de n'avoir pas fait examiner le présent manuscrit par un habile éthiopisant [6], lorsque, d'après ce qui précède, Gilles de Loches ne le vit sans doute jamais, puisque Vermellius serait seul coupable de la substitution; enfin il décocha ses épithètes les plus malsonnantes contre ce malheureux ouvrage qui lui avait causé un long voyage inutile.

II. Analyse du présent fascicule. — Le Livre des Mystères du ciel et de la terre, première partie du manuscrit 117 (fol. 1-48), forme un tout complet comme l'indique l'*explicit* placé à la fin. L'auteur lui-même en donne une courte analyse (p. 1) [7] : « ce livre... expose les mystères du premier et du dernier tabernacle... fait connaître les mystères de toute la création et comment toute chose fut créée à son tour »; il commence en effet par suivre et com-

1. Cf. *Comment. ad hist. Æth.*, p. 347.

2. Livre III, ch. IV.

3. Il nous apprend (*Comm. ad hist. Æth.*, p. 347) qu'il vint à Paris vers la fin de 1683 et trouva le ms. en question *deaurato involucro, tanquam egregius aliquis liber esset, obtectum.*

4. P. 347-348. Dans ce dernier ouvrage, Ludolf cite deux passages du Livre des Mystères : 1° le commencement jusqu'à la page 2, ligne 3 (incluse) de cette édition; 2° le passage compris dans cette édition page 11, dernière ligne jusqu'à page 12, ligne 10, au mot **ዮርዳኖስ**.

5. Illud autem prorsus vanum est, quod Ægidius Lochiensis capucinus amplissimo viro Peireskio de prophetia Enochi retulit, quasi illa Æthiopice adhuc extaret in libro *Liber Henochi* dicto. *Hist. Æth., loc. cit.*

6. Ut mirum sit Ægidium Lochiensem, qui hunc nanci librum Peireskio commendavit, illum non inspexisse, vel a perito linguae inspici curavisse. Ms. 117, fol. B.

7. Cet auteur se nomme Ba-Hayla-Mikâ'êl pages 1, 27 et 44. Il se nomme Ba-Salota-Mikâ'êl pages 76 et 85. — Ajoutons enfin que l'auteur se donne comme un simple scribe qui écrit les révélations de l'ange Gabriel (ou simplement de l'ange, p. 1, 18 etc.) et parfois de Moyse et d'Aaron (p. 51, 56, 58, 59, 60, 62, 63, 64) ou de Pierre (p. 76). La plus grande partie de l'ouvrage répondrait donc au titre suivant : Apocalypse de l'ange Gabriel, écrite par Ba-Hayla-Mikaël. — La Vie d'un certain Ba-Salota-Mikaël est conservée dans le ms. 129 d'Abbadie. D'après le résumé que nous en a fait M. l'abbé Desnoyers, ce personnage (du XIIIe au XIVe siècle) fut un moine célèbre qui eut de nombreux disciples. Son biographe lui attribue de nombreuses révélations mais aucun ouvrage, de sorte que son identification avec l'auteur du *Livre des Mystères* reste problématique. On le fête le 21 de ḥamlé.

menter à sa manière le commencement du Pentateuque, depuis la création jusqu'à la construction du premier tabernacle, il passe ensuite assez naturellement à la vision d'Ézéchiel sur le second tabernacle (temple), et termine par quelques considérations sur le christianisme.

1° *La Création.* — Après un court chapitre (p. 2) sur le mystère de la Divinité ou la Trinité (cf. p. 4 et 68), on trouve commentée et exposée, selon les idées de l'auteur, la création des six cieux (p. 3-6), des ordres des anges (p. 7), de la terre (p. 8), de la mer (p. 9), des astres (p. 10), des oiseaux et des poissons (p. 13), des quadrupèdes (p. 15), enfin d'Adam (p. 16). Signalons, comme récits incidents, la lutte de Mikâ'èl et de Setnâ-êl ou Setnâ (Satanaël ou Satan) (p. 10-11) et une anecdote pour montrer la puissance de saint Michel (p. 17-18).

2° *Les Patriarches.* — L'auteur donne ici le récit de la tentation d'Adam (p. 19), celui du déluge (p. 21); les noms des descendants de Noé (p. 24); l'histoire d'Abraham (p. 26); la généalogie des patriarches (p. 30); la sortie d'Égypte (p. 31); enfin des commentaires sur les sacrifices (p. 32), les Lévites (p. 34) et le premier tabernacle (p. 36-44).

3° *Vision d'Ézéchiel* (p. 44-71). — Cette partie est la plus développée de l'ouvrage et demanderait peut-être, pour être complètement compréhensible, que l'on possédât enfin une édition de la version éthiopienne d'Ézéchiel que l'auteur devait avoir sous les yeux.

4° L'auteur termine par quelques considérations sur le Christ (p. 72), sur son incarnation, sa passion et sa résurrection (p. 76); sur la vision de Daniel (p. 82) et sur celle d'Esdras (p. 83); sur le jugement dernier (p. 86); sur les moines et en particulier sur saint Antoine (p. 88); sur l'antéchrist (p. 90) et la résurrection finale (p. 90). A noter aussi quelques paroles attribuées aux Apôtres (p. 86).

Signalons enfin le rôle prépondérant donné par l'auteur à l'archange saint Michel[1] son patron (voir la table des noms propres), et les passages relatifs à la sainte Vierge, page 81 : « Notre-Seigneur étant mort ressuscita par sa puissance, de même qu'à sa naissance il n'avait pas brisé la virginité de la Vierge »; et page 77 où le texte d'Isaïe, VII, 14, est entendu d'une vierge et non d'une jeune fille nubile, car il est expliqué aussitôt par la phrase suivante : « Comment se fera cette naissance sans homme, de même que le grain sans semence[2]? »

Enfin le ms. 118 porte deux fois en marge — sans doute de la main de

1. Saint Michel est d'ailleurs très vénéré en Abyssinie.
2. L'auteur semble avoir été particulièrement dévot envers la sainte Vierge, car il écrit toujours son nom en rouge à l'exclusion des autres noms. Nous avons constaté le même fait dans d'autres manuscrits éthiopiens.

Vansleb — la mention : *Purgatorium asseritur*, en face des passages *infra*, p. 33, lignes 15-21 de la traduction, et p. 80, l. 8-9.

En somme la présente publication de M. Perruchon met ce livre — qui n'a pu être étudié jusqu'ici — à la portée des savants, pour en déterminer les sources et préciser les croyances de l'auteur.

Les caractères éthiopiens employés dans ce fascicule ont été dessinés, gravés et fondus exprès pour cette publication[1] par la fonderie générale de M. Charles Baudoire, sous la direction de Mgr Graffin qui a déjà fait dessiner, graver et fondre des caractères syriaques pour sa Patrologie et des caractères arabes qui servent maintenant à imprimer l'histoire des patriarches de l'Église copte d'Alexandrie.

1. On a employé ici le même caractère pour le texte et les variantes parce que le corps plus petit n'était pas terminé en 1899 quand on a imprimé les deux premières feuilles de ce fascicule, mais il sera utilisé pour les variantes des textes éthiopiens que l'on imprimera désormais dans la Patrologie orientale.

I

SAINT MARK TO THEONAS (300)

HISTORY
OF THE PATRIARCHS
OF THE COPTIC CHURCH OF ALEXANDRIA

I

SAINT MARK TO THEONAS (300)

ARABIC TEXT EDITED, TRANSLATED AND ANNOTATED

BY

B. EVETTS

PERMIS D'IMPRIMER

Paris, le 6 mai 1904.

P. FAGES, v. g.

AVERTISSEMENT

L'*Histoire des Patriarches d'Alexandrie* est le *Liber Pontificalis* de l'Église copte. La première partie est une compilation faite, comme nous le lisons dans l'une des préfaces mises en tête des manuscrits, par Sévère, évêque d'El-Eschmounein dans la Haute-Égypte, entre Minieh et Asiout, d'après des documents grecs et coptes qu'il a trouvés dans les monastères de son pays, et qu'il a traduits avec l'aide de quelques clercs. C'est surtout sur Eusèbe et sur quelques Actes primitifs qu'est basée cette histoire des premiers siècles de l'Église copte, et M. Crum a découvert à la Bibliothèque Nationale de Paris des fragments d'une version copte de l'*Historia Ecclesiastica* qui semble être l'original, malheureusement incomplet, de la traduction arabe de Sévère[1].

Mais, dès le septième siècle et surtout dès l'époque de la conquête arabe, l'histoire des patriarches devient beaucoup plus complète et plus intéressante. Nous avons ici une série de vraies biographies écrites par des auteurs contemporains, tels que Jean le diacre, au temps du patriarche Michel I, et Georges, archidiacre et syncelle du patriarche Simon.

Quelques-unes de ces biographies ont été écrites d'abord en copte; mais il est impossible de savoir jusqu'où s'étend l'œuvre de traduction dont parle Sévère dans sa préface. Ce prélat qui a écrit pour réfuter l'historien rival, Eutychius, patriarche Melchite d'Alexandrie, vivait vers la fin du dixième siècle, mais la série des biographies patriarcales a été continuée jusqu'au douzième, et des appendices la portent jusqu'au dix-neuvième.

[1] Cf. *Eusebius and Coptic Church Histories* dans : *Transactions of the Society of Biblical archaeology* (12 févr. 1902).

D'ailleurs cette histoire, bien qu'elle n'ait pas encore été publiée, est bien connue de nom par l'histoire latine des patriarches coptes composée par l'orientaliste français Eusèbe Renaudot, et imprimée à Paris au dix-huitième siècle[1]. On trouvera cependant, bien entendu, que ce grand savant n'a pu reproduire dans son ouvrage qu'une partie de ce que nous disent les biographies arabes, qui contiennent une foule de renseignements sur la doctrine et le rituel de l'Église égyptienne, les rapports entre les mahométans et les chrétiens, l'état moral de ceux-ci, et même l'histoire générale du pays.

L'édition, commencée il y a trois ans, paraîtra par fascicules, dont chacun contiendra une partie du texte arabe avec sa traduction. Nous donnerons à la fin une introduction dans laquelle nous discuterons les sources de cette histoire, et où nous relèverons les données les plus intéressantes qui en résultent, avec d'autres observations sur les Coptes et leur Église. Nous y ajouterons aussi des notes sur le texte et sur quelques difficultés qui s'y trouvent[2], un catalogue des patriarches et des gouverneurs d'Égypte, des tables des noms propres et des matières intéressantes, enfin une liste des termes ecclésiastiques arabes empruntés aux langues étrangères.

Le texte est basé sur les mss. de la Bibliothèque Nationale de Paris 301 et 302 (A), nous y ajouterons les principales variantes des mss. de Londres add. 26.600 (B) et or. 1338 (C). Mgr Graffin, qui nous avait déjà fourni la photographie des mss. 301 et 302 de Paris, nous a encore procuré les photographies des deux manuscrits du Vatican 620 (D) et 686 (E), et du ms. de Paris 4773 (F) que nous utilisons aussi pour l'établissement du texte. Nous indiquons en marge la pagination des manuscrits 301 et 302 de Paris.

B. Evetts.

[1] *Historia patriarcharum Alexandrinorum*, 4°, Paris, 1713.

[2] Nous ne faisons suivre le texte et la traduction que des variantes les plus intéressantes et des renvois à la Sainte Écriture et aux principales sources.

Les caractères arabes employés pour composer le texte de ce fascicule (corps 16) ont été dessinés et gravés exprès pour la *Patrologie Orientale* par la Fonderie générale Beaudoire et Cie.

*بسم[1] الاب والابن والروح القدس الاله الواحد * P. 2

كتاب

سير الاباء البطاركة رزقنا الله بركة[2] صلواتهم

خلفاء الاب البشير مارى مرقس الانجيلى المبشر بالانجيل المقدس وبشرى السيد المسيح بالمدينة العظمى الاسكندرية واقاليم مصر واقاليم الحبشة والنوبة[3] والخمس مدن بالمغرب هى افريقية وما معها كل هذه وقعت بالقرعة فى كرازته بالهام روح القدس وكانت شهادته بعد تمام كرازته وبشراه وكتابته الانجيل باليونانية وكمال سعيه فى مدينة قيسرون[4] وهى

1. Preface I is wanting in C and E, and partly in D. — 2. A om. بركة. — 3. A والنوبية. — 4. AB قيسون F قليسون.

FIRST PREFACE

* In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, the One God. * P. 2

This is the book of the Lives of the Fathers and Patriarchs. May God grant us the blessing of their prayers!

These patriarchs were the successors of the father and missionary, Saint Mark the evangelist, who preached the holy gospel and the good news of the Lord Christ in the great city of Alexandria, and in the region of Egypt, and in the regions of Ethiopia and Nubia, and in Pentapolis in the West, which is also called Africa, and in the neighbouring territories; for all these countries fell by lot to his preaching, through the inspiration of the Holy Ghost.

And after he had preached and proclaimed the good tidings, and written the gospel in Greek, and finished his course, he became a martyr in the Caesarium, a quarter of Alexandria, which is called in the Hebrew language the

الاسكندرية وتسمى باللغة العبرانية مدينة امون وسيرته تذكر ما جرى له وبشراه وما جرى عليه مشروحة فى اول السير التى يتضمنها هذا الكتاب وورثوا ابهاتنا الارثدكسيون البطاركة من بعده تعاليمه المخلصة للنفوس من الجحيم وثبتوا على ما سلمه لهم من حفظ الامانة الارثدكسية والتمسك بها والصبر على الشدائد بسببها فى كل زمان الى النفس الاخير يعنى الى الموت وجلسوا على كرسيه واحدًا بعد واحد خلفا بعد سلف فكلهم خلفاءه ورعاة رعيته[1] ومقتدون به[2] وبايمانه فى المسيح هذه[3] السير جمعها واهتم بها من كل مكان الاب الجليل انبا سويرس بن المقفع اسقف مدينة الاشمونين ذكر انه جمعها من دير القديس ابى مقار ودير نهيا وغيرهما من الديارات وما وجده فى ايدى النصارى منها اجزاء متفرقة فلما جمعها اخوكم المسكين فى هذا الكتاب الواحد بعد بحث واجتهاد وهب الرب له

1. Mss. ورعيته. — 2. F om. — 3. D contains only the following portion of Preface I
كتاب سير الابا البطاركة خلفاء مار مرقص البشير على كرسى الاسكندرية العظما مما جمعه واهتم به الاب انبا ساويرس ابن المقفع اسقف الاشمونين ذكر انه جمع ذلك من دير القديس ابو مقار ودير نهيا وغيرهما من الدياراة وما وجده فى ايدى النصارة منها اجزا متفرقة فلما جمعها فى هذا الكتاب الواحد بعد بحث واجتهاد وهب له الرب مدة طويلة من العمر حتى وصل يوم ان كتب هذه السيرة واهتم بها ولم يكملها الى تمام ثمانين سنة من عمره.

city of Ammon[1]. His biography, which records that which was done to him, and how he preached, and what befell him, is set forth in the first of the histories contained in this book.

And after him our orthodox fathers, the patriarchs, were the heirs of his doctrines which save souls from hell; and they remained true to that which he delivered to them, in the guardianship of the orthodox faith and in attachment to it, and in patience under persecution for its sake, at all times, to their last breath, that is to say till death. They sat upon his episcopal throne, one after another, each of them succeeding his predecessor; and thus all were his representatives, and the shepherds of his flock, and his imitators in his faith in Christ.

These histories here given were collected from various places by the care of the celebrated father, Abba Severus, son of Al-Mukaffa, bishop of the city of Al-Ushmunain, who relates that he gathered them together from the monastery of Saint Macarius and the monastery of Nahya and other monasteries, and from scattered fragments which he found in the hands of the Christians. And when these documents were put together by your

1. Jer. XLVI, 25; Nahum III, 8; cf. Ez. XXX, 14,15,16, Vulg.

مدة طويلة من العمر حتى وصل يوم ان كتب هذه السيرة واهتم بها ولم تكمل له الى كمال ثمنين سنة من عمره والى الله ارغب الاعانة على فهم ما نقرأ منها والطاعة لهم والعمل باوامرهم واتباع اثارهم والتمسك بايمانهم انه سميع مجيب والشكر لله دائمًا سرمدًا امين

بسم[1] الاب والابن والروح القدس الاله الواحد

المجد لله باعث العلوم ومبديها وخالق الامور ومنشئها وصانع الخلائق ومكونها ومهدى من يشاء ومصطفيه ورافع من يختاره من عبيده صفوته وخلقه الصالحين وينتخبه[2] ويرتضيه الذى يرفع من الارض مسكينًا ومن المزبلة فقيرًا فيجعله ملكًا على خلقه ومسلطًا على تدبير عباده وبلاده وكرسى العز يورثه ليحكم فى الارض بالعدل وبين

1. Preface II is wanting in CD and E. — 2. F وينجيه.

poor brother into this single volume, after research and trouble on his part, God gave him a long life, until a day came when he wrote out this history and set it in order; but it was not completed till the end of his eightieth year.

And now I implore God's help that we may understand what we read therein, and may obey these holy patriarchs, and carry out their precepts, and follow in their footsteps, and remain attached to their faith; for he is the God who hears and answers our prayers. Thanks be to him for ever and ever. Amen.

SECOND PREFACE

In the name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, the One God.

Praise be to God, the origin and source of learning, the maker and creator of all things, who forms and brings into being all that exists: who guides and elects those whom he pleases, and raises those whom he desires among his servants to be his chosen ones and his holy people, whom he picks out and in whom he takes pleasure; who lifts up the poor from the ground, and the needy from the dunghill, that he may make him ruler over his people, and a prince to govern his servants and his land; and gives him as his inheritance the throne of power, that he may rule over the earth with justice, and among men with truth; that he may deliver the weak from the mighty,

* P. 3 النّاس بالحق ليقمع القوىّ عن الضعيف * وينقذ المظلوم من الظالم وذلك حكم الله
وحكمته التى لا يفهمها احد من المخلوقين المخفية[1] سرائره عن الحكماء وذوى الالباب
الذى يقيم فى كل زمان مَن يضاهئ اهله الرؤوف المتحنن السيد المسيح الذى بذل
نفسه بسر تجسده عن خلاص خلقه وغلب الاقوياء بالتواضع والسكون الناطق على افواه
انبيائه بروح قدسه فى الوقت الذى شاء ان يظهر فيه على الارض ويتجسد لخلاص عالمه
الذى خلقهم كشبه صورة سلطانه ظهر فيهم متجسداً من مريم العذراء افضل نساء العالمين
التى اصطفاها من ذرية آدم الذى اخطأ وخالف ربه واطاع عدوه وترك وصية خالقه
فوجب ان يموت بالموت كما قال الله له وحذره من معصيته فلم يقبل واراد ان يكون
الهاً ويتشبه بخالقه فانوهق فى فخ العثرة فتحنن الله الكلمة عليه ورحمه وتجسد الغير مخلوق
فى لاهوته المرء[2] بناسوته البرئ من كل خطيئة وحملته مريم العذراء الطاهرة وولدته
بالسر الذى لا تدركه عقول المخلوقين ففضلها بذلك على جميع العالمين السماويين
والارضيين والملائكة والقوات والارباب والكاروبيم والسارفيم وكلمن خلق من السماويين

1. B المخفى. — 2. Mss. المرئ.

* P. 3 * and save the oppressed from the oppressor. This is the judgment and wisdom of God which none of his creatures can comprehend, for his mysteries are hidden from the wise and learned; and he raises up at all times those who shall gently guide his people.

The merciful, the compassionate one, the Lord Christ, who gave himself by the mystery of his Incarnation to save his creatures, and vanquished the mighty by humility and weakness; who speaks through the mouth of his prophets by the Holy Ghost; when it pleased him to manifest himself on earth and become incarnate, that he might save his creatures whom he had created after the likeness of the image of his majesty, appeared among them in a human body, born of the Virgin Mary, most excellent of women in creation. For he had elected her from among the offspring of Adam, the sinner and rebel against his Lord, who obeyed his enemy and broke the commandment of his Creator, so that it was necessary that he should die, as God had said to him when he warned him not to disobey; but Adam would not listen, desiring to be a god and similar to his Creator, and so was caught in the net of stumbling. Yet even then God the Word had mercy upon him in pity for him, and became incarnate, — He, the uncreated in respect of his Godhead, the Man in respect of his Humanity, the pure from all sin. And the Virgin Mary bore him in her womb and brought him forth, by a mystery to which the intelligence of creatures cannot attain, and by which he exalted her above above all other created beings in heaven or on earth; above the Angels, the

والارضيين وصارت كرسى رب الاولين والاخرين من غير افتراق ولا تغير لا يحويه مكان ولا يحصره زمان ولما قضى تدبيره بحكمته الغير مدركة واتحاده المخفى سره عن كلمن فى السماء والارض اصطفى تلاميذه الحواريين واعطاهم السلطان العظيم وجعل لهم ان يربطوا ويحلوا كذلك خلفاءهم من بعدهم يرثون هذه العطية فى كل اقاليم الدنيا خلفاً بعد سلف فانتقل ميراث هذا السلطان الذى دفعه المسيح للاب البشير العظيم مرقس الحوارى الى خليفته الذى يجلس على كرسيه من البطاركة بالمدينة العظمى الاسكندرية وما يليها من اقاليم كرازته فهو اول بطرك رعى رعية المسيح ثم تبعوه الاباء البطاركة المؤيدون جيلًا بعد جيل وهذا الكرسى خاص[1] دون غيره من الكراسى لا يتقدم عليه بطرك وينال عند الله المنزلة الشريفة والدرجة العاليه المنيفة الا مَن قد جربه وابتلاه ولقى من التعب والنصب ومقاومة الاعداء والجهاد من المخالفين ما ضاهى[2] به تلاميذه ورسله المؤيدين بروح قدسه الاطهار المبشرين الذين اصابهم من الهوان والضرب والسياط والرجم والصلب

1. BF خاصة. — 2. Mss. طاها.

Powers, the Principalities, the Cherubim and the Seraphim, and all whom God has made in heaven or on earth. For she became the throne of him who is Lord of the first and the last, without division or change, — of him whom no space can enclose, and no time contain.

And when, in his unattainable wisdom, he established his dispensation, and the Union of his Humanity with his Divinity, the mystery of which is hidden from all in heaven or on earth, he chose his disciples, the apostles, and gave them the great commission, authorising them to bind and to loose. And so likewise their successors after them inherit this gift in all regions of the world, each one following his predecessor. Thus the inheritance of this power, which Christ gave to the great father and evangelist, Mark, the apostle, is carried on to his successor, the patriarch who sits upon his episcopal throne in the great city of Alexandria, in the midst of the regions where he preached.

Saint Mark, then, was the first patriarch who fed the flock of Christ; and in after times he was followed by the inspired fathers and patriarchs, generation after generation. This see of his is independent, and separate from all other sees. And no patriarch is promoted to it, nor does any obtain from God this glorious station and this high and sublime degree, save one whom he has proved and tried, and who has experienced such trouble and adversity and resistance of enemies and attacks of heretics that by these things he resembles Christ's disciples and apostles, who were assisted by his Holy Spirit, — those pure ones, those preachers of good tidings, who

والتغريق فى لجج البحار وحريق النار والجراح والرمى من الاماكن العالية الى الارض
والقتل بالسيف واصناف العذاب مما لو شرحناه على نصه لطال شرحه وعظم وصفه واقشعرت
من سماعه الابدان ولم تسع * الكتب ولا المصاحف يسيره وكانوا فى الصبر والاحتمال لذلك * P. 4
كله مقتدين بربهم ومعلمهم ومسيحهم ومرسلهم ليعمدوا الامم والخلائق ويجذبوهم الى
الايمان به وعلموهم ما ينتفعون به على طول الدهور والاجيال والاحقاب الى آخر ايام
الدنيا مما فيه خلاص نفوسهم فى الاخرة والدنيا وورثوا علومهم لخلفاءهم الاباء البطاركة
بكل اقليم وصلت اليه كرازتهم وبشراهم لان البطاركة خلفاءهم واتباعهم فبذلوا نفوسهم
فى حفظ مَن ايتمنوا عليه من بنى المعموديّة المؤمنين الارثدكسيين كما قال الرسول
العظيم المعلم الفاضل بولس المصطفى سراج بيعة الله بل قد نفتخر بما نقاسى من الضيق
لانا نعلم ان الضيق يكمل الصبر فينا والصبر محنة وابتلاء والشدائد داعية الى الرجاء
والرجاء لا يخيب لانه يفيض على قلوبنا محبة الله بروح القدس كما قال ايضاً انكم ان

suffered contempt and blows and scourging and stoning and crucifixion and shipwreck, and burning by fire, and wounds, and casting down from high places to the ground, and death by the sword, and all kinds of torment, which if we were to relate in detail, our narrative would be too long and the description of it would be too copious, and listeners would tremble at the hearing of it, and books and volumes would not contain even a
* P. 4 small part of the history. * Yet they lived in patience, enduring all these sufferings, and imitating their Lord, their Master and their Christ, who sent them to baptize all men and all nations, and draw them to faith in him. They taught men that by which they might profit through all ages and generations and times to the end of the world, namely the means of saving their souls in this world and the next; and they bequeathed their doctrines to their successors, the fathers and patriarchs, in every region to which their preaching was extended; for the patriarchs are indeed their successors and their followers. So they laid down their lives to preserve their trusted ones among the baptized, the faithful and orthodox. As the great apostle and excellent teacher Paul, the elect one and lamp of the Church of God, says [1], « Rather we glory in the tribulation that we suffer; for we know that tribulation perfects patience in us, and patience trial and probation, and hardships call forth hope, and hope disappoints not, because it pours into our hearts the love of God by the Holy Ghost ». As he says in another place [2], « Verily if ye be allowed to wander free, and be left

1. Rom. v, 3, 4. — 2. Hebr. xii, 8.

اهملتم وتركتم بغير ادب ولم تلذعوا بما لذع به الصفوة من قبلكم من اولياء الله فقد صرتم غرباء من الله غير قريبين منه ومثل هذه الشهادات كثير فى كتب البيعة منه ومن غيره من الرسل المؤيّدين والاباء المعلمين بعد الانبياء المكرمين ولم يزالوا دافعين لاقوال المخالفين مجتهدين فى الرد عليهم معاندين لهم داحضين مذاهبهم مظهرين للناس كفرهم وفساد اعتقادهم ويضعون على كل كلمة ميمرًا الى ان ملأوا بيعة الله ميامر ومواعظ وعلومًا روحانيّة ولم يهملوا درس كتب الله وادابه ووصاياه غير مهملين ولكل الاداب البيعية وغيرها من الالفاظ التى يحتاجون اليها فى وضع ميامرهم طالبين والى كل جواهر الكلام الالهى والادب راغبين حتى بلغوا وادركوا بغيتهم وحضروا دعوة بارئهم وداعيهم قائلين كلًا منهم هوذا انا والبنون الذين اعطيتنى ولم يهلك منهم احد ففازوا بالدرجات العالية والمنازل التى بالنعيم والنور متلألئة التى خيراتها دائمة غير بالية ولم يكونوا فى حين رعايتهم يخافون من الملوك الطاغية ولا زالت قلوبهم ونياتهم فى حب الله وتعليم الناس ما فيه خلاص نفوسهم سرًا وعلانية ولا كانوا فى رعايتهم ساهين ولا لاهين ولا

without chastisement, and be not branded as the elect friends of God were branded before you, then are ye become strangers to God and are not near to him ». And there are many similar testimonies in the books of the Church, from Paul and from others of the inspired apostles and fathers and teachers, since th evenerated prophets.

The patriarchs did not cease to repel the doctrines of the heretics, striving to refute them, resisting them, overthrowing their false tenets, revealing to men their misbelief and the corruption of their creeds. And they composed a homily on every text, until they filled the Church of God with their homilies and sermons and spiritual learning. They never abandoned the study of the scriptures and writings and commandments of God, reading all the ecclesiastical books and other works which they needed for the composition of their homilies, and searching out every jewel of the Divine Word and of other literature. So at last they attained their desire, and obeyed the summons of their Creator who called them, saying, each one of them, « Here[1] am I with the sons whom thou gavest me, for not one of them has perished! » Thus they obtained their high degrees, and the mansions, brilliant with happiness and light, the blessings of which are eternal and imperishable.

They did not in the time of their pastorate fear haughty princes. Their hearts and purposes never faltered in the love of God, nor in teaching men, both secretly and openly, the means of saving their souls. And while they governed the Church, they were never careless nor frivolous,

1. S. John xvii, 12; xviii, 9.

مقتنين لشيء من متاع[1] الدنيا الفانية بل سامعين طائعين لامر ربهم وعلى تأديبهم وتعاليمهم منعكفين وبقوانين الله واحكامه قائمين وكانوا فى عيون رعاياهم عظماء عالمين واذا شاهدهم احد[2] منهم وافعالهم او من المخالفين لهم ولمذاهبهم مجدوا الله من اجل اعمالهم لتمام الكلام الانجيلى الذى قاله انتم نور العالم لا تستطيع مدينة تخفى وهى على جبل ولا يوقد
* P. 5 *سراج فيوضع تحت مكيال بل على منارة ليضىء لسائر من فى البيت هكذا ليضئ نوركم قدام الناس فيروا اعمالكم الحسنة فيمجدوا اباكم الذى فى السموات كما قال بعض الحكماء مَن رقى[3] درجات العلوم والهمم[4] عظم فى عيون الامم ومَن كرم خلقه وجب حقه مَن هان عليه المال توجهت اليه الامال مَن عقل زال ظلمه ومَن عدل نفذ حكمه الرئيس مَن يذب بملكه عن دينه ولا يذب بدينه عن ملكه واحسن ما قيل فى بعض جواهر الكلام ان الراعى الصالح يصلح الرعيّة وبالعدل يملك البريّة مَن عدل فى سلطانه استغنى عن اعوانه مَن كان فضله على الناس بمرتبة الرئاسة ومزية السياسة فحقيق عليه ان يحفظ بحسن

1. B امور. — 2. F احد من المخالفين. — 3. F add. الى. — 4. F العمل.

nor did they acquire aught belonging to this transitory world; but they were obedient to their Lord's commands, and applied themselves to their duties of instruction and imparting discipline, and observed the canons and precepts of God. So in the eyes of their flock they were great and learned; and when one of their disciples, or one of those who resisted them and their doctrine, beheld them and their deeds, he glorified God for their works, because the words of the Gospel which Christ uttered were now fulfilled : « You are the light of the world. A city, when it is
* P. 5 placed upon a hill, cannot be hidden, and a lamp, when it is lighted, * is not set under a bushel, but on a candlestick, to enlighten all that are in the house. So let your light shine before men, that they may see your good works, and glorify your Father who is in heaven[1]. »

As one of the wise men says : « He who mounts the steps of learning and public affairs becomes great in the eyes of the multitudes, and he whose nature is noble has his rights acknowledged; to him who despises money men's hopes are directed; he who is reasonable ceases to be unjust; the just man's judgments are carried out; the leader is he who defends his faith with his possessions, and does not defend his possessions by means of his faith ». But the best is what is said in one of the jewels of literature as follows : « The good shepherd does good to his flock and with justice rules creation. He who is just in his government is independent of his assistants. He who excels among men by his rank of governor and his superiority as ruler is bound to

1. S. Matth. v, 14-16.

الرعاية مرتبته لتدوم له النعماء ويسعد فى الدين والدنيا ومَن مكنه الله من ارضه وبلاده وايتمنه[1] على خلقه وعباده ورفع محله ومكانه فحقيق عليه ان يؤدى شكراً لله بالامانة ويخلص الديانة ويجمل السيرة ويحسن السريرة ويجعل الخير دأبه المعهود والاجر غرضه المقصود فالظلم يزل القدم ويجلب النقم ويزيل النعم ويهلك الامم العجول مخطئ وان ملك والمتأنّى مصيب وان هلك مَن استبدّ برأيه وقع فى شرك اعدائه من ركب العجل ادرك الزلل من فعل ما شاء لقى ما ساء زوال الدول من اصطناع السفل مَن استعان بذوى العقول ادرك المأمول مَن استشار ذوى الالباب سلك الصواب حسن السياسة نور الرئاسة سوء التدبير سبب التدمير اصطناع الجاهل اقبح رذيلة واصطناع العاقل احسن فضيلة لان اصطناع العاقل يدل على استحكام العقل واصطناع الجاهل يدل على استحكام الجهل وكل امرء يميل الى مثله وكل طير يأوى مع شكله اعلم بأن سبب هلاك الملوك اطراح ذوى الفضائل واصطناع ذوى الرذائل والاستخفاف بنصح الناصح والاغترار بتزكية

1. F وآمنه.

guard his rank by his good administration, so that his prosperity may continue and that he may be fortunate both in spiritual and temporal matters. He whom God has put into possession of his land and territory, and entrusted with his people and servants, and whose place and rank he has exalted, ought to give thanks to God in faith, and to preserve his religion, and embellish his life, and purify his thoughts, and make virtue his constant habit, and salvation his aim and object. But injustice slips on its feet, and draws down vengeance, and destroys happiness and makes the nations perish. The hasty man fails even when he gains; but the deliberate man succeeds even when he loses. He who relies on his own opinion falls into the net of his enemies. He who rides on haste comes to a fall. He who does what he pleases gets what is evil. The fall of dynasties is caused by the employment of the lowest of the people. He who asks help of the wise gains what he hopes for. He who asks the advice of the prudent walks in the right path. Good government is the light of sovereignty, but evil administration is the source of destruction. To favour the fool is the worst of baseness, but to employ the wise is the best of merits; for the employment of the wise leads to the establishment of wisdom, but the employment of the fool to the maintenance of folly. Every man inclines to his like, and every bird roosts with its fellow. Learn that the cause of the ruin of princes is to be found in the rejection of the virtuous and the employment of the base, and in making light of the counsellor's advice, and in the deception that arises from placing trust in the flatterer. But God assists the right by his bounty and glory

المادح والله الموفق للصواب بجوده ومجده وقدرته وعظمته انه على مَا شاء قدير له
المجد دائماً

قال [1]

المصنف[2] لهذه السيرة سويرس ابن المقفع الجامع[3]

لما علمت انا البائس الخاطئ الغارق فى بحار اثامه النادم المفنى بالخطايا ايامه المتأسف
على تفريطه وتضييع شهور عمره واعوامه بالامل والتسويف المفسدين لدينه وقوامه
وتحققت ما انعم به السيد المسيح المخلص لذكره السجود على جميع بنى المعمودية
* P. 6 الذى اشتراهم بدمه العظيم * ومعطى سلطانه وموهبة روح قدسه لتلاميذه واتباعه الاثنى
عشر والسبعين[4] المنتخبين ومَن يتبعهم مثل بولس معلم البيعة الذى خصه الله بدعوته
لعلمه بقوة ايمانه وغيرته ومَن اصطفاه لكرسى شهيده وتلميذه المبشر بانجيله ورسوله

1. Pref. III om. CE. — 2. DF add. الجامع. — 3. BDF om. — 4. Mss. الاثنين وسبعين.

and power and majesty. Verily, he can bring to pass all that he pleases. To him be glory for ever! »

THIRD PREFACE

BY SEVERUS, BISHOP OF AL-USHMUNAIN

The author of this history, Severus, son of Al-Mukaffa, the compiler, says thus :

When I, — the wretched and sinful one, drowning in the seas of my transgressions, I, the penitent, who waste my days in sin, and grieve over my negligence and the loss of the months and years of my life in hopes and procrastinations, ruinous to my faith and my condition, — learnt and ascertained the graces which the Lord Christ, the Saviour, has granted, remembering his worshippers, to all the baptized whom he bought with his precious
* P. 6 blood; * and how he gave his authority, and bestowed the Holy Ghost upon his disciples and followers, the chosen Twelve and Seventy, and upon those that came after them, such as Paul, the teacher of the Church, whom God specially called because he knew the strength of his faith and his zeal, and such as those whom he elected to the episcopal throne of his martyr and disciple and evangelist, whom he sent as apostle to his people, and as the first of the patriarchs of Egypt, and of Pentapolis, which is Barca and

الى خلقه وشعوبه اول بطاركة اقليم مصر والخمس مدن وهى برقة وفزان والقيروان وطرابلس الغرب وافريقيّة والحبشة والنوبة كل هذه وقعت فى كرازته بأمر روح القدس وكان شهادته بعد كرازته باسم السيد المسيح فى مدينة اسكندرية على ما شهدت به سيرته وورثوا ابهاتنا البطاركة تعاليمه المخلصة للنفوس من الجحيم وجلسوا على كرسيه واحدًا بعد واحد خلفًا بعد سلف فكلهم خلفاءه الناقلون عنه ورعاة رعيته ومقتدون بايمانه فى المسيح مارى مرقس الانجيلى الطاهر والناظر وجهه ومن بعده من خلفاءه البطاركة واردة معرفة سيرهم واسماءهم وتقلبهم كل منهم فى عصره وزمانه وما لقيه من التعب والنصب والجهاد على اسم سيّده ومسيحه وحفظ رعيته وقتًا[1] بعد وقت وزمانًا[2] بعد زمان وانا ممن لا يجب له ان يكتب بخط يده البائسة الفانية شيئًا[3] من اخبارهم فاستعنت بمن اعلم استحقاقهم من الاخوة المسيحيين وسألتهم مساعدتى على نقل ما وجدناه منها بالقلم القبطى واليونانى الى القلم العربى الذى هو اليوم معروف عند اهل هذا الزمان باقليم ديار مصر لعدم اللسان القبطى واليونانى من اكثرهم ليكتفى بذلك عند وقوفه عليه وابتهلت الى واهب كل

1. Mss. وقت. — 2. Mss. زمان. — 3. ADF شىء.

Fezzan and Al-Kairuwan and Tripoli of the West and Africa, and of Ethiopia and Nubia, — all of which countries fell under his preaching by the command of the Holy Ghost, — whose martyrdom took place in the city of Alexandria, after he had preached the name of the Lord Christ, according to the evidence of his biography, of whose doctrines which save souls from hell our fathers, the patriarchs, became heirs, sitting upon his episcopal throne one after another, each one in succession to his predecessor, all being the successors of Saint Mark, handing down his authority one to another, and the shepherds of his flock, and imitators of his faith in Christ, — of Saint Mark, the pure evangelist who saw Christ's face, — from whose successors, the patriarchs who came after him, descends to us the knowledge of their history and their names and the changing fortunes of each of them in his time and age, and the troubles and sorrows and struggles which fell to the lot of each of them for the name of his Lord and his Christ, and the preservation of his flock year after year and age after age, — then, since I am one of those who are not fit to write down with their wretched, perishing hands any of the histories of these patriarchs, I requested the help of those Christian brethren with whose fitness I was acquainted, and begged them to assist me in translating the histories that we found written in the Coptic and Greek languages into the Arabic tongue, current among the people of the present day in the region of Egypt, most of whom are ignorant of the Coptic and the Greek, so that they might be satisfied with such translations when they read them.

عيّ المنطق ومفوه كل بليد وداعى المثقلين بالاوزار مثلى كالقول الانجيلى القائل من
فمه المقدس تعالوا التى ايها المتعوبون الحاملو الاثقال لاريحكم وتعلموا منى فانى ساكن
متواضع القلب لتجدوا راحة لانفسكم واحملوا نيرى عليكم فان نيرى خفيف ومحملى طيب
ان يسامحنى بزللى واقدامى على ما[1] يضاهئ افعالى الذميمة واثامى وخطاياى العميمة
واستنسخت ما لم اعلمه من الاوائل حسبما تضمنته قوانين البيعة على ما يأتى به الشرح
وما نادت به الاحاديث والاخبار واضفت[2] الى ذلك ما عرفته من سير مَن شاهدته من
الاباء البطاركة وسألته جلت قدرته ان يغفر لى ما جاء فيه من زائد لفظ او تحسين
كلام وما نسبته الى نفسى الخاطئة من تسطير خبر من لا استحق ان اكون اقل تلاميذه
واشرحه من فضائل رهبان قديسين مؤيّدين بنعمة روح القدس بالمشاهدة ونقل الاخبار
وانا اضع مطانوات عدة لمن قرأ ما كتبته ان يستغفر لى فيما اقدم عليه ونسبت اليه ويدعو

1. AB om. — 2. F واصنفت.

And I implored him who gives speech to the stammerer, and opens the mouths of the dull, and calls those weighed down by burdens, as I am, in accordance with the words of the gospel, spoken by his own holy mouth, which say : « Come[1] to me, ye that are weary and carry burdens, that I may give you rest; and learn of me, for I am meek and humble of heart, that ye may receive rest for your souls; and bear my yoke upon you, for my yoke is light and my burden is good. » — I implored him to pardon my slips, and to forgive the progress which I make in indulgence towards my blameworthy deeds and faults and frequent sins. And I copied that which I knew not from the men of old, in agreement with the canons of the Church, according to that which is now about to be related, besides what tradition and history teach. And I added to the rest what I knew of the histories of the fathers and patriarchs whom I had myself beheld. And I asked God — whose power is glorious — to pardon me the superfluous eloquence and beautified language that the histories contain, and all that I can claim as the work of my sinful self in relating the accounts of those whose meanest disciple I am unworthy to be, and my description of the virtues of holy monks inspired by the grace of the Holy Ghost, partly from what I have myself beheld and partly from translations of histories.

Now I will make frequent prostrations on behalf of those who shall read what I have written, that they may pray for pardon for me for that which I have attempted and undertaken, and may beg for forgiveness and indulgence and absolution for me, through the intercession of the elect Lady of the first

1. S. Matth. xi. 28.

لى بالعفو والمسامحة والغفران بشفاعة سيدة الاولين والاخرين المختارة كرسى* رب العالمين والملائكة المقربين والطغمات الروحانيات[1] والانبياء الصادقين المؤيّدين والرسل الاطهار المنتخبين والشهداء المجاهدين والاباء القديسين والابرار والشيوخ الصالحين وكلمن ارضاه بعمله من ذريّة آدم امين * P. 7

اللهمّ انى اسئلك ان تفتح عينى قلبى وبصرى لافهم كلامك
وسمعى لاسمع واعمل ما ينبغى وانعم علىّ ان لا تؤاخذنى عليه
وتسامحنى وتغفر لى هفوة انبساطى اليه واحسن قائلًا واثقًا
بعفو الله تعالى

بسم[2] الاب والابن والروح القدس الاله الواحد

عظيم هو الرب ومسبح جدًا وعظيمة اعماله ولا تفحص اسراره ولا حكمته ولا يقدر بشرتى على ادراك شىء من اموره العالية عن افهام الفهماء والفقهاء وبالمسألة

1. Mss. الروحانيين. — 2. Pref. IV om. CDE.

and the last, the Throne * of the Lord of the worlds; and through the intercession of the angels who stand beside him, and of the spiritual orders, and of the truth-announcing and inspired prophets, and of the pure and elect apostles, and of the militant martyrs, and of the holy and righteous fathers, and of the virtuous elders, and of all among the posterity of Adam with whose works God is well pleased. Amen. * P. 7

O God, I pray thee to open the eyes of my heart and my sight, that I may understand thy words, and my hearing, that I may hear and do that which is right. In thy mercy be not angry with me for that which I have written, but pardon and forgive the faults therein caused by my negligence. And shew thy favour to him who here speaks, relying upon God's pardon.

FOURTH PREFACE

In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, the One God.

Great is the Lord and exceedingly to be praised, and great are his works, and inscrutable are his mysteries and his wisdom; nor can any man comprehend any of God's dealings, which are too high for the understanding of those that understand, or of the learned in the law. For these when they are questioned, humble themselves and say : O God, who hast created us and

ضارعين قائلين اللهمّ الذى خلقتنا ورزقتنا وامرتنا ونهيتنا وخوفتنا بالعقاب على ما نهيتنا عنه
وارشدتنا الى نجاة انفسنا والطرق الصالحة فهفونا بارائنا وتمردنا باختيارنا فنضرع اليك يا
ذا الطول والاحسان والقدرة والامتنان الغافر لكل مَن اقبل اليه بنية صادقة ان تنعم علينا
وان تكون لنا ابتداء وعونًا وتمامًا فى الطريق التى نسلك اليك فيها وان تفتح عيون
قلوبنا المظلمة وافكارنا المدلهمة لنحفظ ونعمل بما نقرأه فى كتبك المقدسة واخبار من
احبته واصطفيته من اولياءك ومن انتخبته المجاهدين القاهرين شهواتهم الرافضين العالم
لمحبتهم فيك وسماعهم وصاياك واوامرك وتنعم علينا بخاتمة خير ليكون خروجنا من
هذا العالم بخروج من اصطفيته مخلصين من الخطايا والذنوب التى لا يسلم منها بشر
ولكى نخلص من المقام المفزع المرهوب اذا انعمت علينا وعتقتنا من سلطان ابليس
ومن عبودية الخطيئة وتنعم علينا بحكمة روحانية ندوس بها الشهوات العالمية مع
العمل بحفظ وصاياك والخروج من هذه الدنيا الزائلة بزاد الحياة المؤبدة وبجواب
مقبول امام منبرك الهائل المرهوب واجعل سعينا فيما انعمت به علينا ايام مقامنا فى

favoured us, and given us commands and prohibitions, and by punishments made us fear to do what thou hast forbidden, and hast guided us towards the salvation of our souls and the good way; we have slipped in our thoughts, and have rebelled in our free-will. Therefore we implore thee, O long-suffering and beneficent and mighty and gracious One, who pardonest all that come to thee with honest purpose, to be gracious to us, and to be our starting-point and our assistance and our final perfection in the road by which we advance to thee; and to open the darkened eyes of our hearts and our clouded thoughts, so that we may observe and do what we read in thy holy books, and in the histories of those whom thou didst love, and didst choose from among thy followers, and didst elect, namely those militant ones, who overcame their desires, who abandoned the world on account of their love for thee, and their obedience to thy commandments and precepts; and to grant us a good end, so that our departure from this world may be the departure of thy chosen ones, who are saved from sins and iniquities, from which no man is free, and that we may be delivered from the terrible and dreaded place, if thou wilt have mercy upon us, and wilt liberate us from the power of the Devil, and from the service of sin; and to grant to us spiritual wisdom, with which we may trample down worldly desires by striving to keep thy commandments; and to let us go forth from this perishing world with provisions for the eternal life; and to give us words of welcome before thy dreaded and terrible tribunal. And among thy benefits to us, guide the course of our life in this world, that it may be passed in doing

هذا العالم فيما يرضيك وفى طاعتك واتباع شريعتك المهدية المحية واهدنا الى سيرتك
المهدية لتستاق عقولنا الى ملكوتك وتكون اعمالنا محققة لتعاليم انجيلك المقدس انت
قلت يا رب سلوا تعطوا اطلبوا تجدوا اقرعوا يفتح لكم وانا اطلب اليك ثقة بقولك
من غير عمل عملته يرضيك ولا لى حسنات قدمتها اليك بل لاجل اسمك المسمى
علينا كما قال داءود المغبوط فى مزمور ليس لنا يا رب ليس لنا لكن لاسمك اعط المجد
على رحمتك وحقك لئلا تقول الامم اين الاههم * والاهنا فى السماء والارض كلما شاء * P. 8
فعل يا رب نجنا وخلصنا وكن لنا فى دنيانا هذه حافظاً ومسلماً فى جميع امورنا صغيرها
وكبيرها جليلها وحقيرها وترآءف يا رحوم وانعم يا رءوف بهدايتنا الى ما يرضيك وابعادنا
مما يسخطك فانت قلت يا رب ارجعوا التى فاغفر لكم ولو كانت ذنوبكم عدد رمل
البحر ونجوم السماء فتمم وعدك لنا نحن الخطاة ولا تلتمس منا توبة ولا عملاً بل
برأفتك ورحمتك واحسانك انعم بالمعونة على طلبة عبدك الخاطئ الغافل عن وصاياك
من كتب هذه السير الجليلة مبتدئاً قائلاً

what pleases thee and in obeying thee, and following thy guiding and life-giving Law; and lead us to thy directing Life, that our minds may be directed to thy kingdom, and that our actions may be ruled by the doctrines of thy holy gospel. Thou sayest, O Lord : « Ask and it shall be given to you; seek and you shall find; knock and it shall be opened to you[1] ». So I ask of thee, confiding in thy words, without an action that I have done that can please thee, and having no good deeds which I have offered to thee; but for the sake of thy name by which we are called, as the blessed David says in a Psalm[2] : « Not to us, Lord, not to us, but to thy name give the glory because of thy mercy and thy truth, that the gentiles may not say : Where is their God? * And our God is in heaven and on earth; all that pleases him he has done ». * P. 8
O God deliver us and save us, and be to us in this world of ours a Protector and Saviour in all our affairs, whether small or great, whether glorious or mean. And be merciful, O compassionate one, and vouchsafe, O merciful one, to lead us to that which pleases thee, and remove us far from what offends thee. For thou sayest, O Lord : « Return to me, and I will forgive you, even if your sins are as numerous as the sands of the sea, and the stars of heaven ». Therefore fulfil thy promise to us sinners, and do not ask of us repentance or works, but by thy mercy and pity and goodness, grant help to the prayer of thy sinful servant, although he neglects thy commandments, namely to him who writes these glorious histories, and hereby begins by saying :

1. S. Matth. vii, 7; S. Luke xi, 9. — 2. Ps. cxv, 1-3 (Sept. cxiii, 9-11).

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد

نبتدئ بعون الله وحسن توفيقه بكتب سير البيعة المقدسة قال المصنف فيما صنفته انا الخاطئ جمعته من دير القديس ابى مقار وديارات الصعيد وتولى نقل بعضه الشماس الديّن ميخائيل بن بدير من لغة القبطى الى العربى مما يأتى ذكره فى موضعه سوى ما كان فى المدينة العظمى وما وجد منها مختصرًا من سير الاول منها المسيح عونى ورجاءى وناصرى وخلاصى فاول ذلك ما نقل بدير السيدة بنهيا عن سبب كهنوت المسيح السيد جل اسمه ودخوله الى الهيكل بسلام الله امين امين امين

انه [1] لما كان فى زمان يوليانوس الملك الكافر كان رجل يهودى كاهن لليهود اسمه تاوضوسيوس شيخ مقدم وكان انسان نصرانى صائغ يعرفه وبينه وبينه مودة اكيدة واسم النصرانى فيلبس ولما كان فى بعض الايام وصل فيلبس الى بعض مدن الشأم وارسى مركبه

1. This chapter is wanting in **CDE**.

In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, the One God.

Let us begin, with the help of God and with his blessed assistance, to write the histories of the holy Church. The author says : That which I, the sinner, have written, I collected from the monastery of Saint Macarius, and the monasteries of Upper Egypt; and the religious deacon, Michael, son of Apater, was commissioned to make translations of some of the documents from the Coptic language into Arabic, as will be mentioned in its place. This was in addition to that which was found in the great city, and the abridgments of certain histories which were found, the first of them relating to Christ, my Help and my Hope and my Defender and my Salvation. For the first of these documents is that which was translated in the monastery of our Lady at Nahyâ, concerning the matter of the priesthood of Christ the Lord, whose name is glorious, and of his entrance into the temple. In the peace of God. Amen. Amen. Amen.

THE PRIESTHOOD OF CHRIST[1]

In the time of Julian[2], the unbelieving Prince, there was a man who was a Jew, and a priest of the Jews, and his name was Theodosius, and he was high in rank. There was also a Christian, a silversmith[3], who knew him; and there was a strong affection between the two; and the name of the Christian was Philip. And on a certain day Philip went to one of the cities of Syria

1. Cf. Suidas in v. Ἰησοῦς; *Anecdota Graeco-Byzantina*, ed. A. Vassilief, 1893, p. 60. — 2. The Greek versions have : τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ γενομένου Ἰουστινιανοῦ. — 3. ἀργυροπράτης.

فى المينا ليبيع تجارة كانت معه فاجتمع فيلبس باليهودى الكاهن تاوضوسيوس صديقه
فوادده وحادثه وقال له يا اخى احب ان تكون نصرانياً لتصح مودتنا وتربح الدنيا والاخرة
فاجابه تاوضوسيوس وقال له بمحبّة عظيمة قد اهتممت بخلاصى وقد افتكرت فيما اردت
اطلاعك عليه ولا ادعك خالياً من معرفة الله تعالى الشاهد علىّ فيما ذكرته لك ولا تشك
فى ذلك لاجل اظهارك لى محبتك واوثر ان تحفظ ما اقوله لك فى قلبك ولا تقوله
لاحد وهو ان الذى بشر به روح القدس والانبياء هو المسيح الذى .انتم تسجدون له
وتعترفون انه بحق قد جاء وانا اومن بقلب صادق تقى بغير شك بالجملة لانك اخ وودود
ولذلك اظهر لك هذا السر فاثبته لديك لما قد ظهر لى من محبتك وارادتك لى الخير
والجيد فصدقنى الان يا اخى فان افكارى الجسدانيّة منعتنى ان اتعمد لانى غير متواضع
ولا اصلح لانى عاجز وانا كاهن لهذا الشعب ولى منهم مجد عظيم * وكرامات وتقدمة * P. 9
وقد كسبت منهم ذخائر واموالاً وانا ان خرجت منهم اعدمت ذلك كله وليس شعبى

and moored his ship in the harbour, that he might sell certain goods which he had brought. There Philip met his friend, the Jewish priest Theodosius, and, entering into affectionate conversation with him, said to him : « O my brother, I would that thou wouldst become a Christian, so that our friendship might be a genuine one, and that thou mightest make profit out of this world and the next also ». Then Theodosius answered, saying to him with great affection : « I have taken care for my salvation; and I have thought of something that I wish to reveal to thee; for I will not leave thee without the knowledge of the most high God, who bears witness to that which I tell thee. Therefore do not doubt it, for I tell it thee because thou hast shown me thy love for me. But I prefer that thou shouldst keep what I say in thy heart and not repeat it to anyone, and it is this : That he who was announced by the Holy Ghost and the Prophets is the Messiah whom you Christians worship, confessing that he indeed has come; and this I believe with an honest and pure heart, without any doubt at all. For thou art a brother and a friend, and therefore I disclose this secret to thee and certify it in thy presence, because thy love and desire of happiness and good things for me are so evident to me. Therefore believe me now, my brother. But my carnal thoughts hinder me from being baptized; for I am not humble, nor am I fit, for I am weak; and I am a priest to this people, and have acquired great renown and honour and high rank, * and have gained by them treasure and wealth, and if I left them, * P. 9
I should lose all that. And not only my own people would abandon me, but the Christians also, according to what I have witnessed with regard to the Jews when they are baptized, as to the position that they hold; and I have heard also that you say : « When a Jew is baptized, it is as if one baptized an

وحده يرفضنى بل والنصارى ايضًا لما اشاهد من اليهود اذا تعمدوا وكيف يكونون وسمعت ايضًا انكم تقولون اذا تعمد يهودى كمن عمد حمارًا فبأى وجه الان اتعمد وايضًا اتى ارى النصارى يخطأون ويغضبون الله ويرفضون الناموس عوض ما يسلكون فى الادب المستقيم والحق الذى قد صار لهم واشاهد قومًا اذا رأوهم هكذا ضعفت قلوبهم وامانتهم وتأسوا بهم ولما فتشنا عن الخلاص الذى كان لكم منا عرفنا المسيح بالحقيقة والرسل الذين صاروا لكم معلمين فهم ايضًا من جنسنا وانتم ترفضون ما بشروكم به وما علموكم اياه ولاجل ان بقيّة الامم لم يتعمدوا ولم يؤمنوا الى الان كذلك انا ايضًا لم اتعمد لاجل مجد العالم والكرامات التى انالها من شعبى ولاجل ما اشاهدكم تفرطون فيه من أمر المسيح لكم ووصيته ووصية تلاميذه لكم به فامتنعت ان يضيع علىّ مجدى وكرامتى واصير مفرطا مثلكم فيما قد اعطيتموه وهذا الذى يمنعنى من المعموديّة واكثر جماعتنا اليهود تحققوا حقيقة امر المسيح وعجائبه اكثر منكم غير انهم بعيدون [1] من الخلاص الذى صار لكم والان فانا اطيب قلبك بالاسرار الجليلة عندنا من البدء واظهر ذلك لك لانا عارفون محققون بعجائبه وافعاله اكثر منكم انتم النصارى ونعلم حقًا انه المسيح الذى اتى فاسمع

1. AB بعيدين.

ass ». So how can I now be baptized? Moreover I see Christians sinning and angering God and neglecting the law, instead of walking in the straight path of discipline and in the truth which has come to them. And I have witnessed others who have seen them living thus, and whose hearts and faith have grown weak, so that they have imitated those careless Christians. When we enquire into the salvation which came to you from us, we recognise the Messiah indeed; and the apostles, who became your teachers, are also of our race; but you neglect the good tidings that they brought to you, and the doctrine that they taught you. And as the other nations have not been baptized and have not believed to this day, so also I have not been baptized, because of the glory of the world and the honours which I receive from my people, and because I see you neglecting the commands and admonitions which Christ gave you, and the exhortations of his disciples to you. Thus I refused to lose my glory and honour, and to become neglectful like you of that which has been given to you; and this is what hinders me from baptism. For the greater part of our Jewish community believe in the truth of the Messiah and in his miracles more firmly than you do; yet are they far from the salvation which came to you. And now I congratulate thee on the glorious mysteries which we have possessed from the beginning. And I declare this to thee, that we know and believe in Christ's miracles and works more firmly than you Christians do, and we know truly that he is the Messiah who is come.

عنى هذا السر كان فى الزمان الاول والهيكل مبنى باورشليم وكان لليهود عادة ان يقيموا اثنين وعشرين كاهنًا فى الهيكل امرًا لازمًا لهم وكان فى الهيكل كتاب مكتوب بنسبة كلمن يصير كاهنًا واسم ابيه [1] وامه ليعلم انه متبع لامر الله تعالى وكانوا اليهود مستمرين على هذه العادة وكان يسوع المسيح فى ذلك الزمان فى اليهوديّة وكانت هذه الكتابة قبل ظهوره فمات كاهن من الاثنين وعشرين كاهنًا فاجتمعوا الكهنة وحدهم يختارون من يقدمونه عوضًا منه فلم يتفق رأيهم على من يصلحونه وكانوا يقاومون بعضهم بعضًا وكلما ذكروا احدًا لم يرضوا به ثم انهم تقارعوا على ان [2] من وقعت قرعتهم عليه بعد تخيره يصلحوه اذا لم يكن فيه عيب ولا علة ولا فى جنسه عيب ولا سبب فاذا وجدوا من له نسب وليس هو عالم رفضوه ولا يقدمونه وهذا كان تدبيرًا من الله تعالى لاجل مقاومتهم كيلا يتقدم الا صاحب الكهنوت المستحق لذلك وهو يسوع المسيح واذا واحد من الكهنة بعد ذلك قد تحرك فيه روح القدس فغار لله تعالى فوقف فى وسطهم وقال لنا اليوم عشرة ايام مجتمعين

1. AF ابوه. — 2. AB om.

Hear then from me this mystery which took place in ancient times, and while the temple was still standing at Jerusalem. The Jews had a custom of establishing twenty-two priests in the temple by an obligatory law; and there was in the temple a book in which was written the genealogy of every man who became a priest, and the names of his father and mother, that it might be known that he followed the command of the most high God. And the Jews retained this custom.

Now at that time, when Jesus Christ was in Judaea, this book having existed before his appearance, one of the twenty-two priests died, and the rest assembled by themselves to choose whom they should promote instead of him. But their opinions did not agree as to whom they should appoint, and they persisted in opposing one another; and as often as a man was named he was rejected. Then they cast lots with a view of electing him upon whom their lot should fall, and, after electing him, to appoint him to the office, if there were no fault or infirmity in him, and no defect in his family, or other cause; for if they found one who had the correct genealogy but was not learned, they rejected him and would not promote him; and this was a dispensation from the most high God, because of their strife, so that none might be promoted except the Lord of the priesthood, who was worthy of this place, namely, Jesus Christ. And behold, after this, the Holy Ghost moved in one of the priests, and he became zealous for God and stood up in the midst of them, and said : « We have to day been assembled for ten days, and yet we cannot appoint any one. And I know certainly that our discussion is thus pro-

* P. 10 ولم نستطع ان نقدم احدًا وانا اتحقق واعلم ان الخطاب وتطويله لاجل من يقدمه * الله تعالى وهذا سبب الخلاف بيننا وفساد رأينا وسوف يظهر ذلك بارادة الله تعالى فقالوا له ان كنت تعرف احدًا فاذكره لنا علانية ونعترف جميعنا لك بمنة غطيمة فقال لهم حتى تعاهدونى الا تردوا ما اقوله وتقبلوا منى وانا اقول لكم مَن يصلح واعلم انكم لا تقدرون على رده فلما سمعوا جميع الكهنة ذلك حلفوا له ايمانًا وحق[1] وصدق انهم اذا ظهر لهم مَن هو مستحق يقبلونه ويقدمونه فلما توثق منهم قال لهم يا اخوتى ان[2] الله تعالى طرح فى فكرى من هو مستحق لهذا هو يسوع الذى يعرف بابن يوسف لانه رجل كامل فى جنسه وجماله وافعاله وله القدرة على الكلام والفعال قدام الله تعالى والناس واعلموا انكم لا تجدون مثله فى هذا الشعب الذى ليس فيه رياء ولا علة فلما سمعوا الكهنة كلامه وعرفوا منه هذا القول بهتوا وتحيّروا لاجل الايمان فقالوا له بمكر وظنوا انهم يردوا خطابه نعم من ذكرت لانا نطلب الجيد لكن ليس هو من قبيل الكهنة والشعب ايضًا يقذفون ميلاده لاجل الاطفال الذين قتلهم هيرودس بسببه بالسيف فاجاب وقال لهم

1. Mss. وخوف. — 2. Mss. بان.

* P. 10 longed because of him whom the most high God will appoint, * and this is the reason of the disputing among us and the overthrow of our intentions. And this will be made manifest by the will of the most high God ». Then they said to him : « If thou knowest anyone, mention him to us openly, and we will acknowledge it as a great favour on thy part ». So he said to them : « Not till you make an agreement with me that you will not reject what I say to you, but will accept it from me; and then I will tell you who is fit for the place; but I know that you cannot reject him ». So when all the priests heard this, they swore an oath by Truth and Sincerity[1] that, if one who was worthy was shown to them, they would accept and appoint him. When he was assured of them, he said to them : « O my brethren, the most high God has put it into my mind that he who is worthy of this place is Jesus, who is called the son of Joseph; for he is a man perfect in his pedigree and in his person and in his conduct, and is capable of speaking and acting before God and men. And know that you will find none like him among this people who has no deceit nor physical defect ». So when the priests heard his words, and understood his discourse, they were confounded and perplexed because of the oath; and therefore they said to him with guile, thinking they could reject his proposal : « He whom thou namest is worthy, for we are seeking a good man; but he is not of the lineage of the priests, and the people speak calumniously of his birth, be-

1. Urim and Thummim, Δήλωσις καὶ Ἀλήθεια, Doctrina et Veritas.

بغير غضب اثبتوا على الحق فانى اهديكم الى الصواب من اجله لئلا تزوغوا عن الله تعالى فنبعد من الحق ونصدق الكذب لانى اعلم ان اذا فحصنا عن الحق اظهره الله تعالى فقالوا طيب قاوبنا كما تعلم لاجل ميلاده وقبيلته ونحن نساعد فيما تذكره فقال لهم فتشوا لتعاموا ان فى زمان هرون الكاهن قد كان اختلاط من هرون ويهودا وقد شهد داءود النبى على ذلك وقد فحصت انا كثيراً لاجل يسوع وقبيلته ونسبه فوجدت مريم امه مختلطة بالقبيلتين وهى ايضاً بارة لاجل سر عظيم اخر ومن اجل ذلك انا افرح ان تفتشوا لتعرفوا بالحقيقة صحة قولى وتعرفوا انى عندكم صادق فظنوا انهم بهذا الفكر يبطلوا امره وبدأوا يفحصون عن الجنس فوجدوا مريم تؤحد [1] القبيلتين فما قدروا ان يزوغوا عنه لاجل الايمان فبدأوا ان يتخاصموا عن القبيلة وقالوا رأى اخر نريد نعلم كيف كان ميلاده لا يكون من زنا لان امه لما سلمت ليوسف تكلموا عليها واتفقوا جميعهم على هذا الكلام واحضروا مريم امه الى الهيكل وخاطبوها باطف لتعامهم السبب فى حبلها بيسوع ومن اين هو وكان

1. Mss. تاخذ.

cause of the infants whom Herod slew with the sword on his account ». Then he answered and said to them without anger : « Cleave fast to the truth; for indeed I will guide you to the right course with regard to him, so that you may not turn away from the most high God; for then we should go far from the truth, and should believe lies, since I know that if we enquire into the truth God will reveal it to us ». Then they said : « Satisfy our minds, as thou knowest how, with regard to his birth and family, and we will consent to what thou sayest to us ». So he said to them : « Enquire and you will learn that in the days of Aaron the priest there was an alliance by marriage between Aaron and the tribe of Juda, to which the prophet David bore witness. Now I have enquired much about Jesus, his tribe and genealogy, and I find that his mother Mary is connected with both tribes. And she is also innocent of sin, through another great mystery. For this reason I desire that you make enquiries, that you may know with certainty that what I say is true, and may recognize that I speak honestly to you ». But the priests thought that by this notion of theirs they would bring his counsel to nought. And they began to enquire about the family of Jesus, and found that Mary united the two tribes, and therefore they could not evade this point on account of the oath. So they began to dispute about the pedigree of Jesus. For they said : « There is a different opinion on this point. We wish to know how his birth was not adulterous, since they accused his mother Mary, when she was given to Joseph ». And they all agreed on this subject. And they sent for his mother Mary to the Temple, and exhorted her gently to declare to them the matter of her conception of

الناموس فى ايديهم شاهدًا عليهم معها لئلا يظنوا بها سوءًا اذا قالت الحق وحلفوا لها
على ذلك وقالوا لها ايتها الامرأة هوذا ترينا كلنا مجتمعين لخير لا لشر بل لامر الله
تعالى[1] نقيمه وقد انقضينا على رأى واحد لاجل ولدك لانّا نراه يرضى الله تعالى
والناس وهو عجيب عندهم وجماعة يمجدون الله تعالى من اجله لانه فى هذا الزمان عندهم
شبه سليمان بن داوءد الذى رزقه من امرأة اوريا الحتى[2] ولذلك اصطفيناه وتقارعنا
عليه لنقيمه كاهنًا لاجل صلاحه ولاجل كلمة واحدة نحن شاكون الى الان ونريد ان نعرف
* منك من اين هو او ممن حبلت وولدتيه ليعلم الحق منك لئلا يقال عنك كلام ردى ولا * P. 11
عن الكهنوت فلهذا احضرناك لنعلم الصحيح ولا نكون مشككين[3] ثم تزيلين الخصومة
فيما بيننا وهوذا الناموس قدامنا ونحن معترفون قدام الله تعالى الذى لايرى انه لا ينالك منا
شر ولا تبكيت بل نشكرك كثيرًا لانك لم تخف عنا الحق وكانت تظن ان السر المخفى
الذى لولادتها العجيبة اذا اظهرته لهم لا يؤمنون به لاجل عظم الامر عليهم وانه لا تقبله

1. AB om. to يرضى الله تعالى. — 2. Mss. بن حنان. — 3. B مشكّين F مشكلين.

Jesus, and whence he was. And the Law was in their hands, bearing witness against them with her, that they should not think evil of her if she spoke the truth; and they swore to her accordingly. And they said to her : « O woman, behold, thou seest us all assembled for good, not for evil, but for the business of God most high which we are settling. For we have come to one conclusion with regard to thy son, whom we find to be acceptable to God and men. And he is wonderful among men, and they all glorify God most high on account of him, for he at this time is among them like Solomon son of David, who was given to him by the wife of Uriah the Hittite; and therefore we have chosen him and selected him by lot, to establish him as priest on account of his virtues. But with regard to one report we are
* P. 11 still in doubt; for we wish to know from thee whence he is, * and by whom thou didst conceive and bring him forth; in order that the truth may be known from thee, so that no evil word be spoken of thee nor of the priesthood. For this reason we sent for thee, that we may know the truth, and may not remain in doubt; then thou wilt put an end to the dispute about the matter before us. And here is the Law before us, and we declare before God most high, the Invisible One, that no harm nor blame shall come to thee from us; but we shall thank thee greatly because thou hast not hidden the truth from us ». But Mary thought that if she revealed to them the hidden mystery of her miraculous maternity they would not believe it on account of the difficulty which the matter would present to them; and that their minds would not admit the idea that a virgin could become a mother, and that there could be a son

عقولهم ان تلد امرأة من غير رجل او يكون ابن بلا اب فقالت لهم اذا قلت لكم ما اعرفه تقبلونه منى فاذا اظهرت لكم السر فى حملى وولادتى العجيبة ما تؤمنون بكلامى والجيّد لى ان اسكت اما هم فلاجل فكرهم الردى قالوا لها يا مريم بالحقيقة نريد ان نسمع منك ابن مَن هو فقد مات ابوه يوسف وقلبنا يشك فيه ان كان هو اباه ولهذا طلبنا منك القول الصحيح وتكف كل خصومة لاجل ولادتك ونحن نسئلك ان تظهرى لنا هذا السر بالحقيقة بغير شك ولا تحتشمى من احد لانا ما يخفى عنا الصواب ومتى كتمت الامر الناموس يحكم عليك باللعنة الى الابد قالوا لها هذا وشبهه فاضطربت مريم قائلة انا قلقت من كل وجه لاجل الذى ولدته الغير مدرك وهوذا اليوم حتى اظهره وانا الان عارفة بالولادة التى تلزمونى باظهارها واذا سمعتموها ما تصدقونها ولا تقبلون ما اقوله لكم ويوسف الذى قلتم مات كان قد شك فى حبلى به مثلكم سألنى قائلًا ما الذى حل بك فحلفت له ان لم يمسنى رجل قط فلم يصدقنى حتى ظهر له ملاك الله وطيب قلبه وليس

without a father. So she said to them : « If I told you what I know, would you accept it? Nay if I revealed to you the mystery concerning my conception and wonderful maternity, you would not believe my words. Therefore the best thing for me is to be silent ». But the priests, moved by their evil thoughts, said to her : « O Mary, in truth we desire to hear from thee whose son Jesus is. For his father Joseph is dead, and our hearts doubt with regard to him whether he was his father; and therefore we ask of thee the true account of the matter, for by giving it thou wilt stop the whole dispute about thy maternity. We beg thee to reveal to us this mystery truthfully and clearly; and do not fear anyone, for the right course is not concealed from us; but if thou hidest the matter, the Law decrees against thee a curse for ever ». This they said to her, and the like. So Mary was troubled, saying : « I am perplexed in every way on account of the incomprehensible One, whom I bore; and behold the day is come for me to declare him. And I understand now the secret of my maternity, which you urge me to reveal. But when you hear it, you will not believe it, and you will not accept what I shall tell you. Even Joseph who, as you say, is dead, doubted of my conception, as you do, and asked me, saying : « Who has been with you? » So I swore that no man had ever touched me; yet he did not believe me until the angel of God appeared to him and satisfied his mind. But he is not living to bear witness for me before you to the truth of what I say. For the Law accepts the evidence of two witnesses more readily than the evidence of one. But I affirm before God and this Law that I brought forth my son Jesus, although I am a virgin; and I will relate to you how I con-

هو حى فيشهد لى عندكم بصحة ما قلته لان الناموس يقبل شهادة شاهدين اكثر من
شهادة واحد فانا اعترف قدام الله وهذا الناموس انى ولدت ابنى يسوع بلا رجل وانا
اذكر لكم كيف كان حبلى به فقالوا لها ان الامر ظاهر ونحن نعترف قدام الله وناموسه
المقدس انك بالحقيقة ولدت هذا المولود وهذا شىء غير مخفى لان امرأة تقبل الحبل والاوجاع
والم الولادة هى التى تفرح بولادتها دون غيرها فقد اعترفت الان بالحق انك ولدتيه
ونحن لنا زمان ما خاطبنا احدًا والآن فنحن جلوس نخاطب امرأة وقد قلنا لك انا ما
نبكتك اذا قلت ما يجوز ان نسمعه منك ونقبله وكانت مريم مفكرة حائرة خائفة مطرقة
بوجهها على الارض باكية فقالت الان انا عالمة اننى ولدت يسوع كما تقولون وانا معترفة
بذلك فاما قولكم ان رجلًا سرقنى فان خاتم عذرتى يشهد لى بصحة قولى لكم فلما
سمعوا هذا اضطربوا وقالوا هذا ما لا نقبله لانه كلام عجيب وكيف نقدر ان نكتب اسم
ابنك فى النسبة بغير اسم ابيه [1] ومن اى سبط هو كما * جرت العادة فلما سمعت مريم هذا * P. 12
من الكهنة قالت لهم قد قلت لكم من الاول انى ما اعرف شيئًا مما قلتم فافعلوا ما اردتم
لانى ما اقول لكم ما لم يجر [2] علىّ فلما قالت هذا لم يرادها احد منهم بل تحركوا

1. AF ابوه. — 2. Mss. يجرى.

ceived him ». Then they said to her : « Verily the thing is manifest; and we acknowledge before God and his holy Law that thou didst in truth bring forth this son; and this is a thing not to be concealed, for a woman who conceives and suffers the pangs of childbirth is she that rejoices more than others when she brings forth. Now thou hast confessed truthfully that thou didst bring him forth; and thus we, who for a long time have conversed with no one, are now sitting conversing with a woman. But we told thee that we would not reprimand thee, if thou wouldst tell us what it is lawful for us to hear and accept from thee ». Then Mary began to think in perplexity and fear, bending her face towards the ground and weeping. At last she said : « Now I know that I brought forth Jesus as you say, and this I confess. But as for your suggestion that a man ravished me, indeed the seal of my virginity bears witness to me that I tell you the truth ». When they heard this, they were troubled and said : « This is a statement that we will not accept, for it is a tale of wonder. How can we write the name of thy son in the genealogy, without the name of his father and of the tribe to which he
* P. 12 belongs, as the current custom is? » * When Mary heard the priests say this, she said to them : « I told you from the beginning that I know nothing of what you have said; therefore do what you wish, for I will not tell you what has not happened to me ». So when she said this, not one of them

بأمر الله وانفذوا واحضروا الثقات عندهم من النساء القوابل وسالوهم باجتهاد وحرص ان يكشفن أمرها ان كانت عذراء كما قالت قدام[1] الله والناموس فكشفنها وقلن لهم حقاً قالت هى عذراء كما قالت تامة لم تنفك عذرتها عند ولادتها يسوع كما تعرفون جميعكم انه ولد منها ثم انهم فتشوا من جيرانها ومعارفها لعلهم يجدون احداً يقاوم الولادة فما وجدوا بل كل احد مصدق لولادتها وزمانها الذى ولدت فيه الولاد العجيب بالسر الذى لا يدرك ولم يجدوا الكهنة شيئاً يحتجون به عليها او يكذبونها بل حقاً ظاهراً ثم بعد ذلك قدموها اليهم ضرورة بخوف وقالوا لها قد فتشنا فلم نجد شيئاً يخالف قولك وما ذكرتيه وليس هو صواب ان نكتب ما تقولينه ونحن الآن نقسم بالله الضابط الكل ان تعرفينا من هو ابو يسوع الذى ولدتيه منه حتى نكتب اسمه فى المسطر[2] والنسبة فامتلأت مريم من روح القدس وقالت ما اقول شيئاً بمكر ولا كذب والله الذى اقسمتم علىّ باسمه شاهد وبدأت تقول لهم ان جبرائيل الملأك جاء الىّ وبشرنى وشرحت

1. A om. to كما قالت. — 2. Mss. المنظرة and so below.

contradicted her; but they were moved by divine providence, and sent and summoned trustworthy women from among their midwives, and begged them strenuously and eagerly to clear up the matter with regard to her, whether she was a virgin, as she said, before God and the Law. So the midwives examined her, and said to the priests : « She speaks the truth; she is a virgin inviolate, as she said; and her virginity was not lost when she brought forth Jesus, for as you all know, he was born of her. » Then they inquired among her neighbours and acquaintances, to see whether they might find someone to deny the birth. But they found no one, for everyone confirmed the fact of her bringing forth a son, and the time at which she so wonderfully became a mother, by a mystery which was understood by none. Thus the priests found nothing which they could allege against her, or by which they could prove her false, but only the manifest truth. Then after that they sent for her, moved by necessity, in fear, and said to her : « We have inquired, and have found nothing contrary to thy words, nor to what thou didst relate to us. But it is not right that we should write down what thou sayest. Now therefore we adjure thee by God Almighty to make known to us who is the father of Jesus, by whom thou didst bring him forth, that we may write his name in the register[1] and in the genealogy ». And Mary was filled with the Holy Ghost, and said : « I will say nothing with guile or falsehood, and God, by whose name you have adjured me, is my witness ». And she began to tell them thus : « The Angel Gabriel came to me, and

1. κώδιξ.

لهم قضية حالها فبهتوا وتعجبوا وطلبوا الى الله ان يغفر لهم ما قد ظلموها به من القول وقال بعضهم حقاً ان هذا هو المسيح الذى تنبت عنه[1] الانبياء انه يأتى من بيت داءود ومن بيت لحم من سبط يهودا فدعوا يسوع واقسموه كاهناً وكتبوه فى النسبة اليوم والشهر والسنة وقالوا يسوع ابن الله وابن مريم العذراء الذى ولدته وهى عذراء انه كاهن وهو مستحق وهذا الذى كان من التدبير كما قال لوقا الانجيلى المتطبب فى فصل من انجيله ان يسوع لما رجع من الجليل بقوة الروح خرج خبره فى كل الكورة وكان يعلم فى مجامعهم ويمجده كل احد وجاء الى الناصرة حيث كان تربى ودخل كعادته الى مجمعهم يوم سبت فدفع له الخادم السفر الذى فيه نبوءة اشعيا النبى المكتوب فيه روح الرب علىّ ومن اجل هذا مسحنى وارسلنى لابشر المساكين وانذر المأسورين بالتخلية والعميان بالنظر وارسل المربوطين وابشر بالسنة المقبولة للرب ثم طوى الكتاب ودفعه للخادم

1. AB عليه.

announced the good tidings to me ». So she explained to them all that had happened to her. Then they were confounded and marvelled greatly, and prayed God to forgive them the unjust words which they had used against her. And one of them said : « Indeed this is the Messiah, of whom the Prophets prophesied that he would come of the house of David, and from Bethlehem of the tribe of Juda. » Then they called Jesus, and tendered the oath to him as priest, and wrote his name in the genealogy, with the day and the month and the year, describing him as « Jesus, the son of God, and the son of Mary the virgin, whom she bore while still a virgin. He is indeed a priest, and is worthy of the office ». And this was a providential dispensation, as Luke the Evangelist, who is said to have been a physician, says in a passage of his Gospel[1], namely, that « When Jesus returned through Galilee in the power of the Spirit, his fame went forth through all the country, and he used to teach in their synagogues, and all glorified him; and he came to Nazareth where he had been brought up, and entered according to his custom into their synagogue on the Sabbath day. And the attendant gave him the book containing the prophecy of Isaias, in which it is written : The Spirit of the Lord is upon me, and therefore he has anointed me and sent me to preach good tidings to the poor, and to proclaim release to the captives, and recovery of sight to the blind, and to set at liberty those that are bound, and to announce the acceptable year of the Lord. Then he rolled up the book and gave it to the attendant, and sat down; and the eyes of those present were fastened upon him. And he began to say to them : To-day has this prophecy been fulfilled in your

1. S. Luke iv, 14-22.

وجلس وكانت عيون الحاضرين شاخصة اليه وبد يقول لهم اليوم كملت هذه النبوءة فى
مسامعكم وكانوا جميعهم يشهدون له ويتعجبون من كلام النعمة الخارجة من فمه فلما سمع
فيلبس النصرانى هذا من تاوضوسيوس اليهودى فرح فرحًا عظيمًا ثم قال له انما عرفت
هذا وتكلمت به لانى من معلمى الناموس وقارئيه وهو الذى ثبت فى قلبى ان الذى
ولدته مريم هو المسيح وتمت عليه نبوءة يعقوب ليهودا ولده * لا على غيره وانه لا يأتى * P. 13
بعده مسيح اخر وقد صح لنا انه الذى تنتظره الامم وهو الآتى الى العالم المنجى لمن
آمن به ولا يكون بعده رئيس ولا مقدم ولا كاهن فى اسرائيل كقول داءود النبى عنه فى
مزمور ⲣ̅ⲑ̅ اقسم الرب ولم يندم انك الكاهن الى الابد كشبه طقس ملشيصداق فمن هو
من ذرية آدم كاهن يعيش الى الابد وداءود ايضًا يقول فى مزمور ⲡ̅ⲏ̅ من هو الانسان
الذى يعيش ولا يعاين الموت فهو المسيح الذى قال عنه داءود انه الكاهن الحى الدائم
فاجاب فيلبس وقال له يجب ان تعلم ان كتمانك هذا الامر يوجب عليك دينونة

ears. And all bare him witness, and wondered at the words of grace which proceeded out of his mouth ».

When Philip the Christian heard these words from Theodosius the Jew, he rejoiced greatly. Then the latter said to him : « I know these things and have spoken of them only because I am one of the teachers and readers of the Law; and it is the Law that has confirmed in my heart the belief that he whom Mary brought forth is the Messiah, and that in him and no other is fulfilled the prophecy of Jacob to Juda, his son, * and * P. 13
that no other Messiah shall come after him. For it is assured to us that he it is whom the nations were expecting, and he it is that was to come into the world and to deliver those that believe in him. And there shall not be after him any chief or leader or priest in Israel, according to the words of the Prophet David concerning him in the 109th Psalm[1] : « The Lord sware and repents not, Thou art a priest for ever according to the order of Melchisedech ». But who among the posterity of Adam is a priest who shall live for ever? For David also says in the 88th Psalm[2] : « Who is the man that shall live and shall not see death? » Therefore it is the Messiah of whom David said that he is the living and eternal priest. »

Then Philip answered and said to him : « It is right that thou shouldst know that thy concealment of this matter makes thee liable to judgment on the Great Day; and I should prefer to reveal what I have heard from thee to our religious prince, that he may send and bring to light the genealogy

1. Ps. cx, 4 (Sept. cix). — 2. Ps. lxxxix, 48 (Sept. lxxxviii).

فى اليوم العظيم وانا اوثر ان اظهر الذى سمعته منك للملك المحب لله وينفذ ويحضر النسبة المكتوبة فى المسطر لكى يظهر تبكيت اليهود وقلة ايمانهم فاجاب اليهودى وقال للنصرانى انت تعلم انك تأتى على نفسك بدينونة العهد الذى بيننا والامر الذى تظن انك تظفر به فلا تقدر عليه ولا تتمكن منه لان اليهود اذا علموا بهذا اثاروا حرباً كبيراً وتجرى امور يموت فيها خلق كثير واذا الزموا باظهار النسبة وما فيها مكتوب رأوا ان يحرقوها بالنار او يقتل جميعهم بالسيف ولا يظهرونها وتكون انت المخطئ وتضيع النسبة بعد ذلك والنصارى ما هم محتاجين لها لانها مسطر كهنة اليهود وانتم قد آمنتم به وعرفتموه من اقوال الانبياء والرسل وتحققتم امر دينكم وهذا المسطر فهو يبكت اليهود الى الابد فى بقاءه عندهم فلما ذا تريد ازالته من بينهم فصدقنى يا صديقى ان كل كتاب قرأته من الناموس ومن نبوات الانبياء من اجل المسيح كانت هذه وهذه نسخة النسبة عندى اقوى بها على ايمانى بالمسيح الذى تعبدونه انتم وقد ظهر هذا لجميع المعلمين وانا اعلم انك ان ذكرتها ضيعتها فقبلت انا فيلبس منه مع سؤال كثير ان لا اظهر هذا

written in the register, and the Jews' want of faith, so that they may be openly condemned ». But the Jew answered and said to the Christian : « Thou knowest that thou wilt bring a judgment upon thyself for breaking the promise which stands between us. Moreover the thing which thou thinkest that thou wilt succeed in doing, thou wilt not be able to do, but wilt be powerless therein; for when the Jews hear of it, they will stir up a great war, and events will take place by which many men will lose their lives. And if they are urged to show the genealogy, and that which is written therein, they will prefer to burn it in the fire, or all of them will be slain with the sword; but they will not show it. Then thou wilt be to blame, and the genealogy will be lost after all. And the Christians do not need it, because it is the register of the Jewish priests; but you believe in Jesus and know him through the words of the prophets and apostles, and have already assured yourselves of the facts of your religion. But this register will condemn the Jews for ever, so long as it remains with them. Why then dost thou desire to take it away from among them? Believe me, my friend, that every book which I have read of the Law and of the Prophecies of the Prophets with regard to the Messiah is literally in agreement with the genealogy in my eyes, and by it I confirm my faith in the Messiah whom you worship; and this is manifest to all the doctors of the Law. And I know that if thou shouldst mention it, thou wouldst cause its destruction ».

Then I, Philip, in spite of many entreaties, at last yielded to his injunctions not to reveal this matter to the prince; for he made me afraid, and so I

الامر وخوفنى فامسكت لانه استحكم على الله وقال ان هذه الشهادات تقنع انه يسوع المسيح بتبكيت اليهود وتثبت لنا ولامانتنا انا فيلبس كتبت هذا واحضرته قدام جماعة البيعة واساقفة قديسين ورهبان مصطفين فلما علموا تعجبوا من ذلك وتحققوا صحة قول اليهودى وشهادة اليهود للسيّد المسيح فى الكهنوت كما قد كتب فى المسطر ثم كتبوا الاساقفة والرهبان كتبًا بسبب الكهنوت فوجدوا اوسابيوس بنفلوس يذكر هذا فى مواضع كثيرة فى سير البيعة لان يسيبوس[1] اظهره فى كتب الهياكل وذكر هذا يسيبوس[2] انه نظر يسوع مع الكهنة يدخل الهيكل فى وقت التطهير ثم يذكر ايضًا شهادة لوقا الانجيلى على ما قدمنا شرحه ولاجل ان السيد المسيح ايضًا صنع مخصرة من حبل واخرج من
الهيكل * صح هذا وجميع هذه الشهادات أن قول اليهودى صحيح وانه لاجل صداقته * P. 14
مع فيلبس اظهر له هذا الامر المخفى وشهد له به فلما تمم اليهودى تاوضوسيوس هذا الكلام الصحيح لصديقه فيلبس تعمد وصار نصرانيًا وختم بخاتم المعموديّة واخذ

1. Mss. الاب بسنتيوس اسقف قفط. — 2. Mss. بسنتيوس.

restrained myself. For he assured me in the name of God, that this evidence proves that Jesus is the Messiah sufficiently to condemn the Jews, and to confirm us and our faith. I, Philip, wrote this report, and laid it before the assembly of the church, and before certain holy bishops and chosen monks. And when they learnt these things they were astonished at them, and were assured of the truth of the Jew's words and the testimony of his people to the Lord Christ in the matter of the priesthood, as it was written in the register. Then the bishops and the monks wrote treatises about the priesthood of Christ; for they found that Eusebius Pamphili mentions this matter in several passages in the histories of the Church[1]. For Josephus brings the subject to light in the books of the Captivity[2]. And this Josephus says that Jesus was seen to enter the temple with the priests at the time of the sanctification. Then is mentioned also the testimony of Luke the evangelist concerning the incident that we have already quoted, and concerning the fact that the Lord Christ also made a scourge of cords, and drove the traffickers out of the temple. * This fact and all these testimonies prove that * P. 14
the Jew's words are true, and that on account of his sincere friendship with Philip he reveal ed this secret matter to him, and bore witness of it to him.

And when the Jew Theodosius had finished this true discourse to his friend Philip, he was baptized and became a Christian, and was sealed with the seal of baptism, and received the Holy Mysteries. And everyone was astonished

1. Cf. Eus., *H. E.*, I. 3. — 2. Ἐν τοῖς τῆς αἰχμαλωσίας αὐτοῦ ὑπομνήμασιν.

السرائر المقدسة وتعجب كل احد من حسن ايمانه بالسيّد المسيح جلت قدرته وكانت مسرة عظيمة لى انا فيلبس مع تاوضوسيوس المتعمد ولما رأى كثير من اليهود ذلك مع معرفتهم به انه من معلمى الناموس عندهم وانه كان مقدماً عليهم وينال منهم كرامات عظيمة فرفض جميع ذلك وصار نصرانياً آمن منهم جماعة وتعمدوا فمجدت الله تعالى انا فيلبس على ربحى نفس صديقى اليهودى كان وهو الآن نصرانى والمجد للسيّد يسوع المسيح مع الاب والروح القدس الآن وكل اوان والى دهر الداهرين امين امين امين [1]

1. CE have the following preface : نبتدئ بعون الله وارشاده بنسخ قليلاً من كثير من سير الاباء القديسين الفضلاء المؤيّدين بنعمة الروح القدس البطاركة بكورة مصر وما ينسب اليها خلفاء الاب القديس مارى مرقس الانجيلى كاروز الديار المصرية وهو اول بطاركتها وما لقيوه وما صبروا عليه من الجهاد من قبل الامانة المقدسة من الملوك والولاة وغيرهم وذلك قليل من كثير منقول من سيرهم العجيبة لاجل الاقتصار وعدم ضجر القارئ بركاتهم وصلواتهم تكون حافظة لنا الى الابد امين اول ذلك الاب الطاهر البشير مارى مرقس الانجيلى الرسول وهو الاول من العدد.

at the soundness of his faith in the Lord Christ, whose power is glorious. And I, Philip, had great joy with Theodosius the neophyte. And when many of the Jews saw this, knowing that he was one of the teachers of the Law among them, and that he was a ruler over them, and had acquired great honours among them, and had then abandoned all that, and become a Christian, many of them believed and were baptized. Therefore I, Philip, glorified God most high, because I had gained the soul of my friend, who was a Jew, but is now a Christian. And glory be to the Lord Jesus Christ with the Father and the Holy Ghost, now and at all times and for ever and ever. Amen. Amen. Amen.

* بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد * P. 15

السيرة [1] الاولى من سير البيعة المقدسة سيرة مارى مرقس

الحوارى الانجيلى رئيس اساقفة المدينة العظمى الاسكندرية واولهم

لما كان فى زمان تدبير الرب المخلص الرحوم يسوع المسيح عند ما جعل له تلاميذ يتبعونه كان اخوان ساكنين فى مدينة من اعمال الخمس مدن التى فى المغرب تدعى كيرنابولوس [2] اسم اكبرهما ارسطوبولس واسم الاخر برنابس وكانا فلاحين وكانا يزرعان ويحصدان وكان لهما اواسى كثيرة وكانا عارفين بناموس موسى معرفة جيدة وحفظا كتبًا كثيرة من العتيقة ونالهما بلايا عظيمة من قبيلتى البربر والحبش ونهب جميع ما كان لهما

1. CE omit heading. — 2. AB ابريانولوس C ابريانولوس D ابربابولة E ايرياتولوس F ابربانولة.

PART I

CHAPTER I. — SAINT MARK.

* In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, the One God. * P. 15

The first biography of the history of the holy Church. The history of Saint Mark, the Disciple and Evangelist, Archbishop of the great city of Alexandria, and first of its Bishops [1].

In the time of the dispensation of the merciful Lord and Saviour Jesus Christ, when he appointed for himself disciples to follow him, there were two brothers living in a city of Pentapolis in the West, called Cyrene. The name of the elder of them was Aristobulus, and the name of the other was Barnabas; and they were cultivators of the soil, and sowed and reaped; for they had great possessions. And they understood the Law of Moses excellently well, and knew by heart many of the books of the Old Testament. But great troubles came upon them from the two tribes of the Berbers and

1. Cf. Bargès, *Homélie sur saint Marc*, Paris, 1877, p. 73-80 (premier appendice).

فى زمان اوغسطس قيصر ملك الروم ولاجل ذهاب مالهما وما نزل عليهما من البلايا رحلا
من تلك الكورة واهتما بخلاص انفسهما وانتجعا الى بلاد اليهود وكان لارسطوبولس
ولد ذكر يسمى يوحنا فلما سكنوا فى اعمال فلسطين بالقرب من مدينة اورشليم وكان
يوحنا الطفل ينمو وينشأ فى قامته بنعمة روح القدس وكان لهذين الاخوين ابنة عم وهى
زوجة سمعان بطرس الذى صار رئيس تلاميذ السيّد المسيح وكان يوحنا المذكور قد
سموه مرقس وكان ياوى عند بطرس ويتعلم منه من الكتب المقدسة التعاليم المسيحيّة
ولما كان يوم من الايام اخذ ارسطوبولس ولده مرقس ألى الاردن فبينما هما ماشيان
لقيهما اسد ولبوة فلما نظر ارسطوبولس اليهما مقبلين اليه ونظر شدة غضبهما قال لولده
مرقس يا ولدى هوذا تنظر غضب هذا الاسد المقبل ليهلكنا فامض انت الآن وانج
بنفسك يا ولدى ودعهما ان ياكلانى فكما اراد الله ضابط الكل اجاب تلميذ المسيح
مرقص القديس قايلًا لابيه لا تخف يا ابت المسيح الذى اومن به ينجينا من كل شدة
فلما قرب منهم الاسد صاح عليهما مرقص تلميذ السيّد المسيح بصوت عظيم وقال السيّد
يسوع المسيح ابن الله الحىّ يأمركما ان تنشقا وينقطع جنسكما من هذا الجبل ولا

Ethiopians, when they were robbed of all their wealth, in the time of Augustus Caesar, prince of the Romans. So on account of the loss of their property, and the trials which had befallen them, they fled from that province, in their anxiety to save their lives, and travelled to the land of the Jews. Now Aristobulus had a son named John. And after they had taken up their abode in the province of Palestine, near the city of Jerusalem, the child John grew and increased in stature by the grace of the Holy Ghost. And these two brothers had a cousin, the wife of Simon Peter, who became the chief of the disciples of the Lord Christ; and the said John whom they had surnamed Mark, used to visit Peter, and learn the Christian doctrines from him out of the holy Scriptures. And on a certain day, Aristobulus took his son Mark to the Jordan, and while they were walking there a lion and a lioness met them. And when Aristobulus saw them approaching him, and perceived the violence of their rage, he said to his son Mark : « My son, seest thou the fury of this lion which is coming to destroy us? Escape now, and save thyself, my son, and leave them to devour me, according to the will of God Almighty. » But the disciple of Christ, the holy Mark, answered and said to his father : « Fear not, my father, Christ in whom I believe will deliver us from all danger ». And when the lions approached them, Mark, the disciple of the Lord Christ, shouted against them with a loud voice, and said : « The Lord Jesus Christ, son of the Living God, commands that you be rent asunder, and that your kind be cut off from these mountains, and that

يكون لكما فيه ولد الى الابد فانشقا الاسد واللبوة للوقت والساعة من وسطهما وماتا
لوقتهما من تلك الساعة وانقطع نسلهما فلما نظر ارسطوبولس ابوه هذه الاعجوبة
العظيمة التى ظهرت من مرقص ولده بقوة الرب يسوع المسيح الذى لا يغلب قال لولده
انا [1] ابوك الذى ولدتك يا مرقس ابنى وانت اليوم ابى ومخلصى ومنجىّ والان يا ولدى
الحبيب انا واخى نسئلك ان تجعلنا عبيداً للرب يسوع المسيح الذى تبشر به وحينئذ تعلم
ابو القديس مرقس وعمه تعاليم المسيح من ذلك اليوم * ومريم امه هى [2] اخت برنابا · P. 16
تلميذ الرسل وبعد هذا كان فى تلك النواحى فى بلد يسمى أزدود اصل زيتون كبير جداً
وكان الناس يتعجبون من عظمه وكان اهل تلك المدينة يسجدون للقمر ويصلون لشجرة
الزيتون فنظر القديس مرقس صلاتهم وقال لهم هذه الزيتونة التى تأكلون ثمرتها وتوقدون
اغصانها للنار ثم تسجدون لها كالاله ما ذا تصنع هوذا بكلمة [3] الله الذى اعبده آمر هذه الشجرة
ان تسقط على الارض بلا حديد يدنو منها فقالوا له نحن نعلم انك تعمل سحر الجليلى
صاحبك ومهما اردته فعلته ونحن فندعو الهنا القمر الذى اقام لنا هذه الشجرة الزيتون

1. E om. انا to والان. — 2. D om. to ظهر له روح القدس p. 44, l. 3. — 3. ABE كلمة.

there be no more offspring to you here for ever ». Then the lion and the lioness burst asunder in the midst at that moment, and perished straightway; and their young were destroyed. And when Aristobulus, the father of Mark, saw this great miracle which was manifested by his son, through the power of the invincible Lord Jesus Christ, he said to his son : « I am thy father who begat thee, Mark, my son; but to day thou art my father, and my saviour and deliverer. And now, my dear son, I and my brother pray thee to make us servants of the Lord Jesus Christ whom thou preachest ». Then the father of holy Mark and his uncle began to learn the doctrines of Christ from that day. * And Mary, the mother of Mark, was the sister of Barnabas, * P. 16
the disciple of the apostles.

After this, the following event took place. There was in those regions, in a town called Azotus, a very large olive-tree, the size of which was greatly admired. And the people of that city were worshippers of the moon, and prayed to that olive-tree. So when the holy Mark saw them pray, he said to them : « As for this olive-tree, which you worship as God, after eating its fruit and burning its branches for fuel, what can it do? Behold, by the word of God whom I worship, I will command this tree to fall to the ground, without being touched by any tool ». Then they said to him : « We know that thou workest the magic of the Galilean thy master, and whatever thou wilt thou doest. But we will call upon our god the moon, who raised up for

نصلى لها اجاب القديس مرقس وقال لهم انا اطرحها على الارض فان اقامها الهكم فانا اعبده معكم فرضوا بهذا القول منه وابعدوا جميع الناس عنها وقالوا انظروا لئلا يكون انسان مختفيًا فيها حينئذ رفع القديس مرقس وجهه الى السماء [1] وحول وجهه الى ناحية المشرق وفتح فاه ودعا وقال يا سيّدى يسوع المسيح ابن الله الحى اسمع عبدك وأمر القمر الذى هو خادم ثان لهذا العالم الذى يضىء فى الليل بامرك وسلطانك ان يظهر صوته على هؤلاء الذين ليس لهم اله ويعرفهم مَن خلقه وخلق جميع الخليقة ومَن هو الله حتى يعبدوه وانا اعلم يا ربى والاهى ان ليس له صوت ولا نطق ولا جرت عادته ان يكلم احدًا لكى يسمع كلامه فى هذه الساعة بقوتك التى لا تقاوم ليعرف هؤلاء الذين ليس لهم الاه ان ليس هو الاهًا لكنه خادم تحت سلطانك وانت الهه وهذه الشجرة التى يصلون لها تقع على الارض ليعرف الكل ربوبيتك ان ليس الاه الا انت والاب الصالح والروح القدس المحى الى الابد امين وفى تلك الساعة عند تمام صلاته حدثت ظلمة عظيمة نصف النهار وظهر لهم القمر مضيئًا [2] فى السماء وسمعوا صوتًا من القمر قائلًا ايها الناس القليلو

1. **EF** add. وصلا and om. to وفى تلك الساعة. — 2. **EF** om. to السما and add. كما طلب القديس.

us this olive tree that we might pray to it ». The holy Mark answered and said to them : « I will cast it down to the ground; and if your god shall raise it up, then I will serve him together with you ». And they were satisfied with these words. And they removed all men from the tree, saying : « See that there be no man concealed in it ». Then the holy Mark raised his face to heaven, and turned himself towards the East, and opened his mouth and prayed, saying : « O my Lord Jesus Christ, son of the Living God, hear thy servant, and command the moon, which is a second attendant on this world, and gives light by night, to let its voice be heard by thy decree and by thy authority, before these men who have no God, and to make known to them who created it, and who created all creation, and who is God, that they may serve him; although I know, O my Lord and God, that it has no voice nor power of speech, and that it is not customary for it to speak to anyone; so that its words may be heard at this hour through thy irresistible power, that these men who have no God may know that the moon is not a god, but a servant under thy authority, and that thou art its God. And command this tree, to which they pray, to fall to the ground, so that all may recognise thy dominion, and that there is no God but thou, with the good Father and the Holy Ghost, the giver of eternal life. Amen ». And at that hour, as soon as he had finished his prayer, a great darkness occurred, at midday, and the moon appeared to them shining in the sky. And they heard a voice

الايمان لست انا الله فتعبدوني بل انا عبد الله ومن بعض خلقه وانا خادم المسيح ربى الذى يبشر به هذا مرقس [1] تلميذه فهو وحده الذى نعبده ونخدمه عند ذلك سقطت شجرة الزيتون وصار خوف عظيم على كلمن شاهد هذه الاعجوبة فاما القوم الذين كانوا يخدمون الشجرة ويسجدون لها فانهم غضبوا وخرقوا ثيابهم ومسكوا القديس مرقس وضربوه وسلموه لليهود المخالفين وطرحوه فى السجن وفى تلك الليلة رأى القديس مرقس فى نومه السيّد المسيح يقول لبطرس انا اخرج كلمن هو معتقل فلما انتبه من نومه رأى ابواب السجن مفتوحة فخرج هو وكلمن كان معه فى السجن وكانوا حفظة السجن نيامًا كالاموات فاما الجموع الذين شاهدوا ما كان قالوا ما يتم لنا عمل مع هؤلاء الجليليين لانهم يفعلون هذه الافعال بعلزبول رئيس الشياطين وكان مرقس من [2] السبعين تلميذًا * وهو * P. 17
من جملة الخدام الذين استقوا الماء الذى صيّره سيدنا خمرًا فى عرس قانا الجليل وهو الذى حمل الجرة الماء فى بيت سمعان القريانى فى وقت العشاء السرى وهو ايضًا الذى كان ياوى التلاميذ فى منزله فى زمان الآم السيّد المسيح ومن بعد قيامته من الاموات

1. EF om. to ونخدمه. — 2. F مع.

from the moon, saying : « O men of little faith, I am not God, that you should worship me, but I am the servant of God and one of his creatures, and I am the minister of Christ my Lord, whom this Mark, his disciple, preaches; and it is he alone that we serve and to whom we minister ». At the same moment the olive-tree fell. And great fear came upon all who witnessed this miracle. But as for the people who served and worshipped the tree, they were angry, and rent their garments, and seized the holy Mark and beat him, and gave him up to the unbelieving Jews, who cast him into prison. That night the holy Mark saw in his sleep the Lord Christ, saying to Peter : « I will bring forth all those that are in prison ». So when he awoke from his sleep, he saw the doors of his prison open; and he and all those with him in the prison went forth; for the gaolers of the prison were asleep like dead men. But the multitudes who witnessed what took place said : « There is no end to our work with these Galileans, for they do these deeds by Beelzebub, the chief of the devils ».

And Mark was one of the Seventy Disciples. * And he was among the * P. 17
servants who poured out the water which our Lord turned into wine, at the marriage of Cana in Galilee. And it was he who carried the jar of water into the house of Simon the Cyrenian, at the time of the sacramental Supper. And he also it was who entertained the disciples in his house, at the time of the Passion of the Lord Christ, and after his Resurrection from the

حيث دخل عليهم والابواب مغلقة وبعد صعوده الى السماء مضى مرقس مع بطرس الى يروشليم وبشرا الجموع بكلام الله وظهر الروح القدس لبطرس وامره ان يمضى الى المدن والقرى التى هناك فمضى بطرس ومعه مرقس الى عمل بيت عنيا وبشرا بكلام الله واقام بطرس هناك اياماً فنظر فى المنام ملأك الله يقول له فى كورتين[1] غلاء عظيم فقال[2] بطرس للملأك اى الكور تعنى قال له مدينة الاسكندرية وكورة مصر وكورة رومية[3] وليس هو غلاء من خبز وماء بل هو غلاء من قلة معرفة كلام الله الذى تبشر به فلما استيقظ بطرس من نومه قال لمرس ما شاهده فى منامه ومن بعد ذلك مضى بطرس ومرقس الى اعمال رومية وبشرا هناك بكلام الله ولما كان فى السنة الخامسة عشرة[4] من بعد صعود المسيح انفذ القديس بطرس مارى مرس الاب الانجيلى الى مدينة الاسكندرية ليبشر فيها ويكرز بكلام الله وانجيل السيّد يسوع المسيح الذى له ينبغى المجد والكرامة والسجود وللاب والروح القدس الله الواحد الى الابد امين

1. EF كورة add. مصر والاسكندرية. — 2. EF om. to بل هو غلاء. — 3. Mss. om. these two words, which the sense requires; see Barges, *loc. cit.*, p. 92. — 4. Mss. وثلثين.

dead, where he entered to them while the doors were shut. And after his Ascension into heaven, Mark went with Peter to Jerusalem, and they preached the word of God to the multitudes. And the Holy Ghost appeared to Peter, and commanded him to go to the cities and villages which were in that country. So Peter, and Mark with him, went to the district of Bethany, and preached the word of God; and Peter remained there some days. And he saw in a dream the angel of God, who said to him : « In two places there is a great dearth ». So Peter said to the angel : « Which places meanest thou? » He said to him : « The city of Alexandria with the land of Egypt, and the land of Rome. It is not a dearth of bread and water, but a dearth arising from ignorance of the word of God, which thou preachest ». So when Peter awoke from his sleep, he told Mark what he had witnessed in his dream. And after that Peter and Mark went to the region of Rome, and preached there the word of God.

And in the fifteenth year after the Ascension of Christ, the holy Peter sent Saint Mark, the father and evangelist, to the city of Alexandria[1], to announce the good tidings there, and to preach the word of God and the gospel of the Lord Jesus Christ, to whom is due glory and honour and worship, with the Father and the Holy Ghost, the one God for ever. Amen.

1. Eus., *H. E.*, II, 16.

شهادة القديس مارى مرقس وبشارته بمدينة الاسكندرية وهى[1] الثانية من سير البيعة

لما كان فى زمان تدبير الرب المخلص يسوع المسيح من بعد صعوده الى السماء قسم جميع الكور على الرسل بالهام الروح القدس ليكرزوا فيها بكلام البشارة بالسيّد يسوع المسيح ومن بعد زمان وقع نصيب مرقس الانجيلى ان يمضى الى كورة مصر ومدينة الاسكندرية العظمى بأمر الروح القدس لكى يسمعهم كلام انجيل السيّد المسيح ويثبتهم[2] عليه لاجل ضلالتهم وانغماسهم فى عبادة الاوثان وعبادة المخلوق دون الخالق وكان عندهم برابى كثيرة لالهتهم المرذولة يخدمونها[3] فى كل مكان ويعبدونها بكل اثم وسحر ويذبحون لها بينهم قرابين لانه اول مَن كرز فى كورة مصر وافريقية والخمس المدن وجميع اعمالها فلما عاد[4] القديس مرقس من روميّة قصد الى الخمس مدن اولاً وبشر فى جميع اعمالها بكلام الله واظهر[5] عجائب كثيرة حتى انه ابرأ الاعلاء وطهر البرص

1. **DEF** om. to البيعة. — 2. **EF** om. to الخالق and add. ويردّهم من ضلالتهم. — 3. **EF** om. to اعمالها. — 4. Mss. عدا. — 5. **EF** om. to فيد.

CHAPTER II. — SAINT MARK.

Martyrdom of the holy Mark, and his preaching in the city of Alexandria[1].

In the time of the dispensation of the Lord and Saviour Jesus Christ, after his Ascension into heaven, all the countries were allotted among the apostles, by the inspiration of the Holy Ghost, that they might preach in them the words of the good tidings of the Lord Jesus Christ. And after a time it fell to the lot of Mark the evangelist to go to the province of Egypt, and the great city of Alexandria, by the command of the Holy Ghost, that he might cause the people to hear the words of the gospel of the Lord Christ, and confirm them therein; for they were in error, and sunk in the service of idols, and in the worship of the creature instead of the Creator. And they had many temples to their contemptible gods, whom they ministered to in every place, and served with every iniquity and magical art, and to whom they offered sacrifices among themselves. For he was the first who preached in the province of Egypt, and Africa, and Pentapolis, and all those regions. So when the holy Mark returned from Rome, he betook himself first to Pentapolis and preached in all its districts the word of God, and shewed many miracles; for he healed the sick, and cleansed the lepers, and cast out devils by the grace of God which descended upon him. And many believed

1. Cf. Bargès, *loc. cit.*, p. 81-90 (second appendice); *Acta SS.*, Apr. 25.

واخرج الشياطين بنعمة الله الحالة فيه وآمن كثير بالسيّد المسيح من اجله وكسروا اوثانهم
التى كانوا يعبدونها وكل الشجر التى كانت الشياطين تأوى اليها وتخاطب الناس منها[1] وعمدهم
* P. 18 باسم[2] الاب والابن والروح القدس الاله الواحد* ولذلك ظهر له الروح القدس وقال له قم
امض الى مدينة الاسكندرية لتزرع فيها الزرع الجيد الذى هو كلام الله فقام تلميذ المسيح
ونهض وتقوى بروح القدس كمثل مقاتل فى الحرب وسلم على الاخوة وودعهم وقال
لهم السيّد يسوع المسيح يسهل طريقى لامضى الى الاسكندرية وابشر فيها بانجيله المقدس ثم
دعا وقال[3] يا رب ثبت الاخوة الذين قد عرفوا اسمك المقدس واعود اليهم فرحًا بهم
فشيّعوه الاخوة وتوجه الى مدينة الاسكندرية فلما دخل من بابها انقطع شسع حذاءه فلما
رأى ذلك قال الآن قد علمت ان الرب سهل طريقى ثم التفت فنظر الى اسكاف هناك
فتقدم اليه ودفع له الحذاء ليصلحه فلما اخذه الاسكاف وتناول الشفا ليعمله ثقب الشفا كفه
فقال ايس او[4] ثاوس الذى تاويله الواحد الله فلما سمعه القديس مرقس يذكر اسم الله فرح

1. EF add. وصنع فيهم ايات وعجائب كثيرة. — 2. EF add. الثالوث المقدس. — 3. E om. to فشيّوه الاخوة add. لهم ان الله يثبتهم على الايمان. — 4. Mss. om.

in the Lord Christ through him, and broke their idols which they used to worship, and all the trees which the devils used to haunt, and from which they addressed the people. And he baptized them in the name of the Father
* P. 18 and the Son and the Holy Ghost, the One God. * And so the Holy Ghost appeared to him, and said to him : « Rise and go to the city of Alexandria, to sow there the good seed which is the word of God ». So the disciple of Christ arose and set out, being strengthened by the Holy Ghost, like a combatant in war; and he saluted the brethren, and took leave of them, and said to them : « The Lord Jesus Christ will make my road easy, that I may go to Alexandria and preach his holy gospel there ». Then he prayed and said : « O Lord strengthen the brethren who have known thy holy name that I may return to them rejoicing in them ». Then the brethren bade him farewell.

So Mark journeyed to the city of Alexandria; and when he entered in at the gate, the strap of his shoe broke. And when he saw this, he thought : « Now I know that the Lord has made my way easy ». Then he turned, and saw a cobbler there, and went to him and gave him the shoe that he might mend it. And when the cobbler received it, and took the awl to work upon it, the awl pierced his hand. So he said : « *Heis ho Theos* »; the interpretation of which is, « God is One ». And when the holy Mark heard him mention the name of God, he rejoiced greatly, and turned his face to the East and

جدًّا وحول وجهه الى الشرق وقال يا سيّدى يسوع انت الذى تسهل طريقى فى كل مكان ثم تفل على الارض واخذ منه طينًا ووضعه على موضع ثقب الشفا فى يد الاسكاف وقال باسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد الحى الابدى تعافى يد هذا الانسان فى هذه الساعة ليتمجد اسمك القدوس فعوفيت يده فى تلك الساعة قال له القديس مرقس اذا كنت تعرف ان الله واحد فلما ذا تعبد هذه الالهة الكثيرة قال له نحن نذكر الله بافواهنا لا غير وما نعرف مَن هو وبقى الاسكاف متعجبًا من قوة الله الحالة فى القديس مرقس ثم قال له انا اسلك يا رجل الله ان تصير الى منزل عبدك تستريح وتأكل خبزًا لانى[1] اراك اليوم قد رحمتنى ففرح القديس مرقس وقال له يعطيك الرب خبز الحياة فى السموات ومضى معه الى بيته فلما دخل منزله قال بركة الله تكون فى هذا البيت وصلى فلما اكلوا قال له الاسكاف يا ابى اريد ان تعرفنى مَن انت الذى عملت هذه الاعجوبة العظيمة فاجاب القديس وقال له انا اعبد يسوع المسيح ابن الله الحى الى الابد قال له لاسكاف انا اريد ابصره قال له القديس مرقس انا ادعك ان تنظره ثم بدأ ينص له انجيل

1. E om. to السموات.

said : « O my Lord Jesus, it is thou that makest my road easy in every place ». Then he spat on the ground and took from it clay, and put it on the place where the awl had pierced the cobbler's hand, saying : « In the name of the Father and the Son and the Holy Ghost, the One living and eternal God, may the hand of this man be healed at this moment, that thy holy name may be glorified ». Then his hand at once became whole. The holy Mark said to him : « If thou knowest that God is one, why dost thou serve these many gods? » The cobbler answered him : « We mention God with our mouths, but that is all; for we know not who he is ». And the cobbler remained astonished at the power of God which descended upon the holy Mark, and said to him : « I pray thee, O man of God, to come to the dwelling of thy servant, to rest and eat bread, for I find that to-day thou hast conferred a benefit upon me ». Then the holy Mark replied with joy : « May the Lord give thee the bread of life in heaven! » And he went with him to his house. And when he entered his dwelling, he said : « May the blessing of God be in this house! » and he uttered a prayer. After they had eaten, the cobbler said to him : « O my father, I beg thee to make known to me who thou art that hast worked this great miracle ». Then the saint answered him : « I serve Jesus Christ, the Son of the ever living God ». The cobbler exclaimed : « I would that I could see him ». The holy Mark said to him : « I will cause thee to behold him ». Then he began to teach him the gospel

البشارة وقولة المجد والعز والسلطان الذى لله من البداية ووعظه بمواعظ وتعاليم كثيرة يشهد بها سيرته ثم انتهى معه الى ان قال له ان السيّد المسيح فى اخر الزمان تجسد من مريم العذراء وجاء الى العالم وخلصنا من خطايانا وبيّن له ما تنبت به الانبياء عليه شيئاً شيئاً فقال له الاسكاف هذه الكتب التى ذكرتها ما سمعت بها قط لكن كتب الفلاسفة اليونانيين هى التى تعلمها الناس اولادهم هاهنا وكذلك المصريون[1] فقال له القديس

* P. 19 مرقس * فلاسفة هذا العالم باطل عند[2] الله حكمتهم فلما سمع الاسكاف الحكمة وكلام الكتب من القديس مرقس معما نظره من العجب العظيم الذى فعله فى يده مال قلبه اليه وآمن بالرب وتعمد هو وكل اهل بيته وكلمن يجاوره وكان اسمه انيانوس فلما كثروا المؤمنون بالمسيح وسمع اهل المدينة ان رجلاً يهودياً جليلياً قد دخل اليها وهو يريد ان يقلب عبادة الاوثان الهتهم وقد منع جماعة من عبادتها طلبوه فى كل مكان ونصبوا له قوماً يرصدونه فلما علم القديس مرقس مؤامرتهم قسم انيانوس اسقفاً للاسكندرية وثلثة قسوس

1. Mss. المصريين. — 2. AD عند حكمة الله.

of good tidings, and the doctrine of the glory and power and dominion which belong to God from the beginning, and exhorted him with many exhortations and instructions, of which his history bears witness, and ended by saying to him: « The Lord Christ in the last times became incarnate of the Virgin Mary, and came into the world, and saved us from our sins ». And he explained to him what the prophets prophetised of him, passage by passage. Then the cobbler said to him : « I have never heard at all of these books which thou speakest of; but the books of the Greek philosophers are

* P. 19 what men teach their children here, and so do the Egyptians ». * So the holy Mark said to him : « The wisdom of the philosophers of this world is vanity before God ». Then when the cobbler had heard wisdom and the words of the Scriptures from the holy Mark, together with the great miracle which he had seen him work upon his hand, his heart inclined towards him, and he believed in the Lord, and was baptized, he and all the people of his house, and all his neighbours. And his name was Annianus.

And when those that believed in the Lord were multiplied, and the people of the city heard that a man who was a Jew and a Galilean had entered the city, wishing to overthrow the worship of the idols, their gods, and had persuaded many to abstain from serving them, they sought him everywhere; and they appointed men to watch for him. So when the holy Mark knew that they were conspiring together, he ordained Annianus bishop of Alexandria, and also ordained three priests and seven deacons,

وسبعة شمامسة هؤلاء الاحد عشر جعلهم يخدمون ويثبتون الاخوة المؤمنين وخرج من عندهم ومضى الى الخمس مدن واقام بها سنتين يبشر ويرسم اساقفة وقسوساً وشمامسة فى كل اعمالها وعاد الى مدينة الاسكندرية فوجد الاخوة قد تثبتوا على الامانة وكثروا بنعمة الله واهتموا ان يبنوا بيعة فى موضع يعرف بمرعى البهائم قريبة من البحر عند صخرة يقطع منها الحجارة ففرح القديس مرقس بذلك فرحاً عظيماً وسجد على ركبتيه وبارك الله اذ ثبت خدام الامانة الذين رتبهم فى تعاليم السيّد المسيح ونكثوا عن عبادة الاوثان فلما علم اولئك الكفرة ان القديس مرقس قد عاد الى الاسكندرية امتلأوا غضباً لاجل الاعمال التى يعملها المؤمنون بالمسيح من ابراء الامراض واخراج الشياطين واطلاق السنة الخرس واسماع الطرش وتطهير البرص وبحثوا عن القديس مرقس بغضب عظيم فلم يجدوه وصروا عليه باسنانهم فى برابيهم ومواضع اوثانهم بغضب وقالوا ما تنظرون ظلم هذا الساحر فلما كان فى احد السبوت يوم عيد فصح السيّد المسيح اتفق فى تلك

and appointed these eleven to serve and to comfort the faithful brethren. But he himself departed from among them, and went to Pentapolis, and remained there two years, preaching and appointing bishops and priests and deacons in all their districts.

Then he returned to Alexandria, and found that the brethren had been strengthened in the faith, and had multiplied by the grace of God, and had found means to build a church in a place called the Cattle-pasture[1], near the sea, beside a rock from which stone is hewn. So the holy Mark greatly rejoiced at this; and he fell upon his knees, and blessed God for confirming the servants of the faith, whom he had himself instructed in the doctrines of the Lord Christ, and because they had turned away from the service of idols.

But when those unbelievers learnt that the holy Mark had returned to Alexandria, they were filled with fury on account of the works which the believers in Christ wrought, such as healing the sick, and driving out devils, and loosing the tongues of the dumb, and opening the ears of the deaf, and cleansing the lepers; and they sought for the holy Mark with great fury, but found him not; and they gnashed against him with their teeth in their temples and places of their idols, in wrath, saying : « Do you not see the wickedness of this sorcerer? »

And on the first day of the week, the day of the Easter festival of the Lord Christ, which fell that year on the 29th of Barmudah, when the

1. Τὰ Βουκόλου, Bucolia.

السنة يوم تسعة وعشرين من برمودة وكان فيه ايضاً عيد الكفار الوثنيين طلبوه باجتهاد فوجدوه على الهيكل فهجموا واخذوه وجعلوا فى حلقه حبلًا وجروه على الارض وكانوا يقولون جروا التنين فى دار البقر وكان القديس اذا جروه يسبح الله ويقول الشكر لك يا رب اذ جعلتنى مستحقاً ان اتالم على اسمك القدوس وكان لحمه يتقطع ويلتصق بحجارة الشوارع ودمه يجرى على الارض فلما كان المساء مضوا به الى الاعتقال حتى يتشاوروا باى هلاك يهلكونه فلما انتصف الليل وابواب السجن مغلقة والحراس نيام على الابواب واذا زلزلة عظيمة واضطراب شديد فنزل له ملأك الرب من السماء ودخل الى القديس وقال له يا مرقس عبد الله هوذا قد كتب اسمك فى سفر الحياة وعددت فى جماعة
* P. 20 القديسين وروحك تسبّح مع الملائكة فى السموات وجسدك * لا يهلك ولا يزول من على الارض فلما استيقظ من نومه رفع عينيه الى السماء وقال اشكرك يا ربى يسوع المسيح واسئلك ان تقبلنى اليك لاتنعم بصلاحك فلما تم هذا القول نام ايضاً فظهر له السيّد المسيح فى الشخص الذى يعرفه التلاميذ وقال[1] له السلام لك يا مرقس الانجيلى

1. E om. to المصطفى add. واعطاه السلام وعزاه.

festival of the idolatrous unbelievers also took place, they sought him with zeal, and found him in the sanctuary. So they rushed forward and seized him, and fastened a rope round his throat, and dragged him along the ground, saying : « Drag[1] the serpent through the cattle-shed! » But the saint, while they dragged him, kept praising God and saying : « Thanks be to thee, O Lord, because thou hast made me worthy to suffer for thy holy name ». And his flesh was lacerated, and clove to the stones of the streets; and his blood ran over the ground. So when evening came, they took him to the prison, that they might take counsel how they should put him to death. And at midnight, the doors of the prison being shut, and the gaolers asleep at the doors, behold there was a great earthquake and a mighty tumult. And the angel of the Lord descended from heaven, and entered to the saint, and said to him : « O Mark, servant of God, behold thy name is written in the book of life; and thou art numbered among the assembly of the saints, and thy soul
* P. 20 shall sing praises with the angels in the heavens; * and thy body shall not perish nor cease to exist upon earth ». And when he awoke from his sleep, he raised his eyes to heaven, and said : « I thank thee, O my Lord Jesus Christ, and pray thee to receive me to thyself, that I may be happy in thy goodness ». And when he had finished these words, he slept again; and the Lord Christ appeared to him in the form in which the disciples knew him,

1. Σύρωμεν τὸν βούβαλον ἐν τοῖς Βουκόλου.

المصطفى فقال له القديس اشكرك يا مخلصى يسوع المسيح اذ جعلتنى مستحقاً ان اتألم على اسمك القدوس ودفع له السيّد المخلص سلامه وغاب عنه فلما انتبه واصبح الصبح اجتمع الجمع واخرجوا القديس من الحبس وجعلوا فى حلقه ايضاً حبلًا وقالوا جروا التنين فى دار البقر وزحفوا بالقديس على الارض وهو يشكر السيّد المسيح ويمجده ويقول انا اسلم روحى فى يديك يا الاهى قال القديس هذا القول واسلم الروح فجمع خدام الاوثان الانجاس حطباً كثيراً فى موضع يدعى الانجيليون ليحرقوا جسد القديس هناك وكان بامر الله ضباب عظيم وريح شديدة حتى ارتعدت الارض وهطلت امطار كثيرة ومات قوم كثير من الخوف والرعب وكانوا يقولون ان زربس[1] الصنم افتقد الانسان الذى قتل فى هذا اليوم فاجتمع الاخوة المؤمنون واخذوا جسد القديس مارى مرقس من الرماد ولم يتغير فيه شيء ومضوا به الى البيعة التى كانوا يقدسون فيها وكفنوه وصلوا عليه كما جرت العادة وحفروا له موضعاً ودفنوا جسده فيه ليتمموا تذكاره فى كل وقت بفرح وابتهال

1. Mss. زوس.

and said to him : « Hail Mark, the evangelist and chosen one! » So the saint said to him : « I thank thee, O my Saviour Jesus Christ, because thou hast made me worthy to suffer for thy holy name ». And the Lord and Saviour gave him his salutation, and disappeared from him.

And when he awoke, and morning had come, the multitude assembled, and brought the saint out of the prison, and put a rope again round his neck, and said : « Drag the serpent through the cattle-shed! » And they drew the saint along the ground, while he gave thanks to the Lord Christ, and glorified him, saying : « I render my spirit into thy hands, O my God! » After saying these words, the saint gave up the ghost.

Then the ministers of the unclean idols collected much wood in a place called *Angelion*[1], that they might burn the body of the saint there. But by the command of God there was a thick mist and a strong wind, so that the earth trembled; and much rain fell, and many of the people died of fear and terror; and they said : « Verily, Serapis, the idol, has come to seek the man who has been killed this day ».

Then the faithful brethren assembled, and took the body of the holy Saint Mark from the ashes; and nothing in it had been changed. And they carried it to the church in which they used to celebrate the Liturgy; and they enshrouded it, and prayed over it according to the established rites. And they dug a place for him, and buried his body there; that they might preserve

1. Τὸ Ἀγγέλιον.

وبركة لاجل النعمة التى دفعها لهم السيّد المسيح على يديه فى مدينة الاسكندرية وجعلوه فى الشرق من البيعة فى اليوم الذى تمت فيه شهادته وهو[1] اول مَن استشهد من الجليليين على اسم السيّد يسوع المسيح بالاسكندرية فى اخر يوم من برمودة للمصريين[2] وهو ثمانية من قلنطر مايص من شهور الروم وهو اربعة وعشرون يومًا من نيسان من شهور العبرانيين ونحن ايضًا بنو الارثدكسيين نصعد المجد والتقديس والترتيل لسيّدنا ومخلصنا يسوع المسيح الذى له ينبغى المجد والكرامة والسجود وللاب والروح القدس المحيى المساوى الآن وكل اوان

1. E om. to بالاسكندرية. — 2. E om. to end: add. بركة صلاته وشفاعته تكون معنا الى ابد الابدين امين.

his memory at all times with joy and supplication, and benediction, on account of the grace which the Lord Christ gave them by his means in the city of Alexandria. And they placed him in the eastern part of the church, on the day on which his martyrdom was accomplished (he being the first of the Galileans to be martyred for the name of the Lord Jesus Christ in Alexandria), namely the last day of Barmudah according to the reckoning of the Egyptians, which is equivalent to the 8th day before the kalends of May among the months of the Romans, and the 24th of Nisan among the months of the Hebrews.

And we also, the sons of the orthodox, offer glory and sanctification and praise to our Lord and Saviour Jesus Christ, to whom is due laud and honour and worship, with the Father and the Holy Ghost, the Giver of Life and Consubstantial one, now and for ever.

* السيرة الثالثة من سير البيعة * P. 21

انيانوس البطرك وهو الثانى من العدد

فلما توفى الانجيلى مرقس رسول السيّد يسوع المسيح جلس بعده انيانوس بطركًا وكثرت الاخوة المؤمنون بالمسيح ووسمهم كهنة وخدامًا واقام اثنتين وعشرين سنة وتنيّح فى العشرين من هتور السنة الثانية من ملك دوماتيوس ملك رومية

مليانوس البطرك وهو الثالث من العدد

فاجتمع الشعب الارثدكسى وتشاوروا واخذوا انسانًا اسمه مليانوس وقسموه بطركًا على كرسى مارى مرقس الانجيلى عوض انيانوس وكان هذا مليانوس ذا عفاف وثبّت

*CHAPTER III * P. 21

ANNIANUS, THE SECOND PATRIARCH[1]. A. D. 62-85.

When the evangelist Mark, the apostle of the Lord Christ, died, Annianus was enthroned as patriarch after him. In his time the brethren and believers in Christ increased in numbers, and he ordained some of them priests and deacons. He continued twenty-two years, and went to his rest on the 20th. of Hatur, in the second year of the reign of Domitian, prince of Rome.

AVILIUS, THE THIRD PATRIARCH[2]. A. D. 85-98.

Then the orthodox people assembled and consulted together and took a man named Avilius, and elected him patriarch on the episcopal throne of Mark the evangelist, in the room of Annianus. This Avilius was a man of chaste life; and he confirmed the people in the knowledge of Christ. In

1. Eus., *H. E.*, II, 24. — 2. *Ibid.*, III, 14, 21.

الشعب على معرفة[1] المسيح وكثر شعب الارثدكسيّين بمصر والخمس مدن وافريقية واقام اثنى عشرة سنة على الكرسى وكانت البيعة فى ايامه تحت سلامة وتنيح فى اول يوم من توت فى خامس عشر سنة من ملك الملك المقدم ذكره فسمع الكهنة والاساقفة الذين كانوا من قبله فى البلاد بأن البطرك قد تنيّح فحزنوا واجتمعوا الى مدينة الاسكندرية وتشاوروا مع الشعب الارثدكسى الذين فيها وطرحوا القرعة لكى يعرفوا مَن يستحق يجلس على كرسى القديس مرقس الانجيلى تلميذ السيّد المسيح بعد هذا الاب مليانوس فاتفق رأيهم بتأيد السيّد المسيح ربنا على رجل مختار خائف من الله اسمه كردنوس

كردنوس البطرك وهو الرابع من العدد

فاخذوه واوسموه على كرسى الاسكندريّة وكان عفيفاً متضعاً معفياً فى ايامه كلها واقام احدى عشرة سنة فى رئاسته وتنيّح فى الحادى والعشرين يوماً من بوونة فى تسع سنين من ملك ادريانوس[2] الملك

1. B ملة E الايمان بالمسيح. — 2. Mss. ادوماتيوس.

his time the orthodox people increased in numbers, in Egypt and Pentapolis and the province of Africa. He remained twelve years in the see; and the Church was in peace in his days. He went to his rest on the 1st. of Tut, in the 15th year of the reign of the above-named prince. When the priests, and the bishops, his suffragans in the land, heard that the patriarch was dead, they mourned for him. Then they assembled at Alexandria, and took counsel together with the orthodox laity of that city, and cast lots, that they might know who was worthy to sit upon the throne of Saint Mark, the evangelist and disciple of the Lord Christ, in succession to the Father Avilius; and their choice fell with one consent, by the inspiration of the Lord Christ, our Master, upon an elect man, who feared God, and whose name was Cerdo.

CERDO[1], THE FOURTH PATRIARCH. A. D. 98-109.

So they took Cerdo, and appointed him to the see of Alexandria. He was chaste, humble and innocent throughout his life. He held his office for eleven years, and went to his rest on the 21st. day of Baunah, in the ninth year of the reign of Trajan the prince.

1. Eus., *H. E.*, III, 21.

ابريموس البطرك وهو الخامس من العدد

وبعد هذا كان فى شعب المسيح الارثدكسى انسان اسمه ابريموس[1] وكان عفيفاً كالملائكة ويفعل افعالاً حسنة بنسك فتشاوروا عليه واخذوه واوسموه على الكرسى الانجيلى بطركاً فاقام اثنتى عشرة سنة وكانت السلامة فى البيعة فى ايامه وتنيح فى الثالث من مسرى فى خامس سنة من ملك ادريانوس الملك[2]

يسطس البطرك وهو السادس فى العدد

وبعد هذا اجتمع الشعب ووقع اختيارهم على انسان فاضل حكيم منهم اسمه يوسطس فوسموه بطركاً واقام احدى عشرة سنة[3] وتنيح فى الثانى عشر من بوونة فى سادس عشر سنة من ملك ادريانوس ودفن مع ابائه

1. ADEF ابريميوس. — 2. BE add. ودفن مع ابائه. — 3. E add. فى هدو وسلامة لا يمل من الوعظ والتعليم.

PRIMUS[1], THE FIFTH PATRIARCH. A. D. 109-122.

After this there was among the orthodox people of Christ a man named Primus, who was chaste as the angels, and piously performed many good works. So they took counsel with regard to this man, and chose him, and appointed him to the evangelical see, as patriarch. He remained in possession of it twelve years, and there was peace in the Church in his days. He went to his rest on the 3rd. of Misri, in the fifth year of the reign of Hadrian the prince.

JUSTUS[2], THE SIXTH PATRIARCH. A. D. 122-130.

After this the people assembled, and their choice fell upon an excellent and wise man among them, whose name was Justus, and they appointed him patriarch. He continued for eleven years, and went to his rest on the 12th. of Baunah, in the sixteenth year of the reign of Hadrian, and was buried with his fathers.

1. Eus., *H. E.*, IV, 1, 4. — 2. *Ibid.*, IV, 4, 5.

اومانيوس البطرك وهو السابع من عدد الآباء

وبعد ذلك[1] وسموا اومانيوس بطركًا على كرسى الاسكندرية فاقام ثلاث عشرة سنة يرضى الله والشعب وتنيح فى العاشر من بابة فى السنة السادسة لانطونيس الملك

مرقيانوس البطرك وهو التامن من عدد الآباء

فلما مضى البطرك المذكور اجتمع الشعب واخذوا انسانًا محبًا لله اسمه مرقيانوس واوسموه بطركًا واجلسوه على كرسى البشير مارى مرقس واقام تسع سنين وشهورًا بسيرة عجيبة وتنيح فى اليوم السادس* من طوبة فى السنة الخامسة عشرة لانطونيس الملك * P. 22

كلاديانوس[2] البطرك وهو التاسع من عدد الآباء

وكان فى تلك الايام فى الشعب انسان محب لله اسمه كلاديانوس فاجتمع الشعب والاساقفة

1. E add. اجتمع الشعب ووقع اختيارهم على انسان عالم فاضل متضعاً عفيفاً اسمه اومانيوس واوسموه. — 2. ADEF كلاديانوا.

EUMENES[1], THE SEVENTH PATRIARCH. A. D. 130-142.

And after that they appointed Eumenes patriarch in the see of Alexandria; and he remained for thirteen years, and was acceptable to God and to the Church. He went to his rest on the 10th. of Babah, in the sixth year of Antoninus, the prince.

MARK[2] II, THE EIGHTH PATRIARCH. A. D. 143-154.

So when the aforesaid patriarch departed, the people assembled and took a man who loved God, and whose name was Mark, and appointed him patriarch, and set him upon the throne of the evangelist Saint Mark. He occupied it for nine years and some months, living an admirable life, and * P. 22 went to his rest on the 6th * of Tubah, in the fifteenth year of Antoninus, the prince.

CELADION[3], THE NINTH PATRIARCH. A. D. 157-167.

There was in those days among the people a man who loved God, and whose name was Celadion. So the orthodox laity assembled, together

1. Eus., *H. E.*, IV, 5, 11. — 2. *Ibid.*, IV, 11. — 3. *Ibid.*, IV, 11, 19.

الذين كانوا فى الاسكندريّة فى تلك الايام واخذوه ووسموه بطركًا على الكرسى الانجيلى وكان محبوبًا من جميع الشعب واقام اربع عشرة سنة من ملك اورالياس و الارفياس ولدى الملوك وتنيح[1] فى التاسع من ابيب وكفن ودفن مع ابائه البطاركة المقدم ذكرهم

اغرينوس[2] البطرك وهو العاشر من العدد

ثم ان الشعب اجتمعوا ايضًا باتفاق وجعلوا ايديهم على انسان من الشعب خائف من الله اسمه اغرينوس ووسموه بطركًا واجلسوه على الكرسى الانجيلى واقام اثنتى عشرة سنة وتنيّح فى الخامس من امشير فى السنة التاسعة عشرة من ملك الملوك المذكورين

يوليانوس البطرك وهو الحادى عشر من العدد

كان انسان قس حكيم قد درس كتب الله اسمه يوليانوس سالكًا فى طريق العفاف والتدين والهدوء فاجتمع جماعة اساقفة من السنودس والشعب الارثدكسى بمدينة الاسكندرية

1. ABCD om. وتنيح -- ابيب. — 2. Mss. اغرينوا.

with the bishops who were at Alexandria in those days, and took Celadion, and appointed him patriarch, and placed him upon the evangelical throne. He was beloved by all the people. He remained fourteen years, and died in the reign of Aurelius and Verus, the two sons of the princes, on the 9th. of Abib. He was enshrouded, and buried with his fathers, the patriarchs, whose names have been mentioned above.

AGRIPPINUS[1], THE TENTH PATRIARCH. A. D. 167-180.

Then the people assembled again with one consent, and laid their hands upon a man of the congregation who feared God, and whose name was Agrippinus; and they appointed him patriarch, and set him upon the evangelical throne. He sat for twelve years, and died on the 5th. of Amshir, in the nineteenth year of the reign of the princes already named.

JULIAN[2], THE ELEVENTH PATRIARCH. A. D. 180-189.

There was a man who was a wise priest, and had studied the books of God, and his name was Julian; and he walked in the path of chastity and religion and tranquillity. So a body of bishops of the synod assembled, together with the orthodox laity, in the city of Alexandria, and searched

1. Eus., *H. E.*, IV, 19; v. 9. — 2. *Ibid.*, V, 9, 22.

وبحثوا عن جميع الشعب فلم يجدوا مثل هذا القس فجعلوا ايديهم عليه واوسموه بطركا فوضع ميامر ومقالات للقديسين واقام عشر سنين ومن بعد هذا البطرك لم يقم اسقف الاسكندريّة فيها بل صار يخرج سرًّا ويوسم كهنة فى كل مكان كمارى مرقس الانجيلى وتنيّح المذكور فى اليوم الثامن من برمهات وقيل[1] فى ثانى عشر بابة فى السنة الخامسة من ملك سوريانوس الملك

ديمتريوس البطرك وهو من العدد الثانى عشر

وهى السيرة الرابعة من سير البيعة

وعند وفاة يوليانوس البطرك جاء اليه ملأك الرب فى منامه ليلة وفاته وقال له الذى يدخل لك فى غد بعنقود عنب هو البطرك بعدك فلما اصبح جاء اليه رجل فلاح متزوج لا يقرأ ولا يكتب اسمه ديمتريوس وكان قد خرج يقلم كرمه فوجد فيه عنقود عنب فى

1. **ABCDF** om. to بابة.

among the whole people, but could find none like this priest. So they laid their hands upon him, and appointed him patriarch. He composed homilies and sermons on the saints; and he continued in the see ten years. After this patriarch, the bishop of Alexandria did not remain always in that city, but issued thence secretly, and ordained priests in every place, as Saint Mark, the evangelist, had done. Julian went to his rest on the 8th. of Barmahat, or on the 12th. of Babah, as some say, in the fifth year of the reign of Severus the prince.

CHAPTER IV

DEMETRIUS[1], THE TWELFTH PATRIARCH. A. D. 189-231.

When the patriarch Julian was dying, an angel of the Lord came to him in a dream, on the night before his death, and said to him : « The man who shall visit thee to-morrow with a bunch of grapes shall be patriarch after thee. » Accordingly, when it was morning, a peasant came to him, who was married, and could neither read nor write; and his name was Demetrius. This man had gone out to prune his vineyard, and found

1. Eus., *H. E.*, V, 22; VI, 2, 3, 8, 19, 26. Cf. *Acta SS.* Oct. 9.

غير زمان العنب فجاء به الى البطرك فقال يوليانوس البطرك للشعب الذين [1] كانوا حاضرين
عنده هذا بطرككم كما قال لى ملاك الرب البارحة فأخذوه قهرًا وقيدوه بقيد حديد وتنيّح
يوليانوس فى ذلك اليوم فكرزوا ديمتريوس بطركًا وحلت عليه النعمة الالهيّة وكان يشبه
يوسف بن يعقوب لانه كان متزوجًا وكان افضل من يوسف لانه كان تزوج ولم يعرف
امرأته واذا قال قائل كيف * يجوز ان يكون بطرك متزوجًا نقول لهم قد قال التلاميذ * P. 23
فى قوانينهم ان الاسقف اذا كان متزوجًا بامرأة واحدة فلا يمنع من ذلك لان الزوجة
المؤمنة طاهرة وفراشها طاهر ولا ذنب عليه والبطرك فهو اسقف مدينة الاسكندريّة وله
الرئاسة على اساقفة اعمالها لاجل انه خليفة مارى مرقص الرسول الى اقليم مصر جميعه
والخمس مدن والنوبة والحبشة كل هذه الاماكن كانت قد خرجت فى قسم الاب مرقس الرسول
البشير فيها ببشرى الانجيل ولهذا وجب ان يكون حكم اسقف الاسكندرية على جميعها
وكان الشعب يخت هذا البطرك ويقولون انه الثانى عشر من مرقس البشير وكلهم غير
متزوجين الا هذا وكانوا يحسرون عليه وكان له موهبة من الله وذلك انه كان اذا كمل

1. A الذى حاضرين BF الذى حاضر D الذين حاضرين.

there a bunch of grapes, although it was not the season of grapes; so he brought it to the patriarch. And the patriarch Julian said to the bystanders : « This man shall be your patriarch; for so the angel of the Lord last night declared to me. » So they took him by force, and bound him with iron fetters. And Julian died on that very day; and Demetrius was consecrated patriarch.

And the grace of God descended upon this man, and he was like Joseph, the son of Jacob; yea, and more excellent than Joseph, for though Demetrius was married, he knew not his wife. And if any should say : « How * is it * P. 23 lawful that a patriarch should be married? » we reply that the apostles declare, in their canons, that if a bishop be wedded to one wife, that shall not be forbidden him; for the believing wife is pure, and her bed undefiled, and no sin can be laid to his charge on that account. And the patriarch is but bishop of Alexandria, with a right of primacy over the bishops of the different provinces subject to that city; for he is the successor of Saint Mark, the apostle and evangelist, who had jurisdiction over all Egypt and Pentapolis and Ethiopia and Nubia, through his preaching the gospel in those parts; and therefore the bishop of Alexandria also of necessity has jurisdiction over those countries. But the people were unjust towards this patriarch, Demetrius, saying that he was the twelfth of the patriarchs, counting from Mark, the evangelist, and that all of them were unmarried except Demetrius; and

القداس ومن قبل ان يقرب احدًا من الشعب ينظر السيّد المسيح يدفع القربان بيده فاذا تقدم انسان لا يستحق ان يتناول السرائر اظهر له السيد المسيح ذنبه ولا يقربه فيعرفه[1] سبب فعله ويعترف بخطيئته ويؤنبه عليها ويقول له تنح عن خطيئتك التى تفعلها وحينئذ تأتى لتأخذ السرائر المقدسة واقام على هذا مدة طويلة حتى ان المؤمنين كانوا بالاسكندرية لا يخطأون خوفًا من هذا البطرك لئلا يفضحهم وكان كل واحد من المؤمنين يقول لصديقه او قريبه اياك ان تخطأ لئلا يفضحك البطرك قدام الشعب وكان بعض الناس يقول هذا رجل متزوج فكيف يوبّخنا وقد[2] وصم هذا الكرسى لانه ما كان يجلس عليه الى اليوم الا بتول وبعض الناس كان يقول ما هذا شيء ينقصه لان التزويج طاهر نقى قدام الله فاراد الله ان يظهر فضائله حتى يتمجد ولا يدع هذا السر العظيم مخفيًا كما قال فى انجيله المقدس من فيه الطاهر لا تستطيع مدينة تخفى وهى على جبل فاظهر لهذا البطرك فضائله ليزداد شعبه به صلاحًا وذلك انه اتاه فى بعض الليالى ملأك الرب وقال له يا

1. ABDE om. to فعله. — 2. E om. to قدام الله.

they bewailed his fall. He had a gift from God, which was that when he had finished the liturgy, before he communicated any one of the people, he beheld the Lord Christ, giving the Eucharist by his hand; and when a person came up who was unworthy to receive the Mysteries, the Lord Christ revealed to him that man's sin, so that he would not communicate him. Then he told that man the reason, so that he confessed his offence. And Demetrius reproved him, and said : « Turn away from thy sin which thou dost commit, and then come again to receive the Holy Mysteries. » When this practice had continued a long time, the faithful of Alexandria left off sinning for fear of the patriarch, lest he should put them to open shame; and each one said to his friend or his kinsman : « Beware lest thou sin, lest the patriarch denounce thee in the presence of the congregation. » But some of the people said : « This is a married man. How then can he reprove us, seeing that he has dishonoured this see? For none has sat therein to this day who was not unwedded. » Again others said : « His marriage does not lessen his merits, for marriage is pure and undefiled before God. » But it was God's will to make his virtues manifest, that he might be glorified, and might not leave this great secret unknown. As he said in his holy gospel, by his pure mouth : « A city when it is set on a hill cannot be hidden, » so God made the merits of this patriarch manifest, that his people might increase in virtue thereby. Accordingly, on a certain night, an angel of the Lord came to Demetrius, and said to him : « Demetrius, seek not thine own sal-

ديمتريوس لا تطلب خلاصك وتدع قريبك واذكر ما قاله الانجيل ان الراعى الصالح يبذل
نفسه عن خرفانه فقال ديمتريوس للملأك يا سيّدى عرفنى ما تأمرنى به فان كنت تريد
ترسلنى للشهادة فانا مستعد ان يسفك دمى على اسم المسيح فقال له الملأك اسمع منى يا
ديمتريوس واعلم ان السيّد المسيح انما تجسد ليخلص شعبه وما يجب لك الآن ان تخلص
نفسك فقط وتدع هذا الشعب يشك فيك قال دمتريوس وما خطيئتى الى الشعب يا سيّدى
عرفنى لكى اتوب عنها فقال له الملأك هذا السر الذى بينك وبين زوجتك وانك لم
تقربها قط اظهره للشعب قال دمتريوس للملأك انا اطلب اليك ان اموت قدامك ولا تدع
احدًا من الناس يعرف هذا قال له الملأك يجب ان تعرف ان الكتاب يقول مَن لا يطيع
فهو هالك فاذا اصبحت بالغداة * بعد فراغ القداس اجمع الكهنة والشعب وعرفهم هذا * P. 24
السر الذى بينك وبين زوجتك فلما سمع البطرك هذا تعجب وقال مبارك الرب الذى لا
يرفض المتوكلين عليه ثم غاب الملأك عنه فلما كان بالغداة يوم عيد العنصرة قدس البطرك
وامر رئيس الشمامسة ان يعلم الكهنة والشعب ان لا يخرجوا من البيعة بل يجتمعوا عند

vation by neglecting thy neighbour; but remember what the gospel says, that the good shepherd lays down his life for his sheep ». Then Demetrius said to the angel : « O my Lord, teach me what thou commandest me to do. If thou wilt send me to martyrdom, I am ready to let my blood be shed for the name of Christ. » Then the angel said to him : « Listen to me, Demetrius, and I will tell thee. The Lord Christ was incarnate only to save his people; and it is not right that thou shouldst now save thine own soul, and allow this people to be filled with scruples on account of thee. » So Demetrius answered : « What is my sin against the people? Teach me, my Lord, that I may repent of it. » Then the angel said : « This secret which is between thee and thy wife; namely, that thou hast never approached her. Now therefore make this known to the people. » But Demetrius said : « I pray thee that I may die before thee rather than that thou shouldst reveal this secret to any man! » Then the angel answered : « Know that the scripture says : He that is disobedient shall perish. To-
morrow, therefore, * after the end of the liturgy, assemble the priests and * P. 24
the people, and make known to them this secret which is between thee and thy wife. » When the patriarch heard this, he marvelled, and said : « Blessed is the Lord, who does not abandon those that trust in him. » Then the angel departed from him.

So on the morrow, which was the feast of Pentecost, the patriarch celebrated the liturgy, and bade the archdeacon give directions to the clergy and the people that not one of them should leave the church, but that they should

الكرسى فقال الارشى دياقن للجمع ان البطرك يقول لجميعكم انى اريد مخاطبتكم فلا يخرج احد منكم حتى يسمع ما اقوله فلما جلسوا امر ان يجمع الاخوة حطبا كثيرًا ففعلوا ذلك وهم متعجبون قائلون ماذا يصنع البطرك فقال لهم قوموا نصلى فصلوا وجلسوا فقال لهم انا اطلب من محبتكم ان تحضر عندكم زوجتى تاخذ بركتكم فعجبوا وقالوا فى قلوبهم ايش هذا الفعل ثم قالوا له كلما تأمرنا به يكون فامر البطرك احد عبيده وقال له ادع زوجتى عبدة القديسين لتاخذ بركتهم فجاءت الامرأة القديسة ووقفت فى وسط الاخوة وقام زوجها البطرك بحيث يشاهدونه جميعهم ووقف على جمر النار وهى تقد وفرش بلاريته واخذ بيده جمرًا من النار جعلها فيها فشخص جميعهم من كثرة الجمر التى فى البلارية ولم تحترق ثم قال لزوجته افرشى بلينك الصوف الذى عليك ففرشته واقلب الاب البطرك تلك الجمر فيه وهى قائمة ورفع فى النار بخورًا وامرها ان تبخر جميعهم ففعلت كذلك هذا كله ولم يحترق البلين فقال البطرك ثانى دفعة قوموا نصلى وكانت الجمر تقد فى

gather together round the patriarchal throne. The archdeacon, therefore, proclaimed to the congregation : « The patriarch's wish is to speak to you all. Let none of you, therefore, depart without hearing what he shall say. » When they had sat down, the patriarch bid the brethren collect much fuel; and they did so, marvelling thereat and saying : « What is this that the patriarch will do? » Then he said to them : « Rise and let us pray! » So they prayed, and afterwards sat down. And he said to them : « I beg you out of your love for me, to allow my wife to be present before you, that she may receive of your blessing. » Then they marvelled, and thought in their hearts : « What is this that he does? » And they all said : « Whatever thou biddest us do shall be done. » Then the patriarch commanded one of his servants, saying : « Call my wife, the handmaid of the saints, that she may receive their blessing. » So the holy woman entered, and stood in the midst of the congregation. And her husband, the patriarch, arose, where they could all behold him, and stood by the blazing logs, which had already been lighted, and spread out his cloak, and took burning embers from the fire with his hand and put them in his cloak; and all the spectators were astonished at the quantity of burning fuel in his garment, and yet it was not burned. Then he said to his wife : « Spread out thy woollen pallium which thou hast upon thee. » So she spread it out; and the patriarch transferred the embers to it while she stood there; and he put incense on the fire, and commanded her to incense all the congregation; and she did so, and yet her pallium was not burned. Then the patriarch said again : « Let us pray »; while the embers were blazing in his wife's pallium, which yet was not burned.

وسط بلين الامرأة ولم يحترق منه شيء سمعتم الآن يا احبّاءى هذا العجب العظيم اذا صير
الانسان نفسه خصياً باختياره فهو اجل من الذى يولد خصياً ولاجل هذا لم يحترق هذا
القديس ولا شيء من لباسه ولباس زوجته لانه اطفأ لهيب الشهوة والآن فلنختصر الكلام
فى هذا ونعود الى السيرة ونمجد الله الى الابد فنقول ان الكهنة لما صلوا قالوا للبطرك
نطلب من قدسك ان تعرفنا هذا السر العجيب قال لهم البطرك ليسمع الآن جميعكم
ما اقوله اعلموا انى ما فعلت هذا اطلب مجد الناس انا عمرى اليوم ثلث وستون سنة
وزوجتى الآن التى هى قدامكم هى ابنة عمى ومات ابوها وامها وتركوها طفلة فدخل
بها والدى علىّ ولم يكن له ولد غيرى ولم يكن لعمى ولد غيرها فتربيت معها فى
بيت ابى وكنا فى مكان واحد فلما صار لها خمس عشرة سنة اراد ابى وامى يزوجونى
اياها وكان غرضهم فى ذلك ان لا يضيع مالهم للغريب بل نرثه فعملوا العرس كما تعمل
الناس لاولادهم ودخلت عليها فلما اخلونا قالت لى كيف دفعونى لك وانا اختك فقلت
لها اسمعى منى ما اقوله يجب ان نكون فى هذا المكان ولا نفترق ابداً ولا يكون
بيننا شيء حتى [1] يفرق الموت بيننا واذا بقينا هاهنا بطهارة فنحن نجتمع فى* اورشليم * P. 25

You have now heard, my friends, this great wonder. This man had made himself an eunuch of his own free will, so that he was more glorious than those that are born eunuchs; and therefore the fire had no effect upon this saint, nor upon his garments, nor upon those of his wife, because he had extinguished the flames of lust. But now let us abridge our discourse upon this subject, and return to the history, glorifying God for ever and ever. So when the clergy had prayed, they said to the patriarch : « We beg of thy Holiness to explain to us this wonderful mystery. » And he replied : « Attend, all of you, to what I say. Know that I have not done this seeking glory from men. My age is now sixty-three years. My wife who stands before you is my cousin. Her parents died and left her when she was a child. My father brought her to me, for he had no other child than me, and she was the only child of my uncle. So I grew up with her in my father's house, and we dwelt together. When she was fifteen, my parents resolved to marry me to her, in order that their possessions might not pass to a stranger, but that we might inherit them. So the wedding was performed, as men do such things for their children; and I went in to her. And when they had left us alone, she said to me : « How could they give me to thee, seeing that I am thy sister? » So I said to her : « Listen to what I say. We must of necessity remain together in this chamber without being separated all our lives, but there must be no further connexion between us, until death shall part us; and, if we remain thus in purity, we shall meet in * the heavenly Jerusalem, and enjoy one ano- * P. 25

السمائية ويشبع بعضنا مع بعض فى النعيم الدائم فلما سمعت منى هذا قبلته وبقى جسدها طاهرًا ولم يرجع ابواى يعلمان ما بيننا وكانوا المدعيون فى العرس طلبوا ما جرت به العادة من حال الزيجة كما تعلمون من افعال الناس البطالة فقالت لهم امى هؤلاء صبيان والايام قدامهم طويلة وبقينا على ما نحن عليه فلما ماتا ابواى وابواها بقينا جميعًا ايتامًا ولى منذ تزوجتها ثمان واربعون سنة ونحن نام على سرير واحد وفراش واحد وغطاء واحد علينا جميعنا والرب الذى يعلم ويدين الاحياء والاموات هو العارف بخفايا القلوب وهو يعلم اننى ما علمت قط انها امرأة ولا علمت هى ايضًا انى رجل بل بعضنا ينظر وجه بعض فقط ومرقد واحد يجمعنا ومضجع هذا العالم ما عرفناه قط بالجملة واذا نمنا جميعًا ننظر شخصًا كالنسر يأتى طائرًا يحط على مرقدنا فيما بينى وبينها فيجعل جناحه الايمن علىّ وجناحه الايسر عليها الى الصباح يروح ونحن ننظره حتى يغيب ولا تظنوا ايها الاخوة والشعب المحب لله اننى اظهرت لكم هذه الاسرار طلبًا لمجد هذا العالم الفانى ولا اعلمتكم به بارادتى بل هو امر الرب امرنى به الذى يريد الخير لجميع الناس وهو

1. AB لئلا.

ther's company in eternal bliss. » And when she heard this, she accepted my proposal; and her body remained inviolate. But my parents knew nothing of our compact. Then the wedding-guests demanded the customary proof of the consummation of the marriage, as you know is done by foolish men; but my mother said to them : « These two are young, and the days before them are many. » Thus we kept our purity; and when my parents as well as her parents were dead, we remained orphans together. It is now forty-eight years since I married my wife, and we sleep on one bed and one mattress and beneath one coverlet; and the Lord, who knows and judges the living and the dead, and understands the secrets of all hearts, knows that I have never learnt that she is a woman, nor has she learnt that I am a man; but we see one another's face and no more. We sleep together, but the embraces of this world are unknown to us. And when we fall asleep, we see a form with eagle's wings, which comes flying and alights upon our bed between her and me, and stretches its right wing over me, and its left wing over her, until the morning, when it departs; and we behold it until it goes. Do not think, my brethren and ye people who love God, that I have disclosed this secret to you to gain the glory of this world which passes away, nor that I have told you this of my own will; but it is the command of the Lord, who bade me do it, for he desires the good of all men, and he is Christ our Saviour. »

المسيح المخلص فلما قال لهم هذا القول سجدوا كلهم على وجوههم على الارض وقالوا حقاً يا ابانا انك افضل من كثير من اهل الصلاح وقد رحمنا الرب لما جعلك رئيساً علينا وشكروه وسألوه ان يصفح عن ظنونهم فيه فبارك عليهم ودعا لهم فانصرفوا الى منازلهم يسبّحون الله وبعد هذا امر الامرأة ان تمضى الى بيتها فهل سمعتم[1] ايها السامعون بمثل هذه العجائب واقام هذا الاب الجليل القديس مع هذه الامرأة الجميلة[2] الحسنة طول هذه المدة وصبر فاين هم المتزوجون الآن الذين يزنون ايضاً ويقولون انا نصارى يأتون الآن ويسمعون الاب دمتريوس البطريرك الذى يقول اننى لم اعرف الا وجه زوجتى فقط فيخزوا ويفتضحوا يا لهذا الاب المجاهد القديس المقاتل للافكار الجسدانية يا لهذا العجب كيف لم يضطرب قلبه وهو ينظر هذه الامرأة الحسنة الجميلة وكيف لم تحرك جسمه نعومة جسمها ما اعجب كلامك ايها القديس فى الخلوة ولم يرمك صاحب النشاب الذى يرمى جميع الناس اعنى الشيطان قال انا انسان ولى جسد مثل جميع الناس ولكننى اعلمكم الجواب كنت اذا اضطرب علىّ قلبى بالفكر

1. ABE فهل تعجبتم من هذه العجائب. — 2. E om. to المستقيمة وامانته add. فطوباه على عظم جهاده هذا وحفظ بتوليته.

When Demetrius had finished this discourse, the people all fell upon their faces on the earth, saying : « Verily, our father, thou art more excellent than many of the saints; and God has shewn his mercy towards us in making thee head over us. » And they gave thanks to him, and besought him to forgive their evil thoughts of him. Then he gave them his blessing, and prayed for them; and they dispersed to their own homes, praising God. And after this, Demetrius bade his wife depart to her house.

Have you ever heard, you that listen to me, of such wonders? This holy, father dwelt so long with his lovely and virtuous wife, and yet endured the trial. Where now are the men who are married, and yet commit adultery also, while professing to be Christians? Let them come and listen to the Father Demetrius, the patriarch, saying : « I have known the face of my wife and no more », that they may be ashamed and confounded! O that valiant saint, fighting against his bodily desires! O that miracle! How could his heart remain unmoved when he beheld his wife's beauty, and how could his senses remain unexcited before her loveliness! How wonderful was thy discourse, O thou saint, in thy bridal chamber! The archer whose arrows strike all men, namely Satan, was unable to strike thee. Demetrius said : « I am a man and have a body like all other men, but I will teach you how to answer the suggestions of the Devil. When my heart was troubled by evil thoughts, I remembered the

الردىء ذكرت العهد الذى قررته مع المسيح وانى اذا فسخته خفت ان ينكرنى فى السموات قدام الاب وملائكته القديسين وايضًا اذا رأيت حسن جسمها ونعومته تذكرت الاجساد التى تصير فى القبور وتتن رائحتها الكريهة فامنع نفسى من كلام غريب
* P. 26 خوفًا من النار التى لا تطفأ والدود الذى لا ينام فى * الاخرة حيث لا يقدر يكون فيها من يفتح فاه يا احبائى هذا الاب مصطفى من الله فى جهاده وشجاعته اشجع ممن يقتل السباع كما قال بعض المعلمين ليس الشجيع [1] من يقتل الاسد لكن الذى يموت وهو طاهر من مضاجعة الامرأة ومن مصايد النساء فطوبى لهذا القديس لانه قد تعالت درجته مثل يوسف لما كان فى بيت المصرية وكانت تخاطبه فى كل وقت تجد السبيل الى خطابه وهذا كان يقاتل افكاره فى كل يوم وليلة وهكذا تم جهاده وحفظ بتوليته وامانته المستقيمة واقام ثلث واربعين سنة بطركًا وكان قد جرى هيج بالاسكندرية ونفاه الملك سواريانوس الى موضع يعرف بمدينة موسين وتنيح هناك فى اليوم الثانى عشر من برمهات واظنه يوم ظهور بتوليته واستشهد فى ايام سوريانوس الملك شهداء كثيرة

1. AB om.

compact I had made with Christ; and if I broke it, I feared that he would reject me in the kingdom of Heaven, before the Father and his holy angels. Moreover, when I saw the beauty and grace of her form, I thought of the corpses lying in their tombs and the foulness of their odour, so to keep myself from strange words, through fear of the fire that is not quenched, and
* P. 26 the worm that sleepeth not, in the other world, * where none can open his mouth ». O my friends, this Father was chosen by God, and in his courage and valour was braver than those that slay lions; as one of the doctors says : « The brave man is not he that kills wild beasts, but he that dies pure from the embraces and snares of women ». Blessed is this saint, for his degree is exalted! Like Joseph in the house of the Egyptian woman, when she solicited him on every occasion that she could, so Demetrius fought against his desires every day and night until his battle was finished, and preserved his chastity and his right faith throughout his life.

Demetrius remained patriarch forty-three years. In his time there was a disturbance at Alexandria, and the emperor Severus banished him to a place called the quarter of the Museum; and there he died on the 12th. day of Barmahat, which, I believe, was the day of the manifestation of his virginity.

Now in the reign of the emperor Severus many became martyrs for the love of God. Among them was the father of a man named Origen [1], who

1. Eus., *H. E.*, VI, 1.

بمحبة منهم والد[1] رجل يعرف بيرجانوس قد تعلم العلوم البرانية ورفض كتب الله وبدأ يطعن عليها فلما علم به الاب دمتريوس ورأى الجمع قد ضل بعضهم الى كذبه ابعده عن البيعة فاما[2] الشهداء الذين هم فلوطرخس[3] وسرنس فاحرقوهم احياء واما ارقلادا وارون[4] فاخذوا رؤوسهما وكذلك سيرنس وارائى الامرأة[5] وبسيليتس وابطومانيا وامها مرقلا فلحقها تعب عظيم وجهاد شديد وانتلاس هو اب الملوك واوسابيوس ومقاريوس هو خال قلاديانوس ويسطس وتادرس المشرقى هولاء الشهداء كلهم اقرباء بعضهم لبعض وايضاً عذراء اخرى اسمها تكلا وكان بسيليتس من الجند فتقدم باختياره ولما سألوه قال انا نصرانى لانى رأيت منذ ثلثة ايام فى منامى امرأة ظهرت لى وجعلت على رأسى اكليلًا من عند يسوع المسيح وكذلك نال اكليل الشهادة وهكذا جماعة كثيرة استشهدوا وكانت ابطومانيا الامرأة تظهر لهم فى المنام وتدعوهم الى الامانة بالسيّد المسيح حتى نالوا اكليل الشهادة وجاء الى الاسكندرية وال عوضاً من بنطنوس اسمه اقليموس

1. Mss. وكان. — 2. E om. to لفساد مقالته. — 3. Mss. ازيلاس وفلوطرخس. — 4. Mss. انون. — 5. Mss. الامراتين.

learned the sciences of the heathen, and abandoned the books of God, and began to speak blasphemously of them. So when the Father Demetrius heard of this man, and saw that some of the people had gone astray after his lies, he removed him from the church.

In these days also the martyrs Plutarch[1] and Serenus were burnt alive, and Heraclides and Heron were beheaded. Likewise another Serenus, and the woman Heraïs, and Basilides; and Potamiaena, with her mother Marcella, who suffered many torments and severe agonies; also Anatolius, who was the father of the princes, and Eusebius, and Macarius, uncle of Claudius, and Justus, and Theodore the Eastern; all these martyrs were kinsmen. There was also another virgin named Thecla. Now Basilides was a soldier, and he came forward of his own free will; and when they questioned him, he replied : « I am a Christian because I saw three days ago in a dream a woman who appeared to me, and placed upon my head a crown from Jesus Christ ». Thus Basilides obtained the crown of martyrdom; and so likewise a great number were martyred; for Potamiaena was seen by them in dreams, and encouraged them to have faith in the Lord Christ, so that they receved the crown of martyrdom.

Now there had come to Alexandria, in the room of Pantaenus, a new governor[2], whose name was Clement; and he remained governor until those

1. Eus., *H. E.*, VI, 4, 5. Aquila (ازيلاس) was the prefect of Egypt who carried on the persecution. — 2. τῆς κατ' Ἀλεξάνδρειαν κατηχήσεως καθηγεῖτο. *Ib.*, VI, 6.

وكان واليًا الى تلك الايام وصنع اقليمس كتبًا من نفسه يبطل بها التواريخ ثم ان انسانًا يهوديًا كاتبًا كان اسمه يهودا كان يقرأ فى كتاب رويا دانيال النبى فى عاشر سنة من ملك سويرس وكان يصوف[1] السنين والتواريج الى زمان الدجال باختياره ويقول قد قرب الوقت من اجل افعال سويرس الملك العدو فلما نظره اورجاناس الذى قطعه الاب ديمتريوس بسبب فعله ما لا يجوز من كتب السحر ورفضه كتب القديسين انه وضع كتب كثيرة عن نفسه فيها تجديف كثير منه ان الاب خلق الابن وان الابن خلق روح القدس ولم يقل ان الاب والابن والروح القدس اله واحد وان الثالوث لا يعجزه شىء
* P. 27 بل قوته واحدة وربوبيته واحدة * ولاجل سوء اعتقاده رفضته البيعة اذ كان غريبًا منها وليس هو من اولادها لفساد مقالته فلما طرد منها وزال طقسه خرج من الاسكندريّة ومضى الى فلسطين واحتال[2] حتى نال درجة الكهنوت وقسم قسًا من يد اسقف قيسارية فلسطين ثم عاد الى الاسكندرية واعتقد ان يتم له فيها كهنوت ويفعل[3] ما[4] اراده فلم يقبله

1. B يسوف : ADF يسوق. — 2. Mss. وتحيل. — 3. ABD om. — 4. ABD وما.

days. And this Clement composed out of his own head books, in which he overthrew the received chronology. Then a Jewish scribe, named Judas[1], who had read in the book of the Visions of Daniel, in the tenth year of the reign of Severus, explained the years and dates mystically up to the epoch of Antichrist, on a system of his own, and declared that the time was at hand, on account of the deeds of Severus, the hostile prince.

And when Origen, whom Demetrius had cut off on account of his composing unlawful books of magic, and leaving the books of the holy writers, saw this, he wrote many treatises containing many blasphemies. Among these was his doctrine that the Father created the Son, and the Son created the Holy Ghost; for he denied that the Father, Son and Holy Ghost are one God, and that the Persons of the Trinity are inferior one to another in
* P. 27 nothing, but have the same power and the same might. * So, on account of his wicked creed, the Church abandoned him, because he was strange to her, and was not one of her children, for he taught corrupt doctrines. And when he left the Church and was deposed from his office, he departed from Alexandria, and travelled to Palestine, and there intrigued until he obtained priestly rank, and was ordained priest by the bishop of Caesarea in Palestine[2]. Then Origen returned to Alexandria, believing that he would there be recognized as a priest, and would do just as he desired; but the holy Father Demetrius would not receive him, saying to him : « According to the

1. Eus., *H. E.*, VI, 7. — 2. *Ib.*, VI, 8.

الاب القديس ديمتريوس وقال له يوجب قانون الاباء الرسل ان لا يفارق كاهن المذبح الذى قسم عليه فامض الى الموضع الذى قسمت فيه قسًا فاخدم فيه هناك باتضاع كالقانون وانا فما احل قانون البيعة لاجل مجد الناس فبقى مطرودًا وكان هذا من قبل ان يعرف الاب البطرك تجديفه وكفره وهذا صار شكًا لجميع الناس لانه صير نفسه معلمًا وهو لا يستحق ان يكون تلميذًا واما سويرس الملك فاقام ثمانى عشرة سنة ملكًا ومات وملك بعده انطونينوس ابنه وبعد ذلك ظهر قوم اقوياء بتأيد المسيح بتدبير الله اسم احدهم الاكسندروس وهو المعترف وصار اسقفًا على اورشليم بعد نركيصوص وهذا الانسان نركصوص كان يصنع عجائب كثيرة فى حياته حتى انه لما عجزت البيعة عن زيت امرهم ان يملاوا القناديل ماء وكانت جمعة البصخة وصلى فصار الماء زيتًا ووقدت[1] القناديل فعل هذا دفوعًا عدة لايمانه باتحاد السيّد المسيح وكل احد يشهد له بذلك وعرفنا خبره من الثقات فحسدوه قوم بشرهم وارادوا قتله وكذبوا عليه وحلفوا انه يفعل الردىء فوقف

1. E om. to بقلب واحد.

apostolic canon, a priest must not be removed from the altar to which he has been ordained. Return, therefore, to the place to which thou hast been ordained priest, and serve there in all humility according to the canon; for I will not break the canons of the Church to gain the approval of men ». So Origen remained rejected. This was before the patriarch knew of Origen's blasphemies and misbelief; and the thing became a scandal to all men, because he had made himself a teacher, although he was unworthy to be even a disciple.

Now Severus, the prince, reigned eighteen years, and then died. And Antoninus, his son, reigned after him. After this time lived many who were strong by the help of Christ, through the dispensation of God. One of these was Alexander, the confessor, and bishop of Jerusalem, who succeeded Narcissus[1]. This Narcissus performed many miracles in his life time. For, when the church was in need of oil, Narcissus even bade them fill the lamps with water[2], during the vigil-service of Easter, and prayed; and the water was turned into oil, and the lamps were kindled. Such wonders he did many times, through his faith in the oneness of Christ; and all men bore witness to these miracles; and we have learnt his history from persons worthy of credit. But some men hated him in their wickedness, and wished to kill him, and invented lies concerning him, swearing that he did evil. And one of

1. Eus., *H. E.*, VI, 8. — 2. *Ib.*, VI, 9.

احدهم يوقد ناراً فاحرقته واخر نزل كلما فى جوفه ومات واخر مرض وذاب جسمه واخر عمى فعلموا الناس كذبهم عليه لما ظهر من قدسه وصير اسقفاً ولم ينله شىء من السوء لانه كان متعبّداً حكيماً معترفاً بالسيّد المسيح وكان امره انه هرب من البيعة واوى البرية لان الشعب كان مشتاً وبعضهم قذفوه بالمحال فلم تصبر العين التى تنظر كل شىء وجازى المخالفين باعتقادهم الردىء وايمانهم الكاذب عليه فالاول منهم مات هو وكل بيته بحريق نار نزل عليهم والاخر لحقه وجع من رأسه الى قدمه بحرقة عظيمة وبدأ الاخر يهرب لعلمه بما صنع وعاجله الله وعمى للوقت واعترف على نفسه عند كل احد بفعله السوء الذى صنعه فى القديس الاسقف واكله قلبه وندم وبكى لاجل انه عدم بصره فاما نركيصص الاسقف فانه اختفى فى البريّة ولم يعرف موضعه الا بعد زمان كثير فاوجب الحال لاجل خلو البيع التى كان اسقفاً عليها ممن يدبرها ان يوسموا[1] عوضه انساناً اسمه ديوس فلم يقيم الا مدة يسيرة وتنيّح واوسم اخر عوضه يسمى كرمانيون وبعد ذلك

1. Mss. اوسموا.

these wicked men began to kindle a fire, and was burnt thereby; and another's bowels gushed out, so that he died; and another fell sick, and his body was consumed; and another became blind; so that men understood that their words[1] against Narcissus were lies, through the proofs that were given of his holiness. Then Narcissus was made bishop; and no evil befell him because he was pious and wise, and confessed the Lord Christ. It came to pass that he fled from the church, and retired into the wilderness, because the people were in disorder, and some of them accused him of intrigue. But the all-seeing eye would not endure this; for God punished those that held an evil and heretical creed and a false faith concerning him; and the first of these men died, with all his household, in a fire from a spark which fell upon them; and another was afflicted with pains from his head to his feet, with a violent fever; and a third tried to flee because of his evil conscience, but God overtook him, and he was struck with sudden blindness, and acknowledged his wicked conduct towards the holy bishop, before all, and was devoured by remorse, and repented, and wept over the loss of his sight. And as for Narcissus, the bishop, he lay hid in the desert, and none knew where he was for many days. But, because the churches over which he was bishop were left without any to govern them, circumstances made it necessary that they should appoint in his stead a man named Dius[2], who, however, occupied the see for a short time only, and then died. So they ordained in his place another, named Germanion[3].

1. Eus., *H. E.*, VI, 9. — 2. *Ib.*, VI, 10. — 3. *Ib.*

ظهر الاب الجليل نركيصص كمثل من قام من الاموات وسألوه ان يعود الى كرسيه
* وفرح به الشعب فرحاً عظيماً وكان قد افرغ نفسه للحكمة والنعمة التى استحقها من الله * P. 28
فلم يعد الى الخدمة لكرسيه واما الاكسندرس المقدم ذكره فانه كان فى كرسى اخر فرأى
ملاك الله فى منامه يأمره بمساعدة نركيصص هذا ويخدم الله لانه كان قسم اسقفاً فى
قبادوقيا اولاً وجاء الى يروشليم فى ذلك الزمان ليصلى فنظر البيع المقدسة التى كان
يشتهى ان يراها وطاف حول المواضع المباركة كلها وعول على الرجوع الى قبادوقيا
بلده فمنعوه الاخوة واعلم فى المنام وسمعوا باجمعهم صوتاً فى البيعة يقول اخرجوا الى
الباب فاول رجل يدخل منه تلقونه اجعلوه اسقفاً ففعلوا ذلك وتلقوا الاكسندرس وتعلقوا
به فامتنع وقال ما افعل فاصلحوه قهراً بحضور جماعة من الاساقفة ببلد اورشليم وبامرهم
وبرأى واحد واتفاق واحد وكتب الاكسندروس كتبه التى كان انفذها الى انصنا وذكر
فيها نركيصص وانه معه بامانة واحدة واتفاق واحد فى بيعة يروشليم وكان فى كل كتبه
يقول نركيصص يقرأ عليكم السلام الذى هو قبلى فى الاسقفية فى هذا المكان وهو الآن

After that, the glorious Father Narcissus was found, like one risen from the dead; and they begged him to return to his see; * and the people were greatly * P. 28 rejoiced over him. But he had devoted himself to philosophy, and to the cultivation of the graces which God had granted to him; and therefore he would not return to serve his diocese. Now as for Alexander, who has been mentioned above, he was in possession of another see; but he saw in a dream the angel of God, who bade him go to help Narcissus, and serve God [1], for he had already been consecrated bishop in Cappadocia. So he went to Jerusalem at that time to pray, and saw the holy churches which he had desired to behold, and visited all the holy places. Then he was about to return to Cappadocia his native country; but the brethren prevented him; and he was warned in a dream. For they all heard a voice in the church, saying : « Go forth to the gate, and the first man whom you shall meet entering through it make your bishop. » This they did, and there they found Alexander; and they clung to him. But he refused to be their bishop, saying : « I will not consent. » So they appointed him by force, in the presence of an assembly of the bishops, in the city of Jerusalem, and by their command, with one purpose and one consent. And in the letters which Alexander wrote and sent to Antinoe, he spoke of Narcissus, and said that they had one faith in common, and were in agreement in all things in the church of Jerusalem. And in all Alexander's letters, he said : « Narcissus, who prece-

1. Eus., *H. E.*, VI, 11.

معى ويؤيدنى ويشدنى بصلواته لاقوى على هذه الخدمة وقد اقام مائة وست عشرة سنة على هذه الخدمة وانا اطلب اليكم ان تكونوا معى بقلب واحد ومنهم سرابيون الذى صار بطركًا على انطاكية وتنيّح ووسم اسكليباتوس المعترف ايضًا وعلت درجته وكان الاكسندروس قد كاتب اهل انطاكية بسببه وقال هكذا الاكسندرس عبد الله المعترف بيسوع المسيح يكاتب البيعة المقدسة بانطاكية بالرب بفرح على يد القس العفيف اكليمنطس يا اخوتى احب ان تقدموا اسكلياتوس فهو مستحق لهذه المنزلة فوسموه وكتب ايضًا اليهم كتابًا يقول فيه ان انسانًا يهوديًا اسمه مرقيانوس[1] عمل كتبًا نسبها الى بطرس رأس التلاميذ وذكر فيها كلامًا كذبًا فاحرسوا نفوسكم من هذه الكتب ونحن[2] نقبل بطرس وباقى التلاميذ كقبولنا امر المسيح لانهم شاهدوه وسمعوا كلامه منه واما هذه الكتب الكاذبة فليس نقبلها بل نبعدها لان ليس فيها شىء من تعليم ابائنا فلما وصل اليهم القس بالكتب قال لهم اثبتوا على الامانة الصحيحة ولا[3] ترجعوا الى الكتاب الباطل الذى نسب

1. ABCEF اريانوس D اريوس. — 2. E om. to ابائنا. — 3. E om. to استغنى عن كتبها.

ded me in this bishopric, salutes you. He is now with me and he encourages me, and fortifies me by his prayers, that I may be strong in this ministry. He has continued to serve God thus for one hundred and sixteen years[1]. I pray you to be of one heart and mind. »

Among the holy men of this time was Serapion also, who was patriarch of Antioch; and when he died Asclepiades, the confessor, was appointed, and his degree was exalted. And Alexander wrote to the people of Antioch with regard to Asclepiades, saying thus : « Alexander, the servant of God, and believer in Jesus Christ, addresses the holy church in Antioch, in the Lord, with joy, by the hand of the chaste priest Clement. My brethren, I desire that you promote Asclepiades, who is worthy of that post. » So he was ordained to the see. Serapion also wrote to the people of Antioch a letter[2], in which he said that a Jew, named Marcian, had written books, which he attributed to Peter, the chief of the apostles, and in which the writer spoke lies. « Beware, therefore, » continued Serapion, « of these writings. We receive Peter and the rest of the disciples, as we receive the commands of Christ, because they saw him and heard his words. But these lying books we do not accept, but reject them, because they contain nothing of the doctrine of our fathers. » Now when the priest arrived at Antioch with the letters, he said to them : « Be confirmed in the true faith, and do not turn aside to the spurious writings attributed to Peter, for they are false and delusive,

1. Eus., *H. E.*, VI, 11. — 2. *Ib.*, VI, 12.

الى بطرس فهو كذب وضلال وفيه بداية الخلف ولهذا جئت اليكم مسرعًا وقد علمنا بان هذا مرقيانوس اليهودى قد اضل جماعة بكتبه وصاروا مخالفين لان هذا المخالف قد كتب كتبًا كثيرة وشرح بعضها فى السيرة ولما فيها من الطويل استغنى عى كتبها فاما ديمتريوس بطريرك الاسكندرية القديس فاظهر العلوم والحكمة بعد ان كان اميًّا لا يقرأ
ولا يكتب وكانوا جميع اولاده موبخين منه* فلما رأى انه قد شاخ وكبر فى الفحص عن[1] * P. 29
العلوم والكتب الالهية حتى انه كان يحمل الى البيعة فى محفة وهو لا يفتر من التعليم من الغداة الى الليل والاخوة ماضون وجائئون اليه ليستفيدوا من تعاليمه استخلف ياروكلا وكان رجلًا مختارًا عارفًا بكتب الله معلمًا بتعاليم البيعة ومعرفة كلام الله ويحفظ قوانين البيعة فلما رأى اروجانس الذى احرمه ديمتريوس بان البيعة قد ابعدته مضى لليهود وفسر لهم كلامًا من الكتب العبرانية على غير جهتها واخفى ما فيها من نبوات الانبياء عن السيّد المسيح حتى[2] انه لما جاء الى ذكر الشجرة التى كان فيها كبش ابرهيم الخليل

1. Mss. place الالهية — عن after منه above. — 2. E om. to ليست لها صحة.

and in them is the beginning of heresy; and for this reason I am come to you in haste, for we have learnt that this Marcian, the Jew, has led multitudes astray by his books, so that they have become heretics. » For this heretic wrote many books, and the history from which we are quoting contains an account of some of them. But because it would make our narrative too long, I think it needless to write down their names.

Now Demetrius, the holy patriarch of Alexandria, displayed much learning and wisdom, although he had formerly been ignorant and unable to read or write; and all his spiritual children were continually admonished by him.
*But when he found that he was growing old in his researches into the di- * P. 29
vine doctrines and scriptures, so that he was carried into the church in a litter, although he did not cease from giving instruction from morning to night, while the brethren went and came that they might profit by his teaching, then he named Heraclas as his deputy and successor. Now Heraclas was an elect man, learned in the scriptures of God[1], teaching the doctrines of the Church and the science of the word of God; and he knew the canons of the Church by heart.

So when Origen, whom Demetrius had excommunicated, saw that the Church had rejected him, he went to the Jews, and expounded for them part of the Hebrew books, in a new fashion; and he concealed the prophecies which they contain of the Lord Christ, so that when he came to the mention of the thicket in which the ram of Abraham, the Friend of God, was caught

1. Eus., *H. E.*, VI, 15.

مربوطاً بقرنيه وفسر الاباء انها مثال خشبة الصليب اخفى ذكرها وازاله وفسر كتباً كثيرة كذباً ليست لها صحة وصار معه مخالف اخر اسمه ساماخاس ظهر منه شقاق كثير قال[1] ان المسيح مولود من مريم ويوسف وانكر قوة الولادة العجيبة وان السيّد المسيح المولود بلا تعب هكذا ولد من العذراء بلا تعب هو الاله وهو الانسان بالحقيقة وهو واحد من اثنين وخالف الانجيل الصادق كما شهد متى و ما قال فى الولادة ولا تقدر ابواب الجحيم ان تقاومها وكان هذا المخالف يظهر انه نصرانى ودفعة يقول انه حكيم وقد قرأ كتب الصابئة والمعتزلة ثم صادق ارجاناس واضل جماعة من السوادج وكان فى ذلك الزمان انسان فاضل قديس له حكمة الاهية اسمه امونيوس فرد عليهما واظهر كذبهما وما فسراه من الكتب بضد الواجب وكذبهما ثم مضى ارجاناس الى قيسارية فلسطين التى كان صيّر فيها قسيساً وجاء الى الاسكندرية بكتب عناية فلم يقبله الاب ديمتريوس وانفاه لمعرفته بفعله فمضى الى موضع يعرف بتمى من كوستانكية[2] وموه على اسقفها وكان اسمه

1. E om. to صادق ارجاناس. — 2. B كرسى تاباند ADEF كرسى تلباند.

by its horns, which the Fathers interpret as a type of the wood of the Cross, Origen even concealed and abandoned this interpretation. He wrote books full of lies and containing no truth. And there was with Origen another heretic named Symmachus, who was the cause of much dissension. He said that Christ was born of Mary by Joseph[1], and rejected the miracle of the wondrous birth; denying also that Christ, who was born without labour (for so he was born of the Virgin), is very God and Man, and One of Two; thus contradicting the true Gospel according to Matthew, and what he says concerning the Nativity. But the gates of hell cannot prevail against it. This heretic pretended that he was a Christian; and in one place he says that he was a philosopher, and had read the books of the Sabaeans and of the schismatics. Subsequently he contracted a friendship with Origen, and led astray many simple women. At this time there was a holy and excellent man, who possessed divine wisdom, named Ammonius; and he refuted them both, and exposed their false and unrighteous explanations of the Scriptures, and their lies. After this, Origen went to Caesarea in Palestine, where he had been made priest, and brought books back to Alexandria, in great abundance. But the Father Demetrius would not receive him, and banished him, because he knew what his conduct was. So Origen departed and went to a place called Thmuis in Augustamnica, and invented a plausible story for the bishop, whose name was Ammonius; so he placed Origen in one of

1. Eus., *H. E.*, VI, 17.

امونة فجعله فى احدى البيع فلما انتهى خبره الى ديمتريوس القديس سار بنفسه الى تمى قاصدًا[1] ونفى ارجانوس وقطع الاسقف امونة الذى قبله وشق عليه واقام اسقفًا غيره ولما علم وتحقق انه قبل هذا المخالف وعرف حاله وكذبه قسم عوضه اسقفًا اسمه فلاأس وكان رجلًا خايفًا من الله مؤمنًا فقال ما اجلس على الكرسى وامونة بالحياة فلما مات امونة جلس الاسقف فلاأس المذكور واستشهد بعد ذلك بزمان ومضى الى الرب بسلام ومضى ارجانوس الممنوع الى مدينة قيسارية فلسطين وصار يقدس هناك اسقفًا فكتب الاب ديمتريوس الى الاكسندرس اسقف يروشليم[2] يقول له ما سمعنا ثابقًا مارقًا يعلم فى موضع فيه اساقفة قيام ويعتب على اسقف قيسارية المسمى تاودكطس ويلومه عنده ويصعب عليه الامر ويقول ما ظننت ان هذا يكون فى قيسارية على هذا الاسقف وقد وجدنا فى كتب هذا* ارجانوس يقول ان الابن مخلوق والروح القدس فقرأ اسقف قيسارية كتاب * P. 30

1. F om. to عوضه اسقفًا. — 2. EF om. to واخرجه add. والاب تاوركيطس اسقف قيسارية يخبرهم بافعاله فقطعوه واخرجوه.

the churches. But when Demetrius heard of this, he went himself straightway to Thmuis, and banished Origen, and removed the bishop Ammonius who had received him, and in his indignation appointed another bishop in his stead; for having convinced himself that the bishop had received that heretic, although he knew his history and his false doctrine, he appointed in his place a bishop named Phileas, a man who feared God, and was full of faith. But Phileas said : « I will not sit upon the episcopal throne while Ammonius is alive. » So when Ammonius died, the aforesaid bishop, Phileas, sat after him; and he was martyred a long time afterwards[1], and departed to the Lord in peace. And Origen, the excommunicate, went to Caesarea in Palestine, and began to perform his priestly duties as if he were bishop there. So the Father Demetrius wrote to Alexander, bishop of Jerusalem, saying : « We have never heard of a prodigal and heretic teaching in a place in which there were bishops duly established[2]. » And he proceeds to blame the bishop of Caesarea, whose name was Theoctistus, and reprehends Origen who was living in his diocese, and condemns his conduct in this matter, saying : « I never thought that such a thing would be done at Caesarea, with this bishop. » For we have found this* Origen saying * P. 30 in certain books that the Son and the Holy Ghost are created. So the bishop of Caesarea read the letter of the Father Demetrius in the church, for the bishop of Jerusalem sent it to him; and also he suspended Origen, and drove

1. Eus., *H. E.*, VIII, 9, 10. — 2. Cf. Eus., *Ib.*, VI, 19.

الاب ديمتريوس فى البيعة لان اسقف يروشليم انفذه اليه فقطع ارجانوس واخرجه من كرسى قيسارية فعاد بقلة حياء الى الاسكندرية ولما تغيّرت ملوك رومية وانطاكية وبطاركتها استغنينا عن شرحهم غرضًا فى الاختصار وترك التطويل وصار على انطاكية بطرك اسمه فيلتس وظهر فى ايامه رجل مخالف كتب كتبًا برانية ومات فيلتس فصار عوضه على انطاكية بطرك اسمه زابنوس[1] فامر ان لا تقرأ كتب هذا المخالف ولا كتب ارجانس الذى نفى من الاسكندرية لان[2] كتبه اشتهرت وقال من يحب ان يقرأ الكتب فليقرأ الكتب التى هذه اسماؤها الكتب العتيقة خمسة اسفار التوراة كتاب يوشع بن نون سفر القضاة كتاب روث الموابية اسفار الملوك البرالوبومانون كتاب عزرا مزامير داءود النبى كتاب حكمة سليمان كتاب اشعيا كتاب ارميا كتاب حزقيال كتاب دانيال كتاب ايوب كتاب استر كتاب صمويل كتاب شربيت[3] كتاب الاثنى عشر انبياء الصغار الكتب الحديثة انجيل[4] متى كتبه بالعبرانى فى ورق طومار وهو فى قيساريّة عند انسان وذريّته يحفظونه جيلًا بعد

1. Mss. اوزابنوس. — 2. E om. to اشتهرت. — 3. Mss. سرارت. — 4. EF have here الاربعة اناجيل المقدسة متى ومرقس ولوقا ويوحنا كتاب الابركسيس كتاب رسائل بولس كتاب القتاليقون (F om. كتاب البوغالمسيس كتاب الدسقاية كتب الاباء المعلمين الذى وصفوها بتلقين روح القدس.

him away from the diocese of Caesarea. Then Origen shamelessly returned to Alexandria.

On account of the many changes among the princes and patriarchs of Rome and Antioch; we have thought it unnecessary to give an account of them, with a view to brevity and to the avoidance of prolixity. Philetus became patriarch of Antioch, and in his days a heretic appeared, who wrote strange books. Then Philetus died, and Zebinus was appointed patriarch of Antioch instead of him. And Zebinus commanded that neither the works of that heretic nor those of Origen, who had been banished from Alexandria, should be read; for the writings of the latter had become celebrated[1].

Now these are the words of Origen[2]: « Let him who wishes to read the Scriptures read the books named below. The books of the Old Testament are as follows: The five books of the Law; the book of Josue the son of Nun; the book of the Judges; the book of Ruth the Moabitess; the books of Kings, the Paralipomena, the book of Esdras, the Psalms of the prophet David, the Wisdom of Solomon, the book of Isaias, the book of Jeremias, the book of Ezechiel, the book of Daniel, the book of Job, the book of Esther, the book of Machabees[3], the book of the Twelve Minor Prophets. The books of the New Testament are these: the Gospel of Matthew, which he wrote in

1. Eus., *H. E.*, VI, 23, 24, 25, 32, 36. — 2. *Ib.*, VI, 25. — 3. Σαρβὴθ Σαρβανὲ Ἔλ.

جيل وفسر بالرومى ونقل الى كل اللغات بقوة السيّد المسيح انجيل مرقس كتبه بالرومى وكان بطرس رئيس الرسل هناك وقرئ فى مجمع الملوك ايضًا انجيل لوقا تلميذ بولس كتبه باليونانى فى انطاكية انجيل يوحنا بن زبدى سالوه التلاميذ بعد كبره سوالاً كثيرًا الى ان كتبه باليونانى فى افسس كتاب اخبار الرسل والتلاميذ وهو كتاب الابركسس كتاب رسائل بولس المنتخب وهو اربع عشرة رسالة كتاب القتاليقون[1] كتات جليان يوحنا الانجيلى وهو الابوغالمسيس كتاب الدسقليّة وهو تعاليم الرسل وقوانين البيعة التى كتبوها قبل افتراقهم للبشارة هذه الكتب التى سُلمت للبيعة الجامعة الرسولية وبعدها كتب الآباء المعلمين التى وضعوها بتلقين روح القدس وهى الميامر وغيرها لم يزيدوا عليها ولم ينقصوا منها فاما ما كتبه ارجانس المخالف فهو مرذول من الله وليس فى كتبه شىء مكتوب بالروح القدس كما قال فى بولس الرسول انا لم ناخذ روحًا من هذا العالم بل الروح الذى اعطيناه من الله واما الاب الجليل ديمتريوس فاقام ثلث واربعين سنة وتنيّح كما ذكرنا

1. ABDF om.

Hebrew on a roll, when he was at Caesarea, at the house of a man whose descendants preserve it from generation to generation; and it was translated into Greek, and rendered into all languages by the power of the Lord Christ. Then the Gospel of Mark, which he wrote in Greek, while Peter, chief of the apostles, was with him, and which was read in the assembly of the princes. Then the Gospel of Luke, the disciple of Paul, which he wrote in Greek at Antioch. The Gospel of John, the son of Zebedee, whom his disciples, after he had grown old, frequently solicited until he wrote it in Greek at Ephesus. The book of the Acts of the Apostles and Disciples, called *Praxeis*. The book of the Epistles of Paul the Elect, which contains fourteen epistles. The book of the Revelation of John the Evangelist, or the Apocalypse ». There is also the book of the *Didascalia*, or Teaching of the Apostles, and Canons of the Church, written by the apostles before they dispersed to preach the gospel. These are the books delivered to the Catholic and Apostolic Church. After them come the books of the Fathers and Doctors, which they composed through the instruction of the Holy Ghost, such as the homilies and other writings; for they added nothing to the Scriptures, and took nothing from them. But the books of the heretic Origen are contemned by God, and there is nothing in them written with the Holy Ghost. As he said by Paul the apostle[1] : « We receive no spirit of this world, but the spirit that God has given to us. »

Now the glorious father, Demetrius, remained patriarch forty-three years, and went to his rest, as we have related.

1. I Cor., II, 12.

* P. 31

*السيرة الخامسة من سير البيعة المقدسة ياروكلا

البطرك وهو من العدد الثالث عشر

كان هذا الاب فى زمان ديمتريويس البطرك معلماً فى البيعة يتمجد بعلوم الله وكان برمليانوس[1] اسقف قيساريّة قبادوقيّة قد وجد ارجاناس قد اختلط هناك باليهود واقام معهم زمانًا وكان الاكسندرس قد ملك روميّة ثلث عشرة سنة وملك بعده مكسيموس قيصر فاقام على مقدمى البيعة خاصة اضطهاداً كثيراً لانهم المعلمون لبنى المعموديّة واستشهد فى ايامه كثير ومات مكسيموس وملك كرديانوس بروميّة وكان بطركها بنطيوس اقام ست سنين ومات وصار بعده انتارس[2] بطركًا اقام شهراً واحداً وطلبوا منه من يوسمونه عوضًا منه فوجدوا انسانًا فى الغيط قد عمل اعجوبة ظهرت له وحلت عليه روح القدس كالحمامة فاخذوه وجعلوه بطركًا لروميّة وتنيّح زاوينوس[3] بانطاكية وجعل فيها بعده واويلاس

1. ABDE برميانوس F ابن يميانوس. — 2. Mss. فلاناوس. — 3. ABE تاوسوس DF تاونيوس.

* P. 31

CHAPTER V *

HERACLAS[1], THE THIRTEENTH PATRIARCH. A. D. 231-247.

This father had been, in the time of the patriarch Demetrius, a teacher in the Church, and gained distinction in the divine sciences[2]. At this time Firmilian[3], who was bishop of Caesarea in Cappadocia, discovered that Origen had associated himself with the Jews at that place, and had lived amongst them for a time. When Alexander had ruled in Rome for thirteen years, Maximinus Caesar reigned after him. And this prince set up a great persecution against the rulers of the Church[4] only, because they were the teachers of those that were baptized; and many died in his days. And when Maximin died, Gordian reigned in Rome. And the patriarch of that city was Pontianus, who sat for six years[5]; and when he died, Anteros[6] became patriarch after him, and occupied the see for one month. And they enquired of him whom they should appoint in his stead.

And they found a man in the fields upon whom a wonder had been manifested; for the Holy Ghost descended upon him[7] in the form of a dove. So they took him, and made him patriarch of Rome. And Zebinus died at Antioch, and Babylas was appointed after him.

1. Eus., *H. E.*, VI, 26, 35. — 2. *Ib.*, VI, 15. — 3. *Ib.*, VI, 26. — 4. *Ib.*, VI, 28. — 5. *Ib.*, VI, 29. — 6. *Ib.* — 7. I. e. Fabian. *Ib.*

وجعل ياروكلا بطركًا للاسكندريّة بعد ديمتريوس وكان مستحقًا لخدمة الهيكل وجعل النظر فى الاحكام بالاسكندريّة الى ديونوسيوس وفوض اليه جميع امور بطركيته وكان هذا من جنس جليل ومعلمًا مقدمًا وربى بالاسكندريّة وكان السبب فى دعوته ودخوله فى الامانة الارثدكسيّة ما يأتى شرحه كان هذا ديونوسيوس رجلًا يعبد الاوثان على رأى الصابئة مقدمًا فيها وكان حكيمًا فبينما هو جالس فى بعض الايام اذ عبرت به عجوز ارملة ومعها كراسة مكتوبة من رسائل بولس الرسول فقالت له تشترى منى هذه فاخذها وتأملها فاعجبته ووقعت منه موقعًا عظيمًا وحلت من قلبه محلًا جليلًا ولما فهمها اعجب بها جدًا وفرح بها فرحًا شديدًا ثم قال للعجوز كم تطلبين فيها فقالت له قيراط ذهب[1] فدفع لها ثلثة قراريط وقال لها امضى وفتشى الموضع الذى وجدت هذه الكراسة فيه فمهما وجدتيه ايتينى به وانا ادفع لك اوفى من ثمنه فمضت العجوز وعادت اليه بثلث كراريس فاخذها منها ودفع لها تسعة قراريط وقرأها فعلم ان قد بقى من الكتاب شىء اخر فقال

1. **ABD** om.

So Heraclas was made patriarch of Alexandria after Demetrius, and was counted worthy to serve in the sanctuary. And Heraclas gave the direction of the studies at Alexandria to Dionysius, and entrusted to him all the affairs of the patriarchate. This man was of a noble family, and was a distinguished teacher; and he grew up in Alexandria. The cause of his being called, and entering into the orthodox faith was as follows. This Dionysius had formerly been a worshipper of idols, according to the religion of the Sabaeans, among whom he was a leader, and a philosopher. While he was sitting one day, behold there passed an aged widow, holding in her hand a book containing some of the epistles of saint Paul, the apostle; and she said to him : « Wilt thou buy this from me? » So he took the book, and studied it; and it filled him with admiration, and pleased him greatly, and took possession of his heart. And when he understood the book, he marvelled greatly thereat, and rejoiced over it exceedingly. So he said to the old woman : « What price dost thou ask for the book? » And she answered : « One carat of gold ». So he gave her three carats, and said to her : « Go and search the place in which thou didst find this book, and whatever thou shalt discover bring to me, and I will give thee more than its full price ». Then the old woman went away, and brought him three books; and he took them from her, and gave her nine carats. But when he had read the books, he became aware that a part of the contents was still wanting. So he said to the old woman : « If thou wilt find the rest of this book,

لها ان وجدت بقية هذا الكتاب دفعت لك ستة الدنانير فقالت له العجوز لما رأت امانته
واجتهاده وعلمت انه قد قبل نعمة الروح القدس عند قراءته الكراريس لا تتعب نفسك
امض الى بيعة واطلب الكتاب مكملًا من الكهنة فهم يدفعونه لك تقرؤه وانما[1] انا
وجدت هذه الكراريس فى كتب ابائى وكانوا قراء ومزمرين فقال لها واهل البيعة
* P. 32 يؤمنونى على هذا الكتاب قالت له نعم[2] ما يمنعون احدًا من علم اذا طلبه بل يدفعون
لكل من طلبه مجانًا فمضى الى اوغسطس احد خدام البيعة فدفع له رسائل بولس كاملة
فقرأها وحفظها من قوة ذكاءه ومضى الى ديمتريوس المتنيح وطلب منه الميلاد الثانى
فقبله وعمده واعطاه النعمة وصار ملازمًا له مقيمًا فى البيعة وبعد ان كان معلمًا للصابئة
الوثنيين صار معلمًا فى البيعة وصار له تلاميذ كثير وعوض[3] تعليمه الاول واخذه
الاجرة الفانية نقله الرب الى الكرسى العظيم بعد ذلك عوضًا من تعبه وجعل بيته بيعة

1. E om. to مزمرين. — 2. E om. to مجانًا. — 3. E om. to خلقًا بالجملة.

I will give thee six denarii ». Then the old woman, when she saw his faith and courage, and knew that he had received the grace of the Holy Ghost while he was reading the books, replied : « Trouble not thyself. Go to a church, and beg for the book in its entirety from the clergy, and they will give it to thee, that thou mayest read it. I only found these manuscripts among the books of my fathers, who were readers and singers in the church ». So Dionysius said : « But will the people of the church entrust this book to me? » And the old woman answered : « Yes. They will hinder no-one from knowledge, * if he asks for it. They will give to all who seek, without demanding payment ». (* P. 32)

Then Dionysius went to Augustine, one of the deacons of the Church, who gave him the complete epistles of Paul. And Dionysius read them, and learnt them by heart through the power of his lively intelligence. Then he went to Demetrius, of whose death we have spoken above, and begged of him the second Birth; and Demetrius received Dionysius, and baptized him, and gave him the grace which he solicited; and Dionysius was attached to the patriarch's person, and lived in the church. Thus after being a teacher among the idolatrous Sabaeans, he became a teacher in the Church[1], and many disciples came to him; and instead of teaching his former errors and receiving a transitory payment, he was afterwards removed by the Lord into the great see, in reward for his labours; and his house was made into a

1. Eus., *H. E.*, VI. 29.

الى الان مسماة باسمه وكان اسماء تلاميذه تاودورس واغريغوريوس واثناضورس[1] هؤلا كان علمهم الحكمة البرانية اولاً ثم عند تعميده وتقدمه نقلهم الى الحكمة البيعية حتى انهم امتلؤوا من نعمة روح القدس واقاموا معه خمس سنين بعد تقدمته ثم نالوا رتبة الكهنوت وكان له تلميذ اخر اسمه افريقنوس[2] كتب خمسة كتب[3] وتعب فيها فلما سمع بحكمة ياروكلا البطرك مضى الى الاسكندرية ليتعلم منه وكان ديونوسيوس يقول له اعلم ان كل دابة تاكل البرونيا لا تنفع بها ولا تنجح وكل انسان لا ياكل الطعام الروحانى فهو هالك وقد كنت انا مشغولاً بالطعام الفانى وغافلاً عن خبز الحياة الباقى حتى هدانى الرب واستجذب التلميذ بهذا الكلام الى التعليم السمائى حتى ان من فضله عرف صحة النسبتين فى انجيل متى ولوقا ولم يجد فيهما خلفاً بالجملة واقام ياروكلا ثلث عشرة سنة وتنيح فى اليوم الثامن من كيهك ولحق بابائه

1. AB ناضورس DF نناضورس. — 2. Mss. مريقيوس. — 3. F add. من كتب الصابة.

church which exists to this day, and is named after him. The names of his disciples were Theodore and Gregory and Athenodorus[1]. To these he had imparted in former days his strange philosophy; but, when he was baptized and advanced to the priesthood, he converted them to the wisdom of the Church, so that they were filled with the grace of the Holy Ghost. They lived with him for five years, after his ordination; and they also attained to priestly rank. Dionysius had also another disciple, named Africanus[2], who wrote five books with much labour; and when he heard of the wisdom of the patriarch Heraclas, he went to Alexandria to learn of him. And Dionysius used to say to him : « Know that no beast that eats bryony is profited or stimulated by it; and so every man that does not eat spiritual food is perishing. Formerly I was occupied with food that passes away and comes to an end, and neglected the bread of eternal life, until the Lord led me ». And he attracted his disciple by these words to the heavenly doctrines, until through his talents he learnt the true harmony of the genealogies in the Gospels of Matthew and Luke, and found no discrepancies whatever in them.

Now Heraclas occupied the see for thirteen years, and went to his rest on the 8th. of Kihak, and was gathered to his fathers.

1. According to Eus., *H. E.*, VI, 30, Theodore, or Gregory, and Athenodorus were two pupils of Origen. — 2. Eus., *ib.*, VI, 31.

السيرة السادسة من سير البيعة

ديونوسيوس البطرك الحكيم وهو الرابع عشر من العدد

اوسم بطركًا من بعد ياروكلا وهو الذى تقدم ذكره وكثرت البيع والمؤمنون فى ايامه وكانت ممتلئة من تعاليم الله علانية وفى ذلك الزمان وضعوا قوم مقالة فى اعمال ارابيا بأن النفس تموت مع الجسد وتقوم معه فى يوم القيامة فابعدت البيعة المقدسة هذه المقالة بعد اجتماع مجمع للنظر فيها وظهرت مقالة اخرى مفسودة ثم اضمحلت وبطلت بمعونة الله تعالى فى مملكة فيلبس الملك الذى اقام سبع سنين وملك بعده داكيوس وكان بينه وبين فيلبس الملك عداوة عظيمة فاقام على البيعة بلايا كثيرة واستشهد فاويانوس[1] البطرك وصار قرنيليوس بطركًا عوضه وكذلك الاكسندروس بطرك اورشليم اعترف

1. Mss. املاويانوس.

CHAPTER VI

DIONYSIUS[1] THE WISE, THE FOURTEENTH PATRIARCH. A. D. 247-264.

Of Dionysius, who was appointed patriarch after Heraclas, somewhat has already been recorded. Churches grew more numerous, and the faithful were multiplied in his days. And the churches were filled with the divine doctrines; and all was done openly, and in public. At this time certain men in Arabia[2] taught a heresy, according to which the soul dies with the body, and shall rise again with it on the Day of Resurrection. But the holy Church rejected this heresy, after the assembling of a council to examine into it. Another heresy[3] also arose, which taught corrupt doctrines; but it was extinguished and brought to nought by God's help in the reign of Philip[4], who ruled the empire during seven years.

After Philip reigned Decius; and there had been between Philip and Decius a great enmity; and therefore the latter inflicted a great persecution upon the Church. The patriarch Fabian was martyred, and Cornelius became patriarch after him. Likewise Alexander, the patriarch of Jerusalem, twice confessed Christ, and showed forth his faith before the misbelievers,

1. Eus., *H. E.*, III, 28; VI, 29,35, 40-42, 44-46; VII, 1,2,4-11,20-28. — 2. *Ib.*, VI, 37. — 3. I. e. that of the Helcesaïtes, *ib.*, VI, 38. — 4. *Ib.*, VI, 39.

دفعتين واظهر الامانة قدام المخالفين والقى فى السجن وتنيح فيه بعد[1] ان لقى امور صعبة
وكان فيه من القدس والصبر والجهاد موهبة عظيمة جدًا وسمعوه فى الحبس يعترف ويمجد
الى ان تنيّح وجلس بعده بطرك يسمى ماساوانوس[2] وبطرك انطاكية واويلاس اعترف
33 ايضَا وحبس وتنيح فى السجن وجلس * بعده فاوياس[3] واما ديونوسيوس البطرك فقال اذكر
مَا لقيته وأشهد الله علىّ ثم قال داكيوس ملك روميّة طلبنى طلبًا شديدًا وسترنى الله عنه
ولم يعرف مكانى ومن بعد اربعة ايام امرنى الله بالنقلة[4] فهربت وتلاميذى وجماعة من
الاخوة ومشينا مشيًا كثيرًا ولما مضى النهار وقد قربنا من تابوصير[5] اخدونا الجند بعد
اربعة ايام فتخلص منهم طيماثاوس احد تلاميذى وعاد الى البيت بعد[6] ان التقى بزارع[7]
قال[8] له ما خبرك فعرفه[9] خبر البطرك وانه[10] اخذ من كان صحبته ولما اخذوا من[11] الجند
ديوناسيوس البطرك ركبوه حمارًا عريًا كما حكا عن نفسه ومشوا تلاميذه وكان قد

1. E om. to الى ان تنيح. — 2. Mss. ماساويانوس: D om. to فاوياس. — 3. ABDE ابلابياس F ابلاوياس. — 4. E بالقبلة. — 5. ABE بوصير DF ابوصير. — 6. E om. to صحبته. — 7. Mss. بمزارع. — 8. B قالوا. — 9. B فعرفهم. — 10. B وانهم اخذوا A اخذوا D ومن كان صحبته وانه اخذ. — 11. Mss. om.

and was thrown into prison, and there went to his rest after much suffering. Alexander was endowed by God with a great gift of holiness, patience and courage; and men heard him in the dungeon confessing and glorifying God until he died. After him, a patriarch named Mazabanes sat upon the episcopal throne. The patriarch of Antioch, also, Babylas, confessed Christ, and was imprisoned, and died in the dungeon; and Fabius sat
33 after him. * As for the patriarch Dionysius [1], he says : « I will record what I endured, and call God to be my witness. Decius, the prince of Rome, sought diligently for me, but God concealed me from him, and he could not discover my hiding-place. After four days, God bid me remove from that place; therefore I fled with my disciples and a band of the brethren, and we wandered far. After four days, when the light had waned, and we were approaching Taposiris, the soldiers took us; and this was after four days of concealment. But Timothy, one of my disciples, escaped from our captors; and he returned to the house where we were, after meeting a countryman, who enquired of him what news he had to give him; so he told him what had befallen the patriarch. » And that rustic assembled his companions; and when they had rescued the patriarch Dionysius from the soldiers, they made him ride upon a bare-backed ass, as he relates of himself; but his disciples walked on foot.

1. Eus., *H. E.*, VI, 40.

انفذ الى فاويانوس بطرك انطاكية واعامه بحال الشهداء الذين استشهدهم داكيوس بالاسكندرية[1] وكتب له قصصهم حتى[2] ان انسانًا شيخًا اسمه مَطرا اخذوه وقالوا له تسجد للاصنام فلم يفعل ذلك فضربوه ضربًا موجعًا وجرحوا وجهه بالقصب ثمّ اخرجوه خارج المدينة ورجموه حتى تنيح وكذلك امرأة مؤمنة قدّموها لتسجد للاصنام فامتنعت فضربوها وعروها وربطوا رجليها وجروها على الحجارة حتى يقطع لحمها وجرى دمها على الارض فى الشوارع وهى تجلد الى ان اخرجوها من المدينة وقتلوها ورموها هناك وعادوا الى بيوت المؤمنين فنهبوها واخربوها واخذوا مَا فيها من ذهب وفضة واثاث وفى هذا الزمان استشهد بولس الاسكندرانى واخذ اكليله بفرح ولم يكن احد يقدر يتظاهر بمعرفة الله وفى تلك الايام ايضًا اخذت عذراء مؤمنة اسمها بلونية كسرت اعضاءها كلها واحرقت بالنار وهى بالحياة خارج المدينة لانها لم تطعمهم فى الكفر ولم تجحد السيّد

1. E add. لا يحصا عددهم. — 2. E om. to وعادوا الينا add. وما قاسوا من انواع العذاب وجميع البلايا الذى صبروا عليها وفى اخر كتابه قال انه ان فى اوان الشدة انكروا جماعة وعادوا الينا.

Dionysius also sent a letter[1] to Fabius[2], patriarch of Antioch, and narrated to him the history of the martyrs, who suffered under Decius at Alexandria. He related that an old man named Metras was seized; and his captors said to him : « Wilt thou worship the idols? » But he refused; and so they inflicted upon him a painful beating, and wounded his face with styli[3]. Then they led him out of the city, and stoned him until he died. Likewise a certain believing woman[4] was led in to offer worship to the idols; but she refused; and they beat her, and stripped her, and bound her feet together and dragged her over the stones so that her flesh was mangled, and her blood ran over the ground in the streets, while she was scourged all the time, until they had drawn her out of the city; and they killed her, and threw her body aside there. Then they returned to the houses of the faithful, and plundered them and wrecked them, and carried off all the gold and silver and furniture that they found in them. At this time Paul[5] of Alexandria was martyred, and received his crown with joy. And none could openly profess the knowledge of God. In those days also a faithful virgin, named Apollonia, received the crown of martyrdom. All her limbs were broken, and she was burnt in the fire while still alive, outside the city, because she would not

1. Eus., VI, 41. — 2. The Arabic and some MSS of Eusebius have here « Fabian ». — 3. καλάμοις ὀξέσι, *ib.* — 4. Quinta, *ib.* — 5. A misunderstanding of the passage : οἱ ἀδελφοὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων, ὁμοίως ἐκείνοις οἷς καὶ Παῦλος ἐμαρτύρησε (Hebr. x. 34), μετὰ χαρᾶς προσεδέξαντο, *ib.*

المسيح وكانت تنظر لهيب النار وهم يحرقونها فلم يهولها بل صبرت على ذلك واسلمت روحها واخذ رجل آخر اسمه سرابيون وعذب عذاباً شديداً ورمى من ثالث طبقة فتكسرت عظامه واستشهد ولم يكن للمؤمنين ملجأ ولا مسكن لا نهاراً ولا ليلاً فمكثوا هكذا زماناً كثيراً وكان هذا من فعل داكيوس الملك واستشهد شهدآء كثير لا تحصى اسماؤهم واخذ ايضاً المغبوط يوليانوس وكان رجلاً جسيماً كبير البطن لا يقدر يمشى ومعه رجلان وجازوا بهم الى الايوان فانكر احد الرجلين واعترف الاخر مع الشيخ يوليانوس فجروهما فى المدينة واحرقوهما بالنار وكانوا شرط كثير متهيئين لعذاب الناس وأخذوا احداً فصرخ وقال يا رب تقبلنى اليك سريعاً فقطعت راسه واحرق بالنار واثنان[1] اخران ايضاً استشهدا معه واخر يسمى الاكسندروس ومعه جماعة ساقوهم الى الحبس ثم اخرجوهم منه وقتلوا وامرأة تركت اولادها وقتلوها وامرأة مؤمنة ايضاً من شدة غيرتها

1. ABE واثنين اخوين.

obey them by giving up her faith, and would not deny the Lord Christ. And she looked at the flame of the fire while they burnt her; and it did not terrify her, but she endured it patiently, and gave up her spirit.

And another man was taken, named Serapion, and was severely tortured, and thrown from the third story, so that his bones were broken; thus he suffered martyrdom. And the faithful had neither a place of refuge nor a place of rest to go to, neither by day nor by night; and in this condition they remained for a long time; and this was the work of Decius the prince. And many were martyred whose names were not recorded. And the blessed Julian also was taken; and he was corpulent and stout in body, and was unable to walk, and therefore he had two men with him; so they led them all to the palace; and one of the two men apostatized, but the other confessed the faith together with the aged Julian; so they dragged[1] those two through the city, and burnt them in the fire. And there were many troops prepared for the punishment of the Christians; and they seized another man[2], who cried aloud, saying: « O Lord take me quickly to thyself! » Then his head was cut off, and he was burnt in the fire. And two others also were martyred with him; besides another man named Alexander, and a number with him, whom they drove to the prison, and afterwards brought forth thence; and they were put to death. And there was a woman[3] who left her children, and was slain. And another believing woman[4], in the greatness of her zeal for

1. Eus. καμήλοις ἐποχούμενοι, perhaps misread καμίλοις. — 2. Besas, *ib.* — 3. Dionysia, *ib*
4. Ammonarion, *ib.*

لدينها دعت [1] على الوالى فقتلها وجماعة [2] كثيرة لا تحصى كانوا يتقدّمون * للاستشهاد على * P.
اسم السيّد المسيح بفرح عظيم كمثل من يسعى الى العرس وكذلك جماعة من أهل
المدن والقرى استشهدوا وساح فى الجبال جماعة كثيرة لا تحصى هربوا من الكفار
ومَات منهم كثير بالجوع والعطش والحر وشيخ اسقف من مَدينة تسمى مليج من كورة
مصر هرب ومعه امراة تبعته فلم يقدروا عليهما ولا عرف لهما خبر وجماعة كانوا الشرطيون
يلقونهم فياخذوا منهم البرطيل ويطلقوهم وقوم هاموا على وجوههم ولم يعودوا هذا
كله لم اقله انا ديونوسيوس البطرك هثًا ولا باطلًا لكنى اعامت ابوّتك يا اخى فاويانوس [3]
جميع البلايا التى احاطت بنا ومَا صبرنا عليه ولقيناه وقد استحق الملكوت كلمن ذكرته لك
يا اخى بتعبهم وجهادهم على اسم السيد المسيح وممن [4] كان انكر فى الشدة جماعة عادوا
الينا فقبلناهم بفرح لمعرفتنا بفرح من يريد توبة الخاطئ ولا يريد موته حتى يرجع

1. F شتمت الوالى ودعت عليه. — 2. F وخلق كثير كانوا يتقدموا لاخذ الشهادة على اسم
بكل موضع فيه اجتماع. — 3. AB ابلاوناوس D ابلاوناس F ابلاويناس. — 4. F om. to

the faith, defied the governor, who therefore put her to death. And a great multitude without number came forward to suffer martyrdom for the name of the Lord Christ * with great joy, as a man hastens to his wedding; and likewise many of the inhabitants of the towns and villages. * P

And a great multitude without number wandered among the mountains, having fled from the unbelievers; and many of them died of hunger and thirst, and from the heat. And an old man, a bishop [1], from the city called Malîj, of the province of Egypt, fled, in company with a woman, who followed him; and these two could not be found, nor were any tidings of them known. And many were captured by the soldiers, who afterwards took a bribe from them, and released them. But many wandered forth at random, and never returned.

« I, Dionysius, the patriarch, have not said all this to no purpose; but I have made known to thy Paternity, my brother Fabius, all the trials which have surrounded us, and what we have endured and encountered. And all those persons that I have mentioned to thee, my brother, merited the kingdom by their sufferings and combatings for the name of the Lord Christ. And many of those who apostatized in the persecution have returned to us, and we received them gladly, because we knew the joy of him who desires the repentance of the sinner, and not his death, so that he may be converted and live.

1. Chaeremon, bishop of Nilus, Eus., *H. E.*, VI. 42.

فيحيا وبحكم ما احققته من مشاركتك لى ايّها الاخ الحبيب شرحت لك مَا نالنا لاجل انا روح واحدة وامانة واحدة وكذلك انتم ايضًا الاخوة والاولاد اردت اذكر هذا لكم بسبب الاولاد المباركين وصبرهم لتعلموا مَا نال اخوتكم المؤمنين من الجهاد على الامانة الارثذكسية ومَا صاروا اليه من النعيم بصبرهم لاجل من صبر على الآلام عنا وعنهم واشترى جمعنا بدمه فتصبروا من اجله ولم يجحدوه فى مجلس الكفار ولم يهلهم فى محبته حد السيف ولا نهب الاموال ولا حريق النار فاظهر الله فضائلهم فى الدنيا ولهم فى الاخرة جزيل الثواب وحسن المآب وكان قس من اهل روميّة قد افتخر وقال ليس يجوز ان نقبل احدًا ممن انكر المسيح فى زمان الشدّة والاضطهاد ورجع الى الرب لاجل انه قد سقط ولم يصبر بل يجعل من جملة المخالفين وكان يسمى الذين تثبّتوا الانقياء وكان هذا القس رئيسًا على جماعتهم فاجتمع بروميّة مجمع فيه ستون اسقفًا واقساء[1] وشمامسة بسبب هذا القس وغيره وكتبوا الى كل موضع بما جرى وكان انسان يسمى نواتوس[2] مساعدًا

1. Mss. وقسا. — 2. Mss. اووس and so throughout.

And because I am assured of thy fellowship with me, dear brother, I have expounded to thee what befell us; for we are of one spirit and one faith. And to you also, my brethren and my sons, I wish to relate this, for the sake of my blessed children and their patience; that you may know of the struggles of your faithful brethren for the orthodox faith, and of the happiness to which they have gone, through their endurance for the sake of him who suffered for us and for them, and redeemed us all by his blood. For they were patient for his sake, and would not deny him in the assembly of the unbelievers; and, in their love for him, neither the edge of the sword, nor the plunder of their goods, nor burning in the fire could terrify them. For God showed forth their virtues in this world; and in the next they have a great reward, and a glorious return to him. »

Now there was a certain priest[1] a native of Rome, who said in his pride[2]: « It is not lawful that we should receive any one of those who denied Christ in the time of trouble and persecution, even if he now returns to the Lord; for he fell and did not endure, but was made one of the misbelievers. » And this priest used to call those that had been constant, « the Pure[3] »; and he was the head over their community. So a council assembled at Rome, consisting of sixty bishops besides priests and deacons, to try the case of this man and his followers; and they wrote to every place an account of what took place. And there was a man called Novatus, who assisted this

1. Novatian. — 2. Eus., *H.E.*, VI, 43. — 3. Καθαροί.

لهذا القس مبغضًا للتائبين وكان يساعده على اخراج كلمن يريد الرجوع الى البيعة منها فاقبل يمنعهم ان يدفعوا للناس الدواء وهو التوبة والندامة والصوم والسهر والبكاء والتضرع الى الله فى المغفرة فكتبوا كهنة روميّة الى كهنة انطاكية بما جرى فجاوبوهم واتفقوا جميعًا ان يقبلوا العائدين الى البيعة ويغفروا لهم ويعاونوهم على التوبة لان الله هو الذى يقبلهم ثم اخرجوا القس المفتخر المتعاظم على هؤلاء العائدين واحضروا كتب نواتوس بمساعدتهم وعرفوا مَا كتبه لاجلهم ثم ان نواتوس اغتصب اسقفية بغير استحقاق واقام ثلث سنين واوسم كهنة قومًا جهالًا لا يعرفون شيئًا ثم وهمهم انه رئيس اساقفة فكانوا يكرمونه لاجل ذلك حتى انتهت اخباره الى روميّة فصار بينهم سجس وافتراق عظيم ثم اجتمع بعد ذلك جماعة من الاساقفة * وابطلوا جميع مَا كان نواتوس عمله بكذبه فاعلموا الذين قبلوه بانّهم قوم سادجون لا معرفة لهم وان كل ما اوسمه وعمله لا صحة له فتقدّم حينئذ واحد ممن كان نواتوس اوسمه واعترف بخطيته وبكى فقبلوه وسامحوه وكاتبوا عنه الكراسى * P. 3

priest, out of hatred for the penitents, and helped him to repel from the Church all those that wished to return to her. Accordingly he began to forbid his followers to administer to the people the divine medicine, which consists in repentance and penitence and fasting and watching and weeping and humbly imploring God's forgiveness. So the clergy of Rome wrote to the clergy of Antioch an account of what had passed; and the latter returned an answer to them; and they all agreed that they should receive those that returned to the Church, and absolve them, and help them to repentance, because God himself receives them. Then they excommunicated the proud priest, who despised those penitent apostates; and they sent for the letters of Novatus concerning the conciliation of such men, and learnt what he wrote about them. After that, Novatus[1], unworthy as he was, usurped the title of bishop and remained in that office for three years, ordaining as priests ignorant men who knew nothing; and he made his followers believe that he was the chief of the bishops, and they honoured him accordingly; until the report of his deeds reached Rome, and there was trouble between the two parties in the Church and a great schism.

After that, a synod of bishops assembled, and cancelled all that Novatus * had done by his lies, and proved to all those that had accepted him that they were simple men without knowledge, and that all his ordinations and other acts were invalid. Then one of those whom Novatus had ordained came forward and confessed his sin, and wept; and so the bishops received and pardoned him. And they wrote about Novatus to the various sees, * P.

1. The name here should be Novatian, but Eusebius also has Νοουάτος.

وحذروهم من قبول هذا نواتوس ولا شىء من تعليمه وكان[1] عدة من اشتهر امره ومن اوسمه سبعة واربعون قسًا وسبعة شمامسة وسبعة ابوذياقنين وسبعة اغنسطسين وبوابين[2] وكان قد عمل اشياء كثيرة غير صحيحة لا حاجة الى ذكرها ثم كتب ديونوسيوس البطرك الى جميع المواضع كتبا يأمر بقبول من يرجع عن انكاره وجعل[3] هذا قانونًا باقيًا لكلمن يعود من غلطه وكتب ايضًا الى قونون[1] اسقف الاشمونين كتابًا مفردًا بمثل ذلك سوى باقى الاساقفة وكان ينبه الشعب المقيم معه بالاسكندرية ويعرفهم جميع ما عمله ارجاناس فى جميع البيع ويحذرهم منه ثم كتب قوانين وخلدها فى البيعة فيها تعاليم واداب شرعيّة ثم ان ديونوسيوس البطرك العظيم على مدينة الاسكندرية العظمى كتب بما جرى عليه وما حل به فى مدة رياسته وقد عرفنا ذلك من رسائله وتعاليمه التى رأيناها فى جميع البيع فى كل موضع

1. E om. to الى ذكرها. — 2. Mss. واموبين. — 3. E om. to واخذ ملكه add. ويأمر جميع الاساقفة الذى بكرسيه بذلك ثم ان داكيوس الملك الكافر مات. — 4. Mss. قولوتون.

and warned the Christians not to receive any of his doctrines. And the number of those who published his teaching, and whom he ordained, was as follows : forty-seven priests, and seven deacons, and seven subdeacons, and seven readers and doorkeepers [1]. And he had done many things that were invalid, but which it is unnecessary to relate.

Then the patriarch Dionysius wrote letters to all places, enjoining that those who returned from their apostasy should be received; and he made this a permanent canon for those who should repent of their error. He also wrote a separate letter to Conon, bishop of Al-Ushmunain [2], containing similar matter, besides those sent to the rest of the bishops.

And Dionysius warned the people who dwelt with him in Alexandria, telling them of all that Origen had done in all the churches, and putting them on their guard against him. Then he wrote canons, which he made perpetual in the Church, and which contained an exposition of doctrines and rules of legal discipline.

Then Dionysius, the great patriarch of the great city of Alexandria, wrote down what had happened to him, and what had befallen him during the period of his primacy; and we have learnt these things from his epistles and his instructions, which we have seen in all the churches, in every place. And altogether Decius did not reign two years; and on account of his

1. These are the numbers of the Catholic clergy in Rome. Eus. has 42 acolytes, 52 exorcists, readers and doorkeepers, *ib.* — 2. τῆς Ἑρμουπολιτῶν παροικίας ἐπίσκοπος, *ib.*, VI, 46.

وبجميع ما اقام داكيوس الملك سنتين ولاجل اضطهاده لاولاد البيعة وقتله[1] اياهم قتل هو واولاده واخذ ملكه وجلس بعده كلس[2] ملكاً فكتب اليه ديونوسيوس كتبا وكان[3] كلس الملك قد عرف جميع ما عمله داكيوس لانه كان قد خلف صنم حجر كان يعبده ويقول انه الذى دفع له الملك وقتل الكهنة الذين كانوا يطلبون الى الله فى خلاصه وثبات ملكه ثم كتب ايضاً الى بطرك رومية كتباً قصداً منه فى اتصال المكاتبة بينهم وقبول من يعود اليه ممن انكر فى وقت الاضطهاد فى ايام داكيوس وذكر له فيه زوال كل اضطهاد كان فى كرسيه بالاسكندرية وان السلامة قد صارت فى البيعة وارداع نواتوس الضال عن فعله حتى[4] لا يبقى للبيعة ضد لانه اغتصب الكهنوت لنفسه فقط ولم يكفر وبحثهم على اتفاق الكلمة وكان يومئذ دمتريانوس[5] بمدينة انطاكية وتاوكتسطس[6] بقيسارية وماسابانوس[7] باورشليم وهى[8] ايليا ومرينوس بصور وتنيح الاكسندروس بلادقية وكانت جميع البيع متفقة على الامانة الارثدكسية

1. AB وقبلتم اياه. — 2. AB كللالس DE كلالس. — 3. E om. to وثبات ملكه. — 4. E om. to وجماعة معهم. — 5. Mss. دمتريوس and so below. — 6. Mss. تاوتكطس. — 7. Mss. ماساويانوس. — 8. Mss. باورشليم وايليا الارمنى بصور.

persecution of the children of the Church, and his putting them to death, he was slain with his sons, and his princely power was taken away from him.

And after him Gallus was enthroned as prince. And Dionysius wrote a letter to him. Gallus the prince had known all that Decius had done, for he had left behind him an idol[1] of stone which he used to worship, saying that this idol had given him the empire; and he slew the priests who used to pray to God for his salvation and the confirmation of his power.

Then Dionysius also wrote a letter to the patriarch of Rome[2], requesting of him the establishment of correspondence between them both, and the reception of those who had apostatized during the persecution of Decius, but had returned; informing him also of the entire cessation of the persecution which had been in his diocese of Alexandria, and of the coming of peace to the Church; and of the removal of the schism of Novatus, so that there did not remain an adversary to the Church, for he had only seized the pontificate for himself, and had never become an unbeliever. For Dionysius had examined the followers of Novatus on the unity of doctrine.

At that time « Demetrianus[3] was bishop in the city of Antioch, and Theoctistus at Caesarea, and Mazabanes at Jerusalem, that is Aelia, and Marinus at Tyre. And Alexander had gone to his rest at Laodicea. And

1. This passage is a mistranslation of Eus., VIII, 1. — 2. Stephen, *ib.*, VII, 2-5. — 3. *Ib.*, VII, 5.

ووحدانية المسيح فى كل موضع وصقع ببهجة وتعظيم واتفاق قول الحق بمجد الله الاه السماء وسيدنا يسوع المسيح الكلمة وروح القدس الاله الواحد بكل موضع يكون فيه اجتماع بقول واحد ومحبة للاخوة هذا قول ديوناسيوس ثم كتب ايضاً الى استفانوس بسبب تعميد الذين رجعوا من انكارهم المسيح فى الاضطهاد وان يميّزوا هذا الامر فانه عظيم جدّاً وان جماعة الاساقفة المجتمعين قد ذكروا هذا كما سمعنا وان الذين يدخلون
التعليم ويتركون الشقاق والخلاف يجب ان يحموا حتى يصيروا جدداً * بصبغة ليتخلصوا من 36
اختلاطهم بالانجاس ويكلم ايضاً ديونوسيوس فى كتابه بسبب خلف وشقاق سابليوس لانه سبب العلة التى كانت طريقاً الى التجديف على الله ضابط الكل وقال ديونوسيوس فى كتابه فقد[1] انفذ التّى بسبب الذين يحبون ان يعمدوا الـكـل من المريديـن وهم الانوس وبرميليانوس وجماعة معهم واقامت البيعة هادئة مدّة يسيرة حتى توفى الملك وملك بعده

1. Mss. انفذت اليك الذى يجب ان تعمدهم الكل من المريدين وهم اوليانوس وبرسيليوس وديكسانوس.

all the churches were in harmony in the orthodox faith and unity of Christ in every place and every region, rejoicing and magnifying God and at one in the true doctrines; with glory to God, the God of heaven, and our Lord Jesus Christ the Word, and the Holy Ghost, One God, wherever there is agreement in one creed, and love of the brethren. » These are the words of Dionysius.

Then he wrote also to Stephen concerning the baptism of those who had returned from their denial of Christ during the persecution, saying that they should settle this matter, because it was very important; and that the council of bishops who met together had spoken of this question, as we have heard; and that those who accepted instruction and abandoned schism and heresy
36 must be washed, that they might become new by immersion, * so that they might be purified from their commingling with the filthy.

Dionysius also speaks in his letter of the schism and heresy of Sabellius, because he was the cause of the mischief which led to blasphemy against God Almighty. And Dionysius says in his letter : « He[1] sent word to me of those that desire to rebaptize all the heretics; and they are Helenus and Firmilian and many with them[1]. »

And the Church remained in tranquillity for a short time, until the prince died, and there reigned after him an unbelieving prince named Valerian.

1. He is here writing to Xystus and speaking of Stephen, *ib.*

ملك كافر اسمه ولاريانوس [1] فاخذوا نوابه ديوناسيوس واعتقلوه بامره وقتلوا جماعة شهداء لا يحصون حتى انهم كانوا يشقون بطون الاطفال وياخذون مصارينهم ويصلحونها لفائفاً على انابيب القصب ويرمون بها للشياطين ثم انهم عاقبوا ديوناسيوس البطرك وطالبوه ان يسجد لاوثانهم فقال لهم نحن نسجد لله تعالى وانتم تسجدون لما تحبون وسجودنا للسيّد المسيح خالق السماء والارض الذى نحبه فقال [2] له الوالى انت ما عرفت قدر صبر الملوك عليك فان سجدت لالهتهم اكرمناك وقدّمناك وان لم تفعل وخالفت الامر ولم تسجد للالهة فسترى ما يجرى عليك واخذ جماعة كانوا معه فقتلهم بعد ان خاطبه خطاباً كثيراً ثم اخرجه ونفاه الى موضع يقال له قولوثى [3] وتفسيره [4] حاجب [5] فعمل اهل ذلك الموضع معه الجميل ومع كلمن كان معه ممن لم يسجد للاصنام وبعد ذلك اعادوه ليحكموا عليه بالموت فاحضروه الى الوالى فقال له بلغنا انك تنفرد فى الموضع وتقدس انت واصحابك فقال له نحن ما

1. Mss. ولاريوس and so below. — 2. E om. to ما يجرى عليك add. فغضب الوالى. — 3. Mss. والوثى. — 4. E om. with foll. word. — 5. Mss. حاجنا.

And by his command his deputies seized Dionysius, and imprisoned him. And they killed an innumerable number of martyrs; even ripping open the bodies of infants, and taking their intestines, and twisting them round pipes made of reeds which they cast at the devils [1]. Then they tortured Dionysius the patriarch, and demanded that he should worship their idols. So he said to them : « We worship God most high; but you worship what you love. Our worship is offered to the Lord Christ, Creator of heaven and earth, whom we love. » Then the governor said to him : « Thou knowest not the measure of the patience of the princes towards thee. For if thou wilt worship our gods, we will honour and promote thee. But if thou wilt not do so, and disobeyest the command, and wilt not worship the gods, then thou shalt see what will happen to thee. » And the governor took many of the patriarch's companions, and killed them, after exhorting him at length; and then drove him out, and banished him to a place, called the district of Coluthion, the interpretation of which is Chamberlain [2]. But the inhabitants of that place treated Dionysius and all his companions, who would not worship the idols, hospitably. And after this they brought him back to condemn him to death; and they led him before the governor, who said to him : « We have heard that thou goest to a place apart, and performest the liturgy with

1. A misinterpretation of the words : σπλάγχνα νεογενῆ διαιρεῖν, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ διακόπτειν καὶ καταχορδεύειν πλάσματα, ὡς ἐκ τούτων εὐδαιμονήσαντας, *ib.*, VII, 10. — 2. Severus perhaps derives this name from ἀκόλουθος.

ندع صلاتنا ليلًا ونهارًا وخاطبه[1] خطابًا كثيرًا ثم تركه والتفت البطرك الى الذين كانوا معه وقال لهم امضوا الى كل موضع وصلوا وقدّسوا فان غبت عنكم بالجسد فانا معكم بالروح ثم ان البطرك اعيد الى الموضع الذى كان فيه منفيًا فحزن الذين كانوا معه لانه افترق منهم لكنهم قالوا نحن نعلم ان السيّد المسيح معه فى كل طرقه ثم استشهد فى تلك الايام جماعة من الاخوة لا يحصى عددهم على اسم السيد يسوع المسيح لامتناعهم من السجود للاصنام واستشهد ولاريانوس الملك قومًا كثيرًا فى كل صقع وكل موضع ثم انه ثار عليه جماعة من البربر واتعبوه تعبًا عظيمًا وكان له ولد حكيم جدًّا قام فى الملك وكان قد ربى فى ايام الاضطهاد فدفع هذا لديونوسيوس واصحابه كتاب اطلاق وامر[2] ان يكتب فيه بوليوس قيصر الضابط الملك المحب لله يكتب لديونوسيوس البطرك وديمتريوس ولباقى الاساقفة ويأمر بمراعاتهم ومن كان يبغضهم فليبعد عنهم وتفتح لهم بيعهم فيتقووا

1. E om. to فى كل طرقه. — 2. E om. to لاعترافه المسيح add. وكان اسمه بوليوس قيصر وكتب لباقى الاساقفة يامر بمراعاتهم ورفع الجهاد عنهم.

thy companions. » Dionysius answered : « We never cease to pray, night or day. » So the governor exhorted him at length, and then left him; and the patriarch returned to his companions and said to them : « Go to every place, and pray and celebrate the liturgy; and if I am absent from you in the body, yet I am with you in the spirit. » Then the patriarch was sent back to the place in which he had been in banishment, and his companions were sad because he was parted from them; but they said : « We know that the Lord Christ is with him in all his ways. »

Then an innumerable multitude of the brethren were martyred in those days for the name of the Lord Jesus Christ, because they refused to worship the idols. And Valerian, the prince, made martyrs of many people in every region and every place. Afterwards a multitude of the Barbarians attacked him, and brought great trouble upon him. But he had a son who was very wise, and who remained in possession of the government; and he had been brought up in the days of persecution. And he gave to Dionysius and his companions a letter of release, and commanded that these words should be written in it[1] : « Publius Caesar, the reigning prince, who loves God, writes to Dionysius the patriarch, and Demetrius and the rest of the bishops, and commands that they be kindly treated. Let those that hate them depart from them, and let their churches be opened to them. Let them take courage from our letter; and let no chastisement touch them after this day, nor sadness

1. Eus., *H. E.*, VII, 13.

بكتابنا ولا ينالهم بعد اليوم عذاب ولا خزن ولا غم بعد هذا الزمان لكى يكملوا خدمتهم
لله وصلواتهم وقد اطلقناهم وقد وليت اريليوس[1] كيريانوس وامرته ان يحفظهم ويراعيهم
ويصلون صلواتهم ويقدّسوا قدّاساتهم وكان هذا الكتاب مكتوبًا باليونانيّة وكتب كتابًا * P.
آخر للاساقفة بان ياخذوا دياراتهم ومواضعهم كلها وكان فى ذلك الزمان كسطس اسقف
روميّة وديمتريانوس اسقف انطاكية وبرميليانوس[2] اسقف فيسارية قبادوقية واغريغوريوس
اسقف بنتس واخوه اتاندرس[3] اسقف قيساريّة فلسطين واوماناوس[4] اسقف يروشليم وهو
الذى اخذوا رأسه لاعترافه المسيح فلما طعن ديونوسيوس فى ايامه ضعف جسده من
كثرة مَا لحقه من الاضطهاد ولم يفتر مَع هذا ليلة واحدة من قراءة الكتب المقدسة
فلما علم الله تعالى محبته للكتب انعم عليه بقوة بصره حتى انه صار يبصر كما كان فى ايام
شبابه ولما لم يقدر يمضى الى المجمع الذى اجتمع على بولة السميساطى ارسل رسله
برسالة مملوءة حكمة وتعاليم الى الاساقفة المجتمعين بسببه لان[5] بولة كان كالذئب الذى يهر[6]

1. Mss. اريوس ابن كريانوس. — 2. Mss. برميوس. — 3. Mss. تادرس. — 4. Mss. ساويليانوس. — 5. E om. to فلما لم يرتد. — 6. F يهجم.

nor sorrow after this time; so that they may perform their service and their prayers to God; for we have set them free. And I have appointed Aurelius Cyrenius, and commanded him to guard the bishops safely, and treat them kindly. And let them say their prayers and celebrate their liturgies. »

* This letter was written in Greek. And the prince wrote another letter to the bishops, bidding them resume possession of all their monasteries and dwelling-places. * P.

At this time Xystus was bishop of Rome[1], and Demetrianus bishop of Antioch, and Firmilian bishop of Caesarea in Cappadocia, and Gregory bishop of Pontus, and his brother Athenodorus bishop of Caesarea in Palestine; and Hymenaeus was bishop of Jerusalem; and he it is whose head they took off because he confessed Christ.

So when Dionysius advanced in age, his body grew weak from the great hardships that he had endured; but nevertheless he did not cease for one night to read the holy scriptures. For since God most high knew his love for the holy scriptures, he granted him the faculty of sight, so that he could see as well as he used to in the days of his youth.

And since he could not go to the council[2] which assembled to settle matters concerning Paul of Samosata, he sent his envoys with a letter full of

1. Eus., *H. E.*, VII, 14. — 2. *ib.*, VII, 27.

على الخراف فمضى اساقفة المجمع مسرعين الى انطاكية بمجد السيّد المسيح ومن جملة من حضر المجمع برمليانوس اسقف قيساريّة قبادوقية وغريغوريوس المقدّم ذكره واخوه اتاندروس[1] والنوس[2] اسقف طرسوس ونيقوموس اسقف ايقونيا واوماناوس[3] اسقف اورشليم ومكسيموس اسقف وسطرا وجماعة معهم اساقفة واقسة وشمامسة فاحضروا بولة وسألوه عما قاله ووبخوه على تجديفه على السيّد المسيح فلما لم يرتد قطعوه ونفوه وفى هذا الزمان تنيّح ديونوسيوس بطرك الاسكندرية وكان مدة مقامه على الكرسى سبع عشرة سنة وتنيح فى ثلثة عشر يوماً من برمهات وفى[4] نسخة بدير ابى مقار ان مقامه على الكرسى سبع سنين وقد شهد سعيد بن بطريق فى كتاب التأريخ انها سبع عشرة سنة وهو موافق للسيرة التى نقلت منها هذه النسخة

1. Mss. تادروس. — 2. Mss. ووالنوس. — 3. Mss. واناوس. — 4. EF om. to end.

wisdom and instruction to the bishops assembled on his account; for Paul was like the wolf that howls at the sheep. So the bishops of the council went in haste to Antioch for the glory of the Lord Christ. And among those present in the council were Firmilian, bishop of Caesarea in Cappadocia, and Gregory who has already been named, and his brother Athenodorus, and Helenus, bishop of Tarsus, and Nicomas, bishop of Iconium, and Hymenaeus, bishop of Jerusalem, and Maximus, bishop of Bostra; and with them a multitude of bishops and priests and deacons. Then they sent for Paul, and asked him concerning what he had said, and admonished him because he had blasphemed the Lord Christ; and when he would not retract his opinions, they excommunicated him and banished him.

At this time Dionysius, patriarch of Alexandria, went to his rest, after remaining in the see for seventeen years; and he died on the 13th. day of Barmahat. But in a copy in the Monastery of Father Macarius it is said that he continued upon the episcopal throne seven years. Said, son of Batrik, however, bears witness in the book of the annals that the period was seventeen years; and this agrees with the biography from which the present copy was translated.

مكسيموس البطرك وهو من العدد الخامس عشر

وجعل بعد ديونوسيوس مكسيموس على كرسى القديس مرقس بمدينة الاسكندريّة العظمى فى[1] سبع عشرة سنة من ملك غليانوس ووالاريانوس[2] واعان الاخوة فى امور البيعة بكل موضع واخرج بولة السميساطى من البيعة لما عرف بانه مخالف لان كلما جرى فى المجمع بانطاكية على بولة كتبوا به الى ديونوسيوس بطرك رومية والى مكسيموس بطرك الاسكندريّة لما جاس بعد ديونوسيوس وكتب[3] جميع المجمع باتفاق روحانى قطع بولة وقالوا انه لا يجب ان يسمى باسم بولس الرسول وكتبوا[4] الى[5] ديونوسيوس بطرك رومية ومكسيموس بطرك الاسكندريّة والى[6] جميع اساقفة المسكونة والقسوس والشمامسة وجميع بنى المعمودية * والبيعة السمائية المتفقة ويسمونهم ويقولون فى كتابهم[7] الينس * P. 3

1. E om. to ووالاريانوس. — 2. Mss. والباريانوس. — 3. E om. to بانطاكية و add. ونحن هؤلاء البطاركة الى جميع الاساقفة والكهنة وبنى المعمودية فى سائر المسكونة يحذروهم منه ومن قبول كلامه الردى ومن افعاله الذميمة واقطعوه واقاموا عوضه رجلًا خائف من الله اسمه دمنوس ودفعوا له استقفيته. — 4. Mss. وكتب. — 5. Mss. om. — 6. Mss. الى. — 7. Mss. كتابهما add. الى.

MAXIMUS[1] THE FIFTEENTH PATRIARCH. A. D. 264-282.

After Dionysius, Maximus was placed upon the throne of Saint Mark in the great city of Alexandria, in the seventeenth year of the reign of Gallienus and Valerian, and he helped the brethren in the affairs of the Church in every place. And he drove out Paul the Samosatene from the Church, when he learnt that he was a heretic, because an account of all that happened in the council of Antioch with regard to Paul was written and sent to Dionysius, patriarch of Rome, and to Maximus, patriarch of Alexandria, when he took his seat after Dionysius. For the whole council subscribed with spiritual consent to the excommunication of Paul, and said that it was not fit that he should be named with the name of Paul the apostle. And they wrote to Dionysius, patriarch of Rome, and Maximus, patriarch of Alexandria[2], and to all the bishops of the inhabited world, and to the priests and deacons and all the baptized, and to the whole orthodox Church under heaven, * naming the bishops, and saying in their letter: « Helenus and Hymenaeus * P. 8

1. Eus., *H. E.*, VII, 11, 28, 32. — 2. *Ib.*, VII, 30.

وهمناوس وتاوفيلس وتاوتكنص[1] ومكسيموس وبرقلس ونيقوموس واياليانوس[2] وبولس وبروطغونوس[3] وولانوس وهيركس واوطاخيوس وتادروس وملخيون ولوكيوس[4] وبقيتهم الذين فى المدن والقرى[5] القريبة منا[6] قد كتبنا اليكم يا اخوتنا الاساقفة القديسين والشعوب المحبّين للسيّد المسيح ابن الله ندعوكم الى الصلاة للرب ان يزيل عنكم مؤامرة بولة السميساطى الذى معه تعليم يولد له الموت اكثر من كل احد لكى تكونوا معنا بقلب واحد مثل ديونوسيوس بطريرك الاسكندريّة وبرمليانوس اسقف قبادوقيّة الذين كتبوا الينا الى انطاكية حتى هدمنا رئيس الضلالة الذى لم يعلموا شيئاً من اقاويله الرديّة لانا نحن الذين قرأنا كتبه فى المجمع بالامانة الفاسدة وشهدنا بهذا ومن معنا ومن بعد ذلك عاهدنا انه يتوب وكان ذلك منه هزوءاً وغدراً وقسا قلبه ولم يتب وبقى على ضلاله مفترياً على الله بكلامه فانكر وجحد الرب فى امانته وصفة حال هذا بولة انه انتقل من امانته الى الكفر والضلالة والهلاك وكان فقيراً فى جنسه فقراً ظاهراً لانه لم

1. DF om. to وبولس. — 2. Mss. وملیانوس. — 3. Mss. وبرغونوس. — 4. Mss. ولوجيوس. — 5. ABD om. — 6. ABD add. والبعيدة عنا.

and Theophilus and Theotecnus and Maximus and Proclus and Nikomas and Aelianus and Paul and Protogenes and Bolanus and Hierax and Eutychius and Theodore and Malchion and Lucius, and the rest, who dwell in the cities near to us. We have written to you, our brethren, the holy bishops, and the laity who love the Lord Christ, the Son of God, calling upon you to pray to the Lord that he may cause to cease from among you the opinions of Paul the Samosatene, who teaches doctrines which beget death for him more than any other; that thus you may be of one mind with us, like Dionysius, patriarch of Alexandria, and Firmilian, bishop of Caesarea in Cappadocia, who wrote to us at Antioch, so that we overthrew the leader of the error, of whose evil teachings they knew nothing, because it was we who read in the council his writings, containing his corrupt faith; and we and those with us bore witness of this. And after that he promised us to repent; but that was mockery and treachery on his part; for his heart was hard, and he would not repent, but remained in his error, imagining vain things about the Lord in his discourses. So he apostatized and denied the Lord in his creed.

Now the condition of this Paul was of such a nature that he went over from faith to misbelief and error and perdition. And he was notoriously poor by birth, because he inherited nothing from his ancestors, and earned nothing by the work of his hands; but he became rich by the wealth of the church, and

يرث شيئاً عن سلفه ولم يرزق شيئاً من صنعته بيده واستغنى من مال البيعة وكان ينهب الهياكل بالناموس ويقطع مصانعات الاخوة فى الحكم واذا زادوه خصومهم برطيلاً عاد معهم عليهم فاكتسب له غنى باطلاً من كل وجوه الظلم وكان مَع هذا يظهر انه عابد لله وكان يمشى مع الاعوان ويتسلط على الضعفاء ويدور فى الشوارع ويحب ان يسمى باسم الاسقفيّة ويقلق الناس بكثرة من يصحبه من الجمع وكان معه كتب يقرأها كأنه يطلب الخراج ويوجد الناس انه مقدم ويصحبه قوم متسلحين قدّامه وخلفه وكان يبغض التعليم الروحانى ويحب التعاليم البرانية ويرفض الغرباء اذا دخل فى البيعة ويطلب المجد من المقدمين ويحتال على المجد الفارغ بكل نوع حتى انه وضع له كرسيّاً[1] له[2] منبر[3] عال كأنه تلميذ المسيح وهو غريب من البيعة وكان قد جعل النساء يقرأن فى ليالى الاعياد وفى جمعة الفصح عوض المزامير والتسابيح وكان الاخوة المؤمنون يسدون اذانهم اذا سمعوهن يقرأن وكان لا يقبل شيئاً من الكتب ولا يقول ان المسيح ابن الله ولا انه نزل من السماء وتجسد من مريم العذراء بل كان يجدف تجديفاً كثيراً ويظهر انه من

1. F كرسيا عاليا. — 2. F om. to عال. — 3. Mss. منظر.

used to rob the sanctuaries by the Law, and take bribes from the brethren when judging them; and if their adversaries offered him larger bribes, he turned round and took their side against the others. Thus he gained for himself vain riches by every kind of injustice. Yet in spite of that, he professed that he served God. And he used to walk with an escart, and to tyrannize over the poor, and to make a parade through the chief streets; and he loved to be called bishop, and troubled men by the multitude of his attendants. And he had letters with him, which he read while he walked, as if he was collecting taxes; and he made the people feel that he was a ruler; and he was accompanied by armed men before and behind him. And he hated spiritual teaching, and loved strange doctrines. And he neglected strangers, when he entered the church. And he sought glory from the rulers, and made plans for vain pomp of every kind, so that he even placed for himself a throne with a high platform; pretending to be a disciple of Christ, while in reality he was a stranger to the Church. And he made the women chant songs on the nights of the festivals and at the Easter assembly instead of the Psalms and hymns; but the faithful brethren stopped their ears when they heard them chant. And he would not accept any of the scriptures, nor confess that Christ was the Son of God, nor that he came down from heaven, and was incarnate of the Virgin Mary; but he uttered many blasphemies, and declar-

جملتنا فوجب ان اجتمعنا فى مجمع وقطعناه واقمنا عوضه انساناً خائفاً من الله اسمه
دمنوس ولد[1] الطوبانى ديمتريانوس[2] وهو الآن فى البيعة مستحق لمجدها وقد كاتبناكم
بهذا لتكاتبوا هذا الجديد وتقبلوا كتبه بالسلامة كترتيب البيعة فاما بولة السميساطى فقد مرق
من الامانة واخذ دمنوس اسقفيته ونحن * بانطاكية وبدأ الملك اوريليانوس يقيم الاضطهاد P. 39
على البيعة ولم تكن معونة الرب معه فيما همّ ان يفعله وبعد ست سنين مات وصار بعده
فروبوس[3] الملك وفى[4] زمان هذا الملك ظهر انسان ردى يسمى مانى واظهر افعالاً ردية
وجدف على الرب ضابط الكل وعلى الابن الوحيد وعلى الروح القدس المنبثق من الاب
وجسر ان قال ان جميعه بارقليط وكان[5] هذا عبداً لامرأة ارملة كان لها مال كثير وكان قد اوى

1. AB والد. — 2. Mss. دمتريوس. — 3. Mss. تاروس. — 4. ABDE om. to مانى. — 5. ABD وكان فى زمان هذا الملك فروبس عبد E om. to بغض البيعة add. وفى ذلك الزمان F ظهر انسان وجعل نفسه انه البارقليط وكان هذا الملك عبداً.

ed that Christ was one of us. In consequence of these things it was necessary that we should assemble in council and cut him off. And we have appointed instead of him a man who fears God, named Domnus, son of the blessed Demetrianus, who is now in the Church, and deserves her praise. Thus we have written these things to you in order that you may write to this new bishop, and may receive his letters in peace according to the custom of the Church. Paul the Samosatene then has fallen away from the Faith, and Domnus has received his bishopric in our presence at Antioch. »

P. 39 *And the prince Aurelian began to raise a persecution against the Church[1], but the help of the Lord was not with him in what he intended to do; and after six years he died. And after him was Probus the prince. In his time a wicked man named Manes appeared, and showed forth evil deeds, and blasphemed the Father Almighty, and the only-begotten Son, and the Holy Ghost who proceeds from the Father. And he dared to say that he himself was the Paraclete.

This man had been slave[2] to a widow woman, who had much wealth.

1. Eus., *H.E.*, VII. 30. 31. — 2. The following account of Manes, Marcellus and Archelaus is taken from the Acts of the Dispute of Archelaus, now only existing in a Latin version, first published, according to the imperfect MS. from Bobbio, by H. de Valois, at the end of his edition of Socrates and Sozomen, Paris, 1668, and from the complete copy at Monte Cassino, by L. Zaccagni in *Collectanea Monumentorum Veterum*, Rome, 1698. There are, however, some variations in the Arabic summary here given. Fragments of a Coptic version of these Acts, and also of Eusebius VII, 30. 32, coming from the White Monastery in Upper Egypt, and written in the tenth century, from which the Arabic version seems to have been translated, exist in the National Library in Paris

اليها ساحر عظيم من اهل فلسطين وقع من فوق السطح فمات فاشترت الامرأة ذلك
العبد السوء وعلمته فى المكتب فلما كبر دفعت له كتب ذلك الساحر فاما قرأها وعرف
منها السحر مضى الى الفرس وحضر الى الموضع الذى فيه السحرة والعرافون والمنجمون
فلما قوى فى علم الخطية ظهر له الشيطان وقواه وحبّب له بغض البيعة فاضل قومًا كثيرًا
بسحره[1] وصارت الاموال تحمل اليه وصار له صبيان وصبايا يخدمون شهواته النجسة وكان
يستعبدهم بسحره ويضل جماعة من الناس ويقول لهم انه البارقليط الذى وعد السيّد
المسيح فى انجيل يوحنا بارساله وكان انسان نصرانى غنى اسمه مرقاس رئيس مدينة
من اعمال الشام وكان لها اسقف اسمه ارشلاوس وكان ذلك الرئيس معه روح وبركة
ابرهيم واسحق ويعقوب وهو تلميذ البيعة وهو ملازم لها بكرة وعشية مثل الفقير الذى

1. E om. to قال له ارشلاوس الاسقف add. وفيما هو طائف بالمدن التجا الى بلد من اعمال الشام ونزل عند واحد ارخن فيها اسمه مرقاس وكان محب فى الغربا وفعل الخير مع كل احداً وكان لهذه القرية اسقف قديس اسمه ارشلاوس فلما نزل هذا المخالف عند الرجل الغنى المقدم ذكره بدا يقول له عن نفسه انه البارقليط الذى وعد السيد المسيح فى انجيل يوحنا بارساله فارسل الرجل الغنى واحضر الاب الاسقف ليسمع كلامه فوبخه واظهر كذبه وقال له الاسقف.

For there had formerly lived with her a great magician, a native of Palestine, who fell from the house-top and died. After that, the woman bought that wicked slave, and had him taught in the writing-school; and when he grew up, she gave him the books of that magician. And when he had read them, and learnt magic from them, he went to Persia, and visited the place where the magicians and diviners and astrologers dwelt. And when he was strong in the doctrines of sin, Satan appeared to him, and strengthened him, and encouraged in him the hatred of the Church. So he led astray many people by his magic; and money was brought to him; and he had youths and girls, who ministered to his evil desires, and whom he enslaved by his magic. And he led astray a multitude of people, saying to them that he was the Paraclete, whom the Lord Christ promised to send in the Gospel of John.

And there was a rich Christian man, named Marcellus, chief of a city in the province of Syria, where there was a bishop named Archelaus. And upon this chief was the spirit and blessing of Abraham, Isaac and Jacob; and he was a disciple of the church, and constant in his visits there, morning and

(MS. copte 129[13]). See Crum, *Eusebius and Coptic Church Histories* in *Trans. of Soc. of Bib. Arch.* Feb. 12. 1902.

ليس له شيء وكان يسمع مواعظ الاسقف كما يجب ويفعل الخير من ماله مع اهل مدينته[1] وكان بابه مفتوح لكلمن يأتيه من المساكين والمظلومين بالخراج وغيرهم مثل ايوب القديس ولما كان فى ذلك الزمان سبى الفرس اهل ضيعة قريبة منه واخربوا البلد وقتلوا اناساً كثيراً فانفذ اليه المسبيّون وسالوه ان يفعل معهم رحمة فاجاب سوالهم بمحبّة واستدعى مقدم الفرس واخذ منه عدة المسبيّين فلما حضر اليه اخرج له ولجماعة معه مالاً وقال لهم خذوا ما شئتم عن هؤلآء المسبيّين فلما رأوا فعله الحسن امتنعوا من ذلك وقالوا له ما نفعل هذا لكن ادفع لنا ما شئت عن الرجال الذين معنا فاستقر الحال بينهم على ثلثة دنانير عن كل نسمة فخلص جميع من كان معهم وقام لهم بالمال واكرمهم بشيء آخر خارجاً عن الثمن وتسلم السبى منهم وقام بهم سبعة ايام وكان يعالج المرضى منهم مثل اولاده وانفذ الى بلدهم ودفن من قتله الفرس منهم ثمّ بنى للاحياء

1. F add. وغيرها ويعطى ماله مجانا.

evening, like a poor man who possesses nothing. And he used to listen to the sermons of the bishop, as it was his duty to do, and to perform good works with his money among the people of this city. And his door was open to everyone who came to him, whether they were the poor or those oppressed by the taxes, or others; so that he was like the holy Job.

And at that time the Persians took captive the people of a village near the house of Marcellus, and laid waste the village, and killed many people. Then the prisoners sent to him, and asked him to perform an act of mercy towards them. Accordingly he consented to their request in charity, and interceded with the leader of the Persians, and received from him many of those that had been taken. And Marcellus, when he came before the Persian chief, offered money to him and to many who were with him, saying to them : « Take what you please in payment for these captives. » But when the Persians saw his good deed, they refused to do as he proposed, and said to him : « We will not do this, but give us what thou wilt as a ransom for the men who are with us. » So the affair was settled between the parties at three denarii for every person. Thus Marcellus delivered all that were in the hands of the Persians, and paid them the money, and presented to them as a gratuity something beyond the price agreed upon; and he received the captives from them, and remained with them seven days. And he tended the sick among those prisoners as if they were his own children; and he sent to their town, and buried those whom the Persians had slain of them. Then he rebuilt the houses of the living whom he had redeemed; and the hearts

الذين افتكهم مواضعهم واطمأن قلوب من بقى فى البلد وبنى لهم جميع البيع واسكنهم فى بلدهم فلما مضوا الفرس من عنده الى بلدهم تحدّثوا بجميع ما فعله وكثرة ماله ومحبّة اهل بلده له فلما سمع مانخاوس الفاجر ما فعله هذا الرجل ففكر وقال ان انا ملكت وقبلت هذا الرجل فجميع الشام يكون تحت امرى فكتب اليه كتابًا يقول فيه البارقليط مانى يكابت مرقاس اننى سمعت جودة افعالك فعلمت انك تكون لى تلميذًا *مصطفى لاعرفك الطريق المستقيم الذى انفذنى المسيح لاعلم الناس بها والآن فقد * P.
اضلكم معلموكم اذ يقولون ان الله جل ذكره حل[1] فى بطن امرأة وقد قالوا الانبياء قولًا غير[2] الحق عن المسيح لان الاه العتيقة شرير لا يريد ان يؤخذ منه شيء فاما الاه الحديثة فهو صالح اذا اخذوا منه لا يتكلم وقال فيه كلامًا كثيرًا تجديفًا لا يجوز ذكره ولا قال الشيطان قط مثله وسلم الكتاب الى واحد مثله وانفذه الى مرقاس فلما سار الرسول الى

1. AB om. — 2. Mss. om.

of those who remained in the town were set at ease; and he rebuilt for them all the churches, and made them live in their town. And when the Persians went away from his country to their own land, they related all that he had done, and the greatness of his wealth, and the love of the people of his town for him.

Now when Manichaeus, the evil one, heard what this man, Marcellus, had done, he thought over it, and said to himself : « If I could gain this man over, and receive him into my sect, then the whole of Syria would be under my influence. » So he wrote him a letter, in which he said : « The Paraclete, Manes, writes thus to Marcellus. Verily I have heard of the excellence of thy deeds, and therefore I know that thou wilt be a chosen disciple of mine, * that I may make known to thee the straight way, which * P.
Christ has sent me to teach to men. But now your teachers have led you astray, since they say that God, whose Name is glorious, entered the womb of a woman. And the prophets said untrue words of Christ; for the God of the Old Testament is evil, and wills not that anything should be obtained from him. But as for the God of the New Testament, he is good, and when they take aught from him he does not refuse. » And he said of Christ many words blasphemously, which it is not lawful to repeat; nor has Satan himself ever said the like!

And Manes gave the letter to one like himself, and sent him to Marcellus. But when the messenger came to Syria, none of the people received him on the way, to entertain him at his house; and he suffered greatly from hunger,

الشام لم يقبله احد من الناس فى طريقه ليأويه عنده وناله صعوبة عظيمة من الجوع
وكان يغتدى بالحشيش الى ان وصل الى مرقلس فلما اخذ مرقلس الكتاب وقرأه انفذه
الى الاسقف ارشلاوس وجعل الرسول فى مكان وقام بحاله فلما قرأ الاسقف الكتاب
نتف شعر[1] رأسه وقال ليت انى مت ولم اقرأ هذا الكتاب التجديف وانفذ الى مرقلس
فأتاه بالرسول[2] فسأله عن سيرة هذا مانى وكيف حاله فاعلمه ذلك ورغب الرسول ان
يقيم عندهما لما سمع كلامهما ورأى خيرهما وجودتهما فعرض مرقلس عليه الرجوع
بجواب الكتاب ودفع له ثلثة دنانير فقال اغفر لى يا سيدى اننى لا اعود اليه ففرحوا
بخلاص نفسه من شباك الموت وكتب مرقلس الى مانى جواب كتابه وبعثه اليه مع احد
عبيده وقال الاب ارشلاوس لذلك العبد لا تاخذ منه شيئًا ولا تأكل ولا تشرب عنده ثم
سيره وبعد سبعة ايام وصل مانى الى مرقلس[3] وهو لابس اسكيمًا دقيقًا لنطن واستخارة
دقيقة من تحته واشتمل برداء نازل على رجليه مزيّن بصور من قدّامه ومن خلفه ومعه
اثنين وثلثين صبيًا وصبية يمشون خلفه فلما دخل منزل مرقلس عمد الى كرسى فجلس

1. F شعر لحيته وراسه. — 2. ABD الرسول. — 3. Mss. ارشلاوس.

feeding only upon herbs, until he came to the house of Marcellus. So when Marcellus had received the letter and read it, he sent it to the bishop Archelaus; and having provided the messenger with a lodging, he waited. Then, when the bishop had read the letter, he tore the hair of his head, saying : « Would that I had died before reading this blasphemous letter! » And he sent to Marcellus, who brought the messenger to him; and the bishop asked him concerning the history of this Manes, and in what circumstances he was living. So the man informed Archelaus of those matters. And that messenger desired to remain with these two, when he heard their words, and saw their virtues and their excellence. Then Marcellus requested him to return to Manes with an answer to the letter, and gave him three denarii. But he said : « Pardon me, my lord, but I will not return to him. » Thereupon they rejoiced at the salvation of his soul from the snares of death. And Marcellus wrote to Manes an answer to his letter, and sent it to him by one of his slaves. And the Father Archelaus said to that slave : « Take nothing from him, and neither eat nor drink with him. » Then he sent him on his journey. And after seven days, Manes came to Marcellus, dressed in a habit of fine linen, with a tunic of fine material beneath it; and he was wrapped in a cloak descending over his feet, adorned with figures in front and behind; and with him were thirty-two youths and girls walking behind him. So when he entered the house of Marcellus, he

عليه فى وسط المنزل وكان يظن انهم استدعوه ليتعلموا منه فانفذ مرقلس الى الاسقف ارشلاوس فلما رآه جالسًا على الكرسى تعجب من قلة حيائه فسأله الاسقف وقال له ما اسمك قال اسمى البارقليط قال له ارشلاوس انت البارقليط الذى قال السيد المسيح انه يرسله الينا قال نعم انا هو قال له الاسقف كم عمرك سنة قال خمس وثلثون سنة قال له ارشلاوس الاسقف المخلص المسيح قد قال لتلاميذه اقيموا فى اورشليم ولا تمضوا ولا تبشروا حتى تتدرعوا القوة من العلاء وهو البارقليط روح القدس ومن بعد عشرة ايام من صعوده الى السماء كما قال حل البارقليط على الرسل فى يوم العنصرة وهو تمام خمسين يومًا بعد الفصح والتلاميذ الى[1] الان كما تذكر انت ينتظرونك باورشليم ولهذا الامر نحو[2] ثلثمائة سنة منذ[3] بشروا وخرجت اصواتهم فى جميع الارض وانتهى كلامهم الى اقطار المسكونة ولو كان الامر كما قلت ما كانوا بشروا وكانوا باقين احياء فى اورشليم الى الان ومن اين رأيت انت السيد المسيح وعمرك خمس وثلثون سنة

1. E هل كانوا ينتظرون الى الان كما تذكر. — 2. ABDF add. من. — 3. E om. to وسلط عليه add. وانت عمرك نحو خمسة وثلاثون سنة فلما افتضح الاسقف واظهر كذبه نفاه من البلد فالتجا الى بعض القرى فلما طلع خبره طردوه اهلها ولم يقبله احداً فعاد الى بلاد الفرس لان كان اصله منها وكان اسمه مانى فوقع بد ملك الفرس.

went straight to a chair, and sat upon it in the midst of the house; and he thought that they would request him that they might receive instruction from him. So Marcellus sent to the bishop Archelaus, and when he saw Manes sitting on the chair, he was astonished at his want of shame. Then the bishop questioned him, and said to him: « What is thy name? » Manes replied: « My name is Paraclete. » Archelaus said to him: « Art thou the Paraclete of whom the Lord Christ said that he would send him to us? » He said: « Yes; I am he. » The bishop asked him: « How many are the years of thy life? » He answered: « Five and thirty years. » Archelaus, the bishop, said to him: « The Saviour Christ said to his disciples: « Remain in Jerusalem, and do not depart, nor preach the gospel, until you are clothed with the power from on high, which is the Paraclete, the Holy Ghost. And after ten days from his Ascension into Heaven, as he said, the Paraclete descended, on the day of Pentecost, which was the completion of fifty days after the Pasch. But according to thy words, the disciples are still awaiting thee at Jerusalem; and yet by Christ's command it is about three hundred years since they began to preach, and their voice went forth into all lands, and their words reached the ends of the world. If the event had been as thou sayest, they would not have preached, but would have remained alive

P. 41 وهو قد امر ان* لا تجلس فى صدور المجالس وها انت قد جلست فى اعلى موضع فى البيت فقال له مانى اليس الانجيل يقول انى انفذ اليكم البارقليط قال له ارشلاوس ان كنت تؤمن بالانجيل فهو يقول للسيدة مرتمريم العذراء روح القدس تحل عليك وقوة العلى تظللك والذى تلدينه[1] قدس وابن الله يدعى ثم اخرج له كتابه الذى انفذه الى مرقلس وهو يجحد فيه ميلاد المسيح من امرأة وينكر موته وقيامته من بين[2] الاموات فبدأ مانى يتكلم بقوله[3] الباطل انه الاهان احدهما النور والاخر الظلمة وما يشبه هذا من الكفر فقال له الاسقف ارشلاوس اذا انا ارذلتك بقدر كذبك فانت تثبت لى على مقالتك لكن هو ذا انفذ احضر لك امة لا يعرفون الله الاه السماء ليرذلوك من كلامك وانفذ احضر له رجلين احدهما حكيم[4] طبيب والاخر كاتب وقال لهما[5] اسمعا ما يقوله هذا الرجل هل فى كتبكم كلام تقبلونه وكلام ترفضونه قالا بل كلما فى كتبنا نقبله ولا نرفض

1. ABD تلده F تلديه. — 2. AB om. — 3. DF بقوة الباطل. — 4. AB om. — 5. AB لهم.

till now. And where didst thou see the Lord Christ, thine age being thirty-
P. 41 five years? * And he bade thee not to sit in the chief places at assemblies; yet, behold, thou hast taken the highest seat in the house. »

Then Manes enquired : « Does not the gospel say, I will send you the Paraclete? » Archelaus answered : « If thou believest in the gospel, he said to our Lady Mary, the Virgin : The Holy Ghost shall descend upon thee, and the power of the Highest shall overshadow thee; and he whom thou shalt bring forth is Holy, and shall be called the Son of God. » Then the bishop brought forth the letter of Manes, which he had sent to Marcellus, in which he denied the birth of Christ from a woman, and declared his disbelief in Christ's death and resurrection from the dead. Thereupon Manes began to speak of his false doctrines, saying that there were two gods, one of them Light, and the other Darkness, and uttering similar infidelities. So the bishop Archelaus said to him : « If I refute thee according to thy lies, thou wilt still insist on thy doctrines before me. But behold, I will send and bring into thy presence people who do not know God, the God of Heaven, that they may put thee to shame in thy words. » Accordingly he sent and brought before him two men, one of them a philosopher and physician, and the other a scribe, and said to them : « Hear what this man says. Are there in your books some words which you accept, and other words which you reject? » They answered : « No; but we accept everything in our books, and we reject nothing in them. For if we separated part of our books from the rest, we should neither know how to read them nor how to accept them. »

منه شيئًا ومتى ميّزنا بعضها من بعض لم تستقم لنا قراءته ولا قبوله فاجاب الاسقف وقال لهما هذا الرجل يبشر ويقول انه تلميذ المسيح وهو يرفض اوامر المسيح فقالا له ما نقبله ولا نقرب شيئًا من اموره فلما تكلم وسمع الجمع كلامه المملوء تجديفا وثبوا عليه ليقتلوه فمنعهم الاسقف عنه وقال لهم يقتل بيد غيرنا ثم نفاه من المدينة وقال له احذر ان توجد فى اعمالنا لئلا تموت فلما خرج مضى الى ضيعة فيها قس يحب الغرباء فاوى اليه وقام عنده شهرًا وهو لم يعرفه فكلم القس باقاويله الردية[1] فقال له القس ما سمعت انا بهذا الكلام قط لكننى انفذ الى ارشلاوس ياتى ويسمع منك ما تقوله فان كان جيدًا فقبلناه فلما سمع مانى اسم ارشلاوس قلق لذلك لمعرفته بشجاعته وحكمة الله الذى فيه وعاد من وقته الى بلاد الفرس وجرى على عادته فى التجديف فحكم عليه البارقليط الحقيقى بحكمته وسلط عليه ملك الفرس فسلخ جلده ورماه للوحوش فاكلوه[2]

1. ABD om. — 2. E om. to end; add. واقام هذا الاب مكسيموس على كرسى الاسكندرية بطركا ثمانية عشر سنة وتنيح فى رابع عشر برمودة صلاته وبركاته تكون معنا الى الابد امين.

Then the bishop answered and said to them : « This man preaches and says that he is the Paraclete whom Christ sent, and yet he neglects the commands of Christ. » Then they said to him : « We do not accept Christ nor do we touch anything of his. » And when Manes spoke, and the assembly heard his words full of blasphemy, they rushed upon him to kill him; but the bishop forbad them to do that, and said to them : « He will be slain by the hand of another than us. » Then he banished Manes from the city, saying to him : « Take heed that thou be not found in our province, lest thou die! »

When Manes went forth, he betook himself to a village where there was a hospitable priest, with whom he dwelt. And Manes remained for a month in the house of this priest, who did not, however, know who he was. At last he spoke to the priest of his wicked doctrines. So the priest said : « I have never heard of these words before; but I will send to the bishop Archelaus, that he may come and hear from thee what thou sayest, and then if it is good, we will accept it. » But when Manes heard the name of Archelaus, he was troubled thereat, because he knew his valour and the wisdom of God which was in him. Therefore he returned without delay to the land of the Persians, where he continued, as his custom was, to utter blasphemy. But the true Paraclete condemned him in his wisdom; for he delivered him into the power of the king of the Persians, who flayed off his skin, and cast him to the wild beasts, which devoured him.

وفى تلك الايام توفى فليكس بطرك رومية وجلس بعده اوطيخيانوس وكان مقام فيلكس فى البطركية خمس سنين واقام اوطيخيانوس عشرة شهور وتنيّح وجلس بعده مرقلينوس[1] فى ذلك الزمان اخذ بطركية انطاكية من بعد دمنوس تيماوس[2] ومات اورالیانوس[3] الملك واخذ المملكة بعده ابروبوس واقام ست سنين ومات ثم ملك بعده قاروس[4] وقرنوس ونوماريانوس[5] اقاموا ثلث سنين وماتوا وملك بعدهم ديقلاديانوس الذى حل منه على البيعة جهاد عظيم اكثر ممن تقدمه وهدم البيع واحرق الكتب وقتل اللاساقفة والكهنة وخلقاً كثيراً من المؤمنين واما سقراطيس فانه توفى فى لادقية وصار عوضه اوساويوس هذا جاء[6] من الاسكندرية من اجل المجمع الذى اجتمع بانطاكية على بولة السميساطى
42 * وصار بعده اناطوليوس وكان قد وصل الى الشام من الاسكندرية وجعل سبب دخوله اليها ومقامه بها ان يعلم اولادهم وتمهر فى العلم حتى بلغ خبره الى رومية وزحف

1. A مرمموس B مرنيوس D مرتينوس F مرتنيوس. — 2. AB سموتاوس DF سموناوس. — 3. Mss. اوليانوس. — 4. Mss. قاريوس. — 5. Mss. اوماريوس. — 6. Mss. جاء الى الاسكندرية وجعل سبب دخوله اليها ومقامه بها اعلام اهلها حال المجمع الذى اجتمع بانطاكية على بولة السميساطى وكان قد وصل من الشام الى الاسكندرية وجعل سبب دخوله اليها ان يعلم الخ.

At that time died Felix[1], patriarch of Rome; and Eutychianus was enthroned after him. And the length of time that Felix remained in the patriarchate was five years. And Eutychianus remained ten months, and then went to his rest. And after him sat Marcellinus. And at that time Timaeus received the patriarchate of Antioch after Domnus.

When Aurelian, the prince, died, Probus received the empire after him, and remained six years and died. Then, after him, reigned Carus and Carinus and Numerian; and they continued three years and then died. And after them reigned Diocletian, through whom a great persecution descended upon the Church, greater than those of his predecessors; for he destroyed the churches, and burnt the books, and slew the bishops and priests and many of the faithful.

And Socrates died at Laodicea, and Eusebius was appointed bishop of that city instead of him. This man had come from Alexandria on account of the council which had assembled at Antioch concerning Paul the
42 Samosatene. * His successor was Anatolius, who also had arrived in Syria from Alexandria, whither he had migrated, and where he had taken up his abode in order that he might teach the young people there. For he was skilled in learning, so that his fame reached as far as Rome. And when

1. The rest of this life is from Eus., *H. E.*, VII, 32.

عسكر من رومية الى مدينة الاسكندرية وحصرها ولم يزل اناطوليوس[1] المعلم يسفر بينهم بالسداد حتى اصلح الحال وثبت السلامة وزال الحرب وكانوا كبراء المدينة قد وجدوا عليه لانه الزمهم بما لا يريدون فقال لهم دعوا الشيوخ والعجائز والاطفال يخرجون من المدينة لانهم غير مطلوبين وافعلوا انتم ما[2] تختارون ببلدكم وتبقون بما فى ايديكم من الغلات المخزونة عندكم فطابت قلوبهم بذلك واجتمع بالغداة جند المدينة ورؤساءها وتشاوروا فى ذلك فرأوه صوابًا فاخرجوا الشيوخ والعجائز والاطفال وقوم كثير غيرهم خرجوا من الابواب فى الليل فأمر الملك اقلاديوس[3] بعد هذا بقتل جند المدينة لانهم ساعدوا اهلها على الخروج منها واخربوها وكان اوسابيوس ايضًا فيما بينهم مثل الطبيب او الاب الذى يداوى الجهتين جميعًا وكان هذا الرجل اسقف اللادقيّة وجاء الى[4] كرسيه مع الاسقف الاخر من[5] الاسكندريّة باتفاق جيد ومن بعد القتال الذى كان بالاسكندريّة كتب اناطوليوس تعاليم كثيرة ونفع بها اهل المدينة وكتب لهم حساب

1. Mss. ناطولاوس. — 2. AB om. with foll. word. — 3. Mss. ديقلاديانوس. — 4. Mss. من. — 5. Mss. الى.

an army marched from Rome to the city of Alexandria, and besieged it, Anatolius the teacher did not cease negotiating between the two parties, with all fairness until he improved the state of affairs, and established peace, and the war ceased. And the great men of the city were incensed against him, because he urged them to do what they did not wish. So he said to them : « Let the old men and old women and young children leave the city, for they are not required here; but do you do what you will with your city, for so you will retain the provisions which are in your hands, stored up among you. » Thus their hearts were appeased by this advice; and the next day the soldiers and the captains of the city assembled, and took counsel about this matter, and decided that it was right so to act. So they sent out the old men and old women and children; and many others escaped through the gates by night. After that, the emperor Claudius commanded to slay the troops of the city, because they had helped the people to depart from it; and the city was laid waste. And Eusebius also acted between the two parties as a physician or father who heals both sides alike. And this man was bishop of Laodicea, and he came to his see with the other bishop from Alexandria in excellent agreement. And after the fighting which took place at Alexandria, Anatolius wrote many instructions, and the people of the city profited by them. And he wrote for them a calculation of Easter also.

الفصح ايضاً وفى اول يوم من الشهر بعد المجمع الذى كان بانطاكية على بولا السميساطى اقيم ثاوتكنص اسقفاً على كرسى قيساريّة فلسطين واوسابيوس المقدم ذكره على اللادقية وكان رجلًا عظيماً عند الرب وكذلك اناطوليوس فكانا كلاهما مؤيدين بروح القدس والتعاليم[1] الروحانية ثم تنيّحا احدهما بعد الاخر وصار اصطفانوس اسقفاً على اللادقية وكان رجلًا ممتلئاً حكمة ويتعجب منه كل احد وليس حكمة الكلام فقط بل والامانة المستقيمة وبنى البيع التى كانت هدمت فى مدينته وجددها بمعونة الله له وكان تاودوتوس[1] الاسقف فى زمان الاضطهاد وكان مستحقاً الاسمين المسمى بهما لان اسمه تفسيره عطية الله واسم الاسقفيّة وكان محباً للشعب وراعياً وطبيباً ماهراً لصلاح نفوسهم حتى قيل انه لم يكن له شبه فى محبته وكان اغابيوس[2] اسقف قيسارية فلسطين مثله ايضاً وكان قد تعب مَع شعبه بمحبة عظيمة وكان محباً للفقراء وممسكاً شعبه مثل عبد امين لله واستحق بعد ذلك اكليل الشهادة مَع كثير من قسوس الاسكندريّة واستشهدوا ايضاً الذين معهم بيريوس ومليطيوس[3] الذى صار اسقف بنطس وهو المعروف

1. Mss. تاودوسيوس. — 2. Mss. اغناطيوس. — 3. Mss. وليطيوس.

And on the 1st. day of the month after the council, which took place at Antioch to judge Paul the Samosatene, Theotecnus was established as bishop on the episcopal throne of Caesarea in Palestine, and the above-mentioned Eusebius over Laodicea. And Eusebius was a man powerful with the Lord, as also was Anatolius; for they were both inspired by the Holy Ghost to impart spiritual doctrine. Then they went to their rest, one after the other; and Stephen became bishop over Laodicea. He was a man full of wisdom, and everyone was astonished at him; and it was not merely wisdom of words, but the true orthodox faith; and he rebuilt the churches which had been destroyed in his city, and renewed them with the help of God given to him. And his successor, the bishop Theodotus, lived in the time of persecution, and was worthy of the two names by which he was called; for the interpretation of his own name is Gift of God, besides the name of bishop. And he was a lover of the people, and their shepherd and physician, skilful in doing good to their souls, so that it was said that there had been none equal to him in his charity. And Agapius, bishop of Caesarea in Palestine, was like him also, and had laboured among his people in great charity; for he loved the poor, and controlled his people like a faithful servant of God; and after this he merited the crown of martyrdom, with many of the priests of Alexandria. And there were martyred also with them Pierius; and Meletius, who had become bishop of Pontus, and was called Honey, on account

بالعسل الشهد لاجل حلاوة لسانه المملوء من تعليم الله ونعمته وكان محبا للصدقة على المساكين ولا يذخر شيئاً بالجملة وكان جميع تعليمه من الانجيل وكان فى زمان تشتيت الناس واضطهادهم وكان ثابت التعليم ولما تنيح همنايوس اسقف اورشليم جعل عوضه *زبداس[1] ولما تنيح صار بعده ارمون وكان هذا متعباً فى زمان الاضطهاد وتنيح مكسيموس بطريرك الاسكندرية فى[2] رابع عشر برمودة بعد ان قام ثمانى عشرة سنة * P.

ثاونا البطرك وهو من العدد السادس عشر

ولما تنيح مكسيمدس جلس بعده ثاونا على الكرسى بالاسكندرية بعد اجتماع الشعب واتفاق رأيهم على صلاحه فقدموه فى اول سنة من ملك نومريانوس[3] وقاروس وقارينوس الملوك وبنى بيعة حسنة على اسم السيّدة مرتمريم[4] وسميت طاوماتار[5] والى هذا الوقت كانت

1. Mss. زبدالوس. — 2. ABDF om. to برمودة. — 3. Mss. اورنوس وقاريوس وقاريانوس. — 4. E om. to طاوماتار add. العذرى. — 5. Mss. طاماوتا.

of the sweetness of his tongue, which was full of the doctrine and grace of God. Meletius loved to give alms to the poor, and grudged nothing; and all his teaching was from the gospel; and he lived in the time when men were scattered and persecuted, and yet was constant in doctrine.

When Hymenaeus, bishop of Jerusalem, went to his rest, Zambdas was appointed instead of him; * and when Zambdas died, there came after him Hermon, who suffered hardships in the time of persecution. * P.

And Maximus, patriarch of Alexandria, went to his rest on the 14th. of Barmudah, after he had remained eighteen years in the see.

THEONAS[1] THE SIXTEENTH PATRIARCH. A. D. 282-300.

When Maximus went to his rest, Theonas took his seat after him upon the episcopal throne of Alexandria, after the people had assembled, and had come to an agreement upon his fitness for the office. So they promoted him in the first year of the reign of Numerian, Carus and Carinus, the princes. And he built a handsome church in the name of our Lady Mary, which was called the Church of the Mother of God[2]. For up to this time the people had celebrated the liturgy in caves and underground places and secret

1. Eus. *H.*, *E.*, VII, 32. — 2. Θεομήτωρ.

الشعوب يقدسون فى المغائر والكهوف والمواضع المخفيّة فمن مارى مرقس الانجيلى الى السنة الثالثة من بطريركية ثاونا مائتان وتسع عشرة سنة وتنيّح فى الثانى من طوبة بعد ان اقام تسع عشرة سنة وكان فى ايام هذا الاب البطرك ثاونا كاهن قديس وكان له زوجة طاهرة وكانا[1] جميعًا سالكين فى طريق الرب حافظين وصاياه عاملين باوامره متمسكين بقوانين الدّيانة ثابتين على الامانة ولم يكن لهما ولد وكانا[2] حزينى القلب لاجل ذلك وكانا يكثران الصوم والصلاة والصدقة لينعم الرب عليهما ويرزقهما ولدًا تقر عيونهما به فلما حضر[3] عيد التلميذين الجليلين بطرس وبولس فى اليوم الخامس من ابيب وحضروا[4] جميع المؤمنين للبيعة ليعيدوا لهما وحضرت زوجة هذا الكاهن فى حيث صورتهما فابصرت المؤمنين يقدّمون اولادهم ويدهنونهم بزيت القنديل الموقود قدّام الصورتين فتنهدت بقلب قريح واستشفعت بهما الى الرب وتناولت من السرائر المقدسة واخذت السلام الالهى وانصرفت الى منزلها شاكرة للرب سبحنه فرأت فى تلك الليلة فى منامها شخصين بلباس

1. E om. to على الامانة. — 2. E om. to عيونهما به. — 3. E om. to الجليلين add. كان توجهت امراة الكاهن الى البيعة صحبة ليلة شهادة رووسا التلاميذ. — 4. E om. to صورتهما add. المومنين.

resorts. And from saint Mark the evangelist to the third year of the patriarchate of Theonas were two hundred and nineteen years. And he went to his rest on the 2nd. of Tubah, after remaining nineteen years in the see.

There was in the days of this Father, the patriarch Theonas, a holy priest, who had a pure wife; and these two walked together in the way of the Lord, keeping his commandments, and acting according to his precepts, cleaving to the canons of their religion, firm in the faith. But they had no child, and were sad at heart for this reason. And they multiplied fasts and prayers and alms, that the Lord might be gracious to them and grant them a child, by the sight of whom their eyes might be refreshed. When the feast of the two glorious disciples, Peter and Paul, came round, on the fifth day of Abib, and all the faithful were present in the church, to keep their feast, the wife of this priest, being present near the place where the picture of those two saints was, saw the faithful bringing their children forward, and anointing them with the oil of the lamp which was lighted before the two pictures. So she sighed, with a wounded heart, and prayed those two saints to intercede with the Lord for her. And she partook of the Holy Mysteries, and received the peace of God, and departed to her home, thanking the Lord of glory. And that night she saw in her sleep two persons in the dress of the patriarchs, who said to her : « Be not sad, for the Lord has heard thy petition, and has given thee a child with whom he will refresh

البطاركة يقولان لها لا تحزنى فان الرب قد سمع دعاءك ووهب لك ولدًا يقر عينيك به
ويكون ابًا لشعوب كثيرة ويظهر اسمه وقدسه مثل صمويل النبى لانه ابن موعد فاذا
اصبحت امضى باكرًا الى الاب ثاونا البطرك واعلميه بهذا ليبارك عليك فان الله برحمته
يهب لك ولدًا مباركًا فلما اصبحت اعلمت زوجها الكاهن بذلك فقال لها امضى واعلمى
ثاونا البطرك كما قيل فمضت اليه واعلمته بذلك فبارك عليها وقال لها يتم الله طلبتك
ويجيب مسئلتك فالرب صادق واعماله عجيبة فى قديسيه وانصرفت الى منزلها فحملت
بعد ذلك بمدة يسيرة وكانت تحرس نفسها بكل الطهارة ومداومة الصوم والصلاة ليلًا
ونهارًا الى يوم عيد القديسين بطرس وبولس فى الخامس من ابيب فولدت ابنًا فمضى
المبشر الى ابنا ثاونا البطرك واعلمه بانها قد ولدت ابنًا ففرح بذلك جدًا وفرح زوجها
الكاهن الابروطس وقال لهما ابنا ثاونا * البطرك اسمواه بطرس ففعل ذلك وكان الصبى * P.
يشب وينشؤ وينمو مثل يوحنا المعمدانى حتى بلغ ثلث سنين فحمله ابواه الى البطرك
وقالا له هذا ابن صلواتك فبارك عليهما وعليه وعمّده ولما صار فى خمس سنين دفعه ابواه

thine eyes. And he shall be a father to many people; and his name and his holiness shall appear like those of Samuel the prophet, for he is the son of a promise. Therefore when the morning comes, go early to the Father Theonas, the patriarch, and make this known to him, that he may bless thee; for God in his mercy will give thee a child who shall be blessed. » Accordingly, when it was morning, she told her husband the priest, and he said to her : « Go and make this known to Theonas the patriarch, as thou wert bidden. » So she went to him, and made the dream known to him; and he blessed her, and said to her : « The Lord will perform thy request, and answer thy prayer; for the Lord is true to his word, and his works are wonderful among his saints. » And she departed to her home. And a short time after that, she conceived; and she guarded herself in all purity, and in continual fasts and prayers night and day, until the day of the feast of Peter and Paul, on the fifth of Abib, when she brought forth a son. And the messenger of good tidings went to Abba Theonas, the patriarch, and informed him that she had become the mother of a son; and he rejoiced greatly thereat. And her husband, the archpriest, also rejoiced. And Abba Theonas, the patriarch, said to them : * « Name him Peter. » And it was done so. And * P. the child grew and waxed and increased, like John the Baptist, until he reached the age of three years. Then his parents carried him to the patriarch, and said to him : « This is the son of thy prayers. » So Theonas blessed them and the child, and baptized him. And when the child was five years

للتعليم فتعلم الحكمة فى اسرع وقت وصار احفظ ممن فى البيعة من ابناء جنسه وفى سابع سنة جعله اغنسطس وامتلأ من النعمة الروحانيّة فلما صار فى اثنتى عشرة سنة كمله شماسًا وكان يصول على الشمامسة بالمعرفة والنسك ومّا وهبه الله له من النعمة الروحانيّة السمائية فلما كمل له ست عشرة سنة قدموه قسيسًا لما رآه البطرك من عفافه وصيانته وعلمه ونسكه وصحة امانته وجودة معرفته وطهارته وملازمته خدمة البيع ليلًا ونهارًا وكان قد ظهر فى تلك الايام رجل مجدف يقال له صبليوس فقال مقالة خارجة عن الامانة وذلك[1] انه اعتقد اقنومًا واحدًا للاب[2] والابن والروح القدس الثالوث المقدس وليس هو ثلثة اقانيم بل ثلثة اسماء وهو كفر بالانجيل ولم يسمع الى المكتوب فيه ان سيّدنا يسوع المسيح عند ما اعتمد من يوحنا ابصر روح القدس قد حل عليه شبه حمامة وسمع صوت الاب من السماء يقول هذا ابنى الحبيب الذى به سررت فلما سمع جماعة تبعوه واضلهم بطغيانه ثم انه جمع شعبه وجاء الى البيعة عند حضور الاب البطرك انبا ثاونا فى يوم عيد كبير فوقف على

1. E om. to واضلهم بطغيانه add. من قبل الثالوث واظل بعض جماعة. — 2. AB الاب.

old, his parents gave him to be instructed. And he learnt wisdom in a very short time, and came to have a better memory than the rest of his comrades who were in the Church. And in his seventh year the patriarch made him reader; and he was filled with spiritual grace. And when he was twelve years old, he made him fully deacon; and he surpassed the other deacons in knowledge and piety, and in the spiritual and heavenly grace which God gave him. When he was fully sixteen years old, he was promoted to be priest, on account of the chastity and modesty and knowledge and piety, and true faith, and soundness of learning, and assiduous service of the churches, night and day, which the patriarch saw in him.

And in those days there had appeared a blaspheming man, named Sabellius, who preached a doctrine divergent from the faith; and this was that he believed that the Father, Son and Holy Ghost, the holy Trinity, were one Person, and not three Persons, but merely three names. Sabellius disbelieved in the gospel, and would not listen to that which is written therein, that our Lord Jesus Christ, when he was baptized by John, saw the Holy Ghost descending upon him like a dove, and heard the voice of the Father from heaven, saying : « This is my beloved Son, in whom I am well pleased. » So many, who heard the teaching of Sabellius, followed him, and he led them astray by his impiety. Then he assembled the members of his sect, and came to the church, when the father and patriarch, Abba Theonas, was present, on the day of a great feast; and he

الباب وانفذ اليه رسولاً قال له اخرج ناظرنى فى هذا اليوم فان كنت على صواب تبعتك والا اعلم الشعب انك على الغلط فقال الاب البطرك لبطرس القس اخرج الى هذا الكافر اسكته عنا فلما خرج ونظره صبليوس قال[1] انظروا الى صلف ثاونا وبذخه لم يرسل الى الا اقل من عنده من الصبيان الصغار فقال له بطرس ان كنت انا عندك صغيرًا فانا عند ابى ثاونا كبير والرب يظهر كفرك به اليوم بان ينصرنى عليك كما نصر داءود النبى على جالوث الجبار ويظهر الرب آفته فيك وينتقم منك ويهلكك مع اصحابك ويبطل قولك ويفسد رأيك حتى لا يبقى لك ذكر ولا مقال فما استتم قوله حتى تعوج وجه صبليوس وصار خلف قفاه وسقط على الارض ميتًا وتهاربوا اصحابه وكلمن كان معه وهلك وباد ذكره وانقطعت مقالته ولم يبق له ذكر هذا منتهى ما كان من امر صبليوس واظهر الرب اية اخرى على يدى بطرس القديس وذلك انّه كان عيد كبير فى مدينة الاسكندرية

1. E om. to الصغار add. استصغره وعول على الاب فى ارساله له ذلك القس. — 2. E om. to وينتقم منك.

stood at the door, and sent to the patriarch a messenger, who said to him : « Come out and discuss matters with me this day; and if thou art in the right I will follow thee, but if not I will make known to the people that thou art in error. » Then the father and patriarch said to Peter, the priest : « Go out to this misbeliever, and silence him, that he trouble us not. » So Peter went out; but when Sabellius saw him he said : « See the haughtiness and pride of Theonas; he has only sent out to me the least of the youths who attend him. » But Peter said to him : « Though I be young with thee, with my Father Theonas I am old. And the Lord will show thy misbelief hereby this day, for he will give me the victory over thee, as he made David victorious over Goliath the giant. For the Lord will bring his fate upon thee, and will punish thee, and destroy thee with thy companions, and bring thy doctrine to naught, and overthrow thy opinion, so that no word or syllable of thine shall remain. » And he had not finished his words before the face of Sabellius was convulsed, and his neck bent backwards, and he fell on the ground dead. And his followers fled in haste, and all those that were with him. So he perished, and his memory was lost, and his teaching was cut off, and no remembrance of him remained. This is the end of what happened to Sabellius.

And the Lord showed forth another sign by the hand of the holy Peter, which was as follows. There was a great feast in the city of Alexandria, at which the Father Theonas and all the clergy and people were present, glorifying God and keeping festival. And a man among them, in whom was

حضر فيه الاب ثاونا وجميع الكهنة والشعب يمجدون الله ويعيدون فوقف انسان منهم به
شيطان مارد على الباب فجعل يرجم المؤمنين * بالحجارة ويزبد ويزئر مثل الجمل فيهرب P. 45
الشعب منه الى داخل البيعة واعلموا البطرك بحال المجنون فقال للقديس بطرس اخرج له
فاطرد عنه هذا الشيطان فاخذ صحنًا وجعل فيه مّاء وقدمه الى الاب البطرك وسأل ان
يصلب عليه ففعل ذلك وخرج بطرس ومعه وعاء الماء الى حيث الرجل المجنون وقال
باسم سيّدى يسوع المسيح الذى اخرج لاجاون وابرأ من سائر الامراض والاسقام اخرج
منه ايها الشيطان بصلوات ابى ثاونا البطرك ولا تعد اليه فللوقت خرج منه الشيطان
وبرئ الرجل وصار سالمًا عاقلًا وديعًا ولو وصفنا العجائب التى ظهرت من هذا القديس
بطرس لطال شرحها وضاقت الكتب عنها فلما حضر ثاونا الوفاة لينتقل الى اباءه حضر
جميع الكهنة والشعب باكين قائلين يا ابانا تخلينا مثل اليتامى فقال لهم ليس انتم ايتام بل
هذا بطرس ابوكم وهو البطرك بعدى وقدمه انبا ثاونا قبل ان يتنيّح لذلك

a rebellious devil, stood by the door, and began to throw stones at the
P. 45 faithful, * and to foam at the mouth, and growl like a camel. So the people fled from him into the interior of the church, and made known to the patriarch the state of that madman. Theonas, therefore, said to the holy Peter : « Go out to him, and drive this devil out of him. » So Peter took a basin, and poured water into it, and presented it to the patriarch, begging him to make the sign of the cross over it; and he did so. And Peter went out, taking the vessel of water, to the place where the madman was. Then he said : « In the name of my Lord Jesus Christ, who cast out the Legion of devils, and healed men of all diseases and sicknesses, go forth from him, Satan, by the prayers of my father Theonas, the patriarch, and return no more to him! » Then immediately the devil went out of him, and the man was healed, and became whole, and reasonable, and calm.

But if we were to describe the wonders which were manifested by this holy man, Peter, the exposition of them would be too long, and books would be too small to contain them.

And when Theonas came to die, so that he was to be gathered to his fathers, all the clergy and people were present with him, weeping and saying : « Alas our Father, thou leavest us like orphans. » Then he said to them : « You are not orphans, but this Peter is your father, and he shall be patriarch after me. » Thus Abba Theonas before his death appointed him to that office.

APPENDICE

M. Paul Theillet, vice-consul de France, a collationné les épreuves de ce fascicule, au fur et à mesure de leur publication, sur le manuscrit arabe de Paris n° 4772 (copie de la fin du xixe siècle) et a bien voulu relever les variantes suivantes :

Pages	Lignes	Texte	Ms. 4772
7	3	صلواتهم	add. امين
8	7	مدينة	بمدينة
»	8	وما	om.
»	9	وهب	ووهب
9	2	نقرأ	نقرؤه
»	6	الخلائق	الحال
»	6-7	عبيده ad ومكونها	om.
10	1	الله ad القوى	om.
»	3	فى	om.
11	5	العظيم	om.
12	»	به (pr.)	om.
»	»	الى	om.
15	10	يميل	om.
16	7	ومعطى	ويعطى
17	9	البائسة	البالية
»	10-12	القبطى ad واليونانى	om.
18	4	ما	om.
»	7	يغفرلى	يسمح علىّ
»	8	وما	ومما
»	10	ويدعو	ويدعوا
20	1	خلقتنا ورزقتنا .... زخوفتنا	خلقنا ورزقنا .... وخوفنا
»	6	انتخبته	add. من
21	5	مزمور	add. pir
22	9	شيح (erratum)	شيخ
31	1	سالوهم (id.)	سالوهن
37	4	الرحوم	om.
39	»	الرب	om.
40	4	دعا وقال	قائلًا هذا

Pages	Lignes	Texte	Ms. 4772
43	9	الاسكندرية	add. ويكون
»	10	حتى انه	om.
44	3	الاسكندرية ad ولذلك	om.
45	»	الاله الواحد	om.
»	12	ينص	om.
46	5	هى	om.
48	2	حلقه	عنقه
50	7	اوان	add. والى دهر
52	10	عشرة	الداهرين آمين] عشر
53	4	اثنى عشرة	اثنى عشر
55	7	فى الخامس	om.
59	2	خرفانه	خرافه
60	6	الاخوة	الجماعة
62	7	انها	om.
63	10	ولكنى ad وكيف	om.
65	4	امها	امهم
66	10	وقسم	واقسم
67	5	ثمانى عشرة	ثمانية عشر
69	10-11	يروشليم ad وذكر	om.
72	5	وما قال	وقال
74	4	مات فيلتس ad وظهر	om.
76	10	لرومية	om.
77	1	(pr.) وجعل	om.
»	10	وعادت	واتت
79	7	الفانى	add. الزائل
80	5	مع	om.
82	3	بالقصب	بالقضيب
83	3	مسكن	مسند
86	6	اغتصب	غصب
87	1	هذا نواتوسو	om.
88	6	كل اضطهاد ad (sec.) فى	om.

Pages	Lignes	Texte	Ms. 4772
89	8	الى التجديف	لتجديف
90	3	يرمون بها الشياطين	يرمونها للشياطين
93	9	النسخة	add. ولربنا المجد دائماً سرمداً
94	3	سبع عشرة	سبعة عشر
»	4	بانه مخالف	ان يخالف
95	3	الاساقفة	om.
»	6	اسقف	add. قيسارية
96	3	عابد	يحب
»	4	الضعفاء	الصغار
97	8	هذا	add.
		ad ارملة	الملك فرنقوس من عبيد امراة
98	6	انه	om.
100	1	واطمأن	طمن
»	7	معلموكم	معلمكم
»	»	ان	om.
101	10	اسكيماً دقيقاً لنطن	أسكيم دقيق لطيف
102	10	ولو كان	لولا ان
»	»	وكانوا	ولا كانوا
103	8	الاه السماء	om.
104	1	ميّزنا	مزجنا
106	1	حصرها	حاصرها
107	7	المسمى	om.
108	1	تعمته	حكمته
»	»	للصدقة على	om.
»	5	,رمودة ad فى	om.
109	10	واخذت	add. من
110	2	لانه	om.
»	3	باكراً	om.
111	11	وجاء	واتى
112	6	آفته	لعنته

LE SYNAXAIRE ARABE JACOBITE

(RÉDACTION COPTE)

LE SYNAXAIRE ARABE JACOBITE

(RÉDACTION COPTE)

TEXTE ARABE

PUBLIÉ, TRADUIT ET ANNOTÉ

PAR

RENÉ BASSET

Correspondant de l'Institut

Directeur de l'École supérieure des lettres d'Alger

IMPRIMATUR.

Parisiis, die 19 Septembris.

E. THOMAS,
Vic. Gén.

AVERTISSEMENT

La *Patrologia orientalis*, publiée sous la direction de Mgr Graffin et de M. l'abbé Nau, devant comprendre l'édition princeps du *Synaxaire éthiopien*, il a paru utile de faire précéder cette publication de celle du *Synaxaire arabe-jacobite*, dont le premier n'est qu'une traduction augmentée des vies de quelques saints particuliers à l'Abyssinie.

C'est dans ce but qu'il y a plusieurs années, Mgr Graffin m'envoyait la photographie du ms. du Synaxaire n° 256 de la Bibliothèque Nationale de Paris, et, en 1903, celle des ms. 4869-70 de la même collection. Il n'a pas été possible, pour diverses raisons, de donner immédiatement suite à ce projet de publication, mais elle n'en a pas été moins préparée depuis quatre ans, si c'est aujourd'hui seulement que paraît le premier fascicule qui sera suivi, à bref délai, de la suite de l'ouvrage. Il n'est pas nécessaire d'en signaler ici l'importance : il suffit de remarquer qu'il est le complément obligé de l'histoire des patriarches d'Alexandrie que publie en ce moment M. Evetts dans la même collection.

N'ayant eu à ma disposition que deux manuscrits, je ne pouvais songer à donner une édition critique et l'on ne devra y voir qu'un instrument de travail en attendant qu'une comparaison de tous les manuscrits connus permette d'établir, ou de tenter d'établir, un texte définitif. Peut-être ce problème ne sera-t-il jamais résolu, à moins qu'on ne parvienne à prouver que les différentes recensions du Synaxaire jacobite ont pour base un archétype unique qui aurait subi des additions

ou des retranchements suivant les différentes régions de l'Égypte, où les rédacteurs ont introduit des saints locaux. C'est ce qui a eu lieu pour la version éthiopienne : c'est ce que semblent indiquer les différentes recensions arabes qui nous sont parvenues.

Comme je l'ai dit, je n'ai pu utiliser que deux manuscrits de la Bibliothèque Nationale de Paris; le n° 256 (ms. du XVIe siècle), désigné dans les notes par A, et 4869-4870 (ms. de la fin du XIVe siècle), désigné par la lettre B. Il en existe, à la même Bibliothèque, un troisième dont je n'ai eu connaissance que lorsque le présent travail était en cours d'impression, en plus de celui dont s'est servi M. Amélineau dans ses *Actes des Martyrs de l'Église copte* (Paris, 1890, in-8°, p. 9-10) et qu'il donne comme ayant été rédigé dans la Haute-Égypte. — Nous indiquons en marge la pagination du manuscrit 256 (A).

En 1879, Wüstenfeld publia une traduction allemande du Synaxaire (*Synaxarium, das ist Heiligen-Kalender* Gotha, 1879, 2 vol. in-8°). Elle n'est pas complète, moins, comme le dit M. Amélineau (op. cit., p. 9), parce qu'il ne s'est servi que d'un manuscrit (en réalité il en cite deux, de rédactions différentes), mais surtout parce qu'elle est restée inachevée et ne comprend que les six premiers mois de l'année.

Aux manuscrits cités plus haut, il faut joindre les listes suivantes qui ont été consultées :

Ludolf, *Commentarius ad historiam Æthiopicam* (d'après Selden), Francfort-sur-le-Mein, 1691, in-f°, p. 389-436.

Assemani, *Bibliothecæ mediceæ cod. mss. Orientalium catalogus*, Florence, 1742, in-f°, n° 115, p. 164-187, d'après un ms. de cette bibliothèque.

Maï, *Scriptorum veterum nova collectio*. Tome IV, Rome, 1831, p. 92 et suiv., d'après un double exemplaire en deux volumes (nos 62-65).

Malan, *The Calendar of the coptic Church*, Londres, 1873, in-8°, d'après un manuscrit provenant du Caire.

Dans les notes qui accompagnent le texte et la traduction, je me suis borné à mentionner les additions, les suppressions, les lectures différentes des noms propres des diverses recensions arabes, et aussi les corrections et les divergences des deux mss. que j'ai eus sous les yeux. Le style en est des plus médiocres, les lois de la grammaire y sont méconnues à chaque ligne, sans qu'on puisse toujours déterminer si les

fautes sont dues à l'auteur ou aux copistes. Excepté quand ces dernières étaient évidentes pour les noms propres, j'ai reproduit le texte dans son incorrection, adoptant seulement la lecture correcte lorsqu'un des deux manuscrits la présente.

Un volume d'additions contiendra, outre les textes que pourront fournir les recensions que je n'ai encore pu consulter[1], la bibliographie, c'est-à-dire le renvoi pour chaque commémoration aux principales collections de ce genre et un certain nombre de textes arabes inédits, se rapportant à divers articles du Synaxaire.

René BASSET,
Correspondant de l'Institut,
Directeur de l'École supérieure des Lettres d'Alger.

[1] Entre autres les mss. de Florence et de Rome cités plus haut et les mss. arabes de Goettingen n°s 112, 113 et 113^{b}. Il faudrait y joindre le texte carchouni qui existe à la Bodléienne d'Oxford (n° XCII Uri, I, p. 20); l'adaptation du Synaxaire copte au calendrier syrien (British Museum, orient. 2328, Supp. Rieu n° 29), etc.

SYNAXAIRE

ARABE JACOBITE

توت

*بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد[1] له المجد[2] نبتدى بعون الله تعالى * fol. 1 r°.
وحسن توفيقه بنسخ الجزء الاول من السنكسارى[3]

اول ذلك شهر توت المبارك وهو اول الشهور القبطية وهو الاعتدال الخريفى لان النهار يكون فيه اثنى عشر ساعة[4]

اليوم الاول منه

قال منجل انه[5] راس السنة المباركة القبطية[6] فلنجعله يوما مقدسا[7] بكل طهر[8] ونقا[9] ونبتعد[10] من الاعمال المرذولة[11] ونبدأ[12] باعمال جديدة و[13] مرضية كما قال الرسول ان

1. B واحد. — 2. B *om.* له المجد et *add.* امين. — 3. B l. كتاب السنكسارات ... الجزء
يشتمل من اول توت الى غاية امسير اعاننا الله على كماله بسلام من الرب امين. — 4. B *om.*
اول ad ساعة. — 5. B الى ان. — 6. B *add.* عيد. — 7. B نجعله مقدس. — 8. B الطهر. —
9. B والنقا. — 10. A وانبين. — 11. B الردية. — 12. B ونبتدوا. — 13. B *om.* و.

*Au nom du Père, du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu. Gloire à lui. * fol. 1 r°.
Nous commençons, avec l'aide du Dieu Très-Haut et son assistance excellente, la copie de la première partie du Synaxaire.

Il commence par le mois béni de Tout (*septembre*); c'est le premier des mois coptes : c'est l'équinoxe d'automne, car le jour y est de douze heures.

PREMIER JOUR DE TOUT (**29 août**).

Comme c'est le commencement de l'année copte bénie, nous en faisons un jour sanctifié par la pureté et l'absence de souillures : nous nous abste-

كل شئ قد تجدد بالمسيح الاشياء الاولى قد مضت وهوذا اشياء جديدة [1] قد صارت وكل[2] شئ هو من قبل الله[3] هذا الذى رضى عنا بالمسيح واعطانا خدمة الرضا وقال اشعيا النبى روح الله[4] علىّ من اجل هذا مسحنى[5] وارسلنى لابشر الماسورين بالانطلاق والعمى بالنظر[6] والمربوطين بالتخلية[7] وابشر سنة مقبولة للرب وقال داوود النبى باركت[8] اكليل السنة بنعمتك[9] تمتلى بقاعك سمنا

[10]وفيه[11] استحم ايوب الصديق بالماء فبرى من كل[12] اوجاعه فصارت[13] عادة مستمرة مع الماء الجديد ليتباركوا[14] به فى رأس السنة

وفيه ايضا نياحة القديس التلميذ[15] برتلوماوس احد الاثنى عشر[16] هذا الرسول خرج سهمه[17] ان يمضى الى الواحات فمضى هو وبطرس[18] اليهم وبشرهم ودعاهم الى معرفة

1. B *om.* جديدة et *add.* لله. — 2. B *om.* و. — 3. B الرب. — 4. B الرب. — 5. B مسحين. — 6. B *add.* ايضيا. — 7. B بالانمارل. — 8. B بارك. — 9. B *add.* سهنا. — 10. Ass. et Lud. *om.* hanc commemorationem. — 11. B *add.* ايضا. — 12. B *om.* كل. — 13. B وصارت. — 14. B *om.* ل. — 15. B *om.* — 16. B *add.* الرسل. — 17. B الى ان. — 18. B *add.* iterum هذا ad وبطرس.

nons d'actions coupables; nous abordons une conduite nouvelle et satisfaisante, selon ce qu'a dit l'Apôtre[1] : *Toute chose a été renouvelée par le Messie : Les anciennes choses sont passées;* ce sont des choses nouvelles qui sont arrivées; tout vient de Dieu, à qui le Messie a donné satisfaction pour nous, et il nous a accordé le bénéfice de cette satisfaction. Le prophète Isaïe a dit[2] : *L'Esprit de Dieu est sur moi; c'est pourquoi il m'a oint et m'a envoyé pour annoncer aux prisonniers la bonne nouvelle de leur délivrance; aux aveugles, celle de la vue rendue; aux captifs, celle de leur mise en liberté,* et pour annoncer une année agréable à Dieu. Le prophète David a dit[3] : *Que la couronne de l'année soit bénie par ta grâce : puissent tes champs être remplis de graisse.*

En ce jour, Job le juste se baigna dans l'eau et fut guéri de toutes ses douleurs : c'est devenu une coutume courante de se baigner dans l'eau nouvelle pour être béni au commencement de l'année.

Ce même jour a lieu le deuil du saint disciple Barthélemy (*Bartoloumâous*), un des Douze. Le sort désigna cet apôtre pour aller dans les Oasis. Il partit avec Pierre (*Batros*) pour prêcher l'Évangile aux habitants et les appeler à la connaissance de Dieu après les avoir rendus témoins de miracles qui dépassent l'intelligence et de merveilles qui surprennent l'esprit. Pour pénétrer dans la ville, il employa cette ruse : Pierre le vendit comme es-

1. II Corinthiens, v, 77. — 2. Isaïe, LXI, 1. — 3. Psaume LXV, 12.

الله بعد ان اظهر لهم من الايات الباهرة للعقول والعجائب ما اذهل عقولهم بعد ان[1]
احتال فى دخول المدينة ان[2] اباعه بطرس كالعبد وصار يعمل فى الكرم مع سيده وكلما
هيا اغصان الكرم على القصب فيثمروا[3] لوقتهم ولما مات ابن مقدم البلد[4] اقامه
* الرسول من بين الاموات فامنوا كلهم وثبتهم على معرفة الله ثم امره السيد[5] ان يمضى * fol. 1 v°.
الى بلاد البربر وسيّر اليه اندراوس تلميذه لمساعدته واهل تلك المدينة[6] اشرار جدا
فلم يقبلوا من اية ولا من عجوبة فامر الرب واحدا[7] من وجوه الكلاب الذين ياكلون[8]
الناس ان[9] يطيع التلاميذ ولا يخالفهم فى كلما يامروه به فاخذوه معهم الى تلك
المدينة فوثب على وحوش كانوا قدموهم للتلاميذ لياكلوهم فاكل وجه الكلب
الوحوش ومزق وجوههم واهلك كثيرين ايضا من اهل المدينة وبهذا السبب خاف
جميعهم[10] وعادوا الى قول التلاميذ واطاعوهم[11] ودخلوا الى دين المسيح واقاموا[12]
لهم كهنة[13] وبنوا لهم الكنائس وانصرفوا من عندهم فاما[14] برتلوماوس فانه مضى الى
البلاد التى على شاطى البحر للذين لا يعرفون الله[15] فنادا فيهم وردهم الى معرفة

1. B *add.* iterum اظهر لهم الايات بعد ان. — 2. B *om.* ان. — 3. B *om.* فى. — 4. B الكرم. — 5. B *add.* المسيح. — 6. B *add.* كلها. — 7. B واحد. — 8. B ياكلوا. — 9. A *om.* ان. — 10. B *om.* اهلك.... — 11. A وطاعوهم B. اطاعوا. — 12. B وانهم اقاموا. — 13. B الكهنة. — 14. B واما. — 15. B *om.* الله.

clave. Il travaillait à la vigne avec son maître et chaque fois qu'il adaptait les rameaux de vigne après des roseaux, ils produisaient des fruits sur-le-champ. Lorsque le fils du chef du pays mourut, * l'Apôtre le ressuscita d'entre les morts. Tous les gens crurent et il les confirma dans la connaissance de Dieu. Ensuite le Seigneur lui ordonna d'aller dans le pays des Berbères et il lui envoya André (*Andráous*), son disciple, pour l'aider. Les gens de cette ville étaient très méchants; ils repoussèrent tout miracle et tout prodige. Le Seigneur ordonna à un de ces êtres au visage de chien et qui sont anthropophages, d'obéir aux disciples et de ne pas leur résister dans tout ce qu'ils lui commanderaient. Ils le prirent avec eux dans cette ville : il s'élança contre des bêtes féroces qu'on avait envoyées contre les disciples pour les dévorer : ce visage-de-chien les mangea, déchira leurs faces et fit périr aussi beaucoup de monde. C'est pourquoi tous eurent peur, se rendirent à la parole des disciples, leur obéirent et embrassèrent la religion du Messie. Ils leur consacrèrent des prêtres, leur bâtirent des églises et partirent. Quant à Barthélemy, il se rendit dans le pays qui est au bord de la mer, chez les gens qui ne connaissaient pas Dieu. Il prêcha parmi eux, les ramena à la connaissance

* fol. 1 v°.

الله والايمان بالسيد المسيح وان يعملوا اعمالا[1] تليق بالمسيحية وكان يامر بالطهارة والعفاف فسمع به اغربس[2] الملك فحنق عليه وامر ان يجعلوه فى تليس شعر ويملوها رملا[3] ويطرحوه فى البحر ففعلوا به ذلك واكمل[4] جهاده وسعيه فى مثل هذا اليوم

وفيه ايضا تنيح الاب[5] ميليوس[6] بابا[7] الاسكندرية وهو الثالث من الاب مرقس الرسول[8] هذا القديس تقدم فى السنة الخامسة عشر من ملك دوماتيانوس ونيعت باسباسيانوس ملك رومية وذلك بعد صعود ربنا[9] يسوع[10] المسيح بخمس وثلاثين سنة[11] فرعا رعية السيد المسيح اجود رعاية واقام على الكرسى اثنى[12] عشر سنة وتنيح بسلام[13] صلاته تكون معنا امين والرب يجدد اعمارنا بغير خطية ويساعدنا على العمل بمرضاته بشفاعة الست السيدة الطاهرة مرتمريم وجميع الشهداء والقديسين[14] امين

1. AB اعمال. — 2. B اغربوس. — 3. AB رمل. — 4. B. واكملوا. — 5. B *add.* القدس. — 6. B مليوس. — 7. B البطريرك بمدينة. — 8. B *om.* وهو..... — 9. B سيدنا. — 10. B *om.* يسوع. — 11. B ثلاثون. — 12. B اثنين. — 13. A *om.* بسلام. — 14. B (l. تكون .....) من تحفظنا العدو الشرير.

de Dieu, à la croyance au Messie, à une conduite conforme au christianisme : il leur prescrivait la pureté et la chasteté. Le roi Agrippa (*Aghribas*) en entendit parler et s'irrita violemment : il ordonna de mettre le saint dans un sac de crin rempli de sable et de le jeter à la mer, ce qui fut fait. Le labeur et le travail de Barthélemy furent accomplis en ce jour.

En ce jour Dieu accorda le repos à notre Père Milyous[1], patriarche d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Ce fut le troisième depuis notre père Marc (*Marqos*) l'apôtre. Ce saint fut élevé à cette dignité la quinzième année du règne de Domitien (*Doumâtyânous*) qui est appelé Vespasien (*Aspâsyânous*), roi de Rome (*Roumyah*), trente-cinq ans après l'Ascension de notre Seigneur le Messie. Il gouverna très bien le troupeau du Messie et resta douze ans sur le siège patriarcal, puis s'endormit dans le Seigneur. Que sa prière soit avec nous : Que Dieu nous renouvelle nos vies à l'abri du péché et qu'il nous aide à agir à sa satisfaction par l'intercession de la dame immaculée, Marie, et de tous les martyrs et les saints. Amen.

1. Wüst. *Sabellios*.

[1] اليوم * الثانى من توت

* fol. 2 r°.

فى[2] هذا اليوم استشهد القديس السابق والنبى يوحنا المعمدان[3] ابن زكريا الكاهن على يد هيرودس الملك وذلك لما بكته النبى يوحنا منجل هيروديا‌س[4] زوجة اخيه فليس[5] التى اتخذها له زوجة قائلا له لا يجب[6] لك ان تاخذ زوجة[7] اخيك فاخذ القديس وقذفه فى السجن وكان مع ذلك يحفظه ويخافه فلما اتفق ميلاد لهيرودس صنع وليمة لاكابر المملكة ومقدمى الجليل وحضرت ابنة زوجة اخيه فرقصت فى الوسط فاعجب الملك[8] فاوعدها[9] ان يعطيها كلما تساله ولو نصف مملكته فخرجت الى امها فقالت لها اسئلى رأس يوحنا المعمدان[10] فى طبق فلما سمع ذلك حزن ولاجل المتكين معه لم ير[11] ان يردها فارسل[12] للوقت واخذ[13] رأس القديس واعطاها للصبية واعطتها الصبية لأمها وكان قلق عظيم فى ذلك اليوم فتبدل[14] فرحهم بحزن[15] فاما[16] الرأس

1. A *add.* وفيد ايضا. — 2. B *add.* مثل. — 3. B المعمدانى. — 4. B هيروديا‌ز. A هيرورس. — 5. A *om.* فليس. — 6. B لا يحل. — 7. B امراة. — 8. B *om.* ومقدمى.... — 9. B ثم ان اوعدها. — 10. المعمدانى. — 11. A يرا. B لم يريد. — 12. B *add.* ايضا. — 13. B واخذوا. — 14. B وابتدى. — 15. B لحزن. — 16. B واما.

SECOND JOUR * DE TOUT (30 août).

* fol. 2 r°.

En ce jour mourut martyr le saint précurseur, le prophète Jean (*Youḥanná*) le baptiste, fils de Zacharie (*Zakaryá*) le prêtre, de la main du roi Hérode (*Hiroudos*). Le prophète Jean l'avait blâmé parce qu'il avait pris pour épouse Hérodiade (*Hiroudyás*), femme de son frère. *Il ne t'est pas permis*, dit-il, *de prendre la femme de ton frère*[1]. Il fit arrêter le saint et le jeta en prison; toutefois il le gardait et le craignait. L'anniversaire de sa naissance arriva : il donna aux grands de l'État et aux principaux de la Galilée (*El-Djalil*) un festin auquel assista la fille de la femme de son frère. Elle dansa au milieu. Le roi l'admira et lui promit de lui donner tout ce qu'elle demanderait, fût-ce la moitié de son royaume. Elle sortit pour aller trouver sa mère qui lui dit : Demande la tête de Jean le baptiste dans un plat. Quand Hérode entendit cela, il fut affligé, mais à cause de ses convives, il ne fut pas d'avis de la repousser. Il envoya sur-le-champ prendre la tête du saint et la donna à la jeune fille; celle-ci en fit présent à sa mère et il y eut ce jour-là un grand trouble : leur joie se changea en tristesse. La tête sacrée s'envola d'entre leurs mains et elle criait

1. Matthieu, xiv, 4.

المقدسة فطارت من بين ايديهم وكانت[1] تصرخ فى الجوء قائلة لا يجب لك[2] ان
تاخذ امرأة اخيك وقيل انها باعمال حمص فاما جسده المقدس فان تلاميذه حملوه
ووضعوه فى قبر الى ايام اتناسيوس اراد الرب[3] اظهاره صلاته تكون معنا امين

وفيه ايضا شهادة داسية[4] الجندى من اهل تيدا[5] هذا عذبه اريانا والى انصنا وضرب
رقبته صلاته تكون معنا امين[6]

اليوم الثالث من شهر توت

فى[7] هذا اليوم اجتمع مجمع مقدس بمدينة الاسكندرية فى ثانى سنة من رياسة ابينا
القديس البطريرك ديوناسيوس وكان هذا المجمع بسبب قوم ظهروا فى اعمال اران[8]
يعتقدوا ان النفس تموت مع الجسد وفى يوم القيامة تقوم معه[9] ووضعوا فى ذلك
* fol. 2 v°. *مقالة وارسلوها الى قوم بالاسكندرية[10] ولما بلغ ابانا[11] ديوناسيوس هذا صعب عليه جدا

1. B وكان. — 2. B *om.* لك. — 3. B *om.* الرب. — 4. B داسيا. — 5. B تندا. — 6. B *add.* ومع الناسخ والمتهم والقالى والمسامع امين. — 7. B *add.* مثل. — 8. B ارابيا. — 9. A معها. — 10. B من الاسكندرية. — 11. AB ابونا.

en l'air : Il ne t'est pas permis de prendre la femme de ton frère. On dit qu'elle est dans la province d'Émèse (*Ḥims*). Quant à son corps sacré, ses disciples l'emportèrent et le déposèrent dans un tombeau jusqu'au temps d'Athanase (*Atanâsyous*) : Dieu voulut le faire apparaître. Que sa prière soit avec nous. Amen.

En ce jour eut lieu le martyre du soldat Dasyâ de Taidâ[1]. Aryânâ, gouverneur d'Antinoé (*Anṣinâ*), le tourmenta et le fit décapiter. Que sa prière soit avec nous. Amen.

TROISIÈME JOUR DE TOUT (**31 août**).

En ce jour eut lieu la sainte réunion dans la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*), la seconde année du gouvernement de notre père, le saint patriarche Denys (*Dyounâsyous*, 247-264 de J.-C.), à cause de l'apparition dans la province d'Arân, d'une secte qui prétendait que l'âme meurt avec le corps et qu'au jour de la résurrection, elle ressuscitera avec lui. Ces gens composèrent là-dessus
* fol. 2 v°. * un écrit qu'ils envoyèrent à quelques personnes d'Alexandrie. A cette nouvelle, notre père Denys en fut affecté. Il voulut les détacher de cette opinion,

1. A *Tandâ*. Malan *Minda*.

وردعهم عن هذا الرأى فلم يرتدعوا فجمع عليهم هذا المجمع وناظرهم وبين ظلالتهم فلما[1] لم يتوبوا ويرجعوا عن رأيهم احرمهم ولعنهم ووضع فيهم قولا[2] اوله ان محبة الله للبشر لمعظمة جدا واثبت فيه ان النفس لا تموت ولا تضمحل[3] وباقية[4] كبقا[5] الملايكة والشياطين لانها روحانية لا تقبل استحالة ولا فساد وانها من حين تخرج من الجسد يذهب بها الى موضع كقدر[6] استحقاقها وفى يوم القيامة عند ما ينفخ فى الصور[7] وتقوم[8] اجساد الناس معا[9] بامر مكونها تتحد كل نفس بجسدها وتنال معه اما النعيم واما العذاب المختص بالانفس ويبقيا كلاهما باقيان فيما نالوه[10] لا ينتقلان منه الى ابد[11] الاباد ودهر الادهار[12]

وفيه ايضا حدثت زلزلة عظيمة بمدينة مصر والقاهرة[13] واكثر البلاد المصرية فى الساعة الثالثة من النهار وانهدمت[14] بها اماكن كثيرة وانهدمت[15] كنيسة كانت بالجزيرة التى بظاهر مصر على اسم الملاك[16] ميخاييل وقيل ان[17] بعض الاشرار كان قد طلب من

1. B ان. — 2. A قول. — 3. A يموت ولا يضمحل. — 4. B بل باقيت. — 5. B بل يبقيا. — 6. B كمقدار. — 7. B العفور. — 8. B تقوم. — 9. B (l. ارحابا و....اجساد). — 10. B ينالوا. — 11. B الابد. — 12. B الدهرين امين. — 13. B *om.* و. — 14. A وانهدت. — 15. A وانهدت. — 16. B *add.* الجليل. — 17. B عن.

mais ils n'y renoncèrent pas. Alors il convoqua contre eux cette assemblée, entama contre eux une controverse et mit leur erreur en évidence. Comme ils ne se repentaient pas et ne renonçaient pas à leur opinion, il les excommunia et les maudit. Il composa à leur sujet un traité qui commence ainsi : L'amour de Dieu pour le genre humain est immense. Il y démontre que l'âme ne meurt ni ne disparaît; qu'elle subsiste comme les anges et les démons, car c'est un esprit : elle n'éprouve aucun changement, aucune altération; quand elle sort du corps, elle est transportée dans un endroit conforme à ce qu'elle mérite; au jour de la résurrection, quand on sonnera de la trompette, quand les corps des gens ressusciteront ensemble par l'ordre de leur Créateur, chaque âme s'unira à son corps et recevra avec lui soit la récompense, soit le châtiment assignés aux âmes; ils resteront ensemble dans ce qu'ils auront obtenu, sans s'en séparer dans les siècles des siècles et les temps des temps.

Ce même jour arriva, à la troisième heure du jour, un grand tremblement de terre dans la ville de Miṣr et du Qaire (*El-Qâhirah*) ainsi que dans la plus grande partie des villes d'Égypte. Beaucoup d'endroits furent détruits, entre autres une église qui se trouvait dans l'île, à l'extérieur de Miṣr, sous l'invo-

النصارى[1] مصانعة فلم يعطوه شيا[2] فلما كان المساء فى ذلك اليوم قام لها هو واخرين معه وهدموها[3] وذلك فى السنة التاسعة من بطركية ابينا[4] مقارة فى سنة ثمنماية وثمانية وعشرين للشهداء الاطهار[5] شفاعتهم معنا[6] امين

اليوم الرابع[7] من توت

فى[8] هذا اليوم تنيح الاب القديس البكر الطاهر انبا مقارة بطريرك مدينة[9] الاسكندرية[10] هذا الاب كان عابدا ناسكا من صغر سنه فازتاج[11] الى سيرة[12] الرهبنة فصعد[13] الى برية[14] مصر وترهب بكنيسة * القديس مقاريوس واقام نفسه[15] للعبادة والمجاهدة * fol. 3 r°.
وكان يروض نفسه فى[16] الكتب المقدسة وتفاسيرها والتمييز[17] فى معانيها بالفضيلة[18] وصار قسا بالبرية[19] فلما تنيح الاب ميخاييل[20] طلعت جماعة من الكهنة والاساقفة والعلماء

1. A الناصرة. — 2. AB شى. — 3. A وهدها. — 4. B بطركة الاب القديس ابنا. A انبا (l. بطركية ابينا). — 5. B *add.* الشهدا الابرار. — 6. B *add.* الى الابد. — 7. A التالت. — 8. B *add.* مثل. — 9. B المدينة العظمى. — 10. B *add.* وهو من عدد الاب التاسع والستون. — 11. B وارتاح. — 12. B سنبل. — 13. B وصعد. — 14. B مدينة. — 15. A فانسبه. — 16. B بقرات. — 17. A والتميز. — 18. B ورقا فى الفضيلة. — 19. B فى البرية. — 20. B انبا خايل.

cation de l'ange Michel (*Mikhâyil*). On dit qu'un scélérat avait demandé un cadeau aux Chrétiens : ils ne le lui donnèrent pas. Quand arriva le soir, ce jour-là, il partit avec d'autres et ils détruisirent cette église. Ceci arriva la neuvième année du patriarcat de notre père Macaire (*Maqârah*), en l'an 828 des purs martyrs (1112 de J.-C.). Que leur intercession soit avec nous. Amen.

QUATRIÈME JOUR DE TOUT (1er septembre).

En ce jour (1129 de J.-C.), se reposa en Dieu le saint Père, vierge et pur Macaire (*Maqârah*), patriarche de la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*); ce père était pieux et dévot depuis sa jeunesse; il aspira à la vie monastique, il alla dans le désert d'Egypte et devint moine dans l'église * de saint Macaire (*Maqâryous*); il se consacra à l'adoration de Dieu et à la lutte sainte. Il s'exerçait dans la lecture des livres saints, leurs commentaires, et le choix entre leurs interprétations avec science. Il reçut la prêtrise dans le désert. Lorsque le Père Michel (*Mikhâyil*) s'endormit dans le Seigneur, une troupe * fol. 3 r°.

الديانين[1] من[2] الديارة[3] واجتمعوا فى الكنيسة بالبرية[4] ومكثوا زمانا يبحثوا ويستكشفوا اخبار من يصلح[5] لهذه[6] الرتبة الى ان استقر رأى الجميع على تقدمة هذا الصبى[7] لما ذكر عنه من[8] الخصال الحميدة[9] والخلال[10] فأخذوه جبرا وقيدوه وهو يصيح[11] ويقول[12] انا ابن ثانية ما اصلح للبطركية فعلموا انه يقول هذا ليخلا وجاء من شهد بان امه كانت بكرا فمسكوه قهرا[13] واحضروه الى الاسكندرية واوسموه[14] بطريركا وقرى تقليده بالمعلقة بمصر يونانيا وقبطيا[15] وعربيا وكان فى رياسته متزايد فى نسكه وتعبداته[16] وكان مداوما للتعليم والوعظ فى كل يوم وكان يعطى[17] الصدقات والرحمات الى ذوى[18] الفاقات وارباب الحاجات ولم يتعرض فى رياسته الى شئ من اموالهم[19] بل كان ما يفضل عنه[20] من الديارية[21] التى له يصرفه لله[22] وكمل[23] فى الرياسة سبعة وعشرين[24] سنة وتنيح بسلام ولربنا المجد دايما ابديا[25]

1. A والقسوس الديبيين. — 2. AB الى. — 3. A الديار. — 4. B مع مشايخ البرية. — 5. B يصير. — 6. B لهذ. — 7. B الاب. — 8. B ان. — 9. B الجميلة. — 10. B *add.* السيدية. — 11. B *add.* بان يعفوه. — 12. B *add.* انى. — 13. A قصرا. — 14. B واوسم — 15. A قبليا. — 16. B تعبده. — 17. B يواصل. — 18. B ذو. — 19. B امور البيد. — 20. B *om.* عند. — 21. B الديرية. — 22. B *add.* تعالى. — 23. B *add.* له. — 24. B عشرون. — 25. B (l. ولربنا....) صلاته تحفظنا امين.

de prêtres, d'évêques et de docteurs pieux vinrent des couvents et se rassemblèrent dans l'église dans le désert. Ils restèrent quelque temps à chercher et à tâcher de connaître des nouvelles de celui qui conviendrait à cette dignité jusqu'à ce que, à l'unanimité, ils furent d'avis d'y élever ce jeune homme à cause des bonnes qualités et des vertus qu'on mentionnait en lui. Ils le prirent par contrainte et le lièrent pendant qu'il criait : Je suis fils d'une femme remariée; je ne conviens pas au patriarchat. Ils reconnurent qu'il ne disait cela que pour être relâché. Mais il vint des gens pour témoigner que sa mère était vierge. Ils le saisirent de force, l'amenèrent à Alexandrie et le sacrèrent patriarche. Son investiture eut lieu dans l'église d'El-Mo'allaqah à Miṣr, en grec, en copte et en arabe. Pendant son gouvernement, il ne fit qu'augmenter en ascétisme et en dévotions. Il était occupé continuellement à enseigner et à prêcher chaque jour. Il faisait des aumônes et des charités aux malheureux et aux pauvres. Il ne toucha, durant son gouvernement, à aucune parcelle de leurs richesses (des gens), mais il dépensait au service de Dieu le surplus (des revenus) des couvents qui lui appartenaient. Son gouvernement dura 27 ans complets. Il mourut en paix. Gloire à Notre Seigneur éternellement et perpétuellement.

اليوم الخامس من توت

فى[1] هذا اليوم تذكار[2] القديسة صوفية هذه القديسة ترددت فى[3] البيعة مع جارت لها[4] مسيحيين فامنت بالمسيح[5] وقصدت تصير نصرانية فعمدوها[6] باسم الاب والابن والروح القدس[7] ولزمت[8] البيعة فسعى بها عند قلوديس[9] الوالى انها تعمدت فاستحضرها
* fol. 3 v°. واستخبرها عن ذلك فاقرت ولم تنكر فعاقبها عقوبات عظيمة فاولا ضربها باعصاب* البقر ثم كوى[10] مفاصلها وعلقها وكانت[11] تصيح[12] انا مسيحية فامر بقطع لسانها ثم اعادها الى الحبس[13] وارسل لها زوجته ولاطفتها ووعدتها[14] بمواعيد كثيرة[15] فلم تمثل[16] الى شئ منها فامر بقطع راسها فصلت عند ذلك صلاة طويلة وسألت الله ان يسامح له[17] وجنده بسببها ثم احنت عنقها للسياف فاجتز بعنقها واخذت[18] امرأة مسيحية[19] جسدها الطاهر بعد

1. B *add.* مثل. — 2. B اشتهدت. — 3. B الى. — 4. B جاراتها. — 5. B بالسيد المسيح. — 6. B (l. وقصدت...) فعهدها اسقف منفى. — 7. B *add.* الاله الواحد امين. — 8. B ولازمت. — 9. B الى اكلوديوس. — 10. B لوى. — 11. B *add.* مع ذلك. — 12. B *add.* بصوت عال وتقول. — 13. B السجن. — 14. B فلاطفها واوعدها. — 15. A بعبيد كثير. — 16. A تميل. — 17. B الملك. — 18. B (l. احنت....) فاخذتها راسها اوضعت. — 19. B *add.* واخذت.

CINQUIÈME JOUR DE TOUT (**2 septembre**).

En ce jour a lieu la commémoration de sainte Sophie (*Soufyah*). Elle fréquentait l'église avec des voisines à elle, qui étaient chrétiennes (sous le règne d'Hadrien). Elle crut au Messie et voulut devenir chrétienne : on la baptisa au nom du Père, du Fils et de l'Esprit-Saint. Elle fut assidue à l'église et on la dénonça à Claude (*Qloudis*) le gouverneur, comme ayant été baptisée. Il la fit venir et l'interrogea là-dessus. Elle avoua sans rien nier. Il la châtia par de violents tourments : d'abord il la frappa à coups de nerf de
* fol. 3 v°. bœuf; * puis il brûla ses articulations au fer rouge et la suspendit en l'air, tandis qu'elle criait : Je suis chrétienne. Il lui fit couper la langue et la renvoya en prison. Ensuite, il envoya vers elle sa propre femme qui la flatta et lui fit de grandes promesses, mais elle ne s'y rendit pas. Il ordonna de lui trancher la tête. Elle adressa alors une longue prière et demanda à Dieu de pardonner, à cause d'elle, au gouverneur et à ses soldats, puis elle tendit le cou au bourreau qui lui coupa la tête. Une chrétienne recueillit son corps pur après avoir donné beaucoup de richesses aux gardes. Elle enroula dans

ان انفقت[1] للجند اموالا كثيرة ولفت الجسم المكرم بلفايف[2] ووضعته فى منزلها وكان يظهر منه ايات كثيرة وكان ينظر[3] كل يوم عيدها نور كثير[4] على الجسم[5] وكان تخرج منه[6] رايحة طيبة ولما تملك قسطنطين وسمع[7] بخبرها[8] فنقل الجسد[9] الى مدينة القسطنطينية وبنا له[10] كنيسة حسنة ووضعه[11] فيها صلاتها وبركتها[12] تكون معنا اجمعين[13] امين

وفيه[14] ايضا كان القديس ماما الشهيد هذا كان على ايام مملكة اوريانوس فولد فى[15] بلاد الافلاطونيين هذا كان ابن الوالدين مسيحين وبسبب ايمانهما حبسا فى الحبس فولد هذا القديس فى مدة اعتقالهما[16] فبعد ان توفيا هناك فى السجن اخذت هذا المغبوط[17] امرأة مسيحية فربته بكل تربية واسمته ماما ولما صار له خمسة عشر سنة فغضب عليه لانه مسيحى وضرب بالعصى ثم علقوا فى عنقه وقر ثقيل من مغاره ثم قبض عليه ايضا وطرح فى اتون النار بعد ان دفع للوحوش ولم تجسر على اذيته و اخرجوه من هذه[18]

1. B ابدلت. — 2. B *add.* تهيند. — 3. B وكانت تنظر. — 4. B نورا كثيرا. — 5. B الجسد — 6. A *om.* وكان... B ورايحة منه يخرج وكان. — 7. B وسمعوا. — 8. B *add.* ارسل. — 9. B جسدها المقدس. — 10. B لها. — 11. B فوضع et *add.* الجسد المقدس. — 12. B *om.* وبركتها. — 13 B *om.* اجمعين. — 14. Hanc sectionem *om.* A. Assemani, Maï et Malan. — 15. B فولا. — 16. B اعتقالهم. — 17. B المغبوطة. — 18. B هذا.

des bandes ce corps vénérable et le déposa dans sa maison : de nombreux miracles se manifestèrent : chaque jour, on vit chez elle une lumière considérable sur le corps : il y avait aussi une odeur suave. Lorsque Constantin (*Qosṭanṭin*) monta sur le trône et qu'il apprit son histoire, il fit transporter le corps dans la ville de Constantinople (*Qosṭanṭinyah*), construisit pour lui une belle église et l'y plaça. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous tous. Amen.

En ce jour[1] est aussi (la commémoration de) saint Mammès (*Mâmâ*) : il vivait au temps du règne d'Aurélien (*Ouryanous*) et naquit dans le pays des Paphlagoniens (*El-Aflaṭounyin*). Ce saint était fils de deux parents chrétiens qui furent emprisonnés pour leur foi. Ce saint naquit pendant leur détention. Quand ils furent morts dans cette prison, ce bienheureux fut recueilli par une femme chrétienne qui lui donna une éducation complète et le nomma Mammès. Quand il eut atteint l'âge de quinze ans, il fut persécuté parce qu'il était chrétien : on le frappa de coups de bâton, puis on lui suspendit au cou une lourde charge de pierres ; ensuite on le saisit et on le jeta dans un four après l'avoir exposé aux bêtes féroces qui n'osèrent pas lui faire

1. Ce paragraphe manque dans A, Assemani, Maï et Malan.

الحياة وذلك ان المعاقبين جذبوا احشاه بذات ثلاثة شعب من حديد وبهذا كمل جهاده صلاته تكون معنا ومع بنى المعمودية اجمعين امين

اليوم السادس[1] من توت

فى[2] هذا اليوم تنيح النبى العظيم اشعيا ابن اموص لما نشره[3] منسى[4] الملك بالمنشار الخشب[5] وهذا النبى[6] تنبأ فى زمان خمسة ملوك وهم عوزيا ويوتام واخاز[7] وحزاقيا[8] ابنه ومنسى ابن حزاقيا وتنبا لاخاز[9] ان عذراء[10] تحبل وتلد ابنا ويدعا اسمه عمانويل وانه سيرحم الامم ويدخل بهم الى الايمان به[11] ويبطل ذبائح اليهود وكهنوتهم ويقبل قرابين الخبز من[12] الكهنة الذين[13] يقاوموا من الامم وتنبأ فى زمان حزاقيا وقوى قلبه لما حاصره سنحاريب ملك الموصل واعلمه ان[14] الله تعالى سيهلكه لاجل افترائه عليه فاهلك الله تعالى فى تلك الساعة من عسكر سنحاريب مماية الف وخمسة وثمانين الف

1. B وفيه ايضا اليوم السابع من شهر توت. — 2. B فى مثل. — 3. A انشا. — 4. A منسا. — 5. A om. بالمنشار الخشب. — 6. B هذا الذى. — 7. A وحام. — 8. A وحراقيا. — 9. B om. لاخاز et addit وقال. — 10. AB عذرى. — 11. A om. به. — 12. A om. الخبز من. — 13. A الذى يقاموا. — 14. A واعلمه الله انه.

du mal : on le fit sortir de la vie de cette façon : les bourreaux lui arrachèrent les entrailles avec un instrument à trois griffes de fer. C'est ainsi que se termina sa vie. Que sa prière soit avec nous et avec tous ceux qui suivent la religion du baptême. Amen.

SIXIÈME JOUR DE TOUT (3 septembre).

En ce jour se reposa dans le Seigneur le grand prophète Isaïe (*Ichaʿya*) fils d'Amos (*Amouṣ*), quand le roi Manassé (*Manasa*) le fit scier avec une scie de bois. Il prophétisa sous cinq rois, à savoir : Osias (*ʿOuzyah*), Joatham (*Youtâm*), Achaz (*Akhâz*), Ezéchias (*Ḥizâqyâ*) son fils, et Manassé, fils d'Ezéchias. Il prophétisa en ces termes à Achaz : *Une vierge sera enceinte et mettra au monde un fils : il sera appelé* **Emmanuel** (*ʿAmânouil*)[1] ; il aura pitié des nations, les amènera à croire en lui, supprimera les sacrifices des Juifs et leur sacerdoce, acceptera l'offrande du pain des prêtres qui surgiront d'entre les nations. Il prophétisa au temps d'Ezéchias et fortifia son cœur lorsqu'il fut assiégé par Sennachérib (*Sinaḥârib*), roi de Mossoul (*El-Maouṣil*). Il l'informa que Dieu le ferait périr parce qu'il l'avait injurié. Dieu très-haut *extermina* 185.000 *hom-*

1. Isaïe. VII, 14.

رجل[1] وطرد من بقى من العسكر هارب ولما مرض حزاقيا[2] اراد[3] ان يوصى لانه مايت ولما صلى حزاقيا الى الله ارسل الله له اشعيا واعلمه ان[4] قد زاده خمسة عشر * سنة واوراه ايات يستدل[5] بها على صدق النبوة وتنبأ على هلاك بنى اسراييل وابان ان ما يامن منهم الا اليسير وانبع الله ماء بصلاته[6] لما عطش الشعب ولما عطش هو دفعة اخرى انبع[7] له عين[8] سلوان وتنبأ فى زمان منسى ابن حزاقيا[9] الذى اثار عبادة الاصنام فلما بكته ووبه على هذا نشره بالمنشار الخشب[10] وتنبأ فوق السبعين سنة وسبق ورود المسيح بسبع[11] ماية سنة وثلاثة عشر سنة صلاته تكون معنا امين * fol. 4 r°.

وفيه[12] ايضا كان جهاد القديسة الشهيدة باشلیلیة التى كانت فى ايام ديقلاديانوس الكافر هذه[13] كانت مسيحية عمرها تسع سنين قبضوا عليها وشدوا ايديها ورجليها وطرحوها فى النار فتخلصت بقوة الله وانبعت بصلاتها ماء وشربت ثم اودعت نفسها بيد الرب صلاتها تكون معنا امين

1. A *om.* رجل. — 2. *om.* A. — 3. B اعليه. — 4. B انه. — 5. A يعتدل. — 6. *om.* A. — 7. B *add.* الله. — 8. B *add.* ما فى. — 9. B *om.* ابن حزاقيا — 10. *om.* A. — 11. B بتسع. — 12. A, Assemani, Maï, Wüst. et Malan *om.* hanc sectionem. — 13. B هذا.

mes de l'armée de Sennachérib : le reste prit la fuite[1]. Quand Ezéchias tomba malade, il voulut faire son testament, car il était sur le point de mourir[2]. Quand Ezéchias eut prié Dieu, celui-ci lui envoya Isaïe, l'informa qu'il augmentait de quinze* ans la durée de sa vie et lui fit voir des signes qui indiquaient la vérité de la prédiction[3]. Il prophétisa la perte des Israélites et montra qu'il n'y aurait qu'un petit nombre qui croirait. A sa prière, Dieu fit jaillir de l'eau quand le peuple eut soif, et une seconde fois, il fit jaillir la fontaine de Siloé (*Salouân*). Il prophétisa au temps de Manassé, fils d'Ezéchias, qui suivait le culte des idoles. Quand il l'eut réprimandé et blâmé pour cela, le roi le fit scier avec une scie de bois. Il prophétisa pendant plus de 70 ans et devança de 713 ans la venue du Messie. Que sa prière soit avec nous. Amen. * fol. 4 r°.

[4] En ce jour, eut lieu la lutte de la sainte martyre Basilissa (*Bâchililyah*) qui vivait au temps de Dioclétien (*Diqlâdyânous*) l'infidèle. Elle était chrétienne et âgée de neuf ans. On la saisit, on lui lia les mains et les pieds et on la jeta dans le feu. Elle fut sauvée par la puissance de Dieu. A sa prière, de l'eau jaillit : elle but et confia son âme aux mains du Seigneur. Que sa prière soit avec nous. Amen.

1. Isaïe, XXXVII, 36. — 2. Isaïe, XXXVIII, 1. — 3. Isaïe, XXXVIII, 5. — 4. Ce paragraphe manque dans A, Assemani, Maï, Wüstenfeld et Malan.

اليوم السابع من شهر توت

في[1] هذا اليوم تنيح الاب المغبوط انبا ديسقورس رئيس اساقفة[2] مدينة[3] الاسكندرية وهو من العدد الخامس والعشرون وكانت نياحته[4] في جزيرة غاغرا[5] بعد ان جاهد الجهاد الحسن على الامانة الارتدكسية[6] وذلك انه لما دعى الى المجمع[7] بامر الملك مرقيان راى خلقا عظيما عددهم[8] ستماية وثلاثين اسقفا فقال وما هو الذى تعجز به[9] الامانة حتى اجتمعت هذه[11] الجماعة العظيمة فقالوا له هذه[12] الجماعة اجتمعت[13] براى الملك فقال ان كان هذا المجمع براى السيد المسيح فانا اجلس فيه هاهنا واتكلم فيه[14] بما يجيبه الرب على لسانى وان كان قد اجتمع براى الملك فيدبر الملك مجمعه كما يريد ثم ابطل قول طومس لاون[15] بطريرك رومية الذى اوجب للمسيح طبيعتين ومشيتين من بعد الاتحاد وثبت ان المسيح واحد هو الذى دعى الى[16] العرس كالانسان

1. B *add.* مثل. — 2. B بطريرك. — 3. *om.* B. — 4. A *om.* وهو.... — 5. B غافرة. — 6. B الامانة الاسكندرية. — 7. A *om.* الى المجمع. — 8. B عددتهم. — 9 AB تعجزه. — 11. B الامانة هذا. — 12. B هذا — 13. A *om.*... العظيمة. — 14. A *om.* فيه. — 15. B لاوون. — 16. B *om.* الى.

SEPTIÈME JOUR DE TOUT (**4 septembre**).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur le Père bienheureux Anbâ Dioscore (*Disqouros*), patriarche d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) (446-451); il fut le vingt-cinquième. Sa mort arriva dans l'île de Gangre (*Ghâghrâ*) après qu'il eut combattu le bon combat pour la foi orthodoxe. Quand il fut mandé au concile (de Chalcédoine) par ordre de l'empereur Marcien (*Marqyân*), il vit une foule considérable, composée de 630 évêques, et demanda : Qu'est-ce qui affaiblit la foi pour qu'on ait rassemblé une réunion si nombreuse? — On lui répondit : Le concile a été réuni sur l'avis du souverain. — Il reprit : S'il est suivant l'esprit de notre Seigneur le Messie, j'y siégerai et j'y dirai ce que le Seigneur a imposé à ma langue; mais s'il est réuni suivant l'esprit de l'empereur, que celui-ci dirige son concile comme il le voudra. Puis il réfuta la parole du tome de Léon (*Lâoun*), patriarche (Pape) de Rome (*Roumyah*), qui attribuait au Messie deux natures et deux volontés après l'union. Il établit que le Messie est un, aussi bien celui qui, en tant qu'homme, fut invité à la noce, que celui qui, en tant que Dieu, changea l'eau en vin et

وهو الذى حول الماء خمرا كالاله ولم يفترق فى جميع اعماله[1] واستشهد من قول الاب كيرلص اتحاد كلمة الله بالجسد كاتحاد النفس بالجسد[2] وكاتحاد[3] النار بالحديد وان كان من طبيعتان[4] مختلفان فباتحادهما صارا[5] واحدا[6] كذلك السيد المسيح هو مسيح واحد ورب واحد[7] طبيعة واحدة ومشية واحدة فلم يجسر احد من اوليك المجتمعين فى المجمع[8] ان يقاومه وقد كان فيهم من حضر مجمع افسس الذى اجتمع على * نسطور[9] فاعلموا * fol. 4 v°.
الملك مرقيان والملكة بلخارية ان ما[10] يضادد امركم فى الامانة الا ديسقورس بطريرك الاسكندرية فاستحضروه هو وبعض اكابر المجمع من الاساقفة ولم يزالوا يرددوا القول بينهم الى عشية النهار والقديس ديسقورس لا يخرج عن امانته فصعب ذلك على الملك والملكة وامروا[11] بضربه على فمه وان ينتفوا شعر لحيته ففعل به ذلك فقبض على الشعر والاسنان الذى انقلعوا وارسلهم الى الاسكندرية قائلا لهم هذه ثمرة الامانة وبعد ذلك لما راى بقية الاساقفة ما جرى عليه وافقوا الملك لانهم خافوا ان يحل بهم كما حل به وكتبوا[12] خطوطهم واوجبوا على السيد المسيح بطبيعتين مفترقين فلما علم[13]

1. A *om.* وهو الذى حول.... — 2. B *om.* كلمة الله.... — 3. A وان كانا. — 4. A طبيعان. — 5. B صاروا. — 6. B جسدا. — 7. B *om.* ورب واحد. — 8. B فى ايامهم. — 9. B وقيد ايضا. — 10. B انها. — 11. A نامرت. — 12. B فكتبوا. — 13. B عاد.

ne peut être divisé dans toutes ses actions. Il cita à l'appui les paroles du Père Cyrille (*Kirloṣ*) : L'union du Verbe avec la chair est comme l'union de l'âme avec le corps, ou du feu avec le fer, quoiqu'ils soient de natures différentes; mais par leur union, ils ne font plus qu'un : de même, notre Seigneur le Messie est un Messie un, une nature une, une volonté une. Aucun de ceux qui étaient réunis dans le concile n'osa s'élever contre lui; il y en avait cependant parmi eux qui avaient assisté au concile d'Éphèse réuni contre * Nestorius (*Nesṭour*). Ils informèrent l'empereur Marcien et l'impératrice Pulchérie (*Balkhâryah*) en disant : Personne ne s'oppose à votre ordre sur la foi que Dioscore, le patriarche d'Alexandrie. Alors ils le mandèrent avec quelqu'un des principaux évêques du concile, et ils ne cessèrent de controverser jusqu'au soir de ce jour. Saint Dioscore ne quittait pas sa foi. Cela fut désagréable à l'empereur et à l'impératrice : ils ordonnèrent de le frapper sur la bouche et de lui tirer les poils de la barbe; ce qui fut fait. Il prit les poils et les dents qui avaient été arrachés et les envoya à Alexandrie avec ces mots : Voilà le fruit de la foi. Quand les autres évêques virent ce qui lui arrivait, ils s'accordèrent avec l'empereur parce qu'ils craignaient d'être traités comme lui, donnèrent leurs signatures et admirent que notre Seigneur

* fol. 4 v°.

ديسقورس [1] ارسل طلب الطومس الذى كتبوا فيه يزعم ان يكتب فيه فكتب تحته يحرمهم ويحرم كلمن يخرج عن الامانة المستقيمة فاغتاض الملك وامر بنفيه الى جريزة غاغرا [2] فنفى ومعه مقاره [3] اسقف اتكوا واثنين اخر هربوا وبقى لمجمع [4] خلقدونية ستمأية وثلثون اسقفا [5] فلما مضوا به [6] الى هناك جرى عليه من اسقف تلك المدينة من الاستخفاف به [7] والهوان ما لا يوصف لانه كان نسطورى حتى اجرى الله على يد القديس ديسقورس ايات وعجائب كثيرة [8] عظيمة فاطاعوه كلهم وبجلوه [9] وزادوا فى اكرامه لان الله يمجد مختاريه فى كل صقع [10] واما انبا مقاره فقال له انبا ديسقورس انت لك اكليل فى الاسكندرية ثم ارسله مع احد التجار المومنين الى ثم وهناك [11] ثم نال [12] اكليل الشهادة فاما القديس ديسقورس [13] لما اكمل جهاده الحسن انتقل من هذه [14] الحياة الباطلة ونال اكليل الاعتراف هناك وكانت نياحته فى جزيرة غاغرا ووضع جسده هناك [15] صلاته تكون معنا امين

1. **A** ديسقرس. — 2. **B** غافرا. — 3. *om.* **A**. — 4. **B** وتبتا المجمع. — 5. **A** وثلثين اسقف. — 6. **A** *om.* بد. — 7. **A** الاستحقاق. — 8. **A** *om.* كثيرة. — 9. **B** وبجلوا بد. — 10. **B** صقيع. — 11. **B** الى هناك. — 12. **A** تنال — 13. **A** ديسقرس. — 14. **B** هذا. — 15. **B** *om.* وكانت نياحته....

le Messie a deux natures distinctes. Quand Dioscore l'apprit, il envoya demander le tome où ils avaient signé, prétendant qu'il voulait inscrire son nom, mais il écrivit au bas un anathème contre eux et contre quiconque sortirait de la foi bien établie. Le roi fut irrité et ordonna de l'exiler dans l'île de Gangres : il partit et avec lui Macaire (*Maqârah*) évêque d'Edkou (*Atkou*). Deux autres se sauvèrent; six cent trente évêques restèrent dans le concile de Chalcédoine (*Khalqadounyah*). Quand on emmena Dioscore en cet endroit il éprouva, de la part de l'évêque de cette ville, qui était nestorien, du dédain et des mépris qu'on ne saurait décrire. Cela dura jusqu'à ce que Dieu fit arriver par l'intermédiaire de saint Dioscore des miracles et des prodiges nombreux et grands. Alors tous lui obéirent, le vénérèrent et augmentèrent de respect pour lui, car Dieu glorifie ses élus en tout pays. Quant à Anbâ Macaire, Anbâ Dioscore lui dit : Une couronne t'attend à Alexandrie, et il l'y renvoya avec un marchand croyant. Il y reçut la couronne du martyre. Quant à saint Dioscore, quand il eut terminé sa belle vie, il quitta cette existence vaine et reçut la couronne du confesseur. — Il mourut dans l'île de Gangres et on l'y enterra. Que sa prière soit avec nous. Amen.

* وفيه ايضا [1] استشهدوا القديسين [2] اغاتا وبطرس ويوحنا وامون وامونا ورفقا امهم وهولاء من اعمال ممونية [3] من اعمال قوص ظهر [4] لهم السيد المسيح وعرفهم [5] ما يكون منهم وان سوف ينالوا [6] اكليل [7] الشهادة بشبرا [8] التى [9] عند الاسكندرية ويمضى باجسادهم الى نقرها [10] بالبحيرة ففرحوا القديسين بهذا الرويا وقاموا باكرا [11] وفرقوا كلما لهم على المساكين وكان اغاتا اخوهم الكبير مقدم بلده [12] وكان محبوبا من الكل وكانت رفقا امهم تقويهم وتصبرهم على العذاب على اسم السيد [13] المسيح ثم اتوا الى مدينة قوص [14] واعترفوا بالمسيح على يد ديوناسيوس الاسفهسلار [15] فعذبهم عذاب شديد وابتدا بامهم فعذبها وهى صابرة [16] وفرحانة ثم اولادها الخمسة فلما تعب من عذابهم اشاروا عليه ان يسيرهم الى [17] الاسكندرية ليلا يضلوا الناس لانهم كانوا محبوبين عند كل احد [18] وامن بسببهم جماعة واعترفوا بالسيد المسيح ونالوا اكليل الشهادة فلما اتوا بالقديسين [19] الى ارمانيوس الدوقس [20] بالاسكندرية وكان بلد [21] يقال * fol. 5 r°.

1. B *om.* ... وفيه. — 2. B استشهد القديس. — 3. B قمولا. — 4. A اظهر. — 5. وعرفهم *om.* A. — 6. A تنالوا. — 7. A اكاليل. — 8. B بشيرا. — 9. B *om.* التى. — 10. B مقرهم A نقرها, Wüstenfeld *Nakraha*. — 11. A باكر. — 12. B بكره. — 13. A *om.* السيد. — 14. B مدينته. — 15. B الاسفهلار كبير. — 16. *om.* B. — 17. B l. اهل ان يسيرهم الى. — 18. B احدا. — 19. A القديسين. — 20. B *om.* الدوقس. — 21. B بلدا.

* [1] En ce jour moururent martyrs les saints Agathon (*Aghâtâ*), Pierre [2] (*Batros*), Jean (*Youḥannâ*), Amoun, Amounâ et leur mère Rebecca (*Rafiqâ*); ils étaient du district de Mamounyah [2], dans la province de Qouṣ. Notre-Seigneur le Messie leur apparut et leur annonça ce qui arriverait d'eux, qu'ils obtiendraient la couronne du martyre à Choubrâ, près d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*), et que leurs corps seraient transportés à Taqrahâ (*Naqrahâ*) dans El-Boḥairah. Les saints se réjouirent de cette vision. Ils se levèrent de bonne heure et partagèrent tout ce qu'ils possédaient entre les pauvres. Leur frère aîné, Agathon, était le chef de son endroit et aimé de tous. Rebecca, leur mère, les fortifiait et les encourageait à souffrir les tourments au nom de notre Seigneur le Messie. Ils allèrent dans la ville de Qouṣ, et confessèrent le Christ en présence de Denys (*Dyounâsyous*) le chef militaire : il leur fit subir une torture douloureuse, en commençant par leur mère qu'il tortura : elle montra de la constance et de la joie, puis il continua par ses cinq enfants. Quand il fut fatigué de les faire souffrir, on lui conseilla de les envoyer à Alexandrie de peur qu'ils n'égarassent les gens, car ils étaient aimés de chacun. A cause d'eux, une foule de gens crurent, confessèrent notre Seigneur le Messie et reçurent la couronne du martyre. Quand on amena les saints au duc Arménius (*Armâ-* * fol. 5 r°.

1. Dans B cette commémoration est placée après la suivante. — 2. Amélineau : *Aghânâ*. — 2. Amélineau : *Samnouteh, Samnoutia*.

لها شبرا فلما عرف قضيتهم عذبهم عذابا شديدا وقطع لحومهم والقاهم فى الخلقين[1] والهنازين وصلبهم منكسين وفى هذا جميعه والسيد المسيح يقيمهم بلا فساد حتى افتضح الوالى وجماعته واخر ذلك امر ان توخذ رؤسهم وتفرق اجسادهم فى البحر وبعد ان اخذت رؤسهم[2] جعلوهم فى زورق[3] ليرموهم فى البحر[4] ارسل الله ملاكه لرجل ارخن من اهل نقرها من اعمال البحيرة من كرسى مصيل واعلمه ان ياخذ اجساد القديسين وان ذلك الارخن فرح جدا وجاء الى حيث اجساد القديسين واعطا الجند فضة كثيرة واخذ الاجساد المقدسة وسمع صوتا يقول هذا مسكن الابرار ثم* وضعوهم فى الكنيسة ولم يزالوا الى ان مضى الاضطهاد فاظهروهم وبنوا عليهم كنيسة حسنة واظهر الرب من عظامهم[5] ايات وعجائب وفى[6] هذا الزمان حملوا[7] اجسادهم الى مدينة منوطية[8] شفاعتهم تكون معنا امين

* fol. 5 v°.

وفيه[9] ايضا تنيح الاب القديس الفاضل[10] سوريانوس اسقف جبلة[11] وكان اسم والده

1. B الحلقتين. — 2. A om. وتفرق.... — 3. B زقوق. — 4. AB البحيرة. — 5. A اعضائهم. — 6. B om. و. — 7. B حيث نقلوا. — 8. B سبناط. — 9. B ponit hanc sect. ante sect. praec. — 10. B om. الاب.... — 11. A add. iterum شفاعتهم تكون معنا امين وفيه ايضا تنيح اسقف جبلة سوريانوس.

nyous) à Alexandrie, il était dans un endroit appelé Chabrâ. En apprenant leur aventure, il les fit torturer douloureusement, fit couper leur chair, les jeta dans des chaudrons et après des crochets et les fit crucifier la tête en bas. Dans tout cela, notre Seigneur le Messie les maintenait sans dommage jusqu'à ce que le gouverneur et sa troupe furent couverts de honte. A la fin, il ordonna de les décapiter et de disperser leurs corps dans la mer. Après leur avoir tranché la tête, on les mit dans une barque pour les jeter dans la mer; Dieu envoya son ange à un chef des gens de Naqraha dans la province d'El-Boḥaïrah, dépendant du siège de Maṣil, et lui apprit qu'il devait recueillir les corps des saints. Ce chef se réjouit beaucoup; il alla à l'endroit où ils étaient, donna aux gardes beaucoup d'argent, prit les corps sacrés et entendit une voix qui disait : Ceci est la demeure des justes. * Ensuite on les plaça dans une église où ils restèrent jusqu'à ce que la persécution fût passée. Alors on les en retira et on bâtit pour eux une belle église. Dieu fit apparaître par leurs ossements des miracles et des prodiges. A cette époque-ci, on a transporté leurs corps dans la ville de Samnouṭyah. Que leur intercession soit avec nous. Amen.

* fol. 5 v°.

En ce jour, se reposa dans le Seigneur le saint Père vertueux Sévérien

بلاريانوس[1] فتعلم الحكمة البرانية التى للاتناين[2] ومضى الى قيسارية وتعلم[3] علومها ثم[4] عاد الى رومية وتعلم علوم الكنيسة[5] وحفظ جميع[6] الكتب[7] العتيقة والحديثة فى سنين قليلة وبعد هذا تنيحوا والديه وتركوا له مالا جزيلا[8] لا يحصا[9] فاراد ان يعطيه للمسيح لكى ينال العوض عنه مائة ضعف فبنا فندق برسم ضيافة الغربا والمساكين والمنقطعين[10] وجعل عليهم وكلاء[11] حتى يحملوا ما يحصل منها من الغلات برسم المساكين حتى ان تلك المواضع سميت باسمه الى يومنا هذا وكان عمه والى المدينة فشكاه الى الملك[12] انوريوس انه قد بدد ماله وقال اعطيه للسيد المسيح[13] لاخذ عوضه كما قال[14] فى انجيله فاعجب الملك ذلك كله وامره بان لا يفارقه من القصر وياتى معه الى الكنيسة ويقيم فى الصلاة الليل كله وقد كان الملك ايضا[15] صديقا يعمل اعمال الرهبان فى الخفية[16] وعليه مسح شعر من تحت حلة المملكة وكان البطريرك برومية القديس يوناكيدونيوس اعلم من قبل الله ان سوريانوس يتمن[17] على جموع كثيرة[18] فصار يكرمه ويبجله

1. A ابلاريانوس. — 2. A للاتناسيس. — 3. B يتعلم. — 4. B *om.* ثم. — 5. B البيعة. — 6. B *om.* جميع. — 7. A *om.* الكتب. — 8. A مال عظيم. — 9. B *add.* جدا. — 10. B المقطعين. — 11. B وكيلا. — 12. A للملك. — 13. B للمسيح. — 14. B كما وعد. — 15. A *om.* ايضا. — 16. A الخفى. — 17. B يوتمن. — 18. B جماعة كثير.

(*Souryânous*), évêque de Gabala (*Djabalah*). Le nom de son père était Valérien (*Balâryânous*). Il étudia la philosophie profane des Athéniens (*Atanâyin*), alla à Césarée (*Qaïsâryah*) dont il étudia les sciences. Ensuite il retourna à Rome (*Roumyah*) où il étudia les sciences ecclésiastiques et apprit par cœur tous les livres anciens et modernes, en peu d'années. Après cela, ses parents moururent, lui laissant une fortune considérable, qu'on ne peut évaluer. Il voulut la donner au Messie pour recevoir à la place le centuple. Il bâtit un hospice pour accueillir les étrangers, les malheureux et les pauvres; il y établit des intendants pour en percevoir les revenus pour les pauvres, en sorte que jusqu'aujourd'hui, ces endroits sont appelés de son nom. Son oncle était gouverneur de la ville : il se plaignit de lui à l'empereur Honorius (*Anouryous*) parce qu'il avait dissipé sa fortune en disant : Je la donne à notre Seigneur le Messie pour en recevoir l'équivalent comme il l'a dit dans son Évangile. L'empereur admira tout cela et lui ordonna de ne pas se séparer de lui dans son palais, de venir avec lui à l'église et de passer la nuit entière en prières, car l'empereur était aussi un juste : il menait la vie des moines et portait un cilice sous sa robe royale. Le patriarche (pape) de Rome était alors saint Innocent (*Younâqidounyous*); il apprit de Dieu que Sévérien obligeait des foules

وشرع[1] ان لا يفارقه وصار محبوبا من الجميع[2] وبلغ خبره تاوضوسيوس[3] الملك
* fol. 6 r°. بقسطنطينية فلما * راى اكرام الناس خشى ان يضيع تعبه فعزم على[4] الخروج سرا
فظهر له[5] ملاك الرب وامره ان يمضى الى مدينة[6] جبلة فانه يكون مدبرا لنفوس
كثيرة فخرج فى الليل ومعه تادرس تلميذه بعد ان البسه[7] اسكيم الرهبانية فارسل[8]
الرب اليه نورا[9] كشبه البكرة يمشى قدامه الى ان اتى به الى[10] جبلة وكان هناك
دير فيه[11] رجل قديس[12] مقدم عليه اعلم برويا[13] لاجل[14] القديس سوريانوس فخرج
واستقبله[15] وعرفه بما قد راه فتعجب كثيرا فبلغ[16] قصته[17] الى تلك الكورة[18] واجتمعوا
اليه جموعا كثيرة[19] لا تحصى وارسل الملك تاوضوسيوس من عنده[20] متقدمين[21] برسم[22]
عمارة الديارة[23] التى[24] كانت[25] له بعد ان ملاك الرب حدد[26] له المكان الذى يعمل
فيه وصا معزى لنفوس كثيرة واجرى الرب على يديه ايات عجيبة[27] ومن جملتهم ان[28]

1. A ويشتهى. — 2. A الجمع. — 3. B لتاوضيوس. — 4. B عليه. — 5. B لك. — 6. B جبل. — 7. A لبس. — 8. B وارسل. — 9. A تورا. — 10. A *add.* جبل. — 11. B وفيه. — 12. B *om.* قديس. — 13. B فى الرويا. — 14. B ايما. — 15. B *om.* و. — 16. B وبلغ. — 17. *om.* B. — 18. A الى ملك الكورة. — 19. *om.* A. — 20. A من عند. — 21. B مقدمين. — 22. B الى. — 23. B الديارات. — 24. AB الذى. — 25. *om.* A. — 26. A جدد. — 27. A وعجائبا. — 28. A *om.* ان.

considérables : il se mit à l'honorer et à le vénérer; il lui prescrivit de ne pas se séparer de lui. Le saint était aimé de la multitude; sa réputation arriva à
* fol. 6 r°. Théodose (*Tâoudhousyous*) qui régnait * à Constantinople (*Qostantinyah*). Quand le saint vit le respect qu'on lui portait, il craignit que sa peine ne fût vaine et il se décida à partir en secret. Un ange du Seigneur lui apparut et lui ordonna d'aller dans la ville de Gabala, où il dirigerait beaucoup d'âmes. Il partit la nuit accompagné de son disciple Théodose (*Tâdros*) à qui il avait fait revêtir le froc monastique. Le Seigneur lui envoya une lumière en forme de roue qui le précédait jusqu'à ce qu'il arrivât à Gabala. Il y avait là un couvent à la tête duquel était un saint. Celui-ci apprit par un songe ce qui concernait saint Sévérien. Il sortit à sa rencontre et lui fit connaître sa vision : le saint fut extrêmement surpris. Son histoire arriva jusqu'à cet endroit : on se rassembla autour de lui en foule innombrable. L'empereur Théodose envoya des supérieurs pour faire prospérer les couvents qui étaient à lui, après qu'un ange du Seigneur eut déterminé l'endroit où il devait agir. Celui-ci devint un refuge pour beaucoup d'âmes et le Seigneur produisit par lui des miracles nombreux. Il arriva entre autres que la fille du gouverneur de Gabala avait

ابنة والى جبلة كان بها شيطان[1] قال لابيها[2] ان انت اخرجت سوريانوس من هذا الموضع خرجت منها فلما اتى ابوها الى القديس واعلمه بالامر وسأله معافاتها كتب اليه رقعة[3] يقول فيها باسم يسوع المسيح تخرج منها ايضا[4] وان قوما سمرة وغيرهم[5] اجتمعوا بعسكر[6] وارادوا ان يدخلوا الدير فجاب الرب عليهم ظلمة واقاموا ثلاثة ايام لا يبصروا[7] حتى سألوا[8] القديس بدموع كثيرة فاطلقهم وكذلك جميع الرهبان الذين[9] كانوا تحت يده كل من كان به مرض وكان يصلى عليه فيشفيه[10] وكل منهم كان يعزيه ويعلمه حتى صاروا جميعهم[11] مثل الملائكة وكان اسقف المدينة[12] يسمى فيلادلفس علم برويا من قبل الله ان القديس يجلس مكانه[13] فارسل جميع[14] الشعب ووصاهم ان ياخذوه بتدبير الله[15] ومن راى الملوك الصديقين والروؤسا جعلوه * اسقفا فابتدا بجهاد عظيم لرعاية[16] شعبه وكان فى تلك مدينة يهودى[17] اسمه سكطار عالم جدا مفتخر[18] بما معه من ناموس موسى وهذا[19] جاء الى القديس وجادله ولم يطق[20] الكلام الخارج[21] من فيه * fol. 6 v°.

1. B شيطانا. — 2. AB لابوها. — 3. B دفعة. — 4. B *om.* ايضا. — 5. B *om.* سمرة.... — 6. AB عسكر. — 7. B *om.* لا. — 8. B فسألوا. — 9. A الذى. — 10. B ويشفيه. — 11. *om.* A. — 12. B *add.* الذى يجلس. — 13. B *om.* يسمى.... — 14 B لجميع. — 15. B بتبير من الله. — 16. B فى رعاية. — 17. A *add.* اليهودى سكطار. — 18. AB مفتخرا. — 19. B هذا. — 20. AB لم يطيق. — 21. A الخارجة النعمة.

en elle un démon qui dit à son père : Si tu fais partir Sévérien de cet endroit, je la quitterai. Quand le père fut allé trouver Sévérien et l'eut informé de l'affaire, en lui demandant de la guérir, le saint écrivit un billet où il disait : Au nom de Jésus, le Messie, tu sortiras d'elle. Une troupe de Samaritains (*Samarah*) et d'autres gens se joignirent aux soldats et voulurent pénétrer dans le couvent. Le saint attira sur eux des ténèbres et ils restèrent trois jours sans voir, jusqu'à ce qu'ils l'implorèrent avec beaucoup de larmes, et il les renvoya. De même tous les moines qui étaient sous son autorité priaient sur quiconque avait une maladie et le guérissaient. Il encourageait et instruisait chacun d'eux si bien qu'ils devinrent tous comme des anges. L'évêque de cette ville se nommait Philadelphe (*Filâdelfos*) : il apprit par un songe venu de Dieu que le saint occuperait sa place. Il envoya vers toutes les communautés et leur recommanda de le prendre pour (accomplir) le dessein de Dieu et, suivant l'avis des souverains justes et des chefs, on le fit * évêque et il commença par une grande lutte pour la protection de son troupeau. Il y avait dans cette ville un Juif nommé Saktâr, très savant et fier de ce qu'il possédait de la loi de Moïse (*Mousa*). Il alla trouver le saint et disputa avec lui, mais aucune parole ne put sortir de sa bouche. Ensuite le Seigneur l'informa en songe * fol. 6 v°.

وبعد هذا كان الرب اعلمه برويا ان ذلك الانسان[1] يصير من القطيع المبارك فلما مضى الى بيته راى رويا[2] مواضع العذاب الصعبة[3] وكان واحد يقول هولاء[4] اليهود الكفرة وكلمن[5] لا يومن بالسيد[6] المسيح وللغد اتى الى القديس سوريانوس وخر تحت قدميه[7] وسأله ان[8] يجعله مسيحى فعمده هو وكل[9] اهل بيته[10] فلما سمعوا باقية[11] اليهود ان مقدمه صار مسيحى امنوا وتعمدوا وصاروا مسيحيين حتى كانهم ولدوا فى المسيحية وكذلك ملة[12] اخرى سحرة يسموا ينمونطانوس[13] لما سألهم القديس فى الدخول الى الايمان لم يفعلوا لانهم كانوا مدلين[14] بصنعتهم لانهم[15] كانوا اذا اقبل اليهم انسان[16] يرشوا التراب[17] فى وجهه فلا[18] يبصر شيء فطلب القديس الى السيد المسيح بدموع كثيرة[19] ان يردهم الى القطيع المقدس فاتى الرب عليهم بامراض مختلفة دون النصارى مثلما اصاب المصريين فى ذلك الزمان فعرفوا انه بسبب قلة طاعتهم للقديس فاتوا اليه وصاروا نصارى وصارت المدينة كلها قطيع واحد فضج[20] الشيطان وكان يصرخ

1. A ذاكى. — 2. B *add.* فى. — 3. B الصعب. — 4. A ابهولاء. — 5. A كلمن. — 6. B *om.* السيد. — 7. A رجليه. — 8. B انه. — 9. B *om.* كل. — 10. B *add.* وكل اهل مدينته. — 11. B بقية. — 12. B له. — 13. B ينهوبطاميس. — 14. B متبطين. — 15. A وذلك انهم. — 16. B انسانا. — 17. A تراب. — 18. B ولا. — 19. A *om.* كثيرة. — 20. B فصاح.

que cet homme ferait partie du troupeau béni. Quand Saktâr fut rentré dans sa maison, il vit en songe des lieux de supplices et une voix dit : Ce sont les Juifs infidèles et quiconque ne croit pas à notre Seigneur le Messie. Le lendemain, il alla trouver saint Sévérien, tomba à ses pieds et lui demanda de le faire chrétien. Il le baptisa, lui et tous les gens de sa maison. Quand les autres Juifs apprirent que leur chef était devenu chrétien, ils crurent, furent baptisés et furent chrétiens comme s'ils étaient nés dans la religion du Messie. De même une autre secte de magiciens qu'on appelait Montanistes (*Yanmountânous*, pour *bi Mountânous*?). Lorsque le saint leur demanda d'entrer dans la foi, ils ne le firent pas, car ils avaient confiance dans leur art : en effet, quand un homme s'avançait vers eux, ils versaient de la poussière sur sa face et il ne voyait rien. Alors le saint demanda à notre Seigneur le Messie, avec beaucoup de larmes, de les ramener au saint troupeau. Le Seigneur envoya sur eux, à l'exclusion des chrétiens, des maladies diverses comme ce qui atteignit les Égyptiens autrefois. Ils reconnurent que c'était la conséquence de leur désobéissance envers le saint : ils allèrent le trouver et devinrent chrétiens. La ville ne forma plus qu'un seul troupeau. Le démon hurla de douleur et se mit à crier sous l'apparence d'un vieillard, les vête-

فى زى [1] شيخ مشقق الثياب قد احترت من كل ناحية لان مصر امتلات [2] رهبان قديسين ورومية فيها يوناكيدونيوس [3] وقسطنطينية يوحنا فم الذهب وبقى هذا الموضع هوذا سوريانوس اخذه [4] منى وكانوا الفرس قد ارسلوا رسالة للملك تاوضوسيوس [5] وارغاديوس يطلبوا محاربتهم فارسلوا للقديس الرسالة فلما وقف عليها كتب اليهم يعزيهم [6] اعنى الملوك الصديقين * ارغاديوس وتاوضوسيوس [7] قائلا [8] ان كنا للمسيح ومملكتنا [9] من المسيح فما نحتاج الى سلاح ولا [10] حراب ولا رجال وبدا يذكرهم بواحدة واحدة [11] من الذى [12] صنعهم الرب للملوك قبل الاربعين الصوم وهكذا [13] مضوا عنهم الفرس وفى [14] حال يوحنا فم الذهب مع [15] الملكة احضروا القديس [16] مع جملة الاساقفة وكان يبكت الملكة بكل التبكيت [17] وان القديس [18] يوحنا فم الذهب [19] لم يعمل شىء يوجب [20] النفى فلما لم تسمع منه عاد الى مدينته وكتب مقالات كثيرة ومواعظ وميامر وهى مدونة فى البيعة الى الان وشاخ وبلغ من العمر [21] ماية سنة وقبل خروجه من الجسد بعشرة ايام

* fol. 7 r°.

1. B ذى. — 2. AB امتلت. — 3. A يونا كدنوس. — 4. B اخذ. — 5. B انورينوس. — 6. B *om.* اليهم يعزيهم. — 7. AB انوريوس. — 8. A *om.* قائلا. — 9. *om.* B. — 10. B *add.* الى. — 11. B *om.* واحدة احدة — 12. *om.* B. — 13. B وهكذى. — 14. B *om.* فى. — 15. A *om.* مع. — 16. B احضروه. — 17. B (l. بكل التبكيت) تبكيت. — 18. *om.* B. — 19. A *om.* فم الذهب. — 20. B يتوجب به. — 21. A *om.* من العمر.

ments déchirés : Je suis tourmenté de tous les côtés; l'Égypte (*Miṣr*) est remplie de saints moines; à Rome, il y a Innocent; à Constantinople, Jean Chrysostome (*Youhannâ fom adz-dzahab*); il me restait cet endroit, et voici que Sévérien me l'a pris. — Les Perses envoyèrent un message aux rois Théodose et Arcadius (*Arghâdyous*), voulant leur faire la guerre : ils adressèrent la lettre au saint. Quand il en eut pris connaissance, il * leur écrivit pour les réconforter : Nous appartenons au Messie; notre royaume vient du Messie; nous n'avons donc pas besoin d'armes, ni de lances, ni d'hommes; et il leur rappela une à une toutes les choses que Dieu avait faites aux rois, avant le jeûne de quarante jours : ainsi les Perses s'éloignèrent. — Lors de l'affaire de Jean Chrysostome avec l'impératrice, on fit venir le saint avec tous les évêques. Il adressa toutes sortes de blâmes à l'impératrice, disant que saint Jean Chrysostome n'avait rien fait qui méritât l'exil. Comme elle ne l'écoutait pas, il revint dans sa ville. Il composa des discours, des exhortations et des homélies qui sont transcrits dans l'Église jusqu'à présent. Il vieillit et atteignit l'âge de cent ans. Dix jours avant qu'il ne quittât son corps, un ange du Seigneur lui apparut et l'invita à partir. Il fit ses recommandations

* fol. 7 r°.

ظهر له[1] ملأك الرب واستدعاه الى الخروج فاوصى شعبه وتنيح بالرب[2] وكان نياحته قبل[3] نياحة القديس[4] يوحنا فم الذهب بسنتين والسنة التى تنيح فيها يوحنا[5] فم الذهب تنيح فيها ايضا ابيفانيوس اسقف قبرس[6] فكفنوا[7] جسد الطوبانى سوريانوس كما يليق به وعملوا له ترتيلات وتسابيح واودعوه[8] فى قبر صلاته تكون معنا امين

اليوم الثامن من توت

فى[9] هذا اليوم استشهد القديس والنبى[10] زكريا ابن براشيا الكاهن على يد هيرودس الملك[11] وبعد ما بشره الملأك جبرايل بمولد يوحنا ابنه وعند ما لم يصدق كلامه اوجب عليه الصمت الى حيث يولد الصبى عند ذلك تكلم وسبح الله وكتب اسمه يوحنا هذا الذى شهد الانجيل عنه انه كان بارا هو وزوجته سائرين فى حقوق الرب بلا عيب فلما ولد السيد المسيح اتوا المجوس ليسجدوا له قلق هيرودس وخاف على مملكته وبهذا السبب ارسل وقتل كل صبيان[12] بيت لحم من ابن سنتين الى ما دون ليقتل بزعمه[13]

1. B تك. — 2. B بسلام. — 3. B بعد. — 4. *om.* A. — 5. *om.* A. — 6. B قبرص. — 7. A وكفنوا. — 8. A ودعوه. — 9. *add.* B مثل. — 10. A *om.* والنبى. — 11. B *om.* الملك. — 12. B لكل اطفال. — 13. B (l. ليقتل بزعمه) ليقتلهم ويظن.

à son troupeau et s'endormit dans le Seigneur. Sa mort arriva deux ans avant celle de saint Jean Chrysostome et celui-ci mourut la même année qu'Épiphane (*Abifânyous*) évêque de Chypre (*Qobros*). On ensevelit le corps du bienheureux Sévérien comme il convenait; on lui fit des oraisons funèbres et des panégyriques et on le confia au tombeau. Que sa prière soit avec nous. Amen.

HUITIÈME JOUR DE TOUT (**5 septembre**).

En ce jour-là mourut martyr le saint prophète Zacharie (*Zakaryâ*), fils de Barâchyâ, le prêtre, par le fait du roi Hérode (*Hiroudos*). Après que l'ange Gabriel (*Djebrâyil*) lui eut annoncé la naissance de son fils Jean (*Youḥannâ*), comme il n'avait pas cru à ses paroles, il le rendit muet jusqu'à ce que l'enfant naquit. Alors il parla, loua Dieu et écrivit pour lui le nom de Jean. C'est lui de qui l'évangile témoigne qu'il était vertueux et que lui et sa femme marchaient dans la vérité du Seigneur, sans commettre de faute. Quand notre Seigneur le Messie naquit, les Mages vinrent se prosterner devant lui; Hérode fut troublé et craignit pour sa royauté; aussi il envoya tuer tous les enfants de Bethléem (*Beït-Laḥam*) de deux ans et au-dessous, pour faire périr,

المسيح من جملتهم فظهر[1] ملأك الرب[2] ليوسف فى الحلم[3] فأخذ[4] السيد المسيح[5]
ومريم امه واتوا مصر * واما يوحنا فاخذته امه وخرجت الى الجبل واقامت تربى الصبى * fol. 7 v°.
ستة[6] سنين وبعد ذلك تنيحت وبقى الصبى فى البرية الى حين ظهوره لاسرايل وفى
حال قتل الاطفال استشهر هيرودس ان يوحنا هو المسيح ارسل يطلبه من ابيه زكريا
فقال ما ادرى اين الولد ولا والدته فهدده[7] بالقتل فلم يكترب به فامر الاجناد ان
يقتلوه فقتل[9] بين الهيكل والمذبح واخفى الرب جسده فاما دمه[10] فصار كالحجر فلما
اتوا الكهنة والشعب كالعادة للصلاة فدخل احد الكهنة الى المذبح فوجد دمه[11] فسمعوا[12]
بصوت يصرخ فى الهيكل قائلا قد قتل زكريا ابن براشيا ودمه[13] يصرخ حتى ياتى
المنتقم له وليس هذا زكريا ابن براشيا الذى من الاثنى[14] عشر الصغار لان ذاك لم يقتل
بل مات فى كورة اوزيانى ووجد جسده هناك سالما بغير فساد وبنوا له كنيسة فاما[15] هذا
فلم يجدوا جسده بل دمه شاهدا بقتله ويقال ايضا ان هيرودس لما قتل الاطفال قال له

1. A وظهر. — 2. B الملأك. — 3. B فى الرويا. — 4. B ان ياخذ. — 5. *om.* A. — 6. B ثلاثة. — 7. A فهدده. B فهذا. — 8. B ولم. — 9. B فقتلوه. — 10. B ودمه صار. — 11. B فوجده. — 12. B وسمعوا. — 13. B *add.* صار مثل الحجر. — 14 B الاثنين. — 15. B *add.* هو.

à ce qu'il s'imaginait, le Messie dans leur foule. L'ange du Seigneur apparut en rêve à Joseph (*Yousof*) : il prit notre Seigneur le Messie et Marie (*Maryam*) sa mère et ils allèrent en Égypte (*Miṣr*). * Quant à Jean, sa mère le prit et s'en alla dans la montagne. Elle resta à l'élever pendant six ans; après cela, elle s'endormit dans le Seigneur. L'enfant resta dans le désert jusqu'au moment où il apparut aux Israélites. Lors du massacre des enfants, Hérode s'imagina que Jean était le Messie; il l'envoya demander à son père Zacharie; celui-ci répondit qu'il ne savait où il était, non plus que sa mère. Le roi le menaça de mort, mais il ne s'en émut pas. Alors il ordonna à ses soldats de le tuer : il fut tué entre le temple et l'autel. Le Seigneur cacha son corps : quant à son sang, il devint comme de la pierre. Lorsque les prêtres et le peuple arrivèrent pour prier, suivant la coutume, un des prêtres entra vers l'autel et trouva le sang; alors l'on entendit une voix proclamer dans le temple : Zacharie, fils de Barâchyâ, a été tué, et son sang criera jusqu'à ce qu'il lui vienne un vengeur. Ce Zacharie, fils de Barâchyâ, n'est pas celui qui fait partie des douze petits prophètes, car ce dernier ne fut pas tué; il mourut dans la bourgade d'Ouziana; son corps s'y trouve intact, sans altération, et on lui a bâti une église. Quant à l'autre Zacharie, on ne trouva pas son corps, mais son sang qui témoigne de sa mort. On dit aussi que lorsque Hérode fit tuer les enfants, * fol. 7 v°.

بعض اليهود قد توالد لزكريا ولد ببشارة ملاك الرب لعل هو المسيح فارسل الجند[1] لقتل[2] الصبى فقال لهم زكريا انا[3] اخذت هذا[4] الصبى من مكان تجوا معى[5] وتأخذوه منه فاتوا معه الى ان دخل[6] الهيكل فوضعه[7] على جناح[8] الهيكل حيث بشر به فخطفه الملاك الى برية الزيفاتا فلما لم تجده الجند قتلوا زكريا اباه[9] وبهذا السبب قال الرب لليهود[10] يجى عليكم دم زكريا الذى قتلتموه اى[11] انتم سبب قتله شفاعته وصلاته تكون معنا امين

وفيه ايضا[12] تنيح الصديق موسى رأس الانبياء هذا تعب مع شعب الله الى الدم واسلم نفسه عنهم[13] هذا الذى صنع الايات والعجائب بمصر وفى* البحر الاحمر هذا الذى لم يرض[14] ان يدعى ابنا لابنة فرعون التى ربته لما رموه ابويه بالنهر[15] لاجل فرعون[16] الذى امر ان يقتلوا الذكور من اولاد العبرانيين فلما وجدته ابنة فرعون فى النهر رفعته وربته لها ولدا فلما كمل اربعين سنة وراى واحدا من المصريين قد قتل واحدا من العبرانيين[17]

* fol. 8 r°.

1. *om.* A. — 2. A يقتل. — 3. B ان. — 4. B *om.* هذا — 5 B تجدوا. — 6. B دخلوا. — 7. B فوضعوا. — 8. B *om.* على جناح.... — 9. AB ابيه. — 10. *om.* B. — 11. B *om.* اى. — 12. B *om.* وفيه ايضا — 13. B منهم. — 14. B يرضى. — 15. A النهر. — 16. B *om.* التى.... — 17. B *om.* فلما وجدته....

un Juif lui dit : Il est né un fils à Zacharie, suivant l'annonce de l'ange du Seigneur; peut-être est-ce lui le Messie. Alors il envoya des soldats pour tuer l'enfant. Zacharie leur dit : Je l'ai reçu d'un endroit, venez avec moi et prenez-le de là. Ils l'accompagnèrent : il entra dans le temple, déposa Jean sur l'aile du temple où il lui avait été annoncé; l'ange le saisit et l'emporta dans le désert d'Ez Zifâtâ. Les soldats, ne le trouvant pas, tuèrent Zacharie, son père. C'est pourquoi le Seigneur a dit aux Juifs : *Le sang de Zacharie que vous avez tué* — c'est-à-dire : de qui vous avez causé la mort — *s'élèvera contre vous*[1]. Que son intercession et sa prière soient avec nous. Amen.

En ce jour, s'endormit dans le Seigneur le juste Moïse (*Mousa*), le chef des prophètes. Il peina avec le peuple de Dieu jusqu'au sang et se consacra entièrement à lui. C'est lui qui fit les miracles et les prodiges en Égypte (*Miṣr*) et dans * la mer Rouge; c'est lui qui ne voulut pas être appelé fils de la fille de Pharaon (*Fira'oun*) qui l'avait élevé quand ses parents le jetèrent dans le fleuve, parce que Pharaon avait ordonné de tuer les enfants mâles des Hébreux. Quand la fille de Pharaon le trouva dans le fleuve, elle le prit et l'éleva comme son enfant. Lorsqu'il eut accompli ses quarante ans, il vit un Égyptien qui mal-

* fol. 8 r°.

1. Matthieu, XXIII, 35.

انتقم له وقتل المصرى وفى الغد رأى اثنان يتخاصمان فطلب ان يصلح بينهم فقام عليه الظالم قائلا لعلك تريد تقتلنى مثلما[1] قتلت المصرى بالامس فهرب من هذه الكلمة الى ارض مدين وتزوج هناك ورزق ولدين فلما اكمل[2] له ثمانون[3] سنة ظهر له رويا نار[4] فى عليقة فلما اتى تامل[5] كلمة الرب من العليقة وامره باخراج الشعب من[6] ارض مصر ثم اجرى الله على يديه العشرة ضربات فى المصريين فاولهم النهر الذى صار دما واخرهم قتل كل ابكار المصريين ثم اخرج الشعب وافرق لهم البحر الاحمر واجاز الشعب فيه واطبق الماء على اعدائهم ثم انزل لهم المن فى البرية اربعين[7] سنة واخرج لهم الماء من الحجر ومع هذا جميعه كانوا يتدبروا[8] عليه ودفوع[9] ارادوا رجمه[10] وهو يطول روحه عليهم ويسأل الرب فيهم ومن افراط حبه لهم قال للرب[11] اذ[12] تغفر لهذا الشعب والا فامح[13] اسمى من سفر الحياة وشهد الكتاب انه كلم الرب[14] خمسمأية وسبعين كلمة كما يكلم الانسان خليلة وتجلا[15] وجهه بالبهاء من مجد الرب حتى وضع على وجهه

1. B كيا. — 2. A كمل. — 3. A ثمانين. — 4. B نارا. — 5. AB يتامل. — 6. A فى. — 7. *om.* B — 8. A يتدمروا. — 9. B ودفوع عدة. — 10 B *om.* ارادوا رجمه. — 11. B *om.* للرب. — 12. B ان اذا. — 13. B فامحى. — 14. A الله. — 15. B تجلل.

traitait un Hébreu. Il vengea celui-ci et tua l'Égyptien. Le lendemain, il vit deux hommes qui se disputaient; il chercha à faire la paix entre eux, mais l'oppresseur lui dit : Peut-être veux-tu me tuer comme tu as tué hier l'Égyptien? A cause de cette parole, il s'enfuit dans la terre de Madian. Il s'y maria et eut deux enfants. Quand il eut quatre-vingts ans accomplis, il vit une vision de feu dans un buisson. En arrivant, il entendit la parole que Dieu lui adressait du buisson et reçut l'ordre de tirer le peuple de la terre d'Égypte. Puis Dieu fit arriver par lui les dix fléaux sur les Égyptiens : le premier fut le changement du fleuve en sang, et le dernier, la mort de tous les premiers-nés des Égyptiens. Il fit ensuite sortir le peuple, divisa pour lui la mer Rouge, la lui fit passer et referma l'eau sur ses ennemis. Il fit descendre sur les Juifs la manne dans le désert pendant quarante ans, fit sortir pour eux l'eau du rocher et, malgré tout cela, ils conspirèrent contre lui et, à plusieurs reprises, voulurent le lapider. Il se montrait patient envers eux, implorait, le Seigneur pour eux et, dans l'excès de son affection pour eux, il dit à Dieu : *Si tu ne pardonnes pas à ce peuple, efface mon nom du Livre de vie*[1]. L'Écriture témoigne qu'il adressa à Dieu 570 paroles, comme un homme cause avec son ami. Son visage resplendissait d'un éclat tel par la

1. Exode, xxxii, 32.

برقعا[1] ليلا يموت من ينظر اليه من بنى اسرايل ولما اكمل له ماية وعشرين سنة امره الرب ان يسلم الشعب ليوشع ابن نون تلميذه[2] فدعاه واوصاه بوصايا الرب ونواميسه[3] واعلمه انه هو[4] الذى يدخل الشعب ارض الميعاد بعد ان عمل قبة الشهادة وجميع * ما فيها كما امره الرب وتوفى فى الجبل[5] ودفن هناك واخفى الرب جسده ليلا يجدوه[6] بنى اسرايل فيعبدوه[7] لان الكتاب يشهد[8] عنه انه لم يقم[9] فى اسرايل نبى مثل موسى واراد الشيطان اظهار جسده فانتهره[10] ميكاييل[11] رئيس الملايكة ومنعه[12] من ذلك كما يشهد[13] الرسول يهوذا[14] فى رسالته[15] وناح عليه بنو اسرايل ثلاثين[16] يوما صلاته تكون معنا امين

* fol. 8 v°.

وفيه ايضا[17] استشهد[18] القديس ديمديس[19] كان هذا من اهل درشابة[20] من كرسى دنطوا[21] وكان محبا[22] للبيعة ومحبا[23] للمساكين ويفتقد[24] المرضى فظهر له انسان نورانى وانهضه[25]

1. A برقع. — 2. *om.* B. — 3 B ناموسه. — 4. A هو ان. — 5. B *om.* فى الجبل. — 6. A يجده. — 7. *om.* B. — 8. B قال. — 9. B لم يقيم. — 10. B وان. — 11. B ميخاييل. — 12. B منعه. — 13. A الشهد. — 14. A يعقوب. — 15 B القتاليقون. — 16. A ثلثون. — 17. B *om.* وفيه ايضا — 18. B *add.* الشهيد. — 19. B ديباس. — 20. B درشانه. — 21. B طوه. — 22. A et B محب. — 23. A محب. — 24. A *om.* و. — 25. B *add.* وامره.

gloire du Seigneur qu'il plaçait un voile sur sa face pour que celui des Israélites qui le regardait ne mourût pas. Quand ses cent quatre-vingts ans furent accomplis, le Seigneur lui ordonna de remettre le peuple à Josué, fils de Noun (*Youcha' ibn Noun*), son disciple. Il le manda, lui transmit les recommandations du Seigneur et ses lois, lui apprit que ce serait lui qui introduirait le peuple dans la Terre Promise, après qu'il aurait fait l'Arche d'alliance et tout * ce qu'elle renferme, comme le Seigneur l'avait ordonné. Il mourut dans la montagne et fut enterré là. Le Seigneur cacha son corps pour que les Israélites ne le trouvassent pas et ne l'adorassent pas, car l'Écriture témoigne qu'aucun prophète ne se leva, pareil à Moïse, en Israël [1]. Le démon voulut montrer son corps, mais Michel (*Mikâyil*) le chef des anges le réprimanda et l'en empêcha, comme l'atteste l'apôtre Jude (*Yahoudzâ*) dans son épître [2]. Les Israélites le pleurèrent pendant trente jours. Que sa prière soit avec nous! Amen.

* fol. 8 v°.

[3] En ce jour, mourut martyr saint Diomède (*Dimidis*) [4]. Il était des gens de Tharchébi (*Derchâbah*) [5], du siège de Danṭuâ; il aimait l'Église et les pauvres et

1. Deutéronome, xxxiv. 10. — 2. Jude. 9. — 3. Maï place cette commémoration le 9 de Tout. — 4. Malan : *Damatdalus*. — 5. Malan : *Darsán*.

ان يمضى وينال اكليل الشهادة واوعده بجوائز سماية[1] ففرح[2] جدا وترك اباه وخرج من المدينة وصلى للرب كى يعينه على العذاب على[3] اسمه[4] واتى الى مدينة اتريب واعترف بالسيد المسيح فعذب عذابا شديدا[5] ثم ارسلوه[6] الى الاسكندرية الى لوكيانوس ولما كان فى المركب ظهر له السيد المسيح وعزاه وقواه واوعده[7] بالنياح الدائم فابتهجت نفسه جدا واما لوكيانوس فعذبه بانواع العذاب ثم امر باخذ رأسه فنال اكليل الشهادة واتوا اهل بلده واخذوا جسده واكرموه بكرامة عظيمة صلاته تكون معنا امين

اليوم التاسع من شهر توت

فى[8] هذا اليوم تنيح[9] الاب القديس[10] الاسقف انبا بسوره[11] هذا كان اسقف المدينة المحبة لله مصيل فلما كفر ديقلاديانوس وعذب المسيحين فاشتهى[12] هذا القديس ان يسفك

1. B سيد. — 2. B ففزع. — 3. B *om.* جدا..... — 4. B باسيد. — 5. A عذاب كثيرا. — 6. B ارسل. — 7. *om.* A. — 8. B *add.* مثل. — 9. B استشهد. — 10. B *om.* الاب القديس. — 11. B بيورا. — 12. B اشتهى.

visitait les malades. Un homme de lumière lui apparut, lui ordonna d'aller recevoir la couronne du martyre et lui promit les récompenses célestes. Le saint se réjouit beaucoup : il laissa son père, sortit de la ville et pria le Seigneur de l'aider à souffrir en son nom. Il arriva dans la ville d'Atrib et confessa notre Seigneur le Messie; il souffrit des tortures violentes. Puis on l'envoya à Alexandrie (*El-Iskandaryah*), vers Lucien (*Loukyânous*). Quand il fut dans le vaisseau, notre Seigneur le Messie lui apparut, le réconforta, le fortifia et lui promit le repos éternel. Son âme en fut très réjouie. Quant à Lucien, il lui fit subir toute espèce de tortures, puis il ordonna de lui trancher la tête et le saint reçut la couronne du martyre. Les gens de sa ville vinrent prendre son corps et lui rendirent de grands honneurs. Que sa prière soit avec nous! Amen.

NEUF DU MOIS DE TOUT (6 septembre).

En ce jour, s'endormit dans le Seigneur le saint père, l'évêque Anbâ Pisora (*Bisoura*)[1]. Il était évêque de Maṣil, ville chère au Seigneur. Lorsque Dioclétien (*Diqlâdyânous*) devint infidèle et qu'il persécuta les chrétiens, ce saint désira verser son sang pour le nom du Messie. Il rassembla tout son

1. Malan : *Syra*.

دمه على اسم المسيح فجمع الشعب جميعه واوقفهم قدام المذبح واوصاهم بوصايا الالاه
وفى الاخر عرفهم ان يريد يسفك دمه على اسم المسيح فبكوا عليه[1] باجمعهم[2] الصغير
منهم والكبير قائلين لم[3] تتركنا يا ابانا[4] ولا سبيل ان تمضى عنا[5] وتتركنا[6] ايتام وارادوا
* fol. 9 r°. ان يمسكوه فلما لم يقدروا على ذلك تركوه فاودعهم[7] للسيد[8] المسيح وخرج من* عندهم
وهم يودعوه ببكاء عظيم واتفق معه ثلاثة اساقفة وهم بسيخوس[9] وفاناليخوس[10]
وتاودورس[11] فمضوا جميعهم الى مدينة الو الى واعترفوا بالسيد[12] المسيح[13] فعذبهم بعذاب
شديد ولا سيما لما عرف[14] انهم اساقفة وابهات النصارى وكانوا[15] الاساقفة الشجعان بصبر
عظيم والسيد المسيح يقويهم وفى الاخر امر بضرب اعناقهم الاربعة ونالوا اكليل الشهادة
وانتقلوا الى الحياة[16] الى ملكوت السموأت واما[17] جسد القديس بسوره[18] فهو الان
بنشيل[19] القناطر صلاة[20] الجميع تحرسنا[21] امين

1. A *om.* .... فجمع *et* عليه. — 2. B فبكو عليه الشعب جميعهم. — 3. B لمن. — 4. B يابونا. — 5. B l. (....ولاسبيل) لتتركك. — 6. B تخلينا. — 7. B وودعهم. — 8. *om.* B. — 9. B *om.* وهم نسيخوس. — 10. B وفانا كيخوس. — 11. B تادرس. — 12. *om.* B. — 13. B بالمسيح. — 14. A علم. — 15. B كانوا. — 16. B (*om.* وانتقلوا الى الحياة الى) فى. — 17. B فاما. — 18. B انبا بيورا. — 19. B بنسين. — 20. B بصلوات. — 21. B تحفظنا الى الابد.

peuple, le convoqua devant l'autel, lui recommanda les prescriptions de Dieu et, à la fin, lui annonça son intention de verser son sang pour le nom du Messie. Les gens pleurèrent tous, petits et grands, en disant : Père, pourquoi nous abandonner? il n'y a pas moyen que tu nous quittes et que tu nous laisses orphelins. Ils voulurent le retenir, mais, ne le pouvant pas, ils le lais-
* fol. 9 r°. sèrent. Il les recommanda à notre Seigneur le Messie et les quitta, * tandis qu'ils lui disaient adieu avec beaucoup de larmes. Trois évêques se joignirent à lui : Pisikhos (*Bisikhous*)[1], Fanâlikhos[2] et Théodore (*Tâoudouros*). Ils allèrent tous à la ville du gouverneur et confessèrent notre Seigneur le Messie. Il leur fit subir de durs tourments, surtout quand il sut qu'ils étaient évêques et pères des chrétiens; les courageux évêques montrèrent une grande constance : Notre Seigneur le Messie les fortifiait. A la fin, le gouverneur ordonna de leur trancher la tête à tous les quatre. Ils reçurent la couronne du martyre et furent transportés dans la vie (éternelle), dans le royaume des cieux. Le corps de saint Pisora est encore aujourd'hui à Nachil el Qanâṭir[3]. Que leur prière à tous nous garde! Amen.

1. Amélineau : *Biskhoun*. Assemanni : *Sychius;* Maï : *Sygius*. — 2. Amélineau : *Phalnagous*. Maï : *Canalangius*. — 3. Wüstenfeld ajoute : dans l'église du grand saint Mar Georgios, en vue de la crainte de Dieu.

وفيه[1] ايضا عند الروم ذكر الاعجوبة الحادثة فى مدينة قولوصية من بلاد فروجية وسببها كان هكذى وذلك ان قوما يونانيين اذا بهم الحسد منجل العجائب البديعة الكاينة فى الهيكل ويهلكوا الرجل المكرم المقيم فيه فظهر رئيس القوات ميخايل الملاك الجليل وتقدم الى اريسوس المقيم فيه بخدمة ذلك الهيكل ان يتق[2] وضرب بالقضيب الذى كان بيده الضحرة فجعل النهر فيها نافذا ومنذ ذلك الوقت الى الان تبصر النهر فيها نافذا منصرفا شفاعته تكون معنا امين

اليوم العاشر من توت

نعيد[3] فيه على حسب دلال[4] ابومقار وبعض الصعايدة[5] لمولد السيدة والدة الخلاص وقد كتب فى اول يوم لا بشنس على رأى المصريين[6]

[7]وفيه ايضا[8] استشهدت القديسة مطرونة[9] هذه[10] كانت امة لامراة يهودية على دين ابائها[11]

1. A, Ass., Lud., Maï, Malan et Wüst. *om.* hanc sect. — Mendis scatet B. — 2. Lacuna. — 3. B وهو الصحيح ان ميلاد السيدة بعيد. — 4. A لال. — 5. B الصعيديين. — 6. B (l. لمولد....) ومولد مريم العذرى فى اليوم الاول من شهر بشنش وفيه يوجد خير ميلادها بعيد. — 7. Lud. *om.* hanc sect. — 8. B *om.* وفيه ايضا. — 9. B مدرونة. — 10. B هذا. — 11. B *om.*...... على دين ابائها. A : على ابايها.

En ce jour [1] a lieu chez les Grecs la commémoration du miracle arrivé dans la ville de Colosse (*Qoulouṣyah*) dans le pays de Phrygie (*Faroudjyah*). Voici à quelle occasion. Une troupe de païens (*Younânyin*, de Grecs) conçut de la haine à cause des choses merveilleuses qui se passaient dans le temple et ils voulurent faire périr l'homme respectable qui s'y tenait. Le chef des puissances, Michel (*Mikhâyil*), l'ange glorieux, apparut et s'avança vers Archippos (*Arisous*) qui habitait au service du temple, pour qu'il ne craignît pas (?); il frappa avec une baguette qu'il avait à la main et y ouvrit un passage au fleuve. Depuis cette époque jusqu'aujourd'hui on voit le fleuve qui traverse et s'éloigne. Que son intercession soit avec nous! Amen.

DIX DU MOIS DE TOUT (**7 septembre**).

En ce jour, suivant le comput d'Abou Maqâr [2] et d'autres de la Haute-Égypte, nous célébrons la naissance de Notre Dame mère du Sauveur, que l'on place le premier du mois de pachons (26 juillet), suivant l'avis des Égyptiens.

En ce jour mourut martyre sainte Matrone (*Matrounah*); elle était servante

1. Ce paragraphe manque dans A, Assemanni, Ludolf, Maï, Malan et Wüstenfeld. — 2. Malan : *Abuamkar*.

وكانت ستها[1] تنازعها على الانتقال الى الشريعة اليهودية فلم[2] تقبل[3] وكانت لذلك تهينها[4] وتثقل عليها الخدمة وفى بعض الايام اوصلت[5] ستها الى مجمع اليهود[6] ثم عادت فدخلت بيع المسيحيين فلما سالتها[7] ستها[8] الى اين ذهبتى ولم[9] تدخلى الى[10] موضعنا[11] فاجابتها القديسة ان الكنيسة[12] التى[13] لكم قد ابتعد الله عنها كيف ادخلها[14] بل المكان الذى يجب الدخول اليه هى الكنيسة[15] التى[16] ابتاعها[17] المسيح بدمه فغضبت ستها لذلك وضربتها ضربا شديدا ثم حبستها فى بيت مظلم فمكثت[18] فيه اربعة ايام بلا اكل ولا شرب ثم اخرجتها منه[19] وضربتها بالسياط ضربا موجعا ثم اعيدت[20] الى الحبس فتنيحت فيه فاخذتها ستها و تسلقت[21] على شئ عال ورمتها[22] الى ظاهر[23] منزلها ليقال انها وقعت من ذاتها
* fol. 9 v°. لانها خافت من السلطنة ان تطالب بقتلها فداهمها[24] امر الاهى[25] فزلقت من فوق * الى اسفل[26] فماتت[27] وذهبت الى الجحيم المويد واما القديسة فمضت[28] الى النعيم الدائم شفاعتها تكون معنا امين

1. B سيدتها. — 2. B ولم. — 3. *om.* B. — 4. B تهينها. — 5. *om.* B. — 6. B اليهودية. — 7. B ولها. — 8. A *om.* ستها B *om.* سالتها. — 9. A *om.* لم. — 10. B *om.* الى. — 11. B كنيستنا. — 12. A الكنيس B الكتاب. — 13. AB الذى. — 14. A ادخل لها. — 15. A *om.* الكنيسة هى. — 16. AB الذى. — 17. B *add.* السيد. — 18. *om.* B. — 19. B *om.* منه. — 20. B اعدتها. — 21. B وتسلقت. — 22. A وارمتها. — 23. A *om.* ظاهر. — 24. A فدا همها. — 25. B السخط الالهى. — 26. B (l. الى اسفل) ماكانت تسلقت عليه. — 27. B وماتت فسقطت. — 28. B مضت.

d'une femme juive qui suivait la religion de ses pères. Sa maîtresse disputait contre elle pour la convertir à la foi juive, mais elle refusait : aussi elle la méprisait et lui rendait le service pénible. Un jour, elle l'envoya à la synagogue; la sainte revint et alla à l'église des chrétiens. Quand sa maîtresse lui demanda : Où es-tu allée? Pourquoi n'es-tu pas allée à notre réunion? elle lui répondit : Votre synagogue, Dieu s'en éloigne : pourquoi y entrerais-je? L'endroit où je dois entrer, c'est l'église que le Messie a rachetée de son sang. Alors sa maîtresse se mit en colère : elle la battit cruellement, puis l'enferma dans une chambre obscure où elle resta quatre jours sans manger ni boire. Ensuite elle l'en fit sortir, la frappa douloureusement à coups de fouet et la remit en prison où elle s'endormit dans le Seigneur. Sa maîtresse la prit, la porta dans un endroit élevé et la jeta hors de sa maison pour qu'on dît qu'elle était tombée d'elle-même, car elle craignait d'être poursuivie par l'autorité pour
* fol. 9 v°. l'avoir tuée! Mais l'autorité divine la frappa : elle glissa de haut * en bas et mourut. Elle alla dans le feu éternel, tandis que la sainte allait dans les délices perpétuelles. Que son intercession soit avec nous! Amen.

[1]و فيه ايضا[2] تذكار القديسة باسين[3] واولادها الثلاثة صلواتهم[4] تكون معنا امين

الحادى عشر من شهر توت

[5]استشهد القديس باسيليدس[6] اب الملوك هذا كان وزيرا[7] مدبر المملكة الرومية[8] وكانت المملكة تنقاد برأيه وكان له من المماليك والغلمان خلق كثير[9] وكان الملك يومئذ نوماريوس[10] وكان هذا قد تزوج اخت باسيليدس[11] البطريقة[12] ام تاودورس[13] المشرقى فرزقت[14] منه[15] يوسطس[16] واما ابادار واكلوديوس[17] فهم ايضا اولاد اخواة[18] القديس باسليدس[19] وزوجة باسيليدس[20] هى اخت ام[21] بقطر[22] القديس فرزق باسيليدس[23] ولدين اسم احدهما اوسابيوس[24] واسم الاخر مقاريوس فلما اتفق[25] ان ثارت الفرس على الروم وطرحوا[26] ابن الملك يوسطس[27] واوسابيوس[28] بن باسيليدس[29] للحرب[30] ثم

1. Wüst. et Lud. *om.* hanc sect. — 2. B *om.* وفيه ايضا. — 3. B يابين. — 4. B صلاتهم. — 5. B *add.* فى مثل هذا اليوم. — 6. A اوسلدس. B اوسليدس. — 7. A وزير. — 8. B لملك الروم (....مدبر. — 9. A خلقا كثيرا. — 10. A توماريوس. — 11. B اوسليدس. — 12. B البطريق. — 13. B تاوضوروس. — 14. A وورزقت. — 15. B *om.* منه. — 16. B يسطس. — 17. A ابادارو اكلودياس. — 18. A اخت. — 19. B واوسليدس. — 20. B وزوجته. — 21. B *om.* ام. — 22. B بقطار. — 23. B اوسليدس. A واسيليدس. — 24. B ارسانيوس. A اوساويوس. — 25. *om.* A. — 26. A فجردوا. — 27. B يسطس. — 28. AB اوسانيوس. — 29. A واسيليدس. B اوسليدس. — 30. A فى الحرب.

[1]En ce jour a lieu aussi la commémoration de sainte Bàsin[2] et de ses trois enfants. Que leurs prières soient avec nous! Amen.

ONZE DU MOIS DE TOUT (**8 septembre**).

Saint Basilidès (*Aousilides*), père des rois, mourut martyr (vers 204 après J.-C.). Il était vizir et administrait l'empire romain. Cet État était gouverné par ses avis. Il avait une grande quantité d'esclaves et de serviteurs. A cette époque, l'empereur était Numérien (*Noumâryous*) : il avait épousé la sœur de Basilidès, Patricia (*El-Baṭriqa*), mère de Théodore (*Tâoudouros*) l'oriental : elle eut de lui Juste (*Youstos*). Quant à Abâdir et à Claude (*Akloudyous*), ils étaient les neveux de saint Basilidès dont la femme était sœur de la mère de saint Victor (*Biqṭor*). Basilidès eut deux enfants : le nom de l'un était Eusèbe (*Aousâbyous*), celui de l'autre, Macaire (*Maqâryous*). Quand il arriva que les Perses attaquèrent les Romains, le fils de l'empereur, Juste, et Eusèbe furent

1. Cette commémoration manque dans Ludolf et Wüstenfeld. — 2. Assemanni et Maï : *Iasina*.

خرج الملك نوماريوس[1] لحرب قوم اخر فقتل فى الحرب وبقيت المملكة خالية ممن
يسوس[2] امرها وكانوا قد جمعوا من جملة الحشود[3] للحرب وكان رجل يقال له اغريبطا
صعيدى راعى معزى[5] فجعلوه على اسطبل الخيل الذى للمملكة[6] وكان ذابطش[7] فى
عزمه وشيكا فى اموره فتطلعت له واحدة من بنات الملوك[8] فاخذته لها زوجا[9] وجعلته
ملكا واسمته ديقلاديانوس وبعد قليل[10] ترك[11] عبادة اله السماء وعبد الاوثان فلما
سمع باسيليدس[12] اغتم[13] جدا و لم يعد[14] الى خدمة[15] الملك فاما يوسطس[16] ابن الملك
نوماريوس[17] واوسابيوس[18] ابن باسيليدس[19] فانهما عادا[20] من الحرب ظافرين كاسبين فلما
*fol. 10 r°. رأوا الملك قد كفر فاشتد[21] ذلك عليهم * وجردوا سيوفهم وارادوا قتل الملك الكافر[22]
ديقلاديانوس وان يعيدوا المملكة لصاحبها اعنى[23] يوسطس[24] ابن الملك فمنعهم باسيليدس[25]
ثم جمع باسيليدس[26] جيشه وعبيده وعرفهم انه يريد ان يسفك دمه على اسم المسيح
فاجابوه[27] باجمعهم ان الموت الذى تموت به فنحن[28] نموت به باجمعنا[29] فاتفقوا جميعا[30]

1. A تنوماريوس. B دوماريوس. — 2. B لموس. — 3. A الحسود. A om. كان. — 4. B رجل يقال له ديقلا كان عند. — 5. om. A. — 6. A للملكة. — 7. B ناشطا. — 8. B الملك. — 9. B زوج. — 10. B om. ملكا..... — 11. A عنه. — 12. B اوسليدس. A واسيليدس. — 13. B اختم. — 14. B يعود. — 15. B خدمة om. — 16. B يسطس. — 17. A تنوماريوس. — 18. A اوسابيوس. — 19. B اوسليدس. A واسليدس. — 20. A فانهم عادوا. — 21. A اشتد. — 22. om. B. — 23. B يسطس اعنى *ord. inv.* — 24. AB يسطس. — 25. A واسليدس B اوسليدس. — 26. A واسليدس. B اوسليدس. — 27. B فقالوا. — 28. B نحن. — 29. B معك. — 30. B جميعهم.

envoyés à la guerre. Puis Numérius partit pour combattre un autre peuple et fut tué dans la lutte; alors l'empire se trouva dépourvu de quiconque pût exercer l'autorité. On avait rassemblé une foule de troupes pour la guerre. Il y avait un homme nommé Agrippa (*Aghribiṭâ*), de la Haute-Égypte : il gardait les chèvres : on lui donna le commandement de l'écurie impériale. Il était violent dans ses résolutions et prompt à les exécuter. Une princesse jeta les yeux sur lui, le prit pour son mari, fit de lui un empereur et lui donna le nom de Dioclétien (*Diqlâdyânous*). Peu de temps après, il abandonna le culte du Dieu du ciel et adora les idoles. Quand Basilidès l'apprit, il en fut très affligé et renonça à servir l'empereur. Pour Juste, fils de l'empereur Numérien, et Eusèbe, fils de Basilidès, ils revinrent de la guerre, victorieux et chargés de butin. Quand ils virent que l'empereur était devenu infidèle,
*fol. 10 r°. cela leur fut pénible : ils tirèrent leurs sabres * et voulurent tuer l'empereur infidèle Dioclétien et rendre l'empire à son légitime possesseur, Juste. Mais Basilidès les en empêcha; il réunit ses soldats et ses esclaves et leur fit savoir qu'il voulait verser son sang pour le nom du Messie. Ils l'approuvèrent

ثم[1] تقدموا الى الملك فخاف منهم خوفا عظيما لانهم اصحاب المملكة فاشار عليه[2]
رومانوس ابو بقطر ان ينفيهم الى ديار مصر يعذبوا[3] هناك فارسل كل منهم الى اقليم
مع ابادير وايرانى[4] اخته واوسابيوس[5] ومقاريوس واكلوديوس وبقطر واما تاودرس[6]
المشرقى فسمره على شجرة واما باسيليدس[7] فارسله الى افريقية التى من الخمس
مدن الى ماسورس[8] الوالى فلما راه ذلك[9] تعجب جدا من تركه مملكته و مجده
وان السيد المسيح ارسل ملاكه وصعد بروح القديس الى السماء وابصر المنازل الروحانية
وتعزت نفسه جدا[10] فاما عبيده فبعضهم عتقهم والبعض اخذوا[11] الشهادة معه[12] والقديس
باسيليدس[13] نال عذاب عظيم من قبل الوالى ماسورس[14] بالهنبازين ومشط الجسم بامشاط
ثم غلاه فى حلقين ثم[15] رفعه على لولب فيه منشار ودفعه على سرير[16] حديد ولم يترك
شئ من انواع[17] العذاب الا وعذبه به فلما[18] لم يلين شئ من هذا امر ان توخذ[19] رأسه

1. B و. — 2. A علهم. — 3. A فعدبوا. — 4. A ايرابى. — 5. A اوسابوس. B ارسانيووس. — 6. B تاوضورس. — 7. A واسيليدس. B اوسليدس. — 8. B ماريغوروس. — 9. B om. ذلك. — 10. B om. وان السيد...... — 11. A اخذ. — 12. B om. معه. — 13. A واسيليدس. B اوسليدس. — 14. B om. من قبل.... — 15. A om. ومشط..... — 16. A om. فيه..... — 17. B om. انواع — 18. A ولها. — 19. B امر باخذ.

tous en disant : La mort dont tu mourras sera la nôtre à tous. Ils s'accordèrent unanimement, puis ils allèrent trouver l'empereur. Celui-ci fut extrêmement effrayé, car ils étaient maîtres de l'empire. Romanus (*Roumânous*), père de Victor, lui conseilla de les déporter en Égypte (*Masr*) pour les y livrer au supplice. Il envoya chacun d'eux dans un district, avec Abâdir, Irène (*Irâni*) sa sœur, Eusèbe, Macaire, Claude et Victor. Quant à Théodore l'Oriental, il le fit clouer à un arbre. Pour Basilidès, il l'envoya à Africa (*Ifriqyah*) qui fait partie de la Pentapole, chez le gouverneur Mâsouros[1]. En le voyant, celui-ci s'étonna fort qu'il eût renoncé à l'empire et à sa gloire. Notre-Seigneur envoya son ange qui emporta aux cieux l'âme du saint, et lui fit voir les demeures spirituelles. Son âme fut très réconfortée. Quant à ses esclaves, il en affranchit une partie, et une partie rendit témoignage avec lui. Saint Basilidès éprouva des tourments douloureux de la part du gouverneur Mâsouros, par des chevalets : on déchira son corps avec des peignes; on le fit bouillir dans une marmite, on l'éleva sur une roue où il y avait une scie; on le plaça sur un siège de fer; on ne laissa aucun genre de torture sans le lui faire souffrir. Comme rien de tout cela ne pouvait le fléchir, le gouverneur ordonna de trancher sa tête sacrée. Il reçut la couronne du martyre dans le royaume des

1. Amélineau : *Mysaure*.

المقدسة ونال اكليل الشهادة فى ملكوت السموات عوض المملكة الارضية التى تركها صلاته تحفظنا[1] امين

[2]وفى هذا اليوم ايضا ذكر القديس قرنيليوس قائد المأية هذا كان فى زمان الرسل القديسين وكانت سيرته مرضية للرب فامر ملأكا يامره ان يستحضر بطرس الرسول يسمع منه ما ينفى (?) فعند ما جاء اليه بطرس وكلمه هو ومن كان معه كلام ربنا امن واعتمد وفوض اليه الرياسة فى كنيسة الاسكندرية فلما وصل اليها وجدها مملوة من عبادة الاصنام فعمد جماعة من اهلها وامن الوالى ديمتريوس على يده وجميع اهل بيته واكمل جميع حياته فى سيرة الرسل وهو اول من امن من الامم صلاته تكون معنا امين

[3](فى مثل هذا اليوم) ذكر القديسة تاوضورة البارة التى كانت فى الاسكندرية هذه[4] كانت فى زمان زينون الملك لان رجل غير زوجها افسدها فكتبت فى السر شكل الرجال وخرجت بصورة رجل واسمت نفسها تادرس ولبست الاسكيم الملايكى وكان

1. B تكون معنا. — 2. A, Ass., Lud., Maï, Malan et Wüst. *om.* hanc sect. — 3. A, Ass., Lud., Maï, Malan et Wüst. *om.* hanc sect. — 4. B هذا.

cieux, à la place de la royauté terrestre qu'il avait abandonnée. Que sa prière nous protège! Amen.

En [1] ce jour a lieu la commémoration de saint Corneille (*Qornilyous*) le centurion, qui vivait au temps des saints apôtres. Il menait une vie agréable au Seigneur. Celui-ci commanda à un ange de lui ordonner de faire venir l'apôtre Pierre (*Baṭros*) pour entendre de lui ce qui lui serait utile (?). Lorsque Pierre fut allé vers lui et qu'il lui eut répété la parole de Notre-Seigneur, à lui et à ceux qui étaient avec lui, il crut et fut baptisé. L'apôtre lui confia l'autorité sur l'Église d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Quand il y fut arrivé, il trouva cette ville pleine de l'adoration des idoles. Il baptisa une grande quantité de ses habitants : le gouverneur Démétrius (*Dimitryous*) crut par ses soins ainsi que tous les gens de sa famille. Il passa toute sa vie à se conduire comme les apôtres. Ce fut lui qui, le premier des gentils, eut la foi. Que sa prière soit avec nous! Amen.

En [2] ce jour a lieu aussi la commémoration de sainte Théodora (*Táoudhourah*) la vertueuse, qui vivait à Alexandrie (*El-Iskandaryah*), au temps de l'empereur Zénon (*Zinoun*); un homme qui n'était pas son mari l'avait déshonorée : elle cousit en secret des vêtements masculins, sortit sous l'apparence d'un homme, prit le nom de Théodore (*Tâdros*) et revêtit le froc angé-

1. Ce paragraphe manque dans A, Assemanni, Ludolf, Maï, Wüstenfeld et Malan. — 2. Ce paragraphe manque dans A, Assemanni, Maï, Wüstenfeld et Malan.

كلمن ينظرها يظن انه خادم واظهرت التنسك وصبرت على صعوبات فى سيرتها حتى انها اتهمت بزنا مع امرأة فاخرجوها من الدير مع الطفل ومكثت معه سبع سنين مطرودة فى القفر وصبرت على تجارب كثيرة من الشياطين وصنوف من عقوباتهم ثم قبلوها فى الدير ايضا وبعد مدة يسيرة اسلمت روحها بيد الاب ونالت الحياة مع القديسين واكملت جهادها الحسن صلاتها تكون معنا امين

اليوم الثانى عشر من توت

فى[1] هذا اليوم اجتمع المجمع المقدس المايتى بافسس وهو الثالث من المجامع الكبار فى[2] السنة العشرين من[3] ملك[4] تاوداسيوس[5] الصغير ابن ارغاديوس[6] ابن تاوداسيوس[7] الكبير وكان اجتماعهم على[8] نسطور الذى كان * بطريركا على القسطنطينية * fol. 10 v°.
وكان هذا[9] يعتقد ان القديسة مرتمريم لم تلد الاها[10] متجسدا بل انما انسانا سادجا[11] ثم حل فيه بعد ذلك ابن الاله[12] بلا[13] حلول الاتحاد بل حلول المشية والارادة وان

1. B *add.* مثل. — 2. B *om.* فى. — 3. B *om.* من. — 4. B مملكة. — 5. B تاوضوسيوس. — 6. *om.* A. — 7. B تاوصوسيوس. — 8. B بسبب. — 9. B *om.* هذا — 10. B الاله. — 11. A انسان سادج. — 12. A الله. — 13. A لا.

lique. Tous ceux qui la voyaient la prenaient pour un serviteur. Elle montra de la dévotion, supporta toutes les difficultés de son existence jusqu'à ce qu'elle fût accusée de fornication avec une femme. On la fit sortir du couvent avec l'enfant et elle resta sept ans avec lui, bannie dans le désert. Elle supporta patiemment de nombreuses tentations des démons et toutes sortes de tourments de leur part. Puis on l'accueillit dans le couvent. Après un long temps, elle remit son âme entre les mains du Père et obtint la vie (éternelle) avec les saints, ayant achevé sa belle existence. Que sa prière soit avec nous! Amen.

DOUZE DU MOIS DE TOUT (9 septembre).

En ce jour, se réunit à Éphèse (*Efesos*) le saint concile des deux cents (431 de J.-C.) : ce fut le troisième des grands conciles, la vingtième année du règne de Théodose (*Táoudásyous*) le jeune, fils d'Arcadius (*Arghádyous*) fils de Théodose l'ancien. Il fut tenu contre Nestorius (*Nesṭour*) qui était * patriarche de Constantinople (*El-Qosṭanṭinyah*). Celui-ci prétendait que sainte Marie n'avait pas enfanté un Dieu incarné, mais simplement un homme; puis, qu'ensuite le fils de Dieu était descendu en lui, non pas par union, mais par (un acte de sa) vo- * fol. 10 v°.

للمسيح[1] بهذا[2] السبب طبيعتين واقنومين[3] واجتمع لاجل هذا[4] هولاء الابا[5] وباحثوه[6] فى ذلك فاثبتوا[7] له ان المولود من العذرى هو[8] اله متانس بدليل قول الملاك ان[9] الرب معك وان المولود منك[10] قدوس وابن العالى[11] يدعا وقول اشعيا ان العذرى تحبل وتلد ابنا ويدعا اسمه عمانوييل[12] وقوله يخرج[13] من ايسا[14] اصل[15] ثابت والذى يقوم منه[16] يكون رجا للامم[17] وعاقبه ابونا القديس[18] انبا كيرلص[19] واعلمه ان الطبائع لا يجب ان تفترق من بعد الاتحاد بل نقول[20] طبيعة واحدة لله الكلمة المتجسد[21] فلم يرجع[22] عن كفره[23] ولا انثنى عن قوله[24] فهدده[25] الاب كيرلص وبقية[26] المجمع بالقطع فلم يقبل فقطعوه ونفوه عن كرسيه واثبتوا ان العذرى ولدت الاله[27] الكلمة متجسدا ثم وضعوا[28] فى هذا المجمع قوانين[29] وحددوهم وهم بيد المومنين الى الان

1. AB المسيح. — 2. A لهذا. — 3. *om.* B. — 4. A لاجله. — 5. B *om.* هولاء الابا. — 6. A باحثوه. — 7. B وقد اثبتوا. — 8. A *om.* هو. A habet deinde الاها. — 9. A *om.* ان. — 10. B منكى. — 11. A الله. — 12. A عمنويل. — 13. B انه سيكون. — 14. B ليس. A يسا. — 15. A اصلا. — 16. A (l. ثابت والذى يقوم منه) والقايم. — 17. B الامم. — 18. *om.* A. — 19. A كرلس. — 20. B تقول. — 21. B متجسده. — 22. A فما رجع. — 23. B قوله. — 24. B عن رايه ولافكره. — 25. A فهدا. — 26. B *om.* الاب.... — 27. A الله. — 28. B وردوا. — 29. A قوانينا.

lonté et qu'ainsi il y avait deux natures et deux personnes dans le Messie. Ces Pères furent réunis à cause de cela. Ils discutèrent avec lui à ce sujet et ils lui prouvèrent que celui qui était né de la Vierge était un Dieu fait homme, conformément à la parole de l'ange : *Le Seigneur est avec toi, et celui qui naîtra de toi est saint et il sera appelé le fils du Très Haut*[1]; et à celle d'Isaïe (*Ich'aya*) : *La Vierge deviendra enceinte et mettra au monde un fils qu'on appellera du nom d'Emmanuel* (*'Ammânouyil*)[2]; et aussi : *Une tige forte sortira de Jessé* (*Isâ*), *et celui qui en sortira sera un espoir pour les nations*[3]. Notre père, le saint Anbâ Cyrille (*Kirloṣ*) et le concile le blâmèrent et lui apprirent qu'on ne peut séparer les natures après l'union; nous disons qu'il n'y a qu'une seule nature pour Dieu le Verbe incarné. Mais il ne renonça pas à son infidélité et n'abandonna pas sa doctrine. Alors notre père Cyrille et le reste du concile le menacèrent d'excommunication; il n'accepta pas (de se soumettre) : ils l'excommunièrent et le déposèrent. Ils établirent que la Vierge a enfanté Dieu le Verbe incarné; ils fixèrent aussi dans ce concile et définirent des dogmes qui existent encore chez les croyants. Si l'on dit qu'aujourd'hui les Nesto-

1. Luc, I, 28, 32. — 2. Isaïe, VII, 14. — 3. Isaïe, XI, 1.

فان قيل [1] ان النساطرة اليوم لا يقولون هذا قلنا [2] باختلاطهم بيعاقبة الشرق والسريان [3] وبمصاحبتهم [4] لهم رجع بعضهم عن بعض رأيه [5] الفاسد فنسال ربنا والاهنا [6] ومخلصنا يسوع المسيح [7] ان يهدينا الى طريق الخلاص فله [8] المجد والاكرام والسجود الان والى اخر الدهور كلها [9] امين

[10] وفيه ايضا [11] نعيد لنقل اعضاء الشهيد [12] كليمنس [13] واصحابه الشهداء الى مدينة [14] الاسكندرية صلاتهم تكون [15] معنا امين

اليوم الثالث عشر من توت

[16] فى [17] هذا اليوم تذكار الاعجوبة العظيمة التى صنعها القديس باسيليوس [18] اسقف قيسارية القبادوقية [19] مع * الغلام الذى [20] هوى ابنة سيده والتهب بالشغف بها [21] و قصد [22] لشيطان * fol. 11 r°.

1. B قام. — 2. A قول لهم. — 3. B *om.* والسريان. — 4. A ومباحثتهم. — 5. B رايهم. — 6. B الرب. — 7. B *om.* ... ومخلصنا. — 8. A لان له. — 9. B l. (والاكرام.... الى الابد). — 10. Lud. *om.* hanc sectionem et *addit* commemorationem S. Thomae. — 11. B *om.* وفيه ايضا. — 12. A *om.* الشهيد. — 13. A اقليمس. — 14. B بمدينة. — 15. A *om.* تكون. — 16. Lud. *om.* hanc sectionem. — 17. B *add.* مثل. — 18. A باسيليدس. — 19. A القبادوق. — 20. B *add.* لها. — 21. B بعشقها. — 22. B *om.* و.

riens ne disent plus cela, nous répondrons que par suite de leur mélange avec les Jacobites de l'Orient et de la Syrie (*Es-Siryân*) et de leur fréquentation, une partie d'entre eux a renoncé à quelques-unes de ses opinions corrompues. Nous demandons à Notre-Seigneur et à notre Dieu, à notre Sauveur, Jésus le Messie, de nous guider vers la voie du salut : à lui gloire, honneur et adoration maintenant et jusqu'à la fin de tous les siècles ! Amen.

En ce jour nous célébrons la translation des membres de saint Clément (*Klimans*) et des martyrs ses compagnons dans la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Que leur prière soit avec nous ! Amen [1].

TREIZE DU MOIS DE TOUT (**10 septembre**).

En ce jour a lieu la commémoration du grand miracle que fit saint Basile (*Bâsilyous*), évêque de Césarée (*Qaïsâryah*) de Cappadoce (*El-Qabâdouqyah*), à l'occasion d'un serviteur * qui était épris de la fille de son maître et brûlait de * fol. 11 r°.

1. Ludolf et le synaxaire de Wüstenfeld ajoutent à cette date la commémoration de l'archange Michel qui manque dans A, B, Assemanni, Maï et Malan.

عدو جنسنا على يد بعض الكفرة السحرة[1] فكتب[2] له ذلك خط ودفعه له وامره ان يمضى الى قبر بعض[3] قبور غير المومنين[4] ويقف على احد القبور[5] فى النصف الاول[6] من الليل ويرفع يده وفيها الورقة فلما[7] قبل منه[8] العبد الشقى هذا القول فبينما هو قائم والورقة بيده اتى اليه احد من الشياطين وامسك بيده[9] واحضره قدام[10] سيدهم الشيطان فتناول[11] منه الورقة وسأله قائلا تامن بى ايها[12] الانسان وتكفر بمسيحك ولاتعود اليه بعد قضاء حاجتك فاجابه ذلك الشقى[13] نعم يا سيدى فقال له ابليس الغاش الخداع اكتب لى خطك بيدك[14] انك تفعل ذلك فكتب له خطه وجحد المسيح الاهنا وامن بالشيطان عدونا وانفصل عنه بالجسد[15] بعد ان اتحد به بالقلب والنفس وعند ذلك الهب الشيطان قلب الشابة ابنة سيده بحبه[16] فلم[17] تطق[18] الصبر[19] عنه وجاهرت اباها[20] به وقالت له اذ لم تزوجنى لغلامنا فلان والا قتلت نفسى[21] فعز ذلك على ابيها وبكا[22] وجعل يصبرها فلم تصبر بل كانت تزداد له حبا والتهابا عليه فالجاه الخوف

1. B بالسحر. — 2. B وكتب. — 3. A *om.* قبر بعض. — 4. A الغير مومنين. — 5. B احدها. — 6. A *om.* الاول. — 7. B ولما. — 8. A *om.* منه. — 9. A *om.* اتى اليه..... — 10. B امام. — 11. B وتناول. — 12. B يايها. — 13. B العبد المسكين. — 14. B خط يدى. — 15. B بالجسم. — 16. A لحبه. — 17. A ولم. — 18. B تطيق. — 19. A الاصطبار. — 20. A ابيها. — 21. B روحى. — 22. B وجعل يبكى.

passion pour elle. Il s'adressa à Satan, l'ennemi de notre race, par l'intermédiaire d'un magicien infidèle. Celui-ci écrivit pour lui un papier et le lui remit en lui ordonnant d'aller à un des tombeaux des infidèles, de se tenir sur l'un d'eux dans la première moitié de la nuit et de lever la main où se trouvait le papier. Ce misérable serviteur accepta cette recommandation. Tandis qu'il était debout, le papier dans sa main, un des démons vint à lui, le prit par la main et l'amena devant son maître Satan. Celui-ci prit le papier et dit : « Tu crois en moi, ô homme? Tu es infidèle à ton Messie et tu ne reviendras pas à lui après l'accomplissement de ton désir? » — Ce malheureux répondit affirmativement : « Oui, seigneur. » Iblis le trompeur, le perfide, ajouta : « Écris-moi, de ta main, que tu feras cela. » Il écrivit ce papier, renia le Messie notre Dieu, crut en Satan notre ennemi et se sépara de lui en corps après s'être uni à lui en cœur et en âme. Alors le démon enflamma le cœur de la jeune fille, la fille de son maître, d'amour pour lui. Elle ne put supportée d'être séparée de lui, en informa son père et lui dit : « Si tu ne me maries pas à notre serviteur un tel, je me tuerai. » La chose fut pénible à son père; il pleura et voulut lui faire prendre patience; elle ne voulut pas se

من قتلها[1] وهتكها[2] الى ان دفعها للغلام فتسلمها ذلك العبد[3] من ابيها وادخلها الى منزله وقضى منها وطره[4] بعد ان مكثت عنده[5] مدة طويلة وابوها[6] وامها يكثرون البكاء والندب امام الله ان يترأف عليهم ويزيل حزنهم فاستجاب السيد المسيح طلبتهم وقبل تضرعهم فنبه عقل الصبية الشابة[7] واظهر لها ان الشاب الذى هريته[8] غير مسيحى اذ لم تعاينه فى طول مقامها معه[9] يدخل[10] البيعة ولا يتناول[11] من السرائر المقدسة ولا يرشم[12] نفسه بالصليب المحيى فبكت وندمت * فلما[13] علم الغلام ذلك منها انكر ذلك * fol. 11 v°. فاجابته ان كنت انت[14] مسيحى وما تقوله حقا[15] فادخل معى الى الكنيسة[16] وتقرب امامى[17] ولما لجت عليه اخبرها بكلما جرى عليه[18] بسببها فلما علمت الشابة ذلك[19] من اقراره بكت على[20] نفسها ووبت[21] ذاتها واسرعت الى عمود البيعة وضياها القديس باسيليوس[22] اسقف قيسارية[23] واعلمته[24] بما[25] جرى عليها[26] وبكت على قدميه وسالته ان

1. B موتها. — 2. B وهتكتها. — 3. A *om.* العبد. — 4. B بها حاجته. — 5. A *om.* عنده. — 6. AB وابيها. — 7. B *om.* الشابة. — 8. A هريتيه. — 9. B مقامه معها. — 10. B دخل. — 11. B تناول. — 12. B رشم. — 13. A ولما. — 14. A *om.* انت. — 15. A حق. — 16. B البيعة. — 17. B قدامى. — 18. B لها. — 19. B *add.* منه و. — 20. B عن. — 21. B ووبخت. — 22. A باسيليوش. — 23. B بلدها. — 24. B واعلمت. — 25. A ما. — 26. B لها.

résigner : mais son amour et sa passion pour lui grandissaient. Craignant qu'elle ne se tuât et ne se déshonorât, il consentit à la livrer à son serviteur. Cet esclave la reçut de son père, la fit entrer chez lui et satisfit sa passion. Elle resta chez lui pendant longtemps, alors que son père et sa mère redoublaient de larmes et de gémissements devant Dieu pour qu'il eût pitié d'eux et fît cesser leur chagrin. Notre Seigneur le Messie exauça leur demande : il agréa leur soumission, éveilla l'esprit de la jeune femme et lui montra que l'homme qu'elle aimait n'était pas chrétien, puisque, depuis tout le temps qu'elle demeurait avec lui, elle ne l'avait pas vu entrer à l'église, ni prendre part aux saints mystères, ni se signer de la croix vivifiante. Alors elle pleura et se repentit. * Quand le serviteur apprit cela d'elle, il le nia, mais * fol. 11 v°. elle lui répondit : « Si tu es chrétien et si ce que tu dis est vrai, entre avec moi à l'église et entends la messe devant moi ». — Lorsqu'elle eut insisté, il lui raconta tout ce qui lui était arrivé à cause d'elle. En apprenant cela de son propre aveu, la jeune femme pleura sur elle-même, s'adressa des reproches et s'empressa d'aller trouver la colonne de l'Église et son flambeau, saint Basile, évêque de Césarée. Elle lui apprit ce qui était arrivé, pleura à ses pieds et lui demanda de la protéger et de la sauver. Le saint envoya chercher le ser-

ينجدها[1] ويخلصها[2] فارسل القديس خلف الغلام واستعلم منه قضيته وما جرى له مع الكفرة وسأله ايضا القديس[3] فهل مشتاق انت[4] ان تعود مسيحى فاجابه ذلك ببكاء وقال[5] ومن لى يهدينى يا سيدى فنظر القديس اليه ورشمه بالصليب المقدس وحبسه عنده فى مكان[6] ورسم له صلاة يصليها ثلاثة ايام ومضى فصلى القديس[7] من اجله الثلاثة ايام ثم افتقده فاعلمه انه[8] فى شدة من صراخ الشيطان عليه ويوروه[9] الكتاب ويهددوه فسكن روعه[10] وناوله خبزا واعاده الى موضعه ثم مضى ايضا[11] وصلى[12] عنه اياما ثم عاد بعد ذلك[13] افتقده فقال له اننى اسمع صراخهم ولا اراهم[14] فناوله ايضا خبزا وطامن[15] قلبه ثم اعاده الى مكانه ومضى[16] وصلى عنه ايضا[17] وبعد كمال اربعين يوما عاد اليه وساله عن حاله فاعلمه انه قد راه فى تلك الليلة وهو يقاتل عنه الشيطان وقد غلبه فدعا القديس رهبان الديارة والكهنة وصلوا عنه[18] تلك الليلة كلها وفى غد احضروه الى البيعة المقدسة[19] وحضر شعب المدينة ورسم لهم القديس جميعهم[20] ان

1. A نجدتها. — 2. A وخلاصها. — 3. B *om.* خلف الغلام..... — 4. B *om.* انت. — 5. B *om.* وقال; habet deinde فلبد القديس فظهر يا سيدى هذا لى اين ومن. — 6. A *om.* ورشمه..... — 7. B وصلى et *om.* القديس. — 8. B انت. — 9. B ويوردوه. — 10. B روحه. — 11. A *om.* ايضا. — 12. B فصلى. — 13. A *om.* بعد ذلك. — 14. B ولا ابصرهم. — 15. B وطمن. — 16. B فمضى. — 17. B addit iterum ثم عاد اياما..... — 18. A عن ذلك. — 19. A *om.* المقدسة. — 20. A *om.* جميعهم.

viteur, s'informa près de lui de son aventure et de ce qui lui était arrivé avec les infidèles. Il lui demanda aussi : « Désires-tu redevenir chrétien ? » — L'autre accepta en pleurant et dit : « Qui me guidera, seigneur? » — Le saint le regarda, le signa de la croix sainte, l'enferma chez lui et lui prescrivit une prière qu'il devait répéter pendant trois jours. Puis il partit et pria lui-même pour lui pendant trois jours. Ensuite il le visita; le jeune homme lui apprit qu'il était en butte aux clameurs des démons qui lui montraient l'écrit et lui adressaient des reproches. Il calma sa terreur, lui donna un pain et le ramena à sa place. Puis il partit et pria encore pour lui pendant plusieurs jours. Après cela, il revint le visiter, le jeune homme lui dit : « J'entends leurs cris, mais je ne les vois pas ». Le saint lui donna encore un pain et rassura son cœur. Puis il le ramena à sa place, s'en alla et pria de nouveau pour lui. A l'expiration des quarante jours, il vint le trouver et le questionna sur son état. Le jeune homme lui apprit qu'il l'avait vu cette nuit, luttant pour lui contre le démon et triomphant. Alors le saint convoqua les moines des couvents et les prêtres : ils prièrent cette nuit tout entière. Le lendemain ils l'amenèrent dans l'église sainte : le peuple de la ville était présent. Le saint leur pres-

يرفعوا ايديهم ويصلون ويتهلون ويقولون[1] يا رب ارحم ففعلوا ذلك ولم يزالوا
يصرخون يا رب ارحم الى ان وقع الكتاب الذى كتبه الشاب للشيطان فى وسط الجمع
ففتح القديس الكتاب وقراه على الشعب وبارك على الغلام[2] وناوله من* السرائر * fol. 12 r°.
المقدسة وسلمه[3] لزوجته وبارك عليهما[4] ومضيا[5] وهما[6] فرحين مسرورين بخلاصهما[7]
وغفران خطاياهما[8] شاكرين لله و للقديس[9] ثم بعد ذلك رهبهما و نالوا الخلاص الابدى
شفاعته وبركته تحرسنا من العدو الشرير الى النفس الاخير امين[10]

اليوم الرابع عشر من توت

[11]فى[12] هذا اليوم تنيح القديس اغاتوا[13] العمودى[14] كان هذا من مدينة تنيس[15] وكان ابويه
قديسين[16] خائفين من الله محبين للصدقات ورحمة المساكين وكان فكر الرهبنة يصعد
على قلبه فى كل حين وكان اسم ابيه مطرا[17] و امه مريم فلما صار له خمس[18] وثلاثون[19]

1. A *om.* ويتهلون ويقولون. — 2. B *add.* وقربه. — 3. B *om.* من..... السرائر. — 4. B *add.* فتسلمته زوجته. — 5. B ومضت — 6. B وهم. — 7. B بخلاصهم. — 8. B خطاياهم. — 9. A لله وقديسه. — 10. (Lud. *add.* commemorationem Isaaci Badasaei) B الذى منع معهم بصلاته يغفر لنا خطايانا جميعنا امين. — 11. Lud. *om.* hanc sectionem. — 12. B *add.* مثل. — 13. A اغاثا. — 14. B العامودى. — 15. B *om.* كان..... — 16. B اناس صديقين. — 17. B بطرا. — 18. B خمسة. — 19. A وثلاثين.

crivit à tous de lever les mains, de prier Dieu, de le glorifier en disant : « Seigneur, aie pitié! » Ils le firent et ne cessèrent de crier : « Seigneur, aie pitié! » jusqu'à ce que le billet que le jeune homme avait écrit pour Satan tomba au milieu de l'assemblée. Le saint l'ouvrit, le lut au peuple, bénit le serviteur, le fit participer * aux saints mystères, le remit à son épouse et les bénit tous deux. Ils partirent joyeux et contents de leur délivrance et du pardon de leurs péchés. Ensuite il leur fit embrasser l'état monastique, et ils obtinrent le salut éternel. Que son intercession et sa bénédiction nous protègent contre l'ennemi acharné jusqu'au dernier souffle! Amen. * fol. 12 r°.

QUATORZIÈME JOUR DE TOUT (**11 septembre**).

[1] En ce jour, s'endormit dans le Seigneur saint Agathon (*Aghâtou*)[2] le stylite : il était de la ville de Tanis[3]; ses parents étaient deux saints, craignant Dieu, aimant à faire l'aumône et à avoir pitié des malheureux. La pensée d'être moine domina son cœur de tout temps. Le nom de son père était Maṭrâ; celui

1. Manque dans Ludolf. — 2. Malan : *Aghata*. — 3. Malan : *Yensus*.

سنة قدم قسا فلزم[1] البيعة المقدسة وكان يسال السيد[2] المسيح فى الليل والنهار ان
يسهل له السبيل فى[3] الخروج من هذا العالم ويمضى الى البرية فسهل[4] له السيد[5]
المسيح بشى يخرج به من المدينة فاتى[6] الى مريوط ومن هناك[7] الى البرية فظهر
له ملاك الرب فى صفة راهب ومشى معه طول البرية الى ان اوصله الى دير القديس
ابومقار فاتى الى الشيوخ القديسين انبا ابراهام[8] وجاورجى[9] وتتلمذ لهم[10] واقام عندهما[11]
ثلاث[12] سنين وبعد هذا[13] اوقفوه قدام المذبح امام الايغومانس انبا يوانس ثم مكثوا
ثلاثة ايام يصلون على القماش ثم البسوه ووشحوه بالاسكيم الملايكى من تلك الساعة
اجتهد[14] نفسه بعبادات كثيرة واصوام متصلة وصلوات دائمة والرقاد على الارض الى ان
لصق جلده بعظمه وكان مداوما[15] للصلاة[16] والقراة فى سيرة سمعان العمودى وكان يحسد
سيرته فخطر بباله[17] فكر الحبس فاستشار الابهات فى ذلك فاستصوبوا رايه فاخذ منهم
صلاة وخرج الى[18] الريف الى ناحية من نواحى سخا واقام فى كنيسة * صغيرة ثم ان * fol. 12 v°.

1. B *add.* حينئذ. — 2. *om.* A. — 3. B *om.* السبيل فى. — 4. B فسبب. — 5. A *om.* السيد. — 6. A الخروج من هذا العالم سببا .....فلتى. — 7. B ومنها. — 8. B ابرام. — 9. A جرجه. — 10. B له. — 11. B عندهم. — 12. B ثلثت. — 13. B وبعدها. — 14. A اخذ. — 15. B مداوم. — 16. *om.* B. — 17. B له. — 18. *om.* A.

de sa mère, Marie (*Maryam*). Quand il eut trente-cinq ans, il alla trouver un prêtre et s'attacha à l'Église sainte. Nuit et jour, il demandait à notre Seigneur le Messie de lui faciliter le moyen de sortir de ce monde et d'aller dans le désert. Notre Seigneur le Messie lui rendit aisé de sortir de la ville : il alla à Maréotis (*Maryouṭ*) et de là dans le désert. Un ange du Seigneur lui apparut sous l'apparence d'un moine et l'accompagna pendant toute la traversée du désert, jusqu'à ce qu'il l'amena au couvent de saint Macaire (*Abou Maqâr*). Il alla trouver les saints vieillards Anbâ Abraham et Georges (*Djâourdji*) et se fit leur disciple. Il resta près d'eux pendant trois ans. Après cela, ils le firent tenir debout, en face de l'autel, devant l'higoumène Anbâ Jean (*Youânis*); puis ils restèrent trois jours à prier sur les vêtements dont ils le revêtirent; ils le ceignirent du froc céleste. A partir de ce moment, il s'adonna à de nombreuses adorations, à des jeûnes incessants, à des prières continuelles : il couchait sur le sol jusqu'à ce que sa peau se collât à ses os. Il était continuellement occupé à prier et à lire la vie de Siméon (*Sim'ân*) le stylite; il enviait son existence; l'idée de la réclusion se présenta à son esprit. Il demanda à ce sujet conseil aux pères; ils approuvèrent son dessein. Il reçut d'eux une prière et partit pour le Rif dans un des cantons de Sakha. Là,

المومنين بنوا له[1] عمودا[2] فصعد[3] عليه[4] وفى ايامه ظهر انسان فيه شيطان عنيد يضل الناس كثيرا وكان يجلس فى وسط الكنيسة وحواليه الشعب الذى يسمع منه ومعهم اغصان[5] الشجر فارسل القديس خلفه و[6] احضره وصلى عليه واخرج منه فعل الشيطان الذى يحير به الناس وهكذا[7] امرأة قالت ان ابومينا يكلمنى وتركت هى[8] اهل بلدها[9] ثم احفروا[10] بئرا على اسم القديس ابومينا ليبرا[11] كل من استحم منه[12] من مرضه فلم يزل[13] القديس يصلى على الامرأة الى ان خرج منها روح الشيطان[14] وامر اهل البلد ان يردموا[15] البئر واخر ايضا كان ياخذ المجانين يضربهم[16] فتسكن عنهم الشياطين وقت يسير فتظن الناس انه يخرج الشياطين فاجتمعت اليه جماعة من[17] المجانين[18] فارسل اليه الاب دفوع فلم يطع[19] ولم ينزل عن طغيانه حتى عبر الوالى فشتموه[20] اوليك المجانين الذين[21] عند ذلك الرجل[22] فاخذه وعذبه حتى مات وقس[23] اخر وقع فى زنا مع امرأة فى البيعة فبطل

1. B (l. ثم...) فتالد المومنين. — 2. A عمود. — 3. A وصعد. — 4. A اليه. — 5. A *add.* من. — 6. A ثم. — 7. B هكذى. — 8. *om.* A. — 9. B *add.* كلهم. — 10. A حفروا et *om.* ثم. — 11. B يبرا. — 12. B منها يبرى. — 13. B فلم يزال. — 14. B الروح النجس. — 15. A يهدموا. — 16. B يصرفهم. — 17. A *add.* الشياطين. — 18. A *add.* الذى عند ذلك الرجل. — 19. AB فلم يطيع. — 20. A وشتموه. — 21. A الذى. — 22. *om.* B ..... الذين. — 23. A قسا.

il se tint dans une petite église. * Puis les fidèles lui élevèrent une colonne sur laquelle il monta. — De son temps apparut un homme, dans lequel était un démon rebelle qui trompait souvent les gens : il s'asseyait au milieu de l'église ayant autour de lui une foule qui l'écoutait; ils avaient avec eux des branches d'arbres. Le saint envoya après lui, le fit venir, pria sur lui et le débarrassa de l'œuvre démoniaque par laquelle il stupéfiait les gens. — De même, une femme disait qu'Abou Minâ lui parlait : elle abandonna les gens de son pays. On creusa un puits sous l'invocation de saint Abou Minâ pour guérir de sa maladie quiconque s'y baignerait. Le saint ne cessa de prier sur la femme jusqu'à ce que l'esprit de Satan sortit d'elle et il ordonna aux gens du pays de combler le puits. — Un autre prenait les possédés et les battait; ils étaient débarrassés des démons pour quelque temps. Les gens croyaient qu'il chassait les démons. Une foule de possédés se rassembla près de lui. Le père envoya vers lui à plusieurs reprises, mais il n'obéit pas et ne renonça pas à son orgueil jusqu'à ce qu'un jour, le gouverneur passant par là, ces possédés qui étaient chez cet homme l'injurièrent. Alors il le fit saisir et châtier jusqu'à la mort. — Une autre fois, un prêtre commit le péché de fornication avec une femme dans l'église. La moitié de son corps fut paralysée. On le porta au saint qui pria sur lui et le guérit après lui avoir imposé

* fol. 12 v°.

نصفه فحملوه الى عنده فصلى عليه فشفى بعد ان اشرط عليه ان لا يخدم فى الكهنوت بقية ايام[1] حياته وكثيرا مثل[2] هذا صنع القديس من اشفا المرضى والاعلاء وظهروا له الشياطين فى زى الملائكة يرتل بترتيل حسن[3] ويعطوه الطوبا فعرف مكرهم[4] بقوة السيد[5] المسيح فصلب عليهم فانصرفوا مهزومين فلما اراد الرب نياحته من اتعاب هذه الدنيا[6] مرض مرضا قليلا[7] واسلم روحه[8] بيد الرب فاجتمعوا[9] الشعوب الذين[10] كانوا ينتفعوا من مواعظه وتعاليمه[11] وبكوا بكا عظيما[12] الذين[13] عدموا هذا الاب الفاضل[14] وتيتموا منه وكان جميع * عمره ماية سنة اقام منها فى العالم اربعين سنة وفى البرية عشر[15] سنين وفى الحبس خمسين سنة صلاته وبركاته تكون معنا[16] امين

* fol. 13 r°.

الخامس عشر من توت

[17] فى هذا اليوم استشهد القديس والرسول استفانوس رئيس الشمامسة واول الشهداء

1. *om.* B. — 2. B وكثير من. — 3. A حسنا. — 4. B فكرهم. — 5. *om.* B. — 6. B هذا العالم. — 7. A قليل. B مرض قليل. — 8. B الروح. — B 9. *add.* جماعات. — 10. A الذى. — 11. A وتعليمه. — 12. B عظيم. — 13. AB الذى. — 14. B *om.* هذا الاب الفاضل. — 15. AB عشرة. — 16. B تشمل جميعنا. — 17. A, Ludolf, Assemani et Maï habent hoc loco caput illud (B *om.*).

pour condition de ne plus s'acquitter des fonctions du sacerdoce pendant le reste de sa vie. — Le saint fit beaucoup de miracles de ce genre en guérissant les malades et les infirmes. Les démons lui apparurent sous l'apparence d'anges, parlant mélodieusement et lui souhaitant le bonheur; il reconnut leur ruse grâce à la puissance de notre Seigneur le Messie, fit le signe de la croix sur eux et ils partirent en déroute. Quand Dieu voulut lui accorder le repos des fatigues de ce monde, il fut atteint d'une courte maladie et remit son âme entre les mains du Seigneur. Les gens qui profitaient de ses exhortations et de ses enseignements se rassemblèrent autour de lui et pleurèrent beaucoup de perdre ce père excellent et de devenir orphelins. La durée totale * de sa vie fut de cent ans, desquels il passa quarante dans le monde, dix dans le désert et cinquante dans la réclusion. Que sa prière soit avec nous! Amen.

* fol. 13 r°.

QUINZIÈME JOUR DE TOUT (12 septembre).

[1] En ce jour mourut martyr le saint, l'apôtre Étienne (*Estifânous*), chef des

1. Le récit du martyre de saint Étienne ne se trouve, à cette date que dans le manuscrit A et dans Ludolf, Assemani et Maï.

هذا الذى شهد الكتاب عنه انه كان مملوا نعمة وقوة ويصنع ايات وعجائب فى الشعب فحسده اليهود واختطفوه واتوا به الى مجمعهم قائلين هذا يجدف على الله وعلى موسى ويقول ان يسوع يغير عادات موسى وينقض هذا الموضع المقدس الطاهر ثم راوه الجلوس فى الحكم وجهه كوجه ملاك الله فلما قالوا له هل هذا الكلام الذى قيل عنك حق اجابهم بكلام مقنع وساق لهم القول من ابراهيم وخروجه من حران وختانه وميلاد اسحق ويعقوب وبنيه وبيعهم يوسف وكيف ظهر لاخواته واستدعاهم وساق القول الى بنيان الهيكل ثم ختم كلامه بل قال يا غليظى الرقاب والغلف فى قلوبهم انتم فى كل حين معاندين الحق والروح القدس مثل ابائكم الذين طردوا الانبياء الذين نادوا بمجى المسيح هذا الذى صلبتموه واسلمتموه وقام من الاموات فلما سمعوا صروا اسنانهم عليه والقديس استفانوس كان ممتلئا من الامان والروح القدس تطلع الى السماء وراى مجد الله ويسوع المسيح قائما عن يمين الله فسدوا اذانهم واخذوه ورجموه وجعلوا اثيابه عند شاوول الذى هو بولس واخرجوه خارج المدينة ورجموه فجثا على ركبتيه قائلا يا رب اقبل

diacres, le premier des martyrs, au sujet duquel l'Écriture a rendu ce témoignage qu'il était plein de grâce et de force et qu'il faisait des miracles et des prodiges dans le peuple. Les Juifs l'envièrent, se saisirent de lui et l'amenèrent à leur synagogue en disant : « Celui-ci blasphème contre Dieu et contre Moïse (*Mousa*); il dit que Jésus changera la loi de Moïse et détruira cet endroit saint et pur ». Puis ceux qui assistaient au jugement virent que son visage était comme celui d'un ange de Dieu. Quand on lui demanda : « Est-ce que tout ce qu'on dit de toi est vrai? » il l'affirma avec ferveur et leur parla d'Abraham (*Ibrahim*), de sa sortie de Ḥarrân, de sa circoncision, de la naissance d'Isaac (*Isḥaq*), de Jacob (*Ya'qoub*) et de ses fils, de la vente de Joseph (*Yousof*) : il leur rappela comment il avait apparu à ses frères et les avait appelés; il continua son récit jusqu'à la construction du temple, puis il conclut en disant : *Têtes dures, cœurs fermés, vous vous êtes en tout temps révoltés contre Dieu et l'Esprit-Saint comme vos pères qui ont chassé les prophètes qui leur annonçaient la venue du Messie, de celui que vous avez crucifié et abandonné, qui est ressuscité d'entre les morts. En l'entendant, ils grincèrent des dents contre lui, mais saint Étienne était rempli par la foi et l'Esprit-Saint : il leva les yeux au ciel et vit la gloire de Dieu et Jésus le Messie debout à la droite de Dieu*[1]. Les Juifs se bouchèrent les oreilles, le prirent, lui jetèrent des pierres, remirent ses vêtements à Saul (*Chawoul*) le même que Paul (*Boulos*), firent sortir le saint de la ville et le lapidèrent. Il tomba sur ses genoux en disant : *Seigneur, reçois*

1. *Actes des Apôtres*, VII, 51-55.

روحى اليك ثم قال يا رب لاتحسب عليهم هذه الخطئة ولما قال هذا تنيح وان اناس مومنين حملوا جسده ووضعوا عليه نحيب ثم دفنوه صلاته تكون معنا امين

* fol. 13 v°. *فى[1] هذا اليوم نعيد لانتقال جسد القديس استفانوس اول الشهدا واول الشمامسة واما كيف كان انتقاله فهو ما سلف منه من ايام كثيرة لنياحته وهى تريد عن ثلثماية سنة بعد ان ملك قسطنطين واشتهرت العبادة الحسنة كان انسان من الضيعة التى الجسم المكرم فيها مدفون التى تسمى[2] كفر جماليال قريب اورشليم واسم ذلك الانسان لوكيانوس ظهر المجاهد فى اليوم عدة مرار واعلمه المكان وعرفه باسمه فجاء الرجل وعرف اسقف اورشليم فقام الاسقف واخذ معه اسقفين واهل البيعة فاتى الى المكان واحفروا الموضع فحدثت[3] زلزلة عظيمة وظهر تابوت فيه الجسد المقدس وفاحت منه روائح اطياب فاخرة وسمع اصوات الملائكة يسبحون قائلين الحمد لله فى العلا وعلى الارض السلام وفى الناس المسرة ومكثت مكررة عشرة دفوع فسجدت رووسا الكهنة على الصندوق ثم حملوه بالترتيل

1. Loco capitis praeced. B, Wüst., Malan et Aethiop. habent praesentem S. Stephani translationem quam A, Lud. et Assem. *omiserunt*. — 2. B الذى يسمى. — 3. B فحدست.

mon âme[1]. Puis il ajouta : *Seigneur, ne leur impute pas cette faute*[2]. Quand il eut ainsi parlé, il s'endormit dans le Seigneur. Des fidèles emportèrent son corps et gémirent sur lui; puis ils l'enterrèrent. Que sa prière soit avec nous! Amen.

* fol. 13 v°. *En ce jour, nous célébrons la translation du corps de saint Étienne[3], le premier des martyrs et le premier des diacres. Voici comme la chose arriva. Depuis sa mort, il s'était écoulé beaucoup de temps, plus de trois cents ans. Après que régnait Constantin (*Qosṭanṭin*) et qu'une belle adoration de Dieu s'était répandue, il y avait un homme du village dans lequel le corps sacré se trouvait enterré et qui se nommait Kefr Gamaliel (*Djamâlyâl*), près de Jérusalem (*Ourichelim*). Le nom de cet homme était Lucien (*Loukyânous*). Le martyr lui apparut plusieurs fois en un jour, lui fit connaître l'endroit et lui apprit son nom. L'homme alla en informer l'évêque de Jérusalem. Celui-ci se leva, prit avec lui deux évêques et le clergé et vint à cet endroit. On creusa à cette place : un grand tremblement de terre arriva et un cercueil dans lequel se trouvait le corps du saint apparut : des senteurs de parfums précieux s'en exhalèrent et l'on entendit les voix des anges qui louaient le Seigneur en disant : Gloire à Dieu dans les hauteurs et paix sur la terre et joie pour les hommes;

1. *Actes des Apôtres*, VII, 58. — 2. *Actes des Apôtres*, VII, 59. — 3. Le récit de la translation du corps de saint Étienne remplace le précédent dans B, le synaxaire éthiopien et ceux de Wüstenfeld et de Malan.

والشموع الى ان دخلوا به الى صهيون وبعد ذلك ابتنى له رجل اسمه الاسكندروس من اهل القسطنطينية بيعة نفيسة فى مدينة اورشليم ونقل الجسم المقدس اليها وبعد ذلك بخمس[1] سنين تنيح الاسكندروس فدفنته زوجته بجانب تابوت القديس وبعد ذلك بثمانية سنين اخر اتفق لامرأة الاسكندروس ان توجهت الى القسطنطينية فاراد ان تاخذ زوجها فاتت الى المكان واخذت التابوت الذى فيه جسد القديس استافانوس تظن انه التابوت الذى فيه زوجها وكان من تدبير من الله ثم حملته الى عسقلان ومن هناك ركبت فى مركب تريد القسطنطينية فلما توسطوا البجرصارت تسمع من التابوت تسبيح وترتيل كثير فتعجبت وقامت وتميزت التابوت فعرفت انه الذى فيه جسم القديس فعلمت ان ذلك بامر الله سبحانه ولم يمكنها ان تعود وشكرت الله على ذلك فلما دخلوا الى القسطنطينية مضت الامرأة الى الملك فاعلمته بالخبر فخرج الملك والبطريرك وجماعة الكهنة وشعب المدينة وحملوا التابوت على اعناقهم الى قصر المملكة واظهر الله منه فى المركب وفى قصر الملك ايات كثيرة عظيمة منهم حملوه على عمارية بزوج ابغال لما

1. B بخمسة.

ces chants furent répétés dix fois. Les chefs du clergé se prosternèrent devant le cercueil; puis ils l'emportèrent avec des hymnes et des cierges jusqu'à ce qu'ils le firent entrer dans Sion (*Ṣihoun*). Après cela, un homme qui se nommait Alexandre (*El Iskandarous*), des gens de Constantinople (*El Qosṭanṭinyah*), lui bâtit une église magnifique dans la ville de Jérusalem. Le corps sacré y fut transporté. Cinq ans après, Alexandre mourut : sa veuve l'enterra à côté du cercueil du saint. Au bout de huit ans, il arriva qu'elle partit pour Constantinople. Elle voulut emmener son mari : elle alla à cet endroit et prit le cercueil dans lequel se trouvait le corps de saint Étienne, croyant que c'était celui de son mari : ceci arriva par un dessein de Dieu. Puis elle le transporta à Ascalon (*'Asqalân*) et de là, elle s'embarqua sur un vaisseau qui allait à Constantinople. Quand on fut en pleine mer, on entendit venir du cercueil des louanges et des hymnes en grand nombre. La femme s'étonna, examina le cercueil et reconnut que c'était celui qui contenait le corps du saint. Elle comprit que c'était par l'ordre de Dieu, qu'il soit loué. Il ne lui était pas possible de revenir : elle en remercia Dieu. Quand ils furent entrés à Constantinople, elle alla trouver l'empereur et l'informa de l'affaire. Il sortit avec le patriarche, tous les prêtres et le peuple de la ville; ils transportèrent le cercueil sur leurs épaules jusqu'au palais impérial. Dieu fit apparaître, grâce à lui, dans le vaisseau et dans le palais de l'empereur des miracles nombreux et considérables, entre autres celui-ci : on le transporta sur un char

وصلوا الى الموضع المسمى قسطنطينيوس وهو الذى شاء القديس ان يوضع فيه فساقوا الابغال فلم تمش[1] فلما ضربوهم سمعوا صوت احد البغال يقول هاهنا يوجب ان يوضع القديس فتعجب كلمن سمعه وعلموا ان الذى انطق حمارة بلعام النجس هوا نطق البغال الحاملين جسد القديس فامر الملك ان تبنى هناك بيعة فابتنت ووضع فيها الجوهرة النفيسة جسد القديس الرسول استفانوس صلاته تكون معنا ومع كاتبه امين امين

[2]* وفيه ايضا استشهد القديس لانديانوس هذا كان فى زمان مكسيميانوس الملك الكافر فى بلاد سورية فلما سمع القديس وعبادته ارسل احضره وبذل له من الجوائز والاموال شيا كثيرة اذا ترك عنه عبادة المسيح وعبد اوثانه فاستهزا القديس بكلامه واستحقره واعطى الويل لكراماته واستهان بعذابه وتهديداته فامر ان يعلق فى الهنبازين ويعصر ثم يضرب بالدبابيس ثم يغلا زيت وشحم فى خلقين ويطرح فيه وفى هذا جميعه وهو صابره والسيد المسيح يقويه ويقيمه سالما فلما ضجر من عذابه امر ان توخذ راسه

1. B فلم تمشي. — 2. B, Maï, Lud., Malan, Wüst. et Aeth. *om.* hoc caput et *addit* Aeth. commem. Petri abbatis.

traîné par deux mulets. Quand on arriva à un endroit appelé Constantin (*Qostantinyous*), — c'était là que le saint voulait être placé, — on poussa les mulets, mais ils n'avancèrent pas. Quand on les frappa, on entendit la voix de l'un d'eux qui disait : C'est ici qu'il convient de déposer le saint. Tous ceux qui l'entendirent s'étonnèrent et reconnurent que Celui qui avait fait parler l'ânesse de Bala'am l'imposteur avait fait parler les mulets qui transportaient le corps du saint. L'empereur ordonna qu'on construisît là une église; elle fut bâtie, et il y déposa ce trésor précieux, le corps du saint apôtre Étienne. Que sa prière soit avec nous et avec l'écrivain! Amen, amen.

[1] En ce jour, saint Léontios (*Landyânous*) souffrit le martyre. Il vivait au temps de Maximien (*Maksimyânous*), l'empereur infidèle, dans le pays de Syrie (*Souryâh*). Quand celui-ci entendit parler du saint et de sa dévotion, il le fit venir et lui proposa une grande quantité de récompenses et de richesses s'il abandonnait le culte du Messie et s'il adorait ses idoles. Le saint se moqua de ses propositions, les traita avec mépris, maudit ses générosités et dédaigna ses tourments et ses reproches. L'empereur ordonna de l'attacher à des chevalets et de le broyer, puis on le frappa avec des massues. Ensuite, on fit bouillir de l'huile et de la graisse dans une marmite et on l'y jeta. Pendant ces tourments qu'il supportait avec patience, le Messie le fortifiait et le

1. Le récit qui suit n'est donné que par A. Dans le Synaxaire éthiopien, il est remplacé par la commémoration d'abbâ Pierre.

ففعل به كذلك ونال اكليل الشهادة فظهر من جسده ايات وعجائب كثيرة حتى خرج ذكره فى كل ارض سورية وبنوا له كنائس وديارات وفى احد دياراته تعمد ابونا[1] القديس ساويروس البطريرك صلاته معنا امين

اليوم السادس عشر من توت

فى[2] هذا اليوم نعيد[3] لتكريز هياكل القيامة وذلك[4] ان الملكة القديسة[5] هيلانة لما ان كان فى السنة العشرين من ملك ابنها قسطنطين بعد اجتماع المجمع المقدس بنيقية اخذت اموالا جزيلة[6] وقالت لابنها اننى كنت قد[7] نذرت[8] ان امضى الى القيامة المقدسة واطلب عود الصليب المحيى ففرح بذلك وارسل معها عسكرا ودفع لها اموالا كثيرة[9] فلما ان جاءت وتباركت من المواضع المقدسة ثم بحثت عن عود الصليب وجدته[10] بعد التعب الشديد فمجدته تمجيدا عظيما واكرمته اكراما جزيلا ثم رسمت ببناء هياكل القيامة والجلجلة وبيت لحم والمغارة[11] والجسمانية وسائر الهياكل ورسمت ان[12] يكون ذلك مرصع

1. A ابينا. — 2. Ludolf *om.* hanc comm. — 3. B *add.* فيه. — 4. B ذلك. — 5. *om.* B. — 6. A جزيلا. — 7. B *om.* كنت قد. — 8. B انذرت. — 9. B اموال. — 10. A فوجدته. — 11. B *add.* والعلية. — 12. B وان.

maintenait intact. Quand l'empereur fut fatigué de le tourmenter, il ordonna de lui trancher la tête, ce qui fut fait. Le saint reçut la couronne du martyre. Son corps produisit des prodiges et des miracles nombreux, si bien que sa réputation se répandit dans toute la terre de Syrie et qu'on éleva, sous son invocation, des églises et des couvents. Dans un de ces couvents, fut baptisé notre père saint Sévère (*Sâouîrous*) le patriarche. Que sa prière soit avec nous! Amen.

SEIZIÈME JOUR DE TOUT (**13 septembre**).

[1] En ce jour, nous célébrons la consécration des églises de la Résurrection. La sainte reine Hélène (*Hilânah*), la vingtième année du règne de son fils Constantin (*Qosṭanṭîn*), après la réunion du saint concile de Nicée (*Niqyah*), prit des richesses considérables et dit à son fils : « J'ai fait vœu d'aller à la sainte Résurrection et de chercher le bois de la Croix salutaire. » L'empereur s'en réjouit, envoya avec elle des soldats et lui remit des sommes importantes. A son arrivée, après avoir été bénie aux endroits sacrés, elle chercha le bois de la Croix et le trouva après une grande peine : elle le glorifia considérablement et lui rendit des honneurs importants. Puis elle résolut de construire les églises de

[1] Manque dans Ludolf.

* fol. 14 r°. بالجواهر معمولا[1] بالذهب والفضة وكان بالقدس[2] اسقف قديس فاشار عليها ان * لاتعمل هذا وقال لها ان بعد قليل تجى الامم ويسبوا هذا المكان وينهد ويوخذ ما تعمليه بل الواجب ان تبنيه بنا جيدا[3] كالعادة واعطى بقية[4] الاموال للمساكين فقبلت قوله وسلمت له اموالا كثيرة ورسمت له بالعمل وتوجهت[5] الى ابنها واعلمته بما صنعت ففرح وارسل اموالا اخر[6] ومشدين[7] على العمل ورسم ان يعطى الصناع اجرتهم فى اخر كل نهار[8] على التمام حتى لا يصرخوا[9] فيسخط الله عليه ولما اكمل[10] البناء فى السنة الثلاثين من ملك[11] قسطنطين ارسل اوانيا وكساويا عظيمة[12] مثمنة وارسل لبطريرك القسطنطينية ان ياخذ اساقفته[13] وارسل[14] الى اتناسيوس بطريرك الاسكندرية ان ياخذ ايضا[15] اساقفته ويجتمعوا[16] مع بطريرك انطاكية و[17] بطريرك القدس ويكرزوا الهياكل التى بنيت فاجتمع جميعهم[18] ومكثوا الى اليوم السابع[19] عشر من توت[20] طافوا بالصليب فى تلك

1. A معمول. — 2. A للقدس. — 3. B جديدا. — 4. A *add.* هذا. — 5. B ولما توجهت. — 6. B كثيرة. — 7. B تشديد. — 8. B يوم. — 9. B يضجروا. — 10. B كمل. — 11. A ملكه. — 12. *om.* A. — 13. A ايساقفه. — 14. *om.* B. — 15. A و ان ياخذ ايضا. — 16. B ويجتمع. — 17. B *add.* هو. — 18. B فاجتمعوا جميعه. — 19. B السادس. — 20. A *om.* من توت.

la Résurrection, du Golgotha (*El Djaldjalah*), de Bethléem (*Beït-Laḥam*), de la Grotte, de Gethsémani (*El Djismânyah*) et le reste des églises. Elle décida que ce serait incrusté de pierreries, travaillé en or et en argent. Il y avait à Jérusalem (*El Qods*) un saint évêque; il lui conseilla *de ne pas le faire et lui dit : « Dans peu de temps, les nations viendront, pilleront cet endroit et tout ce que tu auras fait sera détruit et emporté. Il vaut mieux que tu élèves un bel édifice, suivant la coutume, et que tu donnes le reste de l'argent aux pauvres. » Elle accepta cet avis, lui remit des richesses considérables, le chargea de les employer, revint trouver son fils et l'informa de ce qu'elle avait fait. Il en fut joyeux, envoya d'autres richesses et des surveillants pour le travail, et il décida qu'on paierait intégralement aux ouvriers leur salaire à la fin de chaque jour pour éviter leurs clameurs, ce qui aurait excité contre lui la colère de Dieu. Quand la construction fut finie, en l'an 30 du règne de Constantin, il envoya des vases et des vêtements d'un grand prix et manda au patriarche de Constantinople d'emmener ses évêques, à Athanase (*Atanâsyous*), patriarche d'Alexandrie (*El Iskandaryah*) de prendre aussi les siens, de se joindre au patriarche d'Antioche (*Anṭâkyah*) et à celui de Jérusalem et de consacrer les églises qui avaient été bâties. Ils se rassemblèrent tous, restèrent jusqu'au 17 de Tout, firent (ce jour-là), avec la croix, le tour de ces endroits saints, y adorèrent le Seigneur, offrirent le saint sacrifice, glorifièrent la croix et l'adorèrent,

* fol. 14 r°.

المواضع المقدسة وسجدوا فيها للرب وقدموا للرب[1] القرابين ومجدوا الصليب واكرموه ثم ساروا الى كراسيهم بسلام[2] صلواتهم وبركاتهم تحفظنا الى النفس الاخير[3] امين

اليوم السابع عشر من شهر توت

فى هذا اليوم ذكر[4] الصليب المجيد الذى لربنا يسوع المسيح هذا الذى اظهرته الملكة المحبة لله هيلانة ام قسطنطين لما نظفت كوم الجلجلة ووجدته وسبب كونه[5] صار كوما انه لما كانت الاعاجيب تظهر من المقبرة المقدسة حتى الى اقامة الموتى والمقعدين غضبوا اليهود[6] جدا ونادوا فى جميع اليهودية واورشليم[7] ان من كنس داره وكان[8] عنده تراب[9] لا يرميه الا على مقبرة يسوع الناصرى واستمر الحال على ذلك ازيد[10] من مايتى سنة فصار كوما عظيما حتى اتت هيلانة ومسكت اليهود واخذت * يهودا وحبستهم حتى عرفوها المكان واظهرت الصليب المقدسة وبنت له كنيسة وكرزت وعيد له فى السابع عشر من توت وصارت الشعوب المسيحية[11] يحجون اليها مثل يوم[12] القيامة واتفق * fol. 14 v°.

1. *om.* B. — 2. *om.* A. — 3. B l. صلاتهم معنا ... صلواتهم. — 4. B *add.* ان. — 5. *om.* B; *add.* انه. — 6. *om.* B. — 7. A باورشليم. — 8. A l. وكل من اوكان. — 9. A ترابا. — 10. B اكثر. — 11. A المسيحين. — 12. B عيد.

puis ils repartirent en paix pour leurs sièges. Que leurs prières et leurs bénédictions nous protègent jusqu'à notre dernier souffle. Amen.

DIX-SEPTIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (14 septembre).

En ce jour a lieu la commémoration de la Croix glorieuse, celle de notre Seigneur Jésus le Messie. C'est celle que fit apparaître l'impératrice chère à Dieu, Hélène (*Hilânah*), mère de Constantin (*Qosṭanṭin*), quand elle nettoya la colline du Golgotha (*El Djaldjalah*) et la trouva. Voici comment cet endroit était devenu une colline. Lorsque les miracles apparurent au saint sépulcre, au point que les morts et les paralytiques se levèrent, les Juifs furent extrêmement fâchés et firent cette proclamation dans toute la Judée (*El Yahoudyah*) et à Jérusalem (*Ourichelim*) : « Que quiconque balaiera sa maison et aura de la poussière chez lui ne la jette que sur le tombeau de Jésus le Nazaréen. » Il se passa de la sorte plus de deux cents ans, et cet endroit devint une colline considérable. Alors arriva Hélène qui empêcha les Juifs (de continuer). Elle en emprisonna * plusieurs jusqu'à ce qu'ils lui eussent fait connaître l'endroit; elle mit au jour la sainte croix, lui bâtit une église, et la consacra; on célébra la fête, le 17 de Tout. Les chrétiens se mirent à y aller en pèlerinage, * fol. 14 v°.

ان انسانا[1] يقال له اسحق السامرى هو وجماعته كانوا يمشون[2] مع الشعب فى الطريق وكان يبكتهم على تعبيهم وعناهم وكيف يمضون ويسجدون لخشبة وكان فى الشعب رجل قديس[3] قسيس يسمى اوخيدس فلما مشوا[4] فى الطريق عطشوا ولم يجدوا ماء فاتوا الى جب فوجدوا[5] فيه ماء منتن مر فلحق الشعب ضائقة عظيمة[6] فبدا[7] اسحق السامرى يستهزى بهم فغار القس لذلك غيرة الاهية وجادل اسحق السامرى فقال له اسحق ان عاينت قوة باسم الصليب امنت بالمسيح فصلى القس على الماء المنتن فصار حلوا وشرب كل الشعب وداوبهم[8] فاما اسحق لما عطش وجاء[9] الى اوعيته التى فيها الماء فوجدهم مدودين فبلى واتى الى القديس القس[10] اوخيدس وخر عند قدميه وامن بالسيد المسيح[11] وشرب الماء[12] وصار فى الماء قوة ان يكون حلوا للمومنين ومرا لغير المومنين[13] وظهر فيه صليب من[14] نور وبنوا على الجب كنيسة ثم لما مضى اسحق الى مدينة القدس[15] اتى الى[16] الاسقف فعمده[17] وانتقل هو واهل بيته جميعهم[18] وصاروا

1. A انسان. — 2. B يمشوا. — 3. *om.* B et *add.* وكان قديسا. — 4. B مضوا. — 5. B مخدوا. — 6. B l. فلحق.... جدا فضاق الشعب. — 7. A وبدا. — 8. A *om.* وشرب.... — 9. B واتى. — 10. *om.* A. — 11. B وامن بالمسيح. — 12. B من الماء. — 13. B للغير مومنين. — 14. *om.* B. — 15. A لمدينة. — 16. B للاسقف. — 17. B وعمده. — 18. B كلهم.

aussi nombreux qu'au jour de la résurrection. Il arriva qu'un homme nommé Isaac le Samaritain (*Ishaq es Sâmiri*) marchait, lui et les siens, sur la route avec le peuple : il blâmait des gens qui prenaient de la peine et de la fatigue et allaient se prosterner devant un morceau de bois. Dans le peuple, il y avait un saint prêtre nommé Eukhidès (*Aoukhides*). En route, on eut soif et on ne trouva pas d'eau. On arriva à une citerne où il n'y avait que de l'eau infecte et saumâtre. Les gens furent en proie à une vive angoisse. Isaac se mit à les plaisanter. Le prêtre fut saisi d'une ardeur divine et se disputa avec Isaac le Samaritain. Celui-ci lui dit : « Si je vois quelque chose de fort accompli au nom de la Croix, je croirai au Messie. » Le prêtre pria sur l'eau infecte; elle devint douce; tous les gens et leurs montures en burent. Quant à Isaac, lorsqu'il alla vers ses outres où était l'eau, il les trouva remplies de vers. Il alla trouver le saint prêtre Eukhidès, tomba à ses pieds et crut à notre Seigneur le Messie. Il but de l'eau : celle-ci eut la vertu d'être douce pour les fidèles et amère pour les infidèles. Il y apparut une croix lumineuse; on bâtit une église sur la citerne. Puis, quand Isaac arriva à la ville de Jérusalem (*El Qods*), il alla trouver l'évêque qui le baptisa. Ensuite il s'en alla, avec

مومنين فاما ظهور الصليب المجيد[1] فكان فى العاشر من برمهات ولما[2] لم يمكن ان يعيد له فى الصوم جعلوا عيده[3] فى يوم تكريز كنيسته وهو[4] اليوم السابع عشر من توت ويوم[5] ظهور المقبرة والمجد لربنا يسوع المسيح الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين[6]

وفيه[7] ايضا تنيحت تاوغنسطا هذه كانت على ايام انوريوس وارغاديوس الملكين البارين وكان فى احد الايام قد اتوا رسل * ملك الهند بهدية الى الملوك وفى عودتهم وجدوا هذه العذرى تاوغنسطا وفى يدها كتاب تقرا فيه فاختطفوها واتوا بها الى بلادهم وصارت رئيسة على حشم الملك ونسائه فاتفق ان ابن الملك مرض مرضا صعبا فاخذته فى حضنها وصلبت عليه بعلامة الصليب فعوفى من ساعته فشاء خبرها فى تلك البلاد ومن ذلك اليوم لم تكن عندهم فى صورة عبدة بل سيدة[8] واتفق للملك المضى الى الحرب فاتى عليه قتام[9] وظلام[10] فافكر فى باطنه[11] بعلامة الصليب التى[12] تعملها[13] تاوغنسطا ثم انه *fol. 15 r°.

1. *om.* B. — 2. B فلما. — 3. A عيد. — 4. A هو. — 5. B وهو. — 6. B l. لربنا ...) لله دايما. — 7. B وفى هذا اليوم. Ludolf *om.* hanc commemorationem. — 8. B *om.* بل سيدة. — 9. A يقتام; B غتام. — 10. B وضباب. — 11. B l. فافكر ...) وبمعرفته. — 12. B الذى. — 13. B تعمله.

sa famille, et ils furent croyants. Quant à l'apparition de la croix glorieuse, elle eut lieu le 10 de Barmahât et, comme on ne pouvait pas célébrer sa fête pendant le jeûne, on la plaça le jour de la consécration de son église qui est le 17 de Tout. C'est aussi le jour de la découverte du sépulcre. Gloire à notre Seigneur Jésus le Messie, à présent, dans les temps des temps et dans les siècles des siècles. Amen.

[1] Ce jour-là s'endormit dans le Seigneur Théognoste (*Tâoughnosṭâ*). Elle vivait au temps d'Honorius (*Anouryous*) et Arcadius (*Arghâdyous*) les deux empereurs vertueux. Un jour, * des ambassadeurs du roi de l'Inde vinrent trouver ces empereurs avec un cadeau. A leur retour, ils trouvèrent cette vierge Théognoste ayant à la main un livre où elle lisait. Ils s'emparèrent d'elle et l'emmenèrent dans leur pays où elle fut mise à la tête des serviteurs du roi et de ses femmes. Il arriva que le fils du roi tomba gravement malade : elle le prit dans ses bras et fit sur lui le signe de la croix; il guérit sur le champ. La nouvelle s'en répandit dans le pays : à partir de ce jour, la sainte ne fut plus considérée comme une esclave, mais comme une princesse. Il advint que le roi partit pour la guerre; il fut surpris par des tourbillons de poussière et des ténèbres. Il songea en lui-même au signe de la croix que faisait *fol. 15 r°.

1. Manque dans Ludolf.

رشم بعلامة الصليب[1] على الريح فصار صحوا وبعلامة الصليب كسر[2] اعداه فلما عاد من الحرب تطارح على قدمى القديسة وسألها ان تعطيه المعمودية المقدسة هو وجماعة تلك الكورة فعرفتهم انه لا ينبغى لها ان تعمد احدا فارسلوا[3] الى انوريوس الملك فعرفوه باعادتهم الى الايمان وسألوه ان يرسل[4] لهم قسا[5] يعمدهم فارسل[6] لهم رجل قسيس[7] حبيس قديس فعمدهم[8] جميعهم[9] وناولهم[10] من جسد المسيح ودمه ففرحت العذرى بمجيه[11] كثيرا وتباركوا من بعضهم بعضا[12] وبنت لها ديرا[13] وصارفيه[14] عندها[15] عذارى كثيرات احبوا شكلها فاما الحبيس[16] لما عاد[17] الى الملك وعرفه بعودة اهل الكورة الى الايمان بالسيد المسيح[18] ففرح جدا واتفق مع البطريرك على قسمة ذلك[19] الحبيس اسقفا فاقسمه اسقفا[20] واعاده اليهم وابتهجت نفوسهم وكانوا قد بنوا كنيسة عظيمة واحتاجوا الى عمد وكان هناك بربا كبيرة[21] وفيها[22] عمد حسان فصلت العذرى للسيد[23] المسيح

1. B (l. ثم....) صلب. — 2. B غلب. — 3. B فارسلوها. — 4. B يسير. — 5. B قس ان. — 6. B فسير. — 7. A رئيس. — 8. A عمدهم. — 9. B جميعا. — 10. A واعطاهم. — 11. *om.* B et *add.* جدا. — 12. B البعض. — 13. A دير. — 14. *om.* B. — 15. *om.* A. — 16. B الجيش. — 17. B عادوا. — 18. B *om.* بالسيد المسيح. — 19. A (l. واتفق....) ثم اقسم. — 20. A *om.* فاقسمه.... — 21. B عظيم. — 22. B وفيه. — 23. *om.* B.

Théognoste et le traça sur le vent : le ciel devint serein et il écrasa ses ennemis grâce au signe de la Croix. Quand il revint de la guerre, il se jeta aux pieds de la sainte, et lui demanda de lui conférer le saint baptême, à lui et aux gens de cette contrée. Théognoste leur fit connaître qu'il ne lui était pas permis de baptiser quelqu'un. Alors ils envoyèrent vers l'empereur Honorius, lui apprirent leur conversion à la foi de notre Seigneur le Messie et lui demandèrent de leur envoyer un prêtre pour les baptiser. Il leur adressa un saint prêtre voué à Dieu qui les baptisa tous et les fit participer au corps et au sang du Messie. La vierge se réjouit beaucoup de sa venue; ils se bénirent réciproquement; elle construisit pour elle un couvent où se rassemblèrent près d'elle de nombreuses vierges qui aimaient sa manière de vivre. Quant au prêtre, lorsqu'il revint trouver l'empereur et qu'il l'informa de la conversion des gens de cette contrée à la foi de notre Seigneur le Messie, le prince se réjouit beaucoup. Il s'entendit avec le patriarche pour sacrer évêque ce prêtre : il le sacra et le renvoya vers ces gens dont les âmes furent réjouies. Ils avaient bâti une église magnifique, mais ils n'avaient pas de colonnes : il y avait là un grand temple païen qui en renfermait de belles. La sainte pria avec des larmes notre Seigneur le Messie et les colonnes se

بدموع[1] فانتقلوا العمد من اماكنهم واتوا الى البيعة فمجدوا المومنين السيد[2] المسيح
والذين كانوا[3] قد بقوا فى عبادة الاوثان عادوا الى معرفة السيد[4] المسيح فاما العذراء
فانها ابتهجت بما كان ثم[5] * تنيحت فى ذلك الدير فى وسط العذارى صلاتها تكون معنا[6] امين * fol. 15 v°.

اليوم الثامن عشر من شهر توت

[7]نعيد فيه للشهيد[8] القديس مرقوريوس هذا كان خاليا وكان اولا لا[9] مسيحيا فلما
تنيح قسطس ابن قسطنطين الملك ملك[10] بعده يوليانوس الكافر الذى قتل[11] القديس
مرقوريوس وكان هذا الكافر ابن اخت قسطنطين الملك[12] واثار[13] عبادة الاصنام واستشهد
على يديه[14] جماعة[15] من الشهداء ولما بلغ[16] يوم مولده[17] جمع[18] الملاهى للعب[19]
والمخايلين وكان هذا القديس من جملتهم فرسم لهم الملك المعاند ان يحاكى

1. A بدموعا. — 2. *om.* B. — 3. *om.* A. — 4. *om.* B. — 5. B *om.* ابتهجت.... — 6. B تحرصنا جميعا. — 7. Ludolf *om.* hanc commemorationem. — 8. *om.* B — 9. *om.* AB. — 10. AB وملك. — 11. AB قتله. — 12. *om.* B. — 13. AB اثار. — 14. B يديهم. — 15. A كثيرين. — 16. A *add.* انه. — 17. B مولد له. — 18. A جميع. — 19. *om.* B.

transportèrent de leur place dans l'église. Les fidèles glorifièrent notre Seigneur le Messie, et ceux qui étaient restés dans l'idolâtrie revinrent à la connaissance de notre Seigneur le Messie. Quant à la vierge, elle se réjouit de ce qui était arrivé; * ensuite, elle mourut dans ce couvent, au milieu des vierges. * fol. 15 v°.
Que sa prière soit avec nous! Amen.

DIX-HUITIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**15 septembre**).

[1]Nous célébrons la fête du martyr saint Mercure (*Marqouryous*)[2] : c'était un mime; au commencement il n'était pas chrétien. Lorsque Constance, (*Qosṭos*), fils de Constantin (*Qosṭanṭin*) l'empereur, s'endormit dans le Seigneur, (361 de J.-C.), il eut pour successeur Julien (*Youlyânous*) l'infidèle qui fit périr saint Mercure. Cet infidèle était fils de la sœur de l'empereur Constantin et il rétablit le culte des idoles. A cause de lui une foule de martyrs furent immolés. Un jour, à l'anniversaire de sa naissance, il rassembla des musiciens et des mimes, parmi lesquels était ce saint, et ce prince apostat lui ordonna de parodier les chrétiens. Il obéit, et lorsqu'il fut arrivé à la parodie du saint

1. Cette commémoration manque dans Ludolf. — 2. Il est appelé par erreur *Porphyrius* dans le Synaxaire de Wüstenfeld et dans celui de Malan.

بالمسيحيين [1] فاحكا بهم [2] ولما بلغ ان يحكى المعمودية المقدسة وصلب على الماء بعلامة الصليب المقدس [3] باسم الاب والابن والروح القدس فاضاء الرب عقله وابصر [4] نعمة الاهية قد حلت [5] فى الماء ونورا [6] قد غشاه ولوقته تعرى من ثيابه [7] وغطس [8] فى الماء ثلاثة غطسا ثم صعد من الماء ولبس [9] ثيابه واقر انه مسيحى [10] فوعده [11] الملك وتوعده وردعه [12] عن ذلك وخوفه وهو يقول انا مسيحى [13] فرسم بضرب عنقه فنال موهبة الشهادة [14] واستحق اكليل الشهادة [15] شفاعته [16] تكون معنا امين

[17] وفيه ايضا تذكار استفانوس القس ونيكيطا الشهيد [18] صلاتهم [19] تكون [20] معنا امين

اليوم التاسع عشر من توت

[21] تذكار القديس اغريغوريوس بطريرك الارمن الذى صار شهيدا بغير سفك دم [22] وذلك انه جعله نفسه عبدا فى بلاد الارمن على ايام طرداد الملك وكان الملك كافر

1. B للمسيحيين. — 2. B لهم. — 3. B *om.* ... بعلامة. — 4. B فابصر. — 5. A فدخلت. — 6. A ونور. — 7. B *om.* ولوقته... — 8. B فغطس. — 9. A فلبس. — 10. A مسيحيا. — 11. B فوعده. — 12. B ووعده لمواعيد جزيلة وخوفه. — 13. A مسيحيا. — 14. B *om.* فنال.... — 15. B الاكليل. — 16. B بركاته. — 17. Ludolf, Wüst. et Malan *om.* has commem. — 18. A الشهيدة. B ومليطا الشهيدة. — 19. B صلاتها. — 20. B *om.* — 21. Ludolf *om.* hanc comm. — 22. B بلا دم.

baptême et qu'il fit sur l'eau le signe de la sainte croix, au nom du Père, et du Fils et de l'Esprit-Saint, le Seigneur illumina son esprit et lui fit voir la grâce divine qui descendit sur l'eau et une lumière qui la couvrit. Sur-le-champ, il se dépouilla de ses vêtements, plongea trois fois dans l'eau, puis il en sortit, remit ses habits et confessa qu'il était chrétien. L'empereur lui fit des promesses et des menaces, chercha à l'en détourner et à l'effrayer, mais il répétait : « Je suis chrétien ». Il décida de lui trancher la tête. Le saint reçut le don du martyre; il fut jugé digne de la couronne du martyre, que son intercession soit avec nous! Amen.

En [1] ce jour a lieu aussi la commémoration d'Étienne (*Estifânous*) le prêtre, et de Nicétas (*Nikiṭâ*) [2] le martyr. Que leur prière soit avec nous! Amen.

DIX-NEUVIÈME JOUR DE TOUT (16 septembre).

[3] Commémoration de saint Grégoire (*Aghrighouryous*) patriarche d'Arménie (*El-Armen*) qui fut martyr sans effusion de sang. Voici comment : il se fit esclave dans le pays d'Arménie au temps de Tiridate (*Ṭirdâd*) le roi qui était

1. Cette mention manque dans les Synaxaires de Ludolf, de Wüstenfeld et de Malan. — 2. Assemani : *Melita*. — 3. Manque dans Ludolf.

فلما دخل فى[1] بيت الاصنام ليبخر[2] واستدعا القديس ليبخر معه للاصنام فلم يفعل فعذبه
بانواع العذاب الصعبة[3] وبالنار[4] واخر ذلك رماه[5] فى جب فارغ اقام * فيه خمسة عشر سنة * fol. 16 r°.
وكانت بجانب القصر عجوز ارملة ابصرت رويا كان من يقول لها كونى اعملى خبزا[6]
وارميه فى هذا الجب فاقامت[7] تعمل[8] هكذا الى كمال خمسة عشر سنة الى حيث اتفق
للملك انه قتل العذارى اعنى اربسيما واغاتا[9] ورفقتهما اصعده من الجب وبقية خبره
على جليته تجده كاملا[10] فى الخامس عشر من شهر[11] كيهك شفاعته وبركته تكون[12]
معنا امين

اليوم العشرين من شهر توت

[13]فى هذا اليوم تنيح الاب القديس[14] المغبوط اتاسيوس البطريرك الثامن والعشرين[15]
من بطاركة الاسكندرية كان هذا الاب قيما بالاسكندرية[16] فلما تنيح الاب انبا[17]
بطرس اتفق رأى جماعة من الاساقفة و[18] الاراخنة ان يصيروه[19] بطريركا وذلك لما ذكر

1. *om.* B. — 2. *om.* B. — 3. A الصعب. — 4. *om.* B. — 5. A ارموه. — 6. B خيرا. — 7. B فقامت. — 8. B تعجل. — 9. B وغياتا. — 10. B l. كتب فى يوم نياحته فى (اليوم ... على جليته. — 11. *om.* B. — 12. B *om.* وبركته... — 13. Ludolf *om.* hanc comm. — 14. *om.* A. — 15. A وهو الثانى والعشرين. — 16. A *om.* كان..... — 17. *om.* B. — 18. A *om.* و. — 19. B على تصيره.

infidèle. Quand celui-ci entra dans le temple des idoles pour offrir de l'encens et invita le saint à en faire autant, il ne le fit pas. Le roi lui fit souffrir toutes sortes de châtiments douloureux et le tourment du feu : à la fin, il le fit jeter dans une citerne vide où il demeura * quinze ans. Il y avait près du * fol. 16 r°.
palais une vieille femme veuve, qui eut une vision. Une voix lui disait : « Fais un pain et jette-le dans la citerne ». Elle agit de la sorte jusqu'à la fin des quinze ans, lorsqu'il arriva que le roi fit périr les vierges, c'est-à-dire Repsima (*Arib-sima*), Agatha (*Aghâtâ*) et leurs compagnes; alors il le tira de la citerne. On trouvera le reste de son histoire, exacte et complète, au quinze du mois de Koïhak. Que son intercession et sa bénédiction soient avec nous! Amen.

VINGTIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**17 septembre**).

En[1] ce jour, s'endormit dans le Seigneur le saint père, le bienheureux Athanase (*Atanâsyous*), le vingt-huitième patriarche d'Alexandrie (*El-Iskanda-ryah*). Ce père vivait dans cette ville. Lorsque le père abbâ Pierre (*Batros*) s'endormit dans le Seigneur (490 de J.-C.), une troupe d'évêques et de chefs

1. Manque dans Ludolf.

عنه من الاستقامة فى دينه وعلمه وكان[1] رجلا صالحا[2] مملوا من الامانة وروح القدس حال فيه[3] فلما صار[4] بطريركا رعا رعية المسيح احسن رعاية وحرسهم[5] من الذياب الخاطفة[6] الابليسية بمواعظه وصلاواته واقام فى البطريركية سبع[7] سنين وتنيح بسلام صلاته معنا امين[8]

[9]فى هذا اليوم ايضا تذكار القديسة تاوبستة وذلك ان هذه القديسة قد تزوجت ورزقت ولدا واحدا وتنيح بعلها وهى صبية وقالت عن نفسها ان تترهب وابتدت[10] بعمل السيرة الروحانية وواصبت[11] على الصوم والصلاوات المتواترة وكثرت المطانوات فى ليلها ونهارها وفى الاخر مضت الى الاسقف انبا مقاره اسقف منفيوش وسجدت له وتباركت منه وطلبت منه ان يصلى عليها ويلبسها اسكيم الرهبة فاشار عليها الاب الاسقف ان تجرب نفسها سنة واحدة ويوعدها انه بعد سنة يلبسها الاسكيم الملائكى وانها مضت الى منزلها وحبست ذاتها فى بيت صغير وكان ولدها له اثنى عشر سنة

1. B فكان. — 2. B رجل صالح. — 3. B حالد عليه. — 4. B صير. — 5. B وحرصهم. — 6. *om.* A. — 7. B سبعة. — 8. B *add.* صلاته تكون مع الناسخ والقارى. Wüst. *add.* comm. Sanctae Melusinae (*lege* Melitinae). Ludolf مديليا. — 9. A, Ludolf, Assemani, Maï, Malan et Aeth. *om.* hanc sectionem. — 10. B واشترت. — 11. B وواصبت.

s'accorda à faire Athanase patriarche, à cause de la réputation de son orthodoxie dans sa religion et de sa science. C'était un homme pieux, vertueux, rempli de foi; l'Esprit-Saint résidait en lui. Quand il devint patriarche, il garda le troupeau du Messie de la meilleure manière et le protégea contre les loups ravisseurs du démon par ses exhortations et ses prières. Il resta sept ans au patriarcat, puis mourut en paix (497 de J.-C.). Que sa prière soit avec nous! Amen[1].

En[2] ce jour a lieu également la commémoration de sainte Théopista (*Tâoubistah*). Cette sainte était mariée et avait un fils unique. Son mari mourut quand elle était jeune : elle se promit à elle-même d'embrasser la vie monastique : elle commença par mener une existence spirituelle, elle jeûna continuellement, s'acquitta de prières réitérées et multiplia les adorations nuit et jour. A la fin, elle alla trouver l'évêque Anbâ Macaire (*Maqârah*), évêque de Nikyous (*Manfyouch*), se prosterna devant lui, reçut sa bénédiction, lui demanda de prier pour elle et de la revêtir de l'habit monastique. L'évêque lui conseilla de s'éprouver pendant un an et lui promit qu'au bout de ce temps, il la

1. Le Synaxaire de Wüstenfeld, comme le Synaxaire éthiopien, ajoute ici la commémoration de sainte Melusina (lisez Melitina). — 2. Ce paragraphe manque dans A et dans le Synaxaire éthiopien et ceux de Ludolf, Assemani, Maï et Malan.

يهتم لها بحاجة الحياة[1] واندفعت بعبادة تعبة ونسكية صعبات ولما مضت السنة نسى[2] الاب الاسقف ما كان اوعد هذه القديسة به من لباس الرهبنة وان الاسقف رأى فى النوم هذه القديسة وهى منيرة جدا وقالت له يا ابى كيف نسيتنى الى الان وانا فى هذه الليلة اتنيح فرأيت كانى قمت من نومى وكملت عليها صلاة الرهبنة والبستها زى الرهبنة ولما لم اجد قلسوة قلعت قلسوتى من على راسى وجعلتها عليها ووشحتها بالاسكيم المقدس وامرت تلميذى ان ياتينى[3] بقلسوة اخرى فلبستها وان كان بيدها صليب فضة فناولته لى وقالت لى يا ابى اقبل من تلميذتك هذا الصليب وفى تلك الساعة استيقظت[4] من نومى فوجدت فى يدى الصليب وتاملت صنعته اذ هو حسن جدا فتعجبت ومجدت الله ولما كان باكرا مضيت انا وتلميذى الى بيت تلك الامرأة المباركة فوجدت ابنا جالسا فلما نظرنى واقام وتلقانى[5] وهو يبكى بدموع[6] غزار فسألته ما سبب بكاك فقال لى ان والدتى استدعتنى فى النصف من هذه الليلة وودعتنى وقالت يا ابنى مهما اشار اليك ابونا الاسقف افعله ولا تخرج عنه وانا فى هذه الليلة اتنيح وامضى الى

1. B الحنك. — 2. B تهشى. — 3. B ياننى. — 4. B استيقضت. — 5. B وانلقانى. — 6. B بدموعا.

revêtirait de l'habit angélique. Elle alla à sa demeure, se cloîtra dans une petite chambre; son fils, qui avait douze ans, pourvut aux besoins de son existence. Elle se livra à des dévotions fatigantes et à de pénibles exercices de piété. Au bout de l'année, l'évêque oublia qu'il avait promis à cette sainte de la vêtir de l'habit monastique; il la vit en songe, toute resplendissante. — Elle me dit, [raconte-t-il] : « Mon père, comment m'as-tu oubliée jusqu'à présent? Voici que je mourrai cette nuit ». Il me sembla que je m'éveillais, que je prononçais complètement sur elle la formule monastique, que je la revêtais de l'habit de religieuse; comme je ne trouvais pas de coiffure, j'ôtai la mienne de ma tête, je la plaçai sur la sienne, je la ceignis de l'habit sacré; j'ordonnai à mon disciple de m'apporter une autre coiffure que je mis. Elle avait dans sa main un crucifix d'argent, elle me le donna en disant : « Mon père, accepte ce crucifix de ton élève ». A ce moment, je m'éveillai et je le trouvai dans ma main; j'examinai son travail; il était très beau. Je fus surpris et je louai Dieu. Dès le matin, je me rendis avec mon disciple à la maison de cette femme bénie. Je trouvai son fils assis. Quand il me vit, il se leva, vint à ma rencontre en versant des larmes abondantes. Je lui demandai la cause de ses pleurs; il me dit : « Ma mère m'a appelé au milieu de cette nuit et m'a fait ses adieux en me disant : « Mon fils, tout ce que notre père, l'évêque, te conseillera, fais-le; ne te sépare pas de lui; moi, je vais mourir cette nuit-ci et j'irai trouver notre Seigneur le Messie ». Ensuite elle pria sur moi et invoqua Dieu pour moi. Puis

السيد المسيح وصلت على ودعت لى وقالت لى احفظ جميع ما اوصيتك به ولا تخرج
عن راى ابينا الاسقف وها انا بين يديك وان الاب الاسقف اتى الى حبس القديسة
وقرع عليها الباب فلم تتكلم فقال الاب الاسقف بالحقيقة تنيحت هذه المباركة وامر
تلميذه ان يهد باب الحبس ففعل ذلك فلما دخل الاسقف وجد القديسة قد تنيحت
وهى متوحشة بالاسكيم الذى وضعه[1] عليها فى المنام بالليل ووجدت ايضا تلك
القلسوة الذى كنت البسها فى الليل فتغرقت عينى الاسقف بالدموع وسبح الله
ومجده الذى يصنع مرضاة القديسة وان الاب الاسقف جلس وكفنها بيديه كعادة الرهبان
واستدعى الكهنة وحملوها الى البيعة المقدسة وكملوا عليها الصلاة فى البيعة باكرام كثير
وكان فى المدينة رجل مقعد معذب من الارواح الخبيثة فلما سمع ترتيل الكهنة قدام
الجمع المقدس امر اهله ان يحملوه ويمضوا به الى حيث جسد القديسة وكان يعبد
الاوثان فلما اتوا به اهله الى البيعة[2] دنا من الجسد المقدس بامانة فشفى للوقت وخرج منه
الشيطان وكان يمشى صحيحا فأمن للوقت بالسيد المسيح هو وجميع اهله وان الاب
الاسقف عمدهم الجميع وكان كل من به مرض او عاهه(?)[3] ياتوا الى البيعة المقدسة وعندما

1. B وضعته. — 2. B *add.* فلما. — 3. الم ?.

elle ajouta : « Observe toutes mes recommandations; ne t'écarte pas de l'avis « de notre père l'évêque ». Me voici entre tes mains. » — L'évêque alla au lieu de réclusion de la sainte et frappa à la porte. Elle ne répondit pas. En vérité, dit-il, cette femme bénie est morte; et il ordonna à son disciple de briser la porte de la cellule. Il le fit. Quand l'évêque entra, il trouva la sainte morte; elle était ceinte de l'habit qu'il avait mis sur elle en songe pendant la nuit. Je trouvai aussi, dit-il, cette coiffure que j'avais placée sur elle la nuit. — Les yeux de l'évêque se remplirent de larmes : il célébra la louange et la gloire de Dieu qui avait accompli le désir de la sainte. L'évêque s'assit et la mit de ses propres mains dans le linceul suivant la coutume des moines. Il manda les prêtres qui la transportèrent dans la sainte église et y prononcèrent sur elle toutes les prières avec beaucoup d'honneurs. — Il y avait dans la ville un paralytique tourmenté par les esprits malfaisants. Quand il entendit les chants des prêtres devant la sainte assemblée, il ordonna aux siens de le transporter et de l'apporter là où était le corps de la sainte. Lui-même était païen. Quand les siens l'eurent amené à l'église, il s'approcha avec ferveur du saint corps et fut guéri sur-le-champ; Satan sortit de lui : il se mit à marcher en bonne santé; il crut aussitôt, lui et toute sa famille, à notre Seigneur le Messie, et l'évêque les baptisa tous. Tous ceux qui souffraient allaient à la

لمسوا الجسد المقدس يبروا الجميع ولما سمع المتولى بالعجائب التى ظهرت من جسد القديسة اتى الى البيعة وامن بالمسيح هو واكثر من فى المدينة وبعد ذلك حمل الجسد المقدس ودفنه باكرام كثير ولربنا متولى خلاصنا يسوع المسيح [1] المجد ولابيه الصالح وللروح [2] القدس الى الابد امين

[3] وفيه ايضا ذكر ملاسى القديسة صلاتها معنا امين

اليوم الحادى والعشروف [4] من توت

فى هذا اليوم استشهد القديس كبريانوس [5] ويوستينة [6] وكان [7] هذا كبريانوس [8] كافرا وساحرا [9] قد تعلم بالمغرب علم السحر وفاق على كلمن بالمغرب [10] ثم حمله العجب بكفره وسحره الى انجاء الى مدينة انطاكية لينظر ان كان فيها [11] او عند اهلها [12] علما زائدا يتعلمه والا فيفتخر عليهم [13] فحيث حصل فى انطاكية وشاع خبره بها سمع [14] به شاب من اولاد

1. B *add.* له. — 2. B والروح. — 3. A, Assemani, Maï, Malan *om.* hanc comm. Ludolf هديلما. — 4. A والعشرين. — 5. A كيريانوس. B غبريانوس. — 6. A ويوسينة. B يوستينة. — 7. B كان. — 8. A كيريانوس. B غبريانوس. — 9. B *om.* و. — 10. B فى المغرب. — 11. B عندهم. — 12. B *om.* او عند اهلها. — 13. A *om.* والا.... — 14. B فسمع.

sainte église, et dès qu'ils avaient touché le saint corps, ils étaient tous guéris. Quand le gouverneur apprit les miracles qu'il produisait, il alla à l'église et crut au Messie avec la plus grande partie des habitants de la ville. Ensuite, il fit emporter le saint corps et l'enterra avec beaucoup d'honneurs. Gloire éternellement au gardien de notre salut, Jésus le Messie, à son Père le juste et à l'Esprit-Saint! Amen.

En [1] ce jour a lieu aussi la commémoration de sainte Melitina (*Malâsi*). Que sa prière soit avec nous! Amen.

VINGT ET UNIÈME JOUR DE TOUT (**18 septembre**).

En ce jour moururent martyrs saint Cyprien [2] (*Kibryânous*) et Justine (*Youstinah*). Ce Cyprien était infidèle et magicien. Il avait étudié la sorcellerie dans l'Occident et surpassait tous ceux qui s'y trouvaient. Ensuite l'orgueil de son infidélité et de sa magie le poussa à venir dans la ville d'Antioche (*Anṭâkyah*) pour voir s'il s'y trouvait, parmi ses habitants, une science supplémentaire qu'il apprendrait, sinon il s'enorgueillirait au-dessus des gens. Lorsqu'il fut arrivé à Antioche et que sa réputation s'y fut répandue, un jeune homme, fils d'un

1. Cette mention manque dans A, Assemani, Maï et Malan. Ludolf ajoute la sainte Vierge. — 2. Malan : *Cyril.* Ludolf : *Ṭibarious.*

اكابرها كان قد هوى شابة مسيحية عذراء تدعا يوستينة[1] كان قد ابصرها وهى ماضية الى البيعة فالتهب بهواها ولم يقدر عليها[2] لا بترغيب ولا بمال[3] ولا بتهديد القتل ولا بالسحر[4] فاما سمع بخبر وصول كبريانوس[5] وانه يفوق اهل العلم[6] بسحره قصده[7]
* fol. 16 v°. وشكا له حاله يومل ان * ينال شفا[8] على يديه فاوعده[9] كبريانوس[10] ببلوغ امله ثم حرك[11] عليها[12] كل صنف من اصناف صناعته[13] فلم يقدر[14] عليها وكان لما ارسل لها[15] قوة من قوى[16] الشياطين فيجدونها[17] تصلى ولا[18] يستطيعوا القيام امامها[19] دون حربهم لها[20] فاما كل وتجرد دعا الشياطين وقال لهم ان لم تجسروا[21] الى يوستينة[22] فانا[23] ارجع مسيحيا ففكر مقدم الشياطين[24] فى حيلة ليخدعه بها وذلك انه ترك بعض[25] شياطينه يتزيا[26] بزيها ويظهر[27] فى صورتها وياتيه ثم سبق فاعلم كبريانوس[28] بورودها[29] ففرح ومكث يرقبها واذا بالشيطان المشبه[30] بها قد دخل[31] اليه ففرح كبريانوس[32]

1. A اوسينة. B يوستيتة. — 2. B ولم يتقدر. — 3. B لا لترغيب المال. — 4. B ولا بصناعة للسحر. — 5. A هذا القديس كيريانوس. B غبريانوس. — 6. B العالم. — 7. A فقصده. — 8. B شفاه. — 9. B واوعده. — 10. A القديس. B غبريانوس. — 11. B فحرك. — 12. B add. غبريانوس. — 13. A l. من ..... ساعته من. — 14. B يقتدر. — 15. om. B. — 16. B قوة. — 17. A فيجدوها. — 18. A فلا. — 19. B عليها. — 20. A حربها. — 21. A اد لم تحضروا. — 22. A اوسينة. B يوستيتة. — 23. A ولا انا. — 24. A مقدمهم. — 25. A بعد. — 26. B ليتزيا. — 27. om. B. — 28. A كيريانوس. B غبريانوس. — 29. B add. زعم اليد. — 30. B المتشبه. — 31. B انى. — 32. A كيريانوس. B غبريانوس.

des grands de la ville entendit parler de lui. Il s'était épris d'une vierge chrétienne qui s'appelait Justine et qu'il avait vue tandis qu'elle allait à l'église. Il brûlait de passion pour elle, sans pouvoir rien obtenir ni par promesses, ni par argent, ni par menaces de mort, ni par magie. Quand il apprit la nouvelle de l'arrivée de Cyprien et sa supériorité en sorcellerie sur tous les savants,
* fol. 16 v°. il alla le trouver, se plaignit à lui de son état, espérant * obtenir du soulagement par son intermédiaire. Cyprien lui promit de réaliser son espoir; puis il mit en œuvre contre elle toutes les ressources de son art, sans rien pouvoir contre elle. Quand il envoyait contre elle une des puissances infernales, celles-ci la trouvaient priant et ne pouvaient tenir devant elle, loin de la combattre. Quand il fut fatigué et à bout de ressources, il appela les démons et leur dit : « Si vous n'osez rien contre Justine, je redeviendrai chrétien. Le chef des diables médita une ruse pour le tromper ». Il fit prendre à l'un de ses démons la forme de Justine; il apparut sous ses dehors pour aller le trouver : il le devança et avertit Cyprien de son arrivée. Celui-ci en fut joyeux et resta à l'attendre. Quand le démon qui ressemblait à Justine

وقام ليعانقها ومن عظم[1] ابتهاجه بها[2] قال مرحبا بست[3] النساء يوستينة[4] فعند ذكره لاسمها فقط صار الشيطان المشبه[5] بها[6] مثل الدخان وانحل منتنا فعلم كبريا نوس[7] انها خديعة من الشيطان لم يستطع[8] ان يقوم قبالة ذكر اسمها فقط دون ان يخدعها فقام للوقت[9] واحرق كتبه وتعمد من بطريرك انطاكية ثم رهبه وبعد قليل قدمه[10] شماها وايضا قسا فلما نجح فى الفضيلة وفى علوم البيعة صار اسقفا على قرطاجنة[11] واخذ القديسة يوستينة[12] وجعلها[13] رئيسة على دير الرهبانات ولما اجتمع المجمع المقدس بقرطا جنة كان هذا القديس احد المجتمعين فيه فلما علم[14] داكيوس الملك بكبريانوس ويوستينة[15] استحضرهما وطلب منهما الكفر فلما لم يطيعاه عاقبهما عقوبات صعبة واخيرا ضرب اعناقهما[16] صلاتهما[17] معنا امين[18]

1. B ولعظم. — 2: *om.* A. — 3. B ست. — 4. A اوسينة. B يوستيتة. — 5. B المتشبه. — 6. A *add.* فقط et انحل. — 7. A كيريانوس. B غبريانوس. — 8. A لم يستطيع. — 9. B فى لحين. — 10. B قدموه. — 11. B قرطاجنا. — 12. A اوسينة. B يوستيتة. — 13. B جعلها. — 14. B *add.* بهما. — 15. *om.* B. A بقبريانوس ويوسينة — 16. B ارقابهما. — 17. B شفاعتهما. — 18. *add.* Wüstenfeld et Syn. Aethiop. commem. Sanctae Virginis.

entra chez lui, il se réjouit et se leva pour l'embrasser; dans l'excès de son contentement, il lui dit : « Que la reine des femmes, Justine, soit la bienvenue! » — A cette seule mention de son nom, le démon qui ressemblait à Justine devint comme de la fumée et s'évanouit avec une odeur infecte. Cyprien reconnut que c'était une imposture de Satan et que le diable ne pouvait tenir contre la simple mention de son nom, loin de pouvoir la tromper. Il se leva sur-le-champ, brûla ses livres, reçut le baptême du patriarche d'Antioche : celui-ci le fit moine, et au bout de peu de temps, le consacra diacre et aussi prêtre. Quand il fut avancé en mérite et en science ecclésiastique, il devint évêque de Carthage (*Qarṭâdjinnah*); il prit sainte Justine et fit d'elle la supérieure d'un couvent de religieuses. Quand le saint concile se réunit à Carthage, il fut un de ses membres. L'empereur Dèce (*Dâkyous*) ayant appris l'histoire de Cyprien et de Justine, les fit venir et leur demanda d'apostasier. Comme ils n'obéissaient pas, il leur fit subir de durs tourments et, à la fin, leur fit trancher la tête. Que leur prière soit avec nous! Amen[1].

1. Le Synaxaire de Wüstenfeld ajoute ensuite, comme le Synaxaire éthiopien, la commémoration de la sainte Vierge.

اليوم الثانى والعشرون[1] من شهر توت

فى هذا اليوم استشهد القديس[2] كوتيلاس[3] واكسوا اخته ابنى صافور الملك[4] ملك
* fol. 17 r°. الفرس وطاطاس[5] صديقه وذلك ان[6] صافور كان يعبد * النار والشمس[7] ويعذب المومنين
كثيرا ولا يجسر احد[8] يذكر اسم المسيح فى بلاده وكان لابنه كوتيلاس[9] صديق[10] اسمه
طاطاس[11] رئيس على كورة المسدسين[12] فسعى به عنده انه على ملة النصارى فارسل اليه
ابراخس ابن[13] طوماخر[14] ليعرف صحة القول ان كان صحيحا فيعذبه فلما سمع[15] كوتيلاس[16]
ابن الملك ذلك[17] اتى الاخر الى تلك الكورة الى صديقه طاطاس[18] فلما حضر الابراخس[19]
ووجده[20] على ملة المسيحين امر ان يعمل له اتون نارا[21] ويحرق وان القديس طاطاس[22]
صلب على النار فانطفت وانثنت راجعة فتعجب كوتيلاس[23] وقال لطاطاس[24] كيف عرفت
هذا السحر يا اخى فاجابه[25] ليس هذا سحر يا اخى بل من اجل الامانة بالمسيح فاجابه

1. A والعشرين. — 2. B نيح الاب. — 3. B كوتلاس. — 4. *om.* B. — 5. B طاطلس. — 6. B *add.* هذا. — 7. A الشمس والقمر. — 8. A et B احدا. — 9. B كوتلاس. — 10. *om.* AB. — 11. B طاطلس. — 12. B الميدسيين. — 13. A ابنة. — 14. B (l. ابرخس) امير حسن اسمه طوماخر. — 15. *om.* A. — 16. B كوتلاس. — 17. A *om.*.... ابن. — 18. B طاطلس. — 19. B الامير حسن. — 20. A فوجده. — 21. *om.* B. — 22. B طاطلس. — 23. B كوتلاس. — 24. B لطاطاس. — 25. B فقال له.

VINGT-DEUXIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**19 septembre**).

En ce jour moururent martyrs saint Cotylas (*Koutilâs*)[1] et sa sœur Axouâ (*Aksouâ*), enfants de Sapor (*Sâfour*) roi de Perse, et son ami Ṭâṭâs. Sapor ado-
* fol. 17 r°. rait le feu et le soleil * et persécutait beaucoup les fidèles; personne, dans son pays, n'osait mentionner le nom du Messie. Son fils Cotylas avait un ami appelé Ṭâṭâs qui gouvernait le district d'El-Mosaddisîn. Il fut dénoncé au roi comme appartenant à la religion des chrétiens. Sapor envoya Abrâkhs (Abraxas?), fils de Ṭoumâkher, pour connaître la vérité de cette dénonciation. Si elle était exacte, il le châtierait. A cette nouvelle, Cotylas alla rejoindre son ami dans ce district. Lorsque El-Abrâkhs fut arrivé et qu'il eut trouvé en lui un chrétien, il ordonna de faire un four allumé et de l'y brûler. Mais saint Ṭâṭâs fit le signe de la croix sur le feu qui s'éteignit et recula. Cotylas en fut étonné et lui dit : « Comment as-tu appris cette magie, mon frère? — Ce n'est pas de la magie, mon frère; cela vient de la foi dans le Messie. — Si je croyais,

1. Malan : *Cottas.* Ludolf : *Cotolas et Acou, frater ejus.*

اذا انا امنت[1] افعل هذا فقال له[2] واكثر من هذا تفعل فامن كوتيلاس[3] ابن الملك بالمسيح[4] وتقدم الى النار وصلب عليها فانثنت راجعة خمسة عشر ذراعا فكتب الابراخس[5] الى الملك ذلك اعنى قضية طاطاس[6] وكوتيلاس[7] ابنه[8] فاستدعى الملك[9] بهم[10] فاما[11] طاطاس[12] فاخذ رأسه ونال اكليل الشهادة واما ولده[13] فعذبه بانواع العذاب ثم سلمه لمقدم يعذبه وان الملك ارسل[14] اكسوا اخته اليه الى السجن[15] لعلها[16] تطيب قلبه فوعظها وميل قلبها الى الايمان[17] ثم ارسلها الى[18] قس مخفى فعمدها فى السر فارتجعت الى ابيها قائلة[19] لو كان لك ما[20] كان لاخى ولى فان ليس الاه الا يسوع المسيح فغضب الملك وامر بتعذيبها حتى اسلمت روحها فى يد السيد[21] المسيح وكوتيلاس[22] ربطوه فى اذناب[23] الخيل وطردوا به فوق[24] الجبال حتى اسلم روحه ثم قطعوه ثلاثة[25] قطع ورموه فى اعلا الجبل لياكلوه طيور السماء فلما انصرفوا الاجناد * اوحى الرب الى قسوس * fol. 17 v°.
قديسين وشماس[26] فمضوا فى الليل سرقه واخذوا الجسد المقدس وهو يضى كالثلج[27]

1. B واذا اكثرنا مت. — 2. B قال لوا. — 3. B كوتلاس. — 4. om. A. — 5. B الابيرحيس. — 6. B طاطاس. — 7. B كوتلاس. — 8. B ولده. — 9. om. A. — 10. A الجميع. — 11. B واما. — 12. B طاطاس. — 13. B واما كوتلاس ولد الملك. — 14. A add. فانت. — 15. A (وان .....l) ارسلها الملك اليه. — 16. A لعل. — 17. B للامان. — 18. B add. رجل. — 19. B add. ليس. — 20. B add. قد. — 21. B om. السيد. — 22. B وكوتلاس. — 23. B ادباب. — 24. B add. فى. — 25. B ثلث. — 26. om. B. — 27. B كمثل الثلج.

en ferais-je autant? — Tu en ferais bien davantage », dit Ṭâṭâs. — Alors Cotylas crut au Messie : il s'avança vers le feu, fit sur lui le signe de la croix et le feu recula de quinze coudées. El-Abrâkhs écrivit cela au roi, c'est-à-dire l'aventure de Ṭâṭâs et de son fils Cotylas. Sapor les manda près de lui. Pour Ṭâṭâs, il fut décapité et reçut la couronne du martyre. Quant à son fils, le roi lui fit subir toutes sortes de tourments, puis il le livra à un chef pour le torturer. Il envoya vers lui, dans la prison, sa sœur Axouâ dans l'espoir qu'elle adoucirait son cœur; mais il la prêcha et fit incliner son esprit vers la foi : puis il l'envoya vers un prêtre caché qui la baptisa en secret. Elle revint trouver son père et lui dit : « Si seulement tu possédais ce que nous possédons, mon frère et moi! Il n'y a pas d'autre Dieu que Jésus le Messie ». Le roi s'irrita et ordonna de la torturer jusqu'à ce qu'elle rendît l'âme entre les mains de notre Seigneur le Messie. On attacha Cotylas aux queues de plusieurs chevaux et ils furent chassés avec lui sur les montagnes jusqu'à ce qu'il rendit l'âme. On coupa son corps en trois morceaux qu'on jeta sur le sommet d'une montagne pour servir de nourriture aux oiseaux du ciel. Quand les gardes furent partis, * le Seigneur envoya une révélation à de saints prêtres et diacres : * fol. 17 v°.

ولفوه بلفائف حسنة واخفوه فى موضع الى[1] انقضاء الجهاد صلاته وبركاته تكون معنا[2] امين

[3]وفيه[4] ايضا استشهد القديس يوليوس[5] الاقفهصى[6] كاتب سير الشهداء هذا الذى اقامه المسيح ان يكون يهتم بسير الشهداء وباجسادهم[7] مع[8] القديسين يكفنهم ويرسلهم الى بلادهم واجاب[9] الرب على قلوب الولاة سهوا[10] فلم يقل[11] له احد شيا[12] ولا كلفه عبادة الاوثان وحفظه الله لاجل عبيده الشهداء وكان له ثلثماية عبد[13] يعرفون[14] الكتابة وكانوا يكتبوا سير الشهداء والقديسين وكان هو يخدم القديسين بيده ويداوى جراحاتهم وكانوا باجمعهم[15] يدعون له ويقولون له[16] لا بد لك[17] ان يسفك دمك على اسم المسيح وتحسب فى عدد الشهداء فلما انقضت ايام[18] مملكة ديقلاديانوس وملك قسطنطين البار[19] اراد السيد[20] المسيح ان يجعله فى عدد الشهداء كما تنبوا له القديسين امره الرب ان

1. A *add.* حتى زمان. — 2. B شفاعة الجميع تحفظنا. — 3. Ludolf *om.* hanc comm. — 4. B فى هذا اليوم. — 5. A يولياس. — 6. B الاقفاصى. — 7. B باجساد الشهداء. — 8. B و. — 9. B وجاب. — 10. B سهو. — 11. A فلم يقول. — 12. B شى. — 13. B غلام. — 14. B يعرفوا. — 15. B كلهم. — 16. *om.* B. — 17. *om.* B. — 18. *om.* B. — 19. *om.* A. — 20. *om.* B.

ils allèrent l'enlever de nuit : ils prirent ce saint corps qui brillait comme la neige, l'enveloppèrent dans de belles étoffes et le cachèrent dans un endroit jusqu'à la fin de la persécution. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous! Amen.

[1] En ce jour également eut lieu le martyre de saint Jules (*Youlyous*) d'Aqfahṣ, le biographe des martyrs. C'est lui que le Messie avait établi pour s'occuper des vies et des corps des martyrs ainsi que des saints. Il les mettait dans le linceul et les envoyait dans leur pays. Dieu fit descendre de l'inattention sur les cœurs des gouverneurs : personne ne lui dit jamais rien ni ne voulut lui imposer d'adorer les idoles. Dieu le protégea à cause de ses serviteurs les martyrs. Il avait trois cents esclaves qui savaient écrire et qui écrivaient les biographies des martyrs et des saints. Lui-même servait les saints de ses propres mains et soignait leurs blessures; tous faisaient des vœux pour lui et disaient : « Il faut absolument que ton sang soit versé au nom du Messie et que tu sois compté au nombre des martyrs ». A la fin des jours du règne de Dioclétien (*Diqlâdyânous*), quand régna Constantin (*Qosṭanṭin*) le vertueux, notre Seigneur le Messie voulut le placer au nombre des martyrs comme l'avaient prophétisé les saints. Le Seigneur lui ordonna d'aller à la ville de Samannoud vers le gouverneur Arfânyous[2] et de confesser notre Seigneur le

1. Cette commémoration manque à cette date dans Ludolf. — 2. Amélineau : *Arcanios*.

يمضى الى مدينة سمنود للوالى ارفانيوس ويعترف[1] بالسيد المسيح[2] ولما فعل هذا[3]
عذبه ذلك عذابا كثيرا والرب يقيمه وصلى ففتحت الارض فاها وابتلعت[4] سبعين وثن
ومأية واربعين[5] كاهن الذين كانوا يخدمونهم[6] لما ارادوا يحضرونهم[7] كما زعم الوالى ان
القديسين تسجد لهم لما رأى الوالى[8] هلاك الكهنة والهته[9] امن بالسيد المسيح[10] ثم[11]
مضى صحبة القديس الى والى اتريب فعذب ذلك[12] القديس يوليوس[13] عذابا شديدا[14]
لا يحصى والسيد المسيح يقيمه بغير فساد ومات ثلاثة دفوع والسيد المسيح يقيمه[15] وفى
بعض الايام كان عيد الاصنام[16] فزينوا البرابى بكل زينة حسنة[17] وبالقناديل[18] والتماثيل[19]
وسعف النخل وغلقوا الابواب يظنوا[20] انهم ياتوا * فى[21] الغد ويعيدوا فطلب القديس * fol. 18 r°.
من الرب فارسل ملأكه وقطع رؤس الاصنام وسخم وجوههم بالرماد واحرق سعف
النخل[22] وجميع[23] الة البربا فلما اتوا فى الغد وهم مجملين باللباس ليعيدوا ورأوا تلك
الحالة[24] عرفوا[25] ضعفهم فامن والى اتريب ايضا[26] بالسيد المسيح[27] وخلق لا يحصى ومن

1. B ليعترف. — 2. B بالمسيح. — 3. A *om.* هذا. — 4. A *add.* iterum الارض. — 5. A *om.* واربعين. — 6. B الذين يخدموهم. — 7. B ان يحضروهم. — 8. A *om.* ان القديسين..... — 9. B هلاك الهتهم. — 10. B بالمسيح. — 11. A و. — 12. *om.* A. — 13. A يولياس. B يوليانوس. — 14. B عذاب شديد. — 15. A *om.* بغير فساد.... — 16. B للاصنام. — 17. *om.* B. — 18. B *om.* و. — 19. A والتراتيل. — 20. A يضنوا. B وهم ظانين. — 21. *om.* A. — 22. B السعف. — 23. B وكل. — 24. B الحال. — 25. B وعرفوا. — 26. *om.* A. — 27. B بالمسيح.

Messie. Quand il l'eut fait, le gouverneur le fit tourmenter de beaucoup de manières, mais le Seigneur le maintenait. Il pria : la terre s'ouvrit et engloutit soixante-dix idoles et cent quarante prêtres qui les servaient, quand ils voulurent les amener, suivant l'ordre donné par le gouverneur de faire prosterner les saints devant elles. Lorsqu'il vit la destruction des prêtres et de ses dieux, le gouverneur crut en notre Seigneur le Messie. Puis il alla avec le saint chez le gouverneur d'Atrib : celui-ci fit subir à Jules des tourments violents et innombrables; mais notre Seigneur le Messie le préservait de tout dommage; il mourut trois fois et trois fois il fut ressuscité par lui. — Un jour, il y eut une fête des idoles : on orna les temples magnifiquement avec des lumières, des images, des branches de palmier et on ferma les portes, pensant venir * le lendemain et célébrer la fête. Le saint invoqua le Seigneur qui envoya son ange couper les têtes des idoles, noircir de cendre leurs visages, brûler les branches de palmier et tous les objets du temple. Lorsque les gens vinrent le lendemain, parés de beaux habits pour célébrer la fête, et qu'ils virent ce dégât, ils reconnurent leur faiblesse et le gouverneur d'Atrib crut aussi en notre Seigneur le Messie ainsi qu'une foule innombrable. De là, le saint alla * fol. 18 r°.

هناك[1] مضى[2] القديس الى طوه وتبعه والى سمنود ووالى اتريب فاجتمع[3] بالاسكندرس[4] والى طوه[5] فاعتفى من عذاب القديس[6] فامر القديس غلمانه فجردوا[7] سيوفهم عليه[8] قائلين اذ لم تقض[9] علينا ولا قتلناك فامر[10] القديس روح نجس فاعتراه[11] حتى كتب قضيتهم وقتلوا بالسيف القديس يوليوس[12] وتادرس ابنه ويوقياس اخاه[13] وعبيده[14] ووالى سمنود[15] ووالى اتريب وجماعة عظيمة كانت[16] عدتهم الف وخمسماية نفر[17] استشهدوا مع القديس وحملوا جسده واولاده[18] الاثنين الى ثغر[19] الاسكندرية لانه كان من اهلها واما نسبته[20] فكان من اهل اقفهص[21] صلاته تكون معنا امين

اليوم الثالث والعشرين من شهر توت

[22] فى هذا اليوم استشهد[23] القديسان[24] البارين اونابيوس[25] واندراوس هذان[26] القديسان

1. A *add.* ايضا. — 2. B انى. — 3. B واجتمع. — 4. B بالاسكندرية. — 5. B طره. — 6. B ويالمد ان يعذبه. — 7. B ان يجردوا. — 8. A عليهم. — 9. B لم تقضى. — 10. A مر. — 11. B اعتراه. — 12. A يلياس B يليانوس. — 13. A et B اخيه. — 14. B وعبده. — 15. A بسمنود والمتولى. — 16. A كان. — 17. *om.* B. — 18. B اولاد. — 19. *om.* B. — 20. B نسبه. — 21. B ممن اقفاص. — 22. Ludolf *om.* hanc comm. — 23. A استشهدوا. — 24. A القديسين. — 25. A اونانيوس. B ونانيانوس. — 26. B هذا.

à Ṭaouah, suivi du gouverneur de Samannoud et de celui d'Atrib. Il se rencontra avec Alexandre (*El-Iskandaros*), gouverneur de Ṭaouah, qui s'abstint de le tourmenter. Alors le saint donna un ordre à ses serviteurs : ils tirèrent leurs épées contre le gouverneur de Ṭaouah et lui dirent : « Si tu ne nous condamnes pas, nous te tuons ». Le saint ordonna à un esprit mauvais de s'emparer de lui jusqu'à ce qu'il eût écrit leur condamnation. — On fit périr par l'épée saint Jules, Théodore (*Tâdros*) son fils, Youqyâs[1] son frère, ses esclaves, le gouverneur de Samannoud, celui d'Atrib et une foule considérable, au nombre de 1500 personnes. Ils moururent martyrs avec le saint. On porta son corps et ses deux fils dans la marche d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) parce qu'il était de cette ville; de son origine, il était d'Aqfahṣ. Que sa prière soit avec nous! Amen.

VINGT-TROISIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**20 septembre**).

[2] En ce jour moururent martyrs les deux saints vertueux Eunapius (*Aounâbyous*)[3] et André (*Andrâous*). Ils étaient fils de grands personnages de Lydda

1. Amélineau : *Joukios*. — 2. Manque dans Ludolf. — 3. Malan : *Vetanius*. Wüstenf. : *Venatius*. Assemani : *Eustathe*.

كانا من اولاد اكابر لد واتفقا[1] من صباحهما اتفاقا الهيا وترهبا فى بعض ديارات الشام ثم قصدا[2] القديس الجليل ابومقار وتتلمذا[3] له وسكنا معه بحشورته فمكثا[4] هكذا مدة[5] ثلاث[6] سنين وكانا ملازمين الاصوام والصلوات مع الاتضاع والمحبة فشاع ذكرهما[7] فى نسكهما فاختيرا[8] اونابيوس[9] اسقفا وصير[10] اندراوس قسا فرعا رعية المسيح اجود رعاية واشقيا انفسهما واجسادهما فى الاتعاب النفسانية والجسدانية[11] * فسمع بهما[12] الملك الكافر يوليانوس فاستحضرهما وطلب منهما الخروج عن الايمان بالسيد المسيح والدخول الملة الغربية[13] الردية الوثنية فلما[14] لم يوافقاه[15] على ذلك فعاقبهما عقوبات كثيرة بانواع[16] شتى[17] الى ان سلما[18] نفوسهما[19] بيد الرب[20] يسوع[21] المسيح ونالا لذلك[22] اكليل الشهادة واكليل الرهبنة واكليل رياسة الكهنوت[23] ورياسة الرعية من الذياب الابليسية[24] بركاتهما معنا[25] امين * fol. 18 v°.

1. A فاتفقا. — 2. A قصدوا. — 3. A وتتلمذوا. — 4. A *om*..... معه. — 5. *om*. B مدة. — 6. AB ثلثة. — 7. B *add*. وخبرهما. — 8. B فاختيروا. — 9. AB اوثانيس. — 10. B وصيروا. — 11. B الجسمانية. — 12. B بها. — 13. *om*. B. — 14. A فلم. — 15. A يوافقا. — 16. *om*. B. — 17. B *add*. اقمضت بهما. — 18. A اسلموا. — 19. A نفوسهم. — 20. B السيد. — 21. *om*. B. — 22. *om*. A. B ثلث اكاليل. — 23. B من اجل الرهبنة والعبادة والنسك واكليل من اجل الشهدا. — 24. B *add*. وبقية الجهاد الحقاني واكليل لاجل الرياسة الكهنوتية وسفك دمائهم من اجل الامانة المسيحية. — 25. B (l. hujus eulogiae) صلاتهما وبركاتهما تكون معنا. A بركاتهم.

(*Lodd*), et dès leur jeunesse ils furent unis d'une façon divine et menèrent la vie monastique dans un couvent de Syrie (*Ech-Châm*). Puis ils allèrent trouver le saint illustre Abou Maqâr, devinrent ses disciples, habitèrent avec lui dans sa communauté et restèrent ainsi pendant un espace de trois ans, s'adonnant sans relâche au jeûne et à la prière avec humilité et amour. La réputation de leur dévotion se répandit : on choisit Eunapius pour évêque et on fit prêtre André. Ils gardèrent le troupeau du Messie de la meilleure manière et mortifièrent leurs âmes et leurs corps par des fatigues spirituelles et corporelles. * L'empereur infidèle, Julien (*Youlyânous*), entendit parler d'eux : il les fit venir et leur demanda de quitter la foi en notre Seigneur le Messie, pour entrer dans la secte occidentale, détestable et païenne. Comme ils n'y consentaient pas, il les fit tourmenter par toute espèce de supplices jusqu'à ce qu'ils rendirent leurs âmes entre les mains du Seigneur le Messie. Ils obtinrent pour cela la couronne du martyre, celle de l'état monastique et celle d'un rang supérieur dans la prêtrise et la garde du troupeau contre les loups du diable. Que leurs bénédictions soient avec nous! Amen. * fol. 18 v°.

[1]وفيه ايضا تذكار القديسة الشهيدة[2] تكلة صلاتها تحرسنا الى النفس الاخير[3] امين

اليوم الرابع والعشرين من توت

فى هذا اليوم[4] تنيح القديس اغريغوريوس الراهب هذا كان من بلاد الصعيد من ابوين مسيحيين وكان لهما ثروة جزيلة وكانا بارين اخيار وادبا[5] ولدهما اغريغوريوس بكل الادب النفسانى[6] والجسدانى[7] ثم علماه علم الكلام والطب ثم فقهاه فى علم البيعة وقدماه للاسقف الذى كان على[8] بلدهما[9] وهو انبا اسحق فجعله شماسا صغيرا وطلبا منه[10] ان يتزوج فابا ذلك وبعد ذلك قدمه شماسا[11] كاملا وكان مداوما[12] للاب باخوميوس[13] فاخذ من والديه[14] مالا جزيلا[15] وقدمه للاب باخوميوس[16] وسأله سوالا كثيرا[17] ان ينفقه[18] فى عمارة الاديرة فقبل الاب[19] القديس صدقته واخذ[20] منه ما قدمه اليه[21] واصرفه بحضوره فى عمارة اديرة الشركة وبعد هذا قصد القديس باخوميوس[22] وترهب عنده واتعب نفسه

1. Wüst. et Malan *om.* hanc commemor. — 2. *om.* A. — 3. **B** تكون معنا. — 4. *om.* A. — 5. **A** فادبا. — 6. **B** ادب نفسانى. — 7. **B** وجسمانى. — 8. **A** فى. — 9. **B** بلدهم. — 10. *om.* A. — 11. **B** كبيرا. — 12. **A** *add.* للصلوات. — 13. **B** بخوميوس. — 14. **A** والده. — 15. **A** جزيل. **B** اموالا جزيلة. — 16. **B** وقدمها للقديس بخوميوس. — 17. **A** سوال. — 18. **B** ينفقها. — 19. *om.* B. — 20. **A** وقبل. — 21. *om.* B. — 22. **B** بخوميوس.

En ce jour[1] a lieu également la commémoration de la sainte martyre Thècle (*Taklah*). Que sa prière nous garde jusqu'au dernier souffle! Amen.

VINGT-QUATRIÈME JOUR DE TOUT (**21 septembre**).

En ce jour, s'endormit dans le Seigneur saint Grégoire (*Aghrighouryous*) le moine. Il était de la Haute-Égypte (*Es-Ṣa'id*), issu de parents chrétiens qui avaient une grande fortune et étaient vertueux et excellents. Ils firent instruire leur fils dans toutes les sciences de l'esprit et du corps, puis ils lui firent apprendre l'éloquence et la médecine et étudier les sciences ecclésiastiques. Ils le présentèrent ensuite à l'évêque de leur ville; c'était Anbâ Isaac (*Isḥaq*), qui lui conféra les ordres mineurs. Ses parents lui demandèrent de se marier, mais il refusa : il reçut alors les ordres majeurs et s'attacha au père Pacôme (*Bâkhoumyous*). Il reçut de ses parents une fortune considérable; il

1. Cette mention manque dans le Synaxaire de Wüstenfeld et dans Malan.

فى كل صنف من اصناف[1] الفضيلة حتى كان من شكله ومنظره يعلم الشقين العفة فمكث
عند القديس باخوميوس[2] ثلاثة عشر سنة ولما جاء القديس ابو مقر عند القديس باخوميوس[3]
* وعند خروجه سأل هذا[4] الاب القديس[5] باخوميوس[6] ان ياذن له ان يمضى مع القديس * fol. 19 r°.
ابومقار فاذن له بذلك[7] فمكث مع القديس ابومقار سنتين ثم سأله ان ينفرد هو[8] بنفسه
فاذن له فمضى فنقر له فى الجبل مغارة صغيرة[9] مكث[10] فيها سبع سنين وكان ياتى الى
الاب[11] مقاريوس دفعتين فى كل سنة وهما[12] عيد الميلاد وعيد القيامة وكان القديس[13]
ابومقار يستخبر منه عن جميع تديره[14] فى طول السنة فيرتبه[15] على ما يعمل[16] ولما كان
قد[17] اكمل فى العبادة اثنين[18] وعشرين سنة اراد[19] الرب نياحته فاعلمه بملأك ان بعد[20]
ثلاثة ايام ينتقل الى الرب[21] فدعا مشايخ الشعب والرهبان[22] وودعهم وسألهم ان يذكروه
ومن بعد ثلاثة ايام تنيح بالسلام صلاته معنا[23] امين

1. A (l. صنف...) عمل. — 2. B بخوميوس. — 3. B بخوميوس. A scribit iterum ثلاثة... — 4. *om.* A. — 5. *om.* A. — 6. A باخوميس. B بخوميس. — 7. B فى ذلك. — 8. *om.* B. — 9. A فمضى انفرد فى مغارة صغيرة كان قد عملها له نقر فى الجبل. — 10. A فمكث. — 11. B للاب. — 12. A وهم. — 13. *om.* B. — 14. B تدبيراته. — 15. A يرتبه. — 16. A يعمله. — 17. B *om.* قد كان et *add.* له. — 18. A اثنى. — 19. B واراد. — 20. B من بعد. — 21. B *om.* الى الرب. — 22. B مشائخ البرية. — 23. B (l. معنا) وبركاته تحرسنا جميعا.

la présenta à Pachôme et lui demanda avec instance de la dépenser à la construction des couvents. Le saint père reçut son offrande, prit ce qu'il lui présentait et le dépensa en sa présence à la construction de couvents de sa communauté. Ensuite Grégoire se rendit près de Pachôme, il embrassa près de lui la vie monastique, exerça son âme dans toutes sortes de vertus, si bien que par sa vue et par son aspect, il enseignait la pureté aux méchants. Il resta près de saint Pachôme pendant treize ans. Lorsque saint Macaire (*Abou Maqâr*) vint chez saint Pachôme, * à son départ, Grégoire demanda à ce dernier de l'autoriser à partir avec Macaire. Il le lui permit et il resta deux ans avec celui-ci. Puis il lui demanda de vivre seul : il y fut autorisé. Il se creusa dans la montagne une petite grotte où il habita pendant sept années. Deux fois par an, à Noël et à Pâques, il allait trouver Abba Macaire qui l'interrogeait sur sa conduite pendant l'année et lui donnait des instructions sur ce qu'il devait faire. Quand il eut passé vingt-deux ans entiers à adorer le Seigneur, celui-ci voulut lui accorder le repos : il lui fit savoir par un ange que, dans trois jours, il le rappellerait à lui. Le saint manda les chefs (spirituels) du troupeau et les moines, leur fit ses adieux et leur demanda de le mentionner dans leurs prières. Au bout de trois jours, il mourut en paix. Que sa prière soit avec nous! Amen. * fol. 19 r°.

[1] وفيه ايضا تذكار القديس الرسول [2] قدراطس [3] احد [4] السبعين تلميذ [5] الذين انتخبهم الرب هذا الرسول مولده فى [6] مدينة اتينة من اكابرها واكابر علمائها [7] فآمن بالسيد المسيح [8] وخدمه [9] ولما نال نعمة [10] المعزى يوم العنصرة بشر بالانجيل المحى وذهب الى بلاد كثيرة ودخل [11] الى مدينة [12] مغنسية [13] فبشر [14] فيها وانار اهلها بالايمان وعمدهم وعلمها الوصايا المحيية ثم عاد الى اتينة [15] فعلم فيها فرجموه بالحجارة وعذبوه بتعاذيب [16] كثيرة ثم رموه [17] فى النار ونال اكليل الشهدة صلاته [18] تكون معنا امين

اليوم الخامس والعشرين من توت

[19] فى هذا اليوم تنيح النبى العظيم يوناس [20] هذا الصديق كان [21] ابن [22] الارملة التى [23] من صارفتة [24] صيدا وهو الذى [25] اقامه ايليا النبى بعد ان كان مات فتبع النبى ايليا وخدمه [26]

1. Ludolf et Malan *om.* hanc commem. — 2. *om.* A. — 3. A قطراطس. — 4. A الواحد من. — 5. *om.* A. — 6. B من. — 7. B غلمانها. — 8. B وامن بالمسيح. — 9. A وعبده. — 10. B *add.* المسيح. — 11. B وذهب. — 12. B بلاد. — 13. A مغنيسة. — 14. B بشر. — 15. B انيتة. — 16. A تعاديب. — 17. B ارموه. — 18. B شفاعته. — 19. Ludolf et Malan *om.* hanc commem. — 20. AB يونان. — 21. *om.* A. — 22. B من. — 23. A الذى. — 24. AB صارفية. — 25. B التى. — 26. B فخدمه.

[1] En ce jour a lieu aussi la commémoration du saint apôtre Quadratus (*Qadratos*), un des soixante-dix disciples choisis par le Seigneur. Son lieu de naissance était la ville d'Athènes (*Atinah*) : ses parents étaient des principaux et des chefs des savants. Il crut en notre Seigneur le Messie et le servit. Quand il eut reçu, le jour de la Pentecôte, la grâce du Paraclet, il prêcha l'Évangile qui donne la vie et alla dans beaucoup de pays. Il vint dans la ville de Magnésie (*Maghnisyah*), y prêcha, éclaira les habitants par la foi, les baptisa et leur enseigna les dogmes salutaires. Puis il revint à Athènes où il enseigna : on l'accabla sous les pierres, on lui fit subir toutes sortes de tourments, puis on le jeta dans le feu et il reçut la couronne du martyre. Que sa prière soit avec nous !

VINGT-CINQUIÈME JOUR DE TOUT (**22 septembre**).

[2] En ce jour, s'endormit dans le Seigneur le grand prophète Jonas (*Younas*) : ce juste était fils de la veuve de Sarepta de Sidon (*Ṣâreftah Ṣaïdâ*) : c'est lui qui, après sa mort, fut ressuscité par le prophète Élie (*Ilyâ*) : il le suivit, le

1. Cette commémoration manque dans Ludolf et Malan. Assemani : *Cartatius*. — 2. Manque dans Ludolf.

وشقى معه فاستحق[1] نعمة النبوة بطاعته له فاوحى[2] الله[3] له ان يمضى الى نينوى المدينة
وينذر اهله ان بعد ثلاثة ايام تنقلب مدينتهم فافكر فى نفسه * ان لو كان الله يشاء هلاكهم * fol. 19 v°.
لما يقدم[4] بانذارهم وان اخشا[5] ان امضى اليهم[6] فاعلمهم[7] فلا[8] يهلكهم فابقى انا[9]
عندهم فى صورة كذاب ولا يعود احد يسمع منى[10] ولا من قولى[11] وربما اقتل لانى[12]
نقلت عن الله الكذب فاقوم واهرب[13] فماذا عسى ظن هذا النبى ان احدا يقدر يهرب من
الله تعالى وينجا منه[14] واذا كان هذا عقل نبى من بنى اسراييل فكيف عقل[15] بقية الشعب
وعلى ما اظن ان الله تبارك اسمه[16] دبر ان هذا يهرب[17] حتى ظهرت الاية بمقامه فى
بطن[18] الحوت ثلاثة ايام وخرج سالما رمزا ودليلا على قيامة المخلص من[19] بعد ثلاثة ايام
ولم[20] يتغير فقام وهرب يريد[21] طرسوس المدينة[22] فلما ركب السفينة[23] وسار قليلا هاج عليهم
البحر واشرفوا على العطب فالهم[24] الله مدبر السفينة الى ان[25] قال للركاب اقترعوا لنعلم من
هو الذى جاهدا علينا بسببه فلما اقترعوا اصابت[26] القرعة يوناس[27] النبى فقال له رئيس

1. B فاستخد. — 2. B واوحى. — 3. A *add.* تبارك وتعالى. — 4. B تقدم. — 5. B فاخش. — 6. A نمضى. — 7. B فاعلموه. — 8. A ولا. — 9. *om.* A. — 10. B لى. — 11. B *om.* قولى ولا et *add.* قول. — 12. B لكونى. — 13. A *om.* و. — 14. A (l. فماذا ... تعالى) ثم قال اترى الله تعالى يقدر احد يهرب منه. — 15. A حال. — 16. A تبارك وتعالى. — 17. A هرب. — 18. *om.* B. — 19. B ومن. — 20. B *om.* و. — 21. A قاصدا. — 22. *om.* B. — 23. B سفينة. — 24. *om.* B. — 25. B انه. — 26. B اصابة. — 27. AB يونان.

servit, souffrit avec lui et, par son obéissance envers lui, mérita la faveur du don de prophétie. Une révélation de Dieu lui ordonna d'aller à Ninive (*Ninoui*) et d'annoncer à ses habitants que, dans trois jours, leur ville serait renversée. Il réfléchit en lui-même : « * Si Dieu voulait les détruire, il ne les avertirait pas * fol. 19 v°.
auparavant; et je crains, si je vais les informer et si Dieu ne les fait pas périr, que je ne sois considéré par eux comme un menteur, et que désormais personne n'écoute plus mes paroles : peut-être serai-je tué si je leur rapporte de la part de Dieu une chose fausse. Je vais partir et m'enfuir. » Ce prophète s'imaginait peut-être que quelqu'un peut fuir Dieu et lui échapper. Si c'est là ce que pensait un prophète d'entre les Israélites, quelle devait être l'intelligence du reste du peuple! A mon avis, Dieu — que son nom soit béni — décida la fuite de ce prophète pour manifester ce miracle par son séjour de trois jours dans le ventre du poisson et sa sortie sain et sauf, comme symbole et preuve de la résurrection du Sauveur après trois jours sans changement. Il se leva et s'enfuit à Tarse (*Ṭarsous*). Quand il se fut embarqué, au bout de peu de temps, la mer fut agitée et le vaisseau fut sur le point de périr. Alors Dieu inspira au commandant du navire de dire aux matelots : *Consultez le sort pour que nous connaissions celui à cause de qui ceci nous arrive. Quand on*

المركب ما فعلت يا هذا[1] حتى جاء هذا علينا[2] بسببك فقال لهم[3] ارمونى البحر فتسلمون[4] فاستغفر الله[5] الرئيس ورماه فى البحر[6] فابتلعه[7] حوت عظيم فاقام فى جوفه ثلاثة ايام وثلاثة ليال ثم قذفه[8] الى شاطى البحر[9] فقام عند ذلك فدخل نينوى واندر اهلها فتابوا جميعهم من الملك الى الفقير ومن الشيخ الى الطفل وجوعوا سائر حيوانهم[10] وعطشوهم وطلبوا من الله تبارك اسمه[11] الرحمة فرحمهم ولما لم يهلكهم[12] قام واتى الى ارض اسرايل ومات بها وسبق مجى[13] المسيح باكثر من تسعمأية سنة وتنبا فى زمان اموصيا[14] وابنه عوزيا وكانت جملة حياته قريب المأية سنة تنبا منها انيف من سبعين سنة وبقية خبره على جليته فى نبوته[15] صلاته تكون[16] معنا امين

اليوم السادس والعشرين من شهر توت

* fol. 20 r°. فى هذا اليوم بشر زكريا ابن براشيا * الكاهن بيوحنا المعمدان[17] لان زكريا هذا كان

1. *om.* B. — 2. A حتى اتى علينا هذا. — 3. *om.* B. — 4. *om.* B. — 5. A لله. — 6. A *om.* فى البحر. — 7. B فبلعه. — 8. AB قدمه. — 9. B *om.* الى... — 10. B الهيوان. — 11. A وتعالى. — 12. A يهلكوا — 13. B وورود. — 14. A اموصا. — 15. B *om.* وبقية... — 16. *om.* B. — 17. B المعمدانى.

eut consulté le sort, il désigna Jonas le prophète[1] : alors le commandant du navire lui dit : « Qu'as-tu donc fait, toi, pour que ceci nous arrive à cause de toi? » — Jonas leur dit : « Jetez-moi à la mer et vous serez sauvés ». Le commandant demanda pardon à Dieu et jeta le prophète à la mer. Un poisson énorme l'avala *et il resta dans son ventre trois jours et trois nuits*[2]. Ensuite il le vomit sur le bord de la mer. Jonas se leva, entra dans Ninive et avertit les habitants. Ceux-ci se repentirent tous, depuis le roi jusqu'au pauvre, depuis le vieillard jusqu'à l'enfant. Ils firent souffrir la faim et la soif à tous leurs animaux et implorèrent la miséricorde de Dieu, — que son nom soit béni. — Il eut pitié d'eux. Comme il ne les avait pas fait périr, Jonas partit pour la terre d'Israël où il mourut. Il précéda la venue du Messie d'environ neuf cents ans, et prophétisa au temps d'Amasias (*Amouṣyâ*) et de son fils Ozias (*'Ouzyâ*) : la durée de sa vie fut de près de cent ans, pendant lesquels il prophétisa plus de soixante-dix années. Le reste de son histoire se trouve en détail dans le livre de sa prophétie. Que sa prière soit avec nous! Amen.

VINGT-SIXIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**23 septembre**).

* fol. 20 r°. En ce jour, Zacharie (*Zakaryâ*), fils de Barâchyâ, * le prêtre, reçut l'annonce

1. Jonas, I, 7-8. — 2. Jonas, II, 1.

قد كبر وفات حد التناسل وزوجته اليصابات كانت عاقرا وفات زمان حملها[1] وايلادها[2] وكان زكريا مداوما للصلاة والطلبة الى الله تبارك اسمه ان يرزقه[3] ولدا لان بنى اسرايل كانوا يعيرون من لم يرزق ولدا ويستنقصون قدره ويقولون عنه انه عادم البركة التى[4] قالها الله لادم[5] انميا واكثرا وامليا الارض[6] فلهذا[7] كان الصديق مداوما للطلبة ان يرزقه الله ولدا فتحنن الله[8] عليه وسمع طلبته وارسل[9] اليه جبرايل ملأكه[10] ليبشره بيوحنا فاتاه وهو فى المذبح كما يقول الانجيل المقدس بشره[11] بالنبى العظيم يوحنا واعلمه انه يتقدم ورود المسيح[12] كما قيل من اجله ويكون مناديا امامه ولما كان يعرف من نفسه من ضعف الطبيعة وعقر[13] زوجته راد الملأك وسأل كيف يكون[14] لى هذا وانا رجل شيخ وامرأتى قد طعنت[15] فى ايامها فانتهره الملأك واعلمه انه من قدام الله اتاه ليعلمه بهذا فما ينبغى له[16] ان يشك فيه ثم اصمته الى ان ولد[17] يوحنا[18] السابق وحضر وقت ختانته[19] وسئل عن[20] اسمه ولما كتب اسمه فى لوح انطلق لسانه وتكلم

1. B حبلها. — 2. B وميلادها. — 3. B الذى رزقه. — 4. B الذى. — 5. B *add.* التى هى. — 6. B *om.* وامليا الارض. — 7. A ولهذا. — 8. B *add.* جل اسمه. — 9. B فارسل. — 10. B الملأك. — 11. B وبشره. — 12. A *add.* الملك. — 13. B ومن عقورية. — 14. *om.* B. — 15. A ظعنت. — 16. *om.* B. — 17. B والد. — 18. *om.* B. — 19. A حيائه. — 20. A et B سأل.

de la (future) naissance de Jean (*Youḥannâ*) le Baptiste. Ce Zacharie avait vieilli et dépassé la limite de l'âge d'engendrer et sa femme Élisabeth (*Alî-ṣâbât*) était stérile et l'époque de la conception et de l'enfantement avait cessé pour elle. Zacharie priait et suppliait continuellement le Seigneur — que son nom soit béni — de lui donner un fils, car les Israélites méprisaient celui qui n'avait pas de fils et lui accordaient peu de considération, disant qu'il était privé de la bénédiction que Dieu a dite à Adam : *Croissez et multipliez, remplissez la terre*[1]. C'est pourquoi ce juste demandait continuellement à Dieu de lui accorder un fils. Dieu eut pitié de lui et lui envoya son ange Gabriel (*Djebrâyil*) pour lui annoncer la naissance de Jean. Il alla le trouver tandis qu'il était à l'autel, comme dit le saint Évangile, lui annonça le grand prophète Jean et lui fit savoir qu'il devancerait la venue du Messie, comme il est dit à son sujet : Il proclamera devant lui. Mais comme Zacharie connaissait la faiblesse de son tempérament et la stérilité de sa femme, il repoussa les dires de l'ange et demanda : *Comment cela pourrait-il en arriver, alors que je suis un vieillard et que ma femme est avancée en âge*[2] ». L'ange le blâma, lui fit savoir qu'il venait de la part de Dieu pour lui annoncer cela, qu'il ne convenait donc pas qu'il en doutât. Puis il le rendit muet jusqu'à la naissance de Jean le précurseur et l'époque de sa circoncision. On lui demanda son nom

1. Genèse, I, 28. — 2. Luc, I, 18.

وسبح الله وتنبا على ابنه يوحنا وعلى المسيح وان ابنه يكون بيا وينطلق امام وجه الرب المسيح صلاته معنا[1] امين

اليوم السابع والعشرون[2] من توت

فى هذا اليوم استشهد القديس اسطاتيوس[3] وولديه[4] وهذا[5] كان[6] من وزراء ملك رومية[7] وكان كبيرا ولا[8] يعرف الله وكان اسمه اولا[9] افلاقيدس[10] وكان كثير الصدقة
* fol. 20 v°. والرحمة فلم يرد[11] الرب ان يجعل[12] تعبه باطلا وكان يرصد صيد الوحوش * فظهر له فى بعض الايام مثال صليب[13] بين[14] قرون ايل[15] فالصليب[16] شاهق الى السحاب فطرد[17] الايل فى الجبل[18] يريد[19] صيده فخاطبه الرب من بين قرون الايل[20] وعرفه باسمه[21] وامره ان يصير نصرانيا[22] ويتعمد وانه[23] يجلب[24] عليه فقر فى العاجل فلما سمع ذلك نزل من

1. B تحفظنا جميعا. — 2. A العشرين. — 3. B انسطاسيوس. — 4. B ووالديه. — 5. B *om.* و. — 6. *om.* B. — 7. B الروم. — 8. B *om.* كبيرا و. — 9. *om.* A. — 10. B اقلاقيدس. — 11. B فلم يريد. — 12. A يجعله. — 13. B الصليب. — 14. B بين. — 15. A الايل. — 16. A فى الصليب. — 17. A وطارد. — 18. B *om.* فى الجبل. — 19. B يرصد. — 20. A القرون. — 21. A اسمه. — 22. B نصرانى. — 23. B وان. — 24. B يجب.

et quand il l'eut écrit sur la tablette, sa langue fut déliée, il parla, loua le Seigneur, prophétisa sur son fils Jean et sur le Messie, annonça que son fils serait un prophète et marcherait devant la face de notre Seigneur le Messie. Que sa prière soit avec nous ! Amen.

VINGT-SEPTIÈME JOUR DE TOUT (**24 septembre**).

En ce jour moururent martyrs saint Eustathe (*Asṭâṭyous*) et ses deux fils. C'était un des ministres de l'empereur de Rome (*Roumyah*); il était âgé et ne connaissait pas Dieu. Il s'appelait d'abord Placidus (*Aflâqidos*); il était très charitable et très compatissant. Dieu ne voulut pas que sa peine fût inutile.
* fol. 20 v°. Il aimait à chasser les bêtes sauvages. * Un jour, l'image d'une croix lui apparut entre les cornes d'un cerf : cette croix se dressait vers les nuages. Il poursuivit le cerf dans la montagne, voulant le prendre, mais le Seigneur lui adressa la parole d'entre les cornes du cerf, lui fit connaître son nom, lui ordonna de devenir chrétien et de se faire baptiser, et lui apprit que bientôt la pauvreté serait attirée sur lui. Quand il entendit ces paroles, il descendit de la montagne, se fit baptiser par un saint évêque, lui sa femme et ses

الجبل[1] وتعمد من يد اسقف قديس هو وزوجته وولديه وغير اسمه باسطاتيوس[2] ثم فى الحال فقد كل ماله من العبيد والجوار والخيول والاموال واخذ[3] زوجته وولديه وخرج من مدينة رومية وركب سفينة[4] ولم يكن معه اجرة فلما طلعوا اخذوا زوجته على الاجرة فاخذ ولديه[5] واتى الى نهر ليعدى[6] بهما فاخذ الواحد وعبر به واتى لياخذ الاخر فجاء الاسد فخطفه ولما اتى الى الاخر[7] فوجده[8] قد اخذه ذئب[9] فحزن حزنا عظيما[10] على عدم زوجته وولديه[11] فبقى يحرس فى[12] بستان مدة[13] وبعد زمان مات ملك رومية وتملك[14] اخر عوضه وطلب اسطاتيوس[15] وارسل[16] فى طلبه فاتفق ان احد الرسل جاء الى البستان الذى هو فيه فتعارفا ومضى به بكرامة عظيمة الى الملك فاكرمه واعاده الى مرتبته فاتفق[17] ان الملك طلب من البلاد من كل بلد[18] رجلين ياخذهما الى الحرب[19] وكانا الولدان بمشية الله تعالى قد تخلصا من الاسد والذئب ولم يحصل لهما ضرر[20] وصعدا جميعا الى بلد واحدة واقاما فيها مدة طويلة[21] ولم يعرف

1. B السما. — 2. B بانسطاتيوس. — 3. A فاخذ. — 4. A مركبا. — 5. B والديد. — 6. B يعدى. — 7. A *om.* فجاء..... — 8. A وجد. — 9. A الذئب قد خطفه. — 10. B عظيم. — 11. B ووالديه. — 12. B *om.* فى. — 13. *om.* B. — 14. A وملك. — 15. B انسطاتيوس. — 16. A فارسل. — 17. B واتفق. — 18. A (l. ان الملك...) انهم جابوا على بلد. — 19. A فى الحرب فاخذوهما. — 20. B ضررا. — 21. A (l. وكان الولدان) وكانوا الولدين قد نربوا فى بلد واحد.

deux fils, et changea son nom en celui d'Eustathe. Aussitôt après, il perdit tout ce qu'il possédait en fait d'esclaves, de servantes, de chevaux et de richesses. Il prit sa femme et ses enfants, sortit de la ville de Rome et s'embarqua sur un vaisseau. Il n'avait pas sur lui de quoi le payer. Quand on débarqua, on prit sa femme pour prix du passage. Il emmena ses deux enfants et arriva à un fleuve qu'il voulut leur faire passer. Il prit l'un et le fit traverser, puis il revint pour prendre l'autre, mais un lion arriva et l'enleva. Tandis qu'il allait chercher l'autre, il trouva qu'un loup l'avait emporté. Il éprouva un violent chagrin de la perte de sa femme et de ses enfants. Il resta à garder un jardin pendant un temps. Quelque temps après, mourut l'empereur de Rome; un autre lui succéda : il demanda après Eustathe et envoya à sa recherche. Il arriva qu'un des envoyés vint dans le jardin où il était : ils se reconnurent et il l'emmena avec de grands honneurs près de l'empereur qui l'honora beaucoup et lui rendit son rang. Il advint que l'empereur réclama à chaque ville deux hommes pour les employer à la guerre. Par la volonté de Dieu très haut, les deux enfants avaient été sauvés du lion et du loup; il ne leur était arrivé aucun mal. Ils vinrent tous dans une seule

احدهم الاخر[1] فلما طلب الملك الرجال للحرب[2] دفعوا اهل البلاد هولاء الاخوة[3] فاتفق فى بعض الايام ان الولدين تحدثا فى الطريق[4] فتعارفا[5] انهما اخوان[6] واما امهم فان صاحب المركب الذى اخذها على الاجرة كان بربرى[7] حرسها الله منه وتركها[8] تحرس فى بستان وان الولدين بمشية الله تعالى نزلا فى ذلك البستان[9] فلما سمعت[10] الولدين يتحدثان[11] فعرفتهما انهم اولادها[12] وكانا قد صارا على خزانة ابيهما[13] وكانت هى قد تعارفت بزوجها[14] فدخلت اليه[15] وعرفته ان الغلامين اولاده ففرح بوجودهم الجميع[16] فاجتمعوا[17] كلهم كما وعدهم الرب وبعد ذلك مات ذلك[18] الملك وقام[19] ملك اخر كافر[20] عابد الاوثان[21] فاحضر اسطاتيوس[22] وولديه واعرض عليهم عبادة الاوثان[23]
* fol. 21 r°. فلم يفعلوا هولاء بطاعته[24] فامر بعذابهم فى النيران فلم يصيبهم الم[25] * ثم امر ان يعملوا فى

1. B فدفعوا هذين A .3 — .....فلما .om A .2 — .ولم يعرفا احدا بصاحبه انه فى تلك البلدة — .تعارفا A .5 — .فلما تحدثوا الولدين فى بعض الايام A .4 — .الولدين لهم عن تلك البلد 6. B انهم اخوة. — 7. A (l. واما...(فاتفق لامهما البربرى الذى اخذها. — 8. A وبقيت. — 9. A *om.* وان...... — 10. A فسمعت. — 11. B يتحدثا et *add.* وتعارفا انهم اخوة. — 12. A *om.* انهم اولادها. — 13. B *om.* وكانا... A *add.* ولم تعرفهما. — 14. A *om.* وكانت... — 15. A *add.* زوجته وتعرفت به. — 16. A *om.* ففرح... — 17. B واجتمعوا. — 18. B *om.* ذلك. — 19. A قام. — 20. B حنفى. — 21. A وثن. — 22. B انسطانيوس. — 23. A *om.* فاحضر... — 24. B *om.* هولاء بطاعته. — 25. B *om.* ...ثم امر.

ville où ils restèrent longtemps, sans que l'un connût l'autre. Quand l'empereur réclama des hommes pour la guerre, les gens de la ville lui remirent ces deux frères. Il arriva qu'un jour, les deux enfants causaient ensemble en chemin. Ils reconnurent qu'ils étaient frères. Quant à leur mère, le commandant du bateau qui l'avait gardée comme prix du passage était Berbère : Dieu la protégea contre lui; il lui fit garder un jardin. Par la volonté de Dieu, les deux jeunes gens descendirent dans ce jardin. Quand elle les entendit causer, elle reconnut qu'ils étaient ses enfants; or, ils furent préposés au trésor de leur père. Elle fut reconnue de son mari, entra chez lui et lui apprit que les deux jeunes gens étaient ses fils. Il se réjouit de les avoir tous retrouvés. Ils furent tous réunis comme le Seigneur le leur avait promis. Après cela, cet empereur mourut : un autre lui succéda qui était infidèle et idolâtre. Il fit venir Eustache et ses fils, leur exposa le culte des idoles : ils ne voulurent pas lui obéir. Il ordonna de les châtier par le feu, * mais ils ne ressentirent aucun mal. Ensuite il ordonna de les placer dans un taureau d'airain sous lequel il fit allumer du feu : ils rendirent leurs âmes entre les mains du
* fol. 21 r°.

ثور نحاس ويوقد عليهم بالنار[1] فاسلموا نفوسهم بيد الرب ونالوا الاكليل المجد[2] من قبل الرب[3] يسوع المسيح صلاتهم وبركاتهم المقدسة[4] تكون معنا امين

اليوم الثامن والعشرون[5] من توت

فى هذا اليوم استشهد القديس ابادير وايرانى اخته هذا كان ابن اخت باسيليدس[6] الوزير بانطاكية وكان هو اسفهسلار[7] موضع ابيه وكان له قيطون يصلى فيه فظهر له السيد المسيح نصف الليل وقال له قم[8] خذ اختك ايرانى وامض[9] الى ارض مصر لتلبس اكليل الشهادة وانا اجعل انسانا اسمه صمويل[10] يهتم باجسادكما ويكفنكما[11] ثم[12] اعطاه السلام وصعد الى السماء و[13] ظهرت هذه الرويا ايضا لاختها[14] وقيل[15] لها اسمعى من اخيك ولا تخالفى امره ولما استيقظت ارتعدت وجاءت الى[16] اخيها وقصت عليه[17] الرويا وقررت انها لا تخالفه فتحالفا جميعا[18] انهما يمضيان[19] يسفكا[20] دمهما على اسم المسيح فلما علمت

1. B بالنيران. — 2. B الحياة. — 3. B ربنا. — 4. B *om.* وبركاتهم... — 5. A والعشرين. — 6. A et B واسيليدس. — 7. *om.* A. — 8. *om.* A. — 9. B وامضى. — 10. A يسما صمويل وذلك الانسان. — 11. B ويكفنهم. — 12. B و. — 13. B *add.* وكذلك اخته. — 14. B [l. لها] ايضا لاختها. — 15. B وقال. — 16. A *add.* عند. — 17. B اليد. — 18. *om.* B. — 19. B يمضيا. — 20. B يسفكوا.

Seigneur et reçurent la couronne de gloire de la part de notre Seigneur Jésus le Messie. Que leur prière et leurs saintes bénédictions soient avec nous! Amen.

VINGT-HUITIÈME JOUR DE TOUT (**25 septembre**).

En ce jour moururent martyrs saint Abâdir et sa sœur Irène[1] (*Irâni*). Il était fils de la sœur de Basilidès (*Bâsilidas*) le ministre, à Antioche (*Anṭâkyah*), et exerça les fonctions de général à la place de son père. Il avait une chambre où il priait. Notre Seigneur le Messie lui apparut au milieu de la nuit et lui dit : « Lève-toi, prends ta sœur Irène et va dans la terre d'Égypte (*Miṣr*) pour y recevoir la couronne du martyre. Je chargerai un homme du nom de Samuel (*Ṣamouïl*) de prendre soin de vos corps et de les mettre au linceul ». Puis il lui donna le salut et remonta vers le ciel. La même vision apparut aussi à sa sœur : « Écoute ton frère, lui fut-il dit, et ne désobéis pas à son ordre ». Quand elle s'éveilla, elle trembla de frayeur, alla trouver son frère, lui raconta son rêve et l'assura qu'elle ne lui désobéirait pas. Ils prirent l'engage-

1. Amélineau : *Iraï*. Ludolf : *Iraia*.

امه[1] شقت ثيابها هى وجوارها واتوا الى القديس فلم تزل والدته تستحلفه ان لا يصير شهيدا[2] حتى حلف لها انه لا يكلم ديقلاديانوس من اجل الشهادة فطاب قلبها وسكتت ولم تظن[3] انه[4] يمضى الى مكان اخر يستشهد وكان كل ليل يغير ثيابه ويخرج سرقة لا[5] يزال يسقى[6] الماء للمعتقلين[7] الليل كله واوصى[8] البواب ان لا يعلم احدا[9] والا يقتله[10] وبعد ذلك رأى رويا ثانية تذكره بالمضى فاخذ اخته واتى الى الاسكندرية فعرفوه بعض الاجناد انه ابادير الاسفهسلار فتبسم وقال هكذا[11] كثيرون من الناس[12] يقولون انى ابادير[13] وانما انا اشبهه ثم فى موضع[14] اخر عرفوه وهو ينكر نفسه ثم خرجا[15] من الاسكندرية واتيا[16] الى مصر فوجدا[17] القديس ابكرجون[18] فعرفه القديس وبارك عليه ثم من * هناك اتيا[19] الى الاشمونين واجتمعا بالشماس[20] صمويل وفى الغد[21] مضى معهما[22] الى انصنا واعترفا بالسيد المسيح قدام اريانا والى انصنا[23] فعذبهما عذابا شديدا وكان القديس ابادير يطلب من المسيح تقوى[24] اماته وامانة اخته فى العذاب فاخذ الرب * fol. 21 v°.

1. B والدته. — 2. A شهيد. — 3. A لم تقدر. — 4. *om.* A. — 5. B فلا. — 6. B يستقى. — 7. A للمنقطعين. — 8. B فاوصى. — 9. B احد. — 10. B *om.* والا يقتله. — 11. B هكذى. — 12. B *om.* من الناس. — 13. B لى يا ابادير. — 14. B مواضع. — 15. B خرجوا. — 16. B واتوا. — 17. B فوجدوا. — 18. B ابكراجون. — 19. B اتوا. — 20. B بالقديس. — 21. B وللغد. — 22. B معهم. — 23. A الوالى. — 24. A يقوى.

ment mutuel d'aller verser leur sang au nom du Messie. Quand sa mère le sut, elle déchira ses vêtements, elle et ses servantes, et allèrent trouver le saint. Elle ne cessa de le conjurer de ne pas devenir martyr, si bien qu'il lui jura de ne pas parler à Dioclétien (*Diqlâdyânous*) au sujet du martyre. Son cœur se calma et elle se tut, ne pensant pas qu'il irait à un autre endroit pour chercher le martyre. Chaque nuit, il changeait de vêtements, sortait furtivement et ne cessait de porter de l'eau aux prisonniers pendant toute la nuit. Il recommandait au portier de n'en informer personne, sinon il le tuerait. Ensuite il eut une seconde vision qui lui rappela le passé. Il prit sa sœur et alla à Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Plusieurs soldats le reconnurent pour Abâdir, leur général, mais il sourit et dit : « Beaucoup de gens disent que je suis Abâdir, mais je lui ressemble seulement ». On le reconnut encore dans un autre endroit, mais il se renia lui-même. Ensuite ils sortirent d'Alexandrie et allèrent à Miṣr où ils trouvèrent saint Abakardjoun qui le reconnut et le bénit.
* fol. 21 v°. De * là, ils se rendirent à El-Ochmounain, où ils se réunirent au diacre Samuel. Le lendemain, il partit avec eux pour Antinoé (*Anṣinâ*). Ils confessèrent notre Seigneur le Messie devant Arianus (*Aryânâ*) gouverneur de cette ville, qui leur fit appliquer un châtiment douloureux. Saint Abâdir demandait au Messie de

نفوسهما[1] الطوبانية ومضى بهما[2] الى يروشليم السماية ورأت تلك المراتب[3] والممالك السمايية[4] السنية ثم عاد نفوسهما[5] الى اجسادهما[6] وفى الاخر كتب قضيتهما[7] وقال له اريانا استحلفك بالاهك ان تصرفنى اسمك ومن انت فقال له القديس تحلف لى انك لا تخرج عن خطك وانك تقضى علىّ فحلف له فقال له[8] اسمى[9] ابادير الاسفهسلار فصرخ الوالى قائلا الويل لى يا سيدى اموت بين يديك فكيف ان لم تعلمنى انك انت سيدى حتى عذبتك بهذا العذاب فاجابه لا تخف[10] فانك سوف تنال اكليل الشهادة لان الملك[11] يطلبنى ولا[12] يجدنى ويسمع[13] انك قتلتنى فياخذك ويعذبك وتموت على اسم السيد[14] المسيح فاسرع اقض علينا فكمل[15] قضيتهما هو واخته ايرانى[16] واخذت رؤسهما وبسطوا لهم ثياب حسان ولفوا اجسادهما فيها[17] واخذهما الشماس صمويل الى منزله المبارك الى زمان انقضى الجهاد بنيت لهما بيعة حسنة شفاعتهما تكون معنا امين[18]

1. B نفسها. — 2. B بها. — 3. B الاماكن. — 4. B *om.* والممالك السماية. — 5. A نفوسهم; *om.* B. — 6. B جسدها. — 7. A قضيتهم. B قضيتها. — 8. *om.* A. — 9. B انا. — 10. B لاتخاف. — 11. B *add.* سوف. — 12. B فلا. — 13. A فيسمع. — 14. *om.* B. — 15. B فكملت. — 16. *om.* B. — 17. A *om.* و et فيها. — 18. *om.* B.

fortifier sa foi et celle de sa sœur dans les tourments. Le Seigneur prit leurs âmes bienheureuses, les emporta dans la Jérusalem (*Yarouchalim*) céleste; elles y virent ces rangs et ces royaumes célestes et magnifiques, puis revinrent à leurs corps. A la fin le gouverneur les condamna et il dit à Abâdir : « Je t'en conjure par ton Dieu, fais-moi connaître ton nom et qui tu es ». Le saint lui dit : « Jure-moi que tu ne renonceras pas à ton arrêt et que tu me condamneras ». Arianus l'ayant juré, il déclara : « Je suis Abâdir le général ». Alors le gouverneur se mit à crier : « Malheur à moi, seigneur! je mourrai entre tes mains! Comment ne m'as-tu pas fait connaître que tu es mon seigneur, en sorte que je t'ai fait subir ces tourments ». — Le saint lui répondit : « Ne crains pas, car tu obtiendras la couronne du martyre. L'empereur cherchera après moi et ne me trouvera pas; il apprendra que tu m'as tué; il te prendra, te livrera au supplice et tu mourras au nom de notre Seigneur le Messie. Hâte-toi de nous condamner. » L'arrêt fut rendu contre lui et sa sœur Irène; on leur trancha la tête : on étendit pour eux de beaux vêtements dans lesquels on enveloppa leurs corps : le diacre Samuel les prit dans sa maison bénie jusqu'à ce que la persécution fut finie. On leur bâtit une belle église. Que leur intercession soit avec nous! Amen.

اليوم التاسع والعشرون من شهر توت

[1]فى [2] هذا اليوم كان استشهاد القديسات[3] اربسيما العذرا[4] وغانا[5] العذرا[6] وبقية العذارى
اللواتى كانوا معهن[7] ورجال اخر وعدة الجميع ثمانية وسبعون[8] نفسا وذلك انه[9] كان فى
زمان[10] الملك[11] ديقلاديانوس طلب صبية حسنة يتزوج بها وامر ان يخرجوا[12] المصورين
* fol. 22 r°. الى الاسقاع جميعا[13] يختاروا له[14] واحدة ويصوروا[15] له[16] صورتها * فى لوح ويحكوا
له جميع اعضايها وحركتها فلما[17] وصلوا الى نواحى مدينة[18] رومية فاتوا الى دير
العذارى فوجدوا[19] هذه القديسة اربسيما فلم[20] يكن مثلها احد[21] فصوروا صورتها
وارسلوها للملك فلما راءها فرح جدا وارسل الى[22] الملوك والرووسا[23] واستدعاهم[24]
الى العرس[25] فلما[26] علموا العذارى بكين وقمن[27] وخرجن من الدير وهن[28] يسألن السيد
المسيح ان يعينهن ويحفظ بتوليتهن فاتين الى بلاد ارمنية فى مملكة طرداد فاقمن[29] فى

1. Wüst. *add.* commem. nativitatis et resurrectionis J.-C. — 2. B وفى. — 3. B القديسة من كان معهم من العذارى استشهدت. — 4. *om.* A. — 5. A اغانا. — 6. A العذارى. — 7. A وبقية. — 8. A سبعين. — 9. B ان. — 10. B *om.* كان... — 11. *om.* A. — 12. B يخرج. — 13. B جميع الاسقاع. — 14. *om.* A. — 15. B *om.* و. — 16. B لها. — 17. A *add.* ان. — 18. *om.* A. — 19. B وجدوا. — 20. B ولم. — 21. A احدا. — 22. *om.* B. — 23. *om.* B. — 24. B *om.* و. — 25. A للعرس. — 26. A لما. — 27. B وقامن. — 28. B وهم. — 29. B فاقامنا.

VINGT-NEUVIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (26 septembre).

En [1] ce jour eut lieu le martyre des saintes Repsima (*Arebsimâ*) [2] la vierge, Gaïané (*Ghânâ*) la vierge et des autres jeunes filles qui étaient avec elles, ainsi que d'autres hommes, en tout soixante-dix-huit personnes. Il arriva qu'au temps de l'empereur Dioclétien (*Diqlâdyânous*), il chercha une belle jeune fille pour l'épouser. Il ordonna aux peintres d'aller dans tous les pays
* fol. 22 r°. et de choisir une jeune fille dont ils feraient le portrait * sur une tablette et représenteraient exactement ses membres et ses mouvements. Quand ils furent arrivés dans les environs de la ville de Rome (*Roumyah*), ils allèrent au couvent des vierges et trouvèrent cette sainte Repsima qui n'avait pas sa pareille. Ils dessinèrent son portrait et l'envoyèrent à l'empereur. Quand celui-ci le vit, il fut très joyeux et envoya inviter au mariage les rois et les chefs. Lorsque les vierges l'apprirent, elles pleurèrent, se levèrent et sortirent du couvent, demandant à notre Seigneur le Messie de les aider et de conser-

1. Le Synaxaire de Wüstenfeld mentionne ici une commémoration de la naissance et de la résurrection de Jésus-Christ. — 2. Ludolf et Malan : *Arsima.*

بعض البساتين فى معصرة وكانت[1] عدتهم[2] ستة رجال واثنين[3] وسبعين امرأة[4] منهم عذارى تسعة وثلاثون[5] وكانوا[6] بشدة يجدوا قوتهم لولا ان[7] واحدة منهم كانت[8] تعرف تعمل الزجاج وكن[9] يقتاتن[10] من عملها فلما طلب الملك العذراء اربسيما ولم[11] يجدها وسمع انها فى اعمال ارمنية ارسل الى طرداد الملك يعرفه بقضيتها وان يحتفظ بها فلما سمعن[12] العذارى اختفين[13] فى المدينة فغمزوا عليهن فامرطرداد الملك باحضار العذارى و[14] اربسيما بكرامة وتبجيل فلما لم ترد جحفوها[15] واتوا بها اليه فلما راها ونظر حسنها[16] اراد ان ينجس بتوليتها فلما لم[17] تمكنه[18] فاحضر امها غانا[19] لعلها تطيب قلبها بذلك فلما حضرت اليها[20] كانت تعزيها وتصبرها وتعظها ان لا تترك عنها[21] عريسها المسيح العريس[22] الحقيقى ولا تنجس بتوليتها بالغرباء فامر بكسر اسنان غانا[23] امها فاما القديسة اربسيما فان الرب اعطاها قوة على الملك فضربت[24] به الارض

1. A وكان. — 2. B *add.* سبعون نفسا. — 3. A واثنى. — 4. B نساء. — 5. A وثلاثين. — 6. B وكان. — 7. B وهو ان. — 8. *om.* A. — 9. B كان. — 10. A يقتاس. — 11. B *om.* لم. — 12. A سمع. — 13. A اختفوا. — 14. B العذرى. — 15. B حدفوها. — 16. B فلما رأى حسن القديسة. — 17. A فلم. — 18. B يمكنه. — 19. B احدر لها. A اغاثا. — 20. *om.* A. — 21. *om.* B. — 22. *om.* A. — 23. A اغانا. — 24. B فظربت.

ver leur virginité. Elles allèrent dans le pays d'Arménie *(Armenyah)* sous la domination de Tiridate (*Ṭirdâd*). Elles s'établirent dans un pressoir, dans un jardin. Leur nombre était de six hommes et de soixante-douze femmes dont trente-neuf vierges. Elles auraient difficilement trouvé leur subsistance si l'une d'elles n'avait su travailler le verre. Elles vivaient du produit de son travail. Quand l'empereur demanda la vierge Repsima, il ne la trouva pas et apprit qu'elle était dans le pays d'Arménie. Il envoya informer le roi Tiridate de son aventure lui recommandant de veiller sur elle. Quand elles l'apprirent, elles se cachèrent dans la ville, mais elles furent découvertes. Alors le roi ordonna qu'on les lui amenât, ainsi que Repsima, avec égards et respect. Comme elle refusait, on l'enleva de force et on la lui amena. En la voyant et en considérant sa beauté, Tiridate voulut la déshonorer; comme elle s'y refusait, il fit venir sa mère Gaïané dans l'espoir qu'elle y disposerait favorablement son cœur. Mais quand elle fut arrivée, elle se mit à l'encourager, à lui recommander la constance et à l'exhorter à ne pas renoncer à son fiancé, Notre-Seigneur le Messie, son véritable fiancé, et à ne pas laisser souiller sa virginité par des étrangers. Tiridate ordonna de briser les dents de Gaïané sa mère. Quant à la sainte, Dieu lui donna la force de résister au roi et elle le jeta à terre, le fit tomber à la renverse et sortit en le laissant étendu, bien qu'il fût exercé à

فطرحته الى ورائه وخرجت وتركته ملقا مع انه كان معروفا فى الحرب بطلا شجيعا[1]
فافتضح لما غلبته الصبية العذراء[2] فامر ان توخذ رأسها فاتى[3] الجند وشجطوها
بالمواقيط[4] وقطعوا لسانها * وقوروا عينيها وقطعوا رأسها اخيرا[5] فلما افاق[6] الملك * fol. 22 v°.
من غشوته ندم على قتل القديسة فلما علم بموتها امر ان تقتل جميع العذارى فاتوا
الجند وثقبوا اكعاب كل واحدة منهن[7] وسلخوا جلودهن[8] وقطعوهن[9] جزو بجزو[10]
ورموهن[11] وكان فيهن[12] واحدة مريضة راقدة فى موضع[13] صاحت للجند حتى[14]
قطعوا راسها مثل اخواتها ونالوا اكليل الشهادة وقتلوا جماعة من كان معهم الذين
اتوا صحبتهم من رومية[15] وعدتهم[16] ثمانية[17] وسبعون نفسا وبقيت اجسادهم مطروحة
بعد[18] نياحتهم بستة ايام ثم[19] تجنن[20] الملك ولم يزل[21] معذبا الى ان[22] جاء القديس[23]
اغريغوريوس وصلى[24] عليه فبرى وامن واخذ اجساد القديسين[25] جعلهم فى مكان
مقدس شفاعتهم المقبولة تحرسنا من العدو الشرير[26] امين

1. B شجاعا. — 2. B غلب من صبية عذرى. — 3. A فاتوا. — 4. B بالمياقيط. — 5. B [illegible] وقطعوهن ... اخيرا. — 6. B استفاق. — 7. B منهم. — 8. B جلودهم. — 9. B وقطعوهم. — 10. A وقطعوها جزو بجزو فاتوا الجند و. — 11. B ورموهم. — 12. B فيهم. — 13. B لوح في. — 14. A — 15. B *om.* وقتلوا..... — 16. B وعدة الذين قتلوا. — 17. *om.* A. — 18. B وبعد. — 19. B *om.* بستة ايام ثم. — 20. A تجنن. — 21. B ولم يزال. — 22. A الى حين. — 23. *om.* B. — 24. B فصلى. — 25. B القديسات. — 26. B شفاعتهم الجميع معنا.

la guerre, vaillant et brave. Il fut honteux d'avoir été vaincu par une jeune fille vierge et ordonna qu'on lui tranchât la tête. Les soldats arrivèrent, la maltraitèrent de coups, lui coupèrent la langue, * lui crevèrent les yeux, et lui coupèrent la tête. Quand le roi revint à lui de son évanouissement, il se repentit du meurtre de la sainte, et, quand il apprit qu'on l'avait mise à mort, il ordonna de tuer toutes les vierges. Les soldats vinrent, percèrent les talons de chacune d'elles, les écorchèrent, les coupèrent en morceaux et les jetèrent. Il y en avait une qui était malade et couchée dans un endroit : elle cria après les soldats jusqu'à ce qu'ils lui coupèrent la tête comme à ses sœurs. Elles reçurent la palme du martyre. Tous ceux qui étaient venus de Rome avec elles furent tués : leur nombre était de soixante-dix-huit. Après leur mort, leurs corps restèrent étendus pendant six jours. Puis le roi devint possédé et ne cessa pas ses persécutions jusqu'à ce que vint saint Grégoire (*Aghrighouryous*) qui pria sur lui. Il fut guéri, crut et recueillit les corps des martyrs qu'il plaça dans un endroit consacré. Que leur intercession agréée nous préserve de l'ennemi dangereux! Amen.

* fol. 22 v°.

اليوم الثلاثون من شهر توت

وفى[1] هذا اليوم[2] نعيد لذكر الاية العظيمة العجيبة التى صنعها الرب يسوع المسيح له المجد مع القديس الجليل اتناسيوس الرسولى بطريرك مدينة الاسكندرية وهى[3] ان الملك قسطنطينوس[4] ابن قسطنطين الملك القديس لما كفر هذا[5] بالابن الوحيد وافصله من ابيه وشد من مقالة اللعين اريوس انفذ[6] انسانا[7] اسمه جرجيوس وسلم له خمسماية فارس وكتب له كتبا[8] ليكون بطريركا على الاسكندرية مع بقية الكراسى وان يثبت مقالة[9] اريوس ويقتل من لم يطيعه فلما ان وصل هذا النجس الى المدينة كرز فيها بكفره فلم[10] يقبل قوله احد[11] من اهل المدينة الا نفر يسير فقتل من اهل الاسكندرية خلقا[12] كثيرا[13] لا يحصى عددهم وهرب القديس اتناسيوس الرسولى[14] وبقى مخفيا ستة سنين وبعد هذا خرج ومضى الى * القسطنطينية[15] الى قسطنطينوس[16] الملك اما يرده الى كرسيه واما ان يقتله فينال اكليل الشهادة فلما راه الملك امر ان يحمل فى مركب صغير * fol. 23 r°.

1. Ludolf *addit* comm. Gregorii Armenii et Abou Baoulah (ابو بوله) et *omitt.* hanc comm. — 2. A فيه. — 3. A وهو. — 4. A قسطنطينوس. — 5. *om.* A. — 6. B وانفذ. — 7. B انسان. — 8. B كتب. — 9. B ما قاله. — 10. B ولم. — 11. *om.* B. — 12. B خلق. — 13. *om.* B. — 14. *om.* A. — 15. A القسطنطينة. — 16. A قسطنطينوس.

TRENTIÈME JOUR DU MOIS DE TOUT (**27 septembre**).

En ce jour, nous fêtons la commémoration[1] du miracle grand et merveilleux que Notre-Seigneur Jésus le Messie — gloire à lui — accomplit en faveur du glorieux saint Athanase (*Atanâsyous*) l'apostolique, patriarche de la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Lorsque l'empereur Constance (*Qosṭanṭinyous*), fils de Constantin (*Qosṭanṭin*), le saint empereur, devint infidèle au Fils Unique, le sépara de son Père et appuya la doctrine du maudit Arius (*Aryous*), il envoya un homme nommé Georges (*Djirdjyous*), lui confia cinq cents cavaliers, écrivit des lettres pour qu'il fût patriarche d'Alexandrie et du reste des sièges, et pour qu'il affermît la doctrine d'Arius et qu'il tuât quiconque ne lui obéirait pas. Quand ce pervers arriva dans la ville, il y prêcha son infidélité, mais nul n'accepta sa doctrine sauf un petit nombre de personnes. Il fit périr une quantité considérable, innombrable, de gens d'Alexandrie. Saint Athanase l'apostolique s'enfuit et demeura caché pendant six ans, ensuite il sortit et alla à * Constantinople (*El-Qosṭanṭinyah*) vers l'empereur Constance : ou bien celui-ci le rétablirait sur son siège, ou bien il le ferait périr et le saint obtiendrait la couronne du martyre. Quand l'empereur le vit, il ordonna de le mettre dans un petit bateau, sans pain, sans eau et sans * fol. 23 r°.

1. Ludolf la remplace par celles de Grégoire l'Arménien et d'Abou Baoulah.

بلا خبز [1] ولا ماء ولا مدبر [2] ويسيب فى البحر ظنا منه انه يهلك اما بالغرق واما [3] بالجوع
بالعطش [4] لانه خاف ان يبكته [5] على كفره ففعل بالقديس [6] كامر الملك الا انه ان [7]
كان قد اعدمه الخبز والماء فكان معه خبز الله [8] الذى نزل من السماء وماء الحياة
الذى نفى [9] بسببه وان كان لم يجعل فى المركب مدبر [10] فقد كان فيها من [11] يدبر
السموات والارض بكلمته فسارت المركب فى هدوء [12] وسلام [13] محمولة على اجنحة
الملائكة فوصل الى مدينة الاسكندرية فى ثالث يوم فلما سمع به [14] الشعب المومن
ففرحوا [15] جدا وخرجوا اليه وتلقوه بالشموع والقراءة وادخلوه الى البيعة واخرجوا
منها جرجيوس الكافر واصحابه وصنع القديس اتناسيوس ذلك اليوم عيدا عظيما للرب
وكان ذلك فى مثل هذا اليوم واستمر هذا العيد الى اليوم [16] ولربنا [17] والاهنا ومخلصنا [18]
يسوع المسيح المجد والاكرام والسجود مع ابيه الصالح والروح القدس الحى المحيى
المساوى ألان وكل اوان والى دهر الداهرين [19] امين

والصبح لله دائما ابدا امين

تم وكمل شهر توت المبارك بعون الله تعالى [20]

1. A خبزا. — 2. A مدبرا. — 3. A *om.* و. — 4. A اما. — 5. B من تبكيته. — 6. A القديس. — 7. *om.* A. — 8. B الحياة. — 9. B بقى. — 10. A مدبرا. — 11. B *add.* كان. — 12. AB هدوا. — 13. B سلامه. — 14. *om.* B. — 15. B فرحوا. — 16. B يومنا هذا. — 17. B *om.* و. — 18. B *om.* الاهنا... — 19. B (l. المجد...) المجد فى قديسية الذى له المجد الى الابد. — 20. B *om.* الصبح...

pilote, puis de le laisser aller sur mer, espérant qu'il mourrait, soit par submersion, soit de faim, soit de soif, car il craignait ses reproches sur son infidélité. On traita le saint comme l'empereur l'avait ordonné; mais s'il lui avait enlevé le pain et l'eau, Athanase avait avec lui le pain de Dieu qui est descendu du ciel et l'eau de la vie pour laquelle il était exilé. Si un pilote ne guidait pas la barque, Celui qui régit par sa parole les cieux et la terre s'y trouvait. Le bateau voyagea doucement et paisiblement, porté sur les ailes des anges, et le saint arriva le troisième jour dans la ville d'Alexandrie. Quand le peuple fidèle l'apprit, il se réjouit beaucoup, sortit et alla à sa rencontre avec des cierges et des cantiques; il l'introduisit dans l'église d'où il chassa Georges l'infidèle et ses partisans. Saint Athanase fit de ce jour-là une grande fête au Seigneur; elle eut lieu à cet anniversaire et cette fête subsiste encore aujourd'hui.

Gloire, honneur et adoration à Notre-Seigneur Jésus le Messie, ainsi qu'à son Père le juste, à l'Esprit-Saint qui vit et donne la vie, égal (au Père et au Fils), maintenant et dans tous les temps et dans les siècles des siècles. Amen.

Louange à Dieu perpétuellement et éternellement! Amen.

Le mois béni de Tout est achevé et fini avec l'aide de Dieu Très-Haut.

* بدؤ شهر بابه المبارك *fol. 23 v°.

اليوم الاول منه

فى هذا اليوم[1] استشهدت القديسة انسطاسية هذه المجاهدة كانت من اهل مدينة رومية القديمة[2] ابنة ابوين مسيحيين قد ربوها[3] باحسن[4] تربية واجملها فتادبت[5] بالاداب[6] النفسانية[7] والبيعية[8] فلما نشأت ورام والديها تزويجها[9] فلم توافقهما[10] على ذلك بل اختارت السيرة الروحانية واشتاقت الى الله من صغرها فدخلت الى بعض ديارات العذارى التى برومية فتوشحت فيه[11] بالشكل[12] الملايكى واضت[13] جسما[14] بالنسك والتقشف وقطعت[15] اهوية العالم من نفسها وكانت تصوم فى طول السنة يومين يومين وفى الاربعين المقدسة ما كانت تفطر الا[16] يومى السبت والاحد بعد صلاة السادسة من النهار وكان غداها فى

1. B *om.* فى... — 2. A القديم B *om.* — 3. B فربوها. — 4. A احسن. — 5. B وتادبت. — 6. B الاداب. A بالادب. — 7. A النفسانى. — 8. B والبيعى. — 9. AB زيجتها. — 10. B توافقهم. — 11. *om.* B. — 12. B بالزى. — 13. B واظنت. — 14. B نفسها. — 15. B *add.* ساير. — 16. B سوى.

MOIS DE BABEH

(septembre-octobre)

*PREMIER JOUR DU MOIS DE BABEH (28 septembre). *fol. 23 v°.

En ce jour mourut martyre sainte Anastasie (*Anastâsyah*). Cette combattante pour la foi était originaire de Rome (*Roumyah*) l'ancienne, née de parents chrétiens qui lui firent donner la meilleure et la plus belle éducation. Elle s'instruisit dans les sciences spirituelles et ecclésiastiques. Quand elle eut grandi, ses parents voulurent la marier, mais elle refusa d'y consentir, choisit la vie spirituelle et, dès son enfance, fut pleine de l'amour de Dieu. Elle entra dans un couvent de religieuses qui était à Rome, revêtit le costume angélique, se mortifia par l'ascétisme et la vie misérable et se retrancha toutes les affections du monde. Pendant toute l'année, elle jeûnait tous les deux jours, et pendant le saint Carême, elle ne rompait le jeûne que deux jours, le sa-

اكثر ايامها[1] الا[2] خبزا يابسا[3] وملحا[4] ولم تاكل[5] فى طول الايام فى[6] رهبنتها شيا مطبوخا فاتفق ان فى بعض ديارات العذارى القريب من ديرها[7] حضر له عيد فاخذت الرئيسة[8] بعض العذارى ومضت تعيد فى الدير واخذت معها من جملة الخوات هذه القديسة فبينما هى ذاهبة اذ ابصرت جند داكيوس الملك الكافر ومعهم قوم[9] مسيحيين وهم يسحبوا بهم[10] ويعذبونهم[11] فاحترق قلبها بالمحبة الالهية[12] وشتمتهم قائلة لهم يا قساة القلوب يا كفرة[13] هكذا تفعلون بمن خلقهم الله على صورته ومثاله وابدل نفسه عنهم فقبض عليها بعض الجند وقدمها الى الامير[14] فسألها حقا انتى مسيحية تعبدى المصلوب فاقرت بذلك ولم تنكر فعذبها عذابا شديدا والقى على جسمها نارا ثم صلبها ودخن تحتها فلما[15] لم تنثنى عن ايمانها بشىء من هذه التعاذيب امر السياف ان[16] * يقطع رأسها فصلت صلاة مديدة ثم احنت راسها للسياف[17] فتعجب الحاضرون[18] من شجاعة نفسها فعند ذلك ضرب[19] السياف عنقها ونالت اكليل الشهادة صلاتها[20] تكون[21] معنا امين

* fol. 24 r°.

1. A الايام. — 2. *om.* A. — 3. *om.* A. — 4. A بالحا. — 5. A تعمل. — 6. A فى ايام. — 7. B *om.* من ديرها. — 8. *om.* B. — 9. A قوما. — 10. B يسحبوهم. — 11. B ويقدموهم. — 12. B المسيحية. — 13. B والكفرة. — 14. B للامير. — 15. A ولما. — 16. B *om.* امر... — 17. A للسيف. — 18. A الحاضرين. — 19. A *om.* ـب. B فضرب. — 20. B شفاعتها. — 21. *om.* B.

medi et le dimanche après la récitation de Sexte de ce jour-là. La plupart du temps, sa nourriture ne consistait qu'en pain et en sel; pendant toute sa vie religieuse, elle ne mangea rien de cuit. Il arriva qu'il y eut une fête dans un couvent de vierges voisin du sien : la supérieure de ce dernier choisit plusieurs vierges et alla célébrer la fête dans cet autre couvent. Parmi les sœurs qu'elle prit avec elle était cette sainte. En chemin, elle vit des soldats de Dèce (*Dâkyous*), l'empereur infidèle, avec une troupe de chrétiens qu'ils traînaient et maltraitaient. Le cœur de la sainte s'enflamma de l'amour de Dieu et elle les blâma en disant : « Cœurs durs, infidèles! est-ce ainsi que vous traitez ceux que Dieu a créés à son image et ressemblance, pour qui il s'est sacrifié? » — Alors un des soldats la saisit et la présenta au chef qui lui demanda : « Réellement, tu es chrétienne? Tu adores le crucifié? » — Elle le déclara et ne nia pas. Il lui fit subir un supplice douloureux, jeta du feu sur son corps, puis la fit mettre en croix et enfumer par-dessous. Comme ces tortures ne la faisaient nullement renoncer à sa foi, il ordonna au bourreau * de lui trancher la tête. Alors elle fit une longue prière, puis tendit sa tête au bourreau et les assistants admirèrent son courage. Il lui coupa la tête et elle reçut la couronne du martyre. Que sa prière soit avec nous! Amen.

* fol. 24 r°.

اليوم الثانى من شهر بابه

فى هذا اليوم اتى العظيم ساويرس بطريرك انطاكية الى ديار مصر وكان ذلك[1] على ايام انسطاسيوس[2] الملك وهذا الملك كان مخالفا للقديس وكانت الملكة ارتدكسية محبة للقديس انبا ساويرس ولها[3] فيه امانة عظيمة فلما حضر القديس للملك جرى بينهم خطوب كثيرة[4] على الامانة والملك لا يرجع عن[5] رايه ومع ذلك اراد قتل القديس ساويرس فسألته[6] الملكة ان يمضى وينجى[7] نفسه فلم[8] يفعل ذلك وقال انا مستعد ان اموت على الامانة المستقيمة وبسوال كثير من الملكة ومن[9] الاخوة المحبين للاله قام و خرج[10] من المدينة وهرب الى ديار مصر فاما الملك لما طلبه ولم يجده ارسل خيل ورجال فى طلبه فستره الله منهم ولم ينظروه[11] وكان[12] بالقرب منهم وبجانبهم ولم يجدوه[13] ولما اتى الى ديار مصر كان يجول من مكان الى مكان ومن دير[14] الى دير يختفى وكان الله يجرى على يديه ايات كثيرة وعجائب وكان فى بعض الايام قد اتى

1. *om.* A. — 2. A انسطاسيوس. B انسطانيوس. — 3. B لها. — 4. A كثير. — 5. B لا يخرج على. — 6. B فسالت للقديس. — 7. A ينجى. — 8. B فلما لم. — 9. *om.* B. — 10. B. *om.* و. 11. B (l. ولم ينظروه) ولم يجدوه. — 12. B واذ كان. — 13. B ولم يروه. — 14. B *add.* يختفى et *om.* يختفى.

DEUXIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (29 septembre).

En ce jour, l'illustre Sévère (*Sâouiros*), patriarche d'Antioche (*Anṭâkyah*), vint en Égypte (*Miṣr*). Ceci arriva au temps de l'empereur Anastase (*Anasṭâsyous*) (491-513). Cet empereur était opposé au saint, mais l'impératrice était orthodoxe et l'aimait; elle avait en lui une grande confiance. Quand le saint fut en présence de l'empereur, il y eut entre eux de nombreuses discussions sur la foi. Anastase ne renonçait pas à son opinion : il voulut même faire périr Sévère. L'impératrice demanda à celui-ci de partir et de sauver sa vie, il ne le fit pas et répondit : « Je suis prêt à mourir pour la foi orthodoxe. » A la suite des nombreuses instances de l'impératrice et des frères pieux, il se leva, partit de la ville et s'enfuit en Égypte. L'empereur, l'ayant demandé et ne l'ayant pas trouvé, envoya des cavaliers et des fantassins à sa recherche, mais Dieu le leur cacha et ils ne le virent pas, quoiqu'il fût dans leur voisinage et à côté d'eux; ils ne le trouvèrent pas. Quand il vint en Égypte, il errait en se cachant d'endroit en endroit et de couvent en couvent et Dieu fit arriver par son intermédiaire de nombreux miracles. Un jour, il était venu dans le désert

الى برية شيهات ودخل الكنيسة فى زى راهب غريب وان القس رفع القربان ودار بالبخور على الشعب وبعد قراءة الفصول[1] والانجيل ورفع الابرسفارين طلب القس القربان فى الصينية فلم يجده لانه كان قد خفى عنه[2] فبكا[3] والتفت الى الشعب قائلا يا اخوة ما اعرف ان كان[4] هذا من اجل خطيتى او خطاياكم[5] لانى لم اجد القربان فى موضعه وقد خفى عنى فبكا الشعب وللوقت ظهر ملاك الرب قائلا له[6] ليس هذا بخطيتك ولا بخطايا[7] الشعب بل انك * جسرت ورفعت القربان والبطريرك واقف * fol. 24 v°. فاجابه واين[8] هو يا سيدى فاشار الملاك باصبعه اليه وكان[9] فى زاوية الكنيسة فعرف القديس بالنعمة فلما اتى اليه القس امره ان يكمل القداس من[10] بعد ان ادخلوه بكرامة عظيمة الى المذبح فلما صعد القس الى المذبح وجد القربان على حاله وبعد ذلك خرج من هناك القديس ساويرس البطريرك[11] واتى الى مدينة سخا واقام[12] هناك عند رجل[13] ارخن محب لله اسمه دوروتاوس[14] ولم يزل هناك الى ان تنيح بالسلام صلاته وبركاته تكون معنا[15] امين

1. B الكتب. — 2. B l. فلم ... عند فخفى. — 3. B *add.* القس. — 4. B *om.* ان كان. — 5. B خطيتكم. — 6. *om.* A. — 7. B بخطية. — 8. B اين. — 9. *om.* A — 10. *om.* B. — 11. A *om.* القديس ... — 12. A وقام. B اقام. — 13. *om.* B. — 14. B دورتاوس. — 15. صلواته تحفظنا.

de Scété (*Chaihât*); il entra dans l'église sous l'apparence d'un moine étranger. Le prêtre éleva l'hostie et encensa à la ronde les fidèles. Après avoir lu les chapitres et l'évangile, il souleva le couvercle, chercha l'hostie dans le calice et ne la trouva pas, parce qu'elle lui était cachée. Alors il se tourna en pleurant vers l'assistance et dit : « Mes frères, je ne sais si ceci arrive à cause de mon péché ou des vôtres, car je ne trouve plus l'hostie à sa place : elle est invisible pour moi. » Le peuple pleura; alors apparut un ange du Seigneur : « Ce n'est
* fol. 24 v°. pas à cause de ton péché, dit-il, ni à cause de ceux du peuple, mais * parce que tu as osé élever l'hostie en présence du patriarche. » — « Où est-il, Seigneur? » demanda le moine. L'ange le lui indiqua du doigt; il était dans un coin de l'église. Le moine le reconnut par cette faveur et alla le trouver. Le saint lui ordonna d'achever la cérémonie après qu'on l'eut fait entrer avec de grands honneurs près de l'autel. Lorsque le prêtre remonta, il trouva l'hostie à sa place. Ensuite saint Sévère le patriarche partit et alla dans la ville de Sakhâ où il resta chez un chef pieux, du nom de Dorothéos (*Douroutâous*). Il ne cessa d'y demeurer jusqu'à ce qu'il mourut en paix. Que sa prière et ses bénédictions soient avec nous! Amen.

اليوم الثالث من شهر بابه

فى هذا اليوم نعيد للقديس اغريغوريوس اسقف ارمنية[1] وتذكار القديسة تاودورة[2] ابنة ارغاديوس[3] الملك ابن تاودوسيوس[4] الكبير[5]

وفيه ايضا تنيح الاب الطاهر[6] انبا سيماون بطريرك مدينة الاسكندرية وكان هذا القديس من اولاد الاسكندرية[7] ابن ابوين ارتدكسيين من اكابر المدينة وقد سقى لبن الايمان من صغره وتادب بالعلوم البيعية واختار[8] لنفسه سيرة الرهبنة فخرج من الاسكندرية وجاء الى برية[9] شيهات وترهب فى قلاية انبا يعقوب البطريرك قبله فمكث معه مدة من السنين واضنك نفسه بالنسك الطويل والتعبد الزائد فلما تقدم ابونا مرقس الثانى اخذه من عند ابيه انبا يعقوب لما يعلم منه من السيرة الفاضلة[10] الصالحة والتدبير الحسن فمكث عنده الى ان تنيح ولما[11] تقدم انبا يعقوب ابوه الروحانى اخذه ايضا عنده

1. B *add.* صلاته معنا امين. — 2. B تاودورا. — 3. B اكاديوس. — 4. B تاوضوسيوس. — 5. B *add.* صلاته تكون معنا امين. — 6. A البكر. — 7. B *add.* وكان هذا القديس. — 8. B فاختار. — 9. A جبل. — 10. *om.* A. — 11. B *add.* ان.

TROISIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**30 septembre**).

En ce jour, nous célébrons la fête de saint Grégoire (*Aghrighouryous*), évêque d'Arménie (*Arminyah*), et la commémoration de sainte Théodora (*Tâoudourah*), fille d'Arcadius (*Arghadyous*), l'empereur, fils de Théodose (*Tâoudousyous*) le grand.

En ce jour s'endormit dans le Seigneur le vertueux Anbâ Simon (*Simâoun*), patriarche d'Alexandrie (*El-Iskandâryah*) : ce saint était des enfants de cette ville, fils de père et mère orthodoxes, d'entre les grands personnages d'Alexandrie. Dès son enfance, il but le lait de la foi et fut instruit dans les sciences ecclésiastiques. Il choisit pour lui-même la vie monastique, sortit d'Alexandrie, alla dans le désert de Scété (*Chaihât*) et se fit moine dans le cloître d'Anbâ Jacob (*Ya'qoub*) qui fut patriarche avant lui. Il resta avec lui pendant plusieurs années, se mortifiant par de longues austérités et une dévotion excessive. Quand Abouna Marc (*Marqos*) second fut élevé au patriarchat (798), il prit ce saint à son père Anbâ Jacob, à cause de la vie méritoire et vertueuse et de la belle conduite qu'il connaissait chez lui. Il demeura près de lui jusqu'à ce qu'il s'endormit dans le Seigneur. Lors de l'élévation au rang de patriarche de son père spirituel Anbâ Jacob (829), celui-ci le prit encore avec lui, trouvant

وكان ينتفع منه[1] كثيرا ويتعزى به ولما تنيح انبا يعقوب ابوه[2] اجتمعت جماعة الكهنة من الاساقفة والقسوس والمشايخ واتفقوا على تقدمة هذا الاب لما راوا منه من حسن الصورة[3] فى مدة[4] مقامه عند الابوين المذكورين[5] فمسكوه وقيدوه ورسموه[6] بطريرك * فسار السيرة الالهية المرضية لله وشاء الرب[7] نياحته فلم يقم على الكرسى سوى خمسة اشهر ونصف ثم تنيح بسلام وهو الحادى والخمسون من البطاركة[8] صلواته المقدسة تكون معنا[9] امين

* fol. 25 r°.

اليوم الرابع من شهر بابه

فى هذا اليوم استشهد القديس واخس رفيق القديس سرجيوس على يد انطياخس الملك[10] الطاغى كان لما قبض الملك على القديسين وعذبهما عذابا عظيما بعد ان قطع مناطقهما لانهما كانا اجناد وبعد ذلك ارسلهما الى سورية الى الملك انطياخس فسجن القديس سرجيوس واما[11] القديس واخس[12] فانه امر بذبحه وان يعلق معه حجارة ويغرق فى الفرات وان الرب حرس الجسد المقدس فرماه فى البحر[13] على الشاطى[14] وكان بالقرب

1. B بد. — 2. *om.* B. — 3. A *om.* ...من. — 4. B من عدة. — 5. B *add.* المتنيحين. — 6. B علاته تحرسنا وتخلصنا من شدائدنا. — 7. A الله. — 8. A *om.* وهو الحادى..... — 9. B علاته تحرسنا وتخلصنا من شدائدنا. — 10. *om.* B. — 11. B فاما. — 12. *om.* B. — 13. A *om.* وان..... — 14. B الى الشط.

en lui beaucoup d'aide et d'appui. Lorsque Anbâ Jacob s'endormit dans le Seigneur, une assemblée d'ecclésiastiques, évêques, prêtres et supérieurs, se réunit et d'un commun accord choisit ce père pour patriarche, à cause de sa bonne tenue tout le temps qu'il avait été près des deux pères mentionnés plus haut. Ils se saisirent de lui, le lièrent et le consacrèrent patriarche. * Il mena une vie agréable à Dieu. Le Seigneur décida sa mort et il ne resta que cinq mois et demi sur le siège du patriarchat (836-837). Il mourut en paix : Ce fut le cinquante et unième patriarche. Que ses saintes prières soient avec nous! Amen.

* fol. 25 r°.

QUATRIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (1er octobre).

En ce jour mourut martyr saint Bacchus (*Ouâkhos*), ami de saint Serge (*Serdjious*), par les mains du tyran Antiochus (*Antyâkhos*). Lorsque l'empereur Maximien (*Maksimyânous*) s'empara des deux saints, il leur fit subir de grands tourments après leur avoir coupé leurs ceintures, car ils étaient soldats : après cela, il les envoya en Syrie (*Souryah*) au roi Antiochus; il fit emprisonner saint Serge et quant à saint Bacchus, il ordonna de l'égorger, de lui attacher une

منه[1] قديسين نساك متوحدين احدهما يسمى[2] انبا ماما والاخر انبا بابا وهما[3] اخوين فظهر لهما[4] ملأك الرب وامرهما ان يذهبا[5] ويحملا[6] جسد القديس واخس[7] فلما اتيا وجدا الجسد وعنده عقاب[8] واسد يحرسانه[9] بعد ان اقاما عنده يوم وليلة اولائك[10] الذين ليس[11] لهم طعاما الا لحم اومروا بالرمز الالهى[12] ان يحرسوا الجسد المقدس ثم ان[13] اولائك القديسين اخذوا الجسد المقدس[14] بكرامة[15] عظيمة وهم يرتلون[16] قدامه الى مغارتهم وفيها قبروه[17] شفاعته معنا[18] امين

اليوم الخامس من شهر بابه

فى هذا اليوم تنيح الاب القديس[19] انبا بولس[20] بطريرك مدينة[21] القسطنطينية هذا الاب كان تلميذ الاب الاسكندرس بطريرك القسطنطينية فلما تنيح قدم هذا الاب عوضه فلما

1. *om.* A. — 2. *om.* A. — 3. A وهم. — 4. A ظهر لهم. — 5. A يذهبوا. — 6. A ويحملوا. — 7. B الشهيد. — 8. B عقارب. — 9. A يحرسوه. — 10. A واولائك. — 11. *om.* A. — 12. B بالعناية العلوية. — 13. A *om.* ثم ان. — 14. *om.* A. — 15. B بكرامات. — 16. B يرتلوا. — 17. B وهناك دفنوه. — 18. B صلاته وشفاعته تحفظنا. — 19. *om.* A. — 20. A يوانس. — 21. *om.* A.

pierre et de le jeter dans l'Euphrate (*El-Forât*). Le Seigneur protégea ce corps sacré et le fleuve le rejeta sur le bord. Il y avait dans le voisinage deux saints religieux solitaires, appelés l'un Anbâ Mâmâ et l'autre Anbâ Bâbâ; tous deux étaient frères. Un ange du Seigneur leur apparut et leur ordonna d'emporter le corps de saint Bacchus. Quand ils arrivèrent, ils trouvèrent le corps et à côté de lui un aigle et un lion qui le gardaient. Ces animaux, qui n'ont d'autre nourriture que la chair, étaient restés près de lui un jour et une nuit. Ils avaient été chargés par une inspiration divine de garder ce saint corps. Ensuite ces deux saints le prirent avec un grand respect en chantant devant lui des hymnes et le transportèrent à leur caverne où ils l'enterrèrent. Que son intercession soit avec nous! Amen.

CINQUIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (2 octobre).

En ce jour, s'endormit dans le Seigneur le saint père Anbâ Paul (*Boulos*), patriarche de la ville de Constantinople (*El-Qostanṭinyah*). Il fut le disciple du père Alexandre (*El-Iskandaros*), patriarche de Constantinople. Quand celui-ci s'endormit dans le Seigneur, ce père prit sa place. Lorsqu'il s'assit sur le trône du patriarchat, il poursuivit les partisans d'Arius (*Aryous*), les chassa de la ville et de ses dépendances. Lorsque mourut l'empereur Constantin (*Qostanṭin*)

جلس على كرسى البطريركية[1] طرد اتباع اريوس ونفاهم[2] من القسطنطينية واعمالها فلما تنيح قسطنطين الملك وملك ابنه قسطنطيوس[3] على مدينة[4] القسطنطينية واخوه على رومية
* fol. 25 v°. كان قسطنطيوس هذا[5] يرى براى اريوس ويعتقد معتقدة النجس فعز عليه * ما فعله الاب بولس[6] باهل ملته فسأله ان يكف عنهم حرومه ولعنته فلم يكف فغضب عليه[7] ونفاه عن[8] مدينة[9] القسطنطينية وكان قد سبق فنفى الاب اتناسيوس من الاسكندرية ايضا[10] فاجتمعا[11] كلاهما فى مدينة رومية عند القديس يوليوس[12] البابا فقبلهما احسن قبول وكتب لهما كتبا[13] الى الملك يصف له فضلهما ودينهما ويامره بقبولهما فلما وصلا الى القسطنطينية ووقف الملك على الكتب الذى من عند[14] البابا قبلهما حيا من البابا ثم[15] اهملهما يسيرا وبعد ذلك[16] نفاهما ايضا فعادا[17] الى رومية الى[18] البابا فاخذهما البابا[19] وادخلهما الى قونسطا الملك وشكا له حالهما فكتب لهم[20] قونسطا كتابا[21] الى اخيه يامره بقبولهما ويهدده بانه لم[22] يقبلهما والا زالت السلامة من بينهما ويتجرد[23]

1. A الكرسى. — 2. A اخلاهم من. — 3. A قسطنطينوس. — 4. *om.* B. — 5. B *om.* واخوه..... — 6. A بولص. B يونس. — 7. B جدا. — 8. A من. — 9. *om.* B. — 10. *om.* A. — 11. B فاجتمعوا. — 12. A يولياس. — 13. A *om.* لهما كتبا. — 14. *om.* A. — 15. B و. — 16. B ثم. — 17. B *add.* ايضا. — 18. *om.* A. — 19. *om.* B. — 20. A له. — 21. *om.* A. — 22. *om.* B. — 23. B وتجرده.

et que son fils Constance (*Qosṭanṭinyous*) régna sur Constantinople, et son frère sur Rome (*Roumyah*), ce Constance partagea les opinions d'Arius et suivit sa
* fol. 25 v°. croyance perverse. * La conduite du père Paul envers les gens de sa secte lui fut pénible; il lui demanda de s'abstenir d'anathème et de malédictions vis-à-vis d'eux. Mais le saint ne s'en abstint pas. L'empereur fut irrité contre lui et le bannit de la ville de Constantinople, comme il avait déjà banni le père Athanase (*Atanâsyous*) d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*). Tous deux se réunirent dans la ville de Rome (*Roumyah*) chez le pape saint Jules (*Youlyous*). Il leur fit le meilleur accueil et écrivit pour eux des lettres à l'empereur à qui il décrivait leur mérite et leur religion et à qui il ordonnait de les accueillir. Lorsqu'ils arrivèrent à Constantinople et que l'empereur eut pris connaissance des lettres du pape, il les accueillit par respect pour ce dernier et les laissa tranquilles un peu de temps. Après cela, il les bannit de nouveau. Ils retournèrent à Rome auprès du pape qui les accueillit, les introduisit près de l'empereur Constant (*Qounsṭâ*) et se plaignit de leur situation. Celui-ci écrivit en leur faveur à son frère, lui ordonnant de recevoir les deux saints, le menaçant, au cas où il ne les accueillerait pas, de rompre la paix qui existait entre eux et de lui faire la guerre. Le pape écrivit aussi une autre lettre. L'empereur Constance

لحربه وكتب لهما ايضا[1] البابا كتابا اخر فقبل الملك كتب اخيه وكتب البابا واجلسهما على كراسيهما فلما[2] اتفق ان الملك قونسطا قتل برومية عاد اخوه[3] قسطنطينوس[4] فنفى الاب بولس[5] الى بلاد ارمنية[6] وحبس بها ايام ثم ارسل الملك الى احد اتباع اريوس[7] بارمنية[8] يامره بقتل القديس فدخل ذلك[9] الكافر على القديس ليلا وخنقه[10] وتنيح بسلام وكانت[11] جملة حياته منذ اخذ الرياسة الى حال نياحته[12] اربع سنين[13] صلاته[14] تكون معنا وتحرسنا من مكائد الاعداء الاشرار الى النفس الاخير[15] امين

اليوم السادس من شهر بابه

[16] فى هذا اليوم تنيحت القديسة النبية حنة ام صمويل النبى هذه البارة كانت من سبط لاوى فتزوج بها هلقانا ابن يرحوم[17] وكانت[18] له زوجة اخرى اسمها فنا ويقال فناة[19] ولم يكن لحنة ولد[20] لانها كانت[21] عاقرا وكانت فنا تعيرها فى كل وقت بعدم الولد فبكت

1. *om.* B. — 2. A ولما. — 3. A اخيه. — 4. A قسطنطينوس. — 5. A برلص. — 6. B رومية. — 7. B انوريوس. — 8. B بامرينة. — 9. B الملك. — 10. A وقتله. — 11. A وكان. — 12. B l. رياسته ..... حياته. — 13. A اربعة. B اربعين سنة. — 14. B *add.* بركاته. — 15. B *om.* ..... تحرسنا. — 16. Pro hac habet Ludolf com. رواق et انطونيوس. — 17. A ناحوم. B برخوم. — 18. A وكان. — 19. B فانه. — 20. AB ولدا. — 21. *om.* A.

reçut les lettres de son frère et du pape et rétablit les deux saints sur leurs sièges. Mais, quand l'empereur Constant fut tué à Rome, son frère Constance recommença et exila le père Paul en Arménie (*Arminyah*) où il fut emprisonné pendant plusieurs jours. Ensuite il envoya en Arménie un des partisans d'Arius avec l'ordre de tuer le saint. Cet infidèle pénétra la nuit chez lui et l'étrangla. Il mourut en paix. La durée de sa vie, depuis qu'il avait reçu le patriarchat, fut de quatre ans. Que sa prière soit avec nous et nous garde des ruses des ennemis acharnés jusqu'à notre dernier souffle! Amen.

SIXIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (3 octobre).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur la sainte prophétesse Anne (*Ḥannah*), mère de Samuel (*Samouïl*) le prophète. Cette femme vertueuse était de la tribu de Lévi (*Lâouy*), mariée à Halqânâ, fils de Yarḥoum[1]. Il avait une autre femme appelée Penna (*Fanâ*) ou Pennana (*Fanânah*). Anne n'avait pas d'enfants, car elle était stérile, et Penna l'humiliait continuellement parce qu'elle n'avait pas d'enfants. Elle pleura et ne mangea pas : son mari voulut la consoler, mais elle n'accepta pas ses consolations. * Elle monta au temple du * fol. 26 r.

1. I Samuel, ch. I.

حنة ولم تاكل فعزاها هلقانا بعلها[1] فلم تقبل منه عزاه * وصعدت[2] الى بيت الرب فى ايام[3] * fol. 26 r°.
عالى الكاهن فصلت وبكت امام الرب ثم انها انذرت نذرا لله[4] قائلة[5] انى متى
رزقت ولدا جعلته نذرا لله وكان عالى الكاهن يبصرها وهى قائمة ساكتة لانها كانت
تصلى بقلبها فظن[6] انها سكرانة فانتهرها[7] وانكر[8] عليها فاعلمته انها لم تشرب خمرا
بل هى حزينة النفس فدعا بها قائلا انطلقى بسلام الرب[9] الاه اسرايل يعطيك طلبتك
فامنت بدعاه لها[10] وانصرفت الى منزلها فحملت وولدت ولدا واسمته شموال الذى
تفسيره شوال وهو صمويل[11] فلما[12] فطمته اصعدته الى بيت الرب كما نذرت[13] وقدمته
لعالى[14] الكاهن واعلمته انها تلك المرأة[15] التى صلت وطلبت هذا الصبى وقد استجاب
الرب طلبتها واعطاها سوالها و[16] قدمته للرب فيكون خادما فى بيته ثم سبحت لله
التسبحة المنسوبة اليها[17] وهى الثالثة من التسابيح وعاشت بعد ذلك مرضية لله وتنيحت
بسلام صلاتها[18] تكون معنا امين[19]

1. B 1. زوجها ...هلقانا. — 2. A فصعدت. — 3. B *om.* الرب فى ايام. — 4. B للرب. — 5. *om.* B. — 6. A وظن. — 7. B *add.* عند ذلك. — 8. B فانكر. — 9. *om.* A. — 10. *om.* B. — 11. B *om.* وهو صمويل. — 12. A ولما. — 13. B انذرت. — 14. B لعالى. — 15. A *om.* تلك المراة. — 16. B وقد. — 17. *om.* B. — 18. B صلواتها. — 19. Wüst. et Malan *add.* comm. martyrii Antonii episcopi urbis Bana.

Seigneur, du temps d'Héli (*'Ali*), le grand prêtre, pria et pleura devant le Seigneur, puis fit ce vœu à Dieu : Si je suis gratifiée d'un enfant, je le consacrerai au Seigneur. Le grand prêtre Héli la voyait tandis qu'elle était debout, silencieuse parce qu'elle priait dans son cœur. Il crut qu'elle était ivre, la repoussa et la blâma; mais elle lui apprit qu'elle n'avait pas bu de vin, seulement qu'elle était affligée. Alors il pria pour elle en ces termes : *Va en paix : le Seigneur, le Dieu d'Israël* (*Isrâyil*), *t'accordera ta demande*[1]. Elle eut confiance en sa prière et s'en retourna à sa demeure. Elle devint enceinte et mit au monde un fils qu'elle appela *Chamouâl* qui signifie *demande* : c'est le même mot que Samuel. Quand elle l'eut sevré, elle l'emmena au temple du Seigneur, comme elle en avait fait le vœu, le présenta au grand prêtre Héli et lui apprit qu'elle était cette femme qui avait prié et demandé cet enfant : Dieu avait exaucé son désir et lui avait accordé sa demande : elle le présentait au Seigneur pour qu'il servît dans son temple. Puis elle loua Dieu par le cantique qui porte son nom et qui est le troisième des cantiques (célèbres). Après cela, elle vécut agréable au Seigneur et mourut en paix. Que sa prière soit avec nous! Amen[2].

1. I Samuel, I, 17. — 2. Le Synaxaire de Wüstenfeld et celui de Malan ajoutent la commémoration du martyre d'Antoine, évêque de Bana (Ludolf : *Raouâq* et *Antoine*). Elle manque aussi dans la version éthiopienne.

اليوم السابع من شهر بابه

في هذا اليوم تنيح القديس انبا[1] بولا الذى من[2] طموية هذا كان يسكن[4] فى جبل انصنا بالصعيد ومعه تلميذه[5] يازكيل[6] هذا الذى شهد بفضائله فان[7] من عظم محبته فى المسيح[8] ومن[9] كثرة نسكه قتل نفسه سبع[10] دفوع الدفعة الاولى ربط نفسه فى شجرة منكس واقام[11] اربعين يوما وهو معلق حتى خرج جميع دمه من انفه ومن فيه[12] ثم اسلم نفسه بيد الرب ثم اعاد الرب نفسه اليه وبعد حين اخر غرق نفسه فى لجة البحر لعل التماسيح ياكلوه فلم يلمسوه[13] بالجملة فاقام[14] مكبوبا[15] على وجهه فى الماء اياما كثيرة حتى مات ودفعة اخرى دفن نفسه فى الرمل ومات وكان تلميذه[16] قائما[17] * يبكى عليه فارسل الله ملأكه[18] فاقامه[19] وعزاه ودفعة اخرى تدحرج[20] على شقيف جبل وكان فيه حجارة مثل السكاكين فدخلوا فى جسده واجنابه فمات[21] لوقته ودفعة اخرى رمى[22] نفسه من على[23] صخرة عالية على حجر عظيم له حرف[24] مثل السيف فانقسم[25] نصفين ودفعة * fol. 26 v°.

1. B ابو. — 2. A فى. — 3. B طمرة. — 4. A سكن. — 5. A تلميذا. — 6. A باركامل. B بارا. — 7. B وان. — 8. B om. فى المسيح. — 9. B om. من. — 10. A سبعة. — 11. B وقام. — 12. A وفمه. — 13. B تاكله. — 14. B واقام. — 15. A مكبوب. — 16. B add. بارا. — 17. om. B. — 18. B om. الله ملأكه. — 19. B واقامه. — 20. B add. من. — 21. B ومات. — 22. B يرمى. — 23. om. A. — 24. B حروف. — 25. B واقسم.

SEPTIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (4 octobre).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur Anbâ Paul (*Boulâ*) de Thmouï (*Ṭamouyah*). Il habitait dans la montagne d'Antinoé (*Anṣnâ*) dans la Haute-Égypte (*Eṣ-Ṣa'îd*); avec lui était son disciple Ezéchiel (*Yâzkyal*) qui fut témoin de ses exploits. Par l'amour qu'il portait au Messie et par l'excès de sa dévotion, il se fit périr sept fois. — La première, il s'attacha à un arbre la tête en bas. Il y resta suspendu quarante jours jusqu'à ce que tout son sang lui sortit par le nez et la bouche. Ensuite il remit son âme entre les mains du Seigneur qui la lui renvoya. — Une autre fois il s'enfonça dans le fleuve, dans l'espoir que les crocodiles le mangeraient, mais ils ne le touchèrent pas du tout. Il resta couché sur la face dans l'eau pendant beaucoup de jours jusqu'à ce qu'il mourut. — Une autre fois, il s'enterra dans le sable et mourut : son disciple était debout, * pleurant sur lui. Dieu envoya son ange qui le ressuscita et le réconforta. — Une autre fois, il roula sur le flanc d'une montagne où il y avait des pierres comme des couteaux; elles entrèrent dans son corps et ses flancs : il mourut sur-le-champ. — Une autre fois, il se jeta du haut d'une roche éle- * fol. 26 v°.

اخرى ربط نفسه مع رجليه فاقام اربعين يوما ومات وفى كل دفعة يقيمه[1] السيد المسيح
وبعد هذا ظهر له الرب وعزاه وقال له يكفاك يا حبيبى بولا مما تعب[2] نفسك فقال له
دعنى يا سيدى اتعب على اسمك القدوس[3] كما اتعبت[4] انت على[5] جنس البشر اذ انت اله[6]
وابن اله[7] ومت[8] عن خطايانا[9] نحن الغير مستحقين فعزاه وقواه وكان[10] لما مضى ابونا ابو
بيشة الى جبل انصنا اجتمع به القديس انبا بولا وقال له[11] السيد المسيح[12] يعنى لانبا بولا[13]
ان جسدك يكون مع جسد انبا[14] بيشة فلما تنيح القديس[15] فى انبا بولا الدفعة السابعة
لموته جعل جسده مع جسد القديس[16] انبا[17] بيشة[18] كما قيل له فلما ارادوا ان يحضروا
جسد القديس انبا[19] بيشة الى جبل شيهات اعنى جبل القديس انبا[20] مقار واخذوا جسد
القديس[21] ابو بيشة وتركوا جسد انبا بولا انعاقت المركب التى[22] فيها الجسد ولم تبرح[23]
فعرفوا انه لاجل جسد انبا بولا فاخذوه[24] وجعلوه[25] معه واتوا بهما الى شيهات وهو
الى[26] الان مع جسد ابو بيشة صلواتهما[27] تكون[28] معنا امين

1. A واقامه. — 2. B تتعب et *add.* تتقتل. — 3. *om.* A. — 4. B تعبت. — 5. B عن. — 6. B الاله. — 7. B الاله. — 8. B *om.* و. — 9. B الخطاة. — 10. B ولما كان. — 11. B *om.* و. — 12. *om.* A. — 13. B *om.* يعنى.... — 14. B ابو. — 15. *om.* B. — 16. *om.* B. — 17. AB بشية. — 18. A ابو. — 19. A ابو. — 20. A ابو. — 21. *om.* A. — 22. A الذى. — 23. B تتحرك فلم. — 24. *om.* A. — 25. A فجعلوه. — 26. *om.* A. — 27. A صلواتهم. — 28. *om.* B.

vée sur une énorme pierre dont l'extrémité était comme une épée; il se coupa en deux morceaux. — Une autre fois, il s'attacha par les pieds et resta quarante jours, puis mourut : chaque fois, notre Seigneur le Messie le ressuscitait. Ensuite le Seigneur lui apparut, le réconforta et lui dit : « Paul, mon ami, ces mortifications suffisent ». Il lui répondit : « Seigneur, laisse-moi me mortifier pour ton saint nom comme tu t'es mortifié pour le genre humain, toi Dieu et fils de Dieu, de même que tu es mort pour nos péchés, alors que nous ne le méritions pas. » Dieu le réconforta et le fortifia. Lorsque notre père Bisoès (*Bichah*) alla à la montagne d'Antinoé, il se joignit à lui. Dieu dit à Anbâ Paul : « Ton corps sera avec celui d'Anbâ Bisoès ». Quand le saint mourut pour la septième fois, réellement, on plaça son corps avec celui de saint Anbâ Bisoès, comme il avait été dit. Quand on voulut transporter celui-ci à la montagne de Scété (*Chaihât*), je veux dire la montagne de saint Anbâ Macaire (*Maqâr*), on prit celui de saint Anbâ Bisoès et on laissa celui d'Anbâ Paul. Mais le vaisseau où était le premier resta immobile et n'avança pas. On reconnut que c'était à cause du corps de saint Anbâ Paul. On le prit, on le mit avec l'autre et on les emporta à Scété où ils sont encore ensemble. Que leurs prières soient avec nous! Amen.

[1] وفيه ايضا تذكار[2] مينا[3] وحاسينا[4] الشهداء بركاتهما[5] تكون[6] معنا امين

اليوم الثامن من شهر بابه

[7] فى هذا اليوم استشهد القديس مطرا الشيخ وجماعة شهداء هذا القديس كان من اهل مدينة[7] الاسكندرية مومنا مسيحيا فلما ملك داكيوس الملك المنافق[8] اقام عبادة الاصنام[9] واضطهد * كل الشعب المسيحى فوصلت اوامره الى[10] الاسكندرية واضطهد كثير[11] من اهلها وسفك دماهم ثم غمز[12] على هذا القديس انه مومن بالمسيح[13] فاستحضره الوالى وسأله عن ذلك فاعترف بالمسيح انه اله حق من اله حق فامره بالسجود للاصنام ووعده مواعيد[14] كثيرة فلم يقبل منه مواعيده فتوعده وهدده بالعقاب فلم يرجع من رايه بل قال[15] انا اسجد للمسيح خالق السموات والارض كيف ينبغى لى ان اترك المسيح واسجد للاصنام المعمولة من حجارة واخشاب لا تسمع ولا تبصر فحنق عليه الامير وامر * fol. 27 r°.

1. Ludolf et Malan *om.* hanc comm. — 2. B نعيد. — 3. B لميشا. — 4. B جاسيتا. — 5. B صلواتهما et *add.* شفاعتهما. A بركاتهم. — 6. *om.* B. — Pro hac comm. habet Ludolf بلافيه et واحس. — 7. B بيد. — 8. *om.* B. — 9. B الاوثان. — 10. B *add.* ثغر. — 11. A كثيرا. — 12. B *om.* غمز ثم. — 13. B l. مسيحى مومن بالمسيح. — 14. B واوعده بمواعيد et واحر. — 15. A وقال.

En[1] ce même jour a lieu la commémoration des saints Ménas (*Minâ*) et Ḥâsinâ[2], les martyrs. Que leurs bénédictions soient avec nous! Amen.

HUITIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (5 octobre).

[3] En ce jour moururent martyrs le saint vieillard Maṭra et une troupe de martyrs. Ce saint était des gens d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*); c'était un fidèle chrétien. Quand régna Dèce (*Dâkyous*), l'empereur hypocrite, il rétablit le culte des idoles et maltraita * tout le peuple chrétien. Ses ordres arrivèrent à Alexandrie : beaucoup de ses habitants furent traités avec violence et leur sang coula. On dénonça ce saint comme croyant au Messie. Le gouverneur le fit venir et l'interrogea là-dessus. Il confessa que le Messie était un Dieu réel, issu d'un Dieu réel. Le gouverneur lui ordonna de se prosterner devant les idoles et lui fit de grandes promesses qui ne le touchèrent pas. Alors il le menaça du châtiment. Mais ce saint ne changea pas d'avis. Au contraire, il lui dit : « Moi, qui me prosterne devant le Messie, créateur des cieux et de la terre, comment pourrais-je l'abandonner et me prosterner devant des idoles faites de pierre et de bois, qui n'entendent ni ne voient? » Le gouverneur entra * fol. 27 r°.

1. Cette commémoration manque dans les Synaxaires de Ludolf et de Malan. — 2. Assemani : *Asia*. — 3. Ludolf remplace cette comm. par celles de *Balâfyah* et de *Ouâhis*.

ان يضربوه[1] فضرب ضربا موجعا ثم علق بذراعه ثم حبس اياما فى حبس مظلم نتن[2] الرائحة ثم اخرج[3] منه وضرب ايضا وجرحوا وجهه وجبينه بقضيب مجفف[4] وفى الاخر اخذت راسه المقدسة[5] ظاهر المدينة صلاته تكون معنا مين

[6]وفيه ايضا ذكر القديس ابا هور وذكر صوسنا[7] واولادها الشهداء بطموية[8] وذكر القديس انبا اغاتن[9] المتوحد صلاتهم تحرسنا[10] امين

اليوم لتاسع من شهر بابه

[11]فى هذا اليوم تنيح الاب لباريوس[12] بابا رومية هذا كان رجلا بارا تقيا[13] قد ترهب من صغره[14] ونشا فى الرتب الكهنوتية ونجح[15] فى كل منها وانتخب لرتبة البطريركية على مدينة رومية فلما جلس على الكرسى الرسولى سار السيرة المرضية لله تعالى وكان مداوما لتعليم الشعب ورادعا لمن كان مخالفا وزائغا فلما[16] مات قسطنطينيوس[17] الملك[18] ابن

1. B وامر بضربه. — 2. B منتن. — 3. B خرج. — 4. A مجفف. — 5. A l. ثم ضرب ... وفى رقبته. — 6. Ludolf, Assem. et Malan *om.* omnes has comm. — 7. B طوسيا. — 8. A بطمويه. — 9. B اغاثيا. — 10. B معنا صلاة الجميع تكون. — 11. Ludolf *om.* hanc comm. — 12. A ابو اريوس. B لواريوس. — 13. B رجل بارتقى. — 14. B وهو صغير السن. — 15. *om.* A. — 16. B *add.* ان. — 17. A قسطنطينوس. — 18. *om.* A.

en grande colère contre lui et ordonna de le frapper. On lui appliqua des coups douloureux; puis il le fit suspendre par un bras; ensuite on l'enferma pendant plusieurs jours dans une prison obscure et infecte : on l'en tira, on le battit, on lui blessa le visage et le front avec des baguettes sèches; à la fin on trancha, hors de la ville, sa tête sacrée. Que sa prière soit avec nous! Amen.

En [1] ce jour a lieu aussi la commémoration de saint Abba Hor (*Hour*), de sainte Suzanne (*Sousanâ*) et ses enfants martyrs à Thmouï (*Ṭamouyah*), du saint anachorète Anba Agathon (*Aghâton*). Que leur prière nous garde! Amen.

NEUVIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**6 octobre**).

[2] En ce jour s'endormit dans le Seigneur notre père Libérius (*Libâryous*) [3], pape de Rome (*Roumyah*). Dès sa jeunesse, il embrassa la vie monastique et grandit dans les grades ecclésiastiques. Il réussit dans chacun d'eux et fut élu au poste de patriarche de la ville de Rome. Quand il s'assit sur le siège apostolique, il mena une vie agréable à Dieu Très-Haut. Il était occupé continuellement à instruire le peuple et à réfuter les adversaires et les hérétiques.

1. Ces commémorations manquent dans les Synaxaires de Ludolf, d'Assemani et de Malan. — 2. Manque dans Ludolf. — 3. Assemani : *Honorius*.

قسطنطين الملك[1] وملك بعده يوليانوس المعاند ابن عمته[2] فتح بيوت الاصنام واجتهد[3]
واضطهد وطلب[4] الشعب[5] المسيحى وعذب كثيرين[6] منهم فقدم هذا[7] القديس من رومية
الى قيسارية فاجتمع بالقديس باسيليوس واتفق رايهما ان يذهبا الى * انطاكية ويجتمعا * fol. 27 v°.
بيولبانوس الملك ويرداه على[8] ضلالته لانهما كانا يعرفاه من المكتب[9] فقاما وجاءا[10] الى
انطاكية واتيا الى يوليانوس الملك[11] ولما[12] وقفا قدامه[13] يقصدا مخاطبته بما يزيله عن
ضلالته قال هو[14] لهما اين خليتم ابن النجار فاجابه القديس باسيليوس خليته يعمل فى
تابوتك[15] فحنق عليهما وامر بحبسهما فحبس هذا القديس مع باسيليوس فلما كان فى
الليل وهو نائم فى الحبس[16] ابصر القديس مرقوريوس يقول حقا ما اخلى هذا الكافر
يجدف على الاهى فاستيقظ واعلم القديس باسيليوس بالمنام وكان القديس باسيليوس ايضا
قد نظر[17] هذا المنام فلما[18] وصلت[19] بعد ذلك الاخبار[20] بقتل يوليانوس الكافر[21] وملك
بعده يوبيانوس[22] وكان مومنا بالمسيح فاخرج القديسين[23] من الحبس فمضى كليهم[24]

1. B om. ...ابن. — 2. B عمه. — 3. om. A. — 4. om. A. — 5. om. B. — 6. B كثير. — 7. A فلما جاهد. — 8. B عن. — 9. A الكتب. — 10. B واتيا. — 11. B om. ...واتيا. — 12. B فلما. — 13. B قدام يوليانوس. — 14. B فقال. — 15. A l. نابوتك (في تابوت لك. — 16. A وابصر وهو محبوس فى النوم (...فلما كان l. — 17. B ابصر. — 18. A ولما. — 19. A add. بعض الناس. — 20. A واخبروا. — 21. om. A. — 22. A نوماريوس. B يومانوس. — 23. A القديس. — 24. B كلا منهم.

Lorsque l'empereur Constance (*Qostanṭinyous*), fils de l'empereur Constantin (*Qostanṭin*), mourut et qu'après lui régna son cousin Julien (*Youlyânous*) l'apostat, il rouvrit les temples des idoles, maltraita, persécuta et poursuivit le peuple chrétien : beaucoup d'entre eux furent torturés. Ce saint alla de Rome à Césarée (*Qaïsâryah*) et se rencontra avec saint Basile (*Bâsilyous*). Tous deux furent d'avis d'aller à * Antioche (*Anṭâkyah*), de s'y réunir à l'empereur Julien * fol. 27 v°.
pour lui reprocher son erreur, car ils le connaissaient depuis l'école. Ils se mirent en route, arrivèrent à Antioche et vinrent trouver l'empereur Julien. Quand ils se tinrent devant lui pour lui demander de mettre fin à son erreur, il leur dit : « Où avez-vous laissé le fils du charpentier? » — Saint Basile lui répondit : « Je l'ai laissé travaillant à ton cercueil. » L'empereur entra dans une violente colère contre eux et ordonna de les mettre en prison. Saint Libérius fut enfermé avec saint Basile. Tandis qu'il était endormi, la nuit, dans la prison, il vit saint Mercure (*Marqouryous*) qui lui disait : « En vérité, je ne laisserai pas cet infidèle blasphémer mon Dieu. » Il s'éveilla et informa de son rêve saint Basile qui avait eu le même songe. Après cela, quand arrivèrent les nouvelles de la mort de Julien l'infidèle, remplacé par Jovien (*Youbyânous*) qui croyait au Messie, les deux saints furent tirés de prison. Chacun d'eux

الى كرسيه فمضى هذا القديس الى رومية وعاند[1] الاريوسية معاندة كثيرة[2] وطردهم[3] ونفاهم[4] عن كرسيه وسار السيرة التى ترضى[5] المسيح[6] وتنيح بعد ان اكمل[7] فى الرياسة ستة سنين[8] صلاته تكون معنا[9] امين

[10]وفيه ايضا تذكار سمعان الاسقف صلاته معنا[11] امين

[12]وفيه ايضا فى سنة تسع مأية وثمانية وخمسين للشهداء فى مملكة الصالح[13] ايوب فى رياسة الاب انبا كيرلس حدث فى العالم شئ غريب عجيب حتى اذهل من نظره اوسمع به وهو ان الشمس اظلمت اول فاول الى ان اظلم الوجود بالنهار الظلام الليلى وابصرت بعض الناس النجوم واوقد بعضهم السرج وخافت الناس خوفا عظيمة وابتهلوا الى الله سبحانه بكل قلوبهم وطلبوا رحمته وتحننه المعهود لهم منه فترآف الله عليهم ورحمهم وازال خوفهم وانكشفت الظلمة ليس اول باول * كما كانت بل فى دفعة واحدة * fol. 28 r°.
وظهرت الشمس كالعادة واضت الدنيا وطفيت السرج وكانت مسافة الوقت الذى كشفت

1. A *add.* هذا القديس. — 2. B l. عاندة ..... كثيرا. — 3. A فطردهم. — 4. *om.* B. — 5. A l. التى ..... المرضية. — 6. A لله. — 7. B l. وتنيح ..... وكان له. — 8. B *add.* بسلام من الرب. — 9. B *om.* صلاته ..... وتنيح. — 10. Malan *om.* hanc comm. — 11. B تحفظنا. — 12. B et Ludolf *om.* hanc comm. — 13. A الصلح.

retourna sur son siège : saint Libérius alla à Rome où il livra un combat acharné aux Ariens : il les chassa et les expulsa de son siège. Il mena une vie agréable au Messie et s'endormit dans le Seigneur après avoir passé six ans entiers dans le gouvernement de l'Église. Que sa prière soit avec nous ! Amen.

En[1] ce même jour a lieu la commémoration de l'évêque Siméon (*Sim'ân*). Que sa prière soit avec nous ! Amen.

[2]A cette même date, en l'an 958 des martyrs (1242 J.-C.), sous le règne d'Es-Ṣaliḥ Ayoub et le patriarchat d'Anbâ Cyrille (*Kirlos*) (1235-50), il arriva dans le monde une chose extraordinaire et étrange, qui stupéfia tous ceux qui la virent ou en entendirent parler. Le soleil s'obscurcit progressivement, jusqu'à ce que le monde fût en plein jour couvert par les ténèbres nocturnes : quelques personnes virent les étoiles : quelques-unes allumèrent des lampes. Les gens ressentirent une grande crainte, s'humilièrent devant Dieu de tout leur cœur, implorèrent sa miséricorde et la grâce qu'il leur avait promise. Dieu fut compatissant pour eux : il eut pitié d'eux et fit cesser leur terreur.
* fol. 28 r°. Les ténèbres se dissipèrent, non pas peu * à peu comme elles étaient venues, mais d'un seul coup. Le soleil apparut comme à l'ordinaire et éclaira le

1. Cette commémoration manque dans Ludolf et Malan. — 2. Manque dans B et Ludolf.

فيه الشمس قدر ساعة واحدة وكانت فى نصف الساعة الثامنة الى نصف الساعة التاسعة وزادت الناس فى تمجيد الله وتقديسه الذى لم يبادر بهلاكهم لاجل خطاياهم بل عاملهم برحمته وامهاله ولربنا المجد دائما الى الابد امين[1]

اليوم العاشر من شهر بابه

فى هذا اليوم استشهد القديس سرجيوس رفيق واخس هذا كان من السرجينية(?)[2] لذى فى بلاط الملك مكسيميانوس[3] ومن بيت المملكة فلما عذبهما الملك ارسلهما الى انطياخس الى سورية فعذب القديس[4] بالضرب العظيم حتى اسلم روحه وامر ان يطرح جسده فى الفرات[5] فستره الرب لان البحر رماه على الشاطى[6] وارسل الرب عقابا واسدا فحرسوه[7] حتى اوحى الرب الى قدسين اخوة[8] كانوا هناك اتوا واخذوا الجسد وبقى سرجيوس حزين عليه[9] فراى رويا ان اخوه واخس فى عمارية حسنة وهو بنور ساطع

1. B *om.* hanc comm. — Wüst. et Malan *add.* comm. Eumenii, Alexandrini patriarchae, quae commemoratio agitur iuxta Aeth. die decima mensis Ṭĕqëmt (seu Babeh). — 2. B السرختية. — 3. A الذى لمكسيميانوس. — 4. B *add.* واخس. — 5. A التراب. — 6. B الى الشط. — 7. B حرسوه. — 8. *om.* A. — 9. B *om.* وبقى.....

monde; les lampes furent éteintes. La durée du temps pendant lequel le soleil fut obscurci fut d'une heure, de sept heures et demie à huit heures et demie. Les gens redoublèrent de louanges et d'actions de grâces envers Dieu qui ne s'était pas hâté de les faire périr à cause de leurs péchés, mais qui les avait traités suivant sa miséricorde et son indulgence. Gloire perpétuellement à Notre-Seigneur dans l'éternité! Amen[1].

DIXIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (7 octobre).

En ce jour mourut martyr saint Serge (*Serdjyous*), compagnon de Bacchus (*Ouâkhos*). Il était d'entre les... qui se trouvaient dans le palais de l'empereur Maximien (*Maksimyânous*) et de famille royale. Lorsque celui-ci les persécuta (lui et Bacchus), il les envoya à Antiochus (*Anṭyâkhos*), en Syrie (*Souryah*). Ce dernier fit frapper si douloureusement saint Bacchus qu'il rendit l'âme. Il ordonna que son corps fût jeté dans l'Euphrate (*El-Forât*). Dieu le protégea, car le fleuve le jeta sur le bord. Le Seigneur envoya, pour le garder, un aigle et un lion, jusqu'à ce qu'il fit une révélation à deux saints frères qui

1. Les Synaxaires de Wüstenfeld et de Malan ajoutent ici la commémoration d'Anbâ Euménius, 7e patriarche d'Alexandrie (129-142), placée par la version éthiopienne, le 10 de ṭeqêmt (= 10 de bâbeh).

فتعزت نفسه كثيرا وبعد هذا امر الحاكم ان يسمر فى رجليه مسامير حديد طوال وارسله[1] الى الرصافة صحبة خيل وكان يجرى بجريهم ودمه يجرى على الارض فوجدوا[2] فى الطريق جارية عذراء فاستسقوا[3] منها ماء[4] وتلك تحزنت عليه ورثت شبابة واخس[5] فقال لها القديس الحقينى الى الرصافة لتاخذى[6] جسدى فتبعته الى الرصافة وكما امر[7] الحاكم قائلا اذ لم يذعن لامرى[8] والا اخذت راسه فاخذت راسه[9] المقدسة على يد[10] الحاكم بعد ان اعتفى من هذا الامر[11] لانه كان صديقا للقديس ومن جهته نال تلك المرتبة[12] فتقدمت تلك[13] الجارية ومعها جزءة صوف اخذت فيها الدم[14] الذى خرج من عنقه المقدس[15] وحفظوا جسده المقدس[16] * الى زمان انقضاء الجهاد فبنوه بيعة حسنة بالرصافة (* fol. 28 v°.) وحضر[17] خمسة عشر[18] اسقف وجعلوا جسده المقدس فيها وتلك البيعة الى الان وجسده المقدس فيها فى جرن رخام ينبع منه دهنا طيبا[19] شفا لكل الاغلاء[20] شفاعته تكون معنا امين

1. B وارسلوه. — 2. B ووجدوا. — 3. A فاستقوا. — 4. A *om.* وتلك..... B *add.* شبابه ومنظره. — 5. *sic.* — 6. B لتاخذ. — 7. A امره. — 8. A تذعن. — 9. B *om.* فاخذت.... — 10. B يدا. — 11. A من هدى. — 12. B الرتبة. — 13. *om.* A. — 14. B دم شهادته. — 15. A المقدسة. — 16. *om.* B. — 17. A وحضرها. — 18. *om.* A. — 19. A l. وجسده... طيبا : والجسد ينبع منه دهنا طيبا. — 20. B l. لكل الاغلاء : لكلمن ياتى اليه من المرضى. — في جرن رخام

étaient là. Ils vinrent chercher le corps. Serge demeura affligé à cause de lui, mais il vit en songe que son frère Bacchus était dans une belle construction, au milieu d'une lumière rayonnante. Alors son âme fut grandement réconfortée. Ensuite le gouverneur ordonna qu'on lui enfonçât dans les pieds de longs clous de fer et l'envoya à Er-Roṣâfah avec des cavaliers. Il marchait à leur pas et son sang coulait sur le sol. En route, ils trouvèrent une jeune vierge à qui ils demandèrent à boire, elle s'apitoya et s'émut à cause de la jeunesse de Serge. Le saint lui dit : « Accompagne-moi à Er-Roṣâfah pour recueillir mon corps. » Elle l'y suivit. Suivant l'ordre du gouverneur qui portait : « S'il n'obéit pas à mon ordre, qu'on lui tranche la tête », il fut décapité par les soins du gouverneur qui auparavant lui en demanda pardon, car il était des amis du saint et devait sa place à son intervention. Cette jeune fille s'avança; ayant un flocon de laine dans lequel elle recueillit le sang qui avait coulé de sa gorge sainte. On garda son corps sacré * jusqu'à la fin de la persécution. Alors on lui construisit une belle église à Er-Roṣâfah : quinze évêques y assistèrent; on y plaça son saint corps. Cette église y est encore aujourd'hui et son saint corps s'y trouve dans un bassin de marbre, d'où coule une huile parfumée qui guérit toutes les maladies. Que son intercession soit avec nous! Amen.

(* fol. 28 v°.)

اليوم الحادى عشر من شهر بابه

فى هذا اليوم تنيح الاب القديس انبا يعقوب بطريرك انطاكية هذا القديس لقى شدائد كثيرة ونفى من اجل الامانة المستقيمة فمكث فى النفى مدة من السنين[1] ثم اجتمعت[2] اهل المدينة وارسلوا احضروه ثم رجعت[3] اصحاب اريوس تقووا ايضا[4] ونفوا[5] القديس فمكث فى النفى الثانى سبع[6] سنين ثم[7] تنيح بسلام شفاعته[8] معنا امين

[9]وفيه ايضا تنيحت القديسة بلاجية[10] هذه البارة كانت من مدينة انطاكية ابنة ابوين كافرين وكانت قد اقتنت مع نجاسة معتقدها[11] نجاسة سيرتها ايضا وذلك انها ملازمة الماخور[12] مداومة فى اللعب والرقص والزنا فوجدها رجل قديس اسقف يدعى بولس[13] فوعظها[14] وعظا[15] كثيرا[16] فامنت بالسيد المسيح[17] على يديه واقرت بجميع ما صنعت[18] فقوى قلبها[19] واعلمها ان لا تايس[20] من التوبة ثم عمدها باسم الاب والابن والروح القدس فاستنارت

1. B الزمان. — 2. A فاجتمعت. — 3. B رجعوا. — 4. *om.* B. — 5. B ونفعوا. — 6. B ثمانية. — 7. B و. — 8. B *add.* وبركاته تكون. — 9. Ludolf *om.* hanc comm. — 10. B دلاجية. — 11. A *om.* نجاسة معتقدها. — 12. A ثابته فى الماخور. — 13. A برلص. — 14. A فوعضها. — 15. A وعضا. B وعظ. — 16. B كثير. — 17. A فامنت بالمسيح. — 18. A صنعته. — 19. B *om.* فقوى... — 20. B تاتيس.

ONZIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**8 octobre**).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint père Anbâ Jacques (*Ya'qoub*), patriarche d'Antioche (*Anṭâkyah*). Ce saint éprouva beaucoup de malheurs et fut exilé à cause de la foi orthodoxe. Il resta en exil pendant plusieurs années. Puis les gens de la ville s'unirent et l'envoyèrent chercher. Ensuite les partisans d'Arius (*Aryous*) devinrent forts et bannirent le saint. Il resta sept ans dans ce second exil et mourut en paix. Que son intercession soit avec nous! Amen.

[1] En ce jour également s'endormit dans le Seigneur sainte Pélagie (*Belâdjyah*). Elle était de la ville d'Antioche (*Anṭâkyah*), fille de parents infidèles : elle joignait à sa croyance mauvaise une conduite coupable. Elle fréquentait la taverne, et était adonnée au jeu, à la danse et à la fornication. Un saint évêque, du nom de Paul (*Boulos*), la trouva et lui adressa de fréquentes exhortations. Par son intermédiaire, elle crut en notre Seigneur le Messie et avoua tout ce qu'elle avait fait. Il fortifia son cœur et lui apprit qu'elle ne devait pas désespérer du pardon; puis il la baptisa au nom du Père, du Fils et de l'Esprit-Saint. Elle fut éclairée par la grâce du baptême et elle s'approcha

1. Cette commémoration manque dans Ludolf.

بنعمة المعمو ديه ثم تقدمت الى التوبة بقلب تائب ونية ملتهبة واضنت جسمها واشقته ثم تزيت[1] بزى الرجال ومضت الى يروشليم[2] فسجدت فى هياكلها واجتمعت بالاب الاسكندر[3] بطريرك القدس فارسلها الى بعض الديارات التى بظاهر البيت المقدس فمكثت فيه اربعين سنة وانصرفت الى الرب سبحانه[4] صلاتها تكون معنا[5] امين

اليوم الثانى عشر من شهر بابه

فى[6] هذا اليوم[7] استشهد القديس المصطفى[8] متى الانجيلى الرسول بعد ان نادى
* fol. 29 r°. فى بلاد الكهنة وردهم الى معرفة الله وذلك انه لما[9] اراد الدخول الى * المدينة وجده شاب فقال له لا تقدر تدخل هذه المدينة الى ان تحلق راسك ولحيتك وتاخذ فى يدك سعفة ففعل كما امره[10] فبينما[11] هو متفكر[12] فى هذا ظهر[13] له الرب فى الشكل[14] الذى يعرفه منه[15] فقواه وعزاه وهو الشاب الذى راه[16] وغاب عنه[17] فلما دخل المدينة اى انه

1. B تزايت. — 2. B ايروشليم. — 3. A اكسندرس. — 4. *om.* B. — 5. B تحفظنا جميعنا. — 6. Wüst. et Aeth. *add.* hoc loco comm. S. Michaelis Archangeli. — 7. B *om.* فى... — 8. *om.* A. — 9. *om.* B. — 10. ففعل... invenitur infra in B. — 11. A وفيما. — 12. A متفرس. — 13. B اظهر نفسه. — 14. A الشبه. — 15. *om.* A. — 16. A *om.* وهو... — 17. B *om.* وغاب عنه.

de la pénitence avec un cœur contrit et une vive ardeur : elle mortifia et affaiblit son corps. Puis elle prit des habits d'homme et alla à Jérusalem (*Yarouchalim*); elle se prosterna dans les temples, se joignit à notre père Alexandre (*El-Iskander*), patriarche de cette ville. Il l'envoya dans un des couvents qui sont autour de Jérusalem : elle y demeura quarante ans, puis elle partit vers le Seigneur, qu'il soit loué. Que sa prière soit avec nous! Amen.

DOUZIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**9 octobre**).

[1] En ce jour fut martyrisé le saint, l'élu, Matthieu (*Matta*) l'évangéliste, l'apôtre, après qu'il eut prêché dans le pays des devins et qu'il les eut ramenés
* fol. 29 r°. à la connaissance de Dieu. Quand * il voulut entrer dans leur ville, un jeune homme qui le trouva lui dit : « Tu ne pourras pas entrer dans cette ville jusqu'à ce que tu aies rasé ta tête et ton menton et que tu aies pris un rameau dans ta main. » Il fit comme il le lui avait recommandé. Tandis qu'il réfléchissait à cela, le Seigneur lui apparut sous la forme qu'il lui connaissait; il le fortifia et le réconforta : c'était ce jeune homme qu'il avait vu, puis il

1. Le Synaxaire de Wüstenfeld, ainsi que la version éthiopienne, place ici la commémoration de l'archange saint Michel.

واحد[1] من الكهنة مضى الى هيكل ابلون[2] فوجد رئيس الكهنة فخاطبه من اجل الالهة وعرفه انهم لا يبصرون[3] ولايسمعون وان الله الذى خلق السموات والارض[4] هو الاله القوى وكان يظن ان الاله هو[5] من بعض الهة[6] الاوثان فعمل الرسول قدامه اية وهى[7] ان نورا اشرق[8] عليهم ومائدة هبطت لهم[9] من السماء فلما عاين ارميوس[10] الكاهن ذلك قال للتلميذ ما هو اسم الاهك فقال له التلميذ الاهى هو[11] السيد المسيح فامن ارميوس[12] الكاهن[13] بالمسيح وتبعه جماعة كثيرة[14] فلما سمع بذلك[15] ملك المدينة امر باحراقهم فعند ذلك مات[16] ابن[17] الملك فطلب[18] التلميذ من الرب فاقام ولد الملك[19] الذى مات[20] فلما رأى الملك ذلك[21] امن هو[22] وبقية اهل المدينة فعمدهم[23] وقسم لهم اسقفا[24] وكهنة وبنا لهم بيعة وخرج للبلاد البرانية وردهم الى معرفة الله بعد ان كان يمضى[25] الى بلاد الطوبانيين ورأى الرب يحضر[26] عندهم فى كل وقت ومعه نفوس المأية الف اربعة واربعين[27] الف وكل عيد يحضر

1. *om.* A. — 2. A l. الذى لابلون ... مضى. — 3. A *om.* انهم... — 4. A l. وان الاله... — 5. *om.* B. — 6. B الالهة. — 7. *om.* A. — 8. B *add.* قدامة. — 9. *om.* A. — 10. B ارميس. — 11. A *om.* للتلميذ... — 12. B ارميس. — 13. A *om.* ارميوس... — 14. A كبيرة. — 15. *om.* A. — 16. A فمات. — 17. A ولد. — 18. B وان التلميذ طلب. — 19. A فقام ولده. — 20. A *om.* الذى مات. — 21. A *om.* فلما... — 22. A فامن الملك. — 23. *om.* A. — 24. A استقف. — 25. B l. وكان قد مضى ... بعد. — 26. A *add.* من السماء. — 27. B والاربعين والاربعة.

disparut. Quand le saint entra dans la ville, pareil à un des devins, il alla au temple d'Apollon (*Aboloun*) et y trouva le chef des devins. Il lui parla au sujet des dieux, lui apprit qu'ils ne voient, ni n'entendent, que le Dieu qui a créé le ciel et la terre est le Dieu puissant. L'autre crut que ce dieu était une des idoles : l'apôtre fit devant lui un miracle : une lumière brilla sur eux et une table descendit pour eux du ciel. A cette vue, Armyous le prêtre demanda au disciple : « Quel est le nom de ton Dieu? » — Il répondit : « Mon Dieu, c'est mon Seigneur le Messie. » Armyous le prêtre crut au Messie et fut suivi par une foule considérable. Quand le roi de la ville apprit cela, il ordonna de les brûler. Là-dessus, le fils du roi mourut. Le disciple implora le Seigneur et il ressuscita l'enfant qui était mort. A cette vue, le roi crut, ainsi que le reste des habitants de la ville. Le saint les baptisa, leur consacra un évêque et des prêtres et leur construisit une église. Puis il partit pour un pays étranger et ramena les habitants à la connaissance de Dieu après être allé au pays des Bienheureux. Il vit le Seigneur présent auprès d'eux en tout temps : avec lui étaient les âmes de 144.000 personnes : à chaque fête, notre Seigneur le

السيد المسيح معهم ومعه ملائكته بعد هذا[1] اتى التلميذ[2] الى يروشليم[3] وارض[4] يهودا[5] وكتب انجيله بالعبرانى ثم خرج الى بلاد برانية[6] ووجد فى[7] المدينة رجلا مسجونا[8] لانه كان يفتقد المسجونين والمحبوسين[9] وكان ذلك المسجون عليه دين لسيده لانه اعطاه تجارة فهلكت فى البحر فعرفه التلميذ[10] ما كان مضى عليه وعرفه[11] مكان[12] شىء مخفى[13] فمضى اليه فوجد[14] صرة مال فاخذها واعطاها[15] لسيده وتخلص[16] فشاع خبره فى المدينة وامن كثير بالسيد[17] المسيح[18] فلما سمع فسطس غضب جدا وامر
* fol. 29 v°. ان توخذ رأس التلميذ ويرمى * جسده للطير فاخذت رأسه المقدسة واتوا اقوام مومنين واخذوا جسد القديس وجعلوه فى مكان مقدس صلاته وبركاته تكون[19] معنا[20] امين

وفى هذا اليوم[21] ايضا تنيح القديس البكر الطاهر مجاهد الشهوة وقاهر الطبيعة الاب ديمتريوس[22] بطريرك مدينة[23] الاسكندرية الثانى عشر[24] هذا القديس كان فلاحا اميا لا

1. B ثم. — 2. *om.* B. — 3. B اورشليم. — 4. B ارخن. — 5. B اليهودية. — 6. B نرنية. — 7. B فوجد فى سجن. — 8. B *om.* رجلا مسجونا. — 9. *om.* B. — 10. *om.* A. — 11. B *om.* مضى.... — 12. B بمكان. — 13. B *om.* شىء.... — 14. A l. (فمضى... وفيد. — 15. B *om.* و. — 16. B فتخلص. — 17. *om.* B. — 18. *om.* A. — 19. B صلواته وشفاعته. — 20. B *add.* ومع كاتبه. 21. A وفيد. — 22. B دمتريوس. — 23. A مدينة *om.* — 24. B *om.* الثانى عشر.

Messie est avec eux et ses anges avec lui. Après cela, le disciple alla à Jérusalem (*Yarouchalim*) et dans le pays de Juda (*Yehoudâ*). Il y écrivit son évangile en hébreu. Puis il partit pour un pays étranger. Il trouva dans la ville un homme emprisonné; il visitait, en effet, les captifs et les prisonniers. Cet homme avait une dette envers son maître qui lui avait donné des marchandises, elles avaient péri en mer. Le disciple lui apprit ce qui lui était arrivé et lui fit connaître la place d'une chose cachée. L'autre y alla, trouva une bourse d'or, la prit, la donna à son maître et fut libéré. L'histoire se répandit dans la ville et beaucoup de gens crurent à notre Seigneur le Messie. Quand Festus (*Fasṭos*) apprit cela, il entra dans une violente colère et ordonna de
* fol. 29 v°. couper la tête du disciple et de jeter * son corps aux oiseaux. On trancha sa tête sainte. Des troupes de fidèles vinrent prendre son corps sacré et le placèrent dans un endroit saint. Que sa prière et ses bénédictions soient avec nous! Amen.

Ce même jour s'endormit dans le Seigneur, le saint resté vierge, le pur, luttant contre la passion et vainqueur du tempérament, le père Démétrius (*Dimitryous*), douzième patriarche de la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) (189-232). C'était un laboureur illettré, ne connaissant pas ses lettres. Il avait épousé une femme et resta avec elle pendant quarante-sept ans, jusqu'à ce qu'il arrivât

يعرف الكتابة وكان قد تزوج بامرأة[1] واقام[2] معها الى ان تبطرك[3] سبعة واربعين سنة وهما جميعا ابكار[4] اطهار[5] ولم[6] يعرف بهما[7] سوى عالم ما فى[8] القلوب فلما قربت[9] نياحة الاب[10] يوليانوس ظهر له ملأك الرب واعلمه بهذا القديس انه[11] الذى[12] يصير بطريركا بعده[13] واعطاه فيه[14] علامة وهى انه قال له فى غد ياتيك انسان ومعه عنقود عنب فى غير زمان العنب[15] فامسكه وصلى عليه بطريركا فلما انتبه القديس يوليانوس[16] اعلم من كان عنده من الاساقفة والكهنة بالمنام فلما كان باكرا وجد هذا القديس فى كرمه[17] عنقود عنب[18] فى غير زمان العنب فحمله الى الاب يوليانوس يقصد[19] بركته فمسك[20] بيده وقال للجماعة هذا بطريرككم[21] بعدى ثم صلى عليه فمسكوه وقيدوه بقيد الى ان تنيح الاب يوليانوس فكملوا عليه الصلاة[2] فامتلا[23] من النعمة السمائية وتعلم علوما[24] كثيرة وحفظ كتب البيعة[25] وتفاسيرها ونطق باقوال وعلوم كثيرة وهو الذى رتب حساب الابقطى ورتب حساب الصوم[26] لان المومنين لم يزالوا يغطسوا ويصوموا ثانى يوم الغطاس يكملوا اربعين يوما[27] ثم[28] يفصحوا[29] فى جمعة الفطير يعيدوا اسبوع

1. B امراة. — 2. A وقام. — 3. B الى حين صار بطريركا. — 4. B ابكارا. — 5. *om.* B. — 6. B *add.* يكن. — 7. A بها. — 8. B (l. ما فى) خفايا. — 9. A قاربت. — 10. *om.* B. — 11. B وانه. — 12. *om.* B. — 13. *om.* A. — 14. *om.* B. — 15. A *om.* فى.... — 16. *om.* B. — 17. A الكرم. — 18. *om.* A. — 19. B ليقدصد. — 20. B فامسك. — 21. B بطركم. — 22. A *om.* فمسكوه.... — 23. B وامتلا. — 24. A علوم. — 25. B الكنيسه. — 26. A *om.* ورتب.... — 27. *om.* B. — 28. B و. — 29. B *add.* تم.

au patriarchat. Tous deux étaient vierges et purs, ignorés de tous, excepté de Celui qui connaît ce qui est dans les cœurs. Quand la mort de notre père Julien (*Youlyânous*) (178-189) fut proche, un ange du Seigneur lui apparut, l'informa que ce saint serait patriarche après lui et lui donna l'indice suivant : « Demain, dit-il, un homme viendra à toi, ayant une grappe de raisins hors de la saison. Prends-le et prie sur lui comme patriarche. » Quand saint Julien s'éveilla, il informa de ce songe les évêques et les prêtres qui étaient auprès de lui. Au matin, Démétrius trouva dans sa vigne une grappe de raisins hors de la saison. Il la porta à notre père Julien dans le but d'obtenir sa bénédiction. Celui-ci le prit par la main et dit à la réunion : « Voilà votre patriarche après moi. » Puis il pria sur lui. On le saisit et on l'attacha jusqu'à la mort de notre père Julien. On acheva la consécration et il fut rempli de la grâce céleste. Il connut de nombreuses sciences, sut par cœur les livres ecclésiastiques et leurs commentaires, parla sur beaucoup de sujets et de sciences. C'est lui qui régla le calcul de l'épacte et celui du jeûne, car les fidèles ne cessaient de célébrer la fête du Baptême et jeûnaient le lendemain

الا لامر وحده [1] الى زمان هذا الاب فانه نطق بالابقطى ورتب حساب الصوم وسير منه رسالة الى كل رئيس من رووساء رومية وانطاكية وافسس ويروشليم [2] فلما وقفوا عليه [3] استحسنوه [4] ورتبوه واستقروا به [5] الى يومنا هذا وكان الله مع هذا الاب لطهارته وكان * ينظر [6] السيد المسيح وقت القربان يقرب بيده المستحقين [7] القربان ويطرد الخطاة وكان هو يبكتهم ويكشف ذنوبهم امام الناس ويمنعهم القربان ويقول لهم امضوا [8] وتوبوا [9] وبعد ذلك تعالوا لتاخذوا من السرائر المقدسة ليلا تاخذوه وانتم مقيمين على خطاياكم فتذهبوا الى جحيم النار [10] فاستقامت رعيته فى زمانه [11] ولم يجسر احد [12] يخطى خوفا من ان يظهره للناس وكانت المومنين يحذروا بعضهم بعضا خوفا من ان يخطوا ليلا ينهتكوا ولما شك [13] فيه [14] بعض عوام [15] الشعب لكونه متزوجا [16] ظهر له ملاك الرب وامره ان يكشف سره مع زوجته للمومنين [17] ليلا يهلكوا بسببه

* fol. 30 r°.

1. B الالم وحدها. — 2. B اورشليم. — 3. B *om.* فلما.... — 4. B فاستحسنوه. — 5. A *om.* واستقروا به. — 6. B يبصر. — 7. B المسيحيين. — 8. *om.* B. — 9. B *om.* و. — 10. B جهنم الى. — 11. B *om.* فى زمانه. — 12. A احدا. — 13. B سكت. — 14. *om.* B. — 15. B اقوام الناس و. — 16. B متزوج. — 17. *om.* A.

de cette fête en complétant les quarante jours, puis ils célébraient la Pâque dans la semaine du pain azyme; et celle de la Passion toute seule, jusqu'au temps de ce Père. Il traita de l'épacte, fixa le calcul du jeûne et envoya une épître à chacun des chefs de Rome (*Roumyah*), d'Antioche (*Anṭâkyah*), d'Éphèse (*Efesos*) et de Jérusalem (*Yarouchalim*). Quand ils en eurent pris connaissance, ils l'approuvèrent, l'établirent comme règle et la tinrent en vigueur jusqu'à nos jours. Dieu était avec ce Père, à cause de sa pureté : au moment de la communion, * il voyait notre Seigneur le Messie faire approcher avec sa main ceux qui étaient dignes de l'hostie et repousser les pécheurs : il les blâmait, découvrait leurs péchés devant les gens, leur défendait de communier et leur disait : « Allons, repentez-vous; et, après cela, venez prendre votre part des saints mystères; n'y participez pas tant que vous êtes dans le péché, sinon vous iriez dans le feu de l'enfer. » Tout le temps de son patriarchat le peuple resta dans la voie droite, personne n'osait pécher, de peur qu'il ne le fît connaître aux gens : les fidèles s'avertissaient l'un l'autre, de peur de pécher et d'être dévoilés. Comme plusieurs du commun du peuple avaient des doutes à son sujet, parce qu'il était marié, un ange du Seigneur lui apparut et lui ordonna de révéler aux croyants son secret avec sa femme pour qu'ils ne périssent pas, à cause de lui; ce qu'il fit. De son temps ap-

* fol. 30 r°.

فاظهر ذلك فظهر[1] فى زمانه مخالفون اسم بعضهم اقليمس واريجانس[2] واريوس[3] وغيرهم ووضعوا كتبا[4] كذبا فلعنهم واحرمهم ولم يفتر فى طول بطريركيته[5] من التعليم والتثبيت للمومنين على الايمان المخلصة[6] فى كل يوم ولما كبر وضعف كان يحمل على محفة ويوضعوه فى البيعة[7] يعلم من باكر الى عشية والناس متواصلين اليه ووصل الى مأية وخمس[8] سنين منها خمسة عشر سنة الى ان[9] تزوج وسبعة واربعين سنة[10] الى ان صار بطريركا وثلاثة واربعين سنة فى الرياسة وتنيح بسلام[11] صلاته وبركاته[12] تكون معنا[13] امين

اليوم الثالث عشر من بابه

[14] فى هذا اليوم تنيح الاب القديس[15] انبا زخريا الراهب هذا المجاهد كان ابوه يسمى قاريوس[16] وكان قد حصل له[17] فكر الرهبانية فلما اعلم[18] زوجته بالفكر طاوعته على ذلك

1. A وظهر. — 2. B ارنجاس. — 3. A انس. B ارفكاس. — 4. B كتابا. — 5. B بطريركته. — 6. A *om.* على.... — 7. B ويحط فى كل بيعة. — 8. B وخمسة. — 9. B الى حين. — 10. *om.* B. — 11. B *om.* وتنيح بسلام. — 12. *om.* B. — 13. B *add.* ومع كاتبه. — 14. Pro hac commem. Ludolf Abtalamon (ابطلامن) et fratrum ejus mentionem facit. — 15. *om.* B. — 16. B فارنوس. — 17. A لابنه B. لابيه. — 18. A علمت.

parurent des hérétiques : quelques-uns se nommaient Clément (*Aqlimes*), Origène (*Aridjânes*) et Arius (*Aryous?*). Ils rédigèrent des livres de mensonge : Démétrius les maudit et les excommunia. Pendant toute la durée de son patriarchat, il ne cessa chaque jour d'instruire et d'affermir les fidèles dans la foi pure. Quand il vieillit et s'affaiblit, on le portait sur une litière et on le plaçait dans l'église où il enseignait depuis le matin jusqu'au soir et les gens affluaient vers lui. Il parvint à l'âge de cent cinq ans, desquels quinze s'écoulèrent jusqu'à son mariage et quarante-sept ans jusqu'à ce qu'il devînt patriarche, et quarante-trois ans dans le patriarchat. Il mourut en paix. Que sa prière et ses bénédictions soient avec nous! Amen.

TREIZIÈME JOUR DE BABEH (10 octobre).

[1] En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint père Anbâ Zacharie (*Zakaryâ*). Le père de ce combattant pour la foi se nommait Carius (*Qâryous*). Il avait conçu la pensée d'embrasser la vie monastique. Lorsqu'il en informa sa femme, elle s'accommoda avec lui là-dessus. Il alla dans la montagne de

1. Ludolf remplace cette commémoration par celles de saint Abṭalâmon et de ses frères.

فطلع الى جبل شيهات وترهب هناك عند شيخ قديس وكان له ولد ذكر وابنة[1] واحدة
* fol. 30 v°. فتركهم عند امهم وبعد قليل حدث فى البلاد غلاء عظيم فاخذت * الامرأة الولدين
واتت[2] الى البرية الى ابيهما[3] قاريوس وشكت له بما[4] تقاسيه من الجهد[5] من اجل
الغلاء[6] ثم[7] قالت للولدين اذهبا مع[8] ابيكما فمشيا[9] الولدين يسيرا مع ابيهما[10] ثم
انه اعاد[11] البنت الى امها وقال[12] لها ان الله قسم الولدين بيننا خذى انتى البنت وانا اخذ
الصبى فاخذت الامرأة[13] البنت وانصرفت واخذ هو[14] الصبى وهو زخريا هذا[15] فاتى
به الى المشائخ فصلوا[16] عليه وتنبوا عنه[17] ان يكون راهبا كاملا وتربى[18] زخريا فى
البرية بكل تربية صالحة ونشا فى كل فضيلة وكان حسنا فى صورته فى غاية الجمال
فصار فى الاسقيط تدمر بسببه ان كيف يكون صبيا مثل هذا بين الرهبان فى
البرية فلما سمع القديس زخريا هذا الذكر عنه[19] مضى الى بحيرة النطرون[20] من حيث
لم يعلم احد[21] فخلع ثوبه ودخل فى[22] البركة وانغمس فيها ومكث تحت الماء ساعات
فسقط كل[23] جسمه واسود وصار كانه مجذوم ثم صعد ولبس ثيابه واتى الى ابيه فلما

1. B وبنت. — 2. *om.* B. — 3. B والدها. — 4. B ما. — 5. A الجهاد. — 6. A الغلام. — 7. *om.* B. — 8. A الى. — 9. A فمشا. — 10. A *om.* مع ابيهما. — 11. A ثم عادت. — 12. A فقال. — 13. *om.* A. — 14. *om.* A. — 15. *om.* A. — 16. A وصلوا. — 17. B علية. — 18. B وربا. — 19. A *om.* الذكر عنه. — 20. A الاطرون. B النظرون. — 21. A احدا. — 22. B الى. — 23. *om.* B.

Scété (*Chaïhât*) et se fit moine auprès d'un saint vieillard. Il avait un fils et une fille qu'il laissa chez leur mère. Peu après une grande cherté se pro-
* fol. 30 v°. duisit dans le pays; alors elle prit * les deux enfants et alla dans le désert retrouver son mari Carius. Elle se plaignit à lui du mal qu'elle avait à cause de la disette, puis elle dit aux enfants : « Allez avec votre père. » Ils y allèrent un peu de temps, puis il renvoya la fille à sa mère en disant : « Dieu a partagé les enfants entre nous : toi, prends la fille; moi, je prendrai le garçon. » — La femme prit sa fille et partit; lui prit son fils qui était ce Zacharie et l'emmena à ses supérieurs qui prièrent sur lui et prophétisèrent qu'il serait un moine accompli. Zacharie reçut dans le désert une éducation vertueuse et grandit dans tous les mérites. Il était extrêmement beau de figure et il y eut à cause de lui des murmures à El-Asqiṭ. On disait : « Comment un jeune homme comme celui-ci est-il parmi les moines dans le désert? » Quand le saint apprit ces propos, il alla, à l'insu de tout le monde, à l'étang de natron, enleva ses vêtements, y entra, s'y plongea et resta dans l'eau pendant plusieurs heures. Tout son corps se flétrit, devint noir et sembla atteint d'élé-

نظره[1] ولم يعرفه ومن بعد ان تفرس فيه بالجهد[2] عرفه ولما سأله ما الذى غيرمنظره اعلمه بما عمل ولما كان فى يوم الاحد مضى مع ابيه الى القس بالبيعة[3] ليتقرب فكشف الله للاب ايسيدورس[4] بالاسقيط[5] ما صنعه الاب زخريا فلما راه الاب عجب[6] وقال الرهبان ان زخريا تقرب فى الاحد مثل انسان والان فقد[7] صار ملأكا ثم ان هذا الاب اقتنى[7] جميع الفضائل[8] الاتضاع[9] وكان فيه كاملا[10] حتى ان ابيه قال اتى[11] صنعت تعبا كثيرا ولم اصل الى رتبة ابنى واقام[12] هذا الاب مجاهدا وناسكا خمس[13] واربعين سنة ودخل الى البرية وهو ابن * سبع سنين فكانت جملة حياته اثنين وخمسين سنة[14] ثم تنيح بسلام صلاته[15] معنا امين * fol. 31 r°.

اليوم الرابع عشر من شهر بابه

فى هذا اليوم تنيح الرسول القديس فيلبس هذا كان من اهل[16] قيسارية فلسطين

1. B ابصره. — 2. *om.* A. — 3. B الى البيعة. — 4. B ايسيدارس. — 5. B قس الاستيطن. — 6. B تعجب. — 7. B قد. — 8. B *add.* من. — 9. B والاتضاع والمحبة. — 10. B وهو كاملا بكل شى. — 11. A يا ابنى. — 12. B وقام. — 13. B خمسة. — 14. B وخمسون. — 15. B شفاعته تكون. — 16. *om.* B.

phantiasis. Ensuite il remonta, remit ses vêtements et alla trouver son père. Quand celui-ci le vit, il ne le reconnut pas, mais, après l'avoir examiné avec beaucoup de soin, il le reconnut. Lorsqu'il lui demanda ce qui avait changé son aspect, son fils lui apprit ce qu'il avait fait. Le dimanche suivant, il alla avec son père à l'église pour communier; Dieu révéla au père Isidore (*Isidouros*) à El-Asqiṭ ce qu'avait fait le père Zacharie. En le voyant, Isidore fut saisi d'admiration et dit aux prêtres : « Dimanche, Zacharie a communié comme un homme : maintenant, il est devenu un ange. » Ce père possédait, outre toutes les qualités, l'humilité et il y était si accompli que son père disait : « J'ai pratiqué de nombreuses mortifications, mais je ne suis pas arrivé au niveau de mon fils. » Ce père demeura zélé et dévot pendant quarante-cinq ans. Il avait * sept ans quand il vint dans le désert et la durée de sa vie fut de cinquante-deux ans. Que sa prière soit avec nous! Amen. * fol. 31 r°.

QUATORZIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (11 octobre).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint apôtre Philippe (*Filibos*)[1]. Il était des gens de Césarée de Palestine (*Qaïsâryah Falesṭin*). Quand notre Sei-

1. Malan : *Philas.*

ولما عبر الرب[1] يسوع بقيسارية وعلم بها سمع[2] هذا الرسول[3] تعليمه واطاع[4] اوامره[5] وتبعه من ساعته ولما اختار الرب من الذين تبعوه[6] سبعين تلميذا وارسلهم يكرزون ويشفون المرضى كان التلميذ[7] احدهم واختارته[8] الرسل الاثنى عشر من جملة السبعة شمامسة الذى اقاموهم فبشر فى مدن السامرة وعمدهم وعمد سيمون الساحر الذى هلك لما قصد ان[9] يقتنى موهبة روح القدس بالمال وظهر له ملأك الرب وامره ان يذهب فى طريق غزة فقام ومضى الى هناك فوجد الخصى وكيل قنداقس ملكة الحبش وهو يقرأ فى سفر[10] اشعيا النبى وكان الفصل الذى يقرأ فيه مثل[11] خروف سيق الى الذبح ومثل النعجة امام الذى[12] يجزها ففسره[13] له بمعنى[14] الفصل وانه من اجل السيد[15] المسيح المتالم بارادته لاجل[16] خلاص البشر فامن[17] الخصى على يد الرسول وسأله ان يعمده فعمده ومن بعد[18] ان عمده[19] خطفه ملأك الرب الى اسدود فبشر فيها وطاف بلاد اسيا[20]

1. *om.* B. — 2. A وسمع. — 3. B القديس. — 4. B وطاع. — 5. B امره. — 6. B من تابعيه. — 7. B القديس. — 8. A واختاره. — 9. *om.* A. — 10. *om.* A. — 11. B كمثل. — 12. B من. — 13. B ففسر. — 14. B معنى. — 15. *om.* B. — 16. B اجل من. — 17. B وامن. — 18. B وبعد. — 19. B عماده. — 20. A اسية.

gneur Jésus le Messie passa par cette ville et y enseigna, cet apôtre entendit ses enseignements, obéit à ses prescriptions et le suivit sur-le-champ. Quand Notre-Seigneur choisit parmi ceux qui le suivaient soixante-dix disciples et les envoya prêcher et guérir les malades, Philippe fut l'un d'entre eux. Les douze apôtres le choisirent pour être du nombre des sept diacres qu'ils instituèrent et il annonça l'évangile dans les villes de Samarie (*Es-Sâmirah*). Il baptisa les gens, entre autres Simon (*Simoun*) le magicien, qui périt pour avoir voulu acquérir à prix d'argent le don du Saint-Esprit. Un ange du Seigneur apparut à Philippe et lui ordonna d'aller sur la route de Gaza (*Ghâzah*). Il se leva, s'y rendit et trouva l'eunuque, intendant de Candace (*Qandâqis*), reine d'Abyssinie (*El-Ḥabach*), qui lisait le livre d'Isaïe (*Icha'yâ*) le prophète. Il y avait dans le chapitre qu'il lisait : *comme le mouton poussé à l'abattoir et la brebis devant celui qui la tond*[1]. Le saint le lui expliqua d'après le sens du chapitre, et lui fit connaître qu'il s'agissait de notre Seigneur le Messie qui a souffert volontairement pour le salut du genre humain. L'eunuque crut par l'intermédiaire de l'apôtre et lui demanda le baptême. Il le baptisa et aussitôt après, un ange du Seigneur l'enleva et le transporta à Azot (*Asdoud*). Il y annonça l'Évangile et parcourut les pays d'Asie (*Asyâ*), y prêchant la bonne nouvelle qui donne la vie. Il eut quatre filles qui prophétisèrent et évangélisèrent avec

1. Isaïe, LIII, 7.

وكرز فيها بالبشارة المحية وكانت له اربعة بنات يتنبين[1] ويبشرن معه ولما رد كثيرين[2]
من اليهود والسامرة ومن بقية الامم تنيح[3] بسلام بركاته[4] معنا امين

اليوم الخامس عشر من شهر بابه

[5] فى هذا اليوم تنيح القديس الجليل بنتلايمون[6] هذا القديس كان من مدينة نيقوميدى[7] وكان ابوه يعبد الاصنام وامه مسيحية * فادباه وعلماه صناعة الطب ثم[8] اجتمع بقس اسمه ارمولاس[9] فعلمه الايمان بالسيد المسيح[10] وعمده وبلغ فى الفضيلة مبلغا عاليا[11] واجرى الله على يديه ايات عظام من ذلك ان انسانا[12] اعمى قصده ليداويه بصناعة الطب فصلب على عينيه باسم الاب والابن والروح القدس فبرت عيناه وابصر بهما بصرا صحيحا فلما اتصل بالملك خبر شفاء[13] هذا الاعمى استحضره وسأله عن سبب ابراء عينيه فاعلمه ان القديس بنتلايمون[14] ابراهم[15] بوضع[16] يده عليهم[17] وبتسميته[18] باسم الاب والابن * fol. 31 vº.

1. B كثير. — 2. A نبين. — 3. B وتنيح. — 4. B صلواته. — 5. Ludolf *om.* hanc comm. — 6. A بيدلايمون. B بنتلاون. — 7. A نيقوقوميده. — 8. B *add.* انه. — 9. A ازمولاس. — 10. B بالمسيح. — 11. B مبالغ غالية. — 12. A انسان et *om.* اعمى. — 13. B شفاة. — 14. B بنتلايمون. — 15. B ابراه. — 16. B فوضع. — 17. B اليد. — 18. A وتسميته.

lui. Quand il eut converti beaucoup de Juifs, de Samaritains et de gens d'autres nations, il mourut en paix. Que ses bénédictions soient avec nous! Amen.

QUINZIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**12 octobre**).

[1]En ce jour s'endormit dans le Seigneur le glorieux saint Pantaléémon (*Pantalâïmoun*)[2]. Ce saint était de la ville de Nicomédie (*Niqoumidi*) : son père adorait les idoles; sa mère était chrétienne. Ils lui firent donner de l'éducation et apprendre le métier de médecin. Ensuite * il se joignit à un prêtre du nom d'Hermolaüs (*Armoulâos*) qui lui enseigna la foi en notre Seigneur le Messie et le baptisa. Il arriva à un haut degré dans la vertu et Dieu opéra par ses mains de grands prodiges. Ainsi un homme alla le trouver pour qu'il le soignât par l'art de la médecine; Pantaléémon fit sur ses yeux le signe de la croix, au nom du Père, et du Fils et du Saint-Esprit. Les yeux furent guéris et l'homme jouit d'une vue saine. Quand la nouvelle de la guérison de cet aveugle arriva à l'empereur, il le fit venir et lui demanda comment ses yeux avaient été guéris. Il lui apprit que le saint les avait guéris en mettant sa * fol. 31 vº.

1. Manque dans Ludolf. — 2. Malan : *Nannilæmon*.

والروح القدس ثم اقر قدام الملك انه مسيحى فضرب عنقه من ساعته ثم ارسل فاستحضر[1] القديس بنتلايمون[2] وسأله عن معتقده فاقر انه مسيحى[3] فلاطفه[4] الملك ملاطفات كثيرة ووعده[5] مواعيد جزيلة فلم يلين[6] بشيا منها فغلظ بعد ذلك عليه الخطاب وهول عليه باصناف العذاب فلم يتزعزع بشى منها[7] فعوقب عقوبات شديدة فى ايام مختلفة بالضرب والتعليق والرمى فى الماء[8] وفى النار ولم يهوله شىء من ذلك[9] ثم ظهر[10] له السيد المسيح فى شبه ارمولاس[11] القس الذى عمده وشجعه وصار كانه داخل معه فى كل عقوبته جميعا[12] وبعد ذلك امر الملك بضرب عنقه[13] فلما[14] تقدم[15] لضرب[16] العنق[17] صلى وابتهل الى السيد المسيح فجات[18] صوت من السماء[19] يبشره بما اعده الله من[20] النعم السماية فسمعوا الجند ذلك الصوت فامنوا[21] وتقدموا الى الملك[22] واقروا بالايمان بالمسيح[23] فضرب[24] اعناقهم معه صلواتهم[25] الجميع تكون[26] معنا[27] امين

1. B استحضر. — 2. B بتلايمون. — 3. A مسيحيا. — 4. A ولاطفه. — 5. B اوعده. — 6. B يتراجع. — 7. A *om.* فغلظ..... — 8. A فى البحر. — 9. A *om.* ولم..... — 10. A فظهر. — 11. A ازمولاس. B *om.* فى شبه..... — 12. B فى كل عقوبة من العقوبات. — 13. A *om.* وبعد..... — 14. A ولما. — 15. B قدم. — 16. A الى ضرب. — 17. A عنقه. — 18. B فجاه. — 19. B *om.* من السما. — 20. B *add.* النعيم و. — 21. A (l. فامنت الجند لما سمعوا فسمعوا..... (l. الصوت. — 22. B الجند. — 23. l. واقروا (... واعترفوا بالسيد المسيح. — 24. B فرسم بضرب. — 25. B شفاعة. — 26. *om.* B. — 27. B *add.* ومعا الناسخ.

main sur eux et en nommant le Père, le Fils et le Saint-Esprit, puis il déclara qu'il était chrétien. L'empereur lui fit trancher la tête sur-le-champ, ensuite il envoya chercher le saint et l'interrogea sur sa croyance. Pantaléémon déclara qu'il était chrétien; l'empereur lui prodigua les caresses et lui fit de grandes promesses, mais il ne put le fléchir par rien de tout cela. Alors il lui tint un langage sévère et voulut l'effrayer par toutes sortes de châtiments, mais le saint ne fut ému par rien. Pendant plusieurs jours consécutifs, il subit de violentes tortures : on le frappait, on le suspendait, on le jetait dans l'eau ou dans le feu; mais rien de tout cela ne l'effraya. Ensuite, notre Seigneur le Messie lui apparut sous la forme d'Hermolaüs le prêtre qui l'avait baptisé, et l'encouragea : il semblait qu'il entrait avec lui dans chaque supplice. Après cela, l'empereur ordonna de lui trancher la tête. Quand il alla pour être décapité, il pria et implora notre Seigneur le Messie. Une voix vint du ciel pour lui annoncer les félicités célestes que Dieu lui réservait. Les soldats entendirent cette voix; ils crurent, allèrent trouver l'empereur et confessèrent leur foi dans le Messie. Il leur fit trancher la tête avec lui. Que leurs prières à tous soient avec nous! Amen.

اليوم السادس عاشر من بابه

[1]فى[2] هذا اليوم تنيح ابونا[3] القديس[4] انبا اغاتوا بطريرك مدينة الاسكندرية وهو التاسع والثلاثون[5] هذا الاب لما تنيح الاب القديس[6] انبا[7] بنيامين اختير للمرتبة[8] الجليلة البطريركية فاخذ وقيد وقدم بطريركا فلقى شدائد كثيرة من اجل الامانة من ذلك ان فى زمانه مضى * انسان[9] اسمه تاوداسيوس[10] وكان ملكى المذهب الى مدينة دمشق وتقدم الى يزيد ابن[11] معاوية الخليفة بها وقدم له اموالا كثيرة واخذ[12] منه منشورا[13] بان يتولا مدينة[14] الاسكندرية والبحيرة ومريوط فلما اتى[15] تسلط[16] على ابينا[17] البطريرك ووزنه الجزية ووزن تلاميذه فى كل سنة ستة وثلاثين دينارا[18] والزمه بكلما ينفق على مراكب[19] الاسطول فى كل سنة وكان[20] يزن عنه[21] سبعة الاف دينار[22] فى[23] كل سنة ولكثرة شره لم يختلط به اهل ملته[24] لانهم كرهوا منه ما عمل مع البطريرك ولا يمكن الاب ان * fol. 32 r°.

1. Pro illa com. Malan habet Achillis commem. — 2. B *add.* مثل. — 3. *om.* B. — 4. B *add.* البطريرك. — 5. B *om.* وهو.... — 6. A *om.* لما.... — 7. *om.* B. — 8. B المرتبة. — 9. A انسانا. — 10. A ديونا سيوس. — 11. B مريدين. — 12. A فاخذ. — 13. A منشور. — 14. B ثغر. — 15. A *om.* فلما اتى. — 16. A فتسلط. — 17. B ابونا. — 18. A دينار. — 19. *om.* A. — 20. A فكان. — 21. *om.* B. — 22. B دينارا. — 23. A *om.* فى et eadem verba iterum refert. — 24. B لم يجسر احد من اهل ملته يختلط به.

SEIZIÈME JOUR DE BABEH (13 octobre).

[1] En ce jour s'endormit dans le Seigneur notre saint père Anbâ Agathon (*Aghâtou*), patriarche de la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) : ce fut le trente-neuvième (659-667). Quand mourut le saint père Anbâ Benjamin (*Benyâmin*) (620-659), Agathon fut élu pour occuper la dignité éminente de patriarche. On le prit, on le lia et on le sacra patriarche. Il éprouva de nombreux maux pour la foi. Ainsi, de son temps, un homme appelé Théodose (*Tâoudâsyous*) qui * fol. 32 r°. était melkite de secte, alla dans la ville de Damas (*Dimichq*) et se présenta au khalife Yazid, fils de Mo'âouyah. Il lui offrit des richesses considérables et reçut de lui un diplôme lui confiant l'administration de la ville d'Alexandrie, de la Bohaïrah et de Maryouṭ. Quand il arriva, il opprima notre père le patriarche, lui imposa la capitation, ainsi qu'à ses disciples, trente-six dinars par an. Il mit aussi à sa charge la dépense annuelle des vaisseaux de la flotte : elle se montait à sept mille dinars par an. Sa méchanceté était telle que ses coreligion-

1. Malan remplace cette commémoration par celle d'Achille, XVIIIe patriarche d'Alexandrie (312-313).

يخرج من قلايته[1] وقال[2] كلمن وجد البطريرك فى الطريق يقتله[3] فمكث[4] الاب فى قلايته محبوسا[5] الى ان اهلك الله هذا المنافق وفى زمان هذا الاب[6] كملت عمارة كنيسة ابو مقار و[7] فى بعض الليالى[8] ظهر ملأك الرب لهذا الاب[9] واعلمه ان بالفيوم رجل راهب قديس كان من رهبان كنيسة القديس ابو مقار واسمه يوحنا وامره[10] ان يسير فيستحضره[11] ليساعده[12] فى وعظ الشعب وتعليمهم واعلمه انه هو[13] الذى يصير بطريركا بعده فارسل فاستحضره[14] وسلم له امر البيع وترتيبها وتعليم المومنين ووعظهم وكان يستريح عليه كثيرا وكمل هذا الاب فى الرياسة سبعة عشر سنة ثم تنيح بسلام صلاته[15] تكون معنا امين

[16]وفيه ايضا تذكار القديس[17] قربوا والقديس[18] ابدلوا[19] والقديس[20] بطرس تلميذ انبا[21] اشعيا المتوحد[22] صلاتهم[23] معنا امين

1. B *om.* ....ولايمكن — 2. B قال. — 3. B hoc loco *add.* فلم يمكن الاب يخرج من قلايته. — 4. B بل مكث. — 5. A محبوس. — 6. B القديس. — 7. B *add.* ان. — 8. B الايام. — 9. A له. — 10. *om.* A. — 11. B *om.* و. — 12. A ويساعده. — 13. B ان. — 14. B احضره. — 15. B بركاته وصلواته. — 16. Desunt hae com. ap. Ludolf, Assemani et Malan. — 17. *om.* B. — 18. *om.* B. — 19. B ايلوا. — 20. *om.* B. — 21. *om.* B. — 22. *om.* A. — 23. B شفاعتهم.

naires ne le fréquentaient pas; sa conduite envers le patriarche leur répugnait : ce dernier ne pouvait sortir de sa cellule, car Théodose disait : « Que quiconque trouvera le patriarche dans la rue, le tue. » — Le Père demeura prisonnier dans sa cellule jusqu'à ce que Dieu eût fait périr cet hypocrite. — Du temps de ce Père, la construction de l'église de Macaire (*Abou Maqâr*) fut achevée. Une nuit, l'ange du Seigneur lui apparut et lui apprit que, dans le Fayoum, il y avait un saint moine, de ceux de l'église de Macaire, nommé Jean (*Youḥannâ*). Il lui ordonna de l'envoyer chercher pour l'aider à prêcher le peuple et à l'instruire et lui apprit qu'il serait son successeur au patriarchat. Agathon le fit venir, lui remit les affaires ecclésiastiques et leur administration, ainsi que l'enseignement du peuple et la prédication, et se reposa beaucoup sur lui. Ce Père passa dix-sept ans entiers au patriarchat et mourut en paix. Que sa prière soit avec nous! Amen

[1] En ce jour a lieu la commémoration de saint Carpus (*Qârbou*)[2], de saint Papylus (*Abdalou*)[3] de saint Pierre (*Baṭros*), disciple d'Anbâ Isaïe (*Ichâ'yâ*), le solitaire. Que leur prière soit avec nous! Amen.

1. Ces commémorations manquent dans les Synaxaires de Ludolf, Assemani et Malan. — 2. Maï : *Tarbus*. — 3. Maï : *Apollo*.

اليوم السابع عشر من بابه

فى[1] هذا اليوم تذكار القديس اغريغوريوس اخو باسيليوس وليس نياحته صلاته معنا امين

وفيه ايضا[1] نياحة الاب ديسقورس الذى قدم بطريركا على مدينة الاسكندرية وهو * الحادى والثلاون[2] بعد انبا يوحنا[3] كان هذا الاب وديعا فى اخلاقه فاضلا فى علمه وعمله كاملا فى حياته[4] حتى لا يكون[5] فى زمانه من يشبهه فقدم بطريركا[6] برأى الروح[7] القدس فابتدى اولا وكتب[8] رسالة جامعة وارسلها الى انطاكية[9] الى الاب القديس معلم البيعة[10] ساويرس يعلن له فيها بذكر الثالوث المقدس والمساوى[11] فى الجوهر[12] الالهية ثم استثنى بذكر التجسد وان الله الكلمة قد اتحد بجسد بشرى كامل فى جميع انحائه[13] بنفس عاقلة ناطقة وانه صار معه بالاتحاد[14] ابنا[15] واحدا[16] مسيحا واحدا ربا[17] واحدا[18] لا يفترق الى اثنين وان الثالوث ثالوث واحد قبل الاتحاد[19] وبعده لم يدخل عليه زيادة * fol. 32 v°.

1. B *add.* ذكر. — 2. A ثلاثون. — 3. A يوانس. — 4. B جيلد. — 5. B لم يكن. — 6. *om.* A. — 7. B روح. — 8. B فكتب. — 9. B *om.* الى انطاكية. — 10. B الكنيسة. — 11. B *om.* و. — 12. B *add.* و. — 13. B اتحاده. — 14. B بالايتحار. — 15. B بابن نا. — 16. B *add.* و. — 17. A رب. B وجبا. — 18. A واحد. — 19. B الايتحاد.

DIX-SEPTIÈME JOUR DE BABEH (14 octobre).

[1] En ce jour a lieu la commémoration de saint Grégoire (*Aghrighouryous*), frère de Basile (*Bâsilyous*), mais ce n'est pas l'anniversaire de sa mort. Que sa prière soit avec nous! Amen.

En ce jour également s'endormit dans le Seigneur le père Dioscore (*Disqouros*) qui exerça les fonctions de patriarche de la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) (517-520?) : il fut * le trente et unième patriarche et succéda à Abbâ Jean (*Youḥannâ*) (507-517). Ce saint était doux de caractère, plein de mérite pour sa science et ses actions, accompli dans sa vie, en sorte que personne ne l'égalait de son temps. Il fut sacré patriarche par l'inspiration de l'Esprit-Saint. Il commença par écrire une lettre œcuménique qu'il adressa à Antioche (*Anṭâkyah*) au saint Père, le docteur de l'Église, Sévère (*Sâouiros*). Il y traitait de la sainte Trinité, de la consubstantialité divine, puis il passait à la mention de l'Incarnation, déclarant que Dieu le Verbe s'était uni à un corps humain, doué de tous ses attributs, avec une âme intelligente et raisonnable : que, par cette union, il avait formé avec lui un Fils unique, un Messie unique, un Seigneur unique, indivisible en deux parties : que la Trinité est une Trinité une, avant * fol. 32 v°.

بالتجسد[1] فلما وصلت الرسالة الى الاب ساويرس وقراها وفرح بها غاية الفرح وكرز بها امام الشعب الانطاكى واستبشروا[2] جميعا بها[3] ثم كتب له القديس ساويرس جواب الرسالة يهنيه بالرسالة[4] المسيحية والامانة الارتدكسية ويوصيه[5] ان لا يخرج عنها ولا يحد[6] يمينا ولا شمالا ويعتمد[7] فى جميع اقواله وافعاله على الامانة التى وضعتها الاباء[8] الثلثمائة وثمانية[9] عشر بنيقية[10] وعلى[11] ما[12] امروا به من القوانين[13] والسنن ثم حثه على تعليم الشعب واكد عليه فى ذلك كثيرا فقبل الاب رسالته وفرح بوصولها وامر بقرأتها ليسمعها الشعب المسيحى فقريت[14] على الانبن[15] وكان هذا الاب مداوما على تعليم[16] الشعب والقرأة[17] ويحض[18] الكهنة فى كل بلد[19] ويوصيهم على ذلك[20] وعلى حراسة الرعية التى تسلموها ولما اكمل سعيه تنيح بسلام صلاته وبركاته المقدسة[21] تكون معنا امين

1. B بالجسد. — 2. A واتبشروا. B واستشروا. — 3. A *om.* بها. — 4. B بالرياسة. — 5. A *om.* و. — 6. *om.* B. — 7. B يعتقد. — 8. *om.* A. — 9. A ثمنية. — 10. *om.* A. — 11. A *om.* و. — 12. A و اومروا به. — 13. A فى القوانين. — 14. A *om.* ...ليسمعها. — 15. B الانبا. — 16. A لتعليم. — 17. B *add.* عليهم. — 18. B ويحث. — 19. A *add.* على ذلل. — 20. A *om.* على ذلك. — 21. B *om.* ...صلاته

l'union aussi bien qu'après, ne subissant pas d'accroissement par l'Incarnation. Lorsque cette épître arriva à notre père Sévère et qu'il la lut, il en ressentit une grande joie et la prêcha devant le peuple d'Antioche. Tous s'en réjouirent. Puis saint Sévère lui écrivit une réponse dans laquelle il le félicitait de son épître sur le Messie, de sa foi orthodoxe, lui recommandant de ne pas s'en écarter, de ne pas pencher à droite, ni à gauche, de s'appuyer dans toutes ses paroles et toutes ses actions sur la foi qu'ont établie les trois cent dix-huit Pères à Nicée (*Niqyâ*), et sur les règles et les prescriptions qu'ils ont formulées. Ensuite, il l'encouragea à instruire le peuple et il l'y exhorta vivement. Le Père reçut son épître dont l'arrivée lui causa de la joie et ordonna de la lire pour que le peuple chrétien l'entendît : on la lut sur l'ambon. Ce Père était constamment occupé à instruire le peuple et à lire les Écritures; il stimulait les prêtres en tout pays et leur recommandait de le faire et de veiller sur le troupeau qui leur était confié. Quand il eut accompli le cours de sa vie, il mourut en paix. Que sa prière et ses saintes bénédictions soient avec nous! Amen.

اليوم الثامن عشر من شهر بابه

[1] فى هذا اليوم تنيح [2] الاب [3] القديس تاوفيلس بطريرك ثغر [4] الاسكندرية هذا القديس كان تلميذا للاب انبا [5] اثناسيوس الرسولى قد تربا فى قلايته وتادب منه بكل ادب نفسانى وروحانى * فلما تنيح الاب القديس [6] طيماثاوس فقدم [7] هذا الاب موضعه وكان [8] عالما حافظا لكتب البيعة [9] بتفاسيرها فوضع فى ايامه ميامر كثيرة واقوالا [10] غزيرة [11] فى الحث على المحبة والرحمة والتحذير من الدنوا من السرائر المقدسة [12] والانسان على غير الاستقامة [13] وفى القيامة والعذاب المعد للخطاة وغير ذلك من الاقوال النافعة وكان ابونا القديس كيرلس ابن اخته فاجتهد فيه [14] وارسله الى عند الاب سرابيون بجبل [15] شيهات ليربيه تربية روحانية [16] فادبه انبا سرابيون بكل ادب روحانى وحفظ كتب الكنيسة فلما كمل فى علمه وعمله [17] ارسل استحضره [18] الى قلايته وكان ملازما للقرأة [19] بين يديه * fol. 33 r°.

1. Pro hac comm. Ludolfus mentionem facit de Heraclide, patriarcha Alexandriae (ارقلس البطريرك). — 2. B استشهد. — 3. *om.* B. — 4. *om.* B. — 5. *om.* B. — 6. *om.* B. — 7. B قدم. — 8. A *add.* iterum هذا الاب. — 9. A *add.* iterum عالما. — 10. B واقوال. — 11. B محبية. — 12. B الالهية. — 13. B استقامة. — 14. B نفسه. — 15. A جبل. — 16. B حسنة فيه. — 17. *om.* B. — 18. B حضره. — 19. B ملازم القراة.

DIX-HUITIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (15 octobre).

[1] En ce jour se reposa dans le Seigneur le saint père Théophile (*Tâoufîlos*) patriarche de la province d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) (385-412). Ce saint était disciple du père Anbâ Athanase (*Atanâsious*) : il avait été élevé dans sa cellule et instruit par lui dans toutes les sciences de l'esprit * et de l'âme. Après la mort du saint père Timothée (*Ṭimâtâous*) (380-385) ce père occupa sa place. Il était instruit et savait par cœur les livres ecclésiastiques avec leurs commentaires. Il composa de son temps de nombreux mandements et beaucoup de discours pour exhorter à la charité et à la miséricorde, pour détourner de s'approcher des saints mystères si l'on n'y est pas préparé, sur la résurrection, le châtiment réservé aux pécheurs et d'autres sujets utiles. Notre saint père Cyrille (*Kirlos*) était fils de sa sœur. Il s'occupa de lui et l'envoya chez le Père Sérapion (*Sarâbyoun*), dans la montagne de Scété (*Chaïhât*), pour qu'il y reçût l'éducation spirituelle. Anbâ Sérapion l'instruisit dans toutes les sciences de l'esprit : il apprit par cœur les livres ecclésiastiques. Quand il fut accompli en science et en conduite, Théophile le fit venir dans sa cellule. Cyrille était as- * fol. 33 r.

1. Ludolf remplace cette commémoration par celle du patriarche Héraclide (232-247).

على الشعب وكان ابونا تاوفيلس لما[1] كان عند الاب انبا[2] اتناسيوس سمعه يوما[3]
يقول وقد رفع عينيه وابصر[4] اكوام قبالة[5] قلايته قال ان وجدته[6] زمانا[7] نقضت[8] هذه
الاكوام وبنيتها[9] بيعة للقديس يوحنا المعمدانى[10] واليشع النبى فلما قدم بطريركا تذكر
الاكوام وكان برومية امراة غنية توفى زوجها وترك لها ولدين فاخذتهما واخذت المال
وبقوة[11] الملاك رفاييل[12] سارت[13] من رومية الى الاسكندرية فلما سمعت الاب تاوفيلس
يتنعم بذكر الاكوام[14] نشطت بغيرة الالهية واخرجت الاموال[15] ونقضت الاكوام[16] فظهر
من تحت احدهم[17] كنز مغطا ببلاطة عليه[18] منقوش ثلاث[19] ثيطات[20] فلما راءهم الاب
تاوفيلس علم بالروح القدس سرهم وقال قد اتى الزمان الذى يظهر فيه هذا الكنز لان
الثلاث ثيطات[21] قد[22] اجتمعوا[23] فى زمان واحد وهم ثاوس الله وتاودوسيوس الملك
لان الملك كان تاودوسيوس الصغير ابن ارقديوس ابن تاودوسيوس * الكبير[25] وتاوفيلس * fol. 33 v°.

1. B *add.* ان. — 2. *om.* A. — 3. *om.* A. — 4. B فابصر. — 5. B قدام. — 6. B وجده. — 7. A زمان. — 8. B نضفت. — 9. A بنيتهم. — 10. A المعمدان. — 11. AB وقوتة. — 12. B رافاييل. — 13. AB وسارت. — 14. A الكومين. — 15. B الاكوام. — 16. B ونضفتهم. — 17. A احدهما. — 18. B وعليها. — 19. A ثلاثة. B ثلث. — 20. A تيظات. B تيضات. — 21. A الثلث تيظات. — 22. B *om.* فلما..... — 23. A اجتمعا. — 24. B وتاوضوسيوس. A تاودسيوس. — 25. B *om.* لان...

sidu à lire en sa présence, devant le peuple, les livres saints. Quand notre père Théophile était près de notre père Anbâ Athanase, il l'entendit dire un jour qu'il levait les yeux et voyait des monticules devant sa cellule : « Si je trouvais le temps, je raserais ces monticules et je bâtirais à la place une église en l'honneur de saint Jean (*Youḥannâ*) Baptiste et du prophète Élisée (*Elicha'*). Lorsqu'il arriva au patriarchat, il se rappela les monticules. Il y avait à Rome (*Roumyah*) une femme riche dont le mari était mort lui laissant deux fils : elle les prit, emporta sa fortune et, par la protection de l'ange Raphaël (*Rafâyil*), elle partit de Rome pour Alexandrie. Quand elle apprit que notre père Théophile se plaisait à mentionner les monticules, elle s'empressa avec un zèle divin, dépensa de l'argent et rasa les monticules. Alors, sous l'un d'eux, apparut un trésor caché sous une dalle sur laquelle étaient gravés trois *thétà*. Quand notre père Théophile les vit, il comprit leur secret, grâce à l'Esprit-Saint, et dit : « Le moment où ce trésor devait apparaître est arrivé puisque les trois *thétà* se trouvent réunis en un seul temps : ce sont *théos* (*thaous*) [qui signifie] Dieu, Théodose (*Táoudousyous*) l'empereur — car à cette époque, l'empereur était Théodose le jeune, fils d'Arcadius (*Arqadyous*) fils de Théo-

البطريرك يعنى[1] ذاته ووجد تاريخ الكنز فى[2] زمان الاسكندر ابن[3] فيلبس الماقدونى[4] له نحو سبعماية سنة ثم ان الاب سير[5] الى الملك عرفه بما اتفق[6] ثم ساله ان يحضر اليه ويعاينه[7] فحضر الملك وعاينه[8] ودفع منه شيا[9] للقديس تاوفيلس فبنا عدة كنائس[10] وابتدى[11] بكنيسة على اسم يوحنا المعمدانى[12] واليشع النبى ونقل جسدهما اليها وهى معروفة يومئذ[13] بالديماس ثم بنا كنيسة على اسم السيدة وهى الان بيد الملكية فى شرقى المدينة وبنا كنيسة على اسم الملاك رفاييل[14] بالجزيرة وكنايس اخر يقال[15] انهم سبعة ثم قدم اولاد تلك الارملة[16] اساقفة فلما راى الملك عزم الاب البطريرك ومحبته[17] فى عمارة البيع سلم اليه[18] مال البرابى التى فى ديار مصر كلها فهدم اكثرهم وبناهم[19] كنائس[20] ومواضع للغرباء واقام لهم اوقاف ولما سار هذا[21] السير المرضى لله انتقل الى الرب صلاته تكون معنا امين

1. A *add.* عن. — 2. *om.* A. — 3. *om.* A. — 4. B المقدونى. — 5. B فسير الاب. — 6. B جرى. — 7. B *om.* اليه et و. — 8. B رأى الكنز. — 9. *om.* A. — 10. B من الكنايس. — 11. B فابتدا. — 12. A المعمدان. — 13. A يوميدا. — 14. B روفاييل. — 15. B ويقال. — 16. B اولاد الامراه. — 17. B وبمحبته. — 18. B له. — 19. B وبنا لهم. — 20. A بيع. — 21. B هذه.

dose* l'ancien, — et Théophile le patriarche, c'est-à-dire lui-même. Il trouva que le trésor datait du temps d'Alexandre (*El-Iskander*), fils de Philippe (*Filibos*) le Macédonien, et qu'il avait environ 700 ans. Il envoya vers l'empereur pour l'informer de ce qui était arrivé et lui demanda de venir le voir. L'empereur y alla, contempla le trésor et lui en remit une partie. Le patriarche bâtit un grand nombre d'églises : il commença par celle sous l'invocation de Jean-Baptiste et du prophète Élisée; il y fit transporter leurs corps; elle est connue aujourd'hui sous le nom d'Ed-Daïmâs. Il construisit ensuite une église sous l'invocation de Notre-Dame : elle est maintenant en possession des Melkites, dans la partie orientale de la ville; il en bâtit une autre sous l'invocation de l'ange Raphael à El-Djezirah, et d'autres églises, au nombre de sept, dit-on. Ensuite il sacra évêques les enfants de cette veuve. Quand l'empereur vit la résolution de notre père le patriarche et son empressement à bâtir des églises, il lui livra les trésors de tous les temples qui étaient en Égypte (*Miṣr*). Théophile en détruisit la plus grande partie et construisit à leur place des églises et des asiles pour les étrangers : il y affecta des fondations. Quand il eut mené cette vie agréable à Dieu, il fut transporté près du Seigneur. Que sa prière soit avec nous! Amen. * fol. 33 v°.

اليوم التاسع عشر من شهر بابه

[1] فى[2] هذا اليوم استشهد القديس تاوفلس وزوجته بمدينة الفيوم على ايام ديقلاديانوس هولاء غمز عليهم المتولى بالفيوم انهم مسيحيين فلما استحضرهما وسالهما[3] عن ذلك[4] اعترفا بالمسيح[5] فامر ان تحفر[6] لهما[7] حفرة عميقة ويلقوا[8] فيها ويردم عليهما[9] بالحجارة ففعل بهما ذلك ونالا اكليل الشهادة صلاتهما[10] معنا[11] امين

[12] وفيه[13] اجتمع المجمع المقدس بكنيسة انطاكية على بولس[14] الشميصاتى[15] هذا المسكين كان من اهل شميصات وقدم بطريركا على مدينة انطاكية وان الشيطان[16] زرع فى عقله يعتقد[17] ان المسيح كان انسانا سادجا خلقه الله واصطفاه ليخلص به البشر وان مبدأ المسيح بكليته من مريم وان اللاهوت[18] لم يتحد به بل صحبه وحل فيه بالمشيه وان الله[19] اقنوم[20]

1. Ludolf *om.* hanc comm. — 2. B *add.* مثل. — 3. A استحضرهم وسالهم. — 4. A معتقدهم. — 5. A فاعترفوا له. — 6. B يحفر. — 7. *om.* A; B *add.* الاثنين. — 8. A ويلقوهم. — 9. B عليهم فيردم. — 10. B صلاتهم تكون. — 11. B *add.* جميعين. — 13. Pro hac comm. Ludolf ment. facit de S. Bartholomæ. — 13. *om.* B. — 14. B بولا. — 15. A الشميساتى. — 16. B قد وكان هذا. — 17. B *om.* يعتقد. A *add.* iterum فى عقله. — 18. B ساجدا. — 19. B الاهوت. — 20. A قنوم.

DIX-NEUVIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (16 octobre).

[1] En ce jour moururent martyrs saint Théophile (*Tâoufilos*) et sa femme, dans la ville de Phiom (*El-Fayoum*), au temps de Dioclétien (*Diqlâdyânous*). On les dénonça comme chrétiens au gouverneur de Phiom. Quand il les fit venir et les interrogea sur leur foi, ils confessèrent le Messie. Il ordonna qu'on creusât pour eux une fosse profonde, qu'on les y jetât et qu'on la comblât sur eux avec des pierres, ce qui fut fait. Ils obtinrent la couronne du martyre. Que leur prière soit avec nous! Amen.

[2] En ce même jour se réunit le saint concile dans l'église d'Antioche (*Antâkyah*) contre Paul (*Boulos*) de Samosate. Ce misérable était originaire de Samosate (*Chomaïṣât*) et il était devenu patriarche de la ville d'Antioche. Satan sema dans son esprit la croyance que le Messie était un simple homme, que Dieu avait créé et choisi pour sauver par lui le genre humain, que l'origine du Messie provenait tout entière de Marie (*Maryam*), que la Divinité ne s'était pas unie à lui, mais se tenait avec lui et séjournait en lui volontairement, que

1. Cette commémoration manque dans Ludolf. — 2. Ludolf remplace cette commémoration par celle de saint Barthélemy.

* واحد ولم يكن يعتقد بالابن ولا بالروح القدس فاجتمع هذا[1] المجمع المقدس بمدينة انطاكية بسببه وكان ذلك فى مملكة نولاريوس[2] الملك وبطريركية[3] الاب ديونيسيوس[4] على الاسكندرية والاب[5] ديونيسيوس[6] ايضا على رومية وذلك قبل مجمع نيقية[7] بخمسة واربعين سنة وكان الاب ديونيسيوس[8] بطريرك الاسكندرية قد كبر فلم[9] يحضر معهم بل[10] كتب رسالة يتضمن فيها[11] ان المسيح كلمة الله وابنه وانه[12] مساوى[13] له فى الجوهر وفى الالهية وفى[14] الازلية وان الثالوث ثلاثة اقانيم فى[15] خواصها ذو الهوت[17] واحد وان احد الثالوث الذى[16] هو الابن تجسد بانسان[18] كامل واتحد به اتحادا طبيعيا ثم استشهد على ذلك شهادات كثيرة من كتب[19] العتيقة والحديثة وارسل الرسالة مع قسيسين من علماء شعبه فاجتمع ثلاثة عشر اسقفا والقسيسين وحضر بولس[20] المذكور وسألوه عن كفره فاقربه ولم ينكره فانكروا عليه الاباء على[21] قوله وقروا عليه رسالة[22] الاب ديونيسيوس[23] ووبخوه بقول الرسول ان المسيح كلمة الله وابنه وشعاع مجده وصورة اقنومه الجوهرية * fol. 34 r°.

1. *om.* A. — 2. B ولاريوس. — 3. B وبطركية. — 4. A ديونوسيوس. B ديوناسيوس et *add.* البطريرك. — 5. *om.* A. — 6. A ديوناسيوس. B ديوناسيوس. — 7. B بنيقية. — 8. A ديوناسيوس. — 9. B *add.* يقدر. — 10. B ثم. — 11. B ضمنها. — 12. *om.* A. — 13. B مساويا. — 14. *om.* B. — 15. B و. — 16. A لاهوت. — 17. *om.* A. — 18. A بانسانا. — 19. *om.* B. — 20. B بولا. — 21. *om.* A. — 22. B (l. وقروا.....) وسالة. — 23. A ديوناسيوس.

Dieu était une seule personne; *il ne croyait pas au Fils ni à l'Esprit-Saint. Ce saint concile se rassembla à cause de lui dans la ville d'Antioche : ceci avait lieu sous le règne de l'empereur Aurélien (*Noulâryous*) et sous le patriarchat à Alexandrie (*El-Iskandaryah*) de notre père Denys (*Dyounisyous*) (247-265). A cette époque, un Denys était aussi pape à Rome (*Roumyah*); c'était quarante-cinq ans avant le concile de Nicée (*Niqyah*). Notre père Denys, patriarche d'Alexandrie, était vieux et n'assista pas au concile, mais il écrivit une lettre où il était dit que le Messie était le Verbe de Dieu et son Fils; qu'il lui était égal en essence, en divinité et en éternité; que la Trinité se composait de trois personnes distinctes, qu'elle était divine et une : qu'une des personnes de la Trinité, le Fils, s'était incarnée en un homme accompli et s'était unie à lui par une union naturelle. Il cita à l'appui de nombreux témoignages des livres anciens et modernes. Il envoya cette épître par deux prêtres pris parmi les docteurs de son peuple. Treize évêques et les deux prêtres se réunirent : Paul comparut; on l'interrogea sur son hérésie : il l'avoua et ne la nia pas. Les Pères le blâmèrent à cause de son opinion, lui lurent la lettre de notre père Denys et le réprimandèrent en lui citant cette parole de l'apôtre : *Le Messie est* * fol. 34 r°.

فلم يقبل قولهم ولا رجع عن كفره فقطعوه ولعنوه ولعنوا كلمن يقول بقوله ونفوه عن
كرسيه ووضعوا هولاء الاباء فى المجمع قوانينا وهى بيد المومنين ينتفعوا بها ويتشرعوا
بفرائضها[1] بركة[2] صلواتهم تكون معنا وتحل علينا الى ابد الابدية ودهر الداهرين[3] امين

اليوم العشرين من شهر بابه

فى هذا اليوم تنيح القديس الضياء[4] العظيم انبا[5] يحنس القصير اليغومنس[6] هذا كان من
هل بلد تسمى بيشا[7] من صعيد مصر وكان هو واخ له لابوين صالحين خائفين من الله
ولم يكن لهما غناء هذا العالم بل كانوا اغنياء بالايمان[8] الصالحة فلما كانت له ثمانية عشر
* fol. 34 v°. سنة حركته نعمة الله ان يمضى الى جبل[9] شيهات واشتاق * الى اللباس الملائكى[10] الروحانى
الذى للرهبنة فاتفق انه وجد شيخا مجربا[11] يقال له انبا بمويه من اهل شيخا[12] فضرب له
المطانوه وسأله ان يقيم عنده وذلك[13] اراد ان يجربه فقال له[14] يا ابنى لا يستقيم لك

1. B بفضايلها. — 2. *om.* B. — 3. B (l. وتحل.....) ومع الناسخ وجميع بنى المعمودية. — 4. A الصفا. — 5. B ابو. — 6. *om.* B. — 7. *om.* A. — 8. B بالاعمال. — 9. *om.* A. — 10. *om.* B. — 11. A فاتفق له شيخ مجرب. — 12. A *om.* من اهل...... — 13. B وذاك. — 14. *om.* A.

le Verbe de Dieu, son Fils, le rayon de sa gloire, l'image substantielle de sa personne[1]. Mais il n'accepta pas leurs paroles et ne renonça pas à son hérésie. Alors ils l'excommunièrent, le maudirent, maudirent quiconque parlerait comme lui et l'expulsèrent de son siège. Ces pères établirent dans ce concile des règles qui sont entre les mains des fidèles qui en profitent et se conforment à leurs prescriptions. Que la bénédiction de leurs prières soit avec nous et descende sur nous dans les siècles des siècles et dans tous les temps! Amen.

VINGTIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**17 octobre**).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint, la grande lumière, Anbâ Jean (*Yoḥannes*) le Petit, l'higoumène. Il était d'une ville appelée Bichâ[2] dans la Haute-Égypte (*Sa'îd Miṣr*). Son frère et lui avaient des parents vertueux, craignant Dieu. Ils n'avaient pas les richesses du monde, mais ils étaient riches en foi pure. Quand il eut atteint sa dix-huitième année, la grâce divine le poussa
* fol. 34 v°. à aller dans la montagne de Scété (*Chaîhât*). Il désira * prendre l'habit angélique et spirituel qui sert aux moines. Il arriva qu'il trouva un vieillard expérimenté nommé Anbâ Bamouyah[3], des gens de Cheïkhâ; il se prosterna devant

1. Épître aux Hébreux, I, 3. — 2. Malan : *Tosma*. Wüstenfeld : *Basta*. — 3. Wüst. : *Bumadscha*.

ان تقيم هاهنا لان هذه برية تعبة يعملوا بايديهم ويقتاتوا ومع ذلك الصوم الكثير[1]
والسهر[2] والصلاة[3] والرقاد على الارض[4] وشطف عظيم جدا فارجع الى العالم وعيش
جيدا فقال له ابو يحنس من شان الله يا ابى لا تردنى لانى اتيت لاكون[5] تحت طاعتك
وفى ظل صلاتك فاذا[6] ما قبلتنى[7] فانا اومن[8] ان الرب يطيب قلبك على وكان انبا بمويه
لا يعمل شيا[9] بعجلة[10] فسأل السيد المسيح لاجله ان يكشف له امره فظهر له ملأك
الرب قائلا ان الرب يقول لك ان تقبل هذا الاخ فانه سيكون آ مختارا وانه ادخل
ابو يحنس وجز شعره يعنى شعر رأسه[11] واخذ ثياب الرهبنة واقام يصلى عليها[12] ثلاثة
ايام وثلاثة ليال وبعد هذا ظهر ملأك الرب وصلب على الثياب والبسه اياهم وابتدأ ابو
يحنس من ذلك الوقت[13] فى نسك عظيم واعمال فضيلة[14] فاراد فى بعض الايام انبا بمويه
ان يجرب انبا[15] ابو يحنس فطرده من عنده قائلا له[16] ما اقدر اسكن معك فاقام سبعة
ايام برا الباب وهو كل يوم يخرج يضربه بجريدة وابو يحنس يضرب له المطانوه وفى

1. *om.* A. — 2. *om.* A. — 3. *add.* الكثير. — 4. B ورقاد الارض. — 5. B ولا اكون —
6. B واذا. — 7. A قتلتنى. — 8. B اعلم. — 9. B شى. — 10. B بالعجلة. — 11. B *om.*
يعنى..... — 12. B عليهم. — 13. A *om.* ابو..... — 14. A فاضلة. — 15. *om.* B. — 16. *om.* B

lui et lui demanda de demeurer chez lui. L'autre voulut l'éprouver et lui dit : « Mon fils, il ne convient pas que tu restes ici, car c'est un désert pénible où l'on travaille de ses mains pour se nourrir : en outre, il y a des jeûnes nombreux, des veilles, des prières ; on dort sur la terre et on supporte de grandes privations. Retourne dans le monde : vis agréablement ». Abou Yoḥannes lui dit : « Par Dieu, mon père, ne me repousse pas : car je suis venu pour être sous ton obéissance et à l'ombre de ta prière; si tu m'acceptes, je crois que Dieu adoucira ton cœur à mon égard ». Anbâ Bamouyah ne faisait rien avec précipitation. Il demanda à notre Seigneur le Messie de lui découvrir sa volonté à son égard. Un ange du Seigneur lui apparut et lui dit : « Le Seigneur te dit d'accepter ce frère, car il sera un vase d'élection ». Il fit entrer Abou Yoḥannes, lui coupa les poils, c'est-à-dire les cheveux de sa tête, et prit le vêtement monastique sur lequel il pria trois jours et trois nuits. Après cela, un ange du Seigneur apparut, fit le signe de la croix sur les vêtements et en revêtit Abou Yoḥannes. Celui-ci commença dès lors à vivre dans une grande austérité et à faire des œuvres méritoires. — Un jour, Anbâ Bamouyah voulut l'éprouver : il le chassa d'auprès de lui en lui disant : « Je ne peux plus habiter avec toi ». Le saint demeura pendant sept jours à la porte : chaque jour, Anbâ Bamouyah sortait et le frappait avec une branche de palmier : Abou Yoḥannes se proster-

اليوم السابع خرج الشيخ ليمضى الى الكنيسة فرأى سبعة اكاليل مع سبعة[1] ملائكة يضعونها[2] على رأس ابويحنس ومن ذلك اليوم صار عنده كريما مبجلا وفى بعض الايام وجد انبا بمويه عودا يابسا اعطاه[3] لابو يحنس قائلا خذ هذا[4] واسقيه حتى يطلع[5] فاطاعه وصار يسقيه كل يوم دفعتين وكان الماء بعيدا[6] عن[7] سكنهم اثنى عشر ميلا وبعد ثلاث[8] سنين طلع العود وصار شجرة مثمرة فاخذ الشيخ انبا بمويه[9] من الثمرة ودار بها على * fol. 35 r°. الشيوخ قائلا خذوا كلوا من ثمرة * الطاعة وكان[10] انبا بمويه قد[11] مرض واقام[12] اثنى عشر سنة وابو يحنس يخدمه ولم يقل[13] له قط يوما[14] ما قصرت لان الرجل كان شيخا مختبرا[15] مجربا جدا وكان الرب قد اضنكه بالمرض حتى صار كالخشبة المحروقة ليكون قربانا مختارا وعند نياحته[16] جمع الشيوخ ومسك بيد ابو يحنس وسلمه لهم قائلا احتفظوا بهذا فانه[17] ملأك وليس[18] بانسان[19] ووصى ابو يحنس بانه يقيم[20] فى المكان الذى غرس فيه الشجرة وبعد هذا اتى[21] اخوه الكبير[22] وترهب[23] عنده وصار راهبا

1. A سبع. — 2. A ليضعوهم. — 3. A فاعطاه. — 4. B add. العود. — 5. A om. حتى يطلع. — 6. A بعيد. — 7. B من. — 8. B ثلاثة. — 9. A om. انبا بمويه. — 10. B وان. — 11. om. B. — 12. A فاقام. — 13. B ولاقال. — 14. A يوم. — 15. B om. شيخا مختبرا. — 16. B add. عند ذلك. — 17. A add. بعد. — 18. B add. هو. — 19. B انسان. — 20. A (l. ووصى....) ان يسكن. — 21. B اتوا. — 22. B كثير. — 23. B وترهبوا.

nait devant lui. Le septième jour, le vieillard sortit pour aller à l'église : il vit sept couronnes avec sept anges pour les placer sur la tête d'Abou Yoḥannes. Dès lors celui-ci fut honoré et respecté près de lui. — Un jour, Anbâ Bamouyah trouva un bâton desséché; il le donna à Abou Yoḥannes en lui disant : « Prends ce bois et arrose-le jusqu'à ce qu'il germe ». Il obéit et se mit à l'arroser deux fois par jour : or l'eau était à douze milles de distance de leur demeure. Après trois ans, le bois germa et devint un arbre chargé de fruits. Anbâ Bamouyah en prit et les porta à la ronde chez les vieillards en disant : * fol. 35 r°. « Prenez et mangez des fruits de l'obéissance ». * Anbâ Bamouyah tomba malade et resta douze ans en cet état : Abou Yoḥannes le servait sans jamais lui dire : « Je ne suis pas de force », — car cet homme était un vieillard éprouvé et expérimenté. Le Seigneur l'affaiblit tellement par la maladie qu'il devint comme un morceau de bois brûlé, pour qu'il fût une victime de choix. Au moment de mourir, il rassembla les moines, prit Abou Yoḥannes par la main et le leur remit en disant : « Veillez sur lui, car c'est un ange et non un homme ». Il lui recommanda de demeurer dans l'endroit où il avait planté l'arbre. — Après cela, son frère aîné vint le trouver, il se fit moine près de lui et devint un reli-

مختارا وكان لما جعلوا ابو يحنس ايغومانس[1] على كنيسته وفيما البطريرك يضع يده عليه اتى صوت[2] من السماء وكل احد يسمعه قائلا مستحق مستحق مستحق[3] وكان ابو يحنس كل دفعة يقدس ينظر الى[4] الذى يستحق اخذ القربان والذى لا يستحق اخذه وكان انبا تاوفيلس البطريرك قد بنا كنيسة التلاميذ وصح انها[5] لثلاثة فتية بالاسكندرية فطلب[6] حضور اجسادهم من بابل فسال القديس ابو يحنس ان يمضى يحضرهم وبعد سوال كثير خرج من عند البطريرك تاوفيلس يريد المضى الى بابل[7] فحملته سحابة[8] ومضت[9] به الى بابل وابصر[10] المدينة واثارها وقصورها ورأى اجساد القدسين وبختنصر الى جانبهم[11] فضرب لهم المطانوه وعرفهم السبب الذى حضر اليه من ثغر الاسكندرية حسب اشارة الاب البطريرك وقبل ان يوضح لهم سرا[12] خرج[13] صوت[14] من الاجساد المقدسة[15] واقنعه[16] ان[17] لا يفارقوا ذلك المكان الى يوم الدينونة ولكن لاجل محبة البطريرك تاوفيلس وتعبك ايضا نحن ما نضيع تعبكم فنعرف البطريرك بجميع الشعب فى

1. B قصا. — 2. A صوتا. — 3. A مستحق ثلاثة دفوع. — 4. *om.* B. — 5. B *om.* للتلاميذ..... — 6. B وقصده. — 7. A l. من عنده (.....من عنده. — 8. B السحابة. — 9. B انت. — 10. B وابصروا. — 11. B بجانبهم. — 12. A *om.* فضرب..... — 13. A فخرج. — 14. A صوتا. — 15. *om.* A. — 16. A واقنعوا — 17. B ان لا يمكنهم ان لا.

gieux d'élite. Quand on fit Abou Yoḥannes higoumène de son église, et quand le patriarche lui imposa les mains, une voix descendit du ciel et tous les assistants l'entendirent qui disait : « Il en est digne ! Il en est digne ! Il en est digne ! » Chaque fois qu'Abou Yoḥannes disait la messe, il voyait celui qui était digne de recevoir la communion et celui qui n'en était pas digne. — Anbâ Théophile (*Tâoufîlos*) le patriarche avait bâti une église en l'honneur des disciples[1] — ce sont les trois jeunes gens — à Alexandrie (*El-Iskandaryah*) et il voulait faire venir leurs corps de Babylone (*Bâbel*). Il demanda à saint Abou Yoḥannes d'aller les chercher. Après de nombreuses instances, il quitta le patriarche Théophile pour aller à Babylone. Un nuage l'emporta et l'y transporta. Il contempla la ville, ses ruines, ses palais, et vit les corps des saints et Nabuchodonosor (*Bokht-Naṣr*) à côté d'eux. Il les salua et leur exposa la cause de sa venue de la marche d'Alexandrie, conformément aux indications du patriarche. Mais avant qu'il la leur eût fait connaître en secret, une voix sortit des corps sacrés et lui fit savoir leur désir de ne pas quitter cet endroit jusqu'au jour de la résurrection. « Mais, par affection pour le patriarche Théophile et à cause de ta peine, nous ne rendrons pas vos fatigues inutiles, nous le ferons savoir au patriarche avec tout le peuple dans l'église : qu'il ordonne au ser-

1. Les trois Hébreux dans la fournaise.

الكنيسة ويامر القايم ان يعمر القناديل ويدعهم بغير وقود ونحن نحضر ونظهر قوة فيها
واعطوه السلام وانصرف مـن بابل ولما حضر فى[1] الاسكـندريه عرف الاب البطريرك
بالذى قالوه القديسين ففرح البطريرك بذلك واشار بعمارة القـنـاديـل بغير وقـود لما
اجتمعت كـل الشعوب حكت القديسين فى البيعة واشعلوا كما قرروه مع انبا يحنس[2] وفى
بعض الايام دخـل اخ الى قلاية ابو يحنس فوجده راقدا[3] وملائكة يروحوا عليه وكل
منهم يقـول للاخر[4] دعنى[5] اضع[6] جناحـى عليه وبعد ذلـك اتـوا البربر الى شيهات
فمضى ابو يحنس وسكـن فى جبـل انطونيـوس عند القـلزم ليس خـوفا من الموت بل
* fol. 35 v°. قال ليلا ياتى بربرى فيقـتـلنـى[7] ويروح[8] بسببى الى * الجحيم فما[9] اريد ان اكون فى
راحة وغيرى فى العذاب بسببى فان كان فى العبادة مقـاومى فهو اخى فى الصورة فسكن
فى جانب قرية فرزقه الله منها رجلا مومنا كـان يخدمه فلما اراد الرب نياحـتـه مـن
سجن هذا العالم ارسل اليه قديسيه الابرار ابو مقار وانطونيوس ليعزوه[10] ويعرفوه بانتقاله

1. B من. — 2. A (l. ولكن من اجل.....) بل تعمر قناديل البيعة بغير وقيد ونحن نظهر فيها قوة وكان كذلك انه لما اتى ابو يحنس وعرف الاب البطريرك وعمر قناديل البيعة اشتعلوا جميعهم. — 3. A راقد. — 4. *om.* B. — 5. *om.* B. — 6. A ادع. — 7. B يقتلنى. — 8. B فيروح. — 9. B كما. — 10. B يعزوه.

viteur de remplir les lampes, mais de les laisser sans les allumer : nous serons là et nous ferons apparaître un prodige ». Ils lui donnèrent le salut. Il partit de Babylone et quand il fut à Alexandrie, il informa notre père le patriarche de ce que les saints lui avaient dit. Théophile se réjouit et avertit de remplir les lampes sans les allumer. Quand tout le peuple fut rassemblé, les saints se trouvèrent dans l'église et allumèrent [les lampes] comme ils l'avaient affirmé à Anbâ Yoḥannes. — Un jour, un frère entra dans sa cellule et le trouva endormi pendant que des anges l'éventaient. Chacun d'eux disait à l'autre : « Laisse-moi étendre mes ailes sur lui ». — Après cela, les Berbères vinrent à Scété : Abou Yoḥannes partit et habita dans la montagne d'Antoine (*Anṭounyous*), près de Qolzoum (*El-Qolzom*). Ce n'était pas par crainte de la mort; mais, disait-il, « de peur qu'un Berbère ne vienne, me tue et aille, à
* fol. 35 v°. cause de moi, en * enfer. Je ne veux pas être dans le repos, tandis qu'un autre sera dans le châtiment à cause de moi : s'il est mon adversaire pour la religion, il est mon frère pour l'apparence ». Il s'établit à côté d'une ville et Dieu lui accorda un fidèle qui le servait. Quand le Seigneur voulut le délivrer de la prison de ce monde, il lui envoya ses deux saints, les justes, Macaire (*Abou Maqâr*) et Antoine, pour le fortifier et lui annoncer son départ. Il tomba légèrement malade et envoya son serviteur pour lui apporter quelque chose de la

فمرض مرضا[1] قليلا[2] وارسل الخديم لياتى[3] بشى من القرية فلما كان ليلة الاحد حضروا الملائكة وجماعة القديسين وتسلموا نفس الطوبانى وصعدوا بها الى السماء وفى مجى الخديم رأى نفس القديس وجماعة القديسين محدقين[4] بها والملائكة يرتلون[5] قدامها وقدام الكل واحد مثل الشمس يرتل فلما دهش ساعة اتاه ملأك وعرفه اسم كل واحدا واحدا[6] من القديسين وكان الملأك[7] يقول له هذا انبا[8] بخوم وهذا ابو مقار وهذا فلان وكان يشير الى كل[9] واحد باصبعه فقال له من[10] هو هذا المتقدم المنير كالشمس[11] فقال له هذا انطونيوس اب الرهبان فلما اتى الخديم الى المغارة وجد[12] جسد القديس[13] ساجدا يصلى على ركبتيه وقد اسلم الروح[14] فبكا بكا عظيما[15] واسرع[16] الى اهل القرية واعلمهم فاتوا وحملوا جسده[17] بكرامة عظيمة وفى دخوله المدينة[18] اجرى الله[19] من جسده عجائب ومن[20] بعد هذا اتوا اولاده وحملوه[21] وهو الان بديرة مينا لكلمن يلتجى اليه شفاعته[22] تكون معنا[23] امين

1. B مرض. — 2. A et B قليل. — 3. B لد يانى. — 4. A محدقين. — 5. B يرتلوا. — 6. B واحد واحد. — 7. *om.* A. — 8. *om.* A. — 9. B لكل. — 10. B ومن. — 11. A كمثل الشمس. — 12. A فوجد. — 13. A *add.* وهو. — 14. A *om.* يصلى..... — 15. B عظيم. — 16. A فاسرع. — 17. A وحملوه. — 18. B للقرية. — 19. A جرى. — 20. *om.* B. — 21. B واخذوه وحملوا جسده. — 22. B صلواته. — 23. B *add.* ومع الناسخ.

ville. Quand arriva la nuit du dimanche, les anges et une troupe de saints furent présents, reçurent l'âme du bienheureux et la portèrent aux cieux. A son arrivée, le serviteur vit l'âme du saint entourée par tous les saints tandis que les anges chantaient des hymnes devant elle. En avant de tous était quelqu'un pareil au soleil, qui chantait des hymnes. Après un moment de stupéfaction du serviteur, un ange vint à lui et lui fit connaître, un par un, les noms de tous les saints; il lui disait : « Voici Anbâ Pacôme (*Bâkhoum*); voici Macaire; voici un tel »; et il lui indiquait du doigt chacun d'eux. — « Quel est celui qui est en avant et qui brille comme le soleil? demanda le serviteur. — « C'est Antoine, le père des moines ». — Quand il vint à la grotte, il trouva le corps du saint prosterné et priant sur ses genoux; il avait rendu l'âme. Il pleura beaucoup sur lui et courut avertir les gens de la ville. Ceux-ci arrivèrent et emportèrent son corps avec de grands honneurs. Lorsqu'il entra dans la ville, Dieu fit arriver par lui des miracles. Après cela, ses fils vinrent et l'emportèrent : il est aujourd'hui dans le couvent de Minâ, pour quiconque y cherche un refuge. Que son intercession soit avec nous! Amen.

اليوم الحادى والعشرين من شهر بابه

فى[1] هذا اليوم نعيد لنقل اعضاء العازر الذى اقامه الرب من بين[2] الاموات نقلها الى مدينة القسطنطينية احد الملوك المسيحيين لما سمع بخبرها انها فى جزيرة قبرص فارسل قوما امنا من[3] رؤساء الكهنة الى جزيرة قبرص فوجدوا[4] الجسم المقدس مدفونا تحت الارض موضوعا[5] فى جرن رخام وعليه منقوش مكتوب هذا هو[6] جسم العازر صديق الرب يسوع المسيح الذى اقامه من الاموات من بعد * اربعة ايام فلما وجدوه فرحوا به وحملوه الى مدينة القسطنطينية وخرجت[7] الكهنة وتلقوه باكرام كثير وتوقير جزيل وصلوات[8] وبخور ووضع فى الهيكل الى ان بنيت له بيعة[9] فنقل اليها[10] جسده وعيد[11] له فيها صلواته[12] تكون[13] معنا امين[14]

* fol. 36 r°.

وفيه ايضا نعيد لنياحة النبى العظيم يوييل[14] هذا الصديق تنبا فى زمان اسا[15] ابن ابيا[16] ابن

1. B *add.* مثل. — 2. *om.* B. — 3. B *om.* امنا et *add.* الكهنة و. — 4. A فوجد. — 5. *om.* B. — 6. *om.* B. — 7. B وخرجوا. — 8. B بصلوات. — 9. B كنيسة, — 10. *om.* B — 11. A *om.* جسده... — 12. B شفاعته. — 13. *om.* B. — 14. Ludolf *om.* hanc comm. — 14. A يوايل. — 15. A ايسا. B ايسيما. — 16. A ايسا. B ارابيا.

VINGT ET UNIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**18 octobre**).

En ce jour, nous célébrons la fête de la translation du corps de Lazare (*El'azer*)[1] que le Seigneur ressuscita d'entre les morts. Un des empereurs chrétiens le fit transporter à Constantinople (*El-Qosṭanṭinyah*) quand il apprit qu'il était dans l'île de Chypre (*Qobroṣ*). Il envoya une troupe de confiance, d'entre les chefs des prêtres, dans l'île de Chypre. Ils trouvèrent le corps enfoui sous la terre et placé dans un sarcophage de marbre, sur lequel était gravée l'inscription suivante : Ceci est le corps de Lazare, l'ami de notre Seigneur Jésus le Messie qui le ressuscita d'entre les morts * après quatre jours. Quand ils l'eurent trouvé, ils se réjouirent et l'emportèrent dans la ville de Constantinople. Les prêtres sortirent et le reçurent avec de grands honneurs et une immense vénération, des prières et de l'encens. On le plaça dans un temple jusqu'à ce qu'on lui eût bâti une église où on lui célébra une fête. Que ses prières soient avec nous! Amen[2].

* fol. 36 r°.

Nous célébrons aussi en ce jour la commémoration de la mort du grand prophète Joel (*Youyil*). Ce juste prophétisa au temps d'Asâ, fils d'Abyâ, fils

1. Malan. p. 9, traduit par *the maid* par confusion entre العازر et العذراء. — 2. Cette commémoration manque dans Ludolf.

راحبعام[1] ابن سليمان ووعظ الشعب وبكتهم وتنبا على حلول الرب بصيهون وعلى[2] تالمه وعلى حلول[3] الروح القدس[4] المعزى على[5] التلاميذ الاطهار فى يوم العنصرة وابان انهم يتنبون هم وبنوهم[6] وبناتهم[7] ومشائخهم[8] واحداثهم والنساء الحاضرات الذين معهم[9] وان اعترض وقال ان النبى قال[10] فى نبوته اننى افيض من روحى على كل[11] ذى بشر[12] ولم يفيض سوى على التلاميذ القديسين فالجواب عن هذا السوال له معنايين احدهما ان التلاميذ القديسين حل عليهم الروح القدس[13] لكمال البشرية فيهم دعاهم كل البشر لان كلمن لم يكن كامل فى البشرية والسيرة المرضية ما[14] يسمى انسان والمعنى الثانى ان منهم فاض الروح على كل المومنين الذين هم[15] من لدنهم الى[16] يوم القيامة وتنبا هذا النبى على خروج شريعة الانجيل من صيهون اذ قال يخرج ينبوع من بيت الرب يسقى وادى شاطيم وابان ان[17] الحروب بعد مجى المسيح تقوم فى الارض وتكلم على[18] امر القيامة قال[19] الشمس يظلم والقمر يستحيل الى الدم[20] والكواكب تغيب

1. A راجبعام. B راجيعام. — 2. A *om.* على. — 3. *om.* B. — 4. A المقدس. — 5. B وعلى. — 6. A وبنيهم. — 7. *om.* B. — 8. *om.* A. — 9. B فيهم. — 10. A (l. وان....) فان كان النبى يقول. — 11. A لكل. — 12. B جسد. — 13. A *om.* فالجواب.... — 14. B لا. — 15. A *om.* الذين هم. — 16. A والى. — 17. *om.* B. — 18. B فى. — 19. A (l. وان) قال. — 20. A دم.

de Roboam (*Râḥabe'âm*), fils de Salomon (*Solaïmân*). Il prêcha le peuple, le réprimanda; annonça la venue du Seigneur dans Sion (*Saïhoun*), sa passion; la descente de l'Esprit-Saint, le Paraclet, sur les disciples purs, le jour de la Pentecôte. Il révéla aux gens qu'ils prophétiseraient, eux, leurs fils, leurs filles, leurs vieillards, leurs enfants, et les femmes qui étaient parmi eux[1], si un contradicteur se présente et dit : Certes le prophète dit dans sa prophétie[2] : *Je prodiguerai mon esprit à tout être humain,* et il ne l'a prodigué qu'aux saints disciples; on peut répondre que cette question a deux interprétations : la première c'est que l'Esprit-Saint est descendu sur eux à cause de la perfection de leur humanité : il les a appelés *tout être humain* parce que celui qui n'est pas accompli dans sa nature humaine et sa conduite satisfaisante, ne peut être appelé *homme*. — La seconde, c'est que l'Esprit a afflué sur tous les fidèles qui seront de leur côté jusqu'au jour de la résurrection. Ce prophète a aussi annoncé que la loi de l'Évangile sortirait de Sion, quand il dit[3] : *Une source jaillira de la maison du Seigneur et arrosera la vallée de Châṭim.* Il a révélé que les guerres surgiraient sur la terre après la venue du Messie, et il a dit, au sujet du jour de la résurrection[4] : *Le soleil s'obscurcira et la lune se*

1. Cf. Joel, II, 28. — 2. Joel, *ibid.* — 3. Joel, III, 18. — 4. Joel, II, 31.

نورها وسبق بنبوته ورود المسيح فوق[1] الالف[2] سنة وكان هذا النبى من سبط رويبل
وتوفى فى شيخوخة مرضية ودفن فى حقله صلاته تكون معنا امين

[3]وفيه ايضا اومرنا ان نعيد للسيدة الطاهرة والدة الاله تعييدا تذكارا لاحسانها لانها
* fol. 36 v°. تذكرنا * دائما وتتوسل لابنها من اجلنا شفاعتها وبركتها تدركنا فى هذا الدهر و فى
الاتى امين

اليوم الثانى والعشرون من شهر بابه

فى هذا اليوم استشهد الرسول[4] لوقا الانجيلى القديس المتطبب هذا كان من
جملة السبعين تلميذ[5] الذى ذكرهم الانجيل المقدس وكان يصحب بطرس وبولس[6]
ويكتب اخبارهم وبعد نياحة هولاء[7] الرسولين[8] بقى هذا[9] القديس[10] الرسول[11] ينشر فى
نواحى رومية فاتفقوا عباد الاوثان واليهود وتوجهوا[12] الى نيرون الملك صاريخين[13]

1. B باكثر من. — 2. B الف. — 3. B et Malan *om.* hanc comm. — 4. A والعشرين. — 5. *om.* A. — 5. *om.* A. — 6. B بولص. — 7. *om.* A. — 8. A الرسولان et *add.* لان. — 9. *om.* B. — 10. *om.* B. — 11. B *add.* لوقا. — 12. B واتوا. — 13. B مستصرخين.

changera en sang; les étoiles perdront leur lumière. Dans sa prophétie il a devancé la venue du Messie de plus de mille ans. Ce prophète était de la tribu de Ruben (*Roubil*); il mourut dans une vieillesse agréable à Dieu et fut enterré dans son champ. Que sa prière soit avec nous! Amen.

[1] Il nous est également prescrit en ce jour de célébrer une fête en l'honneur de Notre-Dame, l'immaculée mère de Dieu, en commémoration de ses
* fol. 36 v°. bienfaits, parce qu'elle se souvient * constamment de nous et qu'elle intervient pour nous près de son Fils. Que son intercession et sa bénédiction nous parviennent dans cette vie et dans la vie future! Amen.

VINGT-DEUXIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**19 octobre**).

En ce jour mourut martyr l'apôtre Luc (*Louqâ*), l'évangéliste, le saint médecin. Il était des soixante-dix disciples que mentionne le saint Évangile, accompagnait Pierre (*Batros*) et Paul (*Boulos*) et écrivait leur histoire. Après la mort de ces deux apôtres, ce saint se mit à annoncer l'Évangile dans les environs de Rome (*Roumyah*). Les idolâtres et les Juifs se réunirent et allèrent trouver l'empereur Néron (*Niroun*) en criant à cause de ce disciple : il a

1. Cette commémoration qui se trouve aussi dans la version éthiopienne, Assemani, Ludolf, Maï et le Synaxaire de Wüstenfeld, manque dans B et Malan

من اجل التلميذ لوقا وانه قد رد جماعة الناس الى تعليمه وسحره فامر باحضاره فلما علم التلميذ انه ينتقل من هذا العالم وجد[1] رجلا شيخا صياد سمك[2] فاعطاه ما كان معه من[3] الكتب والمدرجات[4] وقال له احتفظ بهولاء فانهم[5] ينفعوك ويرون لك[6] طريق الله فلما[7] وصل الى نيرون الملك برومية قال[8] له الى كم[9] تظل الناس[10] بسحرك فاجابه[11] القديس[12] ليس[13] انا ساحر لكنى رسول[14] يسوع المسيح ابن الله الحى[15] فامر ان تقطع[16] ساعده الايمن قائلا اقطع هذه[17] اليد التى كانت تكتب فقال له التلميذ نحن ما نكره[19] موت هذا العالم ولكن حتى تعرف[20] قوة سيدى ثم مد يده واخذ[21] يده[22] المقطوعة والصقها[23] فى[24] مكانها فالتصقت ثم افصلها فانفصلت فتعجبوا الحاضرين فعند ذلك امن[26] الوزير وزوجته وجمع كثير[27] عدتهم مأيتى ستة وسبعون نفسا فكتب الملك[29] قضيتهم بان توخذ رؤسهم مع الرسول المختار[30] لوقا الانجيلى[31] وهكذا[32] تمت شهادته وجعل جسده فى كر شعر والقاه فى البحر وبتدبير الله طرحته الامواج

1. B وجده. — 2. A السمك. — 3. A *om.* من ماكان معه. — 4. A *add.* الذى معه. — 5. A فهم. — 6. B ويروك. — 7. A ولما. — 8. A فقال. — 9. B لم. — 10. *om.* B. — 11. A اجابه. — 12. *om.* B. — 13. A اليس. — 14. B *add.* سيدى. — 15. *om.* A. — 16. B يقطع. — 17. B هذا. — 19. B ليس نكره. — 20. B (l. حتى.....) نحن نعرف. — 21. A فاخذ. — 22. A اليد. — 23. B *om.* و. — 24. *om.* B. — 26. A وامن. — 27. B كبير. — 28. *add.* كان. — 29. *om.* A. — 30. *om.* A. — 31. *om.* A. — 32. B وهكذيى.

ramené une foule de gens à sa doctrine et à sa magie. L'empereur ordonna de le lui amener. Quand le disciple sut qu'il devait quitter ce monde, il trouva un vieux pêcheur, lui donna les livres et les rouleaux qu'il avait avec lui et lui dit : « Garde-les bien, car ils te serviront et te montreront la route de Dieu ». Lorsqu'il fut arrivé à Rome, près de l'empereur Néron, celui-ci lui dit : « Jusques à quand tromperas-tu les gens par ta magie? » — Il lui répondit : « Je ne suis pas un magicien, mais l'apôtre de Jésus le Messie, fils du Dieu vivant ». — L'empereur ordonna de lui couper le bras droit en disant : « Qu'on coupe cette main qui écrivait ». — Le disciple lui dit : « Nous ne redoutons pas la mort de ce monde, mais pour que tu connaisses la puissance de mon maître.... » Ensuite il étendit la main, prit celle qui était coupée, la remit à sa place et elle y adhéra. Puis il la détacha et elle se sépara. Les assistants furent émerveillés et le ministre et sa femme crurent, ainsi qu'une foule considérable dont le nombre était de 276 personnes. L'empereur les condamna à être décapités avec l'apôtre choisi, Luc l'évangéliste. Ainsi se consomma son martyre. On mit son corps dans une natte de poil et on le jeta dans la mer. Par les soins de Dieu, les vagues le poussèrent vers une île. Un fidèle

* fol. 37 r°. الى جزيرة فوجده رجل مومن فاخذه وكفنه * باكفان حسنة وهذا القديس كتب انجيله لتاوفيلا وكان من الامم فاستثنى[1] بقصص الرسل شفعاته وبركته تحرسنا من ضربات الخبيث الى النفس الاخير[2] امين

اليوم الثالث والعشرون[3] من شهر بابه

[4]فى هذا اليوم تنيح الاب القديس[5] البطريرك انبا يوساب بطريرك الاسكندرية هذا الاب كان من اولاد كبراء منوف وكان لهم مال كثير فلما تنيحا وتركاه يتيم رباه بعض محبى الله ولما كبر قليلا قام واخذ ماله وصدق باكثره[6] ثم طلع الى برية مصر وترهب بها[7] عند رجل شيخ قديس فلما تقدم انبا[8] مرقس الثانى سمع بسيرته فارسل اليه واخذه[9] عنده فاقام فى قلايته مدة ثم سأله الرواح الى البرية فقدمه قسا وارسله الى البرية[10] فمكث بها مدة من السنين الى ان تنيح الاب انبا سيماون[11] البطريرك وبقى

1. B لما استثنى لد. — 2. B (l. وبركته.....) معنا. — 3. A والعشرين. — 4. Ludolf *om.* hanc comm. — 5. *om.* B. — 6. A *om.* واخذ..... — 7. *om.* A. — 8. B ابونا. — 9. B (l. فارسل.....) فاستحضره. — 10. B *om.* فقدمه..... — 11. B سيمون.

* fol. 37 r°. le trouva, le prit et le mit * dans de beaux linceuls. Ce saint écrivit son évangile pour Théophile (*Tâoufilâ*) qui était d'entre les gentils, puis il y ajouta les Actes des Apôtres. Que son intercession et sa bénédiction nous préservent des coups de l'ennemi jusqu'au dernier soupir! Amen.

VINGT-TROISIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**20 octobre**).

[1] En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint père, le patriarche Anbâ Yousâb, patriarche d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*) (837-849). Ce père était issu de grands personnages de Manouf qui avaient une fortune considérable. Lorsqu'ils moururent et le laissèrent orphelin, il fut élevé par un homme pieux. Quand il eut un peu grandi, il alla prendre sa fortune et en distribua la plus grande partie en aumônes. Puis il alla dans le désert d'Égypte (*Miṣr*) et y embrassa la vie monastique auprès d'un saint vieillard. Quand Anbâ Marc (*Marqos*) second fut élu au patriarchat (799), il entendit parler de sa manière de vivre : il le manda et le prit chez lui. Yousâb resta quelque temps dans sa cellule. Puis il lui demanda de partir dans le désert. Le patriarche le consacra prêtre et le renvoya au désert. Il y demeura plusieurs années, jusqu'à la mort de notre père, Anbâ Siméon (*Simâoun*) le patriarche. Le siège patriarcal resta vacant

1. Cette commémoration manque dans Ludolf.

الكرسى خاليا[1] مدة من السنين فقامت[2] الاساقفة اخذوا الرشوة من رجل صاحب الديوان وكان متزوجا وعلمانيا ووافقهم[3] بعض عوام الاسكندرية على[4] ان يصيروه بطريركا فقامت عليهم بقية رؤساء الاساقفة وانكروا فعلهم ثم طلبوا جميعهم الى الله تعالى[5] فاذكرهم[6] بهذا الاب وتذكروا سيرته[7] الصالحة وتدبيره الطاهرة[8] لما كان عند الاب[9] انبا مرقس[10] وارسلوا[11] بعض الاساقفة ليحضروه فصلوا المرسلين قدام الله قائلين نسالك يا رب ان تعرفنا بشىء محسوس ان كان اخترت هذا الرجل المبارك[12] لهذه الرتبة فلتكن[13] علامة ذلك عندنا انا نجد بابه عند وصولنا[14] اليه[15] مفتوحا[16] فلما[17] وصلوا وجدوا بابه مفتوحا قد ودع رهبان وهو يريد يغلق الباب فلما راهم سلم عليهم وبدا يستقبلهم[18] بفرح وادخلهم[19] الى القلاية فلما دخلوا امسكوه وقيدوه * وقالوا مستحق فصاح وبكا وبدا[20] يظهر لهم مناقص وعثرات فلم يقبلوا منه ثم اخذوه ومضوا به الى ثغر[21] الاسكندرية ووضعوا عليه اليد وصيروه بطريركا[22] فلما جلس	* fol. 37 v°.

1. A خال. B خالى. — 2. B وان. — 3. B واوفقهم. — 4. B الى. — 5. *om.* A. — 6. B فادركهم. — 7. B بسيرته. — 8. *om.* A. — 9. *om.* B. — 10. A يعقوب. — 11. B فارسلوا. — 12. A *om.* الرجل...... — 13. A ولتكن. B فليكن. — 14. B وصولها. — 15. *om.* B. — 16. B مفتوح. — 17. B *add.* ان. — 18. A واستقبلهم. — 19. B فادخلهم. — 20. B *add.* ان. — 21. A (l. ثم اخذوه.....) ودخلوا الى. — 22. A *om.* وصيروه بطريركا.

pendant des années. Alors les évêques reçurent des cadeaux d'un fonctionnaire de l'administration qui était marié et vivait dans le monde. Quelques gens de la populace d'Alexandrie s'accordèrent avec eux pour en faire un patriarche. Mais les chefs des autres évêques s'y opposèrent et désavouèrent cet acte. Puis ils invoquèrent Dieu Très-Haut et il leur rappela ce père en mémoire. Ils se souvinrent de sa conduite vertueuse et de son administration intègre quand il était près de notre père Anbâ Marc. On l'envoya chercher par plusieurs évêques. Les envoyés prièrent devant Dieu en ces termes : « Seigneur, nous te demandons de nous faire connaître par quelque chose de sensible si tu as choisi pour cette dignité cet homme béni : comme indication, que nous trouvions sa porte ouverte à notre arrivée chez lui ». Lorsqu'ils arrivèrent, ils trouvèrent sa porte ouverte : il avait dit adieu à des moines et il allait la fermer. Quand il les vit, il les salua, les accueillit avec joie et les introduisit dans sa cellule. Lorsqu'ils furent entrés, ils le saisirent, le lièrent * et dirent : « Il est digne ! » Il cria, pleura et voulut révéler des défauts et des fautes, mais ils n'y accédèrent pas; puis ils le prirent et l'emmenèrent dans la marche d'Alexandrie. Ils lui imposèrent les mains et le firent patriarche. Quand il	* fol. 37 v°.

على الكرسى المرقسى اهتم بالبيع كثيرا وكان ما يفضل عنه من[1] ديارته يشترى
به املاكا[2] ويوقفها على البيع وكان كثير التعليم للشعب لا يغفل عن احد منهم فحسده
الشيطان وسبب له احزانا[3] من ذلك ان اسقفين اضرا بشعبهما فانكر عليهما[4] دفوعا[5]
كثيرة وسألهما ان يرفقا برعيتهما فلم يقبلا منه فتركهما فاستغاثت[6] رعيتهما عليه فيهما
وقالوا له[7] ان انت ارغمت[8] علينا باسقفيتهما خرجنا الى ملة اخرى فاجتهد جهدا عظيما[9]
ليصلح[10] بينهما[11] فلم يقدر[12] فاستحضر الاساقفة من سائر البلاد وتبرا من قضيتهما يعنى
الاسقفين[13] فكتبوا جميعا بقطعهما فلما[14] سقطوا مضوا الى المتولى بالقاهرة ورفعوا على
الاب رفاعات[15] زور فارسل الامير اخاه ومعه جند[16] ليضروا[17] البطريرك[18] ويحضروه
فلما وصل اليه استحضره اخو الامير وجرد سيفه[19] واراد قتله فلما ضربه بالسيف امال[20]
الله تعالى[21] يده عنه فجاء السيف[22] فى العمود فانكسر[23] فازداد غضبا وجرد[24] سكينه

1. A l. عن (عند من. — 2. A املاك. — 3. A احزان. — 4. B عليهم. — 5. A دفوع. — 6. B فاستغاث. — 7. A *om.* له et *add.* ان هذا الكلام. — 8. B حكمت. — 9. B (l. جهدا.....). — 10. B ان يصلح. — 11. A بينهم — 12. B فما قدر. — 13. B من قضيتهم. — 14. A *add.* كثيرا. — 15. B مرفعات. — 16. A جند. — 17. B ليصيروا. — 18. A بالبطريرك. B للبطريرك. — ان — 19. A (l. فلما..... فجرد اخو الامير سيفه. — 20. A مال. — 21. *om.* A. — 22. A وجاءت يده. — 23. *om.* A. — 24. B فجرد.

fut assis sur le siège de saint Marc, il s'occupa beaucoup des églises. Avec le surplus des revenus de ses couvents, il achetait des propriétés et les constituait en fondations pour les églises. Il instruisait fréquemment le peuple sans négliger jamais personne. Satan le détesta et lui causa des chagrins. Ainsi deux évêques maltraitèrent leur troupeau, il les blâma à plusieurs reprises et leur demanda d'être bons pour leur troupeau, mais ils le repoussèrent. Alors il les laissa. Les fidèles lui demandèrent du secours et dirent : « Si tu nous les imposes pour évêques, nous passerons à une autre religion ». Il fit de grands efforts pour rétablir la paix entre eux sans y réussir. Il convoqua les évêques de tout le pays et se déchargea de la condamnation de ces deux-là. A l'unanimité, leur excommunication fut souscrite. Quand ils furent tombés, ils allèrent trouver le gouverneur du Qaire (*El-Qâhirah*) et portèrent de fausses accusations contre le patriarche. L'émir envoya son frère avec une troupe de soldats pour maltraiter Yousâb et le lui amener. Quand le frère de l'émir arriva, il le manda, tira son sabre et voulut le tuer, mais lorsqu'il le frappa, Dieu Très-Haut détourna sa main; le sabre donna contre un pilier et se brisa. La colère de l'autre augmenta, il tira son poignard de

من وسطه وضرب الاب البطريرك[1] فى جنبه بكل قوته فقطعت الثياب مع الزونية ولم تصل الى جسمه فتحقق الامير ان فى البطريرك نعمة الاهية فصد[2] عن قتاله ووقره[3] عند ذلك واكرمه[4] واحضره[5] الى اخيه واعلمه بما جرى له معه فعند ذلك احترمه[6] الامير وخافه ثم استخبره عن قضية التى رفع عليه[7] بها فاثبت له عدم صحتها واعلمه بقضية الاسقفين فقبل منه الامير جوابه واكرمه وكتب له سجلا[8] بان لا يعارضه احد فى تقدمه ولا فى عزل ولا فى جميع ما يعمل وكان مداوما لردع[9] الخطاة والمخالفين وكان * يثبت[10] الشعب[11] على الايمان المستقيم الذى تسلموه عن ابائهم مفسرا لهم ما اشكل عليهم فهمه حارسا[12] لهم بتعاليمه وصلواته واظهر الله تعالى[13] على يدى[14] هذا القديس عجائب كثيرة ولما اكمل هذا السير الالهى تنيح بسلام بعد ان اقام على الكرسى تسعة عشر سنة وفى الرهبنة تسعة[15] وثلاثين[16] سنة وقبلها انيف عن[17] عشرين سنة وكانت جملة حياته اتنين وثمانين[18] سنة صلواته تكون معنا امين[19] * fol. 38

1. *om.* A. — 2. B تصده. — 3. B فوقره. — 4. A *om.* عند..... — 5. B وتوجد. — 6. B فاحترمه. — 7. A عليها. — 8. A سجل. — 9. B لرجع. — 10. B (l. وكان.....) مثبت. — 11. B لشعبه. — 12. B حارصا. — 13. *om.* B. — 14. A يد. — 15. B ثلثة. — 16. B ثلثون. — 17. *om.* A. — 18. B ثمانون. — 19. A *om.* وكانت.....

sa ceinture et frappa de toute sa force notre père le patriarche dans le côté. Les vêtements furent coupés ainsi que la ceinture, mais le fer n'arriva pas jusqu'au corps. Alors l'émir constata qu'une grâce divine était dans le patriarche. Il renonça à le tuer, le vénéra, l'honora et l'amena à son frère qu'il informa de ce qui lui était arrivé avec lui. Alors l'émir le respecta et le craignit, puis il lui apprit la plainte portée contre lui. Le patriarche lui en démontra la fausseté et lui fit connaître la condamnation des deux évêques. — L'émir agréa sa réponse, l'honora, et écrivit en sa faveur un diplôme ordonnant que personne ne lui ferait opposition dans ses nominations, ses destitutions, ni dans tous ses actes. Il était très zélé pour écarter les pécheurs et les hérétiques; * il affermissait les fidèles dans la foi orthodoxe reçue de leurs pères; il leur commentait les passages difficiles pour leur intelligence; il les préservait par ses enseignements et ses prières et Dieu Très-Haut fit apparaître beaucoup de miracles par son intermédiaire. Lorsqu'il eut mené cette conduite divine, il mourut en paix après être resté dix-neuf ans sur le siège patriarcal, avoir passé trente-neuf ans dans la vie monastique et vécu plus de vingt ans auparavant : la durée totale de sa vie fut de quatre-vingt-deux ans. Que ses prières soient avec nous! Amen. * fol. 38 r°.

وفيه ايضا ذكر القديس الطوبانى[1] ديونوسيوس[2] اسقف قرنتيوس المستشهد فى ايام ديقلاديانوس ومكسيميانوس هذا عوقب عقوبات كثيرة من اجل الايمانة بالمسيح[3] واخيرا ضربت رقبته بالسيف صلاته تكون معنا امين

اليوم الرابع والعشرين من شهر بابه

[4]فى هذا اليوم ذكر ابينا البار المجاهد[5] القديس ايلاريون[6] الراهب المتوحد هذا القديس كان من اهل غزة ابن ابوين كافرين فادباه بالعلوم اليونانية فلما بلغ فيها مبلغا جيدا[7] وتميز على اقرانه وصار لها فى نفسه[8] محل فى كل سنة اشتاق الى اتقانها جيدا ولم يكن فى بلده من يوصله الى غاية مقصوده فقصد[9] مدينة الاسكندرية ودخل الى مدارس العلوم[10] بها وتعلم علوما[11] كثيرة فحركت[12] فيه غيرة الهية ان يقرا علوم النصرانية فطلبها وقرأها وكان الاب الاسكندرس[13] يشرح له ما عسر[14] عليه فهمه فامن بالمسيح فعمده[15]

1. *om.* B. — 2. B ديوناسيوس. — 3. A *om.* من.....اجل. — 4. Pro hac comm. Ludolfus ment. fac. de S. Martha. — 5. A *om.* البار..... — 6. A ابلاريون. B ابلاريوس. — 7. A فلما نشا منها. — 8. B *om.* فى نفسه. — 9. A قصد. — 10. A العلماء. — 11. A علوم. — 12. B فتحركت. — 13. الاسكندروس. — 14. B اشكل. — 15. B وعمده.

En ce jour a lieu aussi la commémoration du bienheureux saint Denys (*Dyounousyous*), évêque de Corinthe (*Qorintyous*), martyr au temps de Dioclétien (*Diqlâdyânous*) et de Maximien (*Maksimyânous*). Il subit de nombreux tourments pour la foi du Messie et finalement fut décapité. Que sa prière soit avec nous! Amen.

VINGT-QUATRIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**21 octobre**).

[1] En ce jour a lieu la commémoration de notre père le vertueux athlète, saint Hilarion (*Ilâryoun*)[2] le moine, l'ermite. Ce saint était né à Gaza (*Ghazah*) de parents infidèles. Ils le firent instruire dans les lettres grecques où il acquit un rang distingué et surpassa ses condisciples; chaque année, elles prenaient une grande place dans son âme. Il désira vivement s'y perfectionner, mais, dans sa ville, il n'y avait personne qui pût le faire arriver à son but. Il alla dans la ville d'Alexandrie (*El-Iskandaryah*), entra dans les universités et y étudia de nombreuses sciences. Un zèle divin le poussa à lire les sciences chrétiennes : il les rechercha et les étudia. Le père Alexandre (*El-Iskandaros*)

1. Cette commémoration manque dans Ludolf qui la remplace par celle de sainte Marthe. — 2. Maean : *Abelarion.*

بسم الاب والابن والروح القدس ونال النعمة الالهية[1] ثم انه اقام[2] عنده زمانا كثيرا فلما[3] بلغه موت والديه الجسدانيين مضى[4] الى بلده واخذ ما تركوه وفرقه على الفقراء وذوى الحاجة ثم دخل الى دير[5] من ديارة الشام وسلك فى كل باب من النسك مسلكا عظيما وكان يصوم الاسبوع كاملا وكان[6] يغتدى ببقول وحشائش الارض فاستضاء[7] عقله واعطا الرب نعمة النبوة وعمل الايات وبعد ان مكث فى الدير مدة من الزمان * ترهب القديس ايفانيوس فى الدير[8] فسلمه[9] اب الدير للقديس ايلاريون[10] فادبه بعلم الرهبنة وعلمه علوم البيعة وتنبا عليه ان[11] يصير اسقفا على قبرس وبلغ هذا الاب من العمر ثمانين[12] سنة منها عشرة سنين[13] فى منزل والده وسبع سنين فى مدينة الاسكندرية وثلاثة وستين سنة فى العبادة وتنيح بسلام بعد ان وصل الى[14] شيخوخة[15] حسنة صالحة[16] مرضية لله وقد مدح هذا القديس يوحنا فم الذهب وذكره القديس[17] باسيليوس فى بعض نسكياته صلاته تكون معنا امين * fol. 38 v°.

1. B (l. بسم.....) الاب الاسكندروس البطريرك. — 2. B واقام. — 3. A ولما. — 4. B جاء. — 5. A ديار. — 6. *om.* B. — 7. B واستضا. — 8. B *add.* المذكور. — 9. A سلمه. — 10. A ابلاريون. B ابلاريوس et *add.* فعلمه. — 11. A اند (l. عليه ان). — 12. A ثمانون. — 13. *om.* A. — 14. B *om.* بالسلام..... — 15. B بشيخوخة. — 16. B *om.* حسنة صالحة. — 17. *om.* A.

lui expliquait ce qui lui était difficile à comprendre. Il crut au Messie, fut baptisé au nom du Père, du Fils et de l'Esprit-Saint, et reçut la grâce divine. Il resta près de lui pendant longtemps. Lorsqu'il apprit la mort de ses parents selon la chair, il alla dans sa ville, prit ce qu'ils lui avaient laissé, le partagea entre les pauvres et les malheureux. Puis il entra dans un des couvents de Syrie (*Ech-Châm*), où il s'avança loin dans chaque genre d'austérités. Il jeûnait la semaine entière et se nourrissait de légumes et d'herbes sauvages. Son intelligence fut illuminée. Dieu lui accorda le don de prophétie et il fit des miracles. Après qu'il fut resté quelque temps dans le couvent, * saint Épiphane (*Abifânyous*) y embrassa la vie religieuse. Le supérieur le confia à saint Hilarion, qui l'instruisit dans la science monastique et lui apprit les sciences ecclésiastiques. Il lui prédit qu'il deviendrait évêque de Chypre (*Qobros*). Ce père atteignit l'âge de quatre-vingts ans dont dix furent passés dans la maison de son père, sept dans la ville d'Alexandrie et soixante-trois au service de Dieu. Il mourut en paix après être arrivé à une vieillesse belle, vertueuse et agréable à Dieu. Saint Jean Chrysostome (*Youḥannâ Fomm edz-Dzahab*) a fait son éloge et saint Basile (*Bâsilyous*) l'a mentionné dans un de ses écrits pieux. Que sa prière soit avec nous! Amen. * fol. 38 v°.

[1] وفيه ايضا ذكر القديس بولس ولنجينوا الشهداء والقديسة زينة الشهيدة صلاتهما تكون معنا

اليوم الخامس والعشرين من شهر بابه

فى هذا اليوم تنيح القديس[2] انبا ابيب العابد المجاهد ونعيد معه[3] لانبا ابلوا[4] المتشبه بالملائكة[5] كالعادة بالصعيد هذا القديس ابلوا[6] كان ابوه اسمه امانى من مدينة اخميم وامه تسمى[7] ايسى وكانا كلاهما بارين قدام الله سائرين فى حقوقه محبين القديسين[8] والغرباء ولم يكن لهما ولدا فرأت امه فى بعـ ض الليالى ر كان انسان نورانى ومعه شجرة قد غرسها فى منزلهما[9] فطلعت[10] واثمرت فقال[11] لها من ياكل[12] من هذه الثمرة[13] يحيى الى الابد وانها اكلت منها فرأتها حلوة المذاق جدا فقالت ترى ان يكون لى ثمرة فلما افاقت[14] من النوم اعلمت بعلها فاعلمها هو ايضا انه قد[15] رأى هذه[16]

1. B *om.* hanc comm. Wüst. *add.* comm. Sanctae Irenae. — 2. *om.* A. — 3. *om.* B. — 4. B ابلا. — 5. B المشابه للملايكة. — 6. A *om.* كالعادة..... B ابلا. — 7. B وكان اسم امه. — 8. B للقديسين. — 9. B منزله. — 10. B وقد طلعت. — 11. B وقال. — 12. B اكل. — 13. B الشجرة. — 14. B استيقظت. — 15. *om.* A. — 16. *om.* B.

[1]En ce jour a lieu également la commémoration des saints martyrs Paul (*Boulos*) et Longin (*Londjinou*) et celle de sainte Zéna (*Zinah*), martyre. Que leur prière soit avec nous! Amen.

VINGT-CINQUIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**22 octobre**).

En ce jour s'endormit dans le Seigneur saint Anbâ Abib, le pieux athlète : nous célébrons aussi la fête de saint Apollon (*Abolou*)[2] semblable aux anges, suivant la coutume de la Haute-Égypte (*Es-Ṣa'id*). Le nom du père de ce saint était Amâni, de la ville d'Akhmim : sa mère s'appelait Aïsi : tous deux étaient vertueux devant Dieu, marchant dans ses voies droites, aimant les saints et les étrangers. Ils n'avaient pas d'enfant. Une nuit, sa mère vit en songe un être étincelant de lumière; il avait un arbre qu'il planta dans leur demeure. L'arbre poussa et donna des fruits; alors ce personnage dit : « Quiconque mangera de ce fruit, vivra éternellement ». Elle en mangea un, le trouva très doux au goût et dit : « Peut-être aurai-je aussi un fruit ». Quand elle se réveilla, elle en informa son mari : celui-ci lui apprit qu'il

1. La commémoration qui suit manque dans B. Le Synaxaire de Wüstenfeld ajoute celle de sainte Irène. — 2. Malan : *Ablasadiq.*

الرويا بعينها فمجدوا الله كثيرا وزادوا على[1] برهم ونسكهم فكان[2] طعمهم خبزا وملحا[3] ويصوموا يومين يومين فلما[4] حبلت الامرأة كانت تصلى صلوات كثيرة تفوق اتعاب الرجال وذلك انها كانت تضرب كل ليلة الف مطانيه[5] وبالنهار الف[6] وخمسماية مطانيه[7] مدة تسعة شهور[8] الى ان ولدت الطفل فاسموه[9] * ابلوا[10] ثم زادوا على * fol. 39 r°.
خيرهم كثيرا فلما نشا الصبى وتعلم العلوم البيعية[11] بدأ[12] يشتاق الى الرهبنة ولم يزل[13] حتى[14] وجد وسيلة فاخذ[15] صديقا له يقال له ابيب وخرجوا ترهبوا فى بعض الديارة وكانوا يصنعوا نسكا عظيما واقاموا مدة على ذلك[16] تنيح الاب انبا ابيب فى الخامس والعشرين من بابه وبقى القديس ابلوا[17] بمفرده[18] فحينئذ[19] مضى انبا ابلوا[20] الى جبل ابلوج فاجتمعت[21] اليه جماعة عظيمة. وكان يعلمهم خوف الله تعالى[22] والعبادة الحسنة وفى بعض الايام كانوا يعملوا[23] تذكار القديس[24] انبا ابيب فقال[25] لهم انبا ابلوا[26] يا اخوة من صلى اليوم صلاة باسم القديس انبا ابيب غفر السيد المسيح له خطيته كما وعد بذلك

1. B فى. — 2. A وكان. — 3. B خبز وملح. — 4. B ولما. — 5. B مطانوة. — 6. *om.* A. — 7. *om.* B et *add.* اقامت تفعل هذا الفعل. — 8. B اشهر. — 9. B فسموه. — 10. B ابلا. — 11. A (l. فلما) وبعد قليل. — 12. A *add.* الصبى. — 13. B *add.* متابرا على ذلك. — 14. B الى ان. — 15. A اخذ. — 16. A (l. واقاموا.....) وبعد قليل. — 17. B ابلا. — 18. A *om.* وبقى..... — 19. A *om.* فى. — 20. B *om.* انبا ابلوا. — 21. A واجتمعت. — 22. *om.* B. — 23. A يعملو. — 24. *om.* A. — 25. قال. — 26. B ابيب.

avait eu précisément le même songe. Ils louèrent Dieu beaucoup et redoublèrent de piété et d'austérités. Comme nourriture, ils avaient du pain et du sel : ils jeûnaient chaque deux jours. Quand la femme fut devenue enceinte, elle fit de nombreuses prières, surpassant les fatigues des hommes : en effet, chaque nuit elle se prosternait mille fois et chaque jour quinze cents fois, et cela pendant neuf mois jusqu'à ce qu'elle mit au monde cet enfant. Ils le nommèrent * Apollon et redoublèrent leurs bonnes œuvres. Lorsque l'enfant eut * fol. 39 r°.
grandi et qu'il eut apprit les sciences ecclésiastiques, il commença à désirer la vie monastique et il ne cessa jusqu'à ce qu'il eut trouvé une occasion. Il prit un de ses amis nommé Abib : ils partirent se faire moines dans un couvent. Ils pratiquaient de grandes austérités et restèrent ainsi pendant quelque temps. Le vingt-cinq de Babeh, notre père Anbâ Abib s'endormit dans le Seigneur et Anbâ Apollon resta seul. Alors il alla dans la montagne d'Abloudj; une foule considérable de moines se réunit autour de lui : il leur apprenait à craindre Dieu et à bien le servir. Un jour qu'ils faisaient la commémoration de saint Anbâ Abib, Anbâ Apollon leur dit : « Mes frères, si quelqu'un d'entre vous fait aujourd'hui une prière au nom du saint Anbâ Abib,

وكان فى تلك الساعة قد تنيح احد من[1] الاخوة وهم قيام[2] يجنزوه[3] فشك بعضهم[4] فى
قول انبا ابلوا[5] فجلس الاخ[6] الميت وبدأ يتكلم وقال لهم لماذا تشكون فى قول ابونا
انبا ابلوا[7] ان[8] الرب قد[9] وعد[10] بهذا فى كل[11] يوم يعمل فيه[12] تذكار القديس انبا
ايبب فلما[13] قال هذا عاد ورقد فتعجبوا الاخوة ومجدوا الله كثيرا[14] وعاش انبا ابلوا[15]
سنين كثيرة وصار له ديارات كثيرة واخوة كثير[16] وكان على زمان القديس[17] ابو مقار
الكبير فلما[18] سمع به القديس[19] ابو مقار فرح به[20] جدا[21] وكتب له رسالة يعزيه
هو والاخوة ويثبتهم على العمل بطاعة الله وفيما ابونا القديس ابو مقار[22] يكتب الرسالة
عرف انبا ابلوا[23] بالروح وكان حوله جماعة كثيرة[24] من الاخوة يتحدثوا بكلام الله
فقال لهم اصمتوا يا اخوة[25] هوذا العظيم ابو مقار قد كتب لنا رسالة مملوة من كل عزا[26]
وبعد[27] ان تكلم بهذا[28] وصل[29] الاخ ومعه الرسالة فخرجوا وتلقوا الاخ[30] بفرح

1. A واحدا. — 2. B قياما. — 3. B يختبروه — 4. B بعض الاخوة. — 5. B ابلا. — 6. *om.* B. — 7. A *om.* انبا ابلوا. B ابلا. — 8. A لان. — 9. *om.* B. — 10. B اوعد. — 11. *om.* A. — 12. A *om.* يعمل فيه. — 13. A ولما. — 14. *om.* A. — 15. B ابلا. — 16. A *om.* وصار.... — 17. B ابونا. — 18. A ولما. — 19. *om.* A. — 20. *om.* B. — 21. *om.* A. — 22. A (l. ابونا....,) هو. — 23. B ابلا. — 24. *om* B. — 25. A *om.* اصمتوا.... — 26. B مملوة عزاء وتعليما روحانيا. — 27. B *om.* و. — 28. A هذا تكلم. — 29. A فوصل. — 30. B وتلقوه.

Dieu lui pardonnera ses fautes comme il l'a promis ». Il y avait à ce moment un religieux qui était mort et les autres étaient debout, faisant ses funérailles. Quelques-uns doutaient de la parole d'Anbâ Apollon. Alors le frère qui était mort s'assit et se mit à parler : « Pourquoi, dit-il, doutez-vous de la parole de notre père Anbâ Apollon relativement à la promesse que Dieu lui a faite chaque jour où on célébrera la commémoration de saint Anbâ Abib? » Quand il eut dit cela, il se recoucha. Les religieux s'étonnèrent et louèrent Dieu beaucoup. Anbâ Apollon vécut encore de nombreuses années : il eut beaucoup de couvents et un grand nombre de moines. Il vivait au temps de saint Macaire (*Abou Maqâr*) l'ancien. Quand celui-ci entendit parler de lui, il se réjouit beaucoup et envoya une lettre pour le réconforter, lui et ses frères, et les affermir dans leur conduite pleine d'obéissance envers Dieu. Tandis que saint Macaire lui écrivait, Anbâ Apollon en eut connaissance en esprit : il y avait en ce moment autour de lui une troupe nombreuse de religieux qui s'entretenaient de la parole de Dieu. «Silence! mes frères, leur dit-il : voici que l'illustre Macaire nous a écrit une lettre pleine de réconfort ». Après qu'il eut dit ces mots, le moine porteur de la lettre arriva. Ils sortirent à sa rencontre avec une grande

عظيم[1] وقروها على الاخوة فتعزت[2] قلوبهم وفرحوا كثيرا وهذا القديس انبا ابلوا[3] هو الذى[4] مضى الى القديس انبا امانى ورأى السادج عنده اعنى الامرأة القديسة ولما اراد الرب[5] المسيح ان يريحه من اتعاب هذا العالم * تنيح بسلام وكانت نياحته فى مثل هذا اليوم[6] بركاته[7] تكون معنا[8] امين * fol. 39 vo.

[9] وفيه ايضا تكريز بيعة القديس يوليوس الاقفاصى لما ان القديس استشهد بطوة[10] حسب ما ينصه خبره وذلك بعد هلاك ديقلاديانوس وتملك قسطنطين قبل ان يعتمد بمدة يسيرة فلما اعتمد وانتشر باع المملكة المسيحية وبنيت الكنائس على اسماء الشهداء الذى قتلتهم الكفار سمع الملك قسطنطين بخبر[11] القديس يوليوس[12] وكيف اقامه الله يهتم باجساد الشهداء هو وغلمانه ويحمل اجسادهم ويكفنهم ويكتب سيرتهم وكيف استشهد خيرا مدح سيرة هذا القديس وطوب فعله وارسل اموالا الى ديار مصر وامر ان تبنى

1. *om.* A. — 2. A وتعزت. — 3. B ابلا. — 4. A *add.* كان. — 5. *om.* A. — 6. A *om.* وكانت..... — 7. B صلاته. — 8. B *add.* ومع الناسخ. — 9. A, Ludolf, Assemani, Maï, Malan et Wüstenf. *om.* hanc comm. — 10. B طموه. — 11. B بخبره. — 12. B يوليانوس.

joie, on lut la lettre aux religieux dont les cœurs furent fortifiés et qui se réjouirent beaucoup. C'est ce saint Anbâ Apollon qui alla chez saint Anbâ Amâni et vit chez lui Es-Sâdidj, c'est-à-dire la sainte femme. Quand notre Seigneur le Messie voulut lui accorder le repos des fatigues de ce monde, * il mourut en paix. Sa mort eut lieu ce même jour. Que ses bénédictions soient avec nous! Amen. * fol. 39 vo.

[1] En ce jour eut lieu aussi la consécration de l'église de saint Jules (*Youlyous*) d'Aqfaḥaṣ; ce saint était mort martyr à Ṭaouah, à ce que raconte son histoire. Ceci arriva après la mort de Dioclétien (*Diqlâdyânous*) et l'avènement de Constantin (*Qosṭanṭin*), peu de temps avant que celui-ci ne fût baptisé. Lorsqu'il eut reçu le baptême, que la puissance du royaume chrétien s'étendit et qu'on bâtit des églises au nom des martyrs que les infidèles avaient fait périr, l'empereur Constantin entendit raconter l'histoire de saint Jules, comment Dieu l'avait établi pour avoir soin des cadavres des martyrs, lui et ses serviteurs; comment il emportait leurs corps et les ensevelissait, écrivait leurs vies, et comment il subit le martyre. Il loua la conduite de ce saint, approuva ses actions, envoya des richesses en Égypte (*Miṣr*), ordonna de lui bâtir une belle église à Alexandrie (*El-Iskandaryah*) et d'y transporter son corps. Elle fut consacrée par notre père le patriarche Alexandre (*El-Iskandarous*) (313-326)

1. Cette commémoration manque dans A, Assemani, Ludolf, Maï, Wüstenfeld et Malan.

له كنيسة حسنة بالاسكندرية ويحمل جسده اليها وكرزها الاب البطريرك الاسكندروس واساقفه وعمل لها عيدا عظيما فى هذا اليوم شفاعته تكون معنا امين

اليوم السادس والعشرون[1] من شهر بابه

[2]فى هذا اليوم استشهد القديس الرسول[3] طيمون هذا التلميذ اختاره الرب من جملة السبعين تلميذ الذى انتخبهم وميزهم وارسلهم واعطاهم القوة على شفاء الامراض واخراج الشياطين ونال هذا القديس من النعمة والموهبة ما ذلت به الشياطين والامراض خضعت[4] له ثم خدم الرب بعد ذلك[5] مدة مقامه على الارض و من بعد ما صعد الرب الى السماء تابر (?) على خدمة التلاميذ الى ان حلت عليهم وعليه نعمة الروح القدس المعزى[6] ثم ان التلاميذ انتخبوه من جملة السبعة شمامسة الذين اقاموهم شهد الكتاب عنهم[7] انهم كانوا ممتليون روحا وحكمة وبعد ان اقام[8] فى خدمة الشمامسة مدة وضعوا عليه اليد اسقفا على مدينة بسرى[9] الغربية التى[10] من اعمال البلقا فبشر[11] فيها بالايمان بالسيد المسيح[12]

1. A والعشرين. — 2. Pro hac comm. Ludolf ment. facit de S. Jacobo. — 3. *om.* A. — 4. B وخضعت. — 5. A *om.* بعد ذلك. — 6. *om.* A. — 7. A (l. شهد.....) وشهدوا لهم. — 8. A خدم. — 9. A تسرى. B بشرى. — 10 B الذى. — 11. B وبشر. — 12. B بالمسيح.

et ses évêques. Il fit en ce jour une grande fête. Que son intercession soit avec nous! Amen.

VINGT-SIXIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (**23 octobre**).

En ce jour mourut martyr le saint apôtre Timon (*Ṭimoun*)[1], le disciple : il fut élu par le Seigneur parmi les soixante-dix disciples qu'il choisit, tria, envoya, et à qui il donna le pouvoir de guérir les maladies et de chasser les démons. Ce saint reçut la grâce et le don d'humilier les mauvais esprits et de dompter les maladies. Après cela, il servit le Seigneur pendant tout son séjour sur la terre. Lorsque le Christ fut monté aux cieux, il continua de servir les disciples jusqu'à ce que la grâce de l'Esprit-Saint, le Paraclet, descendit sur eux et sur lui. Ensuite les disciples le choisirent parmi les sept diacres qu'ils instituèrent[2] et de qui l'Écriture témoigne qu'ils étaient remplis de l'esprit (saint) et de sagesse. Après qu'il fut demeuré quelque temps au service des diacres, ils lui imposèrent les mains en qualité d'évêque de Basra de l'Occident, dans le district d'El-Balqâ. Il y annonça la foi en notre Seigneur le Messie et baptisa beaucoup de Grecs et de Juifs. Alors le gouverneur de la

1. Malan : *Thomas*. — 2. Actes des Apôtres. VI, 3.

وعمد كثيرا[1] من اليونانيين واليهود فمسكه عند ذلك[2] المتولى بها وعاقبه عقوبات كثيرة واحرقه اخيرا[3] بالنار فتنيح[4] بسلام ونال اكليل الشهادة صلاته تكون معنا امين

اليوم السابع والعشرين من شهر بابه[5]

فى هذا اليوم[6] تنيح الاب[7] القديس[8] ابو مقار اسقف قاو[9] هذا[10] العظيم كمل عليه كلام داوود النبى القائل طوبا للرجل الذى لم يتبع رأى المنافقين ولم يقف فى طريق الخاطيين ولم يجلس فى مجالس المستهزيين لكن فى ناموس الرب مشيته يتلو[11] ليلا ونهارا[12] هذا الذى حفظ وصية سيده وعمل فى الوزنة وربح وكم من الايات والاعاجيب[13] التى[14] اجراهم الله على يديه[15] وقيل عنه لما كان[16] فى مدينة قاو[17] كان كل
دفعة يطلع * على[18] الكرسى ليعظ[19] الشعب وكان يبكى[20] دائما فلما استحلفه[21] بعض * fol. 40 r°.

1. B كثير. — 2. B عند الوالى. — 3. *om.* A. — 4. B وتنيح. — 5. B *om.* اليوم..... Ludolf *om.* hanc comm. — 6. B (l. هذا...) وفيه ايضا فى. — 7. *om.* B. — 8. B *add.* النبى المغبوط. — 9. B انكوا. — 10. B *add.* النبى. — 11. A يتلوا. — 12. B *om.* يجلس...... — 13. B العجائب. — 14. B الذى. — 15. B هذا القديس على يد. — 16. B المكان. — 17. B انكوا. — 18. B (l. على) كرسيه. — 19. B ويعظ. — 20. B (l. الشعب.....) لا يزال باكيا. — 21. B سالد.

ville le saisit, lui fit subir de nombreux tourments et finalement le fit périr par le feu. Il mourut en paix et reçut la couronne du martyre. Que sa prière soit avec nous! Amen [1].

VINGT-SEPTIÈME JOUR DU MOIS DE BABEH (24 octobre).

[2] En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint père Macaire (*Abou Maqâr*), évêque de Qâou [3]. C'est en cet homme illustre que s'accomplit la parole du prophète David [4] : *Heureux l'homme qui ne suit pas l'avis des hypocrites, qui ne se tient pas dans la voie des pécheurs, qui ne s'assoit pas dans les réunions des railleurs, mais qui marche dans la loi du Seigneur qu'il lit nuit et jour.* C'est lui qui observa les prescriptions de son maître et qui agit suivant la justice et qui y a gagné : combien de miracles et de prodiges Dieu fit arriver par ses mains! On dit que lorsqu'il était dans la ville de Qâou, chaque fois qu'il montait * sur son siège pour prêcher le peuple, il pleurait continuellement. * fol. 40 r°.

1. Cette commémoration est remplacée dans Ludolf par celle de saint Jacques, frère du Seigneur. — 2. Cette commémoration manque dans Ludolf. — 3. Malan : *Anco*. Maï : *Ataka*. — 4. Psaume, I, 1.

تلاميذه الخصيصين[1] به عن سبب بكاه[2] عرفه انه كان ينظر خطايا الشعب واعمالهم الردية كما[3] ينظر الزيت فى الوعا الزجاج ودفعة اخرى رأى السيد المسيح على الهيكل والملائكة يقدمون[4] له اعمال الشعب[5] واحد واحدا وسمع صوت يقول يا اسقف لماذا[6] تغفل عن شعبك ولا تعظهم فقال[7] يا رب هم لا يقبلون[8] كلامى[9] فقال يجب على الاسقف ان يعظ الشعب فان قبلوا والا دماءهم على رؤسهم ولاجل ذلك كان يبكى فى كل وقت ولما دعوه الى المجمع صحبة الاب انبا ديسقورس ووصلوا الى قصر الملك لم يدعوه يدخل لاجل لباسه الحقير حتى عرفهم انبا ديسقورس انه اسقف فلما دخل وسمع قولهم فى السيد المسيح بدأ يحرم الملك فى المجمع وكان يقول هذا وقد اسلم نفسه للموت عن الامانة الارتدكسية فنفوه مع الاب ديسقورس الى جزيرة غاغرا ومن هناك ارسله الاب ديسقورس صحبة رجل تاجر مومن الى الاسكندرية لانه قال له ان لك هناك اكليل شهادة فلما وصل الى مدينة الاسكندرية واتفق وصول رسول الملك بكتاب فيه الايمانة بذكر الطبيعين بعدا ان اوصاه الملك ان اى من كتب خطه اولا فى

1. B المختصين. — 2. B بكائه. — 3. B كمن. — 4. B يقدموا. — 5. B الناس. — 6. B لم. — 7. A وقال. — 8. A لا يقبلوا. — 9. Hic adest lacuna in B inter fol. 63 v° et fol. 64 r°.

Un de ses disciples familiers lui demanda la cause de ses larmes. Il lui apprit qu'il voyait les fautes des gens et leurs mauvaises actions comme on voit l'huile à travers un récipient de verre. — Une autre fois, il vit sur l'église notre Seigneur le Messie et les anges lui présentait les actions des hommes une à une. Il entendit une voix qui disait : « Évêque, pourquoi négliges-tu ton troupeau et ne l'avertis-tu pas? — Seigneur, répondit-il, on n'accepte pas ma parole. » — La voix reprit : « Il faut que l'évêque prêche son troupeau : si les gens acceptent la parole (ils seront justifiés) mais s'ils ne l'acceptent pas, que leur sang retombe sur leurs têtes. » C'est pourquoi il pleurait continuellement. — Lorsqu'on l'appela au concile en compagnie de notre père Anbâ Dioscore (*Disqouros*) et qu'ils arrivèrent au palais de l'empereur, on ne le laissa pas entrer à cause de son humble vêtement, jusqu'à ce qu'Anbâ Dioscore eut fait connaître qu'il était évêque. Quand il fut entré et entendit les paroles sur notre Seigneur le Messie, il se mit à anathématiser l'empereur dans le concile : il parlait ainsi, ayant fait le sacrifice de sa vie pour la foi orthodoxe. On l'exila avec notre père Dioscore dans l'île de Gangres (*Ghâghrâ*). De là, le patriarche l'envoya avec un marchand croyant à Alexandrie (*El-Iskandaryah*), car il lui avait dit : « Tu obtiendras là la couronne du martyre ». Son arrivée à Alexandrie coïncida avec la venue de l'envoyé impérial, porteur d'une lettre

الكتاب اجعله بطريركا على المدينة وكان بالمدينة مقدم القسوس اسمه براتويارى[1] اخذ الكتاب ليكتب فيه اولا واذكره ابو مقار الاسقف القول الذى قاله الاب ديسقورس عند سيره الى المجمع انك تستولى على كنيستى * من بعدى فذكر الكلام وتوقف على * fol. 40 v°.
الكتابة فلما علم الرسول ان الاسقف غير موافق لامانة الملك ولم يفعل هو ايضا بكتب خطه وثب قائما على الاسقف[2] ورفص القديس ابو مقار فصادقت على انثيه فتنيح بسلام للوقت ونال اكليل الشهادة فاخذوه المومنين وجعلوه مع جسد يوحنا واليشع لان القديس قد رأى هولاء القديسين فى الرويا وهم قائلين له ان جسدك يكون مع اجسادنا فمضى الى السيد المسيح وهو لابس الصبر صلاته تكون معنا امين

اليوم الثامن والعشرين من بابه

[3]فى هذا اليوم استشهدوا القديسين العظيمين مركيانوس ومركوريرس هولاء القديسين كانوا يتلمذوا للاب القديس بولس الشهيد بطريرك مدينة القسطنطينية وسبب استشهادهما

1. انروبارى. — 2. A الرسول. — 3. Ludolf *om.* hanc comm.

sur la foi avec la mention des deux natures. — L'empereur lui avait fait cette recommandation : « Celui qui signera le premier cet écrit, je l'établirai patriarche de la ville ». Il y avait à Alexandrie un chef des prêtres nommé Protérius (*Brâtouyâri*) : il prit l'écrit pour y souscrire le premier. L'évêque Macaire lui rappela la parole qu'avait dite notre père Dioscore en partant pour le concile : « C'est toi qui gouverneras mon église * après moi ». Il se rappela * fol. 40 v°.
cette parole et s'arrêta avant de signer. Lorsque l'envoyé sut que l'évêque était opposé à la croyance de l'empereur et qu'il ne donnerait pas sa signature, il s'élança sur lui et lui lança un coup de pied qui l'atteignit aux testicules. Le saint mourut en paix sur-le-champ et reçut la couronne du martyre. Les fidèles le prirent et placèrent son corps avec ceux de Jean (*Youhannâ*) et d'Élisée (*Elicha'*), car ce saint les avait vus en songe et ils lui avaient dit : « Ton corps sera avec les nôtres ». Il alla trouver notre Seigneur le Messie, revêtu de constance. Que sa prière soit avec nous! Amen.

VINGT-HUITIÈME JOUR DE BABEH (**25 octobre**).

[1] En ce jour moururent martyrs les saints illustres Marcien (*Markyânous*) et Mercure (*Markouryous*). Ces deux saints étaient disciples du saint père Paul (*Boulos*) le martyr, patriarche de la ville de Constantinople (*El-Qostantînyah*).

1. Cette commémoration manque dans Ludolf.

ان الملك قسطنطينوس ابن قسطنطين الملك لما شد من مقالة اريوس وعاند الاب البطريرك فنفا الى بلاد الارمن وقتل هناك مخنوقا فبكا هولاء القديسين يوم نفيه وسبا الملك وقالوا انه يعتقد معتقد اريوس المحروم فاوصل[1] من كان حاضرا من شيعة اريوس سبهما[2] الى الملك فكان ببعض[3] الضياع فارسل واحضرهما[4] اليه[5] وامر[6] بقتلهما بالسيف فقتلا ودفنا حيث قتلا ولم يزالا الى زمان القديس يوحنا فم الذهب فاطلع على قضيتهما فارسل واحضر اجسادهما المكرمة الى مدينة القسطنطينية وبنا لهما هيكلا حسنا ونقل اجسادهما اليه وعيد لهما صلاتهما تكون معنا[8] امين

* fol. 41 r°.

[9]اليوم التاسع[10] * والعشرين من شهر بابه

فى[11] هذا اليوم شهادة الاب العظيم[12] القديس[13] ديمتريوس[14] كان فى[15] زمان مكسيميانوس

1. Finis lacunae in B. — 2. B بسببهما. — 3. A (l. فكان) فى بعض. — 4. B واستحضره. — 5. *om.* B. — 6. B فامر. — 7. B بحيث. — 8. B (l. .....تكون) تحفظنا. — 9. Wüst. Ludolf et vers. aethiop. *add.* comm. nativitatis Domini. Ludolf *om.* comm. S. Demetrii. — 10. B الثامن. — 11. B *add.* مثل. — 12. A *om.* .....الاب. — 13. *om.* B. — 14. B دمتريوس et *add.* هذا. — 15. B من.

La cause de leur martyre fut la suivante. Lorsque l'empereur Constance (*Qostantinous*), fils de l'empereur Constantin (*Qosṭanṭin*), s'attacha à la doctrine d'Arius (*Aryous*), persécuta notre père le patriarche et l'exila en Arménie (*El-Armen*) où il mourut étranglé, ces saints pleurèrent le jour de son exil, injurièrent l'empereur et dirent qu'il partageait la foi d'Arius l'excommunié. Un assistant, qui était de la secte d'Arius, rapporta leurs injures à l'empereur qui était dans un de ses domaines. Il les envoya chercher et ordonna de les faire périr par l'épée. Ils furent mis à mort et enterrés là où on les avait tués. Ils restèrent ainsi jusqu'au temps de saint Jean Chrysostome (*Youḥannâ Fomm edz-Dzahab*). Il connut leur histoire, fit apporter leurs corps sacrés à Constantinople, leur bâtit une belle église, y fit transporter leurs cadavres et célébra une fête en leur honneur. Que leur prière soit avec nous! Amen.

* fol. 41 r°.

VINGT-NEUVIÈME * JOUR DU MOIS DE BABEH (26 octobre).

[1] En ce jour eut lieu le martyre du père illustre, saint Démétrius (*Dimitryous*). C'était, au temps de l'empereur Maxime (*Maksimyânous*), un jeune

1. Les Synaxaires de Wüstenfeld et de Ludolf et la version éthiopienne placent ici une commémoration de la Nativité du Seigneur, qui manque dans A et B. La commémoration de saint Démétrius manque dans Ludolf.

الملك وكان[1] شابا[2] من اهل مدينة[3] تسالونيقية[4] يسمى ديمتريوس وكان مسيحيا[5] وقد[6] تعلم علوما[7] كثيرة واعظمهم علم[8] البيعة الارتدكسية وكان يعلم دائما وينذر باسم المسيح ورد[9] كثيرين الى الايمان فسعى به عند[10] الملك الكافر فامر[11] باحضاره واتفق عند حضوره ان كان عند الملك رجلا مصارعا قويا فى جسمه ضخم[12] فى جثته[13] قد فاق على اهل زمانه بقوته وكان الملك يحبه ويفتخر به على كل احد وكان بذل اموالا كثيرة لمن يغلبه فنهض رجلا مسيحيا يسمى نسطر من الحاضرين ذلك الوقت وجاء الى القديس ديمتريوس[14] وسأله ان يصلى عليه ويصلب بيده[15] المقدسة على جسمه فصلى عليه القديس ورشمه بالصليب المقدس[16] الذى لا يغلب من اعتمد عليه ودخل الى عند الملك وسأله مصارعة ذلك القوى الذى يفتخر به فاذن له الملك ان يصارعه[17] ظنا منه ان ذلك يغلبه كما غلب كلمن صارعه وذلك لما صارعه غلبه[18] فاغتم الملك لذلك وخجل وتعجب كيف ذاك غلب عليه[19] وسأل[20] الجند عن ذلك فاعلموه ان

1. A *om.* وكان. — 2. B *add.* حسنا مسيحيا. — 3. *om.* B. — 4. A تسالوتيقية. — 5. B *om.* ...يسمى — 6. B وكان. — 7. A علوم. — 8. B وبالاكثر علوم. — 9. B فرد. — 10. B الى. — 11. B وامر. — 12. B ضخما. — 13. B خشنة. — 14. B دمتريوس. — 15. B بيديه. — 16. *om.* A. B *add.* على جسمه. — 17. A *om.* يفتخر الذى...... — 18. B (l. وذلك.....) فلما صارعه ذلك صرعه وغلبه. — 19. B (l. كيف.....) لقوة نسطر. — 20. A فسأل.

homme des gens de la ville de Thessalonique (*Tasâlouniqyah*); il était chrétien. Il avait appris de nombreuses sciences, et les plus importantes de toutes, celles de l'Église orthodoxe. Il enseignait continuellement, exhortait au nom du Messie; il ramena beaucoup de gens à la foi. Il fut dénoncé à l'empereur infidèle qui ordonna de le faire venir. Quand il arriva, il se trouva qu'il y avait près de l'empereur, un athlète vigoureux, un corps plein de force, énorme de structure; il surpassait par sa force les gens de son temps : l'empereur l'aimait, le vantait sur tous et avait fixé une somme considérable pour qui le vaincrait. Un chrétien nommé Nestor se présenta parmi ceux qui étaient là à ce moment : il demanda à Démétrius de prier pour lui et de faire avec sa main sacrée le signe de la croix sur son corps. Le saint pria sur lui et le marqua de la croix sainte qui rend invincible celui qui croit en elle. Nestor entra chez l'empereur et lui demanda de lutter contre cet athlète dont il se glorifiait. Il le lui permit dans l'espoir qu'il le vaincrait comme il avait vaincu tous ceux qui s'étaient mesurés avec lui. Mais dès qu'ils luttèrent, Nestor le vainquit. L'empereur en fut attristé et honteux : il s'étonna de cette victoire et interrogea là-dessus les gardes. Ils lui apprirent que saint Démétrius

القديس ديمتريوس[1] صلى عليه وصلب على وجهه فاغتاض الملك على القديس
وامر بضربه الى ان يبخر لآلهته[2] ويسجد لها فلما لم يطيع امره[3] امر بطعنه[4] بالحراب
الى ان يتهرا جسمه[5] ويموت فاعلموا القديس بذلك انهم يخوفوه حتى[6] ينثنى[7] عن
الايمان بالمسيح[8] ويكفر به[9] ويسجد للاصنام فقال اعلموا انى رجل مومن بالمسيح[10]
* fol. 41 v°. فاعملوا[11] ما شئتم فاننى ما اسجد ولا ابخر الا لربى[12] يسوع * اله[13] الحق فطعنه[14]
الجند بالحراب الى ان اسلم روحه الطاهرة بيد السيد[15] المسيح فلما رميت[16] جثته
المقدسة اخذه بعض المومنين[17] المسيحيين ووضعه فى جرن رخام[18] فلم يزل مخفيا[19]
الى ان[20] انقضى[21] الاضطهاد فاظهره الذى كان عنده وبنيت له كنيسة عظيمة بتسالونيقية
ووضع جسده فيها وهو الان يفعل عجائب كثيرة ومعجزة[22] ويسيل منه كل يوم دهنا
طيبا فيه[23] شفا[24] لكلمن ياخذ منه بامانة وبخاصة فى يوم عيده فانه فى ذلك اليوم

1. B دمتريوس. — 2. A للالهه. — 3. B اوامره. — 4. A بضربه. — 5. A *om.* يتهرا..... — 6. B انهم (l. .....انهم) على زعمهم لعساه. — 7. B يلتهى. — 8. B بالرب يسوع المسيح. — 9. *om.* A. — 10. B *om.* اعلموا..... — 11. B *om.* ف. — 12. B لسيدى. — 13. B الاله. — 14. A فضربه. — 15. *om.* A. — 16. B رمت. — 17. A (l. المومنين) المسيحيون. — 18. *om.* A. — 19. A مخبيا. — 20. *om.* B. — 21. A (l. انقضى) مضى زمان. — 22. A *om.* و. — 23. *om.* A. — 24. B *add.* عظيما.

avait prié sur Nestor et avait fait le signe de la croix sur son visage. L'empereur fut irrité contre le saint et ordonna de le frapper jusqu'à ce qu'il offrît de l'encens à ses dieux et se prosternât devant eux. Comme il refusait d'obéir, Maximien ordonna de le percer de javelots jusqu'à ce que son corps fût entièrement déchiré et qu'il mourût. On en informa le saint, pensant l'effrayer et l'amener à s'écarter de la foi dans le Christ, à lui être infidèle et à se prosterner devant les idoles. Il leur dit : « Sachez que je suis un homme qui crois au Messie; faites ce que vous voudrez; je ne me prosterne que devant mon Sei-
* fol. 41 v°. gneur Jésus, Dieu de vérité, et je n'offre d'encens qu'à lui ». * Les gardes le percèrent de javelots jusqu'à ce qu'il rendit son âme pure entre les mains de notre Seigneur le Messie. Quand on jeta son corps sacré, il fut recueilli par un chrétien fidèle qui le plaça dans une auge de marbre. Il y resta caché jusqu'à ce que la persécution fut finie. Alors celui chez qui il était le montra : on lui bâtit une église magnifique à Thessalonique et on y plaça son corps; et aujourd'hui il y fait des miracles nombreux et prodigieux. Chaque jour, il coule une huile parfumée qui procure la guérison à quiconque en prend avec foi, et particulièrement le jour de sa fête. En effet, il en coule plus que les autres jours, et il en coule des murailles et des colonnes de l'église. Les gens,

يسيل منه اكثر من كل يوم ويسيل[1] من حيطان البيعة ومن الاعمدة وتبقى الناس مع[2] كثرتهم يمسحوا من على الحيطان ويعملوا فى اوعيتهم وهذه الاية موجودة الى اخر وقت ومن[3] عاين ذلك من الكهنة الابرار حكاه وشهد به[4] ولربنا المجد دائما ابديا[5] شفاعته تكون معنا وتحرسنا امين[6]

اليوم الثلاثين[7] من شهر بابه

[8]فى[9] هذا اليوم تنيح[10] القديس العابد العظيم المجاهد ابراهيم[11] المتوحد هذا الاب كان من اهل منوف ابن ابوين عابدين للسيد المسيح[12] وكان لهما فى الدنيا حالة جليلة فلما كبر هذا القديس اشتاق الى الرهبانة فصعد الى بلاد اخميم وجاء الى القديس الكبير بخوميوس ولبس لباس الرهبنة واضنك جسمه بالنسك والعبادة واقام[13] عنده فى الشركة الذى له ثلاثة وعشرين[14] سنة وبعد ذلك سأله ان يتركه يتوحد فى بعض المغائر ودخل[15] اليها[16] وكان يعمل بيديه[17] الشباك الذى لصيد[18] السمك وسبب له المسيح اخ علمانى كان

1. B *om.* اكثر..... — 2. B من. — 3. B وما. — 4. B عند. — 5. B *om.* لربنا..... — 6. A *om.* شفاعته..... — 7. B التاسع والعشرين. — 8. Ludolf *om.* hanc comm. — 9. B *add.* مثل. — 10. B *add.* الاب. — 11. B *om.* العظيم. — 12. B للمسيح. — 13. A فاقام. — 14. A عشرون. — 15. A فدخل. — 16. B ودخلها. — 17. B بيده. — 18. B تصيد.

si nombreux qu'ils soient, essuient les murs et mettent de cette huile dans leurs outres. C'est un miracle qui existera jusqu'à la fin des temps : des prêtres vertueux qui l'ont vu l'ont raconté et ont rendu témoignage là-dessus. Gloire éternellement et à toujours à Notre-Seigneur. — Que son intercession soit avec nous et nous protège! Amen.

TRENTIÈME JOUR DE BABEH (27 octobre).

[1] En ce jour s'endormit dans le Seigneur le saint, le dévot, l'illustre, l'athlète Abraham (*Ibrâhîm*) le solitaire. Ce père était des gens de Memphis (*Manouf*), fils de parents dévots envers notre Seigneur le Messie. Ils occupaient une situation considérable dans le monde. Quand ce saint eut grandi, il désira embrasser la vie monastique. Il alla dans la ville d'Akhmim, se rendit auprès du grand saint Pacôme (*Bakhoumyous*), revêtit l'habit religieux, fatigua son corps par des austérités et resta dans sa communauté pendant vingt-trois ans. Puis il lui demanda de le laisser vivre en solitaire dans une

1. Cette commémoration manque dans Ludolf.

ياتى اليه وياخذ[1] عمل يديه ويذهب يبيعه[2] ويشترى له[3] منه فول يابس ويتصدق[4]
* fol. 42 r°. عنه بالباقى وكانت مونته فى[5] كل يوم عند المساء ربع قدح * فول مبلول بملح يرشه عليه
فاقام فى المغارة على هذه الحالة[6] ستة عشر سنة واما[7] اللباس الذى قد[8] خرج به من
الدير عليه تقطع لطول المدة وكان يستر جسده بخيشة وكان يصعد الى[9] عند الاخوة
بعد كل[10] سنتين او ثلاثة[11] يتقرب وكان فى اول سكنه[12] فى المغارة تاتى اليه مخيفة[13]
الشياطين وتفزعه وتسمعه اصوات وجلبات وكان يطردهم كما يطرد الانسان الكلب ولما
دنت وفاته ارسل[14] الاخ العلمانى الى الدير فاستدعى الاب تادرس[15] تلميذ القديس
بخوميوس فلما حضر اليه[16] ضرب[17] له المطانوة على رجليه وقبلهم وسأله ان يذكره ويصلى
عليه ثم قام وصلى هو والقديس تادرس ثم رقد متوجها الى الشرق واسلم روحه المقدسة[18]
فارسل القديس تادرس[19] الى الدير[20] فحضرت الرهبان وحملوه الى الدير[21] وصلوا جميعهم
عليه وتباركوا منه ثم وضعوه[22] مع[23] اجساد القديسين صلاته وبركاته تكون معنا[24] وتحرسنا

1. B *om.* و. — 2. B *om.* ويذهب..... — 3. *om.* A. — 4. A ويصدق. — 5. *om.* B. — 6. B الطريقة. — 7. *om.* A. — 8. *om.* B. — 9. B *om.* الى et *add.* كل. — 10. *om.* A. — 11. A وثلاثة. B *add.* دفعة. — 12. B سكناه. — 13. *om.* A. — 14. B *add.* خلف. — 15. B تاودرس et *add.* القديس. — 16. A *om.* فلما..... — 17. A فضرب. — 18. *om.* A. — 19. B تاودس. — 20. *om.* B. — 21. B للدير. — 22. B ووضعوه. — 23. A فى. — 24. B يحفظنا امين. Quae sequuntur *om.* B qui hoc loco habet comm. Maximi, Petri, Philippi etc. (Cf. ad 1um Hatur).

caverne où il entra. Il y fabriquait de ses mains les filets qui servent à la pêche du poisson. Le Messie lui amena un frère lai qui venait le trouver, prenait le travail de ses mains, allait le vendre, achetait pour lui des fèves sèches et faisait en son nom des aumônes avec le reste. Sa nourriture quo-
* fol. 42 r°. tidienne se composait le soir d'un quart d'une coupe * de fèves mouillées et saupoudrées de sel. Il resta ainsi dans cette caverne pendant seize ans. Quant aux vêtements qu'il portait en sortant du couvent, ils étaient usés à cause de la longueur du temps; il couvrait son corps d'une grossière étoffe de lin. Il allait trouver ses frères chaque deux ou trois ans environ pour communier. Au commencement de son séjour dans la caverne, les démons venaient le trouver, l'effrayaient, lui faisaient entendre des voix et des cris, et il les chassait comme l'homme chasse un chien. Quand sa mort fut proche, il envoya le frère lai au couvent et demanda le Père Théodore (*Tâdros*), disciple de saint Pachôme. Quand il arriva, le saint se prosterna à ses pieds, les embrassa et lui demanda de le mentionner et de prier pour lui. Ensuite il se leva et pria ainsi que saint Théodore, puis il se coucha en se tournant vers l'Orient et rendit son âme sainte. Saint Théodore envoya au couvent : les moines vinrent

من مكائد العدو الشرير ومن جميع اعدائنا المصددين لنا وتوصلنا[1] الى مينا السلامة بطلبات جميع الشهداء والقديسين وتثبتنا[2] على الايمان المستقيم باسمه العظيم الى النفس الاخير بطلبات من قبلت شفاعتهم وطلباتهم من الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين والسبح لله دائما ابديا

كملت شهر بابه المبارك بسلام من الرب الذى له المجد والتسبيح والعظمة والوقار والعزة والسجود الى الابد امين

1. A يوصلنا. — 2. A يثبتنا.

et emportèrent son corps à leur monastère : ils prièrent tous sur lui, furent bénis à cause de lui, puis ils le placèrent parmi les corps des saints. — Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous et nous protègent contre les ruses de l'ennemi acharné et contre tous nos ennemis opiniâtres ; qu'elles nous fassent arriver au port du salut à la demande de tous les martyrs et de tous les saints, qu'elles nous affermissent dans la vraie foi, par son nom auguste, jusqu'au dernier soupir, à la demande de ceux dont les prières et les requêtes sont agréées depuis ce temps et dans tous les temps jusque dans les siècles des siècles ! Amen. Louange à Dieu éternellement et perpétuellement.

Fin du mois béni de Bâbeh avec la paix du Seigneur à qui soient éternellement la gloire, la louange, la grandeur, la majesté, la puissance et l'adoration ! Amen.

HISTORY

OF THE PATRIARCHS

OF THE COPTIC CHURCH OF ALEXANDRIA

II

PETER I TO BENJAMIN I (661)

ARABIC TEXT EDITED, TRANSLATED, AND ANNOTATED

BY

B. EVETTS

بطرس البطرك الشهيد

وهو السابع عشر من العدد[1]

* P. 45

ولما تنيّح انبا ثاونا البطرك اجتمعوا كهنة الاسكندريّة والشعب ووضعوا ايديهم على بطرس القس[2] ولده وتلميذه فاجلسوه على كرسى الاسكندريّة كما امرهم ثاونا الاب القديس وذلك فى السنة السادسة عشرة[3] لديقلاديانوس الملك فلما رأى ان اريوس الردى قد بلبل كل الاماكن بكفره قطعه ونفاه من البيعة ولما كان فى السنة التاسعة عشرة من ملك ديقلاديانوس وصلت كتبه الى الاسكندريّة ومصر[4] وانزل البلايا على النصارى واخرب كنائس الله وقتل خلقاً كثيراً بالسيف وهرب المؤمنون بالمسيح للبرارى والكهوف

1. E add. ياروماردبروس يعنى خاتم الشهدا. — 2. AB بطرس ولده القس E om. القس F ولد القس G القس بطرس الخ. — 3. Mss. العاشرة. — 4. E add. بعبادة الاصنام.

CHAPTER VI (*suite*)

PETER I[1], THE MARTYR, THE SEVENTEENTH PATRIARCH. A. D. 300-311. * P. 45

When Abba Theonas, the patriarch, went to his rest, the clergy of Alexandria assembled with the people and laid their hands upon Peter the priest, his son and disciple, and seated him upon the episcopal throne of Alexandria, as Theonas, the holy father, bade them; and that was in the sixteenth year of Diocletian the prince. And when Peter saw that the wicked Arius had filled the whole country with confusion through his unbelief, he cut him off and banished him from the Church.

And in the nineteenth year of the reign of Diocletian, his letters came to Alexandria and Egypt; and he brought trials upon the Christians, and destroyed the churches of God, and killed many persons with the sword; and those that believed in Christ fled into the wilderness, and into dens and caves. Then Diocletian established guards and watchmen in every place of the

1. Eus., *H. E.*, VII, 32; VIII, 13; IX, 6. — The seven mss. collated for the preceding fasciculus have been consulted also for the present one, the Paris ms. 4772 being here designated by the letter G. C, like E, contains an abridged text.

والمغاير فحينئذ اقام ديقلاديانوس حراساً وحفظة فى كل مكان من[1] كورة مصر والصعيد الاعلى الى بلنطن[2] وامرهم بقتل كلمن يجدون من النصارى ثم ان اولئك الحراس اخذوا المغبوط بطرس بطرك الاسكندريّة ورموه فى السجن واعلموا الملك بانّهم قد قبضوه وقيدوه فامر الملك الكافر بان ياخذوا رأسه فلما اتاهم الكتاب بذلك اسرعوا ليتموا امر الملك وفيما هم يريدون اخراجه من الاعتقال لياخذوه ويقتلوه اجتمع الشعب الى باب السجن وجلسوا عليه يحرسون راعيهم وقالوا اذا قتلنا كلنا حينئذ توخذ رأسه وكانوا اولئك الجند مفكرين كيف يخرجونه حتى لا يموت خلق كثير بسببه لاجتماع[3] كل الشعوب بسببه الشيوخ والشباب والرهبان والنساء والعذارى وهم باكون بدموع عزيزة
* P. 46 *وتشاوروا الجند في ان يدخلوا ويخرجوه ومن قاومهم من الشعب يقتلوه[4] كما ورد به كتاب الملك وكان السبب فيما امر به الملك من طلب هذا الاب البطريرك وقتله انه كان

1. E om. to بلنطن. — 2. DF بلطين بلطم. — 3. E om. to كتاب الملك. — 4. Mss. قتلوه.

province of Egypt and the Thebaid as far as Antinoe, and commanded them to kill all the Christians that they found. Afterwards those guards seized the blessed Peter[1], patriarch of Alexandria, and threw him into prison, and made known to the prince that they had seized him and bound him; and so the unbelieving prince commanded that they should take off his head. When the letter came to them with this order, they hastened to perform the prince's bidding. But when they wished to bring Peter out from the prison that they might take him and kill him, the people assembled at the door of the prison, and sat by it, to watch over their shepherd, saying :« When we are all put to death, then his head shall be taken. » So those soldiers began to consider how they should bring him forth, so that a great multitude might not die on account of him; for all the people had assembled for his sake, the old and the young, and the monks and the women and the virgins, and were weeping
* P. 46 abundant tears. * And the soldiers agreed together that they should enter and bring him forth, and slay any of the people who opposed them, as the prince's letter directed.

Now the reason of the prince's command to seek and put to death this

1. See the three versions of the Acts of St. Peter, published by Baronius and afterwards Mai, *Spicil. Rom.*, III, p. 673, Rome, 1840; Surius (25 Nov.); and Combefis, *Illustrium Christi Martyrum lecti Triumphi,* etc. p. 189, Paris, 1660. The last alone is in the original Greek, the others being Latin translations. Cf. Viteau (Greek text), *Passions des saints Ecatérine, Pierre d'Alex.*, etc., Paris, 1897; Bedjan (Syriac version), *Acta mart. et sanct.*, t. V, Paris, 1895, pp. 543-561; Hyvernat, *Actes des Martyrs, tirés des Mss. coptes,* etc., Paris, 1886.

بانطاكية انسان اسمه سقراطيس وكان من جملة امراء الجند[1] المستخدمين فى القصر وهو[2]
رفيق لبدير[3] الذى استشهد واخته ايرانى وكان هذا سقراطيس اوله[4] نصرانيًا متعمدًا فجحد
دينه[5] وصار مبغضًا للنصارى وكان له امرأة صالحة خيّرة نصرانية فرزق منها ولدين فلما[6]
كبرا وصلحا ان يعمدا قالت الامرأة لزوجها انا اسئلك يا اخى ان تسير معى للاسكندريّة
نعمد ولدينا لئلا يموتا بلا تعميد فيغضب[7] علينا السيّد المسيح لغفلتنا عن ولدينا فقال
لها الكافر اسكتى فانك[8] لا تعرفين الصعوبة التى علينا اليوم لئلا يسمع الملك فيغضب
علينا جدًّا وكان غرضه تخويفها[9] بهذا حتى تدع ولديها بلا معموديّة فلما علمت انه
لا يطيعها ولا يسير معها اخذت ولديها وغلامين مأمونين كانا لها وخرجت الى البحر
وصلت وقالت[10] يا ربي يا ضابط[11] الكل ابا سيّدنا ومخلصنا يسوع المسيح ان كنت تسهل
طريقى فوفق لى مركبًا اسير فيه فبينما هي تصلى ابصرت مركبًا يريد يقلع فنادت[12]

1. ABG لجند الامرا DF الامرا المستخدمين E امرا الجند الذى بقصر الملك. — 2. E om. to ايرانى. — 3. DF ابادير. — 4. DF اولا. — 5. E om. to للنصارى add. الكافر وتبع الملك. — 6. E om. to يعمدا add. فلما حان وقت عمادهما. — 7. E om. to اولادنا. — 8. E om. to اليوم. — 9. E om. to معمودية add. قعود الاولاد بغير عماد. — 10. E om. to فيه. — 11. ABDG الضابط. — 12. E om. to الى ذلك add. الى الاسكندريه.

father and patriarch was as follows. There was at Antioch a man named Socrates, who was one of the commanders of the troops which served at the palace, and was a comrade of Apater, who was martyred with his sister Irene. This Socrates was by birth a Christian, and was baptized; but he denied his religion, and came to hate the Christians. And he had a wife who was good and charitable and a Christian, by whom God granted him two children. So when they grew and were fit for baptism, the wife said to her husband : « I pray thee, my brother, to travel with me to Alexandria, that we may baptize our children, so that they may not die without baptism, lest the Lord Christ be angry with us for our neglect of them ». Then the unbeliever replied : « Be silent; for thou knowest not the troubles which have come upon us in these days; lest the king should hear and be exceeding wroth with us. » Now his intention was to frighten her by this; so that she might leave her children without baptism. But when she perceived that he would not consent, nor travel with her, she took her two children and two trustworthy menservants whom she had; and she went out to the sea-shore, and prayed, saying : « O Lord Almighty, Father of our Lord and Saviour Jesus Christ, if thou wilt make my journey easy, prepare for me a ship in which I may depart. » Then while she was praying, she saw a ship about

بواحد من البحارة وقالت له الى اين تسيرون قال لها الى الاسكندريّة قالت له احملونى معكم وانا ادفع لكم اوفى اجرة فاجابها الى ذلك وطلعت[1] ومعها ولداها وغلاماها فمن بعد يومين هاجت عليهم ريح عظيمة حتى قلق كلمن في المركب فقالت[2] تلك الامرأة المؤمنة ان الله لا يسمع لمثلى من الخطاة لكن الذى خطر بقلبى انا افعله ثم قامت فبسطت يديها وحولت وجهها الى الشرق وصلت قائلة يا الله الذى يعلم كل شىء قبل ان يكون انت تعلم ما فى قلبى واننى لا احب روحاً ولا مالاً مثلك حتى اولادى ولا نفسى ايضاً وهو ذا نموت فى اللجج من اجل اسمك المقدس يا مخلص يا رب يا الاهى ومخلص نفسى وجسدى انظر لولدتى اللذين صارا يتيمين[3] من اجل اسمك المقدس ولا[4] تدعهما يموتان بغير رشم المعمودية ولما تمت هذا القول اخذت سكيناً وقالت[5] يا رب يا ضابط الكل انت تعرف قلبى وشرطت بالسكين ثديها اليمين فاخذت منه ثلث نقط دم فصلبت به على جبين ولديها الاثنين وفؤادهما باسم الاب والابن والروح القدس وغطستهما فى البحر وقالت قد عمدتكما يا ولدىّ باسم الاب والابن والروح القدس ثم

1. E فنزلت فيها. — 2. E om. to القول add. هذا وبعد وصلت الامراة القديسة تلك فقامت صلاتها الخ. — 3. ABDG متسميين F ايتاما. — 4. ABDG om. to المعمودية. — 5. E om. to قلبى.

to set sail. So she called one of the sailors, and said to him : « Whither are you voyaging? » He answered : « To Alexandria ». She said to him : « Carry me with you, and I will pay you a high fare ». So he consented to that. And she embarked on that ship, taking her two children, and her two men-servants. And after two days a high wind rose against them, so that everyone in the ship was troubled. Then that believing woman thought : « Verily God will not hear a sinner like me; but that which has come into my mind I will do ». Then she arose and spread out her hands, and turned her face to the East, and prayed, saying : « O God, who knowest everything before it takes place, thou knowest what is in my heart, and that I love thee more than life or wealth, more even than my children and my own soul. Behold, we die in the midst of the waves for thy holy name's sake. O Saviour, O Lord, O my God and Saviour of my soul and my body, have a care for my children who are become orphans on account of thy holy name, and let them not die without baptism. » And when she had finished those words, she took a knife and said : « O Lord Almighty, thou knowest my heart ». And she cut her right breast with the knife, and took from it three drops of blood, with which she made the sign of the cross on the foreheads of her two children, and over their hearts, in the name of the Father, the Son, and the Holy Ghost; and she dipped them in the sea, saying : « I baptize you, my

جعلتهما فى حضنها وقالت ان كان لنا موت فاموت الان انا وولداى فلما نظر الرب
امانتها الثابتة هكذا هدأ ذلك الريح الشديد وصار هدوءاً كثيراً ووصلوا بعد ثلثة ايام
الى مدينة اسكندريّة فلما دخلوا الى المدينة بمعونة الله الرحوم وكان ذلك اليوم يوم
من جمعة المعمودية وهي سادس * جمعة من الصوم الذى تعمد فيها الاطفال فتقدمت * P. 47
تلك الامرأة الى احد الشمامسة وقالت له يا ابى اريد اجتمع بالبطرك فقال[1] لها وما
حاجتك الى البطرك فقالت له يا ابى انا غريبة واريد اعمد ولدىّ هاذين فقال لها الشماس
مَا لك حاجة غير هذا قالت لا قال لها اجلسى فى البيعة هو ذا البطرك يحضر ويعمد
الاطفال ويعمد اولادك معهم ففعلت فلما جاء الوقت وكمل الاب البطرك القداس قدموا
له الاطفال المتعمدين للمعمودية فعمّدهم ثم قدموا له الولدين اللذين للامراة الانطاكية
فلما اخذ البطرك الطفلين ليعمدهما جمد الماء وصار كالحجر فلما رأى بطرس البطرك
القديس هذا تعجب وامر بافرادهما ولم يعلم احداً بجمود الماء ثم امر ان يقدّم له

1. E om. to لا قال لها add. لانى غريبة واريد عماد اولادى.

children, in the name of the Father, the Son, and the Holy Ghost ». Then she embraced them, saying : « If death is to come to us, then let me die now, me and my two children. » So when the Lord saw her faith thus firm, he quelled that tempestuous wind; and there was a great calm. And they arrived after three days at the city of Alexandria.

So when they entered the city by the help of the merciful God, since that day was in the week of Baptism, which is the sixth * week of the Fast, when * P. 47
infants are baptized, that woman went straightway to one of the deacons, and said to him : « My Father, I wish to have an interview with the patriarch ». So he said to her : « What is thy business with the patriarch? » She answered : « My Father, I am a stranger, and I wish to baptize these two children of mine ». The deacon asked her : « Hast thou no other business than this? » She replied : « No ». He said to her : « Take thy seat in the church; behold the patriarch will come and baptize the infants, and will baptize thy children with them ». So she did as he bade her; and when the time came, and the father and patriarch had finished the liturgy, they presented to him for baptism the infants who were to be baptized; and so he baptized them. Then they brought to him the two children of the woman of Antioch; but when the patriarch took the two infants to baptize them, the water was congealed, and became like stone. When Peter, the holy patriarch, saw this, he was astonished; and he commanded to set those two aside; but he told no one of the congealing of the water. Then he bade that

غيرهما فلما قدم له غيرهما من بعض الاطفال انحل الماء وصار كما كان اولاً وعمد الذين قدموا له ثم امر ان يقدم ولدا الامرأة ثانى دفعة فلما قدموا له جمد الماء ايضاً وصار كالحجر فابعدهما وقدّموا اليه من اطفال المدينة ايضاً فانحل الماء وعمدهم ثم استدعى ولدى الامرأة ثالث دفعة فجمد[1] الماء ايضاً وصار مثل الحجر فامر البطرك ارشى دياقن البيعة ان يحضر امهما فاحضرها بين يديه فقال لها عرفنى ايّتها الامرأة حالك وما دينك فقالت له انا من انطاكية وابائى نصارى قال لها البطرك فما الذى صنعتيه لان هو ذا الرب لم يقبل اولادك للمعموديّة قالت له اسمعنى يا سيّدى الاب وطوّل روحك علىّ فان ابوتك تعرف العذاب الذى هو على نصارى المسكونة فى هذه الايام واكثره بانطاكية ولما كبرا ولداى هذان ولم اجد سبيلاً لتعميدهما هناك قلت لابيهما ان يسير معى الى هاهنا ليعمدهما فلم يفعل فاخذت ولدىّ هاذين وخرجت بهما الى البحر وركبنا فى مركب فلما توسطنا اللجج قام علينا نوء حتى كاد[2] المركب

1. E om. to فقال لها البطرك add. فامر الاب باحضار امهم فلما حضرت سالها عما فعلت فقالت له على الذى صنعته الى اخره. — 2. DF كادت.

the other children should be presented to him, and when the other infants were brought the water was liquefied, and became as it was at first; and he baptized those that were presented to him. Then he gave orders that the two children of the woman should be presented a second time; but when they were brought to him, the water was congealed again, and became like stone. So he sent them back, and the infants of the city were offered to him again; and the water was unbound, and he baptized them. After that, he asked for the two children of the woman a third time; and the water was congealed again, and became like stone. Thereupon the patriarch bade the archdeacon of the church fetch their mother; and so he brought her before him; and he said to her : « Make known to me, woman, thy circumstances, and tell me what thy religion is ». She replied : « I am of Antioch, and my family are Christians ». The patriarch said to her : « Then what hast thou done? For behold, the Lord will not accept thy children for baptism ». She replied : « Hear me, my Lord and Father, and be patient with me. For indeed thy Paternity knows how Christians are persecuted throughout the world in these days, and the worst of the trouble is at Antioch. And when these two children of mine grew up, and I found no way of baptizing them there, I asked their father to journey with me to this city, in order to baptize them here, but he would not. So I took these two children of mine, and went out with them to the sea-shore, and there we embarked in a ship; but afterwards

ان يغرق فاخذت سكيناً وجرحت ثديى اليمين واخذت منه ثلث نقط دم وصلبت على وجهيهما وفؤادهما وغطستهما فى البحر باسم الاب والابن والروح القدس ثلث دفعات وهذا هو السبب فى منع الرب لهما من المعموديّة فهذا وحق ابوتك المقدسة الذى فعلته فقال لها البطرك يشتد قلبك يا ابنتى لا تخافى فان[1] الرب معك وفى الوقت الذى جرحت[2] فيه ثديك واخرجت[3] منه الدم وصلبت[4] على وجه ولديك بامانة الله الكلمة المتجسد الذى طعن جنبه على الصليب بالحربة وخرج منه الماء والدم هذا الذى صلب على ولديك بيده الالهيّة ثم ان البطرك صلى عليهما فقط مَع المعمدين ولم[5] يقدر يعمدهما
دفعة ثانية لان الرب قبلهما فى البحر * وقال البطرك لا يقدر احد ان يعمّد دفعتين لانها * P. 48
معموديّة واحدة وهذان قد تعمدا دفعة واحدة بنيّة امهما وامانتها وما فعلته ثم انه وضع فى ذلك ميمراً يقول فيه رحمة الله التى تنزل على الناس وناول الطفلين من السرائر

1. E om. to الالهية add. هو ذا عماد ولديك صار برشم يد الله الالاهية. — 2. ABD جرحتى. — 3. ABDG اخرجتى. — 4. ABDG وصلبتى. — 5. E om. to على الناس.

when we were in the midst of the waves, a tempest arose against us, so that the ship was near sinking. Therefore I took a knife, and wounded my right breast, and took from it three drops of blood, and made the sign of the cross upon the faces and hearts of my little ones, and dipped them in the sea, in the name of the Father, the Son, and the Holy Ghost, three times. For this reason the Lord withholds them from baptism. And this, by the truth of thy holy Paternity, is what I did ». So the patriarch said to her : « Let thy heart be comforted, my daughter; fear not, for the Lord is with thee. When thou didst wound thy breast, and take from it the blood, and make the sign of the cross upon the faces of thy two children, in the faith of God the Incarnate Word, whose side was pierced on the cross with the spear, when the water and the blood came forth from it, he it was who made the cross over thy two children with his divine hand ». Then the patriarch blessed those two among the baptized, but did no more to them; for he could not baptize them a second time, because the Lord had accepted them on the
sea. *For the patriarch said : « None can be baptized twice, for there is one * P. 48
baptism only; and these two have already been baptized once by the intention and faith of their mother, and by what she did ».

Then the patriarch composed on this subject a homily, beginning thus : « The mercy of God which descends upon men ». And he gave to the two children of the holy Mysteries. And he took them and their mother into his

المقدسة ومسكهما وامهما عنده حتى عيدوا عيد الفصح المقدّس ثمّ ساروا الى مدينتهم بسلام فلما علم زوجها مَا فعلته مَضى الى ديقلاديانوس الملك الكافر وقال[1] له اعلم يا سيّدى الملك ان زوجتى قد زنت فى هذه المدينة ولما منعتها مضت الى الاسكندريّة وزنت مَع النصارى من ايام كثيرة واخذت ولدى وعملت عليهم شيئاً يقال له المعموديّة وهو ذا هى قد عادت الى هاهنا ما ترى ان اصنع بها فتقدم ديقلاديانوس الى سقراطيس زوجها باحضارها وولديها ففعل ذلك فلما وقفت بين يديه قال لها ايتها الامرأة المستحقة الموت لما ذا تركت[2] زوجك ومضيت[3] الى الاسكندريّة زنيت[4] مَع النصارى فقالت له تلك القديسة النصارى لا يزنون ولا يعبدون اوثاناً فمهما اردته افعله فانّك لا تسمع منى كلمة اخرى قال[5] لها الملك عرفينى مَا كان منك بالاسكندريّة فلم تجاوبه فامر الملك ان تشد يديها الى خلفها وان يجعل ولداها على بطنها ويحرقوا الثلثة بالنار فحوّلت[6] القديسة وجهها الى الشرق وولداهـا معها وهكذا اسلموا نفوسهم واخذوا اكليل الشهادة ثم قال

1. E om. to زوجها add. واعلمه فامر الملك. — 2. Mss. تركتى (G تركت). — 3. Mss. ومضيتى. — 4. Mss. زنيتى. — 5. E om. to تجاوبه. — 6. E om. to نفوسهم.

house until they had kept the Feast of the Holy Easter. Then they returned to their own city in peace.

But when her husband learnt what she had done, he went to Diocletian, the unbelieving prince, and said to him : « Know, my lord the prince, that my wife committed adultery in this city; and when I hindered her, she went away to Alexandria, and committed adultery with the Christians during many days; and she took my children, and performed upon them a rite called baptism. And behold, she has returned hither. What thinkest thou that I should do with her? » Then Diocletian commanded Socrates her husband to bring her and her two children before him; and he did so. And when she stood before him, he said to her : « O woman deserving of death, why didst thou leave thy husband, and go away to Alexandria, and commit adultery there with the Christians? » Then that holy woman answered him : « The Christians do not commit adultery nor worship idols; but do whatsoever thou wilt; for thou wilt not hear another word from me ». The prince said to her : « Make known to me what happened to thee at Alexandria. » But she would not answer him. Therefore the prince commanded that her hands should be fastened behind her, and that her two children should be placed on her lap, and that all three should be burnt in the fire. So the holy woman turned her face to the East, and her children with her; and thus they gave up their souls, and received the crown of martyrdom.

الملك لزوجها سقراطيس من يفعل هذا بالاسكندريّة قال له بطرس البطرك الذى للنصارى فلما سمع هذا امتلأ غضباً وغيظاً لانه[1] كان مملوءاً حنقاً على القديس بطرس البطرك لاجل ما وضعه من الكتب ردًّا على عبادة الاوثان فكتب الى النواب عنه بالاسكندرية بان ياخذوا رأسه وفيما الجند مزمعون على ما امر به الملك وبطرس فى السجن كما قلنا علم اريوس الكافر انهم يريدون قتله فخاف ان يتنيّح البطرك فيبقى هو مربوطاً فمضى الى اقسة وشمامسة وجماعة من الشعوب وسالهم الدخول الى السجن بان يترامو على رجلى البطرك ويسالوه ان يحله من رباطه وظنوا انه فعل ذلك ديانة فاجابوا سواله ودخلوا الى السجن وسجدوا بين يديه وصلوا ثم وضعوا له مطانوات وسألوه ان يحل اريوس من رباطه فصرخ البطرك بصوت عظيم وقال[2] تسألونى فى اريوس ثم رفع يديه وقال يكون اريوس فى هذا الزمان وفى الآتى ممنوعاً من مجد ابن الله سيّدنا يسوع المسيح؛ فلما قال هذا نزل عليهم خوف عظيم ولم يجسر

1. E om. to الاوثان. — 2. E om. to فلما قال هذا add. وزادة حروم.

Then the prince asked her husband Socrates : « Who is it that does these things at Alexandria? » He replied : « It is Peter, the patriarch of the Christians ». So when he heard this, he was filled with anger and wrath, because he was full of indignation against the holy Peter, the patriarch, on account of the writings which he had composed in refutation of the worship of idols. Accordingly he wrote to his deputies at Alexandria, commanding that they should take his head. And while the soldiers were zealously obeying the commands of the prince, and Peter was in prison, as we have said above, Arius, the unbeliever, learnt that they wished to kill the patriarch. Then Arius feared that Peter would go to his rest, while he would remain bound by his sentence of excommunication. So he went to certain priests and deacons and many of the laity, and begged them to visit the prison, that they might throw themselves at the feet of the patriarch, and pray him to set Arius loose from his bonds of excommunication. Now they thought that Arius made this request out of piety, and therefore they consented to his petition. So they entered into the prison, and cast themselves down before Peter, and prayed. Then they made prostrations to him, and besought him to loose Arius from his bonds. But the patriarch cried out with a loud voice : « Do you intercede with me for Arius? » Then he raised his hands and said : « Arius shall be at this time, and in the time to come, excluded from the glory of the Son of God, our Lord Jesus Christ ». When he had said this, a great fear came upon them, and not one of them dared to answer

احد يرجع بكلمة فلما رآهم قد خافوا منه طيب نفوسهم ونهض من وسطهم واخذ معه
الشيخين ارشلا والاكسندروس تلميذيه وانفرد بهما وقال لهما الله الاه السموات يعيننى
على كمال شهادتى * وانت يا ارشلا القس تكون تجلس على هذا الكرسى بعدى واخوك P. 49
الاكسندرس بعدك ولا[1] تقولا ان ليس فىّ رحمة فانا رجل خاطئ لكن فى اريوس مكراً[2]
مخفيّاً وليس انا أحرمته[3] بل المسيح احرمه انا اعلمكم انى فى هذه الليلة لما اكملت
صلاتى ونمت رأيت شاباً قد دخل علىّ ووجهه يضئ كضوء الشمس وعليه ثوب متشح
به الى رجليه وهو مشقوق وهو يمسك موضع الخرق بيديه ويغطى به صدره وعريه فلما
رأيته نهضت مسرعاً وصرخت بصوت عال وقلت يا سيّدى من الذى شق لباسك فقال لى
اريوس خرقه فلا تقبله ولا تكن له معك شركة واليوم ياتيك قوم يسألونك فيه فلا
يرض قلبك عليه وقد نهيتك عن ذلك وكذلك تلميذيك ارشلا والاكسندرس اللذين
يجلسان بعدك على الكرسى اوصهما ان لا يقبلاه وهاهنا انقطع الكلام معه وانا الآن اكمل
شهادتى وقد اوصيتكما ما امرت به وانتما يا اخوان تعلمان كيف كنت معكما زمانى

1. E om. to مخفى. — 2. BG كفر. — 3. E احرمت اريوس.

a word. But when he saw that they were afraid of him, he comforted their souls. Then he rose up from the midst of them, and took with him the two old men, Achillas and Alexander, his two disciples, and went apart with them, and said to them : « God, the God of heaven, will help me to
* P. 49 accomplish my martyrdom. * Then thou, Achillas, the priest, shalt sit on this throne after me; and thy brother Alexander after thee. Say not that there is no mercy in me, for I am a sinful man; but Arius is full of hidden guile; and it is not I that have excommunicated him, but Christ. I tell you that this night, when I had finished my prayers and fallen asleep, I saw a youth coming in to me, with his face shining like the light of the sun, wearing a garment which clothed him down to his feet, but it was torn; and he took up the part where it was rent in his hands, and covered with it his breast and his nakedness. So when I saw him, I rose hastily, and cried with a loud voice, and said : O my Lord, who is it that has torn thy garment? He answered : Arius has rent it. Therefore receive him not, and have no fellowship with him. To-day there will come to thee some who will intercede with thee for him; but let not thy heart accept him, for I have forbidden thee to do so. Likewise charge thy disciples, Achillas and Alexander, who will sit after thee on the episcopal throne, that they receive him not. There my speech with him ended. And now I shall accomplish my martyrdom, having charged you as he commanded me. You,

كله وما لقيته من التجارب ومؤامرة الكفرة عباد الاوثان وكيف كنت هاربًا من مكان الى مكان من سادميا الى الشأم والى فلسطين والرملة وللجزائر ولم افتر من مكاتبتكما سرًّا وجهرًا وتقوية الشعب بقوة السيّد المسيح نهارًا وليلًا ولم اغفل عن القطيع الذى اوتمنت[1] عليه وكان قلبى متألمًا جدًّا ومع[2] هذا كله لم ادع الاهتمام بفيلا وسيخوس وبخوم وتاودوروس[3] الذين سجنوا لاجل الامانة بالسيّد يسوع المسيح واستحقوا النعمة من الله وكنت اكاتبهم واذكرهم فى رسائلى من سادميا[4] وكان علىّ تعب عظيم ومجاهدة لاجلهم لئلا يجرى عليهم شىء مع الكهنة الذين فى السجن واكثر من ستمائة وستين نفسًا صاروا شهداء وانا الآن كما تعلمان انتما مهتم بجميعكم فلما سمعت انهم استشهدوا سجدت وشكرت الذى قوّاهم يسوع المسيح واعدهم مع شهدائه كذلك اسئله ان يعدّنى معهم وقد علمتما الشرور التى لحقتنى من مليطيوس الاسيوطى الذى قسم بيعة الله التى اشتراها السيّد المسيح كلمة الله بدمه المقدس ووضع نفسه عنها وجعل الاب البطرك انبا

1. ADFG اتمنت. — 2. E om. to ان يعدنى معهم. — 3. Mss. تاودوسيوس. — 4. Mss. سادتنا.

my brethren, know how I have been all my time with you, and what trials I have encountered, and the conspiracies of the unbelievers and idol-worshippers; and how I was continually fleeing from place to place, from Mesopotamia to Syria, and to Palestine and Ramleh and the islands. Yet I did not cease to write to you two, secretly and openly, nor to comfort the people through the power of the Lord Christ, day and night; and I neglected not the flock with which I was entrusted. And my heart was greatly grieved; but in spite of all this I did not neglect the care of Phileas and Hesychius and Pachomius and Theodore, who were imprisoned for their faith in the Lord Jesus Christ, and merited grace from God; for I used to write to them, and to speak of them in my epistles from Mesopotamia. And I suffered great trouble and torment for their sakes, lest anything should happen to them together with the priests who were in prison; for more than six hundred and sixty souls became martyrs. Now, as you know, I have the care of you all; therefore, when I heard that they had been martyred, I worshipped and thanked him who strengthened them, Jesus Christ, who also counted them among his martyrs. So likewise I pray him to number me among them. Moreover you two know the evils which have befallen me from Meletius of Asyûṭ, who divided the Church of God, which the Lord Christ, the Word of God, redeemed with his holy blood, when he laid down his life for it ».

Then the father and patriarch, Abba Peter, began to teach those two,

بطرس يعلمهما ويوصيهما بالتحفظ من مكر مليطيوس المذكور ان لا يختلطا معه وقال
لهما هو[1] ذا تشاهداني مرتبطاً بمحبّة الله وانا منتظر ارادته لان اعوان ديقلاديانوس
توامروا كل يوم بالقتل كما تعلمان وهم مزمعون على ما أُمروا به فانا غير خائف على
نفسي بل مشته ان اكمل سعيي الذي قدمني الله له وخدمتي التي قبلتها من الرب
يسوع المسيح الاهي وهو يعينني على كمالها ومن الان ما تريان وجهي في الجسد بعد
هذا اليوم وانا اشهد لكما اني قد اظهرت لكما كل شيء وخلصت وبرئت من الاثم
* P. 50 فاحفظا القطيع * الذي أيتمنكما[2] عليه روح القدس واحرسا بيعة الله التي اشتراها بدمه وانا[3]
اعلم ان[4] بعد مفارقتكم يقوم قوم من الشعب ويتكلمون بكلام تجديف غرضاً في ان
يقسموا البيعة كما فعل مليطيوس الذي تبعه جمع من الشعب وانا اطلب اليكما ان تتيقظا
لانكما تلقيان قلقاً وقد علمتما ما لحق الاب ثاونا الذي رباني وجلست بعده على كرسيه
وما لقيه من الشرور من عباد الاوثان وارجو ان يصير لي مثل نعمته ونعمة الاب

1. E om. to على كمالها add. وعرفهما بامور كثيرة. — 2. F امنتكما عليه بالهام الروح القدس G امنتكما عليه روح القدس. — 3. E om. to وتحفظهم. — 4. Mss. انني.

and charge them to beware of the guile of the aforesaid Meletius, that they should not associate with him. And he said to them : « Behold, you two see me bound for the love of God, while I am awaiting his will; for the officers of Diocletian daily deliberate how to kill some of us, as you know, and they assiduously carry out what they are commanded to do. But I do not fear for myself, and only desire to finish the course which God has appointed for me, and my ministry, which I accepted from the Lord Jesus Christ, my God; and he will help me to complete it; henceforth, therefore, you two will not see my face in the body after this day. I testify to you that I have declared everything to you; and I am pure and free from sin.
* P. 50 Therefore keep the flock * which the Holy Ghost has entrusted to you, and guard the Church of God which he bought with his blood; for I know that, after I am separated from you, some of the people will arise and speak words of blasphemy, with the intention of dividing the Church, as Meletius has done, whom many of the people have followed; but I beseech you to be vigilant, for you will encounter trouble. For you know what befell the Father Theonas, who brought me up, and upon whose episcopal throne I sat after him, and the evil which he suffered from the worshippers of idols. And I hope that a grace like his will come to me, similar also to the grace given to the Father Dionysius, who hid himself in various places on account of the heretic Sabellius. What shall I say also concerning He-

ديونوسيوس الذى كان مختفياً من مكان الى مكان من اجل صبليوس المخالف وما ذا اقول من اجل ياروكلا ودمتريوس الاثنين المغبوطين وما لقيا من الشغب والمشاحنة من ارجانيس المعتوه وجميع ما كان منه وابائنا الذين كانوا قبلنا وما احتملوه عن بيعة الله لكن نعمة الله التى كانت معهم هى التى كانت تظللهم وتحفظهم وقد سلمتكما الآن الى الله بكلمة النعمة التى لها القدرة ان تحفظكما وتحفظ قطيعه ولما قال هذا جثا على ركبتيه وصلى وسجد معهما وشكر وضمّهما اليه معتنقاً لهما وقبلهما وكانا يقبلان يديه ويودعانه بالبكاء اعنى ارشلا والاكسندروس لاجل قوله لهما انكما لا ترياننى بعد هذا اليوم فى الجسد ثم عاد الى الجمع الذى كان قائماً فيه فوقف معهم وخاطبهم وقواهم وصلى عليهم وباركهم وعزاهم واصرفهم بسلام فلما مضوا عنه حدثوا[1] الشعب بما قال وبما جرى منه فى السجن بسبب اريوس فلما سمع الشعب ذلك تعجبوا وعلموا ان الله معه وقد افرق اريوس منهم وعلم اريوس بهذا الامر فسكت واخفى روحه وامره ومكره لانقطاع رجاء من بطرس البطرك فلما علم الاب بطرس ما صار بين الجند وبين

1. ABG تحدثوا.

raclas and Demetrius, the two blessed ones, and the disorders that they encountered, and the hostility which they endured from Origen, the madman, and all that took place through him; and concerning all our fathers, who were before us, and what they bore for the Church of God? But the grace of God, which was with them, was that which overshadowed them and protected them.

And now I commit you to God by the word of grace, which has the power to preserve you, and to preserve his flock ».

And when the Father Peter had said this, he fell upon his knees and prayed and worshipped with those two, and gave thanks, and clasped them to himself, embracing them, and kissed them. And Achillas and Alexander kissed his hands and bade him farewell weeping, because of his saying to them that they would not see him after that day in the body.

Then he returned to the assembly near which he was standing, and remained among them and exhorted them, and comforted them, and prayed for them, and blessed them, and consoled them, and dismissed them in peace. And when they went away from him, they informed the people of what he had said, and of what he had done in the prison with regard to Arius. And when the people heard this, they marvelled, for they knew that God was with him, and had separated Arius from them. But when Arius learnt this thing, he kept silence and concealed himself and his opinions and his guile, because his hope in the patriarch Peter was cut off.

اهل المدينة بسببه ومنعهم الجند ان يدنوا من الحبس الذى هو فيه خاف ان يقتلوا احدًا
بسببه واراد حفظ شعبه المؤمنين ان يفديهم بنفسه فانفذ الى الجند سرًّا وقال لهم تعالوا
الليلة الى حائط السجن الذى ادقه لكم من داخل فانقبوه وافعلوا ما امركم به الملك
فلما سمعوا[1] ذلك قبلوا قوله ومضوا فى تلك الليلة سرًّا الى الموضع الذى قال لهم وهو
مكان كان فيه مفردًا عن المعتقلين لا يعرفه احد منهم فدق الحائط من داخل فلما سمعوه
نقبوا موضع الدق وفتحوه فصلب على وجهه واخرج رأسه لهم من الطاقة[2] التى فتحوها
وقال الاصلح ان اسلم روحى ولا يهلك من اجلى الشعب فقطعوا الجند رأسه ومضوا فيا
لهذا الفعل العجيب جدًّا فحدث فى تلك الساعة ريح شديد حتى لم يسمع احد من الشعب
الذين كانوا يحرسون باب السجن حس النقابين ولا سمع احد من المعتقلين فيه وكمل هذا
الاب المغبوط قول الانجيل المقدّس وما حكاه من قول اليهود يوم الصلبوت ان الاصلح
* P. 51 ان يموت واحد عن الشعب ولا يهلك * الشعب كله وتشبه بسيّده الراعى الصالح الذى بذل

1. ABG فعلوا. — 2. ABDEF الطاق.

So when the Father Peter heard of the strife on his account between the troops and the people of the city, who prevented the soldiers from approaching the prison in which he was, he feared that some would be slain for his sake, and resolved to preserve his faithful people, and to redeem them with his own life. Therefore he sent word to the soldiers secretly, saying to them : « Come this night to the wall of the prison at the place where I will knock for you from within; and make a hole through it, and do what the prince has commanded you to do ». And when they heard this, they accepted his words. Accordingly they went that night secretly to the place of which he told them, which was a cell where he was separate from the other prisoners, of which none of the people knew; and then he knocked at the wall from within, and when they heard him, they broke open the place where he knocked, and made an opening there. So he made the sign of the cross on his face, and put his head out to them, through the hole which they had opened, saying : « It is better that I should give up my life than that the people should perish for my sake ». Thereupon the soldiers cut off his head, and went away. Behold then this most admirable deed!

Now there arose at that hour a violent wind, so that none of the people who were guarding the door of the prison heard the sound of those that pierced the wall; nor did any of the prisoners hear it. Thus this blessed father accomplished the words of the holy Gospel, and the words of the Jews which it relates[1] on the day of the blessed crucifixion, namely, that

1. S. John, xi, 50; xviii, 14.

نفسه عن خرافه وكان الشعب جلوساً عند باب السجن ولم يعلموا بما كان من امره
وقيل فى نسخة اخرى انه خرج من النقب واخذوه الجند ومضوا به الى مكان يعرف
بوقولوا وتفسيره دار البقر وهو الموضع الذى تمّت فيه شهادة الاب الجليل مارى
مرقس البشير وان الجند لما رأوا القديس بطرس انه اسلم نفسه للموت خافوا ولحقهم
الزمع فسألهم وقال لهم احب منكم ان امضى اتبارك من جسد الاب مارى مرقس
الانجيلى فاجابوه وهم محتشمون منه مطرقون الى الارض وقالوا مهما اردت ايها الاب
افعله سرعة فمضى الى حيث جسد الاب مارى مرقس الانجيلى البشير وصلى وتبارك
منه وجلس عنده كانّه يخاطبه قائلًا يا ابى الانجيلى البشير بالسيّد المسيح الابن الوحيد
الشاهد باوجاعه انت اول شهيد واول بطرك كان فى هذا الكرسى وانت يا[1] طاهر يا
قديس الذى اصطفاك المسيح القدوس الحقيقى وانت كرزت باسمه فى كورة مصر وبهذه
المدينة والاعمال المحيطة بها ونظرت فى الخدمة التى فعلتها واخذت اكليل الشهادة

1. E om. to وانا الخاطى add. الذى اصطفيت ابهاتى واحدا بعد واحد الى حقارتى لانى الخ.

it is better that one should die for the people than that the whole people should perish; * and he was like his Lord, the Good Shepherd, who gave his life for his sheep. But the people meanwhile were sitting by the door of the prison, and knew not what had happened to him. * P. 51

In another copy, however, it is said that he came out through the hole in the wall, and the soldiers took him and led him away to a place called *Boucolia,* the interpretation of which is Cattle-yard; and this is the place where was accomplished the martyrdom of the glorious father, Saint Mark the evangelist. But when the soldiers saw the holy Peter thus giving himself up to death, they were filled with awe, and dread fell upon them. So he asked them, and said to them : « I pray you that I may go and receive a blessing from the body of the father, Saint Mark the evangelist ». Then they consented to his request, and said with shame and downcast looks : « Whatever thou desirest, father, do quickly ». So he went to the place where the body of Saint Mark, the evangelist and bringer of good tidings, lay; and he prayed and received a blessing from the relics, and knelt by them, as if he were discoursing with the saint, saying : « O my father, evangelist and messenger of the Lord Christ, the Only-Begotten Son, who dost bear witness to his passion, thou art the first martyr and the first patriarch of this see. Thou, O pure and holy one, art he whom Christ, truly the most holy, elected. Thou didst preach his name in the land of Egypt, and in this city, and in the provinces which surround it, and didst diligently exercise the ministry which was thy work; and thou didst receive the crown of martyrdom. For

ومن اجل ذلك ايها الاب الانجيلى البطرك التلميذ الشهيد استحقيت ان تظهر الايمان بالله الكلمة المخلص السيّد يسوع المسيح وانت اصطفيت انيانوس[1] الطوبانى لانه كان مستحقاً وبعده مليانوس ومن كان بعدهما ثم ديمتريوس وياوركلا وديونوسيوس ومكسيموس والمغبوط ثاونا ابى الذى ربانى حتى وصلت الى خدمة هذا الكرسى بعده وانا خاطئ لا استحق هذه الكرامة لكن بكثرة رأفته نلت ذلك فاشفع فىّ ان اكون شهيداً بالحقيقة ان كنت مستحقاً تمام صليبه وقيامته ويجعل فىّ روائح الامانة المحيية لكى اكون له بخوراً طيباً بسفك دمى على اسمه القدوس وقد حضر وقت زوالى فصلِّ يا ابى علىّ ان لا اكون بقلبين ونيّتين ويقوّينى الرب حتى افارق هذا العالم وهو ذا اترك لك الرعيّة التى أيتمنتنى عليها وسلمتها لى ولمن كان قبلى ايضاً فانت معلمنا يا سيّدنا فكن[2] معنا ومع اولادك كما اعطاك السيّد المسيح ثم قام من عند القبر ورفع يديه الى السماء وقال يا ابن الله يا يسوع المسيح كلمة الاب ادعوك واسألك ان تزيل عنا هذا الاضطهاد الذى

1. ABG انانيوا F انيانوا. — 2. ABEG فتكن F فلتكن.

this reason, O father and evangelist, disciple and martyr, thou wast worthy to show forth thy faith in God, the Word and Saviour, the Lord Jesus Christ. Thou didst elect the blessed Annianus because he was worthy; and after him was Avilius, and those who succeeded those two; then Demetrius and Heraclas and Dionysius and Maximus; and the blessed Theonas, my father, who brought me up until I came to the ministry of this see after him, though I am a sinner, unworthy of this honour which I received only by the greatness of his compassion. Therefore intercede for me, that I may be a martyr in truth, if indeed I be worthy to imitate Christ's crucifixion and resurrection; and that he may fill me with the perfume of life-giving faith, so that I may be to him sweet-smelling incense, by the shedding of my blood for his holy name. For the time is come for my decease; therefore pray, O my father, for me, that I may not be divided into two hearts or purposes, and that the Lord may strengthen me, until I depart from this world. And behold, I leave to thee the flock with which thou didst entrust me, and which thou didst hand over to me, and to those who were before me also, for thou art our teacher, O our lord; therefore be with us and with our children, according to the charge which the Lord Christ gave to thee ».

Then Peter rose from beside the tomb, and lifted up his hands to heaven, and said : « O Son of God, Jesus Christ, Word of the Father, I pray and beseech thee to make to cease from us this persecution which is upon thy people, and to grant that the shedding of the blood of this thy ser-

على شعبك ويكون سفك دمى انا عبدك ازالة لهذا الاضطهاد عن رعيتك الناطقة وكان بالقرب من القبر مسكن فيه صبية عذراء وابوها رجل شيخ وكانت قائمة تصلى ولما تمت صلاتها سمعت صوتاً من السماء يقول بطرس رأس الحواريين وبطرس هذا تمام الشهداء فلما اكمل الاب القديس دعاءه[1] قبل القبر وقبور الاباء * التى هناك ثم صعد الى الجند فنظروا وجهه كوجه ملأك الله فخافوا منه ولم يخاطبوه لان الله لا يتخلى عمن يتوكل عليه ثم رفع يديه الى السماء وشكر الرب وصلب على وجهه وقال امين وقلع بلينه وكشف رقبته الطاهرة للرب وقال لهم افعلوا ما امرتم به فخافوا من ان تلحقهم عقوبة بسببه فنظر بعضهم الى بعض ولم يجسر احد منهم يقطع راسه لما وقع عليهم من الخوف ثم تشاوروا وقالوا من قطع راسه منا دفع له كل واحد منا خمسة دنانير وكانوا ستة نفر وكان مع احدهم دنانير فاخرج منها خمسة وعشرين ديناراً وقال الذى يتقدّم اليه ويقطع راسه يأخذ هذه الدنانير عنى وعن الاربعة الباقين فتقدّم احدهم واستجرأ * P. 52

1. ABG ودعاه.

vant may put an end to the oppression of thy reasonable flock ». Now there was in the neighbourhood of the tomb a dwelling-place, where lived a young virgin with her aged father, and she was at that moment standing to pray; and when her prayer was ended, she heard a voice from heaven saying : « Peter was the first of the apostles; and now Peter is the last of the martyrs ». So when the holy father had finished his invocation, he kissed the apostle's tomb, and the tombs of the fathers * which were there also. Then he ascended to the soldiers, who saw his face as it were the face of an angel of God, and so they were afraid of him, and did not speak to him; for God does not abandon those who trust in him. Thereupon the saint raised his hands to heaven, and thanked the Lord, and made the sign of the cross on his face, and said « Amen ». And he took off his pallium, and bared his neck, which was pure before the Lord, and said to them : « Do as you have been commanded ». But the soldiers feared that trouble would befall them because of him. So they looked one at another, and not one of them dared to cut off his head, because of the dread which had fallen upon them. Then they took counsel together and said : « To him that cuts off his head each one of us will give five denarii ». Now they were six persons; and one of them had some money; so he took out five and twenty denarii from among the coins and said : « He that will go up to him, and cut off his head, shall receive this money from me and from the four others ». So one of the men * P. 52

وقطع راس الشهيد القديس بطرس البطرك فى التاسع والعشرين من هتور وكان مدة
مقامه على الكرسى الانجيلى احدى عشرة سنة فاما ذلك الجندى الذى جعل نصيبه مع
يودس الاسخريوطى فانه اخذ الدنانير وهرب هو واصحابه خوفاً من الشعب وبقى جسد
القديس ملقى الى وقت كثير من النهار حتى عرف الشعب الجلوس عند الحبس الخبر
ونظروا النقب فى الحائط فمضوا اليه مسرعين ووجدوا جسده وثوبه عليه والشيخ
والصبيّة العذراء جالسين[1] يحفظانه فالصقوا الراس بالجسد ونشروا عليه سبية وجمعوا دمه
ووقفوا باكين وتبلبلت المدينة واضطربت عند مشاهدتهم[2] الشهيد الذى للسيد المسيح ثم
حضر مقدمو المدينة ولفوا جسده فى النطع الذى كان ينام عليه ومضوا به الى البيعة
وجعلوه على السترنس الى ان قدّسوا واتموا القداس ودفنوه مع الاباء صلواته يكنّ معنا
ومع جميع بنى العموديّة امين

1. ABG جلوس يحفظوا EF جلوس يحفظوه. — 2. ABG شهادتهم.

went forward, and summoned up his courage, and cut off the head of the holy martyr and patriarch Peter; that day being the 29th of Hatûr. Now Peter had sat on the evangelical throne for eleven years. But as for that soldier who cast in his lot with Judas Iscariot, he took the money and fled, he and his companions, in fear of the people.

And the body of the saint remained lying as it was far into the day, until the people who were sitting before the prison learnt what had taken place, and saw the hole in the wall. Then they went in haste to the place where he was, and found his body covered with his garment, and the old man and the young virgin sitting there and guarding it. So they joined the head to the body, and spread over it a linen cloth; and they collected his blood; and they stood there weeping.

And the city was in confusion, and was greatly disturbed, when the people beheld this martyr of the Lord Christ. Then the chief men of the city came, and wrapped his body in the leathern mat on which he used to sleep; and they took him to the church, and placed him there on the *synthronus*, until the celebration of the liturgy. And, when the liturgy had been performed, they buried him with the fathers. May his prayers be with us and all those that are baptized! Amen.

ارشلا البطرك

وهو من العدد الثامن عشر

فلما تنيّح الاب بطرس وعدموه اهل الاسكندريّة انفذوا وجمعوا الاساقفة وصيّروا ارشلا القس بطركًا عوضه كما كان اوصى قبل وفاته فلما جلس ارشلا على الكرسى الرسولى الانجيلى تقدم اليه جماعة من الشعب وسألوه فى قبول اريوس فقبل سؤالهم وجعله شمّاسًا ولمّا قبله وخالف وصية ابيه بطرس لم يقم على الكرسى سوى ستة شهور وتنيّح فى تاسع عشر بوونة

السيرة السابعة من سير البيعة

الاكسندرس البطرك

وهو التاسع عشر من العدد * * P. 53

فلما تنيّح ارشلا البطرك اجتمع الشعب ووضعوا ايديهم على الاب الاكسندرس القس وصار بطركًا كما اوصى الاب بطرس آخر الشهداء وجلس على الكرسى فتقدم اليه بعض

ACHILLAS, THE EIGHTEENTH PATRIARCH. A. D. 311-312.

When the Father Peter went to his rest, and the people of Alexandria were thus deprived of his presence, they sent and assembled the bishops together. And they made Achillas, the priest, patriarch instead of Peter, as he had charged them before his death. Then, when Achillas had taken his seat upon the apostolic and evangelical throne, a body of the people came to him, and prayed him to receive Arius. Accordingly he admitted their request, and made Arius deacon. But since Achillas received Arius, and thus disobeyed the command of his father Peter, he only remained in the see six months. And he went to his rest on the 19th of Baunah.

CHAPTER VII

ALEXANDER I, THE NINETEENTH * PATRIARCH. A. D. 312-326. * P. 53

When Achillas, the patriarch, went to his rest, the people assembled and laid their hands upon the Father Alexander, the priest, as the Father Peter, the last of the martyrs, had charged them; and he sat upon the

الشعب وسألوه ان يقبل اريوس فلما رآه الاكسندرس الفاضل رفضه ولم يقبله وقال لمن سأله فيه قال لى الاب بطرس وهو فى الحبس ولاخى ارشلا ان السيّد المسيح احرم اريوس فلا تقبلاه ولما خالفه ارشلا اخى لم يقم على الكرسى غير ستة اشهر وانا فما اقبله بالجملة وهو مفروز فمكث اريوس منفياً تحت الحروم مدّة فمضى بعد ذلك الى القسطنطينيّة وشكا حاله لقسطنطيوس[1] ابن الملك قسطنطين المغبوط وانه قد تاب ورجع عن مقالته وحلف على ذلك وهو يخفى المكر فى قلبه الى ان اظهر الله له قدرته فيه ونزلت امعاءه من دبره فهلك كما سيذكر ذلك فيما بعد وبسببه كان المجمع المقدس بنيقيّة واحرم فيه واستقرت الامانة المستقيمة وايام الصوم ويوم عيد الفصح وكان ابونا الاكسندروس البطرك مقدم المجمع وبعد ذلك تنيح وهو متمسك بالامانة الارثدكسيّة وكانت نياحته فى الثانى والعشرين من برمودة وكانت مدّة مقامه على الكرسى ست عشرة سنة

1. Mss. لقسطوس.

episcopal throne. And some of the people came to him, and prayed him to receive Arius. But when Alexander, the excellent, saw Arius, he rejected him, and would not receive him, and said to those who interceded with him for that man : « The Father Peter, while he was in prison, said to me and to my brother Achillas : The Lord Christ has anathematized Arius; therefore receive him not. And when Achillas, my brother, disobeyed the Father Peter's injunction, he only remained upon the episcopal throne six months. Therefore I will not receive Arius at all, since he is separated from us ». So Arius remained in banishment under sentence of excommunication for many years. After that he went to Constantinople, and laid a complaint before Constantius, son of the blessed prince Constantine, describing how he had been treated, and declaring that he had repented and renounced his false doctrine; and he swore to this. And thus he continued to hide his guile in his heart, until God revealed to him his power over him, and his bowels gushed forth from his body, and so he perished, as it shall be related hereafter. For it was on account of Arius that the holy council at Nicaea took place, at which he was anathematized, and the orthodox faith was established, and the days of the fast and the day of the feast of Easter were fixed. And our Father, the patriarch Alexander, was president of that council. And after that, he went to his rest, holding fast to the orthodox faith. His death took place on the 22nd of Barmûdah; and the period of his occupation of the see was sixteen years.

السيرة الثامنة من سير البيعة

اتناسيوس الرسولى البطرك

وهو من عدد الاباء العشرون

فلمّا تنيح الاب المغبوط الاكسندروس ترملت البيعة اياماً يسيرة واجتمع الشعب وتشاوروا وقدّموا الاب اتناسيوس واجلسوه على الكرسى الانجيلى وكتب مقالات حسنة وميامر كثيرة وسمّى فى بطركيته الرسولى لشرف افعاله المتشبهة بالرسل وفى ايامه كان المجمع فى جلاطية[1] وكان فيه باسيليوس الكبير صاحب القداس وقطعوا الاريانوس[2] فى ايام يوليانوس الملك الكافر وكان يوبيانوس[3] البطريق على هذا المجمع وقتل يوليانوس الملك بيد الشهيد الجليل مرقوريوس وجلس بعده يوبيانوس البطريق ملكاً فاراح البيعة فى ايامه وصبر اتناسيوس البطرك[4] على بلايا كثيرة ونفى ونصب له فخاخ السوء حتى ابعد عن كرسيه لكثرة ما ناله ومضى الى صعيد مصر واقام هناك سنين كثيرة واظهر انه فاعل

1. E بغلاطيا F فى غلاطيا. — 2. ABG اريانوس DEF اريوس. — 3. Mss. يوليانوس. — 4. G om. to كرسيه.

CHAPTER VIII

ATHANASIUS I, THE APOSTOLIC, THE TWENTIETH PATRIARCH. A. D. 326-373.

So when the blessed Father Alexander went to his rest, the Church was widowed for a few days. Then the people assembled and took counsel, and appointed the Father Athanasius, and seated him on the evangelical throne. And he wrote excellent treatises and many homilies; and he was called during his patriarchate the Apostolic, on account of the nobility of his deeds, which were like those of the Apostles.

In his days took place the council of Galatia at which Basil the Great, author of the Liturgy, was present, and in which they excommunicated the Arians, in the reign of Julian the misbelieving prince; and Jovian, the patrician, presided over this council; and Julian, the prince, was slain by the hand of the glorious martyr Mercurius; and after him Jovian the patrician was enthroned as prince, and gave rest to the Church during his reign. And Athanasius, the patriarch, endured many trials, and was sent into exile; for evil snares were laid for him, so that he was forced to leave his see by the frequent persecutions that he underwent: and he fled to Upper Egypt, and remained there for many years, and feigned himself a

* P. 54 وصير نفسه اجيرًا ولم يظهر انه بطرك واقام[1] الملوك الكفرة اعنى ولاس[2] * وولانديانوس احدى عشرة سنة فلمّا اراد الرب اعادته الى كرسيه[3] دفعة اخرى بصلواته المقدسات المقبولات اهلك هولآء الملوك[4] بموت سوء لاجل ما فعلوه بالارثدكسية واقام الرب ملكًا مؤمنًا اسمه تاوضوسيوس فابتهجت البيعة فى ايامه وكان هدوء وأمن وسلامة وعاد اتناسيوس الى كرسيه وكان[5] فى ظهوره فرح ومسرة[6] فى بلاد مصر اذ جعلهم الرب مستحقين لرجوع راعيهم اليهم واقام هذا الراعى الصالح الروحانى على كرسى مارى مرقس الانجيلى سبع واربعين سنة وتنيّح[7] فى السابع من بشنس وهو ضابط البيعة وغالب المعاندين للحق المناصبين للدين الارثدكسى ولابس كرامة السيّد المسيح فحزن الشعب لاجل هذا الراعى الرسولى الذى عدموه فاما سيرته فانه كان قد غاب عن كرسيه ثلث دفعات للشدائد التى نالته وتغلب[8] المخالفين على كرسيه وكانت غيبته فى الدفعة الاخيرة احدى عشرة سنة وكان كتب من النفى الى عذارى بمدينة الاسكندريّة يقول لهن ان عروسكن

1. E om. to سنة F واقام هكذا فى ايام الملوك الكفرة الخ. — 2. ABDG اناولاس ولانديانوس. — 3. E om. to المقبولات. — 4. E add. الكفرة وهم اناولاس ولانديانوس. — 5. A وكان وظهور فرحًا B وكان ظهور فرحًا E وكان فرحًا كثير G وعاد ظهورًا وفرحًا. — 6. E om. to اليهم. — 7. E om. to تربية حسنة. — 8. ABG وتغلب على كرسيه المخالفين.

workman, and disguised himself as a hired labourer, and did not disclose * P. 54 that he was patriarch. And the misbelieving princes, Valens and * Valentinian, reigned eleven years. So when it was the Lord's will to restore Athanasius to his see again, through this patriarch's holy and accepted prayers, he destroyed those princes by an evil death, on account of what they had done against orthodoxy. And the Lord set up a believing prince, named Theodosius; and the Church rejoiced in his days, and there was tranquillity and security and peace.

When Athanasius returned to his see there was joy and gladness in the land of Egypt at his reappearance, because the Lord had counted the people worthy of the return of their shepherd to them. And this good spiritual shepherd remained on the throne of Saint Mark the evangelist forty-seven years, until he went to his rest on the 8th of Bashans, governing the Church, and subduing those who rebelled against the truth, and resisted the orthodox religion, and wearing as a garment the honour of the Lord Christ. So the people mourned for this apostolic shepherd of whom they were deprived.

And as for his history, he quitted his diocese three times, on account of the persecutions which overtook him, when the heretics took possession of his see; and his absence the third time lasted eleven years. And he wrote

هو المسيح الذى لا يرى ولا يموت فما دمتم تحت[1] محبته فما تكن ارامل واعلمن انني كنت كاتباً لابى الاكسندروس وكان ما يقرأ قط الانجيل فى قلايته ولا فى غيرها جالساً بل قائماً والضوء قدامه وكان الله تعالى قد حبّب له قرآءة الكتب فبينما هو ليلة قائم يصلى ويقرأ فى الانجيل اذ اتين رهبانات واستاذن عليه ثم طلعن اليه فسجدن بين يديه وقلن له عندنا عذارى يصمن ستة ايام ولا يعملن شيئاً بايديهن ليفضل منه ما يطعمنه للمستورين ونريد منك يا ابانا ان تتقدّم لهن ان يعملن ويكون صومهم بقدر فقال لهن صدّقنني[2] يا اخواتى اننى ما صمت قط يومين ولا افطرت قط بالنهار ولا اكلت الا بقدر ولا اتعبت نفسى ولا ادبت جسمى لانه جيد ان يكون الصوم بقدر والشراب بقدر والنوم بقدر فاذا اكل الانسان كما يجب قوى على الصلاة وكذلك اذا نام بقدر وللطعام حدّ وللشراب حدّ وللنوم حدّ فقلن لهن يفطرن بقدر ويعملن كل شىء جيّد بقدر لئلا يكثر الكلام فينسى اوله هذا ما كتب به اتناسيوس الرسولى وحكى به عن

1. F ثابتين فى محبته. — 2. ABG اعلمونى.

from his exile to certain virgins in the city of Alexandria, saying to them : « Verily your bridegroom is Christ, the invisible and immortal one, so that, as long as you remain obedient to his love, you will not be widows. Know that I used to act as scribe for my father Alexander; and he never read the gospel in his cell or elsewhere seated, but always standing, with the light in front of him; for God most high had made him love to read the scriptures.

So while he was one night standing and praying and reading in the gospel, behold, some nuns came, and asked leave to see him. Then they came up to him, and prostrated themselves before him, and said to him : There are in our convent certain virgins who fast during six days of the week continuously; but they do no work with their hands, by which something might be earned to feed the poor. Now we desire of thee, our father, that thou shouldst bid them work, and direct that their fast be kept in moderation. So he said to them : Believe me my sisters, I have never fasted for two whole days together, without breaking my fast during the day; but I only ate in moderation, and neither wearied my soul nor punished my body. For it is good that fasting should be in moderation, and drinking in moderation, and sleep in moderation. For if a man eats as he ought, he is strong for prayer; and so likewise if he sleeps in moderation; but to food there should be a limit, and to drink a limit, and to sleep a limit. So tell them to break their fast in moderation, and to work, for everything is good in moderation, that words may not be multiplied, and the beginning of them may not be forgotten ».

ابيه القديس الاكسندروس وانه كان كلامه كالعسل لمن يسمعه وكان يكثر النعمة[1] للسيد
المسيح وقد قيل ان اريوس كان اتى الى هذا الاب الاكسندروس وسأل ان يدخل اليه
فقال الاكسندروس قولوا له اوصانى ابى ان لا اقبلك ولا تدخل الىّ ولا اجتمع بك لان
ابى شهد ان السيد المسيح اراه[2] فى منامه ثوبه مشقوقاً منك وامره ان لا يقبلك او ما
تعلم ان لسانك هو الذى ابعدك منه بما قلته فاطلب من السيّد المسيح المخلص واعترف
* P. 55 له بخطيئتك فاذا قبلك فهو يامرنى * بقبولك كما امر بطرس ابى ان لا يقبلك وقد امر
المسيح ان لا نمنع احداً من المؤمنين به دخول البيعة فاذا اجرم واخطأ منعناه
حتى يندم ويتوب فاذا قبله المسيح قبلناه فلما سمع اريوس هذا غضب ومضى فجمع
اليه جمعاً كثيراً ووضع مقالات تجديف وكفر بلسانه المستحق القطع وقال ان ابن الله
مخلوق وكان المجمع فى نيقية لاجله وكان فيه رؤوس الاربع كراسى مجتمعين فيه اعنى
بطاركة رومية والاسكندرية وافسس وانطاكية وجلس معهم قسطنطين الملك المؤمن

1. F الشكر. — 2. F ظهر له فى منامه وثوبه مشقوق.

This is what Athanasius the Apostolic wrote and reported of his holy father, Alexander. He declared also that his words were like honey to those that heard them, for he was full of the grace of the Lord Christ; and that it was reported that Arius had come to this Father Alexander, and prayed that he might enter to him. But Alexander said : « Tell him thus : My father charged me that I should not receive thee, and that thou shouldst not enter to me, and that I should not associate with thee. For my father bore witness that the Lord Christ showed him in a dream his garment rent by thee, and commanded him not to receive thee. Or knowest thou not that it is thy tongue that has separated thee from him by what thou hast said concerning him? Therefore pray to the Lord Christ, the Saviour, and confess
* P. 55 thy sin to him; and if he receive thee, then he will command me * to receive thee, as he commanded Peter, my father, not to receive thee. For Christ has commanded that we should forbid none of those that believe in him to enter the church. But if a man has committed an offence, and has sinned, then we forbid him, until he repents and is converted; and then if Christ receives him we receive him ».

So when Arius heard this he was angry, and went away, and collected to himself a great body of followers, and composed blasphemous treatises, and denied his faith with his tongue that deserved to be cut out, saying that the Son of God was created. And the council at Nicaea was held on account of him; and there the heads of the four sees were assembled to judge him,

فاكملوا وقرروا الامانة الارثدكسيّة والصوم والفصح وقال لهم الملك اسئلكم ان تجعلوا مدينة القسطنطينيّة بطركيّة لانّها مدينة الملك وكذلك اورشليم لانّها مدينة الملك الحقيقى السمائى فلما رأوا تواضعه فعلوا ذلك وقطعوا اريوس الكافر وكتب قسطنطين الملك المؤمن حرم اريوس الكافر بخط يده وقال فيه انه اهلك الذين اشتراهم المسيح بدمه المقدس فهرب اريوس الى افريقية ولم يجد راحة فى ايام قسطنطين الملك وايام الاكسندروس البطرك وكان الاكسندروس قد ربى اتناسيوس تربية حسنة لانه[1] كان ابن امرأة رئيسة عابدة للاوثان وكانت غنية جدًا وكان يتيمًا فلما كبر ارادت ان تزوّجه فلم يشته ذلك فاحتالت عليه ليقع[2] مع امرأة زانية لتوحله[3] فى الزيجة فلم يفعل وكان الرب يحفظه لامر[4] عظيم وكانت تاخذ البنات الحسان تزيّنهن وتطيّبهن وتجعلهن يدخلن عليه فى مرقده وينمن عنده ويتعرضن له فاذا استيقظ ضربهن وطردهن وكانت تشتهى ان تزوّجه

1. E وكان هذا الاب ابن امرأة الخ. — 2. E لتوقعه. — 3. E ترغبه. — 4. E om. to فلا يفعل.

namely the patriarchs of Rome and Alexandria and Ephesus and Antioch; and Constantine, the believing prince, sat with them. And they finally settled the orthodox faith, and the time of the Fast and of Easter. And the prince said to the bishops in council : « I pray you to make the city of Constantinople a patriarchal see, because it is the city of the prince, and likewise Jerusalem because it is the city of the true, heavenly prince. » So when they saw his humility, they did this as he prayed them. And they cut off Arius the unbeliever; and Constantine, the believing prince, wrote the excommunication of Arius the unbeliever in his own handwriting, saying therein that he had caused those to perish whom Christ bought with his holy blood. Then Arius fled to Africa, and found no rest in the days of Constantine, the prince, and in the days of Alexander the patriarch.

Now Alexander had brought up Athanasius excellently well. For he was the son of a principal woman, a worshipper of idols, who was very rich; and he was an orphan on the father's side. So when he grew up she wished to marry him to a wife, but he did not desire that. Then she intrigued against him, that he might fall with a woman who was a sinner, that she might involve him in the mire of matrimony; but he would not do it, for the Lord was keeping him for great things. And she used to take beautiful girls, and adorn them and perfume them, and make them enter to him into his chamber, and sleep near him and solicit him; but when he awoke he beat them, and drove them away. For her constant desire was to marry him and to establish him in his father's possessions

وتقيمه على اواسى ابيه وامواله فلا يفعل واحضرت رجلًا ساحراً اسكندرانياً[1] حكيماً
من حكماء الصابة وعرفته ما[2] عندها من حال ابنها فقال لها دعينى اليوم آكل معه خبزاً
ففرحت واولمت وليمة عظيمة واجتمع بابنها واكلوا وشربوا فلما كان بالغداة مضى
الفيلسوف اليها وقال لها لا تتعبى فانك لا تقدرين على ابنك لانه قد صار جليليًا على
رأى الجليليين وسيكون رجلًا عظيمًا قالت[3] ومن هم الجليليون قال لها اصحاب الكنيسة
الذين قد اهلكوا البرابى وابادوا الاوثان فلما سمعت هذا قالت فى نفسها ان توانيت عنه
مضى عنى وبقيت وحيدة فحينئذ نهضت واخذته معها ومضت به[4] الى الاكسندرس وقالت
له قضية حال اتناسيوس ابنها وجميع سيرته ثم تعمدت هى وولدها وبعد زمان توفيت
وبقى هو عند الاب الاكسندروس مثل الولد ورباه بدعة بكل فن وحفظ الاناجيل
وقرأ كتب الله فلما كبر اقسمه[5] شماسًا وجعله كاتبه وصار كأنه ترجمان الاب المذكور
* وخادمًا للكلام الذى يريد يقوله فلما تنيّح قسطنطين الملك المؤمن بشيخوخة حسنة *P. 56
وجلس بعده قسطنطيوس[6] ابنه فلم يتثبّت على الامانة المستقيمة وانما كان يخاف ويحتشم

1. E om. to الصابة. — 2. E om. to ابنها add. ضميرها وانها تريد تزوجه لاجل اواسى ابيه. — 3. E om. to الاوثان. — 4. E add. الى الاسكندرية. — 5. E اوسمه. — 6. ABDG قسطنطوس.

and wealth, but he would never consent. And she sent for a man who was a magician of Alexandria, a wise man among the Sabaeans, and informed him of her circumstances with regard to her son; so he said to her : « Let me eat bread with him to-day. » Thereupon she rejoiced, and prepared a great feast. And the philosopher accompanied her son, and they ate and drank; but when the morning came, he went to her, and said to her : « Trouble not thyself, for thou canst have no power over thy son, for he has become a Galilaean according to the doctrines of the Galilaeans; and he will be a great man. » She said : « Who are the Galilaeans? » He answered : « The people of the Church, who have ruined the temples and destroyed the images. » Therefore when she heard this, she said within herself : « If I neglect him, he will go away from me, and I shall be left alone. » So straightway she arose, and took him with her, and went with him to Alexander, and related to him the circumstances of Athanasius her son, and all his history. Then she was baptized, and her son also.

And after a time she died, and Athanasius remained like a son with the Father Alexander, who educated him quietly in every branch of learning. And Athanasius learnt the gospels by heart, and read the divine scriptures; and when he was fully grown, Alexander ordained him deacon, and made him his scribe, and he became as though he were the interpreter of the
* P. 56 aforesaid father, * and a minister of the word which he wished to utter.

من الناس فوجد اريوس حينئذ الفرصة ومال الى اخذ[1] الملك وجذبه الى قلبه وافسد قلبه وحمله على استمال الملك الى مقالته واغواه الى ان انفذ احضر الاكسندروس من الاسكندرية الى القسطنطينية ولم يعلم الملك قدر الاكسندروس ولا سبب حرمه لاريوس وابعاده له عن البيعة وكان الاكسندرس قد شاخ وكبر غير انه ثابت الحواس[2] سالم الجواس وكان اتناسيوس ترجمانه وكاتبه والمتكلم عنه بقوة الروح القدس لمعرفته بالامانة الارثدكسية[3] فجلس الاب الاكسندروس بحضرة الملك واحضر اريوس وتكلم كلامه الطمث واكثر الكلام السمج فخصمه اتناسيوس بالاقوال التى اوردها وابطل كلامه فقلق اريوس وافسخ المجلس وقال يكون لنا مجلس آخر ولما علم اريوس انه لا قوة له باتناسيوس دفع مالاً[4] لاصحاب ابواب الملك وقرر معهم ان يمنعوا اتناسيوس من الدخول معهم فى المجلس الاخر فلما كان بالغداة امر الملك باحضارهم فلما دخل الاكسندرس منعوا البوابون اتاسيوس الرسولى من الدخول فلما جلس الملك والبطرك

1. F add. خدام. — 2. Mss. الحاس. — 3. DF الحق. — 4. E om. to معهم add. رشوة للبوابين واوصاهم.

So when Constantine, the believing prince, died in a good old age, Constantius his son was enthroned after him, but did not remain firm in the orthodox faith, only fearing and respecting the people. Then Arius found his opportunity, and aimed at taking hold of the prince, and drew him to his own mind, and corrupted his heart, and induced him to incline the empire to his doctrine, and led him astray, till he sent and summoned Alexander from Alexandria to Constantinople. For the prince did not know the power of Alexander, nor the cause for which he had anathematized Arius and removed him from the Church. Now Alexander had grown old and advanced in years, although he was strong in sense and sound in faculties; and Athanasius was his interpreter and scribe and mouthpiece, through the power of the Holy Ghost, on account of his knowledge of the orthodox faith. So the Father Alexander took his seat in the presence of the prince, who then summoned Arius; and Arius uttered his impure discourse, and multiplied his vile phrases. But Athanasius confuted him by the arguments which he delivered, and brought his discourse to naught. Thereupon Arius was troubled, and broke up the assembly, saying : « We will have another sitting. » And since Arius knew that he had no power against Athanasius, he gave money to the attendants at the royal doors, and settled with them that they should prevent Athanasius from entering with the others into the next assembly. So when the morrow came the prince commanded to bring them in; but when Alexander entered, the doorkeepers prevented Athanasius

بحضرته تكلم اريوس واكثر الكلام فالتفت الاب الاكسندروس يمينًا وشمالاً فلم ير اتناسيوس كاتبه فسكت فقال له الملك لم لا تتكلم قال له الاكسندرس كيف اتكلم بلا لسان فعلم الملك انه يعنى اتناسيوس فامر باحضاره فلما رأى اريوس ان اتناسيوس قد دخل خرج مسرعًا ولم يقف فقال الاكسندرس للملك اعلم ايها الملك ان قطع هذا اريوس كان فى المجمع وليس انا قطعته وحدى بل ابوك المغبوط الملك واهل المجمع كلهم قطعوه وكتب الملك حرمه بخط يده واذا نظرت كتب ابيك وجدته بخط يده[1] وانا اقول من يقطع الملك قسطنطين واهل المجمع[2] فاحله انا فيكون ذلك منى بدعة لان اباك بالحقيقة كتب حرمه وقطعه بخط يده فى المجمع الذى كان بنيقية فلمّا سمع الملك هذا القول خاف من اخيه ان يحل امر الملك ابيه فيجد اخوه بذلك الحجة للنفاق عليه فاطلق الاب الاكسندرس واعاده[3] الى كرسيه وبقى اريوس محرومًا

1. E add. والابا البطاركة لانه جدف وجعل ابن اللّه مخلوق. — 2. ABDG add. انسان. — 3. ABD وعاده.

the Apostolic from entering. When the prince had taken his seat, the patriarch being present also, Arius spoke and delivered a long discourse. So the Father Alexander turned to the right and left, but could not see Athanasius, his scribe; and therefore he was silent. Then the prince said to him : « Why dost thou not speak? » Alexander replied : « How shall I speak without a tongue? » So the prince knew that he meant Athanasius, and commanded to bring him in. But when Arius saw that Athanasius had entered, he went out hastily, and would not remain. Then Alexander said to the prince : « Know, O prince, that the cutting off of this Arius took place at the council; and it was not I alone that cut him off, but thy blessed father, the prince, and all the members of the council cut him off, and the prince wrote his anathema in his own handwriting. Therefore if thou wilt look at the letter of thy father, thou wilt find that it is in his handwriting. Shall I then say of him that was excommunicated by the prince Constantine and the members of the council that I will absolve him? Nay, that would be an act of heresy on my part. For thy father in truth wrote his anathema and his excommunication in his own handwriting, at the council which took place at Nicaea. » So when the prince heard this speech, he was afraid of his brother, that if he should break the command of his father, his brother would find in that a pretext for acting with duplicity against him; and therefore he dismissed the Father Alexander, and restored him to his see. Thus Arius justly remained anathematized, and bound by the censures of the

مربوطاً[1] بعدل لانه ظن انّه يبلغ بقوته من الملك وبذله المال لحاشيته بغيته وتنيح الاب الاكسندروس مع ابائه بعد ان اوصى الكهنة والشعب عند نياحته ان يجلسوا اتناسيوس بعده على الكرسى ففرحوا بذلك لمحبتهم له فلما جلس على الكرسى الرسولى اخرج شيعة اريوس من البيعة واخرج * الحرم الذى فى خط قسطنطين الملك واهل المجمع * P. 57
المقدس وقرأه فى البيعة على الجماعة فلما سمع اريوس بذلك غضب جدّاً والتهب شيطانه كالنار ومضى الى الملك وقال له ان قبلنى الاكسندرس بطرك القسطنطينية بامرك بلغت غرضى فدعاه الملك وقال هو ذا بطرك اسكندرية قد امتنع من قبول اريوس وخالفنا وانت تعلم انا اقمناك واجلسناك بطركاً على كرسى القسطيطينية ويجب ان لا تخالفنا كغيرك وانت[2] طيب وتاخذ اريوس اليك وتقبله قال له البطرك ان البيعة لا تقبله ولا يجب ان نقبل الا من هو موافق لامانتها وهذا فقد جعل الثالوث مخلوقاً وقد ابعد من البيعة بحق قال له الملك لا يفعل بل هو معترف بالثالوث قال له البطرك

1. E om. to بغيته. — 2. F om. with foll. word.

Church, for he had supposed that he would succeed in obtaining his desires by his power over the prince, and by giving money to the attendants.

And the Father Alexander went to his rest with his fathers, after he had charged the priests and the people, at the time of his death, that they should seat Athanasius after him upon the throne. So they rejoiced at that, on account of their love for Athanasius. When he sat upon the apostolic throne, he drove the sect of Arius out of the Church, and brought * forth the * P. 57
letter of excommunication which was in the handwriting of Constantine, the prince, and the members of the holy council, and read it in the church before the congregation. But when Arius heard of this, he was exceedingly angry, and his pride blazed up like fire, and he went to the prince, and said to him : « If Alexander, patriarch of Constantinople, will receive me by thy command, I shall attain my object. » So the prince summoned the patriarch, and said to him : « Behold, the patriarch of Alexandria has refused to receive Arius, and has disobeyed our command. But thou knowest that we have raised thee, and seated thee as patriarch upon the throne of Constantinople; and therefore it behoves thee not to resist us, as others do, since thou art good, but to take Arius to thyself, and receive him. » The patriarch answered : « Nay, the Church will not receive him, and it is not right that we should receive any except those who agree with her faith. For this man has declared that one of the Trinity is a creature, and has been rightly removed from the Church. » The prince rejoined : « That he does not do,

فيكتب لى خطه بامانته حتى اعرفها فاحضره الملك وكان ذلك شيئاً من الله تعالى وكتب
خطه بالامانة وهو يضمر خلافها فى نفسه ثم استحلفه البطرك ان ما بقى فى نفسه شك
منها فحلف له فقال الملك للبطرك اى شىء تبقى لك عليه بعد هذا فقال الاب
الاكسندرس بطرك القسطنطينية للملك ان الاب اتاسيوس بطرك اسكندريّة قد جدّد
قراءة حرم اريوس المكتوب بخط الملك قسطنطين ابيك المغبوط وخطوط جماعة نيقيّة
بالاسكندريّة ونفى شيعته من بيعته فان لم يجر على اريوس هذا شىء من الآفات من
اليوم الى يوم الاحد فانا اقبله واستدعيه للشركة مع الكهنة فخرج اريوس وكان منتظراً
ليوم الاحد فلما كان يوم الاحد دخل الى البيعة وقد لبس ثياباً فخرة وتعطر وتطيّب
وجلس عند باب الاراديون فى طقس الكهنة وكان البطريرك ومن معه قد اقاموا
الجمعة كلها صياماً قياماً بين يدى السيّد المسيح يسألونه ان لا يحسب عليهم خطيئة
اريوس لان الملك كان قد اقسم له ان لم تقبل اريوس يوم الاحد بعد يمينه لاخسرن

but on the contrary he acknowledges the Trinity. » The patriarch said to him : « Then let him write for me a confession of his faith in his own handwriting, so that I may know what he believes. » So the prince sent for Arius; for this was a thing from God most high; and he wrote a confession of the faith in his own hand, concealing his heresy in his own soul. Then the patriarch asked him to swear that no doubt of the truth remained in his heart; and so he swore to him. Then the prince said to the patriarch : « What remaining objection hast thou against Arius after that? » So the Father Alexander, patriarch of Constantinople, said to the king : « Verily the Father Athanasius, patriarch of Alexandria, has read afresh at Alexandria the anathema pronounced against Arius, written in the handwriting of the prince Constantine, thy blessed father, and in the handwriting of the fathers of the council of Nicaea, and has banished his sect from his church. But if no misfortune happen to this Arius from to-day till Sunday, then I will receive him, and will invite him to association with the priests. »

Then Arius went away, and waited for Sunday. So when Sunday came he entered the church, having put on splendid garments, and perfumed and scented himself, and sat by the door of the sanctuary, among the ranks of the priests. But the patriarch and his friends had remained all through the week fasting, and standing before the Lord Jesus, and beseeching him not to reckon to them the sin of Arius; for the prince had sworn to Alexander, saying : « If thou wilt not receive Arius on Sunday after his oath, I will exact from the church a large sum of money ». So when the clergy and the

البيعة مالًا كثيراً فلما اجتمعوا الكهنة والشعب فى ذلك اليوم فى البيعة واريوس حاضر اهتم الاب البطريرك بالقداس وهو حزين فلما قرأ القارئ تحركت احشاء اريوس عليه فمضى الى زاوية بالبعد يتغوط فنزلت جميع امعاءه وكلما فى جوفه من دبره ولما غاب عنهم سألوا عنه فلم يجدوه ففتشوا عليه فاصابوه وهو قاعد جامداً[1] فارغاً خاويًا يابسًا وكل ما كان فى بطنه قاعد قدّامه فاعلموا الاب البطريرك بذلك فتعجب منه وسكت وشكر الرب يسوع المسيح ومجده الذى حكم على اريوس واهلكه عاجلًا لاجل يمينه الكاذبة وامانته الفاسدة فاظهر للملك والجمع جميع صحة ما قاله الاب بطرس الشهيد بطريرك
الاسكندرية * فتمّم الاكسندرس القديس بطريرك القسطنطينية القداس فى ذلك اليوم بفرح * P. 58
ومجد وتهليل وارسل الى اتناسيوس بطريرك الاسكندريّة يقول نحن نمجد الله ونعلمك ايها الاخ ان اريوس مات موتاً عجيباً وانقطعت مقالته وتبدّدت شيعته ولم يكتف الملك بذلك لاجل اصدقاء اريوس وهم سوريانوس[2] وجرجيوس ومن معهما هولآ[3] الذين وثبوا على بيعة الاسكندريّة وذلك ان الملك دفع لجرجيوس خمس مائة فارس

1. **ADFG** جمادا **E** om. — 2. Mss. اوجانيوس. — 3. **E** om. to وذلك.

people were assembled on that day in the church, while Arius was present, the father and patriarch performed the liturgy, though he was sad. But when the reader read, the bowels of Arius were moved; and he went out to a corner at a distance, that he might relieve himself, and all his bowels gushed out from his body. And as he remained absent from the congregation, they asked after him, but could not find him. So they searched for him, and discovered him sitting rigid, empty, and shrivelled, with all his internal organs lying before him. Then they brought word of this to the father and patriarch, and he marvelled thereat, and was silent, and thanked the Lord Jesus Christ, and glorified him who had passed judgment upon Arius, and destroyed him swiftly, on account of his false oath and his corrupt faith. Then he showed to the prince and the congregation all the truth of what the Father Peter, the martyr, patriarch of Alexandria had said.

* So Alexander, patriarch of Constantinople, finished the liturgy on that * P. 58
day with joy and glory and praise, and sent to Athanasius, patriarch of Alexandria, saying : « We glorify God and make known to thee, brother, that Arius has died a wonderful death, and his doctrine has been cut off, and his sect scattered. » But the prince was not satisfied with that, on account of the friends of Arius, namely Syrianus and George and their followers. These are they who made the assault upon the church of Alexandria.

من جنده وانفذهم معه ليصيروه بطركًا على الاسكندرية[1] وكتب كتبًا الى كل مدينة وكرر فيها كلام اريوس ان ابن[2] الله مخلوق فلم يقبله احد فى ارض مصر وكانوا يتقربون من قسوس كان اتناسيوس اوسمهم فدخل هذا جرجيوس الى بيعة الاسكندرية بحيلة وقتل بيد الجند الذين جاءوا معه خلق كثير من الشعب المسيحى الذى على رأى اتاسيوس حتى انتهى الدم فى البيعة الى الركب ونهبوا آنية البيعة وافسدوا العذارى اللاتى كن فيها وكان اتناسيوس مخفيًا واقام الناس زمانًا طويلًا يتقربون فى المغاير والبرارى والحقول فى جميع اعمال مصر كلها الى الصعيد وكانوا الاريوسيون اصحاب الملك قد انتشروا فى كل مكان وكان سرابيون اسقف تمى يكاتب البطرك اتناسيوس وجميع الشعب ان[3] يتحفظوا من الاريوسيين وبعد ست سنين ظهر اتاسيوس ومضى الى الملك ظنًا منه انّه يقتله فياخذ اكليل الشهادة فامر الملك ان يحمل فى مركب صغيرة ولا يعطى خبزًا ولا ماء ولا يكون معه ملاح ولا احد يدبرها بل ينزل[4] فيها وحده

1. F om. to الى بيعة الاسكندرية. — 2. ABG om. ابن. E om. from ان to مخلوق. — 3. Mss. om. — 4. EF يترك.

For the prince gave to George five hundred horsemen of his army, and sent them with him, that they might make him patriarch of Alexandria. And he wrote to every city letters, in which he repeated the doctrine of Arius, that the Son of God was created; but not one in the land of Egypt would accept it, and the people continued to receive the communion from priests whom Athanasius had ordained. So this George entered into the church of Alexandria by guile; and many of the Christian people who followed the doctrine of Athanasius were killed by the soldiers who came with George, until the blood in the church rose up to their knees; and they plundered the vessels of the church, and violated the virgins who were in it.

Meanwhile Athanasius lay hid; and the people continued for a long time to communicate in caves and deserts and in the fields in all the provinces of Egypt as far as the Thebaid; for the Arians, who were friends of the prince, were spread over every place. And Serapion, bishop of Thmuis, wrote to the patriarch Athanasius and all the people, that they should keep themselves from the Arians. And after six years Athanasius showed himself, and went to the prince, thinking that he would kill him, and that he would receive the crown of martyrdom. So the prince commanded that he should be placed in a small boat, and that neither bread nor water should be given him, and that there should be no sailor with him nor anyone to guide the vessel, but that he should embark in it alone, and be sent out to sea; so

ويطلق فى البحر ففعل به ذلك وسارت به الامواج والله حافظه ومدبره حتى وصل الى
الاسكندريّة فى اليوم الثالث بغتة فخرج اليه الكهنة والشعب وتلقوه بالفرح والقراءة الى
ان دخل البيعة واخرج منها جرجيوس ومن يعتقد امانته الفاسدة وصنع اتناسيوس فى
ذلك اليوم عيداً للرب وفرح الشعب فى اعمال مصر كلها ومن بعد سبع سنين وصل
انسان اسمه اغريغوريوس ومعه الفا رجل من الجند ونهب البيعة واقام اربع سنين واخذ
اتناسيوس وسلمه الملك لرجل اسمه[1] فيلغريوس كافر وثنى فاراد قتله وقتل ليباريوس[2]
بطريرك روميّة وديونوسيوس بطريرك انطاكية هؤلا[3] الذين هم اباء الامانة الارثدكسية
فانقذهم الرب من يده وخلصهم فمضى اتناسيوس مع ليباريوس الى رومية فلم يزل عنده
الى ان مات قسطنطيوس وملك ابنه قسطس بعده وكان ارثدكسياً فساعة جلوسه امر باعادة
اتناسيوس الى كرسيه وكان فى ذلك الزمان كيرلس بطريرك اورشليم[4] وظهر على يده
اعجوبة عظيمة وذلك ان عمود نور ظهر على قبر السيد المسيح * مخلصنا وشاهده * P. 59

1. E om. with foll. word ABG اسمه سليس D سليس F سبليس. — 2. Mss. انباريوس and so below. — 3. ABDG om. هؤلا E om. هؤلا to ارثدكسية. — 4. E ايروسليم.

this was done to him. And the waves carried him, while God guarded and guided him, until he arrived at Alexandria unexpectedly on the third day. Thereupon the priests and people went out to him, and met him with joy and chanting, and so accompanied him until he entered the church, and expelled from it George, and those who believed in his corrupt faith. And Athanasius kept on that day a festival to the Lord; and the people rejoiced in all the provinces of Egypt.

And after seven years a man came whose name was Gregory, with whom were two thousand men who were soldiers; and he pillaged the church, and remained in possession of the see four years. And Athanasius was arrested; and the prince delivered him to a man named Philagrius, an unbeliever and idolater, for he wished to kill him, and to kill Liberius, patriarch of Rome, and Dionysius, patriarch of Antioch, because those three were the fathers of the orthodox faith; but the Lord rescued them from his hand, and saved them. So Athanasius went away with Liberius to Rome, and did not cease to remain with him until Constantius died, and his son Constans reigned after him; and he was orthodox. And as soon as Constans took his seat upon the throne he commanded to restore Athanasius to his see.

At that time Cyril was patriarch of Jerusalem; and a great miracle was manifested by his hand, for a pillar of light appeared by the tomb of the Lord Christ * our Saviour; and a multitude of the Romans witnessed it, for all * P. 59

جماعة من الروم وكل من فى المدينة وما يجاورها حضروا وشاهدوه ومكث من الساعة الثالثة الى التاسعة والناس يسعون الى نظره من كل مكان وكتب كيرلس الى قسطنطيوس[1] الملك فعلمه بهذه الاعجوبة وكان الملك يحب اتناسيوس ولما عاد الى كرسيه اقام خمساً وعشرين سنة فى هدوء وسلامة وكان له قبل ذلك فى الكرسى اثنان وعشرون سنة فى النفى والجهاد والاضطهاد ومات قسطس وملك بعده يوليانوس[2] الكافر الرومى الوثنى وكان ابن اخت قسطنطين الملك الكبير فبدأ من ساعته بفتح البرابى وكان بانطاكية مقيماً لانه[3] لم يستحق ان يسكن فى مسكن العظيم قسطنطين ومضى الى موضع الاوثان واخذ سقراً دفعه لكاهن الاوثان فقربه للشيطان واخذ هو قلبه فاكله وكان له ابن اخت اسمه ايضاً يوليانوس كافر مثل خاله فاخذ القس تاوضوريتس[4] المؤمن فقتله وجاء الى خاله واعلمه بقتله فغضب عليه وقال له ما كنت اريد ان تقتله لان النصارى يفتخرون اذا قتلوا ويقولون انّهم قد صاروا شهداء لكن انا اقرر ان عدت من قتال الفرس ان يوخذ من كل واحد من النصارى ثلث اواق بقطاً يريد بهذا ان يضيق على

1. Mss. قسطنطين. — 2. يولياس. — 3. E om. to قسطنطين. — 4. Mss. تاوصورجيس.

those that were in the city and its neighbourhood came and beheld it. And it remained from the third hour to the ninth; and the people hastened to see it from every place. And Cyril wrote to Constantius the prince, and informed him of this wonder. Now Constans the prince loved Athanasius; and when he returned to his see, he remained twenty-five years in tranquillity and peace, although before that time he had passed twenty-two years in the see, in exile and conflict and persecution.

And Constans died, and Julian, the misbelieving gentile and idolater, reigned after him, being the son of the sister of Constantine, the great prince, and began immediately to open the heathen temples. Julian lived at Antioch, because he was unworthy to dwell in the residence of the great Constantine; and when he went to the place of the idols, he took a hawk, which he gave to the priest of the idols, who offered it to Satan, and Julian took its heart and ate it. And he had a sister's son named also Julian, an unbeliever like his uncle, who took the faithful priest Theodoret, and killed him, and then came to his uncle and informed him that he had put him to death. But Julian was angry with him, and said to him : « I did not desire that thou shouldst kill him; for the Christians take a pride in being slain, and say that they have become martyrs; but I am determined, if I return from fighting the Persians, that from everyone of the Christians shall be taken three ounces as a tax »; meaning thereby that he would oppress the Christians,

النصارى حتى يعبدوا اوثانه لانّهم لا يقدرون على البقط وكانت البيعة يومئذ غنية ولها اربعة اعمدة يحملونها وهم اتناسيوس البطرك وانطونيوس[1] وبخوم الراهبان بمصر وباسيليوس اسقف قيسارية قبادوقية وكان[2] ليواريوس بطرك روميّة وباسيليوس المذكور كان صديقاً ليوليانوس الملك وتربى[3] معه فى المكتب فلما سمع[4] مقالته الرديّة اخذ[5] اسقفين معه ومضوا اليه فتامل[6] لباسهم ولحاهم ثم قال لهم ما ذا تطلبون قالوا نطلب راعياً جيداً يرعانا فقال لباسيليوس اين خليت ابن النجار وجئت الى هاهنا قال له باسيليوس تركته يعمل تابوتك ليجعلك فيه قال له الملك لو لا انك صديقى ولك عندى محبة لضربت الساعة رقبتك قال له باسيليوس اليس قد كنت محبًا للعلم مشتهيًا له فكيف تركت الحكمة قال له الملك قرأتها وحفظتها ورذلتها قال له باسيليوس ما قرأتها جيداً ولا حفظتها ولو عرفتها وحفظتها ما رذلتها قال له الملك الواجب ان اعتقلكم الى ان اعود من قتال الفرس فتنظروا ما يكون قال له باسيليوس ان مضيت وعدت ما تكلم الله فىّ

1. E om. to بمصر. — 2. E وليواريوس ABDFG وكان ليواريوس بطرك رومية وباسيليوس المذكور اصدقا يوليانوس الملك. — 3. ABDFG يربيا E om. with foll. word. — 4. ABDFG سمعوا F om. from فلما to الردية. — 5. ABDFG اخذوا معهم اساقفة E اخذ باسيليوس اثنين اساقفة ومضى الية. — 6. E om. to ثم.

so that they might worship his idols, because they would not be able to pay the tax. Now the Church was in those days rich, and had four pillars to sustain her, namely Athanasius the patriarch, and Anthony and Pachomius, the two monks, in Egypt, and Basil, the bishop of Caesarea in Cappadocia; and Liberius was patriarch of Rome. And the aforesaid Basil was a friend of Julian, the prince, and was brought up together with him in the school; so when he heard his evil doctrine, he took with him two bishops, and went to visit him. So Julian looked at their garments and their beards, and then said to them : « What do you seek? » They replied : « We seek a good ruler to rule over us. » Julian said to Basil : « Where didst thou leave the son of the carpenter when thou camest hither? » Basil answered : « I left him making thy coffin to put thee in. » The prince said to him : « If thou wert not my friend, and if I had not an affection for thee, I would cut off thy head forthwith. » Basil said to him : « Didst thou not love knowledge, and long after it? How then hast thou abandoned philosophy? » The prince replied : « I have studied it and learnt it by heart, and I have found it vile. » Basil said to him : « Thou hast not studied it well, nor learnt it by heart; for if thou hadst understood it, thou wouldst not have thought it base. » The prince answered : « I must imprison you until I return from fighting the

قال يوليانوس الملك ما ذا اصنع بهذا الجليلى الكذاب القائل ساهدم الهيكل الذى هو
بناء اليهود وابنيه بناء الملوك ويظهر لكل احد ان قوله لا يبنى كذب ثم انه طرح
* P. 60 باسيليوس والاثنين اللذين معه فى الاعتقال[1] وسار الى بلاد الفرس * وعبر على يروشليم
ورأى الهيكل قد خرب ولم يبق فيه حائط قائم لانه كان اسباسيانوس الملك قد اخربه
لما اهلك اليهود وسباهم وامر ان يكنس[2] ويبنى جديداً وسار يوليانوس المذكور بعد ان
استخلف من يتولى العمارة فبدأ متولى عمارة الموضع بان هدم بقية الهيكل حتى لم
يبق فيه حجر على حجر كما قال الانجيل المقدس وشرع فى البناء الجديد ليبنيه بربا
فكانوا الفعلة يبنون بالنهار كله الى الليل وينصرفون فاذا جاؤوا بالغداة يجدون كلما بنوه
مهدوماً بغير يد انسان بل يجدون الحيطان مقلوعة من اصولها مطروحة على الارض
فمكثوا هكذا شهرين لم يقدروا على عمارة شىء فقالوا لهم اليهود احرقوا هذه
القبور التى فيها النصارى وحينئذ يثبت لكم البناء الذى تبنونه ففعلوا ذلك وطرحوا النار

1. F الحبس. — 2. E ينضف F يكنس وينضف.

Persians, so that you may see what will happen. » Basil rejoined : « If thou go and return, God has not spoken in me. » Julian, the prince, said : « What have I to do with that lying Galilaean, who said, I will destroy the temple which the Jews built? For I will rebuild it as kings build; and it shall be evident to all men that his words, It shall not be built, are false. » Then he cast Basil and the two who were with him into prison.

* P. 60 So Julian marched into the land of the Persians; * and when he passed by Jerusalem, he saw the temple in ruins, without a wall standing, for Vespasian, the prince, had demolished it when he destroyed the Jews, and took them captive. But Julian commanded that the ground should be cleared, and the temple constructed anew, and proceeded on his march after leaving behind him one to superintend the building. Then he who directed the work of rebuilding the place began by pulling down the remains of the temple, so that there was not left therein one stone upon another, as the holy Gospel says; and afterwards he began to reconstruct it as a heathen temple. And the builders used to work during the whole day until night-fall, and then they departed to their homes; but when they came on the morrow, they used to find all that they had built destroyed, though not by human hands; nay, they even found the walls torn up from their foundations, and cast down on the ground. So they went on for two months, without being able to rebuild anything. Then the Jews said to them : « Burn down these tombs, in which the Christians lie, and then the building which you erect will be strong. » This advice they followed, and set fire to the tombs, beginning with two

فى القبور وبدؤوا بقبرين فيهما جسد اليشع النبى وجسد يوحنا المعمدانى فلم تسلط عليهما النار بالجملة فكثر تعجبهم واقامت النار عدّة ايام تشعل ولم تدن منهما فمضى بعض المؤمنين الى الوالى وبذلوا[1] له مالاً على[2] ان يمكنهم من اخذ الجسدين اللذين فى القبرين فاخذ المال وفسح لهم فى ذلك فاخذوا الجسدين المقدسين وانفذوهما الى الاب اتناسيوس بطرك اسكندريّة فلما وصلا اليه فرح بهما كانه قد شاهدهما حيّين واخذهما واخفاهما فى موضع الى ان يجد السبيل فيبنى عليهما بيعة وبينما اتناسيوس جالس ذات يوم وعنده جماعة من المؤمنين ليسمعوا كلامه الذى به حياة نفوسهم اذ رفع عينيه فنظر اكواماً مقابل المكان الذى كان فيه فقال ان وجدت زماناً بنيت هذه الاكوام بيعة ليوحنا المعمدان واليشع النبى وكان ثاوفيلس كاتبه جالساً معه على المائدة وجماعة من المؤمنين فسمعه اذ قال هذا القول وبقى فى نفسه فاما يوليانوس الملك الكافر فمضى الى الفرس فاسلمه الله فى يد اعدائه لاجل[3] القديسين الذين اعتقلهم قبل مسيره

1. E وجعلوا له رشوة. — 2. E om. to فى ذلك. — 3. E om. to منذ صباه add. وكان موتد بيد الشهيد ابو مرقورة حكم روية القديس باسيليوس ورفقائه وهم معتقلين وملك بعده رجلاً مومن اسمه اوبيانوس.

tombs, in which were the body of Eliseus, the prophet, and the body of John the Baptist; but the fire had no power over them at all, therefore they wondered greatly. And although the fire continued to be lighted for many days, yet it would not touch them. Then some of the faithful went to the governor, and offered him money, if he would empower them to take away the two bodies which were in the two tombs; and he accepted the money and gave them permission to do so. Then they carried away the two holy bodies, and sent them to the Father Athanasius, patriarch of Alexandria; and when they were brought to him, he rejoiced over them, as if he saw them alive before him; and he took them, and concealed them in a certain place, until he should find means of building a church over them.

And while Athanasius was sitting one day, and many of the faithful were with him to hear his discourses which gave life to their souls, behold, he raised his eyes and observed certain mounds opposite to the place in which he was. So he said : « If I find an opportunity, I shall build upon these mounds a church to John the Baptist and Eliseus the prophet. » And Theophilus, the scribe of Athanasius, was sitting with him at the table, with others of the faithful, and heard him say these words, which therefore remained in his memory.

But as for Julian, the unbelieving prince, he marched on into Persia; and God delivered him into the hand of his enemies, on account of the saints

وتواعدهم وكان موته انه نظر فى الليل جنداً وقد نزلوا عليه من الجوّ وضربه احدهم برمح فى رأسه حتى انتهى الى بطنه فعلم انه احد الشهداء فملأ يده من الدم ورمى به الى فوق وقال خذ هذا يا يسوع فقد اخذت المكان كاملًا فلما جدف وقع ميّتا ونجى الله شعبه وعاد الروم الى مساكنهم وكان باسيليوس القديس قبل موت يوليانوس بثلثة ايام وهو فى السجن قد استيقظ من النوم فقال للاثنين اللذين معه رأيت الليلة الشهيد ابا مرقورة وقد دخل الى بيعته واخذ رمحه وقال حقاً ما اترك هذا الكافر يجدف على
* P. 61 الهى ولما قال هذا غاب عنى ولم ارجع * ابصره فقال له كل واحد منهما حقاً لقد رأيت انا ايضاً هكذا سواء فقال بعضهم لبعض نحن نؤمن بذلك بالحقيقة انه يكون وانفذوا الى بيعة الشهيد ابى مرقورة لينظروا رمحه الذى كان فيها هل هو باق ام لا فلم يجدوا الرمح فتحققوا المنام ومن بعد ثلثة ايام وصلت الكتب والاخبار الى انطاكية بموته فاجتمع وجوه المملكة واجلسوا رجلًا اسمه يوبيانوس على المملكة وكان مؤمناً قديساً خائفاً من الله منذ صباه فساعة جلوسه اطلق الاباء من السجن وصح قول عمود الحق

whom he had imprisoned and threatened before his march. His death was thus. He saw in the night an army which came down upon him from the air, and one of the soldiers struck him with a lance on the head so that it pierced him through the body. Then, knowing that it was one of the martyrs, he filled his hand with his blood, and threw it upwards, saying : « Take that, Jesus, for thou hast conquered the whole world. » And after blaspheming thus, he fell dead. Thus God delivered his people; and the Romans returned to their own country. And Basil, the holy man, three days before the death of Julian, being in prison, had awaked from his sleep, and said to the two who were with him : « I have seen to-night the martyr, Saint Mercurius, entering into his church, and taking his lance, saying : In truth, I will not suffer this unbeliever to blaspheme my God. And when
* P. 61 he had said this, he disappeared from me, and I did not * see him again. » Then both his companions said to him : « Verily I also saw the same thing. » So they said one to another : « We believe this firmly, that it is so. » And they sent to the church of the martyr, Saint Mercurius, that they might look for his lance which was kept there, to see whether it was still there or not; and as they could not find the lance, they were assured of the truth of the dream. And after three days the letters with the news of Julian's death arrived at Antioch.

Then the chiefs of the empire assembled, and seated on the throne of the empire a man named Jovian, who was a believer and a holy man, fearing God from his youth. Accordingly at the moment of his election he released

باسيليوس ليوليانوس الكافر انه لا يعود كما كان ميخا النبى قال لاخاب الملك الكافر
ملك ى اسرائيل لان الله صانع العجائب هو اله الاثنين اعنى ذلك النبى وهذا الاب
القديس الذى قبل قولهما وقدم يوبيانوس الملك الثلثة الاباء واكرمهم ودفع لهم كرامات
كثيرة وسيرهم الى كراسيهم وكان يواصل الصلاة فى البيع فكتب الى اتناسيوس بطريك
الاسكندريّة كتابًا يقول فيه ايها الاب الحقيقى الراعى المأمون اتناسيوس شهيد المسيح
الاله مملكتى ترتجيك جدًّا فقوّ قلبك وامسك قضيب الكهنوت واطرد به الذئاب
الخاطفة عن الرعيّة الناطقة اولئك الذين افواههم مملوءة لعنة ومرارة سم الافاعى وهم
قتلة الانفس وقرئ هذا الكتاب فى بيعة الاسكندريّة وانفذه اتناسيوس البطرك الى اعمال
مصر وقرئ فى كنائسها تثبيتًا للمؤمنين وتقويّة لهم فانطرد اصحاب اريوس وشنئوا
وحزنوا ثم مضى بعد هذا بعضهم الى يوبيانوس الملك ورفعوا على الاب اتناسيوس فلم
يلتفت اليهم لمعرفته بشرهم ثم ان اتناسيوس شاخ وكبر بعد ان كتب عدّة ميامر ومقالات
وكتب[1] لاجل ملشيداق ولاجل الاب انطونيس وذكر سيرته وكتب سبعة واربعين

1. E om. to بالجملة.

the fathers from prison; and thus the saying of that pillar of the truth, Basil, to Julian, the unbeliever, was fulfilled, when he foretold that he would not return; as the prophet Michaeas predicted to Achab, the unbelieving king of the children of Israel; for God, the worker of miracles, was the God of both those men, namely of that prophet and of this holy father, and he accepted their words.

And Jovian, the prince, brought out the three fathers, and honoured them, and gave them many gifts, and sent them to their sees. And he used assiduously to attend the prayers in the churches. And he wrote to Athanasius, patriarch of Alexandria, a letter, in which he said : « O true father and trusty shepherd, Athanasius, martyr of Christ who is God, my empire hopes much of you; therefore be of good courage, and take the priestly staff and drive out with it the ravening wolves from among the reasonable flock, namely those whose mouths are full of cursing and the bitterness of the poison of asps, for they are the slayers of souls. » This letter was read in the church at Alexandria, and Athanasius the patriarch sent it to the provinces of Egypt, where it was read in their churches, to comfort and strengthen the faithful. So the followers of Arius were driven away because they were hated; and they were filled with sadness; and after this some of them went to Jovian, the prince, and appealed against the Father Athanasius, but he would not attend to them because he knew their wickedness.

Then Athanasius grew old and advanced in age, after he had written

ارطستكا وكتب لاجل الصليب المقدس وان السيّد المسيح عمى به على ابليس حتى
ظن انه انسان سادج فلما تقدم اليه خرمه السيّد فى انفه باصبعه التى تلى الخنصر وابهامه
لما صيرهما خلفه اى انه اخرق قوته وشقها واضعفها وارانا انه قد غلب قوة ابليس
بالضعف لان الاصبع الثانية للخنصر لا يعمل الانسان بها شيئاً وهى اضعف الاصابع ولم
يقتله سريعاً بل اضعف قوته كما قال الكتاب مزمور ٦٧ يقوم الله ويهلك اعداءه وكتب
تعاليم كثيرة واشياء لا تحصى وكان يكتب الى باسيليوس ويجاوبه باسيليوس عليها وكان
يخاطبه بابى وكتب ايضاً رسالة الى ارسانيوس يعزيه بتاودورس اخيه لما تنيّح وقال فيها
* P. 62 ليت كلًا منا ينال موضع تاودوروس اخيك وليت مركبنا ترسى فى مرساه وكتب مقالة * بيّن
فيها ان الشر من ابليس خزاه الله وأن ليس عند الله شر بالجملة ويقال ان هذا الاب
اتناسيوس البطرك حمله ملأك الرب فى بعض اسفاره عند ما كان هارباً من الملوك
الكفرة حتى اوصله الى حيث اراد كما حمل الملأك حبقوق النبى من اورشليم الى

many homilies and treatises; and he wrote concerning Melchisedech, and concerning the Father Anthony, whose biography he related; and he wrote forty-seven Festal Epistles. He wrote also concerning the holy cross, how the Lord Christ was unknown to the devil thereby, so that he believed that he was a mere man; and when he came to him, the Lord pierced his nostrils with his finger, which is next to the little finger, and his thumb, putting them behind him: which means that he rent, shattered, and destroyed Satan's power; showing us that he had overcome the devil's strength by weakness, for the finger which is next to the little finger is one that a man never uses, and is the weakest of the fingers; for he did not kill him speedily, but weakened his power, as the Scripture says, in the 67th Psalm[1]: « Let God arise, and let his enemies be destroyed. » Athanasius also wrote many works on doctrine, and things that cannot be numbered. And he used to write to Basil; and Basil used to answer his letters, and used to address him as My Father. And he wrote also an epistle to Arsenius, to console him for Theodore his brother, when he went to his rest; and he said in it: « Would that all of us had obtained the place of Theodore thy brother, and would that our ship had
* P. 62 anchored in his harbour! » And he wrote a treatise * in which he proves that evil comes from the devil, (may God shame him!) and that there is no evil at all with God.

It is said that this Father Athanasius, the patriarch, was borne by an angel of the Lord on one of his journeys, when he was fleeing from the unbelieving princes, until he brought him to the place to which he desired to go,

1. Ps. LXVIII, 1 (Sept. LXVII).

بابل وكما حمل حزقيال النبى من بابل الى يروشليم وليس ذلك مستصعبًا من فعل الله تعالى وكان بالاسكندريّة صنم يسمّى زرابيل فلما توعك اتناسيوس وقربت نياحته قال ان وجدت عند سيّدى المسيح رحمة فانا اسجد بين يديه ولا ارفع وجهى حتى يغلق باب هذا الصنم فشهدوا كهنة الاسكندرية ان بعد سبعة ايام من يوم وفاته انفذ الملك[1] وسدّ باب البربا الذى فيه الصنم[2]

السيرة التاسعة من سير البيعة المقدسة

بطرس البطرك

وهو من العدد الحادى والعشرون

ولما تنيّح اتناسيوس الرسولى البطرك اجتمع الاساقفة[3] والكهنة والشعب الارثدكسى ووضعوا ايديهم على رجل قس اسمه بطرس واوسموه بطركًا فجرى عليه بلايا كثيرة من

1. AB الملك المؤمن D يوبداوس الخ F يونتيانوس الخ G بونيايوس الملك يوساريوس. —
2. E add. وهذا الاب اول من لبس شكل الرهبنة من يد القديس العظيم انطونيوس وجعله رسمًا لكل البطاركة والاساقفة وهو الذى اوسم القديس انطونيوس قسًا وقمصًا وتنيح هذا الاب فى السابع من بشنس وقيل فى العشرين من توت بركة صلاته تكون معنا امين G add. وكان تنيح فى عشر من شهر توت C add. وتنيح الخ as E. — 3. ABDE om. with foll. word.

as the angel carried Habacuc the prophet from Jerusalem to Babylon, and as Ezechiel the prophet was carried from Babylon to Jerusalem; for that is not difficult for God most high to do. And there was in Alexandria an idol named Serapis; and when Athanasius was consumed by fever, and his death drew near, he said : « If I find mercy with my Lord Christ, I will prostrate myself before him, and will not raise my face until the gate of this idol be shut. » Accordingly the priests of Alexandria bore witness that after seven days from the day of his death, the prince sent and blocked up the door of the temple in which the idol was.

CHAPTER IX

PETER II, THE TWENTY-FIRST PATRIARCH. A. D. 373-380.

When the patriarch Athanasius, the Apostolic, went to his rest, the bishops and clergy with the orthodox people assembled, and laid their hands upon a priest, named Peter, and appointed him patriarch. And many troubles

رجل كافر اسمه لوكيوس الاسم الكذاب من قبل بلاديوس[1] الكاتب[2] بغير امر الملك ومن بعد ايام بلغ الخبر الملك فانفذ اميرًا قبض على لوكيوس الكافر وبلاديوس[3] الكاتب وانفذهما الى النفى ومكثا فيه الى حين وفاتهما واقام الاب بطرس بطركًا ثمانى سنين وتنيح فى العشرين من امشير[4]

السيرة العاشرة من سير البيعة المقدسة

طيماثاوس البطرك

وهو من عدد الاباء الثانى والعشرون

واجتمع الشعب والاساقفة بعد وفاة الاب بطرس ووضعوا ايديهم على قس اسمه طيماثاوس وجعلوه بطركًا[5] وفى ايامه كان المجمع بالقسطنطينية وعدته مائة وخمسون اسقفًا وقطعوا مقدونيوس الكافر بطرك القسطنطينية مكان المجمع واخر يسمى اونوميوس لانهما جدفا على روح القدس وقالا بكفرهما انه مخلوق وذلك فى ايام

1. Mss. دادیانوس ABDF add. الملك. — 2. ABDFG الكافر. — 3. Mss. داديوس. — 4. E add. صلاته تكون معنا F add. وصار الى النياح الدائم مع ابائه صلاته معنا امين. — 5. F add. على الكرسى الانجيلى المرقسى.

befell him through a misbelieving man named Lucius, the deaf-eared liar, who was appointed by the scribe Palladius, without authority from the prince. But after some time the matter reached the ears of the prince, and he despatched an officer who seized Lucius the unbeliever and Palladius the scribe, and sent them both into banishment; and they remained in exile until they died. And the Father Peter remained patriarch for eight years, and went to his rest on the 20th of Amshir.

CHAPTER X

TIMOTHY I, THE TWENTY-SECOND PATRIARCH. A. D. 380-385.

And the people assembled, with the bishops, after the death of the Father Peter, and laid their hands upon a priest named Timothy, and made him patriarch. In his days took place the council of Constantinople, at which the number of the bishops who took part in it was one hundred and fifty; and they excommunicated Macedonius, the misbeliever, patriarch of Constantinople, where the council was held, and another, Eunomius, because those two had blasphemed against the Holy Ghost, and said, in their misbelief,

تاوضوسيوس الملك المؤمن واقام طيماتاوس جميع ايامه فى هدوء وسلامة وكان مدة مقامه على كرسى الاسكندريّة تسع سنين ونصفاً وتوفى فى السادس والعشرين من ابيب وهو متمسك بالامانة الارثدكسيّة[1]

السيرة الحادية عشرة من سير البيعة * المقدسة * P. 63

ثاوفيلس البطرك

وهو من عدد الاباء الثالث والعشرون

ولما تنيح الاب طيماتاوس اجتمع الاساقفة والشعب وقسموا[2] ثاوفيلس بطركاً وكان كاتب اتناسيوس البطرك وكان مستقيم الحال عند الله والناس. فلما جلس على الكرسى بلغه ان الوثنيين قد مضوا الى يروشليم يفتحون[3] بيت اصنامهم فانفذ رهباناً الى هناك ليطردوهم فلم يقدروا الرهبان على الوثنيين فانفذ ثاوفيلس البطرك الى دير بخوم بصعيد مصر واحضر السواح[4] وانفذهم الى يروشليم فلما دخلوها صلوا فهربت الشياطين

1. E add. هذا الاب اطلق اكل اللحم للبطاركة والاساقفة والرهبان بسبب المانية لان حافظ رعيته بدعة وصار الى المسيح. F add. المذكورين ما ياكلون اللحم بركة صلاته تكون معنا الذى احبه صلاته معنا امين. — 2. F واخذوا ثاوفيلس واوسموه بطركا. — 3. D ففتحوا F وفتحوا. — 4. F المشائخ.

that he was created. This was in the time of Theodosius, the faithful prince. And Timothy remained all his days in tranquillity and peace. The period of his occupation of the throne of Alexandria was nine years and a half; and he died on the 7th of Abib, maintaining the orthodox faith.

CHAPTER XI

* THEOPHILUS, THE TWENTY-THIRD PATRIARCH. A. D. 385-412. * P. 63

When the Father Timothy died, the bishops and people assembled, and appointed Theophilus patriarch. He had been secretary to the patriarch Athanasius, and was righteous in his conduct before God. When he took his seat upon the patriarchal throne, news was brought to him that the idolaters had gone to Jerusalem, to open the house of their idols. So he sent some monks thither to drive them away; but the monks were unable to overcome the idolaters. Then Theophilus sent to the monastery of Pachomius in Upper Egypt, and fetched the religious thence, and despatched them to Jerusalem. And when they reached that city, they offered up prayers,

من البربا وصيروا ذلك الهيكل مسكنًا لرهبان اورشليم ولما عادوا ضبطهم ثاوفيلس البطرك ليكونوا ياكلون معه وحدهم[1] من يوم الاحد الى يوم الاحد ودفع لهم بستانًا كان للاب اتناسيوس البطرك ثمّ ان الاب ثاوفيلس البطرك ذكر قول اتناسيوس لما كان ياكل معه وهو كاتبه انه يشتهى ان ينظف الاكوام التى رآها ويبنى فى موضعها بيعة على اسم المعمدانى واليشع النبى وعند ذلك جاءت امراة كان لها ولدان فكنست الاكوام على ما يشهد به كتابه وظهرت البلاطة المكتوبة عليها ثلث ثيطات وشرح حديثها وقصة ثاوفيلس مع رفائيل الملاك لم تكتب فى هذه السيرة فلما قلع ثاوفيلس البلاطة وجد المال تحتها فبنى منه الكنائس وبنى فى موضع كنيسة فى جانب البستان وحمل اليها جسد القديس يوحنا المعمدان وجسد اليشع النبى وظهرت منهما عجائب كثيرة فى ذلك اليوم وبرئ[2] جماعة من الناس كانوا مرضى ومسقومين من امراضهم وكتب ثاوفيلس فى مدة حياته عدة ميامر ومقالات واقام ولنديانوس[3] الملك اثنتى عشرة سنة ومات وملك بعده ولنديانوس[4] وكرديانوس[5]

1. E om. — 2. E om. to امراضهم. — 3. AB يوسانوس DF يونيانوس EG يوسانوس. — 4. Mss. ولاس. — 5. A الندنوس BEG وكيدنوس D ولانديوس F ولنديوس.

and the devils fled from the heathen temple; and that temple was made a habitation for the monks of Jerusalem. When the monks of Upper Egypt returned homewards, the patriarch Theophilus forced them to remain and eat with him by themselves, and entertained them from Sunday to the following Sunday; and he gave them a garden which had belonged to the patriarch Athanasius.

Then the Father Theophilus, the patriarch, remembered the words of Athanasius, which he uttered when he was eating with Theophilus, while he was his scribe. Athanasius said that it was his desire to clear away the mounds of rubbish which he saw, and to build on their site a church to the names of the Baptist and the prophet Eliseus. And at that time, a woman, who had two sons, cleared away the mounds, as his letter testifies, and a stone slab was discovered, upon which three thetas were inscribed; and her history is related in that letter, besides a story of Theophilus and the Angel Raphael, which is not written in this biography. And when Theophilus removed the slab, he found beneath it the money which he required; so he built the churches with it. He built in a certain spot beside the garden a church to which he translated the body of Saint John the Baptist, and the body of the prophet Eliseus; and many miracles were performed by them both on that day, and a number of people who had been sick were healed.

Theophilus wrote, in the course of his life, many homilies and treatises.

ولداه وكانا مؤمنين محبّين لله جل اسمه وكان ثاوفيلس اذا عمّد ينظر قضيب نور يصلب على المعموديّة بين يديه فلما كان فى بعض السنين وقف فى جمعة التنصير يصلى على المعمودية فلم يظهر له عليها صليب النور فحزن فاوحى اليه انه ان لم يحضر ارسانيوس الشماس يصلى معه والا فما يظهر له شىء فصرف الناس فى ذلك اليوم وانفذ طلبه فوجده فى اعمال اشمون فاتاه مسرعًا ففرح به وطيب نفسه فظهر الصليب النور ولما رأى ثاوفيلس البطرك تواضع الشماس المذكور وفعله اراد ان يصيره قسًا فلم يفعل وسأله ان يعفيه من ذلك وان يصلى عليه ويدعه يمضى الى وطنه ففعل له ما التمسه وكان لثاوفيلس البطرك * ابن اخت اسمه كيرلس قد علمه ورباه احسن تربية ثم انفذه الى جبل النطرون الى بريّة ابى مقار القديس فاقام هناك خمس سنين فى الديارات يقرأ الكتب العتيقة والحديثة وكان[1] يوصيه بالمواظبة على التعليم ويقول له انك بذلك تصل الى * P. 64

1. E om. to للبرية.

Now the emperor Valentinian had died after reigning twelve years; and Valentinian and Gratian, his two sons, reigned after him; and they were believers, and loved God, whose name is glorious. When Theophilus administered the sacrament of baptism, he used to behold a beam of light in the form of a cross over the font before him. But in a certain year, when he stood and blessed the font, during the week of baptism, the cross of light did not appear to him; and he was sad. And it was revealed to him that the reason was that he had not sent for the deacon Arsenius to pray with him, and that if he did not do so the light would not appear to him. So Theophilus dismissed the congregation that day, and sent to seek Arsenius, and found him in the neighbourhood of Ushmûn, and brought him to the church in haste. And the patriarch rejoiced greatly over the arrival of Arsenius, and was consoled; and the cross appeared once more over the font. Theophilus, when he saw the humility of this deacon, and his virtue, desired to ordain him priest; but Arsenius would not consent, and begged the patriarch to spare him that promotion, and to bless him, and let him return to his native country. So the patriarch granted the request of Arsenius.

Now Theophilus had * a nephew, his sister's son, named Cyril, whom he had instructed and brought up to the best of his power. And after some time the patriarch sent him to the Mount of Nitria, to the desert of Saint Macarius. And Cyril dwelt there five years in the monasteries, reading the books of the Old and New Testaments; for Theophilus urged him to apply himself assiduously to his studies, saying to him : « By these studies thou * P. 64

اورشليم العلوية التى هى مسكن[1] القديسين وكان ملازمه فى قلاية البطركية وكان اغنسطساً ولما انفذه للبريّة سلمه لسرابيون الحكيم ووصاه ان يعلمه علوم البيعة التى هى علوم الله الحقيقية فحفظ جميع الكتب وكان[2] يقف قدّام معلمه يقرأ وفى يده سيف حديد فاذا نعس ينخسه به فيستيقظ وكان فى اكثر لياليه يقرأ فى ليلة واحدة الاربعة اناجيل والقتاليقون والابركسس ورسالة بولس المغبوط الاولى الى اهل رومية فاذا كان بالغداة ينظر معلمه وجهه فيعلم انه قد وقف ليلته كلها وكانت معه نعمة الله حتى انه كان اذا قرأ كتابًا دفعة واحدة يحفظه فحفظ[3] فى تلك السنين جميع الكتب الشرعيّة وبعد هذا انفذ ثاوفيلس البطرك اليه واعاده الى الاسكندريّة وكان معه فى قلايته ويقرأ بين يديه فتعجب منه الكهنة والعلماء والفلاسفة ويفرحون به لحسن[4] صورته وطيب جرمه الذى لا يتغيّر كما هو مكتوب انى فتحت فىّ[5] واستنشقت روحًا وكان كل الشعب اذا سمعوه

1. BG مجمع. — 2. E om. to ليلته كلها. — 3. E om. to الشرعية. — 4. E om. to بالنعمة والحكمة. — 5. Mss. فاى.

wilt some day arrive in Jerusalem on high, which is the dwelling-place of the saints ». For Cyril was the attendant of Theophilus in the patriarchal cell, and was ordained reader. The patriarch, when he sent Cyril to the desert, entrusted him to Serapion the Wise, and charged him to teach Cyril the doctrines of the Church, which are the true doctrines of God; so Cyril learnt all the Scriptures by heart. He used to stand before his teacher studying, with a sword of iron in his hand; and if he felt an inclination to sleep, he pricked him with the sword, and so he woke up again; and during most of his nights he would read through in a single night the Four Gospels, and the Catholic Epistles, and the Acts, and the first Epistle of the Blessed Paul, namely, that addressed to the Romans; and on the morrow after this, Cyril's teacher would know, by looking at his face, that he had studied all night. And the grace of God was with Cyril, so that when he had read a book once, he knew it by heart; and in these years in the desert he learnt by heart all the canonical books. After this, the patriarch Theophilus sent to him and brought him back to Alexandria, and there Cyril dwelt with the patriarch in his cell, and read aloud in his presence; and the priests and learned men and philosophers were astonished at him, and rejoiced over him on account of the beauty of his form, and the sweetness of his voice which never changed, as it is written[1] : « I opened my mouth and drew in my breath ». And all the people, when they heard him read, desired that he might never cease

1. Psalm CXIX, 131 (Sept. CXVIII).

يقرأ يشتهون ان لا يسكت لحلاوة قراءته وحسن صورته وكان خاله الاب ثاوفيلس يفرح به جدّاً ويشكر الله اذ رزقه ولداً روحانياً قد نشأ بالنعمة والحكمة وكان له سيرة حسنة وتواضع ولا[1] يخرج عن العلوم الروحانية والنظر فى اقوال الاباء معلمى البيعة الارثدكسيّة اتناسيوس وديونوسيوس واكليمنطس[2] بطريرك رومية واوسابيوس وباسيليوس اسقف ارمنية وباسيليوس اسقف قبادوقية هؤلآء الاباء الارثدكسيون الذين قرأ تعاليمهم وكان يرفض مقالة ارجانس ولم يمسك كتابه بيده يوماً قط فاذا بلغه ان احداً من المؤمنين قرأه رفضه وابعده وكان كيرلس لما قرأ فى الانجيل المقدس اسئلوا تعطوا اطلبوا تجدوا فهم ذلك وطلب من الله العلم فاعطاه اياه وكان كالنحل الذى يخرج يرعى من على كل النبات والاشجار ويجمع ربح نفسه الى ان يملأ وعاءه عسلاً خالصاً بغير دنس وسيرة الاب ثاوفيلس كثيرة جدّاً منها ما جرى له فى الاسكندريّة مع تاوضوسيوس الملك الكبير وعجائب رفائيل الملأك معه وخبر الامرأة الارملة وولديها اللذين صيرهما

1. E om. to بغير دنس. — 2. BDG واكليمنطس واوسابيوس بطريرك رومية F واكليمبطس وباسيليوس واوسابيوس بطريرك روميه وباسيليوس اسقف ارمنية.

reading, because he read so sweetly, and was so beautiful in countenance. And his uncle Theophilus loved him greatly, and thanked God that he had granted him a spiritual son who had grown in grace and wisdom. Cyril's conduct was excellent, and his humility great; and he never ceased to study theology, nor to meditate upon the words of the doctors of the orthodox Church, Athanasius and Dionysius and Clement, patriarch of Rome, and Eusebius, and Basil, bishop of Armenia, and Basil, bishop of Cappadocia. These are the orthodox fathers whose works he studied. And he would not follow the doctrine of Origen, nor even take his books into his hand for a single day; but when he heard that one of the faithful had read Origen, he condemned and excommunicated him who had so read. When Cyril read in the Gospel the words[1] : « Ask and ye shall receive; seek and ye shall find », he understood these words, and prayed to God for knowledge, and God gave it him. For he was like the bee, which goes forth to feed upon every plant and tree, and collects what is profitable for itself, until it has filled its bag with pure untainted honey.

Now the history of the Father Theophilus is very copious; for it contains the account of his dealings at Alexandria with Theodosius, the great prince; and the miracles which the Angel Raphael performed for him; and the affair of the widow and her two sons, whom he made bishops; and the three thetas

1. S. Matth., VII, 7; S. Luke, XI, 9.

* P. 65 اسقفين والثلث ثيطات المكتوبات على بلاطة الكنوز الموجودة بالاسكندريّة * وما اظهره
رفائيل الملاك من العجائب فى البيعة التى بناها ثاوفيلس فى الجزيرة ثم تسليط الملك له
على مال البرابى من اسوان الى حدود ارض الشأم وما مع ذلك[1]

السيرة الثانية عشرة من سير البيعة المقدسة

كيرلص البطرك

وهو من العدد الرابع والعشرون

فلما تنيّح الاب ثاوفيلس البطرك جلس الاب كيرلس على الكرسى الرسولى ورفع[2]
الاساقفة الاناجيل الاربعة على رأسه وصلوا عليه وقالوا اللهم قوّ هذا الرجل الذى
اصطفيته لنا وبدأ فاقام قومة للبيع التى فى جميع الكرسى لئلا تشتغل عن الطعام الروحانى
الذى به تتقوّى[3] على الامور المرضية لله وبدأ فى الحكمة المحيية واما الملك تاودوسيوس

واقام هذا الاب بطركاً

1. E add. وتنيح فى وفي زمانه كان يوحنا فم الذهب بركة صلاة الجميع تكون معنا امين. — 2. E om. to وبدأ. — 3. ABEG يتقوا.

which were found written on the slab of stone which concealed the treasures
* P. 65 that were discovered at Alexandria; * and the wonders manifested by the Angel Raphael in the church which Theophilus built upon the island; and then the authority given to him by the prince over the property of the heathen temples, from Aswan to the confines of Syria, and in the provinces that lie between them.

CHAPTER XII

CYRIL I, THE TWENTY-FOURTH PATRIARCH. A. D. 412-444.

When the patriarch Theophilus died, the Father Cyril took his seat upon the apostolic throne; and the bishops raised the Four Gospels over his head, and prayed over him, saying : « O God, strengthen this man whom thou hast chosen for us. » The first thing that Cyril did was to appoint priests to take charge of the churches throughout his diocese, so that they might not be drawn away from the spiritual food by which they were able to do that which pleases God; and he began his patriarchate full of the wisdom which gives life. And the prince, Theodosius the Younger, who loved God, followed the injunctions

الصغير[1] المحب لله فانه اتبع وصيّة ابائه فكان يجمع اليه الرهبان ويتعبّد معهم ولم يكن له ولد وكانت اخته تدبر الملك وكان كيرلس البطرك لا يفتر من وضع الميامر والمقالات بقوة الروح القدس الناطقة فيه حتى[2] ان اكثر رؤساء الاسكندريّة قسموا النساخ ينسخون لهم ما يضعه الاب فقال له[3] قوم من الفلاسفة ان هناك[4] ميامر وضعها يوليانوس الملك يرذل فيها موسى وجميع الانبياء ويجعل المسيح انساناً سادجاً وكنا[5] نقرؤها لان الملك وضعها وقال ان كلام الجليلى ساجعله كذبًا لانه قال لا يبقى حجر على حجر فى هيكل يروشليم الا ينقض وانا اريد ابنيه وابطل قوله وهدم يوليانوس المذكور ما كان بقى من[6] الهيكل ليبنيه فمات ولم يبن فيه شيئاً فقد صح لنا كلام المخلص وعرفنا ربوبيته لانه لم يبطل شيء من كلامه فلما سمع كيرلص هذا قلق جدّاً الى[7] ان وجد ما وضعه يوليانوس وقرأه فوجده اشد مما وضعه ارجانس وبرفاريوس فلما لم يقدر الاب كيرلص ان يجمع

1. ABEFG الكبير. — 2. E om. to الفلاسفة add. وفيما هو كذلك اتوا اليه جماعة واخبروه. — 3. BF لهم. — 4. F موجود. — 5. E om. to شيء من كلامه. — 6. ABDG فى. — 7. E om. to وبرفاريوس add. وفتش فوجد الكلام صحيح F add. وبحث.

of his fathers, and assembled the monks around him, and performed his devotions in their company; but he had no son, and his sister administered the empire. Now the patriarch Cyril never wearied of composing discourses and homilies by the power of the Holy Ghost, who spoke through him; so that most of the principal inhabitants of Alexandria appointed copyists to transcribe for them what the father composed. Then certain philosophers said to him : « Behold, here are discourses written by the prince Julian, in which he casts contempt upon Moses and all the prophets, and alleges that Christ was a mere man; and we used to read his books because it was the prince who wrote them. Julian says : The words of the Galilean will I make lies; for Christ said[1] : There shall not remain one stone upon another in the temple of Jerusalem that shall not be thrown down. But I will rebuild the temple, and falsify his words. Accordingly Julian destroyed what remained of the temple, that he might rebuild it; but after all he died without restoring any part of it. Thus the words of the Saviour were proved to be true, and we have learnt how great is his power and majesty, because none of his words have been falsified. » Now when Cyril heard these things, he was much troubled, until he had found a copy of Julian's works, and had read them; and he found them worse even than the works of Origen and Porphyry.

1. S. Matth., xxiv, 2; S. Mark, xiii, 2; S. Luke, xix, 44; xxi, 6.

النسخ التى تفرقت من تلك الكتب فى ايدى الناس كتب الى تاودوسيوس الملك يعلمه
بذلك ويقول[1] له ان شئت هلاك ما وضعه يوليانوس وابادة كفره فاجمع هذه الكتب التى
وضعها واضل[2] الناس بها واحرقها ففرح الملك بكتابه ومجد الله وفعل كل ما قاله له
وكتب الجواب يسأله ان يصلى على مملكته ففرح الاب كيرلس بذلك ووضع ميامر
ومقالات يدحض[3] فيها اقوال يوليانوس الملك ويبكت افعاله وان الملأك اهلكه فى الحرب
* P. 66 مثل شاءول وقال فيه اقوالاً كثيرة وبعد هذا وصل اليه خبر * نسطور ومقالته الفاسدة
فحزن لذلك وقال[4] ما مضى بعد كفر يوليانوس حتى جاء تجديف نسطور بطريرك
القسطنطينية فلما تحقق كيرلس فساد مقالة نسطور كتب اليه يقول هكذا كيرلس بطريرك
الاسكندريّة يكاتب نسطور بطريرك القسطنطينية بسلام الاخوة فى الله الحقيقى الذى
وهب لنا النعمة واحدة وجعل جميع المسكونة فى اتفاق وفكر واحد بسفك دمه التى هى

1. E om. to واحرقها add. ويامره . ن يجمع هذه الكتب ويحرقها. — 2. Mss. وضل. — 3. E om. to وقال فيه اقوالاً كثيرة. — 4. E om. to فى هذه السيرة add. وارسل له كتابًا يرجعه عن كفره.

So when Cyril found that he was unable to collect all the copies of Julian's works which were scattered here and there in the possession of different persons, he wrote to the prince Theodosius to inform him of this matter, saying : « If it is thy pleasure that Julian's works be destroyed and his misbelief rooted out, order these books which he composed, and by means of which he led men astray, to be collected, and cause them to be burnt. » And the prince approved of Cyril's letter, and glorified God, and acted in accordance with Cyril's suggestions, and wrote a reply, in which he requested him to bless his empire. So the Father Cyril rejoiced, and composed homilies and discourses, in which he refuted the writings of the prince Julian, and condemned his actions, pointing out how the angel destroyed him in war like Saul; and much besides.

* P. 66 After this the news concerning * Nestorius reached the ears of Cyril, and he was informed of the corrupt doctrine of that heretic. And Cyril was sad when he heard this, and said : « No sooner has the misbelief of Julian passed away, than the blasphemies of Nestorius, patriarch of Constantinople, have appeared. » So Cyril, when he had ascertained how false the opinions of Nestorius were, wrote to him as follows :

« Cyril, patriarch of Alexandria, addresses Nestorius, patriarch of Constantinople, with the salutation of the brethren in the true God, who has given us the grace which is one, setting all the world in agreement and

الامانة بابن الله يسوع المسيح وباقى الرسالة معروف لم يكتب فى هذه السيرة واعاد اليه الجواب بتجديف فكتب انبا كيرلس الى الاساقفة يعلمهم حال نسطور فاجتمعوا اليه وقالوا له قد سمعنا خبره وهذه حادثة صعبة لان اريوس واشياعه وبولا ومانى وغيرهم من المخالفين ما كانوا بطاركة وقد اضلوا جماعة من الناس فكيف هذا بطرك القسطنطينية فكتب اليه الاب كيرلس كتابًا ثانيًا يقول[1] فيه كلامًا كثيرًا من جملته اننى ما اصدق ما حكى لى عنك ويعظه ويخوفه ويعرفه الايمان المستقيم ويسئله ان يرجع عن قوله الكفر ويعلمه انه لا يقدر ان يضادد الله[2] الذى صعد على الصليب من اجلنا وهذه نسخته الى الاخ الشريك فى الخدمة ما صدقت فيك ما قيل عنك اولًا والكتب التى وصلت الىّ وقيل انك كتبتها لم اصدق ايضًا ما فيها انه منك لان الاقوال الكذب قد تسبت الى القديسين لانها كتب مملوءة تجديفًا وانا الآن اوصيك ان تبعد عن هذا التجديف وهذه الخصائم

1. E om. to والسلام add. مملوء نعمة وحكمة ويحذره ويخوفه. — 2. B om. E ابن الله.

in one belief, by the shedding of his blood, which grace is the faith in the Son of God, Jesus Christ ».

The rest of the epistle is well known, and therefore has not been transcribed in this history. And Nestorius returned an answer which was full of blasphemies. So Abba Cyril wrote to the bishops, to inform them of the case of Nestorius; and they met the patriarch in synod, and said to him : « We have heard the reports concerning Nestorius, and there is a special difficulty in regard to his circumstances. For Arius and his followers, and Paul and Manes and the rest of the heretics were not patriarchs, and yet they led a multitude of men astray. How then can this man remain patriarch of Constantinople? »

Then the Father Cyril wrote to Nestorius a second letter in which he said many things, including the following words : « Verily I do not fully believe what is told me of thee ». And he added exhortations and warnings, and taught Nestorius what is the right faith, and begged him to return from his heretical doctrine, and told him that he was not strong enough to oppose God who mounted the Cross for our sakes. The following is a transcription of Cyril's letter :

« To my brother and fellow-minister. I did not believe at first what was reported of thee, nor that the contents of the letters, which came to me, and which were said to be written by thee, in reality proceeded from thee. For the lying doctrines which they contained were attributed to the saints; for they were letters full of blasphemy. And now I charge thee to cast away this blasphemy and these disputes; for thou hast no power to fight against

فليس لك قدرة على محاربة الله الذى صلب عنا بالحقيقة ومات بالجسد وهو حى بقوة
لاهوته وهو الجالس عن يمين الاب والملائكة له تسجد والسلاطين والقوات وهو
الملك الازلى الذى اسلم الاب كل شىء فى يديه وهو خالق الكل ولا قدرة لك على
مقاومته فانّى انا قلت لك ما حل باليهود مقاوميه فليس انت غير عالم به وبما حل
بالهراطقة اعنى سيمن الساحر ويوليانوس الملك واريوس وهو ذا ايوب الصديق يقول
انظروا جراحاتى وخافوا ومجدوا الله وانا اقول ان البيعة لا تصبر عليك ان تشتم الاهها
وهى التى ابواب الجحيم لا تقهرها وانت تعلم ما نالها من التجارب ولم يقدر احد عليها
لانها هى كالصخرة فى الامانة فانظر انت ما تفعل الآن والسلام فلما وصلت هذه الرسالة
الثانية الى نسطور كتب ايضاً رسالة مثل الاولى مملوءة[1] تجديفاً فلما وصلت الى الاب
كيرلس كتب[2] اليه يقول لو لم تكن اسقفاً لم يكن احد يعرفك الا جيرانك واقرباءك فلما
جلست على كرسى ابن الله عرفك كل احد لاجل مجد البيعة فوثبت على الرب بكلام

1. A ملا B ملانة. — 2. E om. to فلما وقف نسطور على هذه الرسالة add. فكتب الية رسالة ثالثة من نبوات الانبيا ومن الانجيل والرسائل وارسلها له.

God, who was crucified for us in truth, and died in the body, although he was living in the power of his Godhead. For it is he that is sitting on the right hand of the Father, while the angels and principalities and powers worship him; and he is the eternal King, into whose hands the Father has given all things. And he is the Creator of all; so that thou hast no power to oppose him. I told thee what befell the Jews who withstood him, so that thou art not ignorant of it, and what befell the heretics, Simon Magus and the prince Julian and Arius. Behold what Job the truthful says[1] : Look upon my wounds, and fear, and glorify God. I tell thee that the Church will not endure that thou insult her God; and she it is against whom the gates of hell shall not prevail; for thou knowest what trials she has undergone, and yet that no man has ever had power over her, because she is as a rock in her faith. Beware therefore what thou doest at this time. Farewell. »

When this second letter reached Nestorius, he wrote another answer like his first, full of blasphemies, and, when the Father Cyril received it, he again addressed an epistle to Nestorius, saying :

« If thou wert not a bishop, none would know of thee save thy neighbours and kinsmen; but since thou sittest upon the episcopal throne of the Son of God all know thee, through the fame of the Church. Thou hast attacked the Lord with words of blasphemy, which thou canst not confirm or prove.

1. Job. vi. 21 (Sept.).

تجديف لا تقدر تثبته ولا تحققه واذا فتشت * العتيقة لم تجد فيها ان المسيح يسمّى انسانًا * P. 67
محضًا كما تزعم وانما انت تظهر انك تقاوم الله خالقك الذى اشتراك بدمه وهو الله الابن
ابن الله الاب كما سمّى فى العتيقة والحديثة وكما سمّى فى انجيل يوحنا انه الابن الوحيد
الذى فى حضن ابيه ومتى الانجيلى يقول انه عمنويل الذى تفسيره الله معنا كما قال
اشعيا فى نبوته ومرقس يشهد فى انجيله انه لما سأله رئيس الكهنة وقال له انت ابن الله
قال له نعم انا هو ومن الآن ترون ابن الله جالسًا عن يمين القوة ومقبلًا على السحب
ليدين الاحياء والاموات اليس هذه الشهادة هى التى يشهد بها بولس انها الاعتراف الحسن
الذى اعترف به قدام بلاطس البنطى هذا الاعتراف هو الذى البيعة ثابتة عليه ولاجله
صار ربوات شهداء لا يحصى عددهم الم تسمع جبرائيل الملاك يقول للست السيّدة
مرتمريم ان الذى تلدينه هو من روح القدس وابن الله يدعى الذى على الكل الممجد
الى ابد الابدين من هذا الذى حمل خطايا العالم اليس هو يسوع المسيح ابن مريم
الذى ولدت لنا الله الكلمة متجسدًا ان كنت تعتقد انه نبى كموسى فما قدر موسى ولا

For if thou searchest * the Old Testament, thou canst not find therein that * P. 67
Christ is called a mere man, as thou pretendest; and in saying thus thou showest only that thou dost resist God thy Creator, who bought thee with his blood, namely God the Son, Son of God the Father. So he is called both in the Old and New Testaments. So he is called in the Gospel of John, which speaks of him as the Only-begotten Son, who is in the bosom of his Father [1]. Matthew the evangelist also says [2] that Christ is Emmanuel, the interpretation of which is God with us, as Isaias says [3] in his prophecy. Mark testifies [4] in his Gospel that when the high priest asked of Jesus : Art thou the Son of God? he answered : Yea, I am he; and hereafter you shall see the Son of God sitting on the right hand of power, and coming on the clouds to judge the living and the dead. Is not this testimony that of which Paul says [5] that it was the good confession which Jesus made before Pontius Pilate? This is the confession in which the Church perseveres, and for it myriads of martyrs have died, whose numbers cannot be counted. Hast thou not heard Gabriel saying [6] to our Lady Mary that he whom she should bear was of the Holy Ghost, and should be called the Son of God, who is over all, and glorified for ever and ever? Who is it that bears the sins of the world? Is it not Jesus Christ, the son of Mary, whom she bore for us, God the Word incarnate? If thou believest that he was a prophet like

1. S. John, I, 18. — 2. S. Matth., I, 23. — 3. Is., VII, 14. — 4. S. Mark, XIV, 61, 62. — 5. I Tim., VI, 13. — 6. S. Luke, I, 32-35.

احد من الانبياء يحمل خطايا العالم لكن رئيس الصلاح المسيح حمل خطايا العالم بصعوده على الصليب من اجلنا الم تسمع بولس الرسول يقول ليس هو انسان بل هو الله صار انسانًا ويقول ايضًا بولس ان ليس ملأك ولا شفيع خلصنا بل يسوع المسيح والله الاب اقامه من الاموات ارأيت الآن كيف اعترف انه الاه وكيف اعترف بالآلام التى قبلها بجسده المقدس فان كان ليس هو الاهًا فكيف اعترف بولس ان خلاصنا ليس هو من انسان ولا من عند انسان ولا ملأك ولا شفيع لكن من عند الله يسوع المسيح واعترف ايضًا بموته اذ قال ان الاب اقامه من بين الاموات فرأيت الآن هذه الحكمة المملوءة امانة بسيّدنا المسيح والآن فقد انفذنا اليك هذه المكاتبة ايها الاخ لتذخرها فى وسط البيعة وليس انت غير عارف فاقرأ الكتب لتعلم منها هذا واكثر منه وقد انفذت اليك الاخوة وسألتهم ان يقيموا عندك لتبحث وتجتهد شهرًا وتفحص الكتب وتكتب لنا بما عندك والسلام فلما وقف نسطور على هذه الرسالة لم يقبل الاخوة الواصلين بها اليه ولا قبلها ولا كتب عنها جوابًا فاقاموا شهرًا كاملًا هناك[1] كما امرهم[2] انبا كيراص البطرك وهم

1. E om. to البطرك. — 2. Mss. كيراص (D انبا) انا كما امرتهم.

Moses, yet neither Moses nor any of the prophets was able to bear the sins of the world; but it is the Prince of goodness, even Christ, who bears the sins of the world by his being raised upon the cross for our sakes. Hast thou not heard Paul, the apostle, saying[1]: He is not man, but he is God who became man? Again Paul says[2] that it was no angel or intercessor that saved us, but Jesus Christ; and God the Father raised him from the dead. Seest thou now how he confesses that he is God, and how he acknowledges the sufferings that he endured in his holy body? For if he be not God, how could Paul acknowledge that our salvation came not by a man nor from a man, nor by an angel or intercessor, but by God, even Jesus Christ, whose death he also acknowledges, when he says that the Father raised him from the dead? Thou seest now this wisdom, full of faith in our Lord Jesus Christ. I have sent thee these letters, my brother, that thou mayest preserve them in the church. Thou art not without knowledge, so read the scriptures and learn from them these things and more besides. I have sent the brethren to thee, and have asked them to remain with thee, that thou mayest enquire diligently during a month, and search through the scriptures, and write to us of what befalls thee. Farewell. »

When Nestorius had perused this epistle, he would not receive the brethren who had brought it to him, nor would he accept the advice contained

1. Phil., II. 6. 7. — 2. I Thess., I. 10; Hebr., I. 4-6. 13; II. 5. 8. 9.

يترددون الى نسطور فلم ياذن لهم فى الدخول بل قسى قلبه مثل فرعون وكان نسطور صديقاً لتاودوسيوس الملك منذ كانا فى المكتب وكان الملك يقول له ما سمعت احداً من معلمى البيعة يقول * مثل قولك قط فلم يسمع منه فعاد الرسل الى الاب كيرلص واعلموه بما كان فعند ذلك تقوّى[1] كيرلص بسلاح ابويه الاكسندرس واتناسيوس ولبس درع الايمان الذى خلفوه اباؤه فى بيعة مارى مرقس الانجيلى وخرج الى الحرب مثل داءود وقلبه ثابت بالمسيح الله وكتب الى بقيّة الاساقفة وكاتبوا الملك يسألونه ان يكون لهم مجمع للنظر فيما قاله نسطور ويذكرون له ان اباءه الذين ملكوا قبله كانوا فى كل وقت وزمان يرتبون البيعة وكان لهم الصبر الجيّد ومساعدة الاساقفة على تثبيت الامانة المستقيمة لكى يصلوا على ملكهم والآن فهذا نسطور قد شتت البيعة وليس هو بعيداً من ضلالة عبادة الاوثان بقوله المجدف المملوء تجديفاً اذ قال ان المسيح انسان فقط وانّه نبى لا غير وقد جاء الى العالم انبياء كثير ولم يعبد احد منهم فاذا كان هذا يعبد انساناً فقد صار عابد * P. 68

1. F تقوى ابونا بالروح وتسلح بسلاح.

in the letter or write an answer to it. So the messengers remained a whole month at Constantinople, as Abba Cyril, the patriarch, commanded them, and * paid frequent visits to Nestorius; but he would not allow them to enter, * P. 68
and hardened his heart, as Pharao did.

Now Nestorius had been a friend of the prince Theodosius since the time when they were together in the school; and the prince used to say to Nestorius : « I have never heard any of the doctors of the Church teach according to thy doctrine. » But Nestorius would not listen to him. — So the messengers sent to Nestorius by Cyril returned to him, and told him what had happened. Then Cyril availed himself of the weapons of his fathers, Alexander and Athanasius, and put on the breastplate of faith which his predecessors had handed down in the Church of Saint Mark the Evangelist; and he went out to war, as David did, with his heart strong in Christ who is God. And he wrote to the other bishops, and they sent a letter to the prince, begging him to allow them to hold a council to enquire into the teaching of Nestorius, and reminding him that his fathers, who had reigned before him, had at all times been supporters of the Church. « They constantly assisted the bishops to confirm the orthodox faith, that they might bless their empire. But now this Nestorius has divided the Church, and is not far from the error of idolatry, since he blasphemously teaches that Christ is a mere man, and no more than a prophet. Many prophets have come into the world, but none of them has ever been worshipped; so that if Nestorius

وثن ولما قال بطرس لسيدنا المسيح حسنًا يا معلم ان نكون هاهنا[1] ونتخذ ثلث مظال واحدة لك وواحدة لموسى وواحدة لايليا لانّه خالقهما والاههما واظهر مجده لتلاميذه باحضارهما الواحد من السماء والاخر من الارض ونحن فنسئل ملكك الضابط ان يكون لنا مجمع للنظر فى هذا ونصلى عليك وعلى ملكك لتخلص ايها المحب لله فلما قرأ الملك الكتاب تحرك بقوة الرب وجمع الاساقفة الى مدينة افسس هو والبطرك فاجتمع هناك مائتا اسقف من سائر المدن كل واحد منهم معه قسيسان[2] وشماس من كرسيه وانفذوا الى نسطور ليحضر وانتظروه عدة ايام فلم يحضر فكتبوا الى الملك واعلموه ان نسطور لم يحضر فانهم ينتظرونه فسأل نسطور الملك ان ينفذ معه مقدّماً يحفظه وقال له انهم كثير[3] وانا خائف ان[4] يقتلونى فانفذ معه بطريقًا يقال له قنطيطيانوس وكان رأيه رأى نسطور فلما وصل الى المجمع اخذ كيرلص فى الليل وحبسه فى موضع فيه قمح هو

1. ABDEG ان تكون هاهنا ثلثة مظال. — 2. ADF قسيس. — 3. F كثيرون. — 4. ABDEG om.

worships a man, he is become an idolater. When Peter said[1] to our Lord Christ: Master, it is good for us to be here, and let us make three tabernacles, one for thee, and one for Moses, and one for Elias, he said it because Christ was the Creator of those two and their God, and had manifested his glory to his disciples by bringing those two, the one from heaven and the other from the earth. Therefore we beg of thy imperial power that we may hold a council to enquire into this man's doctrines. And we will pray for thee and for thy empire that thou mayest obtain salvation, O thou that lovest God! »

When the prince had read this letter, he was moved by the power of the Lord, and, acting together with the patriarch, he summoned a council of the bishops to meet in the city of Ephesus. Accordingly, two hundred bishops assembled there from all the cities, each bishop taking with him two priests and a deacon from his diocese. They sent to Nestorius, demanding his presence; and they waited for him many days, but he did not appear; so they wrote to the emperor, informing him that Nestorius had not appeared but that they were waiting for him. And Nestorius requested the prince to send an official with him to protect him, saying: « The bishops are many, and I fear that they will kill me. » So the prince sent with Nestorius a patrician named Candidian, whose opinions agreed with those of Nestorius. When Candidian came to the council, he seized Cyril by night and imprisoned him in a place in which wheat was kept, together with his friends. And Cyril said to his friends: « What is this beneath

1. S. Matth., xvii, 4; S. Mark, ix, 4; S. Luke, ix, 33.

واصحابه فقال كيرلص لاصحابه اى شىء تحت ارجلنا قالوا له قمح قال الشكر لله المبارك
الذى اعطانا الغلبة لانهم جعلونا فى بيت الحياة وكان فعل قنطيطيانوس هذا مساعدة
لنسطور ليخيف كيرلص ومن معه من الاساقفة المجتمعين بسببه حتى يتفرقوا فلم يتم له
ذلك بانهم ما كانوا اجتمعوا الا وقد ابذلوا نفوسهم للموت على الامانة فلما تحقق منهم
ذلك اطلق كيرلص واصحابه وخاف ان يتصل الامر بالملك فيهلكه فجعل يحفظ الطرقات
ومنع اصحاب الاخبار ان يكتبوا بشىء من ذلك الى الملك ثم اقاموا الاباء عدّة ايام ومعهم
اسقف افسس مجتمعين مصلين ونسطور منفرد عنهم ولم يأتيهم فانفذوا اليه * ثلثة اساقفة * P. 69
يسألونه ان يحضر معهم للصلاة فلم يمكنوهم الجند اصحاب قنطيطيانوس من الدخول اليه
فلما احتجب عنهم وطال عليهم الامر لبعدهم عن كراسيهم احتاجوا ان يبعدوا عدوّ الله
من بيعته فاحضروا الاربعة اناجيل واحضروا كتبه المملوءة كفرًا من كلامه المجدف وكان
لكيرلص كاتب شماس يسمّى بطرس عالم فهم وكان يعرف مواضع تجديف نسطور الذى فى

our feet? » They answered : « It is wheat. » « And he said : « Thanks be to God who has given us the victory; for they have put us into the house of life. » Now Candidian had done this in order to support Nestorius, and to intimidate Cyril and the bishops with him, who had come together on account of him, that they might be scattered. But Candidian's object was not attained, for the bishops had not met together without having devoted themselves to death, if it should be necessary, for the faith. So when Candidian was convinced of this, he released Cyril and his friends; and as he was afraid lest the affair should reach the ears of the prince, who would cause him to be executed on account of it, he began to guard the roads, and prevented the reporters of news from writing to the prince any account of what had passed. Then the fathers continued for some time, in company with the bishop of Ephesus, assembling together and praying, while Nestorius remained separated from them, and would not join them. So they sent to him * three bishops, requesting him to be present with them * P. 69
for prayer; but the soldiers under the orders of Candidian would not allow these bishops to enter the house where Nestorius was. And as he thus held aloof from them, and the transactions lasted so long that the bishops were troubled at being so far from their dioceses, they were forced to expel that enemy of God from God's Church. Accordingly they brought the four gospels, and also brought the blasphemous writings of Nestorius; and a learned deacon, namely Peter, who was the scribe of Cyril, and knew the blasphemous passages in the compositions of Nestorius, read them out briefly before the holy council; and when they heard them, his misbelief was proved

كتبه فجعل[1] يخرجها للجمع المقدس من مواضعها بسرعة فلما وقفوا عليه اتضح لهم كفره فاحرموه وقطعوه وكتبوا خطوطهم فى كتاب حرمه وانفذ اليه فلم يقبله ولم يرجع عن كفره فارادوا انفاذ ما كتبوه الى الملك فلم يقدروا لاجل من جعله قنطيطيانوس البطريق لحفظ الطريق فتشاوروا[2] الى ان اخذ احدهم الكتاب وجعله فى قصبة غليظة وغيّر لباسه وسار حتى وصل الى القسطنطينيّة وسلم[3] الكتاب لطلميطوس واوطيخيس[4] السائحين فسلماه[5] للملك وسلمه الملك لاستاذ فاخذه منه[6] وسلمه للكاتب ليقرأه على الملك فلما قرأه كان فيه قال المجمع المجتمع بافسس نحن نعلم ان عمنويل هو الله المتأنس قيل ان لا[7] يشاركنا نسطور فى هذه الامانة فلذلك هو غريب من الاب والابن والروح القدس وغريب من ميراث الحوارين وغريب من البيعة الواحدة المقدسة[8] وكل من لا يقول ان يسوع عمنويل اى هو الله المتأنس فهو محروم وكلمن لا يقول ان العذراء مريم ولدت الله الكلمة متجسداً بالحقيقة فهو محروم يسوع الخالق يسوع الغالب يسوع المخلص للكل له المجد الى الابد

1. ABG يجعل. — 2. F فاتفقوا ان اخذ. — 3. E om. to فسلماه. — 4. Mss. وانا بقطر السائح. — 5. ABDG فسلماه F فسلماه رفيقه فسلماه وانا بقطر السائح. — 6. ABD add. انا بقطر FG فاخذته منه انا بقطر وسلمته. — 7. BDG om. F ونسطور لم يشاركنا. — 8. F add. الجامعة الرسولية.

to them. So the bishops anathematized Nestorius and excommunicated him, and subscribed their signatures to the letter of excommunication, which was sent to him; yet he would not receive it, nor give up his misbelief. Then the bishops desired to send a copy of their letter to the prince, but were not able to do so because of those whom Candidian, the patrician, had set to guard the road. So they consulted together; and at last one of them took the letter, and put it inside a stout cane, and disguised himself, and started off and travelled to Constantinople. There he gave the letter to Dalmatius and Eutyches, the two monks. And they presented it to the prince; and the prince handed it to an eunuch, who received it from him, and gave it to the scribe that he might read it before the prince. And when he read it, the contents proved to be as follows : « The Council assembled at Ephesus declares thus. We believe that Emmanuel is God Incarnate. But it is said that Nestorius does not share with us in this faith. Therefore he is a stranger to the Father, to the Son, and to the Holy Ghost, and a stranger to the tradition of the Apostles, and a stranger to the one Holy Church. Everyone who denies that Jesus is Emmanuel, that is to say, God Incarnate, is anathema. And everyone who denies that the Virgin Mary is the Mother of God the Word, truly Incarnate, is anathema. Jesus is the Creator, Jesus is the Conqueror, Jesus is the Saviour of all. To him belongs glory for ever. Amen. »

امين فلما قرئ هذا الاعتراف على الملك صرخ وكلمن فى قصره وقالوا[1] يسوع هو عمنويل الله المتأنّس فقال[2] اوطيخيس السائح للملك تكتب جلالتك حرمه وتكتب للاساقفة ان يحضروا عندك ويسلموا على رئاستك ويباركوا على ملكك ففعل ذلك فسار الجمع الى القسطنطينيّة فقبلهم الملك احسن قبول وجلس دونهم وسجد لهم واخذ بركتهم وامر بأن ينفى نسطور فسير الى النفى وصحبته حاجب يوصله الى ديار مصر وانفذوا له الاساقفة قبل مسيره يقولون له اعترف بان المصلوب اله متجسد ونحن نقبلك ونعفيك من النفى فقسى قلبه مثل فرعون ولم يجبهم بشىء فلما قال للحاجب نستريح هاهنا قد تعبت فقال له الحاجب قد تعب ربك[3] اذ مشى الى السادسة وهو الاله فما تقول انت قال له نسطور اجتمع مائتا اسقف يطلبون منى ان يسوع هو الله المتأنّس فما قلت فاقول[4] لك انت ان الله تعب * وسار به الحاجب حتى اوصله الى اخميم من اعمال * P. 70

1. E om. to دونهم add. بهذا القول وكتب حرمه وارسل واحضر الاساقفة الى عنده. — 2. AG فقال انا بقطر BDF فقلت انا بقطر. — 3. ABG وربك E وربك. — 4. Mss. اقول.

And when this confession of faith was read to the prince, he and all that were in his palace cried out, saying : « Jesus is Emmanuel, God Incarnate. » Then Eutyches, the monk, said to the prince : « Let thy majesty subscribe to his excommunication, and write to the bishops, commanding them to appear before thee, to salute thee and bless thy empire. » And the prince did so. Therefore the assembly of bishops journeyed to Alexandria, and thence to Contantinople. And the prince received them graciously, and sat in a lower seat than they, and prostrated himself before them, and received their blessing. But he commanded that Nestorius should be sent into banishment. So Nestorius was exiled in company with a chamberlain who conducted him to Egypt. And the bishops sent a letter to him before he started, in which they said : « Confess that the Crucified is God Incarnate, and we will receive thee again and obtain the repeal of thy sentence of banishment. » But Nestorius hardened his heart like Pharao, and returned no answer to them. And when he said to the chamberlain : « Let us rest here, for I am tired, » the chamberlain replied : « Thy Lord also was weary when he walked until the sixth hour, and he is God. What sayest thou? » And Nestorius answered : « Two hundred bishops assembled to make me confes that Jesus is God Incarnate, but I would not do so. Shall I then say to thee that God suffered fatigue? » * And * P. 70 the chamberlain conducted Nestorius on his journey until he brought him to Ikhmîm in Upper Egypt; and there he remained in banishment, anathematized and excommunicated, until he died.

الصعيد فاقام هناك منفياً محروماً مقطوعاً الى ان مات وقد كتب الاب القديس كيرلص عدّة رسائل منها[1] رسالة الى انبا يوحنا بطرك انطاكية اولها[2] تفرح السموات وتتهلل الارض ورسالة الى اكاكيوس اسقف ملطية اولها[3] ما احلى اجتماع اخوة كاملين يتذاكرون التعاليم الروحانية ورسالة الى ولاريانوس اسقف قونية اولها[4] الاخ الحبيب الشريك فى الخدمة ورسالة الى الكهنة والشمامسة والرهبان والنساك الثابتين على الامانة المستقيمة بعد قطع نسطور ونفيه ورسالة الى اولوقيوس[5] القس الاسكندرانى الذى كان مقيماً بالقسطنطينية اولها ان اناساً واجدون علينا بسبب المقالة التى قالها اساقفة المشرق ورسالة الى انسطاسيوس والاكسندروس ومرتنيانوس[6] ويوحنا وبرغوريس[7] القس ومكسيموس الشماس اولها انا امدح جداً محبتكم للعلم وفى كل رسالة يذكر الامانة المستقيمة ويبيّن كفر نسطور وفساد مقالته وانها مخالفة لامانة الاباء القديسين وما تتضمنه كتب الله العتيقة والحديثة وبيّن ذلك بشهادات واضحات صحائح من الكتب المقدسة التى نطق بها الروح القدس على

1. E om. with foll. word. — 2. E om. to الى add. و. — 3. E om. to الى add. و. — 4. E om. to الى add. و. — 5. E om. to محبتكم للعلم ADG اولوفيوس F اولينوس. — 6. ABDG ومرسوسانوس F om. — 7. Mss. ويرعوريس.

Now the holy Father Cyril wrote many epistles, among which was an epistle to Abba John, patriarch of Antioch, beginning thus : « Let the heavens rejoice, and the earth exult. » Cyril also wrote an epistle to Acacius, bishop of Malatia, beginning : « How sweet is an assembly of perfect brethren, who remind one another of spiritual doctrines. » And he addressed a letter to Valerian, bishop of Iconium, beginning : « The beloved brother and fellow-minister. » And he sent an epistle to the priests and deacons and monks and ascetes who remained firm in the orthodox faith after the excommunication and banishment of Nestorius; and an epistle to Eugolius, the Alexandrian priest who dwelt at Constantinople, beginning : « Men are wroth with us on account of the faith proclaimed by the bishops of the East. » And he wrote an epistle to Anastasius and Alexander and Martinian and John, and Paregorius, the priest, and Maximus, the deacon, beginning : « I greatly praise your love for learning. » And in every epistle Cyril makes mention of the orthodox faith, and exposes the errors of Nestorius and the corruption of his doctrine, pointing out that it is opposed to the faith of the holy fathers, and to that which is contained in the divine scriptures of the Old and New Testaments; and he proves this by genuine testimonies from the holy writings, in which the Holy Ghost speaks by the

السن الانبياء الصادقين والرسل المنتخبين والاباء القديسين معلمى البيعة المقدسة الجامعة الرسولية سوى[1] رسائله الى نسطور قبل نفيه التى كتبها بلطافة ويعظه ويوفقه ويرشده فلم يسمع[2] منه ولا رجع عن سوء رأيه وقساوة قلبه وفساد اعتقاده[3]

السيرة الثالثه عشرة من سير البيعة المقدسة

ديسقرس البطرك

وهو من العدد الخامس والعشرون

وجعل بعد نياحة انبا كيرلص البطرك القديس ديسقرس بطركًا على كرسى مدينة الاسكندرية ولقى من الجهاد على الامانة الارثدكسيّة شدائد صعبة من مرقيان الملك ومن زوجته ونفوه عن كرسيه بتحامل مجمع خلقدونية وميلهم الى هوى الملك وزوجته

1. F غير رسائله G om. to بلطافة. — 2. ADF تنفع فيه E om. to ولا. — 3. E add. واقام هذا ولما اكمل. F add. الاب على الكرسى الرسولى وتنيح بركة صلاته تكون معنا امين الاب كيرلس سعيه بشيخوخة حسنة مرضية للرب واراد الرب انتقاله الى النياح الابدى فتنيح بالسلام وصار الى ابايه صلواته تحفظنا وتحرسنا. امين امين.

tongues of the veracious prophets, the elect apostles, and the holy fathers and doctors of the Holy Catholic and Apostolic Church. Cyril also wrote letters to Nestorius, before his banishment, which are conceived in a spirit of benevolence, and in which Cyril exhorts Nestorius, and aims at conciliating and guiding him. Yet Nestorius would not listen to Cyril, nor return from his misbelief and hardness of heart and corrupt creed.

CHAPTER XIII

DIOSCORUS I, THE TWENTY-FIFTH PATRIARCH. A. D. 444-458.

After the holy patriarch Cyril had departed to his rest, Dioscorus was made patriarch in the see of the city of Alexandria. He endured severe persecution for the orthodox faith at the hands of the prince Marcian and his wife; and they banished him from his see, through the partial action of the council of Chalcedon, and their subserviency to the will of the prince and his wife. It is for this reason that the members of that council and all the followers of their corrupt creed are called Melkites, because they follow

حتى انهم سموا الملكية هم وكلمن يتبع امانتهم الفاسدة لاجل اتباعهم رأى الملك
وزوجته فى اظهار مقالة نسطور وتجديدها وكانت عادة الاوائل ان يكتبوا سير المتقدّمين
فى كل جيل واما[1] فى زمان بنى اسرآئيل فكتب فيلون[2] الفارى ويوستوس[3]
ويوسابوس[4] واكيسبوس[5] بعض سيرة سيّدنا يسوع المسيح وخراب اورشليم بيد
* P. 71 اسباسيانوس وطيطس ابنه وما * كان من بعدهما ومن بعد ذلك كتب افريقنوس[6] واوسابيوس[7]
ومينا التجارب والجهاد الذى نال الرعاة والشعوب فى ايام انبا كيرلص الحكيم البطرك وما
جرى بينه وبين نسطور وما لقيه الاب ديسقرس بعده من مجمع خلقدونية ثم افترقت
الامانة والكراسى حتى انه لم يبق من يكتب سيرة وانقطع ذلك والرب باق الى الابد
ولذلك لم توجد سيرة القديس ديسقرس البطرك بعد نفيه وحفظ الامانة الارثدكسيّة
الباقية فى كرسى البشير مارى مرقس الى الآن والى الابد حتى اخذ اكليل الشهادة
بجزيرة غاغرا من مرقيان الملك وتنيّح هناك[8]

1. E om. to حتى add. الى هذا الاب. — 2. Mss. فيليمن. — 3. Mss. فرسيوس. — 4. Mss. يوساويوس. — 5. Mss. يسيروس. — 6. Mss. مريقموس. — 7. Mss. اوساسس. — 8. E add. بركة صلاته تكون معنا امين as at the end of most of the lives F add. بعد ان رد الاهل تلك البلاد الى الامانة وصار الى الرب الذى احبه صلواته وبركاته معنا امين.

the opinion of the prince and his wife, in proclaiming and renewing the doctrine of Nestorius.

It was a custom of the ancients to write histories of their predecessors in every generation. In the time of the Israelites, Philo, the Pharian, and Justus and Josephus and Hegesippus wrote part of the life of Jesus Christ, and an account of the ruin of Jerusalem by Vespasian and Titus his son, and
* P. 71 of what * took place after them. And after that, Africanus and Eusebius wrote, and Mennas wrote of the trials and persecution endured by the pastors and their flocks in the days of the patriarch Abba Cyril the Wise, and what passed between him and Nestorius; also of what the Father Dioscorus after him suffered in the council of Chalcedon. But at that time the creeds were separated, and the sees were torn asunder, so that none was left to write histories of the patriarchs, and the practice of composing them was interrupted. But the Lord remains for ever. In this way no biography of the holy patriarch Dioscorus after his banishment has been found. He preserved the orthodox faith, which persists in the see of the evangelist Saint Mark to this day and for ever, until he received the crown of martyrdom in the island of Gangra, by the command of the prince Marcian; for it was in that island that Dioscorus died.

طيماتاوس البطرك

وهو من العدد السادس والعشرون

ومن بعد ان تنيّح الاب المجاهد ديسقرس البطرك اقام السيّد المسيح بطركًا يسمى طيماتاوس على كرسى مدينة الاسكندريّة وصبر على الشدائد وجهاد المخالفين ونفى هو واخوه اناطوليوس[1] الى جزيرة غاغرا ايضًا الى كمال سبع سنين وعاد بنعمة الله بامر الملك الى الاسكندريّة وكان تكريزه[2] فى ايام لاون الملك واقام بطركًا اثنتين وعشرين سنة وتنيّح فى اليوم السابع من مسرى[3]

بطرس البطرك

وهو من العدد السابع والعشرون

فلما مضى طيماتاوس للرب كرز بامر الله بطرس القس ببيعة الاسكندريّة وجعل بطركًا وكانت مملكة الروم باقية ثابتة جدًّا على تجديد ذكر مجمع خلقدونية الطمث

1. Mss. اناطولوس. — 2. F تقدمته على الكرسى. — 3. EF add. صلاته تكون معنا.

TIMOTHY II, THE TWENTY-SIXTH PATRIARCH. A. D. 458-480.

And after the militant Father Dioscorus, the patriarch, went to his rest, the Lord Christ raised up a patriarch, named Timothy, upon the episcopal throne of the city of Alexandria; and he suffered from hardships, and from warfare with the dissidents. He and his brother Anatolius were banished to the island of Gangra, like Dioscorus, for seven full years, but he returned by the grace of God, at the command of the prince, to Alexandria. His ordination took place in the days of Leo, the prince. He remained patriarch twenty-two years, and went to his rest on the seventh day of Misrî.

PETER III, THE TWENTY-SEVENTH PATRIARCH. A. D. 480-488.

So when Timothy went to the Lord, Peter the priest was ordained by command of God in the church of Alexandria, and was made patriarch. But the empire of the Romans remained established upon the ever-renewed memory of the impure council of Chalcedon; for it was not built upon the

فى كل وقت لانه غير مبنى على اساس الصخرة الثابتة التى لله الكلمة يسوع المسيح وبعد ذلك بمدّة كتب اقاكيوس بطرك القسطنطينية الى بطرس بطرك الاسكندريّة يسأله ان يقبله اليه برسائل كثيرة انفذها اليه ومكاتبات لانه رفض مجمع خلقدونيّة وسماهم مخالفين وطومس لاون المملوء تجديفاً وكذلك مقالة نسطور رفضها وكتب له بطرس كتبًا ليتحقق من[1] عجوتها صحة قوله فلما وصلت اليه قبلها بفرح ومسرة واظهرها لمن يريد ممن يعتقد الامانة الارثدكسيّة ثم كتب سنوديقا وانفذها الى بطرس المغبوط وكان بعض الاساقفة لم يحضروا فى وقت ان كتب الكتب من البطركين بطرس واقاكيوس واثار الشيطان خزاه الله السجس فى قاوب اولئك الاساقفة وصار لهم رئيسًا يعقوب اسقف صا ومينا اسقف منية طامة وساروا الى مدينة الاسكندريّة وقالوا للبطرك كيف قبلت اقاكيوس
* P. 72 وهو * من جملة من حضر المجمع الخلقدونى فاجابهم بدعة[2] ومسكنة انى[3] انما قبلته لرجوعه عن ذلك الرأى وعرفهم ما وصل اليه من رسائله التى تشهد برجوعه واعترافه بالامانة

1. E om. with foll. word. — 2. E om. with foll. word. — 3. ABDG انه.

foundation of the firm Rock, which belongs to God the Word who is Jesus Christ. And, after the consecration of Peter, patriarch of Alexandria, Acacius, patriarch of Constantinople, wrote to him many epistles which he sent to him, and letters to ask him to receive him to himself; for he rejected the council of Chalcedon, the members of which he called heretics, and the blasphemous Tome of Leo; and he likewise rejected the doctrine of Nestorius. Therefore Peter wrote letters to Acacius in order that he might be assured that his doctrine was sound to the core. And when they came to him he accepted them with joy and gladness, and showed them to those that wished among the believers in the orthodox faith; and then he wrote a synodical epistle and sent it to the blessed Peter. But there were certain bishops who were not present at the time when the letters were written by the two patriarchs, Peter and Acacius; and Satan (may God confound him!) stirred up trouble in the hearts of those bishops; and James, bishop of Sâ, became their chief, with Mennas, bishop of Munyat Tâmah. And they went to the city of Alexandria, and said
* P. 72 to the patriarch : « How couldst thou receive Acacius, * when he is one of those who were present at the Chalcedonian council? » So he answered them quietly and calmly : « I received him only because he abandoned that doctrine. » And he informed them of the epistles of Acacius which had come to him, which bore witness of his return to the truth, and of his confession of the orthodox faith; and he reminded them that he had sent the bishops to Acacius, that they might hear his expressions, according to the canon of

المستقيمة وذكر[1] لهم انفاذه الاساقفة اليه ليسمعوا لفظه بحكم قانون البيعة فلم يقبلوا قوله لاستحكام الكبرياء فى قلوبهم وافرزوا نفوسهم من كرسى الانجيلى مارى مرقس الرسول وقالوا بجهلهم كما قال بنو اسرائيل ان ليس لهم نصيب فى داءود ولا ميراث مع ابن يسا وافترقوا من البطرك القديس بطرس ولم يدخلوا تحت طاعته حتى ان الارثدكسيين سمّوهم الذين لا رأس لهم وكانت الرسائل المكتتبة بين البطركين المذكورين خمس عشرة كراسة وكان هذا بطرس لما صار بطركًا على الاسكندريّة لقى شدائد من المخالفين ونفوه وسلموا كرسيه لرجل يسمى طيماثاوس ويدعى[2] انطونيوس[3] وثاوغنسطس[4] الذى لقانوبوس ثم يوحنا الدوانيسيادس[5] الذى جعلوه بعد موت انطونيوس ثم عاد بطرس البطرك الى كرسيه بمجد عظيم وكان مدة جلوسه على الكرسى ثمانى سنين وتنيّح بسلام وكرامة كثيرة فى الثانى من هتور وجميع رسائله ثابتة فى دير ابى مقار وفيها رسالة لزينون الملك المغبوط وجوابها وفيها جواهر الكلام وقدس واعتراف الامانة المستقيمة[6]

1. E om. to البيعة. — 2. E om. to موت انطونيوس. — 3. AD انضونس BEG انطونس F انطوغس. — 4. A ناوغسطس B باوغسطس D ياوغسطس G ناوغسطس. — 5. ABG الدواسسادين D الدوابسادس F الدوانينادس. — 6. E add. صلاته تكون معنا F add. صلاته وبركاته تكون مع جميعنا يا اخوة امين امين.

the Church. But they would not accept his words because pride was established in their hearts; and they separated themselves from the throne of the evangelist, Saint Mark, the apostle, saying in their ignorance, as the children of Israel said, that they had no portion with David, nor inheritance with the son of Isai[1]. And since they were divided from the holy patriarch Peter, and would not enter under his obedience, the orthodox called them Those that had no head[2]. Now the epistles written between the two patriarchs aforesaid formed fifteen books.

This Peter, when he became patriarch over Alexandria, met with trouble from the heretics. For they banished him, and delivered up his see to a man called Timothy, who is also named Anthony or Theognostus, and belonged to Canopus. Then followed John the Tabennisiote, whom they appointed after the death of Anthony. Subsequently, the patriarch Peter returned to his see with great glory; and the period of time during which he sat upon the patriarchal throne was eight years; and he died, in peace and great honour, on the 2nd of Hatûr. All his epistles are preserved in the Monastery of Father Macarius; and among them is an epistle of Zeno, the blessed prince, with the answer to it, in which are jewels of language, and words of holiness, and the confession of the orthodox faith.

1. III Kings, XII, 16. — 2. The Acephali.

اتناسيوس البطرك

وهو من العدد الثامن والعشرون

ولما تنيّح الاب بطرس القديس قدّم اتناسيوس وكان قيّماً فى بيعة الاسكندريّة وصير عليها بطركاً وكان رجلًا صالحًا مملوءاً امانة وروح القدس[1] وتمم ما أوتمن عليه ولم يكن فى ايامه شعث ولا اضطهاد فى البيعة المقدسة واقام سبع سنين وتنيّح فى العشرين من توت[2]

يوحنّا البطرك الراهب[3]

وهو من العدد التاسع والعشرون

ولما تنيح اتناسيوس الصغير قدّم يوحنّا الراهب وصير بطركاً على الكرسى الانجيلى فسلك سيرة من تقدمه من الآباء الفضلاء وكان البيعة والشعب واهل البريّة فى ايامه فى[4]

1. AEG روح قدس DF روح. — 2. E add. بركة صلاته تكون معنا امين F add. بسلام الرب صلواته تحفظنا امين امين امين. — 3. ABG add. كان. — 4. ABE om.

ATHANASIUS II, THE TWENTY-EIGHTH PATRIARCH. A. D. 488-494.

When the holy Father Peter went to his rest, Athanasius was appointed. He had been priest in charge of the church of Alexandria; and now he was made patriarch over it. He was a good man, full of faith and the Holy Ghost; and he accomplished that with which he was entrusted; and in his days there was no disorder or persecution in the holy Church. He remained seven years, and went to his rest on the twentieth of Tût.

JOHN I, THE MONK, THE TWENTY-NINTH PATRIARCH. A. D. 494-503.

When Athanasius the Younger went to his rest, John the Monk was appointed, and made patriarch upon the evangelical throne; and he walked according to the lives of the excellent fathers who preceded him. The Church and the people and the inhabitants of the country-districts were in his days in security and peace through the grace of the Lord Christ. And he lived in the time of the holy Zeno, the blessed prince; and on

امن وسلامة بنعمة السيّد المسيح وكان على[1] عهد القديس زينون الملك المغبوط ولامانته
وصلاحه امر الملك فى ايامه ان يحمل الى دير ابى مقار بوادى هبيب كلما[2] يحتاجون اليه
من قمح وخمر وزيت * وجميع ما كان يحتاجونه لعمارة قلاليهم وكمل انبا يوحنا * P. 73
البطرك خدمته امنًا مطمئنًا فى ايام زينون الملك المغبوط المؤمن وتنيح فى الرابع من
بشنس بعد ان اقام ثمانى سنين بطركًا ولحق بابائه

يوحنا البطرك

الحبيس كان وهو من العدد الثلثون

فلما تنيح انبا يوحنا البطرك جعل عوضه رجل حبيس يسمى يوحنا وكان ذلك
بامر الله وكان قرابة للبطرك المتنيّح وكتب فى ايامه كتبًا وميامر كثيرة واظهر الله فى
ايامه امرًا عجيبًا واقام مملكة وكهنوتًا معًا للبيعة وهو الملك انسطاسيوس المؤمن التقى
والبطرك ساويرس الفاضل لابس[3] النور صاحب كرسى انطاكية الذى صار قرن خلاص

1. G علي القديس. — 2. ABDG بما F om. to وزيت. — 3. DF اللابس.

account of his faith and goodness the prince commanded in his days that there should be carried to the monastery of Saint Macarius, in the Wadi Habib, all that the monks needed of wheat and wine and oil, * and whatever * P. 73 they required for the furnishing of their cells. So Abba John, the patriarch, accomplished his ministry in security and tranquillity in the days of Zeno, the blessed and faithful prince, and went to his rest on the 4th of Bashans, after remaining eight years as patriarch, and was gathered to his fathers.

JOHN II, FORMERLY THE HERMIT, THE THIRTIETH PATRIARCH. A. D. 503-515.

So when Abba John, the patriarch, went to his rest, there was appointed instead of him a man who was a hermit, called John; and this was by the command of God. This John was a kinsman of the departed patriarch. And he wrote in his days many books and homilies. And God shewed forth in his days a wonderful thing, and raised up royalty and priesthood together for the Church, in the persons of the prince Anastasius, the pious believer, and the patriarch Severus, the excellent, clothed with light, occupant of the see of Antioch, who became a horn of salvation to the orthodox Church, and who sat upon the throne of the great Ignatius.

للبيعة الارثذكسيّة الذى جلس على كرسى الكبير اغناطيوس وكتب سنوديقا الى الاب يوحنا البطرك بالاتحاد فى الامانة ويبشر[1] فيها[2] بالاتفاق[3] بينهما بالامانة الواحدة الارثذكسيّة التى للاباء القديسين فقبلها يوحنا البطرك واساقفته وقرؤوها فى كنائسهم وكورة مصر واصعدوا صلوات وشكروا[4] للسيّد المسيح الذى اعاد الاعضاء المقطوعة الى مواضعها[5] وبفرح عظيم وابتهاج روحانى كتب يوحنّا البطرك القديس الى الكبير ساويرس جوابها بكلام قانونى مملوء من الامانة المستقيمة التى لمعلمى البيعة كما كتب اليه المغبوط ساويرس ولما عاد اليه الرسل بهذه[6] الهدية التى تشبه خلالته فرح وتهلل جدّاً واقام يوحنّا بطركًا احدى عشرة سنة وتنيح فى السابع والعشرين من بشنس

ديسقرس الجديد البطرك

وهو الحادى والثلثون من العدد

ولما تنيّح الاب يوحنّا البطرك كان له كاتب اسمه ديسقرس وكان رجلًا كاملًا فى جميع اسبابه وديعًا صالحًا ليس فى زمانه من يشبهه فكرزوه بطركًا على الكرسى

1. E om. to القديسين. — 2. A om. B فيه DF om. with preceding word G فى الاتفاق. — 3. DF والاتفاق. — 4. Mss. شكر. — 5. DF اماكنها. — 6. E om. to خلالته.

And Severus wrote a synodical letter to the Father John, the patriarch, concerning the unity of the faith, wherein he announced the agreement between them in the one orthodox creed of the holy fathers. So John, the patriarch, and his bishops accepted this letter, and read it in their churches throughout the land of Egypt; and they offered prayers and thanked the Lord Christ, who had restored the divided members to their places. And with great joy and spiritual exultation did John, the holy patriarch, write to the great Severus an answer to his letter in canonical language, full of the orthodox faith, which is that of the doctors of the Church, as the blessed Severus had written to him. And when the envoys of Severus returned to him with this gift, which was a fitting reward for his friendship, he rejoiced and was glad exceedingly. John remained patriarch eleven years, and went to his rest on the twenty-seventh of Bashans.

DIOSCORUS II, THE THIRTY-FIRST PATRIARCH. A. D. 515-517.

And when the Father John, the patriarch, went to his rest, he had a scribe whose name was Dioscorus, and who was a man perfect in all his

الانجيلى فكتب سنوديقا الى الاب ساويرس يذكر له فيها نياح الاب المغبوط يوحنا وجلوسه بعده على الكرسى الرسولى فكتب اليه يعزيه ويثبّته على الامانة المستقيمة ويوصيه بتعليم الشعب وان لا يفتر من التعليم ويوكد عليه فى ذلك واقام ديسقرس بطركًا ثلث سنين وفى سيرة اخرى انه اقام سنة واحدة ونصف وتنيح فى السابع عشر من بابة ولحق بابائه

* طيماتاوس البطرك ** P. 74*

وهو من العدد الثانى والثلثون

وجلس طيماتاوس بطركًا على كرسى الاسكندريّة وتوفى انسطاسيوس الملك المؤمن واقاموا بعده رجلًا رديًا مخالفًا اسمه يوسطنيانوس[1] ليدبر المملكة فلما جلس بذل جهده فى ان يعيد كل المؤمنين الارثدكسيّين الى امانة المجمع الخلقدونى واول ما ابتدأ بان اخذ القديس سويرس البطرك وجمع مجمعًا فى مدينة القسطنطينيّة من نفسه وكان فيه

1. Mss. بوسطيانوس and so throughout.

relations, humble and good; and there was none like him in his time. So they ordained him patriarch upon the evangelical throne. Then he wrote a synodical letter to the Father Severus, in which he informed him of the death of the blessed Father John, and announced that he had taken his seat after him upon the apostolic throne. So Severus wrote an answer to him, to console him, and to confirm him in the orthodox faith, and to charge him to teach the people, and not to cease teaching, and to encourage him in this work. And Dioscorus remained patriarch three years; though in another history it is related that he continued one year and a half; and he went to his rest on the twenty-seventh of Bâbah, and was gathered to his fathers.

* TIMOTHY III, THE THIRTY-SECOND PATRIARCH. A. D. 517-535. ** P. 74*

Then Timothy took his seat as patriarch on the throne of Alexandria. And Anastasius the believing prince died; and they raised up after him an evil man, a heretic, whose name was Justinian, that he might govern the empire. When Justinian took his seat upon the throne, he employed all his efforts to make the orthodox believers return to the faith of the Chalcedonian council; and the first thing that he began with was that he seized the holy

وكليوس[1] بطرك رومية وابوليناريوس الذى صيره الملك بطركاً على مدينة الاسكندرية واوطيخيوس[2] بطرك[3] مدينة القسطنطينية والاساقفة الذين تحت ايديهم وانفذ ليحضر الاب ساويرس البطرك واساقفة المشرق وكان يظن انه يطيب قلب القديس ساويرس ويستميله الى رأيه لكى ينقاد له الكل ليقينهم[4] به وبامانته فيقولوا بمقالته الردية فلم يلتفت الكبير ساويرس اليه ومضى هو واساقفته الى القسطنطينية ليثبّت الامانة وكان يظن ان ذلك الملك الكافر يرجع عن رأيه الفاسد فلما وصل الاب ساويرس الى القسطنطينية فاكرمه الملك فى البداية اكراماً عظيماً ورفع منزلته وكلمه كلاماً طيباً طلباً منه انه يساعده على طومس لاون ويبلغ[5] امانته فاما هو المجاهد فى الله فكان قد جعل فى قلبه قول بطرس الرسول لسيمن الساحر ان كراماتك معك[6] يكنّ فى الهلاك لانى ارى انك مملوء مرارة امر من التين وكان يوسطنيانوس الملك مثل نسطور فلما كان فى بعض الايام

1. Mss. وكليرس (G وكليوس). — 2. ABDG اطيخوس EF اوطيخوس. — 3. ABG om. D واوطيخوس على القسطنطينية F بطرك القسطنطينية E واطيخوس على القسطنطينية. — 4. D لثقتهم E om. with two foll. words. — 5. Mss. يبلغ. — 6. ABEG وانت.

patriarch Severus. And Justinian assembled a council in the city of Constantinople, on his own initiative, at which were present Vigilius, patriarch of Rome, and Apollinaris, whom the prince had made patriarch over Alexandria, and Eutychius, patriarch of the city of Constantinople, and the bishops who were under their jurisdiction. Moreover Justinian sent to fetch the Father Severus, the patriarch, and the bishops of the East; for he thought that he could conciliate the mind of the holy Severus, and incline him to his doctrine, so that all the bishops might obey him, because they firmly believed in Severus and in his faith, and so they might acknowledge the prince's evil doctrine. But the great Severus paid no heed to the prince. And Severus, with his bishops, went to Constantinople that he might confirm the faith; for he thought that that unbelieving prince would be converted from his corrupt doctrine. So when the Father Severus arrived at Constantinople, then the prince at first honoured him greatly, and exalted his rank, and spoke good words to him, seeking from him that he should make concessions to him with regard to the Tome of Leo, by adopting his faith. But Severus, God's champion, had placed in his heart the words of Peter the Apostle[1] to Simon the Magician : « Let thy gifts perish with thee, for I see that thou art full of bitterness, even more than the serpent. » And Justinian the prince was like Nestorius; and one day he commanded that the bishops, falsely so called, should assemble for that council. But neither the Father Severus, the valiant one, nor any of

1. Acts, VIII, 20, 23.

امر الملك ان يجتمع الغير اساقفة الى ذلك المجمع فلم يحضر معهم الاب ساويرس الشجاع ولا احد من اساقفته لانه قال ان لم يحرموا اولاً طومس لاون والمجمع الخلقدونى الطمث المرذول والا فما اجتمع معهم فى قول الكفر ثم جرى من الملك امور يضيق الكتاب عن شرحها لئلا تطول السيرة بذكرها فلما بلغ سويرس البطرك امر الملك فلم يجتمع معهم ولا مضى اليهم انزلوا عليه البلايا وحلت به الشدائد ومن بعد سنتين[1] بسؤال الملكة تاوضورة المؤمنة افرج عنه ووهبه لها فسيرته الى كرسيه وكان فى تلك الايام طيماتاوس بالاسكندرية فلما اخرج ساويرس البطريك من انطاكية واساقفته الذين من المشرق ووصلوا الى مصر جاء الاساقفة[2] الى مدينة الاسكندريّة فطردوا رهبانات كثيرًا عذارى من الديارات وكان الاب ساويرس فى زمان هذا التعب يهرب من مدينة الى مدينة سرًا وعلانية ومن * دير الى دير ويكاتب الاساقفة اصحابه * P. 75
الذين بالاسكندريّة ويعزيهم ويصبّرهم ويوصيهم ان يتثبّتوا على الشدائد بشجاعة وكان معهم غير اسقف اسمه يوليانوس واظهر انه[3] يشارك مجمع خلقدونيّة لانه يقسم

1. BEG سنين. — 2. E add. in margin البراطقة. — 3. Mss. add. لا.

his bishops would be present with them, for he said : « If they will not first anathematize the Tome of Leo and the impure, contemptible council of Chalcedon, I will not consent with them to the doctrine of unbelief. » Then things were done by the prince which this book is too small to relate, lest the narrative should grow too long by recording them. So when the command of the prince reached Severus, and yet he did not meet the bishops in council nor go to join them, they brought trials upon him, and persecutions came upon him.

But after two years, at the request of the believing princess, Theodora, the prince left Severus alone, and gave him up to her; and so she sent him back to his see.

And in those days Timothy was at Alexandria. So when Severus, the patriarch, and his bishops, who were from the East, were driven away from Antioch, and came to Egypt, those bishops came to the city of Alexandria. And many nuns, who were virgins, were driven out of the monasteries. And the Father Severus, at the time of this trouble, was fleeing from city to city, secretly or openly, and from * monastery to monas- * P. 75
tery. And he wrote to the bishops, his companions, who were at Alexandria, and consoled them, and encouraged them to have patience, and charged them to endure the persecutions with fortitude.

And there was with them one who was no true bishop, whose name

السيّد المسيح الواحد اثنين ويجعله طبيعتين بعد الاتحاد الغير مدروك فلما وجد هذا زماناً بغيبة الاب سويرس كتب طومار بمؤامرة سوء لقوم[1] سكارى مرضى فيه امانة اوطيخيوس[2] الكافر وابوليناريوس ومانى واودكسيس الكفرة وملأه[3] ايضاً تجديفاً من اعتقاد الذين يعتقدون التخيل وينكرون آلام المسيح السيّد المحيية وانفذه الى اعمال مصر والى رهبان البريّة فقبلوه ووقعوا فى الفخ الا سبعة نفر اضاء الله قلوبهم فلم يقبلوه وسمعوا صوتاً يقول هذا الطومار النجس[4] فقام عليهم الذين وقعوا فى ضلالة يوليانوس فقتلوا منهم اثنين فتفرقوا البقية[5] وصاروا يقدسون فى قلاليهم بدير ابى مقار وغيره وهذا السبب فى تفريقهم وكثرة[6] الضلالة فى الاربعة ديارات وفى الجواسق فبقوة الروح القدس ونعمته كانت المعونة للخمسة نفر الرهبان الباقين من السبعة فمنعوا الرهبان ان لا[7] يقبلوا الطومار وكان ينبوع هذه الضلالة يوليانوس لا يفتر من انفاذ كتبه الى البلاد ليضل

1. E كتقوم. — 2. Mss. اوطيخوس. — 3. ABDG ملاها. — 4. E نجس. — 5. ABEG om. — 6. E om. to الجواسق. — 7. Mss. om.

was Julian. This man plainly showed that he was a partaker in the council of Chalcedon, because he divided the Lord Christ, who is One, into Two, and made him into Two Natures after the Ineffable Union. And when he found an opportunity in the absence of the Father Severus, he wrote a *Tomarion*, with an evil purpose, addressed to certain sick and intoxicated people, in which he expresses his approval of the faith of Eutyches, the unbeliever, and Apollinaris and Manes and Eudoxius, the unbelievers; and he filled it also with the blasphemous creed of those who believe in the doctrine of the Phantasiasts, and deny the lifegiving Passion of Christ the Lord. And he sent this book about Egypt, and to the monks of the desert. And they received him, and fell into the snare, except seven persons, whose hearts God enlightened, and so they would not accept it; for they heard a voice saying : « This is the impure *Tomarion*. » Then those who had fallen into the error of Julian rose up against them, and killed two of them. So the rest were scattered, and began to celebrate the liturgy in their cells in the Monastery of Saint Macarius and in other monasteries. And this was the cause of their separation, and of the prevalence of error in the four monasteries and in the hermitages. Then by the power and grace of the Holy Ghost, assistance came to the five monks who remained of the seven, and so they prevented the other monks from accepting the *Tomarion*. But the source of this error, Julian, did not cease to send his writings into the country to lead men astray and draw them to himself.

الناس ويجذبهم اليه فلما علم الاب ساويرس ذلك بقوة روح القدس الساكنة فيه كتب الى كل موضع ليتبدد امره ويبدد فكره واعلم الناس فى كتبه ان يوليانوس تنين ردى ممتلئ تجديفاً وكان القديس ساويرس مهتمّاً بمن ضرب بهذه الضربة ليداويه وتثبيتاً[1] لمن لم يتبع الطومار وكان من ذلك قلق ومقاومة وعند ذلك تنيّح الاب طيماتاوس البطرك المغبوط وهو ثابت فى الامانة المستقيمة وكان مجاهداً عنها مثل الاب ساويرس ودحض يوليانوس وجميع مقالاته وكانت مدّة مقامه بطركاً على كرسى الاسكندريّة سبع عشرة سنة وتوفى فى الثالث عشر من امشير

تاودوسيوس البطرك

وهو من العدد الثالث والثلثون

وبامر الله اجتمع الاساقفة والشعب الارثدكسى بعد نياحة طيماتاوس وبتدبير السيد المسيح قسموا[2] الاب القديس تاودوسيوس بطركاً وكان بتولاً عارفاً بالكتابة[3] البيعية وبعد

1. BDFG ويثبت E .مثبت — 2. F !وسموا. — 3. E بالكتب G بكتابة البيعة.

So when the Father Severus learnt this, by the power of the Holy Ghost which dwelt in him, he wrote to every place, in order that a true account of the facts might be disseminated, and that Julian's true meaning might be made known. For he informed men in his letters that Julian was an evil serpent, filled with blasphemy. And Severus bestowed his care on those that were afflicted with this plague, that he might heal them, and encouraged those that did not follow the *Tomarion*, from which there arose trouble and antagonism.

And meanwhile the Father Timothy, the blessed patriarch, went to his rest, being established in the orthodox faith. For he fought on its behalf, like the Father Severus, and refuted Julian and all his doctrine. The period during which Timothy remained patriarch on the throne of Alexandria was seventeen years; and he died on the 13th of Amshir.

THEODOSIUS I, THE THIRTY-THIRD PATRIARCH. A. D. 535-567.

By the command of God, the bishops and orthodox people assembled after the death of Timothy, and, by the dispensation of the Lord Christ, they ordained the holy Father Theodosius patriarch. He was a virgin, and a

* P. 76 ايام * قلائل اقام المبغض للخير تجربة عليه وطرح سجساً بين اقوام اشرار من اهل المدينة اصحاب صنائع مرذولة وكان انسان قد كبر وطعن فى السن اسمه قيانوس[1] وكان ارشى دياقن البيعة بالاسكندريّة وكان قائماً فى وقت قسمة الاب تاودوسيوس بطركاً مع الاساقفة والكهنة ومقدمى المدينة حتى قسموه وكتبوا تقليده وقدّموه لرتبة الرئاسة على الكرسى الرسولى وكملوه باتفاق من جميع الشعب المسيحى المحب لله ومن بعد هذا اضله قوم وغيروا فكره اعنى الارشى دياقن بسداجته واشاروا عليه قائلين هذه الرتبة والتقدمة تجب لك ولا يجوز لاحد ان يتقدم عليك ودخلوا فى عقله قليلاً قليلاً بالكلام الردى حتى قبل مشورتهم فاخذوه ومضوا به الى بيت قس اسمه تاودورس[2] وكان ردى الفعل وله[3] مال كثير فقسموا قيانوس[4] الارشى دياقن بطركاً وكان معهم معاوناً لهم يوليانوس الفاسد الامانة باتفاق مع تاودورس[5] القس لان تاودوسيوس المغبوط كان لما صار بطركاً قد احرم يوليانوس لانه كان ملجأ للمخالفين ثم انه مضى الى الوالى[6] والى متولى المعونة

1. Mss. داقيانوس. — 2. ABD تاودارس E تاودراس F تادرس G باوداراس. — 3. BEG وذو. — 4. ABG اقاقيانوس D اقياقبانوس F اقاكيوس E om. — 5. ABG تاودرس D تاودارس F تادرس E om. with 2 preceding words. — 6. E om. to المعونة add. الولاة.

master of the literary style used in ecclesiastical writings. But, after a short * P. 76 time, * the hater of good raised up a trial for him, and stirred up trouble among evil people of the inhabitants of the city, the masters of vile arts. For there was a man who was old and advanced in age, and whose name was Gaianus; and he was archdeacon of the church of Alexandria; and he was standing, at the time of the ordination of the Father Theodosius as patriarch, among the bishops and priests and chief men of the city, until they had ordained him, and written his diploma of consecration, and promoted him to the degree of primate over the apostolic diocese, and ratified his appointment with the consent of all Christian and God-loving people. But after that, certain persons led the archdeacon astray, and changed his thoughts, in his simplicity, and gave him counsel, saying : « This degree and this promotion are thy due, and it is not lawful for anyone to be promoted before thee. » Thus they insinuated their evil suggestions into his mind little by little, until he accepted their advice. So they took him, and went with him to the house of a priest, named Theodore, who was an evil-doer and had much wealth; and there they ordained Gaianus, the archdeacon, as patriarch. And there was with them, assisting them, Julian, the corrupt of faith, in agreement with Theodore the priest; for Theodosius the blessed, when he became patriarch, had anathematized Julian, because

وصانعهم وطيب قلوبهم بكثرة[1] الهدايا حتى اقاموا على الاب تاودوسيوس البطرك وعلى البيعة شرًا عظيماً وطردوا تاودوسيوس القديس عن كرسى الاسكندريّة الى حرسمانوس فمكث هناك ستة شهور وكتم الوالى عن الملك امره وقسمتهم[2] غيره وكلما جرى من يوليانوس وتاودورس[3] وقيانوس[4] المجتمعين عليه وكان الحكيم ساويرس البطرك يسمى تاودوسيوس اخاً ومعيناً وشريكاً فى الفعل الواحد الانجيلى الحقيقى وكان يعزيه ويقويه على ما ناله لاجل الامانة الارثدكسيّة ويشبهه[5] بالعظيم بولس الرسول فى اول اصطفائه وامانته بالمسيح وكيف طردوه اهل بيته وخاصته وكيف انزلوه المؤمنون من الحصن فى قفة حتى هرب من دمشق وكان الاب تاودوسيوس تحت القَلق من المخالفين واضطهادهم له وكان ذلك فى سنة مائتين واثنتين واربعين لديقلاديانوس وكان ساويرس البطرك مختفياً من يوستيانوس[6] الملك المخالف فى قرية محبة للمسيح تعرف بسخا من اعمال مصر عند رجل اسمه دروتاوس المهتم بامور الشيوخ الرهبان الذين رفضوا ضلالة يوليانوس الكافر

1. E om. with foll. word. — 2. E om. to عليه. — 3. ABDG وتاودرس F om. — 4. AD واقاقيوس BG واقاقيانوس F وافاكيوس. — 5. ABG ويشبه E om. to دمشق. — 6. AB استيانوس DEFG اسباسيانوس.

he was the refuge of the heretics. Then Gaianus went to the governor, and to the commander of the forces, and offered them bribes, and won their hearts by his many gifts, until they were induced to stir up great trouble against the Father Theodosius, the patriarch, and against the Church, and drove out the holy Theodosius from the see of Alexandria to Hierasycaminus, where he remained six months. And the governor hid from the prince what they had done to the patriarch, and also that they had ordained another in his place, and all that was done by Julian and Theodore and Gaianus, who joined together against him. But the wise Severus, the patriarch, used to call Theodosius brother and helper and partner in the one true evangelical work, and used to console and encourage him in his sufferings for the orthodox faith, comparing him to the great Paul the Apostle, when he was first chosen and first believed in Christ, and reminding Theodosius how Paul's family and friends rejected him, and how the believers let him down from the wall in a basket, so that he could flee from Damascus. For the Father Theodosius suffered continual trouble and persecution from the heretics. And this was in the year 242 of Diocletian.

Now Severus, the patriarch, was hiding himself from Justinian, the heretical prince, in a Christ-loving town, called Sakhâ, in Egypt, at the house of a man, named Dorotheus, who took care of the affairs of the aged monks who had rejected the error of Julian the unbeliever. And the said

وكان الرجل المذكور قد امكنه[1] ان يمضى الى والى اعمال مصر وهو ارسطاماخوس وسأله ان يترآءف على شيوخ الرهبان الذين فى البرية بان ينعم عليهم ويمكنهم ان يبنوا بيعاً وجواسق عوضاً مما اخذ منهم يوليانوس واصحابه وينيّح[2] الرهبان فرسم له بذلك وشكر الله تعالى وكان ساويرس البطرك قد وضع كتباً قهر بها هارسيس[3] اصحاب * الطبيعتين واباد * P. 77
اكثر معتقديها بمجد[4] الله وتعاليمه بلسانه السيف الروحانى وكان يدرس فى كتب الحكمة الالهيّة دائماً الى ان كبر ودنت ايام انتقاله من التعب الى النياح لانه اقام فى الجهاد والصبر على اضطهاد المخالفين ثلثين سنة على كرسى انطاكية فى عناد وقلق ست سنين ولم يفتر فى هذه المدة من الجهاد على الامانة الارثدكسيّة حتى الى[5] الموت فلما اكمل سعيه وهو حافظ الامانة الصحيحة مضى الى السيّد المسيح الذى احبّه واخذ اكليل الغلبة مع[6] الاباء القديسين فى بيعة الابكار السمائية واما الاب المغبوط تاودوسيوس فاقلقوه قلقاً كثيراً

1. F اتفق له المضى. — 2. D وتسمح للرهبان ABEG om. فرسم له بذلك. — 3. Mss. الهارسيس. — 4. E om. to الروحانى. — 5. E om. to الصحيحة. — 6. E om. to السمائية.

man was allowed to visit the governor of Egypt, Aristomachus, and begged him to take pity on the aged among the monks who were in the desert, by granting them the favour of authorizing them to build churches and towers, instead of those that had been taken from them by Julian and his companions, that so he might give rest to the monks. Accordingly the governor gave orders to Dorotheus to do as he wished; and Dorotheus returned thanks to God most high.

Severus, the patriarch, had composed books in which he refuted the
* P. 77 heresy of those that believe * in the Two Natures, and brought to naught most of those that hold this view, by the glory of God, and through the instructions that he gave with his tongue, which was a spiritual sword. And he continued to teach concerning the books of divine wisdom, until he grew old, and the days of his removal from trouble to rest grew near. For he remained in the midst of struggles, and enduring persecution from the heretics for thirty years, upon the throne of Antioch, and among opposition and distress for six years; and he did not cease from this life of fighting for the orthodox faith until death. So when he had accomplished his course, still preserving the true faith, he went to the Lord Christ whom he loved, and received the crown of victory with the holy fathers in the assembly of the heavenly virgins.

And as for the blessed Father Theodosius, he was greatly troubled by the heretic Gaianus and his followers. But John, the governor of Alexan-

شديدًا جدًّا اعنى قيانوس[1] المخالف ومن معه وكان يوحنا مقدم الاسكندرية وغيره مجتهدين فى خلاصه منهم فتشاوروا[2] مع الاباء واخذوه سرًا وانزلوه فى مركب فى البحر ومضوا به الى قرية تسمى مليج من اعمال مصر اقام بها سنتين فقلق شعب الاسكندرية وكهنتها ومقدميها لبعده عنهم وقالوا للوالى لما ذا ابعدت عنا الراعى الصالح تاودوسيوس فخاف الوالى منهم وكره ان ينتهى الخبر الى الملك فاخرج قيانوس[3] المخالف من المدينة ثم مضى بعض المقدمين لقضاء حوائج له من الملك فاعلم الملكة تاودورة[4] المؤمنة نفى المغبوط تاودوسيوس من مدينة الاسكندرية لان اصلها منها فدخلت الى الملك بسكون وحكمة ووداعة واعلمته بكلما جرى على الاب تاودوسيوس البطرك بمدينة الاسكندرية بغير امره فلما سمع ذلك فرح فى قلبه بما نال[5] الارثدكسيين من القلق والجهاد اذ لم يرضوا ان يشاركوه فى امانته الفاسدة الخلقدونية الطمثة ثم اراد ان يرضى

1. ABG اقاقيانوس and so below D اقاقيوس E om. with foll. word, add. البطرك الجديد F اقاكيوس. — 2. E om. to واخذوه add. فاخذه F فتشاور مع الاب واخذه سراً وانزله فى مركب على البحر وسيره الى. — 3. D اقاقيوس F اقاكيوس. — 4. A تاودرة E تاوضورة G تاودورة. — 5. G نالت.

dria, and others were struggling to save him from them: and so they consulted with the fathers, and took Theodosius secretly, and put him on board of a boat on the river, and conveyed him to a town called Malij, within the province of Egypt, and there he remained two years.

And the laity of Alexandria, and the clergy and officials of the city, were troubled because their patriach was taken away from them, and said to the governor : « Why hast thou removed the good shepherd Theodosius from us? » Then the governor was afraid of them, and dreaded lest the affair should be reported to the prince; and so he sent Gaianus, the heretic, out of the city. After that, one of the officials went to carry out some business which he had with the prince, and so he made known to the faithful princess Theodora that the blessed Theodosius had been banished from the city of Alexandria, whence she herself had originally come. So she went in to the prince calmly and wisely and humbly, and informed him of all that had happened, without his sanction, to the Father Theodosius, patriarch in the city of Alexandria. Then, when the prince heard that, he rejoiced in his heart at the trouble and conflict which the orthodox had endured, because they would not consent to share the corrupt and impure faith of Chalcedon, which he held. But afterwards, wishing to please the

الملكة ويطيب نفسها[1] فاعطاها السلطان ان تفعل بامره فى ذلك ما تريده فارسلت الى مدينة الاسكندرية لتكشف عن الخبر وتعيد الاب تاودوسيوس البطرك الى كرسيه وامرت الرسل ان يعلموها كيف كانت بطركيته عند قسمته وهل هى مكملة بقانون البيعة فلما[2] وصلوا رسلها الى المدينة على ما امرتهم به كشفوا عما امرتهم بكشفه واستوضحوا[3] كيف كانت قسمته وهل هى مكملة بقانون البيعة وكيف كانت قسمة قيانوس[4] الارشى دياقن ومن كان منهم الاول فدس الوالى وصاحب[5] المعونة قوماً لاجل ما اخذاه[6] من الهدايا والبراطيل ويصرخون ويقولون قيانوس[7] اول فى القسمة فلم يثبت قولهم وكتب مائة وعشرون رجلًا من الكهنة ومقدمى المدينة خطوطهم بان تاودوسيوس هو اول فى القسمة ثم اجتمعوا ومعونة السيّد المسيح * معهم وحضروا امراء الملك وقوّاده الذين هم رسله وامناءه واجتمع جميع * P. 78
الاسكندرانيين معهم فى البيعة المقدسة وقدّموا الانجيل المقدس وسجل الملك الذى فيه

1. F قلبها. — 2. D om. to بقانون البيعة. — 3. E om. to معهم add. فاجتمعوا جميع كهنة الاسكندرية والشعب. — 4. BD اقاقيوس F اقاكيوس. — 5. ABDG صاحب. — 6. ABG اخذه F البراطيل الذى اخذوها. — 7. BD اقاقيوس F اقاكيوس.

princess, and to delight her heart, he gave her power to do by his authority in this matter whatever she desired.. So she sent to the city of Alexandria, to enquire into the matter, and to restore the Father Theodosius, the patriarch, to his see; and she bade the messengers inform her how his appointment as patriarch took place at his ordination, and whether it was accomplished according to the canon of the Church. So when her messengers came to the city, according to what she commanded them to do, they enquired into what she bade them enquire into, and examined the circumstances of his ordination, and sought to discover whether it was accomplished according to the canon of the Church; and they also enquired how Gaianus, the archdeacon, had been appointed, and which of them was the first to be consecrated. Therefore the governor, and the commander of the forces, in return for the gifts and bribes which they had received, suborned certain persons who cried aloud saying : « Gaianus was the first to be ordained. » Their words, however, were not confirmed; for one hundred and twenty men, of the priests and officials of the city, subscribed their signatures to a statement that it was Theodosius who was the first to be ordained.

* P. 78 Then they assembled together, and the help of the Lord Christ was * with them, and the officers and military chiefs of the prince, who were his envoys and trusted counsellors, were present, and all the Alexandrians were assembled with them in the holy church. And they brought the holy

خاتمه وصورته وقدموا الاب تاودوسيوس البطرك المغبوط وجماعة الاساقفة الذين كانوا حاضرين بقسمته وفرقوا بينهم وسايلوا[1] واحدًا واحدًا وكتبوا ما قالوه فصح اعترافهم كل واحد بغير خوف ولا اختلاف فى القول ان تاودوسيوس المغبوط هو المقسوم اولاً باتفاق من الاساقفة والشعب بحكم قانون البيعة وبعد ذلك بشهرين سمعوا ان قيانوس[2] صير بطركًا فتقدم قيانوس[3] قدّام الجماعة واعترف لهم بصحة ذلك وسأل الصفح عنه وطلبت[4] الجماعة للاب المغبوط تاودوسيوس ان يقبله ويسألوه قبول توبته على ان يكتب بخط يده انه فعل هذا خارجًا عن القانون البيعى وانه يبقى فى شماسيته ارشى دياقن كما كان وانه يتضع ويخضع للاب تاودوسيوس ويطيعه الى حين وفاته ففعل ذلك كله وختم جميعهم ان هذا كله حق وصدق وفرح الجمع كله ومجدوا الله وشكروه اذ عاد اليهم راعيهم الصالح تاودوسيوس البطرك وجلس على كرسيه ليدبر البيعة والشعب[5] بسلام واما يوليانوس

1. ABG ساءلوا. — 2. ABG قاقيانوس D اقاقيانوس E افاكيوس F اقاكيوس. — 3. ABG قاقيانوس E افاكيوس F اقاكيوس. — 4. E om. to يكتب ان add. ويكتب. — 5. E om. to فرح الاب تاودوسيوس.

gospels and the prince's decree to which his seal and image were attached, and they introduced the Father Theodosius, the blessed patriarch, and the body of bishops who had been present at his consecration: and they separated them, and questioned them one by one, and wrote down what they said. And their confession proved true, in each case, for they all stated, without hesitation or discrepancy, that it was Theodosius, the blessed, who was ordained first, with the consent of the bishops and people, according to the canon of the Church; and that two months after that they heard that Gaianus had been made patriarch. Then Gaianus came forward before the assembly, and confessed to them that the statement was true, and asked pardon for what he had done. And the assembly begged of the blessed Father Theodosius to receive Gaianus, and prayed him to accept his repentance, on condition that he would write in his own handwriting that he had done this in contradiction to the ecclesiastical canon, and that he would remain in his office of deacon, becoming archdeacon again, as he had been before, and would humble himself and submit to the Father Theodosius, and obey him till the time of his death; and Gaianus consented to do all this. And they all set their seals to this statement as being true and veracious; and the whole assembly rejoiced, and glorified God, and thanked him because their good shepherd Theodosius, the patriarch, had returned to them, and had taken his seat upon his throne, to rule the Church and the people in peace.

وتاودورس[1] ومانى وجميع من خالف وتبعهم فثبت الاسم عليهم انهم مخالفون ولم يتوبوا
فاما قيانوس[2] فصار تحت طاعة تاودوسيوس البطرك فلما استقام امر البيعة والشعب المؤمن
المسيحى فرح الاب تاودوسيوس وكتب كتباً يشكر فيها الملك والملكة وارسلها مع رسلهم
وهم[3] ارستينتس ونيقيطس وفيلودورس وشكرهم على ما فعلوه فلما وصلوا وسلموا
الكتب للملك وعرفوه جميع ما جرى كانت[4] افكاره مائلة موجعة وقال هو ذا انا قد
سلمت كرسى الاسكندرية لتاودوسيوس ولو اضفت له جميع ولايات ارض مصر وكورتها
وافريقية وكل البلاد ما ساعدنى على الامانة التى اوثرها لتكون البيعة كلها امانة واحدة ثم
انه اعنى الملك يوستينيانوس[5] بعد ذلك فكر وكتب الى والى الاسكندرية ومقدميها وللاب
تاودوسيوس يجتذبه اليه وان يقبل طومس لاون ويساعده على ذلك وتكون له الرئاستان
البطركية والولاية ويكون جميع اساقفة افريقية تحت طاعته ويكون[6] له الامر فى جميع

1. A تاودرس B يادروس D تادرس F تدرس G تاودرس. — 2. ABDG قاقيانوس F اقافيرس. — 3. E om. to فعلوه ABDFG وهم اريتستيوس ونيفوطس وفولاديروس. — 4. E om. to فكر add. فلما سمع ذلك اراد يدبر امر ليميل بد الاب الى امانته. — 5. ABDF اسباسيانوس G سباسيانوس. — 6. E om. to ذلك.

And as for Julian and Theodore and Manes and all those that dissented, and their followers, the name of heretic was established as their due, for they did not repent; but Gaianus submitted to the obedience of Theodosius, the patriarch.

So when the affairs of the Church and the faithful Christian people were well established, the Father Theodosius rejoiced, and wrote letters in which he thanked the prince and princess; and these letters he sent by their messengers, namely Aristaenetus and Nicetas and Philodorus, whom he thanked for what they had done. And when the envoys arrived, and delivered the letters to the prince, and made known to him all that had happened, his thoughts were despondent and troubled. For he thought : « Behold, I have given up the throne of Alexandria to Theodosius; and yet, even if I bestowed upon him in addition all the provinces of Egypt and Africa and all other countries, he would never agree with me in the creed which I prefer, so that the whole Church might be of one faith. »

Then the prince Justinian, after that, took thought, and wrote to the governor and officials of Alexandria, and to the Father Theodosius, with the view of attracting him by the hope of reward, praying him to receive the Tome of Leo, and yield to him on that point, and promising in that case that he should have the two offices, both the civil patriarchate, and the civil governorship, and that all the bishops of Africa should be under

ذلك وان هو لم يطع ولم يرض فليخرج من البيعة ويمضى الى حيث يشاء لان[1] من لا يوافقنى على امانتى لا تكون له رئاسة لا على شعب ولا على بيعة فلما سمع الاب المجاهد المغبوط البطرك تاودوسيوس المعترف بالمسيح كتاب الملك وما قاله قال امام الجمع والوالى والرسل قال الانجيل المقدس ان ابليس اخذ السيد * المخلص واصعده الى جبل عال واوراه[2] جميع ممالك العالم ومجده وقال له هذا كله لى وانت ان سجدت لى[3] دفعته لك هكذا ما وعدتمونى به وهو هلاك نفسى ان فعلته واصير به غريباً من المسيح الملك الحقيقى ورفع يديه قدّام الرسول[4] المنفذ من الملك والوالى وذلك الجمع العظيم وقال بالحقيقة احرم طومس لاون ومجمع خلقدونية وكلمن يعترف به فهو محروم من الان والى الابد آمين ثمّ قال للوالى ولجميع جيش الملك ليس للملك سلطان الا على جسدى والسيّد يسوع المسيح الملك الحقيقى العظيم له السلطان على نفسى وجسدى * P. 79

1. E om. to ولا على بيعة. — 2. EF وارآه. — 3. BEG add. دفعة واحدة F ان سجدت امامى اعطيته لك. — 4. E om. to وذلك.

his obedience, and that he should have the command over all that territory; « but » added the prince, « if he will not obey nor consent, then let him be driven out of the Church, and depart whithersoever he will; for he that does not agree with me in my faith shall have no prelacy either over people or Church ».

But when the blessed father and patriarch Theodosius, the confessor of Christ, heard the letter and proposals of the prince, he exclaimed in the presence of the assembly, and of the governor and envoys : « The holy gospel says[1] that the Devil took the Lord * and Saviour, and led him to the summit of a high mountain, and shewed him all the kingdoms of the world and the glory of it, and said to him : All this is mine, and if thou wilt worship me I will give it to thee. So likewise what you promise me will be the destruction of my soul, if I do as you propose, and I shall become thereby a stranger to Christ, the true king ». And he raised his hands before the envoy sent by the prince, and before the governor and that great assembly, and said : « In truth I anathematize the Tome of Leo and the council of Chalcedon; and whoever acknowledges them is anathema henceforth for ever. Amen. » Then he said to the governor and to all the prince's troop : « The prince has no power except over my body; but the Lord Jesus Christ, the true and great prince, has power over my soul and body together. And now behold the churches are before you * P. 79

1. S. Matth., IV, 8-10. S. Luke, IV, 5-8.

جميعاً والآن هو ذا البيع قدامكم وكلما فيها فمهما اردتم فافعلوه واما انا فتابع لابائى
الذين تقدمونى معلمى[1] البيعة الرسوليّة اتناسيوس وكيرلص وديسقرس وطيماتاوس ومن
كان قبلهم الذين صرت انا لهم نائباً بغير استحقاق فقام خرج وقال[2] من كان يحب الله
فليتبعنى لانى خرجت من بطن امى عرياناً وامضى اليه عرياناً والذى يهلك نفسه فى هذا
الزمان لاجل الامانة فهو يخلصها فمضوا به الى الايوان محتاطاً عليه يوماً وليلة فلما كان
بالغداة اطلقوه كما امر الملك فى كتابه ليمض الى حيث يشاء فخرج من المدينة وقوة
السيّد المسيح ترشده فاهتم[3] ارسطاماخس بامره واعدّ له ما يحتاج اليه وحمله فى مركب[4]
الى صعيد مصر فاقام هناك يعلم الناس والرهبان فى الديارات ويثبتهم على الامانة الارثدكسية
ويصبّرهم على الجهاد حتى الموت واما رسول الملك فانه عاد اليه وعرفه جميع ما جرى
وكيف[5] خرج تاودوسيوس البطرك من المدينة ولم يقبل من جميع مواعيد الملك شيئاً

1. E om. to استحقاق. — 2. E om. to فخرج. — 3. E om. to وحمله add. ونزل. — 4. E add. صغير وتوجه. — 5. E om. to شيا.

with all that they contain, therefore do whatever you wish with regard to them. But as for me, I follow my fathers who have preceded me, the doctors of the apostolic Church, Athanasius and Cyril and Dioscorus and Timothy, and those who were before them, whose deputy I am, although unworthy. » Then Theodosius arose and went out, saying : « Let those that love God follow me. For I came forth from my mother's womb naked, and I shall return to it naked. And he that loses his life at this time for the Faith, shall save it. »

So they took him to the palace, where they guarded him for a day and a night; but when the morrow came, they sent him away, as the prince had commanded in his letter, saying : « Let him go whithersoever he pleases. » Therefore he went out from the city, and the power of the Lord Christ guided him; for Aristomachus provided for his needs, and prepared for him all that he required, and carried him in a boat to Upper Egypt, where he remained teaching the people and the monks in the monasteries, and confirming them in the orthodox faith, and encouraging them to endure the conflict until death.

And the prince's envoy returned to him, and made known to him all that had happened, and how Theodosius, the patriarch, had gone forth from the city, and would not accept any of the offers made by the prince. When the prince heard that, he and all his attendants were astonished that the patriarch had rejected that post of governor, and had disputed the royal command, and remained firm in the faith. Then Justinian

فلما سمع ذلك الملك هو وجميع جيشه تعجبوا من رفضه هذه المملكة ومخالفته لامره
وثبوته على الامانة ثمّ فكر فى نفسه وقال ان تركته بحيث هو فجميع الناس يتبعون امانته
فلا يدعهم يقبلوا طومس لاون فكتب كتاباً مملوء ايماناً وعهوداً للبطرك تاودوسيوس انه
لا يلحقه منه الم ولا اديّة بل كل صلاح وخير وارسله مع كاتب وقال له الطف به الى
ان تاتينى به وقل له غرض الملك مشافهتك فلما وقف البطرك المغبوط على كتاب
الملك استعان بقوة السيّد المسيح واخذ معه من الكهنة رجالاً حكماء عارفين فضلاء
وركبوا[1] وساروا حتى وصلوا قسطنطينية ودخل الى الملك والملكة فلما عاينوا
سكينته وتواضعه وفضله استقبلوه حسناً فانزلوه فى مواضع اعدّوها له ومن معه ثمّ استدعاه
الملك دفعة ثانية وثالثة الى سادس دفعة وهو فى كل دفعة يخاطبه بلطف ويريد منه ان
* يساعده على تثبيت مجمع خلقدونية واعطاه كرامات كثيرة وتقدمة ورئاسة وهو يقول * P. 80
لا حياة ولا موت ولا غلاء ولا عرى ولا سيف يصد قلبى عن امانة ابآئى ولا[2] ارفض

1. **ABDEG** add. دوابهم. — 2. **E** om. to بتدبير الله.

thought within himself and said : « If I leave him where he is, then all the people will follow his faith, and he will not allow them to accept the Tome of Leo. » So he wrote a letter full of assurances and promises to the patriarch Theodosius, declaring that no pain nor damage should come to him from him, but all good and kindness; and he sent this letter by a scribe, to whom he said : « Treat him courteously until thou bringest him to me, and say to him : The prince desires to confer with thee. » So when the blessed patriarch had perused the prince's letter, he prayed for the help of the power of the Lord Christ, and took with him of the clergy certain wise men, learned and excellent; and they embarked in a ship, and journeyed until they arrived at Constantinople. There Theodosius entered to the prince and princess, who, when they saw his serenity and humility and excellence, received him kindly, and lodged him in chambers which they had prepared for him and his companions. Afterwards the prince sent for him a second time, and a third time, until the sixth time, and each time he addressed him courteously, and desired of him that * he * P. 80
should yield to him in confirming the council of Chalcedon, and gave him many marks of honour and priority and precedence. But Theodosius said : « Neither life nor death nor dearth nor nakedness nor sword will turn my heart from the faith of my fathers; nor will I abandon a jot or tittle of what my fathers, the inspired doctors, wrote before me, those shepherds of the reasonable flock of Christ, from Mark the evangelist

يوطة ولا خطة مما كتبه ابائى المعلمون المؤيدون قبلى رعاة القطيع الناطق الذى للمسيح
من مرقس الانجيلى الى اليوم الذى جعلنى فيه الاب طيماتاوس شماساً وصرت انا بعده
بطركاً بتدبير الله فلما لم يقدر الملك على اجتذابه الى مقالته توجه وارسله الى النفى
مزعجاً وارضى كهنة الاسكندريّة ووسم لهم انساناً يسمى بولس التنيسى بطركاً على كرسى
الاسكندريّة يد مينا بطرك القسطنطينيّة وارسله وصحبته عسكراً الى مدينة الاسكندريّة
فلما وصل اليها لم يقبله احد من اهلها وكانوا يقولون هذا يودس الجديد فاقام سنة
وهو لا يسمع احد منه ولا يتقرب من يده احد الا الرسول[1] الذى جآء صحبته
والواصلون معه والوالى ومن معه فقط وكانوا[2] اهل المدينة يشتمونه ويقولون هذا يودس
الدافع فكتب الى الملك يعلمه بما جرى عليه وهروبهم منه كهروب الضان من الذئب
وارسله مع بطريق فحنق الملك وارسل كتاباً مع بطريق آخر يامر فيه ان تغلق ابواب
البيع التى بمدينة الاسكندريّة ويختم عليها بخاتمه ويجعل[3] عليها حراس حتى لا يدخل

1. E om. to من معه add. جماعة العسكر الواصلين معه والوالى. — 2. E om. to الدافع. — 3. E om. to بالجملة.

to the day on which I was made a deacon by the Father Timothy, after whom I became patriarch by the dispensation of God. »

So when the prince could not draw Thodosius to his doctrine, he left him and sent him into banishment in disgrace. But he showed favour to the clergy of Alexandria, and caused Mennas, patriarch of Constantinople, to ordain for them a man, named Paul of Tinnis, that he might be patriarch on the throne of Alexandria, and sent him, accompanied by a troop of soldiers, to the city of Alexandria. But when Paul arrived there, not one of the inhabitants would receive him; for they said : « This is the new Judas! » And he remained a year, during which none would listen to him, nor would any communicate from his hand, except the envoy who accompanied him, and the soldiers who arrived with him, and the governor and his attendants only. And the people of the city used to insult Paul, saying : « This is Judas the betrayer! » So he wrote to the prince to make known to him what had happened to him, and how they fled from him as sheep flee from a wolf; and he sent the letter by a patrician. Then the prince was enraged, and sent a letter by another patrician, in which he commanded that the doors of the churches in the city of Alexandria should be shut and sealed with his seal, and guards set before them, so that no one at all might enter. When that sinful letter arrived in the city, there was great sadness on account of it, and anguish and unbounded sorrow that cannot

احد بالجملة فلما وصل ذلك الكتاب المملوء اثاماً الى المدينة كان منه حزن عظيم وضيق ونوح لا حد له ولا صفة على الشعب الارثدكسى ومكثوا على هذا سنة كاملة بلا قربان ولا بيعة يصلون فيها ولا موضع يعمدون فيه لكن كانت كتب ابيهم تاودوسيوس السعيد تتواصل اليهم من النفى تذكرهم الامانة وتعزيهم وتصبرهم فلما زاد قلقهم اجتمع جماعة الارثدكسيين كهنة وعلمانيون فتشاوروا فى ان يبنوا بيعة يلتجئوا اليها لكيلا يصيروا مثل اليهود ففعلوا ذلك وبنوها بقوة المسيح فى غربى الاسكندريّة فى[1] الموضع المعروف بالسوارى والصريبون[2] وهى الانجيليون سرًّا فى المائة وخمس درج وقوم اخر من الشعب بنوا ايضاً بيعة اخرى على اسم قزمان ودميان شرقى الملعب وغربى الاعمدة قليلًا وكملوها وذلك فى سنة مائتين وثمان وسبعين[3] لديقلاديانوس فعلم الملك بذلك فانفذ وفتح جميع البيع وجعلها تحت سلطان الخلقدونيين فلما علم الاب المغبوط تاودوسيوس انه لم يبق له غير هاتين البيعتين المستجدتين بيعة الانجيليون وبيعة قزمان ودامیانوس

1. E om. to دُرج. — 2. A المصرم BDFG التصرم. — 3. Mss. واربعين.

be described, upon the orthodox people. And they remained in this condition for a whole year, without communion, or church to pray in, or place to be baptized in. But the letters of their blessed Father Theodosius came to them from his place of exile, reminding them of the faith, and consoling them, and encouraging them to patience. So when their trouble increased, an assembly of the orthodox met together, priests and laymen, and took counsel together as to building a church in which they might take refuge, so that they might not be like the Jews. And they did what they proposed, and built a church by the power of Christ, in the western part of Alexandria, in the place called the Pillars, or the Serapeum; and this church is the Angelion, which they built secretly at the hundred and five steps. And another congregation of the people also built another church, in the name of Cosmas and Damian, to the east of the amphitheatre, and a little to the west of the colonnade; and they finished it in the year 278 of Diocletian. When the prince learnt this, he sent and opened all the churches, and put them under the authority of the Chalcedonians. So when the blessed Father Theodosius learnt that there remained to him no other than these two newly-built churches, the church of the Angelion, and the church of Cosmas and Damian the Martyrs, he sighed and wept, because he knew the people of Alexandria, and that they loved pomp and honour, * and he feared that they * P. 81
would depart from the orthodox Faith, with a view to gaining honour from the prince. And he used to pray, saying : « O my Lord Jesus Christ, thou

الشهداء تنهد وبكى لانه[1] كان عارفاً بشعب الاسكندريّة وانهم محبون الفخر والكرامة
*وخاف ان يرجعوا عن الامانة المستقيمة طلباً لكرامة الملك وكان يصلى ويقول يا ربى * P. 81
يسوع المسيح انت اشتريت هذا الشعب بدمك الشريف وانت المهتم بهم فلا تدع يدك
عنهم بل تكون ارادتك واقام ثمانياً وعشرين سنة فى النفى وغيره وفى صعيد مصر اربع
سنين وهو حافظ الامانة الارثدكسيّة ووضع من الميامر والتعاليم فى مدة بطركيته وهى
اثنتان وثلثون سنة ما لا يحصى وانتقل بسلام السيد المسيح الذى يحبّه فى اليوم الثامن
والعشرين من بؤونة واخذ اكليل الغلبة مع جماعة القديسين فى كورة الاحياء الى الابد
ونحن المؤمنين الباقين على الامانة الارثدكسيّة الذين استحقينا ان ندعى تاودوسيين[2]
كاسمه نضرع ونتوسل الى الله الاب والابن والروح القدس ان تكون لنا ضمائر روحانية
وتثبيت حافظين الامانة المستقيمة بلا تعب كما حفظها هذا الاب القديس[3] الرئيس المعترف
امام الهراطقة المخالفين الملوك والرؤساء والسلاطين الذين كانوا فى ذلك الزمان الردى
وتكون سيرتنا امامه بلا عيب ولا نحيد عن ارادته ويكون لنا اتفاق معه فى النصيب

1. E om. to ارادتك add. وصار لا يفتر من التضرع الى الله عن شعبه. — 2. AD تاودوسيوس BG تاودوسيوس E تاوضوسيون F تاوضوسيوس. — 3. E om. to وكل اوان.

didst buy this people with thy precious blood, and thou providest for them; therefore remove not thy hand from them; but thy will be done! » And Theodosius remained twenty-eight years in banishment and otherwise, and in Upper Egypt four years, preserving the orthodox faith. And he composed of homilies and doctrinal treatises during his patriarchate, which lasted for thirty-two years, too many to be counted.

Theodosius was removed, in the peace of the Lord Jesus Christ whom he loved, on the 28th day of Baunah; and he received the crown of victory with the assembly of the saints in the land of the living for ever.

And let us, the believers who remain in the orthodox faith, and are counted worthy to be called Theodosians after his name, supplicate and implore God the Father, the Son, and the Holy Ghost, that we may have spiritual thoughts, and encouragement, while we keep the right faith without wearying, as it was kept by this holy father and prelate, who confessed before heretics, kings and princes and authorities who lived at that evil time, and that our life before him may be without offence, and that we may not turn aside from his will, and that we may have a full share together with him in the kingdom of heaven, by the grace and mercy and compassion of our God, the Lover of Mankind, Jesus Christ our Lord and

الاوفر فى ملكوت السماء بنعمة ورحمة ورأفة الاهنا محب البشر يسوع المسيح ربنا ومخلصنا له المجد مع الاب والروح القدس المحيى الآن وكل اوآن والى دهر الداهرين امين

السيرة الرابعة عشر من سير البيعة المقدسة

بطرس البطرك

وهو من العدد الرابع والثلثون

وكان لما نفى الاب تاودوسيوس البطرك بيد يوستيانوس[1] الملك وجعل عوضه قبل وفاته بولس التنيسى الذى اصلح بالقسطنطينية فصار هذا الرسم لبطاركة الملكية ان يقسموا بالقسطنطينية ويسيروا للاسكندرية وبعد زمان قليل اهلك الرب بولس التنيسى بموت سوء وجعلوا عوضه ابوليناريوس[2] فتسلط ايضًا على البيع بامر الملك وامر ان لا يظهر احد من الاساقفة[3] المؤمنين فى مدينة الاسكندرية وكان اتحاد بين بيعة انطاكية

1. Mss. اسباسيانوس. — 2. AB تاوناريوس F باوناريوس. G تااوناريوس. — 3. EG om.

Saviour, to whom is due glory with the Father and the Holy Ghost, the Giver of Life, now and always, and for ever and ever. Amen.

CHAPTER XIV

PETER IV, THE THIRTY-FOURTH PATRIARCH. A. D. 567-569.

When the patriarch Theodosius was banished by Justinian, the prince, there was set up instead of him, though he was still alive, Paul of Tinnis, who was appointed at Constantinople. So this custom began for the patriarchs of the Melkites, that they should be ordained at Constantinople, and then proceed to Alexandria. And after a short time the Lord destroyed Paul of Tinnis by an evil death; and they appointed in his stead Apollinaris, who also took possession of the church, by the prince's authority; and he ordered that none of the believing bishops should be seen in the city of Alexandria. At that time there was union between the Church of Antioch and the Church of Alexandria in the orthodox faith and in Christian love; for Theodosius confessed before the prince, both he and those who were with him, that he was in union with the Father Severus, patriarch of Antioch.

وبيعة الاسكندريّة فى الامانة الارثدكسيّة والمحبّة المسيحية لان تاودوسيوس اعترف هو
ومن معه قدام الملك باتحاده مع الاب سويرس بطرك انطاكية وقال انا اقبل جميع ما
قاله مارى يوحنا فم الذهب والحكيم كيرلس ولما تنيّح تاودوسيوس * فرح ابوليناريوس[1] * P. 82
المنافق بذلك جدّاً وعمل وليمة عظيمة للكهنة واهل المدينة وظن انّهم يوافقونه على
ما هو عليه لان الاباء الاساقفة ما كان احد منهم يستطيع الظهور بالاسكندرية وانطاكية
لاجل ما امر به الملك المخالف وبرحمة ربنا يسوع المسيح ولى الاسكندرية انسان
فاضل محب للناس وكان له نصيب فى الارثدكسيين فامر ان يقسموا لهم بطركاً فى السر
عوضاً من الاب تاودوسيوس فقال لهم اخرجوا الى دير الزجاج كانكم تريدون الصلاة
فيه فقدموا عليكم من تختارونه بطركاً فشكروا الله ومجدوا السيّد المسيح وارسلوا
الى بلاد ارض مصر البحرية واحضروا ثلثة اساقفة وخرجوا معهم الى دير الزجاج
وقسموا رجلًا قسّاً اسمه بطرس بطركاً وتعزى به الشعب وقويت امانتهم لكن ما
كانوا يقدرون يدخلون به المدينة ظاهراً خوفاً[2] من الملك ومن ابوليناريوس[3] بطرك

1. ABDEG بوليناريوس F بلوياريوس. — 2. E om. to المخالفين. — 3. AG بوليناريوس BD يوليناريوس F om.

and said : « I accept all that was said by Saint John the Golden Mouth, and by the wise Cyril. »

* P. 82 And when Theodosius went to his rest,* Apollinaris, the hypocrite, rejoiced greatly, and made a great feast for the clergy and people of the city; for he thought that they would conform to his creed, because not one of the fathers and bishops was able to show himself, neither in Alexandria nor in Antioch, on account of what the heretical prince had commanded. But, by the mercy of our Lord Jesus Christ, Alexandria was governed by an excellent and philanthropic man, who had thrown in his lot with the orthodox; and therefore he commanded that they should ordain a patriarch for themselves secretly, in succession to the Father Theodosius. And he said to them : « Go out to the Monastery of Az-Zajaj, as if you wished to pray there, and appoint over yourselves him, whom you shall elect, as patriarch. » So they thanked God, and glorified the Lord Christ, and sent to the northern cities of the land of Egypt, and summoned three bishops, and went out with them to the Monastery of Az-Zajaj, where they ordained a man, who was a priest, named Peter, as patriarch. And the people received consolation through him, and their faith was strengthened; but they could not bring him into the city openly, through fear of the prince, and of Apollinaris, the patriarch of the heretics. So his residence was outside Alexandria, at a

المخالفين وكان مقامه خارجاً عن الاسكندريّة مقدار[1] تسعة اميال فى[2] البيعة التى هى على اسم يوسف وكانوا يحملون اليه جميع ما يحتاج[3] ولم يعلم الملك به وبعد هذا ظهر الامر ان بطرس صار بطركاً عوض المتنيح تاودوسيوس فلما علم ابوليناريوس[4] غضب جداً وكتب الى الملك يعلمه بما كان ومن قبل ان يصل كتابه الى يوستينيانوس[5] الملك الى[6] القسطنطينية[7] ضربه ملاك الرب فمات موتة سوء مثل موت هيرودس فاما بطرس فكان رجلًا حسن الصورة بهى المنظر مزيناً بكل فعل جميل محباً لمن فيه علم الله ومن اجل ذلك طلب انساناً فاضلًا عالماً بالقوانين المقدسة ليكون له كاتباً فارشدوه الى راهب شماس اسمه دميانوس فى دير تابور[8] وكان عارفاً بالكتابة فمضى الاب بطرس البطرك الى الدير فتحدث معه وسأله ان يسامحه ويتعب معه فى اعمال البيعة وطلب اليه وطيب قلبه ان يقيم معه فى الدير كانه اسقف اذ كان لا يقدر يظهر انه بطرك ولا

1. E om. to الملك به. — 2. AB lacuna between اميال and على F فى مكان على اسم G يوسف وفى مكان على اسم يوسف with lacuna betwen و and فى. — 3. ABDG يحتاجوا. — 4. AG بوليناريوس BDE يوليناريوس F om. — 5. ABDFG اسباسيانوس E om. — 6. EF om. with foll. word. — 7. Mss. المساطرة. — 8. F طور تابور.

distance of nine miles, at the church dedicated to the name of Joseph; and they used to carry to him all that he needed; but the prince knew nothing of him.

And after this the thing became known, that Peter had become patriarch instead of Theodosius the deceased; and when Apollinaris learnt this, he was exceedingly angry, and wrote to the prince to inform him of what had happened. But before his letter reached Justinian, the prince, at Constantinople, the Angel of the Lord smote him and he died; and his death was evil like the death of Herod.

And as for Peter, he was well formed and of beautiful countenance, adorned with every noble deed, loving those in whom was the knowledge of God. For this reason he sought a man excellent and learned in the holy canons, that he might be his scribe. So they pointed out to him a monk who was a deacon, and whose name was Damian, in the Monastery of Mount Tabor, and this man was a skilful writer; and the Father Peter, the patriarch, went to the monastery, and talked with Damian, and asked him to help him and labour with him in the works of the Church. And the patriarch begged him and persuaded him to remain with him in the monastery as if he were a bishop, since he could not reveal that he was patriarch, and was not able to enter into the city of Alexandria openly. And the deacon and monk,

يتمكن من الدخول الى مدينة الاسكندريّة جهراً فاجابه الشماس الراهب دميانوس الى ذلك واطاع البطرك فيما امره به وكان فى ذلك الموضع ستمائة دير عامرة كلها بالارثذكسيين وجميعهم رهبان ورهبانات مثل خلايا النحل من عمارتهم سوى اثنتين وثلثين ضيعة تسمى[1] سكاطينا جميعهم ارثذكسيّون وكان الاب البطرك بطرس مدبر جميع احوالهم فلما سمع شعب انطاكية الارثذكسيون بما فعله اهل الاسكندريّة عمدوا هم ايضاً الى انسان اسمه تاوفانيوس فجعلوه بطركاً عوض الاب المغبوط ساويرس واجلسوه فى
* P. 83 دير يعرف بدير امونيوس[2] لان الهراطقة منعوا الاساقفة الارثذكسيين * ان يدخل احد منهم الى مدينة انطاكية كما فعل بالاسكندريّة فكانا البطركان على هذه القضيّة مقيمين فى ديرين خارجاً عن مدينتهما ثم ان بطرس بطرك مدينة الاسكندرية اعتل وتنيّح بعد ان اكمل سعيه وخدمته المرضية لله وكان مدة مقامه بطركاً سنتين وكانت نياحته فى الخامس والعشرين من بؤونة صلواته معنا امين

1. E om. with foll. word. — 2. Mss. امنونياس.

Damian, consented to do this, and obeyed the patriarch in what he bade him accomplish.

And there were in that place six hundred flourishing monasteries, like beehives in their populousness, all inhabited by the orthodox, who were all monks and nuns, besides thirty-two farms called Sakatinâ, where all the people held the true faith. And the father and patriarch, Peter, was the administrator of the affairs of all of them.

When the orthodox people of Antioch heard of what the inhabitants of Alexandria had done, they also took a man whose name was Theophanes, and made him patriarch in succession to the blessed Father Severus, and seated him on the throne in a monastery called the Monastery of Ammonius;
* P. 83 because the heretics forbad the orthodox bishops * to enter, any one of them, into the city of Antioch, as was done also at Alexandria. So the two patriarchs were in similar circumstances, living in two monasteries outside their respective cities.

Then Peter, patriarch of the city of Alexandria, fell sick and went to his rest, after finishing his course and his ministry which was pleasing to God. The period of time during which he remained patriarch was two years; and his death took place on the 25th of Baunah. May his prayers be with us! Amen.

داميانوس البطرك

وهو فى العدد الخامس والثلثون

ولمّا تنيّح الاب القديس بطرس اجلسوا عوضاً منه كاتبه داميانوس الشماس الراهب وكان قوياً بالفعل والكلام ونعمة الرب الحالة عليه لانه كان راهباً من صباه داخلًا فى برية وادى هبيب ورباه قديسون[1] فى دير ابى يحنس واقام هناك ست عشرة سنة يتعبّد كعبادة السواح القديسين قبل ان يجىء بهاناطون[2] دير طور تابور[3] اى دير الاباء فى زمان عمارة الاربعة ديارات بوادى هبيب وكان بنيانها[4] ينمو مثل نبات الحقل فى الامن والهدوء واهلها ياتيهم جميع ما يحتاجون اليه وكانوا يبنون مداومين وكان معهم المليطيانيون اعنى اصحاب مليطيوس[5] الذين كانوا ياخذون الكأس دفعات كثيراً فى الليل قبل ان يحضروا الى

1. F prefix اباء. — 2. BD فيهاناطون E om. with foll. word, add. الى F بيهاباطون — 3. ABDFG تابارون. — 4. F بناها ينموا فى كل يوم. — 5. ADEF مليطس BG ماطيس.

DAMIAN, THE THIRTY-FIFTH PATRIARCH. A. D. 569-605.

When the holy Father Peter went to his rest, they enthroned in his place his scribe Damian, the deacon and monk, who was strong in deed and word and in the grace of the Lord which descended upon him. For he had been a monk from his youth in the wilderness of Wadi Habib, and was brought up by saints in the Monastery of Saint John, where he remained sixteen years, serving God according to the service of the holy ascetes, before he came to Pihenaton, to the Monastery of Mount Tabor, otherwise called Monastery of the Fathers. This was at the time of the rebuilding of the four monasteries in Wadi Habib, which were growing up like the plants of the field in security and guidance from God; and to their inhabitants was brought all that they needed, and they worked industriously at the building.

But there were among them the Meletians, I mean the followers of Meletius, who used to receive the Chalice many times in the night, before they came to the church. For this reason, when the Father Damian, the patriarch, was counted worthy to sit upon the evangelical throne, he wrote to the holy mountain, and commanded that the Meletians should be banished from it. And after a short time, a voice came from heaven upon that desert, saying : « Flee! Flee! » And when the inhabitants of the four

البيعة[1] ولاجل هذا امّا استحق الاب داميانوس البطرك الجلوس على الكرسى الانجيلى كتب الى الجبل المقدس وامر ان ينفى منه المليطيانيون ومن بعد زمان يسير جاء صوت من السماء على تلك البريّة يقول الهرب الهرب فلما خرجوا اهل الاربعة ديارات منها خربت ولما اتصل ذلك بدميانوس البطرك حزن جدّاً وكان هذا الاب القديس البطرك منفرداً فى دير طور تابور كما قلنا بديًا بطقس اسقف وبحكمة الله الموهوبة له كان يكتب اللوغس وهو كلام حكمة وكتب ايضاً مصطاغوجيات[2] خارجاً عن الارتسطيكات[3] وعن القاتكسيسات[4] وكان اصحاب الهارسيس النجسة ياتون اليه ويجادلونه على الامانة وبنعمة الرب التى معه كان يحل موامرتهم مثل العنكبوت ويلطف بهم ويفهمهم بالاقوال العجيبة ويجعلهم[5] مثل اخاب[6] قدّام ابينا ايليا النبى ولما كان فى السنة الثامنة من بطركيته وقع فى قلوب الذين لا رأس لهم وكانوا يسكنون شرقى مصر فكر شيطانى وكانوا اربعة اقساء قد فضلوا من ذلك المجمع الطمث فقالوا ما ذا نصنع قد فنينا ولم يبق لنا اسقف

1. E add. in margin يحتجوا بذلك ان سيدنا له المجد قد فعله عدة مرات فى العشا السرى ليلة الصلب ولم يقول هذا هو دمى الا فى اخر مرة صح. — 2. Mss. مصطوغوجيات. — 3. ADF الارسطيتكات BG الارسطيات E om. — 4. AD الفليكسيسات BG الفليكسات E om. F الفلينكيسيسات. — 5. E om. to النبى. — 6. ABDF ابينا اخاب قدام ايليا.

monasteries had left them, they were laid waste. When news of this reached the patriarch Damian, he was exceedingly sad. Now this holy father, the patriarch, was living in seclusion, in the Monastery of Mount Tabor, as we said at the beginning, in the condition of a suffragan bishop. And, by the wisdom of God which was given to him, he wrote the Logos, which is a discourse of wisdom. And he also wrote the Mystagogiae, besides the Festal Letters and the Catecheses. And the followers of the impure heresy came to him, and disputed about the Faith; but by the grace of the Lord which was with him he resolved their arguments, sweeping them away like a spider 's web; and he spoke courteously to them, and taught them to understand the mysteries of Christian doctrine, and made them like Achab before our Father Elias, the prophet.

In the eighth year of Damian's patriarchate, a satanic thought fell into the hearts of the Acephali who were living in the east of Egypt. For there were four priests remaining over from that impure council, and they said : « What shall we do? We are perishing, and no bishop is left to us. Come therefore, let us make one of ourselves bishop, lest the remembrance of us perish from the face of the earth. » Then they chose the oldest among
* P. 84 them, whose name was Barsanuphi, and the three priests * took him and

فانهضوا بنا نجعل واحداً منا اسقفاً لئلا يبيد ذكرنا من على الارض ثم انهم اختاروا[1]
اكبرهم وكان اسمه بارسنوفة[2] فاخذوه * الثلثة اقساء وجعلوه اسقفاً وسميت مقالته المخالفة * P. 84
كاسمه فلمّا سمع اهل غربى مصر بذلك غضبوا جداً لاجل انّهم فعلوا ذلك ولم يشاوروهم
فافترقوا منهم ولم يساعدوهم وبهذا الحكم لم يكن لهم من يعمّدهم ولا يقربهم ولا
يصلى بهم فوسموا الاخر لهم اسقفاً وكان الملك ذلك الزمان موريق وكان محباً للمال
جدّاً وكان يطرد الارثذكسيين ولما تنيّح الاب تاوفانيوس[3] البطرك ومضى الى الرب عمد
اهل انطاكية الى رجل من كهنة البيعة اسمه بطرس فجعلوه بطركاً وكان غليظ القلب
مظلماً فى افكاره مضطرب العقل مقاوماً للامانة المستقيمة كما قال الحكيم فى الله كيرلص
البطرك القديس لاجل اصحاب اناطوليوس انهم مظلمو الافكار ومن اجل الاتحاد الذى
بين الكرسيين كتب بطرس رسالة سنوديقا الى الاب دميانوس البطرك كما جرت العادة
فلما وصلت السنوديقا اليه فرح بها وجمع الاساقفة وفيما هو يميز كلامه المنصوص فيها

1. G om. to مقالته add. فعلوا ما قالته. — 2. B ارستوقة E ورسنوفة F ارشنوقة. — 3. ABDE تاوفيلس G تاوفيلس.

made him bishop, and his heretical doctrine was named after his name.

When the people of the west of Egypt heard of this, they were exceedingly angry because they had done this without consulting them; so they separated from them, and would not join them. For this reason they had none to baptize them or give them communion or pray with them. So the others ordained a bishop for them. Now the prince at that time was Maurice, who loved money exceedingly, and rejected the orthodox.

When the Father Theophanes, the patriarch, went to his rest and departed to the Lord, the people of Antioch took one of the priests of the church, whose name was Peter, and made him patriarch. And he was coarse-minded, and sinful in his thoughts, and disturbed in his intellect, and opposed to the right faith, as that wise man in the Lord, Cyril, the holy patriarch, said with regard to the followers of Anatolius : « They are dark in their thoughts ».

On account of the union between the two sees, Peter wrote a synodical epistle to the Father Damian, the patriarch, according to the usual custom. So when the synodical letter came to Damian, he rejoiced at it, and assembled the bishops. But when he examined Peter's doctrine declared in it, he found in it an error in the confession of the Holy Trinity. Therefore he sought in his wisdom and gentleness to draw the said Peter to himself by kindness, that the Church might not be divided, nor the union between the two sees be

وجد فيه عثرة فى الاعتراف بالثالوث المقدس[1] وطلب بحكمته ودعته ان يجذب اليه
بطرس المذكور برفق حتى لا تنقسم البيعة ولا يفترق الاتحاد الذى بين الكرسيّين
فكتب اليه ميمرًا يذكر فيه جميع المخالفين والتعليم الذى وضعه ساويرس البطرك[2]
غرضًا فى ان يفهمه الامانة ليدبر عقله لان بطرس قال بحكمته البرانية ان لا حاجة الى
ذكر الثالوث وكانوا معلمو البيعة اجمعون وكيرلص الحكيم ومن جآء بعده الى ايام
دميانوس فى كتبهم يعترفون بالثالوث المقدس انه ثلثة اقانيم طبيعة واحدة لاهوت واحد
خالق ليس فيه مخلوق وانه مفترق بالاقانيم متحد بالجوهر والاسم[3] بوحدانية وان الله
خالق النيرين العظيمين فالشمس لسلطان النهار والقمر النير الاصغر لسلطان الليل وكان
الفعل يسبق التسمية وقال الله لتجتمع المياه ويظهر اليبس فسمى الله موضع اجتماع المياه
بحورًا وسمى اليبس ارضًا ان الفعل يسبق التسمية وهكذا يجب عليك ان تفهم هذا
ان طبيعة الخالق الواحدة الفاعلة لكل شىء فمن الذى عرف ضمير الرب ومن كان له
مشيرًا ومن يدفع له حتى يطلب منه العوض لان كل شىء من عنده والمجد للثالوث

1. E add. لانه قال لا حاجة الى ذكر الثالوث. — 2. E om. يعترفون بالثالوث المقدس to انه add. وان الثالوث المقدس وغيره. — 3. E om. هذا to الكلام add. وكلام كثير.

broken. So he wrote to him a homily in which he reminded him of all the heretics, and of the doctrine laid down by Severus, the patriarch, with the object of making him understand the faith, in order to guide his intelligence. For Peter said in his strange philosophy : « There is no necessity to name the Trinity ». Yet all the Doctors of the Church, and Cyril the Wise, and those that came after him, till the days of Damian, in their writings confess the holy Trinity, declaring that it is Three Persons and One Nature and One Godhead, creating and containing nothing created; and that it is divided in Persons, and truly united in substance and in name. They declare that God is the Creator of the two great luminaries; for the sun is made to rule the day, and the moon, as the lesser luminary, to rule the night; and that the act of creation took place before the name was given; and that God said : « Let the waters be gathered together, and let the dry land appear »; and God called the place of the gathering of the waters the seas, and called the dry part land; and that the act preceded the naming. « So likewise must thou understand this », adds Damian, « that the nature of the Creator is the one single nature which does all things. For who knows the thoughts of the Lord, and who can point them out; and who can give to him that he may seek from him a reward? For all things are from him. And glory be to the Holy Trinity, the consubstantial, the all-perfect, who accepts no new thing

المقدّس المساوى الكامل فى كل شىء الذى لا يقبل شيئاً جديداً ولا اسماً جديداً بالجملة بل اساميه[1] ثابتة وافعاله معاً هذا الكلام كتب به الاب دميانوس البطرك الى بطرس بطرك انطاكية وكان بطرس بطرك انطاكية مثل الافعى الصمّاء التى تسدّ اذنيها فلا تسمع كلام الحاوى[2] ولا دواء يصنعه حكيم بل بقى مدمناً على فكره الضال يعترف[3] ويقول بلسانه الذى يستحق القطع ما * الحاجة الى تسمية الثالوث وكان يقسم الثالوث الغير منقسم فصار * P. 85
بين المصريين والمشرقيين خصومة بهذا السبب واقاموا هكذا عشرين سنة مختلفين بغير اتفاق حتى رحم الله شعبه الذى هو يهتم به فى كل حين وقصف عمر المخالف وابادة من العالم وكان دميانوس البطرك المغبوط مهتمّاً فى كل ايامه بما يقهر به المخالفين بكتبه وميامره واقاويله وكان فى زمانه اساقفة يتعجب منهم ومن طهارتهم وفضلهم فمنهم يوحنا البرلسى ويوحنا تلميذه وقسطنطين الاسقف واكليسطس واخرون كثير مهتمون بكرم رب[4] الصباؤوت ولم يكن دميانوس البطرك يفتر من التعليم كل ايام حياته ومن كثرة

1. ABDG اساميها ثابتة وافعالها الخ. — 2. EG الراقى. — 3. E om. to الغير منقسم. — 4. Mss. الرب.

and no new names at all; but his names are sure, and his deeds together with them »..

This discourse the Father Damian, the patriarch, wrote to Peter, patriarch of Antioch. But Peter, patriarch of Antioch, was like the deaf asp[1] which stops its ears and will not listen to the voice of the charmer nor to the medicine which a wise man prepares; nay he remained obstinate in his erroneous ideas, confessing and saying with his tongue which deserved to be cut out : « What * is the need of naming the Trinity? » Thus he divided the Undivided Trinity. * P. 85 So there was a conflict between the Egyptians and the Orientals on this account; and they remained thus for twenty years disputing without coming to an agreement, until God had mercy on his people of whom he has care at all times, and broke off the life of the heretic, and removed him from the world.

And Damian, the blessed patriarch, remained all his days composing letters and homilies and treatises, in which he refuted the heretics. And there were in his days certain bishops whom he admired, marvelling at their purity and excellence; and among them was John of Burlus, and John his disciple, and Constantine the bishop, and Cleistus, and many others who tended the vineyard of the Lord of Sabaoth. And the patriarch Damian did not cease to teach all the days of his life. And through the multitude

1. Ps. LVIII, 4, 5 (Sept. LVII).

صومه وصلاته ومجاهدته وتكميل سعيه اعتل وتنيح بسلام الرب بعد ان اقام بطركاً ستاً وثلثين سنة حافظاً للامانة الصحيحة فى شيخوخة حسنة ومضى الى السيّد المسيح الذى احبّه فى اليوم الثامن عشر من بؤونة

انسطاسيوس[1] البطرك

وهو من عدد الاباء السادس والثلثون

والسيّد المسيح نظر الى شعبه اذ هو رئيس الرعاة وهاديهم واقام انساناً حكيماً مزيناً بالفضائل اسمه انسطاسيوس من اهل الاسكندريّة من اقساء[2] بيعتها عارفاً بالكتب وحقيقة الامانة فاجلس باحكام الله الغير مدركة على الكرسى الرسولى وكان يصلح الاساقفة والكهنة كقانون البيعة وكان قوى القلب يمضى الى المدينة فى كل وقت ويدخلها ويقسم فيها الكهنة وقد ذكرنا فيما تقدم ان الاساقفة الارثدكسيين كانوا ممنوعين من الدخول الى الاسكندريّة وكان يجذب اليه كثيراً من الشعب بحكمته لانه كان انساناً

1. Mss. نسطاسيوس and so frequently. — 2. Mss. قسا.

of his fasts and prayers and conflicts, when his course was finished, he fell ill, and went to his rest in the peace of the Lord, after remaining patriarch thirty-six years, preserving the true faith in a good old age. And he departed to the Lord Christ whom he loved on the 28th day of Baunah.

ANASTASIUS, THE THIRTY-SIXTH PATRIARCH. A. D. 605-616.

And the Lord Christ considered his people, for he is the chief and leader of shepherds, and raised up a wise man adorned with virtues, whose name was Anastasius, an inhabitant of Alexandria and one of the priests of the church there, learned in the scriptures and in the doctrines of the faith. So he was placed by the ineffable decrees of God upon the apostolic throne, and began to appoint the bishops and the priests according to the canon of the Church. Anastasius was brave of heart, and went to the city at all times, and entered therein, and ordained the priests there; for, as we have mentioned above, the orthodox bishops were forbidden to enter Alexandria; and he drew many of the people to himself by his wisdom, for he was a learned man, known through his appointment to the city-council. He had been presiding priest in the two churches that we have mentioned,

عالمًا معروفاً بالتقدمة فى الديوان وكان قساً مقدماً فى البيعتين اللتين ذكرناهما اعنى الانجيليون وقسما ودميانوس وديارات العذارى واكثر الديارات وبدأ يبنى بيعة بعد بيعة واخذ البيعة التى هى بربوة[1] أثارات وبيعة على اسم ميكائيل وكان له تعب عظيم من جماعة[2] تيباريوس وابلساريوس[3] الذين صار عليهم اسم قيانوس[4] واصحاب[5] المجمع الخلقدونى الطمث واخر كان يدعى اولوقيوس هذا كان حنق على الاب انسطاسيوس جدًا وكان يشتهى ان يوقع به كل الاسواء والعذاب فلم يسلمه الله فى يديه وفى تلك الايام قام انسان من الايوان رئيس بطارقة اسمه فوقا وقتل الملك وجلس موضعه وفعل افعالًا قبيحة وكان محبًا للشهوة وافسد جميع بنات البطارقة[6] وكان[7] محبًا للشقاق بغير خوف فلما علم هذا[8] اولوقيوس وسمع خبره * كتب فى[9] الاب انسطاسيوس سعاية * P. 86
الى الملك مملوءة كذبًا وباطلًا وقال[10] انه لما كرز انسطاسيوس فى بيعة يوحنا المعمدانى

1. A بربوت BF بربوب EDG .بر نوب — 2. E om. to .قيانوس — 3. A برباريوس G يرياريوس وابلساريوس F برناريوس وايلساريوس D ترباريوس واتلساريوس B و ابلساريوس بطاركة .بريارنوس ابلساريوس — 4. ABG قاقيانوس DF .اقاقيانوس — 5. E .اصحاب — 6. AB G om. with prec. word. — 7. ABDFG add. .فى ايامه بطريق — 8. ABDFG om. with foll. word, add. .بالاب البطرك — 9. ABDFG .فيه om. 2 foll. words. — 10. E om. to وكتب add. .وارسلها الى الملك فوقا المذكور فلما وصلت اليه الرسالة كتب

namely the Angelion and the church of Cosmas and Damian, and over the convents of virgins, and most of the monasteries.

Then Anastasius began to build church after church. And he took the church which is at Rabwat Atharat, and a church named after Michael. He had great trouble from Tiberius and Belisarius, upon whom the name of Gaianus had come, and from the followers of the impure Chalcedonian council, and from another man who was called Eulogius. This man was exceedingly indignant against the Father Anastasius, and desired to bring upon him all evils and torments; but God did not deliver him into his hands.

In those days there arose a man from the palace, one of the chief officers, whose name was Phocas, and killed the prince, and sat in his place, and did wicked deeds; and he loved carnal pleasure, and corrupted all the daughters of the patricians; and he loved discord without fear. Therefore when Eulogius knew of this, and heard the report of these * things, * P. 86
he wrote to the prince a calumnious letter, concerning the Father Anastasius, full of lies and folly. For he said that, when Anastasius preached in the church of John the Baptist, he anathematized him and the victorious princes and the Chalcedonian council, adding : « And I marvelled that the springs and

احرمه هو والملوك الغالبين والمجمع الخلقدونى ولقد عجبت اذ لم تجف العيون والمياه
هذا كتب به الى الملك ليثير على الارثذكسيين البلاء فلما سمع فوقا المتغلب على الملك
هذا قلق وكتب الى الوالى الذى بالاسكندرية ان ياخذ من الاب البطرك انسطاسيوس
بيعة قسما وداميانوس وجميع رباعها وكلما لها ويدفعها لاولوقيوس الضال فاخذوا البيعة
وحزن الاب انسطاسيوس المغبوط وعاد الى الدير بحزن شديد وتنهد عظيم وكان يشتهى
ان يجمع الله اعضاء البيعة التى فرقها الشيطان اعنى فرقة انطاكية من الاسكندرية التى
كان سببها بطرس بطرك انطاكية فسمع الله صلواته ومات بطرس المذكور وجلس
عوضه على كرسى ساويرس بانطاكية انسان راهب قس عالم اسمه اتاسيوس حكيم جدًا
طاهر القلب وهو[1] الذى قال ميمرًا يذكر فيه القديس ساويرس وكلمن قرأه علم ان
السيد المسيح معه وحكمته فيه فلما سمع الاب انسطاسيوس بجلوس اتاسيوس بطركًا
على كرسى[2] انطاكية سبق وكتب اليه سنوديقا مملوءة حكمة وجعله فيها شريكًا له واخًا

1. E om. to وحكمته فيه. — 2. ABG om. DF om. from على to انطاكية.

the waters were not dried up ». This Eulogius wrote to the prince that he might stir up trials for the orthodox. So when Phocas, who had taken possession of the empire, heard this, he was troubled, and wrote to the governor in Alexandria, that he should take from the patriarch Anastasius the church of Cosmas and Damian and all its dependances, and all that belonged to it, and give it to Eulogius, the misguided. Accordingly they seized that church; and the Father Anastasius, the blessed, was sad, and returned to the monastery with great grief and much sighing. And he desired that God might reunite the members of the Church which Satan had divided; I refer to the division of Antioch from Alexandria, the cause of which was Peter, patriarch of Antioch; and God heard his prayers; for Peter the aforesaid died, and there sat instead of him, upon the throne of Severus at Antioch, a man who was a monk and priest and scholar, named Athanasius, exceedingly wise, and pure in heart. And it was he who delivered a homily in which he spoke of the holy Severus; and everyone that read it knew that the Lord Christ was with him, and his wisdom was within him.

So when the Father Anastasius heard that Athanasius had taken his seat as patriarch upon the throne of Antioch, he hastened to write to him a synodical letter full of wisdom, in which he styled him his colleague and one who was brother and friend, and one turning his attention to the faith, and to the rectification of that which had been corrupted by Peter, the misguided one who was now dead. « For the whole of the spiritual Israel

وصاحبًا[1] ومديرًا غرضًا فى الامانة واصلاح[2] ما افسده بطرس الضال المتوفى وجميع اسرائيل الروحانى قطيع واحد وتوحده لكى تاخذ اكليل الشهادة والاتحاد وكان اتناسيوس رضًا جيّدة مثمرة فقبل البذر الروحانى بفرح واخذ السنوديقا الواصلة اليه وجمع الاساقفة الذين فى كرسيه وقال لهم اعلموا ان المسكونة اليوم تفرح بالسلامة والمحبة لان الظلمة الخلقدونية قد جازت وقد بقى هذا الغصن الواحد المنير المثمر من الكرمة الحقيقيّة الذى هو كرسى مرقس الانجيلى وكورة مصر وقد كنا نحن مختلفين مبدّدين من بعد البطرك ساويرس الذى كان لنا مرشدًا وطريقًا للخلاص وقد عرفتم ان بطرس الرسول ومرقس الانجيلى كانت بشارتهما واحدة وبها كانا يبشران وكذلك ساويرس وتاودوسيوس كان لهما امانة واحدة واتحاد واحد وصبروا على النفى والجهاد الى التمام فلما سمع الاباء الاساقفة كلامه فرحوا جدًّا واتفقوا على قبول السنوديقا وان[3] تكون البيعتان واحدة ويكون البطركان روحًا واحدة وسراجًا منيرًا للارثدكسيين فقام المغبوط اتناسيوس واخذ معه خمسة

1. E om. to والاتحاد. — 2. ABDG وصلاح. — 3. E om. to للارثدكسيين.

is one flock », wrote Anastasius, « and thou shalt unite it, that thou mayest receive the crown of testimony and unity ».

Now Athanasius was good fruitful ground, and therefore he received the spiritual seed with joy, and took the synodical letter which had come to him, and assembled the bishops of his diocese, and said to them : « Know that the world to-day rejoices in peace and love, because the Chalcedonian darkness has passed away, and there has remained this one light-giving and fruit-bearing branch of the true vine, which is the see of Mark the evangelist, and the province of Egypt. For we have been heretics and schismatics since the patriarch Severus, who was to us a guide and a way of salvation. And you know that Peter the apostle and Mark the evangelist had one gospel which they preached; and so also Severus and Theodosius had one faith, and lived in unity, and endured exile and conflicts to the end ».

So, when the fathers and bishops heard his discourse, they rejoiced greatly and agreed to accept the synodical letter, and declared that the two churches should be one, and that the two patriarchs should be of one spirit, and a lamp illuminating the orthodox.

So the blessed Athanasius arose, and took with him five bishops, excellent and learned, and journeyed in a ship to Alexandria. But when they arrived, they were informed that the Father Anastasius was in the monasteries; and therefore they went out to him. Then, when he heard that the patriarch of

اساقفة فضلاء معلمين وسار فى مركب الى الاسكندريّة فلما وصلوا اعلموهم ان الاب
انسطاسيوس البطرك فى الديارات فخرجوا اليه فلما سمع ان بطرك انطاكية قد جاء اليه
جمع الاساقفة والكهنة والرهبان وقام بتواضع كثير عظيم وخرج ماشياً حتى تلقاه بالقراءة
* P. 87 *والتسبيح والفرح والبهجة ودخلوا جميعاً الى الدير الذى هو ساحل البحر شرقى بحرى
الديارات وجلسوا فيه هناك بسلامة وفرح وانفذ الاب انسطاسيوس للوقت واحضر كهنة
الاسكندرية كلهم ليحضروا اجتماع الاباء وليكملوا القداس معهم ويتناولوا من السرائر
المقدسة وتكلم اتاسيوس فى ذلك المجمع بكلام عجيب مملوء حكمة حتى تعجب كلمن
كان حاضرًا ثم قال فى هذه الساعة يا احبائى يجب ان ناخذ قيتارة داءود ونرتل بصوت
المزمور ونقول الرحمة والحق تلاقيا اتاسيوس وانسطاسيوس قبلا[1] بعضهما بعضًا الحق
من ارض مصر ظهر والبر من الشرق اشرق وصارت مصر والشأم مقالة واحدة صارت
الاسكندريّة وانطاكية بيعة واحدة وعذراء واحدة لعريس واحد طاهر تقى هو الرب يسوع
المسيح الابن الوحيد كلمة الاب واقام الاب اتاسيوس عند الاب انسطاسيوس شهرًا

1. Mss. قبل.

Antioch had come to him, he assembled the bishops and priests and monks, and arose in great humility, and went out on foot, until he met him, with
* P. 87 chants * and hymns and joy and gladness. And they entered together into the monastery which is on the sea-shore, to the north-east of the monasteries, and there they sat in peace and joy.

And the Father Anastasius sent at once and summoned all the clergy of Alexandria, that they might be present at the meeting of the fathers, and might celebrate the liturgy with them, and communicate of the Holy Mysteries. And Athanasius pronounced at that assembly a wonderful discourse, full of wisdom, so that everyone who was present marvelled; and at the end he said : « At this hour, O my friends, we must take the harp of David, and sing with the voice of the psalm[1], saying : Mercy and truth have met together; Athanasius and Anastasius have kissed one another. The truth has appeared from the land of Egypt, and righteousness has arisen from the East. Egypt and Syria have become one in doctrine; Alexandria and Antioch have become one Church, one virgin-bride of one pure and chaste bridegroom, who is the Lord Jesus Christ, the Only-Begotten Son, the Word of the Father ».

And the Father Athanasius remained with the Father Anastasius for one month, while they meditated together upon the holy scriptures and profitable

1. Ps. LXXXV, 10 (Sept. LXXXIV, 11).

واحدًا ينظران[1] كلاهما فى الكتب المقدسة والكلام المربح ويتكلمان على ذلك ويتحدثان فيه ثم عاد الى كورته بسلام وكرامة عظيمة ومن ذلك اليوم صار الاتفاق بين كرسى انطاكية وكرسى الاسكندريّة الى يومنا هذا وكان الاب انسطاسيوس مهتمًا بامور البيعة بحرص عليها وبالعلوم الروحانية لان[2] الرب انعم عليه بهدوء ومن اول سنة جلس على الكرسى بدأ من اول الحروف ᴀ ʙ وجعله اول حرف يكتب به فى كل سنة فى كتاب مسطاغوجى وسنوديقا وسطاتيكا[3] وارطستكا[4] وميمر واقام على الكرسى اثنتى عشرة سنة ضابطًا الامانة المستقيمة الارثدكسيّة وكتب فيها اثنى عشر كتابًا فلما[5] كان فى اربعين يوم الصوم الذى للميلاد نظر السيّد المسيح اليه المتفقد للمؤمنين به صانع العجائب فى قديسيه واراد ان ينقله الى كورة الاحياء الى الابد فتنيّح فى الثانى والعشرين يومًا من كيهك سنة ثلثمائة وثلثين لديقلاديانوس قاتل الشهداء الابرار شفاعتهم تكون معنا امين

1. E om. to فيد. — 2. E om. to وميمر. — 3. Mss. واسطانيكا. — 4. ABDG وانطستكا F وارطستيكا. — 5. E om. to الى الابد.

doctrines, speaking of these matters and discussing them. Then Athanasius returned to his province in peace and great honour; and from that day there has been agreement between the see of Antioch and the see of Alexandria to this day.

And the Father Anastasius provided for the affairs of the Church with assiduity, and for spiritual learning, for the Lord granted him tranquillity. And from the first year that he sat upon the throne, he began from the first of the letters of the alphabet, and made each successive letter the first letter of that which he wrote every year in a book, whether mystagogia, or synodical epistle, or systatic epistle, or festal epistle, or homily. And he remained upon the throne, holding the orthodox faith, for twelve years, during which he wrote twelve books.

And during the forty days of the Fast before Christmas, the Lord Christ, who longs for those that believe in him, and who does wonders among his saints, looked upon him, and was pleased to translate him to the land of those that live for ever. So he went to his rest on the 22nd day of Kihak, in the year 330 of Diocletian, the slayer of the Righteous Martyrs. May their intercessions be with us! Amen!

اندرونيقوس البطرك

وهو السابع والثلثون من العدد

فلما تنيّح انسطاسيوس اجلسوا على الكرسى انسانًا عالمًا شماساً من كنيسة الانجيليون بتولاً كاتباً اسمه اندرونيقوس وكان غنياً جدًّا يحب الصدقة مقدماً فى الشعب محبًا للرحمة لا يفتر من الاعطاء وكان اهله مقدمى المدينة حتى انهم ولوا ابن عمّه ديوان الاسكندريّة ومن اجل قوة سلطانه وتقدمته لم يقدروا الهراطقة يخرجونه من
* P. 88 الاسكندريّة الى الديارات * كما كان تقدم قبله بل جلس فى قلايته فى بيعة الانجيليون ايامه كلها وكان قد قام فى الفرس ملك اسمه كسرى فجمع امة كبيرة وجاء بقوة عظيمة على جيش الروم فاهلكهم وابادهم وافناهم وتسلط على ارض الروم وارض الشأم وسبى ارض فلسطين ودميا[1] وارض مصر وداسهم كما تدوس البقر الاندر وجمع اموالهم وكلما كان لهم الى خزائنه وكان لكثرة محبته فى المال يقتل انسانًا على دينار واحد وعلى ما مقداره ثلثة دنانير لانه كان كثير الشعب لا يعرف الله بل كان يعبد الشمس

1. E دمياط F om.

ANDRONICUS, THE THIRTY-SEVENTH PATRIARCH. A. D. 616-622.

When Anastasius went to his rest, they seated upon the throne a learned man, a deacon of the church of the Angelion, a virgin and a scribe, whose name was Andronicus. He was very rich, much inclined to almsgiving, a leader of the people, loving mercy, and incessant in giving; and his family were leading people of the city, inasmuch as his cousin had been appointed head of the council of Alexandria. Therefore on account of the power of his authority and his eminence the heretics could not drive him out of
* P. 88 Alexandria to the monasteries, * as had been done before him; but he resided in his cell at the church of the Angelion, all his days.

Now there had arisen in Persia a king named Chosroes, who assembled a great host, and came with mighty power against the army of the Romans, and destroyed them utterly, and annihilated them. He took possession of the land of the Romans, and the land of Syria, and took captive the land of Palestine and Idumaea, and the land of Egypt, and trod them down as the oxen tread the threshing-floor, and collected their wealth and all that they had into his treasuries. And, on account of his love of money, he would kill a man for one denarius, or for something worth three denarii; for he had many subjects, and he knew not God, but worshipped the sun.

فلما اخذ مصر وتسلط جعل اهتمامه ان يفتح المدينة العظمى الاسكندرية وكان هناك ستمائة دير عامرة بهاناطون[1] مثل ابراج الحمام وكانوا مستغنين بطرين بلا خوف من كثرة نعمتهم ويفعلون افعال الهزوء وكان جيش الفرس قد احاط بهم من غربى الديارات ولم يبق لهم ملجأ فقتلوا جميعهم بالسيف الا قليلًا منهم اختفوا فخلصوا وجميع ما كان هناك من المال والاوانى نهبوه الفرس واخربوا الديارات الى الان ولما وصل الخبر الى الاسكندريّة فتحوا ابواب المدينة ورأى الوالى الفارسى مقدم الحرب النائب عن الملك كسرى فى منامه شخصًا فى الليل يقول له فى منامه سلمت هذه المدينة لك وبناءها وكلما فيها فاياك ان تؤذيها بل لا تبق اهلها فيها لانهم منافقو الدين ويدعون[2] مقدمهم بلغتهم السلار اى الامير فلما اخذ السلار ملكهم وهو الذى بنى فى الاسكندريّة الايوان الذى يدعى[3] طراوس وهو الآن يسمى قصرًا فارسيًا وتفسيره بيت الملك جعل بمكره امرًا فامر كل شاب فى المدينة من ابن ثمانى عشرة سنة الى خمسين سنة ان يخرجوا ياخذون

1. ABG يتهانفون E om. — 2. E om. to ملكهم add. والمقدم هذا. — 3. E om. to الان.

So when he took Egypt, and gained power, he made it his care to conquer the great city of Alexandria. And there were at Henaton near that city six hundred flourishing monasteries, like dovecotes; and the monks were independent, and insolent without fear, through their great wealth; and they did deeds of mockery. But the army of the Persians surrounded them on the west of the monasteries, and no place of refuge remained for them; and so they were all slain with the sword, except a few of them, who hid themselves, and so were safe. And all that was there of money and furniture was taken as plunder by the Persians; and they wrecked the monasteries, which have remained in ruins to this day.

And when the news arrived at Alexandria, the inhabitants opened the gates of the city. And the Persian governor, the leader of the war and lieutenant of king Chosroes, saw in his dream at night a personage who said to him: « I have delivered up to thee this city and its buildings and all that it contains. Therefore take heed that thou injure not the city, but let not its inhabitants be left within it; for they are hypocrites in religion ». Now the Persians call their leader in their own language *Salar*, which means « commander »; and it was this *Salar* who built at Alexandria the palace which is called *Ṭarâwus*, the interpretation of the name being « House of the King », and is now named Castle of the Persians. So when he received authority over the people of Alexandria, he did in his cunning as follows. He commanded all the young men in the city, from the age of eighteen to

عشرين دينارًا كل واحد فاجتمع جميع شباب المدينة وكتب اسماؤهم وهم يظنون انهم ياخذون العطية التى وعدهم بها فلما علم ان جميعهم قد خرج ولم يبق احد منهم امر جيشه ان يحيط بهم ويقتلهم الجميع بالسيف فكان عدد من قتل ثمانين الف رجل ولما فعل هذا عاد الى الصعيد وكان فى مدينة نقيوس التى هى ابشدى قوم فاعلموه حال الرهبان الذين فى الجبال والمغاير وتقديرهم سبع مائة راهب وان الحصن يجمعهم وان افعالهم ذميمة من كثرة ما عندهم من النعم فلما سمع السلار خبرهم ارسل جيشه فاحاط بهم فلما اشرقت الشمس دخلوا فقتلوا جميعهم بالسيف ولم يبق واحد منهم وفعل هذا السلار من البلايا كثيرًا لانه ما كان يعرف الله والزمان يضيق عن ذكر افعاله فلما كمل البطرك اندرونيقوس[1] ست سنين فى بطركيته وقاسى هذه الامة ورأى هذه الامور
* P. 89 *الصعبة التى لقيها وصبر عليها تنيّح ومضى الى الرب بسلام كامل وهو ضابط الامانة المستقيمة امانة ابائه فى الثامن من طوبة

1. Mss. اندرونيقوا.

fifty, to go out and receive twenty denarii each. So all the young men of the city assembled, and their names were written down; while they thought that they would receive the gift which he had promised them. And when he knew that all of them had come out, and that not one of them was left within the city, he commanded his troops to surround them, and slay them all with the sword. And the number of those that were thus slaughtered was eighty thousand men.

And when the *Salar* had done this, he marched away to Upper Egypt. And there were in the city of Niciu, which is also called Ibshadi, certain persons who gave him information concerning the monks who lived on the mountains and in the caves, the number of whom was seven hundred, and told him how they were enclosed within a fortified wall, and that their deeds were reprehensible, on account of the greatness of their wealth. So when the *Salar* heard this report of them, he sent his troops and surrounded them. And when the sun rose, they entered and slew all of them with the sword, and not one of them remained.

And this *Salar* was the cause of many troubles, because he knew not God. But the time is too short to recount his deeds.

So when the patriarch Andronicus had accomplished six years in his patriarchal office, and had suffered from this nation of the Persians, and
* P. 89 seen all these * disasters, which he encountered and patiently endured, he went to his rest, and departed to the Lord in perfect peace, holding fast to the right faith, the faith of his fathers, on the 8th. of Tubah.

بنيامين البطرك

وهو الثامن والثلثون من العدد

وكان قبل نياحة الاب اندرونيقوس[1] بسنة واحدة اخ خائف مؤمن اسمه بنيامين فى دير يعرف بدير قنوبوس[2] اتى اليه فى ذلك الوقت واوى فيه الى شيخ قديس اسمه ثاونا لان هذا الدير لم تخربه الفرس معما اخربوه لانه كان فى شرقى بحرى المدينة وكان سائطوس[3] حافظًا لها وهذا الاخ بنيامين هو من اهل البحيرة ومن ضيعة[4] تعرف برشوط وكان قد رغب فى الرهبنة والزهد ورفض والديه وكلما كان لهم وكانوا اغنياء جدًّا ومضى الى الدير فالبسه الشيخ القديس ثاونا اسكيم الرهبنة ورباه بخوف الله وكان ينمو يومًا بعد يوم حتى[5] تقدّم قدسه وصبره[6] وتغلبه وحفظ الكتب حتى ان الذى حل بالكبير بولس حل به مثله لان بولس تربى باورشليم عند رجل اسمه غمالآئيل فرفعته همته ونعمة السيّد المسيح حتى

1. Mss. اندرونيقوا. — 2. A قدروس BG قيرنوس DEF قبربوس. — 3. Mss. مليطوس. — 4. D قرية. — 5. E om. to هذا بنيامين كان. — 6. DF om. with foll. word.

BENJAMIN I, THE THIRTY-EIGHTH PATRIARCH. A. D. 622-661.

One year before the Father Andronicus died, there was a God-fearing and believing brother, whose name was Benjamin, in a monastery called the Monastery of Canopus, who came to it at that time and took refuge there with a holy old man whose name was Theonas. For the Persians had not destroyed this monastery among the rest that they had wrecked, because it lay to the north-east of the city, which Saitus was protecting. This brother Benjamin was a native of the province of Al-Buhairah, and came from a hamlet called Barshût. And he had longed after the monastic life and the practice of asceticism; and so he left his parents and all that they had, for they were very rich, and departed to the monastery, where the holy old man, Theonas, clothed him with the habit of the monastic life, and brought him up in the fear of God; and he grew day by day until his holiness and patience and self-restraint made great advances. And he learnt the scriptures by heart, until what happened to Paul happened likewise to him; for Paul was brought up at Jerusalem with a man whose name was Gamaliel; and then his own assiduity and the grace of the Lord Christ raised him, until he became many times more capable and more excellent than his teacher. So also this Benjamin used to chastise himself

صار اوفى وافضل من معلمه دفعات كثيرة وكذلك هذا بنيامين كان يعذب نفسه بالنسك ولا ينام ليلة يكون فيها اجتماع فى البيعة وكان اكثر قراءته فى انجيل يوحنا المغبوط لانه حفظه فنظر فى بعض الليالى فى منامه رجلًا منيرًا وقف به وقال له افرح يا بنيامين الخروف المتواضع والراعى معًا الذى يرعى القطيع الناطق الذى للسيّد المسيح فلما سمع هذا الكلام اضطرب وقلق ثم انه فرح بما انعم به عليه من السماء وقام مسرعًا فاعلم اباه ثاونا فصدّق الشيخ قوله فى هذه الرؤيا لكنه قال له لا تطيح يا ولدى فان الشيطان اراد بهذا ان يهلكك بالكبرياء فامض الآن واستيقظ لنفسك ولا تعثر بالمجد الفارغ لان هو ذا لى فى هذا الدير خمسون سنة ما رأيت شيئًا من هذا ولا قال لى احد انه رأى مثل هذا فسكت بنيامين وقبل قول معلمه وكانت النعمة تتزايد عنده يومًا بعد يوم من عند الله سبحنه وكان جميع كلامه وتقلباته بتأييد سمائى وكان الشيخ ثاونا وكلمن يعرفه يبهتون عن نعمة الله التى عليه وظنوا انه قد اختل حتى ان الشيخ ثاونا اخذه ومضى الى الاب اندرونيقوس البطرك وشرح له حاله فقال قدمه لى لاسمع كلامه فلما دخل اليه

by ascetic practices, and took no sleep during the nights when there was an assembly in the church. And he read especially in the Gospel of the Blessed John, for he learnt it by heart.

And on a certain night he saw in his dream a man in shining raiment standing by him, who said to him : « Rejoice, O Benjamin, thou humble sheep, who art also the shepherd that shall feed the reasonable flock of the Lord Christ. » So when he heard these words he was troubled and vexed; but afterwards he rejoiced over the grace given to him from heaven; and he rose hastily and told his Father Theonas; and the old man believed his words with regard to this vision, but said to him : « Err not, my son; for Satan desires by this to cause thee to perish through pride. Go now therefore, and watch over thyself, and fall not by vain-glory. For behold, I have spent fifty years in this convent without seeing any such vision, nor has anyone ever told me that he has seen any such thing ». So Benjamin was silent and accepted his teacher's words; and grace increased in him day by day, sent from the God of glory; and all his words and actions were assisted by heaven. And the old man Theonas, and all who knew Benjamin, were astonished at the grace of God which was upon him, and thought that he was beside himself, until the old man Theonas took him, and went to the Father Andronicus, the patriarch, and explained his circumstances to him. So he said : « Bring him to me that I may hear him speak ». When Benjamin entered, he prostrated himself before the Father Andronicus, the patriarch, who saw the grace of Christ

سجد بين يديه فرأى الاب اندرونيقوس البطرك نعمة المسيح عليه فسأله بسكون ان يعلمه
ما شاهده فاعترف * وقال له صفة الحال فامسكهما البطرك تلك الليلة فلما كان بالغداة طلب * P. 90
ثاونا ان ياذن لهما فى المضى الى ديرهما بسلام قال له البطرك اندرونيقوس اما انت فامض
بسلام واما هذا الاخ بنيامين فليس هو لك من الآن بل الرب قد اصطفاه ليكون له خادماً
وللوقت اخذه وقسمه قساً وصار عنده مساعداً له فى الاعمال البيعية وملكه على الكل
وفرح به اندرونيقوس فرحاً عظيماً ولما دنت وفاته اوصى بان يكون بعده فلما تنيح
جعلوا بنيامين المذكور بطركاً على الكرسى الانجيلى ومكثوا الفرس بعد ذلك ست
سنين اخر ملوك مصر واعمالها ثم ان هرقل مقدم البطارقة من قبل فوقا الملك الكافر
اخذ المملكة وصرف اهتمامه لقتال الفرس وبنعمة السيد المسيح سار اليهم فقتل كسرى
ملكهم الكافر واخرب مدينته وجعلها بريّة وحمل[1] نعمتها وسبيها بفرح الى قوسطنطينية[2]
فلما ملك الارض اقام الولاة فى كل موضع وانفذ والياً الى ارض مصر يدعى قيرس

1. E om. to قوسطنطينية. — 2. Mss. هرسطاطن.

which was upon him, and asked him quietly to make known to him what he had witnessed; and Benjamin confessed, * and described the event to * P. 90 him; and the patriarch kept them both with him during that night.

And when morning came, Theonas asked Andronicus to allow them to depart to their monastery in peace. But the patriarch said to him : « As for thee, depart in peace; but the Brother Benjamin henceforth belongs not to thee, for the Lord has elected him to be a servant to himself ». And straightway he took Benjamin, and ordained him priest. And Benjamin began to live with the patriarch, assisting him in ecclesiastical works, and in his general administration. And Andronicus rejoiced exceedingly over him, and when his death drew near, charged them that Benjamin should be patriarch after him; and so, when he went to his rest, they made the aforesaid Benjamin patriarch upon the evangelical throne.

And the Persians remained rulers of Egypt and its provinces for six more years after that. Then Heraclius, who had been chief of the patricians under Phocas, the misbelieving emperor, succeeded him on the throne, and devoted himself to the task of fighting the Persians. For by the grace of Christ, he marched against them, and slew Chosroes, their misbelieving king, and ruined his city and made it a wilderness, and carried away its wealth and captives in triumph to Constantinople. And when Heraclius obtained possession of the land, he appointed governors in every place. And he sent a governor to the land of Egypt, named Cyrus, to be prefect and patriarch at the same time.

ليكون بطركًا وواليًا معًا فلما وصل الى الاسكندريّة اعلم الاب بنيامين ملاك الرب به وامره ان يهرب فقال له الملأك اهرب انت ومن معك هاهنا لان شدائد عظيمة تنزل عليكم لكن تعزّ فما يقيم هذا الجهاد الا عشر سنين واكتب الى جميع الاساقفة الذين فى كرسيك ليخفوا حتى يجوز غضب الرب فدبر الاب بنيامين المعترف المقاتل بقوّة ربنا يسوع المسيح حال البيعة ورتبها وتقدّم الى الكهنة والشعب واوصاهم بالتمسك بالامانة المستقيمة حتى الى الموت ثمّ كتب الى سائر اساقفة كورة مصر بان يختفوا من قدّام التجربة الاتية وبعد هذا خرج من طريق مريوط وهو ماش على رجليه ليلًا ومعه اثنان من تلاميذه حتى وصل الى المنى ومن هناك مضى الى وادى هبيب وكان الرهبان هناك قليلًا لانه عقيب الخراب الذى كان فى ايام دميانوس البطرك وكانت البربر لا تدعهم يكثرون هناك ثم انه خرج من الديارات بوادى هبيب ومضى الى الصعيد واقام مختفيًا هناك فى دير صغير فى البريّة الى كمال العشر سنين كما قال له ملأك الرب وهى السنين التى كان فيها هرقل والمقوقس[1] مسلطين على ديار مصر ولعظم البلاء والضيق والعذاب

1. Mss. المقوقز.

So when Cyrus came to Alexandria, the angel of the Lord announced his coming to the Father Benjamin, and bade him flee. For the angel said to him : « Flee thou and those that are with thee here, for great troubles will come upon you. But take comfort, for this conflict will last only ten years. And write to all the bishops who are within thy diocese, that they may hide themselves until the wrath of the Lord pass ».

So the Father Benjamin, the confessor, the militant by the power of our Lord Jesus Christ, settled the affairs of the Church and put them in order, and gave injunctions to the clergy and laity, and charged them to cleave to the right faith even unto death. Then he wrote to the rest of the bishops of the province of Egypt, that they should hide themselves before the coming temptation.

And after that he went forth by the road towards Mareotis, walking on foot by night, accompanied by two of his disciples, until he came to Al-Munâ. Thence he went to Wadi Habib. And the monks there were few in number, because it was only a short time after the ruin which took place in the days of the patriarch Damian; and the Berbers did not allow them to multiply there. Then Benjamin went forth from the monasteries in Wadi Habib, and departed to Upper Egypt; and he remained hidden there in a small monastery in the wilderness until the accomplishment of the ten years, as the angel of the Lord had told him. These were the years during which

الذى انزله بالارثدكسيّين لكى يدخلوا فى الامانة الخلقدونية ضل جماعة منهم لا يحصى
عددها قوم منهم بالعذاب وقوم بالهدايا والتشريف وقوم بالسؤال والخداع حتى ان قيرس
اسقف نيقيوس وبقطر اسقف الفيوم وكثيرًا مثلهم خالفوا الامانة الارثدكسيّة لانهم لم
يسمعوا وصية الاب المغبوط * بنيامين ولم يختفوا كغيرهم فصادهم بصنارة ضلالته فضلوا * P. 91
بالمجمع الخلقدونى الطمث وظفر هرقل بالمغبوط مينا اخى الاب بنيامين البطرك فانزل
عليه بلايا عظيمة واشعل فى جنبيه المشاعل حتى خرج شحم كلاه من جنبه وسال على
الارض وقلع اضراسه واسنانه باللكم لاعترافه بالامانة وامر ان يملأ جوالق رملًا ويجعل
القديس مينا فيه ويغرق فى البحر وكان هرقل الكافر قد اوصاهم وقال ان قال احد ان
مجمع خلقدونيّة حق خلوه ومن قال انه ضلال وكذب غرقوه فى البحر ففعلوا ذلك
ورموه فى البحر وهم يمسكون الجوالق واخرجوه من البر مقدار سبع غلوات وقالوا له

Heraclius and the Colchian[1] ruled over the land of Egypt. And on account of the greatness of the trials and the straits and the affliction which the Colchian brought down upon the orthodox, in order that they might enter into the Chalcedonian faith, a countless number of them went astray, some of them through persecution, and some by bribes and honours, and some by persuasion and deceit. So that even Cyrus, bishop of Niciu, and Victor, bishop of the Faiyûm, and many others denied the orthodox faith, because they had not obeyed the injunctions of the blessed Father * Benjamin, and * P. 91 had not hidden themselves as the others did; for the Colchian caught them with the fishing-line of his error, and so they went astray after the impure Chalcedonian council. And Heraclius seized the blessed Mennas, brother of the Father Benjamin, the patriarch, and brought great trials upon him, and caused lighted torches to be held to his sides until the fat of his body oozed forth and flowed upon the ground, and knocked out his teeth because he confessed the faith; and finally commanded that a sack should be filled with sand, and the holy Mennas placed within it, and drowned in the sea. For Heraclius the misbeliever had charged them, saying : « If any one of them says that the council of Chalcedon is true, let him go; but drown in the sea those that say it is erroneous and false. » Therefore they did as the prince bade them, and cast Mennas into the sea. For they took the sack, and conveyed him to a distance of seven bowshots from the land, and said to

1. *Mukaukas* seems to be the Coptic ⲡⲕⲁⲩⲭⲓⲟⲥ, « Colchian » or « Caucasian », and to denote Cyrus, bishop of Phasis, appointed by the emperor Heraclius to be patriarch of Alexandria, and prefect of Egypt. See Dr. A. J. Butler, *On the identity of Al-Mukaukis of Egypt* in *Trans. of Soc. of Bib. Arch.* 1901.

قل ان مجمع خلقدونيّة جيد لا غير ونحن نخليك فلم يفعل وفعلوا هذا به ثلث دفعات فلما لم يفعل غرقوه ولم يغلبوا هذا المجاهد مينا بل غلبهم بصبره المسيحى ثمّ ان هرقل اقام اساقفة فى بلاد مصر كلها الى انصنا وكان يبلى اهل مصر بلايا صعبة وكمثل الذئب الخاطف كان ياكل القطيع الناطق ولا يشبع وهذا الشعب المبارك هم التاودوسيّون وفى تلك الايام رأى هرقل مناماً وقيل له انه ستاتى عليك امة مختونة وتغلبك وتملك الارض فظن هرقل انهم اليهود فامر ان تعمّد جميع اليهود والسامرة فى جميع الكور التى تحت سلطانه ومن بعد ايام يسيرة ثار رجل من العرب من نواحى القبلة من[1] مكة ونواحيها اسمه محمد فرد عباد الاوثان الى معرفة الله وحده وان يقولوا ان محمد رسوله وكانت امته مختونة بالجسد لا بالناموس ويصلون الى الجهة القبلية مشرقين الى موضع يسمونه الكعبة وملك دمشق والشأم وعبر الاردن وسادمه وكان الرب يخذل جيش الروم قدامه

1. A om.

him : « Say that the council of Chalcedon is good and not otherwise, and we will release thee. » But Mennas would not do so. And they did this with him three times; and when he refused they drowned him. Thus they were unable to vanquish this champion, Mennas, but he conquered them by his Christian patience.

Then Heraclius appointed bishops throughout the land of Egypt, as far as the city of Antinoe, and tried the inhabitants of Egypt with hard trials, and like a ravening wolf devoured the reasonable flock, and was not satiated. And this blessed people who were thus persecuted were the Theodosians.

And in those days Heraclius saw a dream in which it was said to him : « Verily there shall come against thee a circumcised nation, and they shall vanquish thee and take possession of the land ». So Heraclius thought that they would be the Jews, and accordingly gave orders that all the Jews and Samaritans should be baptized in all the provinces which were under his dominion. But after a few days there appeared a man of the Arabs, from the southern districts, that is to say, from Mecca or its neighbourhood, whose name was Muhammad; and he brought back the worshippers of idols to the knowledge of the One God, and bade them declare that Muhammad was his apostle; and his nation were circumcised in the flesh, not by the law, and prayed towards the South, turning towards a place which they called the Kaabah. And he took possession of Damascus and Syria, and crossed the Jordan, and dammed it up. And the Lord abandoned the army of the Romans before him, as a punishment for their corrupt faith, and because of

لاجل اماناتهم الفاسدة والحروم التى حلت بهم لاجل مجمع خلقدونيّة من الاباء الاولين
فلما رأى هرقل ذلك جمع جميع جيشه من[1] مصر الى حدود اسوان ومكث يدفع
القطيعة التى سأل حتى يقررها[2] على نفسه وعلى جميع جيوشه ثلاث[3] سنين للمسلمين[4]
وكانوا يسمون المقرر البقط اى انه بقط رؤوسهم الى ان دفع لهم معظم ماله ومات كثير
من الناس من التعب الذى كانوا يقاسونه فلما تمت عشر سنين من مملكة هرقل
والمقوقس وهو يطلب بنيامين البطرك وهو هارب منه من مكان الى مكان مختفياً فى
البيع الحصينة انفذ ملك المسلمين سرية مع امين من اصحابه يسمّى عمراً[5] بن العاص فى
سنة ثلثمائة وسبع وخمسين لديقليطيانوس[6] قاتل الشهداء فنزل عسكر الاسلام الى مصر
بقوة عظيمة فى اليوم الثانى عشر من بؤونة وهو[7] السادس من * يونيوس[8] من شهور * P. 92
الروم وكان الامير عمرو قد هدم الحصن واحرق المراكب بالنار واذل الروم وملك

1. BE om. to ثلاث سنين. — 2. Mss. قررها. — 3. Mss. ثمان. — 4. DF om. — 5. Mss. عمر and so throughout. — 6. AG لدقليطيانوس. — 7. E om. to الروم add. بدسيسة من القبط. — 8. Mss. الرابع من دنكطس.

the anathemas uttered against them, on account of the council of Chalcedon, by the ancient fathers.

When Heraclius saw this, he assembled all his troops from Egypt as far as the frontiers of Aswân. And he continued for three years to pay to the Muslims the taxes which he had demanded for the purpose of applying them to himself and all his troops; and they used to call the tax the *bakt*, that is to say that it was a sum levied at so much a head. And this went on until Heraclius had paid to the Muslims the greater part of his money; and many people died through the troubles which they had endured.

So when ten years were over of the rule of Heraclius together with the Colchian, who sought for the patriarch Benjamin, while he was fleeing from him from place to place, hiding himself in the fortified churches, the prince of the Muslims sent an army to Egypt, under one of his trusty companions, named Amr son of Al-Asi, in the year 357 of Diocletian, the slayer of the martyrs. And this army of Islam came down into Egypt in great force, on the twelfth day of Baunah, which is the sixth of * June, according to the months of the Romans. * P. 92

Now the commander Amr had destroyed the fort, and burnt the boats with fire, and defeated the Romans, and taken possession of part of the country. For he had first arrived by the desert; and the horsemen took the road through the mountains, until they arrived at a fortress built of stone, between Upper Egypt and the Delta, called Babylon. So they pitched their

بعض البلاد وكان مجيؤه للبرية فاخذوا الخيل الجبل حتى وصلوا الى قصر مبنى بالحجارة
بين الصعيد والريف يسمى بابلون فضربوا خيمهم هناك حتى ترتبوا لمقاتلة الروم
ومحاربتهم ثم انهم سمّوا ذلك الموضع اعنى القصر بلغتهم بابلون الفسطاط وهو اسمه
الى الآن وبعد قتالهم ثلث دفعات غلبوا المسلمون الروم فلما رأى رؤساء المدينة هذه
الامور مضوا الى عمرو واخذوا اماناً على المدينة لئلا تنهب وهذا العهد الذى اعطاهم
اياه محمد رئيسهم سمّوه الناموس يقول فيه كورة مصر ومدينة تستقر مع اهلها دفع
الخراج لكم وان تعبد لسلطانكم عاهدوهم ولا تظلموهم ومن لا يرضى ذلك ويخالفكم
انهبوهم وايسروهم فلذلك مسكوا ايديهم عن الكورة واهاليها واهلكوا جنس الروم
وبطريقهم المسمى ماريانوس[1] ومن سلم منهم هربوا الى الاسكندريّة واغلقوا ابوابها
عليهم وتحصنوا فيها وفى سنة ثلثمائة وستين لديقلاديانوس فى شهر دكنبريوس[2] من
بعد ان ملك عمرو مصر بثلث سنين ملكوا المسلمون مدينة الاسكندريّة وهدموا سورها
واحرقوا بيعاً كثيراً بالنار وبيعة مارى مرقس التى هى مبنية على البحر حيث كان

1. Mss. اريانوس. — 2. ABDFG الدركطس الاول E om. with 2 preceding words.

tents there, until they were prepared to fight the Romans, and make war against them; and afterwards they named that place, I mean the fortress, in their language, Bâblûn Al-Fustât; and that is its name to the present day.

After fighting three battles with the Romans, the Muslims conquered them. So when the chief men of the city saw these things, they went to Amr, and received a certificate of security for the city, that it might not be plundered. This kind of treaty which Muhammad, the chief of the Arabs, taught them, they called the Law; and he says with regard to it : « As for the province of Egypt and any city that agrees with its inhabitants to pay the land-tax to you, and to submit to your authority, make a treaty with them, and do them no injury. But plunder and take as prisoners those that will not consent to this and resist you ». For this reason the Muslims kept their hands off the province and its inhabitants, but destroyed the nation of the Romans, and their general who was named Marianus. And those of the Romans who escaped fled to Alexandria, and shut its gates upon the Arabs, and fortified themselves within the city.

And in the year 360 of Diocletian, in the month of December, three years after Amr had taken possession of Memphis, the Muslims captured the city of Alexandria, and destroyed its walls, and burnt many churches with fire. And they burnt the church of Saint Mark, which was built by the sea, where his body was laid; and this was the place to which the father and

جسده موضوعًا هناك وهو الموضع الذى مضى اليه الاب البطرك بطرس الشهيد قبل استشهاده وبارك فيه وسلم اليه القطيع الناطق كما تسلمه فاحرقوا هذا الموضع وما حوله من الديارات وكانت اعجوبة عند حرق البيعة المذكورة فعلها الرب وذلك انه احد رؤساء المراكب وهو رئيس مركب الدوقس سانوتيوس تسلق ونزل الى البيعة واتى الى التابوت فوجد الثياب قد اخذت لانهم ظنوا ان فى التابوت مالاً فلما لم يجدوا شيئاً اخذوا الثياب من على جسد مارى مرقس وبقيت عظامه فيه فلما جعل رئيس المركب يده فى التابوت وجد رأس القديس مرقس واخذها وعاد الى مركبه سرًا ولم يعلم به احدًا وخبأها فى الخن فى قماشه فلما ملك عمرو المدينة ورتب امورها خاف الكافر والى الاسكندرية وهو كان واليها وبطركها من قبل الروم ان يقتله عمرو فمص خاتماً مسموماً فمات لوقته فاما سانوتيوس التكس المؤمن فانه عرف عمرًا سبب الاب المجاهد بنيامين البطرك وانه هارب من الروم خوفاً منهم فكتب عمرو بن العاص الى اعمال مصر كتاباً يقول فيه الموضع الذى فيه بنيامين بطرك النصارى القبط له

patriarch, Peter the Martyr, went before his martyrdom, and blessed Saint Mark, and committed to him his reasonable flock, as he had received it. So they burnt this place and the monasteries around it.

And at the burning of the said church a miracle took place which the Lord performed; and that was that one of the captains of the ships, namely the captain of the ship of the duke Sanutius, climbed over the wall and descended into the church, and came to the shrine, where he found that the coverings had been taken, for the plunderers thought that there was money in the chest. But when they found nothing there, they took away the covering from the body of the holy Saint Mark, but his bones were left in their place. So the captain of the ship put his hand into the shrine, and there he found the head of the holy Mark, which he took. Then he returned to his ship secretly, and told no one of it, and hid the head in the hold, among his baggage.

When Amr took full possession of the city of Alexandria, and settled its affairs, that infidel, the governor of Alexandria, feared, he being both prefect and patriarch of the city under the Romans, that Amr would kill him; therefore he sucked a poisoned ring, and died on the spot. But Sanutius, the believing duke, made known to Amr the circumstances of that militant father, the patriarch Benjamin, and how he was a fugitive from the Romans, through fear of them. Then Amr, son of Al-Asi, wrote to the provinces of Egypt a letter, in which he said : « There is protection and security for the place

العهد والامان والسلامة من الله فليحضر امنًا مطمئنًا ويدبر حال بيعته وسياسة طائفته
* P. 93 فلمّا سمع * القديس بنيامين هذا عاد الى الاسكندريّة بفرح عظيم بعد غيبة ثلث عشرة
سنة منها[1] عشر سنين لهرقل الرومى الكافر وثلث سنين قبل ان يفتحوا المسلمون
اسكندريّة لابسًا اكليل الصبر وشدّة الجهاد الذى كان على الشعب الارثدكسى من
الاضطهاد من المخالفين فلما ظهر فرح الشعب وكل المدينة واعلموا بمجيئه سانوتيوس
التكس المؤمن بالمسيح الذى كان قرر مع الامير عمرو حضوره واخذ له منه الامان
فمضى لذلك الامير وعرفه بوصوله فامر باحضاره بكرامة واعزاز ومحبّة فلما رآه اكرمه وقال
لاصحابه وخواصه ان فى جميع الكور التى ملكناها الى الان ما رأيت رجل الله يشبه[2]
هذا[3] وكان الاب[4] بنيامين حسن المنظر جدًّا جيّد الكلام بسكون ووقار ثمّ التفت عمرو
اليه وقال له جميع بيعك[5] ورجالك اضبطهم ودبر احوالهم واذا انت صليت علىّ حتى

1. E om. to فلما ظهر. — 2. BG يشبهه E مثل. — 3. ABG om. — 4. ABDG هذا بنيامين E om. from وكان to ووقار. — 5. A بيعتك B شعبك.

where Benjamin, the patriarch of the Coptic Christians is, and peace from God; therefore let him come forth secure and tranquil, and administer the affairs of his Church, and the government of his nation ». Therefore
* P. 93 when the holy Benjamin heard this, * he returned to Alexandria with great joy, clothed with the crown of patience and sore conflict which had befallen the orthodox people through their persecution by the heretics, after having been absent during thirteen years, ten of which were years of Heraclius, the misbelieving Roman, with the three years before the Muslims conquered Alexandria. When Benjamin appeared, the people and the whole city rejoiced, and made his arrival known to Sanutius, the duke who believed in Christ, who had settled with the commander Amr that the patriarch should return, and had received a safe-conduct from Amr for him. Thereupon Sanutius went to the commander and announced that the patriarch had arrived, and Amr gave orders that Benjamin should be brought before him with honour and veneration and love. And Amr, when he saw the patriarch, received him with respect, and said to his companions and private friends : « Verily in all the lands of which we have taken possession hitherto I have never seen a man of God like this man ». For the Father Benjamin was beautiful of countenance, excellent in speech, discoursing with calmness and dignity.

Then Amr turned to him, and said to him : « Resume the government of all thy churches and of thy people, and administer their affairs. And if thou wilt pray for me, that I may go to the West and to Pentapolis, and

امضى الى المغرب والخمس مدن واملكها مثل مصر واعود اليك سالماً بسرعة فعلت لك كلما تطلبه منى فدعا له القديس بنيامين واورد له كلاماً حسناً اعجبه هو والحاضرين عنده فيه وعظ وربح كثير لمن يسمعه واوحى اليه باشياء وانصرف من عنده مكرماً مبجلًا وكلما قاله الاب الطوبانى للامير عمرو بن العاص وجده صحيحاً لم يسقط منه حرف واحد فلما جلس هذا الاب الروحانى بنيامين البطرك فى شعبه دفعة اخرى بنعمة المسيح ورحمته فرحت به كورة مصر كلها وجذب اليه اكثر الناس الذين اضلهم هرقل الملك المخالف وكان[1] يجذبهم للرجوع الى الامانة المستقيمة بسكينة ووعظ وملاطفة وتعزية وكثير ممن هرب الى الغرب والخمس مدن خوفاً من هرقل الملك المخالف فلما سمعوا بظهور راعيهم عادوا اليه بفرح ونالوا اكليل الاعتراف وكذلك الاساقفة الذين خالفوا امانته دعاهم ان يعودوا الى الامانة الارثدكسيّة فمنهم من عاد بدموع غزيرة ومنهم من لم يعد حياء من الناس ان[2] يشهر عندهم بانه كان مخالفاً للامانة فبقى على كفره الى ان مات ومن بعد ذلك سار عمرو من الاسكندريّة وعسكره

1. E om. to الملك المخالف. — 2. E om. to مات.

take possession of them, as I have of Egypt, and return to thee in safety and speedily, I will do for thee all that thou shalt ask of me. » Then the holy Benjamin prayed for Amr, and pronounced an eloquent discourse, which made Amr and those present with him marvel, and which contained words of exhortation and much profit for those that heard him; and he revealed certain matters to Amr, and departed from his presence honoured and revered. And all that the blessed father said to the commander Amr, son of Al-Asi, he found true, and not a letter of it was unfulfilled.

Thus when this spiritual father, Benjamin the patriarch, sat among his people a second time, by the grace and mercy of Christ, the whole land of Egypt rejoiced over him; and he drew to himself most of the people whom Heraclius, the heretical prince, had led astray; for he induced them to return to the right faith by his gentleness, exhorting them with courtesy and consolation. And many of those that had fled to the West and to Pentapolis, through fear of Heraclius, the heretical prince, when they heard of the reappearance of their shepherd, returned to him with joy, and obtained the confessor's crown. So likewise the bishops, who had denied their faith, he invited to return to the orthodox creed; and some of them returned with abundant tears; but the others would not return through shame before men, that it should be known among them that they had denied the faith, and so they remained in their misbelief until they died.

And after that, Amr and his troops marched away from Alexandria, and

وسار معه التكس سانوتيوس المحب للمسيح وفى تلك الليلة رأى الاب فى منامه انسانًا
منيرًا لابسًا ثياب التلاميذ وهو يقول له يا حبيبى اعمل لى عندك موضعًا اقيم فيه فى
هذا اليوم لانى احب موضعك وكان الموضع الذى فيه البطرك موضعًا طاهر بلا دنس فى
دير يعرف بدير مطرا الذى هو البسقوبيون لان سائر البيع والديارات التى للعذارى
والرهبان تنجست من هرقل المخالف عند الزامهم بامانة خلقدونيّة الا هذا الدير وحده
* P. 94 فان[1] الذين فيه اقوام اقوياء كثيرًا مصريون وجميعهم اهل ليس بينهم * غريب فلم يقدر
يميل قلوبهم اليه ولاجل ذلك لما عاد الاب بنيامين من الصعيد نزل عندهم لحفظهم
الامانة الارثذكسيّة وانهم لم يحيدوا عنها فلما اراد[2] المراكب التى فيها زاد العسكر
وانفاله وحوائج التكس سانوتيوس المؤمن واصحابه تقلع وقف المركب الذى لخاصته
ولم يقدر يقلع فاجتمع اليه جمع كثير فظنوا انه قد وحل فربطوا فيه لبانات وجروه
بجهدهم فلم يتحرك بالجملة فمضوا[3] الى التكس واعلموه ذلك لانه كان راكبًا مع الامير

1. E om. to لم يحيدوا عنها. — 2. DF ارادوا. — 3. ABG مضى.

the Christ-loving duke Sanutius marched with him. And on that night the father saw in his dream a man in shining garments, clothed in the raiment of the disciples, who said to him: « O my beloved, make a place for me with thee, that I may abide therein this day, for I love thy dwelling. » Now the place, wherein the patriarch dwelt, was a pure habitation without defilement, in a monastery called the Monastery of Metras, which was the episcopal residence. For all the churches and monasteries which belonged to the virgins and monks had been defiled by Heraclius the heretic, when he forced them to accept the faith of Chalcedon, except this monastery alone; for the inmates of it were exceedingly powerful, being Egyptians by race and all of
* P. 94 them natives, without * a stranger among them; and therefore he could not incline their hearts towards him. For this reason, when the Father Benjamin returned from Upper Egypt, he took up his residence with them, because they had kept the orthodox faith, and had never deviated from it.

And when the ships, containing the provisions and booty of the troops, and the baggage of the believing duke Sanutius and his companions, were about to set sail, his own particular ship remained motionless, and could not be got under weigh. Therefore a great crowd assembled near that ship, supposing that it had grounded, and fastened towing-ropes to it, and pulled at it with all their might; and yet it did not move at all. So they went to the duke, and made this known to him, for he was sailing with the commander. Then the duke was greatly astonished; and he anchored the ship

فتعجب جدًّا وارسى المركب الذى الامير عمرو فيه وعاد منه التكس ومعه جمع كثير فلما وصل الى المركب رأى عنده خلقاً كثيرًا لا يحصى عددهم وهم لا يقدرون يحركونه فقال لهم اديروا[1] مقدم هذا المركب الى المدينة فلمّا اداروه للدخول الى المدينة جرى اليها مثل السهم فقال لهم جروه الى برا فجروه حتى انتهى الى مكانه الاول فوقف ولم[2] يتحرك ثم اعادوه الى داخل فجرى[3] وعادوا جروه الى برا فوقف هكذا ثلث دفعات فعند ذلك قال التكس لرئيس المركب اصعد الىّ بقماش النواتيّة افتشه لكى انظر ما هو واعرف السبب الذى اوجب وقوف هذا المركب دون جميع هذه المراكب كلها فخاف الرئيس الذى كان اخذ رأس القديس مرقس الانجيلى فطرح نفسه على رجلى التكس واعترف له بما فعله وان الرأس مخبأ فى قماشه فصعدوا بقماشه من الخن فوجدوا الرأس فيه فمضوا بسرعة واعلموا الاب بنيامين بالخبر على جليّته فركب لوقته واخذ معه جماعة من الكهنة واتى الى التكس وحدثه بالمنام الذى رآه فى ليلته فقال جميعهم حقاً ان هذه رأس القديس مرقس الانجيلى وفى الوقت الذى

1. Mss. ديروا. — 2. E om. to فوقف add. وفعلوا. — 3. ABG تجرى.

in which the commander Amr was, and returned accompanied by many people, and when he arrived at the ship, he saw by it an innumerable crowd of men who were unable to move it. So he said to them : « Turn the prow of this ship to the city. » And when they turned it round as if to enter the city, it sped towards it like an arrow. Then the duke said to them : « Draw it outwards. » So they drew it until it arrived at its former position, and then it stood still and motionless. Then they turned the ship inwards again, and it sped; and they drew it outwards again, and it stood still. This happened three times. Then the duke said to the captain of the ship : « Bring up to me the baggage of the sailors, that I may search among it, so that I may see what it is, and discover the cause which has forced this ship to stand still alone of all these ships ». Then the captain who had taken the head of the holy Mark, the evangelist, was afraid, and threw himself at the feet of the duke, and confessed to him what he had done, and that the head was hidden among his baggage. So they brought up his baggage from the hold, and found the head among it.

Then they went in haste and made known to the Father Benjamin exactly what had taken place. So he mounted his horse at once, and took with him a body of the clergy, and came to the duke, and related to him the dream which he had seen that night; and thereupon they all said : « Truly this is the head of the holy Mark the evangelist ». And as soon as the patriarch

جاء فيه بنيامين البطرك الى المركب واخذ الرأس الطاهرة واطلقه فاقلع المركب لوقته اقلاعاً مستقيماً فعلم هو والتكس وجميع الشعب صحة الخبر وشاهدوا هذه الاعجوبة ومجدوا الله ودفع التكس للبطرك مالاً كثيرًا وقال له ابن بيعة القديس مارى مرقس واسأله السلامة لنا وعاد الاب البطرك الى المدينة والرأس فى حضنه يحملها والكهنة قدامه بالقراءة والتسبيح كما يشاكل استقبال[1] تلك الرأس الشريفة الجليلة وصنع تابوتاً من خشب الساج وقفلًا عليه وجعل الرأس فيه وكان ينتظر زمانًا يجد فيه السبيل الى بناء بيعة وكان اهتمامه ليلًا ونهارًا فى اعادة اعضاء البيعة التى تفرقت فى ايام هرقل لا يشغله شىء عن ذلك وهو ممتلئ من الامانة ومن الروح القدس ونعمة الروح القدس التى كانت مع اتناسيوس الرسولى كانت معه فى كلامه وافعاله وعلى يديه وبصلواته ترأف الرب على شعبه وبطلبته بدأت عمارة ديارات وادى هبيب والمنى وكانت اعمال * الارثدكسيين الصالحة * P. 95 تنمو وكانت الشعوب فرحين مثل العجول الصغار اذا حل رباطهم واطلقوا على لبان[2]

1. ABG استعمالها. — 2. Mss. البان.

Benjamin came to the ship and took the pure head, and so released the ship, it got under sail at once and departed in a straight course. So he and the duke and all the people knew the truth of the story, and bore witness to this miracle, and glorified God.

And the duke gave to the patriarch much money, and said to him : « Rebuild the church of the holy Mark, and pray to him for safety for us ». And the Father Patriarch returned to the city, carrying the head in his bosom, and the priests went before him, with chanting and singing, as befitted the reception of that sacred and glorious head. And he made a chest of plane wood with a padlock upon it, and placed the head therein; and he waited for a time in which he might find means to build a church.

And his care was bestowed night and day upon the conversion of those members of the Church who had been separated from her in the days of Heraclius; and no other business made him neglect that; for he was filled with faith and the Holy Ghost; and the grace of the Holy Ghost, which was with Athanasius the Apostolic, was with him in his words and in his deeds; and, through his agency and through his prayers, the Lord shewed mercy to his people. By his intercession began the rebuilding of the monasteries of * P. 95 Wadi Habîb and of Al-Munâ; and the good works * of the orthodox grew and increased, and the people rejoiced like young calves, when their halters are unfastened and they are set free to be nourished by their mothers' milk.

When Amr returned to Egypt, he departed thence once more to assist

امهاتهم فلما عاد عمرو الى مصر خرج منها الى معونة كبيرهم وانفذ[1] الى مصر عوضه رجل يسمى عبد الله بن سعد[2] فوصل ومعه خلق كثير وكان محباً للمال فجمع له بمصر اهراً وهو اول من بنى الديوان بمصر وامر ان يستخرج فيه جميع خراج الكورة وحدث فى ايامه غلاء عظيم لم يحدث مثله من زمان اقلوديس الملك الكافر والى ايامه وانحدر كلمن فى الصعيد الى الريف فى طلب الغلة وكان الموتى مطروحين فى الشوارع والاسواق مثل السمك الذى يرميه المآء على البر لا يجدون من يدفنهم واكلوا بعضهم بعضاً ولو لم يترأف الرب بكثرة رحمته وصلاة ابينا بنيامين القديس ويزل ذلك الغلاء بسرعة كان قد فنى كل من فى كورة مصر لانه كان يموت كل يوم من الناس ربوات لا يحصين لكن الرب قبل صلاة البطرك ورحم شعبه واشبعهم من خيراته وافتقد ميراثه بصلاحه كما هو مكتوب ان اعين الكل اليك ناظرة ترجوك لتعطيهم طعامهم فى حينه واذا اعطيتهم يعيشون ومن الطيبات يشبعون وكان القديس بنيامين معه انسان مملوء

1. **ABDFG** om. و. — 2. Mss. سعيد.

the prince of the Muslims; and a man named Abd Allah, son of Sa'd, was sent to Egypt instead of him. This man arrived, accompanied by many people; and, as he was a lover of money, he collected wealth for himself in Egypt; and he was the first who built the Divan at Misr, and commanded that all the taxes of the country should be regulated there.

And in the days of Abd Allah, son of Sa'd, a great dearth took place, the like of which had not been seen from the time of Claudius the unbeliever up to his time. For all the inhabitants of Upper Egypt came down to the Delta, in search of provisions; and the dead were cast out into the streets and market-places, like fish which the water throws up on the land, because they found none to bury them; and some of the people devoured human flesh. And if the Lord had not been compassionate, through the multitude of his mercies and the prayers of our Father Benjamin, the holy one, and speedily put an end to that dearth, all the inhabitants in the land of Egypt would have perished; for every day there died of the people countless myriads. But the Lord accepted the prayers of the patriarch, and had mercy on his people, and satisfied them with his good things, and sought out his heritage in his beneficence, as it is written[1] : « The eyes of all look unto thee, hoping for thee, that thou mayest give them their meat in its season; and when thou givest it them they live and are satisfied with good things. »

Now the holy Benjamin had with him a man full of grace and wisdom, meek like a dove, whose name was Agathon; and he was a priest in the

1. Ps. CIV, 27, 28; CXLV, 15, 18 (Sept. CIII, CXLIV.)

نعمة وحكمة وديع مثل الحمام اسمه اغاتون[1] وكان قساً فى الكنيسة وهو من اهل مريوط
وكان فى زمان هرقل يتزيّى بزى العلمانيين فى مدينة الاسكندرية ويطوف فى الليل يثبّت
الارثدكسيين المختفين ويقضى حوائجهم ويعطيهم من السرائر المقدسة واذا كان بالنهار
حمل على كتفه قفة فيها الات النجارين ويظهر انه نجار حتى لا يعترضوه المخالفون
ويجد بذلك السبيل الى دخول دور الارثدكسيين ومنازلهم يعطيهم من السرائر ويصبّرهم
ويعزيهم فمكث هكذا عشر سنين الى حين ظهور المسلمين فلما عاد المغبوط
بنيامين الى كرسيه بسلام جعله معه مثل ابنه فى تدبير البيعة المقدسة ولحق الاب المغبوط
بنيامين مرض فى رجليه معما انتهى اليه من الشيخوخة فاقام بهذا المرض سنتين حتى
سألوا فيه القديسون ان يخرجه الله من سجن هذا العالم المملوء احزانًا وان ينقله اليهم
فى الموضع الذى لا حزن فيه ولا كآبة المملوء فرحًا فى كورة الاحياء فقبل دعاءهم وانفذ
اليه ثلثة اشخاص وهم اتناسيوس الرسولى وساويرس وتاودسيوس البطاركة فحضروا نياحته

1. Mss. اغاتوا and so throughout.

church, and was a native of Mareotis. And he used to disguise himself at Alexandria in the days of Heraclius in the garb of a layman, and went about at night, comforting the orthodox who were concealing themselves there, and settling their affairs, and giving them of the Holy Mysteries. And if it was in the daytime, he carried on his shoulder a basket containing carpenters' tools, and pretended to be a carpenter, that the heretics might not hinder him, and that so he might find a means of entering the houses or lodgings of the orthodox, that he might give them of the Mysteries, and encourage them to patience, and console them. And so he remained ten years until the time of the appearance of the Muslims. Then, when the blessed Benjamin returned to his see in peace, he adopted Agathon as his son in the administration of the holy Church.

Then the blessed Father Benjamin was attacked by a disease in his feet, besides the old age which had come upon him. And he remained thus sick for two years, until the saints prayed for him that God would release him from the prison of this world, so full of sadness, and would bring him to them in the place wherein is no sadness nor sorrow, but which is full of joy, in the land of the living. And God accepted their prayers, and sent to Benjamin three personages, namely Athanasius the Apostolic, and Severus and Theodosius the patriarchs, who were present at his death, and went before his holy soul, while the holy angels bore it on their pure wings, ascending with it to heaven with glory and honour, with the voices of praise and

وكانوا قدام نفسه الشريفة والملائكة المقدسون يحملونها على اجنحتهم الطاهرة صاعدين بها الى السمآء بالمجد والكرامة واصوات التسبيح والتمجيد بين ايديها حتى وصلت الى كورة القديسين كما يدخل العريس الى خدره والملك الى قصره فمضى * الى المسيح * P. 96
مالكه بعد ان اتم جهاده واكمل سعيه وحفظ امانته ولم يهلك واحداً من قطيع رعيته فى الثامن من طوبة بعد ان كان بطركاً تسعاً وثلثين سنة وهو حافظ الامانة لابس اكليل النفى من[1] عند السيد المسيح الذى له المجد مع الاب الرحوم وروح القدس المحيى امين قال انبا اغاتون ان الذين عقولهم فى السمآء يضوءون بمجد الله الذى هو ابو النور ومحبة الله الروحانية تكون فيهم كما هو مكتوب ذوقوا وانظروا ان الرب طيب كذلك الاب بنيامين البطرك معلم الارثذكسيّة الذى عرف تفسير الكتب وسكن البريّة وظفر بسرائر كثيرة لانه اقمأ جسده وقطع شهواته لاجل محبّة السيّد المسيح الاهنا الذى هو

1. E om. to end of life of Benjamin; add. وذلك كما رأى فى تكريز بيعة القديس الجليل ابو مقار الجليلة الذى بنيت فى وطا الصخرة فيما بين القلالى وراى القديس ابو مقار فى وقت التكريز وهو قائماً بين اولاده بفرح عظيم وخاطبه السارافيم من اجله وقال له هذا ابو مقار اب البطاركة والاساقفة وراى ايضاً يد السيد المسيح المخلص فى وقت التكريز يمسح الهيكل بالميرون المقدس وكانت اعجوبة فى ذلك النهار وهو ان واحد ارخن وله ولد عليل فحضر به الى البيعة المقدسة لياخذ بركة الاب القديس ابو مقار فظهر القديس للصبى وشفاه من مرضه وحدث الاب البطرك بجميع ما رآه وان السارافيم اخبر ابينا الاب بنيامين بانتقاله فى مثل ذلك النهار الذى هو الثامن من طوبة وكان كذلك بركة صلاته تكون معنا امين.

glorification preceding it, until it reached the land of the saints, as the bridegroom enters his chamber, or the king his palace. So he departed to * Christ his king, after finishing his conflict, and accomplishing his course, * P. 96
and keeping his faith, without losing one of his flock, on the 8th of Tubah, when he had been patriarch thirty-nine years, keeping the faith, wearing the crown of exile, which he received from the Lord Christ, to whom be glory with the merciful Father and the Holy Ghost, the Giver of Life. Amen.

Abba Agathon says: « Those whose thoughts are in heaven are enlightened by the glory of God, who is the Father of Light; and the spiritual love of God is in them, as it is written[1]: Taste and see that the Lord is good. Such was the Father Benjamin, the patriarch, the teacher of the orthodox, who understood the interpretation of the scriptures, and dwelt in the desert, and grasped many mysteries; for he despised his body and cut off his desires, for the love of the Lord Christ our God who is above all. And as for me,

1. Ps. xxxiv, 8 (Sept. xxxiii, 9).

فوق الكل فاما انا الخاطئ اغاتون فكنت ولد الاب بنيامين وعرفت كثيرًا من فضائله لملازمتى معه وقال لى ما رآه من السر العظيم ظاهرًا فى تكريز الهيكل المقدس الذى للاب الجليل ابى مقار بوادى هبيب وما رتبه من القوانين والطقوس فمن ذلك قوله لى لما كنت فى مدينتى الاسكندريّة ووجدت زماناً بسلامة وخلاص من الاضطهاد ومن محاربة المخالفين وحضر يوم عيد ميلاد السيّد المسيح فى الثامن والعشرين من كيهك ونحن مجتمعون فى بيعة السيدة الطاهرة مرتمريم ام النور التى تدعى اسطوا انجالون[1] قد عملنا صلوات كثيرة بمحضر من جماعة الكهنة ومقدمى المدينة وجميع الشعب الكبار والصغار لنعيد للسيدة العذراء التى ولدت الله الكلمة المتجسد بالحقيقة فى العالم رب الارباب وملك الملوك الذى يحق له المجد مع الاب والروح القدس الاله الواحد ونعيد ايضًا فيه للسيد المسيح الابن الوحيد الذى تجسد وصار انساناً وولدته الطاهرة العذراء فى بيت لحم يهوذا مسيحًا واحدًا غير مفترق فرأيت رهبان قد دخلوا الى وسط الشعب ومنهم كهنة ومنهم من برية القديس ابى مقار وعليهم سكينة ووقار كانهم من

1. Mss. انجالين.

the sinner Agathon, I was the son of the Father Benjamin, and knew much of his virtues through my intimacy with him.

And he told me of the great mystery which he had seen manifestly at the consecration of the holy sanctuary of the glorious father, Saint Macarius, in Wadi Habib, and of the canons and rules which he had drawn up. And to that belongs the following account which he related to me :

When I was in my city of Alexandria, having found a time of peace and deliverance from persecution and from the warfare of the heretics, the festival of the Nativity of the Lord Christ arrived on the 28th of Kihak, and we assembled in the church of the Pure Lady Mary, the Mother of the Light, which is called the Porch of the Angels. And we offered many prayers, in the presence of the clergy, and of the chief men of the city, and of all the people old and young, to celebrate the praises of the Lady and Virgin, who brought forth God the Word, the truly Incarnate in this world, the Lord of Lords and King of Kings, to whom is due glory with the Father and the Holy Ghost, the One God; and to observe at the same time also the festival of the Lord Christ, the Only-begotten Son, who was incarnate and was made man, and was born of the Pure Virgin at Bethlehem of Juda, one undivided Christ. Then I saw certain monks of calm and dignified appearance, like angels, who had entered into the midst of the congregation; and some of them were priests and some of them were from the desert of the holy Macarius; but they

الملائكة فلم يقدروا يصلون لى من كثرة الشعب فتقدم الىّ احد الكهنة وعرفنى
بدخولهم فقلت له قد رأيتهم وامرته فاستدعاهم فلما دنوا منى استعلمت منهم سبب مجيئهم
ووصولهم فقالوا جئنا اليك قاصدين نسأل ابوتك بمطانوة من اجل الله ان تتكلف
مشقة الطريق الى الدير فى الجبل المقدّس وادى هبيب مسكن ابينا ابى مقار الكبير
لتكرز البيعة الجديدة التى بنيت له فى وطاء الصخرة فيما بين القلالى لان كثيرًا من
الشيوخ والضعفاء سكان قلالى بعيدة قريبة من المآء ويتعبون اذا صعدوا الى فوق وانعم
علينا يا ابانا وتحمل التعب لتاخذ الاباء الرهبان بركتك لانهم كلهم مشتهون لنظر قدسك
فلما سمعت *هذا منهم قلت لهم بمسكنتى بفرح اترى حقاً يجعلنى الله مستحقاً لهذا * P. 97
الامر فاقاموا حتى كملنا العيد ذلك اليوم وغده الذى هو تسعة وعشرون يوماً من كيهك
وثالثه ثمّ قلت لك يا اغاتون ولقسما الكاتب رفيقك اهتموا لنا بحاجات المسير الى وادى
هبيب لنتبارك من الاب ابى مقار ومن الاخوة الرهبان ففعلنا ذلك وقدمنا مسيرنا فى
اليوم الثانى من طوبة فلما وصلنا الى تروجة تلقانا اهلها بفرح عظيم ثم وصلنا الى برية

could not reach me, on account of the multitude of the people. So one of the priests came towards me, and made their entrance known to me; therefore I said to him : I have seen them; and I bade him go to them, and he invited them to come to me. When they approached me, I enquired of them the cause of their coming so far. Then they said : We are come to thee with the object of praying thy Paternity, with a prostration, for God's sake to undertake the trouble of a journey to the monastery in the Holy Mountain, Wadi Habib, the home of our father, Macarius the Great, in order to consecrate the new church which has been built to him at the foot of the rock among the cells; because many of the old and sick inhabit cells far away, which are near the water, and are wearied if they mount to the top of the rock. Be gracious then to us, O our father, and endure the fatigue, that the fathers and monks may receive thy blessing; for they all long to behold thy Holiness.

When I heard this, * I said to them, in my poverty, with joy : Ah indeed may God make me worthy of that task! So they waited until we had finished the festivities of that day, and of its morrow, which is the 29th of Kihak, and of the third day of the feast. Then I said to thee, O Agathon, and to Cosmas, the scribe, thy companion : Provide for us what we need for the journey to Wadi Habib, that we may receive a blessing from the Father Macarius, and from the brethren and monks. * P. 97

So we undertook this task; and we began our journey on the second day of Tubah. And when we arrived at Tarûjah, the inhabitants thereof met us

المنا التى لابا اسحق عند جبل برنوج ففرحوا بنا ايضاً الاخوة الذين هناك واقمنا يومين وودعونا وسار بعضهم معنا ليدلونا على الطريق المودّية الى البريّة والى الجبل وكانوا قديسين فضلاء فوصلونا الى غاية برّيّة جبل النطرون ثم توجهنا الى دير برموس ومكسيموس ودوماديوس ونزلنا بيعة القديس ايسيدرس واقمنا هناك يوماً واحداً ومضوا الاخوة الرهبان الذين كانوا اتونا الى مدينة الاسكندرية فاعلموا رهبان دير ابى مقار بوصولنا وبقى عندنا اثنان من كهنتهم مع الاخوة الذين صحبونا من المنى[1] فخرج الينا بعض الرهبان وتوجهنا فى اليوم السابع من طوبة الى بقية الديارات وتباركنا منها وتوجهنا الى دير القديس ابى مقار فلما قربنا منه تلقانا رهبان شباب بزغف النخل فى ايديهم وبعدهم شيوخ فى ايديهم مجامر البخور وجماعة من الكهنة يقرؤون مثل الملائكة متشبّهين بمن تلقى السيّد المسيح من اورشليم يوم الشعانين وجعلوا يعطون ضعفى ما لا استحقه وكان معهم المعلم الكبير بسيليوس اسقف نقيوس فمجدت السيّد المسيح اذ جعلنى مستحقاً

1. Mss. المنا.

with great joy. Then we reached the desert of Al-Munâ, which is that of Abba Isaac, near the mountain of Barnûj; and the brethren who were there rejoiced greatly over us, and we remained there two days, after which they took leave of us; but some of them accompanied us to show us the way leading to the desert and to the mountain; and they were holy and excellent men. So they brought us to the extremity of the desert of the mountain of Nitria.

Then we turned to the Monastery of Baramus, or Maximus and Domitius, where we alighted at the Church of the Holy Isidore; and we abode there one day. Then the brethren and monks who had come to visit us in the city of Alexandria departed, and made our arrival known to the monks of the Monastery of Saint Macarius, save two of their priests who remained with us, together with the brethren who had accompanied us from Al-Munâ; and therefore some of the monks came out to us. And on the 7th day of Tubah we visited the rest of the monasteries, and received blessings from them.

Finally we proceeded to the Monastery of the holy Macarius. And when we drew near to it, the young monks met us with palm-branches in their hands; and after them came old men, carrying smoking censers, and a body of the clergy, chanting like angels, resembling those who came to meet the Lord Christ from Jerusalem on Palm Sunday.

And they began to give to my weakness that of which I was not worthy. And there was with them the great teacher Basil, bishop of Niciu. So I glorified the Lord Christ because he had counted me worthy once more to

دفعة اخرى ان انظر هذه البرّيّة الجليلة وهؤلآء الابآء والاخوة القديسين واظهار الامانة الارثدكسيّة وخلصنى من اضطهاد المخالفين ونجى نفسى من التنّين العظيم المطغى الطارد لى لاجل الامانة المستقيمة ووهبنى ان اشاهد اولادى دفعة اخرى وهم محيطون بى ثمّ سار جميع الكهنة والاخوة الرهبان امامى الى ان دخلت البيعة المسيحية المستجدّة فصرت كاننى قد دخلت الفردوس مجمع الملائكة ومسرة القديسين وموضع راحة الصديقين واذ كنا[1] بالغداة اليوم الثامن من طوبة فقلت ايتونى بالقس اغاتون الذى تعب معى على الامانة فى زمان الشدائد التى لحقتنى عند مطاردة المقوقس عدوّ الحق لضعفى فلما اتيتنى قلت لك يا ولدى اخرج الكتب التى تصلح للتكريز فاخرجتها[2] لى[3] ثم بدأنا الصلاة ومعى ابا باسيليوس اسقف نقيوس وكل الكهنة محيطون بى وجميع الرهبان كما قد رأيت فبينما انا كذلك * اذ رأيت شيخاً على وجهه نور عظيم وضوء ساطع فشخصت اليه وتأملته وقلت * P. 98
فى نفسى هذا يصلح ان يجعل اسقفاً ليرعى شعباً كثيراً فان اراد الرب اذا خلا كرسى

1. ABDG وادلجنا يوم الغداة. — 2. F احضرتها D om. — 3. ABG لك DF om.

see this renowned desert, and these holy fathers and brothers, and the manifestation of the orthodox faith; and had delivered me from the persecution of the heretics, and saved my soul from the great dragon, the tyrant who drove me away on account of the right faith; and had vouchsafed to me that I should behold my children once more around me. Then all the monks, the priests and the brethren, went before me until I entered the newly built church of Christ. There I seemed to enter Paradise, the place of meeting of the angels, and the joy of the saints, and the abode of rest for the just.

When the morrow arrived, the 8th day of Tubah, I said : Bring to me the priest Agathon, who suffered with me for the faith, in the time of the troubles which came upon me, when the Colchian, that enemy of the truth, attacked my weakness. So when thou camest to me, I said to thee : O my son, bring forth the books which are requisite for the consecration; and accordingly thou didst bring them forth for me. Then we began the prayers; and with me were Abba Basil, bishop of Niciu, and all the clergy surrounding me, and all the monks, as thou sawest. At that time, while I was thus performing the rite of consecration, * behold, I saw an old man, * P. 98
with a great light and radiant brilliancy upon his face; and as I gazed upon him and considered him, I said within myself : This man is fit to be made a bishop, to rule over many people; and if the Lord be pleased, as soon as a see is vacant, I will set him over it; for this person is a holy

جعلته عليه لان هذا الشخص رجل قديس يصلح لهذا الامر فبينما انا مفكر فى هذا اذ رأيت سارافيم قد ظهر لى وله ستة اجنحة وهو قائم الى جانبى فقال لى يا اسقف لما ذا انت مفكر فى هذا الشيخ هذا ابو مقار ابو[1] البطاركة والاساقفة والرهبان الذين فى هذه البرية قد حضر لتكريز هذه البيعة فبهت اليه وتاملته وهو قائم بين اولاده بفرح عظيم وكان صوت ذلك السارافيم يطن فى مسامعى وقد خفت منه ثم قال لى ان سلكوا اولاده الطريق المستقيم الذى سلكه فسيدخلون معه الى موضع الملك ويفرحون معه ومن خالف وصاياه لم يكن له معهم نصيب بل يطرد من القطيع ولا يكون له معه ميراث فقال له القديس ابو مقار لا تختم يا سيدى على اولادى بهذا القول لانه اذا وجد فى العنقود حبة واحدة لا يتلف لان بركة الله فيه فانا ايضاً أومن بالمسيح حبيب نفسى انه اذا وجد فى اولادى وصية واحدة وهى المحبّة بعضهم[2] لبعض او يرفعون اعينهم الى السماء الى السيد المسيح ولو دفعة واحدة فى كل يوم فالرب لا ينساهم من رحمته بل ينجيهم من عذاب الجحيم الابدى لان الرب محب البشر قد جعل للخاطئ التوبة

1. Mss. اب. — 2. F البعض لبعضهم.

man, fit for that office. So, while I was thinking of this, I saw a seraph with six wings, who appeared to me, and stood beside me. And he said to me : O bishop, why art thou thinking of this old man? This is Saint Macarius, father of the patriarchs and bishops and monks who have lived in this desert; and he has come for the consecration of this church. Thereupon I was confounded before him, and considered him while he was standing among his sons with great joy; and the voice of that seraph resounded in my ears, and I was afraid of him. Then he said to me : If his sons walk in the straight way in which he walked, then they will enter with him into the place of the king, and rejoice with him. But he that breaks his commandments has no lot with him, but shall be driven out of the flock and shall have no inheritance with him.

Then the holy Macarius said to him : Put not thy seal, O my Lord, upon my sons with these words; for if a single grape be found in a bunch, it shall not perish, because the blessing of God is in it; and so I also trust in Christ, the Lover of my soul, that if he find among my children a single commandment kept, namely the love of one another, or if they raise their eyes to heaven to the Lord Christ even once every day, he will not forget them in his mercy, but will deliver them from the punishment of eternal hell. For the Lord, the Lover of mankind, grants repentance to the sinner, and desires not his death, in order that he may turn and repent, that so he may receive him.

وليس يريد موت الخاطئ الى ان يرجع ويتوب فيقبله فلما سمعت كلام القديس ابى مقار مع السارافيم عرفت محبته لاولاده وتفسير اسم الاب ابى مقار المكرم من الله ومن الناس الطوبانى هذا هو الشبكة التى تجمع من كل جنس الى ملكوت الله اعنى الاب ابا مقار تلميذ الله الرب فقلت بحيث يسمعنى من هو قريب منّى طوباك يا ابا مقار وطوبى لطقسك وطوبى لاولادك اذ استحقوا ان تكون لهم شفيعًا قويًا امام موضع حكم الله محيينا اذ اتى ملكنا والاهنا يسوع المسيح فى ظهوره الثانى ليجازى كل احد كاعماله بالحقيقة انت يا ابا مقار السفينة العظيمة الحاملة الانفس الكثيرة المودّية لها الى مينا السلامة والخلاص والشفيع لجميعنا انت كما قال داءود فى مزموره طوبى للرجل الذى لم يسلك فى مؤامرة المنافقين وفى[1] طريق الخاطئين لم يقف وعلى مجالس المستهزئين لم يجلس انت المجاهد بالحقيقة الملك طوباها البطن التى حملتك وولدتك فى العالم اذكرنى يا قديس الله الحقيقى فقلت لى انت يا اغاتون وقال لى اسقف نقيوس لمن تخاطب يا ابانا

1. AB ولا فى.

Thus when I heard the words of Saint Macarius to the seraph, I understood his love for his children. For the interpretation of the name of the Father Macarius is the Blessed one, honoured by God and man. He, the Father Macarius, the disciple of God the Lord, is the net which gathers together of every kind for the kingdom of heaven. Then I said, so that those that were near me might hear me : Blessed art thou, O Saint Macarius, and blessed is thy order and blessed are thy children, since they deserve that thou shouldst be a powerful intercessor for them before the judgment-seat of God our Lifegiver, when our King and our God, Jesus Christ, shall come at his second appearing, to reward everyone according to his works in truth. Thou, O Saint Macarius, art the great ark which carries so many souls, and brings them into the harbour of safety and salvation, and thou art the intercessor for us all. As David says in his psalm[1] : Blessed is the man who hath not walked in the counsel of hypocrites, nor stood in the way of sinners, nor sat in the seats of the scornful! Thou art indeed the champion and the prince! Blessed is the womb that carried thee and brought thee forth into the world! Remember me, O thou true saint of God!

Then thou, O Agathon, didst say to me, and the bishop of Niciu said to me : To whom speakest thou, O our father? So I said to you both : I am addressing Saint Macarius, the father of this mountain. For there is a time to speak and a time * to be silent. * P. 99

1. Ps. I, 1.

فقلت لكما انا اخاطب ابا مقار ابا[1] هذا الجبل لانه زمان كلام وزمان * سكوت وانا * P. 99
صعدت الى الهيكل وقلت صلاة الميرون وتناولته لانقط على الهيكل المقدس وسمعت
صوتاً يقول تأمل يا اسقف فلما نقطت الميرون على الهيكل رأيت يد السيد المسيح
المخلص على الهيكل تمسح الهيكل فنالنى لذلك خوف عظيم ورعدة كما رأيتنى ولم
تعلم انت ولا الحاضرون سبب ذلك ولا ما رأيته وسمعته ثم قلت مع الاب يعقوب ان هذا
الموضع مخوف وهذا بيت الله بالحقيقة وهذا هو باب السمآء وموضع راحة العلى قال
اغاتون القس فى هذا الوقت نظرنا اليه وهو كالنار ووجهه يشرق بالنور فلم يستطع احد
منّا يكلمه بلفظة بل كنّا باهتين له فقال الاب بنيامين هذه مظلة الاب والابن والروح
القدس ودار الهيكل ثلث دفعات وهو يقول الليلويا ثم زمر مزمور ⲡⲅ̅ قائلاً ما احب
مساكنك يا رب القوات تاقت نفسى واشتاقت الى ديار الرب مذابحك يا رب القوات
ملكى والهى وكمل قول المزمور الى اخره فلما كمل تكريز القبة خرج الى البيعة

1. Mss. اب.

And I went up to the sanctuary, and said the prayer over the chrism, and took it to anoint the holy sanctuary. And I heard a voice saying : Observe, O bishop! So when I marked the sanctuary with the chrism, I saw the hand of the Lord Christ, the Saviour, upon the walls, anointing the sanctuary. Therefore great fear came upon me and trembling, such as thou sawest in me; but thou and those present did not know the cause of it, nor what I had seen and heard. Then I said, with the Father Jacob[1] : Verily this is a dreadful place, and this is the house of God in truth, and this is the gate of heaven, and the resting-place of the most High. »

Agathon the priest says : « At that time we had looked upon him, and he was like fire, and his face shone with light; and not one of us could speak a word to him, but we were confounded at him. Then the Father Benjamin said : This is the tabernacle of the Father, the Son, and the Holy Ghost. And he walked round the sanctuary three times, saying Alleluia. Then he chanted the eighty-third Psalm, saying : How lovely are thy tabernacles, O Lord of hosts! My soul longeth and pineth after the dwelling-places of the Lord, thy altars, O Lord of Hosts, my King and my God[2]. And he finished saying the psalm to the end.

Then, when he had completed the consecration of the dome, he went out into the body of the church, to consecrate its walls and columns; and at the end he returned and sat in the dome. And he said to us : I have been carried away to-day to the Paradise[3] of the Lord of Sabaoth, and I have

1. Gen., xxviii, 17. — 2. Ps. lxxxiv, 1, 2, 3 (Sept. lxxxiii). — 3. II Cor., xii, 4.

يكرّز حيطانها وعمدها ثم عاد وجلس فى القبة فقال لنا لقد مضى بى اليوم الى فردوس رب[1] الصباؤوت وسمعت اصواتًا لا ينطق بها ولا تخطر على قلب بشر كما قال الرسول بولس الحكيم فصدقونى يا اخوة فانى رأيت اليوم مجد المسيح قد ملأ هذه القبة ونظرت بعينىّ الخاطئتين الكف المقدس يد السيّد يسوع المسيح المخلص العالية تمسح مائده هذا الهيكل المقدس وشاهدت اليوم السارافيم والملائكة ورؤساء الملائكة وجميع قوات العلى القديسات[2] يسبّحون الاب والابن والروح القدس فى هذه القبة ورأيت ابا البطاركة والاساقفة ومعلمى البيعة الارثدكسيّة قائمًا فيما بيننا هاهنا فى وسط الاخوة اولاده بفرح اعنى الاب ابا مقار الكبير حقًا ان هذا الهيكل تحت كرسى ضابط الكل هذا الهيكل هو الذى ذكره اشعيا النبى اذ قال يكون لله بارض مصر مذبح ودكة وخمس قرى يتكلمن بالكنعانية قوموا الآن يا اولادى نكمل القداس ونغتنم بركة الآباء ونمجد الله تعالى قال اغاتون القس قال لى الاب البطرك فلما كملت الخدمة الالهيّة وقربت الكهنة رأيت ايضًا

1. A الرب B الفردوس الرب D om. with foll. word. — 2. Mss. القديسين.

heard voices that cannot be uttered nor conceived in the heart of man, as the wise apostle Paul says. Believe me, my brethren, I have seen to-day the glory of Christ filling this dome; and I beheld with my own sinful eyes the holy palm, the sublime hand of the Lord Jesus Christ, the Saviour, anointing the altar-board of this holy sanctuary. I have witnessed to-day the seraphim and the angels and the archangels, and all the holy hosts of the Most High, praising the Father and the Son and the Holy Ghost in this dome. And I saw the father of the patriarchs and bishops and doctors of the orthodox Church, standing among us here in the midst of the brethren, his sons, with joy, — I mean the Father Macarius the Great. Truly this sanctuary is beneath the throne of the Almighty. This sanctuary is that which Isaias the prophet describes, when he says[1] : There shall be an altar to God in the land of Egypt, and a platform, and five towns that speak the language of Chanaan.

Arise now, my children, and let us finish the liturgy, and obtain the blessing of the fathers, and glorify God most High ».

Agathon the priest says : « The patriarch continued his narrative as follows. When I had finished the divine service and communicated the clergy, I saw again a great grace which I must not hide from thee. For when the old men came up for communion, I saw a vapour of incense ascending like perfume from their mouths, so that I thought that each one of

1. Isaias, XIX, 19, 18.

نعمة عظيمة لا يجب ان اخفيها عنك فلما تقدم الشيوخ الى القربان رأيت دخان بخور
يصعد كالعطر من افواههم حتى ظننت ان كل واحد من اولئك الاباء الرهبان يحمل
بخوراً عند تقدمه الى القربان ثم انفتح سقف البيعة فصعد * منه ذلك العطر وتأملت افواههم *P.100
ودعاءهم عند دنوهم من القربان فرأيت الكلام يخرج من افواههم والبخور يخرج من
افواههم صاعداً الى السماء فتحققت حينئذ انه دعاءهم وصلاتهم التى يقولونها عند اخذهم
السرائر المقدسة التى هى جسد ودم الرب يسوع المسيح الطاهر ورأيت الملائكة يتسلمون
صلواتهم تلك ويصعدونها امام كرسى الرب فمن عظم دعاءهم وصلواتهم قلت حقاً ان هذه
المنارة الذهب التى عليها المصباح والجوهرة الثمينة وكوكب الصبح المشرق المضىء على
كل المسكونة وسبّحت بتسبحة الثلثة فتية حنانيا وعزاريا وميصائيل التى قالوها فى اتون
النار الموقدة مبارك انت يا رب الاه ابائنا ومسبّح وممجد الى الابد ومبارك بالحقيقة
الرب الاه هؤلآء القديسين الذين استقامة العالم بهم وبامثالهم هذا مجمع الملائكة ومينا كل
الانفس الذين هربوا الى الله منجى كل الانفس ثم مجدت وشكرت الرب يسوع المسيح
الذى جعلنى مستحقاً ان اشاهد ما رأيت ولما نمت فى تلك الليلة رأيت وقد وقف امامى

those fathers and monks carried incense when he came up to communion.
*P.100 Then the roof of the church opened, and that perfume * ascended from it. And I observed their mouths as they prayed when they approached the Host, and I saw the words and the incense which issued from their mouths ascending to heaven. So I was assured then that it was their petitions and their prayers, which they uttered when they received the Holy Mysteries, which are the Body and Blood of the pure Lord Jesus Christ. And I saw the angels receiving those prayers of theirs, and carrying them up before the throne of the Lord. And, on account of the power of their prayers and supplications, I thought : Verily this is the golden candlestick holding the lamp; and this is the precious jewel; and this is the morning star which rises and shines upon the whole world. And I sang the hymn of the three young men, Ananias, Azarias, and Misael, which they recited in the furnace of burning fire : Blessed art thou O Lord, God of our fathers, and praised and glorified for ever [1]. And blessed in truth is the Lord, the God of these saints, by whom and by whose like he directs the world. This is the meeting-place of the angels, and the harbour of all the souls which flee to God, the Deliverer of all souls. Then I glorified and thanked the Lord Jesus Christ, who made me worthy to witness what I saw.

And when I fell asleep that night, I saw standing before me a shining

1. Daniel, III, 52 (Greek).

رجل منير وقال لى استيقظ يا اسقف وقم لترتب قوانين هذه البيعة وهذه القبة معًا ليحترز كل احد فى سلوكه فيها من قس وشماس بصبر تام وسكون صالح لان المسيح ربنا وجميع ملائكته هاهنا واكتب هذه القوانين تذكارًا لهذه البيعة المقدسة الى الابد لانه سياتى جيل معوّج يحبّون مجد الناس اكثر من مجد الله ويدوسون هذا الموضع المقدس بقلة خوف ونفخة ويبدلون نعمة الروح القدس التى اعطاها لشعبه بالذهب ويقاومون القوانين الرسوليّة فمن اراد ان يكون له ميراث فى هذا الموضع المقدس وهو[1] بلا مخافة من الرب ولا تجرب نفسه بديا ويبدل مجد هذا الموضع المقدس الجليل المكروم ويكون عنده مثل مواضع البهائم فى دخوله اليه فهؤلآء الذين هم هكذا قلوبهم كقلوب البهائم لا يقرؤون ولا يفهمون وجميعهم قد زاغ ورذل وهمتهم فى بطونهم ومجدهم بخزى وهم يجرون على بطونهم مثل الحيات وينفخون ويلدغون المرئين[2] شتامين مبغضين لاخوتهم

1. F om. to ولا add. بغير خوف يحترز. — 2. Mss. امريين.

personage who said to me : Awake, O bishop, and arise to set in order the canons of this church and this sanctuary together; so that every one, whether priest or deacon, may guard himself in his conduct therein in perfect patience and virtuous tranquilly, because Christ our Lord and all his angels are here; and write these canons as a memorial for this holy church for ever. For there will come a crooked generation who will love the praise of men more than the glory of God, and they will trample down this holy place shamelessly and haughtily, and will barter for gold the grace of the Holy Ghost which he gave to his people, and will break the apostolic canons. For who can desire to have an inheritance in this holy place who is without fear of the Lord and whose soul is not tried at the beginning? And the glory of this holy and renowned and venerated place shall be changed by such, who shall occupy as it were stalls for cattle at their entrance into it; for those who are of this kind have hearts like the hearts of cattle, and neither read nor understand. All of them go out of the way and become abominable; and their care is for their bellies, and their glory is in shame; and they go upon their bellies like serpents, and swell, and bite men, and are insolent, haters of their brethren, occupied with eating and drinking, as cattle which have no understanding or their like; and the Apostolic Church separates them from herself.

CANONS FOR THE MONASTERY OF SAINT MACARIUS.

[1]. No priest shall ascend to this sanctuary until he has put on his pallium first, before he carries the incense into the sanctuary.

متطلعين للمأكل والمشارب كالبهائم التى لا فهم لها ومشابهتها والبيعة الرسوليّة تفرزهم
لا يصعد قس الى هذا الهيكل الا بعد ان يلبس بلينه اولاً قبل ان يحمل البخور عليه
لا يتقرّب فيه كاهن ولا شماس الا بعد لباسه الابمس[1] او بلينًا لا يتكلم قس ولا شماس
فى هذه القبّة المقدّسة * بكلام فارغ ولا يجلس فيها ليقرأ كتابًا من الكتب ومن قاوم *P.101
هذا القانون يكون محرومًا أىّ كاهن او راهب دخل الى هذه القبة من غير ان يكون
مرسوماً لخدمة هذا الهيكل فليكن محرومًا اى كاهن من كهنة هذا الموضع يدخل
بكاهن غريب من كهنة مصر او رئيس الى هذه القبة الاسكنا المقدسة لاجل مجد
الناس فليكن محرومًا اى انسان استطال ودخل الى هذه القبة المقدسة يخرجه الرب
يسوع المسيح خارجًا واى انسان يتعدى ليكون له نصيب فى هذا الموضع المقدس بمال
او هدية فليكن هو وكلمن يساعده على دخوله اليه لاجل مجد الناس لا سيما ان كان
معروفًا بالشر والتجبّر مرذولين اعلموا يا اخوتى ان نصيب يعقوب لا يكون لواحد من
هؤلآء والقوة الساكنة فى هذا الموضع والهيكل المقدس لا ترضى بشىء من هذه الامور
بل يكون متواضعًا طاهرًا وديعًا تامًا فى جميع الخصال المرضيّة كما شهد المعلم بولس

1. BD الانهس F البرنس.

[II]. No priest or deacon shall communicate therein until he has vested himself in the epomis or a pallium.

*P.101 [III]. No priest or deacon shall speak in this holy dome * any idle words, nor sit therein to read any book. And he that shall break this canon shall be anathema.

[IV]. If any priest or monk shall enter into this dome, unless he be appointed for the service of this sanctuary, let him be anathema.

[V]. If any of the priests belonging to this place bring a strange priest from Miṣr or an official into this dome and holy tabernacle, for the sake of human glory, let him be anathema.

[VI]. If any man shall persist in entering into this holy dome, the Lord Jesus Christ shall cast him out.

[VII]. And if any man transgresses in order that he may have a lot in this holy place by means of money or bribe, then let him, and everyone who assists him to enter it for the sake of human glory, be degraded, especially if he be notorious for evil and pride.

Know, my brethren, that not one of these shall receive the lot of Jacob; and the power which dwells in this place and in this holy sanctuary will not consent to any of these things. But let a monk be humble, pure, peaceable, perfect in all the approved qualities, as the Teacher Paul testified in what he

فى قوله على هذه الرتبة اذ يقول ما هو ثابت فى مكاتبته الجليلة ثم قال لى الشخص المضىء لا استحق ان يخاطبنى خروجك يا بنيامين من هذا العالم الذى هو مفارقة نفسك لجسدك يوافق يوم تكريز هذه البيعة وتمضى الى السيّد المسيح الذى تحبّه لتستريح فى يروشليم السمائية مدينة المنتخبين مع جميع المختارين فقلت له يا سيّدى ارجو ان يجعلنى الله مستحقاً لما قد ذكرته ويقبلنى انا العبد الخاطئ واصير اليه فى اليوم المذكور ومبارك سيّدى يسوع المسيح حبيب نفسى وروحى لان رحمته سابغة علىّ وعند هذا غاب عنى السارافيم وقال لنا[1] بنيامين البطرك لا تظنوا يا اخوتى انى كتبت هذه الحروم على الجيل بل كتبتها[2] لاجل انه سياتى جيل آخر فى آخر الزمان يستحق ما كتبته على ما اخبرنى به السارافيم الذى خاطبنى فيجب لكل مؤمن ان يحذر اتباع مجد الناس ويعمل ما يضاهى مجد الله ويحبّه من كل قلبه وانت يا ولدى اغاتون القس اكتب عندك تأريخ هذا التكريز واذكرنى به فى كل وقت وكل يوم لاذكر قول السارافيم فيه لى ان فيه

1. Mss. انا. — 2. Mss. كتبته.

said about this degree; for he says what is certain in his glorious epistles.

Then this shining personage, by whom I am unworthy to be addressed, said to me : Thy departure, O Benjamin, from this world, which is the separation of thy soul from thy body, will correspond to the day of the consecration of this church. And thou shalt depart to the Lord Christ whom thou lovest, that thou mayest rest in the heavenly Jerusalem, the city of the predestined, together with all the elect. So I said to him : O my Lord, I trust that God may make me worthy of what thou sayest, and may receive me, his sinful servant; and that I may go to him on the said day. And blessed be my Lord Jesus Christ, the Lover of my soul and spirit, because his mercy is abundant towards me. Thereupon the seraph disappeared from me.

And the patriarch Benjamin said to us : Think not, my brethren, that I have written these anathemas for this generation. Nay, rather I have written them because there will come another generation in the last times which will deserve what I have written, according to that which the seraph announced to me, who talked with me. Therefore it behoves every believer to beware of following the praise of men; but let him do what is fitting for the glory of God, and love him with all his heart. And do thou my son Agathon, the priest, write down for thyself the date of this consecration; and remind me of it constantly and every day, that I may remember the words of the seraph on this day, that on the same day will take place my departure from this world, it being the 8th of Tubah, on which took place the consecration of the holy church in the name of the holy Macarius, our father.

يكون خروجى من هذا العالم الذى هو الثامن من طوبة الذى كان فيه تكريز البيعة المقدسة على اسم القديس ابى مقار اينا ونذكر ايضاً اعجوبة كانت فى اليوم المذكور وذلك انه كان بمدينة نقيوس ارخن عظيم مقدم وكانت عادته ان يدخل كل وقت الى الديارات المقدسة بوادى هبيب فحضر يوم تكريز بيعة ابى مقار ومعه ولد له كان مبتلياً
*P. 102 * وظهرت منه ايضاً اية عظيمة ظاهرة من الاب المغبوط ابى مقار الذى هو ابو الجبل المقدّس بوادى هبيب وعز جميع البطاركة والاساقفة والرهبان والمعلمين فى جميع المسكونة الذى روائح بخور اعماله وحسن افعاله قد ملأ الاقليم واضاء مصباحه على كلمن ياتى اليه وكانت عادة هذا الارخن ان يحضر الى الدير فى كل وقت فى اعياد الميلاد والغطاس والفصح فحضر فى يوم التكريز وولده معه وسلمه لراهب قديس ومعه غلام يخدمه فلما كمل التكريز والقداس وتقرّب الشعب كان ولد الارخن نائماً فى البيعة المقدسة فصرخ فى النوم حتى ارعب الناس الحاضرين من صراخه فقوّى ذلك الراهب قلبه وتقدّم الى الصبى وانبهه فلما استيقظ تأمله الجمع فاذا هو عوفى وكانه كما ولد جديد فى يومه هذا

Now we will record another miracle which took place on the same day. There was in the city of Niciu a great and eminent official, whose custom it was to enter at all times into the holy monasteries in Wadi Habib; and accordingly he was present on the day of the consecration of the church of Saint Macarius, accompanied by a son of his who was afflicted by disease,
*P. 102 * in whom was manifested another great and conspicuous wonder, worked by the blessed Father Macarius, who is the father of the holy mountain in Wadi Habib, and the comforter of all the patriarchs and bishops and monks and teachers in the whole world; for the odour of the incense of his works, and the beauty of his deeds have filled the land, and his lamp illumines all that come to him. And it was the custom of this official to come to the monastery always at the feasts of the Nativity and of the Baptism and of Easter; and thus he was present on the day of the consecration together with his son, whom he entrusted to the charge of a holy monk, with whom was a youth who served him. When the consecration and the liturgy were finished, and the people had communicated, the son of the official was sleeping in the holy church; and at that moment he cried out in his sleep so that he frightened the people who were present with his cries. But that monk took courage, and went up to the lad, and awoke him; and when he awoke, the congregation observed him, and behold, he was healed, and seemed like a new creature on that day. So they glorified God for this great miracle which had taken place.

فمجدوا الله لهذه الاعجوبة العظيمة التى كانت قال الاب بنيامين البطرك القديس فلما فرغت من القربان استدعيت الارخن والد الصبى واستعلمت منه حال ولده فاخبرنى بمرضه وجميع ما حل به ثم استدعيت الصبى وقلت له يا ولدى اشرح لى ما رأيته فى منامك ولا تخف عنى شيئًا منه فقال الصبى بينما انا نائم رأيت رجلًا طويلًا شيخًا بلحية خفيفة نازلة على صدره وهو يعصر جسمى بيديه فصرخت من الوجع ثم انه امسك بيده طرف ثوبى واصعده من رأسى فرأيت جميع وجعى وجراحى ملتصقة بثوبى وقد انقلعت معه عن جسمى وقال لى تقوّ يا ولدى هو ذا قد عوفيت فلما انتهى هذا الاب الراهب قمت وانا معافى هذه قضية حالى يا سيدى الاب فشاهدته انا بنيامين بعينى فى ذلك اليوم وقد برئ فمجدت السيّد يسوع المسيح الذى اظهر لى قواته وعجائبه على يد القديس ابى مقار[1] الذى يعافى النفوس والاجساد بشفاعته عند الله الذى صار مينا لخلاص العالم فطوبى لجبل النطرون الذى استحق ان يكون فيه ابو مقار شفيعنا ولجميع من ياوى اليه ايها الجبل الذى سر الله به ايها الجبل الذى جمع اليه هؤلآء المصطفون الذين يضوءون

1. F القديس مقاريوس.

The Father Benjamin, the patriarch, said : So when I had finished the communion, I called the official, the father of the lad, and inquired of him concerning the circumstances of his son, and he informed me of his sickness and all that had happened to him. Then I called the lad and said to him : O my son, explain to me what thou sawest in thy dream, and hide nothing of it from me. So the lad said : While I was sleeping, I saw a tall old man with a light beard descending over his breast, and he squeezed my body with his hands, so that I cried out with the pain. Then he grasped with his hand the edge of my garment and drew it up over my head, and I saw all my disease and sores adhering to my garment, and they were stripped off with it from my body. And he said to me : Be of good courage, my son, for behold, thou art cured. So when this father and monk had finished, I rose up healed. This is what happened to me, O my lord and father.

So I, Benjamin, beheld him with my eyes on that day, and he was healed; and I glorified the Lord Jesus Christ, who showed to me his power and wonders by the hand of the holy Saint Macarius, who heals souls and bodies by his intercession with God, and who is become a harbour for the salvation of the world. Blessed therefore is the Mountain of Nitria, which was worthy to be inhabited by Saint Macarius, the intercessor for us and for all who visit him. O mountain in which is the mystery of God! O mountain on which are assembled those elect ones who shine therein more

فيه اكثر من نور الشمس نهاراً وتصعد صلواتهم كالنار المشتعلة ايها الجبل الذى اثمرت فيه الثمار الروحانية ثلثين وستين ومائة ايها الجبل الذى يملح الانفس ويردها من الخطيئة وينقيها بالتوبة فتبيض كالثلج انت الجبل الحقيقى الذى تجتمع فيه الملوك والاغنياء والفقرآء ليخدموا الله فيك انت جبل الملح بالحقيقة المملح الانفس الذى نتنت بالخطيئة والاثم انت الذى جعلت اللصوص معلمين وشهداء وصالحين فليدعوا الآن بغير ملل بين
*P. 103 يدى سيدنا يسوع المسيح ان يثبتنا على الامانة الارثدكسية فى بيعته المنيرة لنفتخر * نحن جميع بنى المعموديّة فى كل زمان بها ونسأله ان ينجينا من شدائد المتولين علينا ومكر الصياد عدو الحق الشيطان الاركون الشرير والمجد لله الاب والابن والروح القدس والقدرة والعظمة الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين

كمل بعون الله النصف الاول من الجزء الاول
من كتاب سير البطاركة بالمدينة العظمى الاسكندريّة
خلفاء مارى مرقس الانجيلى رزقنا الله بركة صلواته
وصلواتهم وعدتهم ثمانية وثلثون بطركاً

brightly than the light of the sun by day, and whose prayers ascend like a flaming fire! O mountain in which the spiritual fruit bears thirtyfold and sixtyfold and a hundredfold! O mountain which salts souls, and restores them from sin, and purifies them by repentance, so that they are white like snow! Thou art the true mountain on which are assembled the kings and the rich men and the poor, to serve God there. Thou art the mountain of salt in truth, which salts souls that stank with sin and iniquity. It is thou that hast made robbers into teachers and martyrs and saints. Therefore may they pray now without weariness before our Lord Jesus Christ, that he may strengthen
*P.103 us in the orthodox faith, in his illuminating Church, * that all of us who are baptized may exult at all times therein. And we pray him to deliver us from the persecutions of those who rule over us, and from the wiles of the hunter and enemy of the truth, Satan, the evil prince.

Glory and power and majesty be to God the Father, the Son, and the Holy Ghost, now and always and for ever and ever. Amen. »

With the help of God is finished the first half of the first part of the book of the Histories of the Patriarchs in the great city of Alexandria, successors of Saint Mark the Evangelist. May God grant us the blessing of his prayers and of their prayers! And their number is thirty-eight patriarchs.

LE SYNAXAIRE ÉTHIOPIEN

LES MOIS DE SANÊ, HAMLÈ ET NAHASÊ

LE SYNAXAIRE ÉTHIOPIEN

LES MOIS DE SANÊ, HAMLÊ ET NAHASÊ

PUBLIÉS ET TRADUITS

PAR

IGNAZIO GUIDI

AVEC LE CONCOURS DE MM. L. DESNOYERS ET A. SINGLAS

I

MOIS DE SANÊ

PERMIS D'IMPRIMER

Paris, le 26 Décembre 1905.

H. ODELIN,
v. g.

AVERTISSEMENT

Le plan d'une édition du Synaxaire éthiopien fut conçu par Mgr Graffin en 1897, à l'occasion du Congrès des Orientalistes de Paris ; les collaborateurs désignés alors étaient M. Conti Rossini pour les mois de maskaram, ṭeqemt et hedâr, M. Perruchon pour tâhsâs, ṭer et yakâtit, M. René Basset pour magâbit, miyâzyâ et genbot, et moi-même pour le reste.

Quelque temps après, je reçus les photographies du manuscrit de Paris, qui furent bientôt suivies par celles du ms. d'Oxford ; la précieuse collection d'Abbadie étant passée en 1902 à la Bibliothèque nationale de Paris, Mgr Graffin put me remettre en 1904 les photographies d'un manuscrit très ancien faisant partie de cette collection. Voici quelques renseignements sur ces trois manuscrits, que je désignerai par A, O et P, les seuls que j'aie pu utiliser pour la présente édition :

1) A = d'Abbadie, n° 66 (Cf. Catalogue raisonné de manuscrits éthiopiens appartenant à A. d'Abbadie, p. 79) ; ce manuscrit qui, par sa paléographie, peut remonter à la fin du xve siècle, est, semble-t-il, le plus ancien manuscrit connu du Synaxaire éthiopien.

2) O = Oxford, Bodleian Library, n° XXV (Cf. Dillmann, Catal. cod. mss. Bibl. Bodl. Oxon., 61) ; ce manuscrit a été écrit sans doute en même temps que le n° XXII, c'est-à-dire sous le règne d'Iyâsu (probablement Iyâsu II, 1730-1755).

3) P = Paris, Bibliothèque nationale, Fonds éthiopien n° 128 (Cf. Zotenberg, Catalogue des manuscrits éthiop. etc., 178) ; ce manuscrit est également du xviiie siècle.

Le premier de ces manuscrits (A), contemporain, ou presque, de la traduction de l'ouvrage arabe en ge'ez, répond en général assez exacte-

ment au texte arabe tel que j'ai pu le lire dans les deux manuscrits du Vatican : arab. 63 et 65; toutefois il ne dérive pas *immédiatement* du texte qui figure dans ces manuscrits.

Les deux autres manuscrits O et P, qui reproduisent à peu près un même texte, s'écartent souvent de A et de l'arabe, auxquels ils ajoutent des légendes et des commémorations et notamment les « salâm » si caractéristiques du Synaxaire éthiopien; parfois, quoique rarement, P ajoute des salâm etc. qui manquent dans O et vice versa. Une partie assez grande de ces additions n'est certainement que la traduction de textes arabes, et il est possible que ces textes figurent dans quelques manuscrits du Synaxaire arabe, d'où ils seraient passés dans le Synaxaire éthiopien. Mais c'est là une question qu'on ne saurait résoudre sur l'examen de peu de manuscrits, comme tout ce qui se rapporte à l'histoire de la formation des Synaxaires arabe et éthiopien.

Les trois manuscrits se divisent donc en deux familles bien distinctes : L'une très ancienne représentée par A, et l'autre plus récente représentée par O et P. Il y a lieu de croire que la plupart des manuscrits connus en Europe se rattachent à cette seconde famille, à en juger, pour le manuscrit de Tubingue, par les morceaux publiés dans la Chrestomathie de Dillmann, et pour quelques manuscrits du British Museum, par des photographies que Mgr Graffin a bien voulu me procurer. Tel est le cas notamment pour le manuscrit Orient. 670 écrit dans la première moitié du XVIIe siècle et tout à fait conforme à O, ce qui montre que cette seconde recension s'est bientôt formée et, en tout cas, un siècle avant que les manuscrits O et P fussent écrits.

Dans les parties communes aux trois manuscrits j'ai suivi A, sauf le cas de fautes évidentes ou d'omissions; la comparaison avec l'arabe permettait ordinairement de constater avec certitude qu'elles étaient dues au copiste; j'ai donné en note toutes les variantes quelque peu importantes de O et P, qui se trouvent également dans les deux manuscrits et qu'on peut croire propres à la famille plus récente. Toutes les additions qui figurent dans O et P et manquent dans A sont entre crochets : [ ].

Beaucoup de variantes, surtout dans O et P, ne sont que des fautes ou des omissions du copiste de l'un ou de l'autre manuscrit, et il est inutile de les publier intégralement. On sait du reste que les manuscrits éthiopiens qui n'ont pas été revisés par les « Mammerân » sont souvent

fautifs, et beaucoup de leurs variantes n'ont aucune valeur pour la critique. L'orthographe que j'ai suivie est celle de A, et pour les parties qui ne se trouvent que dans O et P, celle de P.

La traduction, pour le mois de Sanê, est presque entièrement l'œuvre de M. Desnoyers et, pour le mois de hamlê, de M. Singlas; les mots imprimés en italique ne sont pas dans le texte, et ont été ajoutés pour rendre la traduction plus claire. Dans les noms propres on a conservé en général la forme, souvent défigurée, qui leur est propre dans le Synaxaire comme dans n'importe quel ouvrage éthiopien; l'index des noms propres qui terminera le volume, donnera la correspondance des noms éthiopiens avec leur forme originaire grecque ou latine.

Ignazio GUIDI.

መጽሐፈ ፡ ስንክሳር ።

*በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ። * A f. 254 a O f. 1 a P f. 107 a
ወርኃ ፡ ሰኔ ፡ ቡሩክ ፡ መዓልቱ ፡ ፲ወ፭ሰዓት ፡ ወእምዝ ፡ የሐጽጽ ።

አመ፩ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዳሴሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ[1] ፡ ዘእምሀገረ ፡ ሶርያ ፡ ወተአምር ፡ ዘአስተርአየ ፡ እምኔሁ ። ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ሶበ ፡ ኮነ ፡ ሰማዕተ ፡ በሀገረ ፡ ጠራብሎስ ፡ አመ፳ወ፪ለወርኃ ፡ ሐምሌ ፡ መጽአት ፡ ብእሲት ፡ ክርስቲያናዊት ፡ ብእሲተ ፡ ፩መኰንን ፡ እመኳንንት ፡ ዓቢያን ፡ ወነሥአት ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ እምድኅረ ፡ ወሀበት ፡ ንዋየ ፡ ብዙኃ ፡ ለሐራ[2] ። ወገነዘቶ ፡ በልብስ ፡ ዘወርቅ ፡ ዘኮነ ፡ ለምታ ፡ ወእምዝ ፡ አንበረቶ ፡ ውስተ ፡ ሣጹን ፡ በውስተ ፡ ቤታ ፡ ወሰቀለት ፡ ቅድሜሁ ፡ ማኅትወ ፡ ዘያበርህ ፡ ወሠዓለት ፡ ሥዕሎ ። ወኮነ ፡ ምታ ፡ መስፍነ[3] ፡

1. O, P ለውንትዮስ ፡ — 2. O, P *add.* እስከ ፡ ነሥኦቶ ፡ — 3. O, P *add.* ናሁ ፡

LE LIVRE DU SYNAXAIRE

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.
Mois de sanê, béni ; le premier jour a 15 heures, puis va en décroissant.

PREMIER JOUR DE SANÊ (26 mai) LEÇON.

En ce jour est la dédicace de l'église de saint Lâwentêwos (*Léonce*) *originaire* de la Syrie et *l'on rappelle* le prodige dont il fut l'auteur. Voici le fait : lorsque ce saint eut été martyrisé dans la ville de Ṭarâbelos (*Tripolis*), le 22 du mois de ḥamlê, il vint une femme chrétienne, épouse de l'un des magistrats supérieurs ; elle prit le corps du saint après avoir donné beaucoup d'argent aux soldats et l'enveloppa dans un vêtement *tissu* d'or qui appartenait à son mari. Ensuite elle le déposa dans une châsse, chez elle, et suspendit devant lui une lampe qui éclairait ; elle fit aussi peindre son image.

ተምዓ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወሞቅሖ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ በሀገረ ፡ አንጾኪ
ያ ። ወሶበ ፡ ገንዘት ፡ ብእሲቱ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ ፡ ወገብረት ፡ ላዕሌሁ ፡
ሠናየ ፡ ወአልበሰቶ ፡ ልብሰ ፡ ወርቅ ፡ ወኢፈቀደ ፡ ሰማዕቱ ፡ ለክርስቶስ ፡ ላውንቴዎስ ፡
ከመ ፡ ትጸገው[1] ፡ ላዕሌሁ ፡ ብእሲት ፡ አላ ፡ ዓሥያ ፡ በዝንቱ ፡ ዓለም ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡
አድኀኖ ፡ ለምታ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ። ወሀለዎ[2] ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ምስሌሃ ፡ ሠናየ ፡ በ
ዓለም ፡ ዘይመጽእ ፡ ወይትነበል ፡ በእንቲአሃ ፡ በቅድመ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ።
ወበይእቲ ፡ ሌሊት ፡ አስተርአየ ፡ ቅዱስ ፡ ለመስፍን ፡ ምታ ፡ በውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅ
ሕ ፡ ወሠረቀ ፡ ላዕሌሁ ፡ ብርሃን ፡ ዓቢይ ፡ እስከ ፡ አብርሀ ፡ ለቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ኵለንታ
ሃ ፨ ወእምዝ ፡ ርእዮ ፡ ለቅዱስ ፡ አምሳለ ፡ ፈረሳዊ ፡ ወብርሃኑ ፡ ይበርቅ[3] ፡ ወውእቱ ፡
በኀቤሁ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ እንዘ ፡ ይለብስ ፡ ውእተ ፡ ልብሰ ፡ ወርቅ ፡ ዘየአም
ር ፡ መስፍን ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ልብሰ ፡ ዚአሁ ፨ ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ ዘውእቱ[4] ፡ ፈረሳ
ዊ ፡ ለመስፍን ፡ ኢትሕዝን ፡ ወኢትተከዝ ፡ እስመ ፡ በሳኒታ ፡ ትድኅን ፡ ወትበልዕ ፡ ም
ስለ ፡ ንጉሥ ፡ ዲበ ፡ ማዕዱ ፡ ወተሐውር ፡ ኀበ ፡ ቤትከ ። ወከነ ፡ ውእቱ ፡ መኰንን ፡
* A f. 254 b ድንጉፀ ፡ በብዙኅ ፡ ምግባራት ፡ በእንተ[5] ፡ ዘከመ ፡ ርእዮ ፡ ለውእቱ ፡ ፈረሳዊ ፡ *ወበእ
ንተ ፡ ብርሃን ፡ ዘሠረቀ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወበእንተ ፡ በዊአቱ ፡ ኀቤሁ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅ

1. P ትጸገው ፡ — 2. O, P *add.* ካዕበ ፡ — 3. O, P ሀ ፡ — 4. O, P ለውንትዮስ ፡ — 5. O, P *om.*

Or son mari était un gouverneur; Diyoqelṭyânos (*Dioclétien*) s'irrita contre lui et il le fit mettre en prison dans la ville d'Antioche. Comme sa femme avait enveloppé le corps de saint Lâwentêwos, l'avait traité comme il faut et revêtu d'un vêtement *tissu* d'or, le martyr du Christ, Lâwentêwos, ne voulut pas qu'une femme lui fît des bienfaits *sans récompense*[1], mais il la gratifia d'une belle récompense dans ce monde-ci, puisqu'il délivra son mari de la prison, et il devait encore lui prodiguer ses bienfaits, dans le monde à venir, et intercéder pour elle devant N.-S. Jésus-Christ.

Cette nuit même, le saint apparut au magistrat, son mari, dans la prison; et il s'éleva sur lui une grande lumière, au point qu'elle illumina la prison tout entière. Puis *le prisonnier* vit le saint en la ressemblance d'un cavalier resplendissant de lumière; il se tenait dans la prison près de lui, revêtu de cet habit *tissu* d'or que le gouverneur reconnut pour son propre vêtement. Alors le saint, à savoir le cavalier, dit à ce gouverneur : « Ne t'attriste point, ni ne t'afflige, car tu seras libre demain; tu mangeras en compagnie de l'empereur, à sa table, et tu iras chez toi. » Alors ce magistrat fut stupéfait par la multiplicité des événements : parce qu'il avait vu ce cavalier; puis pour cette lumière qui l'avait illuminé; pour le fait que *le cavalier* avait pénétré jusqu'à lui dans une prison pourtant scellée; et *enfin* pour ce vêtement

1. Le mot à mot de A et O serait « feminam beneficio affici supra eum », mais le traducteur a dû mal comprendre l'arabe, تتفضل عليه; la leçon de P n'est probablement qu'une correction postérieure.

ሐ ፡ እንዘ ፡ ሕቱም ፡ ውእቱ ። ወበእንተ ፡ ልብሰ ፡ ወርቅ ፡ ዘዚአሁ ፡ ዘኅደጎ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ። ወእምዝ ፡ ተኀብአ ፡ እምኔሁ ፡ ቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ካዕበ[1] ፡ ወረገጾ ፡ በእግሩ[2] ። ወነቅሀ ፡ ንጉሥ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ። ሶበ ፡ ርእዮ ፡ ለቅዱስ ፡ ፈርሀ ፡ ወደንገፀ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ ለንጉሥ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ጊዜ ፡ ጽባሕ ፡ አውፅኦ ፡ ለመስፍን ፡ እገሌ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወአክብሮ ፡ ወኅድጎ ፡ ይሑር ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ ከመ[3] ፡ ኢትጥፋእ ። ወአውሥአ ፡ እንዘ ፡ ይርዕድ ፡ እምኔሁ ፡ ወይቤሎ ፡ እወ ፡ ኦእግዚእየ ፡ ኵሎ ፡ ዘአዘዝከኒ ፡ አነ ፡ እገብር ። ወሶበ ፡ ኮነ ፡ ጽባሕ ፡ ፈነወ ፡ ንጉሥ ፡ ወአውፅኦ ፡ ለመስፍን ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወአክበሮ ፡ ክብረ ፡ ዓቢየ ፡ ወአልበሰ ፡ አልባሳተ ፡ ሠናያተ ፡ ወአርፈቆ ፡ ምስሌሁ ፡ ዲበ ፡ ማዕዱ ። ወነገሮ ፡ ዘከመ ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ ፈረሳዊ ፡ ወአድመሞ ፡ ለውእቱ ፡ መስፍን ፡ ወአንከረ ፡ ፈድፋደ ። ወኮነ ፡ ንጉሥ ፡ ይሔሊ ፡ ከመ ፡ ገብረ[4] ፡ ውእቱ ፡ በሥራይ ። ወአውሥአ ፡ ውእቱ ፡ መስፍን ፡ ወይቤሎ ፡ አንሰ ፡ ኢያአምር ፡ ወኢምንትኒ ፡ እምሥራይ ፡ ግሙራ[5] ፡ ወኢየአምር ፡ መኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘአስተርአየ ፡ ለከ ። ወኢደፈረ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ይትናገሮ ፡ ነገረ ፡ ሕሡመ ፡ ግሙራ ፡ አላ ፡ ፈነዎ ፡ ኀበ ፡ ሀገሩ ፡ በክብር ፡ ዓቢይ[6] ፡ ወእንዘ ፡ የሐውር ፡ ውእቱ ፡ መስፍን ፡ በውስተ ፡ ፍኖት ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ[7] ፡ ቅዱስ ፡ *P f. 107 b

1. *om.* O, P. — 2. O, P *add.* ለንጉሥ ፡ ካዕበ ፡ ወሥልሰ — 3. O, P *add.* ኢትመውት ፡ ሞተ ፡ እኩየ ፡ ወ — 4. *om.* A. — 5. O, P ወኢእምሥራይኒ ፡ ወኢምንትኒ ፡ እምኵሉ ፡ ዘትቤ — 6. O, P *add.* እንበይነ ፡ ፍርሃት ፡ ዘአስተርአዮ — 7. O, P *add.* መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በአምሳለ ፡

tissu d'or qui était à lui et qu'il avait laissé à sa maison. Ensuite saint Lâwentêwos disparut d'auprès de lui, et alla chez l'empereur, et, cette nuit-là même, il frappa le pied de l'empereur et l'empereur Diyoqeltyânos se réveilla. A la vue de saint Lâwentêwos, il eut peur et fut saisi d'une extrême frayeur. Et le saint dit à l'empereur : « Quand la matinée sera venue, fais sortir le magistrat un tel de la prison; honore-le et laisse-le aller chez lui, afin que tu ne périsses point. » *L'empereur* lui répondit, tout tremblant *par crainte* de lui, et lui dit : « Oui, mon Seigneur; tout ce que tu m'as ordonné, je *l'*accomplirai. » Le matin venu, l'empereur envoya faire sortir le gouverneur de la prison, lui rendit de grands honneurs, le revêtit d'habits magnifiques, le fit asseoir en sa compagnie à sa table et lui raconta comment lui était apparu ce cavalier. *Ce récit* remplit de stupéfaction le gouverneur qui fut saisi d'un grand étonnement. L'empereur pensait que c'était lui, *le gouverneur*, qui par des charmes avait fait cela, mais celui-ci lui répondit en disant : « Pour moi, je ne comprends rien du tout aux charmes, et je ne sais qui est celui qui t'est apparu. » L'empereur n'osa point lui dire la moindre mauvaise parole, mais l'envoya dans sa ville avec de grands honneurs. Pendant que le gouverneur était en route, lui apparut [O, P : l'ange de Dieu sous les apparences de]

ላውንቴዎስ ፡ ወኮነ ፡ ይትናገር ፡ ምስሌሁ ፡ ወይናዝዞ ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ ሀገሩ ፡ ጠራብሎስ ፡ ወተኀብአ ፡ እምኔሁ ፡ ሶቤሃ ፡፡

ወቦአ ፡ ውእቱ ፡ መስፍን ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ ወተአምኆሙ ፡ ለሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ወነገሮሙ ፡ ዘከመ ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ ፈረሳዊ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ እንዘ ፡ ይለብስ ፡ ውእተ ፡ ልብሰ ፡ ዘወርቅ ፡ ወዘከመ ፡ ተካየዶ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ያድኅኖ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወዘከመ ፡ አውፅኦ ፡ *እምቤተ ፡ ሞቅሕ[1] ፡ በጽባሕ ፡ ወዘከመ ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ በውስተ ፡ ፍኖት ፡ እንዘ ፡ ይለብስ ፡ ውእተ ፡ ልብሰ ፡ ወርቅ ፡ ወአእመረት ፡ ብእሲቱ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ ፡ ወአውሥአቶ ፡ ወትቤሎ ፡ ሶበ ፡ ትሬእዮ ፡ ታአምሮኑ ፡ ወአውሥአ ፡ ወይቤላ ፡ እወ ፡፡ ወእምዝ ፡ አብአቶ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ሥዕሉ ፡ ለቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ ፡፡ ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ይቤ ፡ ዝ
* O f. 1 b ንቱ ፡ ውእቱ ፡ በአማን ፡ ዘአስተርአየ ፡ ሊተ ፡፡ ወእምዝ ፡ አርኀወት ፡ ሣጹነ ፡ ዘው*ስቴቱ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ላውንቴዎስ ፡ ወርእዮ ፡ እንዘ ፡ ይለብስ ፡ ውእተ ፡ ልብሰ ፡ ወርቅ ፡ ዘዚአሁ ፡ ወከሠተ ፡ ግልባበ ፡ ገጹ ፡ ወጠየቀ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ዘአስተርአየ ፡
* A f. 255 a ሎቱ ፡ ወአድኀኖ ፡፡ ወተሰአለ ፡ መስፍን ፡ ለብእሲቱ ፡ በእንቲአሁ ፡ *ወይቤላ ፡ መኑ ፡ ውእቱ ፡ ወነገረቶ ፡ ገድሎ ፡ ለቅዱስ ፡፡ ወወደሳ ፡ ለብእሲቱ ፡ በእንተ ፡ ዘገብረት ፡ ወሰብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ልዑል ፡ ገባሬ ፡ ተአምራት ፡ በላዕለ ፡ ቅዱሳኒሁ ፡፡ ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ ለብእሲቱ ፡ ከመ ፡ ኢታጽርዕ ፡ ማኅቶተ ፡ ወዕጣነ ፡ ቅድሜሁ ፡፡ ወኮነት ፡ ትገብር ፡ ከመዝ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ አጥፍአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወሐነጹ ፡

1. O. P እሙቃሔሁ ፡

saint Lâwentêwos, qui lui parlait et le consolait jusqu'à ce qu'il arriva à sa ville, Ṭarâbelos, et à l'instant il disparut d'auprès de lui.

Le gouverneur vint à sa demeure et salua les gens de sa maison. Il leur raconta comment lui était apparu ce cavalier dans la prison, revêtu du vêtement *tissu* d'or, comment il lui avait fait la promesse de le délivrer de la prison, comment il l'avait fait sortir de la prison, le matin, et comment il lui était apparu en chemin, revêtu du vêtement d'or. Alors sa femme comprit que c'était S. Lâwentêwos. Elle répondit donc *à son mari* et lui dit : « Si tu le voyais, le reconnaîtrais-tu ? » Il lui répondit et lui dit : « Oui. » Alors elle le fit entrer dans le lieu où était l'image de saint Lâwentêwos, et quand il la vit il dit : « C'est lui, vraiment, qui m'est apparu. » Puis elle ouvrit la châsse dans laquelle se trouvait le corps de saint Lâwentêwos, et il le vit revêtu de son propre habit d'or, et il écarta le voile du visage et s'assura que c'était le *personnage* qui lui était apparu et l'avait délivré. Et le gouverneur interrogea sa femme à son sujet et lui dit : « Qui est-ce? » Et elle lui raconta la lutte, *le martyre* du saint; il loua sa femme de ce qu'elle avait agi ainsi, et glorifia Dieu très-haut, auteur des miracles, pour ses saints. Ensuite il commanda à sa femme de ne pas laisser manquer l'encens et la lampe devant lui, *devant son corps*. Elle agit ainsi jusqu'à ce que Dieu eut fait périr Diyoqelṭyânos;

ሎቱ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወአፍለሱ ፡ ሥጋሁ ፡ ኀቤሃ ፡ ወአንበርዎ ፡ ውስቴታ ፡ ወቀደስዋ ፡ በከመ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ ወኮነ ፡ እምሥጋሁ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ዓቢይት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለለውንትዮስ ፡ ጸዋሬ ፡ መቅሠፍት ፡ በነፍሱ ፨
እስከ ፡ ተበልዓ ፡ ሥጋሁ ፡ ወእስከ ፡ ተበጸለ ፡ ማዕሱ ፨
ድኅረ ፡ ተአተተ ፡ እምድር ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ንግሡ ፨
ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ቀደሱ ፨
ወአዕፅምቲሁ ፡ ባሕርየ ፡ ውስቴታ ፡ አፍለሱ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ዕረፍቱ[1] ፡ ለዮሴፍ ፡ ጻድቅ ፡ ወልደ ፡ ያዕቆብ ፡ እስራኤል ፡ ወአስኔት ፡ ብእሲቱ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለዮሴፍ ፡ ዘተብህለ ፡ አምሳሉ ፨
ለእግዚአብሔር ፡ መልአክ ፡ ኀይሉ ፨
ለዝ ፡ ጠቢብ ፡ ጸዋሬ ፡ ዕንቍ ፡ መዝገበ ፡ ብዕሉ ፨
እንዘ ፡ የኀልዩ ፡ አዕፅምትየ ፡ ኵሉ ፨
አንቲ ፡ ውእቱ ፡ ማርያም ፡ ይብሉ ፨]

[ሰላም ፡ ለአስኔት ፡ ከመ ፡ ፀሐይ ፡ ፀዳላ ፨
ወከመ ፡ ጽጌ ፡ ረዳ ፡ ቀይሕት ፡ እንተ ፡ *ወፅአት ፡ እምነ ፡ ቈጽላ ፨ *P f. 108 a
እለ ፡ ሴሰያሃ ፡ አንህብት ፡ በአክናፊ ፡ መንፈስ ፡ ተልዕላ ፨

1. O ተዝካሩ ፡

alors on bâtit *au saint* une église, on y transféra son corps qu'on y déposa, et on la consacra juste en ce jour; il y eut par son corps de grands miracles et prodiges. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière! Amen.

[Salut à Lawentyos qui supporta les tourments dans son âme jusqu'à ce que sa chair fut dévorée et sa peau déchirée. Après que la domination de Diyoqelṭyânos eut disparu de la terre, en ce jour son église fut consacrée, et l'on y transféra ses ossements *qui étaient* une perle précieuse.]

[En ce jour aussi, mort (O : mémoire) de Joseph, le Juste, fils de Jacob-Israël, et *mémoire* d'Asnêt, sa femme. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leurs prières! Amen.]

[Salut à Joseph, qui fut dit image du chef des troupes de Dieu. Tandis que tous mes os chantent ce sage qui portait une perle précieuse, le trésor de sa richesse, ils s'écrient : il est bien ta *figure*, ô Marie!

Salut à Asnêt, son éclat est comme le soleil, et comme la fleur de la rose rouge, qui est sortie de son feuillage. Les abeilles qui la nourrirent

ወእለ ፡ ፈቀዱ ፡ ኪያሃ ፡ ያቅትልዋ ፨
ውስተ ፡ ምድር ፡ ወድቁ ፡ ወግብተ ፡ ተኀጕሉ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለሰማዕታት ፡ ወቶማስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ለቅዱስ ፡ ቆዝሞስ ፡ ሰማዕት ፡ ዘእምሀገረ ፡ ጠሐ[1] ፡ ዘእምላዕላይ ፡ ግብጽ ፡ ወአብያጺሁ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ከነ[2] ፡ ለቅዱስ ፡ ቢፋሞን ፡ ሰማዕት ፡ [መስተጋድል ፡ ወቅዳሴ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ቀዳሚት ፡ እምአብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ እለ ፡ ተሐንፃ ፡ በስሙ] ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።
[ሰላም ፡ ለቀዝማ ፡ ወለአብያጺሁ ፡ አምኃ ፨
ዘሀገረ ፡ ጣሃ ፨
ለቢፋሞን ፡ ሰላም ፡ ዘተጋደለ ፡ ብዙኀ ፨
ከመ ፡ ኢይፍረይ ፡ አሜከላ ፡ ወሦከ ፡ በሊሐ ፨
ገራህተ ፡ ልብየ ፡ ያንጽሑ ፡ ርሱሐ ።]

1. O, P ጣሃ ፡ — 2. O, P *om.*

s'élevèrent sur les ailes du vent, mais celles qui voulurent la blesser, tombèrent à terre et à l'instant périrent.]

[En ce jour aussi tombe la commémoration des martyrs et de Tomâs, patriarche d'Alexandrie. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière! Amen.]

En ce jour aussi, tombe la commémoration de saint Qozmos, martyr, de la ville de Tahâ de la haute Égypte, et de ses compagnons. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière! Amen.

En ce jour aussi, c'est la commémoration du saint martyr Bîfâmon, [ascète, et la consécration de son église, la première des églises qui furent élevées sous son vocable]. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles! Amen.

[Salut à Qazmâ, et à ses compagnons originaires de la ville de Ṭâhâ; salut à Bîfâmon, qui lutta beaucoup. Puissent-ils purifier le champ inculte, *mal entretenu*, de mon cœur, afin qu'il ne produise ni chardons ni épines aiguës.]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፪ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አስተርአየ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ኤልሳዕ ፡ ነቢይ ፡ ረድኡ ፡ ለኤልያስ ፡ ቀናኢ ፡ ወውእቱ ፡ በሀገረ ፡ እስክንድርያ ። እስመ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለሉልያኖስ ፡ ከሐዲ ፡ ሶበ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይሕንጽ ፡ ምኵራቦሙ ፡ ለአይሁድ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ እምድኅረ ፡ አንሐሎ ፡ አስባስያኖስ ፡ ንጉሥ ፡ ሮም ፡ ወወልዱ ፡ ቲቶ ። እስመ ፡ ሉልያኖስ ፡ ፈቀደ ፡ በእከየ ፡ ምክሩ ። ከመ ፡ ይሥዐር ፡ ቃለ ፡ እግዚእነ ፡ በወንጌል ፡ ቅዱስ ፡ ዘይቤ ፡ እስመ ፡ ኢይትኀደግ ፡ ዝየ ፡ እብን ፡ ዲበ ፡ እብን ፡ ዘእንበለ ፡ ይትነሠት ። ወሶበ ፡ * ሐነጹ ፡ ቀዳማይ ፡ ወዳግማይ ፡ ወሣልሳይ ፡ ውእቱ ፡ ይትነሠት[1] ። ወይቤልዎ ፡ አይሁድ ፡ እስመ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መካናት ፡ አብድንቲሆሙ ፡ ለልሂቃን ፡ ክርስቲያን ፡ ወለእመ ፡ ኢታወፅኦሙ ፡ እምዝየ ፡ ወእመአከ ፡ ኢይትሐነጽ ። ወአዘዘ ፡ ሉልያኖስ ፡ ከመ ፡ ያውፅኡ ፡ አብድንቲሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ እምውእቱ ፡ መካን ፡ ወያውዕይዎሙ ፡ በእሳት ። ወሶበ ፡ ረከቡ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወለሥጋሁ ፡ ለኤልሳዕ ፡ ነቢይ ፡ ወፈቀዱ ፡ ከመ ፡ ያውዕይዎሙ ፡ በእሳት ። ወመጽኡ ፡ መሃይምናን ፡ ወወሀቡ ፡ ንዋየ ፡ ብዙኀ ፡ ለሐራ ፡ ወነሥኡ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ እምድኅረ ፡ አምሐልዎሙ ፡ ሐራ ፡ ከመ ፡ ኢ

1. O, P አዘዘ ፡ ለሐኒጽ ፡ ፫ጊዜ ፡ ተንስተ ፡ ቦቱ ።

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

DEUXIÈME JOUR DE SANÈ (27 mai).

En ce jour se découvrirent le corps de saint Jean-Baptiste et le corps de saint Élisée, prophète, disciple d'Élie, le zélé. Ce fait eut lieu dans la ville d'Alexandrie, au temps de Lulyânos (*Julien*) l'Apostat, quand il voulut reconstruire le temple des Juifs à Jérusalem, après la destruction de celui-ci par Asbâsyânos (*Vespasien*) empereur de Rome et son fils Tito (*Titus*). Car Julien voulait, dans son mauvais dessein, réduire à néant la parole de Notre-Seigneur, dans le saint évangile, qui dit qu'il ne sera laissé ici pierre sur pierre qui ne soit renversée[1]. Ayant reconstruit *le temple*, une première, une deuxième et une troisième fois, *la reconstruction* se détruisait. Alors les Juifs lui dirent : « C'est qu'il y a dans ces lieux les corps de grands personnages chrétiens; ou enlève-les de là, ou l'on n'y construira point ». Lulyânos ordonna donc aux chrétiens d'ôter les corps des saints de cet endroit et de les consumer par le feu. Lorsqu'ils trouvèrent les corps des saints Jean-Baptiste et Élisée le prophète, on voulut les consumer par le feu. Mais il vint des fidèles qui donnèrent beaucoup d'argent aux soldats et emportèrent les corps des saints, après que les soldats leur eurent fait jurer de ne point laisser les corps

1. Mt., XXIV, 2.

ያትርፍዎሙ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ከመ ፡ ኢይሥማዕ ፡ ንጉሥ ፡ ወኢያጥፍኦሙ ።
ወዜናሁሰ ፡ ለሉልያኖስ ፡ ንጉሥ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ሶበ ፡ ዓገትዎ ፡ ጸላእቱ ፡ በው
ስተ ፡ ፀብእ ፡ ፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለቅዱስ ፡ መርቆርዮስ ፡ በመንፈስ[1] ፡ እምድኅ
ረ ፡ ነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወረገዘ ፡ በኲናት ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ[2] ። እምቅድመ ፡ ይሙ
* O f. 2 a ት ፡ ሉልያኖስ ፡ ከሐዲ ፡ *ነሥአ ፡ እምደሙ ፡ ምልአ ፡ እራሑ ፡ ወዘረወ ፡ ውስተ ፡ አ
* A f. 255 b የር ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ኦኢየሱስ ፡ ንሥአ ፡ ለነፍስ ፡ ዘወሀ*ብከኒ ፡ ወሶቤሃ ፡ ሞተ ፡ በእኩ
ይ ፡ ሞት ። ወሥጋሆሙሰ ፡ ለቅዱሳን ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወኤልሳዕ ፡ ነቢይ ፡ አብጽሕዎ
ሙ ፡ እሎንቱ ፡ ሰብእ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ አትናስዮስ ።
* P f. 108 b ወተፈሥሐ ፡ በሙ ፡ ዓቢየ ፡ ፍሥሐ ፡ *ወአንበሮሙ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ የሐንጽ ፡ሎሙ ፡ ቤ
ተ ፡ ክርስቲያን ። ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ አባ ፡ አትናስዮስ ፡ ይነብር ፡ ውስ
ተ ፡ አእዋድ ፡ ዘለአበዊሁ ፡ ወምስሌሁ ፡ ቴዎፍሎስ ፡ ጸሐፊሁ ። ወይቤ ፡ ለእመ ፡ ወሀ
በኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ መዋዕለ ፡ ሠናየ ፡ *አነ ፡ አሐንጾ ፡ ለዝንቱ[3] ፡ መካን ፡ ቤተ ፡ ክ
ርስቲያን ፡ በስሙ ፡ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወለኤልሳዕ ፡ ነቢይ ፡ ወአነብር ፡ ሥ
ጋሆሙ ፡ ውስቴታ ። ወሶበ ፡ ተሠይመ ፡ ቅዱስ ፡ ቴዎፍሎስ ፡ ተዘከረ ፡ ውእተ ፡ ቃለ ፡
ዘተናገረ ፡ አባ ፡ አትናስዮስ ፡ ወሐነጸ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወነሥአ ፡ ምስሌሁ ፡ ብዙኃ
ነ ፡ ካህናተ ፡ ወኵሎሙ ፡ ሕዝበ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ወጾርዎሙ ፡
በክብር ፡ ዓቢይ ፡ ከመ ፡ ይውስድዎሙ ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ።
ወእንዘ ፡ የሐልፉ ፡ በጽሑ ፡ ኀበ ፡ ቤት ፡ ዘሀለወት ፡ ውስቴቱ ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡

1. A *add.* ቅዱስ ፡ — 2. O, P *add.* ወሞተ ፡ — 3. O, P አሐንፆ ፡ አነ ፡ በዝ″ ፡

dans cette ville, de peur que l'empereur ne l'apprît et ne les fît périr.

Pour ce qui est de l'histoire de l'empereur Lulyânos, quand ses ennemis l'eurent cerné, durant la guerre, Dieu envoya S. Marqoryos en esprit, après qu'il eut reçu la couronne du martyr, et il lui perça le cou avec un javelot; avant de mourir, Lulyânos l'Apostat prit une poignée de son sang et le jeta en l'air en disant : « Jésus, reprends l'âme que tu m'as donnée. » Et à l'instant il mourut de mort mauvaise. Quant aux corps de saint Jean-Baptiste et d'Élisée, le prophète, ces gens les transportèrent à la ville d'Alexandrie auprès du saint Abbâ Athanase. Il en ressentit une vive joie et les déposa *chez lui* jusqu'à ce qu'il leur eut élevé une église. Un jour que Abbâ Athanase se trouvait dans les domaines de ses parents, accompagné de Têwoflos son secrétaire, il dit : « Si Dieu me donne des jours heureux, je ferai de ce lieu, (*j'y construirai*) une église sous le vocable des saints Jean-Baptiste et Élisée le prophète, et j'y déposerai leurs corps ». Une fois ordonné, saint Têwoflos se souvint de cette parole qu'avait prononcée Abbâ Athanase; il édifia l'église, puis se fit accompagner d'un clergé nombreux et de tout le peuple. On se rendit près des corps des saints et on les emporta en grande pompe, pour les amener à l'église.

Durant la procession, on arriva auprès d'une maison où se trouvait une

አረማዊት ፡ እንዘ ፡ ነበረት ፡ ፬መዓልተ ፡ በማሕጸ ፡ ማሕምም ፡ ዘወሊድ ፡ ወይእቲ ፡ ትጸርኅ ፡ ሌሊተ ፡ ወመዓልተ ፡ እስከ ፡ አልጸቀት ፡ ለመዊት ። ወሶበ ፡ ሰምዓት ፡ ማኅሌቶሙ ፡ ለካህናት ፡ እንዘ ፡ የኃልፉ ፡ ምስለ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ወነጸረት ፡ እመስኮተ ፡ ቤታ ፡ ወተስእለት ፡ ወትቤ ፡ ምንት ፡ ዝንቱ ፡ ወይቤልዋ ፡ ዝንቱ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወሥጋሁ ፡ ለኤልሳዕ ፡ ነቢይ ። ወሶቤሃ ፡ ዓበዐአት ፡ በአሚኖት ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ አቅዱሱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዮሐንስ ፡ ለእመ ፡ ድኅንኩ ፡ እምዝንቱ ፡ ምንዳቤ ፡ አንሰ ፡ እከውን ፡ ክርስቲያናዊተ ። ወእምቅድመ ፡ ይትፌጸም ፡ ዝንቱ ፡ ቃል ፡ እምአፉሃ ፡ ወሶቤሃ ፡ ወለደት ፡ ሕፃነ ፡ ሕያወ ፡ ወሰመየቶ ፡ ዮሐንስ ። ወእምድኅረዝ ፡ ተጠምቀት ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ወኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ቤታ ። ወሥጋሆሙሰ ፡ ለቅዱሳን ፡ አንበርዎሙ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወአስተርአየ ፡ እምሥጋሆሙ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ብዙኃት[1] ። ወቅዱስሰ ፡ አበ ፡ ቴዎፍሎስ ፡ ወብዙኃን ፡ ቅዱሳን ፡ ርእይዎሙ ፡ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ ወለኤልሳዕ ፡ ነቢይ ። ወእሙንቱ ፡ የዐውዱ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ምስለ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ እንዘ ፡ ይቄድሳ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወኮነ ፡ አርአያሁ ፡ ለዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ *ብእሲ ፡ ዘጸጕር[2] ፡ ወጽሕሙ ፡ ይወርድ ፡ ኀበ ፡ እንግድዓሁ ፡ ወኤልሳዕ ፡ ነቢይ ፡ ነዊኅ ፡ ቆሙ ፡ ወበራህ ፡ ርእሱ ። ወእምድኅረዝ ፡ ሶበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ አበ ፡ መቃርስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ሰማዕተ ፡ ረሰዩ ፡ ሥጋሁ ፡ ምስለ ፡ ሥጋሆሙ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በትንብልናሆሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

1. P, O ዓበይት ፡ — 2. P, O ፀጕር ፡

femme païenne qui, depuis quatre jours, se trouvait en proie aux douleurs de l'enfantement; elle criait jour et nuit; elle était près de mourir. Quand elle entendit le chant du clergé qui passait avec les corps des saints, elle regarda de la fenêtre de sa maison, et demanda en disant : « Qu'est-ce? » On lui dit : « Ce sont les corps des saints Jean-Baptiste et Elisée le prophète. » Et aussitôt elle prononça un vœu, avec foi, en disant : « O saint de Dieu, Jean! si je suis délivrée de ce tourment, oui, je serai chrétienne. » Ces paroles n'étaient pas encore complètement sorties de sa bouche, qu'elle mit au monde un enfant vivant et elle le nomma Jean. Dans la suite, elle reçut le baptême chrétien ainsi que tous les gens de sa maison. Pour ce qui est des corps des saints, ils furent déposés dans l'église. Ils furent la cause de prodiges et de miracles nombreux. Le saint abbâ Tèwoflos, lui, et de nombreux saints *personnages*, en circulant dans l'église avec le patriarche pendant que celui-ci la consacrait, virent saint Jean et Elisée le prophète. Jean-Baptiste avait l'aspect entièrement velu, et sa barbe descendait sur sa poitrine. Élisée, le prophète, était de haute stature et avait la tête chauve. Plus tard, quand le saint abbâ Maqâres (*Macaire*) évêque eut subi le martyre, on plaça son corps avec les leurs. Que Dieu nous fasse miséricorde, par l'intercession d'eux tous, dans les siècles des siècles! Amen.

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለአስተርእዮቶሙ ፡ ነዮ ፨
ለሥጋ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወለሥጋ ፡ ኤልሳዕ ፡ በኢተፈልዮ ፨
አቅረበ ፡ ሎሙ ፡ አኰቴተ ፡ ወተጋንዮ ፨
ከመ ፡ ክህሉ ፡ አረማዊተ ፡ እምሕማመ ፡ ወሊድ ፡ አጥዕዮ ፨
ተአምሪሆሙ ፡ ቴዎፍሎስ ፡ ርእዮ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ዕረፍቶሙ ፡ ለቄርሎስ ፡ ወአኬልጥስ[1] ፡ ሰማዕት ፡ ወቀውስጦስ ፡ መነኮስ ፡ ዘአግዓዚ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ፫ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈት ፡ ቅድስት ፡ መስተጋድልት ፡ ወንጽሕት ፡ ማርታ ። ዛቲ ፡ ቅ
* P 109 a * A 256 a ድ*ስት ፡ ኮነት ፡ እምው*ሉደ ፡ ሰብአ ፡ ሀገረ ፡ ምስር ፡ ወኮኑ ፡ አበዊሃ ፡ ብዑላነ ፡ ፈድፋደ ። ወፈተወት ፡ ርኵስና ፡ ወዝሙተ ፡ እምንእሳ ። ወኮኑ ፡ ውሉደ ፡ ልሂቃን ፡ ሰብእ ፡ ወከቡራኒሆሙ ፡ ይመጽኡ ፡ ኀቤሃ ፡ በኅቡእ ። ወሶበ ፡ ተከሥተ ፡ ግብሩ ፡ አግሃደት ፡ ገቢረ ፡ ርኵስና ፡ ወኮነት ፡ ትዜሙ ፡ ገሃደ ፡ ወሶበ ፡ ኮነ ፡ በዓለ ፡ ልደት ፡ ቅድስት ፡ ዘለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ። ሖረት ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወፈቀደት ፡ ከመ ፡ ትባ

1. O ወአኬልስ ፡

[Salut, dis-je, à la manifestation du corps de Jean-Baptiste et du corps d'Élisée, sans séparation; Têwoflos, voyant qu'ils purent guérir la païenne des douleurs de l'enfantement, *voyant* leurs prodiges, leur offrit louange et supplication.]

[En ce jour eut aussi lieu la mort de Qêrellos et de Akèlṭes, martyr, et de Qawsṭos, moine éthiopien. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière! Amen.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE TROIS DE SANÊ (28 mai).

En ce jour mourut la sainte pénitente et pure Mârtâ. Cette sainte était originaire du pays d'Égypte; ses parents étaient fort riches. Elle ressentit le désir de la débauche et de l'impureté dès sa jeunesse, et les fils des anciens, *des chefs* du peuple, et des grands personnages, venaient secrètement vers elle. Sa conduite ayant été découverte, elle se livra publiquement à ses actions impudiques et se mit à se prostituer, tout à fait au grand jour. Lorsque arriva la fête de la sainte nativité de Notre-Seigneur Jésus-

እ ፡ ወከልአ ፡ ዓቃቤ ፡ ኆኅተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወይቤላ ፡ አንቲሰ ፡ ኢይደልወኪ ፡ ከ
መ ፡ ትባኢ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ አንቲ ፡ ርኵስት ። ወሰበ ፡ አገበረ
ቶ ፡ እንዘ ፡ ተኀሥሥ ፡ እምኔሁ ፡ ከመ ፡ ትባእ ፡ ወውእቱ ፡ ይከልአ ፡ ኮነ ፡ ማእከሌሆ
ሙ ፡ ጽልእ ፡ ዓቢይ ። ወሰበ ፡ ሰምዓ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ይእተ ፡ ሁከተ ፡ ተንሥአ ፡ ወበጽ
ሐ ፡ ኀበ ፡ ኆኅተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከመ ፡ ይርአይ ፡ ምንተ ፡ ዘኮነ ። ወሰበ ፡ ርእያ ፡ ኤ
ጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ለማርታ ፡ ይቤላ ፡ አኮኑ ፡ ታአምሪ ፡ እስመ ፡ ቤቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቤት ፡
ቅዱስ ፡ ወንጹሕ ፡ ወአንቲሰ ፡ ርኵስት ፡ ወኢይደልወኪ ፡ ከመ ፡ ት*ባኢ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ * 102 b
እግዚአብሔር ። ወበከየት ፡ ወትቤሎ ፡ እምይእዜ ፡ ኢይትመየጥ ፡ ወኢይኤብስ ፡ አላ ፡
ለእመ ፡ አንተ ፡ ተወከፍከኒ ፡ አነ ፡ እኔስሕ ፡ ወእመነኵስ ። ወይቤላ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ አ
ንሰ ፡ ኢየአምነኪ ፡ ለእመ ፡ ኢያምጻእኪ ፡ ብዕለኪ ፡ ወኵሎ ፡ ንዋየኪ ፡ ኀበ ፡ ዝየ ፡ ወ
ናውዕዮ ፡ በቅድሜኪ ፡ በእሳት ። ወሖረት ፡ ፍጡነ ፡ ኀበ ፡ ቤታ ፡ ወጾረት ፡ ኵሎ ፡ ንዋ
የ ፡ ወሰርጕሃ ፡ ዘብዙኅ ፡ ሤጡሙ ፡ ወአብጽሐቶ ፡ ኀበ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ወወገረቶ ፡ ቅ
ድሜሁ ። ወአዘዘ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ከመ ፡ ያውዕዩ ፡ ኵሎ ፡ ንዋየ ፡ በእሳት ፡ ወአውዓይ
ዎ ፡ በቅድሜሃ ። ወእምዝ ፡ ጸለየ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ወ*ላጸየ ፡ ሥዕርተ ፡ ርእሳ ፡ ወአውፅ
አ ፡ አልባሲሃ ፡ ወአልበሳ ፡ አልባሰ ፡ ጸጕረ ፡ ፀምር ፡ ወፈነዋ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ደናግል ።
ወተጋደለት ፡ ተጋድሎ ፡ ዓቢየ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ደብር ። ወኮነት ፡ ወትረ ፡ ትጌሥጽ ፡
ርእሳ ፡ ወትብል ፡ ለእመ ፡ ኢኀደጉኪ ፡ ከመ ፡ ትባኢ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መካናት ፡ እለ ፡

Christ, elle alla à l'église et voulut entrer; mais le gardien de la porte de l'église (*ostiarius*) l'en empêcha et lui dit : « Toi, il ne te convient pas d'entrer à la maison de Dieu, car tu as une conduite impure. » Elle le pressa en lui demandant d'entrer, mais lui l'empêcha, et il s'éleva entre eux un fort litige. En entendant ce tumulte, l'évêque se leva et vint à la porte de l'église pour voir ce qui était arrivé. Quand l'évêque vit Mârtâ, il lui dit : « Ne sais-tu pas que la maison de Dieu est une maison sainte et pure, et toi, tu es impure, et il n'est pas convenable que tu entres dans la maison de Dieu. » Alors elle pleura et dit à l'évêque : « Dorénavant je ne reviendrai pas à mes péchés; mais si tu m'accueilles *bien* je ferai pénitence et je serai religieuse. » L'évêque lui dit : « Je ne te croirai point, si tu n'apportes ta fortune et toutes tes richesses ici et nous les consumerons par le feu en ta présence. » Alors elle s'en alla vite à sa demeure, prit tous ses biens et ses parures qui étaient d'un grand prix, les apporta à l'évêque et les jeta devant lui. L'évêque fit consumer par le feu toutes ses richesses *qu'elle avait apportées*, et on les brûla en présence d'elle, *de Marthe*. Puis l'évêque pria et lui coupa sa chevelure, lui fit quitter ses vêtements, la revêtit d'un habit de laine et l'envoya dans un monastère de vierges. Elle s'adonna dans ce monastère aux exercices d'une grande pénitence : elle était toujours à se reprendre elle-même et à dire : « Si l'on ne t'a pas laissée entrer dans ces lieux construits de pierres et d'argile (*dans l'église*),

ሕኑጻን ፡ በአእባን ፡ ወዕቡር ፡ እፎ ፡ ትከውኒ ፡ በኀበ ፡ እሙንቱ ፡ ማኅደር ፡ ብርሃናዊ ት[1] ፡ ምንተ ፡ ዘእገብር ፡ ወመኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘይትሐበየኒ ፡ በህየ ። አው ፡ መኑ ፡ ውእቱ ፡ ዘይተነብል ፡ በእንቲአየ ፡ ወኮነት ፡ ትቤ ፡ በጸሎታ ፡ እግዚኦ ፡ ለእመ ፡ ኢተክህለኒ ፡ ከመ ፡ እጸር ፡ ኀፍረተ ፡ እምዓቃቤ ፡ ኖኀተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንከ ። ወአንስ ፡ እስእለከ ፡ ኦ እግዚእየ ፡ ከመ ፡ ኢተስተኀፍረኒ ፡ በቅድመ ፡ መላእክቲከ ፡ ወቅዱሳኒከ ። ወነበረት ፡ ዛቲ ፡ ቅድስት ፡ እንዘ ፡ ትትጋደል ፡ ፳ወ፭ዓመተ ፡ እስከ ፡ ሞአቶ ፡ ለሰይጣን ፡ ጸላኢ ። ወኢወፅአት ፡ እምአንቀጸ ፡ ደብር ፡ መጠነ ፡ ዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕል ፡ እስከ ፡ አመ ፡ አዕረፈት ፡ በሰላም ። ጸሎታ ፡ ወበረከታ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለማርታ ፡ ጥዕምተ ፡ ዝክር ፡ ወዜና ፨
ዘተአጽፈት ፡ ሠቀ ፡ አልባሰ ፡ ወርቅ ፡ መኒና ፨
አመ ፡ ገሠጻ ፡ ኢትባእ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ እንበለ ፡ ንጽሕና ፨
እስከነ ፡ ሞአቶ ፡ ለእኩይ ፡ ሕሊና ፨
ዓቃቤ ፡ ኖኀት ፡ ምክንያተ ፡ ኮና ፨]

* P 109 ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዐበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ አላርዮስ[3] ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ሰማዕተ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ገሠጾ ፡ ለዮላንክዮስ[5] ፡ ከሐዲ ፡ በእንተ ፡ አምልኮቱ ፡ ለጣዖታት ። ወአውሥኦ ፡
* A 256 ዮላንክዮስ ፡ አንተሰ ፡ ትቤለኒ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ከሐዲ ፡ ሶበ ፡ ኢያምለክ*ዎ ፡ ለዘ ፡ ሰቀል

1. O, P — ናዊያን ፡ — 2. O, P *om.* — 3. O ኢላርዮስ, P ክርዮን ፡ — 4. O, P — ተ ፡ — 5. O, P ዮንዮስ ፡ ንጉሥ.

comment seras-tu dans ces demeures lumineuses *du paradis?* Que ferai-je? Qui sera mon garant en ce lieu? Ou, qui est-ce qui intercédera pour moi? » Et elle avait coutume de dire dans sa prière : « O Dieu! s'il ne me fut pas possible de supporter un affront de la part du gardien de la porte de ton église, moi, ô mon Seigneur, je te prie, ne me couvre pas de honte devant tes anges et tes saints. » Cette sainte demeura dans cette vie pénitente 25 ans, jusqu'à ce qu'elle eut vaincu Satan, l'ennemi; elle ne franchit pas les portes du monastère durant tout ce temps, jusqu'à ce qu'elle mourut en paix. Sa prière et sa bénédiction nous soient *accordées* dans les siècles des siècles. Amen!

[Salut à Mârtâ, douce de mémoire et de renommée; elle qui a revêtu le sac, méprisant les vêtements d'or. Quand le gardien de la porte (*ostiarius*) la reprit *disant* : « Il n'entre dans l'église que pureté », il fut la cause de sa victoire, même sur les mauvaises pensées.]

En ce jour également fut martyrisé Saint Alâryos, évêque. Ce saint reprit l'empereur Yolânkyos (*Julien* l'Apostat au sujet du culte qu'il rendait aux idoles. Yolânkyos lui répondit et lui dit : « Toi, tu me dis que je suis un impie quand je ne sers pas celui que crucifièrent les Juifs; mais

ም ፡ አይሁድ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እሬስየከ ፡ እምብዝኀ ፡ ኵነኔ ፡ ወምንዳቤ ፡ ተኀድግ ፡ አምልኮቶ ። ወእምዝ ፡ መጠዎ ፡ ለ፩እመኳንንቲሁ ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይኰንኖ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ኵሎ ፡ አሚረ ፡ ወኢይምሐሮ ። ወነሥአ ፡ ውእቱ ፡ ወኰነኖ ፡ በኵሉ ፡ በዘዘዚአሁ ፡ ኵነኔ ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይኴንኖ ፡ መጠነ ፡ አሐቲ ፡ ዓመት ፡ ፍጽምት ፡ ወኢያጽርዓ ፡ እምላዕሌሁ ፡ ኵነኔ ፡ አሐተ ፡ ዕለተ ፡ ግሙራ ፡ በይእቲ ፡ ዓመት ። ወወገርዎ ፡ ውስተ ፡ እሳት ፡ ወቆመ ፡ ውስቴታ ፡ እንዘ ፡ ይሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወይቄድሶ ። ወበእንተ ፡ ዛቲ ፡ ትእምርት ፡ አምኑ ፡ ብዙኃን ፡ ሰብእ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወኮኑ ፡ ሰማዕተ ። ወእምድኅረዝ ፡ አውፅእዎ ፡ እምእሳት ፡ ከመ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምውስተ ፡ ገነት ። ወሶበ ፡ ደክመ ፡ ውእቱ ፡ መኰንን ፡ እምኵነኔሁ ፡ ወኢያአምር ፡ በምንት ፡ ዘይገብር ፡ ቦቱ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ *ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ ቅድስተ ፡ በሰይፍ[1] ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበጸሎቶሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕተ ፡ ምስሌሁ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለኢላርዮስ ፡ ዘተአገሠ ፡ ሥቃያተ ፨
መጠነ ፡ ፩ዓመት ፡ ዘአልቦ ፡ ጽርዓተ ፨
እንዘ ፡ ኢይፈርህ ፡ ምንተ ፡ ዘያንበለብል ፡ እሳተ ፨
ማእከለ ፡ እቶን ፡ ጸለየ ፡ ጸሎተ ፨
እስከ ፡ ብዙኃን ፡ አምኑ ፡ ወኮኑ ፡ ሰማዕተ ፨]

1. O, P ቅድስተ ፡ በሰ″ ፡ ወመ″ ፡ ርእሶ ፡

voici que moi, par une foule de tortures et de tourments, je te ferai quitter son culte. » Ensuite, il le livra à l'un de ses magistrats, avec ordre de lui faire subir de grands tourments chaque jour et sans miséricorde. Celui-ci le prit donc et lui fit endurer tour à tour toutes espèces de tortures, et il continua à le tourmenter l'espace d'une année entière, sans cesser de le tourmenter, pas même un seul jour dans cette année. On jeta le *saint* au feu, mais il s'y tint debout, glorifiant Dieu et exaltant sa sainteté. Par suite de ce prodige un grand nombre de personnes crurent en Notre-Seigneur Jésus-Christ, et subirent le martyre. Puis on le retira du feu, comme s'il sortait d'un jardin. Quand le magistrat fut las de le torturer et ne sut plus que lui faire, il donna l'ordre qu'on lui coupât la tête; on la lui coupa donc, sa tête sainte, par le glaive, et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière et par la prière de tous ceux qui furent martyrs avec lui. Amen.

[Salut à Ilâryos qui supporta les tourments durant une année, sans relâche; ne craignant en rien le feu qui flambe, au milieu de la fournaise il a fait une prière, à ce point que beaucoup crurent et furent martyrs.]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፬ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ሰኑሲ ፡ ሰማዕት[1] ፡ ዘእምሀገረ ፡ በልኪም ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ወሬዛ ፡ ኮነ ፡ የዓቅብ ፡ አባግዓ ፡ አቡሁ ። ወኮነ ፡ ይሁብ ፡ሲሳዮ ፡ ለወራዙት ፡ ኖሎት ፡ ኵሎ ፡ አሚረ ፡ ይጸውም ፡ ውእቱ ፡ እስከ ፡ ምሴት ፡ ወአበዊሁሰ ፡ ኢያእመሩ ፡ ዘይገብር ። ወኮነ ፡ የሐውጾሙ ፡ ለድውያን ፡ ወለሙቁሓን ። ወበአሐቲ ፡ ሌሊት ፡ አስተርአዮ ፡ ሎቱ ፡ መልአ*ከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎ ፡ ተንሥእ ፡ ሰኑሲ ፡ ወሑር ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወተአመን ፡ በአምላክከ ፡ ከመ ፡ ትንሣእ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወሶበ ፡ ነቅሃ ፡ እምንዋሙ ፡ አይድዓ ፡ ለእሙ ፡ ዘከመ ፡ አስተርአዮ ፡ ሎቱ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ። ወሐዘነት ፡ ወበከየት ፡ ወኢተክህላ ፡ ከመ ፡ ተአኅዞ ፡ ወሰምዓ ፡ በእንተ ፡ ብእሲት ፡ ቅድስት ፡ በውስተ ፡ ሀገረ ፡ ሰብራ ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ማርያ ፡ ከነት ፡ ትትወከፎሙ ፡ ለነዳያን ፡ ወለፈላሲያን ፡ ወትገብር ፡ ሎሙ ፡ ምሕረተ ፡ ብዙኀተ ። ወሖረ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኀቤሃ ፡ ወተሰነአው[3] ፡ ምስሌሃ ፡ ከመ ፡ ይንሥኡ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወሖሩ ፡ ኅቡረ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ዘስሙ ፡ አርሳኖስ[2] ፡ ወረከብዎ ፡ በውስተ ፡ ሐመር ፡ ኀበ ፡ ሐይቀ ፡ ባሕረ ፡ ምስር ። ወጸርኁ ፡ ቅድሜሁ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ንሕነ ፡ ክርስቲያን ፡ ገሃደ ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይኰንንዎሙ ፡ ወኰነንዎሙ ፡ በዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ኵነኔ ። ወቅድስትሰ ፡ ማርያ ፡ መጠወት ፡ ነፍሳ ፡ እንዘ ፡ ሀለወት ፡ ውስተ ፡ ኵነኔ ፡ ወነ

*O 3 a

1. O, P — ተ. — 2. O, P አር″ (ar. اورسانوس). — 3. O. P ወ.

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 4 DE SANÊ (29 mai).

En ce jour, c'est saint Sanusi, martyr, de la ville de Balkim. Ce saint, dans sa jeunesse, gardait les moutons de son père ; il donnait sa nourriture aux jeunes bergers, chaque jour, et lui, jeûnait jusqu'au soir, sans que ses parents connussent sa conduite ; il visitait aussi les malades et les prisonniers. Une nuit, lui apparut l'ange de Dieu qui lui dit : « Lève-toi, ô Sanusi, va vers le gouverneur et confesse ton Dieu, pour recevoir la couronne du martyre. » A son réveil, il raconta à sa mère l'apparition de l'ange de Dieu ; elle s'attrista, pleura, mais ne put le retenir. Il entendit parler d'une sainte femme de la ville de Sabrâ, dont le nom était Màryà, elle recevait les pauvres et les passagers et leur témoignait beaucoup de pitié. Ce saint alla chez elle et il s'entendit avec elle pour recevoir tous deux la couronne du martyre. Ils s'en allèrent de compagnie près du gouverneur nommé Orsânos ; ils le trouvèrent sur un navire au bord de la mer, *du fleuve* de l'Égypte, et crièrent en sa présence disant : « Nous sommes ouvertement chrétiens. » Il ordonna alors de les torturer, et on les tortura par toute espèce de tourments. Sainte Màryà rendit l'esprit au milieu de la torture et reçut la couronne du martyre. Quant à saint

ሥአት ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወቅዱስሰ ፡ ሰኑሲ ፡ ኮነ ፡ ይት*ዔገሥ ፡ በውስተ ፡ ኵነኔ ፡ በኃ * P 110 a
ይለ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘየኀድር ፡ ላዕሌሁ ። ወሶበ ፡ ደክመ ፡ መኰንን ፡
እምኵነኔሁ ፡ ፈነዎ ፡ ምስለ ፡ ብዙኃን ፡ ሰማዕታት ፡ ኀበ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አንጼናው ፡
ወኰነኖ ፡ መኰንነ ፡ አንጼናው ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይስቍሩ ፡ ሰኰናሁ ፡ ወ
ይስሐብዎ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ኵልንታሃ ፡ ወገብሩ ፡ ቦቱ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ወኢበጽሖ ፡ ወ
ኢምንትኒ ፡ እሙስ*ና ። ወእምድኅረዝ ፡ አምጽአ ፡ ሎቱ ፡ መሠርየ ፡ እምሀገረ ፡ አክሚ * A 257 a
ም ። ወሠረየ ፡ ሎቱ ፡ ጽዋዓ ፡ እንዘ ፡ ውስቴቱ ፡ መስቴ ፡ ወድሙር ፡ ምስለ ፡ ሕምዝ ፡
ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይስተዩ ። ወዓተበ ፡ ቅዱስ ፡ ላዕሌሁ ፡ በትእምርተ ፡ መስቀል ፡ ወሰተ
ዮ ፡ ወኢበጽሖ ፡ እሙስና ፡ ወኢምንትኒ ። ወሶበ ፡ ደክመ ፡ መኰንን ፡ እምኵነኔሁ ፡ አ
ዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡
በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወከማሁ ፡ ውእቱ ፡ መሠርይ ፡ ካዕበ ፡ አምነ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢ
የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡
ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለሰኑሲ ፡ ምቱረ ፡ አብራከ ፡ ወእድ ፨
ወኀርው ፡ ሰኰናሁ ፡ በአምሳለ ፡ ጕንድ ፨
ለማርያም ፡ ሰላም ፡ መፍቀሪተ ፡ ነግድ ፨
ዘኰነንዋ ፡ ምስሌሁ ፡ ወሣቀይዋ ፡ በዓውድ ፨
ምስለ ፡ መሠርይ ፡ ኅቡረ ፡ ዘአምነ ፡ በወልድ ፨]

Sanusî, il faisait preuve de patience au sein des tourments, grâce à la force de Notre-Seigneur Jésus-Christ, qui reposait sur lui. Quand ce magistrat se trouva à bout de forces de le torturer, il l'envoya avec un grand nombre de martyrs près du gouverneur de la ville d'Andênâw (*Antinóou*) qui le tortura grandement, et il ordonna de lui percer le pied et de le traîner dans la ville tout entière. On lui fit ce dont on avait reçu l'ordre, mais il ne lui en advint pas le moindre mal. Puis *ce magistrat* lui fit venir du pays d'Akmim un sorcier qui lui fit des incantations sur une coupe où se trouvait un breuvage mêlé de poison, et il lui ordonna de boire. Le saint fit sur lui-même le signe de la croix, puis la but, et il ne lui advint pas le moindre mal. A bout de ressources pour le torturer, le gouverneur ordonna qu'on lui tranchât la tête; on lui trancha la tête par le glaive, et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Il fut aussi *martyr* comme lui, ce sorcier qui crut en Notre-Seigneur Jésus-Christ, et reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière! Amen, dans les siècles des siècles, amen!

[Salut à Sanusî, à qui furent coupés genoux et mains, dont le pied fut percé (*taillé*) à la manière d'un tronc. A Mâryâm, salut, l'amie du voyageur (*des pèlerins*) : On la tourmenta, on la tortura avec lui, au tribunal, avec le sorcier aussi, qui crut au Fils.]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮነ ፡ ዮሐንስ ፡ ዘእምሀገረ ፡ ሐረቅሊ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ ስመ ፡ አቡሁ ፡ ዘካርያስ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አንጠርስን ፡ ወአብልያ ፡ ወስመ ፡ እሙኒ ፡ ኤልሳቤጥ ፡ ወእሙንቱሰ ፡ ሶበ ፡ ተጸገው ፡ ዘንተ ፡ ወልደ ፡ አመ ፡ ፭ለዝንቱ ፡ ወርኅ ፡ ሰመይዎ ፡ ስሞ ፡ ዮሐንስ ፡ እስመ ፡ እሉ ፡ ኮኑ ፡ ኅቡራነ ፡ ስም ፡ ምስለ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ፡ ለዮሐንስ ፡ መጥምቀ ፡ አምላክ ። ወእምዝ ፡ አልሐቅዎ ፡ በተግሣጽ ፡ ወበፈሪሃ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወመሐርዎሙ ፡ መጻሕፍተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወሐሳበተ ፡ ወኵሎ ፡ ጥበበ ። ወነበረት ፡ እሙ ፡ እንዘ ፡ ታማኅፅኖ[1] ፡ አምጣነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕሊሃ ፡ ከመ ፡ ኢይድኅፅ ፡ እምፍኖተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወከማሁ ፡ ኮነ ፡ አቡሁ ፡ ይጌሥጾ ። ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ አዕረፈ ፡ አቡሁ ፡ ወኃደጎ ፡ ለዝንቱ ፡ ወልድ ፡ ቅዱስ ፡ እንዘ ፡ ወልደ ፡ ፳ዓመት ፡ ወውእቱ ፡ ኮነ ፡ መስፍነ ፡ ህየንተ ፡ አቡሁ ፡ ወነበሩ ፡ እንዘ ፡ ይትኤዘዙ ፡ ሎቱ ፡ በሐውርተ ፡ ጳንጦስ ፡ ወሐረቅሊ ፡ ወካልኣት ፡ አህጉር ። ወእንዘ ፡ ከመዝ ፡ ሀሎ ፡ በአሐቲ ፡ ሌሊት ፡ አስተርአዮ ፡ ሰይጣን ፡ በአምሳለ ፡ መልአክ ፡ ወይቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ይቤለከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሑር ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ፡ ወአውስብ ፡ ወለተ ፡ ንጉሥ ፡ ኑማርያኖስ ፡ ከመ ፡ ትንግሥ ፡ አንተ ፡ ወትንበር ፡ ምስሌሁ ፡ ላዕለ ፡ አሐቲ ፡ መንበር ። ወቅዱስሰ ፡ ሐለየ ፡ ወይቤ ፡ በኑ ፡ ዝንቱ ፡ መልአክ ፡ መልአክ ፡ ሰይጣናዊ ። ወባሕቱ ፡ እምከመ ፡ ሰማዕኩ ፡ ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምአፉሁ ፡ አሐውር ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ። ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ ወተራከበ ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወዲዮቅልጥያኖስሰ ፡ አፍቀሮ ፡ ወአከበ

1. Sic P. O ተማ′′ (l. ትትመሳዕኖ).

En ce jour, également, fut martyr Yohannes (*Jean*), de la ville d'Ḥaraqli (*Héraclée*). Le père de ce saint, nommé Zakâryâs, était préfet des villes de Antorsen (O : Antarsen) et de Ableyâ. Le nom de sa mère était Èlsâbêt. Tous deux, quand ils furent gratifiés de cet enfant, le 5 de ce mois, l'appelèrent du nom de Yohannes, car ils portaient le même nom que le père et la mère de Jean qui baptisa Dieu. Ensuite ils l'élevèrent dans la bonne éducation et dans la crainte de Dieu, et lui apprirent les écritures de l'Église, le calcul et toute science. Sa mère continua à le surveiller, toute sa vie durant, pour qu'il ne tombât point hors des voies de Dieu, et pareillement son père lui faisait des admonestations. Dans la suite, son père mourut; il laissait ce saint enfant âgé de 20 ans. Celui-ci fut préfet en remplacement de son père et sous sa juridiction se trouvaient les provinces du Pontos (*Pont*), de Haraqli (*Héraclée*) et d'autres régions. C'est dans cette situation qu'une nuit lui apparut Satan, sous l'apparence d'un ange, qui lui dit : « Ainsi te parle Dieu : va dans la ville d'Antioche, et épouse la fille du roi Numâryânos (*Numérien*) pour régner toi-même et t'asseoir avec lui sur un seul trône. » Mais le saint réfléchit et dit : « Cet ange ne serait-il pas un ange satanique ? Pourtant, comme j'ai entendu le nom de Dieu de sa bouche, j'irai à la ville d'Antioche. » Il y vint donc et se rencontra avec Diyoqelṭyânos (*Dioclétien*), qui

ሮ ፡ ጥቀ ፡ አመ ፡ ዕለተ ፡ ርእዮ ፡ ወበሳኒታሁ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ኅቡረ ፡ ውስተ ፡ ምሳሕ ፡
ምስሌሁ ፡ አዘዘ ፡ ውእቱ ፡ ዕልው ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ *ያምጽእዎ ፡ ለአጰሎን ፡ ወአምጽ * P 110 b
እዎ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወቅዱስሰ ፡ ርእዮ ፡ ወአስተሐቀሮ ፡ ለውእቱ ፡ ጣዖት ፡ ወለንጉሥኒ ፡
ረገሞ ፡ ወጸአሎ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፨ ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ዘገብረ ፡ ቅዱስ ፡
ተምዕዓ ፡ ዐቢየ ፡ መዐተ ፡ ወአሠሮ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወእንዘ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡
ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ አስተርአዮ ፡ እግዚእነ ፡ በሠረገላ ፡ ብርሃን ፡ ወምስሌሁ ፡ መላእክት ፡ ወ
አኀዞ ፡ ወሰዓሞ ፡ አፈ ፡ በአፍ ፡ ወአወፈዮ ፡ ብዙኃ ፡ ኪዳነ ፡ ወአመ ፡ ሳኒታ ፡ ፈነወ ፡
ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወአውፅኦ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወይቤሎ ፡ ነዓ ፡ ስግድ ፡ ለአጰሎን ፡
ወለአርዳሚስ ፨ ወቅዱስሰ ፡ ዓበየ ፡ ወይቤ ፡ እፎ ፡ እሰግድ ፡ ለግብራን ፡ በእድ ፨ ወንጉ
ሥሰ ፡ ተናገ*ሮ ፡ በብዙኅ ፡ ኒጣነ ፡ ነገር ፡ እንዘ ፡ ይፈቅድ ፡ ተዓርቆ ፡ ምስሌሁ ፨ ወእም * O 3 b
ዝ ፡ ፈነዎ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ያስተዋፅእ ፡ ሎቱ ፡ ፀባሕተ ፡ ወለአከ ፡ በእንቲአሁ ፡ ኀበ ፡
ስርያቆስ ፡ መኰንነ ፡ ግብጽ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ወወሀብክዎ ፡ ሥልጣነ ፡ ለዮሐንስ ፡ ሐረቅ
ሊ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ጸባሕት ፡ እምኢየሩሳሌም ፡ እስከ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አብያተ ፡ አማልክት
ኒ ፡ ያንህል ፡ ወይሕንጽ ፡ በሠናይ ፨ ወቅዱስሰ ፡ ነሥአ ፡ ዘንተ ፡ ምክንያተ ፡ ወአንሐለ ፡
ኵሎ ፡ አብያተ ፡ ጣዖት ፡ ወረሰዮሙ ፡ ምዝቡራነ ፡ ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ መዋዕል ፡ ነ
በረ ፡ ስርያቆስ ፡ መኰንን ፡ ውስተ ፡ ምኵናን ፡ ከመ ፡ የአዝዝ ፡ መቲረ ፡ አርእስቲሆሙ ፡
ለሰማዕታት ፨ ወሶቤሃ ፡ መጽኡ ፡ ሰብእ ፡ እምስዒድ ፡ እለ ፡ ይብልዎሙ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡

lui témoigna beaucoup d'affection et d'honneur le jour où il le vit. Mais, le lendemain, comme *Jean* se trouvait en sa compagnie au repas, l'impie Diyoqelṭyânos ordonna d'apporter Apollon; ils l'apportèrent en sa présence. Mais le saint l'ayant vu, se moqua de cette idole, et il maudit l'empereur aussi et le couvrit d'injures à cause de cela. En voyant l'action du saint, Diyoqelṭyânos entra dans une violente colère et le fit lier dans la prison. Pendant que *le saint* était dans la prison, Notre-Seigneur lui apparut sur un char de lumière, et, en sa compagnie, des anges. Il le prit et le baisa bouche à bouche et lui donna de nombreuses promesses. Le lendemain, Diyoqelṭyânos envoya le faire sortir de prison, et lui dit : « Allons, prosterne-toi devant Apollon et devant Ardâmis (*Artémis*). » Le saint refusa et dit : « Comment me prosternerais-je devant des œuvres de main? » L'empereur lui adressa beaucoup de paroles séduisantes, voulant se réconcilier avec lui. Puis il l'envoya dans la province d'Égypte pour qu'il lui prélevât les impôts, et expédia un message à son sujet à Seryâqôs, gouverneur d'Égypte, et il disait : « J'ai donné pouvoir à Yohannes d'Haraqli pour tous les impôts de Jérusalem à l'Éthiopie, il devra aussi démolir les temples des dieux et les bien reconstruire. » Mais le saint saisit ce prétexte pour renverser tous les temples d'idole, et les mit en ruines. Après ces jours siégea le

ወቢፋሞን ፡ ወአህራጋኖስ ፡ ወኪሮን ፡ ወዮልዮስ ፡ ወእለ ፡ እስክንድሮስ ፡ ወዮሴፍ ፡ ወ
ይስሐቅ ፡ ወእስጢፋኖስ ፡ እሉ ፡ ኵሎሙ ፡ ከልሑ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ክርስቲያን ፡ ንሕነ ፡
ገሃደ ፨ ወአሜሃ ፡ ተምዕዓ ፡ መኰንን ፡ ወኰነኖሙ ፡ እንበለ ፡ ምሂክ ። ወቅዱስሰ ፡ ዮሐ
ንስ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ዘንተ ፡ ኀደገ ፡ ሥርዓተ ፡ ምስፍናሁ ፡ ወፀርኀ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ክር
ስቲያናዊ ፡ አነ ፡ ገሃደ ። ወተምዕዓ ፡ መኰንን ፡ ወአዘዘ ፡ ይእስርዎ ፡ በመዋቅሕት ፡ ዘ
ሐፂን ፡ ወፈነወ ፡ ሀገረ ፡ እንጽና[1] ፡ ኀበ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንን ፡ ወውእቱሂ ፡ ሐተቶ ፡ በ
እንተ ፡ ኵሉ ፡ ዘኮነ ፡ ወተምዕዓ ፡ እምሰሚዓ ፡ ቃሉ ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይስቅልዎ ፡ ዲበ ፡
ሕንባዝ ፡ ወየአጽርዎ ፡ በመንኰራኵረ ፡ ሐፂን ። ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ ያውርድዎ ፡ እምዲ
በ ፡ ሕንባዝ ፡ ወይቅሥፍዎ ፡ በአስዋጥ ፡ ከርሦ ፡ ወርእሶ ፡ እስከ ፡ ተመስወ ፡ ሥጋሁ ፡
ወተመልአት ፡ ምድር ፡ እምደሙ ፨ ወአዘዘ ፡ ይደይዎ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፨
ወካዕበ ፡ እምድኅረ ፡ ኅዳጥ ፡ መዋዕል ፡ አዘዘ ፡ ይጥብሑ ፡ ሥጋሁ ፡ በመጥባሕት ። ወእ
ምዝ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽኡ ፡ ሠቀ ፡ ፀጕር ፡ ወይመዝምዙ ፡ ቦቱ ፡ ቍስሎ ፨ ወዓዲ ፡ ነጸፉ ፡
ሎቱ ፡ ሐመደ ፡ ወአፍሐመ ፡ እሳት ፡ ታሕተ ፡ ገበዋቲሁ ፨ ወካዕበ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽኡ ፡
ቅንዋተ ፡ ሐፂን ፡ እለ ፡ ርሱናት ፡ በእሳት ፡ ወያንብርዎሙ ፡ ዲበ ፡ ገጹ ፡ ወውስተ ፡ እዘ
ኒሁ ፡ ወገብሩ ፡ ቦቱ ፡ ከመዝ ፨ ወእምዝ ፡ ወደይዎ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። ወእም

1. Sic mss. à lire እንጽናው?).

gouverneur Seryâqôs dans son tribunal pour donner l'ordre de couper la tête aux martyrs. Tout aussitôt il vint des gens de la haute Égypte, appelés Diyosqoros, Bifâmon, Ahrâgânos, Kiron, Yolyos, et Eskenderos, Yosêf, Yeshaq, Estifânos, eux tous criant et disant : « Nous sommes ouvertement chrétiens. » Alors le gouverneur s'irrita et les tortura sans merci. Saint Yohannes, à cette vue, délaissa l'administration de ses pouvoirs et s'écria en disant : « Je suis chrétien ouvertement. » Le gouverneur se courrouça et le fit lier avec des chaînes de fer et l'expédia à la ville d'Ensenâ, près du gouverneur Aryânos. Celui-ci le questionna sur tout ce qui s'était passé et s'irrita à entendre ses paroles; il ordonna de le suspendre sur l'instrument de torture, et de le comprimer avec une roue de fer. Ensuite il ordonna de le descendre de dessus l'instrument de torture et de frapper, avec des fouets, son ventre et sa tête, à ce point que sa chair tombât et que la terre fût remplie de son sang; puis il le fit jeter en prison. De nouveau, après quelques jours, il fit taillader sa chair avec un couteau; puis il fit apporter une pièce de tissu de poils et en essuyer ses plaies; on lui étendit encore à terre sous ses flancs des cendres et des charbons ardents; il fit aussi apporter des pointes de fer rougies au feu et les placer sur son visage et dans ses oreilles. On le lui fit; ensuite, on le jeta en prison. Puis l'ange de Dieu lui apparut, cette nuit-là, et il lui donna le salut. Le lendemain, on le fit sortir et on le tortura avec des verges de fer brûlant. Après tout cela, on lui lia mains et

ዝ ፡ አስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ወወሀቦ ፡ ሰላመ ፨
ወበሳኒታ ፡ አውፅእዎ ፡ ወኰነንዎ ፡ በአብትረ ፡ ኃፂን ፡ ርሱን ፨ ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡
ኵሉ ፡ አሠሩ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ በሐብል ፡ ወአሰርዎ ፡ በዘነበ ፡ ፈረስ ፡ እንዘ ፡ ግጹ
ፉ ፡ ገጹ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወእምዝ ፡ መጽአ ፡ ሰያፊ ፡ ወመተረ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገ*ሪ * P 111 a
ሁ ፡ ወርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወለ፪ኒ ፡ እደው ፡ እለ ፡ ነበሩ ፡ ምስሌሁ ፡ መተርዎሙ ፡ ከማ
ሁ ፡ ወፈጸመ ፡ ስምዖ ፡ ቅዱሰ ፡ ወገድሎ ፡ ሠናየ ። ጸሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ኅሩይ ፡ መስተጋ
ድል ፡ መዋኢ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለዮሐንስ ፡ ምክሐ ፡ ሐረቅሊ ፡ ወአድያሙ ፨
ፈዋሴ ፡ ድውያን ፡ በአፅሙ ፨
ለእለ ፡ ምስሌሁ ፡ ሰላም ፡ ዘተጋደሎ ፡ ቀደሙ ፨
ወሰላም ፡ እንተ ፡ ድኅሬሁ ፡ ዘተክዕወ ፡ ደሙ ፨
ለእኁወ ፡ እሙ ፡ ቢፋሞን ፡ ስሙ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ አቅሮንዮስ ፡ ወዲሙናስያ ፡ እኅቱ ፡ አሞኒ ፡
ወሚናስ ፡ ግብጻዊያን ፡ ወሐራዊ ፡ ዘንጉሥ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፨ ለእሉ ፡ ቅዱሳን ፡ ሶበ ፡
ወደዮሙ ፡ ንጉሥ ፡ ውስተ ፡ ግበ ፡ አናብስት[1] ፡ ምስለ ፡ አበ ፡ እብሶይ ፡ መጽአ ፡ ገብ
ርኤል ፡ መልአክ ፡ ወአውፅኦሙ ፡ እምውእቱ ፡ ግበ ፡ አናብስት[1] ፨ ወበጺሖሙ ፡ ቅዱ

1. O እሳት ፡

pieds avec une corde et on l'attacha à la queue d'un cheval, le visage tourné vers la terre; puis vint un licteur qui lui trancha les mains, les pieds et la tête avec un glaive, ainsi qu'aux deux hommes qui demeuraient avec lui, à qui l'on coupa *la tête* comme à lui. Il consomma son saint martyre et sa belle lutte. Que la prière de ce lutteur, choisi et victorieux, nous soit accordée, dans les siècles des siècles! Amen.]

[Salut à Yohannes, orgueil d'Haraqli et des alentours, qui guérit les malades par ses ossements. A ses compagnons, salut, qui luttèrent avant lui; et salut à celui dont le sang fut répandu après lui, au frère de sa mère: Bifâmon est son nom.]

[En ce jour aussi, furent martyrs Aqronyos et Dimunâsyâ, sa sœur, Amoni et Minâs, égyptiens et soldats de l'empereur Diyoqeltyânos (*Dioclétien*). Ces saints, quand ils eurent été jetés par l'empereur dans la fosse aux lions (O : au feu[1]) avec abbâ Ebsoy, l'ange Gabriel vint et les fit sortir de la fosse aux lions (O : au feu). Puis les saints, étant venus vers l'empereur, lui adressèrent des malédictions en lui disant : « Pourquoi retardes-tu,

1. Comme dans le « salâm », v. ci-après: il est possible que la leçon de O ait été suggérée par le salâm.

ሳን ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ረገምዎ ፡ ወይቤልዎ ፡ ለምንት ፡ ትትሀከይ ፡ ዕለተ ፡ እምዕለት ፡ ወኢትጽሕፍ ፡ ፍጻሜ ፡ ግብርነ ፡ ወሰሚዖ ፡ ንጉሥ ፡ ተምዕዓ ። ወአዘዘ ፡ ይምትሩ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ በሰይፍ ፡ በሊሕ ፡ ወያውዕዩ ፡ ሥጋሆሙ ፡ በእሳት ፨ ወከመዝ ፡ ፈጸሙ ፡ ስምዖሙ ፡ ወአብዓሉ ፡ ምስለ ፡ ጻድቃን ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

[ሰላም ፡ ለአቅሮንዮስ ፡ ወለዲሙናስያ ፡ እኅቱ ፨
አሞኒ ፡ ወሚናስ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሰማዕታቱ ፨
አመ ፡ ወደዮሙ ፡ ንጉሥ ፡ ውስተ ፡ ግበ ፡ እሳት ፡ ለ፬ቱ ፨
ያድኅኖሙ ፡ መጽአ ፡ እምሰማይ ፡ መድኅኒተ ፡ ደቂቅ ፡ ፫ቱ ፨
መልአከ ፡ ፍሥሐ ፡ ገብርኤል ፡ ዘፍጡን ፡ ሩፀቱ ፨]

፨ ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዐበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ አሞን ፡ ሰማዕት ፡ ወቅድስት ፡ ሶፊያ ፡ ምስሌሁ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን[1] ።

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዐበ ፡ ስምዓ ፡ ኮነት ፡ ቅድስት ፡ ወንጽሕት ፡ ወመስተጋድልት ፡ ፈድፋደ ፡ ሶፍያ ፡ ወእኁሃ ፡ አሞንዮስ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ከሐዲ ፨ ለዛቲ ፡ ቅድስት ፡ ኮኑ ፡ አበዊሃ ፡ ክርስቲያን ፡ ወሶበ ፡ ወለድዋ ፡ ሐፀንዋ ፡ ሠናየ ፡ ሕፀነተ ፡ በፈሪሃ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወመሐርዋ ፡ መጻሕፍተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወኵሎ ፡ ሕገ ፡

1. O, P *om.*

un jour après l'autre et ne prescris-tu pas de terminer notre affaire? » En entendant cela, l'empereur s'irrita et ordonna de couper leur tête avec un glaive acéré et de brûler leurs corps au feu. C'est ainsi qu'ils achevèrent leur martyre et célébrèrent la fête avec les saints dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière, dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à Aqronyos et à Dimunâsyâ, sa sœur, à Amoni et à Minâs, martyrs de Dieu. Quand ils furent jetés par l'empereur dans la fosse de feu, tous les quatre, il vint du ciel pour les délivrer *celui qui fut* le salut des trois jeunes gens, *Daniel, Misael et Asaria*, l'ange de joie Gabriel, dont la course est rapide, *qui accourt vite.*]

En ce jour également *on fête* le saint abbâ Amon martyr et sainte Sofiyâ avec lui. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière, dans les siècles des siècles Amen.

[En ce jour également fut martyre la sainte et pure Sofyâ qui supporta de rudes combats, ainsi que son frère Amonyos, au temps de Diyoqeltyânos (*Dioclétien*), l'impie. Cette sainte avait des parents chrétiens. Quand ils l'eurent mise au monde, ils lui donnèrent une excellente éducation dans

ሐዋርያት ፨ ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ልህቀት ፡ ፈቀዱ ፡ ያስተዋስብዋ ፡ ለዕ፩ብእሲ ፡ እመኳንንተ ፡
ሀገር ፡ ወሶበ ፡ አእመረት ፡ ቅድስተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘንተ ። ወተንሥአት ፡ እምኀበ ፡
ትነብር ፡ ወሜጠት ፡ ገጻ ፡ መንገለ ፡ ምሥራቅ ፡ ወሰገደት ፡ ፻ስግደተ ፡ ወቆመት ፡ ወጸለ
የት ፡ ጸሎተ ፡ ነዋኃ ፨ ወትቤ ፡ በውስተ ፡ ጸሎታ ፡ አእግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡
ወልደ ፡ እግዚአብ*ሔር ፡ ዘስብሐቲከ ፡ ብዙኅ ፡ ምርሐኒ ፡ እግዚኦ ፡ ለአመትከ ፡ ሶፍያ ፡ * O 74 a
ፍኖተከ ፡ ርትዕተ ፡ በዘ ፡ እበጽሕ ፡ ኀቤከ ፡ ወኢትኅድገኒ ፡ እዒል ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ጠ
ዋይ ፡ እንተ ፡ ትወስድ ፡ ውስተ ፡ ሐጕል ። ወካዕበ ፡ ኢትኅድግ ፡ ለልብየ ፡ የሐሊ ፡ ፍ
ኖተ ፡ ዓለም ፡ ማሳኒተ ፡ ወኵሎ ፡ ፍትወተ ፡ ዝሙት ፡ እንተ ፡ ይመክሩ ፡ ብየ ፡ አበው
የ ፨ ኢትኅድገኒ ፡ እግዚእየ ፡ ለአመትከ ፡ ከመ ፡ እኩን ፡ አመተ ፡ ለኃጢአት ፡ ወኢት
ረስየኒ ፡ እጸመድ ፡ ወእሰከም ፡ ጾረ[1] ፡ ፍትወተ ፡ ዓለም ፡ ክቡደ[2] ፨ አላ ፡ ረስዮ ፡ ለክሳድ
የ ፡ ያድንን ፡ ወይሰከም ፡ አርዑተ ፡ ትእዛዝከ ፡ ቀሊል ፨ ወእምድኅረ ፡ ፈጸመት ፡ ጸ*ሎ * P 111 b
ታ ፡ ነበረት ፡ ላዕለ ፡ ዓራታ ፡ ወኈንደየ ፡ ህቀ ፡ መጽአ ፡ ሕሊና ፡ ዘይብል ፡ እትነሣእ ፡
ወእፃእ ፡ በኅቡእ ፡ ወእሑር ፡ ፍኖተ ፡ ርሑቀ ፡ ወእባእ ፡ ውስተ ፡ ውሳጤ ፡ አሐቲ ፡ ገዳ
ም ፡ ወእፀመዶ ፡ ለልዑል ፨ ወሶበ ፡ ፈጸመት ፡ ሐልዮ ፡ ጸውዓታ ፡ ለቍልዒታ ፡ ዘወሀብ
ዋ ፡ አበዊሃ ፡ ከመ ፡ ትኩና ፡ ዓመታ ፡ ወአዘዘታ ፡ ከመ ፡ ታምጽእ ፡ ወይነ ፡ ወታስትያ ፡
ወአምጽአት ፡ ላቲ ፡ ወጥዒማ ፡ ንስቲተ ፡ አዘዘታ ፡ ለቍልዒታ ፡ ከመ ፡ ትስተይ ፡ እስ
ከ ፡ የሐልቅ ፡ ወይን ፡ ዘአምጽአት ፡ ወሰትየት ፡ ወሶበ ፡ ተሰልበ ፡ ልባ ፡ እምስከረ ፡

1. P *om.* — 2. P ክቡድ ፡

la crainte de Dieu et lui enseignèrent les écritures de l'Église et toute la loi des Apôtres. Puis, quand elle eut grandi, ils voulurent la marier à l'un des magistrats de la ville. L'ayant su, la sainte de Dieu se leva du lieu où elle se trouvait assise et, le visage tourné vers l'orient, elle accomplit cent prostrations, se tint debout et fit une longue prière. Et elle dit dans sa prière : « Mon Seigneur Jésus-Christ, fils de Dieu, toi dont la louange est immense, guide-moi, ô Seigneur, moi ta servante Sofyâ, dans ta voie droite, par laquelle je parvienne vers toi, et ne me laisse pas errer dans la voie tortueuse qui mène à la perdition. Et ne laisse pas non plus mon esprit penser aux voies corruptibles du monde et à tous les désirs d'impureté que projettent contre moi mes parents. Ne me laisse pas, ô mon Seigneur, moi, ta servante, devenir la servante du péché et ne me fais pas servir et porter le poids pesant du désir du monde; mais fais incliner mon cou pour qu'il porte le joug léger de ton obéissance. » Ayant achevé sa prière, elle s'assit sur son lit et ayant demeuré *ainsi* un peu, il lui vint une pensée qui disait : « Je me lèverai et sortirai en cachette; je parcourrai un long chemin, j'entrerai dans l'intérieur d'un couvent et je servirai le Très-Haut. » Quand elle eut fini de penser, elle appela sa servante que ses parents lui avaient donnée pour la servir, et lui commanda d'apporter du vin et de lui donner à boire. Elle lui *en* apporta, et *Sophie* en ayant un peu goûté,

ወይነ ፡ ወትቤላ ፡ አምጽኢ ፡ ልብሰኪ ፡ ወንሥኢ ፡ ልብስየ ፡ ወወሀበታ ፨ ወእምዝ ፡ አዘዘታ ፡ ከመ ፡ ትኑም ፡ እስመ ፡ አንበዘ ፡ ልባ ፡ እምስካር ። ወሶበ ፡ ከብደት ፡ አመታ ፡ እምንዋም ፡ ወፅአት ፡ በኅቡእ ፡ ወአልቦ ፡ ዘርእያ ፡ እስመ ፡ ማኅደራ ፡ ርኁቅ ፡ እምአበዊሃ ፨ ወሶበ ፡ ሖረት ፡ ወበጽሐት[1] ፡ ኀበ ፡ አሐቲ ፡ ፍኖት ፡ ወረከበት ፡ ሰብአ ፡ እንዘ ፡ ይጐይዩ ፡ እምዲዮቅልጥያኖስ ፡ በእንተ ፡ ሃይማኖት ፡ ይፈቅዱ ፡ ይትኀብኡ ፡ ውስተ ፡ አድባር ፡ ወበአታት ። ወአውሥአት ፡ ወትቤሎሙ ፡ እምአይቴ ፡ አንትሙ ፡ ወነገርዋ ፡ ለለ ፡ ሀገሮሙ ፨ ወትቤሎሙ ፡ አይቴ ፡ ተሐውሩ ፡ ወነገርዋ ፡ ኵሎ ፡ ዘኮነ ፡ በእንተ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወበእንተ ፡ ሃይማኖት ፨ ወትቤሎሙ ፡ ቦኑ ፡ ታበጽሐኒ ፡ ዛቲ ፡ ፍኖት ፡ ኀበ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወይቤልዋ ፡ እወ ፨ ወሖረት ፡ ንስቲተ ፡ ወጸለየት ፡ ጸሎተ ፡ ነዋኀ ፡ ወሖረት ፡ ወበጽሐት ፡ ኀበ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወተአመነት ፡ በክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፨ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ስመ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፨ መልዓ ፡ መዓተ ፡ ወአዘዘ ፡ ያቅርብዋ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወሶበ ፡ በጽሐት ፡ ይቤላ ፡ ስግዲ ፡ ለአጶሎን ፡ ወትቤሎ ፡ እፎ ፡ እሰግድ ፡ ለግብረ ፡ እደ ፡ ሰብእ ፡ ለጣዖታት ፡ ርኩሳን ፨ ወበጊዜሃ ፡ ተምዕዓ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፨ ወአዘዘ ፡ ይቅሥፍዋ ፡ በአስዋጠ ፡ ኀፂን ፨ ወካዕበ ፡ አዘዘ ፡ ይደዩ ፡ ውስተ ፡ ክሳዳ ፡ እብነ ፡ ክቡደ ፡ ወይስሐብዋ ፡ ላዕለ ፡ ኆፃ ፡ እስከ ፡ ይት

1. P *om.*

ordonna à sa servante de boire, jusqu'au bout, le vin qu'elle avait apporté. Celle-ci but, et, quand son esprit lui eut été ravi par suite de l'ivresse du vin, *sa maîtresse* lui dit : « Apporte-moi ton vêtement et prends le mien » ; et elle *le* lui donna. Alors elle lui commanda de dormir parce que son esprit était affaibli par suite de l'ivresse. Quand sa servante fut alourdie par le sommeil, *Sophie* sortit en secret et sans qu'on la vît, car sa demeure était loin de ses parents. Étant parvenue à un chemin, elle rencontra des gens qui fuyaient Diyoqelṭyânos à cause de la foi, et qui voulaient se cacher dans les montagnes et les cavernes. Elle parla à son tour et leur dit : « D'où êtes-vous? » Et ils lui dirent chacun son pays. Elle leur dit : « Où allez-vous? » Et ils lui racontèrent toute l'histoire *de leur fuite* à cause de Diyoqelṭyânos et de la foi. Elle leur dit : « Est-ce que ce chemin me conduit vers Diyoqelṭyânos? » Et ils lui dirent : « Oui. » Alors elle marcha un peu et fit une longue prière, puis marcha *encore* et arriva vers Diyoqelṭyânos, et confessa le Christ, — qu'il soit loué! — Diyoqelṭyânos, en entendant le nom du Christ, — qu'il soit loué! — fut rempli de colère, et la fit approcher en sa présence ; quand elle fut venue, il lui dit : « Prosterne-toi devant Apollon. » Et elle lui dit : « Comment me prosternerais-je devant l'œuvre d'une main humaine, devant des idoles immondes? » Sur l'heure Diyoqelṭyânos s'irrita et ordonna de la flageller avec des fouets *garnis* de fer. Puis il commanda aussi de placer sur son cou une lourde pierre et de la

ነተፍ ፡ ሥጋሃ ፡ ወእምዝ ፡ ወደያ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወበሳኒታ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽኦ
ዋ ፡ ወይቤላ ፡ ሡዒ ፡ ለአጰሎን ፡ ከመ ፡ ኢትሙቲ ፡ እኩየ ፡ ሞተ ። ወአውሥአቶ ፡ ወ
ትቤሎ ፡ እኩይሰ ፡ ሞት ፡ ለከ ፡ ውእቱ ፨ ሊተሰ ፡ ሞትየ ፡ በኀቤከ ፡ ሕይወት ፡ ውእቱ ፡
በኀበ ፡ አምላኪየ ። ወይቤላ ፡ ቦኑ ፡ እምድኅረ ፡ አሞትኩኪ ፡ ተሐይዊ ፨ ወአውሥአ
ት ፡ ወትቤሎ ፡ ኦአብድ[1] ፡ ኅድግሰ ፡ ሊተ ፡ ለከሂ ፡ ትንሣኤ ፡ ጽኑሕ ፡ ወባሕቱ ፡ ትንሣ
ኤከሰ ፡ ዘለደይን ፡ ውእቱ ፡ ምስለ ፡ ጣዖታቲከ ፡ ኅቡረ ፡ ወሰበ ፡ ሰምዓ ፡ ዘንተ ፡ ቃለ ፡
ተምዕዓ ፡ መፀተ ፡ ወአዘዘ ፡ ይዝብጥዋ ፡ በአብትረ ፡ ሐፂን ፡ እስከ ፡ ይሰበር ፡ ኵሉ ፡ አ
ዕፅምተ ፡ ሥጋሃ ፡ ወገብሩ ፡ ባቲ ፡ ከመዝ ፨ ወካዕበ ፡ አዘዘ ፡ ያስኪብዋ ፡ ላዕለ ፡ ዓራተ ፡
ሐፂን ፡ ወያንድዱ ፡ እሳተ ፡ መትሕቴሁ ፡ ወገብሩ ፡ ባቲ ፨ ወሰበ ፡ መስየ ፡ ብሔር ፡ አ
ዘዘ ፡ ይደይዋ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወበይእቲ ፡ ሌሊት ፡ መጽአ ፡ ኀቤሃ ፡ መልአከ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወገሰሳ ፡ ወፈወሳ ፨ ወበሳኒታ ፡ አዘዘ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ያምጽእዋ ፡ ወ
መጽአት ፡ እንዘ ፡ ተሐውር ፡ በእገሪሃ ፡ ወይእቲ ፡ ትመስል ፡ ዘከመ ፡ ተሐፅበት ፡ ውስ
ተ ፡ ቤተ[1] ፡ ብለኔ ፡ ወወፅአት ፡ ወተቀብዓት ። ወሰበ ፡ ርእያ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ እንዘ ፡
ተሐውር ፡ በእገሪሃ ፡ ይቤ ፡ ርእዩ ፡ ጽንዓ ፡ ሥራያ ፡ ለዛቲ ፡ ክርስቲያናዊት ፡ ትማልም ፡
*አሕመምናሃ ፡ በእሳት ፡ ወዮምኒ ፡ ጥዕየት ፡ ወትቤሎ ፡ ቅድስት ፡ ሶፍያ ፡ ሥራይሰ ፡ ኢ * P 112 a

1. P *om.*

traîner sur le sable jusqu'à ce que son corps fût déchiré. Ensuite il la jeta en prison. Le lendemain, il la fit amener et lui dit : « Sacrifie à Apollon, pour ne pas mourir d'une mort mauvaise (*terrible*). » Elle lui répondit et lui dit : « La mort mauvaise (*terrible*), c'est toi qui l'auras; car pour moi, mourir auprès de toi c'est vivre auprès de mon Dieu. » Il lui dit : « Est-ce que, après que je t'aurai mise à mort, tu vivras? » Elle répondit et lui dit : « O sot! non seulement moi, mais toi aussi, la résurrection t'attend; mais ta résurrection, c'est pour la condamnation en compagnie de tes idoles. » En entendant cette parole, il se courrouça fortement et ordonna de la battre avec des verges de fer, jusqu'à ce que fussent brisés tous les os de son corps. On le lui fit. Il commanda aussi de la coucher sur un lit de fer et d'allumer du feu par dessous ce lit; on le lui fit. Quand il se fit soir, il la fit jeter en prison. Mais cette nuit-là même, vint près d'elle l'ange de Dieu qui la toucha et la guérit. Le lendemain, l'empereur ordonna de l'amener, et elle vint, marchant de ses propres pieds, et elle-même était tout comme si elle se fût lavée dans un bain, et qu'étant sortie, elle se fût frottée d'huile. Diyoqelṭyânos, en la voyant qui marchait de ses propres pieds, dit : « Voyez la force du charme de cette chrétienne : hier nous l'avons soumise à la torture du feu, et aujourd'hui elle est pleine de santé. » Sainte *Sophie* lui dit : « De charme, je n'*en* connais pas; mais au contraire mon Dieu conjure les charmes. » Aussitôt l'empereur lui fit des cajoleries pour la faire con-

የአምር ፡፡ ወበሕቲ ፡ አምላኪዮ ፡ ፈታሒ ፡ ሥራያት ፡ ወሶቤሃ ፡ ኄጣ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ አሆ ፡ ያብህላ ። ወሶበ ፡ ዓበየት ፡ አዘዘ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሳ ፡ ወእንዘ ፡ ይወስድዋ ፡ ይምትርዋ ፡ ወአስተርአያ ፡ ላቲ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡፡ ወተከየዳ ፡ ኪዳናተ ፡ ብዙኃተ ፡ ወይቤላ ፡ ኵሉ ፡ ዘይገብር ፡ ተዝካረኪ ፡ ወዘይሁብ ፡ ምጽዋተ ፡ በስምኪ ፡ ወኵሉ ፡ ዘይጽሕፍ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድልኪ ፡ አነ ፡ እትዌከፎ ፡ ውስተ ፡ መንግሥትየ ፡ ዘበሰማያት ፡፡ ወእምድኅረዝ ፡ መተሩ ፡ ርእሳ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአት ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያ*ት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎታ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን[1] ።] *104 b

[ለከ ፡ አሞንዮስ ፡ አቄርብ ፡ ሰላመ ፡፡
ወለሶፍያ ፡ ምስሌከ ፡ ዘተሳተፈት ፡ ሕማመ ፡፡
በእንተ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሥመሩ ፡ ፍጹመ ፡፡
ከዊነክሙ ፡ ትሕፅኑ ፡ ኪያየ ፡ ደክታመ ፡፡
ለሊከ ፡ አበ ፡ ወይእቲ ፡ እመ ፡፡]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ አባ ፡ ባሞን ፡ ወአዝንሐስ ፡]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

1. P *om.* Au lieu de ce long récit. A n'a que les quelques mots qui le précèdent. p. 546.

sentir; et, comme elle refusa, il ordonna qu'on lui coupât la tête; pendant qu'on l'emmenait pour la lui couper, lui apparut Notre-Seigneur Jésus-Christ, — qu'il soit loué! — Il lui fit de nombreuses promesses et lui dit : « Quiconque fera ta mémoire et donnera l'aumône en ton nom, et quiconque écrira le livre de ta vie, moi, je le recevrai dans mon royaume qui est aux cieux. » Puis on coupa sa tête au glaive et elle reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècle des siècles! amen.]

[A toi, Amonyos, j'offre un salut, et à Sofyâ, qui fut ta compagne de torture. Pour Jésus-Christ, qu'il vous plaise tout à fait de m'élever, moi orphelin, en étant, toi, père, et elle, mère.]

[En ce jour également, furent martyrisés abbâ Bâmon et Aznehas.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

አመ፭ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ያዕቆብ ፡ ምሥራቃዊ ፡ ተአማኒ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ተጸምደ ፡ ወተጋደለ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በውስተ ፡ ፩ደብር ፡ እምአድባራት ፡ ሀገረ[1] ፡ ምሥራቅ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለቈስጠንጢኖስ ፡ ወልደ ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ ዘየዓቢ ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለሉልያኖስ ፡ ከሐዲ ፡ ወበመዋዕሊሁ ፡ ለዋልንጦስ ፡ መሃይምን ። ወሶበ ፡ ተቀትለ ፡ ዋልንጦስ ፡ መሃይምን ፡ ወነግሠ ፡ ዋልስ ፡ እኁሁ ፡ ህየንቴሁ ፡ ወኮነ ፡ አርዮሳዌ ፡ ወአዘዞሙ ፡ ለአርዮሳዊያን ፡ ከመ ፡ ያርኅው ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናቲሆሙ ፡ ወገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ። ወአፀወ ፡ አብያተ ፡ *ክርስቲያናት ፡ ዘርቱዓን[2] ፡ ሃይማኖት ፡ እስከ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖቱ ፡ እኪት ። ወበጽሐ ፡ ዝንቱ ፡ ትእዛዝ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ብሔረ ፡ መንግሥቱ ። ወነደ ፡ ልቡ ፡ *ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ በጸጋ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ[3] ፡ ወተንሥአ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቍስጥንጥንያ ። ወረከቦ ፡ ለንጉሥ ፡ እንዘ ፡ ይወፅእ ፡ ከመ ፡ ይሖር ፡ ይፃብአሙ ፡ ለጸላእቱ ፡ እለ ፡ ተንሥኡ ፡ እመንገለ ፡ ምዕራብ ። ወቆመ ፡ ቅድሜሁ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ወይቤሎ ፡ አነ ፡ እስእለከ ፡ ከመ ፡ ታርኁ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናቲሆሙ ፡ ለመሃይምናን ፡ ከመ ፡ ይጸልዩ ፡ በእንቲአከ ፡ ወይትራድእከ[4] ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ ጸላእትከ ። ወለእመ ፡ ኢገበርከ ፡ ዘንተ ፡ ናሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይገድፈከ ፡ ወትጐይይ ፡ በቅድመ ፡ ጸላእትከ ። ወተምዓ ፡ ንጉሥ ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡

1. O, P *om.* — 2. O, P — ቲሆሙ ፡ ለር″ ፡ — 3. O, P በጸ″ ፡ መ″ ፡ ቅ″ ፡ ለዝ ፡ ቅ″ ፡ (P *om. alt.* ቅ″). — 4. O, P ወይርዳእከ ፡

LE 5 DE SANÈ (30 mai).

En ce jour mourut le Père saint abbâ Yâ'qob (*Jacques*) l'Oriental, confesseur. Ce saint servit Dieu et lutta, *s'adonna à l'ascétisme* pour lui dans un des monastères d'Orient, au temps de Constantin fils de Constantin le Grand, au temps de Lulyânos (*Julien*) l'Apostat et au temps de Wâlenṭos (*Valentinien*) le fidèle; lorsque le fidèle Wâlenṭos fut tué, son frère Wâles (*Valens*) régna à sa place, et il était arien. Il ordonna aux ariens d'ouvrir leurs églises, et ils firent selon son ordre; il ferma les églises des orthodoxes, jusqu'à ce qu'ils fussent entrés dans sa foi perverse. Cet ordre parvint dans toutes les provinces de son empire. Mais le cœur de ce *saint* fut enflammé de la grâce de l'Esprit saint; il se leva, et vint à la ville de Questenṭenyâ (*Constantinople*), et rencontra l'empereur au moment où il partait faire la guerre à ses ennemis qui s'étaient soulevés contre lui du côté de l'occident. Ce *saint* se plaça devant lui et lui dit : « Je te prie d'ouvrir les églises des fidèles, afin qu'ils prient pour toi et que Dieu te secoure contre tes ennemis; si tu ne le fais pas, il te rejettera et tu fuiras devant tes ennemis. » L'empereur s'irrita et commanda de le

ይዝብጥዎ ፡ ወይሞቅሕዎ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ አእምር ፡ ወአንተ ፡ ትጐይይ ፡ በቅድ
* A f. 257 b መ ፡ ጸላእትከ ፡ ወትመውት ፡ *በዋዕየ ፡ እሳት ። ወመጠዎ ፡ ንጉሥ ፡ ለዘ ፡ የዓቅቦ ፡ እስ
ከ ፡ ይትመየጥ ፡ በዳኅና ፡ በከመ ፡ ሐለየ ፡ ውእቱ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ ያዕቆብ ፡ ለእመ ፡
አንተ ፡ ተመየጥከ ፡ በዳኅና ፡ ኢተናገረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ አፉየ ። ወሶበ ፡ ይቤ ፡
ቅዱስ ፡ ዘንተ ፡ ነሥእዎ ፡ ወዘበጥዎ ፡ ወሞቅሕዎ ። ወንጉሥሰ ፡ ሖረ ፡ ከመ ፡ ይፃብኦ
ሙ ፡ ለጸላእቱ ፡ ወሶበ ፡ ቆመ ፡ ምስለ ፡ ሰራዊቱ ፡ አንጻረ ፡ ጸላእቱ ፡ ገደፎ ፡ ወል
ደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈጣሪ ፡ ዘዕሩይ ፡ ምስለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አቡሁ ፡ ዘክሐዶ ፡ ውእ
* P f. 112 b ቱ ። ወተራድእዎ ፡ ሕዝበ ፡ አርዮስ ፡ በጸሎታቲሆሙ ፡ ወጐየ ፡ እምቅድመ ፡ ጸላ*እቱ ፡
ወእሙንቱ ፡ እንዘ ፡ ይተልውዎ ፡ እስከ ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ አሐቲ ፡ ዓጸድ ፡ ወአውዓይዋ ፡
በእሳት ፡ ወጐዩ ፡ ሰብአ ፡ ዚአሃ ። ወተረፈ ፡ ውእቱ ፡ ወእሊአሁ ፡ እለ ፡ የአምኑ ፡ በሃይ
ማኖቱ ፡ እኪት ፡ ወውዕዩ ፡ ኵሎሙ ፡ በእሳት ።

ወተመይጡ ፡ እለ ፡ ተርፉ ፡ እምሰራዊቱ ፡ ወጐዩ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቍስጥንጥንያ ፡ ወ
ዜነውዎሙ ፡ ለመሃይምናን ፡ ዘንተ ፡ ዜና ፡ ሠናይተ ። ወተፈጸመ ፡ ትንቢቱ ፡ ለዝንቱ ፡
ቅዱስ ፡ ወተጋብኡ ፡ መሃይምናን ፡ ወአውፅእዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡
በክብር ፡ ዓቢይ ። ወጠየቁ ፡ መሃይምናን ፡ ወከሐዲያን ፡ ከመ ፡ ላዕለ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡
ጸጋ ፡ መለኮታዊት ፡ ወመንፈሰ ፡ ትንቢት ። ወተመይጡ ፡ ብዙኃን ፡ እምሕዝበ ፡ አርዮ
ስ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖተ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወሰገዱ ፡ ታሕተ ፡ እገሪሁ ፡
ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ወተአምኑ[1] ፡ ከመ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዕሩይ ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ በ

1. O, P — ሙኑ ፡

battre et de l'emprisonner. Le saint lui dit : « Sache-le donc : tu fuiras devant tes ennemis et tu mourras consumé par le feu. » Alors l'empereur le livra à un gardien jusqu'à ce qu'il revînt sain et sauf, comme il pensait; et saint Yâ'qob lui dit : « Si tu reviens sain et sauf, Dieu n'a point parlé par ma bouche. » Après ces paroles du saint, on le prit, on le battit et on l'emprisonna, et l'empereur partit en guerre contre ses ennemis. Quand il se trouva avec ses troupes en face de ses ennemis, il fut délaissé du Fils de Dieu, créateur, égal à Dieu son père, lui qu'il avait renié. Les partisans d'Arius l'aidèrent de leurs prières, mais il prit la fuite devant ses ennemis, ceux-ci le poursuivant, jusqu'à ce qu'il eût pénétré dans un village auquel ils mirent le feu; ses habitants s'enfuirent. Il resta avec les siens qui partageaient sa foi perverse et ils furent tous consumés par le feu.

Les restes de son armée s'en retournèrent et s'enfuirent jusqu'à la ville de Questentenyâ (*Constantinople*), et ils racontèrent aux fidèles cette histoire admirable : la prophétie de ce saint s'était accomplie. Les fidèles, s'étant rassemblés, firent sortir ce saint de prison, en grande pompe. Fidèles et infidèles virent bien que sur ce saint reposait la grâce divine et l'esprit de prophétie; aussi un grand nombre d'Ariens revinrent-ils à la foi de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Ils se prosternèrent aux pieds de ce saint et confes-

መለኮቱ ። ወእምድኅረዝ ፡ ሐይወ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ በከመ ፡ ከነ ፡ ቀዳሚ ፡ በተጸምዶት ፡ ወተጋድሎት ፡ ወእምዝ ፡ አዕረፈ ፡ በሰላም ፡ ወነሥአ ፡ ትፍሥሕተ[1] ፡ ዘለዓለም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለያዕቆብ ፡ በብሔረ ፡ ምሥራቅ ፡ ዘአስተርአየ ፨
ከዊኖ ፡ በንጽሕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቅኑየ ፨
ላዕለ ፡ አርዮሳዊ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ተነበየ ፨
እምገጸ ፡ ጸላእቱ ፡ ዘበነበ ፡ ዐፀድ ፡ ጐየየ ፨
ምስለ ፡ ሠራዊቱ ፡ ኅቡረ ፡ በእሳት ፡ ውዕየ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ *ስምዓ ፡ ከነ[2] ፡ አባ ፡ እብሶይ ፡ ኅሩይ ፡ መስተጋድል ። ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ መስተጋድል ፡ ከኑ ፡ አበዊሁ ፡ ክርስቲያነ ፡ ወያመልክዎ ፡ ለክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፨ ወየዓቅቡ ፡ ትእዛዛቲሁ ፡ ወከነ ፡ ስመ ፡ አቡሁ ፡ ታግሥጦስ ፡ መኰንነ ፡ ቃው ፡ ዘአንጾኪያ[3] ፡ ወእሙሂ ፡ ክርሳ ፡ ወእሙንቱሂ ፡ ነበሩ ፡ እንዘ ፡ አል*በሙ ፡ ውሉድ ፡ መጠነ ፡ ፲ወ፯ዓመት ፡ ወየኀዝኑ ፡ ፈድፋደ ፡ በእንተዝ ፡ ወበአሐቲ ፡ እመዋዕል ፡ በሌሊት ፡ አስተርአዮ ፡ ለታግስጦስ ፡ ብእሲ ፡ ብርሃናዊ ፡ ወይቤሎ ፡ ሰላም ፡ ለከ ፡ አመፍቀሬ[4] ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ተሰምዓ ፡ ጸሎትከ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ብእሲትከ ፡ ትወልድ ፡ ለከ ፡ ወልደ ፡ ወትሰምዮ ፡ ስሞ ፡ እብሶይ ፡ ወይከውን ፡ ንዋየ ፡ ኅ *O f. 5 a

1. O, P *add.* ሕይወት ፡ — 2. O አዕረፈ ፡ — 3. O ወአን″ ፡ — 4. O አፍቁረ ፡

sèrent que le Fils de Dieu est égal au Père dans sa divinité. Dans la suite, ce Père saint vécut comme il avait fait d'abord dans le service de Dieu et l'ascétisme; après quoi il mourut en paix et reçut la joie (O P : de la vie) éternelle. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction demeure avec nous. Amen.

[Salut à Jacques qui apparut dans le pays d'Orient; il fut, avec pureté, le serviteur de Dieu. Comme il l'avait prédit contre l'empereur arien, dans le village où celui-ci s'enfuit de devant ses ennemis, avec ses troupes, tout en même temps, il fut consumé par le feu.]

[En ce jour également fut martyr Abbâ Ebsoy, ascète de choix. Ce saint ascète avait des parents chrétiens qui adoraient le Christ, — qu'il soit loué! — et gardaient ses commandements. Son père se nommait Tâgesṭos; il était gouverneur de Qâw (O : et) d'Antioche; sa mère s'appelait Kersâ. Ils demeurèrent sans enfant l'espace de dix-sept années, ce dont ils s'attristaient fortement. Mais un jour, *une fois*, durant la nuit, apparut à Tâgesṭos un homme tout couvert de lumière et qui lui dit : « Salut à toi, ô ami de Dieu; voici que ta prière a été entendue de Dieu; voici, ta femme t'enfantera un fils et tu l'appelleras du nom de Ebsoy; il sera un instrument de choix pour Dieu

ሩየ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወይከውን ፡ ስምዓ ፡ ለክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወይከውን ፡
ሰማዕተ ፡ ዐቢየ ። ወይትዌከፍ ፡ ኵነኔያተ ፡ ብዙኃ ፡ ወይነሥእ ፡ አክሊለ ፡ ሕይወት ፨
ወዜነዋ ፡ ለብእሲቱ ፡ ዘከመ ፡ እፎ ፡ ርእየ ።

ወእምድኅረ ፡ ኅዳጥ ፡ መዋዕል ፡ ፀንሰት ፡ ወወለደቶ ፡ አመ ፡ ፩ለሚያዝያ ። ወእም
ድኅረዝ ፡ ሐፀንዎ ፡ በአእምሮ ፡ ወበጥበብ ፡ ወበፈሪሃ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሶበ ፡ ኮኖ ፡ ፯
ዓመተ ፡ ፈነውዎ ፡ አበዊሁ ፡ ብሔረ ፡ አክሚም ፡ ወወሀብዎ ፡ ለ፩መምህር ፡ አረጋዊ ፡
ዘስሙ ፡ ዮሴፍ ፨ ወነበረ ፡ በህየ ፡ እንዘ ፡ ይፀመድ ፡ ለጾም ፡ ወለጸሎት ፡ ምስለ ፡ እኁ
ሁ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወይገብር ፡ በህየ[1] ፡ ተአምራተ ፡ ወመንክራተ ፨ ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ኮኖ ፡
፳ወ፯ዓመተ ፡ መጽአ ፡ መኰንነ ፡ ስዒድ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቃው ፨ ወውእቱሰ ፡ መኰን
ን[2] ፡ ይሰድድ ፡ ክርስቲያነ ፡ ወይቀትል ፡ ብዙኃነ ፡ እምእመናን ፡ ወአሜሃ ፡ መጽኡ ፡ ሰ
ብእ ፡ እኩያን ፡ ወአስተዋደይዎሙ ፡ ኀቤሁ ፡ ለእሉ ፡ ቅዱሳን ፡ አባ ፡ እብሶይ ፡ ወአባ ፡
ጴጥሮስ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ሀለው ፡ ፪ዲያቆናት ፡ ዘኢይትኤዘዙ ፡ ለቃልከ ፡ ወየዐብዩ ፡
ሰጊደ ፡ ለአማልክት ፡ ወሶቤሃ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽእዎሙ ፡ ወአቀምዎሙ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወሐ
* P f. 113 a ተቶሙ ፡ በእን*ተ ፡ ኵሉ ፡ ምግባሮሙ ፡ ወሰሚዖ ፡ እምኔሆሙ ፡ ቃላቲሆሙ ፡ አዘዘ ፡
ይሞቅሕዎሙ ፡ ወእምድኅረ ፡ ፫አውራኅ ፡ አስተርአዮሙ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወይቤሎሙ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ገብርኤል ፡ መበሥር ፡ ፈነወኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀቤክሙ ፡
ከመ ፡ አይድዕክሙ ፡ እስመ ፡ ሀለዎ ፡ ይንበር ፡ ተዝካርክሙ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፡ ወለከ

1. O *add.* ብዙኃ ፡ — 2. O *add.* ኮነ ፡

et sera martyr pour le Christ », — qu'il soit loué! — « Ce sera un grand martyr; il supportera des tourments nombreux et recevra la couronne de vie. » Il raconta à sa femme la vision qu'il avait eue.

Et après quelques jours elle conçut, puis mit au monde l'*enfant*, le premier de miyâzyâ. Ensuite ils l'élevèrent dans la science, la sagesse et la crainte de Dieu. Quand il eut sept ans, ses parents l'envoyèrent dans le pays d'Akmîm et le confièrent à un vieux docteur, dont le nom était Yosêf (*Joseph*). Il y demeura en s'adonnant au jeûne et à la prière avec son frère Pêṭros (*Pierre*) et en y faisant des miracles et des merveilles. Après qu'il eut atteint sa vingt-septième année, le gouverneur de la Haute-Égypte vint à la ville de Qâw. Or ce gouverneur proscrivait les chrétiens et tuait un grand nombre de fidèles. Alors vinrent des gens pervers qui lui dénoncèrent ces saints, abbâ Ebsoy et abbâ Pêṭros, en disant : « Il y a deux diacres qui n'obéissent pas à ta parole, et ils refusent de se prosterner devant les dieux. » Alors, il les fit venir et placer devant lui, et les questionna sur toute leur conduite. En entendant leurs paroles, il les fit emprisonner. Au bout de trois mois, leur apparut l'ange de Dieu qui leur dit : « Je suis Gabriel, messager de bonne nouvelle; Dieu m'a envoyé vers vous pour vous annoncer que votre mémoire demeurera à jamais; pour toi, mon bien-aimé Ebsoy, il t'est réservé

ሰ ፡ ፍቁርየ ፡ እብሶይ ፡ ጽኑሕ ፡ ለከ ፡ ተጋድሎ ፡ ዓቢይ ፡ ሀለምሙ ፡ ይሰዱከ ፡ ሀገረ ፡ *እስክንድርያ ፡ እምሀየ ፡ አንጾኪያ[1] ፡ ወበሀየ ፡ ትፌጽም[2] ፡ ስምዓከ ።

ወእምድኅረዝ ፡ አውፅአ ፡ መኰንን ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወአገበሮ ፡ ሰጊደ ፡ ለጣዖታት ፡ ወሶበ ፡ አበዮ ፡ አዘዘ ፡ ያዕርግዎ ፡ መልዕልተ ፡ ሕንባዝ ፡ ወየዓፅርዎ ፡ ወዓልት[3] ፡ ጥቀ ፨ ወእምዝ ፡ ወረደ ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ገብርኤል ፡ ወሰበሮ ፡ ለሕንባዝ ፡ ወገሰሰ ፡ ሥጋሁ ፡ ወፈወሶ ፡ ወእምዝ ፡ ወደይዎ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወኮነ ፡ ይፌውስ ፡ በሀየ ፡ ብዙኃነ ፡ ዱያነ[4] ፡ ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ መኰንን ፡ ያውፅእዎ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወይሞቅሕዎ ፡ በከርሠ ፡ ሐመር ፡ ወይእስሩ ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ ፡ ሰናስለ ፡ ሐፂን ፡ ወመዋቅሕተ ፡ ሐፂን ፡ ላዕለ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ ወኢየሀብዎ ፡ ኅብስተ ፡ ወማየ ። ወከመዝ ፡ ነበረ ፡ ፲መዋዕለ ፡ ወአመ ፡ ሳኒታ ፡ አውፅአ ፡ ወአቀሞ ፡ ቅድሜሁ ፡ ወይቤሎ ፡ ስግድ ፡ ለአማልክት ፡ ወሶበ ፡ አበዮ ፡ አዘዘ ፡ ይኰንንዎ ፡ ወያስተጻንዕዎ ፡ ዲበ ፡ ሕንባዝ ፡ ወየዓፅርዎ ፡ እስከ ፡ ይውሕዝ ፡ ደሙ ፡ ከመ ፡ ማይ ፡ ወእምዝ ፡ ሞቅሖ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፨ ወእንዘ ፡ ሀሎ ፡ በሀየ ፡ አስተርአዮ ፡ ዳግመ ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ገብርኤል ፡ ወይቤሎ ፡ ጽናዕ ፡ ኦኅሩየ ፡ እግዚአብሔር ፡ እብሶይ ፡ ወኢትፍራህ ፡ አነ ፡ እሄሉ ፡ ምስሌከ ፡ እስከ ፡ ትፌጽም[5] ፡ በድረከ ፨

ወእምድኅረዝ ፡ አብጽሕዎ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ኀበ ፡ ቅልቅልያኖስ ፡ መኰንን ፡

1. O አን″ ፡ እ″ ፡ እስክ″ ፡ — 2. P ይትፈጸም ፡ — 3. P መዐልተ ፡ — 4. *om.* P. — 5. P ትፈ″ ፡

une lutte violente; on va te conduire dans la ville d'Alexandrie, de là à Antioche, où tu consommeras ton martyre. »

Puis le gouverneur le fit sortir de prison et le força à se prosterner devant les idoles; le saint le refusant, il ordonna aux gardes de le faire monter sur l'instrument de torture et de l'y comprimer fortement. Alors descendit l'archange Gabriel qui brisa l'instrument de torture, toucha son corps et le guérit. Après, on le jeta en prison où il guérissait beaucoup de malades. Ensuite le gouverneur ordonna de le sortir de prison, de le lier dans le fond d'un bateau, d'attacher à son cou des chaînes de fer et des entraves de fer à ses mains et à ses pieds, et de ne lui donner ni pain ni eau. C'est ainsi qu'il demeura pendant dix jours; le lendemain le gouverneur le fit sortir et placer en sa présence et lui dit : « Prosterne-toi devant les dieux. » Sur son refus *de le faire*, il commanda de le torturer et de le lier fortement sur l'instrument de torture. On le comprima si fort que son sang coula comme de l'eau; après quoi, on l'enchaîna en prison. Il s'y trouvait, quand de nouveau lui apparut l'archange Gabriel qui lui dit : « Courage, ô élu de Dieu, Ebsoy; ne crains point; je serai avec toi jusqu'à ce que tu achèves ta course. »

Ensuite on l'emmena dans la ville d'Alexandrie au gouverneur Qelqelyânos; celui-ci le questionna sur tout ce qui le concernait et le fit

ወውእቱኒ ፡ ሐተቶ ፡ በእንተ ፡ ኵሉ ፡ ግብሩ[1] ፡ ወአዘዘ ፡ ይዝብጥዎ ፡ እስከ ፡ ወድቁ ፡
አባላቲሁ ፡ ዲበ ፡ ምድር ። ወእምድኅረዝ ፡ አፍልሐ ፡ ዘይተ ፡ በእሳት ፡ ወከዐው ፡ ው
ስተ ፡ እዘኒሁ ፡ ወአፉሁ ፡ ወእንግድዓሁ ፡ ወአዘዘ ፡ ዓዲ ፡ ከመ ፡ ያኅትው ፡ ማኅትወ ፡
እሳት ፡ ወያውዒዎ ፡ ገበዋቲሁ ፡ ወዓዲ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽኡ ፡ መራውደ ፡ ሐፂን ። ርሱ
ናተ ፡ ወይደይዎ ፡ ውስተ ፡ አዕይንቲሁ ፨ ወካዕበ ፡ አዘዘ ፡ ያውፅኡ ፡ አስራወ ፡ እደዊ
ሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ ወይምስው ፡ አባላቲሁ ፡ ወገብሩ ፡ ቦቱ ፡ ከመዝ ፡ ወሶቤሃ ፡ መጽአ ፡ ሊ
ቀ ፡ መላእክት ፡ ገብርኤል ፡ ወገሰሶ ፡ አባላቲሁ ፡ ወፈወሶ ፨ ወእምዝ ፡ አብጽሕዎ ፡ ቅ
ድመ[2] ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወውእቱሂ ፡ ኰነኖ ፡ በእሳት ፡ ወዝፍት ፡ ወተይ ፡ ወበዕፀወ ፡
ወይን ፡ ወእምዝኒ ፡ ባልሖ ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ገብርኤል ። ወዓዲ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይ
ውርውዎ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ አሲሮሙ ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ ፡ በሰናስለ ፡ ሐፂን ፡ እብነ ፡ ዐቢ
የ ፡ ወአንኰርኰርዎ ፡ ለእብን ፡ መትሕተ ፡ ባሕር ፡ ወሰሐቡ ፡ እብነ ፡ ዘእሱር ፡ ላዕለ ፡
ክሳዱ ፡ ወአስጠምዎ ፡ እስከ ፡ መንፈቀ ፡ ሥጋሁ ፡ ወመንፈቆሰ[3] ፡ ከመ ፡ ኢይሰጠም ፡ አ
ሰርዎ ፡ በላዕለ ፡ ዓምድ ፡ ዐቢይ ፡ ተኪሎሙ ፡ ላዕለ ፡ ጽንፈ ፡ ባሕር ፡ ወኅደግዎ ፡ በዝ
ንቱ ፡ ኵነኔ ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ፮ሰዓት ፡ ዘመዐልት ፨ ወእምድኅረዝ ፡ ወረደ ፡ መልአከ ፡
* P f. 113 b እግዚአብሔር ፡ ወረሰየ ፡ ገበዋቲሁ ፡ ጥዑየ ፡ ከመ ፡ ቀዲሙ ፡ ወንጉሥሰ* ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡
* O f. 5 b አንከረ ፡ ወይቤሎ* ፡ ለሰያፊ ፡ አፍጥን ፡ ወምትር ፡ ርእሶ ፨ ወሶቤሃ ፡ መተረ ፡ ክሳዶ ፡ ወ

1. O ምግባሩ ፡ — 2. P *om.* — 3. O — ቁሰ ፡

flageller au point que ses membres tombèrent à terre. Puis ayant fait bouillir de l'huile au feu, on en versa dans ses oreilles et sa bouche et sur sa poitrine. Il commanda aussi d'allumer des flambeaux ardents et de lui brûler les flancs. Il fit encore apporter des « mirwad »[1] de fer, rougis au feu, et les lui mettre dans les yeux. Également, il fit enlever les muscles de ses mains et de ses pieds pour que ses membres se détachassent, et on le lui fit. Mais aussitôt vint l'archange Gabriel qui toucha ses membres et le guérit. Ensuite on le fit venir devant Diyoqeltyânos qui le tortura par le feu, la poix, le soufre et avec des sarments de vigne; mais, de ceci encore, le sauva l'archange Gabriel. Il donna aussi l'ordre de le jeter à la mer après avoir attaché à son cou, par des chaînes de fer, une grosse pierre; ils roulèrent cette pierre dans la mer et la traînèrent étant attachée à son cou: ils le plongèrent jusqu'à mi-corps et ils lièrent l'*autre* moitié *du corps* à une grande colonne plantée sur le bord de la mer, pour qu'il ne fût pas submergé, et ils le laissèrent dans cette torture jusqu'au moment de la sixième heure du jour. Puis l'ange de Dieu descendit et rendit ses flancs sains et saufs, comme auparavant. L'empereur, à cette vue, s'émerveilla et dit au licteur : « Hâte-toi de lui couper la tête »; et aussitôt il lui trancha le cou et fit tomber sa

1. C'est l'arabe مراود, pl. de مرود, espèce de spécillum ou instrument, ordinairement en bois, pour mettre le collyre dans les yeux.

አውደቀ ፡ ርእሶ ፡ ላዕለ ፡ ጽንፈ ፡ ባሕር ፡ ወነሥአ ፡ ሥጋሁ ፡ ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ዝቅ ፡ ወተላጸቀ ፡ ክሳዱ ፡ ምስለ ፡ ሥጋሁ ፡ ወኮነ ፡ ከመ ፡ ዘኢተመትረ ፡ ግሙራ ፡ ወዝቅሰ ፡ ኮነ ፡ የሐውር ፡ ባሕቲቱ ፡ እንበለ ፡ ይጹሮ ፡ ሰብእ ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ በ፳ዕለት ፡ ወሶበ ፡ ሰምዑ ፡ ሰብአ ፡ ሀገረ ፡ ቦሐ ፡ መጽኡ ፡ ወጾርዎ ፡ ወአግብእዎ ፡ ቤቶ ፡ ዘሀገረ ፡ ቦሐ ፡ ወቀበርዎ ፡ ምስለ ፡ ጴጥሮስ ፡ እኁሁ ። ጸሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ዐቢይ ፡ መስተጋድል ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለአባ ፡ እብሶይ ፡ ዘቦሐ ፡ ሀገሩ ።
እለ ፡ አውዕኡ ፡ በመጥባሕት ፡ አስራወ ፡ እደዊሁ[1] ፡ ወእግሩ ።
ላዕሌሁ ፡ ዳግመ ፡ እንዘ ፡ ይትዔየሩ ።
መንፈቀ ፡ ሥጋሁ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወገሩ ፡
ወመንፈቆ[2] ፡ ኢይረድ ፡ ዲበ[3] ፡ ዓምድ ፡ አሰሩ ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮነ[3] ፡ ቅዱስ ፡ ቢፋሞን ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ ወልደ ፡ እኁወ ፡ አቡሁ ፡ ለዮሐንስ ፡ ዘሐረቅሊ ፡ ወኮነ ፡ ይትራድኦ ፡ ወይትለአኮ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ስምዖ ፡ ዮሐንስ ፡ ገነዘ ፡ ሥጋሁ ፡ ወበከየ ፡ ላዕለ ፡ በድኑ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ እፎ ፡ ተኀድገኒ[4] ፡ ባሕቲትየ ፡ ነኪረ ፡ እምጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወወፅአ ፡ ቃል ፡ እምሥጋ ፡ ቅዱስ ፡ ዮሐንስ[3] ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አፍቁርየ ፡ ቢፋሞን ። እመሰ ፡ ትፈቅድ ፡ ተሀሉ ፡ ምስሌየ ፡ ሑር ፡ ፍጡነ[5] ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡

1. O እዴሁ ፡ — 2. Ainsi les 2 mss., supp. ከመ ፡ — 3. P *om.* — 4. O ኃደገኒ ፡ — 5. O *om.*

tête sur le rivage de la mer; il prit son corps et le mit dans une outre; mais sa nuque s'appliqua à son corps et fut comme si elle n'avait point du tout été tranchée; quant à l'outre, elle se mit à marcher seule, sans qu'on la portât, jusqu'à ce qu'elle parvînt à la ville d'Alexandrie, le 20e jour. Quand les habitants de la ville de Boha l'apprirent, ils vinrent, l'emportèrent, le ramenèrent chez lui, dans la ville de Boha, et l'enterrèrent avec son frère Petros. Que la prière de ce saint et grand ascète soit avec nous. Amen.

[Salut à Abbà Ebsoy, dont Boha fut la patrie. Ceux qui firent sauter au couteau les muscles de ses mains et de ses pieds, en renouvelant contre lui leurs outrages, plongèrent la moitié de son corps dans la mer, et *l'autre* moitié, pour qu'elle ne coulât point, la lièrent à une colonne.]

[En ce jour également, eut lieu le martyre de saint Bifàmon. Ce saint était fils du frère, *neveu* du père de Yohannes (*Jean*) d'Haraqli (*Héraclée*). Il était l'aide de celui-ci et le servait lorsqu'il était en prison. Yohannes ayant consommé son martyre, il ensevelit son corps et pleura sur son cadavre en disant : « Comment me laisses-tu seul, étranger à la grâce de Dieu (*au martyre*)? » Et une voix sortit du corps de saint Yohannes qui disait : « O mon bien-aimé, Bifàmon! si tu désires être avec moi, va vite près du gouverneur et confesse

ወተአመነ ፡ በክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወጌሠመ ፡ ትመጽእ ፡ ኀቤየ ፨ ወረዊጾ ፡ ቢፋሞን ፡ ጸአሎ ፡ ለአርያኖስ ፡ ወጸረፈ ፡ አማልክቲሁ ። እምድኅረ ፡ ኮነኖ ፡ ኵነኔ ፡ ጽኑዓ ፡ መተረ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወተመጠወ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። በረከቱ ፡ ቅድስት ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ መርቆሬዎስ ፡ *ወአፍላግ ፡ ወአብላዊግ[1] ፡ ወይስሐቅ ፡ ወስምዑ ፡ ለቅዱስ ፡ አብላርዮስ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐርነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለም ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ *ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ መቃርስ ፡ ሰማዕት[2] ፡ በስጥመተ ፡ ማይ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለከ ፡ መቃርስ ፡ ኅሩይ ፨
በእንተ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘሞትከ ፡ በስጥመተ ፡ ማይ ፨
ቅድመ ፡ እረድ ፡ አንሰ ፡ ቈላተ ፡ ብካይ ፨
ነዓ ፡ ነዓ ፡ ዓቃቤ ፡ ኵሉ ፡ ሥራይ ፨
እስመ[3] ፡ እፈቅደከ ፡ ለጥዕይ ፤ ብእሲ ፡ ድውይ ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

1. P ወፍግ ፡ ወአፍላግ ፡ — 2. O, P ስምዓ ፡ ኮነ ፡ ቅ″ ፡ መ″ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፡ — 3. O *om.*

le Christ », — qu'il soit loué ! — « et demain tu viendras vers moi. » Bifâmon courut outrager Aryânos et insulter ses dieux. Après lui avoir infligé une rude torture, *le magistrat* lui fit couper la tête au glaive, et il reçut la couronne du martyre. Que sa bénédiction sainte demeure avec nous dans les siècles des siècles. Amen.]

[En ce jour aussi fut martyrisé saint Marqorêwos, Aflâg, Ablâwig et Yesḥaq, et *eut lieu* le martyre de saint Ablâryos. Que Dieu nous fasse miséricorde par leurs prières. Amen.]

En ce jour aussi saint Macaire fut martyr, ayant été noyé dans l'eau. Que Dieu nous fasse miséricorde par ses prières dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à toi Macaire, l'élu, qui, pour le Christ, es mort noyé. Avant que je ne descende moi-même à la vallée des larmes, viens, viens, médecin de tout *mal*, car c'est de toi que je demande la santé, *moi*, homme malade.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

አመ፮ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ክቡር[1] ፡ ቴዎድሮስ ፡ መነኮስ ፡ ሰማዕት ፡ ዘእምሀገረ ፡
እስክንድርያ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ መሃይምነ ፡ ወንጹሐ ፡ ወተጸምደ ፡ ወተጋደለ ፡
ተጋድሎ ፡ መለኮታዌ ። ወኮነ ፡ የኀድር ፡ ውስተ ፡ ፩ደብር ፡ እምአድባራተ ፡ ሀገረ ፡ እስ
ክንድርያ ። ወሶበ ፡ ፈነወ ፡ *ቈስጠንጢኖስ ፡ ወልደ[2] ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ ዘየዓቢ ፡ ኀበ ፡
ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘስሙ ፡ ገርግዮስ ፡ ወኮነ ፡ አርዮሳዌ ። ወፈነወ ፡
ምስሌሁ ፡ ሰራዊተ ፡ ብዙኀ ፡ ወሰደድዎ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ አትናስዮስ ፡ *ሐዋርያዊ ፡ * P f. 115 a
እመንበሩ ። ወአንበርዎ ፡ ለውእቱ ፡ ከሐዲ ፡ ገርግዮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡
እስክንድርያ ። እምድኅረ ፡ ኮነ ፡ በማእከሌሆሙ ፡ ለሰብአ ፡ ሀገር ፡ ወማእከሌሆሙ ፡
ለሰራዊተ ፡ ንጉሥ ፡ ተቃርኖ ፡ ዓቢይ ፡ ወቀተሉ ፡ እምሰብአ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡
ብዙኃነ[3] ። እምድኅረ ፡ ነበረ ፡ ገርግዮስ ፡ ከሐዲ ፡ ዲበ ፡ መንበረ ፡ ማርቆስ ፡ ወንጌላ
ዊ ፡ ዘኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይንበር ፡ ዲቤሁ ። አይድዕዎ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ቅዱ
ስ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ይትዋሥአሙ ፡ ለሕዝበ ፡ አርዮስ ፡ ወይመውአሙ ፡
ወያስተኀፍሮሙ ፡ ወ*ያቤይን ፡ ሎሙ ፡ ክህደቶሙ ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ የአኅዝዎ ፡ ወይኰ * A f. 258 a
ንንዎ ፡ ወገብሩ ፡ ቦቱ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ወኢበጽሖ ፡ ወኢምንተኒ[4] ፡ እሙስና ።
ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ ውእቱ ፡ ከሐዲ ፡ ዘኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሰመይ[5] ፡ ሊቀ ፡ ጳ

1. A *om.* — 2. O, P *om.* — 3. A — ኃን ፡ — 4. A — ቱነ ፡ — 5. A ይሰየም ፡

LE 6 DE SANÈ (31 mai).

En ce jour est le glorieux saint Tèwodros (*Théodore*), moine, martyr de la ville d'Alexandrie. Ce saint fut croyant et pur; il servit Dieu et accomplit le divin combat. Il demeurait dans un des couvents de la ville d'Alexandrie. Quand Constantin, fils de Constantin le Grand, envoya à la ville d'Alexandrie le patriarche nommé Gargeyos (*Georges*), qui était arien, il envoya avec lui des troupes considérables qui chassèrent saint Abba Athanase, l'apostolique, de son siège, et établirent cet impie Gargeyos patriarche de la ville d'Alexandrie, après que de grandes luttes eurent eu lieu entre les habitants de la ville et les soldats du roi qui tuèrent un grand nombre des habitants d'Alexandrie. Après que Gargeyos l'impie se fut assis sur le siège de Marc l'évangéliste, lui à qui il ne convenait pas d'y siéger, on l'informa que ce saint père Têwodros contredisait les partisans d'Arius, en triomphait, les couvrait de confusion et leur faisait comprendre leur impiété. Il ordonna de le saisir et de le torturer; on lui fit ce dont il avait donné l'ordre; mais il ne lui en arriva pas le moindre mal.

Ensuite cet impie, à qui ne convient pas l'appellation de patriarche,

ጸሳት ፡ ከመ ፡ ይእስሩ ፡ እደዊሁ ፡ ወእገሪሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ወይእስርዎ ፡ ውስተ ፡
እገሪሆሙ ፡ ለአፍራስ ፡ ዕፁባት ፡ *ዘእንበለ ፡ ይትለገሙ[1] ፡ ወያረውጹ ፡ ቦቱ ፡ ውስተ ፡
ዐውድ ፡ ስፉሕ ። ወሶበ ፡ ገብሩ ፡ ቦቱ ፡ ዘንተ ፡ ተበትኩ ፡ ኵሉ ፡ መልያልያቲሁ ፡ ወተ
ነትፈት ፡ ርእሱ ፡ በበምቅር ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘከ
ነ ፡ ሰማዕተ ፡ በእንቲአሁ ። ወነሥአ ፡ አክሊላተ ፡ ፫በእንተ ፡ ሃይማኖተ ፡ እግዚእነ ፡ ኢ
የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘኮነ ፡ ሱታፌ ፡ ባቲ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ መሃይምናን ። ወዳግማይ ፡
አክሊል ፡ በእንተ ፡ ተጋድሎ ፡ ምንኵስና ፡ ወአምልኮ ፡ ሠናይ ፡ ዘፈጸመ ። ወሣልሳይ ፡
አክሊል ፡ በእንተ ፡ ስምዑ ፡ ወምትረተ ፡ መልያልያቲሁ ፡ በእንተ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕ
ት ። ወእምድኅረዝ ፡ አስተጋብኡ ፡ መሃይምናን ፡ መልያልያተ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ወአ
ንበርዎሙ ፡ ውስተ ፡ ሣጹን ፡ በክብር ፡ ዓቢይ ። ወገብሩ ፡ ሎቱ ፡ በዓለ ፡ በከመ ፡ ዛቲ ፡
*O f. 6 a ዕለት ፡ ወደ*ረሱ ፡ ሎቱ ፡ ውዳሴ ፡ በጊዜ ፡ ጸሎት ፡ በልሳነ ፡ ሮማይስጥ ፡ በከመ ፡ ኵሎ
ሙ ፡ ቅዱሳን ፡ ወጸሐፍዎ ፡ ውስተ ፡ መጽሐፈ ፡ ጸሎታት ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡
ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለከ ፡ ቴዎድሮስ ፡ መነኮስ ፨
እሱረ ፡ አዕዳው ፡ ወአዕጋር ፡ በእግረ ፡ ፈረስ ፨
እምኀይለ ፡ ሩፀቱ ፡ ፍሉሕ ፡ አምሳለ ፡ ነፋስ ፨
እምአባልከ ፡ ተመቲሩ ፡ ለእንተ ፡ ሰረረት ፡ ርእስ ፨
እግዚአብሔር ፡ አስተቀጸላ ፡ በአክሊል ፡ ሠላስ ፨]

1. A *om.*

ordonna de lier les mains et les pieds de ce saint et de l'attacher aux pieds de chevaux fougueux et sans frein qui le traîneraient en courant sur un vaste espace. Quand on le lui eut fait, tous ses membres furent rompus, et sa tête fut coupée par morceaux. Et il remit son âme entre les mains de Dieu, pour qui il avait été martyrisé et reçut trois couronnes : *une* pour la foi en Notre-Seigneur Jésus-Christ, dans laquelle il était le compagnon de tous les fidèles; — une seconde couronne, pour les combats de la vie monastique et l'admirable culte *de Dieu* qu'il accomplit; — et la troisième couronne, il la reçut, pour le martyre et le dépeçage de ses membres pour la foi orthodoxe. Ensuite les fidèles rassemblèrent les membres du corps du saint et les déposèrent en grande pompe dans une châsse. Ils lui firent une fête juste en ce jour et composèrent son éloge *à lire* au moment de la prière, dans la langue de Rum *(grecque)* comme pour tous les saints, et l'inscrivirent dans le livre des prières. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à toi, Tèwodros, moine, lié par les mains et les pieds au pied d'un cheval. La tête qui, détachée de ton corps, sauta, par la violence de sa course, *du cheval,* bouillante *rapide* comme le vent, Dieu la couronna de trois couronnes.]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ[1] ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለ፵ሰማዕታት ፡ ዘመርዩጥ ፡ ወ፵ሰማዕታት ፡ ካልኣን ፡ ወገብረ ፡ ክርስቶስ ፡ መነኮስ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ ፬መኳንንት ፡ ዐበይት ፡ *ዘሀገረ ፡ እስና[2] ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ አውሳፍዮስ ፡ ወታማን ፡ ሐርዋግ ፡ ወባኮስ ። ወኮኑ ፡ አዕማዲሃ ፡ ወጸሐፍታ ፡ ለሀገር ፡ ወይመጸውቱ ፡ ብዙኃ[1] ፡ *ላዕለ ፡ ነዳያን ፡ ወምስኪናን[3] ፨ ወሶበ ፡ ተመይጠ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንን[1] ፡ ዳግመ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ተቀበልዎ ፡ እሉ ፡ ቅዱሳን ፡ ወከልሑ ፡ ቅድሜሁ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ንሕነ ፡ ክርስቲያን ፡ ገሃደ ፡ ምእመናን ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘቦቱ ፡ ቆሙ ፡ ሰማያት ፡ ወምድር ፨ ወሰሚዖ ፡ አርያኖስ ፡ ኰነኖሙ ፡ በዘዘዚአሁ ፡ ኵነኔ ፨ ወሶበ ፡ ደክመ ፡ እምኰንኖቶሙ ፡ መተረ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ በሰይፍ ፡ ወፈጸሙ ፡ ስምዖሙ ፨ በረከቶሙ ፡ ቅድስት ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ እብል ፡ መኳንንት[4] ፡ ርብዓ ፨
ዘያጸግቡ ፡ ርኁበ ፡ ወያረውዩ ፡ ጽሙዓ ፨
ሀገሬተ ፡ እስና ፡ ያመዝብር ፡ አመ ፡ አርያኖስ ፡ መጽአ ፨
በእንተ ፡ ክርስቶስ* ፡ ከመ ፡ ይኩኑ ፡ ስምዓ ፤ * P f. 115 b
እምነ ፡ ሕዝበሙ ፡ *ቀደሙ ፡ ወጺአ[6] ፨]

1. P *om.* — 2. O በሀ″ ፡ እንስና ፡ — 3. O ለነ″ ፡ ወለም″ ፡ — 4. P — ተ ፡ — 6. P ቀዳሙ ፡ መጺአ ፡

[En ce jour, également il y a mémoire des quarante martyrs de Maryut, de quarante autres martyrs et de Gabra-Krestos, moine. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière. Amen.]

[En ce jour également furent martyrs quatre grands magistrats de la ville d'Esnâ; ce sont : Ausâfyos, Tâmân, Harwâg et Bâkos; ils étaient les colonnes et les secrétaires de la ville et faisaient grande aumône aux infortunés et aux pauvres. Au second retour d'Aryânos le gouverneur dans cette ville, ces saints vinrent à sa rencontre et crièrent devant lui en disant : « Nous sommes chrétiens ouvertement, croyant en Notre-Seigneur Jésus-Christ », — qu'il soit loué! — « Verbe primordial de Dieu, par qui furent établis les cieux et la terre. » Les ayant entendus, Aryânos leur infligea toutes espèces de tortures. Quand il fut à bout de les tourmenter, il leur coupa la tête par le glaive et ils consommèrent leur martyre. Que leur bénédiction sainte soit avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

Salut, dirai-je, pour les quatre magistrats, qui rassasièrent l'affamé et donnèrent à boire à qui eut soif. Lorsque Aryânos vint désoler les habitants *de la cité* d'Esnâ, ils furent les premiers à sortir de leur peuple pour être martyrs au nom du Christ.]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ[1] ፡ ቅዱስ ፡ አማንዮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፯በመዋዕሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ኮነት ፡ ቅድስት ፡ ሶፍያ ፡ ሰማዕተ ፡ ወ፫አዋልዲሃ ፡ ወዐቀበ ፡ መርዔቶ ፡ በሠናይ ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወነበረ[2] ፡ በሢመቱ ፡ ፲ወ፫ዓመተ ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ፯ለሰኔ ፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ክቡር ፡ ወመዋኢ ፡ አባ ፡ እስኪሮን[3] ፡ ሰማዕት ፡ ዘእምሀገረ ፡ ቀሊን ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ እምሐራሁ ፡ ለአርያኖስ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አንጼናው ። ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ ትእዛዙ ፡ ለንጉሥ ፡ ከሐዲ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ *በአምልኮ ፡ ጣዖታት[4] ። ተንሥአ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ በማእከለ ፡ ሕዝብ ፡ ወረገሞ ፡ ለንጉሥ ፡ ወለአማልክቲሁ ፡ ወኢደፈረ ፡ መኑሂ ፡ ከመ ፡ ይኰንኖ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ሐራ ፡ አላ ፡ ሞቅሕዎ ፡ ውስተ ፡ ጽርሑ ፡ ለመኰንን ። ወሶበ ፡ ሖረ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አንጼናው ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አስዩጥ ፡ ፈነውዎ ፡ ኀቤሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ወምስሌሁ ፡ ፻ሐራ ፡

1. O *om.* — 2. P *om.* — 3. O, P, ici et plus bas, አበስ" ፡ — 4. O, P በእንተ ፡ አምልኮተ ፡ ጣዖታት ፡

[En ce jour également, mourut le saint père Amânyos, patriarche de la ville d'Alexandrie; dans le nombre des pères patriarches, il est le septième. Au temps de ce père fut martyrisée sainte Sophie ainsi que ses trois filles. Il garda bien son troupeau et fut agréable à Dieu, et il resta dans sa charge treize années, puis mourut dans la paix. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière dans les siècles des siècles. Amen.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 7 DE SANÉ (1er juin).

En ce jour c'est le saint et glorieux vainqueur abbâ Eskiron (O, P : Abaskiron[1]) martyr de la ville de Qalin. Ce saint faisait partie des soldats d'Aryânos, gouverneur de la ville d'Andênâw (*Antinoou*). Quand arriva l'ordre de l'impie empereur Diyoqelṭyânos (*Dioclétien*) d'adorer les idoles, ce saint se leva au milieu de la foule et maudit l'empereur et ses dieux. Personne n'osa le juger parce qu'il était soldat; mais on l'emprisonna dans la demeure du gouverneur. Quand le gouverneur de la ville d'Andênâw se rendit à la ville

1. ἀββᾶ Ἰσχυρίων.

ክልአን ፡ ወእሉ ፡ አስማቲሆሙ ፡ *ወአልፍዮስ[1] ። አርማስዮስ[2] ። አርኪያስ[3] ፡ ጴጥሮ
ስ ። ቂራንዮን[4] ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ተሰናአው ፡ ምስለ ፡ አባ ፡ እስኪሮን ፡ ከመ ፡ ይትከዓ
ው[5] ፡ ደሞሙ ፡ በእንተ ፡ ስሙ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወሶበ ፡ ቆሙ ፡ በቅ
ድመ ፡ መኰንነ ፡ አንዴናው ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ቅናታቲሆሙ ፡ ወይኰንንዎ
ሙ[6] ፡ ወገብሩ ፡ ቦሙ[7] ፡ በከመ ፡ አዘዘ ። ወእሉንቱሰ[8] ፡ ፭ሐራ ፡ ቦእምኔሆሙ ፡ ሰቀልዎ
ሙ[9] ፡ ወቦእምኔሆሙ ፡ መተሩ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ ወነሥኡ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወለቅዱ
ስሰ ፡ አባ ፡ እስኪሮን ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይቅሥፍዎ ፡ መቅሠፍተ ፡ ዓቢየ ፡ ወእምድኅረዝ ፡
ይጥብሑ ፡ አነዳ ፡ ርእሱ ፡ እስከ ፡ ክሳዱ ፡ ወገብሩ ፡ ቦቱ ፡ ዘንተ ፡ ወእምዝ ፡ አሰርዎ ፡
ውስተ ፡ ዘነበ ፡ ፈረስ ፡ ወሰሐብዎ ፡ ውስተ ፡ ኵላ ፡ ሀገር ። ወእምድኅረዝ ፡ ረሰይዎ ፡
ውስተ ፡ ቴገን ፡ ዘአረር ፡ ወፈጸሙ ፡ አፉሁ ፡ ዲቤሁ ፡ ወእምድኅረዝ ፡ ወደይዎ ፡ ውስ
ተ ፡ ምንዳደ ፡ ብለኔ ። ወበውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ኵነኔ ፡ ኮነ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ ይመጽእ ፡ ኀቤሁ ፡ ወይረድኦ ፡ ወይናዝዞ ፡ ወያስተዔግሦ ፡ ወያነሥኦ ፡ ጥዑየ ፡ ዘእ
ንበለ ፡ ሙስና ።

ወሶበ ፡ ደክሙ ፡ እምኵነኔሁ ፡ አምጽኡ ፡ ሎቱ ፡ አሐደ ፡ መሠርየ ፡ ዓቢየ ፡ ዘስሙ ፡
አላስክንድሮስ[10] ፡ ይሔሊ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ይሠሪ ፡ ፀሐየ ፡ ወወርኀ ፡ ወየዓርግ ፡ ኀበ ፡ አ

1. A ወልለፍ፡″ (?), P ወል″ ፡ — 2. O, P አርማንዮስ ፡ — 3. A አርሚዮስ ar. اركياس. — 4. O ወቀራንዮ, P ወቀራንዮስ ፡ — 5. O, P ይክዓው — 6. O, P. *om.* — 7. O, P *add.* ከማሁ ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይኰንንዎሙ ፡ ወኰነንዎሙ (O — ኖሙ) ፡ — 8. O, P ወእሎ″ — 9. O ዘ — *om.* P). — 10. O, P እለ ፡ እስክ″ ፡

de Asyut, on lui expédia ce saint en compagnie de cinq autres soldats dont voici les noms : Wa'alfyos (? A : Walelafyos, P : Walfeyos), Armâsyos (O P : Armânyos), Arkiyâs (A : Armiyos), Pêṭros, Qirânyon (O : Qarânyo, P : Qarânyos). Ceux-ci s'étaient entendus avec abbâ Eskiron pour verser leur sang pour le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Quand ils se tinrent devant le gouverneur d'Andênâw, celui-ci ordonna qu'on leur coupât leurs ceintures [1], et qu'on les torturât; et on leur fit ainsi. Pour ces cinq soldats, les uns furent pendus, les autres eurent la tête coupée et ils reçurent la couronne du martyre. Quant à saint abbâ Eskiron, le gouverneur ordonna de lui faire subir une rude flagellation, puis découper la peau de la tête jusqu'au cou; on le lui fit. Ensuite on le lia à la queue d'un cheval et on le traîna par toute la ville, ensuite on le mit dans une poêle *pleine* de plomb *liquéfié*, dont on ferma l'ouverture sur lui, *quand il fut dedans*. Ensuite on le jeta dans le foyer d'un bain. Durant toute cette torture l'ange de Dieu, venu vers lui, le soutenait et le consolait, l'exhortait à la patience et le faisait se lever sain et sauf, sans mal.

A bout de tortures, on lui fit venir un grand sorcier, nommé Alâskendros (O, P : Ella Eskendros), qui prétendait pouvoir faire des incantations au

1. C'est-à-dire qu'on leur fit subir la dégradation militaire.

የር ፡ ወይትናገር ፡ ምስለ ፡ ከዋክብት ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይዕፅው ፡ አንቀጸ ፡ ቤተ ፡ ብለኔ ፡ ወይንዝሕዎ ፡ ለቤተ ፡ ብለኔ ፡ በስንት ፡ ወገብሩ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ። ወነሥአ ፡ ከይሴ ፡ ወተናገረ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወተሠጥቀ ፡ ፪ክፍለ ። ወነሥአ ፡ ሕምዘ ፡ ወከብዶ ፡ ወአንበሮሙ ፡ ውስተ ፡ ጻሕል ፡ ዘብርት ፡ ወአብሰሎሙ ፡ ወአብጽሖሙ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ እስኪሮ
* O f. 6 b ን ፡ ወአብ*አ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ብለኔ ፡ ወወሀቦ ፡ ውእተ ፡ ሕምዘ ፡ ዘብሱል ፡ ወበልዓ ። ወጸርኃ ፡ ውእቱ ፡ መሠርይ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አሊቆሙ ፡ ለመኳንንተ ፡ ሰይጣናት ፡ ግበር ፡ ኃይለከ ፡ ላዕለ ፡ ዝንቱ ፡ ክርስቲያናዊ ፡ ወሶበ ፡ ኢበጽሖ ፡ ለቅዱስ ፡ ወኢምንትኒ ፡ እምእኩይ ፡ ወአንከረ ፡ ውእቱ ፡ መሠርይ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ እስኪሮን ፡ ለውእቱ ፡ መሠርይ ፡ ሰይጣንሰ ፡ ዘተራዳእከ[1] ፡ ቦቱ ፡ ወኢይረድአከ ፡ ውእቱሰ ፡ ይኬንነከ ፡
* P f. 115 a በኃይለ ፡ እግዚእነ ፡ *ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወሶቤሃ ፡ ተጽዕኖ ፡ ሰይጣን ፡ እኩይ ፡ ላዕለ ፡ ውእቱ ፡ መሠርይ ፡ ወአኀዘ ፡ ያንገርግሮ ፡ እስከ ፡ ተአመነ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወአዘዘ ፡ መኰንን ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ ለውእቱ ፡ መሠርይ[2] ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ[3] ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ።

ወቅዱስሰ ፡ አባ ፡ እስኪሮን ፡ እስመ ፡ መኰንን ፡ ተወሰከ ፡ ላዕሌሁ ፡ ቍጥዓ ፡ ወኰነኖ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወመተረ ፡ እስኪቶ ። ወኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ኵነኔ ፡ ያአኵቶ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ መኰንን ፡

1. A — ድአከ ፡ — 2. *om.* A. — 3. O, P *add.* በሰይፍ ፡

soleil et à la lune, s'élever dans les airs et s'entretenir avec les étoiles. *Le sorcier* commanda de fermer la porte de la maison de bain, et d'arroser d'urine cette maison de bain. On fit selon son ordre. Il prit un serpent, prononça sur lui des paroles et celui-ci fut brisé en deux tronçons; il prit le venin et le foie et les déposa sur un plateau d'airain, les fit cuire, les apporta à saint abbâ Eskiron et le fit entrer dans la maison de bain; il lui donna ce venin cuit et il le mangea. Alors ce magicien cria en disant : « O chef des princes des démons, exerce ta puissance sur ce chrétien! » Mais comme il n'en arrivait pas le moindre mal au saint, ce magicien s'émerveilla; et saint abbâ Eskiron dit à ce sorcier : « Satan, à qui tu as demandé un secours[1] qu'il ne t'a pas prêté, te tourmentera par la puissance de Notre-Seigneur Jésus-Christ. » Aussitôt un mauvais démon obséda ce sorcier et se mit à le faire tourner jusqu'à ce qu'il confessât Notre-Seigneur Jésus-Christ. Alors le gouverneur fit trancher la tête de ce sorcier et on la lui trancha (O, P : par le glaive) et il reçut la couronne du martyre.

Quant à saint abbâ Eskiron, le gouverneur, comme sa colère s'augmentait contre lui, lui infligea une rude torture et lui coupa les testicules. Durant tout ce tourment, ce saint glorifiait Notre-Seigneur Jésus-Christ. Après quoi le

1. Le contexte et l'original arabe qui emploie تستغيث به, exigent également ce sens pour ተራድኦ.

ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ ለቅዱስ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስ
ምዕ ፡ ፍጹመ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ።

እምተአምራቲሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እስመ ፡ ሀለወቶ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ውስተ ፡
አሐቲ ፡ ዓጸድ ፡ በደቡብ ፡ ግብጽ ፡ ወኮኑ ፡ ካህናተ ፡ ይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ይገብ
ሩ ፡ ምግባረ ፡ እኩይ[1] ፡ ወጸንሐሙ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ከመ ፡ ይትመየጡ ፡ እምእከዮ
ሙ ፡ ወይነስሑ ። ወኢተመይጡ ፡ ወኢነስሑ ፡ ወሰአለ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ለእግዚአብሔ
ር ፡ ወአምጽአ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ሕማመ ፡ ብድብድ ፡ ወሞቱ ፡ ኵሎሙ ፡ በአሐዱ ፡ ጊዜ ።
ወሖረ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እንዘ ፡ ይጼዐን ፡ ዲበ ፡ ፈረሱ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ሀገር ፡
እንተ ፡ ስማ ፡ ብያሁ ፡ በላዕላይ ፡ ግብጽ ፡ በጊዜ ፡ ንዋም ፡ እንዘ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ ይትና
ገሩ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ በብርሃነ ፡ ወርኀ ፡ እምቅድመ ፡ ይኑሙ[2] ፡ ወበጽሐ ፡ ኀቤሆሙ ፡
ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እንዘ ፡ ይጼዐን ፡ ዲበ ፡ ፈረሱ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሰላም ፡ ለክሙ ። ወሶ
በ ፡ ርእይዎ ፡ ተንሥኡ ፡ ሶቤሃ ፡ ወተቀበልዎ ፡ ወይቤልዎ ፡ *ወአንተ ፡ ሰላም ፡ ለከ ፡ ኦ * A f. 259 a
እግዚእነ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ቅዱስ ፡ እፈቅድ ፡ ከመ ፡ ተሀቡኒ ፡ ንስቲተ ፡ ምድረ ፡ ወአመ
ረ ፡ በኲናቱ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወይቤ ፡ ዝንቱ ፡ የአክለኒ ። ወአውሥእዎ ፡ ወይቤልዎ ፡
እወ ፡ ኦእግዚእነ ፡ በከመ ፡ አዘዝከ ፡ ይኩን ። ወወሀቦሙ ፡ ፻ዲናረ ፡ ዘወርቅ ፡ ወተሰወ
ረ ፡ እምኔሆሙ ፡ ሶቤሃ ፡ ወአንከሩ ፡ እምራእዩ ፡ ወእምነገሩ ። ወእምድኅረ ፡ ኖሙ ፡ እ

1. O, P እኩየ ፡ — 2. A ይነውሙ ፡

gouverneur lui fit trancher la tête; on coupa la tête du saint *abbâ Ischyrion* par le glaive, et il reçut la couronne du martyre en toute perfection dans le royaume des cieux.

Parmi les miracles de ce saint *est le suivant.* Il y avait une église dans un enclos du nord de l'Égypte; les prêtres de cette église avaient une mauvaise conduite. Ce saint attendit qu'ils se convertissent de leur crime, mais ils ne se repentirent point ni ne se convertirent. Le saint pria Dieu et il fit tomber sur eux la maladie de la peste et ils moururent tous, dans un seul instant. Alors ce saint vint, monté sur son cheval, et arriva à la ville nommée Beyâhu, dans la Haute-Égypte, au moment du sommeil, tandis que les habitants de la ville s'entretenaient entre eux au clair de lune avant de dormir. Le saint arriva vers eux, monté sur son cheval, et leur dit : « Je vous salue. » A sa vue, ils se levèrent immédiatement, vinrent à sa rencontre et lui dirent : « A toi aussi, salut, ô notre seigneur! » Le saint leur dit : « Je désire que vous me donniez un peu de terre », — et il montra *une place* sur la terre avec son javelot, et dit : « Ceci me suffit. » Ils lui répondirent et lui dirent : « Oui, notre seigneur; comme tu nous l'as ordonné, qu'il soit. » Et il leur donna cent deniers d'or, puis disparut tout à coup d'auprès d'eux. Aussitôt ils s'émerveillèrent sur son aspect et sur sa parole. Après que ces gens se furent endormis chez eux, le saint transporta son église du nord de l'Égypte

ሉንቱ[1] ፡ ሰብእ ፡ ውስተ ፡ አብያቲሆሙ ፡ አፍለሳ ፡ ቅዱስ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ እምደ ቡብ ፡ ግብጽ ፡ ወአብጽሐ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ብያሁ ፡ በላዕላይ ፡ ግብጽ ። ወሶበ ፡ ተንሥአ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ በጽባሕ ፡ ረከብዋ ፡ ለይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አንከሩ ፡ ፈድፋደ ፡ ወ ሰብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ። እምውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ይትገበር ፡ ባቲ ፡ ተአምራት ፡ ብዙኃ ት ፡ እስከ ፡ ዮም ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ እስኪ ሮን ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለአበስኪሮን ፡ ዘተዓገሠ ፡ መከራ ፨
እስኪቱ ፡ ወርእሱ ፡ እስከ ፡ በመጥባሕት ፡ ተመትረ ፨
በእደ ፡ አርማንዮስ ፡ ምውት ፡ ለሕይወተ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘተናከረ ፨
ዘተከለሉ ፡ ምስሌሁ ፡ ወዘተቀጸሉ ፡ ጌራ ፨
ሰላም ፡ እብል ፡ ለኂምስ ፡ ሐራ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ እልፍ ፡ ወ፷፻ሰማዕታት[2] ፡ እለ ፡ ኰነኖሙ ፡ አ ርማንዮስ ፡ መኰንን ፨ ጸሎቶሙ ፡ ወበረከቶሙ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለእልፍ ፡ ወስሳ ፡ አምአት ፡ ዘተፈቀዱ ፨
እንበለ ፡ ዘውዕዩ ፡ ሰብእ ፡ ወእንበለ ፡ አፍአ ፡ ተሰዱ ፨
እለ ፡ ፈጸሙ ፡ ምንዳቤ ፡ ለአርማንዮስ ፡ በእዱ ፨

1. O, P እሎ″ ፡ — 2. O ወ፷፻″ ፡

et l'emmena dans la ville de Beyâhu de la Haute-Égypte. En se levant, le matin, les habitants de la ville trouvèrent cette église, éprouvèrent de grands sentiments d'admiration et glorifièrent Dieu. Depuis lors jusques aujourd'hui, il s'y fait une foule de miracles. Que la prière, la bénédiction et l'intercession de ce saint abbâ Eskiron soient avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

Salut à Abaskiron qui a supporté l'épreuve jusqu'à ce que ses testicules et sa tête fussent coupés au couteau. Aux cinq soldats *tués* de la main d'Arménios, mort, *car* il était étranger à la vie du Christ, qui furent couronnés avec lui, S. *Ischyrion, à eux,* qui furent couronnés du diadème, je dis salut.]

[En ce jour également furent martyrisés les 16.000 martyrs, que jugea Armânyos. Que leur prière et leur bénédiction soient avec nous pour les siècles des siècles. Amen.]

Salut aux seize mille qui furent comptés, outre ceux qui furent brûlés et outre ceux qui furent exilés à l'étranger. Eux qui consommèrent la souf-

አርእስተ : ፀርየ : ከመ : በእጋር : ይኪዱ ፤
መንገለ : ነገድኩ : ምስሌየ : ይንግዱ ።]

ወበዛቲ : ዕለት : ካዕበ : ተርኅወት : ቤተ : ክርስቲያን : ዘእግዝእትነ : * ቅድስት : ድ * O f. 7 a
ንግል : ማርያም : በመራኅብተ : ዘዌላ : በሀገረ : ምስር : እምድኅረ : ነበረት : ዕፁታ :
፫ዓመተ : ወ፯አውራኅ ። ወውእቱ : አመ፲፻ዓመት : ወ፳ዓመት : ለሰማዕታት : ጻድቃ
ን ። እግዚአብሔር : ይምሐረነ : በትንብልናሃ : ለእግዝእትነ : ቅድስት : ድንግል : ማር
ያም : ወበረከታ : የሀሉ : ምስሌነ : አሜን : ወአሜን ።

[ሰላም : እብል : ተርኅወ : ቤትኪ : ዮም ፨
ከመ : ኤልያስ : አርኃወ : ኆኅተ : ዝናም ፨
በስሱ : አውራኅ : ወሠላስ : ዓም ፨
ማርያም : ሥመሪ : አርኅዎቶ : ለሕሊናየ : ሕቱም ፨
ከመ : በላዕሌየ [1] : ይትከዓው : ምስለ : ጽድቅ : ሰላም ፨]

በስመ : አብ : ወወልድ : ወመንፈስ : ቅዱስ ። አሐዱ : አምላክ ።

1. P እምላ'' :

france par la main d'Armânyos; puissent-ils se rendre avec moi *aux lieux* où je me rends, pour fouler aux pieds les têtes de mes ennemis.]

En ce jour également [ré]ouverture de l'église de Notre-Dame, la sainte vierge Marie, au quartier de Zawèlâ [1], dans la ville de Miçr (*le Caire*), après qu'elle fut restée fermée trois ans et sept mois, et cela en l'an 1020 de l'ère des saints Martyrs. Que Dieu nous fasse miséricorde par l'intercession de Notre-Dame la sainte Vierge Marie, et que sa bénédiction soit avec nous. Amen, amen.

[Salut, dis-je : ton église fut ouverte aujourd'hui. Comme Élie ouvrit la porte de la pluie, après six mois et trois ans, Marie, daigne ouvrir mon esprit qui est scellé, pour que, sur moi, soit déversée la paix avec la justice.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

1. حارة زويلة.

አመ ፡ ፰ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተዝከረ ፡ ቅዳሴሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ቅድስት ፡ ዘእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ዘዕውቅት ፡ ምሕፃብ ። ኀበ ፡ ነቅዓ ፡ ማይ ፡ ቡሩክ ፡ ዘዓንቅአ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ምስለ ፡ ወላዲቱ ፡ ማርያም ፡ በጊዜ ፡ ተመይጦቶሙ ፡ እምብሔረ ፡ ግብጽ ። እስመ ፡ ዮሴፍ ፡ ጻድቅ ፡ ሶበ ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በሕልም ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ተንሥእ ፡ ወንሥእ ፡ ለሕፃን ፡ ወለእሙ ፡ ወሖር ፡ ኀበ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ። ወተንሥአ ፡ ወነሥአ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ወለሰሎሜ ፡ ወለተ ፡ እኅተ ፡ እማ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ውኀበ ፡ ደብረ ፡ ቍስቋም ፡ ውኀበ ፡ ካልኣት ፡ መካናት ። ወሶበ ፡ ነበሩ ፡ ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ፫ዓመተ ፡ ወ፯አውራኅ ፡ ወሞተ ፡ ሄሮድስ ፡ አስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዮሴፍ ፡ ወአዘዞ ፡ ከመ ፡ ይትመየጥ ፡ ኀበ ፡ ኢየሩሳሌም ። ወሶበ ፡ ተመይጡ ፡ በጽሑ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ማሐርቃ[1] ፡ ወእምህየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ምስር ፡ ወእምህየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ መጠርያ ፡ ወእምህየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ምሕፃብ ። ወአንቅዓ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዛተ ፡ ነቅዓ ፡ ማይ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ምስለ ፡ እሙ ፡ ማርያም ፡ ወይእቲ ፡ ትነብር ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። ወይመጽኡ ፡ ኀቤሃ ፡ ኵሎሙ ፡ ሰብእ ፡ እምኵሉ ፡ አህጉር ፡ ወእምኵሉ ፡ ዘመድ ፡ ወይትነብሉ ፡ በእ

1. O, P መ״

LE 8 DE SANÈ (2 juin).

En ce jour a lieu la mémoire de la dédicace de l'église de Notre-Dame, la sainte vierge Marie, connue *sous le nom* de « Meḥṣâb »[1], où est la source bénie que fit jaillir Notre-Seigneur Jésus-Christ, avec sa mère, Marie, au temps de leur retour du pays d'Égypte; car le juste Joseph, quand lui apparut l'ange de Dieu dans un songe en disant : « Lève-toi, prends l'enfant et sa mère et va dans la terre d'Égypte », saint Joseph se leva et prit Notre-Dame, Marie, Notre-Seigneur Jésus-Christ, et Salomé, fille de la sœur de la mère (*cousine*) de Notre-Dame Marie, et ils vinrent au pays d'Égypte, au couvent Quesquâm, et dans d'autres lieux. Quand ils furent restés dans le pays d'Égypte trois ans et sept mois, Hérode mourut et l'ange de Dieu apparut à Joseph et lui ordonna de retourner à Jérusalem. En retournant ils vinrent à la ville de Mâharqâ, puis de là à la ville de Miçr (*le Caire*), de là à la ville de Maṭaryâ et de là à la ville de Meḥṣâb; alors Notre-Seigneur Jésus-Christ fit jaillir cette source, étant avec sa mère la vierge Marie; et cette *source* demeure jusqu'à ce jour. Tout le monde y vient de toutes les villes et de

1. « Le Bassin » ou « le Lavoir » : ar. المحصب. Amélineau, *Géogr. de l'Ég.*, 236.

ግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ወይትባረኩ ፡ እምቤተ ፡ ክርስቲያና ፡ ወእም ነቅዓ ፡ ማይ[1] ፡ ቡሩክ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በትንብልናሃ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስ ት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ጸሎታ ፡ ወበረከታ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አ ሜን ።

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለቅዳሴ ፡ ቤትኪ ፡ ሕንጸት ፨
ኀበ ፡ አንቅዓ ፡ ወልድኪ ፡ ማየ ፡ በረከት ፨
ማርያም ፡ በስምኪ ፡ ስመ ፡ በቍዔት ፨
ይትወሀብ ፡ ለዘጸለየ ፡ በኵሉ ፡ ሰዓት ፨
ሠናይ ፡ ሀብት ፡ ወፍጹም ፡ ፍት ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ ፻፪ሰማዕታት ፡ ወበዓሉ ፡ ለአትካሮን ፡ ወ አውሎጊስ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዕበ ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ትማዳ ፡ ወውሉዳ ፡ ወአርማኖስ ፡ ወእሙ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ አሜን ፡ ወአሜን ።

[ሰላም ፡ ሰላም ፡ ትማዳ ፡ ወውሉዳ ፨
አርማኖስ ፡ ወእሙ ፡ ዘተካፈሉ ፡ ክበዳ ፨
ጽሑፋን ፡ መልክዕ ፡ ወስምዕ ፡ ለኢየሩሳሌም ፡ በውስተ ፡ ዓውዳ ፨

1. A *om.*

toutes les races, demandant l'intercession de Notre-Dame, la vierge Marie, cherchant les bénédictions par son église et par la source bénie. Que Dieu nous fasse miséricorde par l'intercession de la sainte Vierge Marie; que sa prière et sa bénédiction soient avec nous pour les siècles des siècles. Amen.

[Salam, dis-je, pour la consécration de ton église, bâtie là où ton fils fit jaillir l'eau bénie; Marie, à qui prie par ton nom, nom profitable, est (ou « soit ») accordé, à toute heure, un don admirable et un présent parfait.]

[En ce jour aussi, furent martyrisés les 1.002 martyrs, et fête de Atkâron et de Awlogis. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière dans les siècles des siècles. Amen.]

En ce jour aussi, mémoire des saints Temâdâ et ses enfants, et d'Armânos et de sa mère. Que Dieu nous fasse miséricorde par leurs prières, à eux tous. Amen, amen.

[Salut, salut à Temâdâ et ses enfants, à Armânos et à sa mère, qui se partagèrent sa gloire, dont le malke'[1] et le martyre sont écrits dans le district de Jérusalem. Par le sang de leur martyre qu'ils se portent ma

1. Prop. « effigie »; espèce d'hymnes sacrées en l'honneur des saints.

በደመ ፡ ስምዖሙ ፡ ይትሐበዩኒ ፡ እምዕዳ ፨
በእንተ ፡ ኀጢአት ፡ ወጽድቅ ፡ አመ ፡ ይከውን ፡ ፍዳ ፨]

* A f. 259 b * በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፱ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ ነቢይ ፡ ዓቢይ ፡ ሳሙኤል ። ለዝንቱ ፡ ጻድቅ ፡ ኮነ ፡ ስሙ ፡ ለአቡሁ ፡ ህልቃና ፡ እምነገደ ፡ ሌዊ ፡ እምዘመደ ፡ አሮን ፡ ካህን ፡ ወስማ ፡ ለእሙ ፡ ሐና ፡ ወኮነት ፡ መካን ። ወበእንተ ፡ ስእለታ ፡ ወአስተብቍዖታ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወትረ ። ወሀባ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘንተ ፡ ነቢየ ፡ ወሐፀነቶ ፡ ውስተ ፡ ቤታ ፡ ፫ዓመተ ። ወእምዝ ፡ አቅረበቶ ፡ ኀበ[1] ፡ ቤተ ፡ መቅደሱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ በፅአት[2] ፡ እምቅድመ ፡ ትፅንሶ ፡ ወተለአከ ፡ ለኤሊ ፡ ካህን ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይልህቅ ። ወኮኑ ፡ ደቂቀ ፡ ኤሊ ፡ አማሰኑ ፡ መልእክቶሙ ፡ ወአገበርዎሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ *ለኤሊ ፡ ነቢየ[3] ፡ ወይቤሎ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ አስቈረርኩ[4] ፡ ለደቂቅከ ፡ ወኵሉ ፡ ዘርእከ ፡ እምክህነት[5] ። ወአነሥእ ፡ ሊተ ፡ ካህነ ፡ ምእመነ ፡

1. O, P ውስተ ፡ — 2. A ዓብፅአት ፡ — 3. O, P መልእክተ ፡ ነቢይ ፡ (O መ″ ፡ ነቢየ) ፡ ኀበ ፡ ኤሊ ፡ — 4. A — ርረከ (ar. ذريت) O, P አስቈረርክዎሙ ፡ — 5. O እምነ ፡ ክህናት P እምነ ፡ መክናት ፡

caution pour la dette, quand, pour le péché et la justice, se fera la rétribution.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu

LE 9 DE SANÊ (3 juin).

En ce jour mourut le grand prophète Samuel. Le père de ce saint se nommait Helqânâ, de la tribu de Lévi, de la race d'Aaron, le prêtre; sa mère s'appelait Anne et elle était stérile. A cause de sa prière et de son insistance auprès de Dieu, — qu'il soit toujours loué! — Dieu lui donna ce prophète et elle l'éleva chez elle trois années, puis le présenta au sanctuaire de Dieu comme elle en avait fait le vœu avant qu'elle ne l'eût conçu, et il servit le prêtre Éli jusqu'à ce qu'il fût grand. Les fils d'Éli déshonoraient leur ministère et usaient de violence envers les enfants d'Israël. Alors Dieu envoya un prophète à Éli, et il lui dit : « Voici, j'ai en abomination tes enfants et toute ta race; *les rejetant* du sacerdoce, je me susciterai un prêtre fidèle qui accomplira mon bon plaisir tous les jours de sa vie. » Et Dieu suscita ce grand prophète Samuel. Lorsque le prêtre Éli fut

ዘይገብር ፡ ሥምረትየ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ ። ወአንሥአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዝ
ንቱ ፡ ነቢይ ፡ ዓቢይ ፡ ሳሙኤል ። እስመ ፡ ኤሊ ፡ ካህን ፡ ሶበ ፡ ልህቀ ፡ ጸውዖ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ለሳሙኤል ፡ በአሐቲ ፡ ሌሊት ፡ እንዘ ፡ ይሰክብ ፡ ውእቱ ። ወመሰሎ ፡ ለሳሙ
ኤል ፡ ከመ ፡ ኤሊ ፡ ውእቱ ፡ ዘጸውዖ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ኢያእ
ምር ፡ ራእየ ፡ ዘእምኀበ ፡ እግዚአብሔር ። ወተንሥአ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ኤሊ ፡ ካህን ፡
ወይቤሎ ፡ ጸዋዕከኒኑ ፡ ኦእግዚእየ[1] ፡ ወይቤሎ ፡ ኤሊ ፡ አልቦ ፡ ሑር ፡ ወስክብ ። ወሶበ ፡
ሖረ ፡ ወሰከበ ። ጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዳግሚተ ፡ ወሣልሲተ ፡ ወውእቱ ፡ ይትነሣእ[2] ፡
ወይበጽሕ ፡ ኀበ ፡ ኤሊ ።

ወአእመረ ፡ ኤሊ ፡ ከመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸውዖ ፡ ለሳሙኤል ። ወይቤሎ ፡ ኤሊ ፡
ለሳሙኤል ፡ ሑር ፡ ወስክብ ፡ ወሶበ ፡ ይጼውዓከ ፡ በሎ ፡ ተናገርአ ፡ ኦእግዚአ[3] ፡ እስ
መ ፡ ናሁ[4] ፡ ገብርከ ፡ ይሰምዕ[5] ። ወሶበ ፡ ሖረ ፡ ሳሙኤል ፡ ወሰከበ ፡ መጽአ ፡ ኀቤሁ ፡
ቃል ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ሳሙኤል ፡ ሳሙኤል ። ወይቤሎ[6] ፡ ተ
ናገር ፡ ኦእግዚአ[7] ፡ እስመ ፡ ናሁ ፡ ገብርከ ፡ ይሰምዕ ፡ ቃለከ ፡ ወተናገሮ ፡ እግዚአብሔር ፡
በዘ ፡ ይቤሎ ፡ ለኤሊ ፡ ካህን ፡ ወበእንተ ፡ ዘገብሩ ፡ ደቂቁ[8] ፡ ወበእንተ ፡ ዘይፈቅድ ፡ ይ
ግበር ፡ ላዕለ ፡ ደቂቀ ፡ ኤሊ ፡ ወላዕለ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ እ
ግዚአብሔር ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ከመ ፡ ይቅብኦ ፡ ለሳኦል ፡ ወልደ ፡ ቂስ ፡ ንጉሠ ፡ ላዕ
ለ ፡ ደቂቀ ፡ እ*ስራኤል ። ወሶበ ፡ ተዐደወ ፡ ሳኦል ፡ ትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ። አዘዘ ፡ እ * O f. 7 b
ግዚአብሔር ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ወቀብኦ ፡ ለዳዊት ፡ ወልደ ፡ ዕሴይ ፡ * ንጉሠ ፡ ወነቢ

1. O እግ'': P *om.* — 2. A — ሥእ; O, P *om.* avec le ወ suiv. — 3. O, P — እየ'' — 4. O, P *om.* — 5. O. P — ምዓከ. — 6. A *om.* — 7. O. P እግ''. — 8. O, P *add.* እኩየ ፡

devenu vieux, Dieu appela Samuel une nuit, pendant qu'il était couché; il sembla à Samuel que c'était Éli qui l'avait appelé, car, à ce moment, il ne connaissait point encore la vision qui vient de Dieu; il se leva, vint près du prêtre Éli, et lui dit : « Tu m'as appelé, mon maître? » Et Éli lui dit : « Non, va t'étendre sur ta couche. » Quand il s'en fut allé se coucher, Dieu l'appela une deuxième et une troisième fois et il se levait et venait près d'Éli.

Éli comprit que Dieu avait appelé Samuel, et il dit à Samuel : « Va, couche-toi; et quand l'on t'aura appelé, dis : Parle, ô mon Seigneur; car voici que ton serviteur *t*'écoute. » Quand Samuel fut allé se coucher, il vint vers lui, d'auprès de Dieu, une voix qui disait : « Samuel, Samuel! » Et il lui dit : « Parle, ô mon Seigneur, car voici que ton serviteur écoute ta voix. » Alors Dieu l'entretint de ce qu'il avait dit au prêtre Éli, de ce que[1] faisaient ses enfants, de ce qu'il voulait faire envers les fils d'Éli et les enfants d'Israël. Ensuite Dieu ordonna à ce prophète d'oindre Saül, fils de Kis, roi sur les enfants d'Israël. Lorsque Saül eut transgressé l'ordre de Dieu, Dieu enjoignit à ce prophète d'oindre David, fils d'Isaï, roi et prophète. Et ce

1. O, P : du mal que...

የ[1] ፡ ወኮነኖሙ ፡ ዝንቱ ፡ ሳሙኤል ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ፳ዓመተ ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። ወካዕበ ፡ ይገብሩ ፡ በዓሎ ፡ አመ፳ወ፯ለወርኃ ፡ ነሐሴ ፡ ወይእቲ ፡ ዕለት ፡ ዘጸውዖ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአዘዞ ፡ ዘይገብር[2] ። ወተነበየ ፡ ዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ እምቅድመ ፡ ትስብእቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በ፲፻፴ወ፭[3] ፡ ዓመት ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

*P f. 116 b [ሰላም ፡ ለሳሙኤል ፡ እንተ ፡ ልህቀ ፡ እምንእሱ ፨
ለእግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ መቅደሱ ፨
እንዘ ፡ በእዴሁ ፡ ከመ ፡ ኢያንሶሱ ፨
ሳኦል ፡ ቀዳሚ ፡ ሶበ ፡ ሰጠጣ ፡ ለልብሱ ፨
እግዚአብሔር ፡ ሰጠጣ ፡ ለንግሡ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ሉኪልያኖስ[4] ፡ ሰማዕተ ፡ ወ፬ሰማዕታት ፡ ካልአን ፡ ምስሌሁ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ[5] ፡ ካህነ ፡ ለጣዖታት ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ምንዳቤሆሙ ፡ ለሰማዕታት ፡ እንዘ ፡ ያውዕይዎሙ ፡ በእሳት ፡ ወይመትሩ[6] ፡ መለያልያቲሆሙ ፡ ወይቀሥፍዎሙ ። ወእምዝ ፡ ርእዮሙ ፡ ለብዙኃን ፡ ሰማዕታት ፡ ወገሮሙ[7] ፡ ንጉሥ ፡ ኡርልያኖስ ፡ ውስተ ፡ እቶነ ፡ እሳት* ፡ እንተ ፡ ትነድድ[8] ፡ ወኢለከፈቶሙ ፡ እሳት ፡ ግሙራ ፡ አላ ፡ ኮኑ ፡ ይቀውሙ ፡ ወያንሶስው ፡ ውስቴታ ፡ ወይሴብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ኮኑ ፡ ፫ደቂቅ ፡ ውስተ ፡ እቶነ ፡ በቢሎን ። ወአንከረ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ወጠየ

1. A ንጉሥ ፡ ወነቢይ ፡ — 2. O, P ይግበር ፡ — 3. A *om.* ፴ወ፭ ፡ — 4. Le second ል ne se voit pas clairement : O, P ሉክያኖስ ፡ — 5. O, P *add.* ቀዳሚ ፡ — 6. O, P — ርዎሙ ፡ — 7. O, P እንዘ ፡ ይወግሮሙ ፡ — 8. O, P ዘይነድድ ፡ ጥቀ ፡ እሳቱ ፡

Samuel fut juge pour les enfants d'Israël, vingt années, et il mourut en paix. On fait encore sa fête le 27 du mois de naḥasê; mais ce jour est celui où Dieu l'appela et lui prescrivit ce qu'il ferait. Ce prophète exerça la prophétie 1035[1] ans avant l'incarnation de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous. Amen.

[Salut à Samuel qui grandit, depuis son enfance, dans le sanctuaire de Dieu. Lorsque jadis Saül, le tenant, *son habit,* de sa main pour qu'il (*Samuel*) ne s'éloignât pas, déchira son habit[2], Dieu déchira son règne (*de Saül*).]

En ce jour également fut martyrisé saint Lukilyânos[3] (?), ainsi que quatre autres martyrs avec lui. Ce saint était (O P : d'abord) prêtre des idoles; quand il vit les souffrances des martyrs que l'on brûlait au feu, dont on coupait les membres, que l'on flagellait; puis qu'il vit au sujet des nombreux martyrs que l'empereur Urlyânos (*Aurélien*) jetait dans une fournaise dont le feu était ardent, que le feu ne les touchait pas du tout mais qu'ils s'y

1. A. 1000. — 2. Cf. I (Sam.) Rois, xv, 27. — 3. O, P Lukyânos (*Lucilianus*).

ቀ ፡ ከመ ፡ ጣዖታት ፡ ዘውእቱ ፡ ይትለአከሙ ፡ ኢይክሉ ፡ ይግበሩ ፡ ከመዝ ፡ ዳእሙ ፡ ለ
እመ ፡ ወገርዎሙ ፡ ውስተ ፡ እሳት ፡ እምውዕዩ[1] ። ወአምላክሰ ፡ ዘይገብር ፡ ዘንተ ፡ ተአ
ምራተ ፡ አምላክ ፡ ውእቱ ፡ ዘበአማን ። ወሶቤሃ ፡ ጸርኀ[2] ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አነ[3] ፡ ክር
ስቲያናዊ ፡ ገሃደ ። ወአቅረብዎ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወገሠጾ ፡ በእንተ ፡ ኅዲገ ፡ መልእክ
ተ[4] ፡ ጣዖታት ። ወተከየዶ ፡ ኪዳናተ ፡ ብዙኀተ ፡ ለእመ ፡ ተመይጠ ፡ ኀበ ፡ መልእክቶ
ሙ ፡ ለጣዖታት ። ወኢያጽንን[5] ፡ ለኪዳኑ ፡ ወኢሰምዓ ፡ ትእዛዞ ፡ ወኢፈርሃ ፡ እምኵነኔ
ሁ ፡ ወኰነኖ ፡ ንጉሥ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ፈድፋደ[6] ፡ ወሰበረ ፡ መንከሶ ፡ በአእባን ፡ ወ
ቀሠፎ ፡ መቅሠፍተ ፡ ዓቢየ ፡ * ወሰቀሎ ፡ ቍልቍሊተ[7] ። ወእምድኅረዝ ፡ ወደዮ ፡ ውስ
ተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወነበረ ፡ ውስቴቱ ፡ ብዙኀ ፡ መዋዕለ ። ወእምድኅረዝ ፡ አብጽሖ ፡
ወምስሌሁ ፡ ፬ክርስቲያን[8] ፡ ከኑ ፡ ሙቁሐን[9] ። ወይቤሎሙ ፡ ንጉሥ ፡ ውግሩ ፡ ዕጣነ ፡ ለ
አማልክት ፡ ወእመአኮ ፡ እኴንነክሙ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወኢተአዘዙ ፡ ሎቱ ፡ በክሕደቱ ፡
ወተምዓ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወወደዮሙ ፡ ውስተ ፡ እቶነ ፡ እሳት ፡ ወአዝነመ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ ላዕሌሆሙ[6] ፡ ዝናመ ፡ ብዙኀ[10] ፡ ወአጥፍኣታ ፡ ለእሳት ፡ እምላዕሌሆሙ ። ወአዘዘ ፡
ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ይሥቅልዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ዲበ ፡ ዕፀ ፡ መስቀል ፡ * እንዘ ፡ ይብል ፡
እስመ ፡ ውእቱ ፡ አምለከ ፡ ዘተሰቅለ[11] ። ወሰቀልዎ ፡ ዲበ ፡ ዕፀ ፡ መስቀል ፡ ወቀነውዎ ፡

1. O, P *add.* ፍጡነ ፡ — 2. O, P *add.* ቅድመ ፡ ንጉሥ ፡ — 3. O. P *add.* ውእቱ. — 4. O, P አምልኮ ፡ — 5. O ወኢጸነ, P ወኢጸንነ ፡ — 6. O, P *om.* — 7. O, P avant ወሰበረ ፡ — 8. O, P *add.* እለ. — 9. O, P — ነ. — 10. O, P *add.* እምሰማይ ፡ — 11. O እንዘ ፡ ይብል ፡ ከመ ፡ አምላኩ ፡ ተሰ″ P *om.* (A *om.* እንዘ ፡ ይብል, et donne አምላክ pour አምለከ; ar. : عَبَدَ المصلوب

tenaient debout et y marchaient en glorifiant Dieu comme firent les trois enfants dans la fournaise de Babylone, — alors ce saint fut frappé d'admiration et il comprit que les idoles qu'il servait ne pouvaient faire de même, mais qu'au contraire, si elles étaient jetées au feu, elles brûleraient, et que certes le Dieu qui faisait ces prodiges, était Dieu véritablement. Et aussitôt il cria, disant : « Je suis chrétien ouvertement. » On le fit avancer près de l'empereur qui le reprit sur son abandon du service des idoles et lui fit une foule de promesses s'il revenait au service des idoles; il ne se plia point à ses promesses, ni n'obéit à son ordre; il n'eut aucune peur de sa torture. L'empereur lui fit subir une rude torture : il lui brisa la mâchoire à coups de pierres, le flagella très violemment et le suspendit la tête en bas. Puis il le jeta en prison où il demeura un grand nombre de jours. Après quoi, *l'empereur* le fit venir et, avec lui, quatre chrétiens qui étaient emprisonnés et il leur dit : « Offrez de l'encens aux dieux, sinon vous subirez de grands tourments. » Et ils ne lui obéirent pas dans son impiété; alors il s'irrita contre eux et les précipita dans une fournaise ardente. Mais Dieu fit tomber une pluie abondante qui éteignit le feu de par-dessus eux. L'empereur ordonna de crucifier ce saint sur une croix, disant : *Qu'il soit ainsi*,

ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ሥጋሁ ፡ ቅንዋተ ፡ ነዊኃተ ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ[1] ፡ እግዚአብሔር ፡፡ *ወመተረ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ ለእሙንቱ ፡ ፬ዕደው[2] ፡ ወነሥኡ ፡ ኵሎሙ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ፡፡

[ሰላም ፡ ለሉክያኖስ ፡ ዘአድምዓ ፡ ተወድሶ ፡፡
ምስለ ፡ ፬ዕደው ፡ ሥቃያተ ፡ ስምዕ[3] ፡ በተዓግሦ ፡፡
ሶበ ፡ ለአማልክት ፡ኢሦዓ ፡ መሥዋዕተ ፡ ልዑል ፡ አስተኃይሶ ፡፡
ጊዜ ፡ ቀነውዎ ፡ መጠወ ፡ ነፍሶ ፡፡
እምድኅረ ፡ ሰበሩ ፡ በእእባን ፡ መንከሶ ፡፡]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ[3] ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለዮሐንስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ወአርከላ[4] ፡ ጳጳስ ፡፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡፡ አሜን ፡፡]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ፡፡

* P f. 117 a

አመ፲ለ*ሰኔ ፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮና[5] ፡ ቅዱሳት ፡ ሰማዕታት ፡ ዳባሞን[6] ፡ ወብስጣሞን ፡ ወሶፍያ ፡ እሞን ፡፡ ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ፩ብእሲ ፡ ዘስሙ ፡ ዋርስኖፍ ፡ ፈቀዱ ፡ ከመ ፡ ይሢምዎ ፡ ኤ

1. O, P *add.* እዴሁ ፡ ለ ar. عند الرب. — 2. O, P ወለእሙ″ ፡ ፬እ″ ፡ መ″ ፡ አርእ″ ፡ — 3. P *om.* — 4. O — ከላ — 5. O, P *add.* ደናግል ፡ — 6. O, P, ici et plus bas, ደባ″ ፡

puisqu'il a adoré le Crucifié. » On le crucifia sur la croix, et on enfonça, dans tout son corps, de longs clous, et il rendit son âme en la main de Dieu. On coupa la tête à ces quatre hommes, et ils reçurent tous la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière. Amen.

[Salut à Lukyânos qui a obtenu d'être loué en endurant les tourments du martyre avec quatre hommes. Quand il ne sacrifia pas aux dieux, préférant le sacrifice du Très-Haut, au moment où il fut cloué *sur la croix*, il rendit son âme, après qu'on eut brisé sa mâchoire *à coups* de pierres.]

[En ce jour également, mémoire de Yohannes, évêque, et d'Arkolâ (O : Arkalâ), métropolitain. Que Dieu nous fasse miséricorde par leurs prières, dans les siècles des siècles. Amen.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **10** DE SANÉ (**4 juin**).

En ce jour, ce sont les saintes vierges martyres Dâbâmon et Bestâmon et Sophie, leur mère. Voici le fait. Un homme, du nom de Waresnof, qu'on

ጲስ ፡ ቆጶሰ ፡ ወጐየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ጣህሙን[1] ፡ ዘእምደወለ ፡ በና[2] ። ወኀደረ ፡ በኀበ ፡
እላንቱ ፡ ቅዱሳት ። ወበይእቲ ፡ ሌሊት ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወይቤሎ ፡ ለምንት ፡ አንተ ፡ ትነውም ፡ ወተጋድሎ ፡ *የሀሉ ፡ ወአክሊላት ፡ አስተዳ
ለዎሙ[3] ። ተንሥእ ፡ ወሖር ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወተአመን ፡ ቅድሜሁ ፡ በእግዚእነ[4] ፡
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ትንሣእ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወሶበ ፡ ነቅሀ ፡ እምንዋሙ ፡ አ
ይድዖን ፡ ለእላንቱ ፡ ቅዱሳት ፡ ዘከመ ፡ ርእየ ፡ ወተሰናአው ፡ ኵሎሙ ፡ ከመ ፡ ይንሥ
ኡ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወተንሥኡ ፡ ሶቤሃ ፡ ወሖሩ ፡ ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወተ
አምኑ[5] ፡ ቅድሜሁ ፡ *በስሙ ፡ ለእግዚእነ[6] ፡ ኢየሱስ ፡ *ክርስቶስ ፡ ወኰነኖሙ ፡ ኵነኔ ፡ * A f. 260 b
ዓቢየ ፡ ወወደዮሙ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። ወእምድኅረዝ ፡ ነሥአመ ፡ *እምኀበ ፡ በል
በል[7] ፡ ምስሌሁ ፡ *ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ሰንሁር ፡ ወከነት ፡ እሞን ፡ ትተልዎን ። ወይቤሎን ፡ መ * O f. 8 a
ኰንን ፡ ውግሩ ፡ ዕጣነ ፡ ለጣዖታት[8] ፡ ወአበያ ። ወእምድኅረዝ ፡ ኰነኖን ፡ ወፈነወ ፡
እግዚአብሔር ፡ መልአኮ ፡ ኀቤሆን ፡ ወአጽንዖን ፡ በውስተ ፡ ኵነኔ ፡ ወፈወሰ ፡ ቍስላቲ
ሆን[9] ። ወእምዝ[10] ፡ ነሥኦን ፡ ምስሌሁ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ፃ ። ወገነውተ ፡ ጣዖታትሰ ፡ ነገር
ዎ ፡ ለመኰንን ፡ በእንተ ፡ ቅድስት ፡ ዳባሞን ፡ ከመ ፡ ይእቲ ፡ ትረግሞሙ ፡ ለአማልክት ።

ወሀለወት ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ ሠናይት ፡ ወብዙኅ ፡ ምሕረታ ፡ ወትጼሊ ፡ ወትረ ፡

1. O ግሕሙስ, P ግሕሙን ፡ — 2. O, P ባና. — 3. *sic* A; O, P ሀሎ ፡ ወአክሊል ፡ ድልው ፡ — 4. O, P በስሙ ፡ ለእ″ — 5. O, P — መኑ. — 6. O, P በእግ″ — 7. A *om.* (O ነበል″). — 8. O, P ለአማልክት ፡ — 9. A — ሙ ፡ — 10. O, P ወእምድኅረዝ ፡

voulait sacrer évêque, s'enfuit à la ville de Tâhmun[1] du district de Banâ, et demeura près de ces saintes. Cette nuit, lui apparut l'ange de Dieu qui lui dit : « Pourquoi dors-tu, quand il y a à combattre et que les couronnes sont prêtes? Lève-toi, va vers le gouverneur, et, devant lui, confesse Notre-Seigneur Jésus-Christ, pour que tu reçoives la couronne du martyre. » Dès son réveil, il apprit à ces saintes sa vision, et ils convinrent tous de recevoir la couronne du martyre. S'étant aussitôt levés, ils se mirent en marche, arrivèrent près du gouverneur et confessèrent, en sa présence, le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Il leur fit subir de grands tourments et les jeta en prison; puis les emmena avec lui de Balbal[2] à la ville de Senhur. Leur mère les suivait. Et le gouverneur leur dit : « Offrez de l'encens aux idoles »; mais elles refusèrent. Après cela, il les tortura, et Dieu envoya son ange auprès d'elles; il les fortifia dans les tourments et guérit leurs blessures. Puis le gouverneur les emmena avec lui à la ville de Sâ, et les prêtres des idoles dirent au gouverneur, de sainte Dâbâmôn, qu'elle maudissait les dieux.

Or il y avait une femme, belle et très charitable, qui priait toujours sans

1. O Gehmus, P Gehmun (Cf. Amélineau *Géogr. de l'Égypte*, 84, 96). — 2. O ? Nabalbal, A omet ce nom. Amélineau, 96, بنشيل Benschil; ms. vat. ar. 63, تبليل (?).

ዘእንበለ ፡ ጽርዓት ፡፡ *ወሀለወታ ፡ አሐቲ ፡ ወለት[1] ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ዮና ፡ ወኮና ፡ የአን
ማ ፡ አልባሳተ ፡ ሠናያተ ፡ *በዘዘ ፡ ዘኢሆሙ[2] ፡ ኅብሮሙ ፡፡ ወይመጽውታ ፡ በዘተርፈ ፡
እምኔሆን ፡፡ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ መኰንን ፡ ዜናሃ ፡ ፈነወ ፡ ሰያፌ ፡ ከመ ፡ ይምትር ፡ ርእሳ ፡
ወስሙ ፡ ለውእቱ ፡ ሰያፊ ፡ አውሎጊ ፡፡ ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ ኀቤሃ ፡ ወርእየ ፡ ስነ ፡ ገጻ ፡ ወ
አርአያሃ ፡ ዘአምሳለ ፡ መላእክት ፡፡ አለበወቶ ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ኢይቅትላ ፡
አላ ፡ ወሰዳ ፡ ምስሌሁ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡፡ ወተአምኆት ፡ ሰብአ ፡ ቤታ ፡ ወወፅአት ፡ እም
ሀገረ ፡ ድንፋ[3] ፡፡ ወሶበ ፡ በጽሐት ፡ ኀበ[4] ፡ ሀገረ ፡ ፃ ፡ ተራከበት ፡ ምስለ ፡ ቅዱስ ፡ ዋርስኖ
ፍ[5] ፡ ወአብያጺሁ ፡ ወተአምኁ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወሰያፊሰ ፡ አውሎጊ ፡ ተአምነ[7] ፡ በእ
ግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወኮነ ፡ ሰማዕተ ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወከማሁ ፡
እላንቱ[6] ፡ ቅዱሳት ፡ ተአምና[7] ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወኮና ፡ ሰማዕተ ፡ ወ
ለቅድስትሰ ፡ ዳባሞን ፡ ሰቀልዋ ፡ *ውስተ ፡ መንኰራኵራት[8] ፡ ወኰነንዋ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢ
የ ፡፡ ወነበረት ፡ ውስተ ፡ ኵነኔ ፡ ብዙኃ ፡ መዋዕለ ፡ ወያጸንዓ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያስተ
ዔግሣ ፡ ወይፌውስ ፡ ቍስላቲሃ ፡፡ ወእምዝ ፡ ወደይዋ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወነበረ
ት ፡ ውስቴታ[9] ፡ ሕዳጠ ፡ መዋዕለ ፡ ወአውፅእዋ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡፡ ወይቤላ ፡ መኰን
ን ፡ ውግሪ ፡ ዕጣነ ፡ ለአማልክት ፡፡ ወሶበ ፡ ኢሰምዓት ፡ ትእዛዞ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምት
ሩ ፡ ርእሳ ፡፡ ወአውፅእዋ ፡ አፍአ ፡ ሀገር[10] ፡ ወኵሎን ፡ አንስት ፡ *የአውድዋ ፡ እንዘ[11] ፡ ይ

1. O ወሀለወት ፡ ብእሲት ፡ ወለታ (P ወለታ et *om.* ሠናይት — አሐቲ). — 2. O, P ዘዘ ፡ ዘኢሆ ፡ — 3. O, P ድንፋ ፡ — 4. O, P *om.* — 5. A — ኖስ ፡ — 6. A እሉ″ O, P — ቱኒ ፡ — 7. O, P — ሙ — ፡ — 8. O, P በመንኰራኵር ፡ — 9. A *om.* — 10. O *add.* ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሳ, P *om.* ወአው″ ፡ አፍ″ ፡ ሀ″. — 11. O, P እንዘ ፡ የአ″ ፡ ወ.

cesser jamais; et elle avait une fille nommée Yônâ. Elles tissaient de beaux vêtements de différentes couleurs, et elles faisaient l'aumône de ce qui leur restait. En apprenant son histoire, le gouverneur envoya un licteur pour lui couper la tête; ce licteur se nommait Awlogi. En arrivant près d'elle et en voyant la beauté de son visage et son air angélique, il fut inspiré, par la grâce de Dieu, de ne la point tuer, mais il la conduisit avec lui vers le gouverneur. Elle salua donc les gens de sa maison et sortit de la ville de Denfa[1]. Quand elle arriva à la ville de Sâ, elle se rencontra avec saint Waresnof et ses compagnes et ils se saluèrent entre eux. Le licteur Awlogi confessa Notre-Seigneur Jésus-Christ, et fut martyrisé : on lui coupa la tête au glaive. Comme lui, ces saintes confessèrent Notre-Seigneur Jésus-Christ, et furent martyrisées. Sainte Dabâmon fut suspendue à une roue et on lui fit subir de grands tourments; elle resta à la torture de nombreux jours; Dieu la fortifiait, lui donnait la patience et guérissait ses blessures. Ensuite, on la jeta en prison où elle demeura quelques jours; puis on la fit sortir de prison et le gouverneur lui dit : « Offre de l'encens pour les dieux. » Comme elle n'écouta pas son ordre, il commanda de lui couper la tête; on l'emmena

1. O. P Denfâ; voir le salâm.

በክያ ፡ ወይእቲ ፡ ትትፌሣሕ ፡ ወትትሐሠይ ። ወመተሩ ፡ ርእሳ ፡ በሰይፍ ፡ ወከማሁ ፡ ለእማ ፡ ወእኅታ[1] ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶን ፡ ወነሥኣ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።

*[ሰላም ፡ ለሶፍያ ፡ ወአዋልዲሃ ፡ ደባሞን ፡ ወብስጣሞን ፡ ዘተሳተፉ ፨ * P f. 117 b
ይሰነዓዋ ፡ በስምዕ ፡ ምስለ ፡ ወርስኖፋ ።
ዮና ፡ ወእማ ፡ ዘሀገረ ፡ ድንፋ ፨
እምነ ፡ ወዲቅ ፡ ኪያየ ፡ ይሕቅፋ ፨
ከመ ፡ እጕሊሃ ፡ ተሐቅፍ ፡ ዶርሆ ፡ በክንፋ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለአቅሊሞስ ፡ ሰማዕት ፡ ወአባ ፡ ነዓን ፡ ወይሳክ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካረ ፡ ፍሥሓ ፡ ዓቢይ ፡ ዘበጽሐ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ ወተፈሥሑ ፡ በእንቲአሁ ፡ መላእክት ፡ ሰማያውያን ። እስመ ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ወፅአ[2] ፡ ትእዛዙ ፡ ለንጉሥ ፡ መሃይምን ፡ ቅዱስ[3] ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ ጻድቅ ፡ ኀበ ፡ ኵሉ ፡ አህጉር ፡ ወበሐውርት ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ መንግሥቱ ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይዕፅዉ ፡ አብያተ ፡ ጣዖታት ፡ ወያርኅዉ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ። ወበጽሐት ፡ ዛቲ ፡ መልእክት ፡ እንተ ፡ ምልእት ፡ ፍሥሓ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ በከመ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ።

1. O, P ወለእ″ ፡ — 2. O, P — አት ፡ — 3. O, P *om.*

hors de la ville; toutes les femmes l'entouraient et pleuraient, mais elle, se réjouissait et exultait; on lui trancha la tête au glaive; de même, à sa mère et à sa sœur on coupa la tête; et elles reçurent la couronne du martyre, dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière. Amen.

[Salut à Sophie, et à ses filles Dâbâmon et Bestâmon qui s'unirent et s'entendirent pour le martyre avec Waresnofâ, Yonâ et sa mère, de la ville de Denfâ; qu'elles m'enlacent *de leurs mains, pour m'empêcher* de tomber, comme la poule couvre ses petits de son aile.]

[En ce jour également, mémoire d'Aqlimos, martyr, d'abbâ Na'an et de Yesak. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière, dans les siècles des siècles. Amen.]

En ce jour aussi, est la commémoration de la grande joie, qui parvint aux confins du monde et dont se réjouirent les anges célestes; en ce jour, en effet, fut promulgué l'édit de l'empereur fidèle saint Constantin le juste, dans toutes les villes et les provinces de son empire. Il décrétait la fermeture des temples d'idoles et l'ouverture des églises chrétiennes. Ce message, rempli de joie, arriva à la ville d'Alexandrie, juste à ce jour; puis on expédia ce

* A f. 261 a ወእምዝ : ፈነውዋ : ለዛቲ : መልእክት : ኀበ : ኵሉ : በ* ሐውርተ : ግብጽ ። ወተፈሥሑ : መሃይምናን : በልዕልና : ቀርነ : ሕገ[1] : ክርስቲያን ። ወክብረ[2] : መስቀል : ማሕየዊ ። ወዓፀውዎሙ : ለአብያተ : ጣዖታት : ወአርኅውዎሙ : ለአብያተ : ክርስቲያናት : ወገብሩ : በዓለ : በከመ : ዛቲ : ዕለት ። ወውእቱኬ : አመ፲ወ፩ዓመተ : መንግሥቱ : በቀዳሚት[3] : ሢመቱ : ለአባ : እስክንድሮስ : ሊቀ : ጳጳሳት : ዘሀገረ : እስክንድርያ ። እግዚአብሔር : ይምሐረነ : በጸሎቶሙ : አሜን : ወአሜን ።

[* ለዛቲ : ዕለት[4] : በዓለ : ፍሥሐ : ሰመይዋ :
ጽጉባነ[5] : ዕደው : እምሐሊበ : ጥበብ : አምሳለ : ጣዕዋ ፨
መልእክተ : ንጉሥ : ጻድቅ : አመ : ተዜነዋ[6] ፨
እንተ : እምትካት : በአምልኮ : ጣዖት : ተዓፅዋ :
አብያተ : ክርስቲያናት : ኵሎን : እስመ : ዮም : ተርኅዋ ፨]

በስመ : አብ : ወወልድ : ወመንፈስ : ቅዱስ : አሐዱ : አምላክ ።

፲፩ለሰኔ :

በዛቲ : ዕለት : ኮነ : ቅዱስ : ገላውድዮስ : ሰማዕት : አርአያ : መላእክት : ወዘመደ : መንግሥት : መዋኢ : በውስተ : ፀብእ ። ዝንቱ : ቅዱስ : ተጋደለ : ተጋ

1. O, P *om.* — 2. O, P ወሕገ : ክ″ — 3. A በ — 4. O ሰላም : ዕለተ : — 5. P ጉቡአን : — 6. P ዜ″.

message dans toutes les provinces d'Égypte. Les fidèles se réjouirent de l'élévation de l'exaltation de la loi chrétienne et de la gloire de la Croix vivifiante; ils fermèrent les temples des idoles, ouvrirent les églises chrétiennes, et firent une fête, juste en ce jour, et c'était durant la onzième année de son règne *à Constantin* et dans la première[1] constitution d'Alexandre comme patriarche de la ville d'Alexandrie. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière. Amen, Amen.

[Ce jour a été nommé la fête de la joie par les hommes rassasiés du lait de la sagesse comme le petit qui tette encore. Recevant le message du roi juste, les anciens *temples dédiés* au culte des idoles furent fermés, car toutes les églises chrétiennes, en ce jour, furent ouvertes.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **11** DE SANÉ (**5 juin**).

En ce jour mourut saint Galâwdyos, martyr, semblable aux anges, de race royale, vainqueur dans le combat. Ce saint lutta d'une façon admirable et

1. L'ar. فى اول بطركيّة « aux premiers temps du patriarcat » : ce que le traducteur éthiopien n'a pas compris : A omet le mot « première ».

ድሎ ፡ ሠናየ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ዘኢይማስን[1] ። ወመነነ ፡ ክብረ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ኀ
ላፊ ፡ ወወረሰ ፡ ስብሐተ ፡ ዘለዓለም ፡ ዘኢየሐልቅ ፡ ወጸጋተ[2] ፡ ሰማያዊተ ። ለዝንቱ ፡ ቅ
ዱስ ፡ ከነ ፡ አቡሁ ፡ እኁወ ፡ ኖማርያኖስ ፡ ንጉሠ ፡ ሮም ፡ ወስሙ ፡ አብጥልማዎስ[3] ። ወ
ከነ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አርአያሁ ፡ ሠናይ ፡ ፈድፋደ ፡ *ከመ ፡ ዮሴፍ ፡ ወልደ ፡ ያዕቆብ ፡ * O f. 8 b
እስራኤል ። ወከነ ፡ ጽኑዓ ፡ በውስተ ፡ ፀብእ ፡ ወይትሜከሕ ፡ ላዕለ ፡ ኵሎሙ ፡ ውሉደ ፡
አንጾኪያ ። *ፍቁር ፡ በኀበ ፡ ኵሉ ፡ በእንተ ፡ ሥኑ ፡ ወጽንዑ ። ወበእንተ ፡ ብዝኀ ፡ ዘ
ያፈቅሩ ፡ ኪያሁ ፡ ሠዐሉ ፡ ሥዕሎ ፡ ኀበ ፡ አንቀጸ ፡ ሀገር ፡ ዘአንጾኪያ[4] ፡ ወሠዐሉ ፡ ሥ
ዕሎሙ ፡ ለጸላእያን ፡ *ምውአን ፡ ቅድሜሁ ፡ ወጕዩያን[5] ። ወከነ ፡ ቅዱስ ፡ አንበበ[6] ፡
መጻሕፍተ ፡ ብዙኃተ ፡ እመጻሕፍተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወሰምዓ ፡ ዜናሁ ፡ ንጉሠ ፡ ሮ
ሜ ፡ ወፈተወ ፡ ከመ ፡ ይርአዮ ፡ ወፈነወ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ ወኀሠሦ[7] ፡ እምኔሁ ፡ ወፈነ
ዎ ፡ ሎቱ ። ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ[8] ፡ ህየ ፡ ወፅ*አ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሜ ፡ ምስለ ፡ ሰራዊቱ ፡ ወተ * P f. 118 a
ቀበሎ ፡ ወተፈሥሐ ፡ ቦቱ ፡ ወኵሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ። ወበእማንቱ ፡ መዋዕል ፡ ተን
ሥአ ፡ ፀብእ ፡ ዓቢይ ፡ እምሰብአ ፡ ቍዝ ፡ ወእምሰብአ ፡ አርማን[9] ። ወወፅአ[10] ፡ ኀቤሆ
ሙ ፡ ቅዱስ ፡ ገላውድዮስ ፡ ወሞአሙ ፡ ወአኀዘ[11] ፡ ንጉሦሙ ፡ ወሰበሮሙ ። ወእምድኅ
ረዝ ፡ ገብአ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ፡ ወረከበ ፡ ለንጉሥ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ እንዘ ፡ ክሕ
ዶ[12] ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአምለከ ፡ ጣዖታተ ።

1. O, P ስምዕ ፡ ዘኢ″ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ — 2. O, P ጸጋ ፡ (ar. النعم). — 3. O አብጥልያኖስ, P አብጥልዎስ ፡ — 4. *om.* A. — 5. O, P — ነ ፡ በቅ″ ፡ — ነ — 6. O, P ያነብብ ፡ — 7. O, P ወኃሠሠ ፡ — 8. O, P *om.* — 9. O, P አርማንያ ፡ — 10. O, P ወመጽአ ፡ — 11. O, P *add.* ለወልደ ፡ — 12. O, P ይክ″ ፡

reçut la couronne incorruptible du martyre; il méprisa la gloire de ce monde éphémère et hérita la glorification éternelle qui ne cesse point et la grâce céleste. Le père de ce saint était frère de Nomâryânos (*Numérien*) empereur de Rome, et se nommait Abṭelmâwos (O : Abṭelyânos, P : Abṭelwos). Ce saint était fort beau d'aspect, comme Joseph, fils de Jacob-Israël; il était brave à la guerre et se distingua par-dessus tous les jeunes gens d'Antioche, cher à chacun à cause de sa beauté et de sa bravoure. A cause de la vive affection qu'on avait pour lui, on peignit son image à la porte de la ville d'Antioche et l'on peignit *aussi* l'image des ennemis vaincus devant lui et fuyant. Le saint avait lu beaucoup de livres des écrits ecclésiastiques. L'empereur de Rome entendit son histoire et désira le voir; il l'envoya demander à son père qui le lui envoya. Quand il y arriva, l'empereur de Rome sortit avec ses troupes à sa rencontre et fut très content de lui, ainsi que tous les habitants de la ville. En ces jours, éclata la grande guerre des habitants de Quez et des habitants d'Armân (*Arménie*); saint Galâwdyos marcha contre eux, les battit, prit leur roi[1] et les mit en déroute; après quoi il retourna à la ville d'Antioche et trouva que l'empereur Diyoqelṭyânos (*Dioclétien*) avait renié Notre-Seigneur Jésus-Christ, et servait les idoles.

1. O, P : le fils de leur roi.

ወሀለዎ ፡ ዓርክ ፡ ዘስሙ ፡ ፊቅጦር ፡ ወልደ ፡ ሀርማኖስ ። ወኮኑ ፡ ኵሎ ፡ ጊዜ ፡ ይ
ዜክሩ ፡ ቃለ ፡ መጻሕፍት ፡ ቅዱሳት ፡ ወዘይበቍዖሙ[1] ፡ በእንተ ፡ መድኀኒተ ፡ ነፍሶሙ ፡
ወተሰናአው ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ከመ ፡ ይክዓው ፡ ደሞሙ ፡ በእንተ ፡ ስሙ ፡ ለእግዚእነ ፡
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወአስተርአዮሙ ፡ ሰይጣን ፡ በአምሳለ ፡ ብእሲ[2] ፡ አረጋዊ ፡ ወረሰ
የ ፡ ነፍሶ[3] ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ የሐዝን ፡ ሎሙ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አውሉድየ ፡ አንትሙ[2] ፡
ወራዙት ፡ ሠናያን ፡ ወውሉደ ፡ ነገሥት ፡ ወአንሰ ፡ እፌርህ ፡ ላዕሌክሙ ፡ ወእሐዝን ፡ ለ
ክሙ ፡ ወአነ ፡ አመክረክሙ ፡ ከመ ፡ ትሰናአው ፡ ምስለ ፡ ዝንቱ ፡ ንጉሥ ፡ ከሐዲ ፡ ወት
ውግሩ ፡ ዕጣነ ፡ ለአማልክቲሁ[4] ፡ ሶበ ፡ ይኤዝዘክሙ[5] ፡ ዘንተ ። ወኢትትዓደው ፡ ትእዛ
ዞ ፡ ወአንትሙሰ ፡ ታመልክዎ ፡ ለክርስቶስ ፡ በውስተ ፡ አብያቲክሙ ። እስመ ፡ ዝንቱ ፡
ንጉሥ ፡ ጽኑዕ ፡ ወኀያል ፡ ወአልቦቱ ፡ ምሕረተ[6] ። ወአለበዎሙ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡
* A f. 261 b ክርስቶስ ፡ *እስመ ፡ ዘይትናገር ፡ ምስሌሆሙ ፡ ሰይጣን ፡ ውእቱ ። ወይቤልዎ ፡ ቅዱሳ
ን ፡ ኦምሉእ ፡ እምኵሉ ፡ እኩይ ፡ ኦአቡሃ ፡ ለሐሰት ፡ ረሐቅ ፡ እምኔነ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡
ኵሎ ፡ ጊዜ ፡ ትትቃረኖ ፡ ፍኖተ[7] ፡ እግዚአብሔር ፡ ወወለጠ[8] ፡ አርአያሁ ፡ ሶቤሃ ፡ ወኮ
ነ ፡ ከመ ፡ ገብር ፡ ጸሊም ። ወይቤሎሙ ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እቀድመክሙ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወ
እሬስዮ ፡ ይክዓው ፡ ደመክሙ ። ወሖረ ፡ ሰይጣን ፡ ኀበ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወይቤሎ ፡
ለእመ ፡ ኢቀተልክሙ ፡ *ለገላውድዮስ ፡ ወለፊቅጦር[9] ፡ እመ ፡ አኮ ፡ እሙንቱ[10] ፡ ይትነ

1. O, P *om.* ወ — 2. O, P *om.* — 3. O, P ርእሶ ፡ — 4. O, P *add.* ወጣዖታቲሁ ፡ — 5. O, P አዘዘ″ ፡ — 6. O, P — ት ፡ — 7. O, P ለፍ″ ፡ — 8. O, P ወተወ″ ፡ — 9. O, P ለፊ″ ፡ ወገ″ ፡ ወ — 10. O, P après ወይቀትሉከ ፡

Il avait un ami du nom de Fiqtôr, fils de Hermânos, et en tout temps ils s'entretenaient sur les paroles des saintes écritures ce qui leur était et sur utile pour le salut de leur âme. Ils convinrent entre eux de verser leur sang pour le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Or Satan leur apparut sous la forme d'un vieillard et feignit d'être contristé à leur sujet en disant : « O mes enfants, beaux jeunes gens, fils de rois, j'ai peur pour vous et suis contristé pour vous, et je vous conseille de vous entendre avec cet empereur impie afin d'offrir de l'encens à ses dieux, quand il vous l'aura ordonné. Ne transgressez pas son ordre; pour vous, vous adorerez le Christ dans vos maisons, car cet empereur est énergique, puissant et implacable. » Mais Notre-Seigneur Jésus-Christ leur fit comprendre que celui qui parlait avec eux, c'était le diable. Alors les saints lui dirent : « O *être* rempli de tout mal, et père du mensonge, éloigne-toi de nous, car toi, tu t'opposes à la voie de Dieu, à tout instant. » Aussitôt son aspect se changea et il devint comme un esclave noir. Il leur dit : « Voici que je vous préviendrai auprès du roi, et je lui ferai verser votre sang. » Satan alla vers Diyoqeltyânos et lui dit : « Si tu ne mets à mort Galâwdyos et Fiqtôr, ils se révolteront contre toi, ils te tueront et prendront ton empire, car ils sont de famille royale. » C'est pourquoi l'empereur envoya

ሥኡ ፡ ላዕሌከ ፡ ወይቀትሉከ ፡ ወይነሥኡ ፡ መንግሥተከ ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ ውሉደ ፡
መንግሥት ። ወበእንተዝ ፡ ፈነወ ፡ ንጉሥ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ ገላውድዮስ ፡ ወጸውዖ ፡ ወበ
ጽሐ ፡ ኀቤሁ ፡ ወሰአሎ ፡ ከመ ፡ ይግር[1] ፡ ዕጣነ ፡ ለአማልክቲሁ[2] ፡ ወተከየዶ ፡ ከመ ፡
ይረስዮ ፡ ህየንተ ፡ አቡሁ ፡ በሢመቱ ። ወኢተመይጠ ፡ ለኪዳኑ ፡ ወኢተአዘዘ ፡ ሎቱ ።
ወኢደፈረ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ይትናገሮ ፡ በውስተ ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ። ወኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ገ
ላውድዮስ ፡ ይትናገሮ ፡ ለንጉሥ ፡ በድፍረት ፡ ዘእንበለ ፡ ፍርሃት ፡ ወይጸርፍ ፡ ላዕሌሁ ።

ወአምከሮ ፡ ሀርማኖስ ፡ *ለንጉሥ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ[3] ፡ ከመ ፡ ይፈንዎ ፡ ለቅዱስ ፡
ገላውድዮስ ፡ ኀበ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወይቅትልዎ ፡ በህየ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ዓላዊ ፡ በ
ከመ[4] ፡ ወልድየ ፡ ፊቅጦር ። ወጸሐፈ ፡ ንጉሥ ፡ መልእክተ ፡ ኀበ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አን
ዴናው ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ ገላውድዮስ ፡ ኢተወከፈ ፡ እምኔነ ፡ ወኢሰምዓ ፡ ቃለ
ነ ፡ ወኢተአዘዘ ፡ ለነ[5] ። ወአንተ ፡ ኒጦ ፡ በኵሉ ፡ ጻማከ ፡ *ወለእመ ፡ ተመይጠ[6] ፡ ኀ
በ ፡ ትእዛዝነ ፡ ወእመ ፡ አኮ ፡ ምትር ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ። ወሶበ ፡ አእመረ ፡ ቅዱስ ፡ ገላው
ድዮስ ፡ ከመ ፡ ንጉሥ ፡ አዘዘ ፡ ይስድድዎ[7] ፡ ኀበ[8] ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ጸውዖ ፡ ለሰድሪ
ከስ[8] ፡ ምታ ፡ ለእኅቱ ፡ ወአዘዘ[9] ፡ ወተአምኆ ። ወ*ሖረ ፡ ኀበ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ምስ *P f. 118 b
ለ ፡ ላእካኒሁ ፡ ለንጉሥ ። ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንነ ፡ አንዴናው ፡ ወር
እዮ[10] ፡ ተንሥአ ፡ ሎቱ ፡ ወሰዓመ ፡ እደዊሁ[11] ፡ ወሰአሎ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አእግዚእየ ፡
ገላውድዮስ ፡ ኢትግበር ፡ ዘንተ ፡ ግብረ ፡ ወኢትትዓደው ፡ ትእዛዘ ፡ ንጉሥ ። ወአውሥ

1. sic A ፡ O, P ይውግር ፡ — 2. O, P ለጣዖታቲሁ ፡ — 3. O, P ለዲ" ፡ — 4. O, P ከመ ፡ — 5. O, P *om.* — 6. O, P ከመ ፡ ይትመየጥ ፡ (A ኢተመ" ar. فإن رجع. — 7. O, P ይሰድዎ ፡ — 8. O, P ለሰድራኮስ ፡ — 9. O, P *add.* በእንቲአሃ ፡ ወአማኅፀኖ ፡ — 10. O, P ወሶበ ፡ ር" ፡ አርያኖስ ፡ — 11. O, P እደዊሁ ፡

appeler saint Galâwdyos qui vint vers lui; et il lui demanda d'offrir de l'encens à ses dieux et lui promit de le mettre à la place et dans la charge de son père. Mais il ne se rendit pas à sa promesse et ne lui obéit point. L'empereur n'osa point l'entretenir dans cette ville d'Antioche; mais saint Galâwdyos parlait audacieusement à l'empereur, sans crainte, et le maudissait.

Alors Hermânos conseilla à l'empereur Diyoqeltyânos d'envoyer saint Galâwdyos au pays d'Égypte et de l'y faire tuer, « car il est, *dit-il*, rebelle ainsi que mon fils Fiqtôr ». L'empereur écrivit un message pour le gouverneur de la ville d'Andènâw, disant : « Galâwdyos ne nous a pas obéi et n'a pas écouté notre parole et ne s'est pas soumis; toi donc, gagne-le par tous tes efforts, s'il se rend à notre prescription, c'est bien; sinon, tranche-lui la tête au glaive. » Quand saint Galâwdyos apprit que l'empereur le faisait expédier au pays d'Égypte, il appela Sadrikos[1], mari de sa sœur, lui fit ses recommandations (O, P : sur cette dernière, *la* lui confia), lui dit adieu et partit au pays d'Égypte avec les envoyés de l'empereur. A son arrivée chez Aryânos, gouverneur de la ville d'Andènâw, Aryânos, l'ayant vu, se leva vers lui,

1. O, P : Sidrâkos.

ኦ ፡ ቅዱስ[1] ፡ አንሰ ፡ ኢተፊነውኩ ፡ ኀቤከ ፡ ከመ ፡ ታስሕተኒ ፡ በቃልከ ፡ አላ ፡ ከመ ፡ ት
ፊጽም ፡ *ዘአዘዘከ ፡ ቦቱ[2] ፡ ንጉሥ ። ወኮኑ ፡ ይትናገሩ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ከመዝ ፡ እስከ ፡
ተምዓ ፡ አርያኖስ ፡ ወሀሎ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ኲናት ፡ ወረገዘ ፡ ለቅዱስ ፡ ቦቲ ፡ ወመጠ
ወ ፡ ነፍሶ ፡ ሶቤሃ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወመጽኡ ፡
ሰብእ ፡ መሃይምናን ፡ ወነሥኡ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ገላውድዮስ ፡ ወገነዝዎ ፡ ሠናየ ፡ ግ
ንዘተ ፡ ወአንበርዎ ፡ ምስለ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ፊቅጦር ፡ ወነበሩ ፡ ከመዝ ፡ እስከ ፡ ተ
* O f. 9 a ፍጻሜተ ፡ መዋዕለ ፡ ስደት ። ወመጽአ*ት ፡ እሙ ፡ ለፊቅጦር[3] ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አንዴና
ው ፡ ወገነዘት ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወጸረቶሙ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ። አላ[4] ፡ ይብሉ ፡ ከ
* A f. 262 a መ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ገላውድዮስ ፡ *ይእዜ ፡ ይነብር[5] ፡ በሀገረ ፡ አስ*ዩጥ ። እግዚአ
ብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለገላውዴዎስ ፡ ሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ፡ ተዓሪዞ ፨
አልባሰ ፡ መንግሥት ፡ ዘኢሐወዞ ፨
ለመኰንን ፡ አላዊ ፡ እንዘ ፡ ይትገሠፆ ፨
እምይስማዕ ፡ ወእምይሠጠው ፡ ትእዛዞ ፨
በኲናተ ፡ እዱ ፡ በሊሕ ፡ አብደረ ፡ ተረግዞ ፨]

1. O, P *add.* ገላውዴዎስ ፡ ወይቤሎ ፡ — 2. O, P ሎቱ ፡ ዘአ″ ፡ 3. O, P ለቅዱስ ፡ ፊ″ ፡ — 4. O, P *add.* ባሕቱ ፡ — 5. O, P ይነ″ ፡ ይእ″ ፡

baisa sa main, et le supplia par ces paroles : « O mon seigneur Galâwdyos, ne fais pas cette chose, ne transgresse pas l'ordre de l'empereur ! » Saint Galâwdyos répondit en lui disant : « Pour moi, je n'ai pas été envoyé vers toi pour que tu me séduises par tes discours, mais pour que tu accomplisses ce que t'a commandé l'empereur. » Et ils s'entretenaient ensemble ainsi jusqu'à ce que Aryânos se fut irrité; il avait dans sa main un javelot, et il en perça le saint qui rendit l'esprit aussitôt et reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Il vint des personnes fidèles qui prirent le corps de saint Galâwdyos, l'enveloppèrent magnifiquement des linceuls funèbres et le mirent avec le corps de saint Fiqṭôr. Ils demeurèrent ainsi jusqu'à la fin des jours de persécution; alors la mère de saint Fiqṭôr vint à la ville d'Andênâw, enveloppa leurs corps, et les apporta à la ville d'Antioche; pourtant, on dit que le corps de saint Galâwdyos repose maintenant dans la ville d'Asyut. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous. Amen.

Salut à Galâwdêwos qui, revêtu de la foi au Christ, n'a pas aimé les vêtements royaux; pendant qu'il réprimandait le gouverneur impie, du glaive acéré de sa main il préféra être percé, plutôt que lui prêter l'oreille et répondre à son ordre.]

[ሰላም ፡ ለክሙ ፡ አምአት ፡ ፳ወ፩ ፨
ዓዲ ፡ ፷ወ፯ለአርዑተ ፡ ስምዕ ፡ ፀማዲ ፨
ማኅበረ ፡ ገላውዴዎስ ፡ ማር ፡ እምቤተ ፡ መንግሥት ፡ ሙላዱ ፨
ለልበ ፡ ዚአየ ፡ በዘ ፡ ይትፈጸም ፡ መፍቅዱ ፨
ውስተ ፡ ምሥዋዒሁ ፡ ለአብ ፡ ስእለትየ ፡ ሰዱ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካረ ፡ ቅዳሴሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘ፵ሰማዕታት[1] ፡ ዘውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘመድኃኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በሀገረ ፡ እስክንድርያ ። [ወተዝካሩ ፡ ለኪሩብያኑ[2] ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ።] እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ወበረከቶሙ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለቅዳሴ ፡ ቤትከ ፡ ኢየሱስ ፡ መድኃኒነ ፨
በእለ ፡ እስክንድርያ ፡ ዘኮነ ፨
ኀቤከ ፡ እግዚኦ ፡ አንቀዓዱ ፡ አነ ፨
ከመ ፡ ተሀበኒ ፡ እምቄ ፡ ኀጢአት ፡ ግዕዛነ ፨
እጸንሕ ፡ አንሰ ፡ እምዘመን ፡ ዘመነ ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

1. O, P ዘ፵ሐራ ፡ ሰ'' ፡ — 2. O ለኪሩባውያኑ ፡

[Salut à vous, ô centaines vingt et une, et encore soixante-sept compagnons sous le joug du martyre, compagnie de Mar Galâwdêwos, de naissance royale; veuillez présenter ma prière sur l'autel du Père, pour que le désir de mon cœur soit accompli.]

En ce jour également a lieu la commémoration de la dédicace de l'église des 40 (O, P : soldats) martyrs, dans l'église de notre Sauveur Jésus-Christ, dans la ville d'Alexandrie; [et la commémoration de Kirubyânu, patriarche]. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière et que leur bénédiction soit avec nous. Amen.

[Salut à la dédicace de ton église, Jésus notre Sauveur, qui est à Alexandrie; vers toi, ô Seigneur, j'élève mes yeux; que, de l'esclavage du péché, tu me donnes la liberté, je l'attends d'un instant à l'autre, *toujours*.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

አመ፲፪ ፡ ለሰኔ ፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ * ተዝካሩ ፡ ለመልአክ[1] ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ * ዘ
ይትነብል ፡ በእንተ ፡ ዘመደ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ። ዝንቱ ፡ ዘአስተርአዮ ፡ ለኢያሱ ፡ ወ
ልደ ፡ ነዌ ፡ ወሶበ ፡ ፈርሃ ፡ እምኔሁ ፡ ኢያሱ ፡ ይቤሎ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ሊቀ ፡ ሰራዊተ ፡
እግዚአብሔር ። ወረድኦ ፡ ወአጥፍኦሙ ፡ ለሰብአ ፡ አማሌቃዊያን ፡ ወአርኀወ ፡ ኢያሪ
ኮ ፡ ወአቀመ ፡ ሎቱ ፡ ፀሐየ[2] ።

ወሀለወት ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ አውፊምያ[3] ፡ ዛቲ ፡ ቅድስት ፡ ከነት[4] ፡
ብእሲቱ ፡ ለብእሲ ፡ ዘይፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወኮነ ፡ ይገብር ፡ ምጽዋታተ ፡ ብዙኃ
ተ ። ወይገብር ፡ ፫በዓላተ ፡ ለለ ፡ ወርኁ ፡ ወእሙንቱ ፡ በዓለ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካ
ኤል ፡ አመ፲ወ፪ ፡ ለለ ፡ ወርኁ ። ወበዓለ ፡ እግዚእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡
አመ ፡ ፳ወ፩ለለ ፡ ወርኁ ፡ ወበዓለ[5] ፡ ልደቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘአመ
፳ወ፱ለለ ፡ ወርኁ ። ወሶበ ፡ ቀርበ ፡ ጊዜ ፡ ዕረፍቱ ፡ አዘዛ ፡ ለዛቲ ፡ ቅድስት ፡ ብእሲቱ ፡
ከመ ፡ ኢታጽርዕ ፡ ምጽዋተ ፡ ዘኮነ ፡ ውእቱ ፡ ይገብር ፡ ወፈድፋደሰ ፡ እሉ ፡ ፫በዓላት ።
ወሰአለቶ ፡ ለምታ ፡ ከመ ፡ ይስዓል ፡ ላቲ ፡ ሥዕለ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ውስ
ተ ፡ ቤታ ፡ ወይመጥዋ ፡ ወገብረ ፡ ላቲ ፡ ዘንተ ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ ኮነት ፡ ዛቲ ፡ ቅድስ

1. O, P ይብዕሉ ፡ ለተዝካረ ፡ መ″ ፡ — 2. O, P *om.* Dans O et P, la légende de sainte Euphémie suit celle du temple de Saturne. — 3. A — ምም (sic); O, P, et A plus bas, አፎምያ ፡ (Cf. Budge, *St. Michael the arch.*, 76). — 4. A ወኮ″. — 5. O, P *add.* ተዝካረ ፡

LE 12 DE SANÈ (6 JUIN).

En ce jour a lieu la commémoration de l'ange glorieux Michel, chef des anges, *archange,* qui intercède pour le genre humain. C'est lui qui apparut à Josué, fils de Nawê, et lorsque Josué eut peur de lui, il lui dit : « Je suis le chef des milices de Dieu. » Il l'aida, il détruisit les Amalécites, il s'empara de Jéricho et pour lui, *pour Josué,* il arrêta le soleil.

Il y avait une femme du nom d'Awfimyâ[1] ; cette sainte était la femme d'un homme qui craignait Dieu ; il avait l'habitude de faire de nombreuses aumônes, et de célébrer trois fêtes, chaque mois, à savoir : une fête de l'ange glorieux, Michel, le 12 de chaque mois ; — une fête de Notre-Dame la sainte Vierge Marie, le 21 de chaque mois ; — et une fête de la nativité de Notre-Seigneur Jésus-Christ, le 29 de chaque mois. Quand approcha le jour de sa mort, il commanda à cette sainte femme de ne point cesser les aumônes qu'il avait coutume de faire, et principalement ces trois fêtes-là. Elle demanda à son mari de faire peindre pour elle l'image de l'ange glorieux Michel dans sa maison et de la lui remettre ; et il le lui fit. Après la mort *de cet homme,* cette sainte avait

1. O, P et plus bas A : Afomyâ.

ት ፡ ትገብር ፡ በከመ ፡ ከነ ፡ ምታ ፡ ይገብር ። ወቀንአ ፡ ላዕሌሃ ፡ ሰይጣን ፡ *ወተመሰለ ፡ * P f. 121 a
ላቲ ፡ በአምሳለ ፡ መበለት ፡ መነከሳይት ፡ ወመጽአ ፡ ኀቤሃ ። *ወከነ ፡ ይትናገር ፡ ምስሌ * A f. 263 a
ሃ ፡ ወይቤላ ፡ አነ ፡ አሐዝን ፡ ለኪ ፡ ወእምሕከኪ ። ወይእዜኒ ፡ አነ ፡ አመከረኪ ፡ ከመ ፡
ትትወሰቢ ፡ ወትወልዲ ፡ ውሉደ ፡ እምቅድመ ፡ ይኅልቅ ፡ ንዋይክሙ[1] ፡ ወትፄነሲ[2] ፡ ድ
ኀረ ። ወእምዝ ፡ ይቤላ ፡ እስመ ፡ ናሁ ፡ *ምትኪ ፡ ወረሰ[3] ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ወኢ
ይፈቅድ ፡ ምጽዋተ ። ወአውሥአቶ ፡ ወትቤሎ ፡ እስመ[4] ፡ ተካየድክዎ ፡ ለእግዚአብሔ
ር ፡ ከመ ፡ ኢይልጽቅ[5] ፡ ለካልእ ፡ ብእሲ ። እስመ ፡ ለእመ[6] ፡ ከኑ ፡ መንጤታት ፡ ወቋ
ዓት ፡ ኢያአምሩ ፡ ካልአ ፡ ምተ ። እፎ ፡ ይከውኑ[7] ፡ ሰብእ ፡ እለ ፡ ተፈጥሩ ፡ በከመ ፡
አርአያሁ[8] ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ከመዝ ። ወሶበ ፡ ኢሰምዓት ፡ ምክሮ ፡ ወለጠ ፡ አርአያ
ሁ ፡ ወከልሐ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወይቤላ ፡ ናሁ[6] ፡ አነ ፡ እመጽእ ፡ ኀቤኪ ፡ በካልእ ፡ ዕለት ። ወ
ነሥአት ፡ ሥዕሎ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ወሰደቶ ፡ ቦቱ ። ወሶበ ፡ ከነ ፡ አመ
፲ወ፪ለወርኃ[9] ፡ ሰኔ ፡ ወሐለየት[10] ፡ በግብረ ፡ በዓል ፡ በከመ ፡ ል*ማዳ ። ወአስተርአየ ፡ ላ * O f. 11 a
ቲ ፡ ሰይጣን ፡ ካዕበ ፡ በአምሳለ ፡ መልአክ ፡ ወይቤላ ፡ ሰላም ፡ ለኪ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ሚ
ካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ፈነወኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀቤኪ ፡ ውእቱ ፡ ይኤዝዘኪ ፡ ከ
መ ፡ ትኅድጊ ፡ እምኔኪ ፡ ዘንተ[11] ፡ ምጽዋታተ ፡ ወትትወሰቢ ፡ ለ፩ብእሲ ፡ መሃይምን ።
ወይቤላ ፡ አእምሪ ፡ እስመ ፡ ብእሲት ፡ ዘእንበለ ፡ ብእሲ ፡ ትመስል ፡ ሐመረ ፡ ዘእንበለ ፡
ሊቀ[12] ፡ ወአኀዘ ፡ ያምጽእ ፡ ላቲ ፡ ትእምርታተ ፡ እመጻሕፍተ ፡ ብሉት ፡ በከመ ፡ አባር

1. O, P — ኪ. — 2. A ወትፀንሲ ፡ — 3. O, P ወ″ ፡ ም″ ፡ — 4. O, P *add.* አነ ፡ — 5. O, P ኢይትላጸ″ (A ኢል″). — 6. O, P *om.* — 7. O, P ይከውን ፡ እም. — 8. O, P *add.* ወአምሳሊሁ ፡ — 9. O, P *om.* ወርኃ ፡ — 10. O, P ወሀለወት (ar. [illegible]) — 11. A ዝንቱ ፡ — 12. O, P መልሀቅ ፡

coutume de faire ce que faisait son mari. Satan conçut de la jalousie contre elle et se montra à elle sous l'apparence d'une veuve religieuse; il vint à elle et se mit à l'entretenir et il lui disait : « J'éprouve de la tristesse à ton sujet, et j'ai de la tendresse pour toi. Maintenant, je te conseille de te marier; tu auras des enfants avant que ta fortune ne disparaisse et qu'à la fin tu ne tombes dans la misère. » Puis il ajouta : « Ton mari a hérité le royaume des cieux et il ne désire point les aumônes. » Elle lui répondit en disant : « J'ai fait promesse à Dieu de ne point m'attacher à un second homme : car si les tourterelles et les corbeaux ne connaissent point de second mari, et comment en serait-il de la sorte chez les hommes qui ont été créés selon l'image de Dieu? » Comme elle n'avait pas écouté son conseil, il changea son aspect et vociféra contre elle en disant : « Je reviendrai vers toi un autre jour. » Alors elle prit l'image de l'ange glorieux Michel et, grâce à elle, le mit en fuite. Quand arriva le 12 de sané, elle songeait à célébrer la fête selon son usage, quand Satan lui apparut à nouveau sous l'apparence d'un ange, et il lui dit : « Salut à toi. Je suis Michel archange; Dieu m'a envoyé vers toi; il t'ordonne de suspendre ces aumônes que tu fais et d'épouser un homme croyant. » Et il ajouta : « Sache qu'une femme sans mari ressemble à un na-

ሃም ፡ ይስሐቅ ፡ መያዕቆብ ፡ ወዳዊት ፡ ወካልአን[1] ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ አውሰቡ[2] ፡ ወአሥመርዎ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወአውሥአቶ ፡ ቅድስት ፡ ወትቤሎ ፡ እስመ[3] ፡ አንተ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ አይቴ ፡ ትእምርተ ፡ መስቀል ፡ ዘምስሌከ ። እስመ ፡ ሐራሁ ፡ ለንጉሥ ፡ ኢየሐውሩ ፡ ኀበ ፡ ካልእ ፡ መካን ፡ ዘእንበለ ፡ ትእምርቱ ፡ ለውእቱ[4] ፡ ንጉሥ ፡ ምስሌሁ ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ሰይጣን ፡ እምኔሃ ፡ ዘንተ ፡ ወወለጠ ፡ አርአያሁ ፡ ወአኀዛ ፡ ወኀነቃ ። ወተንበለት ፡ በመልአክ[5] ፡ ሚካኤል ፡ ወበጽሐ ፡ ኀቤሃ ፡ በጊዜሃ ፡ ወአድኃና ፡ እምኔሁ ፡ ወአኀዘ ፡ ለሰይጣን ፡ ወአኀዘ[6] ፡ ይኰንኖ ። ወሰአሎ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተዓገሠ ፡ ላዕሌነ ፡ እስከ ፡ ተፍጻሜተ ፡ ዓለም ፡ መሐረኒ ፡ ወኢትኰንነኒ ፡ ይእዜ ፡ ወሰደዶ ። ወይቤላ[7] ፡ ለቅድስት ፡ አፎምያ ፡ ሖሪ ፡ አስተዳልዊ ፡ ግብረኪ ፡ እስመ ፡ አንቲ ፡ ትፈልሲ ፡ እምዝንቱ ፡ ዓለም ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ። ወናሁ ፡ አስተዳለወ ፡ ለኪ ፡ እግዚአብሔር ፡ *ዘኢያስተርኢ ፡ ለዓይን ፡ ወኢይሰማዕ ፡ ለዕዝን ፡ ወኢይትሐለይ ፡ ውስተ ፡ ልበ ፡ ሰብእ[8] ፡ ወወሀባ ፡ ሰላመ ፡ ወዓርገ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወእምድኅረዝ[9] ፡ ፈጺመት ፡ ግብረ ፡ በዓል ፡ በከመ ፡ ይደሉ ። ፈነወት ፡ ኀበ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ወኀበ ፡ ካህናት ፡ ወመጽኡ[10] ፡ ኀቤሃ ፡ ወመጠወት ፡ ሎሙ ፡ ኵሎ ፡ ንዋያ ፡ ከመ ፡ የሀብዎ ፡ ለነዳያን ፡ ወለምስኪናን ፡ ወጽኑሳን ። ወእምዝ ፡ ተንሥአት ፡ ወጸለየት ፡ ወነ

1. O, P — ኒሆሙ ፡ — 2. A ወአ″ — 3. O, P እመሰ ፡ — 4. O, P ለ ፡ — 5. O, P ኀበ ፡ መ″ ፡ ክቡር ፡ — 6. O, P ወወጠነ ፡ — 7. O, P *add.* መልአክ ፡ — 8. O, P ዘዓይን ፡ ኢርእየ ፡ ወእዝን ፡ ኢሰምዓ ፡ ውስተ ፡ ልበ ፡ ሰብእ ፡ ዘኢተሐለየ ፡ (A ወኢይሰምዕ). — 9. (P *om.* ዝ) A et O ዝ. — 10. A ወእምጽኡ ፡

vire sans capitaine[1]. » Et il se mit à lui apporter des témoignages des livres de l'Ancien Testament, qu'Abraham, Isaac, Jacob, David et d'autres encore, ceux-là s'étaient mariés et avaient plu à Dieu. La sainte lui répondit en disant : « Si tu es l'ange de Dieu, où as-tu l'insigne de la croix? car les soldats du roi ne vont nulle part sans avoir avec eux l'insigne du roi. » En lui entendant dire cela, Satan changea son aspect, puis la saisit et chercha à l'étouffer; mais elle invoqua l'ange, Michel; celui-ci, sur-le-champ, arriva près d'elle et la délivra de Satan qu'il saisit et se mit à châtier; et *Satan* le suppliait en disant : « Puisque Dieu a patience avec nous jusqu'à la fin du monde, aie pitié de moi et ne me torture pas maintenant. » *L'ange* le laissa, puis dit à sainte Afomyâ : « Va mettre ordre à tes affaires, car tu sortiras de ce monde aujourd'hui. Voici que Dieu t'a préparé ce que l'œil ne voit pas ni l'oreille n'entend, ce qui, dans l'âme de l'homme, n'est pas pensé. » Et il la salua et monta au ciel. Après l'accomplissement de la célébration de la fête de façon convenable, elle envoya un message à l'évêque et aux prêtres; ils vinrent vers elle et elle leur remit toute sa fortune pour qu'ils la donnassent aux pauvres, aux malheureux et aux indigents. Ensuite

1. O. P : ancre.

ሥአት ፡ ሥዕሎ ፡ ለመልአክ[1] ፡ ሚካኤል ፡ ወተንበለት ፡ ቦቱ ፡ ወአንበረቶ ፡ ዲበ ፡ እን ግድዓሃ ፡ ወዲበ[2] ፡ ገጻ ፡ ወእምዝ ፡ አዕረፈት[3] ።

[ሰላም ፡ ለአፎምያ[4] ፡ ዘሞአቶ ፡ ለመስቴማ ፨
በቃለ ፡ ትምይንት ፡ አመ ፡ ተቃወማ ፨
በዛቲ ፡ ዕለት ፡ በከመ ፡ አደማ ፨
ሥዕለ ፡ ሚካኤል ፡ እንዘ ፡ ታነብር ፡ በፍጽማ ፨
ውስተ ፡ ዘለዓለም ፡ ዕረፍት ፡ ፈለሰት ፡ እምጻማ ፨

*ወበእንተ ፡ ምንትሰ ፡ ምክንያት ፡ ዘኮኑ ፡ ይገብሩ ፡ በዓለ ፡ *ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚ ካኤል ፡ በዛቲ ፡ ዕለት[5] ፡ ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ሀሎ ፡ በሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ምኵራብ ፡ ዓቢይ ፡ ኮነት ፡ አክለአበጥራ ፡ ንግሥት ፡ ወለተ ፡ በጥልሞስ[6] ፡ ንጉሠ ፡ ግብጽ ፡ ሐነጸ ቶ ፡ በስመ ፡ ኮከብ ፡ ዘሀል ። ወገብሩ ፡ *ሎቱ ፡ በዓለ[7] ፡ በእስክንድርያ ፡ አመ፲ወ፪ለወር ኃ ፡ ሰኔ ፡ ወኮነ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ምኵራብ ፡ ጣዖት ፡ ዓቢይ ፡ ዘብርት ፡ ግሩም ፡ ፈድ ፋደ ፡ ወስሙ ፡ ዘሀል[8] ። ወኮኑ ፡ ይጠብሑ ፡ ሎቱ ፡ ዝቡሐተ ፡ ብዙኃተ ፡ በዕለተ ፡ በዓ ሉ ። ወነበሩ ፡ ከመዝ ፡ እንዘ ፡ ይገብሩ ፡ በዓለ ፡ ለውእቱ ፡ ጣዖት ፡ እስከ ፡ መዋዕለ ፡ ሢ መቱ ፡ ለአባ ፡ እልስክንድሮስ[9] ፡ ወውእቱ ፡ *ዘይፈደፍድ ፡ እም፫፻ዓመት[10] ። ወሶበ ፡ ተ ሠይመ ፡ አባ ፡ እልስክንድሮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወነግሠ ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ ጻድቅ ፡ ወሰፍሐ ፡ ሃይማኖተ ፡ ክርስቲያን ፡ ርትዕት ፡ ፈቀደ[11] ፡ አባ ፡ እ * A f. 263 b

1. O, P *add.* ክቡር ፡ — 2. O, P ወ. — 3. O, P *add.* በሰላም ፡ — 4. P ለኤፎም ፡ — 5. O, P ወም ክንያትስ ፡ ዘያብዕሉ ፡ ቦቱ ፡ — 6. O በጥሊሞስ ፡ P አጥሊምስ ፡ — 7. O, P በ″ ፡ ሎ″ ፡ — 8. A ዘሆር ፡ (P ዙ″) — 9. O (ici et plus bas) እስክ″ P እለ ፡ እስ″. — 10. O, P ተፍጻሜተ ፡ ፫፻ዓመት ፡ ወዘይፈደፍድ ፡ እምኔሁ ፡ — 11. O, P ወፈ″ ፡

elle se leva, pria, prit l'image de l'ange glorieux Michel qu'elle invoqua, la déposa sur sa poitrine et sur son visage, puis mourut.

[Salam à Afomyâ qui a vaincu le diable, quand il l'attaquait en un discours mensonger. En ce jour, comme il lui plut[1], en plaçant l'image de Michel sur son front, elle passa de la peine *de ce monde* au repos éternel.]

Quant à la raison pour laquelle on célèbre en ce jour la fête de l'ange glorieux Michel, la voici. Il y avait dans la ville d'Alexandrie un grand temple qu'avait construit la reine Akla'obaṭrâ (*Cléopâtre*) fille de Baṭlemos (*Ptolémée*) roi d'Égypte sous le nom de la planète Zohal (*Saturne*) et on en faisait la fête à Alexandrie le 12 du mois de sanê. Il se trouvait dans ce temple une grande idole d'airain, extrêmement imposante, du nom de Zohal. On avait coutume de lui immoler de nombreuses victimes au jour de sa fête. On demeura dans cette pratique de célébrer la fête de cette idole jusqu'aux jours où Abbâ Alexandre fut ordonné *patriarche*, c'est-à-dire plus de 300 ans[2]. Quand Abbâ Alexandre fut ordonné patriarche de la ville d'Alexandrie, que régna Constantin le juste, et que la foi chrétienne orthodoxe

1. Ou « comme *Dieu* l'avait fixé ». — 2. O, P : à la fin de 300 ans et davantage.

ልስክንድሮስ ፡ ከመ ፡ ይስብሮ ፡ ለውእቱ ፡ ጣዖት ፡ ወይከልእዎ ፡ ኅሡራን ፡ ሰብእ ፡ ዘሀ
ገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወይቤልዎ ፡ ንሕነ ፡ ለመድነ ፡ ከመ ፡ ንግበር ፡ በዓሎ ፡ ለዝንቱ ፡ ጣ
ዖት ፡ ወናሁ ፡ ኀለፉ ፡ እምቅድሜነ[1] ፡ ፲ወ፰ሊ.ቃን ፡ ጳጳሳት ፡ ወኢ.ወለጡ ፡ ላዕሌነ ፡ ል
ማደነ ። ወገሠጾሙ ፡ አባ ፡ እልስክንድሮስ ፡ ብዙኀ ፡ ወከሠተ ፡ ሎሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡
እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ጣዖት ፡ ወኢ.ያሐስም[2] ፡ ወኢ.ይበቍዕ ። ወዘሰ ፡ ይገብር ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡
ያመልከሙ ፡ ለሰይጣናት ። ወካዕበ ፡ ይቤሎሙ[3] ፡ እልስክንድሮስ ፡ ለእመ ፡ ሰማዕክሙ ፡
ምክርየ ፡ አነ ፡ እሰርዕ ፡ ለክሙ ፡ *ዘንተ ፡ በዓለ[4] ፡ በከመ ፡ ኮነ ፡ ቀዳሚ ። ወውእቱኬ ፡
*እስመ ፡ ንሰብሮ[5] ፡ ለዝንቱ ፡ ጣዖት ፡ *ወንቄድስ ፡ ምኵራቦ[6] ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በስ
ሙ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ወንሥርዕ ፡ *ዘንተ ፡ በዓለ[6] ፡ ሎ
ቱ ። ወመሥዋዕትሰ ፡ ለእግዚ.አብሔር ፡ ልዑል ፡ ወአልህምት ፡ ወአባግዕ ፡ ዘይጠብሕዎ
ሙ ፡ ይብልዕዎሙ ፡ ነዳያን ፡ ወምስኪ.ናን ፡ ወፅኑሳን ። ከመ ፡ ይተንብል ፡ መልአክ ፡ ክቡ
ር ፡ ሚካኤል ፡ በእንቲአክሙ ፡ ቅድመ ፡ እግዚ.እነ ፡ ኢ.የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአሥመሮሙ[7] ፡
ዝንቱ ፡ ምክር ፡ ሠናይ ፡ ወተአዘዙ ፡ ሎቱ ። ወሐነጹ ፡ ውእተ ፡ ምኵራበ ፡ ቤተ ፡ ክርስ
ቲያን ፡ በስሙ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ወኮነት ፡ ዕውቅት[8] ፡
ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘቂሳርያ ፡ ወነበረት ፡ እስከ ፡ ነግሡ ፡ ተንበላታት ፡ በብሔረ ፡ ግብ
ጽ ፡ ወአመዝበርዋ ፡ ለይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወተሠርዓ ፡ ዝንቱ ፡ በዓል ፡ ወኮኑ ፡
*ሰብአ ፡ ኵሎሙ[9] ፡ በሐውርት ፡ ይገብሩ ፡ ዘንተ ፡ በዓለ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካ

1. O, P — ሜክ. — 2. O, P *om.* ወ ፡ — 3. O, P *add.* አባ ፡ — 4. A (ici et plus bas) ዝንቱ ፡ በዓል ፡ — 5. O, P ከመ ፡ ንስብ″ ፡ — 6. O, P ወንቀ″ ፡ ም″ ፡ ወንረስዮ ፡ — 7. A ወሠምሮሙ ፡ — 8. P — ተ (O *om.*) — 9. O, P ኵ″ ፡ ሰ″.

se fut répandue, Abbâ Alexandre voulut briser cette idole; mais il en fut empêché par la populace de la ville d'Alexandrie qui lui dit : « Nous sommes accoutumés à faire la fête de cette idole; voici que 18 patriarches nous (O, P : t') ont précédés et ils ne nous ont pas modifié notre usage. » Abbâ Alexandre les réprimanda beaucoup et leur déclara par ses paroles que c'était une idole qui ne faisait ni mal ni bien; mais que celui qui en faisait la fête adorait les démons. Et Abbâ Alexandre ajouta : « Si vous écoutez mon conseil, je vous organiserai cette fête de la façon dont elle a été jusqu'ici; voici comment : nous briserons cette idole, nous consacrerons le temple, *en en faisant* une église sous le vocable de l'ange glorieux, Michel l'archange, nous fixerons cette fête en son honneur, et le sacrifice sera pour le Dieu très-haut; les bœufs et les moutons que l'on sacrifie, que les pauvres, les besogneux et les indigents les mangent pour que l'ange glorieux, Michel, intercède pour vous auprès de Notre-Seigneur Jésus-Christ. » Ce sage avis leur plut; ils lui obéirent, et arrangèrent le temple en église sous le vocable de l'ange glorieux, Michel l'archange; ce fut l'église connue sous le nom d'église de Qaysâriyyâ (*Césarée*); elle subsista jusqu'au règne des musulmans dans le pays d'Égypte, qui ruinèrent cette église. Cette fête ayant été instituée, les

ኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ ለኵልነ ፡ በ ትንብልናሁ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አ ሜን ።

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ሤሞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ። ለሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መ ላእክት ፡ ውስተ ፡ ጸጋሁ ፡ መልዕልተ ፡ ኵሎሙ ፡ መላእክት ፡ ምስለ ፡ ዕበዩ ፡ ወብዙኅ ፡ ተአምራቲሁ ፡ ለዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፨ ወእምውስቴቶሙ ፡ ሀሎ ፡ ፩ብ እሲ ፡ ዘይፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወኮነ ፡ ይገብር ፡ ተዝካረ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ አ መ ፡ ፲ወ፪ለለወርኁ ፡ ወፈድፋደሰ ፡ በዓሎ ፡ ለኅዳር ፡ ወሰኔ ፡ ወኮነ ፡ በአግዋሪሁ ፡ ፩ብእ ሲ ፡ ባዕል ፡ ዘአልቦ ፡ ምሕረት ፡ ወይጸልእ ፡ ለውእቱ ፡ ዘይፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሶ በ ፡ ይገብር ፡ በዓሎ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል[1] ፡ ወይሣለቅ ፡ ላዕሌሁ ፨ ወሶበ ፡ ተ ፈጸመ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘይፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወቀርበ ፡ ጊዜ ፡ ሞቱ ፡ ከመ ፡ ያዕርፍ ፡ እምጻማ ፡ ዝን*ቱ ፡ ዓለም ፡ ኃላፊ ፡ አዘዛ ፡ ለብእሲቱ ፡ ከመ ፡ ት * O f. 9 b
ኩን ፡ መሐሪተ ፡ ወትግበር ፡ ተዝካሮ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፨ ወፈድፋደሰ ፡ ተዝካሮ ፡ አመ ፡ ፲ወ፪ለኅዳር ፡ ወአመ ፡ ፲ወ፪ለሰኔ ፡ ወበጊዜ ፡ ዕረፍቱ ፡ ለውእቱ ፡ ብእ ሲ ፡ ሀለወት ፡ ብእሲቱ ፡ ዕንስተ ፨ ወእምድኅረዝ ፡ አዕረፈ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ወገነዝ ዎ ። ወበውእቱ ፡ ጊዜ ፡ አልጸቀት ፡ ብእሲቱ ፡ ለወሊድ ፡ ወአኃዛ ፡ ሕማም ፡ ወኮነት ፡ ውስተ ፡ ምንዳቤ ፡ ዐቢይ ፡ ወትቤ ፡ አመልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሚካኤል[2] ፡ ተማኅፀል ፡

1. O *add.* ሊቀ ፡ መላእክት ፡ — 2. O *om.*

habitants de toutes les provinces la célébraient en l'honneur de l'ange glorieux, l'archange Michel, jusques aujourd'hui. Que Dieu nous fasse miséricorde à nous tous, par l'intercession de l'ange glorieux Michel, et que sa prière et sa bénédiction soient avec nous. Amen.

[En ce jour, Dieu, — qu'il soit loué! — plaça Michel, l'archange, à son rang, au-dessus de tous les anges, par la grandeur et les nombreux miracles de cet ange glorieux, Michel. Entre autres *miracles est le suivant.* Il y avait un homme qui craignait Dieu et célébrait la mémoire du glorieux Michel, le 12 de chaque mois, et faisait plus grande fête en hedâr et en sanê. Dans son voisinage vivait un homme riche, dépourvu de pitié, détestant cet homme qui craignait Dieu, quand il faisait la fête de l'ange glorieux, Michel, et il se moquait de lui. Lorsque furent terminés les jours de cet homme qui craignait Dieu, et que s'approcha le moment de sa mort où il devait se reposer de la peine de ce monde éphémère, il commanda à sa femme d'être miséricordieuse et de célébrer la mémoire de l'ange glorieux, Michel, et plus spécialement la commémoration *qui tombe* le 12 de hedâr et le 12 de sanê. Or, au temps de la mort de cet homme, sa femme était enceinte. Après quoi cet homme mourut et on l'ensevelit. Dans ce temps, sa femme était près d'accoucher; les douleurs la saisirent; elle passa par de grands tour-

*P f. 119 b ላዕሌየ ፨ ወሰአሎ ፡ ለእግዚ.*አብሔር ፡ በእንቲአየ ፡ ከመ ፡ ያድኅነኒ[1] ፡ እምንዳቤ ፡ ዘሀለ
ውኩ ፡ ቦቱ ፡ ወዘበጽሐኒ[2] ፡ ዮም ፡ እስመ ፡ *ለከ ፡ ሞገስ ፡ ዐቢይ[3] ፡ በኀበ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ወሶበ ፡ ትቤ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ አብርሃ ፡ *ውስተ ፡ ቤት ፡ ዘሀለወት[4] ፡ ውስቴቱ ፡ ወበጊ
ዜሃ ፡ ድኅነት ፡ እምንዳቤሃ ፡ ወወለደት ፡ ሕፃነ ፡ ዘሠናይ ፡ አርአያሁ ፨ ወወረደ ፡ መልአ
ክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ እምሰማይ ፡ ወባረኮ ፡ ለሕፃን ፡ ወልዳ ፨ ወይቤ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡
እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ሕፃን ፡ ይወርስ ፡ ንዋዮ ፡ ለዝንቱ ፡ *ብእሲ ፡ ባዕል[5] ፡
ዘአልቦቱ ፡ ምሕረት ፡ ኵሎ ፡ ጥሪቶ ፡ ወገራውኒሁ ። ወበውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ከነ ፡ ውእቱ ፡
ባዕል ፡ ይኔጽር ፡ እመስኮተ ፡ ቤቱ ፡ ላዕለ ፡ ቤታ ፡ ለይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ወሰምዓ ፡ ቃሎ ፡
ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሶበ ፡ ይቤ ፡ ዝንቱ[6] ፡ ሕፃን ፡ ይወርስ ፡ ንዋዮ ፡‖ለዝንቱ ፡
ብእሲ[7] ፡ ባዕል ፨ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዘንተ ፡ በጽሐ ፡ ላዕሌሁ ፡ ኀዘን ፡ ዐቢይ ፡ ወኮነ ፡ የኃ
ሥሥ ፡ ምክንያተ ፡ ከመ ፡ ይቅትሎ ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ወኮነ ፡ *እግዚአብሔር ፡ የዓቅቦ[8] ፡
ለውእቱ ፡ ሕዓን ፡ በትንብልናሁ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ወሶበ ፡ ኮነ ፡ መዋዕሊ
ሁ ፡ ለሕፃን[6] ፡ ፲ዓመት ፡ ኀልቀ ፡ ንዋያ ፡ ለእሙ ፡ ወተመክነየ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ዘውሑ
ደ ፡ ምሕረት ፡ ላዕለ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ወይቤላ ፡ ወልድኪ ፡ ይትለአከኒ ፡ ወአነ ፡ እሴ
ስዮ ፡ ወአለብሶ ፡ ወእሁበኪ ፡ ፳ዲናረ ፡ ወርቅ ። ወሶበ ፡ ሰምዓት ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ዘ
ንተ ፡ ነገረ ፡ እምውእቱ ፡ ባዕል ፡ ተፈሥሐት ፡ በእንተ ፡ ንዴታ ፡ ወወሀበ ፡ ውእቱ ፡ በ

1. O ታድ″ ፡ — 2. O *om.* ወ ፡ — 3. O ዓ″ ፡ ሞ″ ፡ ለ″ ፡ — 4. O ውስቴቱ ፡ ቤ″ ፡ ዘሀ″ ፡ — 5. O ባ″ ፡ ብ″ ፡ — 6. O *om.* — 7. P *om.* — 8. O የ″ ፡ እ″ ፡

ments et elle dit : « O ange de Dieu, Michel! aie pitié de moi! et intercède auprès de Dieu pour la délivrance des tourments où je me trouve et qui me sont arrivés aujourd'hui; car ta faveur est grande auprès de Dieu. » Pendant qu'elle disait ces paroles, il se fit une lumière dans la maison où elle était, et à l'instant même, elle fut délivrée de ses souffrances et mit au monde un enfant de bel aspect. Alors l'ange glorieux, Michel, descendit du ciel et bénit le nouveau-né, enfant de cette *femme*, et dit : « Ainsi a parlé Dieu : cet enfant héritera les biens de cet homme riche qui est sans pitié, toutes ses richesses et ses terres. » En ce moment, ce riche portait les yeux, d'une fenêtre de sa maison, sur la maison de cette femme, et il entendit la voix de l'ange glorieux Michel quand celui-ci disait : « Cet enfant héritera les biens de ce riche. » Quand il eut entendu cela, une grande tristesse vint sur lui, et il cherchait un prétexte pour tuer cet enfant. Mais Dieu protégeait cet enfant, grâce à l'intercession de l'ange glorieux, Michel. L'enfant ayant atteint l'âge de dix ans, les ressources de sa mère vinrent à manquer. Alors ce riche qui avait peu de pitié, imagina un expédient contre cette femme; il lui dit : « Que ton fils me serve et je le nourrirai, le vêtirai et je te donnerai, à toi, 20 deniers d'or. » En entendant ces paroles de la part de ce riche, la femme se réjouit à cause de sa pauvreté. Le riche lui donna 20 deniers d'or et elle lui donna

ዕል[1] ፡ ፳ዲናረ ፡ ወርቅ ፡ ወወሀበ ፡ ወልዳ ፨ ወሶበ[2] ፡ ነሥአ ፡ ተፈሥሐ ፡ ዐቢየ ፡ ፍሥ
ሐ ፡ ወይቤ ፡ በነፍሱ ፡ ናሁ[1] ፡ ተፈጸመ ፡ ሊተ ፡ ዘእፈቅድ ፨ ወእምዝ ፡ ገብረ ፡ ሣፁነ ፡
ዘዕፅ ፡ በአምጣነ ፡ ቆሙ ፡ ለሕፃን ፡ ወአብኦ ፡ ውስተ ፡ ሣፁን ፡ *ለውእቱ ፡ ሕጻን[1] ፡ ወ
አፀወ ፡ ላዕሌሁ ። ወፆሮ ፡ እስከ ፡ ባሕር ፡ ወወረዎ ፡ ውስቴታ ፡ ለሣፁን ፡ ወከማሁ ፡ መ
ራሁቶሂ ፡ ለሣፁን ፡ ወረዎ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወበፈቃዱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኮነ ፡ የሐው
ር ፡ ውእቱ ፡ ሣፁን ፡ መልዕልተ ፡ ገጸ ፡ ማይ ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ መርሶ ፡ አሐቲ ፡
ሀገር ፡ እንተ ፡ ርኁቅት ፡ እምባሕር ። ወሀሎ ፡ ፩ኖላዌ ፡ አባግዕ ፡ ኮነ ፡ የዓቅብ ፡ ወይሬ
ኢ ፡ አባግዒሁ ፡ ቅሩብ ፡ እምባሕር ፡ ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ለውእቱ ፡ ሣፁን ፡ ውስተ ፡ ባሕ
ር ፨ ነሥአ ፡ ወወሰዶ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ወኮነ ፡ ይሔሊ ፡ እፎ ፡ ያርኅዎ ፡ ለውእቱ ፡ ሣ
ፁን ፨ ወእንዘ ፡ ዘንተ ፡ ይሔሊ ፡ ወደየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕሊና ፡ ውስተ ፡ ልቡ ፡ ከ
መ ፡ ይሖር ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወበጊዜሃ ፡ ሖረ ፡ ወረከበ ፡ ለ፩ብእሲ ፡ እንዘ ፡ ያሠግር ፡
ዓሣ ፨ ወይቤሎ ፡ ኖላዊ ፡ አባግዕ ፡ ለውእቱ ፡ መሠግር ፡ ደይ ፡ መርበብተ ፡ ውስተ ፡ ባ
ሕር ፡ በስምየ ፡ ወዘተሠግረ ፡ እምዓሣ ፡ አነ ፡ እሁበከ ፡ ሤጦ ፨ ወገብረ ፡ መሠግር ፡ በ
ከመ ፡ ይቤሎ ፡ ወወዕአ[3] ፡ ዓሣ ፡ ዓቢይ ፡ ውስተ ፡ መርበብት ፡ ወወሀቦ ፡ ሤጦ ፡ ወነሢ
አ ፡ ሖረ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ወጠብሖ ፡ ከመ ፡ ይጥብሶ ፡ በእሳት ፡ ወይብላዕ ፡ ውእቱ ፡ ወ
ሰብአ ፡ ቤቱ ፡ ወሶበ ፡ ሠጠጠ ፡ ከርሦ ፡ ለውእቱ ፡ ዓሣ ። ረከበ ፡ በውስቴቱ ፡ መራኁ
ተ ፡ *ወይቤ ፡ በነፍሱ ፡ ዮጊ ፡ ዝንቱ ፡ መራኁት ፡ ዘዝንቱ ፡ ሣፁን ፡ ውእቱ ፡ ወሶበ ፡ አ
ብኦ ፡ መራኁተ[1] ፡ ውስተ ፡ ስቍረቱ ፡ ለሣፁን ፡ ተርኅወ ፡ ፍጡነ ፡ ወአንከረ ፡ *ኖላዊ ፡

1. O *om.* — 2. P ወ. — 3. sic O et P.

son enfant. Quand il *le* prit, il ressentit une grande joie et il dit en lui-même : « Voici accompli pour moi ce que je désirais. » Ensuite il confectionna un coffre de bois à la taille de l'enfant et fit entrer l'enfant dans le coffre qu'il referma sur lui. Il le porta jusqu'à la mer et y jeta le coffre; et aussi la clef du coffre, il la jeta à la mer; mais, par la volonté de Dieu, ce coffre flottait à la surface de l'eau; enfin il parvint au port d'une ville éloignée de la mer. Il y avait un berger de moutons qui gardait et paissait ses moutons tout près de la mer. Ayant vu ce coffre sur la mer, il *le* prit, et le porta à sa maison; et il réfléchissait comment il ouvrirait le coffre; pendant cette réflexion, Dieu lui jeta dans l'âme la pensée d'aller à la mer; aussitôt il y alla et rencontra un homme qui prenait des poissons. Le gardeur de moutons dit à ce pêcheur : « Jette le filet dans la mer à mon intention, et ce qui se prendra de poisson, je t'en donnerai le prix. » Le pêcheur fit comme il lui avait dit; un grand poisson ayant pénétré dans le filet, le berger le lui paya et, le prenant, alla chez lui; puis il le découpa pour le faire cuire au feu et en manger, lui et les gens de sa maison. Mais, pendant qu'il fendait le ventre de ce poisson, il y trouva une clef, et il se dit en lui-même : « Peut-être cette clef est-elle celle de ce coffre »; et quand il introduisit la clef dans le trou du coffre, celui-ci s'ouvrit subitement. Le berger fut extrêmement

ፈድፋደ[1] ፡ ወረከበ ፡ በውስተ ፡ ሣፁን ፡ ለውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ዘፈቀደ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ቀ
ቲሎቶ ። ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ተፈሥሐ ፡ *ቦቱ ፡ ዐቢየ ፡ ፍሥሐ[2] ፡ ወሰመዮ ፡ ባሕራን ፡ በ
* P f. 120 a እንተ ፡ ዘረከቦ ፡ በውስተ[3] ፡ ባሕር ፡ ወኮነ ፡ በኀቤሁ ፡ በከመ ፡ ወልዱ ፡ ወመ*ጠነ[4] ፡ ፍኖ
ትሰ ፡ እምነ ፡ ሀገር ፡ ዘተወልደ ፡ ባቲ ፡ ሕፃን ፡ እስከ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ዘይነብር ፡ ውስቴ
ታ ፡ ኖላዌ ፡ አባግዕ ፡ ፲መዓልተ ። ወእምድኅረ ፡ ብዙኃ ፡ መዋዕል ፡ ፈቀደ ፡ ውእቱ ፡
ባዕል ፡ *ዘአልቦ ፡ ምሕረተ[5] ፡ ከመ ፡ ይሑር ፡ ወይንግድ ፡ በጸሐ ፡ በንግደቱ ፡ ኀበ ፡ ኖላ
ዌ ፡ አባግዕ ፡ ጊዜ ፡ የዓርብ ፡ ፀሐይ ። ወይቤሎ ፡ ለኖላዊ ፡ ዮጊ ፡ በኀቤከ ፡ መከን ፡ ነ
ኃድር ፡ ውስቴቱ ፡ እስከ ፡ ሳኒታ ፡ እሁበከ ፡ ዐስበከ[2] ። ወአብአ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ ፡ ለባዕ
ል ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ወኮነ ፡ ኖላዊ ፡ ይጼውዖ ፡ ለወሬዛ ፡ በስሙ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አባሕ
ራን ፡ ሶበ[6] ፡ ይትለአኮ ፡ በግብሩ ፡ ወባዕልሰ ፡ ሶበ ፡ ሰምዖ ፡ ለዝንቱ ፡ ስም ፡ ተስእሎ ፡
ለኖላዊ ፡ ወይቤሎ ፡ ዝንቱ ፡ ወልድከኑ ፡ ወይቤሎ ፡ እወ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ ረከብክዎ ፡ ለ
ዝንቱ ፡ ወሬዛ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ሕፃን ፡ ንኡስ ፡ ውስተ ፡ ሣፁን ፡ በውስተ ፡ ባሕር ። ወነ
* O f. 10 a ሣእክዎ ፡ ወሐፀንክዎ ፡ ሊተ ፡ ከመ ፡ ወል*ድ ፡ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ዘአል
ቦ ፡ ምሕረት ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ኀዘነ ፡ *ፈድፋደ ፡ በልቡ[7] ፡ ወአእመረ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ሕፃ
ን ፡ ዘወረዎ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ከመ ፡ ይቅትሎ ። ወበሳኒታ ፡ ፈቀደ ፡ *ውእቱ ፡ ባዕ
ል[8] ፡ ከመ ፡ ይሑር ፡ ወአመክነየ ፡ ምክንያተ ፡ ሰይጣናዌ ። ወይቤሎ ፡ ለኖላዊ ፡ እፈ
ቅድ ፡ እምኔከ[9] ፡ ተሀበኒ ፡ ዘንተ ፡ ወልደከ ፡ ከመ ፡ እፈንዎ ፡ ለመልእክት ፡ ኀበ ፡ ቤ

1. O ፈ″ ፡ ኖ″ ፡ — 2. O *om.* — 3. O ው″ ፡ — 4. O *om.* ወ ፡ — 5. O — ቦቱ ፡ — ት ፡ — 6. mss. (O, P) ወሶበ. — 7. O በ″ ፡ ፈ″ ፡ — 8. O *om.* — 9. O *add.* ከመ ፡

surpris, et dans le coffre trouva cet enfant que le riche avait voulu tuer. L'ayant vu, il en ressentit une grande joie et le nomma Bâḥrân, parce qu'il l'avait trouvé dans la mer. L'enfant vécut près de lui comme son fils. Quant à la longueur du chemin de la ville où était né l'enfant jusqu'à la ville où demeurait le berger de moutons, *elle était* de dix journées. Après de nombreux jours, le riche sans pitié voulut partir en voyage. Dans son voyage il arriva chez le berger de moutons au moment du coucher du soleil. Et il dit au berger : « Peut-être as-tu une place où nous pourrions rester jusqu'à demain; je t'en donnerai le prix. » Le berger introduisit le riche dans sa demeure. Le berger appelait le jeune garçon par son nom, disant : « ô Bâḥrân » lorsque celui-ci le servait. Le riche, en entendant ce nom, fit des questions au berger et lui dit : « Est-ce ton fils? » Il lui dit : « Sans doute; car j'ai trouvé ce jeune garçon, alors qu'il était petit enfant, dans un coffre, en mer. Je l'ai pris, et l'ai élevé pour moi comme un fils. » En entendant ces paroles, ce riche sans pitié s'attrista profondément en lui-même, et reconnut que c'était l'enfant qu'il avait jeté à la mer pour le faire mourir. Le lendemain, ce riche voulut partir; il imagina un prétexte satanique et dit au berger : « Je te demande de me donner cet enfant, le tien, afin que je l'envoie pour un message, chez

ትየ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡ ትትበሀል ፡ እገሊት ፡ ወናሁ ፡ ዓስቡ ፡ ፳ዲናረ ፡ ወርቅ ፡ እሁበከ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ ረሳእኩ ፡ ግብረ ፡ ውስተ ፡ ቤትየ ፨ ወተፈሥሐ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ ፡ በእንተ ፡ ወርቅ ፡ ወጸውዖ ፡ ለውእቱ ፡ ወሬዛ ፡ ወይቤሎ ፡ አወልድየ ፡ ባሕራን ፡ ነዓ ፡ ከመ ፡ ይፌኑከ ፡ ዝንቱ ፡ ብእሲ ፡ ክቡር ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ *በእንተ ፡ ግብረ ፡ ቤቱ[1] ፡ ወትገብእ ፡ ውስተ ፡ ቤትየ ፡ በሰላም ፡ ወይቤሎ ፡ አሆ ፡ አቡየ ፡ ዘትኤዝዘኒ ፡ አነ ፡ እገብር ፨ ወበጊዜሃ ፡ ጸሐፈ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ መልእክተ ፡ ኀበ ፡ መጋቢሁ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ በጊዜ ፡ ትትነበብ ፡ ዛቲ ፡ መልእክት ፡ ቅትሎ ፡ ለዘይጸውራ ፡ ወስሙ ፡ ባሕራን ፡ ወግድፎ ፡ ውስተ ፡ ግብ ፡ ወኢየአምር[2] ፡ መኑሂ ፡ *ዘንተ ፡ እስከ[3] ፡ እገብእ ፡ በሰላም ፨ ወጸሐፈ[1] ፡ ውስተ ፡ መልእክቱ ፡ ትእምርተ ፡ በማዕከሌሁ[4] ፡ ወማእከለ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ወሐተማ ፡ ለመልእክቱ ፡ ወወሀበ ፡ ለባሕራን ፡ ወሀቦ[1] ፡ ስንቀ ፡ ለፍኖቱ ፡ ወሖረ ፡ ወእንዘ ፡ *የሐውር ፡ ውእቱ[5] ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ ወተረፈ ፡ ማእከሌሁ ፡ ወማእከለ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ አሐቲ ፡ ዕለት ፡ ወናሁ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ በጽሐ ፡ ኀቤሁ ፡ እንዘ ፡ ይጼዕን ፡ ዲበ ፡ ፈረስ ፡ በአምሳለ ፡ ሐራ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤሎ ፡ ሀሎ[1] ፡ ምንት ፡ ዘምስሌከ ፡ ወይቤሎ ፡ ሀሎ ፡ ምስሌየ ፡ መልእክት ፡ እምኀበ ፡ ብእሲ ፡ ባዕል ፡ ፈነወኒ ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ ውስተ ፡ ሀገረ ፡ እገሊት ፡ ወይቤሎ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ አርእየኒ ፡ ይእተ ፡ መልእክተ ፡ ፈርሃ ፡ እምኔሁ ፡ ባሕራን ፡ ወወሀቦ ፡ መልእክተ ፡ ወመልአክሰ ፡ ነፍሐ ፡ ውስተ ፡ ክርታስ ፡ ወደምሰሰ ፡ ኵሎ[6] ፡ ዘጽሑፍ ፡ ውስቴቱ ፡ ወመልአክሰ ፡

1. O *om.* — 2. O *add.* እንከ ፡ — 3. O laissé en blanc. — 4. O — ሌሆሙ ፡ les deux mots suivants sont identiques dans les deux mss. : la leçon paraît douteuse. — 5. O ው" ፡ የ" ፡ — 6. O ውስተ ፡ ኵሉ ፡

moi, à la ville qui se nomme une telle; voici son salaire, vingt deniers d'or que je te donne; car j'ai oublié quelque chose chez moi. » Le berger fut très heureux à cause de l'or; il appela ce jeune garçon et lui dit : « Mon fils Bâḥrân, ici, que cet homme illustre t'envoie chez lui au sujet d'une affaire domestique; puis tu reviendras en paix dans ma demeure. » Et il dit : « Oui, mon père; ce que tu m'ordonnes, je *le* ferai. » Aussitôt le riche écrivit une lettre pour son intendant en ces termes : « A l'instant où sera lue cette lettre, tue celui qui l'apportera; il se nomme Bâḥrân; puis jette-le dans une fosse pour que personne ne le sache, jusqu'à mon heureux retour. » Il inscrivit sur sa lettre le signe *convenu* entre eux deux, scella sa lettre, la remit à Bâḥrân et lui donna des provisions pour sa route. *Bâḥrân* partit. Pendant qu'il cheminait sur la route, et qu'il restait un jour encore avant qu'il n'atteignît la ville, voici que l'ange glorieux, Michel l'archange, arriva vers lui, monté sur un cheval, semblable à un soldat de l'empereur, et il lui dit : « Qu'est-ce que tu as avec toi? » Il dit : « J'ai avec moi une lettre d'un homme riche qui m'a envoyé chez lui, dans telle ville. » L'ange glorieux, Michel, lui dit : « Fais-moi voir cette lettre. » Bâḥrân eut peur de lui et lui donna la lettre. L'ange souffla sur le papier et effaça tout ce qui s'y trouvait écrit; puis

ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ጸሐፈ ፡ በእዴሁ ፡ ንጽሕት ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ክርታስ ፡ እንዘ ፡ ይ
ብል ። አነ ፡ ውእቱ ፡ እገሌ ፡ ባዕል ፡ ፈነውኩ ፡ ኀቤክሙ ፡ ጸዋሬ ፡ ዝንቱ ፡ መልእክ
ት ፡ ዘስሙ ፡ ባሕራን ፡ በጊዜ ፡ ትትነበብ ፡ ዛቲ ፡ መልእክት ፡ አስተዋስብዋ ፡ ለወለትየ ፡
እገሊት ፡ ሎቱ ። እስመ ፡ አነ ፡ ወሀብኩ ፡ ኵሎ ፡ ንዋይየ ፡ ቤትየ ፡ ወገራውህየ ፡ ወኢት
* P f. 120 b ጽንሕኒ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እጐነዲ ፡ በንግደትየ ። ወዘፈቀደ ፡ ይግበር ፡ በቤት*የ ። እስመ ፡
አነ ፡ ወሀብኩ ፡ ሥልጣነ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ንዋይየ ፡ ወዛቲ ፡ ትእምርት ፡ ማእከሌየ[1] ፡ ወማእከ
ሌከ ። *አመጋቤ ፡ ቤትየ[2] ፡ አመጋቤ ፡ ዘአየ ፡ እገሌ ፡ ወሐተማ ፡ መልአክ ፡ ክቡር[3] ፡ ሚ
ካኤል ፡ ወወሀቦ ፡ ለባሕራን ። ወይቤሎ ፡ ሖር ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ ለባዕል ፡ ወሀብ ፡ ዘንተ ፡
መልእክተ ፡ ለመጋቢሁ ፡ ወኢትንግሮ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ረከብኩከ ፡ በውስተ ፡ ፍኖት ፡ ወ
ወለጥኩ ፡ ዘንተ ፡ መልእክተ ፡ ከመ ፡ ኢይቅትልከ ። ወይቤሎ ፡ አእግዚእየ[4] ፡ ኵሎ ፡
ዘአዘዝከኒ ፡ አነ ፡ እገብር ፡ ወሖረ ፡ ባሕራን ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወተ
ስእለ ፡ በእንተ ፡ ቤቱ ፡ ለባዕል ፡ እገሌ ። ወአብጽሕዎ ፡ ኀቤሁ ፡ ወወሀቦ ፡ ለመጋቤሁ ፡
መልእክቶ ። ወሶበ ፡ አንበባ ፡ ለበወ ፡ ውእቱ ፡ ዘውስቴታ ፡ ወአእመረ ፡ ትእምርቶ ።
ከመ ፡ እሙን ፡ ውእቱ ፡ ወበውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ገብሩ ፡ ሎቱ ፡ ለባሕራን ፡ ከብካበ ፡ ዓቢየ ፡
ምስለ ፡ *ወለተ ፡ ባዕል[5] ፡ በአክሊል ፡ ዘሰብሳብ ፡ በውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በቅድ
መ ፡ ቤተ ፡ መቅደሱ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወነበሩ ፡ በውስተ ፡ ፍሥሐ ፡ ከብካብ ፡ መጠ
ነ ፡ ፵መዓልት ፡ ወበተፍጻሜተ ፡ ውእቱ ፡ ከብካብ ፡ ገብአ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ኀበ ፡ ሀገ

1. O ዘማ″ ፡ — 2. O *om.* — 3. P *om.* — 4. O እግዚ″ ፡ ኢ.የየ. — 5. O — ቱ ፡ ለባ″.

l'ange glorieux, Michel, écrivit de sa main pure sur ce papier en ces termes : « Moi, le riche un tel, je vous envoie le porteur de cette lettre; il s'appelle Bâḥrân; une fois cette lettre lue, donnez-lui en mariage ma fille une telle; car je lui donne toutes mes richesses, ma maison et mes terres; ne m'attendez pas, car je demeurerai longtemps en voyage. Qu'il fasse dans ma maison ce qu'il veut, car je *lui* ai donné pouvoir sur toute ma fortune. Et voici le signe *convenu* entre moi et toi, intendant de ma maison, mon intendant un tel. » L'ange glorieux Michel la scella, la donna à Bâḥrân et lui dit : « Va à la maison du riche et donne cette lettre à son intendant; mais ne lui dis pas que je t'ai rencontré dans ce chemin ni que j'ai changé cette lettre, de peur qu'il ne te tue. » Et *Bâḥrân* lui dit : « O mon Seigneur, tout ce que tu m'ordonnes, je *le* ferai. » Et Bâḥrân marcha jusqu'à ce qu'il parvînt à cette ville et il prit des informations sur la maison du riche un tel; on l'y mena, et il donna sa lettre à l'intendant. L'ayant lue, celui-ci en comprit le contenu et reconnut que le signe du *riche* était vrai, *authentique*. Aussitôt, on célébra les noces grandioses de Bâḥrân avec la fille du riche, avec *le rite de* la couronne nuptiale dans l'église, en face du sanctuaire de Dieu. On demeura dans la joie des noces l'espace de 40 jours, et à la fin de ces noces, le riche revint à sa ville. En entendant le bruit des réjouissances et de la joie,

ሩ ፡ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ድምፀ ፡ ተውኔት ፡ ወፍሥሐ ፡ ወተስእለ ፡ ወይቤ ፡ ምንት ፡ ውእ
ቱ ፡ ዘዕሰምዕ ፡ ወቦ ፡ እምነ ፡ ሰብእ ፡ እለ ፡ ይብልዎ ፡ እስመ ፡ መልእክትከ ፡ በጽሐ ፡ በ
እዴሁ[1] ፡ ለ፩ወሬዛ ፡ ዘስሙ ፡ ባሕራን ፡ ወአዘዝከ ፡ ከመ ፡ ያስተዋስብዋ ፡ ለወለትከ ፡ እ
ገሊት ፡ ወወሀብዋ ፡ ሎቱ ፤ ወናሁ ፡ ፵መዓልት ፡ እንዘ ፡ ይትፌሥሑ ፡ ሌሊተ ፡ ወመዐ
ልተ ፡ በውስተ ፡ ከብካብ ፡ ወወሀብዎ ፡ ኵሎ ፡ ንዋየከ ፡ ወቤተከ ፡ ወአግብርቲከ ፡ ወአእ
ማቲከ ፡ ወኵሎ ፡ ጥሪተከ ፡ በከመ ፡ አዘዝከ ፡ በውስተ ፡ መልእክትከ ። ወሶበ ፡ *ሰምዓ ፡
ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ዘንተ ፡ ነገረ[2] ፡ ከልሐ ፡ በዐቢይ ፡ ቃል ፡ ወወድቀ ፡ ወሞተ ። ወሶቤሃ ፡
ነሥእዎ ፡ ሰይጣናት ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ታሕቲት ፡ *ወወረሶ ፡ ውእቱ ፡ ወሬዛ[3] ፡ ኵ
ሎ ፡ ንዋዮ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ። ወኮነ ፡ ውእቱ ፡ ባሕራ
ን ፡ ወሬዛ ፡ ይገብር ፡ ተዝካሮ[4] ፡ ለመልአከ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ። አ
መ፲ወ፪ለለወርኁ ፡ ወጠየቀ ፡ ውእቱ[5] ፡ ወሬዛ ፡ ባሕራን ፡ ከመ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚ
ካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ። ውእቱ ፡ ዘአስተርአዮ ፡ ሎቱ ፡ ወነፍሐ ፡ ውስተ ፡ መልእክ
ቱ ፡ ወደምሰሰ ፡ ዘጽሑፍ ፡ ውስቴታ ፡ ወጸሐፈ ፡ ሎቱ ፡ ህየን*ቴሁ ። ወእምድኅረዝ ፡ * O f. 10 b
ሐነፀ[6] ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያነ[7] ፡ ሠናይተ ፡ በስሙ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ *ሊቀ ፡
መላእክት[5] ፡ ወሠዐለ ፡ ሥዕሎ ፡ ውስቴታ ፡ ቅድመ[8] ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ወአስተርአየ ፡ እ
ምኔሃ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ወፈውስ ፡ ለድውያን ። ወተሰይመ ፡ ባሕራን ፡ ቀሲ
ሰ ፡ ላዕለ ፡ ይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወኮነ ፡ ይትለአክ ፡ እስከ ፡ ዕለተ ፡ሞቱ ፡ ውእ
ቱ ፡ ወእሙ ፡ ወውሉዱ ፡ ወወረሱ ፡ ሕይወተ ፡ ዘለዓለም ፡ በትንብልናሁ ፡ ለመልአክ ፡

1. P ኀበ ፡ እ″. — 2. P ሶበ ፡ ዘ″ ፡ ነ″ ፡ ሰ′ ፡ ው″ ፡ — 3. O ወወሬ″ ው″ ወረ″ ፡ — 4. O በዓሎ ፡ — 5. O *om.* — 6. O *add.* ሎቱ. — 7. O — ን ፡ — 8. O ውስተ ፡

il questionna en disant : « Qu'est-ce que j'entends? » Il y eut des gens qui lui dirent : « Ta lettre est parvenue par l'intermédiaire d'un jeune homme du nom de Bâḥrân; tu as ordonné qu'on lui donne en mariage ta fille une telle et on la lui a donnée. Voici quarante jours qu'on est en réjouissances nuit et jour pour ces noces. Et on lui a donné toute ta fortune, ta maison, tes esclaves, tes servantes et tous tes biens, comme tu l'avais commandé dans ta lettre. » En entendant ces paroles, le riche poussa un grand cri, s'affaissa et mourut. Aussitôt les démons emportèrent son âme au séol inférieur, *à l'enfer*. Alors ce jeune garçon hérita toute sa fortune selon l'ordre de Dieu, — qu'il soit loué! Ce jeune Bâḥrân avait coutume de faire la mémoire de l'ange glorieux, Michel l'archange, le 12 de chaque mois. Le jeune Bârḥân reconnut que c'était l'ange glorieux, Michel l'archange qui lui était apparu, avait soufflé sur sa lettre, effacé ce qui y était écrit et écrit pour lui *ce qui avait été mis* à la place. Dans la suite, il édifia une belle église sous le vocable de l'ange glorieux, Michel l'archange, et y peignit son image en face du sanctuaire; elle fut la cause de miracles, de prodiges et de guérison pour les malheureux. Bâḥrân, ordonné prêtre de cette église, s'occupa du service divin jusqu'au jour de sa

ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ *ሊቀ ፡ መላእክት[1] ፤ ወበዕለተ ፡ ትንሣኤ ፡ ይሰግድ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ቅድመ ፡ መንበሩ ፡ ለእግዚአብሔር ፨ ወይስእሎ ፡ እንዘ ፡ ይብሎ ፡ እስእለከ ፡ ወአኅሥሥ ፡ እምነ[1] ፡ ሣህልከ ። አአምላኪየ ፡ አነ ፡ ገብርከ ፡ ወላእክከ ፡ ከመ ፡ ትምሐር ፡ ሊተ ፡ ኵሎ ፡ እለ ፡ *ኮኑ ፡ ይገብሩ[2] ፡ ተዝካርየ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡ በእንተ ፡ ኪዳነ[3] ፡ ጽድቅ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ መሐሪ ፡ ወመስተሣህል ፡ ወይሰጠዎ ፡ እግዚአብ
* P f. 121 a ሔር ፡ *ሎቱ ፡ ስብሐት ። ወይቤሎ ፡ አሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ ኀይላት ፡ ሰማያዊያን ፡ ምእመናን ፨ ናሁ ፡ እኤዝዘከ ፡ ከመ ፡ ትጹር ፡ ዲበ ፡ ክነፊከ ፡ ዘእሳት ፡ ኵሎ ፡ ዘይትከሀለከ ፡ ጸዊሮቶ ፡ ፫ጊዜ ፤ ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ሚካኤል ፡ መልአክ ፡ ዘንተ ፡ ተፈሥሐ ፡ ወተኃሥየ ፡ ወጾረ ፡ ዲበ ፡ ክነፊሁ ፡ ፫ጊዜ ፡ እምነ ፡ ሰብእ ፡ ዘይገብሩ ፡ ተዝካሮ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡ ወአኅለፎሙ ፡ ባሕረ[4] ፡ እሳት ፡ ወእሙንቱ ፡ እልፍ ፡ አእላፍ ፡ ወትዕልፊተ ፡ አእላፋት ፡ ዘኢይክልቆሙ ፡ መኑሂ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ባሕቲቱ ፨ ወበእንተዝ ፡ ፍቁራንየ ፡ ይደልወነ ፡ ከመ ፡ ንትጋደል ፡ ወንግበር ፡ ተዝካሮ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ በከመ ፡ ክሂሎትነ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘይሁብ ፡ ጽዋዓ ፡ ማይ ፡ ቈሪረ ፡ በስሙ[5] ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ[6] ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፤ *በወንጌል ፡ ቅዱስ[7] ፡ ወንስእል ፡ ምሕረቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በትንብልናሁ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ከመ ፡ ያድኅነነ ፡ እመሣግሪሁ ፡ *ለሰይጣን ፡ ርጉም[8] ፡ ወያርኅቅ ፡ እምኔነ ፡ ኵሎ ፡ ሕማመ ፡ ወብድብደ ፡ ወያብዝኅ[9] ፡ ፍሬያተ ፡ ምድርነ ፡ ወይርድአነ[10] ፡ ለገቢረ ፡ ሥምረቱ ፡ ወይ

1. O *om.* — 2. O ይ'' ፡ ኮኑ ፡ — 3. P ኪዳንከ. — 4. P በባ''. — 5. O *om.* — 6. O *add.* ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ — 7. O *om.* P *add.* ንሕነ. — 8. O — ጣዖት ፡ ርኩሳን. — 9. Mss. ወያበ'' ፡ — 10. Mss. ወይረ'' ፡

mort, lui, sa mère et ses enfants, et ils héritèrent la vie éternelle par l'intercession de l'ange glorieux, Michel l'archange. Et au jour de la résurrection l'ange glorieux Michel se prosternera devant le trône de Dieu et lui adressera sa demande ainsi : « Je te supplie et je demande de ta clémence, ô mon Dieu, moi, ton serviteur et ton ministre, que tu fasses miséricorde, pour moi, à tous ceux qui faisaient ma mémoire sur terre, à cause de ta véritable promesse; car tu es miséricordieux et clément. » Et Dieu, — qu'il soit loué! — lui répondra et lui dira : « O Michel, chef des milices célestes fidèles, voici, je t'ordonne de porter sur ton aile de feu tout ce qu'il te sera possible de porter, trois fois. » En entendant cela, l'ange Michel se réjouira et exultera et portera sur son aile, trois fois, la partie des hommes qui faisaient sa mémoire sur terre et les fera passer sur la mer du feu; ils seront dix mille milliers et des myriades de milliers; personne ne les compterait sinon Dieu seul. Et par conséquent, nos bien-aimés, il nous faut nous adonner à l'ascétisme et faire la mémoire de l'ange glorieux, Michel l'archange, selon notre pouvoir, et même en donnant un verre d'eau fraîche en son nom, comme dit Notre-Seigneur, — qu'il soit loué! — dans le saint évangile. Nous implorons la miséricorde de Dieu par l'intercession de l'ange glorieux, Michel, pour qu'il nous sauve des filets du

ስረይ ፡ ለነ ፡ ኃጣውኢነ ። ወያዕርፍ ፡ ነፍሶሙ ፡ ለእለ ፡ ሞቱ ፡ እምኔነ ፡ ወይሚጠሙ ፡ ለእለ ፡ ነገዱ ፡ አበዊነ ፡ ወአኃዊነ[1] ፡ ውስተ ፡ አብያቲሆሙ ፡ በዳኅና ፡ ወበሰላም ፨ ወይረሲ ፡ ፍቅረ ፡ ማእከሌነ ፡ ወያጽንዓነ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ፡ እስከ ፡ ነፋስ ፡ ደኃሪት ፡ ወያጽንዖ[2] ፡ ለፍቁሩ ፡ ዲበ ፡ መንግሥቱ ፡ ለብዙኃ ፡ ዓመታት ፡ ወለነዊኃ ፡ ክራማት ፡ ወይምትሮሙ ፡ ለጸላእቱ ፡ *እምቅድሜሁ ፡ ፍጡነ[3] ፡ ወበደኃሪ[4] ፡ ይረሲ[5] ፡ ማኅደሮ ፡ ምስለ ፡ ሰማዕታት ፡ ቅዱሳን ፡ ወነገሥት ፡ ጻድቃን ፡ አሜን ፨ ወብዙኃት ፡ ተአምራቲሁ ፡ ለዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ዘኢይትኌለቍ ። ትንብልናሁ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨

[ሰላም ፡ ለሚካኤል ፡ መሐሪ ፡ ውእቱ ፨
ወተአዛዚ ፡ ለሰብእ ፡ በዲበ ፡ ሠናይቱ ፨
ለቀርነ ፡ ዝንቱ ፡ መልአክ ፡ በድምፀ ፡ ንፍሐቱ ፨
በከመ ፡ ኮነ ፡ ቀዳሚ ፡ ውስተ ፡ ሰማያት ፡ ዕርገቱ ፨
ለእግዚአብሔር ፡ ይከውን ፡ ዳግመ ፡ ምጽአቱ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ ዮስጦስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፮ ። ዝንቱ ፡ አብ ፡

1. O *om.* — 2. P espace en blanc suivi de : ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡ — 3. O ፍ'' ፡ እ'' ፡ — 4. O ወበደኃሪት ፡ መዋዕል. — 5. Mss. ይሬሲ ፡

Satan maudit, et éloigne de nous toute souffrance et peste, qu'il multiplie les fruits de notre terre, et nous aide à accomplir sa volonté; qu'il nous pardonne nos péchés; qu'il donne le repos à l'âme de ceux qui meurent d'entre nous; qu'il fasse revenir nos pères et nos frères qui sont en voyage, dans leurs demeures, en santé et en paix; qu'il mette l'affection entre nous; qu'il nous affermisse dans la foi orthodoxe jusqu'au dernier souffle, qu'il fortifie le roi.... [1] dans son règne, pour de nombreuses années et de longues années, qu'il taille vite en pièces ses ennemis devant lui, et qu'à la fin il place son séjour près des saints martyrs et des rois justes. Amen! Les nombreux prodiges de cet ange glorieux, Michel l'archange, sont incalculables. Que son intercession soit accordée à nous dans les siècles des siècles. Amen!

Salut à Michel, il est miséricordieux et préposé au bonheur des hommes. Au son du souffle de la trompette de cet ange, comme fut jadis son ascension aux cieux, ainsi sera la seconde venue de Dieu.

En ce jour aussi, mourut le saint père Juste, patriarche de la ville d'Alexandrie; il est dans le nombre des pères patriarches, le sixième. Ce père

1. Le nom est en blanc.

ኮነ ፡ *ብእሲ ፡ ክቡር ፡ ማእምር ፡ ወውእቱ ፡ እምሰብአ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ። ዘአጥመቆ[1] ፡ ቅዱስ ፡ ማርቆስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ምስለ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ፡ ወካልኣን[2] ፡ ብዙኃን ። ወእምዝ ፡ ሤሞ ፡ አናጕንስጢስ ፡ ወሤሞ ፡ አንያኖስ ፡ ዲያቆነ ፡ ፍጹመ ፡ ወእምዝ ፡ ሤሞ ፡ ቀሲሰ ፡ በካልእ ፡ ጊዜ ። ወልህቀ ፡ ውስተ ፡ ሕገ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወአእመረ ፡ ኵሎ ፡ መጻሕፍተ ። ወኮነ ፡ ወትረ ፡ ይነብር ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ አንያኖስ ፡ ወይሜህሮሙ ፡ ለሕዝብ ፡ ወያጸንዖሙ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ብሪምዩ[3] ፡ ነሥእዎ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ዘእንበለ ፡ ፈቃዱ ። ወሤምዎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወዓቀባ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን[4] ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ በኵሉ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ በሠናይ ፡ ተዓቅቦ ፡ ወረዓየ ፡ መርዔቶ ፡ በከመ ፡ ይደሉ ። ወእምዝ ፡ ነበረ ፡ ዲበ ፡ መንበረ ፡ ማርቆስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ፲ወ፪ዓመተ ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ፡ በርሥዕና ፡ ሠናይት ፡ ወአሥመሮ ፡ ለአምላክነ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለዮስጦስ ፡ ማርቆስ ፡ ዘአጥመቆ ፨
ምስለ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ፡ በተላጽቆ ፨
ረሲዮ ፡ በንጽሕ ፡ ወበቅድስና ፡ ልሒቆ ፨
በዛቲ ፡ ዕለት ፡ *አመ ፡ ድድቀ ፡ ኵሉ ፡ ተዳደቆ ፨
ለፈጣሪሁ ፡ ወሀቦ ፡ ዘአርብሐ ፡ ወርቆ[5] ፨]

1. O, P ብእሴ ፡ ማእምረ ፡ ወክቡረ ፡ እምሰብአ ፡ እ″ ፡ ወአጥመቆ ፡ — 2. O, P *add.* ሰብእ ፡ — 3. O ባርምዩ ፡ P ባሪምዩ ?. — 4. O, P *om.* avec le ዘ suiv. — 5. O ዘአልቦ ፡ ናፍቆ ። በድሮ ፡ ፈጸመ ፡ ወሰለጠ ፡ ጸሕቆ ።

était un homme savant et illustre parmi les habitants de la ville d'Alexandrie. Il fut baptisé du baptême chrétien par saint Marc évangéliste ainsi que son père et sa mère et un grand nombre d'autres personnes. Puis il l'ordonna lecteur, et Anyânos l'ordonna diacre parfait, puis prêtre dans un autre temps, *successivement*. Il grandit dans les préceptes de l'Église et sut toutes les Écritures. Il demeurait constamment près de saint Abbâ Anyânos, enseignait le peuple et le fortifiait dans la foi orthodoxe. A la mort du père abbâ Berimyu[1], on prit ce père contre son gré et on l'institua patriarche de la ville d'Alexandrie. Il garda de belle manière l'église de Dieu dans tout le pays d'Égypte et fit paître comme il faut son troupeau. Après qu'il eut demeuré sur le trône de Marc l'évangéliste douze années, il mourut paisiblement dans une belle vieillesse et plut à notre Dieu. La prière et la bénédiction de ce saint soient avec nous! Amen.

[Salut à Juste que Marc baptisa avec son père et sa mère tout ensemble. Ayant vieilli dans la pureté, et gagné en âge dans la sainteté, en ce jour où l'accident commun, *la mort*, lui arriva, à son créateur il remit son or qu'il avait fait fructifier.]

1. P Bârimyu; O Bârmyu (*Primus*).

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ[1] ፡ አብ ፡ ቄርሎስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፷ወ፯ ። ዝንቱ ፡ አብ ፡ ሶበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ገብረ ፡ ክርስቶስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘእምቅድሜሁ ፡ ተሰናአው ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶሳት ፡ ወሊቃውንተ ፡ ሕዝብ ፡ ወዓርጉ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ በገዳመ ፡ አስቄጥስ ፡ ወነበሩ ፡ ፪አውራኀ ፡ እንዘ ፡ የሐትቱ ፡ በእንተ ፡ ዘይደልዎ ፡ ለዛቲ ፡ ሢመት ፡ ክብርት ። ወሀሎ ፡ በደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡ ከማ ፡ ብእሲ ፡ ጻድቅ ፡ ዘስሙ ፡ ገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ ኮነ ፡ ይሬኢ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወአስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወይቤሎ ፡ ንግሮሙ ፡ ለኤጲስ ፡ ቆጶሳት[2] ፡ ኢትሕዝኑ ፡ እስመ ፡ ናሁ ፡ ሀሎ ፡ በማእከሌክሙ ፡ በደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ ዘይደልዎ ፡ ለዛቲ ፡ ሢመት ፡ ክብርት ፡ ዘስሙ ፡ ጋአርጊ ። ወሶቤሃ ፡ ነገሮሙ ፡ ቅዱስ ፡ ገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ *ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ወአኀዝዎ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ዘእንበለ ፡ ፈቃዱ ፡ ወሤምዎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ። ወበርሃት ፡ ቦቱ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወተፈሥሑ[3] ፡ ኵሎሙ ፡ ሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ በሢመቱ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ኮነ ፡ ማእምረ ፡ ፈድፋደ ፡ ወሤመ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶሳተ ፡ ወቀሳውስተ ፡ ወዲያቆናተ ፡ ወሐደሰ[4] ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናተ[5] ፡ ብዙኃተ ። ወበሢመቱ ፡ ሤመ ፡ ፩ጳጳሰ ፡ ለብሔረ ፡ O 11 b

1. O, P *add.* ቅዱስ — 2. O, P *add.* ወበሎሙ ፡ — 3. O, P *add.* ቦቱ ፡ — 4. A ወአሐደሰ ፡ (O *om.* avec tout ce qui suit jusqu'à ኀበ p. 600. — 2. et *add.* ወጳጳሳተ ፡ በብሔረ ፡ ኢትዮጵያ ። ወተሐፅነ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ በ). — 5. O, P — ተ.

En ce jour, également mourut Abbâ Cyrille, patriarche de la ville d'Alexandrie; dans le nombre des Pères patriarches, il est le 67ᵉ. A la mort du Père Abbâ Gabra Krestos, le patriarche son prédécesseur, les évêques et les anciens du peuple s'entendirent pour monter au monastère de saint Abbâ Macaire, au désert d'Asqêtes (*Scété*), et passèrent deux mois à chercher qui conviendrait pour cette honorable fonction. Or il y avait dans le monastère de saint Abbâ Yoḥannes Kamâ, un homme juste, nommé Gabra Iyasus, qui était voyant par l'Esprit-Saint. Il lui apparut un ange de Dieu qui lui dit : « Parle aux évêques *et dis-leur :* « Ne vous affligez pas, car, voici, au milieu de vous, dans le monastère de saint Abbâ Macaire, est celui qui convient à cette honorable fonction; son nom est Gâʿargi (*George*). » A l'instant saint Gabra Iyasus leur tint ce langage et ils prirent ce père, malgré lui, et l'instituèrent patriarche de la ville d'Alexandrie. L'église en fut éclairée. Ce fut, à son sujet, une joie générale chez le peuple chrétien du pays d'Égypte pour son institution, car il était fort instruit; il ordonna des évêques, des prêtres et des diacres, et renouvela de nombreuses églises. Durant sa charge, il ordonna un métropolitain pour le pays d'Éthiopie; celui-ci se nommait Sâwiros et était frère du mé-

ኢትዮጲያ ፡ *ዘስሙ ፡ ሳዊሮስ ፡ ዘኮነ ፡ እኀወ ፡ ጳጳስ ፡ በብሔረ ፡ ኢትዮጵያ[1] ፡ ወተሐ
ፅነ[2] ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ በህየ ። ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ አባ ፡ ሳዊሮስ ፡ ኀበ ፡ ብሔረ ፡ ኢትዮጲ
P 122 b ያ ፡ ተፈሥሑ ፡ ቦቱ ፡ ፈድፋደ ። ወበእንተ ፡ አእምሮቱ ፡ ወጽድቁ ፡ ሚጠ*ሙ ፡ *ለብ
ዙኃን ፡ ሕዝብ[3] ፡ እምግባር ፡ እኩይ ፡ ወአብአሙ ፡ ውስተ ፡ ንስሓ ፡ ወፈሪሃ ፡ እግዚአብ
ሔር ። ወሀለዎ ፡ ለንጉሥ ፡ ብዙኃት ፡ አንስት ፡ ወከማሁ ፡ ለመኳንንቲሁ ፡ ወበእንተ ፡
A 264 b ትምህርቱ ፡ ሎሙ ፡ ኀደጉ ፡ ኵሎ*ሙ ፡ አንስቲያሆሙ ፡ ወተነስሑ ፡ ፩፩እምኔሆሙ ፡ ወ
ነበሩ[4] ፡ ምስለ ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ። ወሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ ሎቱ ፡ በሢመቱ ፡ ፲ወ፩ዓመት ፡
ወ፫አውራኅ ፡ ወመንፈቀ ፡ *ወአዕረፈ ፡ በሰላም ፡ እምድኅረ ፡ ተመጠወ ፡ ምሥጢራተ ፡
ቅድሳት[5] ። ወጾሩ ፡ ሥጋሁ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ ወአንበርዎ ፡ ምስ
ለ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ለሊቃነ ፡ ጳጳሳት ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለቄርሎስ ፡ ሊቀ ፤
ጵጵስናሁ ፡ ዘኮነ ፡ በትንቢተ ፡ ብእሲ ፡ ጻድቅ ፨
ለዝ ፡ መምህር ፡ እምስብሐተ ፡ ዓለም ፡ ዕሩቅ ፨
በውኂዘ ፡ ቃሉ ፡ ለምለሙ ፡ አዕፁቅ ፤
ወበትምህርቱ[6] ፡ ነበሩ ፡ ደቂቅ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ከዕበ ፡ ኮነ[7] ፡ ብፁዕ ፡ ወንጹሕ ፡ ወረዓዬ ፡ ምሥጢረ ፡ ሰማያት ፡

1. A *om.* — 2. A ወሐነጽነ ፡ — 3. A ለብሕዝቡ (*sic*). — 4. A *om.* — 5. O, P ወእምድኅረ ፡ ተ″ ፡ ም″ ፡ ቅ″ ፡ አዕረፈ ፡ በሳ″. — 6. P ወት″. — 7. O አዕረፈ.

tropolitain du pays d'Éthiopie; il y avait été élevé, chez lui. A l'arrivée de Abbâ Sâwiros dans le pays d'Éthiopie, on en éprouva une grande joie, et, par sa science et sa sainteté, il ramena un grand nombre d'habitants *du pays* d'une conduite mauvaise et les introduisit dans la pénitence et dans la crainte de Dieu. Le roi possédait beaucoup de femmes et, comme lui, ses officiers; grâce aux instructions que *le saint* leur *donna,* ils quittèrent tous leurs femmes, firent chacun sa pénitence, et restèrent avec une seule femme. Quand il (*Cyrille*) fut parvenu, dans sa charge, à 11 ans et 3 mois et demi, après avoir reçu les saints mystères, il mourut paisiblement. On porta son corps au monastère de saint Abbâ Macaire et on le mit avec les corps des Patriarches. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous. Amen.

[Salut, dis-je, à Cyrille, patriarche; son patriarcat eut lieu par la prophétie d'un homme juste. Par le fleuve de la parole de ce maître dépouillé de la louange du monde, bourgeonnèrent des rameaux, et dans son enseignement restèrent ses enfants.

[En ce jour également, c'est[1] le bienheureux, le pur, le voyant du

1. O : mourut.

ላሊበላ ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ሶበ ፡ ወለድዎ ፡ አበዊሁ ፡ ሐፀንዎ ፡ በ
ፈሪሃ ፡ እግዚአብሔር ፨ ወሶበ ፡ ልህቀ ፡ ወበጽሐ ፡ አምጣነ ፡ አከለ ፡ ብእሲ ፡ ሰምዓ ፡
ንጉሥ ፡ እኁሁ ፡ ዘይልህቅ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ይወርስ ፡ መንግሥቶ ፡ ወይነብር ፡ ዲበ ፡
መንበሩ ፡ ቦአ ፡ ላዕሌሁ ፡ ቅንአት ፡ ወፈነወ ፡ *ወጸውዖ ፨ ወሶበ[1] ፡ መጽአ ፡ ወቆመ ፡ ቅ
ድሜሁ ፡ አመክነየ ፡ ላዕሌሁ ፡ ነገረ ፤ ወአዘዘ ፡ ወቀሠፍዎ[2] ፡ ብዙኀ ፡ ቅሥፈታተ ፡ እም
ጊዜ ፡ ፫ሰዓተ ፡ መዓልት ፡ እስከ ፡ ፱ሰዓተ[3] ፡ መዐልት ፨ ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ ያቅምዎ ፡
ቅድሜሁ ፡ ወሶበ ፡ ቆመ ፡ ቅድሜሁ ፡ አንከረ ፡ ንጉሥ ፡ ወኵሎሙ ፡ ሠራዊቱ ፡ ሶበ ፡ ር
እዩ ፡ ከመ ፡ አልቦ ፡ ዘበጽሐ ፡ እሙስና ፨ ወኮነ ፡ ይሜውሮ ፡ ሎቱ ፡ መልአከ ፡ እግዚአ
ብሔር ፨ ወእምዝ ፡ ይቤሎ ፡ ስረይ ፡ ሊተ ፡ ኦእኁየ ፡ ዘገበርኩ ፡ ላዕሌከ ፤ ወእምዝ ፡ ገ
ብሩ ፡ ዕርቀ ፡ ወሰላመ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ኵነኔሁ ፡ ዘይ
እቲ ፡ ዕለት ፡ ወአውረሶ ፡ ወወሀቦ ፡ ይእተ ፡ መንግሥተ ፨ ወሶበ ፡ ነግሠ ፡ ሐለየ ፡ በዘያ
ሠምሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወገብረ ፡ ምጽዋታተ ፡ ብዙኀ ፡ ለነዳያን ፡ ወለምስኪናን ፨
ወሶበ ፡ ርእየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ጽንዓ[4] ፡ ፍቅሩ ፡ አስተርአየ ፡ ሎቱ ፡ መልአከ ፡ እ
ግዚአብሔር ፡ በሕልም ፡ ወመሠጦ ፡ ኀቤሁ ፡ ወአርአዮ ፡ ዘከመ ፡ ይገብሮን ፡ ለ፲አብያ
ተ ፡ ክርስቲያናት ፡ ዘዘዚአሆን ፡ ኅብሮን ፡ ወገብረ ፡ በከመ[5] ፡ አርአዮ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ሐኒፆቶን ፡ ለእማንቱ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ አውረሶ ፡ መንግሥ

1. O ላእከ ፡ ወፈነዎ ፡ ሶ″ (*sic*). — 2. O ይቅሥ″. — 3. O ፷ሰዓተ, P *om.* ሰ″ (Cf. Sapeto, *Viaggio e miss. cattol.*, 427). — 4. Sapeto; O, P ጸ″ — 5. O ከመ (= Sapet.).

mystère des cieux Lâlibalâ, roi d'Éthiopie. Ce saint, dès sa naissance, fut élevé par ses parents dans la crainte de Dieu. Quand il fut grand et parvenu à l'âge mûr, le roi, son frère aîné, entendant que celui-ci hériterait son royaume et s'assiérait sur son trône, fut assailli par l'envie et l'envoya appeler; celui-ci étant venu et se tenant devant lui, il imagina une accusation contre lui et, sur son ordre, on lui infligea de nombreux coups de verges depuis la 3e heure du jour jusqu'à la 9e heure du jour. Après quoi, il le fit se tenir en sa présence; quand il fut devant lui, le roi et tous ses généraux furent stupéfaits en voyant qu'il ne lui était point arrivé de mal : il avait été protégé par un ange de Dieu. Ensuite il lui dit : « Pardonne-moi, mon frère, ce que je t'ai fait. » Puis ils se réconcilièrent et firent la paix entre eux. Dieu eut égard à ses tourments de ce jour et il lui fit hériter et lui donna ce royaume. Durant son règne, il réfléchit comment il plairait à Dieu et fit de nombreuses aumônes aux indigents et aux pauvres. Quand Dieu vit la fermeté de son amour, l'ange de Dieu lui apparut en songe et l'emporta auprès de Dieu; *celui-ci* lui montra comment il ferait 10 églises différentes. Il fit comme Dieu lui avait indiqué. Ayant achevé la construction de ces églises, il transmit le royaume au fils de son frère, puis mourut paisiblement.

ተ ፡ ለወልደ ፡ እኁሁ ፡ ወእምዝ ፡ አዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለገዘንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ላሊበላ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

[ሰላም ፡ ለላሊበላ ፡ ሐናጼ ፡ መቅደስ ፡ በጥበብ ፨
በእብን ፡ ይቡስ ፡ እንበለ ፡ መሬት ፡ ርጡብ ፨
በዘይትአመር ፡ ዘሎቱ ፡ መስፍና ፡ ወምግብ ፨
አምሳለ ፡ መዐር ፡ ተድላ ፡ ነገሥት ፡ ወሕዝብ ፨
በዕለተ ፡ ተወልደ ፡ ተዓግተ ፡ በንህብ ፨][1]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፲፫ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ዘሀገረ[2] ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ መንኰሰ ፡ እምንእሱ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ኢላርዮን ፡ ዘየዓቢ ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ ኤጲፋንዮስ ። ወተጸምደ ፡ ወተጋደለ ፡ ተጋድሎ ፡ ዓቢየ ፡ ፈድፋደ ፡ ወተሰምዓ ፡ ዜና ፡ አእምሮቱ ፡ ወትሩፋቲሁ ፡ ወኃረይዎ ፡ ወሤምዎ ፡

1. Ici P ajoute le « salâm » suivant en l'honneur de Krestos Kebrâ, sœur de Baṣalota
P 123 a Mikâ'êl : *ሰላም ፡ ለኪ ፡ እኅቱ ፡ ዘበአማን ፨ እለ ፡ በጸሎተ ፡ ሚካኤል ፡ ካህን ፨ ክርስቶስ ፡ ክብራ ፡ ዕግሥት ፡ ሙቃሔ ፡ ሐዊን ፨ አድኅንኒ ፡ እምአስሕቶቱ ፡ ለብእሲ ፡ ምስኪን ፨ አመ ፡ እሞቅሕ ፡ ጽኑዕ ፡ ይትፈታሕ ፡ ሰይጣን ፨ — 2. O, P ዘ.

Que Dieu nous fasse miséricorde par la prière de ce saint Lâlibalâ dans les siècles des siècles. Amen.]

[Salut à Lâlibalà, constructeur habile de sanctuaires en pierre sèche sans poussière humide, *sans mortier*. Pour montrer que le règne et l'administration, *le gouvernement* devaient revenir à lui, *qui*, semblable au miel, *était* la joie des rois et du peuple, au jour de sa naissance, il fut entouré par les abeilles.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **13** DE SANÉ (**7 juin**).

En ce jour mourut le Père saint Abbâ Yoḥannes, évêque de la ville de Jérusalem. Ce saint mena la vie monastique depuis son enfance, au monastère de saint Abbâ Ilâryon le Grand, avec le Père Êpifânyos; il servit Dieu et pratiqua un ascétisme extrêmement rigoureux. On apprit l'histoire de sa

ኤጲ.ስ ፡ ቆጶሰ ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ እምድኅረ[1] ፡ ተሠይመ ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ ኤ
ጲ.ስ ፡ ቆጶስ ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ ቆብሮስ ። ወሶበ ፡ ነበረ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ በሢመቱ ፡ አስ
ሐቶ ፡ ሰይጣን ፡ በአፍቅሮ ፡ ብሩር ፡ ወጥሪት ። ወአስተጋብአ ፡ ንዋየ ፡ ብዙኀ ፡ ወገብ
ረ ፡ እምኔሁ ፡ ጻሕላተ[2] ፡ ብሩር ፡ ለማዕዱ ፡ ወኮነ ፡ ይበልዕ ፡ ውስቴቶሙ[3] ። ወኢኮነ ፡
ይሁብ ፡ ለነዳይ[4] ፡ ወኢለምስኪን[5] ፡ ወኢአሐተ ፡ ፍታተ ፡ ኅብስት ። ወሰምዓ ፡ ዜና
ሁ ፡ ቅዱስ ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ ወተዘከረ ፡ ተጋድሎቶ ፡ *ዘቀዳሚ ፡ ወመንኖቶ ፡ ለዝንቱ ፡
ዓለም ፡ ወተጸምዶቶ[6] ፡ ወአምልኮቶ ፡ ወምሕረቶ ፡ ወገዓረ ፡ ላዕሌሁ ፡ እማዕመቀ ፡ ልቡ ።
ወተዘከረ ፡ ፍቅሮ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ እኁሁ ፡ በመንፈስ[7] ፡ ወዓርኩ ፡ እምቀዳሚ ። ወተ
ንሥአ ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ እምቆብሮስ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በእንተ ፡
ዝንቱ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ። ወያስተርኢ ፡ ለሰብእ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ መጽአ ፡ በእ
ንተ ፡ ሰጊድ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ መቅ*ደስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ *ወበኅቡእ ፡ ከመ ፡ ያድኅ O 12 a
ኖ[8] ፡ ለአባ ፡ ዮሐንስ ፡ እምስሕተቱ[9] ። ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ [10]ኤጲፋንዮስ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡
ኢየሩሳሌም ፡ ጸውዖ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ፡ ወአንበረ ፡ ቅድሜሁ ፡
ማእደ ፡ *ወዲቤሃ ፡ እሙንቱ[11] ፡ ጻሕላት ፡ ዘብሩር ፡ ሠናያት ፡ ወውስቴቶሙ[12] ፡ ጸብ
ሕ ። ወእምዝ ፡ ርእየ ፡ ከመ ፡ አልቦ ፡ ውስቴቱ ፡ ምሕረት ፡ ላዕለ ፡ ነዳያን[13] ፡ ወሐዘነ ፡
ኤጲፋንዮስ[14] ፡ በልቡ ፡ ላዕሌሁ ።

1. P ወእ″ ፡ (O *om.*) — 2. O, P ፃሕለ. — 3. O, P በሙ. — 4. O, P — ያን. — 5. O, P — ናን. — 6. O, P ወመን″ ፡ ዘንተ ፡ ዓለመ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ወተፀም″ ፡ ወተጋድሎቶ ፡ — 7. O, P *add.* ቅዱስ. — 8. O, P ወያድኅኖ ፡ በኅቡእ. — 9. O, P — ተት ፡ — 10. O, P *add.* አባ. — 11. O, P በእማንቱ. — 12. O, P ዘው″ ፡ — 13. O, P *add.* ወላዕለ ፡ ምስኪናን. — 14. O, P ቅዱስ ፡ ኤጲ″ ፡ ወሐመ.

science et de ses vertus, on le choisit et on le sacra évêque de la ville de Jérusalem après l'élévation de Èpifânyos comme évêque de Qopros (*Chypre*). Et quand ce Père fut installé dans sa charge, Satan le fit tomber par l'amour de l'argent et des richesses : il assembla de grandes richesses et en fit des plats d'argent pour sa table. Il avait coutume de manger dedans et il ne donnait à un indigent ou à un pauvre quelconque pas même un morceau de pain. Saint Èpifânyos apprit son histoire et se rappela son ancien ascétisme et son mépris de ce monde, ses observances, sa religion, sa miséricorde; il gémit sur lui du fond de son âme et se souvint de son affection, car il était son frère dans l'esprit et son ami depuis longtemps. Èpifânyos quitta Qopros (*Chypre*) et vint à la ville de Jérusalem, à cause de ce Père Abbâ Yoḥannes. Apparemment, pour le monde, il était venu adorer dans le sanctuaire de Jérusalem, mais au fond *c'était* pour délivrer Abbâ Yoḥannes de son péché. A l'arrivée de Abbâ Èpifânyos dans la ville de Jérusalem, ce père Abbâ Yoḥannes l'invita à venir chez lui, et il dressa, devant lui, la table avec ces plats magnifiques d'argent où étaient les mets. Saint Abbâ Èpifânyos vit qu'il n'avait pas pitié des pauvres, et il fut contristé dans son âme à son sujet.

ወእምድኅረ ፡ ወፅአ ፡ እምኀቤሁ[1] ፡ አመክነየ ፡ ላዕሌሁ ፡ ምክንያተ ፡ ሠናየ ። ወውእቱ፡
ኬ ፡ እስመ ፡ ውእቱ፡[2] ፡ ኀደረ ፡ ውስተ ፩ደብር ፡ እምአድባራት ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወፈነ
ወ ፡ ኀበ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አእምር[3] ፡ ከመ ፡ ልሂቃነ ፡ ሀገረ ፡ ቆብሮስ ፡
በጽሑ[4] ፡ ኀቤየ ፡ ወአነ ፡ እፈቅድ ፡ እምኀቤከ ፡ ከመ ፡ ታክብረኒ[5] ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ወት
ፈኑ ፡ ሊተ[6] ፡ ንዋያተ ፡ ማእድከ ፡ ዘብሩር ፡ ከመ ፡ ይብልዑ ፡ በሙ[7] ፡ *ወፈነዎሙ ፡ ኀቤ
ሁ[8] ። ወነሥአሙ ፡ ቅዱስ[9] ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ ወሤጦሙ ፡ *ወወሀበ ፡ ሤጦሙ[10] ፡ ለነዳያን ፡
ወለምስኪናን ። ወእምድኅረ ፡ ሕዳጥ ፡ መዋዕል ፡ ይቤሎ ፡ አባ[11] ፡ ዮሐንስ ፡ ለአባ[12] ፡ ኤ
ጲፋንዮስ ፡ ሀበኒ ፡ ንዋያተ ፡ ማዕድየ[13] ፡ ወይቤሎ ፡ እወ ፡ ወእምዝ ፡ ኀሠሦሙ ፡ እምኔ
A 265 a ሁ ፡ ፪[14] ፡ ወሣልሳየ ፡ ወውእቱ ፡ ይቤሎ ፡ እ*ወ ። ወሶበ ፡ ኢወሀቦ ፡ ከያሆሙ ፡ አኀዘ ፡
P 123 b በዓጽፉ[15] ፡ በውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘትንሣኤሁ ፡ ለእግዚእነ[16] ፡ *ወይቤሎ ፡ ኢየኃ
ድገከ ፡ ትሑር ፡ እስከ ፡ ትሁበኒ ፡ ንዋይየ ። ወጸለየ ፡ ቅዱስ[17] ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ ወሰአለ ፡
*እምኀበ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአየሮ[18] ፡ አዕይንቲሁ ፡ ለአባ ፡ ዮሐንስ ። *ወበከየ ፡
ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ[19] ፡ ወአስተብቍዓ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ኤጲፋንዮስ ፡ ወሰአለ ፡
ውእቱ ፡ ኀበ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ[20] ፡ ወከሠተ ፡ ሎቱ ፡ አሐተ ፡ ዓይኖ ። ወይቤሎ ፡ ና
ሁ ፡ እንከ ፡ እግዚእነ[2] ፡ ክርስቶስ[16] ፡ ኃደገ ፡ ለከ ፡ አሐተ ፡ ዓይነከ ፡ ዕውርተ ፡ ከመ ፡

1. O, P እምኔሁ. — 2. O, P *om.* — 3. O, P *add.* ኦእኁየ. — 4. O, P ወዡሎሙ ፡ ረባናተ ፡ ሕዝብ ፡ መጽኡ ፡ — 5. O, P *add.* ሊተ. — 6. O, P *add.* እምኃቤከ. — 7. O, P *add.* ጸብሐ. — 8. O, P ወፈነወ ፡ ሎቱ ፡ ኀ″ (A ኀቤሆሙ). — 9. O, P *add.* አባ ፡ — 10. O, P ወነሥአ ፡ (O *om.*) ሤጠ (O ሤጦ) ፡ ንዋየ ፡ ብሩር ፡ ወወሀቦሙ ፡ ምጽዋተ. — 11. O, P *add.* ቅዱስ. — 12. O, P ለቅዱስ ፡ ወብጹዕ ፡ አ″. — 13. O, P *add.* ዘፈነውኩ ፡ ለከ. — 14. O, P ዳግመ ፡ — 15. O, P በጽንፈ ፡ ልብሱ. — 16. O, P *add.* ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት. — 17. O, P *add.* አባ. — 18. O, P ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአየረ. — 19. O, P *om.* — 20. O, P ወአምላክነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክር″ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት.

Étant sorti d'auprès de lui, il imagina contre lui un beau stratagème. Le voici. Il prit demeure dans un des couvents de Jérusalem et envoya dire à saint Abbâ Yoḥannes ces paroles : « Apprends que les anciens de la ville de Qopros sont venus vers moi ; je te demande donc de me faire honneur devant eux et de m'envoyer le service d'argent de ta table, pour qu'ils y prennent le repas. » Yoḥannes le lui envoya, et saint Èpifânyos le prit, le vendit, et en donna le prix en aumônes aux indigents et aux pauvres. Quelques jours après, Abbâ Yoḥannes dit à Abbâ Èpifânyos : « Donne-moi mon service de table. » Il lui dit : « Oui. » Puis il lui en fit la demande une deuxième et une troisième fois, et il répondait : « Oui. » Et comme *Épiphane* ne le lui rendait pas, *Jean* le prit par son vêtement dans l'église de la Résurrection de Notre-Seigneur et lui dit : « Je ne te laisse point aller que tu ne m'aies rendu mon service. » Saint Abbâ Èpifânyos pria et supplia Notre-Seigneur Jésus-Christ qui priva de la lumière les yeux de saint Abbâ Yoḥannes; saint Abbâ Yoḥannes pleura et demanda assistance à saint Abbâ Èpifânyos qui pria Notre-Seigneur *Jésus*-Christ. Il lui rendit la vue pour

ትዘክር ፡ ነፍሰከ ። ወገሠጸ ፡ ወይቤሎ ፡ ተዘከር ፡ ገድለከ ፡ ሠናየ ፡ *ዘቀዳሚ ፡ ወተጋድሎተከ[1] ፡ ወአእምር ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ሤጥክዎሙ ፡ ለንዋያተ ፡ ማእድከ ፡ ወመጽወትክዎሙ[2] ፡ ለነዳያን ፡ ወለምስኪናን ፡ በእንቲአከ ። ወአንሰ ፡ ኢመጻእኩ[3] ፡ ኀበ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ዘእንበለ ፡ *በእንቲአከ ፡ ወሶበ[4] ፡ ሰማዕኩ ፡ ከመ ፡ አንተ ፡ አፍቀርከ[5] ፡ ጥሪተ ። ወእምውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ነቅሃ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡ እምንዋመ ፡ ሀኬት ፡ ከመ ፡ ዘንቃሕ[6] ፡ እምንዋም ። ወሖረ ፡ ውስተ ፡ ፍኖተ ፡ ምሕረት ፡ ፈድፋደ ፡ እምኵሎሙ ፡ ሰብእ ፡ ወመጽወተ ፡ ኵሎ ፡ ንዋዮ ፡ ወአልባሲሁ[7] ። ወመነነ ፡ *ኵሎ ፡ ጥሪተ[8] ፡ ወኵሎ ፡ ንዋየ ፡ ዓለም[9] ፡ እስከ ፡ ኢተረክበ ፡ በኀቤሁ ፡ በጊዜ ፡ ዕረፍቱ ፡ ፩ድርኂመ ፡ ብሩር[10] ። ወወሀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸጋ[11] ፡ ገቢረ ፡ ተአምራት[12] ፡ ወኮነ ፡ ይፌውሶሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ዘቦሙ ፡ ደዌ ፡ ወሕማም ፡ ሶበ ፡ ይቀብኦሙ ፡ በዘይት[13] ፡ በትእምርተ ፡ መስቀል ፡ ማሕየዊ ። ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ዘንተ[14] ፡ ገድሎ ፡ መንፈሳዌ[15] ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ[16] ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ አሜን ።

1. O, P ተጋ″ ፡ ወጥብአተከ ፡ ዘቀዳሚ. — 2. O, P ወወሀብክዎሙ ፡ ምጽዋተ. — 3. O እመ ፡ ኢ″ ፡ P እምኢ″. — 4. O, P ሶበ ፡ — 5. O, P *add.* ንዋየ ፡ ወ. — 6. O, P ዘነቅሐ. — 7. O, P ዘኮነ ፡ ሎቱ. — 8. O, P አጥርዮ ፡ ጥሪታት. — 9. O, P *add.* ኃላፊ. — 10. O, P ወርቅ ፡ ወኢዘይንእስ ፡ እምኔሁ. — 11. O, P. *add.* ፈውስ ፡ ዓቢይ ፡ ወ. — 12. O *add.* ዓበይታት ፡ P *add.* ብዙኀ. — 13. O, P ዘይተ (P እምነ ፡ ዘይት) ቅዱስ ፡ ዘመቃብሪሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ ወመድኃኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ (P ኢ″ ፡ ክ″ ፡ መድ″) ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወየዓቅቦመ ፡ ገጾሙ. — 14. O, P *om.* — 15. O, P *add.* ወትሩፋቲሁ ፡ አምላካዊ ፡ (O መለኮታዊ). — 16. O, P *add.* በክብር ፡ ወ.

un de ses yeux. *Épiphane* lui dit : « Voici donc que Notre-Seigneur *Jésus-Christ* t'a laissé un œil aveuglé, pour que tu te souviennes de ton âme. » Il le reprit par ces paroles : « Rappelle-toi comme tu as bien soutenu tes combats et ton ascétisme d'autrefois, et apprends que j'ai vendu ton service de table et l'ai donné en aumônes aux indigents et aux pauvres, en ton nom. Pour moi, je ne suis venu à Jérusalem qu'à cause de toi, et parce que j'avais ouï dire que tu aimais les richesses. » A dater de ce moment, saint Abbâ Yoḥannes s'éveilla du sommeil de la négligence, comme l'on se réveille du sommeil. Et il marcha dans la voie de la piété avec plus d'ardeur que qui que ce soit; il distribua en aumônes tous les biens et les vêtements qu'il possédait; il dédaigna d'acquérir les richesses et tous ces biens de ce monde au point qu'on ne lui trouva, au moment de sa mort, pas même un dirhem d'argent. Aussi Dieu lui donna-t-il la grâce d'accomplir des miracles; il guérissait tous ceux qui avaient maladie ou douleur, en les oignant de l'huile[1], en les signant du signe de la croix rédemptrice. Ayant parfait son combat spirituel, et ayant accompli le bon plaisir de Dieu, il mourut paisiblement. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière. Amen.

1. O et P ajoutent : (huile) sainte du tombeau de Notre-Seigneur Jésus-Christ, notre Sauveur, qu'il soit loué! et en gardant (corr. en signant) leur visage...

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለዮሐንስ ፡ ፍጹም ፡
ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ በኢየሩሳሌም ፨
ገዲፎ ፡ ዕበየ ፡ ወክብረ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፨
መጽወተ ፡ ለነዳያን ፡ እንበለ ፡ መሥፈርት ፡ ወአቅም ፨
እስከ ፡ በዕረፍቱ ፡ ኢተረክበ ፡ ፩ድርህም ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ልማዶሙ ፡ ለሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ይግበሩ[1] ፡ በዓለ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ *ገብርኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ። መልአክ ፡ ዘሐዳስ ፡ ዘሰበከ ፡ ባቲ ፡ ቀዲሙ ፡ ወሐዳስ[2] ፡ ቀዲሙሰ ፡ ውእቱ ፡ ዘሰበከ ፡ ለዳንኤል ፡ ነቢይ ፡ ሶበ ፡ ኮነ[3] ፡ ይጼሊ ፡ ወያስተበቍዕ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡ ሚጠቶሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምፄዋዌ ፡ ወአድኅኖቶሙ[4] ፡ እምእዴሁ ፡ ለሰይጣን ። ወአስተርአዮ[5] ፡ ዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ዓቢይ ፡ ወዜነዎ ፡ በአድኅኖቶሙ[6] ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ እምፄዋዌ ፡ ባቢሎን ፡ ወሕንጻቱ ፡ ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ በኢየሩሳሌም ። ወዜነዎ ፡ በእንተ ፡ ምጽአቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ እምድኅረ ፡ ዘወሰነ[7] ፡ ሎቱ ፡ ዓመታተ ፡ ዘይመጽእ ፡ ክርስቶስ ፡ በተፍጻሜቶሙ ። ወአጠየቆ ፡ መልአክ[3] ፡ ከመ ፡ ክርስቶስ ፡ ይትቀተል ። ወእምድኅሬሁ ፡ ያመዝብርዋ ፡ *ለሀገረ ፡ ኢየሩሳሌም[8] ። ወኢይመጽእ ፡

1. A ይገብሩ. — 2. O, P ሊ″ ፡ መ″ ፡ ገ″ ፡ ወሊቀ ፡ ሠራዊተ ፡ ሰማያውያን (P ሰማያት) ዘሰበከ ፡ ዜና ፡ ሐዲስ. — 3. O, P *om.* — 4. O, P ወድኅነ″. — 5. A — አየ, O — አየ ፡ ሎቱ ፡ — 6. O, P በእንተ ፡ አ″. — 7. O, P *om.* ዘ. — 8. O, P ለኢ″ ፡ ሀ″.

[Salut, dis-je, à Yoḥannes, le parfait, évêque de Jérusalem; rejetant la grandeur et la gloire de ce monde, il fit l'aumône aux indigents sans mesure et sans retenue, au point qu'à sa mort on ne trouva pas un dirhem.]

En ce jour également, c'est la coutume du peuple chrétien du pays d'Égypte, de célébrer la fête du glorieux ange Gabriel, archange, qui est l'ange du Nouveau Testament, qu'il annonça anciennement et dans le temps du Nouveau Testament (?)[1]; anciennement, car c'est lui qui prédit au prophète Daniel quand il priait et implorait l'assistance de Dieu pour le retour des enfants d'Israël de la captivité et leur délivrance de la main de Satan. Ce grand ange lui apparut et lui annonça la délivrance des enfants d'Israël de la captivité de Babylone et la construction du temple de Jérusalem; il lui apprit aussi la venue de Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, après lui avoir fixé les années au terme desquelles viendrait le Christ, et il lui fit connaître que le Christ serait mis à mort. Après lui, arriverait la destruction de la ville de Jérusalem, et après lui il ne viendrait pas d'autre Messie, excepté le faux Messie, *l'Antechrist*.

1. L'ar. porte : قديما وحديثا; le traducteur paraît avoir confondu حديثا avec الحديث. Dans la rédaction postérieure (O, P) toute la phrase a été corrigée, mais elle ne reproduit plus l'original arabe.

እምድኅሬሁ ፡ ካልእ ፡ መሲሕ ፡ ዘእንበለ ፡ ሐሳዌ ፡ መሲሕ ። ወሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ ዓመታ
ት ፡ ዘወሰነ ፡ ሎቱ ፡ ወ*ጊዜ ፡ ዘይመጽእ ፡ መድኅን ፡ መጽአ ፡ ዝንቱ ፡ መልአክ[1] ፡ እም P 124 a
ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወዜነዋ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም[2] ፡ በእንተ ፡
ምጽአቱ ፡ ለወልደ ፡ እግዚአብሔር[3] ፡ ኀቤሃ ። ወተሰግዎቱ ፡ እምኔሃ ፡ ወአስተርእዮቱ ፡
በሥጋ ፡ ወበእንተ ፡ አክብሮቱ ፡ እግዚአብሔር[4] ፡ ልዑል ፡ ለዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ፈነዎ ፡
*በእሉ ፡ ፪መልእክታት ፡ ዓበይት ። አዘዙነ ፡ አበዊነ ፡ መምህራነ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከ A 265 b
መ ፡ ንግበር ፡ ሎቱ ፡ በዓ*ለ ፡ ለለ ፡ ዓመት ። ወንስአሎ ፡ ከመ ፡ ይትንብል ፡ በእንቲአነ ፡ O 12 b
ኀበ ፡ እግዚእነ[5] ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ያድኅነነ ፡ እምጸላእትነ[6] ። እስመ ፡ ውእቱ ፡
ቅሩብ[7] ፡ እምኔሁ ፡ ወይቀውም ፡ ቅድመ ፡ መንበሩ[8] ። ከመ ፡ በትንብልናሁ ፡ ንርከብ ፡
ሞገሰ ፡ በቅድመ ፡ አምላክነ ፡ ወመድኃኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘሎቱ ፡ *ስብሐት ፡ ለዓ
ለም[9] ፡ ትንብልናሁ ፡ ለዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ገብርኤል ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለገብርኤል ፡ በእደዊሁ ፡ ዘተአስሩ ፤
መላእክተ ፡ ሰማይ ፡ ጌጋየ ፡ በአዋልደ ፡ ሰብእ ፡ ዘገብሩ ፨
ለዝመልአክ ፡ በእንተ ፡ ዕበዩ ፡ ወክብሩ ፨
በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ መምህራነ ፡ ሥርዓት ፡ አንበሩ ፤
በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ይትገበር ፡ ተዝካሩ ፨]

1. O, P ክቡር (O *om.*) ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ወሠራዊተ ፡ ኃይላተ ፡ ሰማይ ፡ — 2 O, P *add.* ወላዲተ ፡ አምላክ. — 3. O, P *add.* ሕያው. — 4. *Sic* A, P; O ለእ″. — 5. O, P *add.* ወመድኃኒነ ፡ — 6. O, P እምእደ ፡ ጸ″. — 7. O, P *add.* ወልጹቅ ፡ — 8. O *add.* ለእግዚአብሔር, P *add.* ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት. — 9. O, P *om.* et *add.* ይረትዕ ፡ ወይደሉ ፡ ስባሔ ፡ ወኃይል ፡ ውዳሴ ፡ ወክሂል ፡ አኰቴት ፡ ወክብር ፡ በኵሉ ፡ መዋዕል ።

A l'achèvement des années qu'il lui avait fixées et au temps où allait venir le Sauveur, cet ange vint d'auprès de Dieu et apprit à Notre-Dame, la sainte vierge Marie, la venue à elle du Fils du Dieu vivant, qu'il prendrait chair d'elle, et apparaîtrait dans la chair. En raison de l'honneur que le Dieu très-haut fit à cet ange en l'envoyant pour ces deux importants messages, nous avons reçu l'ordre de nos pères, les docteurs de l'Église, de lui faire une fête chaque année et de le prier d'intercéder pour nous auprès de Notre-Seigneur Jésus-Christ, pour qu'il nous délivre de nos ennemis; car ce saint est proche de lui et se tient en face de son trône, — pour que, par son intercession, nous trouvions grâce devant notre Dieu et Sauveur Jésus-Christ, à qui *appartient* louange en tout temps. Que l'intercession de cet ange glorieux Gabriel soit avec nous. Amen.

[Salut à Gabriel, par les mains de qui furent enchaînés les anges du ciel qui, avec les filles des hommes, commirent l'iniquité[1]. Pour sa grandeur et sa gloire, dans le pays d'Égypte, les maîtres des institutions ont fixé qu'en ce jour on célébrerait la mémoire de cet ange.]

1. Gen., VI.

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ለቃይናን ፡ ወልደ ፡ ሄኖክ ፡ እምድኅረ ፡ ሐይወ ፡ ፱፻ወ፲ዓመት ፡ ወአዕረፈ ፡ በረቡዕ ፡ ዕለት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ *ለአብ ፡ ላግ[1] ፡ ሰማዕት ፡ ወ፪፻[2]ሰማዕታት ፡ ወተዝካሩ ፡ ለአቡነ ፡ ማትያን[3] ፡ ዘተሰደ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነት ፡ ቅድስት ፡ መግደላዊት ፡ ሰማዕተ ፡ ክርስቶስ ፡ እመ ፡ ፋኑኤል ፡ እመኳንንተ ፡ ደዋሮ ፡ እምዘመደ ፡ መንግሥት ፡ እስራኤላዊት ፡ ይእቲ ፡ እምዘርአ ፡ ንጉሥ ፡ ክቡር ፡ ሰይፈ ፡ አርአድ ፨ ወኰነንዋ ፡ ተንባላት ፡ በዘመነ ፡ ግራኝ ፡ ብዙኃ ፡ በዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፨ ወፈጸመት ፡ ስምዓ ፡ በስቅለት ፡ ወተለወቶ ፡ ለክርስቶስ ፡ እግዚኡ ፨ ወነሥአት ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ጸሎታ ፡ ወበረከታ ፡ ወሀብተ ፡ ረድኤታ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለም ፡ ዓሜን[4] ፨]

1. O ለአቡላግ ፡ — 2. O ወ፪ ፡ — 3. O — ስ. — 4. Cette commémoration de Magdalâwit se lit seulement dans P.

[En ce jour également, mémoire de Caïnan, fils d'Enoch[1]; après une vie de 910 ans il mourut un mercredi. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles.] Amen.

[Dans ce jour il y a encore mémoire de Ab Lâg (O : Abulâg) martyr et de 200 (O : 2) martyrs, — puis mémoire de Abuna Mâtyân (O : Matyâs), exilé pour la justice. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière, dans les siècles des siècles.] Amen.

[En ce jour également c'est sainte Magdalâwit, martyre du Christ, mère de Phanuel, de la famille des princes de Dawâro, de la race royale; elle était israélite *salomonienne,* descendante du roi glorieux Sayfa Ar'ad[2]; les musulmans la torturèrent violemment au temps de Grâñ[3] et par diverses rudes tortures. Elle termina le martyre par la crucifixion et *ainsi* marcha sur les traces du Christ son Seigneur; elle reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que sa prière, sa bénédiction et le don de son assistance nous soient accordés dans les siècles des siècles.] Amen.

1. Ainsi dans les 2 mss. — 2. 1344-1372. — 3. Muhammad ou Ahmad Grâñ, le conquérant de l'Abyssinie (m. 1544).

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ፲ወ፬ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮኑ ፡ *ቅዱሳን ፡ ሰማዕታት[1] ፡ አባ ፡ አክራ ፡ ወዮሐንስ ፡ ወአብጥልማ ፡ ወፊልጳ[2] ። ወኮነ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ አክሩ ፡ እምሰብአ ፡ ሀገረ ፡ ደመንሁር ፡ እምደወለ ፡ ቡሲር ፡ እምደቡብ ፡ ግብጽ ፡ እምዕራብ ፡ ባሕረ ፡ ምስር ። ወሀለዎ ፡ ሎቱ ፡ እኁው ፡ ዘስሙ ፡ ፊልጳ[2] ፡ ወኮነ ፡ ባዕለ ፡ ፈድፋደ ። ወተሰናአው ፡ ምስለ ፡ ፪ቀሳውስት ፡ ወስሙ[3] ፡ ለ፩ዮሐንስ ፡ ወለካልኡ ፡ አብጥልማ ። ወበ*ጽሑ ፡ አርባዕቲሆሙ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቀርጥሳ[5] ፡ ወተአምኑ[6] ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በቅድመ ፡ መኰንን ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይንድፍዎሙ ፡ በአሕፃ ፡ ወገብሩ ፡ ቦሙ ፡ ዘንተ ፡ ወኢቀረቦሙ ፡ አሕፃ ፡ ግሙራ ። ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይደይዎሙ ፡ ውስተ ፡ እቶነ ፡ እሳት ፡ እንተ ፡ ትነድድ ፡ ወገብሩ ፡ ቦሙ ፡ ዘንተ ፡ ወአንደዱ ፡ ዲቤሆሙ ፡ ወፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ መልአኮ ፡ ወአድኅኖሙ ፡ እምእሳት ። ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይእስርዎሙ ፡ ውስተ ፡ ዘነቦሙ ፡ ለአፍራስ ፡ ወይስሐብዎሙ ፡ እምሀገረ ፡ ቀርጥሳ[5] ፡ P 124 b

1. O, P ሰ″ ፡ ቅ″ ፡ — 2. O. P ፊልጳስ; arab. فيليا ou فيلتا, فيلنا. — 3. O, P *om.* ወ ፡ — 5. O, P — ስ (ar. قرطسا). — 6. O, P — መነ ፡

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 14 DE SANÉ (18 juin).

En ce jour ce sont les saints martyrs Abbâ Akrâ, Yoḥannes, Abṭelmâ et Filpâ[1]. Ce saint Abbâ Akrâ faisait partie des habitants de la ville de Damanhur, du canton de Buṣir, dans l'Égypte septentrionale et au couchant de la mer, *du fleuve* d'Égypte. Il avait un frère nommé Filpâ; il était fort riche. Ils s'entendirent avec deux prêtres dont l'un se nommait Yoḥannes et l'autre Abṭelmâ, et ils vinrent tous quatre à la ville de Qarṭesâ, et confessèrent Notre-Seigneur Jésus-Christ en présence du gouverneur. Celui-ci ordonna de leur décocher des flèches; on le leur fit, mais les flèches ne les atteignirent point du tout. Après cela, il ordonna de les précipiter dans une fournaise ardente et enflammée; on le leur fit et l'on alluma *du feu* par-dessus eux; mais Dieu envoya son ange et les délivra du feu. Ensuite il ordonna de les attacher à la queue de chevaux et de les traîner depuis la ville de Qarṭesâ

1. O et P ici, et après Filpos (Philippe).

እስከ ፡ ሀገረ ፡ ደመንሁር ፡ ወገብሩ ፡ ቦሙ ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ወኢበጽሖሙ ፡ ወኢምንትኒ ፡ እሙስና ፡

ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶሙ ፡ ወአውፅእዎሙ ፡ አፍአ ፡ ሀገረ ፡ ደመንሁር ፡ ወመተሩ ፡ አርእስቲሆሙ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥኡ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወመጽኡ ፡ ሰብእ ፡ እምሀገረ ፡ ፃ ፡ ወነሥኡ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ አክራ ፡ ወሐነጹ ፡ ሎቱ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሠናይተ ፡ ወአንበሩ ፡ ሥጋሁ ፡ ውስቴታ ፡ ወኮነ ፡ እምኔሁ ፡ ተአምራት ፡ ብዙኃት ፡ ወከማሁ ፡ ለእሉ ፡ ፫ቅዱሳን ፡ *ዮሐንስ ፡ ወአብጥልማ ፡ ወፊልጳ[1] ፡ ነሥእዎሙ ፡ ሰብአ ፡ ገሀረ ፡ ደመንሁር ፡ ወገነዝዎሙ ፡ በአልባሳት[2] ፡ ሠናያት ፡ ወሐነጹ ፡ ሎሙ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሠናይተ ፡ ወአንበሩ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ውስቴታ ፡ ወኮነ ፡ እምኔሆሙ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ዓበይት[3] ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለአብጥልማ ፡ ወፊልጶስ ፡ አብያጽ ፨
ዮሐንስ ፡ ወአክራ ፡ እምደቡብ ፡ ግብጽ ፨
አመ ፡ ቆሙ ፡ ለስምዕ ፡ በአውደ ፡ መኰንን ፡ ስሑጽ ፨
እግዚአብሔር ፡ ባልሖሙ ፡ እምዘ ፡ ይሰርር ፡ ሐፅ ፨
ወአድኀኖሙ ፡ እምእሳት ፡ ብቍጽ ፨]

1. O, P ፊልጶስ ፡ ወአ″ ፡ ወዮ″ ፡ — 2. O. P በአልባስ ፡ — 3. O, P *add.* ብዙኃት ፡ ዘኢይትኌለቍ ፡

jusqu'à la ville de Damanhur; on leur fit tout cela, mais il ne leur en advint pas le moindre mal.

Alors il commanda de leur trancher la tête; on les fit sortir hors de la ville de Damanhur, on leur trancha la tête au glaive et ils reçurent la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Il vint de la ville de Sâ des gens qui prirent le corps de saint Abbâ Akrâ et lui élevèrent une belle église où ils déposèrent son corps; il fut la cause de miracles nombreux. De même pour les trois saints Yoḥannes, Abṭelmâ et Filpâ; les habitants de Damanhur les prirent, les enveloppèrent dans de magnifiques vêtements, *linceuls funèbres*, et leur élevèrent une belle église où ils déposèrent leurs corps. Ils furent la cause de miracles et de prodiges signalés. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière. Amen.

[Salut à Abṭelmâ et à Filpos, les compagnons; à Yoḥannes et Akrâ, du nord de l'Égypte; quand ils se tinrent, pour le martyre, devant le tribunal du gouverneur féroce, Dieu les sauva des flèches qui volaient, et les délivra aussi du feu apprêté.]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፲ወ፭ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት[1] ፡ በዓለ ፡ ቅዳሴ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘቅዱስ[2] ፡ ሚናስ ፡ ሰማዕት ፡ በሀገረ[3] ፡ መርዩጥ ፡ ወአስተርአዮ ፡ ተአምራቲሁ ፡ ባቲ[4] ፡ *ወዘከመ ፡ ተከሥተ[5] ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ። ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ኮነ ፡ ኅቡአ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወፈቀደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይክሥቶ ፡ ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ሀሎ ፡ ፩ብእሲ[6] ፡ ኖላዌ ፡ አባግዕ ፡ ዘየዓቅብ ፡ አባግዒሁ ፡ በህየ ፡ በቅሩብ ፡ እምነ ፡ ወግር ፡ ዘኮነ ፡ *ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ኅቡአ ፡ *ውስቴቱ[7] ። ወርእየ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ ፡ ለ፩በግዕ ፡ A 266 a
ዘይደዊ[8] ፡ ተጠምቀ ፡ በማይ ፡ እምነ ፡ ዓዘቅት ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ መካን ፡ ወአንገርገረ ፡ ውስተ ፡ መሬተ ፡ ውእቱ ፡ ወግር ፡ ወተፈወሰ ፡ ሶቤሃ ። ወአንከረ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ[9] ፡ ወነሥአ[10] ፡ ለኵሎሙ ፡ አባግዕ ፡ እለ[11] ፡ ይደውዩ ፡ እምውስተ ፡ አባግዒሁ ፡ ወሐፀቦሙ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ማይ ፡ ወአንገርገሮሙ ፡ ውስተ ፡ መሬተ ፡ ውእቱ ፡ ወግር ፡ ወተፈወሱ ፡ ሶቤሃ ። ወኮነ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ ፡ ይገብር ፡ ዘንተ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ ሰብእ ። ኵሉ[12] ፡ ዘይደዊ ፡ ይበጽሕ[13] ፡ ኀቤሁ ፡ ወይደሞር ፡ ውእተ[14] ፡ መሬተ ፡

1. O, P *add.* ተዝካረ ፡ — 2. O, P ለብፁዕ ፡ ወለቅ″ ፡ መስተጋድል ፡ መዋኢ ፡ ሐራ ፡ ሰማያዊ ፡ አቡ ፡ (O ፡ አባ) ፡ — 3. O, P በሀገር ፡ ዘትሰመይ ፡ — 4. O, P *om.* — 5. O ወተ″; P ወተከሥቶ ፡ — 6. O, P *add.* ወሬዛ ፡ — 7. O, P ባ*ቲ ፡ ሥ″ ፡ ለ″ ፡ አባ ፡ ሚናስ ፡ ኅ″ ፡ ወድፉነ ፡ — 8. O, P እምነ ፡ አባግዒሁ ፡ ዘኮ O 13 a
ነ ፡ ይደዊ ፡ ደዌ ፡ ዕፁብ ፡ ወ ፡ — 9. O, P ኖላዌ ፡ አባግዕ ፡ — 10. O, P — ኦሙ ፡ — 11. O, P *add.* ኮኑ ፡ — 12. O, P ወኵሉ ፡ — 13. O, P ይመ″ ፡ — 14. O, P *om.* ፡

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 15 DE SANÊ (9 juin).

En ce jour, *tombe* la fête de la consécration de l'église de saint Minâs[1], martyr, dans la ville de Maryut, des miracles qui s'y produisirent, et de la découverte du corps du saint. Voici comment : Le corps du saint ayant été caché en terre, Dieu voulut le montrer. En ce temps-là, il y avait un homme berger de moutons qui gardait ses moutons précisément près de la colline où le corps du saint était caché *enfoui*. Or ce berger vit un de ses moutons qui était malade et qui, s'étant plongé dans l'eau d'une citerne située en ce lieu et roulé dans la poussière de cette colline, fut guéri sur-le-champ. Étonnement de ce gardeur de moutons qui prit tous ceux de ses moutons atteints de maladie, les lava dans cette eau et les roula dans la poussière de la colline : ils furent immédiatement guéris. Le berger en agissait de la sorte avec tout le monde; chaque malade venait à lui, et lui, mélangeait de la poussière

1. O, P : du bienheureux et saint athlète, le victorieux, le soldat céleste Abu M.

ወግር ፡ ምስለ ፡ ማይ ፡ ወቀብአ[1] ፡ ቦቱ ፡ ወይትፌወሱ[2] ፡ ሶቤሃ ። *ወኢኮነ ፡ የአም
ር[3] ፡ ምክንያቶ ፡ ለውእቱ ።

ወተሰምዓ ፡ ዜናሁ ፡ ለውእቱ ፡ ኖላዊ ፡ ኀበ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሜ ፡ ወሀለወቶ ፡ ወለት ፡
እንተ ፡ ትደዊ ፡ ደዌ ፡ ዘቍስል[4] ። ወፈነዋ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ኖላዊ[5] ፡ ወፈወሳ ፡ እም
P 125 a ደዌሃ ፡ በከመ ፡ ፈወሶሙ ፡ *ለአባግዒሁ ። ወሶበ ፡ ተፈወሰት ፡ ፈቀደት ፡ ከመ ፡ ታእ
ምር ፡ ምክንያተ ፡ ውእቱ ፡ መካን ። ወአስተርአየ ፡ ላቲ ፡ ቅዱስ ፡ ሚናስ ፡ በራእይ ፡
ወይቤላ ፡ እስመ ፡ *ሥጋየ ፡ ሀሎ[6] ፡ ኅቡእ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መካን ። ወናሁ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ አዘዘኪ ፡ ከመ ፡ ትክርዪ ፡ ወታዕርጊዮ ። ወሶበ ፡ ነቅሐት ፡ ገብረት ፡ በከ
መ ፡ አዘዛ ፡ ቅዱስ ፡ ወአዕረገት ፡ ሥጋሁ ፡ ክቡረ ፡ ወሐነጸት ፡ ላዕሌሁ ፡ ቤተ ፡ ክር
ስቲያን ፡ ሠናይተ ፡ ወአንበሩ ፡ ሥጋሁ ፡ ክቡረ ፡ ውስቴታ ፡ ወአዘዘ[7] ፡ ንጉሥ ፡ ለ
መኳንንቲሁ ፡ ወለስዩማን[8] ፡ ከመ ፡ ይሕንጹ ፡ አብያቲሆሙ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ መካ
ን ፡ ወተሐንጸት ፡ ሀገር ፡ ዓባይ ፡ ወተሰምየት[9] ፡ መርዩጥ ። ወከሠተ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ እምሥጋሁ ፡ *ለቅዱስ ፡ ተአምራተ ፡ ብዙኃተ[10] ። ወመጽአ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡
ወኤጲስ[11] ፡ ቆጶሳት ፡ ዚአሁ ፡ ወቀደስዋ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በከመ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ።
ወተሰምዓ ፡ ዜና ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ዘያስተርእዩ[12] ፡ ባቲ[13] ፡ በትንብልናሁ[14] ፡

1. O. P ወይቀ″ ፡ — 2. P — ስ ፡ O — ሶ ፡ — 3. O, P ወኮነ ፡ ኢ″ ፡ — 4. O, P *om.* ዘ ፡ — 5. A *om.* — 6. O, P ሀ″ ፡ ሥ″ ፡ — 7. O, P — ዘሙ ፡ — 8. O, P — ኒሁ ፡ — 9. O, P *add.* ይእቲ ፡ ሀገር ፡ — 10. O, P ለዝንቱ ፡ ቅ″ ፡ አባ ፡ ሚናስ ፡ ተአ″ ፡ ወመንክራተ ፡ ብዙ″ (O ዓበይተ) ፡ ዘኢይትኌለቍ ፡ — 11. O, P ምስለ ፡ ኤ″ ፡ — 12. O, P — ርኢ ፡ — 13. O, P *add.* በውስተ (O ዘ″) ፡ ይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያ
ን ፡ — 14. O, P *add.* ወአስተብቍዖቱ (O ወበ″) ፡

de la colline avec de l'eau et l'en oignait, et ils guérissaient aussitôt. Il ignorait la cause de ce *fait*.

L'histoire de ce berger parvint aux oreilles de l'empereur de Rome qui avait une fille malade d'un ulcère. Il l'envoya près du berger qui la guérit de sa maladie comme il avait guéri ses moutons. Ayant été guérie, elle voulut savoir la cause, *ce qu'il y avait* en ce lieu. Saint Minâs lui apparut dans une vision et lui dit : « Mon corps est caché en ce lieu. Voici, Dieu t'ordonne de creuser et de le retirer. » A son réveil, elle fit comme le saint lui avait commandé et retira son corps glorieux, construisit sur cet *endroit* une belle église et on y déposa son corps glorieux. L'empereur ordonna à ses magistrats et à ses fonctionnaires de bâtir leurs maisons en ce lieu ; et il s'éleva une grande ville, qui fut nommée Maryut. Dieu fit apparaître par le corps du saint beaucoup de miracles. Le patriarche vint avec ses évêques et ils consacrèrent l'église juste en ce jour. Et la nouvelle se répandit des miracles et des prodiges qui avaient lieu là, dans cette *église*, par l'intercession

ለቅዱስ ፡ ሚናስ ፡ ሰማዕት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለቅዳሴ ፡ ቤትከ ፡ እንተ ፡ ተሐንፀት ፡ በመርዩጥ ፨
በትእዛዘ ፡ ንጉሥ ፡ ስሉጥ ፨
ሚናስ ፡ አንቃህከ ፡ በድኑ ፡ ሐራውያ ፡ እምጸጥ ፨
አስተዋጺኦሙ[1] ፡ ዕደው ፡ ዘበበ ፡ ፪ቂራጥ[2] ፨
መባእ ፡ ለከ ፡ ዘነሥኡ ፡ በሤጥ] ፨

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፲፮ለሰኔ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ጽሙድ ፡ ወመስተጋድል ፡ ዘዝክሩ ፡ ክቡር ፡ ወርሥእናሁ ፡ ሠናይ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር[3] ፡ ገዳማዊ ፡ በገዳመ ፡ ላዕላይ ፡ ግብጽ ። ወውእቱኬ ፡ ዘዜነወነ ፡ በእንቲአሁ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ። እስመ ፡ ለቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ሆከ ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወፈተወ ፡ ከመ ፡ ይርአዮሙ ፡ ለአግብርተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ገዳማውያን ። ወርእየ ፡ *ብዙኃነ ፡ እምኔሆሙ[4] ፡ ወጸሐፈ ፡ ገድሎሙ ፡

1. P — ጽኦሙ ፡ — 2. O *om.* ፪ ፡ — 3. O, P toujours ናፍር ፡ — 4. O, P እ″ ፡ ብ″ ፡

de saint Minâs, martyr. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous dans les siècles. Amen.

[Salut pour la dédicace de ton église qui fut bâtie à Maryut, par l'ordre d'un empereur puissant; ô Minâs, tu as réveillé de la tranquillité, *tu as ressuscité* (?) le corps du porc, que des hommes, en dépensant chacun deux qirâṭ, avaient porté *comme* offrande à toi, *achetée* par *ce* prix[1].]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 16 DE SANÈ (10 juin).

En ce jour mourut le père, le dévot et l'ascète à la glorieuse mémoire et à la belle vieillesse, saint Abbâ Nafr (*Onuphre*) le solitaire au désert de la Haute-Égypte. Voici ce que nous a raconté à son sujet saint Bafnotyos (*Paphnuce*). Mû par la grâce de Dieu, saint Bafnotyos voulut voir les serviteurs de Dieu, les ermites; il en vit un grand nombre et écrivit leur vie; de leur nombre est

1. Ce salâm paraît se rapporter à une légende qui ne figure pas dans le Synaxaire.

ወእምኖልቆሙ[1] ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ። እስመ ፡ ውእቱ ፡ ሶበ ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ረከበ ፡ ነቅዓ ፡ ማይ ፡ ወአሐተ ፡ በቀልተ ። ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ገዳም ፡ ፷ዓመተ ።

ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ርእዮ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ እንዘ ፡ ይመጽእ ፡ ኀቤሁ ፡ ወውእቱ ፡ ዕራቁ ፡ ወሥዕርተ ፡ ርእሱ ፡ ወጽሕሙ ፡ ከደኑ ፡ ሥጋሁ ። ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ፈርሀ ፡ እምኔሁ ፡ ወመሰሎ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ መንፈስ[2] ። ወአጽንዖ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ ወአተበ ፡ ትእምርተ[3] ፡ መስቀል ፡ ቅድሜሁ ፡
A 266 b ወጸለየ ፡ ወይቤ ፡ አቡነ ፡ ዘበሰማያት ። ወእምዝ ፡ ይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ *ሠናይ ፡ ምጽአትከ[4] ፡ አበፍኖትዮስ ፡ ወሶበ ፡ *ጸውዖ ፡ በስሙ ፡ ወጸለየ ፡ ቅድሜሁ[5] ፡ ወተአተተ[1] ፡ እምላዕሌሁ ፡ ፍርሀት ። ወእምዝ ፡ ጸለዩ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኅቡረ ፡ ወነበሩ ፡ እንዘ ፡ ይትናገሩ ፡ በዕበያቲሁ[6] ፡ ለእግዚአብሔር ። ወሰአሎ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ ከመ ፡ ይንግሮ ፡ ዘከመ ፡ እፎ ፡ ኮነ ፡ ምጽአቱ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ገዳም ፡ ወዘከመ ፡ እፎ ፡ ኮነ ፡ ንብረቱ ።

ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ ነፍር ፡ ወይቤሎ ፡ እስመ ፡ አነ[7] ፡ ነበርኩ ፡ ውስተ ፡ ፩[7] ደብር ፡ ዘውስቴቱ ፡ መነኮሳት ፡ ጻድቃን ፡ ወኄራን ። ወሰማዕክዎሙ ፡ እንዘ ፡ ይትናገሩ ፡ በክብሮሙ[8] ፡ ለገዳማውያን ፡ እለ ፡ የኀድሩ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወይንእድዎሙ ፡ በኵሉ ፡ ምግባረ ፡ ሠናይ ። ወአንሰ ፡ እቤሎሙ ፡ ቦኑ ፡ ሀሎ ፡ በህየ ፡ ዘይኄይስ ፡ እምኔክሙ ። ወይ

1. O, P *om.* ወ ፡ — 2. O, P *add.* ርኩስ ፡ — 3. O, P በት″ ፡ (P ወአተበ). — 4. O, P *add.* ኀቤየ ፡ — 5. O, P ጸለ″ ፡ ቅ″ ፡ ወጸ″ ፡ በ″ ፡ — 6. O, P — ዩ ፡ — 7. O, P *om.* ፡ — 8. O, P በዕበየሙ ፡

ce saint Abbâ Nafr. Ce dernier, en entrant dans le désert, trouva une source et un palmier et demeura dans ce désert soixante ans.

Un jour saint Bafnotyos vit ce saint Abbâ Nafr qui venait à lui, nu, le corps recouvert de sa chevelure et de sa barbe. En le voyant, Bafnotyos eut peur de lui, et il lui sembla que c'était un esprit[1]; alors saint Abbâ Nafr le saisit et fit le signe de la croix devant lui, et pria en disant le « Pater noster ». Après quoi, saint Abbâ Nafr lui dit : « C'est bien à toi de venir *vers moi,* ô Bafnotyos. » Après qu'il l'eut appelé par son nom, et qu'il eut prié devant lui, la crainte se retira de Bafnotyos. Ayant prié tous deux ensemble, ils restèrent à s'entretenir des grandeurs de Dieu. Saint Bafnotyos pria saint Abbâ Nafr de lui dire comment il était venu dans ce désert et comment il y demeurait.

Saint Abbâ Nafr lui répondit en ces termes :

« Je demeurais dans un monastère où *se trouvaient* des moines justes et bons; je les entendis s'entretenir de la grandeur des ermites qui demeuraient au désert et les louer pour toute leur belle conduite; et moi, je leur dis : « Y en a-t-il ici de meilleur que vous? » Ils me dirent : « Oui, ceux qui de-

1. O et P : esprit impur.

ቤሉኒ ፡ እወ ፡ እለ ፡ *የኃድሩ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወእሙንቱ ፡ ክቡራን ፡ በኀበ ፡ እግዚአ P 125 b
ብሔር ። እስመ ፡ ንሕነ ፡ ቅሩባን ፡ እምነ ፡ ዓለም ፡ ወእምሰብእ ። ወለእመ ፡ ተከዝነ ፡
ወሐዘነ ፡ ረከብነ[1] ፡ ዘይናዝዘነ ፡ ወለእመ ፡ ደወይነ ፡ ረከብነ[2] ፡ ዘይሔውጸነ ። ወለእመ ፡
ዓረቅነ ፡ ረከብነ[2] ፡ ዘያለብሰነ ። ወለእመ ፡ ፈተውነ ፡ ፍትወተ ፡ ንሕነ ፡ ንረክባ ። ወለእ
ለሰ[3] ፡ የኃድሩ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወእሙንቱሰ ፡ የኃጥኡ ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ። ወሶበ ፡ ሰማ
ዕኩ ፡ እምኔሆሙ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ውዕየ ፡ ልብየ ፡ ከመ ፡ እሳት ። ወሶበ ፡ ኮነ ፡ ሌሊ
ት[4] ፡ ነሣእኩ ፡ ንስቲተ ፡ ኅብስተ ፡ ወወፃእኩ ፡ እምደብር ፡ ወጸለይኩ ፡ ወሰአልክዎ ፡
ለእግዚእ*ነ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ይምርሐኒ ፡ ውስተ[5] ፡ መካን ፡ ዘእነብር ፡ ውስቴቱ ። ወ O 13 b
እምዝ ፡ ሖርኩ ፡ ወአስተዳለወ ፡ ሊተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብእሴ ፡ ጻድቀ ፡ ወረከብኩ ፡
ወነበርኩ ፡ በኀቤሁ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ይምሀረኒ ፡ ፍኖተ ፡ ገዳማዊያን ። ወእምዝ ፡ በጻ
ሕኩ ፡ ኀበ ፡ ዝየ ፡ ወረከብክዋ ፡ ለዛቲ ፡ በቀልት ፡ ወትፈሪ ፡ ፲ወ፪አስካለ ፡ ለለዓመት ።
ወየአክለኒ ፡ ለለ[6] ፩አስካል ፡ ለለ፩ወርኅ ፡ ወእሴሰይ ፡ ቦቱ ። ወእሰቲ ፡ ማየ ፡ እምዛቲ ፡
ነቅዕ ። ወናሁ ፡ ነበርኩ ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ ገዳም ፡ እስከ ፡ዮም ፡ ፷ዓመተ ፡ ኢርኢኩ ፡ ገ
ጸ ፡ ብእሲ ፡ ግሙራ ፡ ዘእንበሌከ ።

ወእንዘ ፡ እሙንቱ ፡ ይትናገሩ ፡ ወረደ ፡ ኀቤሆሙ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወ
መጠዎሙ ፡ ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት[7] ፡ ሥጋሁ ፡ ወደሙ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶ
ስ ፡ ወበልዑ ፡ ሲሳየ ፡ ንስቲተ ። ወእምዝ ፡ ተወለጠ ፡ አርአያሁ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡

1. O, P ንረክብ ፡ — 2. A *om.* O, P ንረክብ ፡ — 3. *Sic* A; O, P *om.* ለ ፡ — 4. O, P — ተ ፡ — 5. O, P *add.* ፍኖት ፡ ኀበ ፡ — 6. O, P *om.* ፡ — 7. A — ተ ፡

« meurent au désert sont illustres auprès de Dieu; car nous, nous sommes « près du monde et des hommes; si nous ressentons de l'ennui et de la « tristesse, nous trouvons qui nous console; si nous sommes malades, nous « trouvons qui nous visite; si nous sommes nus, nous trouvons qui nous « habille, et quels que soient nos désirs, nous trouvons à les *satisfaire*. Mais « ceux qui demeurent au désert sont dépourvus de tout cela ». Quand je leur eus entendu tenir ce langage, mon âme brûla comme du feu, et, la nuit venue, je pris un peu de pain et sortis du monastère. Je priai Notre-Seigneur Jésus-Christ de me conduire à un lieu où je pusse demeurer. Puis je marchai, et, Dieu ayant disposé pour moi un homme juste, je *le* trouvai et m'arrêtai auprès de lui jusqu'à ce qu'il m'eut appris le chemin des ermites. Je parvins ensuite en ce lieu et trouvai ce palmier : il produit 12 grappes chaque année; une grappe, chaque mois, me suffit pour ma nourriture et je bois de l'eau de cette source; voici que j'ai demeuré dans ce désert, jusqu'aujourd'hui, 60 années, et je n'ai vu absolument aucun visage humain, si ce n'est toi ».

Pendant leur entretien, près d'eux descendit l'ange de Dieu qui leur remit les saints mystères, le corps et le sang de Notre-Seigneur Jésus-Christ, puis ils mangèrent quelque nourriture. Ensuite, l'aspect de saint abbâ

ወኮነ ፡ ከመ ፡ እሳት ፡ ወእምዝ ፡ በረከ ፡ በብረኪሁ ፡ ወሰገደ ፡ ቅድመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወተአምኆ[1] ፡ በፍኖትዮስ ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወገ
ነዞ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ በልብሰ ፡ ጸጕረ[2] ፡ ጸምር ፡ ዘኮነ ፡ ይለብስ ፡ ወቀበሮ ፡ ውስተ ፡
ይእቲ ፡ በዐት ። ወሐለየ ፡ በፍኖትዮስ ፡ በልቡ ፡ ከመ ፡ ይንበር ፡ ውስተ ፡ መካኑ ፡ ህየን
ቴሁ ። ወሶበ ፡ ቀበሮ ፡ ወድቀት ፡ ይእቲ ፡ በቀልት ፡ ወየብሰት ፡ ይእቲ ፡ ነቅዓ ፡ ማይ ።
ወኮነ ፡ ዝንቱ ፡ በፈቃደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይባእ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ውስተ ፡
ዓለም ፡ ወይስብክ ፡ ዜናሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ገዳማውያን ፡ እለ ፡ ርእዮሙ ፡ ወፈድፋደሰ[3] ፡
አባ ፡ ነፍር ። ወቦአ ፡ ቅዱስ ፡ በፍኖትዮስ ፡ ውስተ ፡ ዓለም ፡ ወሰበከ ፡ በገድሉ[4] ፡ ለዝን
A 267 a ቱ ፡ ቅዱስ[5] ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ ወዕለት ፡ ዘአዕረፈ ፡ ባቲ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐ * ረነ ፡ በ
ጸሎቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ ወበረከቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ነፍር ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡
አሜን ። ወአሜን ።

[ሰላም ፡ ለአቡናፍር ፡ ጊዜ ፡ ተዳደቆ ፡ መዊት ፨
እንተ ፡ ተወለጠ ፡ ገጹ ፡ አምሳለ ፡ እሳት ፨
ድኅረ ፡ ቀበሮ ፡ በብኑዳ ፡ በውሣጤ ፡ በዐት ፨
ኢትትወረስ ፡ ለካልአን ፡ ዘተውህበቶ ፡ ሲሲት ፨
*ነቅዓ ፡ ማይ[6] ፡ የብሰ ፡ ወወድቀ ፡ በቀልት ፨]

1. O, P *add.* ቅዱስ (P ለቅ˝) ፡ — 2. O, P — ር ፡ ዘ. 3. O, P *add.* ዜና ፡ ቅዱስ (P ዝንቱ ፡ ቅ˝) ፡ — 4. O, P ገድሎ et mox ወዕለተ ፡ ፡ 5. O, P *om.* — 6. P ነቅዐ ፡

Nafr fut transformé et il devint comme du feu, puis il tomba à genoux et se prosterna en présence de Dieu; saint Bafnotyos le baisa, et il rendit son âme dans la main de Dieu. Saint Bafnotyos l'enveloppa dans le vêtement de poils de laine dont il était revêtu, *s'en servant comme linceul funèbre*, et l'enterra dans cette grotte. Et Bafnotyos pensa en lui-même à demeurer dans ce lieu, à sa place; mais quand il l'eut enterré, le palmier tomba et la source se tarit. Ceci eut lieu par la volonté de Dieu, pour que saint Bafnotyos allât dans le monde et *y* publiât l'histoire des saints ermites qu'il avait vus et surtout d'abbâ Nafr. Alors saint Bafnotyos vint dans le monde et fit connaître la vie de ce saint abbâ Nafr et le jour où il mourut. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et son intercession, et que la bénédiction de ce saint abbâ Nafr soit avec nous. Amen! amen!

Salut à Abunâfr! au temps où le surprit la mort, quand fut transformé son visage comme du feu, après que Babnudâ l'eut enterré dans l'intérieur de la caverne, personne d'autre ne reçut en héritage la nourriture qui lui avait été donnée : la source se tarit et le palmier tomba.

[ሰላም ፡ ለክሙ ፡ ብዙኃነ ፡ ኂሩት ፡ እምኆፃ ፨
መድበለ ፡ ቅዱሳን ፡ አኃው ፡ እለ ፡ ነበርክሙ ፡ በምድረ ፡ ፌጻ ፨
ምዕዳነ ፡ ጽድቅክሙ ፡ በሊሕ ፡ ሶበ ፡ ለልቡ ፡ ደጐፃ ፨
ተአተተ ፡ አቡናፍር ፡ ለዓለም ፡ እምገጻ ፨
ለነፍሰ ፡ ትሑታን ፡ ነፍሱ ፡ ከመ ፡ ትኩን ፡ ቢጻ ፨][1]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዮሴፍ ፡ በሕልም ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ሕፃነ ፡ ወእሞ ፡ ወይትመየጥ ፡ ምድረ ፡ እስራኤል ። በረከቱ ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፲፯ ፡ *ለሰኔ ፡ ምንባብ ። P 125bis a

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ለትጽን[2] ። ዝንቱ ፡ አብ ፡ ኮነ ፡ እምሰ

1. P ajoute le « salâm » suivant, ሰላም ፡ ለከ ፡ ዘኢየሱስ ፡ ቡሩክ ፨ አንተ ፡ ተኃብር ፡ አሚነ ፡ ምስለ ፡ ይኩኖ ፡ አምላክ ፨ እምልበ ፡ አኃው ፡ ታሰስል ፡ ሕሊና ፡ ሐከክ ፨ ሶበ ፡ ገደፋኮ ፡ ለሰምዕ ፡ እንዘ ፡ አንተ ፡ ላእክ ፨ ጽዋዓ ፡ ስቴ ፡ ምዝር ፡ ቆመ ፡ ማእከለ ፡ በበክ ፨ — 2. O, P toujours — ጺን ፡

[Salut à vous, justes plus nombreux en vertu que le sable, groupe des saints frères qui avez demeuré au pays de Fêṣâ. Quand l'entraînement de votre justice *comme un fer* aigu piqua son cœur, Abunâfr se retira de la surface du monde, pour que son âme devînt compagne de l'âme des humbles[1].

[En ce jour également, l'ange de Dieu apparut à Joseph en songe, pour que celui-ci prît l'Enfant et sa Mère et revînt au pays d'Israël. Que sa bénédiction soit avec nous dans les siècles des siècles. Amen!]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 17 DE SANÈ (11 juin).

En ce jour mourut le saint père abbâ Latṣon. Ce père était de la ville

1. Ici suit dans P un « salâm » dont voici la traduction :

« Salut à toi, ô Za-Iyasus béni! partageant la foi avec Yekuno Amlâk. Lorsque pour chasser de l'âme des frères la pensée de trouble, tu as jeté le cierge, accomplissant le service divin, la coupe de la boisson de bière resta seule au milieu ».

La légende à laquelle il est fait allusion ici nous étant inconnue, ce « salâm » est quelque peu obscur. Dans le calendrier de Ludolf (*Comm.* 419) on ne lit que « Za-Iyasus cum Iekuno Amlâk ». Celui-ci régna de 1270 à 1285.

ብእ ፡ ሀገረ ፡ ብህንሳ ፡ ወእንዘ ፡ ውእቱ ፡ ወሬዛ ፡ ሰምዓ ፡ ወንጌለ[1] ፡ ቅዱስ ፡ ዘይቤ ፡ ዘፈቀደ ፡ ያድኅና ፡ ለነፍሱ ፡ ለይግድፋ ፡ ወዘሰ ፡ ገደፋ ፡ ለነፍሱ[2] ፡ ይረክባ ፡ ለሕይወት ፡ ዘለዓለም ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዘንተ ፡ ነደ ፡ ልቡ[3] ፡ በእንተ ፡ ፍቅረ ፡ እግዚአብሔር ። ወእምድኅረ ፡ ተመጠወ ፡ ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ አስዋህት ፡ ወተጋደለ ፡ ተጋድሎ ፡ ዓቢየ ፡ በአጽዋማት ፡ ወጸሎታት ፡ ዘእንበለ ፡ ጽርዓት ። ወኮነ ፡ ይጸውም ፡ በበ ፡ ሱባዔ ፡ ወትረ ። ወአስተርአዮ ፡ መልአከ[4] ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአዘዞ ፡ ከመ ፡ ይሖር ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ኢስድሮስ ፡ ወያልብሶ ፡ አልባሰ ፡ ምንኵስና ። ወሖረ ፡ አባ ፡ ለትጾን ፡ ኀበ[5] ፡ አባ ፡ ኢስድሮስ ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይጼሊ ፡ ላዕለ ፡ አልባሳት ፡ ወአስኬማ[6] ፡ ምንኵስና ፡ ፵መዓልተ ፡ ወአልበሶ ፡ ኪያሆሙ ፡ ወወሰከ ፡ ተጸምዶቶ ፡ ወተጋድሎቶ ።

ወእምዝ ፡ ወፅአ ፡ በምክረ ፡ መምህሩ ፡ ወነበረ ፡ በባሕቲቱ ፡ ወኮነ ፡ ይትገሀ ፡ ወይጸውም ፡ ወይጼሊ ፡ ወትረ ። ወሀሎ ፡ በቅሩብ ፡ እምኔሁ ፡ ፩ደብር ፡ ወኮነ ፡ ይሔውጾሙ ፡ ለመነኮሳተ ፡ ውእቱ ፡ ደብር ። ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ደብር ፡ ወረከበ ፡ ለአበ ፡ ምኔት ፡ ውእቱ[7] ፡ እንዘ ፡ ይደዊ ፡ ወአልጸቀ ፡ ለመዊት ፡ ወኵሎሙ ፡ መነኮሳት ፡ የዐውድዎ ፡ እንዘ ፡ ይበክዩ ። ወእምዝ ፡ ርእየ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ለተጾን ፡ ወሰራዊተ ፡ ሰይጣናት ፡ እንዘ ፡ የዐውድዎ ። ወሰአሎ[8] ፡ ቅዱስ ፡ ለአበ ፡ ምኔት ፡ ወይቤሎ ፡ ምንተ ፡ ዘኮነ ፡ ብከ ፡ አአብ ። ወአዘዘሙ ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ለመነኮሳት ፡ ከመ ፡ ይፃኡ ፡ እም

1. A, P — ል ፣ — 2. O, P *add.* በእንቲአየ ፡ — 3. O, P *add.* ከመ ፡ እሳት ፣ — 4. A *om.* ፣ — 5. O, P *add.* ቅዱስ ፣ — 6. O, P *add.* መላእክት ፡ ወ ፡ — 7. P በው″ ፡ ደብር O *om.*. — 8. O, P ተሰ″

de Behnesâ. Encore tout jeune, il entendit la parole du saint Évangile : « Qui veut sauver son âme, qu'il la perde; et qui perd son âme, trouvera la vie éternelle ». Quand il eut entendu cette *parole,* son cœur s'enflamma pour l'amour de Dieu. Après avoir reçu les saints mystères, il alla au monastère d'Aswâhet et y mena une admirable vie d'ascète dans les jeûnes et les prières, sans interruption; il jeûnait chaque semaine constamment. L'ange de Dieu lui apparut, et lui ordonna d'aller vers saint abbâ Isderos (*Isidore*) pour qu'il le revêtît des habits monastiques. Abbâ Latṣon alla donc vers saint abbâ Isderos qui resta à prier sur les vêtements et l'habit (σχῆμα) des moines quarante jours, puis il l'*en* revêtit; et il augmenta sa dévotion et son ascétisme.

Étant sorti sur le conseil de son maître, il demeura seul et passait ses veilles dans la prière et le jeûne ininterrompus. Dans son voisinage, il y avait un couvent, et il avait coutume de visiter les moines de ce monastère. Un jour, il vint au couvent et y trouva l'abbé du monastère, malade et tout près de mourir. Tous les moines l'entouraient en pleurant. Après qu'abbâ Latṣon eut vu les troupes de démons qui l'entouraient, ce saint fit à l'abbé du monastère une demande en ces termes : « Quelle chose t'est arrivée, ô Père? »

ኀቤሁ ፡ ወአኃዘ ፡ ይንግሮ ፡ ኵሎ ፡ አበሳሁ ፡ ወዘገብረ ፡ በውርዙቱ ። ወኮነ ፡ ኃጣውኢ
ሁ ፡ ዓበይተ ፡ ፈድፋደ ። ወእምኖልቆሙ[1] ፡ ይቤሎ ፡ ስረይ ፡ ሊተ ፡ አአቡየ ፡ እስመ[2] ፡
ገበርኩ ፡ እኩያተ ፡ ብዙኃተ ፡ *ዘኢገብረ ፡ መኑሂ ፡ እምቅድሜየ[3] ፡ ከማሁ ፡ ግሙራ ።
ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ ሶበ ፡ ፈቀድኩ ፡ ከመ ፡ እሡየም ፡ ቀሲሰ ፡ ወኢሤሙኒ ። ወ
ሖርኩ ፡ ኀበ ፡ ካልእ ፡ መካን[4] ፡ ወእቤ ፡ ከመ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ሤመኒ ፡ ቀሲሰ ። ወኮን
ኩ ፡ እቄድስ ፡ ቍርባነ ፡ ዘእንበለ ፡ ፍርሀት ፡ ወእነሥእ ፡ ሥጋሁ[5] ፡ ቅዱስ ፡ ወእገብር ፡
ቦቱ ፡ ሥራየ ። ወሰከብኩ ፡ ምስለ ፡ እምየ ፡ ዘወለደተኒ ፡ ዐሥርተ ፡ ጊዜ ፡ ወፀንሰት ፡
እምኔየ ፡ ወእምአመ[6] ፡ አልጸቀት ፡ ለወሊድ ፡ ኮንኩ ፡ አሰትያ ፡ ሥራየ ፡ ከመ ፡ እቅት
ሎ ፡ ለሕፃን ፡ ወኃጢአትየ ፡ ብዙኅ ፡ ፈድፋደ ። *ወናሁ ፡ በጽሐ ፡ ጊዜ ፡ ሞትየ ፡ ወፀአ O 14 a
ትየ ፡ እምዝንቱ ፡ ዓለም[7] ፡ ወአልብየ ፡ ወኢምንተኒ ፡ እምሠናይ ፡ ዘአቀርብ ፡ ለእግዚ
አብሔር ። ወእስእለከ ፡ አአቡየ ፡ ወእሰግድ ፡ ለከ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ት
ዘከረኒ ፡ በጸሎትከ[8] ።

ወበከየ ፡ ቅዱስ[9] ፡ አባ ፡ ለትጾን ፡ ወርእያ ፡ ለነፍሱ ፡ ለውእቱ ፡ ምስኪን[10] ፡ እንዘ ፡
ይትመጠውዋ ፡ ሰይጣናት ፡ *ወእሙንቱ ፡ ይኴንንዋ ፡ በመቅሠፍት ፡ በአስዋጠ ፡ እሳት ፡ A f. 267 b
ወኮነት ፡ ጽልመተ ። ወእምድኅረ ፡ ገንዝዎ ፡ ወቀበርዎ ፡ ተዘከረ ፡ ቅዱስ ፡ ለጥጾን ፡ ቃ
ሎ ፡ ለውእቱ ፡ ምስኪን ፡ ሶበ ፡ ይቤሎ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተዘከረኒ ፡ በጸሎት

1. O, P *om.* ወ ፡ — 2. O, P *add.* አነ ፡ — 3. O, P ዘኢመኑሂ ፡ እም'' ፡ ገ'' ፡ — 4. A *om.* — 5. A ሥጋሁ ፡ — 6. O, P — ከመ ፡ — 7. O, P *add.* ኃላፊ ፡ — 8. O, P *add.* ቅድስት ፡ — 9. O, P *om.* — 10. O, P ብእሲ ፡

Et l'abbé du monastère fit sortir les moines d'auprès de lui, puis se mit à lui raconter tous ses péchés et ce qu'il avait fait dans sa jeunesse. Ses péchés étaient extrêmement graves, et *terrifié* par leur nombre, il dit : « Pardonne-moi, ô mon père, car j'ai fait une foule de choses mauvaises, et avant moi personne du tout n'en avait fait de semblables. Les voici : ayant voulu être ordonné prêtre, et comme on ne m'ordonnait pas, j'allai en un autre lieu et je dis qu'un évèque m'avait ordonné prêtre et je célébrais le Sacrifice *de la Messe* sans crainte; je prenais le corps sacré et j'en faisais un philtre; je couchai avec ma mère, qui m'avait mis au monde, dix fois, et elle conçut de mon fait; quand elle fut sur le point d'accoucher, je lui donnai à boire un médicament pour tuer l'enfant. Oui, mon crime est tout à fait énorme, et voici venue l'heure de ma mort et de ma sortie de ce monde, et je n'ai rien de bien à présenter à Dieu. Je te prie, mon père, je me prosterne devant toi, au nom de Dieu, pour que tu te souviennes de moi dans ta sainte prière ».

Saint abbâ Latṣon pleura et vit l'âme de ce pauvre *malheureux* prise par les démons qui la tourmentèrent à coups de fouets enflammés, et elle était toute noire. Après l'ensevelissement et l'enterrement de cet *homme*, saint Latṣon se souvint de la parole de ce malheureux quand il lui avait dit : « Au

ከ ። ወተዘከረ ፡ ቃለ ፡ *ቅዱስ ፡ ወንጌል[1] ፡ ዘይቤ ፡ መኑ ፡ ፍቅር ፡ ዘየዓቢ ፡ እምዝንቱ ፡ ከመ ፡ ይመጡ ፡ ብእሲ[2] ፡ ነፍሶ ፡ በእንተ ፡ ቢጹ ፡ ወነበረ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ይኴንና ፡ ለነፍሱ ፡ በዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ኵነኔ ፡ ወይስእሎ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ በእንተ ፡ ነፍሱ ፡ ለውእቱ ፡ ኃጥእ ፡ ከመ ፡ ይምሐሮ ፡ ወኰነነ ፡ ነፍሶ ፡ ወሞተ ፡ ፭ጊዜ ። ወኮነ ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ሚካኤል ፡ ያስተርኢ ፡ ሎቱ ፡ ወይቤሎ ፡ ኢትቅትል ፡ ነፍሰከ ፡ እስመ ፡ ኢ
P 125 v° b. ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይምሐሮ ፡ *ለውእቱ ፡ ኃጥእ ፡ ወኢያኅድግ[3] ፡ ሎቱ ፡ አበሳሁ ። እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ ጽድቅ ፡ ወገባሬ ፡ ኵነኔ ፡ ወፍትሕ ፡ ኢይጸገው[4] ፡ ላዕለ ፡ ዘ ኢይደልዎ ፡ ጸጋ ፡ ወኢይኴንን ፡ ዘኢይደልዎ ፡ ኵነኔ ።

ወሶበ ፡ ቀተለ ፡ ነፍሶ[2] ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ፭ጊዜ ፡ እንዘ ፡ ይስእል ፡ ኀበ ፡ እግዚአብ ሔር ፡ በእንተ ፡ ነፍሱ[5] ፡ ለውእቱ ፡ ኃጥእ ። ወሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ይመጽእ ፡ ኀቤሁ ፡ ወይብሎ ፡ ኢትቅትል ፡ ነፍሰከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኢይምሕሮ ፡ ለውእቱ ፡ ኃ ጥእ ። ወእምድኅረዝ ፡ አስጠመ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወሞተ ። ወሶቤሃ ፡ ኮነ ፡ ንጐ ድጓድ ፡ ዓቢይ ፡ ወወረደ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እምሰማይ ፡ ወነበረ ፡ ኀ በ ፡ ጽንፈ ፡ ባሕር ። ወአዘዘ ፡ ለሚካኤል ፡ ወአውፅኦ ፡ ለቅዱስ ፡ እምውስተ ፡ ባሕር ፡ ወአሕየዎ ፡ እሞት ። ወይቤሎ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ሰላም ፡ ለከ ፡ ኅሩይ የ ፡ አባ ፡ ለጥጾን ፡ ለምንት ፡ ቀተልከ ፡ ነፍሰከ ፡ ብዙኃ ፡ ጊዜ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ኃ

1. O, P ወ″ ፡ ቅ″ ፡ — 2. A *om.* ፡ — 3. O, P ወኢይትኃደግ ፡ — 4. sic A ; O, P ይጼጉ cf. plus haut p. 528, n. — 5. A *om.* ; O ፡ ነፍስ ፡ ው″ ፣

nom de Dieu, souviens-toi de moi dans ta prière! » Et il se rappela aussi la parole du saint Évangile qui dit : « Quelle plus grande charité que celle de l'homme qui se livre lui-même pour son compagnon? » Alors ce saint s'occupa à se faire souffrir de toutes les façons qu'il pouvait et à prier Notre-Seigneur Jésus-Christ pour l'âme de ce pécheur, afin qu'il en eût pitié. Il se tortura lui-même et voulut cinq fois mourir. L'archange Michel lui apparaissait et lui disait : « Ne te tue pas, car il ne convient pas que *Dieu* fasse miséricorde à ce pécheur et il ne lui pardonnera pas. Dieu, en effet, Dieu juste et qui opère la condamnation et la justification, ne donnera pas la grâce à qui elle ne convient pas et ne punira pas qui ne mérite pas la punition ».

Quand ce saint voulait cinq fois se tuer en priant Dieu pour l'âme de ce pécheur, Michel, archange, venait à lui *chaque fois* et lui disait : « Ne te tue pas toi-même, car Dieu ne fera pas miséricorde à ce pécheur ». Mais après que, s'étant noyé lui-même dans la mer, *le fleuve,* il fut mort, aussitôt il y eut un grand coup de tonnerre et Notre-Seigneur Jésus-Christ descendit du ciel, resta sur le bord de la mer, ordonna à Michel de retirer le saint de la mer et le ramena de la mort à la vie. Puis Notre-Seigneur Jésus-Christ lui dit : « Salut à toi, mon élu, abbâ Laṭson, pourquoi as-tu voulu te tuer toi-même à maintes reprises pour ce pécheur, puisqu'il ne mérite pas miséricorde; car ses péchés

ጥእ ። እስመ ፡ ለውእቱ ፡ ኢይደልዎ ፡ ምሕረት ፡ እስመ ፡ ኃጢአቱ ፡ ብዙኃት ፡ ፈድፋደ ፡ ወሕሡማት ፡ ወየአክዩ ፡ እምኵሉ[1] ፡ ኃጣውእ ፡ ወኢይደሉ ፡ ለሰብእ ፡ ከመ ፡ ይትናገሮ ፡ በሙ ። ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ለጥጾን ፡ ወይቤሎ ፡ እስእለከ ፡ ኦእግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ትምሐሮ ፡ ለውእቱ ፡ ኃጥእ ፡ እምኵነኔ ። ወለእመ ፡ ኢመሐርኮ ፡ ውስዳ ፡ ለነፍስየ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ኵነኔ ።

ወአእመረ ፡ እግዚእነ ፡ ከመ ፡ ቅዱስ ፡ ይቀትል ፡ ነፍሶ ፡ ብዙኃ ፡ ጊዜ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ኃጥእ ። ወአዘዘ ፡ እግዚእነ ፡ *ወአብጽሖ ፡ ለውእቱ ፡ ኃጥእ ። ወነሥአ ፡ እግዚእነ[2] ፡ ወገሰሳ[3] ፡ በእዴዊሁ ፡ ወረሰዮ[4] ፡ ከመ ፡ መሬት ፡ ወይቤ ፡ ኢተብጻሕ ፡ ዛቲ ፡ ነፍስ ፡ ውስተ ፡ ኵነኔ ፡ እምይእዜ[5] ፡ ወኢትርከብ ፡ ምሕረተ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፡ አላ ፡ ትኩን ፡ ከመ ፡ ኵሉ ፡ መሬት ። ወቅዱስሰ ፡ አባ ፡ ለትጾን ፡ ሰብሖ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ በእንተ ፡ ብዙኃ[6] ፡ ሣህሉ ፡ ወምሕረቱ ፡ ዘመሐሮ ፡ ለውእቱ ፡ ምስኪን ፡ ወአውፅአ ፡ እምውስተ ፡ ኵነኔ ።

ወእምድኅረዝ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚእነ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ለትጾን ፡ አማን ፡ እብለከ ፡ ኦኅሩይየ ፡ ለጥጾን ፡ እስመ ፡ ኵሉ ፡ ዘይገብር ፡ ተዝካረከ ፡ አው ፡ ይሁብ[7] ፡ ዕጣነ ፡ አው ፡ ቍርባነ ፡ አው ፡ ዘይተ ፡ አው ፡ ሰምዓ ፡ አው ፡ ዘያጸግብ ፡ ርኁ*በ ፡ አው ፡ ዘያሰቲ ፡ ጽሙአ ። አው ፡ ዘያለብስ ፡ ዕሩቀ ፡ በእንተ ፡ ስምከ ፡ በዕለተ ፡ ተዝካርከ ። አው ፡ ዘይጽሕፍ ፡ ገድለከ[8] ፡ አነ ፡ እጽሕፍ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ውስተ ፡ መጽሐፈ ፡ ሕይወት[9] ፡ A 268 a

1. O — ሎሙ, P — ሎሙ : — 2. O, P om. — 3. O, P — ሶ : — 4. O, P — ዮ : — 5. O, P add. ለግሙሬ : — 6. O, P ብዝኃ : — 7. O, P ዘይ″ : — 8. O, P መጽሐፈ : ገድልከ : — 9. O, P add. በሰማያት :

sont tout à fait nombreux, honteux, et plus grands que tous les péchés, et il ne faut pas même que les hommes s'en entretiennent ». Saint abbâ Latṣon répondit en disant : « Je te prie, ô mon Seigneur Jésus-Christ, d'avoir pitié de ce pécheur *et de le sauver* des tourments; si tu n'en as pas pitié, jette-moi moi-même avec lui dans les tourments ».

Alors Notre-Seigneur comprit que le saint se tuerait lui-même bien des fois pour ce pécheur, et Notre-Seigneur ordonna de faire venir ce pécheur; Notre-Seigneur le prit, le toucha de la main et le rendit comme de la poussière, puis il dit : « Que cette âme ne subisse plus de tourments, depuis maintenant à jamais, et qu'elle ne trouve pas de miséricorde pour l'éternité, mais qu'elle soit comme toute poussière ». Alors saint abbâ Latṣon glorifia Notre-Seigneur Jésus-Christ pour la grandeur de sa clémence et de sa miséricorde, lui qui avait eu pitié de ce pauvre et l'avait retiré des tourments.

Ensuite Notre-Seigneur dit à saint abbâ Latṣon : « En vérité, je te *le* dis, ô mon élu Latṣon : quiconque fera ta mémoire ou qui donnera de l'encens, ou une offrande pour l'eucharistie, ou de l'huile, ou un cierge, ou qui rassasiera l'affamé ou qui donnera à boire à qui a soif, ou qui vêtira celui qui est nu, en ton nom, au jour de ta mémoire, ou qui écrira ta vie, moi, j'écri-

ወእደመስስ ፡ ኵሎ ፡ ኃጣውኢሆሙ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ እግዚእነ[1] ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ዓርገ ፡ ውስተ ፡ ሰማያት ፡ በዓቢይ ፡ ስብሐት ። ወቅዱስሰ ፡ አባ ፡ ለትጸን ፡ ተፈሥሐ ፡ ዓቢየ ፡ ፍሥሐ ። ወተመይጠ ፡ ኀበ ፡ በዐቱ ፡ ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይትጋደል ፡ ብዙኃ ፡ መዋዕለ ። ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ተጋድሎቶ ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ፡ ወአሜን ።

[ሰላም ፡ ለአባ ፡ ለትጹን ፡ በአንኖ ፡ ፃማ ፡ ዘክህለ ፨
ከመ ፡ ያውፅእ ፡ እምደይን ፡ ብእሴ ፡ ኅጉለ ፨
ለለ ፡ መዋዕል ፡ ሠሉስ[2] ፡ እንዘ ፡ ይበልዕ ፡ ቈጽለ ፨
በትምሕርቱ[3] ፡ ዐቢይ ፡ እምብዝኃ ፡ ተጋደለ[4] ፡ ገድለ ፨
በአምሳለ ፡ ነፋስ ፡ ኮነ ፡ ሥጋሁ ፡ ቀሊለ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ለአባ ፡ ጳላሞን ፡ ፈላሲ ፡ ዐቢይ ፡ ወባሕታዊ ፡
P 126 a መናኔ ፡ ዓለም ፡ ዘየኃድር ፡ ውስተ ፡ ደብር[5] ፡ ወይጸመዶ ፡ ለእግዚአ*ብሔር ፡ በተጋድሎ ፡ ብዙኅ ፡ እስከ ፡ ደክመ ፡ ሰይጣን ፡ እምተጋድሎቱ ፡ ዝንቱሰ ፡ ቅዱስ ፡ ነበረ ፡ ነዋኃ ፡ መዋዕለ ፡ በአርምሞ ፡ ወተባሕትዎ ፡ ወኢይስሕቅ ፡ ግሙራ ፡ ወኢይትናገር ፡ ምስለ ፡ መኑሂ ፡ ዳዕሙ ፡ ይበኪ ፡ በእንተ ፡ ኃጣውኢሁ ፡ መዐልተ ፡ ወሌሊተ[6] ። ብዙኃ ፡

1. O, P *add.* ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ — 2. O ሰዱስ ፡ — 3. Ainsi les 2 ms. ; à lire በትሕርምቱ ፡ — 4. O — ድሎ ፡ — 5. O ባሕር ፡ — 6. P *om.*

rai leurs noms dans le livre de vie et j'effacerai tous leurs péchés ». Ayant dit cela, Notre-Seigneur Jésus-Christ — qu'il soit loué! — monta aux cieux avec une grande gloire. Alors saint abbâ Laṭson ressentit une vive joie : il retourna à sa caverne et passa de nombreux jours dans les exercices spirituels. A la fin de ses combats et ayant accompli le bon plaisir de Dieu, il mourut en paix. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous. Amen! amen!

[Salut à abbâ Laṭsun qui, par la prolongation de la souffrance, put faire sortir de la damnation un homme perdu. Tous les trois jours il *ne* mangeait *que* du feuillage; par suite de la vie d'ascète, à cause de la grande lutte spirituelle qu'il soutint, son corps était *devenu* léger comme un souffle].

En ce jour également, tombe la mémoire d'abbâ Palâmon, grand solitaire, anachorète, contempteur du monde; il demeurait dans une montagne[1] et servait Dieu dans un ascétisme rigoureux au point que Satan fut lassé par son ascétisme. Ce saint demeura de longs jours dans le silence et la solitude; il ne riait point du tout ni ne s'entretenait avec qui que ce fût, mais au con-

1. Ou bien : un couvent; O « mer » ou « le fleuve (Nil) » (?).

ጊዜያተ ፡ አምጽአ ፡ ኀቤሁ ፡ ሰይጣን ፡ ተላሕዮ ፡ ወስሒቀ ፡ ወኢያክሞሰሰ ፡ ፍጹመ ፡
ባሕቱ ፡ ኮነ ፡ ትኩዘ ፡ ወኅዙነ ፡ በስመ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወበእንተዝ ፡
ተምዕዓ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰይጣን ፨ ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ተንሥአ ፡ አባ ፡ ጸላሞን ፡ ወሖረ ፡ ኀ
በ ፡ ሀገ*ረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ይሢጥ ፡ ግብረ ፡ እደዊሁ ፨ ወእንዘ ፡ የሐውር ፡ ውእቱ[1] ፡ O 14 b
በፍኖት ፡ ወይበኪ ፡ በእንተ ፡ ኃጢአቱ ፡ እስከ ፡ አልጸቀት ፡ ትትመላሕ ፡ አዕይንቲሁ ፡
እምብዝኃ[2] ፡ አንብዕ ፡ አስሐቶ ፡ ሰይጣን ፡ ፍኖተ[1] ፡ ወኢያኅደጎ[3] ፡ ያእምር ፡ ኀበ ፡ አ
ይቴ ፡ የሐውር ፡ ወበተፍጻሜተ ፡ ፯መዋዕል ፡ ሶበ ፡ አልጸቀ ፡ አረጋዊ ፡ ለመዊት ፡ እም
ረኃብ ፡ ወጽምዕ ፡ ወወድቀ ፡ ውስተ[4] ፡ ምድር ፡ ወእግዚአብሔር ፡ መፍቀሬ ፡ሰብእ ፡
ኢኃደጎ ፡ ለገብሩ ፡ ጸላሞን ፡ ይትኃጐል ፡ ለሰይጣን[5] ፡ አላ ፡ ሰደዶ ፡ ለመንፈስ ፡ ርኩስ ፡
ወአርኃቆ ፡ እምኔሁ ፨

ወሶበ ፡ አእመረ ፡ ጸላሞን[6] ፡ አረጋዊ ፡ ኵሎ ፡ ዘኮነ ፡ ላዕሌሁ ፡ ከልሐ ፡ እንዘ ፡ ይብ
ል ፡ ኦእግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ርድአኒ ፡ ወበጊዜሃ ፡ ሰምዓ ፡ ቃለ ፡ ዘይቤሎ ፡
ኢትፍራህ ፡ እስመ ፡ ጸላኢ ፡ ኢይክል ፡ ላዕሌከ ፡ ወባሕቱ ፡ ተንሥእ ፡ ወሑር ፡ ህቀ ፡
ኀበ ፡ ደቡብ ፤ እስመ ፡ አንተ ፡ ትረክብ ፡ ሀየ ፡ ጽድቀ[7] ፡ መነኮስ ፡ አረጋዊ ፡ ዘይነብር ፡
ውስተ ፡ ሕፅነ ፡ ደብር ፡ ወስሙ ፡ ለትጹን ፡ ወውእቱ ፡ ተወከፈ ፡ ብዙኃ ፡ ጻማ ፡ በእን
ተ ፡ ስምየ ፡ ወንግሮ ፡ ኵሎ ፡ ዘገበርከ ፡ እምንእስከ ፡ ወዘከመ ፡ አመከረከ ፡ ሰይጣን ፡
ውእቱ ፡ ይጼሊ ፡ ላዕሌከ ፡ እስከ ፡ ትሰረይ ፡ ኃጢአትከ[8] ፨ ወሶቤሃ ፡ ተንሥአ ፡ ብፁዓ

1. O *om.* — 2. O እም. — 3. O ወኢኃደገ ፡ — 4. O ዲበ. — 5. O በእንተ ፡ ሰ″. — 6. P *om.* — 7. Sic mss. — 8. P — ተከ.

traire, il pleurait à cause de ses péchés, nuit et jour. Souvent Satan lui procurait des agréments et *des choses qui faisaient* rire et il ne souriait absolument pas, mais était triste et affligé, au nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ; et, à cause de cela, Satan se fâcha contre lui. Un jour abbâ Palâmon se leva et alla dans une ville d'Égypte (*le Caire?*) pour vendre le travail de ses mains; pendant qu'il cheminait sur la route et pleurait sur ses péchés au point qu'il était près d'avoir les yeux arrachés à force de larmes, Satan le fit se tromper de chemin et ne le laissa point s'apercevoir de la direction qu'il suivait; au bout de sept jours, le vieillard, près de mourir de faim et de soif, tomba à terre; Dieu, ami des hommes, ne laissa pas son serviteur Palâmon devenir la victime de Satan, mais il chassa l'esprit impur et l'écarta de lui.

Le vieillard, comprenant tout ce qui lui était arrivé, s'écria en disant : « O mon Seigneur Jésus-Christ, secours-moi! » Et aussitôt il entendit une voix qui lui disait : « Ne crains point, car l'Ennemi n'a aucun pouvoir sur toi; seulement, lève-toi et marche un peu vers le nord, car tu y rencontreras un moine, juste et âgé, qui demeure dans le sein d'une montagne; il se nomme Latṣun; il a enduré beaucoup de peines pour mon nom; dis-lui tout ce que tu as fait depuis ton enfance et la façon dont Satan t'a tenté. Il priera pour toi

ዊ ፡ ጳላሞን ፡ ወጾረ ፡ ሕዳጠ ፡ እምግብረ ፡ እደዊሁ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ደቡብ[1] ፡ ደብር ፡ እ
ንዘ ፡ ያነብብ ፡ መዝሙረ ፡ ዳዊት ፡ ዘይቤ ፡ እግዚኦ ፡ በስምከ ፡ አድኅነኒ ፡ እስከ ፡ ፍጻ
ሜ ። ወዓዲ ፡ መዝሙረ ፡ ዘ፷እስከ ፡ መርሖ ፡ እግዚአብሔር ፡ መከነ ፡ አረጋዊ ፡ ለትጹ
ን ። ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ አረጋዊ ፡ ለትጹን ፡ ተፈሥሐ ፡ ፈድፋደ ፡ ወተአምኆ ፡ ወአዕረጎ ፡
ላዕለ[2] ፡ ኰኵሕ ።

ወእምድኅረ ፡ ጸለዩ ፡ ወነበሩ ፡ አኀዘ ፡ ቅዱስ ፡ ጳላሞን ፡ ይብኪ ፡ መሪረ ፡ ወይንግ
ሮ ፡ ኵሎ ፡ ኃጢአቶ ፡ ዘገብረ ፡ እምንእሱ ፡ ምስለ ፡ ተጋንዮ ፡ ብዙኀ ። ወዓዲ ፡ ነገሮ ፡
ከመ ፡ አመከሮ ፡ ሰይጣን ። ወይቤሎ ፡ በአሐቲ ፡ ዕለት ፡ እምዕለታት ፡ እንዘ ፡ አሐው
ር ፡ ውስተ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ እሢጥ ፡ ግብረ ፡ እደውየ ፡ መጽአ ፡ ኀቤየ ፡ ሰይጣን ፡ ወአ
ስሐታ ፡ ለልብየ ፡ ወኢኃደገኒ ፡ እጸውዕ ፡ ስመ ፡ እግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወዓ
ዲ ፡ አርአየኒ ፡ ሀገረ ፡ ሕንጽተ ፡ ከመ ፡ ሀገረ ፡ ንጉሥ ፡ ዘባቲ ፡ ማያተ ፡ ወገነታተ ፡ ወ
አዕዋማተ ። ወእንዘ ፡ አነ[1] ፡ እሔሊ ፡ እሢጥ ፡ ግብረ ፡ እደውየ ፡ አስተርአየኒ ፡ በአም
ሳለ ፡ ብእሲት ፡ ኅዝንት ፡ ዘሞተ ፡ ምታ ፡ ወኃደገ ፡ ላቲ ፡ ንዋየ ፡ ብዙኀ ፡ ወትቤለኒ ፡
አነ ፡ እሣየጥ ፡ እምኔከ ፡ ወአብአተኒ ፡ ውስተ ፡ ጽርሐ ፡ ቤታ ፡ ወአውረደት ፡ አስፈሬዳ
ተ ፡ እምርእስየ ፡ ወአንበረተኒ ፡ ወሐፀበት ፡ እገርየ ፡ ወአዘዘቶን ፡ ለአእማቲሃ[3] ፡ ያምጽ

1. O *om.* — 2. O ውስተ ፡ — 3. O *add.* ከመ ፡

jusqu'au pardon de tes fautes ». Sur-le-champ le bienheureux Palâmon se leva, emporta un peu de l'ouvrage de ses mains et marcha vers le nord de la montagne, en récitant le psaume de David qui dit : « O Seigneur, en ton nom, sauve-moi », jusqu'à la fin; et aussi le psaume LXe, jusqu'à ce que Dieu l'eut conduit à l'endroit *où était* le vieillard Latsun. A sa vue, le vieillard Latsun éprouva une grande joie, le baisa et le fit monter sur une pierre.

Après leur prière, ils s'assirent, et saint Palâmon se mit à pleurer amèrement et à lui raconter toutes les fautes qu'il avait commises depuis son enfance, en demandant souvent son pardon. Il lui expliqua encore comment Satan l'avait tenté. Et il lui dit : « Un jour entre autres que j'allais en Égypte (*au Caire?*) pour vendre le travail de mes mains, Satan vint à moi, troubla mon esprit, et ne me laissa pas invoquer le nom de mon Seigneur Jésus-Christ; il me montra aussi une ville bâtie comme la ville du roi, *la capitale*, où il y avait des eaux, des jardins et des arbres. Et pendant que je pensais à vendre le travail de mes mains, *le diable* m'apparut sous l'aspect d'une femme triste, dont le mari était mort en lui laissant de grands biens. Elle me dit : « Je t'achète *quelque chose* », et me fit entrer dans une chambre de sa maison, déposa les corbeilles de ma tête, me fit asseoir, lava mes pieds, commanda à ses servantes d'apporter une table et du vin, et me fit beaucoup d'instances pour que je mangeasse avec elle. Nous mangeâmes, nous bûmes et nous nous enivrâmes. Tandis que nous nous entretenions, toutes les ser-

አ ፡ ማዕደ ፡ ወወይነ ፡ ወአስተብቍዓተኒ ፡ ብዙኀ ፡ እብላዕ ፡ ምስሌሃ ። በላዕነ[1] ፡ ወሰተይነ ፡ ወሰከርነ ፡ ወእንዘ ፡ ንዛዋዕ ፡ ንሕነ ፡ ወፅአ ፡ ኵሎን ፡ አእማት ፡ ወተረፍነ ፡ ክልኤነ ፨ ወሶቤሃ ፡ ነደ ፡ አዕይንትየ[2] ፡ ከመ ፡ እሳት ፡ በፍትወተ ፡ ዝሙት ፡ ወኢተዘከርክዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወኢመላእክቲሁ ፡ ዘይትዐየኑ ፡ ቦቱ[*] ፡ ወኮንኩ ፡ ከ P 126 b
መ ፡ ዘይሰክብ ፡ ምስሌሃ ፡ ጥዩቀ ፨ ወእምድኅረዝ ፡ ሶበ ፡ ነቃህኩ ፡ ነጸርኩ ፡ ወኢረከብኩ ፡ ምንተኒ ፡ ኢብእሲተ ፡ ወኢቤተ ፡ ወኢማዕደ ፡ ወኢሰብአ[3] ፡ ወኢእንስሳ ፡ ወኢማያተ ፡ ወኢገነታተ ፨ ዳዕሙ ፡ ረከብኩ ፡ ርእስየ ፡ እንኰርኵረ ፡ ታሕተ ፡ ደብር ፡ ዘማኅደርየ ፡ ወኮንኩ ፡ ከመ ፡ ዘኢበልዐ ፡ ወኢሰትየ ፨ ወእምዝ ፡ በከይኩ ፡ ጥቀ ፡ ወርኢክዎ ፡ ለሰይጣን ፡ ቀዊሞ ፡ ርኁቀ[3] ፡ እምኔየ ፡ እንዘ ፡ ይስሕቅ ፡ ላዕሌየ ፡ ወይቤለኒ ፡ አሌ ፡ ለከ ፡ ጳላሞን ፡ ፈላሲ ፡ በእንተ ፡ ዘተላሐይከ ፡ ወሰሐቀ ፡ ምስሌየ ፡ ናሁ ፡ ነዐውኩከ ፡ ከመ ፡ ዖፍ ፨ ወሶበ ፡ ሰማዕኩ ፡ ነገሮ ፡ አተብኩ ፡ ላዕሌየ[4] ፡ ወጐየ ፡ እምኔየ ፨

ወይእዜኒ ፡ አአቡየ ፡ ለትጹን ፡ ተማኅፀንኩ ፡ በቅድስናከ ፡ ሰአሎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይስረይ ፡ ሊተ ፡ አበሳየ ፡ ወጌጋይየ ፨ ወአውሥአ ፡ አባ ፡ ለትጹን ፡ ወይቤሎ ፡ ለአባ ፡ ጳላሞን ፡ ኢትፍራህ ፡ አንሰ ፡ እትአመን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይስረይ ፡ ለከ ፡ ኃጢአተከ ። ወእምዝ ፡ ተንሥኡ ፡ ወጸለዩ ፡ ፫ዕለተ ፡ ወ፫ለያልየ ፨ ወመጽአ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ቃል ፡ ዘይብል ፡ ኢትፍርሁ ፡ አግብርትየ ፡ ምእመናን ፡ እምይእዜ ፡ ኢይክል ፡ ጸላኢ ፡ ላዕሌክሙ ፡ ወኃጢአተኒ ፡ ዘገብረ ፡ ጳላሞን ፡ ረሰይኩ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡

1. O ወበ . — 2. O — ቲና ፡ — 3. O *om.* — 4. O — ሌሁ ፡

vantes sortirent, et nous restâmes tous deux. Aussitôt mes yeux brûlèrent comme du feu de la passion de l'impureté; je ne me souvins plus de Dieu qui est au ciel, ni de ses anges qui l'entourent, et il me paraissait évident que je couchais avec elle. Puis, à mon réveil, je regarde et ne trouve plus rien, ni femme, ni maison, ni table, ni homme, ni bêtes, ni eaux, ni jardins. Mais je me trouvai roulé au pied de la montagne où je demeurais et j'étais comme qui n'a ni mangé ni bu. Alors je pleurai très fort et je vis Satan debout loin de moi qui riait de moi et me disait : « Malheur à toi, Palâmon « solitaire, parce que tu t'es égayé et que tu as ri avec moi : voici que je t'ai « pris comme un oiseau ». En entendant ses paroles, je fis sur moi le signe de croix, et il s'enfuit loin de moi.

« Et maintenant, ô mon père Latsun, j'ai recours à ta sainteté; prie Dieu de me pardonner mon péché et mon crime! » Abbâ Latsun répondit en disant à abbâ Palâmon : « Ne crains point; j'ai confiance en Dieu qu'il te pardonnera ta faute ». Alors ils se levèrent et prièrent trois jours et trois nuits, et une voix parvint jusqu'à eux qui disait : « Ne craignez point, mes fidèles serviteurs! Désormais l'Ennemi n'aura plus pouvoir sur vous; quant au péché

ለሰይጣን ፡ ወአኮ ፡ *ኃጢአተ ፡ ጳላሞን ፡ ባሕቲቱ ፡ ዳዕሙ ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ዘአመክሮ
መ ፡ እሬሲ ፡ ላዕሌሁ ፡ ኃጣውኢሆሙ ፨ ወእምድኅረዝ ፡ ተባረከ[1] ፡ አባ ፡ ጳላሞን ፡ እ
ምአባ ፡ ለትጹን ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ማኅደሩ ፡ እንዘ ፡ ይሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረ
ፈ ፡ በሰላም ፨ ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለአባ ፡ ጳላሞን ፡ እምድኅረ ፡ አስፈጠ ፡ መፍቀሬ ፡ ኃጕል ፨
እንዘ ፡ ይገብር ፡ ምትሐተ ፡ በዘዘዚሁ ፡ አምሳል ፨
እምእግዚአብሔር ፡ መሐሪ ፡ ወመስተሣህል[2] ፨
ሰረዮ ፡ ጌጋዮ ፡ ተፈነወ ፡ ቃል ፨
ዲበ ፡ ርእሰ ፡ ሰይጣን ፡ ዘንተ ፡ ገበርኩ ፡ ዘይብል ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ለቅዱስ ፡ ወብፁዕ ፡ አባ ፡ ገሪማ ፡ ለዝንቱ[3] ፡
O 15 a ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ አቡሁ ፡ ንጉሠ ፡ ሮም ፡ ወስሙ ፡ መስፍያኖስ ፡ ወስመ ፡ እ*ሙ ፡ ስፍንግያ[4] ፡
P 127 a *ወኮነት ፡ መካን ፡ ወሰበ ፡ ሰአለት ፡ ኀበ ፡ እግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ወ
ሀበታ ፡ ዘንተ ፡ ወልደ ፡ *ወተሰምየ ፡ ስሞ[5] ፡ ይስሐቅ ፨ ወሰበ ፡ ልህቀ ፡ መሀርዎ ፡ መ
ጻሕፍተ[6] ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፨ ወእምዝ ፡ ተሰይመ ፡ ዲያቆነ ፡ ወሰበ ፡ ሞተ ፡ አቡሁ ፡
አንገሥዎ ፡ ሰብአ ፡ ሮም ፡ በመንበረ[7] ፡ አቡሁ ፡ ወነበረ[7] ፡ ፯ዓመተ ፡ እንዘ ፡ ይኴንን ፡ በ

1. O *om.* — 2. O ወብዙኃ ፡ ሣህል ፡ — 3. O ወለ″ ፡ — 4. O እፍ″. — 5. O ወሰመይዋ (sic). — 6. O ውስተ ፡ — 7. O በመንግሥተ ፡

commis par Palâmon, je l'ai mis sur la tête de Satan; et non seulement le péché de Palâmon, mais encore je reporterai sur lui les péchés de tous ceux qu'il a tentés ». Ensuite abbâ Palâmon reçut la bénédiction d'abbâ Latṣun et alla à sa demeure en louant Dieu. Puis il mourut en paix. Que sa prière et sa bénédiction soient avec nous, dans les siècles des siècles. Amen!

Salâm à abbâ Palâmon qui, après avoir été séduit par celui qui aime la perdition, *Satan,* en produisant des fantômes de différentes formes, de Dieu, miséricordieux et compatissant, pardonnant sa faute, fut envoyée une voix qui disait : « J'ai reporté cela, *son péché,* sur la tête de Satan »][1].

En ce jour également, mémoire du saint et bienheureux abbâ Garimâ. Le père de ce saint était empereur de Rom et s'appelait Masfeyânos; sa mère, nommée Sfengyâ, était stérile. Ayant prié Notre-Dame, la sainte Vierge Marie, celle-ci lui donna cet enfant et elle l'appela du nom d'Isaac. Quand il eut grandi, on lui apprit les saintes Écritures de l'Église, puis il fut ordonné diacre. A la mort de son père, les gens de Rom le firent régner sur le trône de son père. Il passa sept années à gouverner avec justice et avec droiture. Lorsque abbâ Pantalêwon de la cellule apprit *cette nouvelle,* il lui envoya dire :

1. P « contre lui ».

ፍትሕ ፡ ወበርትዕ ፨ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ አባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ዘጾማዕት ፡ ለአከ ፡ ኀቤሁ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አወልድየ ፡ ይስሐቅ ፡ ኅድጎሙ ፡ ለምውታን ፡ ይቅብሩ ፡ በድኖሙ ፡ ወአንተሰ ፡ ነዓ ፡ ኀቤየ ፡ ከመ ፡ ትኅሥሥ ፡ መንግሥቶ ፡ ለክርስቶስ ፨ *ወሰሚዖ ፡ አባ ፡ ገሪማ ፡ ኃደገ ፡ መንግሥቶ[1] ፡ ወወፅአ ፡ በሌሊት ፨ ወእምዝ ፡ አስተርአዮ ፡ ገብርኤል ፡ መልአክ ፡ ወጾሮ ፡ በክነፊሁ ፡ ብርሃናዊ ፡ ወአብጽሖ ፡ ጊዜ ፡ ፫ሰዓት ፡ ዘውስተ ፡ ዴዴሁ[2] ፡ ለአባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ወኑኃ ፡ ፍኖቱሰ ፡ ይከውን ፡ መጠነ ፡ ፲ወርኅ ፡ ወ፬ዕለት ፡ ወአሜሃ ፡ ነበረ ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አልአሜዳ ፨ ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ አባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ለቅዱስ ፡ ይስሐቅ ፡ ሐቀፎ[3] ፡ ወሰዓሞ ፨ ወእምዝ ፡ አልበሶ ፡ አልባሰ ፡ ምንኵስና ፡ ወነበረ ፡ በጾም ፡ ወበጸሎት ፡ እስከ ፡ ጠግዓ ፡ ማእሱ ፡ ዲበ ፡ አፅሙ ፨

ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ መካነ ፡ በደራ[4] ፡ ወነበረ ፡ ህየ ፡ ፳ወ፫[5] ፡ ዓመተ ፡ እንዘ ፡ ይገብር ፡ ተአምረ ፡ ዘአልቦ ፡ ኍልቍ ፡ በአውፅአ ፡ አጋንንት ፡ ወበፈውሰ ፡ ድውያን ፡ ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ዘርአ ፡ ስርናየ ፡ በነግህ ፡ ወአረረ ፡ በሰርክ ፨ ወእምኔሁ ፡ አዕረጉ ፡ ቍርባነ ፡ ወበሳኒታ ፡ አዕረገ ፡ አባዕረ ፡ ላዕለ ፡ ዕፀ ፡ ግረት ፡ ወአኬደ ፡ ከላስስተ ፡ ስርናይ ፡ ወኮነ ፡ መጠነ ፡ ፸ወ፯መስፈርት ፡ ወካዕበ ፡ ተከለ ፡ ዓረገ ፡ ወይን ፡ መልዕልተ ፡ ኰኵሕ ፡ ወበቈለ[6] ፡ ወፈረየ ፡ በይእቲ ፡ ሰዓት[7] ። ወእንዘ ፡ ይጽሕፍ ፡ መጽሐፈ ፡ ሶበ ፡ ቀርበ ፡ ፀሐይ ፡ ለዓሪብ ፡ ዓውገዘ ፡ ከመ ፡ ይቁም ፡ ወቆመ ፡ እስከ ፡ ይፌጽም[8] ፡ መጽሐፎ ፡ ወኀበ ፡ ወረቀ ፡ ም

1. O après በሌሊት ፡ — 2. P እዴሁ ፡ — 3. O ወሐ″ ፡ — 4. *Sic*, O ምድር ፡ dans l'Homélie de Yohannes év. d'Aksûm. éd. Conti Rossini, et ailleurs መደራ ፡ — 5. O ፲ ፡ — 6. O *om.* ወ ፡ — 7. O ዕለት ፡ — 8. O ይት″ ፡

« O mon fils Isaac, laisse les morts enterrer leurs cadavres; pour toi, viens vers moi pour chercher le royaume du Christ ». Ayant entendu *ce message*, abbâ Garimâ laissa son royaume et sortit pendant la nuit. Alors lui apparut l'ange Gabriel qui le porta sur son aile étincelante et l'amena, à la troisième heure, au seuil *de la maison* d'abbâ Pantalêwon : or la longueur de son chemin est de dix mois et quatre jours. Alors vivait le roi d'Éthiopie Al-Amêdâ. A la vue d'abbâ Isaac, abbâ Pantalêwon l'embrassa et le baisa, puis le revêtit des habits monastiques. Il vécut dans le jeûne et la prière à tel point que sa peau était collée à ses os.

Ensuite, il alla au lieu de Badarâ[1], et y demeura vingt-trois[2] ans, faisant d'innombrables prodiges : il chassait les démons et guérissait les malades. Un jour, il sema, de bon matin, du blé et fit la récolte le soir; on en fit le pain pour l'offrande eucharistique. Le lendemain, il fit monter les bœufs *pour la trituration* sur un arbre d'acacia, et leur fit fouler les gerbes de blé, et il y en eut une quantité de 77 mesures. Il planta aussi des ceps de vigne sur de la pierre : elle poussa et donna des fruits à l'heure même. Il écrivait un livre et le soleil était près de se coucher; il l'adjura de s'arrêter, et il s'arrêta jusqu'à ce qu'il eut achevé son livre. Là où il a craché sa salive, elle est demeurée

1. Madarâ : O « au lieu de la terre (?) ». — 2. O : 10.

ራቆ ፡ ወሀሎ[1] ፡ እስከ ፡ *ዮም ፡ እንዘ ፡ ይከውን[2] ፡ ፈውሰ ፡ ለድውያን ፡ ወሶበ ፡ ወድቀ ፡ ብርዕ ፡ እምእዴሁ ፡ በቈለ ፡ በዕለቱ ፡፡

ወበ፩ዕለት ፡ ሖሩ ፡ ሰብእ ፡ መስተዋድያን ፡ ኀበ ፡ አባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ወይቤልዎ ፡ ቀሲስ ፡ ይስሐቅ ፡ *እምድኅረ ፡ በልዐ ፡ መብልዐ ፡ ቀደሰ ፡ ቍርባነ ፡ ወሐዊሮ ፡ ኀቤሁ ፡ አባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ተመጠዎ ፡ እስከ ፡ ፍኖት ፡ ወይቤሎ ፡ አወልድየ[3] ፡ አግኅሥ ፡ ሰብአ ፡ ከመ ፡ እንግርከ ፡ ምሥጢረ ፡፡ ወይቤ[4] ፡ ቅዱስ ፡ ይስሐቅ ፡ አግኅሥ[5] ፡ ሰብአ ፡ ዕፀውኒ ፡ ወአዕባንኒ ፡ ይሰስሉ ፡ ለነ ፡ ወኮነ ፡ በከመ ፡ ቃሉ ፡ ወተግኅሡ ፡ መጠነ ፡ ፭ምዕራፍ ፡ ወይቤ[4] ፡ አባ ፡ ጰንጠሌዎን ፡ ገረምከኒ ፡ ወልድየ ፡ ይስሐቅ ፡ ወእምአሜሃ ፡ ተሰምየ ፡ አባ[3] ፡ ገሪማ ፡፡ ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ሑረቶ ፡ በሠናይ ፡ አስተርአዮ ፡ መድኅኒነ ፡ ወወሀቦ ፡ ኪዳነ ፡ ለዘይጼውዕ ፡ ስሞ ፡ ወይገብር ፡ ተዝካሮ ፡ ወሶቤሃ ፡ ተመሥጠ ፡ በሰረገላ ፡ ብርሃን ፡ ወተሠወረ ፡፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡፡]

[ሰላም ፡ ለአባ ፡ ገሪማ ፡ ለአርእዮ ፡ አዚዝ ፡ ኃይሉ ፡፡
ዘአስተራከበ[6] ፡ ዘርአ ፡ ወአስተላጸቀ ፡ ምስለ[7] ፡ ሰብሉ ፡፡
ዝንቱ ፡ ጻድቅ ፡ እምኀበ ፡ ይሄሉ ፡፡
እምገጸ ፡ ዕበዩ ፡ ወእምድምፀ ፡ ግሩም ፡ ቃሉ ፡
አዕባን ፡ ተግኅሡ ፡ ወዕፀው ፡ ሰሰሉ ፡፡]

1. O *om.* ወ ፡ 2. O ይእዜ ፡ እስከ ፡ ይፌውስ ፡ 3. O *om.* — 4. O — ቤሎ ፡ — 5. O ኀድግስ ፡
6. O በአ″ ፡ 7. O ዘም″ ፡

jusqu'aujourd'hui, guérissant les infirmes. Quand un roseau tombait de sa main, il poussait ce jour-là.

Un jour, des gens vinrent auprès d'abbâ Pantalêwon pour le calomnier et ils lui dirent : « Le prêtre Isaac, après qu'il a pris de la nourriture, célèbre les saints mystères ». Abbâ Pantalêwon étant allé chez lui, il le reçut, *allant à sa rencontre* jusqu'à la route; il lui dit : « O mon enfant, écarte les gens pour que je te dise un secret ». Saint Isaac dit : « Écarter les gens!... mais que les arbres aussi et les pierres s'éloignent de nous! » Et il arriva selon qu'il avait dit; ils se retirèrent à cinq stades. Et abbâ Pantalêwon dit : « Tu m'as effrayé, mon enfant Isaac ». Depuis lors, il fut appelé abbâ Garimâ. Puis, quand il eut achevé sa marche vers le bien, notre Sauveur lui apparut et lui donna le « kidân » en faveur de qui invoquerait son nom et ferait sa commémoration. Aussitôt, il fut enlevé sur un char lumineux et disparut. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière dans les siècles des siècles. Amen!]

[Salut à abbâ Garimâ qui, pour montrer sa grande puissance, fit que la semence fût en même temps pourvue de son épi; du lieu où était ce juste, à l'aspect de sa grandeur et à l'éclat terrifiant de sa voix, les pierres se sont écartées et les arbres se sont éloignés].

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለጻድቃን ፡ እለ ፡ አኮሬን ፡ ወአባ ፡ ጳላሞን ፡ ወበርተሎሜዎስ ፡ ወእስክንድርያ[1] ፡ ወእስክንድሮስ[2] ፡ ሰማዕታት ፨ ወዮሴ[3] ፡ ወአርሲማ ፡ ጻድቅት ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡፡]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ፨

አመ ፡ ፲ወ፰ለሰኔ ፡ ምንባብ ፡፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዲሚያኖስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፴ወ፭ ፡፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ *ኮነ ፡ መነኮሰ[4] ፡ እምንእሱ ፡ በገዳመ ፡ አስቄጥስ ፡ ወነበረ ፡ እንዘ ፡ *ይጸመድ ፡ ወይትጋደል[5] ፡ ፲ወ፯ዓመተ ፡ ወተሠይመ ፡ ዲያቆነ ፡ በደብረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ዮሐንስ ፡፡ ወእምድኅረዝ ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ባታሮን ፡ ዘብሂል[6] ፡ ደብረ ፡ አበው ፡ ውእቱ ፡ በምዕራብ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወተጸምደ ፡ ውስቴቱ ፡ ወተጋደለ ፡ በከመ ፡ ገድለ ፡ ገዳማዊያን ፡፡ ወሶበ ፡ ተሠይመ ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ኀሠሠ ፡ ብእሴ ፡ ማእምረ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ በኀቤሁ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ከመ ፡ ይትራድኦ ፡ በምግባረ[7] ፡ ሊቀ ፡ ጵጵስና ፡ ወይትማከር ፡ ምስሌሁ ፡ በምግባረ[6] ፡

1. O *om.* P ወለእ˝ (ወእለ ፡ እ˝?). — 2. O ወእለ ፡ እ˝ ፡ — 3. O ወዮሴፍ ፡ — 4. O, P መነኮሰ ፡ — 5. O, P ይት˝ ፡ ወይጸ˝ ፡ — 6. O, P ዘውእቱ ፡ ብ˝ ፡ — 7. O, P በግብረ ፡

[En ce jour également, mémoire des justes Ella-Akoren, abbâ Palâmon, Bartâlomêwos (*Barthélemy*), Eskenderyâ et Eskendros (*Alexandra et Alexandre*), martyrs; de Yosê et de Arsimâ la juste. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière dans les siècles des siècles. Amen!]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 18 DE SANÈ (12 juin).

En ce jour mourut le père saint abbâ Dimyânos (*Damien*), patriarche de la ville d'Alexandrie; dans le nombre des pères patriarches, il est le 35e. Ce saint fut moine dès son enfance, dans le désert de Scété; il passa dans l'ascétisme et la dévotion dix-sept années, et fut ordonné diacre au couvent de saint abbâ Yoḥannes.

Après quoi, il alla au monastère de Batâron[1], c'est-à-dire monastère des Pères, qui se trouve au couchant de la ville d'Alexandrie. Il s'y dévoua au service de Dieu et mena une vie de pénitence semblable à celle des ermites. A la nomination d'abbâ Pêṭros au patriarcat de la ville d'A-

1. πατέρων.

ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወነአድዎ[1] ፡ ሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ወአብጽሖ ፡ ኀቤሁ ፡ ወሰአሎ ፡
ከመ ፡ ይንበር ፡ በኀቤሁ ፡ ወተሰጥዎ ፡ ዘንተ ። ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡
ወሖረ ፡ ኵሎ ፡ ሑረተ ፡ ሠናይተ ፡ ወአፍቀርዎ ፡ ኵሎሙ ፡ ሰብእ ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡
P 127 b አብ ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ተሰናአው ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶ*ሳት ፡ ወማእምራን ፡
በአሐዱ ፡ ምክር ፡ ወሤምዎ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ዲሚያኖስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘእ
O 15 b ንበለ ፡ ፈቃዱ ፡ ላዕለ ፡ ሀ*ገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወሖረ ፡ ኵሎ ፡ ሑረተ ፡ ሠናይተ ። ወ
ኮነ ፡ ወትረ ፡ ይጽሕፍ ፡ መልእክታተ ፡ ወድርሳናተ ፡ ወይፌንዎሙ ፡ ኀበ ፡ ኵሉ ፡ አ
ህጉር ።

ወሀለው ፡ በገዳመ ፡ አስቄጥስ ፡ ደብረ[2] ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ ሰብእ ፡ ዕልዋን ፡ አራሲስ[3] ፡ እምሕዝበ ፡ መሌጥስ[4] ፡ ዓላዊ ። ወኮኑ ፡ እሙንቱ ፡ ይሰትዩ ፡ ወይነ ፡ በሌሊት[5] ፡ ብዙኃ ፡ ጊዜ ፡ ዘበሳኒታሁ ፡ ይትመጠው ፡ ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት ። ወይትመከነዩ ፡ ከመ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወሀቦሙ ፡ ለአርዳኢሁ ፡ ፪ጽዋዓ ። ቀዳሚ ፡ ጽዋዓ ፡ ወሀቦሙ ፡ ወኢይቤሎሙ ፡ ዝንቱ ፡ *ደምየ ። ወዳግማይ ፡ ጽዋዓተ ፡ ወሀቦሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ[6] ፡ ደምየ ። ወከሠተ ፡ ሎሙ ፡ ቅዱስ ፡ ዲሚያኖስ ፡ ስሕተቶሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ቀዳሚ ፡ ጽዋዕሰ ፡ ኮነ ፡ ምስለ[7] ፡ ፍሥሐ ፡ ብሊት ፡ ዘኮነ ፡ በሕገ ፡ ብሊት ፡ ቍርባን[8] ። ወሕገ ፡ ሐዲስሰ ፡ እስመ ፡ ቀኖና ፡ ሐዋርያት ፡ አ

1. O, P ወይንእ″ ፡ — 2. O, P ዘ ፡ — 3. O ወአርሴን ፡ P አርሲሳን ፡ — 4. O, P መሊ″ ፡ — 5. P — ተ: O, P *add.* ዕለተ ፡ ቍርባኖሙ ፡ — 6. O, P *om.* ፡ — 7. O, P አምሳለ ፡ — 8. O, P — ን ፡

lexandrie, celui-ci demanda un homme de science pour vivre près de lui dans sa demeure afin d'être assisté dans les travaux du patriarcat et de prendre son conseil dans les affaires de l'Église. On lui fit l'éloge de ce père; il le fit venir vers lui et le pria de demeurer avec lui; celui-ci l'accepta et demeura dans la maison du patriarche. Il tint une conduite irréprochable et eut l'affection de tout le monde. A la mort du père abbâ Pêtros, le patriarche, les évêques et les docteurs, d'un accord unanime, nommèrent ce père abbâ Dimyânos, malgré lui, patriarche de la ville d'Alexandrie. Sa conduite fut irréprochable en tout. Il était toujours à écrire des lettres et des homélies qu'il envoyait dans toutes les villes.

Il y avait au désert de Scété, au monastère de saint abbâ Macaire, des hérétiques impies partisans de Malètes (*Mélétius*) l'hérésiarque. Ils buvaient du vin dans la nuit à plusieurs reprises, et le lendemain recevaient les mystères sacrés : ils prétextaient que Notre-Seigneur — qu'il soit loué! — avait donné à ses disciples deux coupes; la première coupe d'abord, il la leur avait donnée sans dire : « Ceci est mon sang »; il donna une seconde coupe après, et leur dit : « Ceci est mon sang ». Mais saint Dimyânos leur découvrit leur erreur et dit : « La première coupe était avec[1] la Pâque de l'Ancien Tes-

1. L'arabe : aussi porte : مع الفصح ; O et P « est semblable à ».

ውገዙ ፡ ለኵሉ ፡ ዘይጥዕም ፡ ምንተኒ ፡ እምቅድመ ፡ *ቍርባን ። ወቦ ፡ እምኔሆሙ ፡ ተ A 268 b
መይጡ ፡ እምእከየ ፡ ምግባሮሙ[1] ፡ ወተአዘዙ ፡ ሎቱ ። ወቦ ፡ እምኔሆሙ ፡ ኢተአዘ
ዙ[2] ፡ ሎቱ ፡ ወኢተመይጡ ፡ እምክሮሙ ፡ እኩይ ፡ ወአውገዞሙ ፡ ወሰደዶሙ ።

ወበመዋዕሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ[3] ፡ አዕረፈ ፡ ቴዎፊሎስ[4] ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ አ
ንጾኪያ ፡ ወተሠይመ ፡ ህየንቴሁ ፡ ብእሲ ፡ ዓላዊ ፡ ዘኢየአምን ፡ በሥሉስ ፡ ቅዱስ ፡ አላ ፡
ይቤ ፡ ከመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አሐዱ ፡ ባሕቲቱ ፡ ወኢይዜክር ፡ ሥላሴ ፡ ግሙራ ። ወፈ
ነወ ፡ መልእክተ ፡ በሃይማኖቱ ፡ እኪት ፡ ኀበ ፡ አብ ፡ *ድምያኖስ ፡ ወሶበ ፡ አንበባ ፡
ዝንቱ ፡ አብ[5] ፡ ሐዘነ ፡ ፈድፋደ ፡ ላዕሌሁ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ኢረከበ ፡ በውስተ ፡ መል
እክቱ ፡ ለውእቱ ፡ ስመ ፡ *ሥሉስ ፡ ቅዱስ[6] ። አላ ፡ አእመረ[7] ፡ በመልእክቱ ፡ እንዘ ፡ ይ
ብል ፡ ኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ይዝክሩ ፡ ሥላሴ ፡ አላ ፡ እግዚአብሔር[8] ፡ ፩ባሕቲቱ ፡ ይቤ ፡
ከመዝ ፡ በእበዱ ። ወሐዘነ ፡ ላዕሌሁ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ሐዘነ ፡ ዓቢየ ። ወጸሐፈ ፡ ሎቱ ፡
መልእክተ ፡ እንዘ ፡ ይከሥት ፡ ሎቱ ፡ ውስቴታ ፡ ወይቤሎ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡
ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘእንበለ ፡ ኑፋቄ ፡ ፩በመለኮቱ ፡ ወርእሱ ። አላ ፡ ውእቱሰ ፡ ፫ገጽ ፡ *፫አ
ካል ፡ ወ፩[9]ህላዌ ፡ ወውእቱ[10] ፡ ዘሀሎ ፡ ዘለዓለም ፡ ኢይትዌሰክ ፡ እምዝንቱ ፡ ኖልቍ ፡
ወኢይኅጽጽ ። ወጸሐፈ ፡ ሎቱ ፡ ስምዓ ፡ ብዙኀ ፡ እምቃላተ ፡ መጻሕፍት ፡ ቅዱሳን[11] ፡ ፡

1. O, P *add.* እኩይ ፡ — 2. P ዘኢ″ ፡ — 3. A *om.* ፡ — 4. O, P ቴዎድሮስ (ar. تاوفيلس). — 5. A *om.* P *add.* ድምያኖስ (O *om.* ወሶበ — ድም″) ፡ — 6. O, P ሥላሴ ፡ ቅድስት ፡ — 7. O, P አመረ (ar. رمز) ፡ — 8. O, P *add.* ውእቱ ፡ — 9. A *om.* ፡ — 10. O, P *om.* ወ ፡ — 11. O, P — ሳት ፡

tament, qui était le sacrifice de la Loi ancienne; mais quant à la nouvelle Loi *évangélique*, les canons des Apôtres excommunient quiconque goûte quelque chose avant le Sacrifice. » Il y en eut parmi eux qui se convertirent de l'iniquité de leur pratique et lui obéirent; mais il y en eut aussi parmi eux qui ne lui obéirent pas et ne quittèrent pas leur pratique mauvaise : il les excommunia et les bannit.

Au temps de ce père, mourut Tèwofilos (*Théophile*[1]), patriarche de la ville d'Antioche, et à sa place fut nommé un hérétique qui ne croyait pas en la Trinité Sainte, mais disait que Dieu est un seulement, *non trine*, et il ne mentionnait nullement la Trinité. Il envoya une lettre sur sa foi perverse à abbâ Demyânos. Ce Père l'ayant lue, éprouva, à son sujet, une vive tristesse, parce que dans la lettre de cet *homme* il n'avait pas trouvé le nom de la Trinité Sainte, mais il avait montré *son hérésie*, par sa lettre, en disant qu'il ne convient pas de mentionner le nom de la Trinité, mais que Dieu est un seulement. Ainsi disait-il dans sa sottise; ce père s'en affligea grandement et lui écrivit une lettre où il lui découvrait, *montrait la vérité* et disait : « Dieu, s'il est sans doute un dans sa divinité et en lui-même, pourtant il est trois personnes et trois hypostases, mais il y a une seule essence qui est éternelle, et

1. O, P : Tèwodros (*Théodore*).

ወበትእምርታት ፡ ለበዊት[1] ። ወአበየኒ ፡ ሎቱ ፡ ወይቤሎ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቦቱ ፡ ሕይወት ፡ ወንባብ ፡ ዘሀሎ ፡ ዘለዓለም ፡ ኢኮነ ፡ ዘእንበሌሆሙ[2] ። ወሶበ ፡ በጽሐት ፡ መልእክቱ ፡ እንተ ፡ ምልእት ፡ ጸጋ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወሃይማኖቱ[3] ፡ ርትዕት ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ዓላዊ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ አንጾኪያ ። ወኢኀደጎ ፡ ጽልመተ[4] ፡ ልቡ ፡ ወኅጹጽ[5] ፡ አእምሮቱ ፡ ከመ ፡ ይለቡ ፡ ፍካሬሃ ፡ አላ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ክህደቱ ። ወተፈልጠ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ዲሚያኖስ ፡ እምሱታፌሁ ፡ ለውእቱ[6] ፡ ዓላዊ ፡ ወኢኀደገ ፡ መነሂ ፡ እመርዔቱ ፡ ከመ ፡ ይዝክርዎ ፡ በጊዜ ፡ ጸሎት ፡ ወኢበጊዜ[7] ፡ ቅዳሴ ፡ መጠነ[8] ፡ ፳ዓመት ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ሞተ ። ወእምድኅረዝ[9] ፡ ነበረ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ዲሚያኖስ ፡ እንዘ ፡ የዓቅቦሙ ፡ ለመርዔቱ ፡ በመልእክታቲሁ ፡ ወተግሣጻቲሁ ፡ መጠነ ፡ ፴ወ፫ዓመት ። ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ርሥእና ፡ ሠናይት ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ *ለዓለም ፡ አሜን ።

P 128 a

[ሰላም ፡ ለሊቀ፡ ጳጳሳት ፡ ድምያኖስ ፡ አቡነ ፨
ለተልእኮ ፡ መሥዋዕት ፡ ዘጽሕቀ[10] ፡ ወአስተንተነ ፨
ለእለ ፡ አመክንዩ ፡ ሰብአ ፡ በሐሙሰ ፡ ፍሥሕ ፡ ዘኮነ ፨

1. O, P አለ″ ፡ — 2. O, P — ሁ ፡ — 3. O, P — ት ፡ — 4. O, P ጽነተ ፡ — 5. O, P ወሕጸጸ ፡ — 6. O, P ለዝንቱ ፡ — 7. O, P *om.* ኢ ፡ — 8. O, P ኍኃ ፡ — 9. O, P *om.* ዝ ፡ — 10. P *om.* ዘ ፡

ne reçoit ni augmentation de ce nombre, ni diminution. » Il lui écrivit de nombreux témoignages *tirés* des paroles des saintes Écritures ou *basés* sur les démonstrations du raisonnement; et il démontrait en lui disant : « Dieu n'est pas sans la Vie et la Parole éternelles. » Quand sa lettre, pleine de la grâce de l'Esprit-Saint et de sa foi droite, parvint à cet hérétique, le patriarche de la ville d'Antioche, les ténèbres de son âme ni la pauvreté de sa science ne lui permirent pas d'en comprendre le sens; mais il demeura dans son hérésie, et alors ce père abbâ Dimyânos se sépara de la communion avec cet hérétique. Il ne laissa personne de son troupeau en faire mention, au temps de la prière ou à celui de la messe, durant vingt ans, jusqu'à sa mort. Ensuite, ce père abbâ Dimyânos passa à garder son troupeau, par ses lettres et ses monitions, l'espace de trente-trois années. Il parvint à une belle vieillesse et plut à Dieu, puis mourut en paix.

Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction et son intercession soient avec nous dans les siècles. Amen.

[Salut au patriarche Dimyânos, notre père. Pour le service du saint Sacrifice il fut rempli de souci et de zèle; ceux qui prétextaient ce qui avait eu lieu au jeudi de la Pâque *juive, au jeudi saint,* il les reprit et les excommunia

ገሥጾሙ ፡ ወአውገዞሙ ፡ ኢይትመጠው ፡ ቍርባነ ፨
በኑኃ ፡ ሌሊት ፡ ሰትዮሙ ፡ ወይነ ፨][1]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝካሩ ፡ ለቅዱስ ፡ ኤስድሮስ ፡ ሰማዕት ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፲፱ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ሐዲስ ፡ ሰማዕት ፡ ዝውእቱ ፡ መዛሕም[2] ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ ለተንበላት ። ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ አቡሁ ፡ ተንበላተ ፡ በለው ፡ ወአውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ክርስቲያናዊተ ፡ እምሀገረ ፡ ድሜሬ ፡ ዘደቡብ ፡ ግብጽ ፡ ወወለደ ፡ እምኔሃ ፡ ፫ውሉደ ፡ ወዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ፩እምኔሆሙ ፡ ወሰመይዎ ፡ መዛሕም ። ወኮነ ፡ የሐውር ፡ ምስለ ፡ እሙ ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወፈተወ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ክርስቲያናዌ ። ወሰአላ[3] ፡ ለእሙ ፡ ከመ ፡ ይትመጠው ፡ ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት ። ወትቤሎ ፡ ኢይክል ፡ መኑሂ ፡ ከመ ፡ ይትመጠው ፡ *ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት ፡ ዘእንበለ ፡ ዘተጠም A 269 a

1. P ajoute le salâm suivant : ከመ ፡ አብ ፡ ዕፀ ፡ ወእብነ ፡ ከመ ፡ ወላዲ ፨ ባሕቱ ፡ ብሂለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እፈዲ ፨ አንተ ፡ ታብዕል ፡ በጸጋከ ፡ ወአንተ ፡ ታነዲ ፡ ተኃሥርሂ ፡ ወታከብር ፡ ዐዲ ፨ ኢይሴአል ፡ ዘቅሩብ ፡ ወኢየአትት ፡ ዘይጕንዲ ፨ — 2. O, P *add.* ዘበትርጓሜሁ ፡ ተጸአቂ ፡ — 3. O, P — ለ ፡

pour qu'ils ne reçussent pas l'eucharistie, après avoir bu le vin pendant toute la nuit *précédente*].

[En ce jour également, mémoire d'Èsderos (*Isidore*), martyr. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière dans les siècles des siècles. Amen].

Au nom du Père et du Fils et l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 19 DE SANÈ (13 juin).

En ce jour, c'est saint Giyorgis, le jeune, martyr. C'est *Giyorgis* Mazâhem[1], au temps des Musulmans. Le père de ce saint était un musulman des Balaw; il avait épousé une femme chrétienne de la ville de Demèrâ, au nord de l'Égypte; il en eut trois enfants; ce saint était l'un d'eux. On le nomma Mazâhem. Il allait avec sa mère à l'église et désira être chrétien. Il demanda à sa mère de recevoir les mystères sacrés, mais elle lui dit : « Personne ne peut recevoir des mystères sacrés sans avoir reçu le baptême chrétien, et

1. O, P *add.* : « ce qui signifie le resserré ».

ቀ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ወይከውን ፡ ንጹሐ ። ወእምዝ ፡ ወሀበቶ ፡ ፍተተ[1] ፡ በረከት ፡ እምነ ፡ አውሎጊያ ፡ ወሶበ ፡ በልዓ ፡ ኮነ ፡ ጥዕመ፡ታ ፡ ውስተ ፡ አፉሁ፡ ከመ ፡ መዓር ፡ ወሐለየ ፡ በልቡ ፡ ወይቤ ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ ዛቲ ፡ ፍተት[1] ፡ ጥዕመ፡ታ ፡ ከመ ፡ መዓር ፡ ውስተ ፡ አፉየ ፡ ወይእቲ ፡ ኅብስት ፡ በኀበ ፡ ክርስቲያን ፡ እፎ ፡ ይከውን ፡ ጥዕመቱ ፡ ለ ቍርባን ። ወፈተወ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ክርስቲያናዌ ።

ወሶበ ፡ ልህቀ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ክርስቲያናዊተ ፡ ወአይድዓ ፡ ከመ ፡ *ውእቱ ፡
O 16 a ይፈቅድ ፡ *ይጠመቅ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና[2] ። ወአምከረቶ ፡ እሙ ፡ ከመ ፡ ይሖር ፡ ኀበ ፡ ካልእ ፡ ሀገር ፡ ወይጠመቅ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ብርባያ[3] ፡ ወ ተከሥተ ፡ ግብሩ ፡ ወፈርሀ ፡ ወጐየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ድምያጥ ፡ ወተጠምቀ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ በህየ ፡ ወወለጠ ፡ ስሞ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ወአእመርዎ ፡ ተንበላታት[4] ፡ ወአኀዝዎ ፡ ወኰነንዎ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ። ወእምዝ ፡ ድኅነ ፡ ወጐየ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ *ሰፍጥ ፡ አቡትራብ[5] ፡ ወነበረ ፡ ባቲ ፡ ፫ዓመተ ። ወሶበ ፡ ተከሥተ ፡ ዜናሁ ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቅጡር ፡ ወተ ልእከ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ሰማዕት ። ወእምዝ ፡ ተመይጠ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ድሜራ ፡ ወሰምዑ ፡ ዜናሁ ፡ ተንበላታት[6] ፡ ወአኀዝዎ ፡ ወመጠውዎ ፡ ለመኰን ን ። ወኮነት ፡ ብእሲቱ ፡ ለመኰንን ፡ ክርስቲያናዊት ፡ ወትቤሎ ፡ ለመኰንን ፡ ኢትኰን ኖ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ። ወሞቅሖ ፡ መኰንን ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ። ወተጋብኡ ፡ ተ

1. O, P ፍተታተ ፡ — 2. O ይኩን ፡ ክርስቲያናዌ ፡ ወይጠ″ ፡ P *om.* ወሶበ — ይፈቅድ et ጥምቀ″ ፡ ክር″ ፡ — 3. O ባርያ, P በርበያ ፡ — 4. O, P ተንባላት ፡ ዘሀገረ ፡ ድሜራ ፡ — 5. P ሰፍጥአሉ″ (?) ፡ O ሳፍጥአቡተ″ ፡ — 6. O, P ተንባላት ፡

quand il est pur. » Puis elle lui donna des morceaux bénits d'eulogies et quand il les eut mangés, ce fut dans sa bouche comme le goût du miel. Il réfléchit en lui-même et dit : « Si ces morceaux ont le goût du miel dans ma bouche, et pourtant ce n'est que du pain pour les chrétiens, quel sera le goût (*la douceur*) de l'Eucharistie? » Et il désira devenir chrétien.

Quand il eut grandi, il épousa une femme chrétienne, à laquelle il fit connaître son désir de recevoir le baptême chrétien. Alors sa mère lui conseilla d'aller dans un autre pays pour recevoir le baptême chrétien. Il alla dans le pays de Berbayâ[1]; mais son affaire fut découverte, il eut peur et s'enfuit dans la ville de Demyâṭ (*Damiette*) où il reçut le baptême chrétien, et changea son nom en *celui de* Giyorgis. Mais les musulmans l'apprirent, l'arrêtèrent et lui infligèrent de grands tourments. Puis il se sauva à Safṭ Abutrâb[2], où il demeura trois ans. Son histoire s'étant découverte, il alla à la ville de Qeṭur et servit dans l'église de saint Georges, le martyr. Après quoi il retourna à la ville de Demêrâ. Les Musulmans[3] apprirent son histoire; ils le saisirent et le livrèrent au préfet. Ce préfet avait pour femme une chrétienne, et elle lui dit :

1. O : Baryâ, P : Barbayâ (ar. بريّة désert). — 2. O : Abutarâb, P : Alutrâb. Cf. Amélineau, *Géogr.*, 412. — 3. O, P *ajoutent :* « de la ville de Demêrâ ».

ንባላታት[1] ፡ ወሰበሩ ፡ ኆኅተ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወቀሰፍዎ ፡ ለቅዱስ ፡ መቅሠፍተ ፡ ዓቢ
የ ፡ ወሰጠቁ ፡ ርእሶ ፡ ወኅደግዎ ፡ እስከ ፡ አልጸቀ ፡ ለመዊት[2] ። ወሶበ ፡ መጽኡ ፡ ክርስ
ቲያን ፡ በጽባሕ ፡ ከመ ፡ ይቅብርዎ ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ ሐለዩ ፡ ከመ ፡ ው*እቱ ፡ ም P 128 b
ውት ፡ ወረከብዎ ፡ እንዘ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ።

ወእምድኅረዝ ፡ ተጋብኡ ፡ ተንበላታት[1] ፡ ወገብሩ ፡ ሎቱ ፡ ጉባዔ ፡ ወይቤልዎ ፡ ለእ
መ ፡ ኢተመየጥከ ፡ እምዝንቱ ፡ ምክርከ ፡ ወእመአኮ ፡ ንሕነ ፡ ንኴንነከ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡
ወንቀትለከ ። ወይቤሎሙ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ መዛሕም ፡ ግበሩ ፡ ዘትፈቅዱ ፡ አንሰ ፡
ኢይክሕዶ ፡ ለእግዚእየ[3] ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያው ፡ ፈጣ
ሬ ፡ ሰማያት ፡ ወምድር ። ወተምዑ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወሰቀልዎ ፡ ዲበ ፡ ዓምደ ፡ ሐመር ፡ ወ
ኰነንዎ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ[4] ። ወእምድኅረዝ ፡ አዘዘ ፡ መኰንን ፡ ከመ ፡ ያውርድዎ ፡ እምስ
ቅለት ፡ ወይሞቅሕዎ ፡ ወገብሩ ፡ *ሎቱ ፡ ከመ[5] ፡ አዘዘ ። ወኮነት ፡ ብእሲቱ[6] ፡ ታስተዔግ
ሦ[7] ፡ ወታጸንዖ ፡ ወትሜህሮ ፡ ከመ ፡ የሐሊ[8] ፡ በልቡ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ኵነኔ ፡ ዘበጽ
ሖ ፡ በእንተ ፡ ኃጣውኢሁ ፡ ውእቱ ፡ ከመ ፡ ኢያስሕቶ ፡ ሰይጣን ፡ ወኢያማስን ፡ ጻማ
ሁ ፡ ለእመ ፡ ተመክሐ ፡ ወሐለየ ፡ በልቡ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ኮነ ፡ አምሳለ ፡ ሰማዕታት ።
ወእምዝ ፡ አስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በአሐቲ ፡ ሌሊት ፡ ወናዘዞ ፡ ወአጽ
ንዖ ፡ ወተካየዶ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ተኈለቄ ፡ ምስለ ፡ ሰማዕታት ። ወአጠየቆ ፡ ከመ ፡ በ
ሳኒታሁ ፡ ይመትሩ ፡ ርእሶ ።

1. O, P ተንባላት ፡ — 2. P *add.* ማእከለ ፡ ሕይወት ፡ ወሞት ar. بين الحيوة والموت. — 3. O, P — እነ ፡ — 4. O, P — ይ ፡ — 5. O, P ቦቱ ፡ በከመ ፡ — 6. O, P — ት ፡ — 7. A ተስተዓ″ ፡ — 8. A ይሔሊ ፡

« Ne torture pas ce saint. » Alors le gouverneur l'enchaina en prison; mais les Musulmans se réunirent, forcèrent la porte de la prison et fouettèrent durement le saint, lui fendirent la tête et le laissèrent tout près de mourir. Les Chrétiens étant venus le matin pour l'enterrer, car ils le pensaient mort, ils le trouvèrent vivant.

A la suite de cela, les Musulmans se réunirent et, ayant tenu un conseil, ils lui dirent : « Si tu n'abandonnes pas ton dessein, nous te ferons subir une rude torture et te mettrons à mort. » Saint Giyorgis Mazâhem leur dit : « Faites ce que vous voulez; pour moi je n'apostasierai pas mon Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant, créateur du ciel et de la terre. » Ils s'irritèrent contre lui, le suspendirent à mort à un mât de vaisseau et le torturèrent d'une manière violente. Après quoi le gouverneur ordonna de le descendre de ce crucifiement et de l'emprisonner; ils lui firent selon ces ordres. Sa femme l'exhortait à la patience, le fortifiait, lui apprenait à penser en lui-même que cette torture qui lui arrivait, était pour ses péchés, afin que Satan ne le tentât pas et ne gâtât point sa souffrance s'il s'était enorgueilli et avait pensé en lui-même qu'il était comme les martyrs. Puis, l'ange de Dieu lui apparut, une nuit, le consola, le fortifia et lui promit qu'il serait mis au nombre des martyrs. Il l'assura aussi que, le lendemain, il aurait la tête tranchée.

ወሶበ ፡ ኮነ ፡ ጽባሕ ፡ ተጋብኡ ፡ ተንበላታት[1] ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወኀሠሠ ፡ እምኔ
A 269 b ሁ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ ለቅዱ*ስ[2] ። ወአዘዘሙ ፡ መኰንን ፡ ከመ ፡ ይትመጠውዎ ፡
ወይግበሩ ፡ ቦቱ ፡ ዘፈቀዱ ። ወአውፅእዎ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይ
ፍ ፡ በኀበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ሚካኤል ፡ በሀገረ ፡ ድሜራ ፡ ወነ
ሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወእምዝ ፡ አንደዱ ፡ እሳተ ፡ ዲበ ፡
ሥጋሁ ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ እሳት ፡ እንተ ፡ ትነድድ ፡ ይእተ[3] ፡ ዕለተ ፡ ወይእተ[3] ፡ ሌሊ
ተ ፡ ኵለንታሃ ፡ ወእሳት ፡ እንዘ[4] ፡ ትነድድ ፡ ዲቤሁ ፡ ወኢውዕየ ፡ ሥጋሁ ፡ ወኢለከፈ
ቶ ፡ እሳት ፡ ግሙራ ። ወእምድኅረዝ ፡ ነሥእዎ ፡ ተንበላት ፡ ወአንበርዎ ፡ ውስተ ፡ ምሥ
ያም ፡ ወወገርዎ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ። ወበፈቃደ ፡ እግዚአብሔር ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ መርሶ ፡
ደሴት ። ወፀንሐቶ ፡ እሙ ፡ ወነሥአቶ ፡ ወገነዘቶ ፡ ወኀብአቶ ፡ ውስተ ፡ ቤታ ፡ ሕዳጠ ፡
መዋዕለ ። ወእምድኅረዝ ፡ ሐነጹ ፡ ሎቱ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያነ ፡ ወአንበሩ ፡ ሥጋሁ ፡ ውስ
ቴታ ። ወኮነ ፡ እምኔሁ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ብዙኃት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐ
ረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለጊዮርጊስ ፡ ዕጉሠ ፡ መከራት ፡ ኵላ ፨
እንዘ ፡ ይሰፍሕዎ ፡ ሐቌ ፡ ወእንዘ ፡ ይወቅዕዎ ፡ ናላ ፨
አስተርአየቶ ፡ አሚሃ ፡ ማርያም ፡ ርግበ ፡ ገሊላ ፨
ሰላም ፡ ለብእሲቱ ፡ ወለመጻምርቱ ፡ በስዩላ[5] ፨
በመዐዛ ፡ ገድሉ ፡ ጥዑም ፡ ዘቶስሐ ፡ ገድላ ፨]

1. O, P ተንባላት ፡ — 2. O, P *om.* ፡ — 3. A — ቱ ፡ — 4. O, P እንተ ፡ — 5. O በስይላ ፡

Le matin venu, les Musulmans se réunirent auprès du gouverneur et lui demandèrent de couper la tête du Saint. Le gouverneur ordonna de s'en saisir pour qu'ils le traitassent à leur guise. On le sortit de la prison et on lui trancha la tête au glaive, près de l'église de l'ange glorieux Michel, dans la ville de Demêrâ, et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Ensuite, on alluma du feu sur son corps, et celui-ci resta dans le feu qui brûla ce jour-là puis la nuit entière, mais il ne fut pas consumé et le feu ne l'atteignit pas du tout. Après quoi les Musulmans le prirent, le placèrent dans un panier et le jetèrent à la mer; mais, par la volonté de Dieu, il arriva dans un port du littoral d'une île; sa mère l'attendit, le prit, l'enveloppa du linceul funèbre et le cacha chez elle quelques jours. Puis on lui éleva une église où l'on déposa son corps; il fut la cause de miracles et de prodiges nombreux. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à Giyorgis qui a supporté toutes les épreuves; tandis qu'on distendait ses reins et qu'on lui meurtrissait le crâne, aussitôt lui apparut Marie, colombe de Galilée. Salut à son épouse et compagne Basyulâ[1] dont le combat se mêla au parfum agréable du combat de l'autre].

1. O : Baseylâ; cf. Ludolf, *Comm.*, 419.

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ብሶይ ፡ አኑብ[1] ፡ ሰማዕት ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡
ወርቅ ፡ ዘልቡጥ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ እምሀገር ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ በኖስ[2] ፡ እምደወለ ፡
ድምያጥ ፡ እምውሉደ ፡ ልሂቃን ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወብዑላኒሃ ። ወኮነ ፡ ሐራ ፡ እምሐ
ራሁ ፡ ለቆጵርያኖስ ፡ መኰንነ ፡ አትሬብ[3] ፡ ወተአምነ ፡ በስሙ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡
ክርስቶስ ፡ በውስተ ፡ ሀገረ ፡ አትሬብ[3] ፡ ወወሰድዎ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አንዴናው ። ወሶበ ፡
ቆመ ፡ በቅድመ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንነ ፡ ሀገረ ፡ አንዴ*ናው ፡ ተቈጥዓ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይ P 129 a
ቤሎ ፡ ውግር ፡ ዕጣነ ፡ ለአማልክት ። ወኢተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ወኢፈርሃ ፡ እምኵነኔሁ ።
ወኰነኖ ፡ ኵነንያተ ፡ ብዙኃተ ። ወእምድኅረዝ[4] ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይምትሩ ፡ ርእሶ[5] ፡ ወ
አውፅእዎ ፡ ወብዙኃን ፡ እምሕዝብ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ እንዘ ፡ ይተልውዎ ። ወሀሎ ፡ ው
ስቴቶሙ ፡ ዓቃቤ ፡ አናብስት ፡ ዘለአርያኖስ[6] ፡ መኰንን ፡ ወምስሌሁ ፡ ፪አናብስት ፡ እ
ሱራን ፡ በሰናስለ ፡ ሐጺን ፡ ወሮጸ ፡ ፩እምኔሆሙ ፡ ወበተከ ፡ ሰናስለ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡
ቅዱስ ። ወመልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ አዕረጎ ፡ ለቅዱስ ፡ መልዕልተ ፡ አንበሳ ፡ ወሰረረ ፡
ቦቱ ፡ እስከ ፡ አብጽሖ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ዓይነ ፡ ፀሐይ ። ወቅዱስሰ ፡ እንዘ ፡ ክዱን ፡ አዕ
ይንቲሁ ፡ ኢያእመረ ፡ ኀበ ፡ አይቴ ፡ ውእቱ ፡ ወበህየ ፡ መተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥ
አ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡ *ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ O 16 b
ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ፡ ወአሜን ።

1. P አኖብ, O *om.* : — 2. O, P ባ″ : — 3. O, P አትሪብ : (après P ወተአመነ, O *om.* . — 4. O, P ወእምዝ : — 5. O, P *add.* በሰይፍ : — 6. O, P ዘአ″ :

Dans ce jour également, c'est saint Besoy Anub, martyr, dont la signification est : or dont on couvre[1]. Ce saint était de la ville nommée Banos dans le canton de Demyâṭ, et *appartenait* aux fils des notables et des riches de cette ville. Il fut soldat dans l'armée de Qopryânos (*Cyprien*) gouverneur d'Atrêb et confessa le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ, dans la ville d'Atrêb. On le conduisit à la ville d'Andênâw et quand il fut en présence d'Aryânos, gouverneur de la ville d'Andênâw, celui-ci s'impatienta contre lui et lui dit : « Offre de l'encens aux dieux. » Mais il ne lui obéit pas et n'eut aucune crainte de ses tortures. Alors *le gouverneur* lui infligea de nombreux tourments; ensuite il ordonna de lui trancher la tête; on le fit sortir; pendant que beaucoup de personnes de la population de la ville le suivaient. Parmi elles se trouvait le gardien des lions du gouverneur Aryânos, et, avec lui, deux lions attachés avec des chaînes de fer; l'un d'eux se mit à courir, brisa la chaîne et vint près du saint; alors l'ange de Dieu fit monter le saint sur le lion qui s'élança avec lui jusqu'à ce qu'il l'eut amené à la ville de Ayna Ṣahây (*Héliopolis*). Le saint, ayant les yeux couverts, ne sut pas où il était. Ce fut là qu'on lui trancha la tête au glaive, et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous. Amen, amen.

1. P : « or pur », ar. ذهب الطلا

[ሰላም ፡ ለአበ[1] ፡ ኖብ ፡ ብሶይ[2] ፨
ዘበትርጓሜሁ ፡ ወርቅ ፡ ጽሩይ ፨
ኀበ ፡ ይፌጽም ፡ ስምዖ ፡ በዓይነ ፡ ፀሐይ ፡
ይጸዓኖ ፡ መጽአ ፡ መንገሌሁ ፡ በአምሳለ ፡ ፈረስ ፡ ሠናይ ፨
እምዓቃቢሁ ፡ አምሠጦ ፡ አንበሳ ፡ ሕሙይ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮኑ ፡ ፭ሐራ ፡ እለ ፡ እሙንቱ ፡ አርሰኖፊስ ፡ ወጴጥሮስ ፡ ወአስኪርዮን ፡ ወአርጌንስ ፡ ወቤልፍዮስ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ቅጽረ ፡ ድዮስጴልዮስ ፡ ወሶበ ፡ አገበሮሙ ፡ መኰንን ፡ ከመ ፡ ይሡዑ ፡ ለአማልክት ፡ ወይቤልዎ ፡ ቅዱሳን ፡ ንሕነሰ ፡ ንፌጽም ፡ ትእዛዘ ፡ ለንጉሥነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወሎቱ ፡ ንሰውዕ ፨ ወሰሚዖ ፡ መኰንን ፡ ተምዕዓ ፡ ወአዘዘ ፡ ይደይዎሙ ፡ ውስተ ፡ ፩ቤት ፡ ወኢየሀብዎሙ ፡ ኅብስተ ፡ ወኢማየ ፡ እስከ ፡ ሰኑይ ፡ ዕለት ፨ ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ ያምጽእዎሙ ፡ ወሶበ ፡ ቆሙ ፡ ቅድሜሁ ፡ ይቤሎሙ ፡ ሡዑ ፡ ለአማልክት ፨ ወይቤልዎ ፡ ቅዱሳን ፡ በ፩ቃል ፡ ንሕነሰ ፡ ክርስቲያን ፡ ኢንሠውዕ ፡ *ለርኩሳን ፡ አጋንንት[3] ፡ ወአዘዘ ፡ ይሕምይዎሙ ፡ ውስተ ፡ ክሳውዲሆሙ ፡ ወወሰድዎሙ ፡ ውስተ ፡ ካልእ ፡ መኰንን ፡ ወይቤሎሙ ፡ አርጌንስ ፡ ለአኃዊሁ ፡ አንሰ ፡ እነግረክሙ ፡ ጽድቀ ፡ እስመ ፡ ሰማዕኩ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይሰሚ ፡ አስማቲነ ፡ ለ፭ቲነ ፨ ወሶበ ፡ አብጽሕዎሙ ፡

1. P ለከ ፡ — 2. O ኅሩይ ፡ — 3. O ለአ″ ፡ ር″ ፡

[Salut à abbâ Nob Besoy, ce qui signifie « or purifié »; là où il acheva son martyre, à 'Ayna Saḥây, un lion enchaîné, fuyant son gardien, y vint vers lui pour qu'il le montât comme sur un beau coursier].

En ce jour aussi, furent martyrs cinq soldats; ce sont Arsanofîs, Pêṭros Askiryon (*Ischyrion*), Argênes et Bêlfyos qui demeuraient dans le château de Deyospelyos (*Diospolis*). Quand le gouverneur les força à sacrifier aux dieux, ces saints lui dirent : « Nous, nous accomplissons le commandement de notre Roi, Jésus-Christ, et c'est à lui que nous sacrifions. » En entendant cela, le gouverneur s'irrita et ordonna de les jeter dans une maison et de ne leur donner ni pain, ni eau, jusqu'au second jour; puis il les fit venir, et quand ils furent en sa présence, il leur dit : « Sacrifiez aux dieux. » Les saints lui dirent d'une seule voix : « Nous sommes chrétiens; nous ne sacrifierons pas à d'immondes démons. » Alors il commanda de les lier par le cou, et on les conduisit à un autre gouverneur. Et Argênes dit à ses frères : « Je vous dis la vérité : j'ai entendu l'ange de Dieu qui nommait nos noms à tous cinq. » Quand on les eut amenés devant le gouverneur Dukes (ὁ δούξ), il prit Arsanofîs le premier, et lui dit : « Sacrifie aux dieux. » Sur son refus, il ordonna de le garrotter et le lier à la queue d'un cheval et de le faire circuler dans la ville; il

ቅድመ ፡ ዱክስ ፡ መኰንን ፡ ወነሥአ ፡ ለአርሰኖፊስ ፡ መቅድሞሙ ፡ ወይቤሎ ፡ ሡዕ ፡ ለአማልክት ፡ ወሶበ ፡ ዓበዮ ፡ አዘዘ ፡ ይልቅቅዎ[1] ፡ ወይሕምይዎ ፡ ውስተ ፡ ዘነበ ፡ ፈረስ ፡ ወያዑድዎ[2] ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ አዘዘ ፡ ይጽልውዎ ፡ ገጾ[3] ፡ ውስተ ፡ እቶነ ፡ ብለኔ ፨ ወካዕበ ፡ አሠርዎ ፡ በሠረገላ ፡ እንዘ ፡ ይጼዓር ፡ ወሰቀልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፡ ወዓቂቦ[4] ፡ ሃይማኖቶ ፡ አወፈየ ፡ ነፍሶ ፨ ወካዕበ ፡ አቅረብዎ ፡ ለጴጥሮስ ፡ ወይቤ ፡ ዱክስ ፡ ሡዕ ፡ ወሶበ ፡ ዐበዮ ፡ አዘዘ ፡ ከመ[5] ፡ ይልቅቅዎ ፡ ወይሕምይዎ ፡ ወይትክሉ ፡ መታክለ ፡ ወይስቅልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፡ ወይእስርዎ ፡ ወካዕበ ፡ ከረዩ ፡ ምድረ ፡ ወደፈንዎ ፡ ወሖሩ[6] ፡ ዲቤሁ ፡ አብቅልተ ፡ ወበዝኒ ፡ ተዓገሠ ፡ እንዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይረድኦ ፨ ወሶበ ፡ አውፅእዎ ፡ መጽለወ ፡ ሥጋሁ ፡ እምብዝኀ ፡ ፃዕር ፡ እስከ ፡ ሰአነ ፡ ተናግሮ ፡ ወእምዝ ፡ አሰርዎ ፡ ውስተ ፡ ጕንድ ፡ ዘእንበለ[7] ፡ እክል ፡ ወማይ ፨

ወአቅረብዎ ፡ ለአርጌንስ ፡ ወይቤሎ ፡ ዱክስ ፡ ሡዕ ፡ ወሶበ ፡ ዐበየ ፡ አ*ዘዘ ፡ ይልቅቅዎ ፤ ወይሕምይዎ ፡ ወይስትርዎ ፡ ወይስቅልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፨ ወሶበ ፡ ተዓገሠ ፡ አሰርዎ ፡ ውስተ ፡ ኅርወተ ፡ ጕንድ ፡ ዘእንበለ ፡ መብልዕ ፡ ወመስቴ ፨ ወካዕበ ፡ አቅረብዎ ፡ ለአስኪርዮን ፨ ወይቤሎ ፡ ዱክስ ፡ መሐክ ፡ ርእሰከ ፡ ወሡዕ[5] ፤ ወሶበ ፡ ዓበየ ፡ አዘዘ ፡ ይልቅቅዎ[1] ፡ ወይሕምይዎ ፡ ወይስትርዎ ። ወካዕበ ፡ መጠውዎ ፡ ለሠገራት ፡ ፀዋጋን ፡ ከመ ፡ ይኰንንዎ ፡ በጽኑዕ ፤ ወእሙንቱሰ ፡ ተከሉ ፡ ዕፀ ፡ ወሰቀልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፤ ወሶበ ፡ ሞአሙ ፡ በትዕግሥት ፡ ነገርዎ ፡ ለመኰንን ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ[5] ፡ ይእስርዎ ፡ P 129 b

1. Cf. dans le Sawâs ለቀቀ ፡ አቈረኘ ፡ — 2. O ወአያድዎ ፡ — 3. P *om.* ፡ — 4. O ወአሠርዎ ፡ ወዓቀበ ፡ — 5. O *om.* — 6. Sic P; O ሖረ ፡ Cf. አሖሩ ፡ — 7. P *add.* እንዘ ፡

ordonna aussi de brûler son visage dans la fournaise d'un bain. On le lia encore à un char, pendant qu'il était en proie à la souffrance, et on le suspendit la tête en bas. Puis, en gardant sa foi, il rendit l'esprit. On fit de même approcher Pêtros et Dukes lui dit : « Sacrifie. » Sur son refus, il ordonna de le lier et le garrotter, puis de planter un pieu, de le suspendre la tête en bas et de l'attacher; puis encore ils creusèrent la terre et l'enfouirent, et des mulets marchèrent dessus; en cela encore, il fut plein de patience, Dieu lui donnant son assistance. Quand on le retira, son corps était alangui par tant de tourments qu'il ne pouvait parler. Ensuite on le lia à un cep, sans nourriture ni eau.

On fit approcher Argênes et Dukes lui dit : « Sacrifie. » Sur son refus, il ordonna de le lier et de le garrotter, de le déchirer et de le suspendre la tête en bas. Comme il montrait de la patience, on l'attacha dans le creux d'un cep, sans nourriture ni boisson. Également, on fit avancer Askiryon et Dukes lui dit : « Épargne toi-même et sacrifie. » Sur son refus, il ordonna de le lier et le garrotter et de le déchirer; on le livra encore aux bourreaux cruels pour le torturer rudement. Ceux-ci plantèrent une pièce de bois et le suspendirent la tête en bas. Quand il les eut vaincus par sa patience, ils le

ውስተ ፡ ጕንድ ፡ ወይዕፅውዎ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ከመ[1] ፡ ይሙት ፡ በረኃብ ፡ ወበጽምዕ ፨ ወካዕበ ፡ አቅረብዎ ፡ ለቤልፍዮስ ፡ ዲያቆናይ ። ወይቤሎ ፡ ዱክስ ፡ ሡዕ ፡ ከመ ፡ ኢትሙት ፤ ወሶበ ፡ ዐበየ ፡ አዘዘ ፡ ከመ[1] ፡ ይልቅቅዎ ፡ ወይሕምይዎ ፡ ወይስትርዎ[2] ፡ ወያዑድዎ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፨ ወካዕበ ፡ ተከሉ ፡ መታክለ ፡ ወሰቀልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፡ ወአሰሩ ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ ፡ እብነ ፡ ወሶበ ፡ ኢያንቀልቀለ ፡ እምሃይማኖቱ[3] ፡ አሠርዎ ፡ ውስተ ፡ ጕንድ ፡ *ከመ ፡ ይሙት ፡ በረኃብ ፡ ወበጽምዕ[4] ፡ ወነደቁ ፡ ኆኅቶ ፡ ለቤት ፡ ወእንተ ፡ ፀብሐት ፡ ይዋሕይዎሙ ፡ አኃው ፡ እንተ ፡ አፍአ ፡ ወአመ ፡ ፴ሁ ፡ ለሠርቀ ፡ ጳኵም ፡ አወፈየ ፡ ጴጥሮስ ፡ መንፈሶ ። ወአውፅእዎ ፡ ኪያሁ ፡ ነደቁ ፡ ካዕበ ፡ ኆኅተ ፨ ወብፁዕ ፡ አርጌንስ ፡ አልጸቀ ፡ ይፃእ ፡ እምሥጋሁ[5] ፡ ወፈለሰ ፡ አርጌንስ ፡ በወርኀ ፡ ጳኦን ፡ አመ ፡ ፭ለሠርቀ ፡ ወርኅ ፨ ወአውፅእዎ ፡ ኪያሁ ፡ አፀው ፡ ኆኅተ ፡ ላዕለ ፡ እለ ፡ ተርፉ ፡ ፪ወእምዝ ፡ አእረፈ ፡ ብፁዕ ፡ አስኪርዮን ፡ ዓቂቦ[6] ፡ ሃይማኖቶ ፡ አመ ፡ ፲ወ፰ለወርኀ ፡ ጳኦን ፡ ወአውፅእዎ ፡ ኪያሁ ፡ ነደቁ ፡ ኆኅተ ፡ ላዕለ ፡ ብፁዕ ፡ ቤልፍዮስ ፨ ወሶበ ፡ ሐወጽዎ ፡ አኀው ፡ ለብፁዕ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ተዓገሡኒ ፡ አአኃዊየ ፡ በዛቲ ፡ ሌሊት ፡ አነኒ ፡ እወፅእ ፨ ወእምዝ ፡ አወፈየ ፡ መንፈሶ ፡ አመ ፡ ፲ወ፱ለወርኀ ፡ ጳሐን ፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ። ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

1. O *om.* — 2. P ወያስርቅዎ ፡ — 3. O እምዝንቱ ፡ ሃ″ ፡ — 4. O በረ″ ፡ ወበ″ ፡ ከ″ ፡ ይ″ ፡ — 5. O እምአፉሁ ፡ — 6. O ዐቀበ, P ዐቂበ ፡

dirent au gouverneur, qui ordonna de l'attacher à un cep et de l'enfermer dans une maison pour qu'il pérît de faim et de soif. Également, on fit approcher Bêlfyos diacre, et Dukes lui dit : « Sacrifie, pour ne pas mourir. » Sur son refus, il ordonna de le lier et le garrotter, de le déchirer et de le faire circuler dans la ville. Puis ils plantèrent encore un pieu, le suspendirent la tête en bas et attachèrent une pierre à son cou. Comme il ne vacillait point dans sa foi, ils le lièrent aux ceps pour qu'il mourût de faim et de soif; ils murèrent la porte de la maison. Chaque jour, les frères les épiaient du dehors; le 30 du mois de Pakuem[1], Pêṭros rendit l'esprit. L'ayant retiré, on mura de nouveau la porte. Le bienheureux Argênes fut tout près de sortir de son corps et il trépassa au mois de Pâhîn[2], — le cinquième jour de la lune du mois. L'ayant retiré, on referma la porte sur les deux qui restaient; puis mourut le bienheureux Askiryon en gardant sa foi, le 18 du mois de Pâhîn; l'ayant retiré, on mura la porte sur le bienheureux Bêlfyos; quand les frères visitèrent le bienheureux, il leur dit : « Attendez-moi, mes frères; cette nuit, moi aussi je sortirai. » Puis il rendit l'esprit, le 19 du mois de Pâhîn. Que Dieu nous fasse miséricorde par leurs prières dans les siècles des siècles. Amen.

1. Le mois de παχών, Genbot des Abyssins (mai-juin). — 2. Le mois de παϋνί = Sanê (juin-juill.).

[ሰላም ፡ ለአርሰኖፊስ ፡ ወጴጥሮስ ፡ አምሳሉ[1] ፨
አስኬሬዎን ፡ ወአርጌንስ ፡ ወቤልፍዮስ ፡ አብያጽ ፡ ኵሉ[2] ፨
በእንተ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አመ ፡ ተጋደሉ ፨
እንዘ ፡ ርኁባን ፡ ወጽሙኣን ፡ ተቀትሉ ፨
እንበለ ፡ ይብልዑ ፡ እክለ ፡ ወማየ ፡ ያጥልሉ ፨][3]

[*ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ[4] ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለአበዊነ ፡ ቅዱሳን ፡ ዘደብረ ፡ ቋዓ O 17 a
ት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፳ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ ነቢይ ፡ ዓቢይ ፡ ኤልሳዕ ። ዝንቱ ፡ ጻድቅ ፡ ኮነ ፡ እምአሐቲ ፡ ዓጸድ ፡ እምዓእጻዳተ ፡ እስራኤል ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ዓለሙት[5] ። ወስሙ ፡ ለአቡሁ ፡ ዮሳፍጥ ፡ ወተወልደ ፡ በገልገላ ። ወእምዝ ፡ ተለአኮ ፡ ለኤልያስ ፡ ነቢይ ፡ ወተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ፈድፋደ ። ወእምቅድመ ፡ ይዕረግ ፡ *ኤልያስ ፡ ሰማየ[6] ፡ ሖረ ፡ ምስሌሁ ፡ ኀበ ፡

1. O አባሉ ፡ — 2. O እሉ ፡ — 3. P ajoute le salàm suivant en l'honneur de Tasfâ Mikâ'êl : እምስብሐቲከ ፡ ፈሪሆ ፡ ሐቌሁ ፡ በሐጢቅ ፨ በልብሱ ፡ አሐቲ ፡ ወበድርማንቅ ፨ ሌሊተ ፡ እሁድ ፡ ይቀውም ፡ እንዘ ፡ እንግድዓሁ ፡ ዕሩቅ ፨ ተዘኪረከ ፡ እግዚኦ ፡ ሑረታቲሁ ፡ በጽድቅ ፨ ለተስፋ ፡ ሚካኤል ፡ ክድኖ ፡ አልባሰ ፡ ዘወርቅ ፨ — 4. O *om.* — 5. O አስሙት, P አል'' ፡ — 6. P ኤ'' ፡ ነቢይ ፡ ኀበ ፡ ሰማይ; O ነ'' ፡ ኤ'' ፡ ኀ'' ፡ ሰማይ ፡

[Salut à Arsanofis et à Pêṭros, son semblable, à Askèrèwon, à Argènes et à Bêlfyos, tous compagnons. Lorsqu'ils combattaient pour Jésus-Christ, ils furent tués par la faim et par la soif, sans manger de nourriture ni se rafraîchir avec de l'eau].

[En ce jour, également, est la mémoire des pères saints du couvent de Qua'ât. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière, dans les siècles des siècles].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **20** DE SANÈ (**14 juin**).

En ce jour mourut le grand prophète Élisée. Ce juste était de l'une des terres d'Israël nommée Alamut; son père s'appelait Yosâfṭ; il était né à Galgalâ; puis il servit le prophète Élie et lui fut très docile. Avant qu'Élie le prophète ne montât au ciel, il alla avec lui au Jourdain. Quand Élie lui

P 130 a *ዮርዳኖስ ። ወሶበ ፡ ይቤሎ ፡ ኤልያስ ፡ ሰአለኒ ፡ ዘተፈቅድ ፡ ኢሰአለ ፡ እምኔሁ ፡ ወኢ
ምንተኒ ፡ እምንዋየ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ወኢመዛግብቲሁ ። አላ ፡ ይቤሎ ፡ ኤልሳዕ ፡ ለኤ
ልያስ ፡ ለይኩን ፡ ክዕበተ ፡ ላዕሌየ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ[1] ፡ ዘዲቤከ ። ወይቤሎ ፡ ኤልያስ ፡
A 270 a ዕፁብ ፡ ሰአልከ ፡ ወባሕቱ ፡ ለእመ ፡ ርኢከኒ ፡ እንዘ ፡ አዓርግ ፡ እምኅ*ቤከ ፡ ለይኩንከ ፡
ከማሁ ። ወእንዘ ፡ የሐውሩ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ኅቡረ ፡ መጽአ ፡ሰረገላ ፡ ዘእሳት ፡ ወፈረ
ስ[2] ፡ ዘእሳት ፡ ወዓርገ ፡ ኤልያስ ፡ ከመዝ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ። ወርእዮ ፡ ኤልሳዕ ፡ ወይ
ቤሎ ፡ አባ ፡ ወአባ ፡ ኀይሎሙ ፡ ወጽንዖሙ ፡ ለእስራኤል ። ወእምዝ ፡ ኢርእዮ ፡ ዳ
ግመ ፡ ወሰጠጠ ፡ አልባሲሁ ፡ ወረሰዮሙ ፡ ፪[3]ወአውረደ ፡ ሎቱ ፡ ኤልያስ ፡ ሐሜለ
ቶ ፡ ወወረደ ፡ ላዕለ ፡ ርእሱ ፡ ለኤልሳዕ ።

ወተመክዓበት ፡ መንፈሱ ፡ ለኤልያስ ፡ ላዕለ ፡ ኤልሳዕ ። እስመ ፡ ኤልያስ ፡ ሰጠቀ ፡
ፈለገ ፡ ዮርዳኖስ ፡ ፩ጊዜ ። ወኤልሳዕ ፡ ሰጠቀ ፡ ፈለገ ፡ ዮርዳኖስ ፡ ፪ጊዜ ። ወኤልያስ
ኒ ፡ አንሥአ ፡ ለ፩ምውት ፡ ወኤልሳዕ ፡ አንሥኦሙ ፡ ለ፪ምውታን ። ወእምድኅረዝ ፡ ሰ
ጠቀ ፡ ባሕረ ፡ ወኀለፈ ፡ ውስቴቱ ። ወሶበ ፡ ሖረ ፡ ኀበ[4] ፡ ሀገረ ፡ ኢያሪኮ ፡ ወሰአልዎ ፡
ሰብአ ፡ ሀገር ፡ ወይቤልዎ ፡ እስመ ፡ ማየ ፡ ዘኢነ ፡ መሪር ፡ ውእቱ ፡ ወኢያበቍል[5] ፡ ቦ
ቱ ፡ ዘርአ ። ወነሥአ ፡ ለግምዔ ፡ ወረሰየ ፡ ውስቴቱ ፡ ፄወ ፡ ወወደዮ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡
ነቅዓ ፡ ማይ ፡ ወኮነ ፡ ማየ ፡ ጥዑም[6] ፡ ፈድፋደ ። ወፈቀደ ፡ ከመ ፡ ታስተርኢ[7] ፡ ዓቢ

1. O, P *om.* (P ክዕ'' ፡ መን'' ፡ ላ'') ፡ — 2. O ወአፍራስ (P *om.* ፡). — 3. O, P *add.* ክፍል ፡ —
4. O, P *om.* ፡ — 5. P ወኢይ'' et mox ዘርእ ፡ — 6. O, P — መ ፡ — 7. O, P ያ'' ፡

dit : « Demande-moi ce que tu veux », il ne lui demanda rien des biens de ce monde, ni de ses trésors, mais Élisée dit à Élie : « Qu'il y ait sur moi le double de l'Esprit-Saint qui est sur toi. » Élie lui dit : « C'est une chose difficile que tu demandes; pourtant, si tu me vois tandis que je m'élèverai d'auprès de toi, que cela soit ainsi ! » Et tandis qu'ils allaient tous deux de compagnie, il vint un char de feu et des chevaux de feu, et ainsi Élie monta au ciel; et Élisée le vit et lui dit : « Père, Père, force et puissance d'Israël ! » Puis il ne le revit plus; alors il déchira ses vêtements et en fit deux; et Élie fit descendre sur lui son manteau de peau; et il descendit sur la tête d'Élisée.

L'esprit d'Élie fut doublé sur Élisée, car Élie partagea le fleuve du Jourdain une fois, mais Élisée partagea le fleuve du Jourdain deux fois; de même, Élie avait ressuscité un mort et Élisée ressuscita deux morts. Ensuite, il partagea le fleuve et le traversa. Quand il fut arrivé à la ville de Jéricho, les habitants de la ville lui firent une prière en disant : « L'eau que nous avons est amère, et elle est cause que les semences ne germent pas. » Il prit un vase, y mit du sel et le jeta dans cette source et l'eau en devint très douce; il avait voulu montrer un grand prodige en jetant du

ይ ፡ ተአምር ፡ ሶበ ፡ ወደየ ፡ ጼወ ፡ *ውስተ ፡ ማይ[1] ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ወለጠ ፡ ለመሪር ፡ ማይ ፡ በጼው ። ወሶበ ፡ ኀለፈ ፡ ውስተ ፡ ፍኖት ፡ በአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ተሳለቁ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወራዙተ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ። ወረገሞሙ ፡ ወመሰጠሙ ፡ ተኵላ ፡ እምኔሆሙ ፡ ፵ወ፪ ፡ ወራዙት ፡ በአሐቲ ፡ ሰዓት ። ወመጽአት ፡ ኀቤሁ ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ እምአንስቲያሆሙ ፡ ለነቢያት ። ወትቤሎ ፡ እስመ ፡ ምትየ ፡ ሞተ ፡ ወላዕሌሁ[2] ፡ ዕዳ ፡ ወናሁ ፡ አኃዙኒ ፡ ወአኃዙ ፡ ውሉድየ ፡ በእንቲአሁ ። ወአዘዘ ፡ ኤልሳዕ ፡ ወይቤላ ፡ ሖሪ ፡ ወምልእዮን ፡ ለኵሎን ፡ ማሕየባት ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ቤትኪ ፡ ማየ ፡ ወተለቅሒ ፡ ካልእነ ፡ ማሕየባተ ፡ እምአግዋርኪ ፡ ወምልእዮን ፡ ለኵሎን ፡ ማየ ። ወረሰዮሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ዘይተ ፡ ጥዑመ ፡ በጸሎቱ ፡ ወሤጠቶ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ለውእቱ ፡ ዘይት ፡ ወአወፈየት ፡ ዕዳ ፡ ዘኮነ ፡ ላዕለ ፡ ምታ ። ወባረከ ፡ ላዕለ ፡ ብእሲት ፡ መካን ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ። ወሶበ ፡ ልህቀ ፡ ውእቱ ፡ ሕፃን ፡ ሐመ ፡ ወሞተ ፡ ወሰከበ[3] ፡ ኤልሳዕ ፡ ዲቤሁ ፡ ወሐይወ ።

ወሶበ ፡ መጽአ ፡ ኀቤሁ ፡ ንዕማን ፡ ሶርያዊ ፡ ወአሕየዎ ፡ እምለምጹ ። ወአምጽአ ፡ ሎቱ ፡ ንዕማን ፡ ሶርያዊ[4] ፡ ንዋየ ፡ ብዙኃ ፡ ወአልባሳተ ፡ ዘወርቅ ፡ ወኢነሥአ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወኢምንተኒ ። ወሶበ[5] ፡ ተሐበለ ፡ ረድኡ ፡ ጊያዝ ፡ ወነሥአ ፡ እምንዕማን ፡ እምውእቱ ፡ ንዋይ ፡ በኅቡእ ፡ ዘእንበለ ፡ ምክሩ ፡ ለኤልሳዕ ። ወአእመረ ፡ ነቢይ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዘንተ ፡ ረገሞ ፡ ለረድኡ ፡ ወኮነ ፡ ለምጽ ፡ ውእቱ ፡ ወደቂቁ ፡ ወኵ

1. O, P ውስቴቱ ፡ — 2. O, P እንዘ ፡ ላ″ (O በላ″) ፡ — 3. P ወጸለየ (ar. وصلى; cf. IV Rois. iv, 34). — 4. O, P *om.* — 5. A *om.* (ar. ولما).

sel dans l'eau : car il changea l'eau amère avec du sel. Comme il passait dans un chemin, un jour, il fut tourné en dérision par de jeunes Israélites et il les maudit, et un loup en déchira 42, de ces enfants, en un moment. Une d'entre les femmes des prophètes vint à lui et lui dit : « Mon mari est mort, en ayant une dette; et voici qu'on m'a saisie et qu'on a saisi mes enfants à cause de lui. » Élisée lui donna un ordre en disant : « Va remplir d'eau tous les vases qui sont chez toi, et emprunte d'autres vases à tes voisins et emplis-les tous d'eau. » Il les transforma tous en *vases* d'huile douce, par sa prière. Cette femme vendit cette huile et acquitta la dette qu'avait son mari. Il bénit une femme stérile et elle mit au monde un fils. Cet enfant, ayant grandi, fut malade et mourut; Élisée s'étendit sur lui et il fut ramené à la vie.

Naaman, le Syrien, étant venu à lui, il le guérit de la lèpre : alors Naaman le Syrien lui amena de grandes richesses et des vêtements dorés, mais *Élisée* n'en reçut pas la moindre chose. Son disciple Giyâz osa accepter de Naaman quelque chose de ces biens, en secret, sans l'avis d'Élisée; mais le prophète l'apprit par l'Esprit-Saint et il maudit son disciple qui fut lépreux, ainsi que ses enfants et toute leur race. Il vint une grande famine

ሉ ፡ ዘርአሙ ። ወመጽአ ፡ ረኃብ ፡ ዓቢይ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ወበጸሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ በአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ወለጠ[1] ፡ ወኮነ ፡ ጽጋብ ፡ ዓቢይ ።

ወገብረ ፡ ዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ተአምራተ ፡ ወመንክራተ ፡ ብዙኃተ ፡ ዘእንበለ ፡ ዝንቱ ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ ወቀበርዎ[2] ፡ ውስተ ፡ መቃብር ። ወበውእቱ ፡ ጊዜ ፡ አምጽኡ ፡ ሰብ
P 130 b እ ፡ ለ፩*ምውት ፡ ወአንበርዎ ፡ ዲበ ፡ መቃብሪሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ወሐይወ ፡ ውእቱ ፡ ምውት ፡ ሶቤሃ ፡ ወተንሥአ ፡ እንዘ ፡ ይተልዎሙ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ቤቱ ። ወተነበየ ፡ ዝ ንቱ ፡ ነቢይ ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ ለ፬ነገሥት ፡ እለ[3] ፡ እሙንቱ ። ኢዮራም ፡ ወአካዝያስ ፡
A 270 b *ወጎቶልያ ፡ እሙ ፡ ለአካዝ ። ወኢዩ[4] ፡ ወልደ ፡ አካዝ ። ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ትንቢቱ ፡ ፶ዓመት ፡ ወዘይፈደፍድ ። ወተነበየ ፡ እምቅድመ ፡ ምጽአቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ በ፲፻ዓመት ። ወሰከበ[5] ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለኤልሳዕ ፡ እምነ ፡ ኤልያስ ፡ ዘሰአለ ፨
ካዕበተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አመ[6] ፡ የዓርግ ፡ መልዕለ[7] ፨
በዝንቱ ፡ ረኪቦ ፡ ዘየዐቢ[8] ፡ ኃይለ ፨
ክልኤ ፡ ጊዜ ፡ አንሥአ ፡ ሙታነ ፡ ክህለ ፨
ወክልኤ ፡ ጊዜ[9] ፡ ፈለገ[10] ፡ ከፈለ ፨]

1. P — ጠ; O ተወለጠ ፡ — 2. O, P *om.* ወ ፡ — 3. O, P እሉ ፡ — 4. P ወኢዮራም (O *om.* ወጎቶልያ — አካዝ; ar. يورام واحازيا وعياليا ابن احاز ويواش. — 5. P ወሰበከ, O *om.* (ar. ورقد). — 6. O ጊዜ ፡ — 7. O ላዕለ ፡ — 8. O ዓቢየ ፡ — 9. P *om.* ፡ — 10. O ማያተ ፡

en ces temps-là, mais par la prière de ce prophète, en un jour, il la changea *en abondance,* et il y eut une grande abondance.

Ce prophète fit des miracles et des prodiges nombreux, en dehors de ceux-là. Après sa mort, on l'enterra dans un tombeau, et dans ce temps l'on apporta un mort qu'on déposa dans le tombeau de ce prophète : le mort reprit vie aussitôt, il se leva, tandis qu'on le suivait, et alla chez lui. Ce prophète prophétisa au temps de quatre rois, ce sont : Iyoram, Akâzyâs, Gotolyâ, mère d'Akaz, et Iyu[1], fils d'Akâz. Tout le temps de sa mission prophétique fut de 50 ans et plus, et il prophétisa 1000 ans avant la venue de Notre-Seigneur *Jésus*-Christ. Il s'endormit et mourut en paix. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à Élisée qui, l'ayant demandé à Élie, eut double part d'esprit saint quand il monta en haut. Y ayant trouvé une grande puissance, deux fois il put ressusciter des morts et deux fois il partagea le fleuve].

1. P : Iyoram; O *om.* « Gotolyâ mère d'Akâz » : la corruption paraît être déjà dans l'arabe.

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ[1] ፡ ተዝካሮሙ ፡ ለአርስጣል[2] ፡ ወሚና ፡ ዘቡሲር[3] ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለ*ም ፡ አሜን ፨] O 17 b

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳፩ለሰኔ ፡ ምንባብ ፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተዝካራ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ወንጽሕት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፡ ዘባቲ[4] ፡ ኮነ ፡ መድኀኒቱ ፡ ለአዳም ፡ ወለዘርኡ ፡ ወሕንጸተ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ በስማ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ዓለም ። ወእምቅድመ ፡ ኵሉ ፡ አሐቲ[5] ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ ለሐዋርያት ። ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ጳውሎስ ፡ ወበርናባስ ፡ ሶበ ፡ ሰበኩ ፡ ውስተ ፡ አሕዛብ ፡ ወአምኑ[6] ፡ ዲበ ፡ እደዊሆሙ ፡ ኢሀለዎሙ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከመ ፡ ይትመጠው ፡ ውስቴታ ፡ ምሥጢራተ ፡ ቅድሳት ፡ ወኢኮኑ ፡ ይቄድሱ ፡ ቍርባነ ፡ ዘእንበለ ፡ በውስተ[7] ፡ አብያት ። ወፈነው ፡ ኀበ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወዮሐንስ ፡ እንዘ ፡ ይስእልዎሙ ፡ በእንተ ፡ ሕንጸተ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ። ወአውሥእዎሙ ፡ እሙንቱ ፡ ወይቤልዎሙ ፡ ንሕነሰ ፡ ኢንገብር ፡ ወኢምንተኒ ፡ ዘእንበለ ፡ በምክሩ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ። አላ ፡ አዝዝዎሙ ፡ ለሕዝብ[8] ፡ ከመ ፡ ይጹሙ ፡ ፯ሱባኤ ፡ *ወይ

1. O *om.* — 2. O — ጠል ፡ (?) ስማዕት ፡ — 3. P ዘቡሳር ፡ — 4. O በዛቲ, P ወበዛቲ ፡ — 5. O, P ባሕቲታ ፡ ይእቲ ፡ — 6. O *add.* በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት; P *add.* በእግዚእነ ፡ — 7. O, P *om.* በ ፡ — 8. O, P ለአሕዛብ ፡

[Dans ce jour également, mémoire de Aresṭâl, et de Minà, de Busir (P : Busâr). Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière, dans les siècles des siècles. Amen].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **21** DE SANÈ (**15 juin**).

En ce jour, fête de la mémoire de Notre-Dame, la sainte et pure Vierge Marie, mère de Dieu, par qui se fit le salut d'Adam et de sa race, — et construction des églises de son vocable dans tout le monde ; avant toute autre fut une église bâtie du temps des Apôtres. Voici le fait. Paul et Barnabé, ayant prêché parmi les nations qui crurent par leur intermédiaire, n'avaient pas d'église pour qu'on y reçût les mystères sacrés, et ils ne célébraient le sacrifice que dans des maisons. Ils envoyèrent demander à Pierre et à Jean de construire des églises ; ceux-ci firent cette réponse : « Pour nous, nous ne faisons rien sans l'avis de Notre-Seigneur *Jésus*-Christ. Mais commandez au peuple de jeûner une semaine et de prier et insister auprès

ጸልዩ ፡ ወያስተብቍዑ ፡ ኀበ[1] ፡ እግዚአብሔር ፡ እስከ ፡ ያጤይቀክሙ ፡ ዘትገብሩ ፡ ወአዘ
ዝዎሙ ፡ ለሕዝብ[2] ፡ ወጾሙ ፡ ፩ሱባኤ ፡ ወጸለዩ ፡ ወአስተብቍዑ ። ወበተፍጻሜተ ፡ ውእ
ቱ ፡ ሱባኤ ፡ በጽሐ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአብጽሖሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ሐዋርያት ፡ እ
ምኵሉ ፡ በሐውርት ፡ በላዕለ ፡ ደመናት ፡ እስከ ፡ ሀገረ ፡ ፊልጳኤስ[3] ፡ ወውስቴታ ፡ ጳው
ሎስ ፡ ወበርናባስ ። ወባረከ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ እግዚእነ ፡ ወአይድዖሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ እስ
መ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ ዘሠመርኩ ፡ ባቲ ፡ ከመ ፡ ይትሐነጹ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ በስ
ማ ፡ ለእምየ ፡ ማርያም ። ወእምዝ ፡ አውፅአሙ ፡ ኀበ ፡ ምሥራቀ ፡ ሀገር ፡ ወወሰነ ፡
ሎሙ ፡ መሰረታ ፡ ለሕንጸተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ።

ወኮነ ፡ ኀይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌሆሙ ፡ ወአእባን ፡ ይለመልሙ ፡ ውስተ ፡
እደዊሆሙ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ተፈጸመት ፡ ሕንጸታ ፡ ወኵሉ ፡ ንዋየ ፡ ቅድሳቲሃ ፡ *ወም
ሥዋዓቲሃ ፡ ወአልባሳቲሃ[4] ። ወእምዝ ፡ አንበረ ፡ እግዚእነ ፡ እዴሁ ፡ ላዕለ[5] ፡ ጴጥሮስ ፡
P 131 a ወሤሞ ፡ አርስያርሰ[6] ፡ *ኵሉ ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ ዝብሂል ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ላ
ዕለ ፡ ኵሉ ፡ በሐውርተ[7] ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ ወከልሑ ፡ ሰማያውያን ፡ ወምድራውያን ፡
፫ጊዜ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ይደልዎ ። ይደልዎ ። ይደልዎ ። ለጴጥሮስ ፡ ሊቀ ፡ *ሐዋር
ያት ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ርእሰ ፡ ወሊቀ[8] ፡ ጳጳሳት ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ። ወ

1. P ወጸለ″ ፡ ወአስ″ (O *om.* ሱባዔ — ወጾሙ ፡) — 2. P ለአሕዛብ ፡ — 3. O, P — ጵስጶስ ፡ — 4. O, P ወአ″ ፡ ወም″ ፡ — 5. O, P *add.* ርእስ ፡ — 6. O, P *add.* ውስተ (O — ስሃ, P — ስ) ፡ — 7. O *om.* (P *om.* ዝብሂል — ዓለም) ፡ — 8. A *om.* ፡

de Dieu, jusqu'à ce qu'il vous montre ce que vous ferez. » Et ils donnèrent des ordres aux peuples : ils jeûnèrent une semaine, prièrent et firent des instances; au bout de cette semaine, vint Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, et il fit venir tous les saints apôtres de tous les pays, sur des nuées, à la ville de Filpâ'ês[1] où se trouvaient Paul et Barnabas. Notre-Seigneur les bénit et les informa et leur dit : « C'est ce jour qui m'a plu pour la construction des églises sous le vocable de ma mère Marie. » Puis il les fit sortir à l'orient de la ville et leur fixa les fondements pour la construction d'une église.

Ils eurent avec eux la puissance de Dieu : les pierres étaient molles dans leurs mains jusqu'à l'achèvement de la construction de l'*église*, avec tous ses ustensiles sacrés, ses autels et ses parements d'autel. Puis Notre-Seigneur plaça sa main sur saint Pierre et l'institua grand prêtre dans tous les confins du monde, à savoir Patriarche sur tous les lieux jusqu'aux extrémités du monde. Et les êtres du ciel et ceux de la terre crièrent trois fois en disant : « Il convient, il convient, il convient à Pierre prince des apôtres, d'être chef et patriarche dans toutes les limites du monde ! » Puis

1. O, P : Filpâsyus, ar. فيلبّس (Philippe).

እምዝ ፡ አዘዘሙ ፡ እግዚእነ ፡ ከመ ፡ ይፈጽሙ ፡ ቅዳሴ ፡ ወይመጥውዎሙ ፡ ለሕዝብ ፡ ምስጢራተ ፡ ቅድሳት ፡ ወየአዝዝዎሙ ፡ ከመ ፡ ኢይግበሩ[1] ፡ ግብረ ፡ እደዊሆሙ ፡ በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ዝውእቱ ፡ ፳ወ፩ለወርኃ ፡ ሰኔ ። ወእምድኅረዝ ፡ ዓርገ ፡ እግዚእነ ፡ ኀበ[2] ፡ ሰማይ ፡ በዓቢይ ፡ ስብሐት ። ወእምይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወጠኑ ፡ ሐዋርያት ፡ ቅዱሳን ፡ ከመ ፡ ይሕንጹ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ በስማ ፡ *ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ። A 271 a

ወከማሁ ፡ ኮነ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ዘሀገረ ፡ ቂሳርያ ። ሶበ ፡ ሐነጸ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያነ ፡ በስማ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፡ በከመ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ። ወኃሠሠ ፡ ጽላተ ፡ ከመ ፡ ይሥዓል ፡ ውስቴቱ ፡ ሥዕለ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ። ወነገርዎ ፡ በእንተ ፡ ፩ጽላት ፡ ሠናይ ፡ በኀበ ፡ ፩ብእሲ ፡ ባዕል ። ወፈነወ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ እንዘ ፡ የኃሥሥ ፡ እምኔሁ ፡ ውእተ ፡ ጽላተ ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ኢያምጽአ ፡ ሎቱ ፡ ውእተ ፡ ጽላተ ፡ አላ ፡ ይቤ ፡ ዝንቱሰ ፡ ጽላት ፡ ለውሉድየ ። ወእምዝ ፡ ጸረፈ ፡ ላዕለ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ። ወእምቅድመ ፡ ይትፈጸም ፡ ቃለ ፡ ጽርፈት ፡ እምአፉሁ ፡ ወድቀ ፡ ሶቤሃ ፡ ወሞተ ። ወፈርሁ ፡ ውሉዱ ፡ ወአምጽእዎ ፡ ለውእቱ ፡ ጽላት ፡ ወምስሌሁ ፡ ወርቅ ፡ ብዙኀ ፡ ወዕንቍ ፡ ባሕርይ ፡ ወአብጽሕዎሙ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ መሰአልዎ ፡ ከመ ፡ ያስተስሪ ፡ ለአቡሆሙ ፡

1. A ይ'' ፡ — 2. O, P ውስተ ፡

Notre-Seigneur leur ordonna d'achever la consécration, de dispenser aux peuples les mystères sacrés, et de leur ordonner de ne point faire d'œuvre manuelle ce jour-là, c'est-à-dire le 21 du mois de sanê. Ensuite Notre-Seigneur monta au ciel en grande gloire. A dater de ce jour, les saints apôtres se mirent à construire des églises sous le vocable de Notre-Dame, la sainte Vierge Marie, mère de Dieu.

Il en fut de même à l'époque de saint Basile, évêque de la ville de Qisâryâ (*Césarée*), quand il édifia une église sous le nom de Notre-Dame, la sainte Vierge Marie, mère de Dieu, juste en ce jour; il chercha un tableau pour y peindre l'image de Notre-Dame, la sainte Vierge Marie. On lui parla d'un beau tableau qui était chez un riche. Saint Basile ayant envoyé un message pour demander ce tableau à ce riche, celui-ci en apprenant *la requête de saint Basile* ne lui apporta point le tableau, mais dit : « Ce tableau est à mes enfants. » Puis il blasphéma contre l'Église de Notre-Dame, la sainte Vierge Marie; mais avant que les paroles blasphématoires eussent fini de sortir de sa bouche, il s'affaissa tout d'un coup et mourut. Ses enfants eurent peur et firent parvenir ce tableau et avec lui beaucoup d'or et des pierres précieuses et les présentèrent à saint Basile qu'ils prièrent d'intercéder pour le pardon de leur père. Saint Basile prit ce tableau et le donna à un peintre

ወነሥአ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ *ውእተ ፡ ጽላተ[1] ፡ ወወሀቦ ፡ ለሠዓሊ ፡ ከመ ፡ ይስዓል ፡
ዲቤሁ ፡ ስዕላ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ። ወአስተርአየቶ ፡ ለሊሃ ፡
እግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ለቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ በራእየ ፡ ሌሊት ፡ ወከ
ልአቶ ፡ ከመ ፡ ኢይሥዓል ፡ ሥዕላ ፡ ዲበ ፡ ውእቱ ፡ ጽላት ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ *ንዋ
የ ፡ ዓመፃ[2] ፡ ወአይድዓቶ ፡ በመካን[3] ፡ ዘውስቴቱ ፡ ጽላት ፡ ቀይሕ ፡ ሠናይ ፡ ፈድፋደ ፡
ወሥዑል ፡ ውስቴቱ ፡ ሥዕላ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወሥዕለ[4] ፡ ፪ደናግል ፡ አሐቲ ፡
በየማና ፡ ወአሐቲ ፡ በፀጋማ ። ወሖረ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ኀበ ፡ ውእቱ ፡ መካን ፡ ዘ
አመረቶ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወረከበ[5] ፡ ውእተ ፡ ጽላተ ፡ ወአምጽአ ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡
ክርስቲያን ፡ በፍሥሐ ፡ ዓቢይ ። ወእምዝ ፡ አጠየቀቶ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ለቅዱ
O 18 a ስ ፡ ባስልዮስ ፡ በ፩ቤተ ፡ ጣዖታት ፡ ዘውስቴቱ ፡ ፪አዕማድ ፡ ከመ ፡ ያቅሞሙ ፡ *ቅድመ ፡
ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ወያንብር ፡ ሥዕለ ፡ ዲቤሆሙ ። ወሖረ ፡ ቅዱስ[6] ፡ ወአምጽአሙ ፡ ወ
ፈቀዱ ፡ መሠርያን ፡ ይክልእዎሙ ፡ ለመጺእ ፡ ወደምሰሰ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀይሎሙ ፡
ወአቆሞሙ ፡ ለ[7]፪አዕማድ ፡ በቅድመ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ[8] ፡ ወአንበረ ፡ ሥዕለ ፡ እግዝእ
ትነ ፡ ማርያም ፡ መልዕልቴሆሙ ።

ወአንቅዓ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነቅዓ ፡ ማይ ፡ እምታሕተ ፡ እሉንቱ[9] ፡ አዕማድ ፡ ወይ
P 131 b ፌውስ*[10] ፡ እምኵሉ ፡ ደዌ ፡ ለዘ ፡ ይትሐጸብ ፡ ውስቴታ ። ወከማሁ ፡ ሥዕለ ፡ እግዝእ
ትነ ፡ ማርያም ፡ ውሕዘ ፡ እምኔሃ ፡ ቅብዓ ፡ ዘይት ፡ ዘይፌውስ ፡ እምኵላ ፡ ደዌ ፡ ወውእ

1. O, P ለውእቱ ፡ ጽላት ፡ — 2. O ዓማፂ (P ተንሥአ ፡ እምብእሲ ፡ ዓማፂ). — 3. O, P መካን ፡ — 4. O, P ወ. — 5. O, P — ቦ ፡ — 6. O, P *add.* ባስልዮስ ፡ — 7. O *add.* እሉ ፡ P *add.* እሙንቱ ፡ — 8. O, P ክርስቲያን ፡ — 9. O እሎ″ ፡ P እላ″ ፡ — 10. O ወትፌ″, P ወይትፌወ″ ፡

pour qu'il y représentât l'image de Notre-Dame, la sainte Vierge Marie. Notre-Dame, la sainte Vierge Marie, apparut à saint Basile en une vision pendant une nuit et l'empêcha de peindre son image sur ce tableau parce qu'il était un objet d'iniquité, et elle lui fit connaître un endroit où se trouvait un tableau rouge et fort beau, sur lequel était peinte l'image de Notre-Dame et l'image de deux vierges, l'une à sa droite et l'autre à sa gauche. Saint Basile alla passer dans cet endroit que lui avait indiqué Notre-Dame, Marie, et trouva ce tableau qu'il apporta à l'église avec une grande joie. Puis Notre-Dame, Marie, fit connaître à saint Basile un temple d'idoles où étaient deux colonnes qu'il aurait à placer dans le sanctuaire et sur lesquelles il déposerait l'image. Le Saint alla et les amena; les sorciers voulaient les empêcher de venir (*d'être transportées*), mais Dieu détruisit leur force; il plaça ces deux colonnes devant le sanctuaire et déposa par-dessus elles l'image de Notre-Dame, Marie.

Dieu fit jaillir une source de dessous ces colonnes; il guérissait de toute maladie quiconque s'y baignait. De même, de l'image de Notre-Dame, Marie, coulait une huile onctueuse qui guérissait toute maladie, et cela, le jour

ቱ ፡ በዕለተ ፡ ቅዳሴ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ለእግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ዘውእቱ ፡ አመ ፡ ፳
ወ፩ለሰኔ ። ወበውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ተሐፅበት ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ ውስተ ፡ ውእቱ[1] ፡ ማይ ፡
ወኮነት ፡ ለምጽ ። ወአብጽሐ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ወተስእላ ፡ በእን*ተ ፡ ዘኮነ ፡ እምኔ A 271 b
ሃ ። ወአይድዓቶ ፡ ከመ ፡ ይእቲ ፡ አፍቀረት ፡ ምታ ፡ ለእኅታ ፡ ወቀተለታ ፡ በሕምዝ ፡
ወተወሰበቶ[2] ። ወይቤላ ፡ ቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ገበርኪ ፡ ፫ኃጣውአ[3] ፡ አላ ፡ ነስሒ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ዮጊ ፡ ይሰረይ ፡ ለኪ ፡ አበሳኪ ። ወሶቤሃ ፡ ተሰጥቀት ፡ ምድር ፡ ወውሕ
ጠታ ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ደፈረት ፡ ወቦአት ፡ በርኵስና ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያና ፡ ለ
እግዝእትነ ፡ ማርያም ። ወኮነ ፡ ዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተዝካሩ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግ
ል ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ። ወይደልወነ ፡ ከመ ፡ ንግበር ፡ ላቲ ፡ በዓለ ፡ መንፈ
ሳዌ ፡ እስመ ፡ ባቲ ፡ ኮነ ፡ መድኃኒቱ ፡ ለአዳም ፡ ወለዘርኡ[4] ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐ
ረነ ፡ በትንብልናሃ ፡ ወጸሎታ ፡ ወበረከታ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለቤትኪ ፡ እንተ ፡ ቀደሳ ፡ በደሙ ፨
እግዚአብሔር[5] ፡ ወልድኪ ፡ ዘመንክር ፡ በአርያሙ ፨
በእንቲአየ ፡ በሊዩ ፡ ሰአሊተ ፡ ምሕረት ፡ እሙ ፨
ኢታማስን ፡ ግብረ ፡ እዴከ ፡ ወዘለሐከ ፡ ቀዲሙ ፨
በኑ ፡ ኬንያ ፡ ለከንቱ ፡ ይጻሙ ፨]

1. O, P ይእቲ ፡ — 2. O, P *add.* ለምታ ፡ — 3. O, P *add.* ዓቢያን ፡ — 4. O, P *add.* ወብፁዕሰ ፡ ዘያስተሐምም ፡ ለገቢረ ፡ በዓላ ፡ (P በዓል) በጸማሁ ፡ — 5. O ማርያም ፡

de la dédicace de l'église de Notre-Dame, Marie, c'est-à-dire le 21 de sanê. A cette époque, une femme se lava dans cette eau; elle fut atteinte de lèpre. Saint Basile l'ayant mandée, l'interrogea sur ce qui la concernait, *sur les péchés qu'elle avait commis antérieurement;* elle lui fit savoir qu'elle aimait le mari de sa sœur; elle avait tué sa sœur en l'empoisonnant et épousé le *mari de celle-ci.* Saint Basile lui dit : « Tu as fait trois péchés; fais pénitence pour Dieu, et peut-être ton péché sera-t-il pardonné. » Et aussitôt la terre se fendit et l'engloutit, parce que, dans son audace, elle était entrée, étant impure, dans l'église de Notre-Dame, Marie. Ce jour fut donc la commémoration de Notre-Dame, la sainte Vierge, Marie, mère de Dieu; et il nous convient de célébrer en son honneur une fête spirituelle, parce que, par elle *Marie,* s'accomplit le salut d'Adam et de sa race[1]. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous. Amen.

[Salut à ton Église qu'a consacrée par son sang, Dieu, ton fils, l'admirable au plus haut de ses cieux. O toi qui demandes miséricorde, *toi,* sa mère, dis-lui pour moi : « Ne détruis pas l'œuvre de ta main et celui que tu as jadis formé : l'artisan aurait-il en vain travaillé? »]

1. O et P *ajoutent :* « Heureux celui qui prend soin de célébrer sa fête ».

[ሰላም ፡ ለማርያም ፡ ሶበ ፡ ፍቅረ ፡ ሰብእ ፡ አገበራ ፨
በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ጊዜ ፡ አስተብቍዓት ፡ በሊቶስጥራ ፨
መሐለ ፡ ላቲ ፡ እግዚአብሔር ፡ በኵራ ፨
ከመ ፡ ያድኅኖሙ ፡ ለዓለም ፡ እምነ[1] ፡ ኵሉ ፡ መከራ ፨
ለእለ ፡ ጸውዑ ፡ ስማ ፡ ወገብሩ ፡ ተዝካራ ፨]

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ ሰማዕት ፡ ዘእምሀገረ ፡ ምስር ፡ ዘቀዲሙ[2] ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ እምሐራሁ ፡ ለአርያኖስ ፡ መኰንነ ፡ አንጼናው ። ወሶበ ፡ አንበቡ ፡ መጽሐፈ ፡ መልእክቱ ፡ ለዲዮቅልጢያኖስ ፡ ንጉሥ ፡ እንዘ ፡ ይኤዝዞሙ ፡ ለሰብእ ፡ ውስቴታ ፡ ከመ ፡ ያምልኩ ፡ ጣዖታተ ። ወተንሥአ ፡ ዝንቱ ፡ ሐራ ፡ በማእከለ ፡ ሕዝብ ፡ ወነሥአ ፡ መጽሐፈ ፡ መልእክቱ ፡ ለንጉሥ ፡ ወበተኮ[3] ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያው ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ መኰንን ፡ ድፍረቶ ፡ ተንሥአ ፡ ኀቤሁ ፡ ወአኀዞ ፡ በሥዕርተ ፡ ርእሱ ፡ ወወገሮ ፡ ውስተ ፡ ምድር ። ወአዘዘ ፡ ከመ[4] ፡ ይዝብጥዎ ፡ ዝብጠተ ፡ ብዙኀ ፡ *ወዘበጥዎ ፡ እስከ ፡ ተሰጥቀ[5] ፡ ኵሉ ፡ ሥጋሁ ። ወኮነ ፡ ይጸርኅ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ኦእግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ርድአኒ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ አንተ[6] ፡ *ኦእግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ[4] ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያው ።

1. *om.* P. — 2. O, P ቀ″ (ar. القديمة). — 3. O, P ወሰጠጠ (A — ኮሙ, ar. وقطعها). — 4. O, P *om.* ፡ — 5. O, P ወካዕበ (O *add.* አዘዘ ፡ ከመ) ይሕርጽዎ ፡ እስከ ፡ ይደቅቅ ፡ — 6. O, P *add.* ባሕቲትከ (O après ሕያው) ፡

[Salut à Marie! quand l'amour des hommes la poussa en ce jour, lorsqu'elle supplia *pour eux* dans le Lithostrotos, Dieu, son fils premier-né, lui a juré qu'il délivrerait pour toujours de toute épreuve, tous ceux qui invoqueraient son nom et célébreraient sa mémoire].

En ce jour également, est *la mémoire* de saint Ṭimotêwos, martyr, de la ville du vieux Caire; ce saint était des soldats d'Aryânos, gouverneur d'Andênâw. Quand on eut lu la lettre de Diyoqelṭyânos (*Dioclétien*), l'empereur, où il ordonnait à tout le monde d'adorer les idoles, ce soldat se leva au milieu de la foule, prit la lettre de l'empereur et la déchira en disant : « Il n'y a point d'autre Dieu que Notre-Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant. » A la vue de sa hardiesse, le gouverneur se leva, *s'approchant* de lui, le saisit par la chevelure, le jeta à terre, et ordonna de lui infliger de nombreux coups de verges, et on le flagella jusqu'à ce que tout son corps fût déchiré [1]. Mais lui, criait en disant : « O mon Seigneur Jésus-Christ, secours-moi, car il n'y a de Dieu que toi seul, ô mon Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant. »

1. O, P : « et de le triturer jusqu'à ce que tout son corps fût écrasé ».

ወነጸረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ ፡ ትዕግሥቱ ፡ ወፈነወ ፡ መልአከ ፡ ወፈወሶ ፡ ቍስላቲ፡
ሁ ፡ ወኮነ ፡ ከመ ፡ ቀዳሚ ። ወቀርበ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወጸርኃ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ አከሐ
ዲ ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያ
ው* ። ወእምዝ ፡ *ሐደሰ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወ[1]ኵነኖ ፡ ዳግመ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ በሞሰርት[2] ፡ ወ P 132 a
ሰቀሎ ። ወእምድኅረዝ ፡ አብሰሎ ፡ ውስተ ፡ ቴገን ፡ እስከ ፡ ተመስወ ፡ ሥጋሁ ፡ ወኮነ ፡
ከመ ፡ ማይ[3] ፡ ወገደፍዎ ፡ አፍአ ፡ ሀገር ። ወአንሥአ ፡ እግዚእነ ፡ ጥዑየ ፡ ዘእንበለ ፡ ሙ
ስና[4] ። ወተመይጠ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወጸርኃ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ኀፈር ፡ አከሐዲ ፡ እስ
መ ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ሕያው[5] ። ወብዙኃን ፡ አሕዛብ ፡ ዘኢይትኌለቍ[6] ፡ አምኑ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየ
ሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በእንቲአሁ ። ወሶበ ፡ ደክመ ፡ መኰንን ፡ እምኵነኔሁ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡
ይምትሩ ፡ ርእሶ ፡ *ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ ቅዱሰ[5] ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ *ሕይወ
ት ፡ ዘለዓለም[7] ፡ በመንግስት ፡ ሰማያዊት ፡ ወበማኅደር ፡ ብርሃናዊት ። እግዚአብሔር ፡
ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ።

[ሰላም ፡ ለጢሞቴዎስ ፡ ማእከለ ፡ ጉቡአን[8] ፡ ዘዜነወ ፨
እንበለ ፡ ኢየ*ሱስ ፡ ክርስቶስ[9] ፡ አምላክ ፡ ከመ ፡ ኢሀለወ ፨ O 18 b
ትእዛዘ ፡ ንጉሥ ፡ ዕልው ፡ ሶበ ፡ ኢጸለወ ፨

1. *om.* A (ar. فجدد عليه). — 2. *om.* A (ar. بالعصر). — 3. O, P *add.* እምተመስዎቱ ፡ — 4. A *om.* ፡ — 5. O, P *om.* — 6. O እለ ፡ አልቦሙ ፡ ኍልቍ (P ዘአልቦ ፡ ኍ˝) ፡ — 7. O, P ስምዕ ፡ — 8. O ጉባኤ ፡ — 9. O. *om.*

Dieu, regardant sa patience, envoya son ange qui guérit ses blessures, et il fut comme auparavant. Il s'approcha du gouverneur et cria en disant : « O impie! il n'y a de Dieu que Notre-Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant! » Le gouverneur renouvela contre lui une rude torture à l'aide d'une scie et il le fit suspendre; puis il le fit cuire dans une poêle jusqu'à ce que son corps coula et fut comme de l'eau, et on le jeta hors de la ville. Mais Dieu le fit lever, guéri, sans mal, et il retourna vers le gouverneur et cria en disant : « Rougis, ô impie, car il n'y a de Dieu que mon Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant. » Et une foule nombreuse, innombrable, crut en Notre-Seigneur Jésus-Christ à cause de ce *saint*. Le gouverneur étant à bout de tortures, ordonna de lui trancher la tête, et on trancha sa tête sainte au glaive. Et il reçut la couronne de la vie éternelle[1] dans le royaume des cieux et dans le séjour lumineux *du paradis*. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous.

[Salut à Ṭimotêwos qui, au sein de l'assemblée, proclama qu'il n'y a point de Dieu hormis Jésus-Christ; quand il n'écouta pas l'ordre d'un empereur per-

1. O, P : « du martyre ».

አብሰልዎ ፡ ውስተ ፡ ጤገን ፡ አንዲዶሙ ፡ ሐወ ፨
እስከ ፡ ሥጋሁ ፡ ከመ ፡ ማይ ፡ ምሕወ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ገብረ ፡ ቶማስ ፡ ሐዋርያ ፡ ተአምረ ። በረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስለ ፡ ኵልነ ፡ ሰማዕያን ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም[1] ።]

[ሰላም ፡ ለቶማስ ፡ ድኅረ ፡ ለብእሲት ፡ አሕየዋ ፨
*በቤተ ፡ መያሲ ፡ እንተ ፡ ኃረድዋ[2] ፨
ሶበ ፡ ሰአላ ፡ ትንግሮ ፡ ኀበ ፡ በጽሐት ፡ በነሶሳዋ ፨
እንዘ ፡ ምስሌየ ፡ ትቤሎ ፡ ሀለውከ ፡ ነዋ ፨
እፎኑ ፡ ትሴአለኒ ፡ ዘዚአከ ፡ ፄዋ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ከርድያኖስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፬ ፡ ወዝንቱ ፡ አብ ፡ ተ*ጠምቀ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ እምእዴሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ማርቆስ ፡ ሐዋርያ ፡ ወንጌላዊ ፡ ወሤሞ ፡ ቀሲሰ ፡ ወተምሀረ ፡ ትምህርተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ሚልዮስ ፡ ኀረይዎ[3] ፡ ወሤምዎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ። ወሶበ ፡ ተሠይመ ፡ ዓቀቦሙ ፡ ለመርዔተ ፡ ክርስቶስ ፡ ነባቢያን[4] ፡ በተግሣጸት ፡ ወት

A 272 a

1. Cf. plus bas au 1er jour de hamlê. — 2. O *om.* — 3. O, P *add.* ለዝንቱ ፡ አብ ፡ — 4. O, P — ቢት ፡

vers, on le fit cuire dans une poêle, après avoir allumé du feu, jusqu'à ce que sa chair s'écoula comme de l'eau].

[En ce jour également, saint Thomas apôtre opéra un miracle. Que sa bénédiction soit avec nous, qui écoutons, pour les siècles de siècles[1]].

[Salut à Thomas; après avoir ressuscité une femme qu'on avait égorgée dans la maison d'un cabaretier, quand il lui demanda de dire où elle était allée dans son chemin, elle lui dit : « Comment donc m'interroges-tu, *moi* ton esclave, puisque tu étais avec moi? »].

En ce jour également, mourut le père saint abbâ Kardyânos, patriarche de la ville d'Alexandrie; il est, dans le nombre des pères patriarches, le 4e. Ce père saint reçut le baptême chrétien de la main de saint Marc apôtre, évangéliste, qui l'ordonna prêtre, et il apprit la doctrine de l'Église. A la mort du père Milyos, on élut *ce père* et on l'institua patriarche de la ville d'Alexandrie. Une fois nommé, il garda le troupeau doué d'intelligence du Christ, en corrigeant et en enseignant, et resta à affermir les peuples dans la

1. Ces mots relatifs à saint Thomas, suggérés peut-être par le « salâm », manquent dans P. Le miracle est narré plus bas (premier jour de hamlê).

ምህርታት[1] ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ያጸንዖሙ ፡ ለሕዝቡ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ፡ መጠነ ፡ ፲ወ፩ዓመት ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለከ ፡ ከርድያኖስ ፡ ልኩዕ ፨
ውስተ ፡ ኍልቈ ፡ አበው ፡ አርባዕ ፨
እንበይነ ፡ ኂሩትከ[2] ፡ አዳም ፡ እምኂሩተ[3] ፡ ሰብእ[4] ፨
ጥምቀተ ፡ ጸገወከ ፡ ወሢመተ ፡ ክህነት ፡ በርትዕ ፨
ስርወ[5] ፡ ጳጳሳት ፡ ማርቆስ ፡ ብፁዕ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ አፍልሖተ ፡ ሜሮን ፡ ወርከበተ ፡ አዕፅምቲሁ ፡ ለአስጢፋኖስ ፨ በረከቱ ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳፪ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ *በዓለ ፡ ተዝካሮሙ[6] ፡ ለቅዱሳን ፡ ክቡራን ፡ ቆዝሞስ ፡ ወዲሚያኖስ ፡ ወአኀዊሆሙ ፡ ወእሞሙ ፡ ወቅዳሴ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኖሙ ፡ ወአስተርእዮ[7] ፡ ተአምራ

1. O, P ወበቅ″ ፡ — 2. O ሑረትከ ፡ — 3. O እምሑረተ ፡ — 4. P *add.* ኅልእ ፡ — 5. O ሊቀ ፡ — 6. O, P ተዝካረ ፡ በዓሎሙ ፡ — 7. O, P — ዮተ ፡

foi droite, l'espace de 11 années; il plut à Dieu et mourut en paix. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous dans les siècles. Amen.

[Salut à toi, Kardyânos, inscrit quatrième au nombre des pères. A cause de ta bonté plus suave que la bonté d'*aucun* autre homme, du baptême et de l'institution sacerdotale t'a justement gratifié la racine des patriarches, le bienheureux Marc].

[En ce jour aussi, c'est l'ébullition du saint-chrême et l'invention des ossements d'Astâfen (*Étienne*). Que sa bénédiction nous soit accordée dans les siècles des siècles. Amen].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **22** DE SANÈ (**16 juin**).

En ce jour, fête de la mémoire des saints glorieux Qozmos et Dimyânos (*Côme et Damien*), de leurs frères et de leur mère, — de la dédicace de leur

ተሀሙ ። ወናሁ ፡ ጸሐፍነ ፡ ዜናሆሙ ፡ አመ ፡ ፳ወ፪ለኀዳር ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ ወትንብልናሆሙ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለቤቶሙ ፡ ቅድስት ።
P 132 b *ዘተሐንፀት ፡ ሎሙ ፡ ድኅረ ፡ ኃለፈ ፡ ዕልወት ፨
ለውሉደ ፡ ቴዎዳዳ ፡ ኄራን ፡ እለ ፡ ቆዝሞስ ፡ ሰማዕት ፨
*ስእነ ፡ በውስተ ፡ ዓውድ ፡ አቍሰሎሙ[1] ፡ መቅሠፍት ፨
*ወአውዕዮቶሙ ፡ ኢክህለ[2] ፡ እሳት ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አእረፈ ፡ ጳውሎስ ፡ የዋህ ፡ ረድኡ ፡ ለአበ ፡ እንጦንዮስ ፨ ወዝንቱ ፡ ጳውሎስ ፡ ሐቃላዊ ፡ ውእቱ ፡ ወየዋህ ፡ ጥቀ ፨ ወአውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ *ዘሠናይት ፡ በላህያ[3] ፡ ወእኪት ፡ በግብራ[4] ፡ ወወለደ ፡ ወልደ[5] ፡ እምኔሃ ፨ ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ሶበ ፡ አተወ ፡ እምወፍሩ ፡ ረከባ ፡ እንዘ ፡ ትዜሙ ፡ ወሶበ ፡ ርእያ ፡ ሰሐቀ ፡ ወይቤሎ ፡ ለብእሲ ፡ ንሥአ ፡ ምስለ ፡ ወልዳ ፡ አንሰ ፡ ኢየኀዝን ፡ ወአሐውር ፡ ከመ ፡ እመንኵስ ። ወበጺሖ ፡ *ኀበ ፡ አበ ፡ እንጦንዮስ ፡ ለብሰ ፡ አልባሰ[5] ፡ ምንኵስና ፡ ወተለወ[6] ፡ ዓሠሮ ፡ ለእንጦንዮስ ፡ *በጾም ፡ ወበጸሎት[7] ፡ እስከ ፡ ተውህበ ፡ ጸጋ ፡ ወኃይል ፡ ላዕለ ፡ ሰይጣናት ፡ ወደዌ ፨

1. sic P, O ኢያደንገፆሙ ፡ ምንትኒ ፡ — 2. O ወኢአፍርሆሙ ፡ ካዕበ ፡ በላዒ ፡ — 3. O ዘሠናይ ፡ ላህያ ፡ — 4. O በምግባራ ፡ — 5. *om.* O. — 6. O ወአተወ ፡ — 7. O በጸ″ ፡ ወበጸ″ ፡

église et de la manifestation de leurs miracles. Voici que nous avons écrit leur histoire au 22 *du mois* de hedâr. Que Dieu nous fasse miséricorde par leur prière et que leur intercession soit avec nous. Amen.

[Salut, dis-je, à leur sainte église, qui leur fut élevée après que l'impiété fut passée. Les fils de Têwodâdâ, les bons, Qosmos martyr et ses compagnons, au tribunal, la flagellation ne put les meurtrir, ni le feu ne put les consumer[1]].

[En ce jour aussi, mort de Paul, le doux disciple d'abbâ Antoine. Ce Paul était paysan et fort doux. Il épousa une femme qui était jolie par sa beauté, mais mauvaise par sa conduite; il en eut un fils. Un jour qu'il revenait de ses champs, il la trouva en adultère; en la voyant, il se prit à rire et dit à l'homme : « Prends-la avec son enfant. Pour moi, je ne m'attristerai pas, mais j'irai me faire moine. » Étant arrivé près d'abbâ Antoine, il revêtit les habits monastiques et suivit les traces d'Antoine dans le jeûne et la prière jusqu'à ce qu'il eut reçu la grâce et la puissance sur les démons et sur la maladie.

1. O : « La flagellation ne les terrifia point du tout, le feu dévorant ne leur fit pas peur ».

ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ አምጽኡ ፡ ብእሴ ፡ ዘአኀዞ ፡ ጋኔን ፡ እኩይ ፡ ኀበ ፡ አባ ፡ እንጦንዮስ ፡ ከመ ፡ ይፈውሶ ። ወእንጦንዮስኒ ፡ አዘዞ ፡ ለጳውሎስ ፡ ከመ ፡ ይፈውሶ ። ወይቤሎ ፡ *ለዘጋኔን ፡ ፃዕ ፡ ይቤለከ ፡ እንጦንዮስ ፡ ወሰይጣንሰ ፡ ጸረፈ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወላዕለ ፡ እንጦንዮስኒ ፡ ወይቤሎ[1] ፡ ጳውሎስ ፡ እመ ፡ ኢወፃእከ ፡ እነግሮ ፡ ለእግዚእየ ፡ ክርስቶስ ፡ ወትሬኢ ፡ ዘከመ ፡ ይኴንነከ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ወፅአ ፡ ጊዜ ፡ ቀትር ፡ ወቆመ ፡ መልዕልተ ፡ ዕብን ፡ ዘአርሰኖ ፡ ፀሐይ ፡ ወይቤ ፡ ሕያው ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ኢይወርድ ፡ እምዝቲ ፡ ኰኵሕ ፡ ኢይበልዕ ፡ ወኢይሰቲ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ የሐዩ ፡ ዘጋኔን ፡ ወሶቤሃ ፡ አውየወ ፡ ሰይጣን ፡ ወወፅአ[1] ፡ በአምሳለ ፡ ተመን ፡ ዐቢይ ፡ ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ባሕረ ፡ ኤርትራ ። ወዝንቱ ፡ ቅዱስ[1] ፡ ጳውሎስ ፡ ይሬኢ ፡ ኵሎ ፡ ምግባራተ ፡ ሰብእ ፡ ወይበኪ ፡ በእንተ ፡ ኃጥአን ፡ ወይተነብል ፡ በእንቲአሆሙ ፡ *ወበርስዓን ፡ ጥሉል ፡ አዕረፈ[2] ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለጳውሎስ ፡ ሊሉይ ፡
እምነ ፡ *ዘማ ፡ ብእሲቱ[3] ፡ ሠናይተ ፡ ላህይ ።
ቀዊሞ ፡ ወዐለ ፡ እንበለ ፡ ናህይ[4] ።
መልዕልተ ፡ እብን ፡ እንተ[5] ፡ አርሰኖ ፡ ፀሐይ ።
እስከ ፡ እምጋኔን ፡ የሐዩ ፡ ብእሲ ፡ ድውይ ።]

1. O *om.* (l. 3 lire ለጋኔን?). — 2. O ወአ'' ፡ በ'' ፡ ጥ'' ፡ — 3. O ብ'' ፡ ዘ'' ፡ — 4. P ላህይ ፡ — 5. O እንዘ ፡

Un jour on amena un homme possédé par un démon mauvais auprès d'abbâ Antoine pour qu'il le guérît, et Antoine à son tour ordonna à Paul de le guérir. Alors il dit au diable qui possédait le démoniaque : « Sors! c'est Antoine qui te le dit. » Le démon se mit à proférer des injures contre lui et contre Antoine aussi, et Paul lui dit : « Si tu ne sors pas, je le dirai à Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, et tu verras comme il te torturera. » Après cette parole, Paul sortit à l'heure de midi et se plaça sur une pierre brûlée du soleil et dit : « Par le Dieu vivant, je jure que je ne descendrai point de cette pierre, je ne mangerai ni ne boirai jusqu'à ce que ce possédé soit guéri »; et aussitôt Satan poussa des gémissements, et sortit sous la forme d'un grand serpent et pénétra dans la mer d'Érythrée. Ce saint Paul voyait toutes les actions des hommes; il pleurait à cause des pécheurs et intercédait pour eux. C'est dans une vieillesse pleine de fraîcheur qu'il mourut. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière dans les siècles des siècles. Amen].

[Salut, dis-je, à Paul, le séparé de sa femme adultère, jolie par la beauté. Debout, il demeura sans soulagement, sur une pierre brûlée du soleil, jusqu'à ce que l'homme malade fût débarrassé du démon].

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳ወ፫ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

[በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ ሰሎሞን ፡ ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ፡ ዘነግሠ ፡ በኢየሩሳሌ
ም ፡ ላዕለ ፡ ይሁዳ ፡ ወእስራኤል ፨ ወስማ ፡ ለእሙ ፡ ቤርሳቤሕ ፡ እምድኅረ ፡ ገሠጸ ፡ እ
ግዚአብሔር ፡ ለዳዊት ፡ በእንተ ፡ ተዓድዎቱ ፡ ኪያሃ ፡ እምነ ፡ ምታ ፡ ቀተለ ፡ ወልዶ ፡
ቀዳማየ ፨ ወእምዝ ፡ ሰከበ ፡ ምስሌሃ ፡ ወፀንሰት ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመይዎ ፡
O 19 a ስሞ[1] ፡ ሰሎ*ሞን ፨ ወእምድኅረ ፡ ኮኖ ፡ ፲ወ፪ዓመት ፡ ሰበ ፡ ልህቀ ፡ ወረስዓ ፡ አቡሁ ፡
ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ቦአት ፡ ኀቤሁ ፡ ቤርሳቤሕ ፡ ውስተ ፡ ጽርሕ ፡ ወሰገደት ፡ ለንጉሥ ፡
ወይቤላ ፡ ምንተ ፡ ኮንኪ ፧ ወትቤሎ ፡ እግዚእየ ፡ ንጉሥ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ መሐልከ ፡
በአምላክከ ፡ ለአመትከ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ እስመ ፡ ወልድኪ ፡ ሰሎሞን ፡ ይነግሥ ፡ እ
ምድኅሬየ ፡ ወይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበርየ ፡ ወመሐለ ፡ ንጉሥ[1] ፡ ወይቤ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘቤዘዋ ፡ ለነፍስየ ፡ እምነ ፡ ኵሉ[1] ፡ ምንዳቤየ ፡ በከመ ፡ መሐልኩ ፡ ለኪ ፡
P 133 a በቅድመ* ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡ እንዘ ፡ እብል ፡ ከመ ፡ ሰሎሞን ፡
ወልድኪ ፡ ይነግሥ ፡ እምድኅሬየ ፡ *ከማሁ ፡ እገብር[2] ። ወሰገደት ፡ ቤርሳቤሕ ፡ *በገጻ ፡
ቅድመ[3] ፡ ንጉሥ ፡ ወትቤ ፡ ሕያው ፡ እግዚእየ ፡ ንጉሥ ፡ ለዓለም ፨ ወይቤ ፡ ዳዊት ፡ ጸ

1. O *om.* — 2. P *om.* — 3. O በቅ" ፡ ገጸ ፡

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **23** DE SANÊ (**17 juin**).

[En ce jour mourut Salomon, roi, fils de David, qui régna à Jérusalem sur Juda et Israël. Sa mère s'appelait Bersabée. Après que Dieu eut repris David pour l'avoir enlevée[1] à son mari, il fit mourir son premier enfant. Puis *David* coucha avec elle; elle conçut et mit au monde un fils qu'on appela du nom de Salomon. Quand il eut douze ans, qu'il eut grandi et que son père, le roi David, avait vieilli, Bersabée entra près de lui dans sa chambre et se prosterna devant le roi, qui lui dit : « Qu'as-tu? » Elle lui dit : « O mon Seigneur le roi, c'est que tu as juré par ton Dieu à ta servante en disant : « Ton fils Salomon sera roi après moi, et s'assiéra sur mon trône. » Et le roi jura et dit : « Par le Dieu vivant, qui m'a sauvé mon âme de toutes mes afflictions, comme je t'ai juré devant Dieu, Seigneur d'Israël, en disant que Salomon ton fils sera roi après moi, ainsi ferai-je. » Et Bersabée se prosterna sur la face en présence du roi et dit : « Vive mon Seigneur le

1. ተዓድዎ est peut-être la traduction de تخطّف; cf. Dozy, *Suppl.*, s. v.

ውዑ ፡ ሊተ ፡ ሳዶቅሃ ፡ ካህነ ፡ ወብንያስሃ ፡ ወልደ ፡ ዮዳሔ ፡ ወናታንሃ ፡ ነቢየ ፡ ወቦ
ኡ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ። ወይቤሎሙ ፡ ንጉሥ ፡ ንሥኡ ፡ አግብርተ ፡ እግዚእክሙ ፡ ምስ
ሌክሙ ፡ ወአጽዕንዎ ፡ ለወልድየ ፡ ሰሎሞን ፡ ዲበ ፡ በቅልየ ፡ ወአውርድዎ ፡ ውስተ ፡
ግዮን ፡ ወቅብዕዎ ፡ በህየ ፡ ወአንግሥዎ ፡ ላዕለ ፡ እስራኤል ፡ ወንፍሑ ፡ ቀርነ ፡ ወበሉ ፡
ሕያው ፡ አበ ፡ ነጋሢ ፡ ሰሎሞን ፡ ወዕርጉ ፡ ወትልውዎ ፡ *ይባእ ፡ ወይዕርግ[1] ፡ ውስተ ፡
መንበርየ ፡ እስመ ፡ አነ[2] ፡ አዘዝኩ ፡ ከመ ፡ ይንግሥ ፡ ህየንቴየ ፡ ላዕለ ፡ ይሁዳ ፡ ወእስ
ራኤል ፡ ወወረዱ ፡ ሳዶቅ ፡ ካህን ፡ ወብንያስ ፡ ወልደ ፡ ዮዳሔ ፡ ወናታን ፡ ነቢይ ፡ ወ
ኬልቴ ፡ ወፌልቴ[2] ። ወአጽዓንዎ ፡ ለሰሎሞን ፡ *ላዕለ ፡ በቅለ ፡ ንጉሥ ፡ ዳዊት[3] ፡ ወ
ወሰድዎ ፡ ውስተ ፡ ግዮን ። ወነሥአ ፡ ሳዶቅ ፡ ካህን ፡ ቀርነ ፡ ቅብዕ ፡ *እምነ ፡ ደብተ
ራ[2] ፡ ወቀብዖ ፡ ለሰሎሞን ፡ ወአንፍሐ ፡ ቀርነ ፡ ወይቤሉ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ሕያው ፡
አበ ፡ ነጋሢ ፡ ሰሎሞን ። ወነበረ ፡ ውስተ ፡ መንግሥት ። ወቦኡ ፡ አግብርተ ፡ ንጉሥ ፡
ያእኵትዎ ፡ ለእግዚአሙ ፡ ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤልዎ ፡ ያሠኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡
ስሙ ፡ ለሰሎሞን ፡ ወያዕቢ ፡ መንበሮ ፡ እምነ ፡ መንበርከ ። ወሰገደ ፡ ንጉሥ ፡ በውስ
ተ ፡ ምስካቡ ፡ ወይቤ ፡ ከመዝ ፡ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡ ዘ
ወሀበኒ ፡ ዮም ፡ እምነ ፡ ዘርእየ ፡ ዘይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበርየ ፡ እንዘ ፡ ይሬእያ ፡ አዕይን

1. O ወቦእ ፡ ወይነብር ፡ — 2. O *om.* — 3. O ዲበ ፡ በቅል ፡

roi à jamais! » Et David dit : « Appelez-moi Sadoq, le prêtre et Benyàs fils de Yodàḥê et Nâtàn le prophète. » Ils entrèrent près du roi, et le roi leur dit : « Prenez des serviteurs de votre Seigneur avec vous et faites monter mon fils Salomon sur ma mule et faites-le descendre à Geyon (*Gihon*), et là, oignez-le et faites-le roi sur Israël, et soufflez dans la trompe et dites : « Vive le roi Salomon! » Puis montez, suivez-le; qu'il vienne monter sur mon trône, car j'ai ordonné qu'il règne à ma place sur Juda et Israël. » Sadoq le prêtre, Benyàs fils de Yodàḥê et Nâtàn le prophète, les Kéréthiens et les Péléthiens *les gardes de David* descendirent, firent monter Salomon sur la mule du roi David et le conduisirent à Geyon. Sadoq le prêtre prit la corne d'huile de la tente *de Sion, où était l'arche,* et oignit Salomon et fit sonner de la trompe, et tout le peuple dit : « Vive le roi Salomon! » et *celui-ci* s'assit, *fut affermi* dans le règne. Puis les serviteurs du roi entrèrent féliciter leur maître, le roi David, et lui dirent : « Que Dieu comble de bienfaits le nom de Salomon et qu'il donne à son trône *encore* plus de grandeur qu'au tien! » Et le roi se prosterna sur sa couche et dit ainsi : « Que soit béni Dieu, Seigneur d'Israël, qui m'a donné aujourd'hui un *homme* de ma descendance pour s'asseoir sur mon trône, *moi le* voyant *de* mes yeux. » David expliqua à Salomon son fils la voie de

ትየ ፨ ወነገሮ ፡ ዳዊት ፡ ፍኖተ ፡ ጽድቅ ፡ ለሰሎሞን ፡ ወልዱ ፡ ወአማኅፀኖ[1] ፡ በእንተ ፡ ኢዮአብ ፡ ወሳሚ ፡ ወልደ ፡ ጌራ ፡ ወሞተ ፡ ዳዊት ።

ወበዝኁ ፡ ጥበቡ ፡ ለሰሎሞን ፡ ፈድፋደ ፡ እምነ ፡ ጥበቦሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ቀደምት ፡ ወእምነ ፡ ኵሎሙ[2] ፡ ጠቢባነ ፡ ግብጽ ፨ ወኰነነ ፡ ኵሎ ፡ መንግሥታተ ፡ ወያመጽኡ ፡ ሎቱ ፡ አምኃ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ ፨ ወዝውእቱ ፡ ምሳሁ ፡ ለሰሎሞን ፡ ለለአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ፴በመስፈርተ ፡ ቆሬ[3] ፡ ስንዳሌ ፨ ወ፷በመስፈርተ ፡ ቆሬ ፡ ልቱም ፡ ወ፲መጋዝዓ ፡ አልህምት ፡ ወ፳[4]አስዋር ፡ ወምዕት ፡ አባግዕ ፡ ዘእንበለ ፡ ወይጠል ፡ ወሀየል ፡ ወመጋዝዓ ፡ ደዋርህ ፨ ወቦ ፡ ለሰሎሞን ፡ ፬፻፻*አፍራስ ፡ እለ ፡ ይስሕቡ ፡ ሰረገላተ ፡ ወ፻፻አፍራስ[5] ፡ ወመራድ ። ወሦዓ ፡ ሰሎሞን ፡ በገባኦን ፡ ፲፻መሥዋዕተ ። ወአስተርአዮ[6] ፡ እግዚአብሔር ፡ በሕልም ፡ ወይቤሎ ፡ ሰአል ፡ ለከ ፡ ስእለተ ፨ ወይቤሎ ፡ ሰሎሞን ፡ አንተ ፡ እግዚኦ ፡ ገበርከ ፡ *ለዳዊት ፡ ገብርከ[1] ፡ አቡየ ፡ ምሕረተ ፡ ዐቢየ ፡ በከመ ፡ ሖረ ፡ በጽድቅ ፡ ቅድሜከ ፡ ወአንበርኮ ፡ ለወልዱ ፡ ላዕለ ፡ መንበሩ ፨ ወይእዜኒ ፡ እስመ ፡ * አነ ። ሕፃን ፡ ንኡስ[7] ፡ ዘኢየአምር ፡ መባእየ ፡ ወሙፃእየ ፡ *ወገበርከኒ ፡ ህልወ[8] ፡ ማእከለ ፡ ሕዝብከ ፡ ብዙኃ ፡ ዘኢይትኌለቍ ፡ ወአልብየ ፡ ልብ ፡ *በዘ ፡ እሰምዕ ፡ ወአገብእ[9] ፡ ፍትሐ ፡ ጽድቅ ፡ ለሕዝብከ ፨

1. O *om.* — 2. P ኵሉ ፡ — 3. O ቆሮስ ፡ — 4. O ወ፳ ፡ — 5. O አብቅልት ፡ — 6. O *add.* መልአክ ፡ — 7. O ን″ ፡ ሕ″ ፡ አ″ ፡ — 8. O ወአገበርከ ፡ ሀለወ ፡ — 9. O ለዘይ″ ፡ ወያገ″ ፡

la justice et lui recommanda *ce qu'il devait faire* à l'égard de Iyoab et Sâmi, fils de Gêrâ; puis David mourut.

La sagesse de Salomon surpassa grandement la sagesse des anciens fils d'Israël et de tous les sages de l'Égypte. Il domina tous les royaumes et on lui amenait des présents tous les jours de sa vie. Voici *quel était* le dîner de Salomon pour chaque jour : 30 mesures-cors de fleur de farine, 60 mesures-cors de farine broyée, 10 bœufs gras, 20 taureaux et 100 moutons, sans compter les chèvres, les cerfs et les poulets engraissés. Salomon possédait 40.000 chevaux de trait pour les chars et 10.000 chevaux de bataille[1]. Salomon offrit à Gâbâ'on 1.000 sacrifices.

Dieu[2] lui apparut en songe et lui dit : « Fais-moi une demande pour toi. » Et Salomon lui dit : « Toi, ô Seigneur, tu as traité David ton serviteur, mon père, avec une grande miséricorde, parce qu'il marcha avec justice en ta présence, et tu as fais asseoir son fils sur son trône. Et maintenant que moi, jeune enfant ne sachant ni entrée ni sortie, *n'ayant pas d'expérience*, tu m'as fait vivre au milieu de ton peuple, immense et innombrable, je n'ai pas de cœur intelligent[3] avec lequel j'entende et je rende un jugement juste à ton peuple. »

1. O dit seulement que Salomon possédait 4.000 mulets et *chevaux* de bataille. — 2. O : « l'ange de Dieu ». — 3. Telle est la leçon des deux mss.; cf. III (I) Rois, III, 9.

ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ሰአልከ ፡ ለከ ፡ እምኀቤየ ፡ ከመ ፡ ታእምር ፡ ፍትሐ ፡ ወኢሰአልከ ፡ ብዙኃ ፡ መዋዕለ ፡ ወብዙኃ ፡ ብዕለ ፡ ናሁ ፡ ወሀብኩከ ፡ ልበ ፡ ወጥበበ ፡ ከመ ፡ አልቦ ፡ ዘኮነ ፡ እምቅድሜከ ፡ ዘከማከ ፡ ወእምድኅሬከኒ ፡ ኢይትነ*ሣ P 143 b
እ ። ወዘሂ ፡ ኢሰአልከኒ ፡ እሁበከ ፡ ብዕለ ፡ ወክብረ ፡ ከመ ፡ ኢኮነ ፡ እምሰብእ[1] ፡ ከማከ ፡ በመንግሥቱ ፡ ወእምድኅረዝ[2] ፡ ሖረ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ ታቦተ ፡ ሕጉ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአብአ ፡ መሥዋዕተ ፡ ሰላም ።

ወይእተ ፡ አሚረ ፡ ቆማ ፡ ቅድሜሁ ፡ ፪አንስት ፡ ዘማት[1] ፡ ወተቤሎ ፡ አሐቲ[3] ፡ ስምዓኒ ፡ እግዚኦ ፡ አነ ፡ ወዛቲ ፡ ብእሲት ፡ ንኅድር ፡ ውስተ ፡ ፩ቤት ፡ ወወለድነ ፡ ወልደ[4] ፤ ወአመ ፡ ሣልስት ፡ ዕለት ፡ እንዘ ፡ ንነውም ፡ ሰከበት ፡ ላዕለ ፡ ወልዳ ፡ ወቀተለቶ ፡ *ወነሥአት ፡ ወልድየ[5] ፡ እምሕፅንየ ፡ ወትቤለኒ ፡ ወልድየ[6] ፡ ውእቱ ። *ወካልእታኒ ፡ ትቤ ፡ ዝንቱ ፡ ወልድየ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ[1] ። ወይቤ ፡ ንጉሥ ፡ አምጽኡ ፡ መጥባሕተ ፡ ወምትርዎ ፡ ለክልኤ ፡ ወሀቡ ፡ መንፈቆ ፡ ለዛቲ[7] ፡ ወመንፈቆ ፡ ለእንታክቲ ፡ ወአውሥአት ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ዘሕያው ፡ ወልዳ ፡ ወትቤ ፡ ሀብዋ ፡ ሕያዎ ፡ *ወኢትቅትልዎ ። ወይቤ ፡ ሰሎሞን ፡ ሀብዋ ፡ ለዘትቤ ፡ ኢትቅትልዎ ፡ ሕያዎ[8] ። ወሰሚዖሙ ፡ እስራኤል ፡ ፈርሁ[1] ፡ እምቅድመ ፡ ገጹ ፡ ለንጉሥ ፡ ሶበ ፡ ርእዩ ፡ ጥበበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘሀሎ ፡ ላዕሌሁ ። ወነበበ ፡ ሰሎሞን ፡ ፴፻ ፡ አምሳለ ፡ ወ፲፻፭ማኅሌተ ። ወበራብዕ[9] ፡ ሣረ

1. O. *om.* — 2. O ወእምዝ ፡ — 3. O *add.* ብእሲት ፡ — 4. P ውሉደ ፡ — 5. O — ቶ ፡ ለወ″ ፡ — 6. ዚአየ ፡ — 7. O ለአሐቲ ፡ — 8. O ወኢቀተልዎ ፡ — 9. O ወራብዕ ፡ እም ፡ (*sic*).

Et Dieu lui dit : « Puisque tu m'as demandé pour toi de connaître les jugements et que tu n'as demandé ni de nombreux jours ni de nombreuses richesses, voici que je te donne intelligence et sagesse telles que personne avant toi ne fut comme toi, ni après toi *personne comme toi* ne se lèvera. Et ce que tu ne m'as point demandé je te le donne aussi, la richesse et la gloire, de sorte qu'aucun homme n'aura été comme toi pendant son règne. » Ensuite *Salomon* alla à Jérusalem et se tint devant l'arche de la loi de Dieu et présenta des sacrifices de paix.

Et ce même jour, se tinrent en sa présence deux femmes prostituées; l'une lui dit : « Écoute-moi, ô Seigneur. Cette femme et moi nous demeurons dans une *même* maison, et nous avons eu *chacune* un enfant. Mais le troisième jour, tandis que nous dormions, elle s'est couchée sur son enfant et l'a tué. Et elle a pris mon enfant de mon sein et elle me dit : « C'est mon « enfant. » Mais l'autre aussi disait : « Celui-ci est mon enfant, qui est vivant. » Alors le roi dit : « Apportez un glaive et coupez-le en deux et donnez-en une moitié à celle-ci et une moitié à celle-là. » Et, prenant la parole, la femme dont l'enfant était vivant, dit : « Donnez-*le*-lui vivant, et ne le tuez pas! » Et Salomon dit : « Donnez-*le* vivant à celle qui dit : « Ne tuez « pas *l'enfant*! » A cette nouvelle, Israël fut rempli de crainte à la présence

O 19 b ሮ ፡ ለቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ በ*ወርኃ ፡ ኔሳን ፡ በካልእ ፡ ወርኅ ፡ [ወተፈጸመ][1] ፡ አመ ፡ ፲ወ፩ዓመት ፡ ወለውእቱ ፡ ቤት ፡ ፷በእመት ፡ ኑኁ ፡ ፳በእመት ፡ ራኅቡ ፡ ፳ወ፭ላዕሉ ፡ ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ሰሎሞን ፡ ሐኒፀ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ አስተጋብአሙ ፡ ለ ሊቃውንተ[2] ፡ እስራኤል ፡ ከመ ፡ ያምጽእዋ ፡ ለታቦተ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምሀገረ ፡ ዳ ዊት ፡ ውስተ ፡ ጽዮን ፡ በወርኃ ፡ አታምን ፨ ወጾሩ ፡ ካህናት ፡ ታቦተ ፡ ወደብተራ ፡ መ ርጡል ፡ ወንጉሥኒ ፡ ወኵሉ ፡ እስራኤል ፡ ቅድመ ፡ ታቦት ፡ ይጠብሑ ፡ አባግዐ ። ወአ ልህምተ ፡ ዘአልቦ ፡ ኍልቍ ፡ ወአብዕዋ ፡ ካህናት ፡ ውስተ ፡ መካና ፡ ውስተ ፡ ዳቤረ ፡ ቅድስተ ፡ ቅዱሳን ፡ መትሕተ ፡ ክነፊሆሙ ፡ ለኪሩቤል ፡ እስመ ፡ ኪሩቤል ፡ ጸለሉ ፡ ክነ ፊሆሙ ፡ መልዕልተ ፡ መካና ፡ ለታቦት ፨ ወቆመ ፡ ሰሎሞን ፡ ቅድመ ፡ ምሥዋዓ ፡ እግ ዚአብሔር ፡ *በቅድመ ፡ ኵሉ[3] ፡ ማኅበሮሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ወዓልዓለ ፡ እዴሁ[4] ፡ ው ስተ ፡ ሰማይ ፡ ወጸለየ ፡ ወሰአለ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ *አምላከ ፡ እስራኤል[5] ፡ ጸሎ ተ ፡ ብዙኃ ፨ ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ጸሎቶ ፡ *ፀሐየ ፡ አስተርአየ ፡ እግዚአብሔር[6] ፡ እምሰ ማይ ። ወባረኮሙ ፡ ንጉሥ ፡ ለኵሉ ፡ ማኅበሮሙ ፡ ለእስራኤል ፡ ወጠብሐ ፡ ንጉሥ ፡ ሰ ሎሞን ፡ መሥዋዕተ ፡ ሰላም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አልህምተ ፡ ፪፻፻ወ፳፻ ፡ ወአባግዓ ፡ ፲፻ወ

1. Conj. O, P *om.* — 2. O *add.* ቤተ ፡ — 3. P *om.* — 4. O እደዊሁ ፡ — 5. O *om.* — 6. O አርአየ ፡ እግ'' ፡ ፀ'' ፡

du roi, ayant vu la sagesse de Dieu qui était sur lui. Salomon prononça 4.000 proverbes et 500 cantiques. La quatrième *année de son règne* il jeta les fondements du temple de Dieu, au mois de Nisân, second mois; à la 11e année *du règne de Salomon, il fut achevé.* Ce temple avait 60 coudées de longueur, 20 coudées de largeur, 25 de hauteur. Ensuite, après avoir achevé la construction du temple de Dieu, Salomon assembla les anciens d'Israël pour transporter l'arche de Dieu de la ville de David à Sion, au mois 'Atamen [1]. Les prêtres portèrent l'arche et la tente du témoignage. Le roi ainsi que tout Israël *étaient* devant l'arche *et* sacrifiaient des moutons et des bœufs innombrables; les prêtres introduisirent l'*arche* à sa place, dans le dâbèr [2] du saint des saints, sous les ailes des chérubins, car des chérubins *l'ombrageant* étendaient leurs ailes sur la place de l'arche. Salomon, debout devant l'autel de Dieu et devant toute l'assemblée d'Israël, éleva ses mains au ciel et pria et adressa à Dieu, Seigneur d'Israël, une longue prière. Et quand il eut achevé sa prière, Dieu fit voir le soleil du haut du ciel. Le roi bénit toute l'assemblée d'Israël et le roi Salomon immola, *comme* sacrifices de paix à Dieu, 22.000 bœufs et 1.000 moutons. Le roi fit aussi le bassin (?) du temple de Dieu. *Celui-ci* apparut de nouveau à Salomon comme il lui était apparu

1. C'est l'arabe الثامن « huitième mois »; cf. III (I) Rois, vi, 38, que le traducteur a pris pour le nom du mois. — 2. Le דְּבִיר.

ገብረ ፡ ንጉሥ ፡ መቅደሰ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፨ ወአስተርአዮ[1] ፡ ለሰሎሞን ፡ ዳግመ ፡ በከመ ፡ አስተርአዮ ፡ በገባኦን ፡ ወይቤሎ ፡ ሰማዕኩ ፡ ጸሎተከ ፡ ወስእለተከ ፡ ዘሰአልከ ፡ እምኔየ[2] ፨ ወገበርኩ ፡ ለከ ፡ በከመ ፡ ጸሎትከ ፨ ወነግሠ ፡ ሰሎሞን ፡ ፵ዓመተ ፡ ወእምቅድመ ፡ ይንግሥ ፡ ፲ወ፪ዓመት ፡ ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ ፡ ፶ወ፪ዓመተ ፡ ወሰከበ[3] ፡ በሰላም ። በረከቱ ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ።]

[ሰላም ፡ ለሰሎሞን ፡ እክለ ፡ አእምሮ ፡ ሲሳዩ ፨
ወንዋየ ፡ ጥበብ ፡ ንዋዩ ፧
ዝንቱ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ[4] ፡ ይብል ፡ በማኅልዩ[5] ፨
በወርኃ ፡ ክርስቶስ ፡ ፃኡ ፡ ትርአዩ[6] ፨
ኅበ ፡ አውያን ፡ ጸገዩ ፡ ወሮማን ፡ ፈረዩ ፨]

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕ*ረፈ[7] ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ ንጹሕ[8] ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ተአማኒ ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ መነኮሰ ፡ ጽሙደ[9] ፡ ወመስተጋድለ ፡ በውስተ ፡ ፩ደብር ፡ እምአድባራተ ፡ ላዕላይ ፡ ግብጽ ። ወሶበ ፡ ኰነኖሙ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ለብዙኃን ፡ ሰማዕታት ፡ ወከዐወ[10] ፡ ደሞሙ ። ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ አብጽሖሙ ፡ ለ፹ሰማዕታት ፡ ወከዐወ ፡ ደሞሙ ። ወሶበ ፡ ፈቀዱ ፡ ይጹሩ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ተዘከርዎ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ወአ

1. O *add.* እግዚአብሔር ፡ — 2. O ኅቤየ ፡ — 3. O ወአዕረፈ (P ወሰበከ) ፡ — 4. O እንዘ ፡ — 5. O በመኃ″ ፡ — 6. O ወት″ ፡ — 7. O, P *add.* ክዕበ ፡ — 8. O, P *om.* — 9. O, P ወጽ″ ፡ — 10. O, P — ወ. ፡ (ar. وسفكوا).

à Gâbâ'on et lui dit : « J'ai entendu ta prière et la demande que tu m'as adressée. J'ai agi envers toi selon ta prière. » Salomon régna 40 ans et, avant de régner, *il avait* 12 ans ; tous les jours de sa vie furent de 52 ans et il se coucha en paix. Que sa bénédiction soit avec nous, dans les siècles des siècles. Amen].

[Salut à Salomon ; l'aliment de la science fut sa nourriture, et les richesses de la sagesse, ses richesses. Comme ce roi dit, dans son Cantique, au mois (*au temps*) du Christ, sortez pour voir où fleurissent les vignes, où les grenadiers donnent leur fruit].

En ce jour mourut le père saint et pur abbâ Nob, le confesseur. Ce saint était moine, dévot et ascète dans un des monastères de la haute Égypte. Quand Dioclétien tortura de nombreux martyrs et répandit leur sang, dans un jour, il fit amener 80 martyrs et versa leur sang. Lorsqu'on voulut transporter leurs corps, ils se souvinrent d'abbâ Nob et on l'amena à Aryânos, gouverneur d'Andênâw. Le gouverneur lui dit : « Offre de l'encens à Apollon ; et en-

ብጽሕዎ ፡ ኀበ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንን ፡ አንጼናው ። ወይቤሎ ፡ መኰንን ፡ ውግር ፡ ዕጣን ፡ ለአብሎን ፡ ወኅድግ ፡ እምኔከ ፡ ዘንተ[1] ፡ ልብሰ ፡ ዘምንኵስና ። ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ኢይከውን ፡ እምኔየ ፡ ዝንቱ ፡ ግሙራ ፡ ወኢየኀድግ ፡ እግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወኢያመልክ ፡ ጣዖታተ ፡ አእባን[2] ። ወኰነኖ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ በዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ኵነኔ ፡ ወውእቱ ፡ ይትዔገሥ ፡ ውስተ[3] ፡ ኵነኔ ፡ በኀይለ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወእምድኅረዝ[4] ፡ ሰደዶ ፡ ኀበ ፡ ፭አህጉር ፡ ወገደፎ ፡ ውስተ ፡ ግብ ፡ ወነበረ ፡ ውስቴቱ ፡ ፯ዓመተ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ አጥፍአ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ከሐዲ ፡ ወሤሞ ፡ ለቈስጠንጢኖስ ፡ ንጉሥ ፡ ጻድቅ ። ወፈነወ ፡ መጻሕፍተ ፡ መልእክታቲሁ ፡ ኀበ ፡ ኵሉ ፡ በሐውርት ፡ ከመ ፡ ይፍትሕዎሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ሙቁሓን ፡ በእንተ ፡ ስሙ ፡ ለክርስቶስ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ *አብያተ ፡ መዋቅሕ[5] ። ወአዘዘ ፡ ያብጽሑ[6] ፡ ኀቤሁ ፡ ከመ[7] ፡ ይትባረክ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ለላእካኒሁ ፡ ለእመ ፡ ኢይትከሀለክሙ ፡ ከመ ፡ ታብጽሕዎሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ አብጽሑ ፡ ሊተ ፡ ክቡራኒሆሙ ፡ ወማእምራኒሆሙ[8] ፡ ወልሂቃኒሆሙ ፡ ከመ ፡ ይባርኩ ፡ ላዕሌየ ፡ ወያንብሩ ፡ እደዊሆሙ ፡ ዲበ ፡ ርእስየ ፡ ወፈድፋደሰ ፡ እሉንቱ[9] ፡ ፬ዕውቃን ፡ እለ ፡ እሙንቱ[10] ፡ ዘካርያስ ፡ እምሀገረ[11] ፡ አህናስ ። ወመክሲሞስ ፡ እምሀገረ[11] ፡ ፍዩም ። ወአጋቢዮስ ፡ እምሀገረ[11] ፡ ድኅኒ ። ወአባ ፡ ኖብ ፡ እምሀገረ ፡ ባላኦስ ።

A 272 b ወኮነ ፡ ላእኩ[12] ፡ ለንጉሥ ፡ የዐውድ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አህጉር[13] ፡ *ወያወፅኦሙ ፡

1. A ዝንቱ ፡ — 2. P — ነ; O ወአእባነ ፡ — 3. O, P ዘንተ ፡ — 4. O, P ወእምዝ ፡ — 5. O, P ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ — 6. O, P — ሕዎሙ ፡ — 7. O, P *om.* ፡ — 8. O, P *om.* — 9. P እሎ', O *om.* — 10. O, P *add.* አባ ፡ — 11. O, P ዘአ'' ፡ — 12. A ለእሉ ፡ — 13. O *om.*, P በሐውርት ፡

lève de dessus toi cet habit monastique. » Et saint abbâ Nob lui répondit en disant : « Pour moi, je ne le ferai pas du tout, et je n'abandonnerai pas mon Seigneur Jésus-Christ, et je ne servirai point les idoles de pierre. » Alors il lui infligea de rudes tortures, de différentes espèces. Et lui, endurait les tourments par la force de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Ensuite il l'exila dans la Pentapole et le jeta dans une fosse. Il y resta 7 ans jusqu'à ce que Dieu eut fait disparaître Dioclétien l'impie et institué Constantin le juste empereur. Celui-ci expédia des copies de ses lettres dans toutes les provinces pour qu'on relâchât tous les *hommes* emprisonnés pour le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ, qui se trouvaient dans les prisons; et il ordonna qu'on les lui fît venir pour en être béni, et il disait à ses officiers : « S'il ne vous est pas possible de me les envoyer tous, envoyez-moi les plus illustres, leurs docteurs et leurs anciens, pour qu'ils me bénissent et posent leurs mains sur ma tête, et surtout ces quatre bien connus, qui sont Zakâryâs (*Zacharie*[1]) de la ville de Ahnâs, Maksimos (*Maxime*[1]) de la ville de Feyûm (*Fayyoum*), Agâbyos (*Agapius*[1]) de la ville de Dehnî et abbâ Nob de la ville de Bâlâ'os. »

Un officier de l'empereur parcourait toutes les villes et élargissait tous les

1. Cf. Amélineau, *Géogr.*, 123.

ለቅዱሳን[1] ፡ እምአብያተ ፡ መዋቅሕት ። ወኮኑ ፡ ይትፌሥሑ ፡ ወይሴብሕዎ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ ወይዜምሩ ፡ ሎቱ ። ወኮነ ፡ ላእኩ ፡ ለንጉሥ ፡ የኀሥሦ ፡ ለአባ ፡ ኖብ ፡ ወቅዱ
ስሰ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ሶበ ፡ ሰደድዎ ፡ እም፭አህጉር ፡ ወሖረ[2] ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ በሰላ ፡ አንጻ
ረ ፡ ሀገሩ ፡ ወነበረ ፡ በህየ ፡ እንዘ ፡ ይለብስ ፡ ልብሰ ፡ ኀጺን ። ወረከቦ ፡ ላእኩ ፡ ለንጉ
ሥ ፡ ወነሥኦ[3] ፡ ወተጽዕኑ ፡ ውስተ ፡ ሐመር ፡ እስከ ፡ በጽሑ ፡ ሀገረ ፡ አንዴናው ፡ ወ
ተጋብኡ ፡ ክርስቲያን ፡ ወሀለው ፡ *እምውስቴቶሙ ፡ ፬ኤጲስ ፡ ቆጶሳት ። ወነሥእዎ ፡
ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ወሤምዎ[4] ፡ ቀሲሰ ፡ ዘእንበለ ፡ ፈቃዱ ፡ *ወረሰዩ ፡ ቀደሰ[5] ፡ ቍ
ርባነ ፡ ወመጠዎሙ ፡ ለሕዝብ ፡ እምሥጢራት ፡ ቅድሳት ። ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ቅዳሴ ፡ ጸ
ርኀ ፡ ወይቤ ፡ ዝንቱ[6] ፡ ቅድሳት ፡ ለቅዱሳን ፡ ዘኮነ ፡ ቅዱሰ ፡ ይንሣ*እ[7] ፡ እምቅድሳተ ፡ O 20 a
እግዚአብሔር ፡ ምስለ ፡ ኵልክሙ ። ወእምዝ ፡ ርእዮ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶ
ስ ፡ እንዘ ፡ ይነብር ፡ ዲበ ፡ ምሥዋዕ ፡ ወውእቱ ፡ የኀድግ ፡ ኀጣውኢሆሙ[8] ፡ ለሕዝብ ፡
እለ[9] ፡ ይኔስሑ ።

ወእምድኅረ ፡ አስተዳለው[10] ፡ ቅዱሳን ፡ ለሐዊር ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወኮነ ፡ ኍልቆሙ ፡
፸ወ፪አስተዳለው ፡ ሎሙ ፡ ፴ወ፮ሰረገላተ ፡ ለለ፪እምኔሆሙ ፡ ተጽዕኑ ፡ ዲበ ፡ አሐቲ ፡
ሰረገላ ። ወሶበ ፡ ኀለፉ ፡ እንዘ ፡ የሐውሩ ፡ ሀሎ ፡ በህየ ፡ አድባራት ፡ ዘደናግል ፡ ወፅ
አ[11] ፡ ወተቀበላሆሙ[12] ፡ *ውኍልቆን ፡ ለደናግል ፡ ፲፪ ። ወኮና ፡ ይዜምራ ፡ ቅድሜሆሙ ፡ P 134 b

1. O ለመቱሐን ፡ ቅ″; P ለኵሎሙ ፡ መቱሐን ፡ — 2. O, P *om.* ወ ፡ — 3. O, P *add.* ምስሌሁ ፡ — 4. O, P ፬ኤ″ ፡ ቆ″ ፡ እ″ ፡ ወሤምዎ ፡ ለቅ″ ፡ አ″ ፡ ኖ″ ፡ — 5. O, P ወቀ″ ፡ (ar. وكرزوه قس). — 6. O, P *om.* — 7. O, P ለይ″ ፡ — 8. O, P ኃጢአቶሙ ፡ — 9. O, P ለእለ ፡ — 10. O, P ዝንቱ ፡ ተደለዉ ፡ — 11. A — ኡ ፡ — 12. A — ልዎሙ ፡

saints *détenus* des prisons; on se réjouissait, on glorifiait Dieu et on lui chantait des cantiques. Or cet officier de l'empereur recherchait abbâ Nob; et ce saint abbâ Nob, quand on l'eut chassé de la Pentapole, s'en était allé à la ville de Basalâ en face de sa ville et y était demeuré, revêtu d'un habit *garni* de fer[1]. L'officier de l'empereur l'ayant trouvé, le prit *avec lui;* ils montèrent sur un vaisseau jusqu'à ce qu'ils parvinssent à la ville d'Andênâw. Les chrétiens se rassemblèrent; il y avait quatre évêques parmi eux, qui prirent et ordonnèrent prêtre le saint abbâ Nob, malgré lui; ils le firent consacrer l'eucharistie et il dispensa aux peuples les mystères sacrés. Ayant terminé le sacrifice, il cria en disant : « Cette chose est chose sainte aux saints! Qui est saint, qu'il reçoive de la chose sainte! Que Dieu soit avec vous tous! » Puis il vit Notre-Seigneur Jésus-Christ, assis sur l'autel, qui remettait leurs péchés aux personnes qui faisaient pénitence.

Après que les saints se furent disposés à aller vers l'empereur, leur nombre étant de 72, on leur aménagea 36 chars, deux d'entre eux montant sur chaque char. Sur leur passage durant le voyage, il se trouva des couvents de vierges qui sortirent pour venir à leur rencontre. Le nombre des vierges était

1. Telle est la leçon des trois mss.; l'ar. dit ثوب جديد « un habit neuf » (v. ci-après p. 664, 2). Le traducteur a dû lire حديد au lieu de جديد. Pour Basalâ cf. Amélin., *Géogr.*, 97.

ለቅዱሳን ፡ እስከ ፡ ተኅብኡ ፡ እምኔሆን ። ወሶበ ፡ በጽሑ ፡ ቅዱሳን ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይሕፅብዎሙ ፡ በማይ ፡ ወያልብስዎሙ ፡ አልባሳተ ፡ ሐዲሳተ ፡ እምቅድመ ፡ ይባኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ወገብሩ ፡ ቦሙ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ። ወቅዱስሰ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ኢተሐፅበ ፡ በማይ ፡ ወኢወለጠ ፡ ልብሶ ። ወእምዝ ፡ ቦኡ ፡ ቅዱሳን ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወተባረከ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወሰዐመ ፡ ቍስላቲሆሙ ፡ ወአክበሮሙ ፡ ወአዘዘ[1] ፡ ሎሙ ፡ ንዋየ ፡ ብዙኀ ፡ ወኢፈቀዱ ፡ ከመ[2] ፡ ይንሥኡ ፡ ወኢምንተኒ ፡ እምኔሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ንዋየ ፡ ቅድሳት ፡ ወአልባሳት ፡ ለአብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ ባሕቲቱ[3] ። ወእምድኅረዝ ፡ ተባረከ ፡ እምኔሆሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወተአምኆሙ ፡ ወአስተፋነዎሙ ፡ ወተመይጡ ፡ ኀበ ፡ ብሔሮሙ ፡ በሰላም ። ወሖረ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ኖብ ፡ ኀበ ፡ ደብሩ ፡ ወፈጸመ ፡ ገድሎ ፡ በሠናይ ፡ *ወአዕረፈ ፡ በሰላም[2] ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘአፍቀሮ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለኖብ ፡ ተአማኒ ፡ ዘተብህለ ፡
መትልወ ፡ ሰማዕታት ፡ ፼[4] ዘዲዮቅልጥያኖስ ፡ አቅተለ ፨
ቈስጠንጢኖስ ፡ ጻድቅ ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ ቃለ ፨
አስተብፅዕዎ ፡ አብያጺሁ ፡ እለ ፡ ሀለው ፡ ህውለ ፨
ሶበ ፡ ፈቀዱ[5] ፡ ይሕፅብዎ ፡ ቍስለ ፨]

1. O, P ወወሀበ ፡ ar. وأمر) — 2. O, P *om.* — 3. O, P — ቶሙ ፡ — 4. O ፻ ፡ — 5. O ኢፈ″ ፡

de 600; elles chantaient devant les saints jusqu'à ce qu'ils eussent disparu d'auprès d'elles. A l'arrivée des saints près de l'empereur Constantin, *celui-ci* les fit laver avec de l'eau et revêtir d'habits neufs avant de pénétrer vers lui. On leur fit selon son ordre. Mais saint abbâ Nob ni ne se lava avec de l'eau ni ne changea ses vêtements. Les saints étant entrés vers l'empereur, il reçut leurs bénédictions, baisa leurs blessures, les combla d'honneur et ordonna *de* leur *donner* de grands biens; mais ils ne voulurent pas accepter de lui la moindre chose, si ce n'est des vases sacrés et des vêtements pour les églises, uniquement. Après que l'empereur eut reçu leurs bénédictions, il les salua et ils furent congédiés et retournèrent en paix dans leur pays. Saint abbâ Nob s'en alla à son couvent et il acheva bien son combat; il mourut en paix et il alla vers le Christ qu'il avait aimé. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à Nob, dit le confesseur, qui suivit les 10.000 martyrs que fit tuer Dioclétien; ses compagnons qui étaient ensemble le déclarèrent bienheureux, quand ils voulurent[1] laver sa blessure, comme Constantin le juste l'ordonna].

1. O : « ne voulurent pas ».

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ[1] ፡ ተዝካሮሙ ፡ *ለመርቆሬ ፡ ወቶማስ ፡ ወፊልጶስ ፡ ሰማዕታት[2] ፨ በረከቶሙ ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳፬ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ሙሴ ፡ ጸሊም ፡ ሰማዕት ። *ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ዘያነክሩ[3] ፡ ሰብእ ፡ እምገድሉ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ገፍዓ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ በወንጌል ፡ ቅዱስ ። ወውእቱኬ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ኮነ ፡ ጽኑዓ ፡ በሥጋሁ ፡ ውኑያል ፡ በኵሉ ፡ ምግባሩ ፡ ይበልዕ ፡ ወይሰቲ ፡ ወይቀትል[4] ፡ ወይዜሙ ። *ወኢይክል ፡ መኑሂ ፡ ከመ ፡ ይትቃወሞ ፡ ወተብህለ ፡ በእንቲአሁ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ኮነ ፡ ይበልዕ ፡ ፩በግዓ ፡ ፍጹመ ፡ ወይሰቲ ፡ ዝቀ ፡ ወይን ፡ *ወኮነ ፡ ገብረ ፡ ለሰብእ ፡ እለ ፡ ያመልኩ ፡ A 273 a
ፀሐየ ። ወኮነ ፡ *በኵሉ ፡ ጊዜ ፡ ይኔጽር[5] ፡ ኀበ ፡ ፀሐይ ፡ ወይቤ ፡ አፀሓይ[6] ፡ ለእመ ፡ ኮንከ ፡ *አንተ ፡ አምላከ[7] ፡ አይድዓኒ ። ወኮነ ፡ ይቤ ፡ በውስቴቱ ፡ ልቡ ፡ አአምላክ ፡ ዘኢያአምረከ ፡ አጠይቀኒ ፡ ርእሰከ ።

1. O *om.* — 2. O ለአባ ፡ በትራ ፡ ወቶ'' ፡ ሰማዕት ፡ — 3. O, P ለዝ'' ፡ ቅ'' ፡ ያነ'' ፡ — 4. O, P ይቀ'' ፡ (après A ወይዜሙ ፡ cf. Dillmann, s. v.). — 5. O ብዙኃተ ፡ ጊዜያተ ፡ ያንቀዐዱ, P ኵ'' ፡ ጊ'' ፡ ይ'' — 6. O, P *om.* — 7. O, P አም'' ፡ አን'' ፡

[En ce jour également, c'est la mémoire de Marqorâ, de Tomâs et de Filpos, martyrs[1]. Que leur bénédiction soit avec nous dans les siècles des siècles.]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **24** DE SANÈ (**18 juin**).

En ce jour c'est saint abbâ Musê (*Moïse*) Le Noir, martyr. Ce saint causa de l'émerveillement aux hommes par sa vie, car il fit violence au royaume des cieux, comme dit le saint évangile. Voici comment. Ce saint était vigoureux de corps et fort dans toutes ses actions; il mangeait, buvait, tuait, était débauché, et personne ne pouvait lui résister. On disait de lui qu'il mangeait un mouton tout entier et buvait une outre de vin; il était au service des gens qui adoraient le soleil; et, regardant en tout temps le soleil, il disait : « O soleil, si tu es Dieu, toi, fais-le-moi savoir ! » Et il disait en lui-même : « O Dieu que je ne connais point, fais-toi connaître toi-même à moi ! »

1. O : « la mémoire d'Abbâ Batrâ et Tomâs martyr ».

ወሰምዖሙ ፡ ለሰብእ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ *ከመ ፡ መነኮሳተ ፡ ገዳመ[1] ፡ አስቄጥስ ፡ ያአምርዎ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወተንሥአ[2] ፡ ወቀነተ ፡ ሰይፎ ፡ ወሖረ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ገዳመ ፡ አስቄጥስ ፡ ወረከበ ፡ ለቅዱስ ፡ አባ ፡ ኢስድሮስ ፡ ቀሲስ ፡ ወሶበ ፡ ርእዮ ፡ ውእቱ ፡ ፈርሀ ፡ እምኔሁ ። ወይቤሎ ፡ አባ ፡ ሙሴ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ ሙሴ ፡ ጸሊም ፡ ወመጻእኩ ፡ ኀቤክሙ ፡ ከመ ፡ ታእምሩኒ[3] ፡ አምላከ ። ወነሥኦ ፡ አባ[4] ፡ ኢስድሮስ ፡ ወወሰዶ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ ወገሠጾ ፡ ወመሀሮ ፡ ጸሎተ ፡ ሃይማኖት ፡ ወአጥመቆ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ወመንኰሰ ። ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወተጋደለ ፡ ተጋድሎ ፡ ዓቢየ ፡ ፈድፋደ ፡ እምብዙኃን[5] ፡ ቅዱሳን ። ወኮነ ፡ ሰይጣን ፡ ይፃብኦ ፡ በዘ ፡ ኮነ ፡ ይገብር ፡ ቀዳሚ ፡ እመብልዕ ፡ ወመስቴ ፡ ወዝሙት ፡ ወኮነ ፡ ያየድዖ ፡ ለአባ ፡ ኢስድሮስ ፡ *በኵሉ ፡ ዘበጽሐ[6] ፡ ላዕሌሁ[7] ፡ እምፀብአ ፡ ሰይጣን[8] ። ወኮነ ፡ አባ ፡ ኢስድሮስ ፡
P 135 a ይናዝ*ዞ ፡ ወይምህሮ ፡ ዘይገብር ። ወእምብዝኃ ፡ ተጋድሎቱ ፡ ኮነ ፡ ሶበ ፡ ይነውሙ ፡ አረጋዊያን ፡ ቅዱሳን ፡ የዐውድ ፡ ውስተ ፡ አብያቲሆሙ ፡ ወይነሥእ ፡ ማሕየባቲሆሙ[9] ፡ ወየሐውር ፡ ወመልአሙ[10] ፡ ማየ ፡ ወያነብሮሙ ፡ ውስተ ፡ አብያቲሆሙ ፡ ወኮነ ፡ ርሑቅ[11] ፡ ማይ ፡ እምኔሆሙ ።

ወሶበ[12] ፡ ነበረ ፡ ዓመታተ ፡ ብዙኃተ ፡ እንዘ ፡ ይትጋደል ፡ ቀንአ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰይጣ

1. O, P እስመ ፡ መነኮሳት ፡ ዘገ″ ፡ — 2. O, P ወእምዝ ፡ ተ″ ፡ — 3. O, P ታእ″ ፡ ወታጠይቁኒ ፡ — 4. O, P *om.* — 5. O, P እምብዝኃ ፡ — 6. O, P ኵሎ ፡ ዘይበ″ ፡ — 7. O እምኔሁ : P ኀቤሁ ፡ — 8. P ጸላኢ, O *om.* — 9. O, P እምውስተ ፡ አብያቲሆሙ ፡ ክውራቲሆሙ (O ኮሬ″). — 10. O, P ወይመ″ ፡ — 11. O, P — ቀ ፡ — 12. O, P ወ ፡

Il entendit des gens qui disaient que les moines du désert de Asqêṭes (*Scété*), eux, connaissaient Dieu. Il se leva, ceignit son épée, partit, vint au désert de Asqêṭes et rencontra saint abbâ Isderos (*Isidore*), le prêtre. *Celui-ci*, en le voyant, eut peur de lui; abbâ Musê lui dit : « C'est moi Musê Le Noir; je viens vers vous pour que vous me montriez Dieu[1]. » Alors Isderos le prit et le conduisit à saint abbâ Macaire qui le forma, lui apprit le « Credo » et lui conféra le baptême chrétien. Il se fit moine et resta dans le désert, menant une vie d'ascète bien plus rude que beaucoup de saints. Satan l'attaquait par *le moyen de* ses anciennes œuvres de gloutonnerie, d'ivresse et de débauche; et *Moïse* faisait connaître à abbâ Isderos tout ce qu'il lui arrivait de luttes de Satan, et abbâ Isderos le consolait et lui apprenait ce qu'il avait à faire. Son ascétisme était si grand que, quand les saints vieillards dormaient, il circulait dans leurs maisons, en emportait les cruches et allait les remplir d'eau, puis les replaçait dans leurs maisons : or l'eau était loin d'eux.

Ayant demeuré de nombreuses années à mener la vie ascétique, Satan,

1. O, P *add.* : « et me le fassiez connaître ».

ን ፡ ወዘበጦ ፡ ዝብጠተ ፡ ዕፁብተ ፡ ውስተ ፡ ዕግሩ ፡ በደዌ ፡ ወሐመ ፡ ፈድፋደ ፡ ወሰከ
በ ፡ እንዘ ፡ ይደዊ ። ወሶበ ፡ አእመረ ፡ ከመ ፡ ሰይጣን ፡ ዘዘበጦ[1] ፡ ወሰከ ፡ ተጸምዶቶ ፡
ወተጋድሎቶ ፡ እስከ ፡ ኮነ ፡ ሥጋሁ ፡ ይቡሰ ፡ ከመ ፡ ዕፅ ፡ እንተ ፡ ውዕየት ፡ በእሳት ።
ወነጸረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኀበ[2] ፡ ትዕግሥቱ ፡ ወፈወሶ ፡ እምደዌሁ ። ወሰሰለ ፡ እምላዕ
ሌሁ[3] ፡ ሕማም ፡ ወፀብአ ፡ ሰይጣን ፡ ወወረደ ፡ ላዕሌሁ ፡ ጸጋ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ።

ወተጋብኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ፭፻አኃው ፡ ወኮነ ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ላዕሌሆሙ ። ወኀረይዎ[4] ፡
ቀሲሰ ፡ ወሶበ ፡ አቆምዎ[5] ፡ ቅድመ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ፈቀደ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ከመ ፡ ያ
መክሮ ፡ ወያእምር ፡ ገድሎ ። ወይቤሎሙ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ለአረጋዊያን ፡ ቅዱሳን ፡
ለምንት ፡ አምጻእክምዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ጸሊም ፡ ኀበ ፡ ዝየ ፡ ስድድዎ ። ወወፅአ ፡ እንዘ ፡
ይጌሥጻ ፡ ለነፍሱ ፡ ወይቤ ፡ ሠናየ ፡ ገብሩ ፡ ብከ ፡ አጸሊም ፡ አኅሠም[6] ፡ ገጽከ ፡ በሐ
መድ[7] ። ወእምድኅረዝ ፡ ጸውዖ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ወአንበረ ፡ እዴሁ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወሢ
ሞ ፡ ቀሲሰ ። ወይቤሎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ለሙሴ ፡ ናሁ ፡ ኮንከ ፡ ጸዓዳ ፡ ኵለንታከ ፡ ው
ስጠ ፡ ወአፍአ ። ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ መጽኡ ፡ ኀቤሁ ፡ አረጋዊያን ፡ ቅዱሳን ፡ ወአ.ሀ
ሎ ፡ በኀቤሁ ፡ ማይ ። ወርእይዎ ፡ እንዘ ፡ ይወፅእ ፡ እምበዓቱ ፡ ወይበውእ ፡ ብዙኀ ፡
ጊዜ ። ወእምድኅረዝ ፡ ዘንመ[8] ፡ ዝናም ፡ ዓቢይ ፡ ወመልአ ፡ ውእቱ[9] ፡ ዓዘቅት ፡ ዘውስ

1. O, P *om.* ዘ ፡ — 2. O *om.* P ላዕለ ፡ — 3. O *om.* P እምኔሁ ፡ — 4. O, P *add.* ከመ ፡ ይሢ* O 20 b
ምዎ ፡ — 5. O, P አቀ″ ፡ — 6. A አሠም, P አዘኅ″ ፡ — 7. O, P *om.* (ar. يا معبر بالرماد). —
8. A ዘነመ (cf. Dillm. s. v.). — 9. O, P ወስተ ፡

plein d'envie contre lui, lui infligea un coup douloureux au pied *en y occasionnant* une maladie : il souffrit beaucoup et était couché, malade. Quand il sut que c'était Satan qui l'avait frappé, il augmenta sa dévotion et sa pénitence, au point que son corps était desséché comme du bois brûlé au feu. Dieu considéra sa patience et le guérit de sa maladie; la souffrance et la guerre de Satan s'éloignèrent de lui et la grâce de l'Esprit-Saint descendit sur lui.

Vers lui se rassemblèrent 500 frères; il fut le supérieur du couvent, et ils l'élurent prêtre [1]. Quand ils l'eurent placé devant le sanctuaire, le patriarche voulut l'examiner et connaître sa vie. Et le patriarche dit aux saints vieillards : « Pourquoi amenez-vous ici ce noir? renvoyez-le. » Et Musè sortit en se reprenant lui-même et en disant : « Ils ont bien agi envers toi, ô Le Noir, avec ton vilain visage *couleur* de cendre! » Après cela, le patriarche l'appela et lui imposa la main, et l'ordonna prêtre. Le patriarche lui dit : « O Musê, te voici blanc tout entier, au dedans et au dehors! » Un jour les saints vieillards vinrent vers lui et il n'avait point d'eau. Ils le virent sortir de sa grotte et y rentrer à plusieurs reprises; puis il

1. O, P : « pour l'instituer prêtre ».

A 273 b ተ ፡ በዓቲ ፡ ወሰአልዋ ፡ አረጋዊያን ፡ ቅዱሳን ፡ ወይቤልዋ ፡ ለምን*ት ፡ ኮንከ ፡ ትወፅእ ፡ ወትበውእ ፡ ብዙኀ ፡ ጊዜ ። ወይቤሎሙ ፡ አንሰ ፡ እቤሎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ለእመ ፡ ኢወሀብከኒ ፡ ማየ ፡ ከመ ፡ አስትዮሙ ፡ ለአግብርቲከ ፡ እምአይቴ ፡ ሊተ ፡ *አነ ፡ ማይ[1] ፡ ዘአስትዮሙ ። ወበምሕረቱ ፡ ተማህለ[2] ፡ ወፈነወ ፡ ለነ ፡ ማየ ።

ወበአሐቲ ፡ ጊዜ ፡ ሖረ ፡ አባ ፡ ሙሴ ፡ ምስለ ፡ አረጋዊያን ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ[3] ፡ አባ ፡ መቃርስ ፡ ወይቤሎሙ[4] ፡ ናሁ ፡ አነ ፡ እሬኢ ፡ ፩እምውስቴትክሙ ፡ ለሙቴ[5] ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ። ወአውሥኦ ፡ አባ ፡ ሙሴ ፡ ወይቤሎ ፡ ዮጊ ፡ አነ ፡ ውእቱ ፡ አአቡየ ፡ እስመ ፡ ጽሑፍ ፡ በመጥባሕት ፡ ዘቀተለ ፡ በመጥባሕት ፡ ይመውት ። ወሶበ ፡ መጽኡ ፡ በርበር ፡ ይቤሎሙ ፡ አባ ፡ ሙሴ ፡ ለአኀው ፡ እለ ፡ ሀለው ፡ በኀቤሁ ፡ ናሁ ፡ በርበር ፡ መጽኡ ፡ ዘፈቀደ ፡ እምኔክሙ ፡ ይጕየይ ፡ ለይጕየይ ። ወአውሥእዎ ፡ ወይቤልዎ ፡ ወአንተ[6] ፡ አአቡነ ፡ ኢትጐይይኑ ። ወይቤሎሙ ፡ ናሁ ፡ አንሰ ፡ ሀለውኩ ፡ ብዙኃ ፡ ዓመታተ ፡ እንዘ ፡ እፀንሕ ፡ ለዛቲ ፡ ዕለት ፡ በእንተ ፡ ቃለ ፡ እግዚእነ ፡ ዘይቤ ፡ እስመ ፡ በመጥባሕት ፡ ዘቀተለ ፡ በመጥባሕት ፡ ይመውት ። ወቦኡ ፡ በርበር ፡ ወቀተልዎ ፡ ወምስሌሁ ፡ ፯አኀው ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ ኢፈቀዱ[7] ፡ ከመ ፡ ይጕየዩ ። አላ ፡ ፩እምውስቴቶሙ ፡ ተኀብአ ፡ ድኅረ ፡ ምንጻፍ[8] ። ወርእየ[9] ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበእደዊሁ[10] ፡ አክ

1. P ማ″ ፡ አ″ : *om.* O. — 2. O, P *om.* avec le ወ suiv. — 3. O, P *om.* — 4. A, O *om.* (ar. قال). — 5. O, P ዘሎቱ ፡ — 6. O, P አንተሰ ፡ — 7. O, P *om.* ኢ ፡ — 8. O, P መንጻፍ ፡ — 9. O, P — የ ፡ ለ ፡ — 10. O; P *om.* ወ ፡

tomba une grande pluie, et elle remplit la citerne de sa grotte. Et les saints vieillards lui demandèrent en lui disant : « Pourquoi sortais-tu et rentrais-tu à plusieurs reprises? » Il leur dit : « Je disais à Dieu : « Si tu « ne me donnes pas de l'eau pour que je donne à boire à tes serviteurs, d'où « tirerai-je de l'eau, moi, pour leur donner à boire? » Et par sa miséricorde, il nous a envoyé de l'eau. »

Une fois, abbâ Musê alla avec des vieillards vers saint abbâ Macaire qui leur dit : « Voici que je vois que l'un de vous a la couronne du martyre. » Abbâ Musê lui répondit en disant : « Peut-être est-ce moi, mon Père, car il est écrit : Qui a tué par le glaive, mourra par le glaive. » A la venue des barbares, abbâ Musê dit aux frères qui étaient près de lui : « Voici venir les barbares; qui d'entre vous veut fuir, qu'il fuie! » Ils lui répondirent en disant : « Et toi, notre père, ne t'enfuiras-tu pas? » Il leur dit : « Voici que j'ai été de nombreuses années à attendre ce jour, à cause de la parole de Notre-Seigneur qui dit : Qui a tué par le glaive, mourra par le glaive. » Les barbares vinrent et le tuèrent et avec lui sept frères, qui n'avaient pas voulu s'enfuir; et l'un d'eux, s'étant caché derrière une natte (*un rideau*), vit l'ange de Dieu, avec une couronne dans la main, debout et l'attendant; alors il sortit vers

1. L'arabe aussi a البربر : peut-être ce mot est-il ici dans le sens de « praedatores, latrones ».

ሊል ፡ ወውእቱ ፡ ይቀውም ፡ እንዘ ፡ ይፀንሕ[1] ። ወወፅአ ፡ ኀበ ፡ በርበር ፡ ወቀተልዎ ። ነ
ጽሩ ፡ ኦአኃዊነ ፡ ለኃይለ ፡ ንስሐ ፡ ወምንተ ፡ ዘገብረት ፡ ወለጠቶ ፡ ለገብር ፡ ከሐዲ ፡
*ወቀታሊ ፡ ወዘማዊ ፡ ወሰራቂ ፡ ወረሰየቶ ፡ አበ ፡ ወመምህረ ፡ ወናዛዜ ፡ ወካህነ ፡ ወሠ P 135 b
ራዔ ፡ *ሕግ ፡ ወቀኖና[2] ፡ ለመነኮሳት ። ወዝኩር ፡ ዲበ ፡ መሥዋዕት ፡ ውስተ ፡ ኵሎሙ ፡
አብያተ ፡ ክርስቲያናት ። ወሥጋሁ ፡ ይነብር ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ በደብረ ፡ በርሞስ[3] ፡ በገ
ዳመ ፡ አስቄጥስ ፡ ወያስተርኢ ፡ እምሥጋሁ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ ብዙኃት ። እ
ግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለአኃው ፡ ፯ቱ ።
ዘምስለ ፡ ሙሴ ፡ ጸሊም ፡ በመጥባሕተ ፡ በርበር ፡ ዘሞቱ ፨
ዘተኀብአ ፡ በፈሪሆ[4] ፡ ፩እምን ፡ እልኩቱ ፨
ጸዋሬ ፡ አክሊሎሙ ፡ መልአክ[5] ፡ ሶበ ፡ አስተርአዮ ፡ ሎቱ ፡
መንገለ ፡ ጥብዓት ፡ ተመይጠ ፡ ፍርሃቱ ፨]

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለሙሴ ፡ ጸሊም ፨
እንተ ፡ ነበረ ፡ ግኑሠ[6] ፡ በውሣጤ ፡ ገዳም ፨
ሶበ ፡ ተዘከረ ፡ ኵሎ ፡ እከያቲሁ ፡ ዘቀድም[7] ፨

1. O, P — ሕ ፡ — 2. O, P ሕገ ፡ ቀ″. — 3. O ደርሙስ, P በደሞስ ፡ — 4. O *om.* በ ፡ — 5. P *om.* — 6. O ዕጉሠ ፡ — 7. O *om.*

les barbares qui le tuèrent. Considérez, nos frères, la force de la pénitence, ce qu'elle a opéré; elle a transformé un serviteur, *un esclave noir* impie, meurtrier, débauché, voleur, elle en a fait un père supérieur, un docteur, un consolateur, un prêtre, un instituteur de la loi et de la règle pour les moines, et un *homme* dont on fait la mémoire, au Sacrifice, dans toutes les églises. Son corps repose jusqu'à maintenant au couvent de Barmos[1], dans le désert de Asqêtes. Son corps a été la cause de la production de miracles et de prodiges nombreux. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous. Amen.

[Salut, dis-je, aux sept frères qui, avec Musè Le Noir, périrent par le glaive des barbares. L'un d'eux, par crainte, se cacha; mais, quand lui apparut l'ange qui portait leur couronne, en courage se changea sa crainte].

[Salut, dis-je, à Musè Le Noir, qui demeura retiré dans l'intérieur du désert; en se souvenant de toutes ses mauvaises actions passées, il fut tué

1. Le « Dèr al-Baramus » bien connu (O : Darmus, P : Badmos).

ተቀትለ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ በመጥባሕተ ፡ በርበር ፡ ዮም ፨
እንበለ ፡ በደም ፡ ኢይነጽሕ ፡ ደም ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳፭ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ኮነ[1] ፡ ቅዱስ ፡ ይሁዳ ፡ ሐዋርያ ፡ ሰማዕት[2] ፡ ወልደ ፡ ዮሴፍ ፡ ጸራቢ ፡ ወውእቱ ፡ ዘእም፸ወ፪አርድእት ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ሰበከ ፡ ውስተ ፡ አህጉር ፡ ብዙኃ ፡ ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ደሴት ፡ ወሰበከ ፡ ውስቴታ ፡ ወሐነጸ ፡ ባቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ሮሃ ፡ ወፈወሶ ፡ ለአውጋርዮስ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሃ ፡ እምደዌሁ ፡ ወአጥመቆ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ። ወእምድኅረዝ ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ አራጥ ፡ ወሰበከ ፡ ውስቴታ ፡ ወአጥመቆሙ ፡ ለብዙኃን ፡ እምሰብአ ፡ ዚአሃ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ። ወአኀዞ ፡ መኰንን ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወኰነኖ ፡ ኵነኔ ፡ ብዙኃ ፡ ወቀነወ ፡ ውስተ ፡ እገሪሁ ፡ ቅንዋተ ፡ ሐጺን ፡ *ከመ ፡ አሣእን[3] ፡ ወአሮጾ ፡ መጠነ ፡ ምዕራፍ ። ወእምዝ ፡ ሰቀሎ ፡ ወነደፎ ፡ በአሕፃ ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ። ወእምቅድመ ፡ ይኰንንዎ ፡ ፈነወ ፡ መልእክተ ፡ ለመሃይምናን ፡ ወይእቲ ፡ መልእክት ፡ ሳብዕት[4] ፡ እመጻሕፍተ[5] ፡ ሐዋርያ ፡ ምልአ

1. O, P *add.* ስምዓ — 2. O, P ወሰ″ — 3. A *om.* (ar. سمر في رجليه نعال). — 4. P ሳብዓዊት ፡ — 5. O እመጽሐፈ ፡

par le glaive des barbares, en ce jour, disant : « Le sang ne se purifie que par le sang »].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 25 DE SANÉ (19 juin).

En ce jour fut *martyrisé* saint Jude, apôtre et martyr, fils de Joseph, le charpentier, et l'un des 72 disciples. Ce saint prêcha dans beaucoup de villes; étant venu dans l'île[1], il y prêcha et y éleva une église. Puis il alla dans la ville de Rohâ (*Édesse*), et guérit Awgâryos (*Abgar*), roi de Rohâ, de sa maladie, et lui conféra le baptême chrétien. Après quoi il alla à la ville de Arâṭ, y prêcha et baptisa un grand nombre de ses habitants du baptême chrétien. Il fut pris par le gouverneur de cette ville, qui lui infligea beaucoup de tourments; il lui enfonça dans les pieds des pointes de fer *disposées* comme des chaussures et le fit courir l'espace d'un stade. Ensuite il le suspendit et lui décocha des flèches; et *le saint* rendit l'âme. Avant sa torture, il avait envoyé une lettre aux fidèles, et cette lettre est la sep-

1. En Mésopotamie; le traducteur n'a pas compris le mot الجزيرة de l'arabe.

ት[1] ፡ እምኀቱ ፡ ጥበብ ፡ ወጸጋ[2] ። ወበቲ ፡ ሚጠሙ ፡ ለብዙኃን[3] ፡ ወአብአሙ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖተ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ በሕይወቱ ፡ ወእምድኅ*ረ[4] ፡ ዕረፍቱ ። እግዚ A 274 a
አብሔር ፡ ይም*ሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ። O 21 a

[ሰላም ፡ ለይሁዳ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ገብሩ ።
በቀኖተ ፡ ኃፂን ፡ ርሱን ፡ ዘተቀነዋ ፡ እእጋሪሁ ።
ሃይማኖተ ፡ ወንጌል ፡ ፍጹመ ፡ እንዘ ፡ ይሜህሩ ።
ውስተ ፡ መልእክቶሙ ፡ ሶበ[5] ፡ መልእክቶ ፡ ደመሩ ፡
ምስለ ፡ ሐዋርያት ፡ ደርገ ፡ ተጽሕፈ ፡ ተዝካሩ ።]

*ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈት ፡ ዮስቲና ፡ ወለተ ፡ ንጉሥ ፡ ሚናስ ፡ ወተቀብረት ፡ መቃብረ ፡ ዘይብልዋ ፡ ዴጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በትንብልናሃ ፡ አሜን[6] ።

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ መስተጋድል ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፴፬ ። ዝንቱ ፡ አብ ፡ ተሠይመ[7] ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ እምድኅረ ፡ ሰደዶ ፡ ንጉሥ ፡

1. O, P ዘም' ፡ — 2. A *om.* — 3. O, P *add.* እምነ ፡ አረማዊያን ፡ — 4. O, P ወእምቅድመ ፡ — 5. O ኀበ ፡ — 6. Ajouté en marge dans A; O, P et arab. *om.* — 7. A ተሠምየ ፡

tième parmi les écrits de l'« Apostolos[1] »; elle est remplie de toute sagesse et de grâce; par elle, il convertit une foule de gens et les fit entrer dans la foi de Notre-Seigneur Jésus-Christ, de son vivant, et après sa mort[2]. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière et que sa bénédiction soit avec nous. Amen.

[Salut à Jude, serviteur de Dieu d'une pointe de fer ardente; ses pieds ont été percés. Puisque *les Apôtres* insérèrent sa lettre dans leurs épîtres, enseignant la foi parfaite de l'évangile, avec eux tout ensemble fut écrite sa mémoire].

En ce jour également mourut Yostinâ, fille du roi Minâs; elle fut ensevelie dans le tombeau qu'on appelle Dagâ. Que Dieu nous fasse miséricorde par son intercession. Amen[3].

En ce jour également mourut le père saint, l'ascète abbâ Pêtros (*Pierre*), patriarche de la ville d'Alexandrie; dans le nombre des pères patriarches, il est le 34e. Ce père fut institué patriarche après l'envoi en exil, par l'empereur Asbesyânos[4], du patriarche Têwodosyos (*Théodose*), par suite de son dissen-

1. Les épîtres catholiques. — 2. O, P « et avant sa mort » : mais l'arabe répond à A. — 3. Cette commémoration ajoutée en marge dans A, manque dans O, P et l'arabe. — 4. Vespasien : ce nom se lit aussi dans O (Asbyânos) et dans l'arabe : P l'a corrigé en Yostyânos (Justin ou Justinien; on sait que le Patriarche Théodose fut exilé par ce dernier).

አስብስያኖስ[1] ፡ ለቴዎዶስዮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ሶበ ፡ ኢተሰነአወ ፡ ምስሌሁ ፡ በምክሩ ። ወነበረ ፡ መንበረ ፡ ማርቆስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ዘእንበለ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ብዙኃ ፡ ዓመታተ ፡ ወኢያብሖሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወኢመኳንንቲሁ ፡ እለ ፡ በሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ከመ ፡ ይሢሙ ፡
P 136 a ሊቀ ፡ ጳጳሳተ ። ወእም * ድኅረ ፡ ሕዳጥ ፡ መዋዕል ፡ ተሰይመ ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ብእሲ ፡ ኄር ፡ ወሠናይ ፡ ወርቱዕ ፡ ሃይማኖቱ ። ወተጋብኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ልሂቃን ፡ መሃይምናን[2] ፡ ወአይድዕዎ ፡ ሐዘኖሙ ፡ እስመ ፡ አልቦሙ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ። ወአዘዞሙ ፡ ከመ ፡ ይፃኡ ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ዝጋግ[3] ፡ በአምሳል ፡ ከመ ፡ እሙንቱ ፡ ይጸልዩ ፡ ወይሢሙ ፡ ሎሙ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ወተፈሥሑ ፡ በዝንቱ ፡ *ወነሥእዎሙ ፡ ለኤጲስ ፡ ቆጶሳት ፡ ምስሌሆሙ[4] ፡ ወነሥእዎ ፡ *ለዝንቱ ፡ አብ[5] ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ቀሲስ ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ። ወወዕኡ[6] ፡ ኀበ ፡ ደብረ ፡ ዝጋግ ፡ ወሤምዎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳተ ፡ ወተፈሥሑ ፡ ቦቱ ። ወእምቅድመዝ ፡ አዕረፈ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ሳዊሮስ ፡ ወነበረ ፡ ሀገረ ፡ አንጾኪያ ፡ ዘእንበለ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ።

ወሶበ ፡ ሰምዑ ፡ መሃይምናን ፡ ዘሀገረ ፡ አንጾኪያ ፡ ከመ ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተሠይመ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ሤሙ ፡ ሎሙ ፡ እሙንቱ[7] ፡ ፩ብእሴ ፡ መሃይምነ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ወስሙ ፡ ታውፋንዮስ ። ወተሰነአወ ፡ ውእቱ ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ አባ ፡ ጴጥሮስ ፡ በሃይማኖት ፡ ርትዕት ፡ ወተለአኩ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ በመልእክታት ፡ መለኮታዊት ። ወሰበከ ፡ ለ

1. O አስብያኖስ, P ዮስጥያኖስ (ar. اسباسيانوس). — 2. O, P ወመሃ″ ፡ ar. مشائخ المومنين. — 3. O, P *add.* ዝውእቱ ፡ ደብረ ፡ ማኅው ፡ — 4. O, P *om.* — 5. O, P ለ ፡ — 6. O, P ወፅአ (ar. ثم خرجوا). — 7. P — ቱሂ (O *om.*).

timent avec lui. Le siège de Marc évangéliste demeura sans patriarche un grand nombre d'années, et ni le roi ni ses officiers qui étaient dans la ville d'Alexandrie ne permettaient d'instituer un patriarche. Mais après quelques jours, fut préposé à la ville d'Alexandrie un homme bon, juste et orthodoxe. Vers lui se rassemblèrent *les notables des* fidèles, et ils lui apprirent leur chagrin parce qu'ils étaient sans patriarche. Il leur commanda de se rendre au couvent de Zegâg[1] comme pour prier et de se nommer un patriarche. Ils s'en réjouirent et prirent avec eux les évêques et ce frère abbâ Pêṭros, alors prêtre. A l'instant ils se rendirent au couvent de Zegâg; ils l'instituèrent patriarche et en furent heureux. Avant cette *nomination,* était mort saint abbâ Sâwiros (*Sévère*) et la ville d'Antioche était demeurée sans patriarche.

Les fidèles de la ville d'Antioche, à la nouvelle de l'institution d'abbâ Pêṭros comme patriarche, se donnèrent aussi un patriarche *en la personne d'*un fidèle du nom de Tâwfânyos (*Théophane*), qui était d'accord avec le père abbâ Pêṭros sur la foi orthodoxe. Ils s'envoyèrent mutuellement des lettres divines, et chacun d'eux proclamait la mention de l'autre au moment

1. O et P *ajoutent :* « à savoir le couvent du verre » (= الزجاج). Cf. Amélineau, *Géogr.*, 521.

ለ፩እምኔሆሙ : በዝክረ : ቢጹ : በጊዜ : ጸሎት : ወቅዳሴ ። አላ : እሙንቱ : ኢተክህሎሙ : ከመ : ይባኡ : ውስተ : አህጉሪሆሙ[1] ። አላ : ኮነ : አባ : ጴጥሮስ : ይነብር : በደብረ : አንያና[2] : ዘበደቡብ[3] : ደብረ : ዝጋግ ። ወአባ : ታውፋንዮስ : ኮነ : ይነብር : በደብረ : አፍቶንያስ : ዘአፍአ : ሀገረ : አንጾኪያ ።

ወበውእቱ : መዋዕል : ሀሎ : በአፍአ : ሀገረ : እስክንድርያ : ፮፻አድባራት : ፴ወ፪አዕጻዳት : ወኵሎሙ : መሃይምናን : ርቱዓነ : ሃይማኖት : ዘእንበለ : ክርስቲያን : ዘሀገረ : እስክንድርያ : ወኵሉ : ደወለ : ምስር : ወላዕላይ : ግብጽ ። ወመነኮሳት : ዘአድባራተ : ገዳመ : አስቄጥስ : ወኢትዮጵያ : ወኖባ ። እሉ : እሙንቱ : ኵሎሙ : ርቱዓነ : ሃይማኖት : ውስተ : ሢመቱ : ለዝንቱ : አብ : አባ : ጴጥሮስ[4] : ወየሐውሩ : በትእዛዙ ። ወኮነ : ኢያጸርዕ : እምጽሒፈ : መልእክታት : ወይፌንዎሙ[5] : ኀበ : ኵሎሙ : መሃይምናን : ወያጸንዖሙ : ውስተ : ሃይማኖት : ርትዕት ። ወኮነ : ውእቱ : የዐውድ : ኵሎሙ[6] : አድባራተ : ሀገረ : እስክንድርያ : ወአዕጻዳቲሃ : *ወይጌሥጾሙ : ወይሜህሮሙ[7] ፤ ወያጸንዖሙ ።

ወሀለዎ : ፩ረድእ : ቅዱስ : ወማእምር : *ዘስሙ : ዲሚያኖስ : ወውእቱ : ዘኮነ[8] : A 274 b
ሊቀ : ጳጳሳት : እምድኅሬሁ : ወኮነ : ይትራደእ[9] : በኵሉ : ግብር : ወሥርዓተ : ሕዝብ ። ወኮነ : ዝንቱ : አብ : አባ : ጴጥሮስ : ይበውእ : ውስተ : ሀገረ : እስክንድርያ :

1. O, P ሀገሮሙ : — 2. O አርማንያ, P አንበንያ (ar. الفانية?). — 3. O ዘ : P ዘደ" : — 4. O, P *add.* ሊቀ : ጳጳሳት : — 5. A ወይፈ" : — 6. O, P ኵሎ : — 7. O, P ወይሜ" : ወይጌ" : (A ወይገ" : ወይም"). — 8. P ኮነ, O *om.* — 9. A ይትረ" :

de la prière et de la Messe; mais il ne leur fut pas possible d'entrer dans leurs villes *respectives* : abbâ Pêṭros demeurait au couvent d'Anyânâ[1] qui est au nord du couvent de Zegâg; et abbâ Tâwfânyos demeurait au monastère de Aftonyâs en dehors de la ville d'Antioche.

A cette époque, il y avait en dehors de la ville d'Alexandrie 600 couvents, et 32 villages *dont* tous *les habitants* étaient des fidèles orthodoxes, sans compter les chrétiens de la ville d'Alexandrie et de tout le territoire du Caire, *la Basse Égypte* et de la Haute Égypte. Les moines des couvents du désert de Asqêṭes, d'Éthiopie et de Nubie, tous ceux-là *étant* orthodoxes, étaient sous le gouvernement de ce père abbâ Pêṭros, patriarche, et marchaient conformément à ses ordres; il ne cessait pas d'écrire des lettres, et de les envoyer à tous les fidèles et de les affermir dans la foi orthodoxe; il parcourait tous les monastères de la ville d'Alexandrie et de ses villages; il les instruisait, les admonestait et les affermissait.

Il avait un disciple, saint et savant, du nom de Dimyânos, qui fut patriarche après lui et dont il recevait assistance pour toute affaire et pour l'administration du peuple. Ce saint père abbâ Pêṭros entrait de temps en

1. O : Armânyâ. P : Anbanyâ. Amélineau, *Géogr.*, 127, l'appelle « Deir anbâ Niâh ».

፩ጊዜ ፡ ፩ጊዜ[1] ፡ ወይኄጽር[2] ፡ ምግባሮሙ ፡ ለሰብአ ፡ ዚአሃ ፡ ወይርዕዮሙ[3] ፡ ወያጸንዖሙ ። ወነበረ ፡ ከመዝ ፡ በሢመቱ ፡ እንዘ ፡ የሐውር ፡ በከመ ፡ ሑረቶሙ ፡ ለሐዋርያት ፡ ወየዓቅቦሙ ፡ ለመርዔቱ ፡ መጠነ ፡ ፪ዓመት ። ወእምዝ ፡ አዕረፈ ፡ በሰላም ፡ ወውእቱ ፡ ጽኑዕ ፡ ውስተ[4] ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለጴጥሮስ ፡ ሠናየ[5] ፡ ሥርዓት ፡ ወሕግ ፨
ዘተሰምየ ፡ ሊቀ ፡ በደብረ ፡ ዝጋግ ፨
ላዕሌሁ ፡ ዘውሕዘ ፡ አምሳለ ፡ ፈለግ ፨
እምጽሩይ ፡ ማየ ፡ ትምህርቱ ፡ ወአኮ ፡ ሕሙግ ፨
ደቂቅ ፡ ሰትዩ ፡ ወረውዩ[6] ፡ አዕሩግ ፨]

[ሰላም ፡ ለክሙ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወጳውሎስ ፡ በበጽታ[7] ፨
ሕትዋን ፡ አዕናቍ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በመሠረታ ፨
P 136 b *መምህራነ ፡ ሥርዓት ፡ አሐቲ ፡ እንዘ ፡ ህላዌክሙ ፡ መንታ ፨
ከመ ፡ ታብቍል ፡ ገራህተ ፡ ምድር ፡ እንተ ፡ ተዘርአ ፡ ውስቴታ ፨
ለዛቲ ፡ ክረምት ፡ ባርኩ ፡ በአታ ፨]

[ሰላም ፡ ለጲላጦስ ፡ ዘተሐፅበ ፡ እዴሁ ፨
እምደመ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ንጹሕ ፡ ለሊሁ ፨

1. O, P *om.* (ar. في بعض الاحيان). — 2. A ወይኄ″ : — 3. O, P ወይሬ″ : (ar. ويراعيهم). — 4. O, P በ : — 5. P *om.* — 6. O — ወዩ : — 7. O በጸ″ :

temps dans la ville d'Alexandrie, et regardait les affaires de ses habitants; il en prenait soin et les fortifiait. Il passa ainsi, dans sa charge, marchant selon la manière des apôtres et gardant son troupeau, l'espace de 2 ans. Après quoi, il mourut en paix : il *avait été* ferme dans la foi orthodoxe. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction et son intercession soient avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut à Pêṭros, dont *furent* bonnes les dispositions et la loi, qui fut nommé patriarche au couvent de Zegâg. *De l'eau* qui coula sur lui comme un fleuve, de l'eau limpide et non trouble de son enseignement, les enfants burent et les vieillards furent désaltérés].

[Salut à vous, Pierre et Paul, chacun à son tour, gemmes étincelantes dans les fondements de l'Église; docteurs d'une institution unique, bien qu'étant deux, bénissez l'entrée de cet hiver pour qu'il féconde les champs de la terre qui ont été ensemencés].

Salut à Pilate qui se lava les mains pour *montrer* qu'il était pur du

ለአብሮቅላ ፡ ሰላም ፡ ብእሲቱ ፡ ዘኢአሁ ።
ዘለአከ * ቱ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ኢታኅሥም ፡ ላዕሌሁ ፨ (O 21 b)
እስመ ፡ ኅሩይአ ፡ ወጻድቅ ፡ ብእሲሁ ፨]

[መትልወ[1] ፡ ሐጋይ ፡ ክረምተ ፡ ዘሠራዕከ ፡ እግዚእነ ፨
ወዘሠራዕከ[2] ፡ ጸዳየ ፡ ለመጸው ፡ ወሰነ ፨
በዝ[3] ፡ ክረምት ፡ ዘመዋዕሊነ ፨
ዘእንበለ[4] ፡ ፍሬ ፡ እንዘ ፡ ቈጽል[5] ፡ ሀሎነ ፨
ናስተበቍዓከ ፡ ኢይኩን ፡ ጕያነ ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።

አመ ፡ ፳፮ለሰኔ ፡

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተዝካሩ ፡ ለመልአክ ፡ ክቡር ፡ ገብርኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ወቅዳሴሃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በደብረ ፡ ንቅሎን ፡ በገዳመ ፡ ፊዩም ፡ ወእስተርእዮ ፡ ተአምራቲሁ ፡ ባቲ ። ወዕፀ ፡ ተድባበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ዘውስቴታ ፡ ትእምርተ ፡ ባሕረ ፡ ግብጽ ። እስመ ፡ ይእቲ ፡ በጊዜ ፡ ቅዳሴ ፡ ታስተርኢ ፡ እምኔሃ ፡ ማይ ፡ ከመ ፡ ሃፍ ።

1. O በወርኃ ፡ — 2. O — ረሰይከ ፡ — 3. P ለዝ ፡ — 4. O እ″ ፡ — 5. P በቈ″ ፡

sang de Jésus-Christ, et à Abroqlâ (*Procla*) salut, sa propre femme, qui envoya dire : « Ne lui fais pas de mal! car cet homme-là est pur et juste »].

[Notre-Seigneur, qui as établi l'hiver suite de l'été, et qui as établi l'été terme du printemps, nous t'en supplions, que n'arrive pas notre fuite dans cet hiver de nos jours, quand nous n'avons que des feuilles sans fruit[1]].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 26 DE SANÈ (20 juin).

En ce jour, mémoire de l'ange glorieux, Gabriel, archange, de la dédicace de l'église du couvent de Naqlôn, dans le désert de Fayum, et des miracles qui s'y produisent, opérés par lui. C'est dans le bois du toit de son église que se produit l'annonce *de la crue* du fleuve de l'Égypte. Car au temps *anniversaire* de la dédicace, de l'eau apparaît dans ce *bois* comme de la sueur; s'il

1. Cf. Mt., XXIV; ce salâm paraît supposer les conditions climatologiques de l'Égypte plutôt que celles d'Abyssinie. Cf. Ludolf, *Hist.*, I, 5, 26.

ወለእመ ፡ ይከውን ፡ ጽጋብ ፡ በይእቲ ፡ ዓመት ፡ ያንጠበጥብ ፡ እምኔሃ ፡ ነጠብጣበ ፡ ማይ[1] ። ወለእመ ፡ ይከውን ፡ ረኃብ ፡ ታስተርኢ ፡ እምኔሃ ፡ ማይ ፡ ከመ ፡ ሃፍ ። ወብዙኃት ፡ ተአምራቲሁ ፡ ለዝንቱ ፡ መልአክ ፡ ክቡር ፡ ገብርኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለቅዳሴ ፡ ቤትከ ፡ ገብርኤል ፡ ዘውገ[2] ፡ ኪሩብ ፨
በደብረ ፡ ንቅሎን ፡ ይእቲ ፡ እንተ ፡ ተሐንፀት ፡ በጥበብ ፡
ለለበቅዳሴ ፡ ታውኅዝ ፡ እምዕፀ ፡ ተድባብ ።
በብዙኅ ፡ ነጠብጣብ ፡ ይትአመር ፡ ጽጋብ ፨
ወበማየ ፡ ንስቲት ፡ ሐፍ ፡ ይትፊለጥ ፡ ረኃብ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ ነቢይ ፡ ዓቢይ ፡ ኢያሱ ፡ ወልደ ፡ ነዌ ፡ ረድኡ ፡ ለሙሴ ፡ ሊቀ ፡ ነቢያት ። ዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ኮነ ፡ *ተአዛዚ ፡ ወትሑት ፡ ፍጹም ፡ ወድኑን[3] ፡ ለሙሴ ፡ ነቢይ ፡ ወበእንተዝ ፡ ኀደረ ፡ ላዕሌሁ ፡ መንፈሱ ፡ ለሙሴ ፡ ነቢይ ። ወተነበየ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለሙሴ ፡ ነቢይ ። ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ ሙሴ ፡ ነቢይ ፡ ተመጠወ[4] ፡ ለሕዝብ ፡ በትእዛዘ ፡ እግዚአብሔር ። ወይቤሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ኮንኩ ፡ ምስለ ፡ ሙሴ ፡ ገብርየ ፡ ከማሁ ፡ *እከውን ፡ ምስሌከ[5] ። ጽናዕ ፡ ወተኃየል ፡ ወዕቀብ ፡ ሕ

1. O. P *add.* ብዙኃ : — 2. P *om.* — 3. O, P — ዚ : — ተ : — መ : — ነ : — 4. O, P — ጠዎሙ : — 5. P እሄሉ : ወእ″ : ም″ : O እሄሉ : ወምስሌከ : እከ″ :

doit y avoir abondance, cette année-là, il en tombe des gouttes d'eau *abondantes*, mais s'il doit y avoir famine, l'eau y apparaît comme *des gouttes de* sueur. Nombreux sont les miracles de cet ange glorieux Gabriel, archange. Que Dieu nous fasse miséricorde par sa prière, et que sa bénédiction et son intercession soient avec nous dans les siècles des siècles. Amen.

[Salut pour la dédicace de ton église, Gabriel, l'égal des chérubins, elle qui, au couvent de Naqlôn, fut construite avec art; pour chaque *anniversaire de la* dédicace, elle fait couler *de l'eau* du bois du toit; par les nombreuses gouttes on connaît *qu'il y aura* l'abondance, et par une eau *peu abondante, comme* d'un peu de sueur, l'on connaît *qu'il y aura* la famine].

En ce jour également mourut le grand prophète Josué, fils de Nawê, auxiliaire de Moïse prince des prophètes. Ce prophète était obéissant, soumis et parfaitement déférant envers le prophète Moïse. C'est pourquoi l'esprit du prophète Moïse demeura sur lui, et il prophétisa au temps du prophète Moïse. A la mort de celui-ci, il reçut le *gouvernement du* peuple, par l'ordre de Dieu, et Dieu lui dit : « Comme j'ai été avec Moïse, mon serviteur,

ግ ፡ ኦሪት ፡ ዘአዘዝክዎ ፡ ለሙሴ ፡ ገብርየ ፡ ኢትርሐቅ ፡ እምኔሃ[1] ፡ ኢለየማን ፡ ወኢለ
ፀጋም ። ወኢያጽርዕ ፡ አፉከ ፡ እምአንብቦ ፡ *መጽሐፈ ፡ ሕግ[2] ፡ ኦሪት ፡ አላ ፡ ተዛዋዕ ፡
ቦቱ ፡ ሌሊተ ፡ ወመዓልተ ፡ ከመ ፡ *ትዕቀብ ፡ ወትጽናዕ[3] ፡ ወትግበር[4] ፡ ኵሎ ፡ ዘጽሑፍ ፡
ውስቴቱ ፡ ወጸንዓ ፡ ልቡ ፡ ለኢያሱ ፡ ወፈነወ ፡ ሰብአ ፡ ዓይን ፡ ኀበ ፡ ኢያሪኮ ። ወቦኡ ፡
ወርእይዋ ፡ ለምድር ፡ ወተኀብኡ ፡ ኀበ ፡ ራሐብ ፡ ዘማ ፡ ወተካየድዋ ፡ ወኵሎ ፡ ሰብ
አ ፡ ቤታ ፡ ከመ ፡ ኢይቅትልዋ ፡ ወሰደድዎሙ ። ወከማሁ ፡ ኮነ ፡ እስመ ፡ ኢያሱ ፡ ሰጠ
ቀ ፡ *ሎሙ ፡ ፈለገ ፡ ዮርዳኖስ[5] ፡ ወኀለፉ ፡ ውስቴቱ ፡ ደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአቆመ[6] ፡
ሎሙ ፡ ፈለገ ፡ ከመ ፡ አረፍት ፡ ወአርኀወ ፡ ኢያሪኮ ፡ *እንዘ ፡ አውዳ[7] ፡ ፯አቅጻሬት ፡
ወቀተሎሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ ፡ ውስቴታ ፡ ሰብእ ፡ ወእንስሳ ፡ ወአርኀወ ፡ አህጉረ ፡ ብ
ዙኃ ፡ ወኍልቆሙ ፡ ፴፪አህጉር ፡ ወቀ*ተለ ፡ ፴፪ነገሥተ ። ወፈርህዎ[8] ፡ ኵሎሙ ፡ አ P 137 a
ሕ*ዛብ ፡ ወደቂቀ[9] ፡ እስራኤል ። A 275 a

ወበእንተ ፡ ዕበየ ፡ ፍርሀቶሙ ፡ ለአሕዛብ ፡ እምኔሁ ፡ ተመክንዩ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰብአ ፡
ሀገረ ፡ ገባኦን ፡ ወለብሱ ፡ አልባሳተ[10] ፡ አጽርቅተ ፡ ወጾሩ ፡ ምስሌሆሙ ፡ ሠቃተ ፡ ጸጕ
ር ፡ ብሉያተ ፡ ወዝቃተ ፡ ብሉያተ ፡ ወአሣእነ ፡ *ብሉያተ ፡ ወኅብስተ ፡ ይቡስ ፡ ሙሱ
ን[11] ። ወሖሩ ፡ ኀበ ፡ ኢያሱ ፡ ወይቤልዎ ፡ ንሕነ[12] ፡ መጻእነ ፡ እምርሑቅ ፡ ብሔር ፡ ወን

1. P — ሁ ፡ — 2. P መጻሕፍተ (O *om.* ዘአዘዝክዎ — ኦሪት ፡ — 3. O, P ትጽ″ ፡ ወትዕ″ ፡ — 4. A ወትገብር ፡ — 5. O, P ማየ ፡ ዮር″ ፡ ሎሙ ፡ — 6. O, P ወአቀመ ፡ — 7. O, P እንተ ፡ የዐውዳ ፡ — 8. O, P — ዎሙ ፡ — 9. O ደ″ ፡ P ለደ″ ፡ (ar. وبنى) — 10. O, P *om.* — 11. O, P — ተ ፡ ወኅ″ ፡ — ስ ፡ — ን ፡ — 12. O, P *add.* ናሁ ፡

ainsi je serai avec toi. Sois fort et plein de fermeté et garde les préceptes de la Loi que j'ai fixée à Moïse, mon serviteur; ne t'en éloigne ni à droite ni à gauche; que ta bouche ne cesse point de lire le livre des préceptes de la Loi, mais répète-les nuit et jour, pour que tu sois ferme, pour que tu gardes et accomplisses tout ce qui y est écrit. » Le cœur de Josué se fortifia et il envoya des espions à Jéricho; ils vinrent, virent le pays et se cachèrent près de Rahab la prostituée, à qui ils promirent, ainsi qu'à tous les gens de sa maison, de ne pas la tuer; puis elle les fit partir. Il en fut ainsi, car Josué leur partagea le fleuve du Jourdain et les enfants d'Israël y passèrent; il leur fit se dresser *les eaux du* fleuve comme une paroi, prit Jéricho qu'entouraient sept murailles, tua tous ceux qui s'y trouvaient, hommes et bêtes, et prit beaucoup de villes : leur nombre est de 32 villes. Il tua 32 rois. Tous les peuples et les enfants d'Israël le craignirent.

A cause de la grandeur de la crainte qu'avaient les peuples de Josué, les habitants de la ville de Gabaon usèrent de ruse envers lui. Ils revêtirent des guenilles et apportèrent avec eux de vieux sacs de poil et de vieilles outres et de vieilles chaussures et du pain desséché et pourri; puis ils vinrent vers Josué et lui dirent : « Voici que nous venons d'un pays lointain et nous voudrions *obtenir* de vous que vous nous donniez la promesse de ne pas nous

ፈቀድ፡ እምኔክሙ፡ ከመ፡ ተሀቡነ፡ ኪዳነ፡ ከመ፡ ኢትቅትሉነ። ወአውሥእሙ፡ ኢያሱ፡ ወረበናተ፡ ደቂቀ፡ እስራኤል፡ ወይቤልዎሙ፡ በአማን፡ ንግሩነ፡ ለእመ፡ አንትሙ፡ ትነብሩ፡ ውስተ፡ ዛቲ፡ ምድር። ወአውሥእዎሙ፡ ወይቤልዎሙ፡ ዘአማን፡ ንሕነ፡ መጻእነ፡ *እምብሔር፡ ርሑቅ[1]፡ ወእምዝ፡ አርአይዎሙ፡ ሲሳዮሙ፡ ዘይቡስ፡ ወመሱን፡ ወአልባሲሆሙ፡ ዘብሉይ፡ ወአምንዎሙ፡ ወመሐሉ፡ ሎሙ[2]። ወሶበ፡ ሰምዐ፡ ኢያሱ፡ ከመ፡ እሙንቱ፡ ቅሩብ፡ እምኔሆሙ፡ ይቤሎሙ፡ ለምንት፡ በጕሕሉት፡ መጻእክሙ፡ ኀቤነ። ወእምዝ፡ ረሰዮሙ፡ አግብርተ፡ ለቤተ፡ እግዚአብሔር።

ወሶበ፡ ሰምዑ፡ ፭ነገሥት፡ አሞሬዊያን፡ ተንሥኡ፡ ላዕለ፡ ሰብአ፡ ገባኦን፡ ወተራድኡ፡ በኢያሱ፡ ወረድኦሙ፡ ወቀተለ፡ እምኔሆሙ፡ ቀትለ[3]፡ ዓቢየ። ወእለ፡ ጐዩ፡ እምኔሆሙ፡ ወገረ፡ እግዚአብሔር፡ ላዕሌሆሙ፡ አእባነ፡ በረድ፡ እምሰማይ፡ ወአጥፍኦሙ። ወሶበ፡ ቀርበ፡ ፀሐይ፡ ከመ፡ ይዕርብ፡ ይቤ፡ ኢያሱ፡ ቅድመ፡ ደቂቀ፡ እስራኤል፡ አፀሐይ፡ ቁም፡ ላዕለ፡ ሀገረ፡ ገባኦን፡ ወወርኅኒ፡ ላዕለ፡ ገዳመ[4]፡ አባኮን። ወቆመ፡ ፀሐይ፡ ወጸንዓ፡ ወርኅ፡ እስከ፡ አመ፡ ተበቀለ፡ እግዚአብሔር፡ እምጸላእቱ። ወከፈለ፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ ምድረ፡ ርስት፡ ወወሀቦሙ፡ ለካህናት፡ አህጉረ፡ ይኅድሩ፡ ውስቴቶሙ፡ ወምድረ፡ ለእንስሳሆሙ። ወፈለጠ፡ ፯አህጉረ[5]፡ ከመ፡ ይፀ

1. O, P እምር″፡ ብ″፡ — 2. O, P *add.* ከመ፡ ኢይቅትልዎሙ (ar. = A). — 3. P ቀትለተ (O *om.*). — 4. P ሀገረ (O *om.*); Abakon pour Ayalon est une corruption facile dans l'écriture arabe (ايالون . اباكون). — 5. O, P ፯አ″፡

tuer. » Josué et les chefs des enfants d'Israël leur répondirent en leur disant : « Dites-nous avec vérité, si vous habitez dans ce pays. » Ils leur répondirent en leur disant : « En vérité, nous venons d'un pays lointain. » Puis ils leur montrèrent leur nourriture sèche et pourrie et leurs habits vieux. Alors ils les crurent et leur jurèrent[1]. En apprenant qu'ils étaient leurs voisins, Josué leur dit : « Pourquoi est-ce avec fourberie que vous êtes venus à nous? » Puis il les fit esclaves de la maison de Dieu.

A cette nouvelle, cinq rois des Amorrhéens se soulevèrent contre les gens de Gabaon; ils demandèrent du secours à Josué qui *en effet* les aida et en fit un grand carnage; quant à ceux d'entre eux qui prirent la fuite, Dieu jeta sur eux, du ciel, des grêlons et il les fit périr. Quand le soleil fut près de se coucher, Josué dit en présence des enfants d'Israël : « O soleil! arrête-toi sur la ville de Gabaon! et, lune, aussi, sur le champ de Abâkon (*Ayalon*). » Et le soleil s'arrêta et la lune devint immobile jusqu'à ce que Dieu eut tiré vengeance de ses ennemis (*de Josué*). Il partagea aux enfants d'Israël le pays de l'héritage, et donna aux prêtres des villes pour y demeurer et du terrain pour leur bétail. Il mit à part sept villes où fuirait quiconque aurait commis homicide, sans le savoir[2],

1. O, P *add. :* « qu'ils ne les tueraient point ». — 2. O, P *add. :* « pour y demeurer ».

ወኑ ፡ ውስቴቶሙ ፡ ኵሉ ፡ ዘቀተለ ፡ ነፍሰ ፡ ዘእንበለ ፡ አእምሮ[1] ፡ በከመ ፡ አዘዘ ፡ እ
ግዚአብሔር ። ወሶበ ፡ ኮነ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ፻ወ፲ዓመት ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ርሥዐና ፡ ሠ
ናይት ። አስተጋብአሙ ፡ ለደቂቀ ፡ እስራኤል ፡ ወአዘዘሙ ፡ ከመ ፡ ይዕቀቡ ፡ ትእዛዘ ፡
ሕግ ፡ ኦሪት ፡ ወኢይትዓደውዎ ፡ ወይጽንዑ ፡ ውስተ ፡ አምልኮቱ ፡ ለእግዚአብሔር ።
*ወአይድዖሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር[2] ፡ አምላክ ፡ ቀናኢ ፡ ወመሳጢ[2] ።
ወለእመ ፡ አምለክሙ ፡ ባዕዳነ ፡ ውእቱሰ[3] ፡ ያጠፍአክሙ ፡ ፍጡነ ። ወእምድኅረዝ ፡
አዕረፈ ፡ በሰላም ፡ ወተቀብረ ፡ ውስተ ፡ መቃብር ፡ ዘተሣየጠ ፡ ያዕቆብ ፡ እምደቂቀ ፡
አሞር ፡ በ፻በግዕ[4] ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ *ናብሎስ ። ወላሐው ፡ ላዕሌሁ ፡ ደቂቀ ፡ እስራ O 22 a
ኤል ፡ ላሐ ፡ ዓቢየ ፡ ፴[5] መዓልተ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ *በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓ A 275 b
ለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለኢያሱ ፡ ለሙሴ ፡ ዘተፀምደ ፨
እስከ ፡ ነሥአ ፡ ጥቀ ፡ ካዕበተ ፡ መንፈስ ፡ ክቡደ ፨
አድኅኖ ፡ ሕዝቡ ፡ አምላክ ፡ ሶበ ፡ በእዴሁ ፡ ፈቀደ ፨
ቀተለ ፡ በገባኦን ፡ ሠራዊተ ፡ ነገሥት ፡ ፈድፋደ ፨
ወበእለ ፡ ጐዩ ፡ አዝነመ ፡ በረደ ፨]

1. O, P *add.* ከመ ፡ ይኅበር ፡ ውስቴታ (ar. = A). — 2. O, P *om.* ፡ — 3. O, P *om.* ሰ — 4. O, P — አባግዕ ፡ — 5. O, P ፵ ፡

selon l'ordre de Dieu. Quand ses jours furent de 110 années et qu'il eut atteint une belle vieillesse, alors il rassembla les enfants d'Israël et leur commanda de garder l'obéissance aux préceptes de la Loi et de ne pas transgresser, mais d'être fermes dans le culte de Dieu; il leur fit connaître et leur dit que le Seigneur est un Dieu jaloux et rapace *très puissant*, et « si vous adorez, *leur dit-il*, d'autres dieux, il vous fera bientôt périr ». Ensuite il mourut en paix et on l'enterra dans le tombeau que Jacob avait acheté des fils de Amor pour 100 moutons dans le pays de Nâblos (*Naplouse*). Les enfants d'Israël le pleurèrent grandement durant 30[1] jours. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles. Amen!

[Salut à Josué qui servit Moïse, au point qu'il reçut même le double de *son* grave(?) esprit[2]. Quand Dieu voulut, par sa main, délivrer son peuple, il infligea une grande défaite, à Gabaon, aux troupes des rois, et sur les fuyards il fit tomber de la grêle].

1. O, P : 40. — 2. Cf. plus haut, 676, 13.

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፳፯ለሰኔ ፡

P 137 b በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ ሐናንያ[1] ፡ ሐዋርያ ። ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ሢምዎ* ፡ ሐዋርያት ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ ደማስቆ ። ወሰበከ ፡ ውስቴታ[2] ፡ በስብከተ ፡ ወንጌል ፡ ማሕየዊ ። ወሰበከ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ገብሪል[3] ፡ ካዕበ ፡ ወሚጠሙ ፡ ለብዙኃን ፡ እምኔሆሙ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖተ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአጥመቆሙ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ወአብርሆሙ ፡ በብርሃነ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ። ወአጥመቆ ፡ ለጳውሎስ ፡ ሐዋርያ ፡ ሶበ ፡ ፈነዎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሎቱ ፡ ወአንበረ ፡ እዴሁ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወላዕለ ፡ አዕይንቲሁ ። ወገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዲበ ፡ እደዊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ተአምራተ ፡ ዓበይተ ፡ ወአምኑ ፡ በስብከቱ ፡ ብዙኃን ፡ እምነ ፡ አይሁድ ፡ ወአሕዛብ ። ወእምድኅረዝ ፡ አኀዞ ፡ ሉቅያኖስ ፡ መኰንን ፡ ወኰነኖ ፡ ኵነንያተ ፡ ብዙኃተ ፡ ዕፁባተ[4] ። ወሰጠቀ ፡ ገበዋቲሁ ፡ በመጥባሕት ፡ ወአውዐዮሙ[5] ፡ በመኃትወ[6] ፡ እሳት ። ወእምድኅረዝ ፡ አውፅኦ ፡ ኀበ ፡ አፍአ ፡ ሀገር ፡ ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይውግርዎ ፡ በአእባን ። ወወገርዎ ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘሞተ ፡ በእንተ ፡ ስሙ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ አሜን ፨

1. P አና″ ፡ — 2. O, P — ቶሙ ፡ — 3. O, P — ርኤል ፡ — 4. O, P ወዕ″ ፡ — 5. O, P — ዮ ፡ — 6. P በማኅ″ ፡

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 27 DE SANÊ (21 juin).

En ce jour mourut Hanânyâ (*Ananias*), apôtre. Ce saint fut établi par les saints Apôtres évêque de la ville de Damas. Il y fit la prédication de l'évangile sauveur, et prêcha aussi dans Bêt Gibril[1] et il convertit un grand nombre d'entre eux à la foi en Notre-Seigneur *Jésus*-Christ; il leur conféra le baptême chrétien et les illumina de l'éclat de la foi droite. Il baptisa saint Paul, l'apôtre, quand Dieu le lui eut envoyé, et lui imposa la main sur lui et sur ses yeux. Dieu fit par les mains de ce saint de grands miracles et, par sa prédication, beaucoup de Juifs et de Gentils eurent la foi. Après quoi, il fut pris par le gouverneur Luqyânos (*Lucien*), qui lui infligea de nombreux et rudes tourments, déchira ses flancs à *coups de* couteau et le fit brûler par des torches enflammées. Ensuite il le fit sortir à l'extérieur de la ville et commanda de le lapider, et on le lapida. Il rendit son âme aux mains de Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, pour le nom duquel il mourut. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière. Amen !

1. O, P : Bêt Gabr'êl (corruption de Gubrin, Gibrin = Eleuthéropolis).

[ሰላም ፡ ለሐናንያ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ፡ ዘረከቦ ፨
ተወግሮ ፡ በእብን ፡ ወበአፈ ፡ መጥባሕት ፡ ስጥቀተ ፡ ገቦ ።
እምሰማይ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ነበቦ ፨
እምትይጓድና ፡ አመ ፡ ሐብለ ፡ ምሕረት ፡ ሰሐቦ ፨
ለሐዋርያ ፡ ጳውሎስ ፡ ጥምቀተ ፡ ወሀቦ ፨]

[ሰላም ፡ ለመቃብሪከ ፡ እንተ ፡ ከረያ ፡ በአዕምቆ ።
ጠቢብ ፡ ዮሴፍ ፡ ምስጢረ ፡ ሃይማኖት ፡ ሶበ ፡ አጽሐቆ ።
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እምደመ ፡ ርግዘትከ ፡ ደመ ፡ አጽድቆ ።
ሕፅበኒ ፡ ወአጥምቀኒ ፡ ከመ ፡ ሐናንያ ፡ አጥመቆ ።
ለአይሁዳዊ ፡ ጳውሎስ ፡ እምኵሉ ፡ ናፍቆ ።][1]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ቅዱስ ፡ ቶማስ ፡ ሰማዕት ፡ ዘእምሀገረ ፡ ሰንደላት ። ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ሶበ ፡ ኮነ ፡ መዋዕሊሁ ፡ ፲ወ፩ዓመት ፡ አስተርአዮ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሚካኤል ፡ ወውእቱ ፡ እንዘ ፡ ይነውም ፡ ውስተ ፡ ሐቅል ፡ ወየዓቅብ ፡ አሕርወ ። ወአዘዞ ፡ ከመ ፡ ይሖር ፡ ወይትአመን ፡ በስሙ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወተንሥአ ፡ ወነሥአ ፡ ጥብጣቤ ፡ ዘሐብል ፡ ባሕቲቱ ። ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወተአምነ[2] ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በቅድመ ፡ መኰንን ፡ ዚአሃ ። ወይ

1. Ce « salàm » où il n'est fait mention de saint Ananias qu'incidemment, ne se lit que dans O. — 2. P — መን ፡ (O *om.*).

[Salut à Hanânyâ, lui qu'à cause de la justice atteignirent la lapidation et la lacération des flancs par le tranchant du couteau; comme la voix de Dieu lui avait parlé du ciel, à l'apôtre Paul il donna le baptême, quand le cordage de miséricorde l'eut tiré du judaïsme].

[Salut à ton sépulcre que creusa à une grande profondeur le sage Yosêf (*Joseph d'Arimathie*), lorsqu'il eut à cœur le mystère de la foi; ô Jésus-Christ, lave-moi et donne-moi le baptême avec le sang de ta blessure *de ton côté transpercé, sang* qui produit la justification, comme Hanânyâ baptisa Paul le juif, *le* (ou : *me*) *détournant* de toute incrédulité].

En ce jour également, c'est saint Tomâs (*Thomas*), martyr, de la ville de Sandalât[1]. Ce saint était âgé de 11 ans, quand lui apparut l'ange de Dieu, Michel, et cela pendant qu'il dormait dans un champ : il gardait des pourceaux. *L'ange* lui commanda d'aller confesser le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ. Il se leva, ne prit qu'un fouet de corde, alla à la ville d'Alexandrie et confessa Notre-Seigneur Jésus-Christ, en présence de son gouverneur. *Celui-ci*

1. L'arabe porte : Šandalât; cf. Amélineau, *Géogr.*, 453.

ቤሎ ፡ ሡዕ ፡ ለጣዖታት ፡ ወተከየዶ ፡ ከመ ፡ ይረስዮ ፡ ጸሐፌሁ ። ወተምዓ ፡ ላዕሌሁ ፡ ቅዱስ ፡ ቶማስ ፡ ወአውፅአ ፡ ለውእቱ ፡ ጥብጣቤ ፡ ዘሐብል ፡ ወዘበጦ ፡ ለመኰንን ፡ *ዝ ብጠተ ፡ ብዙኀ[1] ። ወአኀዝዎ ፡ ወኰነንዎ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወሰጠቁ ፡ ኵሎ ፡ ሥጋሁ ፡ በመዋስርተ ፡ ኀጺን ። ወኮነ ፡ የኃሥሥ ፡ ረድኤተ ፡ እምኀበ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ። ወ ፈነወ ፡ሎቱ ፡ መልአኮ ፡ ወፈወሶ ፡ እምቍስላቲሁ ፡ ወሶበ ፡ ሞቅሕዎ ፡ ሰአሎ ፡ ዓቃቤ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ በእንተ ፡ ወልዱ ፡ ዘይደዊ ፡ ከመ ፡ ይፈውሶ ። ወወሀቦ ፡ ውእተ ፡ ጥብጣ ቤ ፡ ዘሐብል ፡ ወይቤሎ ፡ አንብር ፡ ዘንተ ፡ ላዕለ ፡ ወልድከ ፡ ውእቱ ፡ የሐዩ ፡ ሶቤሃ ፡ በኃይለ ፡ *እግዚእየ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ[2] ። ወገብረ ፡ ዓቃቤ ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ በከመ ፡ አዘዞ ፡ ቅዱስ ፡ ወሐይወ ፡ ወልዱ ፡ ሶቤሃ ።

ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ መኰንን ፡ ዘንተ ፡ አብጽሖ ፡ ለቅዱስ ፡ ወይቤሎ ፡ ሡዕ ፡ ለጣዖታ ት ፡ ወይቤሎ ፡ እወ ፡ እንዘ ፡ ይሳለቅ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወተፈሥሐ ፡ መኰንን ፡ ፈድፋደ ፡ ወነ
A 276 a ሥኦ ፡ *ለቅ*ዱስ ፡ ምስሌሁ[3] ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡ ጣዖታት ። ወሰአሎ ፡ ቅዱስ ፡ ለእግዚእነ ፡
P 138 a *ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ያጥፍአሙ ፡ ለጣዖታት ፡ ወሶቤሃ ፡ ተሰብሩ ፡ ኵሎሙ ። ወተንሥአ ፡ ሰይጣን ፡ ዘውስቴቶሙ[4] ፡ ወተጽዕነ ፡ ላዕለ ፡ መኰንን ፡ ወሐነቆ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ተአመ ነ ፡ ወይቤ ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግ ዚአብሔር ፡ ሕያው ። ወሶበ ፡ ርእዩ ፡ ሕዝብ ፡ ዘንተ ፡ ተአምረ ፡ አንከሩ ፡ ፈድፋደ ፡ ወ

1. O, P ብ" ፡ ዝ" ፡ — 2. O, P እግዚአብሔር ፡ — 3. O, P ም" ፡ ለቅ" ወወሰደ ፡ (O. *om.* ም") ፡ — 4. O ላዕሌሆሙ, P ዘላዕሌሆሙ ፡

lui dit : « Sacrifie aux idoles ! » et il lui promit de le faire son secrétaire; et saint Thomas s'irrita contre lui, sortit son fouet de corde et infligea de nombreux coups au gouverneur. On le saisit et on lui fit souffrir une rude torture. On déchira tout son corps avec une scie de fer. *Thomas* demandait assistance à Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, qui lui envoya son ange et il le guérit de ses blessures. Une fois qu'il fut incarcéré, le gardien de la prison lui demanda, pour son fils qui était malade, de le guérir. *Le saint* lui donna ce fouet de corde et lui dit : « Dépose-le sur ton enfant, et il sera aussitôt rétabli par la force de mon Seigneur Jésus-Christ ». Le gardien de la prison fit comme lui avait commandé le saint, et son enfant fut aussitôt rétabli.

A cette nouvelle, le gouverneur fit venir le saint et lui dit : « Sacrifie aux idoles ! » Et il lui dit : « Oui », en se moquant de lui. Le gouverneur fut rempli d'une joie vive; il prit le saint avec lui et le conduisit au temple des idoles. Le saint pria Notre-Seigneur *Jésus*-Christ de détruire les idoles et aussitôt elles furent toutes brisées, et Satan qui était sur elles s'en alla posséder le gouverneur et le suffoqua jusqu'à ce qu'il fit cette confession : « Il n'y a de Dieu que Notre-Seigneur Jésus-Christ, fils du Dieu vivant ». A la vue de ce miracle, le peuple s'émerveilla grandement et cria en disant : « Il n'y a de Dieu que le Seigneur Jésus-Christ ! » Après cela le saint fut

ጸርሐ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ አልቦ ፡ አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚእ[1] ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ።
ወእምድኅረዝ ፡ ሞቅሕዎ ፡ ለቅዱስ ፡ እለ ፡ ኢአምኑ ፡ ውስተ ፡ በዓት ፡ ጸሊም ፡ ወነበ
ረ ፡ ፲ወ፭መዓልተ ፡ ዘእንበለ ፡ መብልዕ ፡ ወኢመስቴ[2] ፡ ወመልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡
ከነ ፡ ይሔውጾ ። ወእምዝ ፡ ሰቀልዎ ፡ ቍልቍሊተ ፡ እስከ ፡ ወረደ ፡ እምአንፉ[3] ፡ ደም ፡
ብዙኀ ፡ ወወረደ ፡ ኀቤሁ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአድኅኖ ። ወሀለዋ ፡ ለአሐቲ ፡
ብእሲት ፡ ወልድ ፡ *ዕውር ፡ ወነሥአት ፡ እምውእቱ ፡ ደም ፡ ወረሰየት ፡ ዲበ ፡ አዕይን O 22 b
ቲሁ ፡ ለወልዳ ፡ ወሐይወ[4] ፡ ሶቤሃ ።

ወእምድኅረዝ ፡ ሞቅሕዎ ፡ ለቅዱስ ፡ ሕዳጠ ፡ መዋዕለ ፡ ወአውፅእዎ ፡ ወሰደዱ ፡
ላዕሌሁ ፡ *አንበሳ ፡ አንስተ[5] ፡ ወበጽሐት ፡ ኀቤሁ ፡ ወለሐሰት ፡ እገሪሁ ። ወአዲ ፡ ዘበ
ጥዎ ፡ በድቡሳተ[6] ፡ ሐጺን ፡ ዲበ ፡ አፉሁ ። ወሀሎ ፡ ምስሌሁ ፡ ውስተ ፡ ሡነኔ ፡ ቅዱስ ፡
በብኑዳ ፡ ዘእምሀገረ ፡ ብንደራ[7] ፡ ወቅዱስ ፡ ሙሴ ፡ ዘእምሀገረ ፡ በልኪም ። ወኮኑ ፡ ያሥ
ተዔግሡ ፡ በበይናቲሆሙ ። ወእምድኅረዝ ፡ አፍልሑ ፡ ቅብዓ ፡ ወዝፍተ ፡ ወወደዩ ፡ ዲ
በ ፡ ርእሱ ፡ ለቅዱስ ፡ ቶማስ ፡ ወኢበጽሖ ፡ ወኢምንትኒ ፡ እሙስና ። ወዓዲ ፡ መተሩ ፡
እስኪቶ ፡ ወኬድዎ[8] ፡ በምክያድ ፡ ወሰቀሉ ፡ ውስተ ፡ ክሳዱ ፡ እብነ ፡ ዓቢየ ። ወሶበ ፡
ደክመ ፡ እምሡንኔሁ ፡ ነሥአ ፡ አርያኖስ ፡ መኰንን ፡ ምስሌሁ ፡ ከመ ፡ ይሰዶ ፡ ኀበ ፡ ሀ

1. O, P — እን ፡ — 2. O, P ወመ″ ፡ — 3. O, P እምአፉሁ ar. انقذ). — 4. P ወርእየ ar. وابصرت O *om.* — 5. O, P አንስቲያዊት ፡ አ″ ፡ — 6. O በድንቡ″ ፡ P በደምቡ″ ፡ — 7. A በደራ ?, O *om.* ar. البندرا Amélineau, *Géogr.*, 94). — 8. O, P ወአኬ″ ፡

emprisonné par ceux qui n'avaient pas cru, *qui ne s'étaient pas convertis à la vue de ce miracle,* dans une caverne sombre, où il demeura 15 jours, sans nourriture ni boisson. Mais l'ange de Dieu le visitait. Puis on le suspendit la tête en bas, de sorte que de son nez[1] il tomba du sang en abondance; et l'ange de Dieu descendit vers lui et le délivra. Or une femme qui avait un fils aveugle, prit de ce sang et en mit sur les yeux de son fils, qui guérit aussitôt.

Ensuite on emprisonna le saint quelques jours, puis on le fit sortir et l'on lança sur lui une lionne; elle s'approcha de lui et lécha ses pieds; on le frappa encore avec une massue de fer sur la bouche. Avec lui, étaient *soumis* aux tourments saint Babnudâ (*Paphnuce*) de la ville de Bendarâ et saint Musê (*Moïse*), de la ville de Balkîm. Ils se soutenaient mutuellement. Ensuite on fit bouillir de la graisse et de la poix et on en versa sur la tête de saint Thomas, mais il ne lui advint pas le moindre mal; on lui coupa encore les testicules; on le fit fouler aux pieds et l'on suspendit à son cou une grosse pierre. A bout de forces de le torturer, Aryânos le gouverneur le prit avec lui pour le conduire à la ville d'Andênâw. En arrivant à Taw (*Tûwa*) on y coupa la tête

1. O, P : « de sa bouche ».

ገረ ፡ አንጼናው ። ወሰበ ፡ በጽሑ ፡ ኀበ ፡ ጠው[1] ፡ መተሩ ፡ ርእሶ ፡ ለቅዱስ ፡ ቶማስ ፡ በሀየ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወኮኑ[2] ፡ ምስሌሁ ፡ ፯፻ዕደው ፡ ሰማዕታት ፡ ወ፱አንስት ፡ በመዋዕለ ፡ ኵንኔሁ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበጸሎቶሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ለዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለከ ፡ ቶማስ ፡ ኩኑን ፡
በዝብጠተ ፡ ድምቡስ[3] ፡ ክቡድ ፡ እንተ ፡ አፍአሁ[4] ፡ ሐፂን ፨
እንበለ ፡ እደ ፡ መጺአ ፡ ወእደ[5] ፡ ሀሎኩ ፡ መካን ፨
ይቀጥቅጥ[6] ፡ ከመ ፡ ልሕኵተ ፡ ርእሰ ፡ ፀርየ ፡ ሰይጣን ፨
ውስተ ፡ ክሳድከ ፡ ዘተአስረ ፡ እብን ፨]

[ሰላም ፡ ለክሙ ፡ ለቶማስ ፡ ስንኡ ፡
በእለተ ፡ ሕማሙ ፡ ወስምዑ ፨
ዘጽሕቅሙ ፡ ምስሌሁ[7] ፡ አክሊለ ፡ ሕይወት ፡ ትንሥኡ ፨
፯፻ዕደው ፡ ወአንስት ፡ ተስዑ[8] ፨
ለሐውጸትየ ፡ እምሰማይ ፡ ንዑ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ተዝከረ ፡ ፳ወ፬ሰማዕታት ፡ ወማማስ[9] ፡ ወሲላስ ፡ ወተዝካሩ ፡ ካዕበ ፡ ለአልዓዛር ፡ ነዳይ ፡ ዝውእቱ ፡ ዘይቤ ፡ እግዚእነ ፡ ፩ብእሲ ፡ ዘስሙ ፡ አል

1. O, P ጣው ፡ (ar. طوق). — 2. O, P *add.* እለ ፡ ተኰነኑ ፡ — 3. O ደንቡሳት ፡ — 4. O አፉሁ ፡ — 5. O ኀበ ፡ — 6. O ይትቀጠቀጥ ፡ et vers. seq. ክሳውድየ ፡ — 7. O ኀቡረ ፡ — 8. O ተሱ" ፡ P ተንሥኡ ፡ et init. vers. ፵፻ ፡ — 9. O *om.*

de saint Thomas, et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Il y avait *à souffrir* avec lui 700 hommes, *qui furent* martyrs ainsi que 9 femmes, aux jours de sa torture. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, et par les prières d'eux tous, dans les siècles. Amen!

[Salut à toi, Thomas, torturé par de rudes coups de la massue munie de fer à l'extérieur[1]. Que la pierre attachée à ton cou, venant sans *être portée par des* mains, puisse briser comme un vase de terre la tête de mon ennemi Satan, à l'endroit où je suis].

[Salut à vous, compagnie de Thomas, à vous qui au jour de sa souffrance et de son martyre, avez cherché à recevoir avec lui la couronne de vie, 700 hommes et neuf femmes; venez me visiter du *haut du* ciel].

[En ce jour également, mémoire des 24 martyrs, de Mâmâs, et de Silâs, et aussi mémoire de Lazare le pauvre, celui duquel Notre-Seigneur a dit :

1. O : « à sa bouche » (*son extrémité*).

ዓዛር ፡ ግዱፍ ፡ ውስተ ፡ ዴዴሁ ፡ ለባዕል ፡ ተዘከረ[1] ፡ *በወንጌሉ ፡ ቅዱስ[2] ፨ እግዚአ ብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ።]

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለቅዳሴ ፡ ቤትከ ፡ በክብር[3] ፨
ዘተሐንፀት ፡ ለከ ፡ በኅ*ልፈተ ፡ ስደት ፡ ወፃዕር ፨ P 138 b
ጢሞቴዎስሃ[4] ፡ አብ ፡ እምሰብአ ፡ በንሁር[5] ፨
መሐረኒ ፡ ሕገ[6] ፡ ትሕትና ፡ መንሥኤ ፡ ነዳያን ፡ እምድር ፨
እስመ ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ትዕቢት ፡ ሀለወ ፡ ኃሣር ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፳፰ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ አዕረፈ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘሀገ፡ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኍልቆሙ ፡ ለአበው ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፴፫ ። *ወውእ ቱ ፡ ዘተሰምዩ[7] ፡ ክርስቲያን ፡ በስሙ ፡ ቴዎዶሳዊያን ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ። ዝንቱ ፡ አ

1. O ወተ″ ፡ — 2. O — ለ ፡ ቅ″ ፡ ሉቃስ ፡ — 3. O ክቡር ፡ — 4. O — ዎስ ፡ — 5. O ብሑር ፡ (à l. ሰን ሁር?). — 6. O ግብረ ፡ — 7. O ውእቱ ፡ ዘተሰምየ ; P ወውእቶሙ ፡ ተሰ″ ፡

« Un homme, du nom de Lazare, délaissé à la porte d'un riche... » et qui est mentionné dans son évangile saint[1]. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles].

[Salut, dirai-je, pour la dédicace glorieuse de ton église, qui t'a été édifiée au terme de l'exil et de la souffrance, ô père Ṭimotêwos, par les habitants de Banhur[1]. Enseigne-moi la règle de l'humilité, *ô toi* qui relèves les pauvres de la terre, car où est l'orgueil, *là aussi* est la honte].

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **28** DE SANÈ (**22 juin**).

En ce jour mourut le père saint abbâ Têwodosyos (*Théodose*), patriarche de la ville d'Alexandrie; dans le nombre des pères patriarches, il est le 33e. C'est de son nom que les chrétiens furent nommés, en Égypte, Théodosiens. Quant à ce père, après sa nomination de patriarche, des hommes pervers se

1. Luc. xvi, 19. — 2. O : Behur (l. Sanhûr?).

ብ ፡ እምድኅረ ፡ ተሰይመ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ተንሥኡ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰብአ ፡ እኩያን ፡ ወሰ
ደድዎ ፡ እምሢመቱ ፡ በምክረ ፡ ንጉሥ ፡ ወሤሙ ፡ ህየንቴሁ ፡ ፩ብእሴ ፡ ዘስሙ ፡ ዓቃ
ቅያኖስ ፡ ኮነ ፡ ሊቀ ፡ ዲያቆናት ፡ በሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወውእቱ ፡ እምኖልቆሙ ፡
ለእለ ፡ ጸሐፉ ፡ በእደዊሆሙ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ዘይደልዎ[1] ፡
ለሢመተ ፡ ሊቀ[2] ፡ ጳጳሳት ። *ወወሰድዎ ፡ ለአብ ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ኀበ ፡ ግርማኖስ[2] ፡ ወነ
A 276 b በረ ፡ *ዝንቱ ፡ አብ ፡ ውስተ ፡ ሀገረ ፡ ግርማኖስ ፡ ፫አውራኀ ። ወሀሎ ፡ አባ ፡ ሳዊሮ
ስ[3] ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ። ወኮነ ፡ ይናዝዞ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ወይዘ
ክሮ[4] ፡ ዘበጽሖሙ ፡ ለሐዋርያት ፡ እምንዳቤ ፡ ወከማሁ ፡ ዮሐንስ[5] ፡ አፈ ፡ ወርቅ ። ወእ
ምዝ ፡ ሖረ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ምሊግ[6] ፡ ወነበረ ፡ ባቲ[7] ፡ ፪ዓመተ ፡ ወተን
ሥኡ ፡ ሰብአ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ላዕለ ፡ መኰንን ፡ ወኀሠሡ ፡ ኖላዊሆሙ ። ወሜ
ጠ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ኀበ ፡ ሢመቱ ፡ ወሰደዶ ፡ ለዓቃቅያኖስ ።

ወተሰምዓ ፡ ዜናሁ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ዮስጣቲያኖስ ፡ ወኀበ ፡ ንግሥት ፡ መፍቀሪተ ፡
አምላክ ፡ ታኦድራ[8] ። ወጸሐፈት ፡ መልእክተ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፡ ዘኮነ ፡ ሥዩመ ፡ ቀዳሚ ፡
ይንበር ፡ ውስተ ፡ ሢመቱ ፡ ወገብሩ ፡ ሎሙ ፡ ማኅበረ ፡ ጉባኤ ፡ ፻፳ካህናት ። ወጸሐፉ ፡
በእደዊሆሙ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ እስመ ፡ አባ ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ[7] ፡ ዘተሰም

1. P ይ''; O ይደሉ ፡ — 2. A *om.* — 3. P *add.* ንቡረ ፡ እድ ፡ (O post መዋዕል ፡ *add.* ንቡር). — 4. O, P ወያዜ'' (O — ሮሙ) ar. يذكره que le traduct. a dû lire يُذَكِّره. — 5. O ለዮ'' ፡ P ለቅዱስ ፡ ዮ'' ፡ — 6. O, P መ'' ፡ — 7. O, P *om.* — 8. A ቴቦራ ፡

levèrent contre lui et le chassèrent de sa charge, à l'instigation de l'empereur, et nommèrent à sa place un individu nommé Aqâqyânos (*Gaïanus*) qui était archidiacre de la ville d'Alexandrie, et était du nombre de ceux qui avaient écrit de leurs mains, au sujet de ce père, qu'il était digne de la charge patriarcale. On conduisit le père Têwodosyos à Germânos, et ce père demeura dans la ville de Germânos 3 mois. Abba Sâwiros (*Sévère*) était[1] en Égypte, à cette époque. Et il consolait ce père en lui rappelant ce qu'il était arrivé, aux saints apôtres, de tribulation, et de même à saint Jean Chrysostome. Ensuite ce père alla à la ville de Melig et y demeura 2 ans. Les habitants de la ville d'Alexandrie se soulevèrent contre le gouverneur et réclamèrent leur pasteur; il rendit ce père Têwodosyos à sa charge et renvoya Aqâqyânos.

Son histoire parvint aux oreilles de l'empereur Yostâtiyânos (*Justinien*), et de l'impératrice Tâ'odrâ (*Théodora*) qui aimait Dieu. Et celle-ci écrivit une lettre en ces termes : « Que le premier institué demeure dans sa charge ». Il leur fit réunir une assemblée de 120 prêtres qui écrivirent de leurs mains en disant : « C'est abbâ Têwodosyos qui a été nommé en premier lieu ». Et aussitôt Aqâqyânos se leva en présence du peuple et dit : « C'est

1. O et P *add.* : « ordonné ».

የ[1] ፡ ቀዳሚ ። ወሶቤሃ ፡ ተንሥአ ፡ ዓቃቅያኖስ ፡ በቅድመ ፡ ሕዝብ ፡ ወይቤ ፡ አነ[2] ፡ ዘ
ተዐደውኩ ፡ እስመ ፡ ሰብእ ፡ እኩያን ፡ ያጌብሩኒ[3] ፡ ዘንተ ። ወእምዝ ፡ ሰአልዎ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ለዝንቱ ፡ አብ[4] ፡ ይፍትሖ ፡ ለዓቃቅያኖስ ፡ እምግዘት ፡ ወኢይከውኖ ፡ *ክህነት ፡
ወኢዲቁና[5] ፡ ለግሙራ ። ወይቤ ፡ ዓቃቅያኖስ ፡ እወ ፡ ወፈትሖ ፡ እምግዘት ።

ወንጉሥሰ ፡ ከነ ፡ ሙሱነ ፡ ሃይማኖቱ[6] ፡ ወመሰሎ ፡ ከመ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አባ ፡
ቴዎዶስዮስ ፡ ይሰናአው ፡ ምስሌሁ ፡ በሃይማኖት ፡ እኪት ። ወጸሐፈ ፡ መልእክተ ፡ ኀ
በ ፡ መኳንንቲሁ ፡ እለ ፡ ሀገረ[7] ፡ እስክንድርያ ፡ እንዘ ፡ ይብሎሙ ፡ ለእመ ፡ ከነ ፡ ሊ
ቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ይሰነአው ፡ ምስሌነ ፡ በሃይማኖትነ ፡ ይትወሰክ ፡ ሎቱ ፡ ላ
ዕለ ፡ ሊቀ ፡ ጵጵስናሁ ፡ ካልእ ፡ ሢመት ፡ ወይከውን ፡ መኰንነ ፡ ላዕለ ፡ ሀገረ ፡ እስክን
ድርያ ። ወለእመ ፡ ኢተሰነአወ ፡ ምስሌነ ፡ በሃይማኖት ፡ ወእመ ፡ አኮ ፡ ይወፅእ[8] ፡
እምሢመቱ ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ይቤ ፡ *ከመዝ ፡ ይቤሎ ፡ ሰ O f 23 a
ይጣን ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በገዳም ፡ እሁበከ ፡ ኵሎ ፡ መንግሥታተ ፡
ዓለም ፡ ወክብሮሙ ፡ ለእመ ፡ ሰገድከ ፡ ሊተ ። ተንሥአ ፡ *ቅዱስ ፡ አባ[9] ፡ ቴዎዶስ
ዮስ ፡ ወወጽአ ፡ እምሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወሖረ ፡ ኀበ ፡ ላዕላይ ፡ ግብጽ ። ወነበ
ረ ፡ *ህየ ፡ ሕዳጠ ፡ መዋዕለ[10] ፡ *እንዘ ፡ ያጸንዖሙ ፡ ለመሃይምናን[11] ፡ ውስተ ፡ ሃይማ P f 139 a
ኖት ፡ ርትዕት ። ወሰምዓ[12] ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ቅዱስ ፡ ወፅአ ፡ እምሀገረ ፡ እስክንድር

1. Sic A, O; P — ይመ ፡ — 2. P *om.* (O *om.* አነ — አቃቅያኖስ l. 4). — 3. A ያገ″ ፡ — 4. P *add.* ከመ ፡ — 5. A ክህናት ፡ ወኢዲያቆናት (ar. شماسية). — 6. O, P — ኖት ፡ — 7. O በሀ″; P *om.* — 8. O, P ይፃእ ፡ — 9. P አብ ፡ ቅ″; O ቅ″ ፡ — 10. O በሀየ ፡ ፩ዓመተ; P ፩ዓመተ ፡ በሀየ (ar. ايام هناك). — 11. O *om.* P ለሕዝበ ፡ ም″ ፡ — 12. O, P ወሶበ ፡ ሰ″ ፡

moi qui ai transgressé parce que des hommes pervers m'ont forcé ». Puis le peuple pria ce père de relever Aqâqyânos de l'excommunication et il n'aurait plus jamais ni sacerdoce ni diaconat; Aqâqyânos consentit et *Théodose* le releva de l'excommunication.

Or l'empereur était corrompu dans la foi et il imagina que le patriarche, abbâ Têwodosyos, s'accorderait avec lui dans la foi mauvaise; il écrivit une lettre à ses magistrats de la ville d'Alexandrie en leur disant : « Si le patriarche Têwodosyos s'accorde avec nous dans notre foi, on lui ajoutera à son patriarcat une autre charge, il sera magistrat de la ville d'Alexandrie; mais s'il ne s'accorde pas avec nous dans la foi, il quittera sa charge. » En apprenant cette parole, ce frère dit : « Ainsi dit Satan à Notre-Seigneur Jésus-Christ, dans le désert : Je te donnerai tous les royaumes de tout le monde et leur gloire si tu m'adores[1]. » *Alors* le père saint Têwodosyos se leva, sortit de la ville d'Alexandrie et alla dans la haute Égypte, où il demeura peu de jours[2], fortifiant le peuple fidèle dans la foi droite. Lorsque l'empereur apprit qu'il était sorti de la ville d'Alexandrie, il lui expédia une lettre en le caressant et

1. Mt. IV, 9. — 2. O, P : « un an ».

ያ ፡ ወፈነወ ፡ ኀቤሁ ፡ መልእክተ ፡ እንዘ ፡ የኀይጦ ፡ ወይቤሎ ፡ አንሰ ፡ እፈቅድ[1] ፡ እ
ትራከብ ፡ ምስሌከ ፡ ወትባርከኒ ፡ ወታምክረኒ[2] ። ወሖረ ፡ *አባ ፡ ቅዱስ[3] ፡ ቴዎዶስ
ዮስ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ ቍስጥንጥንያ ። ወተቀበልዎ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ወኵሎሙ ፡ ሕዝ
ብ ፡ ወሰራዊት ፡ ወአንበርዎ ፡ ዲበ ፡ መንበር ፡ ልዑል ። ወእምዝ ፡ ተዋሥኡ ፡ በበይ
ናቲሆሙ ፡ በእንተ ፡ ሃይማኖት[4] ፡ ወነበረ ፡ ንጉሥ ፡ እንዘ ፡ የኀይጦ ፡ ለቅዱስ ፡ ብዙኀ ፡
A 277 a መዋዕለ ፡ ወውእቱ ፡ ይመውኦ ፡ እምቃላተ ፡ መጻሕፍት ፡ ቅ*ዱሳት ፡ ወእምቃላቲሆ
ሙ ፡ ለአበው ። ወሶበ ፡ ኢተሰነአወ ፡ ምስሌሁ ፡ ሰደዶ ፡ እመንበሩ ፡ ኀበ ፡ ላዕላይ ፡
ግብጽ ። ወሤመ ፡ ህየንቴሁ ፡ ፩ብእሴ ፡ ዘስሙ ፡ ጳውሎስ ፡ *ወሶበ ፡ በጽሐ ፡ ውእቱ ፡
ጳውሎስ[5] ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ኢተወክፍዎ ፡ ሕዝብ ። ወነበረ ፡ አሐተ ፡ ዓ
መተ ፡ ፍጽምተ ፡ ወኢተመጠው[6] ፡ ቍርባነ ፡ እምእዴሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ሕዳጣን[7] ። ወሶ
በ ፡ ሰምዓ ፡ ንጉሥ ፡ ዘንተ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ይዕፅው ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ እስከ ፡
ይትኤዘዙ ፡ ሕዝብ ፡ ለጳውሎስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ። ወኮኑ ፡ እመሃይምናን[8] ፡ ይወፅኡ ፡
አፍአ ፡ ሀገረ ፡ ኀበ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘቅዱስ ፡ ማርቆስ ፡ ወንጌላዊ ፡ *ውኀበ ፡ ቤተ[9] ፡
ክርስቲያን ፡ ዘቆዝሞስ ፡ ወዲሚያኖስ ፡ ወይቄድሱ ፡ ውስቴቶሙ ፡ ወያጠምቁ ፡ ውሉዶ
ሙ ፡ ጥምቀተ ፡ ክርስትና ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ንጉሥ ፡ ዘንተ ፡ አዘዘ ፡ ወአርኀወ ፡ ሎ
ሙ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናቲሆሙ ፡ ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ አባ ፡ ቴዎዶስዮስ ፡ ዘንተ ፡ ፈርሀ ፡

1. O, P *add.* ከመ ፡ — 2. O ወትምክ″ ፡ P ወትመ″ ፡ — 3. O *om.* P ቅ″ ፡ አ″ ፡ — 4. O, P *add.* ርትዕት ፡ — 5. A *om.* — 6. O — ወ ፡ መንሢ ፡ P *add.* ወኢመንሢ ፡ — 7. P ውኁዳን ፡ O *om.* c. praec. ዘእ″ ፡ — 8. O, P መ″ ፡ — 9. O ወበቤ″; P ወቤ″ (A *om.* ወ ፡ ar. والاخرى على اسم الخ.

en lui disant : « Je désire me rencontrer avec toi et recevoir ta bénédiction et tes conseils ». Saint abbâ Tèwodosyos alla à Constantinople; à sa rencontre vinrent le patriarche, tout le peuple, les troupes, et on le fit asseoir sur un trône élevé. Puis ils discutèrent ensemble sur la foi; l'empereur passa, à flatter le saint, de nombreux jours, mais celui-ci les vainquait par les paroles des saintes Écritures et des paroles des Pères. Ne s'étant pas accordé avec l'*empereur*, celui-ci le chassa de son siège vers la haute Égypte et nomma à sa place un homme du nom de Pâwlos (*Paul*); lorsque ce Pâwlos vint à la ville d'Alexandrie, le peuple ne le reçut pas. Il resta une année entière et personne ne reçut l'eucharistie de sa main, à l'exception de gens peu nombreux. En apprenant cela, l'empereur ordonna de fermer les églises jusqu'à ce que le peuple obéît au patriarche Pâwlos. Des fidèles sortaient hors de la ville, *allant* à l'église de saint Marc l'évangéliste et à l'église de Qozmos et Dimeyânos (*Cosme et Damien*)[1] où ils célébraient les mystères et donnaient à leurs enfants le baptême chrétien. A cette nouvelle, l'empereur ordonna de leur ouvrir leurs églises. Quand abbâ Tèwodosyos apprit cela, il craignit que l'empereur ne les

1. Cf. Amélineau, *Géogr.*, 41.

ከመ ፡ ኢያስሕቶሙ ፡ ንጉሥ ። ወጸሐፈ ፡ መልእክተ ፡ እንተ ፡ ምልእት ፡ እምኵሉ ፡ ኑዛዜ ፡ ወፈነዋ ፡ ኀቤሆሙ ፡ እንዘ ፡ ያጸንዖሙ ፡ ውስተ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት ። ወይቤሎሙ ፡ ተዓቀቡ ፡ ወኢትትአዘዝዎ ፡ ለውእቱ ፡ ዓላዊ ፡ ጳውሎስ ። ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ስደት ፡ ፳ወ፰ዓመተ ፡ በላዕላይ ፡ ግብጽ ፡ ወበሀገረ[1] ፡ እስክንድርያ ፡ ፬ዓመተ ፡ ወኮነ ፡ ኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ[2] ፡ ፴ወ፪ዓመተ ። ወደረሰ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ድርሳናተ ፡ *ወትምህርታተ ፡ ብዙኃተ[3] ። ወነበሩ ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ይሰመዩ ፡ ቴዎዶሳዊያን ፡ እስከ[4] ፡ መዋዕሊሁ ፡ ለአባ ፡ ያዕቆብ ፡ ወተሰምዩ ፡ ያዕቆባዊያን ። ወሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ዝንቱ ፡ አብ ፡ ሐረቶ ፡ *በሠናይ ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ[5] ፡ በሰላም ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለቴዎዶስዮስ ፡ ዘተወክፈ ፡ ክበዶ ፨
ለሕማም[6] ፡ ወለተሰዶ ፨
በቃለ ፡ ሃይማኖት ፡ ርትዕት[7] ፡ እንዘ ፡ ይሜህር ፡ ውሉዶ ፨
በእንተ ፡ ዘገብረ ፡ ለክርስቶስ ፡ ፈቃዶ ፨
ዓስበ ፡ ሐዋርያት ፡ ሎቱ ፡ ምንተኒ ፡ ኢውኅዶ ፨]

[ሰላም ፡ ለአብርሃም ፡ ወለይስሐቅ ፡ ወልዱ ፨
ወለእስራኤል ፡ ያዕቆብ ፡ እምኔሆሙ ፡ ፩ ፨

1. A ወሀ″ ፡ — 2. Ainsi les 3 mss. au lieu de ጵጵስናሁ ፡ — 3. O ብ″ ፡ ወተግሣጻተ ፡ P ብዙኃተ ፡ — 4. A እስመ (ar. إلى). — 5. O, P ሠናየ ፡ አዕ″ ፡ (O ወአ″) ፡ — 6. P በሕ″ ፡ — 7. O *om.*

fît tomber dans l'erreur; il écrivit une lettre pleine de toute sorte de consolation et la leur envoya en les fortifiant dans la foi droite et en leur disant : « Prenez garde et n'obéissez pas à cet hérétique Pâwlos. » Il resta en exil 28 ans dans la haute Égypte et, dans la ville d'Alexandrie, quatre ans; tous les jours de sa vie[1] furent de 32 ans; ce Père composa de nombreuses homélies et instructions. *Les fidèles* du pays d'Égypte restèrent appelés Théodosiens jusqu'à l'époque du père Ya'qob (*Jacques Baradée*), et *alors* ils furent nommés Jacobites. Quand ce père eut bien terminé sa carrière et eut plu à Dieu, il mourut en paix. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, et que sa bénédiction soit avec nous. Amen!

[Salut à Têwodosyos qui reçut, *supporta* le poids de la souffrance et de l'exil, tandis qu'il instruisait ses enfants avec les paroles de la foi droite. Parce qu'il fit la volonté du Christ, il ne lui fut rien retranché de la récompense des apôtres].

[Salut à Abraham et à Isaac, son fils, et à Israël Jacob, l'un de *ses enfants*. *Conformément à* ce que Dieu leur promit quand ils firent alliance : voici que

1. Ainsi les trois mss., au lieu de « son patriarcat ».

ዘአሰፈዎሙ ፡ አምላክ ፡ አመ ፡ ተከየዱ ፨
ናሁ ፡ ኍላቌ ፡ ዘርአሙ ፡ እምኍልቌ ፡ ከዋክብት ፡ ፈድፈዱ ፨
ወእምኈኖጻ ፡ ባሕር ፡ ዘብዙኅ ፡ ፍቅዱ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ *ካዕበ ፡ ተዝካረ[1] ፡ ባስልዮስ ፡ ወቢፋንስ[2] ፡ በረከቶሙ ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፳ወ፱ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተዝካረ ፡ በዓለ ፡ ልደቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ *ወአምላክነ ፡ ወመድኃኒ
P 139 b ነ[3] ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ለዓ*ለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለልደትከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልዑል ፨
በኢሩካቤ ፡ ወዘርእ ፡ እምነ ፡ ባሕቲታ ፡ ድንግል ፨
በዘይትዓወቅ ፡ ቀዳሚ ፡ ዘልደትከ ፡ አምሳል ፨
አውፅአት ፡ ምድር ፡ ሐመልማለ ፡ ከመ[4] ፡ አዘዝከ ፡ ቃብቍል[5] ።
እንበለ ፡ ዝናም ፡ ይረድ ፡ ወይትከዓው ፡ ጠል ፨]

1. O ስምዓ ፡ — 2. O ወቢፋንትዮስ ፡ — 3. O, P *om.* — 4. O በከመ ፡ — 5. O በቃል ፡

le nombre de leurs descendants est plus grand que le nombre des étoiles, que les grains de sable de la mer dont le nombre est immense].

[En ce jour également mémoire[1] de Bâselyos et Bifanes Bifânṭyos. Que leur bénédiction nous soit accordée dans les siècles des siècles. Amen !]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE 29 DE SANÉ (23 juin).

En ce jour, mémoire de la fête de la Nativité de Notre-Seigneur, Dieu et Sauveur Jésus-Christ, qu'il soit loué dans les siècles des siècles. Amen!

[Salut à ta Nativité, ô Dieu Très-Haut, qui *eus lieu* de la seule Vierge sans union charnelle ni semence. Pour que la figure de ta Nativité, jadis, fût manifeste, la terre produisit la verdure, comme tu lui avais ordonné de *la* faire germer, sans que la pluie fût tombée, ni la rosée déversée].

1. O : « martyre ».

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮኑ ፡ ቅዱሳን ፡ ሰማዕታት ፡ ፯መስተጋድላን ፡ ዘእምደብረ ፡
ቱና[1] ። እለ ፡ እሙንቱ ፡ አባ ፡ ባሲዲ[2] ። ወአባ ፡ ኩቱሎስ[3] ። ወአባ ፡ አርዳማ ። ወአ
ባ ፡ ሙሴ ። ወአባ ፡ ኤሴይ[4] ። ወአባ ፡ ባኒክላስ[5] ። ወካልእ ፡ መነኮስ ፡ ዘስሙ ፡ ኩቱሎ
ስ[3] ፡ *ወአባ ፡ ባሲዲ ፡ ወኩቱሎስ ፡ እሉ[6] ፡ እሙንቱ ፡ ቀሳውስት ። ወአስተርአዮሙ ፡
መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአዘዞሙ ፡ ከመ ፡ ያግህዱ ፡ ስሞ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡
ክርስቶስ ። ወተንሥኡ ፡ ሶቤሃ ፡ ከመ ፡ ይሖሩ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወረከቡ ፡ ሐመረ ፡ እ
ንዘ ፡ ይነብሩ ፡ ውስቴታ ፡ እሉ ፡ ፭[7]መስተጋድላን ። ወተሰነአው ፡ ኵሎሙ ፡ ወበጽ
ሑ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ። ወኮነ ፡ ቀሲስ ፡ አባ ፡ ባሲዲ[8] ፡ ይትናገሮ ፡ ለመኰንን ፡ ገሃደ ፡
ዘእንበለ ፡ ፍርሀት ። ወተስእለ ፡ እምኔሁ ፡ መኰንን ፡ በእንተ ፡ ሀገሩ ፡ ወአጠየቆ ፡ ከ
መ ፡ ውእቱ ፡ እምሀገረ ፡ ቱና[1] ፡ ውእቱ ፡ ወአብያጺሁ ፡ ወአዘዘ ፡ ይሞቅሕዎሙ ። ወእ
ምድኅረዝ ፡ አውፅአሙ ፡ እምቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወ*ኰነኖ*ሙ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወአዘዘ ፡ A f 277 b O 23 b
ወሰቀሉ[9] ፡ ውስተ ፡ ክሳዶሙ ፡ አእባነ ፡ ወሞቅሕዎሙ ፡ ዳግመ ። ወአስተርአዮሙ ፡ እግ
ዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ውስተ[10] ፡ ቤተ ፡ ሞቅሕ ፡ ወአጽንዖሙ ፡ ወአስተዓገሦሙ ፡ ወተከየዶ
ሙ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ።

1. O ቆና P ቆ″ ፡ (ar. قونة). — 2. O አብሳዲ; P ብስዲ ፡ — 3. O, P ኮቶ″ ፡ — 4. O, P እ″ — 5. O ሚከላስ; P ኒኮላስ (ar. باركلاس). — 6. A *om.* O ወአ″ ፡ ባስዲስ ፡ እ″ ፡ P ወአ″ ፡ ብስዲስ ፡ ወኮ″ (ar. فأما انبا بايسيدى فكان قسا وكرتلس فظهر لهما mal compris par le traducteur). — 7. O, P ፯ (ar. خمسة). — 8. O አብሳዲ ፡ P ብስዲ ፡ — 9. O ይስቅልዎሙ; P ይስቅሉ ፡ — 10. O. P በው″ ፡

En ce jour également, ce sont les saints martyrs, les 7 ascètes du monastère de Tunâ[1]. Ce sont : abbâ Bâsîdi[2], abbâ Kutulos[3], abbâ Ardâmâ, abbâ Musê, abbâ Èsèy, abbâ Bâniklâs[4] et un autre moine du nom de Kutulos. Abbâ Bâsîdi et Kutulos étaient prêtres[5]. L'ange de Dieu leur apparut et leur donna cet ordre : « Proclamez ouvertement le nom de Notre-Seigneur Jésus-Christ ». Ils se levèrent à l'instant pour aller près du gouverneur, et rencontrèrent un bateau où étaient installés ces cinq ascètes[6]; ils s'entendirent tous et arrivèrent près du gouverneur; et le prêtre abbâ Bâsîdi parlait franchement au gouverneur, sans crainte. Le gouverneur l'interrogea sur sa ville et il lui fit savoir qu'il était de la ville de Tûnâ, lui et ses compagnons. Il les fit emprisonner, puis les fit sortir de la prison et leur infligea une rude torture. Il ordonna de suspendre des pierres à leur cou, et on les emprisonna de nouveau. Notre-Seigneur Jésus-Christ leur apparut dans la prison et les affermit, les exhorta à l'endurance et leur promit le royaume des cieux.

1. O, Qonâ; cf. Amélineau, *Géogr. de l'Ég.* p. 525. — 2. O : Absâdi; P : Besâdî. — 3. O, P : Kotolos. — 4. O : Mikalâs; P : Nikulâs. Pour ces noms qui figurent sous une forme différente dans le récit comme dans les « salam » de chaque ms., voir l'index qui terminera le synaxaire. — 5. L'ar. dit que Bâsîdi seulement était prêtre, cf. plus bas. — 6. Savoir : Ardâmâ, Musê, Esêy, Bâniklâs et le moine Kutulos. O et P ont « sept ascètes », ce qui n'est pas correct.

ወእምድኅረዝ ፡ ፈነዎሙ ፡ መኰንን[1] ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ ፡ ወኰነንዎሙ[2] ፡ በህየ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ። ወእምዝ ፡ ወደይዎሙ ፡ ውስተ[3] ፡ ቴገናት ፡ እንተ ፡ ምሉአት ፡ ተየ ፡ ወዝፍት ፡ ወአንደዱ ፡ መትሕቴሆሙ ፡ እስከ ፡ አመ[4] ፡ ተለዓለ ፡ ላህቡ[5] ፡ ፳በእመት ። ወእምድኅረዝ ፡ አውፅእዎሙ ፡ እምቴገናት ፡ ወወገርዎሙ[6] ፡ ወአስተርአዮሙ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘሎቱ ፡ ስብሐት ፡ ወአንሥኦሙ ፡ ጥዑያነ ፡ ዘእንበለ ፡ ሙስና ፡ ወአጽንዖሙ ፡ ወአስተዓገሦሙ[7] ። ወእምዝ ፡ በጽሑ ፡ ኀበ ፡ መኰንን ፡ ወተአመኑ ፡ ቅድሜሁ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። *ወተአምኑ[8] ፡ በእንቲአሆሙ ፡ ፻ወ፴ሰብእ ፡ ወኮኑ ፡ ሰማዕታተ ። ወእምዝ[9] ፡ ኰነኖሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወአብጽሐ ፡ ሎሙ ፡ አብሎንሃ ፡ ጣዖተ ፡ እንዘ ፡ ይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበር ፡ ወአዘዞሙ ፡ ከመ ፡ ይስግዱ ፡ ሎቱ ፡ ወረገጽዎ ፡ በእገሪሆሙ ፡ ወወድቀ ፡ እመልዕልተ ፡ መንበር ፡ ተሰብረ[10] ፡ በበስባር ፡ ወአዘዘ ፡ መኰንን ፡ ወመተሩ[11] ፡ እገሪሆሙ ። ወለቀሲስ[12] ፡ አባ ፡ ባሲዲ[13] ፡ መተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ወከማሁ ፡ *እሉ ፡ ፭ከዕበ[14] ፡ እምድኅሬሁ ። ወለቅዱስሰ ፡ ኩቱሎስ[15] ፡ ወአውዓይዎ ፡ በእሳት ፡ ወነሥኡ ፡ ኵሎሙ ፡ አክሊለ ፡ ሕይወት[16] ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ፨

1. O *om.* P ንጉሥ (ar. الوالى). — 2. O, P — ኖሙ (ar. فعذبوا بهم). — 3. O *add.* ፬ P *add.* ፱ : — 4. O, P *om.* — 5. O ነበልባለ, P *om.* — 6. O, P *add.* ውስተ ፡ እቶን ፡ እሳት ፡ — 7. O, P ወአስተጋብኦሙ ፡ — 8. O, P ወፈወሶሙ ፡ ወአምኑ ፡ — 9. O, P ወእምድኅረዝ ፡ — 10. O, P ወተ″ ፡ — 11. O ይምትሩ ፡ P ከመ ፡ ይምትሩ ፡ — 12. A ወለቅዱስስ ፡ ቀ″ (ar. القس). — 13. O, P አብሳዲ ፡ — 14. O, P እሉኒ ፡ ካ″ ፡ — 15. P ኮቶ″; O *om.* — 16. O, P ስምዕ ፡

Après cela, le gouverneur les envoya à la ville d'Alexandrie et, là, leur fit subir de grands tourments. Ensuite il les jeta dans des poêles remplies de soufre et de poix et fit du feu par-dessous eux jusqu'à ce que la flamme s'éleva à une hauteur de 20 coudées. Ensuite on les fit sortir des poêles et on les jeta[1]; Notre-Seigneur Jésus-Christ — à qui louange est due! — leur apparut et les releva sains et saufs, sans mal, et les affermit et les exhorta à l'endurance. Puis ils vinrent vers le gouverneur et confessèrent devant lui Notre-Seigneur Jésus-Christ, et à cause d'eux, 130 personnes crurent et furent martyrisées. Ensuite il infligea aux saints de grands tourments et leur fit apporter une idole d'Apollon, placée sur un trône, et il leur ordonna de se prosterner devant elle; mais ils la frappèrent des pieds, elle tomba du trône et se brisa en plusieurs morceaux. Le gouverneur commanda de leur couper les pieds; pour le prêtre abbâ Bâsîdi, on lui trancha la tête au glaive et il reçut la couronne du martyre dans le royaume des cieux. Et ainsi les 5 aussi, après lui; quant à saint Kutulos, on le fit brûler au feu; ils reçurent tous la couronne de la vie éternelle dans le royaume des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière. Amen!

1. O, P *add.* : « dans une fournaise ardente ».

[ሰላም ፡ ለክሙ ፡ ፻ወ፵ቅዱሳን ፨
ማኅበሩ[1] ፡ ሰማዕታት ፡ ፯ቱ ፡ ኅሩምያን ፨
ዘአስተዳለዉ[2] ፡ ለክሙ ፡ ቅድመ ፡ መኰ*ንን ፡ P 140 a
ኢያፍርሃክሙ[3] ፡ እንዘ ፡ ትኔጽሩ ፡ በዓይን ፡
በሊሐ ፡ መጥበሕት ፡ ወፍሉሐ ፡ ጤገን ፨]

[ሰላም ፡ ባሰዲ[4] ፡ ወኮስላስ[5] ፡ ወአርዳማ[6] ፡ ፫ ፨
*ሙሴ ፡ ወዕሤ ፡ ወለልከኖስ[7] ፡ እኀው ፡ እሙንቱ ፨
ወኮትላስ[5] ፡ ካልእ ፡ ተውሳከ ፡ እልክቱ ፨
በእደ ፡ ስኩራን ፡ ተሐራምያን ፡ ፯ቱ ፨
በእንተ ፡ ክርስቶስ ፡ ጽዑራን[8] ፡ ሞቱ ፨]

ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮኑ ፡ ቅዱሳን ፡ ሰማዕታት ፡ አባ ፡ ሆር ፡ ወአባ ፡ ብሶይ ። ወደይደራ[9] ፡ እሞሙ ። ወአባ ፡ ሆርሰ ፡ ኮነ ፡ ሐራ ፡ እምሰራዊተ ፡ አንጾኪያ ። *ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ሀገረ ፡ እስክንድርያ[10] ፡ ወተአምነ[11] ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወአዘዘ ፡ መኰንን ፡ ወመተሩ ፡ እዴሁ ፡ ዘየማን ፡ ወአሰርዎ ፡ በሐብል ፡ ወሰሐብዎ ፡ በብዕራ[12] ፡ ውስተ ፡ ኵላ ፡ ሀገር ። ወእምድኅረዝ ፡ አርሰኑ ፡ ሐጺናተ ፡ ስፉሐተ ፡ በእሳት ፡ ወአንበርዎሙ ፡ ዲበ ፡ ሥጋሁ ፡ ወመተሩ ፡ እዴሁ ፡ ዘፀጋም ። ወአፍልሐ ፡ ዓረረ ፡ ወከዐው ፡ ውስተ ፡ አ

1. P — በረ ፡ — 2. P — ለወ ፡ — 3. O — ሁክሙ ፡ — 4. O አብሳዲ ፡ — 5. O ወኮቶሎስ ፡ — 6. O ወአርድእት ፡ — 7. O ዕሤ ፡ ወቢላክኖስ ፡ (vers. seq. P ተወሰከ) ፡ — 8. O ፅቡራ″ ፡ — 9. O ወይድራ ፡ — 10. O, P *om.* — 11. O, P — መነ ፡ — 12. O, P — ራይ ፡

[Salut à vous, 140 saints, compagnons des 7 martyrs, abstinents pénitents. Le glaive aigu et la poêle bouillante qu'on vous avait préparés devant le juge ne vous ont pas effrayés, bien que vous les vissiez de vos yeux].

[Salut, Bâsadi, Koslâs et Ardâmâ les trois; Musê, Esê et Bilâkânos, leurs frères, et l'autre Kotolâs qui s'ajouta à eux. Les sept abstinents, torturés, moururent pour Jésus-Christ, par les mains des ivrognes].

En ce jour également, ce sont les saints martyrs abbâ Hor, abbâ Besoy et Daydarâ[1], leur mère. Abbâ Hor était soldat dans les troupes d'Antioche, il vint à Alexandrie et il confessa Notre-Seigneur Jésus-Christ. Sur l'ordre du gouverneur on lui coupa la main droite, on le lia avec une corde et on le traîna avec un bœuf dans toute la ville. Ensuite on fit chauffer au feu de larges plaques de fer qu'on déposa sur son corps; puis on coupa sa

1. O : Yedrâ (Θεοδώρα?): cf. le « salâm ».

ፋሁ ። ወእምድኅረዝ ፡ ገደፍዎ ፡ ውስተ ፡ ዓዘቅት ፡ እንተ ፡ ምልእት ፡ አፍዖት ፡ ወአክ ይስት ፡ ወኢቀርብዎ[1] ፡ ግሙራ ። ወእምዝ ፡ ዘበጥዎ ፡ በአብትርት ፡ ወኮነ ፡ ይጸርኅ ፡ እ ንዘ ፡ ይብል ፡ ኦኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ርድአኒ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ኵነኔ ። ወኮነ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ *ይረድኦ ፡ ወያጸንዖ ፡ ወአንሥኦ[2] ፡ ጥዑየ ፡ ዘእንበለ ፡ ሙስና ፡ በከመ ፡ ኮነ ፡ ቀዳሚ ።

ወእምዝ ፡ መጽአት ፡ ኀቤሁ ፡ እሙ ፡ ወናዘዘቶ ፡ ወተፈሥሐት ፡ በተጋድሎቱ ። ወ ነገርዎ ፡ ለመኰንን ፡ በእንቲአሃ ፡ ወአብጽሐ ፡ መኰንን ፡ *ለእሙ ፡ ለቅዱስ[3] ፡ ወይቤላ ፡ ሡዒ ፡ ለጣዖታት ፡ ወተምዓ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወአፍርሀ ፡ ወኢፈርሀት ፡ እምቍጥዓሁ ፡ ወኢ
A 278 a ተአዘዘት ፡ ሎቱ ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ያርስኑ ፡ አብትርተ[4] ፡ ሐጺን ፡ በእሳት ፡ ወይደ*ይዎ ሙ[5] ፡ ውስተ ፡ ገበዋቲሃ ፡ ወሶበ ፡ ገብሩ ፡ ባቲ ፡ ዘንተ ፡ ተፈሥሐ ፡ ወዘመረት ፡ ለእግ ዚአብሔር ፡ ወቀደሰቶ ፡ ወሰብሐቶ ፡ ዘረሰያ ፡ ድልወ[6] ፡ ከመ ፡ ትሕምም ፡ በእንተ ፡ ስ ሙ ፡ ቅዱስ ። ወእምድኅረዝ ፡ መጠወት ፡ ነፍሳ ፡ እንዘ ፡ ሀለወት ፡ ውስተ ፡ ኵነኔ ፡ ወነ ሥአት ፡ አክሊለ ፡ ሕይወት[7] ።

ወለቅዱስሰ ፡ አባ ፡ ሆር ፡ አብሰልዎ ፡ ውስተ ፡ ቴገን ፡ ምስለ ፡ ቅብዕ ፡ ወቅጥራን ። ወኮነ ፡ ውስተ ፡ ውእቱ ፡ ቴገን ፡ ይሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ ሕማም ። ወአ ይድዕዎ ፡ ለመኰንን ፡ ዘንተ ፡ ወአንከረ ፡ ፈድፋደ ፡ ወደንገፀ ፡ ወተምዓ ፡ ወተንሥአ ፡

1. O ወአቅረ″ ፡ P ወኢይቀር″ ፡ — 2. P ያጸ″ ፡ ወይረድኦ ፡ ወያንሥኦ ፡ O ያጸ″ ፡ — 3. O, P ለእሙ ፡ ቅ″ ፡ — 4. O, P — ረ ፡ — 5. P ወረሰዮሙ ፡ O ወአርሰዎሙ ፡ — 6. O ድሉተ ፡ — 7. O, P ስምዕ ፡

main gauche; on fit fondre du plomb qu'on versa dans sa bouche. Après quoi, on le jeta dans une citerne remplie de vipères et de serpents, mais ils ne s'en approchèrent point du tout. Ensuite on le battit avec des verges et il criait en disant : « O Jésus-Christ, aide-moi dans toute cette torture! » Et Notre-Seigneur *Jésus*-Christ le secourait, l'affermissait, et il le releva sain et sauf, sans mal, comme il était auparavant.

Puis vint vers lui sa mère qui le consola et fut heureuse de sa lutte. On parla au gouverneur à son sujet; et le gouverneur fit venir la mère du saint et lui dit : « Sacrifie aux idoles! » Il s'impatienta contre elle et chercha à l'effrayer; mais elle n'eut pas peur de son indignation et elle ne lui obéit point. Il ordonna de faire chauffer au feu des tiges de fer et de les placer sur ses flancs. Quand on le lui eut fait, elle se réjouit et chanta en *l'honneur* de Dieu, célébra sa sainteté et ses louanges, lui qui l'avait rendue digne de souffrir pour son saint nom. Ensuite elle rendit l'âme, tandis qu'elle était dans les tourments, et elle reçut la couronne de la vie *éternelle*.

Quant à saint abbâ Hor, on le fit cuire dans une poêle avec de l'huile et de la poix liquide, et, dans cette poêle, il glorifiait Dieu, sans souffrance. On fit savoir cela au gouverneur qui s'émerveilla grandement et

ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ቴገን ፡ እንዘ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ኲናት ፡ ወረገዞ ፡ ባቲ ፡ ለቅዱስ ፡ ውስተ ፡ እንግድዓሁ ፡ ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ወከማሁ ፡ *ለእኁሁ ፡ አባ ፡ ብሶይ[1] ፡ ኰነንዎ ፡ ኵነኔ ፡ ዓቢየ ፡ ወመተሩ ፡ ርእሶ ፡ በሰይፍ ፡ ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቶሙ ፡ አሜን ።

[[2]ሰላም ፡ ለከ ፡ ብሶይ ፡ ሐራ ።
ዘአሰሩከ ፡ በሐብል ፡ ወሰሐቡከ[3] ፡ በብዕራ ።
አቀርብ ፡ ለከ ፡ መሥዋዕተ ፡ ስብሐት ፡ *ከመ ፡ ጽርስፎራ ። O 24 a
ለእኁከ ፡ ሖር ፡ ወለእምከ ፡ ይድራ ።
በእንተ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘጾሩ ፡ ብዙኃ ፡ መከራ ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ *ቴዎድሮስ ፡ ንጉሥ[4] ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ፨ ወዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ እምንእሱ[5] ፡ ተሐፅነ ፡ በጥበብ ፡ ወተግሣጽ ፡ ወተምህረ ፡ ኵሎ ፡ መጻሕፍተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፨ ወእምዝ ፡ ተፅዒኖ ፡ ፈረስ ፡ ወነዲፈ ፡ ቀስት ፡ እስመ ፡ ኮነ ፡ ብእሴ ፡ ኃያለ ፡ ወእምንእሱ ፡ ኮነ ፡ እሱረ ፡ በፍቅረ ፡ እግዚ

1. O ለእ″ ፡ ብ″ ፡ እኁሁ (P *om.* ወከማሁ — ሰማያት). — 2. Ce « salâm » ne se lit que dans O. — 3. Ms. — በከ ፡ — 4. O ን″ ፡ ቴ″ ፡ — 5. O እምአመ ፡ ን″ ፡

fut épouvanté; puis il entra en colère et vint vers la poêle, une lance à la main, et il en perça le saint dans la poitrine, et *celui-ci* remit son âme entre les mains de Dieu et reçut la couronne du martyre, dans le royaume des cieux. Son frère abbâ Besoy fut également soumis à de rudes tourments; on lui trancha la tête au glaive, et il reçut la couronne du martyre dans les royaumes des cieux. Que Dieu nous fasse miséricorde, par leur prière. Amen!

[Salut à toi, Besoy, soldat, qu'on lia avec une corde et fit traîner par un bœuf; je t'offre un sacrifice de louange, comme une oblation, *et aussi* à ton frère Hor et à ta mère Yedrâ[1], qui, pour le Christ, supportèrent de grandes tribulations].

[En ce jour aussi mourut Théodore, roi, fils de David, roi d'Éthiopie[2]. Ce saint, dès son enfance, fut élevé dans la sagesse et la bonne éducation: il apprit tous les Livres de l'Église, *et* ensuite *apprit* à monter à cheval, et à tirer de l'arc; car c'était un homme vigoureux. Depuis son bas âge, il

1. Pour Dayderâ, v. p. 693, n. 1. — 2. Il régna de 1411 à 1414.

አብሔር ፡ ወይዘሩ ፡ ንዋዮ ፡ *ላዕለ ፡ ነዳያን ፡ ወምስኪናን[1] ፡ ወይሔውጽ[2] ፡ አብያተ ፡
P 141 a ክርስቲያናት ፡ ወይትጋደል ፡ በጾም ፡ ወበጸሎት ፡ ወ*ኢያውሰበ ፡ ዘእንበለ ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ ወኢገብረ ፡ ዓመፃ ፡ ወግፍዓ ፡ ላዕለ ፡ ፳ሂ ። ወሶበ ፡ ኀለየ ፡ ይሑር ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ተማከሮ ፡ ለአባ ፡ ማርቆስ ፡ ወውእቱሂ ፡ ይቤሎ ፡ ኢኮነ ፡ መክፈልተከ ፡ እስመ ፡ አእመረ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወእምዝ ፡ *አዕረፈ ። ወእንዘ ፡ ይወስዱ[3] ፡ በድኖ ፡ በዘመነ ፡ ክረምት ፡ ተከፍለ ፡ ማየ ፡ ፈለግ ፡ ምሉዕ[4] ፡ ለፌ ፡ ወለፌ ፡ ወነበ ፡ ቀበርዎሂ ፡ ነቅዓ ፡ ማየ ፡ ሕይወት ፡ ወሀሎ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ሰላም ፡ ለከ ፡ ለብሔረ ፡ አግዓዚ ፡ ንጉሣ ።
ቴዎድሮስ ፡ ወልደ ፡ አንበሳ ።
ተዝካረ ፡ በዐልከ ፡ ዮም ፡ በጥብሐ ፡ አባግዕ ፡ ወእንስሳ ።
አኮ ፡ ዘገብረት ፡ ባሕቲታ ፡ እምከ ፡ ጽዮን ፡ ሞገሳ ።
ደመናትኒ ፡ አንጠብጠቡ ፡ ዓሣ ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ[5] ፡ ማርቆስ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሜ ። ወዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ነግሠ ፡ በድንግልናሁ ፡ ፭ዓመተ ፡ ወዓቀበ ፡ ሕዝበ ፡ በፍትሕ[6] ፡ ወበርትዕ ። ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ አገበርዎ[7] ፡ ከመ ፡ ያውስብ ፡ ብእሲተ ፡ ቦአ ፡ በሌሊት ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲ

1. O ለነዳ″ ፡ ወለም″ ፡ — 2. O — ጸሙ ፡ ለ — ፡ — 3. O ሶበ ፡ አዕ″ ፡ ከመ ፡ ይውሰዱ ፡ — 4. O *om.* — 5. O *add.* ቅዱስ ፡ — 6. O በፍትር ፡ — 7. O *add.* ሕዝቡ ፡

était attaché à l'amour de Dieu et dispersait ses biens pour les indigents et les pauvres; il visitait les églises, et s'exerçait dans le jeûne et la prière. Il n'épousa qu'une femme, il ne commit pas d'injustice ou de violence envers qui que ce fût. Quand il pensa à aller à Jérusalem, il consulta abbâ Marqos qui lui dit : « Ce n'est pas ton partage »; car il en avait eu connaissance par l'Esprit-Saint. Ensuite *Théodore* mourut. Tandis qu'on emportait son corps, à l'époque de l'hiver, l'eau du fleuve coulant à pleines rives se partagea de côté et d'autre; de plus, là où on l'enterra jaillit une eau salutaire (*thermale*) qui existe jusqu'à maintenant. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles. Amen!]

[Salut à toi, roi du pays d'Éthiopie, Tèwodros, fils du lion *de Juda*. Non seulement ta mère, Sion Mogasâ, a célébré le banquet commémoratif de ta fête aujourd'hui avec immolation de moutons et de gros bétail, mais les nuages aussi ont laissé dégoutter des poissons].

[En ce jour également, mourut Marc, roi de Rome. Ce saint régna, durant sa virginité, cinq années, et garda son peuple avec justice et droiture. Puis, quand on l'eut forcé à prendre femme, il entra, la nuit, dans

ያን ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ ሥዕላ ፡ ለእግዝእትነ ፡ *ቅድስት ፡ ድንግል ፡ በ፪[1] ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፨ ወይቤላ ፡ ኦእግዝእትየ ፡ ምርሕኒ ፡ ኀበ[1] ፡ አሐውር ፡ ፍኖተ ፡ ወትቤሎ ፡ ሑር ፡ በሰላም ፡ እግዚአብሔር ፡ የሀሉ ፡ ምስሌከ ፨ ወእምዝ ፡ ሖረ[2] ፡ ዘእንበለ ፡ ሐመር ፡ አዳያ ፡ ባሕረ ፡ ኢያሪኮ ፡ ወበጽሐ[3] ፡ ደብረ ፡ ቶርማቅ[4] ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ይቡስ ፡ ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይትጋደል ፡ *ምስለ ፡ አራዊት[1] ፡ ፷ዓመተ ፡ ወሶበ ፡ አዕረፈ ፡ ቀበርዎ ፡ መላእክት ፡ በስብሐት ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ።

[ሰላም ፡ ለማርቆስ ፡ ጊዜ ፡ ተሠልጠ ፡ ዘመኑ ፨
እንዘ ፡ ሰራፍዮን ፡ ሀሎ ፡ በደብረ ፡ ቶርማቅ ፡ መከኑ ፨
ወንጌለ[5] ፡ ቅዱሰ ፡ እንተ[6] ፡ ማቴዎስ ፡ ይዜኑ ፨
ሶበ ፡ ይብል ፡ ቁሙ ፡ ወአጽምዑ ፡ ለመልአከ ፡ ሰማይ ፡ ልሳኑ ፨
መጠነ ፡ ፳እመት[7] ፡ ተለዓለ ፡ በድኑ ፨]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ኮነ ፡ ፍልሰተ ፡ ሥጋሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ዓምደ ፡ ሚካኤል ፡ ቀዳሚ ፡ በዘመነ ፡ ንጉሥ ፡ እስክንድር ፡ ውስተ ፡ መቃብረ ፡ አበዊሁ ። ወዳግም[8] ፡ በዘ

1. O *om.* — 2. P *om.* — 3. O *add.* ኀበ ፡ — 4. O ቶርማንቅ ፡ — 5. P — ል ፡ — 6. O እንዘ ፡ — 7. O ዓመት ፡ — 8. O — መ ፡

l'église et se tint devant l'image de Notre-Dame, la sainte Vierge dans les deux (*esprit et corps*), Marie, mère de Dieu, et lui dit : « O ma Souveraine, conduis-moi dans la voie que j'ai à suivre! » Elle lui dit : « Va en paix! Dieu soit avec toi! » Puis il alla, traversant sans bateau la mer (*le fleuve*) de Jéricho et arriva au couvent de Tormâq[1], dans un lieu aride; il passa dans la vie d'ascète, en compagnie des bêtes, soixante années. A sa mort, les anges l'ensevelirent avec gloire. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles!]

[Salut à Marc! lorsque son temps fut terminé, alors que Sérapion (?) était à Dabra Tormâq, annonçant le saint évangile de Matthieu, quand la langue de l'ange du ciel dit : « Debout, écoutez », son corps s'éleva de 20 coudées].

[En ce jour également, eut lieu la translation du corps de saint 'Amda Mikâ'êl, une première fois au temps du roi Eskender dans le tombeau de ses pères, et une seconde fois au temps du roi Lebna-Dengkel, quarante ans après

1. O : « Tormânq », mais dans le « salâm » : Tormâq; ailleurs cf. De Slane, Catal. des mss. Arabes, 69 etc.) طُرْمَا.

መነ ፡ ንጉሥ ፡ ልብነ[1] ፡ ድንግል ፡ እምአመ ፡ ሞተ ፡ *፴ዓመት ፡ አዘዘ[2] ፡ ያፍልስዎ ፡ አትሮንሰ ፡ እግዝእትነ[3] ፡ ማርያም ፡ ኀበ ፡ ተቀብሩ ፡ አበዊሁ ፡ ነገሥት ፡ ወተዝካሩሂ ፡ ዓቀመ ፡ ሎቱ ፨ እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ።

አመ ፡ ፴ለሰኔ ፡ ምንባብ ።

በዛቲ ፡ ዕለት ፡ ተወልደ ፡ ቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ። ዝንቱ ፡ ዘኢተወልደ ፡ እምአንስት ፡ ዘየዓቢ ፡ እምኔሁ ። ወውእቱ ፡ ዘሰብሐ ፡ ለእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ወሰገደ ፡ ሎቱ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ በውስተ ፡ ከርሠ ፡ እሙ ። ወደለዎ ፡ ከመ ፡ ያንብር ፡ እዴሁ ፡ ዲበ ፡ ርእሱ ፡ ለወልደ ፡ እግዚአብሔር ። ይቤ ፡ ወንጌል ፡ ቅዱስ ፡ ሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ መዋዕለ ፡ ጽንሰታ ፡ ለኤልሳቤጥ ፡ ከመ ፡ ትለድ ፡ ወልደ ፡ ወወለደት ፡ ወሰምዑ ፡ *አግዋ
P 150 b ሪሃ ፡ ወአዝማዲሃ[4] ፡ ከመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብዝሐ ፡ ምሕረቶ ፡ ላቲ ፡ ወተፈሥሑ ፡ ምስሌሃ ። ወሶበ ፡ ኮነ ፡ አመ ፡ ሰሙን ፡ መጽኡ ፡ ከመ ፡ ይ*ግዝርዎ ፡ ለሕፃን ፡ ወሰመይዎ ፡ በስመ ፡ አቡሁ[5] ። ወትቤ ፡ እሙ ፡ አልቦ ፡ አላ ፡ ስምይዎ ፡ ዮሐንስ ። ወይቤልዋ ፡

1. P ኀብለ ፡ — 2. O በ፴ ፡ እንዘ ፡ — 3. O እምእ ፡ — 4. P አዝ ፡ ወአግ (O *om.* ወአዝ). — 5. O, P *add.* ዘካርያስ ፡

sa mort; il commanda de le transporter à Atronsa Mâryâm où ont été enterrés les rois ses pères et il établit aussi son banquet anniversaire. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles. Amen!]

Au nom du Père et du Fils et de l'Esprit-Saint, un seul Dieu.

LE **30** DE SANÈ (**24 juin**).

En ce jour fut mis au monde saint Jean-Baptiste; c'est lui *qui est tel que* personne né de la femme n'est plus grand que lui. C'est lui aussi qui glorifia Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, et l'adora tandis qu'il était dans le sein de sa mère; il fut jugé digne d'imposer sa main sur la tête du fils de Dieu. Le saint évangile dit : « Quand furent terminés les jours de la grossesse d'Élisabeth pour l'accouchement, elle mit au monde un fils; ses voisins et ses parents apprirent que Dieu avait multiplié sa miséricorde à son égard et ils se réjouirent avec elle. Quand fut arrivé le huitième jour, ils vinrent pour circoncire l'enfant et le nommèrent du nom de son père, *Zacharie*. Et sa mère dit : « Non, mais nommez-le Jean. » Et ils lui dirent : « Il n'y a personne de ta famille qui porte ce nom. » Et ils firent signe à son père et lui dirent : « Comment veux-tu le

አልቦ ፡ መኑሂ ፡ እምአዝማድኪ ፡ ይሰመይ ፡ በዝንቱ ፡ ስም ። ወአመሩ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡
ወይቤልዎ ፡ ምንተ ፡ ትፈቅድ ፡ ከመ ፡ ትስምዮ ፡ ወጸሐፈ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ *ስሙ ፡ ዮ
ሐንስ[1] ፡ ወተከሥተ ፡ አፉሁ ፡ ለአቡሁ ፡ ወተፈትሐ ፡ ልሳኑ ፡ እምብህመት ፡ ወሰብሐ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ወተነበየ ፡ በእንተ ፡ ወልዱ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ይሰመይ ፡ *ነቢዩ ፡ ለ
ልዑል[2] ፡ ወየሐውር ፡ ቅድመ ፡ ገጹ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይጺሕ ፡ ፍኖቶ ። ወሶ
በ ፡ ተፈጸመ[3] ፡ ፪ዓመት ፡ መጽኡ[4] ፡ ሰብአ ፡ ሰገል ፡ ወቀተሎሙ ፡ ሄሮድስ ፡ ለሕፃ
ናት ። ወአስተዋደይዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ኀበ ፡ ሄሮድስ ፡ ወኀሠሥዎ ፡ ሐራሁ ፡ ከ
መ ፡ ይቅትልዎ ። ወነሥአ ፡ አቡሁ ፡ ዘካርያስ ፡ ወጾሮ ፡ ዲበ ፡ መታክፍቲሁ ፡ ወሰአሎ
ሙ ፡ ለሐራሁ ፡ ከመ ፡ ይምጽኡ ፡ ምስሌሁ ፡ ኀበ[5] ፡ መካን ፡ ዘያነብሮ ፡ ውስቴቱ ። ወ
እምዝ ፡ ይነሥእዎ ፡ እሙንቱ ፡ ወመጽኡ ፡ ምስሌሁ ፡ እሙንቱ ፡ ሐራ ፡ እስከ ፡ *ቦኡ ፡ O 24 b
ውስተ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ወአንበሮ ፡ ዲበ ፡ ክንፈ ፡ ምስዋዕ ፡ ወይቤሎሙ[6] ፡ እምዝየ ፡
ተመጠውክዎ[7] ። ወመሰጦ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወወሰዶ ፡ ኀበ[5] ፡ ገዳም ፡ እንተ ፡
ስማ ፡ ገዳመ[8] ፡ ዚጳጣ ። ወሶበ ፡ ኢረከብዎ[9] ፡ ተምዑ ፡ ፈድፋደ ፡ እፎ ፡ በእንተ ፡ ምንት ፡
ዘኀጥእዎ[10] ፡ ወቀተልዎ ፡ ለዘካርያስ ፡ አቡሁ ። ወቅዱስሰ ፡ ዮሐንስ ፡ መጥ*ምቅ ፡ ነበረ ፡ A 278 b
ውስተ ፡ ገዳም ፡ እስከ ፡ አዘዞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ይምጻእ ፡ ኀበ ፡ ገዳመ ፡ ዮርዳኖ

1. O, P ዮ″ ፡ ስ″ ፡ — 2. O ነቢይ ፡ ል″ ፡ P ነቢየ ፡ ል″ ፡ — 3. O, P *add.* ሎቱ ፡ — 4. O ወኃለፈት ፡ ምጽአተ; P ኀብረ ፡ ምጽአት ፡ A *add.* ሰብኡ ፡ — 5. O, P ውስተ ፡ mox A ዘይነብሩ. — 6. A ወይቤልዎሙ ፡ — 7. Conj. (ar. من هاهنا تسلمته) A — ከምዎ; O, P ተመጠውዎ ፡ — 8. O, P *om.* — 9. O, P *add.* ሐራ ፡ — 10. O, P በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ሕፃን (P *om.* ሕ″). ወእሙ ፡ ዘኀጥእዎሙ (ar. ثمّ كيف فاتـ).

nommer? » Et il écrivit ces paroles : « Jean est son nom. » Et la bouche du père s'ouvrit, sa langue se délia de son mutisme et il glorifia Dieu; il prophétisa au sujet de son fils qu'il serait appelé le prophète du Très-Haut, qu'il marcherait devant la face de Dieu pour aplanir sa voie. L'achèvement de sa deuxième année coïncida avec la venue des mages et le massacre que fit Hérode des enfants; on lui dénonça ce prophète *saint Jean*, et ses soldats le recherchèrent pour le tuer. Son père Zacharie le prit, l'emporta sur ses épaules et pria les soldats de venir avec lui au lieu où il allait le placer[1]; ils le prendraient ensuite. Les soldats vinrent avec lui jusqu'à ce qu'ils entrassent dans le sanctuaire, et il le déposa sur le coin de l'autel et il leur dit : « C'est de ce lieu que je l'ai reçu[2]! » L'ange de Dieu l'enleva et le conduisit au désert nommé Zipâtâ. *Les soldats*, ne le trouvant pas, entrèrent dans une grande colère, *songeant* comment ils ne l'avaient pas trouvé, et tuèrent Zacharie son père. Saint Jean-Baptiste demeura au désert jusqu'à ce que Dieu lui eut ordonné de venir au désert du Jourdain et de prêcher *annonçant*[3] Notre-Seigneur *Jésus*-Christ, et de le manifester au peuple d'Israël, comme avait prophétisé à son sujet le

1. A : « où ils demeuraient », contre l'ar. qui dit : « au lieu où il allait le déposer » (مكان يحطه فيه). — 2. O et P : « Prenez-le de ce lieu! » — 3. O, P ajout. « le baptême de ».

ስ ፡ ወይስብክ ፡ በእግዚእነ[1] ፡ ክርስቶስ ፡ ወይክሥቶ ፡ ለሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ በከመ ፡ ተነበየ ፡ ላዕሌሁ ፡ ምልክያስ ፡ ነቢይ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ መልአክ ፡ ሰባኪ ፡ በቅድመ ፡ መድኅን ። እስመ ፡ ውእቱ ፡ በአማን ፡ አምሳለ ፡ መላእክት ፡ እስመ ፡ መልአ ፡ *እመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ[2] ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ከርሠ ፡ እሙ ፡ ወኅደረ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወኢጥዕመ ፡ ኅብስተ ፡ ወኢሰትየ ፡ ወይነ ፡ ግሙራ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ ። በከመ ፡ *ኮነ ፡ ስምዓ ፡ በእንቲአሁ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት[3] ። ወኢያእመረ ፡ ብእሲተ ፡ ወኢገብረ ፡ ኃጢአተ ፡ ኢዓቢየ ፡ ወኢንኡሰ ፡ ወሰበከ ፡ በእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወርእየ ፡ መንፈሰ ፡ ቅዱሰ ፡ እንዘ ፡ ይወርድ ፡ ዲቤሁ ፡ እምሰማይ ። ወነሥአ ፡ አክሊለ ፡ ስምዕ ፡ ዘበአማን[4] ፡ ዘኢይማስን ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ። ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ አልቦ ፡ ዘየዓቢ[5] ፡ እምትውልደ ፡ አንስት ፡ *ዘእንበለ ፡ ዮሐንስ[6] ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ወትንብልናሁ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

[ሰላም ፡ ለልደትከ ፡ ከመ ፡ ገብርኤል ፡ አደሞ ፨
ስድስተ ፡ አውራኀ ፡ ለልደተ ፡ ክርስቶስ ፡ እንተ ፡ ቀደሞ ፨
ዮሐንስ ፡ ምዑዝ ፡ እምስኂን ፡ ወቀናንሞ ፨
P 141 b ለለ ፡ ነበብኩ[7] ፡ በጽሒቅ ፡ ለመ*ልክዕከ ፡ ሰላሞ ፨
ከመ ፡ ከላስስት ፡ በሕፅንከ ፡ ሢሞ ፨]

1. O, P ጥምቀቶ (P — ተ) ፡ ለእ" ፡ — 2. O, P መ" ፡ ቅ" ፡ ላዕሌሁ (P *om.* ላ") ፡ ወው" ፡ — 3. P ስ" ፡ ኮ" ፡ እግ" ፡ ወአምላክነ ፡ ወመድኃኒነ ፡ ኢየ" ፡ ክር" ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያው ፡ ሎ" ፡ ስ" ፡ በእን" (O *om.*). — 4. P በአ" (O *om.*). — 5. O, P — ብዮ ፡ — 6. O ለዮ" ፡ P ለዮሐ" ፡ መጥምቅ ፡ — 7. O — ከ ፡

prophète Malachie quand il disait : « C'est l'ange, celui qui prêche devant le Sauveur » ; car il était vraiment comme les anges ; il était, en effet, rempli de l'Esprit saint, et cela pendant qu'il était dans le sein de sa mère ; il demeura dans le désert, ne goûta point de pain, et ne but pas de vin du tout, durant tous les jours de sa vie, comme lui a rendu témoignage Notre-Seigneur Jésus-Christ, qu'il soit loué ! Il n'eut point de relations avec une femme, ne fit pas de péché, ni grand ni petit, et prêcha Notre-Seigneur Jésus-Christ. Il vit l'Esprit-Saint descendant du ciel sur lui. Il reçut la couronne véritable du martyre, l'incorruptible, dans le royaume des cieux. Et Notre-Seigneur *Jésus*-Christ dit : « Il n'y a personne parmi les enfants des femmes qui soit grand, excepté (*qui surpasse*) Jean. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, et que son intercession et sa bénédiction soient avec nous. Amen !

Salut à ta Nativité, comme Gabriel l'avait fixée, qui de six mois a précédé la Nativité du Christ. Jean, chaque fois que je lis avec empressement la salutation de ton « malke' » (*effigie*) plus suave que l'encens et cinnamome, comme une gerbe, place-la dans ton sein].

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ ስምዓ ፡ ኮና ፡ ማርታ ፡ ወማርያ ፡ ወተዝካሩ ፡ ለገብረ ፡ ክርስቶስ ፡ መነኮስ ። እግዚአብሔር ፡ ይምሐረነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።]

[ወበዛቲ ፡ ዕለት ፡ ካዕበ ፡ አዕረፈ ፡ አባ ፡ ጌራን[1] ፡ መስተጋድል ፡ ዘይነብር ፡ ውስተ ፡ አሐቲ[2] ፡ ደሴት ፡ እምደሴያተ ፡ ህንደኬ ፡ ወኮነ ፡ ይፈርሆ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ፈድፋደ ፡ ወኮነ ፡ መፍቀሬ ፡ ጸሎት ፡ ወጾም[3] ፡ ወምጽዋት ። ወኵሉ ፡ *ዘሰአለ ፡ እምእግዚአብሔር[4] ፡ ይሰምዖ ፡ ወበጸሎቱ ፡ ተአተተ ፡ እምይእቲ ፡ ሀገር ፡ ብድብድ ፡ ወአባር ፡ ወጼዋዌ ፡ ወክዕወተ ፡ ደም ፡ ወስጥመተ ፡ አሕማር ፡ ወኵሉ ፡ ዘሰአለ ፡ እምኔሁ ፡ ይረክብ ፡ መፍቅዶ ፤ ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ሰይጣን ፡ ዘተውህበ ፡ ጸጋ ፡ ሰማያት ፡ ቀንዓ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወመጽአ ፡ ኀቤሁ ፡ በአምሳለ ፡ ብእሲት ፡ *ሠናይት ፡ ራእያ[5] ፡ ለቢሶ[6] ፡ አልባሰ ፡ ነገሥት ፡ ወሥርግው ፡ *በዕንቍ ፡ ወበባሕርይ[7] ፡ ወይእቲ ፡ ታንሶሱ ፡ ባሕቲታ ። ወሶበ ፡ ርእያ ፡ ሖረ ፡ ኀቤሃ ፡ ወተስእላ ፡ ግብራ ። ወትቤሎ ፡ አነ ፡ ወለቱ ፡ ለስርስባን[8] ፡ ንጉሥ ። ወሶበ ፡ አበሰት ፡ እኅትየ ፡ ምስለ ፡ አግብርተ ፡ አቡሃ ፡ ወፈቀደ[9] ፡ ይቅትለነ ፡ ለኵልነ ። ወበእንተዝ ፡ ወጻእኩ ፡ ሌሊተ ፡ ወበጻሕኩ ፡ ውስተዝ ፡ ገዳም ፡ ወስብሐት ፡ ለ

1. P ኄ″ : — 2. O *om.* — 3. P *om.* — 4. O — ሎ ፡ ለእግ″ : — 5. O — ተ ፡ ላህይ ፡ — 6. P — ሳ ፡ — 7. O ቈ ፡ ባ″ : — 8. O ለሶርሶ″ : — 9. O *om.* ወ ፡

[En ce jour également, furent martyres Martà et Màryà, et mémoire de Gabra-Krestôs, moine. Que Dieu nous fasse miséricorde, par sa prière, dans les siècles des siècles. Amen!]

[En ce jour aussi, mourut abbà Gèràn, ascète, qui demeurait dans une des îles de l'Inde. Il craignait beaucoup Dieu et aimait la prière, le jeûne et l'aumône. En tout ce qu'il demandait à Dieu, il était exaucé; par sa prière, la peste fut écartée de ce pays ainsi que la famine, l'esclavage, l'effusion du sang, la submersion des vaisseaux; quiconque lui adressait une demande obtenait ce qu'il voulait. Satan, à la vue du don qui lui avait été fait de la grâce céleste, fut rempli d'envie contre lui, et vint à lui sous la forme d'une femme belle d'aspect, revêtue d'habits royaux, ornée de pierreries et de perles; elle marchait seule. En la voyant, *le saint* alla à elle, et lui demanda de ses nouvelles. Elle lui dit : « Je *suis* la fille du roi Sersebàn[1]. Ma sœur ayant péché avec les serviteurs de son père, il voulut nous tuer tous; c'est pour cela que je suis sortie de nuit et venue dans ce désert. Louange à Dieu qui m'a donné de te rencontrer, toi, homme saint. » Il lui dit : « Viens dans ce rocher, afin que tu ne sois pas vue de ceux qui viennent vers moi. » Durant la nuit, elle vint comme si elle avait peur des bêtes et poussa des cris

1. O : Sorsobàn.

እግዚአብሔር ፡ ዘአስተራከበኒ ፡ ኪያከ ፡ ብእሲ ፡ ቅዱስ ፡ ወይቤላ ፡ ሑሪ ፡ ውስተ ፡ ዘ
ቲ ፡ ኰኵሕ ፡ ከመ ፡ *ኢይርአዩኪ ፡ ሰብእ[1] ፡ እለ ፡ ይመጽኡ ፡ ኀቤየ ፡ ወበሌሊት ፡ መ
ጽአት ፡ ከመ ፡ ዘፈርሃት ፡ እምአራዊት ፡ ወጸርሐት ፡ ኀቤሁ ፡ ከመ ፡ ያርኅዋ ፡ አንቀጸ ፡
በዐት ፨ ወሶበ ፡ አርኀወ[2] ፡ ቦአት ፡ ኀቤሁ ። ወኖመት ፡ በገቦሁ ፡ ወሐቀፈት ፡ እንግድዓ
ሁ ፡ ወአለምለመት ፡ ሎቱ ፡ ነገረ ፡ *እስከ ፡ አጽነነት ፡ ልቦ[3] ፡ መንገለ ፡ ፍቅራ ፨ ወሶ
ቤሃ ፡ ተአተተ ፡ *ጸጋ ፡ እምኔሁ[4] ፡ ወጸልመ ፡ ዓይኑ ፡ ወኢገብአ ፡ ከመ ፡ ይኔጽር ፡
ኀቤሃ ፡ ወሶበ ፡ ጽሕወ ፡ እምስካረ ፡ ስሕተት ፡ አእመረ ፡ ሶቤሃ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ አበ
ሰ ፡ ወከመ ፡ ዝንቱ ፡ ኮነ ፡ እምጕሕሉተ ፡ ሰይጣን ፡ መስተፃርር ፡ ርጉም ፡ እስመ ፡ ውእ
ቱ ፡ ናሁ ፡ ተመውአ ፡ እምኔሁ ፨ ወእምዝ ፡ ጸሐፈ ፡ ዘረከቦ ፡ እምግብር ፨ ወኵሎ[5] ፡
ዘገብረ ፡ በሥጋሁ ፡ ወነሥአ ፡ እብነ ፡ እምአዕባነ ፡ እንትኩ ፡ ደሴት ፡ ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይ
ዘብጥ ፡ እንግድዓሁ ፡ እስከ ፡ ሞተ ፡ ወኮነት ፡ ነፍሱ ፡ ውስተ ፡ ሕይወት ፡ ዘለዓለም ፨
ወእምዝ ፡ መጽኡ ፡ ኀቤሁ ፡ ሰብአ ፡ ይእቲ ፡ አድያም ፡ ከመ ፡ ይትባረኩ ፡ እምኔሁ ፡
በከመ ፡ ልማዶሙ ፨ ወሶበ ፡ ኢረከብዎ ፡ ኦደ ፡ ውስተ ፡ ማኅደሩ ፡ ወረከብዎ ፡ ድቁ
ሰ[6] ፡ ወመሰሎሙ ፡ ከመ[7] ፡ ንዉም፡ወሶበ ፡ አንቃህዎ ፡ ረከብዎ ፡ ምዉተ ፨ ወእምዝ ፡
ሰዓምዎ ፡ ወገነዝዎ ፡ ወቀበርዎ ፡ ውስተ ፡ መሬት[8] ፨ ወእምዝ ፡ ረከቡ ፡ መጽሐፈ ፡
ዘጽሑፍ ፡ ውስቴቱ ፡ ዘኮነ ፡ ላዕሌሁ ፡ ምግባረ ፡ ሰይጣን ፡ ወዘከመ ፡ እፎ[9] ፡ ምክንያ
ተ ፡ ሞቱ ፨ በረከቱ ፡ ቅድስት ፡ ትኩን ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፨]

1. P — ኢይኪ ፡ — 2. O — ዋ ፡ — 3. O ወተስሕበ ፡ ልቡ ፡ — 4. O እ″ ፡ ጸ″ ፡ — 5. P — ሉ ፡ — 6. O ንዉመ ፡ — 7. O *add.* ውእቱ ፡ — 8. O መቃብር ፡ — 9. P *add.* ወኮነ ፡

vers lui pour qu'il lui ouvrît la porte de sa caverne. Quand il eut ouvert, elle entra vers lui et dormit à ses côtés; elle entoura de ses bras sa poitrine; elle lui adressa de tendres paroles au point qu'elle fit pencher son cœur à l'aimer. Et aussitôt la grâce fut retirée à lui, son œil s'obscurcit et il ne détourna point d'elle son regard. Quand il fut dégagé de l'ivresse du péché, il reconnut aussitôt qu'il avait commis un péché et que c'était l'effet d'une ruse de Satan, l'adversaire maudit, car voici qu'il avait été vaincu par lui. Ensuite il écrivit ce qui lui était arrivé et tout ce qu'il avait fait dans son corps; puis il prit une des pierres de cette île et resta à frapper sa poitrine jusqu'à ce qu'il mourût, et son âme fut dans la vie éternelle. Ensuite il vint vers lui des gens de ces alentours pour recevoir sa bénédiction selon leur habitude; ne le rencontrant pas, ils circulèrent dans sa demeure et le trouvèrent endormi et il leur sembla qu'il dormait; mais cherchant à le réveiller, ils le trouvèrent mort. Puis ils le baisèrent, l'ensevelirent et le mirent en terre[1]; ensuite ils trouvèrent l'écrit où était consigné ce que Satan avait fait contre lui, et comment c'était la cause de sa mort. Que sa bénédiction sainte nous soit accordée dans les siècles des siècles. Amen!]

1. O : « dans le sépulcre ».

[ሰላም ፡ እብል ፡ ለአባ ፡ ጌራን ፨
በውስተ[1] ፡ ደሴት ፡ ዘገብረ ፡ አጽንዖ ፡ መከን ፨
በአምሳለ ፡ ብእሲት ፡ ላሕይ*ት ፡ አመ ፡ አስፈጦ ፡ ሰይጣን ፨ P 142, a
እስከ ፡ ረከበቶ ፡ መክፈልተ ፡ ኵሉ ፡ ሙታን ፨
ዓፅመ ፡ እንግድዓሁ ፡ ሰበረ ፡ ዘቢጦ ፡ በእብን ፨]

ተፈጸመ ፡ ምንባብ[2] ፡ ወርኃ ፡ ሰኔ[3] ፡ ወስብሐት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወላዕሌነ ፡ ይኩን ፡ ምሕረቱ ፡ አሜን ፨

1. P ዘው″ : — 2. Sic A ; O, P *om.* — 3. O, P *om. quae sequuntur et add.* ቡሩክ ፡ O *add.* ወስብሐት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወላዕሌነ ፡ ይኩን ፡ ሣህል ፡ ወምሕረት ፡ እስከ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ ዓሜን ፡ ወአሜን ፡፡

[Salut, dirai-je, à abbâ Gêrân, qui dans une île, *en ce* lieu, fit de grands efforts *de pénitence*. Quand, sous l'aspect d'une femme jolie, Satan l'eut séduit, il brisa les os de sa poitrine en les frappant d'une pierre, jusqu'à ce qu'il eut atteint le partage de tous les mortels].

Fin de la lecture *sacrée* de Sanê. Louange à Dieu et que sa miséricorde soit sur nous. Amen!

ADDITIONS ET CORRECTIONS

Comme il a été dit dans l'avertissement, p. 524[6], notre édition, en reproduisant le texte primitif du Senkessar éthiopien, donne en même temps toutes les additions et toutes les variantes quelque peu importantes qu'on peut croire propres au texte revu qui a formé une espèce de vulgate de cet ouvrage. On y a compris aussi celles qui ne portent que sur la correction du style et qui ne manquent pas d'intérêt philologique, bien qu'il ne s'agisse quelquefois que d'une particule, p. ex. **ወ**, **ከመ** etc., omise ou ajoutée. C'est dans le but de rendre plus exact et plus complet cet « apparatus criticus » qu'on donne ici ces corrections et additions: on conçoit du reste que pour établir définitivement la leçon des quelques passages douteux, la collation d'autres mss. serait nécessaire[1].

d. = dele; l. = lege; n. = note.

10, n. 3 l. P — **ሀ**: **11**, 11 l'astér. * à **ውእ*ቱ**, ligne 12; n. 3 l. **እኩየ**; n. 6 (P **ዘእርእዮ**); **13**, 5 O **ተበፅለ**; 7 O **በዛቲ**; **14**, 8 O, P *om.* **ተዝካሩ** et **ለ**; **16**. 10, 15 l. **ክርስቲያን** (A, O, cf. Dillmann, *Lex.* 836); **17**, n. 2 l. **ፀ″ ፡ ዥለንታሁ**; **18**, 1. O **አስተርእዮሙ**; **20**. 3 O, P **በውስተ ፡ ጸ″**; 4 l. **ወአንስ**; 5 **ኢተስ″** (A) l. **ኢታስ″**; 12 O **እስከ**; d. n. 2; **21**, 13 O — **ርዮን**; **22**, 6 l. **ይሔ″**; 7 l'astér. au mot **መልአ*ክ** ligne 9-10; n. 3 l. — **ወ**; **23**, 3. 9 l. **እምዥ″**; 5 l. **ዥለ″**; 14 O **ማኅሲ ፡ ም″ ፡ አባል ፡ ወክሳድ**; **24**, 1, etc. O **ሐርቀሊ**, **ሐረ** et **ሊቀ** (!); n. 1 l. (l. — **ኅፀኖ**): 25 l. et il apprit: **25**, 1 (**አመ ፡ ዕለት**) O **በዕ″**; 3 O **አስተ″**; 13 O **ወእብ″**.

26, 1 O — **ኖን**, — **የን**: 6 O **ወፈነዎ**: n. 1 l. — **ይናው**; **27**, 4 (**ውስተ**) O **ታሕተ**; 10 O **ወለእለ... ቀዲሙ**: 14 O **ሚናኖ** dans P le **ስ** est ajouté sur la ligne): 16 O **እምውስተ**: **28**, 1 O **ለምንትኑ**: 6 O **ወዲሙ″**; 7 O **ስማዕቱ**: 10 (**ሩፀቱ**) O **ረድኤቱ**; **29**. 9 O **ወኢት″**; 11 O **ቀሊለ**: **30**, 10 O **ነዋኅ**; 15 (**ክቡደ**) O **ዓቢየ**: **31**, 2 O **ም″ ፡ እ″** (4 O *om.* **በኑ**): 7 O *om.* **ዥሉ**; 9 O **መ″ ፡ እ″**, P **ሶባ**: **32**, 2 O **አበየቶ**; 6 P *om.* **ዝ**: 9 O **ሰላመ ፡ አሞን ፡ ሰላመ**: **33**, n. 3 l. **ለዝ″**: **35**, 12 O — **ንቱስ**: 14 O **ሎቱ ፡ ለታማ″**: 15 O **ወናሁ**: **36**, 5 O **ወፈ″**: 7 O **ህየ**; 8 O *om.* **እምዝ**; **37**, 3 O *om.* **ዝ**: 11 O **አበየ**: *ib.* (**ዲበ**) O **ላዕለ**; 16 O **ቀሉልቀ″**; **39**, 2 O **ሥ″ ፡ ምስለ ፡ ክ″**; 12 O *om.* **ስምዓ**: n. 1 l. **እዴ**: **40**, 7 l. **ለዓለመ**: **42**, 16 (**ነፋስ**) O **ፈረስ**: **43**, 14 (**ወይረ″**) O **ወይስትዮ**; **44**, n. 4 (O **አምልክ**): **45**, n. 8 l. **ወለእሉስ**; **46**, 14 l. **ወቅዱ″**; **48**, 16 (**ሰብእ**) O **በእሳት**; 17 O **በምን″**: n. 1 l. O **እሎ″**, P **እልክቱ**: **49**. 3 l'astér. et le renvoi, avant **ቅድስት** p. 50, 2; 8 O — **ኅወተ** (sic); 10 O **ወበው″**.

51. 8 (**ሰዓት**) O **ዕለት**: 12. 14 O **ተምዳ**: 28 l. Temâdâ (O Tamdâ): **52**. n. 3 l. (P **መ″**): **53**, n. 3

1. L'astérisque dans le texte fait double emploi : il marque le commencement du feuillet du ms. indiqué sur la même ligne, à la marge, mais il précise aussi où commencent les variantes qui comprennent plus d'un mot. On distinguera facilement les deux cas; du reste ce double emploi sera éliminé dans les fascicules suivants.

Remarquons que la correspondance mise entre parenthèses, entre le calendrier éthiopien et le nôtre, est la correspondance originaire, qui pour 1900-1999 retarde sur nous de treize jours (1er sanê = 8 juin).

d."; **54**, 9 O ቀዲሙ; n. 7 O — ግርዎ: n. 8 O እ" ፡ ጥ": **56**, 9 O ተገክሩ ፡ ለቅዱስ ፡ የ". **57**. n. 10 d. P: **58**. n. 1 l. O ወሀ" ፡ አሐቲ ፡ ብእ" (P...: **59**, 9-10 O ወይስክ (?): **60**. 10 O ጠዖታት: **61**. n. 11 l. O ወአንዘሙ: P...; **62**, n. 8 d. O: **64**, 14 O እምይስማዕ ፡ ቃሎ (*sic* l.): **65**. n. 1 d. P le chiffre ፴ douteux dans O: P *om.* ዘ፫ — ክርስቲያን: **68**. 1 l. ወያዕ"; n. 8 O *om.* ኢተሐለየ (sic); **69**, 7 aj. à la fin le]: **70**. 9 d. * et l'exposant 6: **71**, 15 O ወሀለ" ፡ ብ" ፡ ዕንስት: 16 O በውእቱ *ib.* (ሕማም) O ማሕምም; **72**, 3 O አብርሃት: 14 O ሁብኒ ፡ ወልደኪ ፡ ይት": 15 O ፰ (?): **73**. 3 (በአም") O በአምሳለ: 11 O ወረከቦ: **74**, l. O ወረከበ; 6 O ውእቱ ፡ ኖ": **75**. 5 O ኦአቡየ: 11 O ወተርፈ: 11-12 O አሐተ ፡ ዕለተ.

76, 8 O ወወሀበ: 12 O — ቢሁ: **77**, 12 O *om.* ሊቀ ፡ መ" ፡: 13 O *om.* ሎቱ: 15-16 O እምኔሁ: 17 O *om.* ይእቲ; *ib.* O — ለአኮ: n. 2 (P) l. O; **78**, 1 l'exposant 1 après ሚካኤል, ligne 2; 10 l. እልፈ: 12 O *om.* ከመ: 17 O ምድር: **79**. 7 O አመ ፡ ፲ወ፪ ፡ ዘኢይት": **81**. n. 4 l. 600, lin. 2: n. 5 d. O: **83**, 8 (ይሴውሮ) O, Sapet. የሐውር: 12 O, Sap. ምጽዋተ: 16 O, Sap. ወአውረሶ: **85**, n. 8 l. O ወያድኅኖ ፡ ለአበ ፡ የሐ": P...: n. 14 (P ቅ" ፡ አባ ፡ ኢ" ፡ ወ"): **86** 7 l'expos. 11 *avant* አባ; n. 4 l. ረበናት; n. 6 *d.* O; n. 12 l. ወለብ"; **87**, n. 7 l. O, P *add...;* n. 12 l. ዓበይተ; n. 16 (O በከ" ፡ ዓቢይ ፡ ወ"); **88**. n. 8 l. ሀገር: **90**. 4 O ተገክሮሙ: **91**. 4 l. አክሉ; **93**. 4 l. — ርእዮ; n. 7 (O ወድፋን); **94**, n. 6 d. O; n. 9 l. O *add.* ሀገረ, P...; **96**, 14 አነ P *tantum om.* n. 5, P *om.* ቅ"; **97**, n. 3 l. sic A, O: P...; **98**, n. 1 l. O, P *add.* ለቅዱስ; **100**, n. 6 (ወ) P ዘ.

101, 6 l. ሥጋ; n. 2 (O አነሂ): n. 3 P ወኢ" ፡ እ" ፡ ዘገ" (le texte de O souvent corrompu); **102**, n. 3 d. O: n. 4 l. O ይጸገ: P ኢይ": **103**, (16 s. le texte de O corrompu): **104**. 14 O ዝን ቱ: 15 O ወበተባ"; 16 O ወብዙኃ: **105**, 2 O — ሕቲቱ: **106**. 9 O ወመጽአ: 10 O እጼ"; **107**. 4 O ወኢለመ"; 13 O አበሳየ ፡ ይቤሎ ፡ አ" ፡ ለ" ፡ ወይ" ፡ አባ: n. 4 (O) l. P **108**. 1 O ኃጢአቱ ፡ ለጸ" (d. *); 13 O ወልደ ፡ ቅዱስ; 14 O *om.* እምዝ; 15 l. — በረ[1] (au lieu de 7): **109**, 1 O ወርትዕ: n. 4 l. ምድረ: n. 5 l. ፰; n. 8 l. ይትፈጸም; **110**, 8 O ይስ" ፡ ወ"; 9 (በሥናይ) O ሠናየ: 10 O *om.* ይጼ" ፡ ስሞ ፡ ወ; **111**, 14 (mettre l'expos. 7 au lieu de 6); **112**, 13 l. ጽዋዓ; n. 6 d. P: **113**, n. 7 d. O; **114**, n. 5 l. O ወሕፀተ, P..; **116**, 10 l. 6 (au lieu de 4); 14, l. 4 (au lieu de 6); n. 2 (ይክሉን; corrigé ይከውን?); n. 3 l. P በርባይ; n. 5 l. O — ጥ ፡ እ"; **117**, n. 3 d. O; n. 4 d. P; **120**, 14 O ክልኤ; **121**. 1 O አርስ"; 3 O ወአዘዘ: 5 l. ሠዕ ፡ ለአማልክት: 7-8 O አብ" ፡ ዲ"; n. 6 O ወሖ"; **122**, 1 d. l'expos.[1] *après* ከመ: 10 O *om.* ኪያሁ: n. 2 l. ወይስ"; **123**, 8 le * et le renvoi, avant la ligne 10; n. 5 O እስ" (?

127. n. 4 l. O በዘቦቱ: n. 6 l. P *add.* እግዚ": **128**, n. 6 l. (O አርያኖስሃ): **129**. 17 l. ወስአ": **130**. 13 O, P አቀ"; n. 2 l. እምነ ፡ ብእ"; n. 4 d. O; **131**, n. 1 d. O; n. 2 d. P: n. 4 O *om.* ስ: **132**, 2 (ጊዜ) O እስመ: 4 l. እም[1]: 11 Ici O insère le salâm suivant: ሰላ ፡ እብል ፡ ለቤትኪ ፡ ሕንፃ ። በሰላስ ፡ አዕባን ፡ እንዘ ፡ ኢየኃፃ ። ማርያም ፡ ስብሕት ፡ ለጽዮን ፡ በአንቀጸ ። ኢይትዔቀም ፡ ለባሕረ ፡ ጸጋኪ ፡ ወኢይትዌስን ፡ በኖጻ ። ወለእመ ፡ ጸጋኪ ፡ በእሳት ፡ ኢይትበላዕ ፡ ዕፃ ።: **133**. 9 d. l'expos. 5: **134**. 14 l. ጸጻሳተ (A): n. 4 (O après ትምህርታት): **136**, 10 l'expos. 5 à la ligne 11, après ርእየ: n. 2 l. ወኢያፍ"; **137**, 4 O እመስ: *ib.* O *om.* እግዚእየ: 7 O አሐዩ: n. 5 l. O እስከ: **138**. 8 O ወቦአት: 9 O ኦእግ": 10-11 P ወእምድ" ፡ ይነ": 13-14 O ወ" ፡ ሰ": **139**, 11 O መንግሥቱ: 12 O ን" ፡ ጻ": n. 1 l. ወይነበር (O est très corrompu): **140**. 3 O *om.* ደቂቀ: 7 (አልሀ") O ላህም: 13 O ወኢየ": 14 O ሕዝብ: **141**, 2 O — ዙኃ ፡ — ለ (*bis*): 2-3 O ልበ ፡ ጥበብ: 4 O ዘኢ.ኮ": 5 O ቆመ: n. 6 l. O ዚ": **143**. 4 O መዋዕሊሁ ፡ ፻ወ": 11 l'expos. 7 *avant* ኦዕረፈ: à la marg. ajouter P, 134 a: **144**. 11 O, P ወይትባ"; n. 11 l. ዘእ"; **145**, n. 10 aj. (O — ወ): **146**, n. 1 l. O ወወሀቦሙ: P...; **147**, 8 d. *; n. 5 l. O ብዙኃ ፡ ጊ" ፡ ያ", P *om.*; **148**, n. 1 d. O; n. 8 d. O *om.;* **149**, n. 6 l. O, P ኦ": **150**. n. 9 et 10 d. O.

151, 10 O *om.* ፩; **152**, 5 l'expos. 1 *avant* ኮነ; **156**, n. 2 l. O, A ወ".

1. Au cours de ce récit le texte de O est souvent très corrompu.

TABLE DES MATIÈRES

Fasc. 5. — **The hymns of Severus of Antioch and others in the syriac version of Paul of Edessa as revised by James of Edessa,** texte syriaque, traduction anglaise, par E.-W. Brooks.

Tome V. — Fasc. 1. — **Histoire des patriarches d'Alexandrie** (*suite*), par B. Evetts.

Fasc. 2. — **Recueil de monographies.** — IV. **Les Plérophories de Jean, évêque de Maïouma,** texte syriaque inédit, traduction française, par F. Nau.

DE NOMBREUX OUVRAGES SONT EN PRÉPARATION. Mentionnons :

Théodore le Lecteur. Histoire tripartite, texte grec inédit avec la version latine d'Épiphane Cassiodore, édité par D. Serruys, directeur adjoint à l'école des Hautes Études.

L'Oraison funèbre de Basile le Macédonien, texte grec, traduction française par D. Serruys.

Les Apocryphes Coptes (fascicule II), par E. Revillout.

Vies de Sévère, introduction, commentaire, index et tables, par M.-A. Kugener.

Chronique de Mahboub (Ἀγάπιος) **le Grec, fils de Constantin, évêque de Menbidj** (xe siècle), texte arabe, traduction française par A.-A. Vasiliev, professeur à l'Université de Dorpat (Юрьевъ).

Coptic Texts relating to Ecclesiastical history (mostly unpublished), edited with English translation, by W.-E. Crum.

Les versions arabes des apocryphes Apostoliques. I. **Le Testamentum D. N. J. C.** Texte arabe inédit, traduction française par S. B. Mgr Rahmani, L. Desnoyers et P. Dib. — II. **Les Canons des apôtres,** texte arabe en majeure partie inédit, traduction française par MM. J. Périer et J.-B. Périer. — **La Didascalie,** texte arabe inédit, traduction française, par P. Chébli.

Les versions éthiopiennes des Apocryphes du Nouveau Testament : — I. **Le Testamentum D. N. J. C.,** texte éthiopien inédit, traduction latine par M. l'abbé Guerrier. — II. **Apocryphes attribués à saint Clément,** texte éthiopien inédit, traduction française par M. l'abbé Grébaut. — III. **Le Fekârê Iyasus et la vision d'Abbâ Sinoda,** texte éthiopien inédit, traduction italienne par M. C. Conti-Rossini. — IV. **La Didascalie,** texte éthiopien en partie inédit, traduction française par M. l'abbé Françon.

L'Histoire des conciles de Sévère ibn-al-Moqaffa', texte arabe inédit, traduction française par M. L. Leroy, professeur à l'Institut catholique d'Angers.

Mélanges de Théologie jacobite : Les Lettres encycliques et les Professions de foi des évêques jacobites, texte syriaque inédit, traduction française par F. Nau.

TYPOGRAPHIE FIRMIN-DIDOT ET Cie. — MESNIL (EURE).

AVIS DES ÉDITEURS

La **Patrologie orientale** est destinée à compléter les **Patrologies grecque** et **latine** de Migne, dont elle emprunte le format, ainsi que la **Patrologie syriaque** de Mgr Graffin. Tous les textes chrétiens orientaux qui n'entrent pas dans ces collections sont donc de son ressort.

Les éditeurs s'attacheront à faire imprimer d'abord les traductions et les commentaires de la Sainte Écriture, les ouvrages historiques, les synaxaires et les apocryphes; ils admettent, en même temps que des traductions latines, des traductions en allemand, en anglais, en français et en italien : ils se sont déjà assuré le concours de MM. **Asin y Palacios**, à Madrid (*arabe*); **René Basset**, à Alger (*arabe et éthiopien*); **E. Blochet**, à Paris (*arabe et persan*); **J. Bousquet**, à Paris (*grec*); **C. Butler**, à Cambridge (*grec*); **E.-W. Brooks**, à Londres (*syriaque*); **P. Chebli**, à Beyrouth (*arabe*); **L. Clugnet**, à Paris (*grec*); **Conti-Rossini**, à Rome (*éthiopien*); **W.-E. Crum**, à Londres (*copte*); **F. Cumont**, à Bruxelles (*grec*); **R. P. Delehaye**, à Bruxelles (*grec*); **H. Derenbourg**, à Paris (*arabe*); **R. Duval**, à Paris (*syriaque*); **B. Evetts**, à Oxford (*arabe*); **E.-J. Goodspeed**, à Chicago (*éthiopien*); **H. Goussen**, à Dusseldorf (*arménien et géorgien*); **I. Guidi**, à Rome (*arabe, copte, éthiopien*); **L. Hackspill**, à Toulouse (*éthiopien*); **J. Halévy**, à Paris (*éthiopien*); **G. Horner**, à Londres (*copte*); **Kmosko**, à Presbourg (*syriaque*); **M.-A. Kugener**, à Bruxelles (*syriaque*); **H. Lange**, à Copenhague (*copte*); **O. de Lemm**, à Saint-Pétersbourg (*copte*); **F. Macler**, à Paris (*arménien*); **C.-A. Nallino**, à Palerme (*arabe*); **E. Pereira**, à Lisbonne (*éthiopien*); **J. Perruchon**, à Paris (*éthiopien*); **E. Preuschen**, à Darmstadt (*grec et arménien*); **E. Revillout**, à Paris (*copte*); **D. Serruys**, à Paris (*grec*); **P. Theillet**, à Paris (*arménien*); **A. Vasiliev**, à Dorpat (*grec et arabe*); **C. Wessely**, à Vienne (*grec*).

Le prix est encore maintenu pour les Souscripteurs à 60 centimes la feuille de seize pages (port en sus). Ce prix est aussi réduit que possible eu égard au format (format de Migne) et au mode de publication (texte et traduction réunis); aussi, après l'apparition de chaque volume, le prix sera porté à 0 fr. 95 par feuille. On peut ne souscrire qu'aux ouvrages publiés dans une langue déterminée (texte ou traduction).

Les éditeurs publieront chaque année de quatre à huit fascicules de quatre-vingts à deux cents pages chacun, qui seront réunis en volumes de cinq à six cents pages. Chaque série de dix volumes sera suivie d'une table générale.

Voir au verso de la couverture les fascicules parus ou sous presse.